

ทฤษฎารฎจลล
เตปฎก
๒๕๔๙
พทฐวสเส

ทฤษฎารฎจลล เตปฎก

๒๕๔๙ พทฐวสเส

ทฤษฎลขุมมหาเถรลลมาคเมน มุททาปิต

Ra
CRE
2014
632715
V. 8

ทฤษฎารุจสสุ
เตปีฏกั
๒๕๔๙
พุทธาสเส

จันยปีฏเก
ปริการปาด

ทฤษฎารุจสสุ เตปีฏกั

๒๕๔๙ พุทธาสเส

ทฤษฎาสงมพพาดรสนาคเมษ มุททาปีด

ก
๖32715

TULIB

3 1379 01483881 8

ทฤษฎารฎุจสส เตปฎกั

๒๕๔๙ พุทฐวสเส

วินยปฎเก
ปรวารปาลิ
ปาลิวิโสธกตเถเรหิ วิโสธิตา

ภูมิลสส ปรมินทมหาราชวรสส
ปรปฎณสฎฐิฐสเส สิริธขมมงคลมหมกมกาเล
ทฤษฎสงฆมหาเถรสมาคเมน มุททาปีตา

หมดอายุ 26/05/2566

๘

With the Compliment

F 5 ส.ค. 2558

ศาสตราจารย์

กฤษฎา

ศาสตราจารย์

Ra

CRE

2014

632715

V.8

หมดอายุ 26/05/2566

สมเด็จพระพุทธอาจารย์ (เกี่ยว อุปเสโณ ป.ธ.๙)

หมดอายุ 26/05/2566

อดีตประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช
(๑๑ มกราคม ๒๕๓๑ - ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๖)

ประวัติ เจ้าประคุณสมเด็จพระพุฒาจารย์ (เกี่ยว อุปเสโณ ป.ธ.๙)

๑๑ มกราคม ๒๔๗๑ - ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๖

อายุ ๘๕ ปี พรรษา ๖๓

เจ้าประคุณสมเด็จพระพุฒาจารย์ นามเดิมว่า เกี่ยว นามสกุล โชคชัย นามฉายา
อุปเสโณ บิดา นายเลื่อน โชคชัย มารดา นางยี่ โชคชัย เกิดเมื่อวันศุกร์ที่ ๑๑ มกราคม ๒๔๗๑
ณ บ้านเขวง ตำบลบ่อผุด อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

การบรรพชาอุปสมบท

เมื่อยังเยาว์ ได้ศึกษาระดับประถมศึกษา ที่โรงเรียนวัดเขวง จนจบประถมศึกษา
ปีที่ ๔

เมื่ออายุได้ ๑๒ ปี ได้บรรพชาเป็นสามเณร ณ วัดเขวง (วัดสว่างอารมณ์) อำเภอ
เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีพระอธิการพัฒน์ ภาทุมณี วัดภูเขาทอง เป็น
พระอุปัชฌาย์ แม่เจตนาจะบวชเพียงแค่ ๗ วัน แต่ด้วยอุปเพกตปุญญตา ทำให้เจ้าประคุณ
สมเด็จฯ ยังคงมั่นในสมณเพศต่อมา หาได้คิดลาสิกขาไม่ โยมมารดาจึงนำไปฝากไว้
กับท่านพระครูอรุณกิจโกศล (หลวงพ่อพริ้ง โกสโล) วัดแจ้ง ตำบลอ่างทอง อำเภอเกาะสมุย

เจ้าประคุณสมเด็จฯ เป็นผู้ฝึกฝนในการศึกษา มีวิริยะ อุตสาหะ จนหลวงพ่อพริ้ง
เห็นอุปนิสัย ได้นำไปฝากไว้กับเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราช (อยู่ ญาณธมมมหาเถร)
โดยอยู่ในการปกครองของพระธรรมเจดีย์ (เทียบ ธรรมโร) ณ วัดสระเกศ ราชวรมหาวิหาร
กรุงเทพมหานคร

ต่อมา พ.ศ. ๒๔๙๒ เมื่อมีอายุครบอุปสมบท ก็ได้อุปสมบท ณ วัดสระเกศ
ราชวรมหาวิหาร โดยมีเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราช (อยู่ ญาณธมมมหาเถร) ทรงเป็น
พระอุปัชฌาย์

ด้านพระกรรมฐาน

เจ้าประคุณสมเด็จฯ ได้เรียนพระกรรมฐานในเบื้องต้น จากหลวงพ่อพริ้ง ซึ่งเป็น
พระวิปัสสนาจารย์องค์สำคัญของเกาะสมุย โดยหลวงพ่อพริ้งได้นำเจริญพระกรรมฐาน
บนหลุมฝังศพขณะมีอายุ ๑๒ ปี ต่อมาได้เรียนพระกรรมฐานจากสมเด็จฯ พระสังฆราช

(อยู่ ญาโณทยมหาเถร) ซึ่งมีความชำนาญในพระกรรมฐานด้านกสิณ และยังได้ให้ความสนใจวิธีการเจริญพระกรรมฐานตามแนวต่างๆ ที่ปฏิบัติในประเทศ จนมีความชำนาญทุกสาย

เจ้าประคุณสมเด็จฯ เป็นผู้ริเริ่มวางรากฐานแนวคิดงานพระศาสนาเชิงรุกที่สำคัญในด้านต่างๆ ริเริ่มให้พระสงฆ์นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้กับงานเผยแผ่พระพุทธศาสนา อนุวัติให้สอดคล้องกับโลกสมัยใหม่

ได้บริจาคเงินสร้างโรงเรียนและตึกสงฆ์อาพาธในท้องถิ่นชนบทที่อยู่ห่างไกล ความเจริญหลายแห่ง ในนาม “อาคารผู้มีพระคุณ” เพื่อพยาบาลพระภิกษุ สามเณร ผู้อาพาธ และสาธุชนทั่วไป

ในด้านต่างประเทศ

เจ้าประคุณสมเด็จฯ เป็นผู้ริเริ่มเผยแผ่พระพุทธศาสนาในต่างประเทศ ริเริ่มการสร้างวัดไทยในต่างประเทศ ริเริ่มให้มีการฝึกอบรมพระธรรมทูตไปประจำ ณ วัดไทยในต่างประเทศ ริเริ่มสานศาสนสัมพันธ์กับพระพุทธศาสนาฝ่ายมหายาน ต่อมาได้ดำรงตำแหน่งรองประธานสภาสงฆ์โลก นับเป็นพระสงฆ์ไทยรูปแรก ที่ก้าวขึ้นสู่การบริหารองค์กรสงฆ์โลก เป็นคณะสงฆ์ไทยคณะแรกเยือนท่าเนียบขาว อย่างเป็นทางการ ตามคำนิมนต์ของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา เป็นคณะสงฆ์ไทยคณะแรก เยือนนครรัฐวาติกัน กรุงโรม อย่างเป็นทางการ ได้ออกเดินทางไปต่างประเทศทั่วทุกมุมโลก เพื่อหาแนวทางที่จะให้มีวัดเกิดขึ้นในประเทศนั้นๆ จนเกิดวัดไทยทั่วทุกมุมโลก ในปัจจุบัน

ลำดับสมณศักดิ์

พ.ศ. ๒๕๐๑	เป็นพระราชาคณะชั้นสามัญที่ พระเมธีสุทธิวงศ์
พ.ศ. ๒๕๐๕	เป็นพระราชาคณะชั้นราชที่ พระราชวิสุทธิเมธี
พ.ศ. ๒๕๐๗	เป็นพระราชาคณะชั้นเทพที่ พระเทพคุณาภรณ์
พ.ศ. ๒๕๑๔	เป็นพระราชาคณะชั้นธรรมที่ พระธรรมคุณาภรณ์
พ.ศ. ๒๕๑๖	เป็นรองสมเด็จพระราชาคณะที่ พระพรหมคุณาภรณ์
พ.ศ. ๒๕๓๓	เป็นสมเด็จพระราชาคณะที่ สมเด็จพระพุฒาจารย์
พ.ศ. ๒๕๔๗	เป็นประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช

เจ้าประคุณสมเด็จพระพุฒาจารย์ (เกี่ยว อุปเสโณ ป.ธ.๙) อดีตประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช ประธานกรรมการมหาเถรสมาคม ประธานสำนักงานกำกับดูแลพระธรรมทูตไปต่างประเทศ แม่กองงานพระธรรมทูต เจ้าคณะใหญ่หนตะวันออก และเจ้าอาวาสวัดสระเกศ ราชวรมหาวิหาร เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร เป็นพระมหาเถระที่อุทิศตนและเสียสละเพื่อพระพุทธศาสนา ประเทศชาติ บ้านเมืองมาโดยลำดับ เป็นที่ปรากฏชัดเจน

ดังบทคติธรรมซึ่งเจ้าประคุณสมเด็จพระพุฒาจารย์ได้ประทานไว้ในหลายโอกาส ความว่า “**ความเสียสละ เป็นพระธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และเป็นพระพุทธรจรรย์ที่ทรงสร้างสมจนถึงวาระแห่งการตรัสรู้ จุดหมายสูงสุดของความเสียสละในพระพุทธศาสนา คือ การเสียสละเพื่อบรรลुพระนิพพาน ความเสียสละจึงก้าวสูงขึ้นไปโดยลำดับ ความเสียสละทุกระดับล้วนมีความสำคัญ เช่น ความเสียสละเพื่อรักษาแผ่นดิน ถ้าไม่มีผู้เสียสละเพื่อแผ่นดิน ประเทศไทยคงไม่มีแล้ว ความเสียสละเพื่อสถาบัน ความเสียสละเพื่อหน้าที่การงาน เป็นต้น ความเสียสละโดยทางหนึ่ง เป็นการลดความเห็นแก่ตัว จนถึงขั้นไม่มีความเห็นแก่ตัว**”

รัฐบาลได้มอบหมายให้สำนักนายกรัฐมนตรี และสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จัดพิมพ์พระไตรปิฎก ฉบับที่มหาเถรสมาคมชำระและจัดพิมพ์ เพื่อน้อมเกล้าน้อมกระหม่อม ถวายเป็นพระราชกุศล ถวายพระพรชัยมงคลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในโอกาสพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ในปีพุทธศักราช ๒๕๕๙ ซึ่งเจ้าประคุณสมเด็จพระพุฒาจารย์ เป็นผู้ปรารภให้มีการชำระและจัดพิมพ์

ในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเพลิงศพสมเด็จพระพุฒาจารย์ (เกี่ยว อุปเสโณ ป.ธ.๙) อดีตประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช ณ เมรุหลวงหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส ในวันอาทิตย์ ที่ ๙ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ นั้น

รัฐบาลจึงจัดพิมพ์พระไตรปิฎกฉบับดังกล่าวโดยเสด็จพระราชกุศล ในพิธีพระราชทานเพลิงศพเจ้าประคุณสมเด็จพระพุฒาจารย์ เพื่อบูชาพระคุณ พร้อมอุทิศกุศล น้อมถวายในสัมปรายภพ ตราบจนบรรลุพระนิพพานเป็นที่สุด

หมดอายุ 26/05/2566

สำนักนายกรัฐมนตรี

๙ มีนาคม ๒๕๕๗

คำนำ

มหาเถรสมาคม ได้ปรารภการจัดกิจกรรมร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ในปีพุทธศักราช ๒๕๔๙ แล้วมีมติให้จัดพิมพ์พระไตรปิฎกทั้งภาษาบาลีและภาษาไทย เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการผู้มีความรู้และทรงธรรมวินัยพิจารณาตรวจสอบแก้ไขต้นฉบับให้ถูกต้อง โดยใช้พระไตรปิฎกฉบับสังคายนา ในพระบรมราชูปถัมภ์ปีพุทธศักราช ๒๕๓๐ เป็นต้นฉบับ เพราะได้ตระหนักถึงความสำคัญของพระไตรปิฎกในฐานะเป็นพระบรมศาสดาแทนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งพระมหากษัตริย์ไทยและประชาชนชาวไทยได้นับถือพระพุทธศาสนาในฐานะเป็นศาสนาประจำชาติไทย และพระมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์ทรงเป็นพุทธมามกะและเป็นเอกอัครศาสนูปถัมภกมาโดยตลอด ดังที่ปรากฏเป็นหลักฐาน เช่น

ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง หลักที่ ๑ ด้าน ๒ “คนเมืองสุโขทัยนี้มักทาน มักทรงศีล มักโอยทาน พ่อขุนรามคำแหงเจ้าเมืองสุโขทัยนี้ ทั้งชาวแม่ชาวเจ้า ท่วยปั้ว ท่วยนาง ลูกเจ้าขุน ทั้งสิ้นทั้งหลาย ทั้งผู้ชาย ทั้งผู้หญิง ท่วย มีศรัทธาในพระพุทธศาสนา ทรงศีลเมื่อพรรษาทุกคน เมื่อออกพรรษากرانกฐินเดือนหนึ่งจึงแล้ว...”

พระบรมสัตยาธิภูฐานของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ที่ตรัสประกาศแก่เทพดาทั้งปวงว่า “ให้บังเกิดมาในประยูรมหาเศวตฉัตร จะให้บำรุงพระพุทธศาสนา ไฉนจึงมิช่วยให้สว่างแลเห็นข้าศึกเล่า” พอตกพระโอบฐ์ลง พระพายก็พัดควันอันเป็นหมอกมืดนั้นสว่างไป...

นำพระราชหฤทัยและพระราชดำรัสของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช
สมเด็จพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ จะให้เราเข้ารีตดังนั้นหรือ เรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่มาก เพราะในราชวงศ์ของเราก็นับถือพระพุทธศาสนามาช้านานแล้ว จะให้เปลี่ยน

ศาสนา อย่างนี้เป็นการยากอยู่ และถ้าพระเจ้าผู้สร้างฟ้าสร้างดินจะต้องการให้คนทั่วโลกได้นับถือศาสนาอันเดียวกันแล้ว พระเจ้ามีจัดการให้เป็นเช่นนั้นเสียแล้วหรือ?” “จริงอยู่ เมื่อฟอลคอนในเวลาหมอบอยู่ข้างพระบาทเจ้ากรุงสยามได้แปลคำชักชวนที่พระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ ได้รับสั่งมากับราชทูตนั้น ฟอลคอนก็กลัวจนตัวสั่น และสมเด็จพระนารายณ์ทรงพระกรุณาโปรดให้อภัยแก่ฟอลคอน แต่ก็ได้รับสั่งว่า ได้ทรงนับถือศาสนาอันได้นับถือต่อๆ กันมาถึง ๒,๒๒๕ ปีแล้ว เพราะฉะนั้น ที่จะให้พระองค์เปลี่ยนศาสนาเสียนั้น เป็นการที่พระองค์จะทำไม่ได้”

พระราชปณิธานของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

“อันตัวพ่อ	ชื่อว่า	พระยาตาก
ทนทุกข์ยาก	กู้ชาติ	พระศาสนา
ถวายแผ่นดิน	ให้เป็น	พุทธบูชา
แต่พระศาสนา	สมณะ	พระพุทธรูป
ให้ยืนยง	คงถาวร	ห้าพันปี
สมณะพราหมณ์ชี	ปฏิบัติ	ให้พอสม
เจริญสมณะ	วิปัสสนา	พ่อชื่นชม
ถวายบังคม	รอยบาท	พระศาสดา
คิดถึงพ่อ	พ่ออยู่	คู่กับเจ้า
ชาติของเรา	คงอยู่	คู่พระศาสนา
พุทธศาสนา	อยู่ยง	คู่องค์กษัตริย์
พระศาสดา	ฝากไว้	ให้คู่กัน”

พระราชปณิธานของพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

หมตอาญ 26/05/2566

“ตั้งใจจะอุปถัมภ์	ยอยกพระพุทธศาสนา
ป้องกันขอบเขตสยาม	รักษาประชาชนและมนตรี”

พระราชศรัทธาของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย “ศุภมัสดุ ๑๑๗๙ ศก... พระบาทสมเด็จพระบรมธรรมิกมหาราชารามาธิราช บรมนารถบรมบพิตร พระพุทธเจ้าอยู่หัว... ทรงพระราชศรัทธาจะยกกรือวิสาขบูชามหาโยนิพิธิ อันชาติประเพณีมานั้นให้กลับคืนเจียรฐิติกาล ปราภฏสำหรับแผ่นดินสืบไป จะให้เป็นอึดตืถประโยชน์และปรัดถประโยชน์ ทรงพระราชศรัทธาจะให้สัตว์โลก ข้าขอบขัณฑเสมาทั้งปวงจำเริญอายุและอยู่เย็นเป็นสุขปราศจากทุกข์ภัยในชั่วนี้แลชั่วหน้า...”

นำพระราชหฤทัยของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว “ด้วยกำลังทรงพระมหากรุณาเมตตากับไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินเป็นอันมาก ทรงพระกรุณาดำรัสให้จดหมาย (คือ จด) กระแสพระราชโองการปฏิญาณยกพระนามพระรัตนตรัยสรณาคมนั่นอันอุดมเป็นประธานพยานอันยิ่ง ให้เห็นความจริงในพระบรมหฤทัย แล้วทรงพระราชดำรัสยอมอนุญาตให้เจ้าพระยาพระคลังว่าที่สมุหพระกลาโหม พระยาศรีพัฒน์รัตนราชโกษา พระยาราชสุภาวดีกับขุนนางผู้น้อยทั้งปวง จงมีความสโมสรมัคคีรสปรึษาพร้อมกัน เมื่อเห็นว่าพระบรมวงศานุวงศ์พระองค์ใดที่มีวิญญูติปริชารอบรู้ราชานุวัตร จะเป็นศาสนูปถัมภกยกพระบวรพุทธศาสนา แลจะปกป้องไพร่ฟ้าอาณาประชาราษฎร์รักษาแผ่นดินให้เป็นสุขสวัสดิ์โดยยิ่ง เป็นที่ยินดีแก่มหาชนทั้งปวงได้ก็สุดแท้แต่จะเห็นดีประนีประนอมพร้อมใจกัน ยกพระบรมวงศานุวงศ์พระองค์นั้นขึ้นเสวยมโหสิวรยาธิปัตย์ราชสืบสันตติวงศ์ดำรงราชประเพณีต่อไปเถิด อย่าได้กริ่งเกรงพระราชอัธยาศัยเลย เอาแต่ให้ได้เป็นสุขทั่วหน้าอย่าให้เกิดการรบราฆ่าฟันกันให้ได้ความทุกข์ร้อนแก่ราษฎร...”

พระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ทรงประกาศพระราชทานส่วนพระราชกุศลในการที่ทรงบริจาคเพชรใหญ่ประดับพระอุณาโลมพระพุทธรูปมหาณีนรัตนปฏิมากร “การพระราชบริจาคอันนี้ทรงพระราชดำริ เห็นว่าไม่ขัดขวางเป็นเหตุให้ท่านผู้ใดชุนเคืองขัดใจเลย พระนครนี้เป็น

[๔]

ถิ่นที่ของกนนำถือพระพุทศาสนามาแต่เดิม ไม่ใช่แผ่นดินของศาสนาอื่น คนที่ถือศาสนาอื่นมาแต่อื่นก็ดี อยู่ในเมืองนี้ก็ดี จะโหม่นสน้อยใจด้วยริษยาแก่ พระพุทศาสนาเพราะบูชาอันนี้ไม่ได้ ด้วยไม่ใช่เมืองของศาสนาตัวเอง ถ้า โหม่นสก็ชื่อว่าโลกล่วงเกินไป...”

พระราชปฎิญาณและพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอม-เกล้าเจ้าอยู่หัว พระปิยมหาราช “ข้าพเจ้าจะไม่มีจิตยินดีน้อมไปในศาสนาอื่น นอกจากสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และพระธรรมอันพระองค์ได้ตรัสรู้ชอบ ดีแล้ว กับทั้งพระสงฆ์หมู่ใหญ่ อันได้ประพฤติตามคำสั่งสอนของพระสัมมา สัมพุทธเจ้าพระองค์นั้นเลยเป็นอันขาด จนตราบอกว่าสิ้นชีวิต...”

พระราชนิพนธ์และพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎ-เกล้าเจ้าอยู่หัว “พระพุทศาสนาเป็นศาสนาสำหรับชาติเรา เราจำเป็นต้อง ถือด้วยความกตัญญูต่อบิดา มารดา และต้นโคตรวงศ์ของเรา... เมื่อรู้สึก แน่นอนแล้วว่า ศาสนาในสมัยนี้เป็นของที่แยกจากชาติไม่ได้... ถ้าข้าพเจ้า จะขอแก้ท่านทั้งหลายว่า พุทศาสนาเป็นของไทย เรามาชวนกันนับถือ พระพุทศาสนาเถิด... ผู้ที่แปลงศาสนา คนเขาถูกยิงเสียกว่าผู้ที่แปลง ชาติ... เพราะเหตุฉะนั้น เป็นความจำเป็นที่เราทั้งหลายผู้เป็นไทย จะต้องมัน อยู่ในศาสนาพระพุทซึ่งเป็นศาสนาสำหรับชาติเรา...” และพระองค์ได้ พระราชทานความหมายแห่งไตรรงค์ไว้ดังนี้

“ขอรำรำพรรณบรรยาย	ความคิดเครื่องหมาย
แห่งสีทั้งสามงามถนัด	
ขาวคือบริสุทธิ์ศรีสวัสดิ์	หมายพระไตรรัตน์
และธรรมะคัมภีร์ไทย...”	

หมดอายุ 26/05/2566

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว “แต่ บ้านเมืองในลานนาถึงกาลวิบัติ พระพุทศาสนาก็เศร้าหมองจนสงฆมณฑล

เสื่อมทรามระส่ำระสายมาช้านาน... มาจนถึงรัชกาลสมเด็จพระปิยมหาราช พระบรมชนกนาถของเราจึงได้เริ่มทรงจัดการฟื้นฟูพระพุทธศาสนาในมณฑลนี้ มาโดยทรงพระราชดำริจะให้พุทธจักรและอาณาจักรเจริญรุ่งเรืองสมกับสมัย เป็นต้นว่า ในการสั่งสอนประชาชนทั้งหลายให้รัฐบาลเอาเป็นธุระสั่งสอนส่วน คดีโลก ให้พระสงฆ์รับภาระการสั่งสอนส่วนคดีธรรมเป็นอุปการะแก่กัน ดังนี้ สมเด็จพระบรมเชษฐาธิราชของเราก็ได้โปรดให้จัดการสืบมาโดยทางนั้น”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช รัชกาลปัจจุบัน ได้ตรัสพระปฐมบรมราชโองการซึ่งเป็นพระราชปณิธานแก่ปวงชนชาวไทยใน พระราชพิธีพระบรมราชาภิเษก เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๙๓ ณ พระที่นั่งไพศาลทักษิณ ในพระบรมมหาราชวัง ว่า “เราจะครองแผ่นดิน โดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” ได้มีพระราชดำรัสตรัส ลาผนวชต่อพระบรมวงศานุวงศ์ คณะองคมนตรี คณะรัฐมนตรี คณะทูตานุทูต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และข้าราชการ ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย เมื่อ วันที่ ๑๘ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๙๙ ว่า “โดยที่พระพุทธศาสนาเป็นศาสนา ประจำชาติของเรา ทั้งตามความศรัทธาเชื่อมั่นของข้าพเจ้าก็เห็นเป็นศาสนา ที่ดีศาสนาหนึ่ง เนื่องในบรรดาสัจธรรมคำสั่งสอนอันชอบด้วยเหตุผล จึง เคยคิดอยู่ว่า ถ้าโอกาสอำนวย ข้าพเจ้าควรจักได้บวชสักเวลาหนึ่งตาม ราชประเพณี ซึ่งจักเป็นทางสนองพระคุณบูรพการีตามคตินิยมด้วย...” และได้มีพระราชดำรัสในโอกาสพระสันตะปาปา จอห์น พอล ที่ ๒ เข้าเฝ้า ณ พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๒๗ ว่า “คนไทยเป็นศาสนิกที่ดีด้วยกัน ส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนา อันเป็น ศาสนาประจำชาติ”

การดำเนินงานตรวจชำระสอบทานต้นฉบับพระไตรปิฎกให้คงความ บริสุทธิ์แห่งพระบาลีพุทธพจน์ซึ่งเป็นหลักวิชาการทางพระพุทธศาสนา จำเป็นต้องอาศัยความสุขุมคัมภีรภาพด้านความรู้ความชำนาญในภาษาบาลี ของพระเถรานุเถระและศาสนบัณฑิตทั้งหลาย จึงนับว่าเป็นงานที่มี

[๖]

ความสำคัญอย่างยิ่งและเป็นกุศลกิจอันยิ่งใหญ่ที่กระทำได้ยาก ดังนั้น การที่พระเถรานุเถระและศาสนบัณฑิตทั้งหลายมีอิทธิบาทธรรมร่วมกันตรวจชำระสอบทานต้นฉบับพระไตรปิฎกจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี จึงควรแก่การอนุโมทนาสาธุการของบรรดาพุทธบริษัททั้งหลาย เพราะทราบใดที่พระไตรปิฎกยังคงความบริสุทธิ์อยู่ ย่อมเป็นที่มั่นใจได้ว่า ปริยัติ ปฏิบัติ และปฏิเวธก็ดำรงอยู่ ก่อให้เกิดสันติสุขแก่มวลมนุษยชาติตราบนั่น

ในนามของมหาเถรสมาคม ขอแสดงความชื่นชมยินดีต่อคณะกรรมการคณะอนุกรรมการ และคณะทำงานพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกที่ได้ดำเนินการจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยความเรียบร้อยสมบูรณ์ นับเป็นการเฉลิมพระเกียรติและถวายเป็นพระราชกุศลแด่ สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรคุณ) วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ เนื่องในวโรกาสที่ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ดังกล่าว

ขออานุภาพแห่งมหากุศลอันยิ่งใหญ่ที่เกิดจากการร่วมแรงร่วมใจของพระเถรานุเถระและศาสนบัณฑิตทั้งหลายที่ได้ร่วมกันพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกทั้งภาษาบาลีและภาษาไทยซึ่งถือว่าเป็นพระบรมศาสดาแทนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในครั้งนี้ ได้โปรดอภิบาลคุ้มครองรักษาสมาคมสมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงชินวราลงกรณ วัดบวรนิเวศราชวรวิหาร กรุงเทพมหานคร ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ตลอดถึงพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ ให้ทรงพระเกษมสำราญ มีพระชนมายุยิ่งยืนนาน สถิตมั่นเป็นมิ่งขวัญร่มเกล้าของเหล่าพสกนิกรชาวไทยสืบไปตลอดจิรัฏฐิติกาล เทอญ

สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า

7

(สมเด็จพระพุทธมามาจารย์)

หมดอายุ 26/05/2566

ประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช

คำปรารภ

ศาสนธรรมคำสั่งสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เดิมทีนั้น เรียกว่า พระธรรมวินัย พระธรรม ได้แก่คำสั่งสอนที่แสดงหลักความจริงที่ควรรู้ และแนะนำหลักความดีที่ควรประพฤติ พระวินัย ได้แก่ข้อบัญญัติที่ทรงวางไว้เป็นหลักกำกับความประพฤติให้เป็นระเบียบเรียบร้อยเสมอกัน กาลต่อมา เมื่อพระพุทธองค์เสด็จดับขันธปรินิพพาน พระธรรมวินัยที่พระพุทธองค์ ทรงแสดงไว้ทรงบัญญัติไว้ในกาลโอกาสต่าง ๆ มีความสำคัญยิ่งในฐานะ เป็นพระบรมศาสดาแทนพระพุทธองค์ โดยมีหลักฐานปรากฏในมหา ปรินิพพานสูตร (ที.ม. ๑๐/๒๑๖) ว่า ขณะที่ทรงพระประชวรจวนจะเสด็จ ดับขันธปรินิพพาน พระพุทธองค์หาได้ทรงตั้งพระสาวกรูปใดรูปหนึ่งไว้ใน ตำแหน่งพระบรมศาสดาไม่ หากแต่ตรัสกะท่านพระอานนท์พุทธอุปัฏฐากว่า

โย โว อานนฺท มยา ธมฺโม จ วินโย จ เทสิโต ปญฺญตฺโต,
โส โว มมจฺจเยน สตฺถา.

แปลความว่า “ดูก่อนอานนท์ ธรรมและวินัยอันใดที่เราแสดงแล้ว บัญญัติแล้วแก่พวกเธอ ธรรมและวินัยอันนั้นจักเป็นศาสดาของพวกเธอ โดยกาลล่วงไปแห่งเรา”

จากพระพุทธพจน์นี้เป็นหลักฐานยืนยันถึงความสำคัญของพระธรรมวินัย ซึ่งได้รับการสังคายนารวบรวมประมวลเป็นบทสวดสำหรับสอบทานความ ถูกต้องมิให้คลาดเคลื่อนไปจากที่พระพุทธองค์ตรัสสั่งสอนจริงด้วยสังฆานุมัติ พร้อมกันครั้งแรกโดยพระอรหันตเถระ ๕๐๐ รูป ภายหลังพุทธปรินิพพานได้ ๓ เดือน การสังคายนาพระธรรมวินัยในครั้งแรกนั้นได้ยกเอาพระพุทธพจน์ ที่ทรงแสดงโปรดเวไนยสัตว์ตลอดระยะเวลา ๔๕ พรรษา ขึ้นสู่การพิจารณา สอบทานรับรองความบริสุทธิ์ถูกต้องในท่ามกลางสงฆ์ แล้วประมวลจัด

เป็นหมวด ไว ๓ หมวดใหญ่ เรียกว่า พระไตรปิฎก อันประกอบด้วย พระวินัยปิฎก พระสุตตันตปิฎก และพระอภิธรรมปิฎก

พระวินัยปิฎก หมวดพระวินัย ว่าด้วยพระพุทธานุญาตที่ทรงวางหลักความประพฤติและมารยาทอันเป็นแบบอย่างเยี่ยงอารยชนของผู้เข้ามาบวช ประพฤติพรหมจรรย์ชั้นสูงในพระพุทธศาสนา เป็นประมวลพระพุทธานุญาตคำสั่งสอนเกี่ยวกับศีลหรือสิกขาบทตลอดจนพิธีกรรมและขนบธรรมเนียมของพระสงฆ์ อันเป็นกฎระเบียบที่พระภิกษุและพระภิกษุณีต้องปฏิบัติโดยเคร่งครัด นอกจากนี้ยังได้ประมวลเหตุการณ์พุทธประวัติที่สำคัญ ๆ นับตั้งแต่แรกตรัสรู้เสวยวิมุตติสุขเป็นต้นไปพร้อมทั้งประวัติการทำสังคายนาไว้ด้วย มี ๒๑,๐๐๐ พระธรรมขันธ์ แบ่งออกเป็น ๕ คัมภีร์ คือ มหาวิงค์ ภิกขุณีวิงค์ มหาวรรค จุลวรรค และปริวาร โดยพระไตรปิฎกของไทยเราจัดพิมพ์เป็น ๔ เล่มหนังสือ ในจำนวน ๔๕ เล่ม ได้แก่พระไตรปิฎกเล่มที่ ๑ ถึงเล่มที่ ๔

พระสุตตันตปิฎก หมวดพระสูตร ว่าด้วยประมวลพระธรรมเทศนาตรัสบรรยายธรรมของพระพุทธองค์ที่ตรัสให้เหมาะแก่บุคคลและโอกาส เป็นประมวลหลักพุทธธรรมที่ทรงแสดงโดยบุคลาธิษฐานหรือทรงใช้สมมติโวหารตลอดจนบทคาถาประพันธ์ เรื่องเล่า และเรื่องราวชั้นเดิมที่แสดงถึงประวัติของพระพุทธองค์และพระอรหันตสาวกทั้งหลาย มี ๒๑,๐๐๐ พระธรรมขันธ์ แบ่งออกเป็น ๕ คัมภีร์ เรียกว่า นิกาย ๕ คือ ทีฆนิกาย มัชฌิมนิกาย สังยุตตนิกาย อังคุตตรนิกาย และขุททกนิกาย โดยพระไตรปิฎกของไทยเราจัดพิมพ์เป็น ๒๕ เล่มหนังสือ ในจำนวน ๔๕ เล่ม ได้แก่พระไตรปิฎกเล่มที่ ๕ ถึงเล่มที่ ๓๓

พระอภิธรรมปิฎก หมวดพระอภิธรรม ว่าด้วยประมวลพระพุทธานุญาตอันเกี่ยวกับหลักปรมาตมธรรมที่เป็นความหมายที่แท้จริงของสรรพสิ่ง เป็นประมวลคำอธิบายหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาแล้ว ๆ โดยธรรมาธิษฐาน

คือไม่ยกบุคคล สถานที่ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ อันเป็นสมมติบัญญัติเข้ามาประกอบความ มี ๔๒,๐๐๐ พระธรรมขันธ์ แบ่งออกเป็น ๗ คัมภีร์ คือ ัมมสังคณี วิภังค์ ธาตุกถา บุคคลบัญญัติ กถาวัตถุ ยมก และปฏฺฐาน โดยพระไตรปิฎกของไทยเราจัดพิมพ์เป็น ๑๒ เล่มหนังสือ ในจำนวน ๔๕ เล่ม ได้แก่พระไตรปิฎกเล่มที่ ๓๔ ถึงเล่มที่ ๔๕

พระไตรปิฎก จัดเป็นหนึ่งในพระสัทธรรม ๓ คือปริยัตติสัทธรรมที่ประมวลไว้ซึ่งนวัคสัตตสุตสนัทั้งหมด เป็นปฏฺฐานให้เกิดปฏิบัติสัทธรรม คือศีล สมาธิ ปัญญา และนำไปสู่การบรรลุปฏิเวธสัทธรรม คือมรรค ผล นิพพานในที่สุด ดังนั้น จึงถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในทางพระพุทธศาสนา ดังพระปรารภของสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (วาสน์ วาสโน) สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ในคราวจัดพิมพ์พระไตรปิฎกฉบับสังคายนา ในพระบรมราชูปถัมภ์ พุทธศักราช ๒๕๓๐ ความว่า

“พระไตรปิฎกเป็นพระคัมภีร์ที่รวบรวมคำสอนของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่พระอรหันตสาวกได้รับการธุระสั่งสอนสืบต่อกันมา เป็นพระคัมภีร์สำคัญทางพระพุทธศาสนา เท่ากับเป็นสัญลักษณ์ของพระบรมศาสดา พระภิกษุสามเณรและพุทธศาสนิกชนผู้สนใจพระพุทธศาสนามีความจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้จากพระไตรปิฎก เพราะฉะนั้น คัมภีร์พระไตรปิฎกนี้พระเถรานุเถระแต่ปางก่อนจึงได้ช่วยกันรักษาสืบต่อกันมา ในการสร้างวัดวาอารามสมัยก่อนนั้น จะต้องสร้างหอไตรประจำวัด ซึ่งเป็นที่เก็บรักษาพระไตรปิฎกอันประกอบด้วยคัมภีร์ใบลาน พระภิกษุสามเณรผู้บวชในพระพุทธศาสนาจะเป็นศาสนทายาท ก็จำเป็นต้องศึกษาภาษาบาลีอันเป็นภาษาที่จารึกในคัมภีร์พระไตรปิฎก พร้อมทั้งอรรถกถาฎีกา โยชนา สัททวาริเสส อันเป็นคัมภีร์ประกอบเพื่อให้เข้าใจเนื้อความพระไตรปิฎกนั้น พระมหากษัตริย์ทรงนับถือพระพุทธศาสนาในปางก่อน

จึงได้ให้พระภิกษุสามเณรได้ศึกษาเล่าเรียนหาความรู้ในพระไตรปิฎกนั้นๆ ให้แตกฉาน เพื่อนำเอาความรู้มาสั่งสอนแก่พุทธศาสนิกชน สำหรับในประเทศไทย พระมหากษัตริย์ทรงเป็นพุทธมามกะมาตลอดสาย และได้ทรงให้พระภิกษุสงฆ์ได้ศึกษาเล่าเรียนพระปริยัติธรรมคือพระไตรปิฎกนี้ สืบต่อกันมา ทรงถือเป็นพระราชกิจสำคัญ มีการสอบพระปริยัติธรรมเพื่อให้พระภิกษุสามเณรได้แสดงความรู้ที่ได้ศึกษาพระไตรปิฎกนั้นๆ และทรงปูนบำเหน็จความสามารถแก่พระภิกษุสามเณรผู้สอบไล่ได้พระปริยัติธรรม ซึ่งทุกวันนี้ได้ขยายวงกว้างออกมาเป็นการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรม แผนกบาลีสันามหลวง ตลอดจนพระราชทานพระบรมราชูปถัมภ์ให้พระภิกษุสามเณรผู้ทรงความรู้ทำการสังคายนาพระไตรปิฎก ถือเป็นการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลอันยิ่งใหญ่...”

พระไตรปิฎกของพระพุทธศาสนาฝ่ายเถรวาทได้รับการนำสืบๆ กันมา ด้วยภาษามคธ หรือภาษาบาลี อันหมายถึงภาษาที่รักษาไว้ซึ่งพระพุทธพจน์ โดยวิธีมุขปาฐะหรือมุขบาฐ คือวิธีทรงจำนำสืบต่อ ๆ กันด้วยการสาธยายท่องจำกัน สั่งสอนกันจากปากสู่ปาก หรือวิธีบอกเล่ากล่าวสอนจากอาจารย์สู่ศิษย์โดยโวหารต่างๆ เป็นเวลาถึง ๔ พุทธศตวรรษ จึงได้รับการจารึกเป็นลายลักษณ์อักษรลงในใบลานในคราวสังคายนาครั้งที่ ๕ ในประเทศศรีลังกา เมื่อพุทธศักราช ๔๓๓ ตลอดระยะเวลาดังกล่าวนี้ ถ้าในสมัยใดมีความผันเพื่อเลอะเลือนจำกันมาผิด มีข้อบกพร่องผิดพลาดอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือมีคำสอนของลัทธิอื่นเข้ามาปะปนในพระไตรปิฎก อันเป็นเหตุให้พระสงฆ์ประพฤติดิพลักพระธรรมวินัย บรรดาพระอรหันต์หรือพระมหาเถระในยุคสมัยนั้นๆ ก็จะต้องถือเอาเป็นการธุระดำเนินการประชุมพระสงฆ์ทำสังคายนาเพื่อสอบทานสวดรับรองความถูกต้องพร้อมกันเป็นครั้ง ๆ โดยประวัติการทำสังคายนานั้น สามครั้งแรกทำในประเทศอินเดีย ครั้งที่ ๔ และครั้งที่ ๕

ทำในประเทศศรีลังกา ซึ่งในการทำสังคายนาครั้งที่ ๕ นี้เอง พระเถระ
 สังคิติกจารย์ทั้งหลายได้คำนึงถึงว่า “ในอนาคต กุลบุตรคงมีศรัทธาอ่อนลง
 และปัญญาที่จะทรงจำพระธรรมวินัยสืบอายุพระพุทธศาสนาคงน้อยลงด้วย
 ควรที่คณะสงฆ์จะสังคายนาพระธรรมวินัยแล้วลงบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์
 อักษร” เพราะประจักษ์ที่พวกทมิฬไม่นับถือพระพุทธศาสนา ซึ่งปกครอง
 ประเทศศรีลังกาแล้วทำให้เกิดภัยพิบัติอย่างใหญ่หลวงต่อพระพุทธศาสนา
 เป็นเหตุให้พระภิกษุสาวกทั้งหลายต่างพากันปลีกตนไปอยู่ตามป่าเขาอย่าง
 ลำเค็ญ มีความฝืดเคืองด้วยภิกษาหาร ต้องอดทนอยู่อย่างลำบากถึง ๑๒ ปี
 แต่ท่านเหล่านั้นหาคำนึงถึงความลำบากทางกายของตนไม่ ต่างช่วยกัน
 ทรงจำพระไตรปิฎกท่านละหนึ่งนิกายบ้าง สองนิกายบ้าง ถึงแม้ไม่มีอะไร
 จะฉับเป็นกัฏฐาหาร ก็ฉับใบไม้แทน เพื่อให้ร่างกายมีกำลังทรงอยู่เพียงเพื่อ
 สรรยายท่องบ่นทบทวนพระไตรปิฎกที่ทรงจำไว้นั้น ทั้งนี้เพื่อมิให้พระไตรปิฎก
 ที่ทรงจำไว้นั้นสูญไปพร้อมกับชีวิตของท่าน เพราะขณะนั้นพระภิกษุสาวกที่
 ทรงจำพระไตรปิฎกได้มีจำนวนน้อยเต็มที บางท่านเกิดเตโชธาตุในท้องกำเริบก็
 ต้องนอนเอาทรายกลบท้อง เพื่อให้ดูดความร้อนจากร่างกายแล้วสรรยาย
 ทบทวนพระไตรปิฎกนั้นมิให้เสื่อมเลือนสูญหายไป เมื่อได้ประจักษ์ชัดถึงการ
 ทรงจำพระไตรปิฎกด้วยวิธี मुखปาฐะว่าไม่อาจจะรักษาพระไตรปิฎกไว้ได้ต่อไป
 จึงได้มีมติจารึกพระไตรปิฎกลงในใบลานเป็นลายลักษณ์อักษรด้วยภาษามคธ
 พร้อมทั้งจารึกอรรถกถา (คัมภีร์อธิบายความแห่งพระไตรปิฎก) ด้วยภาษา
 สิงหล แล้วนำสืบเผยแพร่ไปยังประเทศต่างๆ ที่นับถือพระพุทธศาสนา และ
 ต่อมาเมื่อวิทยาการด้านการพิมพ์เจริญขึ้น ได้มีการพิมพ์พระไตรปิฎกเป็น
 รูปเล่มหนังสือ โดยใช้อักษรของประเทศนั้น ๆ จึงปรากฏเป็นพระไตรปิฎก
 ฉบับอักษรสิงหล ฉบับอักษรเทวนาครี ฉบับอักษรพม่า ฉบับอักษรขอม
 ฉบับอักษรไทย ฉบับอักษรโรมัน ฉบับอักษรมอญ เป็นต้น และเมื่อจะจัด

พิมพ์หรือจัดสร้างซ้ำแต่ละครั้งเนื่องในโอกาสสำคัญๆ ก็จะมีการสังคายนาตรวจชำระสอบทานเพื่อคงความบริสุทธิ์บริบูรณ์โดยการนำคัมภีร์พระไตรปิฎกฉบับอักษรต่าง ๆ มาเทียบเคียงกัน ตรวจสอบให้ลงกันสมกันเป็นสำคัญ โดยมีการจัดทำเครื่องหมายวรรคตอน จัดทำเชิงอรรถแสดงปาฐะที่ต่างกัน พร้อมทั้งจัดทำดัชนีคือปทานุกรม นามานุกรม คาถานุกรม และอัมมประเภทแสดงลำดับหมวดธรรม เพื่อสะดวกในการสืบค้นดังที่ปรากฏในปัจจุบัน

สำหรับประเทศไทย ได้นำพระไตรปิฎกจากประเทศศรีลังกามาสืบทอดศึกษาเล่าเรียนกันโดยลำดับ โดยในส่วนที่เกี่ยวกับการสังคายนาตรวจชำระสอบทานพระไตรปิฎกในประเทศไทย มีประวัติการดำเนินงานในแต่ละยุคสมัยที่พระบรมมหาราชวังไทยผู้ทรงเป็นเอกอัครศาสนูปถัมภกและทรงเป็นพุทธมามกะ ทรงโปรดฯ รับไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์ ดังปรากฏตามหลักฐานที่บันทึกไว้ ดังนี้

ในรัชสมัยของพระเจ้าติโลกราชแห่งเชียงใหม่ ได้มีการสังคายนาพระไตรปิฎกจารึกลงในใบลานด้วยอักษรธรรมล้านนาขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อพุทธศักราช ๒๐๒๐ ต่อมา ในสมัยกรุงธนบุรีเป็นราชธานี สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ภายหลังจากที่ทรงกู้เอกราชจัดการบ้านเมืองไทยเสร็จแล้ว ทรงใฝ่พระทัยในการพระพุทธานุศาสนเป็นอย่างยิ่ง ทรงปรารถนาว่าพระไตรปิฎกกระจัดกระจายเสียหายไปมาก จึงทรงโปรดฯ ให้อัญเชิญพระไตรปิฎกจากเมืองนครศรีธรรมราชซึ่งมีความสมบูรณ์มารวบรวมไว้ที่กรุงธนบุรี เมื่อพุทธศักราช ๒๓๑๓

ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานี เมื่อพุทธศักราช ๒๓๓๑ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ ๑ ทรงโปรดฯ ให้รวบรวมคัมภีร์พระไตรปิฎกในส่วนที่กระจัดกระจายให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นแล้วทรงอาราธนาพระเถรานุเถระและเชษฐราชบัณฑิตผู้ทรงความรู้ ให้ทำการสังคายนาตรวจ

ชำระพระไตรปิฎก แล้วทรงโปรดฯ ให้ช่างคัดลอกจำลองพระไตรปิฎกพร้อมทั้งอรรถกถาและฎีกาจารึกด้วยอักษรขอมลงในใบลาน จำนวน ๓,๗๘๖ ผูก พร้อมทั้งปิดทองหีบ ปกหน้า ปกหลัง และกรอบ เรียกว่า พระไตรปิฎก ฉบับทอง ต่อมา พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ ๒ ทรงโปรดฯ ให้มีการซ่อมส่วนคัมภีร์พระไตรปิฎกที่ชำรุดให้สมบูรณ์ และทรงโปรดฯ ให้สร้างฉบับใหม่ขึ้นมาอีก เรียกว่า ฉบับรดน้ำแดง แม้ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ ก็ทรงโปรดฯ ให้สร้างคัมภีร์พระไตรปิฎก ๕ ฉบับ มีฉบับรดน้ำเอก ฉบับเทพขุมนุม เป็นต้น พร้อมทั้งทรงโปรดฯ ให้อาราธนาพระมหาเถระเข้าไปถวายพระธรรมเทศนาในพระบรมมหาราชวัง โดยให้เรียบเรียงพระไตรปิฎก อรรถกถา และฎีกา เป็นสำนวนพระธรรมเทศนา และในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ ก็ทรงโปรดฯ ให้สร้างคัมภีร์พระไตรปิฎกที่ขาดหายไปให้ครบสมบูรณ์ พร้อมทั้งทรงโปรดฯ ให้สร้างฉบับใหม่ขึ้นมาอีก เรียกว่า ฉบับล่องชาด

พระไตรปิฎกทั้ง ๔ รัชสมัยแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ดังกล่าวมานี้ยังเป็นภาษาบาลีอักษรขอม ดังนั้น ในปีพุทธศักราช ๒๔๓๑ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ จึงทรงโปรดฯ ให้มีการสังคายนาชำระพระไตรปิฎกและปรีวรรตบาลีอักษรขอมเป็นบาลีอักษรไทย และทรงโปรดฯ ให้จัดพิมพ์เป็นเล่มหนังสือขึ้นเป็นครั้งแรก จำนวน ๓๙ เล่ม รวม ๑,๐๐๐ ชุด เพื่อฉลองในวโรกาสที่ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๒๕ ปี

ต่อมา พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ ทรงมีพระราชประสงค์อุทิศพระราชกุศลถวายแด่พระบรมเชษฐาธิราช พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ จึงทรงโปรดฯ ให้มีการตรวจชำระต้นฉบับที่ขาดหายไปเพิ่มอีกจากที่มีอยู่ ๓๙ เล่ม และจัดพิมพ์เป็น ๔๕ เล่ม จบบริบูรณ์ เพื่อให้เท่ากับจำนวนพรรษาที่พระพุทธเจ้าทรงบำเพ็ญ

พุทธกิจ การตรวจชำระพระไตรปิฎกครั้งนี้คณะสงฆ์กระทำอย่างโอฬารยิ่ง โดยปรับปรุงแก้ไขเครื่องหมายวรรคตอน ใช้เครื่องหมายพินทุแทนยามักการ เริ่มจัดทำตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๔๖๘ จนถึงปีพุทธศักราช ๒๔๗๓ จึงแล้วเสร็จ และเรียกชื่อพระไตรปิฎกฉบับนี้ว่า **สยามรณฺุสส เตปิฎก** : **พระไตรปิฎก ฉบับสยามรัฐ** พิมพ์จำนวน ๑,๕๐๐ ชุด ซึ่งนับเป็นครั้งแรกที่ได้มีการจัดพิมพ์ คัมภีร์พระไตรปิฎกฉบับอักษรไทยครบสมบูรณ์ และพระไตรปิฎกบาลีฉบับ สยามรัฐนี้ได้มีการพิมพ์ซ้ำสืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน

อย่างไรก็ตาม พระไตรปิฎกที่ได้รับการตรวจชำระและจัดพิมพ์ทั้งหมด นับแต่สมัยโบราณมาจนถึงสมัยรัชกาลที่ ๗ เป็นภาษาบาลีหรือภาษามคร แม้จะได้มีการแปลเป็นภาษาไทยมาช้านานแล้วตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา แต่ก็ยังมิได้มีการแปลอย่างเป็นทางการในนามของคณะสงฆ์ จึงต่อมา ในปี พุทธศักราช ๒๔๘๓ คณะสงฆ์โดยได้รับพระบรมราชูปถัมภ์จากพระบาท สมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘ ได้ประชุมกันดำเนินการ แปลพระไตรปิฎกภาษาบาลีเป็นภาษาไทยบริบูรณ์และจัดพิมพ์เป็นครั้งแรก เรียกว่า **พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับหลวง** โดยแปลตามความในพระไตรปิฎก ภาษาบาลี แล้วพิมพ์เป็นเล่ม ๒,๕๐๐ ชุด ชุดละ ๔๐ เล่ม เพื่อให้เท่ากับ จำนวนพระชนมายุของพระพุทธเจ้าส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งแปลเป็นสำนวน เทศนา โดยถือเอาพระไตรปิฎกภาษาบาลีฉบับสยามรัฐเป็นต้นฉบับ พิมพ์ ลงในใบลาน ๑,๒๕๐ กัณฑ์ เพื่อให้เท่ากับจำนวนพระอรหันตสาวกใน ครั้งพุทธกาลที่มาเฝ้าพระพุทธเจ้าโดยมีนัยหมายเพื่อประชุมฟังพระโอวาท ปาติโมกข์ในคราวจาตุรงคสันนิบาต ดิถีเพ็ญแห่งมาฆมาส อนึ่ง การแปล และจัดพิมพ์พระไตรปิฎกครั้งนี้กระทำเพื่อเป็นการเฉลิมฉลองในโอกาสที่ พระพุทธศาสนาได้ดำรงมั่นมาครบ ๒๕ พุทธศตวรรษ อีกส่วนหนึ่งด้วย

พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับหลวงนี้ คณะสงฆ์ได้ดำเนินการตรวจชำระ จัดพิมพ์สืบต่อมาเนื่องในวโรกาสสำคัญอีก ๓ วาระ รวมเป็น ๔ วาระด้วยกัน

กล่าวคือ วาระที่ ๒ พิมพ์ในปีพุทธศักราช ๒๕๑๔ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช เนื่องในมหามงคลวโรกาสที่ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๒๕ ปี จำนวน ๒,๐๐๐ ชุด ชุดละ ๔๕ เล่ม วาระที่ ๓ พิมพ์ในปีพุทธศักราช ๒๕๒๑ จำนวน ๒,๐๐๐ ชุด และวาระที่ ๔ พิมพ์ในปีพุทธศักราช ๒๕๒๕ จำนวน ๓,๐๐๐ ชุด เนื่องในวโรกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ครบ ๒๐๐ ปี

ปีพุทธศักราช ๒๕๒๔ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ทรงมีพระราชดำริว่า พระพุทธวจนะอันเรียกว่าพระไตรปิฎกย่อมเป็นหนังสือที่ประมวลพระธรรมวินัยของสมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า ซึ่งยังบริบูรณ์และตั้งมั่นอยู่ตราบใด ก็ย่อมเป็นหลักของพุทธบริษัทที่จะปฏิบัติให้เป็นสัมมาปฏิบัติ ถึงความงอกงามรุ่งเรืองอยู่ตราบนั่น จึงทรงมีพระราชศรัทธาเลื่อมใสพระราชทานพระบรมราชูปถัมภ์ในการสังคายนาพระไตรปิฎกถวายตามที่สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (วาสน์ วาสโน) สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ถวายพระพร เนื่องในมงคลดิถีที่มีพระชนมพรรษาจะบรรจบ ๕ รอบนักษัตร ในวันที่ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๓๐ และมีพระบรมราชโองการประกาศขออาราธนาสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก สมเด็จพระราชาคณะ พระราชาคณะ พระสงฆ์เปรียญธรรม พร้อมด้วยศาสนบัณฑิต เป็นภาระธุระดำเนินการสังคายนาพระธรรมวินัยตรวจชำระพระไตรปิฎกให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เพื่อความเจริญรุ่งเรืองสถาพรแห่งพระบวรพุทธศาสนาสืบไป

การสังคายนาพระธรรมวินัยตรวจชำระพระไตรปิฎกเนื่องในมหามงคลวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๕ รอบนักษัตร ในปีพุทธศักราช ๒๕๓๐ นี้ คณะสงฆ์ได้มอบให้กระทรวงศึกษาธิการ โดยกรมการศาสนา ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับสนองงานคณะสงฆ์ขณะนั้นเป็นผู้รับผิดชอบโครงการ โดยรัฐบาลซึ่งมี พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เป็น

นายกรัฐมนตรีขณะนั้นได้จัดสรรงบประมาณอุดหนุน และได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกอบพระราชพิธีพระฤกษ์ ณ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม แล้วได้ดำเนินการสังคายนาตรวจชำระในรูปของคณะกรรมการ ประกอบด้วย คณะกรรมการสังคีตการกสงฆ์ คณะกรรมการปาลิวิโสภณะ คณะกรรมการการแห่งสังคีตการกสงฆ์ คณะกรรมการศาสนบัณฑิต ทั้งฝ่ายบรรพชิตและฝ่ายคฤหัสถ์ และคณะกรรมการดำเนินการและประสานงาน และมีสังฆานุมัติให้ใช้ตำหนักสมเด็จพระ วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ เป็นสถานที่ตรวจชำระ โดยนำพระไตรปิฎกที่ได้ดำเนินการจัดพิมพ์เป็นฉบับหลวงแล้วนั้นมาตรวจสอบให้มีความถูกต้องทั้งฉบับภาษาบาลีและฉบับภาษาไทย กล่าวคือ ในส่วนของฉบับภาษาบาลี ได้ใช้ พระไตรปิฎกภาษาบาลีฉบับสยามรัฐ เป็นต้นฉบับสอบเทียบกับพระไตรปิฎกฉบับอื่นๆ โดยได้ตั้งข้อ ย่อหน้า ยกหัวข้อสูตรหรือมาติกาให้เห็นชัดเจน และได้อ้างหน้าคัมภีร์พระไตรปิฎกฉบับสยามรัฐ ฉบับฉกฐสังคีติ (อักษรพม่า) ฉบับอักษรเทวนาครี และฉบับอักษรโรมัน ในบรรทัดแรกของหน้านั้นๆ เพื่อสะดวกต่อการค้นคว้าของนักศึกษา รวมทั้งบอกเลขบรรทัดแต่ละหน้าของพระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลีนี้ไว้ด้วย สำหรับฉบับภาษาไทย ได้นำ พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับหลวง มาเป็นต้นฉบับในการตรวจสอบพิจารณาสำนวนแปล

การดำเนินการสังคายนาพระธรรมวินัยตรวจชำระพระไตรปิฎกตามที่กล่าวมานี้ได้แล้วเสร็จทันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบนักษัตริ์ และเรียกชื่อพระไตรปิฎกฉบับนี้ว่า ทศยรฎฐสส สงคีติเตปิฎก ๒๕๓๐ พุทธวสุเส : พระไตรปิฎกฉบับสังคายนา ในพระบรมราชูปถัมภ์ พุทธศักราช ๒๕๓๐ โดยจัดพิมพ์ฉบับภาษาบาลีจำนวน ๑,๐๐๐ ชุด และจัดพิมพ์ฉบับภาษาไทย จำนวน ๓,๐๐๐ ชุด

ต่อมา พระไตรปิฎกฉบับสังคายนา ในพระบรมราชูปถัมภ์ พุทธศักราช ๒๕๓๐ ทั้งภาษาบาลีและภาษาไทยดังกล่าวนี้ได้มีพุทธศาสนิกชนผู้มีจิตศรัทธา

สร้างถวายเป็นวัดจนหมดลง โดยเหตุที่พระไตรปิฎกนั้นเป็นพระคัมภีร์ที่มีความสำคัญ คณะสงฆ์โดยมหาเถรสมาคมจึงเตรียมการที่จะจัดพิมพ์ซ้ำ แต่เพื่อให้เป็นไปตามประเพณีที่ทำกันมา คือก่อนจะจัดพิมพ์พระไตรปิฎกแต่ละครั้ง ต้องมีการประชุมสงฆ์ผู้ทรงความรู้และศาสนบัณฑิตตรวจชำระสอบทานความถูกต้องในเบื้องต้น กอปรกับได้พิจารณาเห็นว่าพระไตรปิฎกฉบับสังคายนาฯ ในส่วนภาษาบาลีนั้น แม้จะดำเนินการตรวจชำระจากคณะกรรมการสังคีติการกสงฆ์ในครั้งนั้นมาแล้ว แต่ก็ยังมีปาฐะที่บกพร่องผิดพลาดอยู่บ้างในบางเล่ม บางสูตร บางข้อ ทั้งนี้เพราะมีข้อจำกัดด้านเวลาและขั้นตอนการจัดพิมพ์เป็นสำคัญ แม้ในส่วนฉบับภาษาไทยก็ปรากฏว่าสูตรเดียวกันซึ่งมีบทพระบาลีเหมือนกัน หรือข้อความพระบาลีอย่างเดียวกันแต่ปรากฏต่างที่กัน กลับมีข้อความสำนวนแปลที่ไม่ลงกันสมกัน เป็นต้น ทั้งนี้เพราะเกิดจากคณะกรรมการแปลมีหลายชุดจึงแปลสำนวนต่างกัน แต่เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่า พระไตรปิฎกนั้นเป็นพระคัมภีร์สำคัญในพระพุทธศาสนาสำหรับศึกษาค้นคว้าอ้างอิงของพุทธบริษัท หาใช่เป็นหนังสืออ่านทั่วไปไม่ แม้จะเป็นฉบับภาษาไทยก็ควรที่จะมีเอกภาพในด้านสำนวนคำแปลที่เป็นแบบอย่าง และมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของบัณฑิตชน ดังนั้น เพื่อให้การจัดพิมพ์พระไตรปิฎกเผยแพร์ในปัจจุบันมีข้อบกพร่องผิดพลาดน้อยที่สุด คณะสงฆ์โดยมหาเถรสมาคมจึงแต่งตั้งคณะกรรมการสอบทานต้นฉบับพระไตรปิฎกฉบับสังคายนา ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวนี้ได้มีฉันทานุมัติชำระสอบทานต้นฉบับพระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับสังคายนา ทั้ง ๔๕ เล่ม เป็นอันดับแรก โดยกำหนดแนวทาง คือ ให้สอบทานคำแปลของพระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับสังคายนาให้ถูกต้องสมบูรณ์ มิให้ตกหล่นคลาดเคลื่อนจากบทปาฐะในพระไตรปิฎกภาษาบาลีฉบับสังคายนา หากพบว่าตกหล่น ก็แปลเพิ่มให้สมบูรณ์ หากพบว่าคลาดเคลื่อน ก็แปลให้ถูกต้องตามนัยอรรถกถา และหากพบว่าสำนวนคำแปลของสูตรใด หรือข้อใดที่ปรากฏหลายที่ทั้งในเล่มเดียวกันหรือ

ต่างเล่มไม่ตรงกัน ซึ่งเมื่อเทียบเคียงกับฉบับภาษาบาลีแล้วปรากฏว่ามีข้อความพระบาลีอย่างเดียวกัน ก็ปรับแก้สำนวนให้ตรงกัน เป็นต้น

คณะกรรมการดังกล่าวนี้ได้เพียรพยายามดำเนินการตรวจสอบต้นฉบับพระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับสังคายนาสำเร็จเพียงขั้นตอนการสอบทานคำแปลมิให้ตกหล่นจากต้นฉบับภาษาบาลี โดยมีได้ปรับแก้สำนวนคำแปลที่ลักลั่นกันในบางสูตรให้ลงกันสมกัน จึงต่อมา คณะสงฆ์โดยมหาเถรสมาคม ได้มีมติให้ พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช ป.ธ. ๙, ราชบัณฑิต) วัดราชโอรสาราม รับเป็นภาระธุระดำเนินการสานต่อในขั้นตอนที่เหลือให้สำเร็จเรียบร้อย ซึ่งในเบื้องต้น พระธรรมกิตติวงศ์ ได้นำต้นฉบับพระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับสังคายนา ที่คณะกรรมการดังกล่าวได้สอบทานคำแปลกับฉบับภาษาบาลีไว้แล้วนั้นมาให้คณะศิษย์ดำเนินการบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์เพื่อให้เกิดความสะดวกในการปรับแก้สำนวนและการเชื่อมโยงข้อมูลแล้วได้ศึกษาการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อที่จะได้ดำเนินการปรับแก้สำนวนคำแปลในเครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยตนเอง อันเป็นการลดขั้นตอนที่ไม่ต้องพิมพ์ข้อมูลออกมาเป็นปรู๊ฟเพื่อตรวจและสั่งแก้ ซึ่งช่วยประหยัดทั้งด้านเวลาและวัสดุประกอบการพิมพ์ พร้อมทั้งได้เตรียมรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพระไตรปิฎกภาษาไทยจากแหล่งต่างๆ ที่พระโหราณาจารย์ได้แปลไว้ เช่น พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับหลวงและฉบับอื่นๆ เพื่อจัดหามาเป็นอุปการะสอบทานเทียบเคียงประกอบการปรับแก้สำนวนคำแปล และที่สำคัญ ได้นำคัมภีร์อรรถกถาภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่นายพร รัตนสุวรรณ ได้ประชุมศาสนบัณฑิตตรวจชำระและจัดพิมพ์อย่างครบบริบูรณ์มาเป็นอุปกรณ์ประกอบการปรับแก้สำนวนคำแปลให้ถูกต้องตามพุทธานิบาย นอกจากนี้ยังได้จัดหาซีดีรอมพระไตรปิฎกฉบับคอมพิวเตอร์ที่มหาวิทยาลัยมหิดลจัดทำไว้มาสืบค้นข้อความพระบาลีที่ซ้ำกันเพื่อจะได้ปรับสำนวนคำแปลให้เป็นเอกภาพกันอีกด้วย เมื่อเสร็จขั้นตอนการบันทึกข้อมูลดังกล่าวแล้ว จึงได้ดำเนินการ

ปรับแก้ข้อมูลสำนวนคำแปลพระไตรปิฎกภาษาไทยในเครื่องคอมพิวเตอร์ไป
ตามลำดับเล่ม จนแล้วเสร็จทั้ง ๔๕ เล่ม พร้อมทั้งจะให้พิสูจน์อักษรก่อนเสนอ
อนุมัติจัดพิมพ์ แต่ได้พิจารณาเห็นว่า พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับหลวงและ
ฉบับสังคายนาที่พระโบราณจารย์ได้แปลและจัดทำไว้นั้น มิได้ทำเชิงอรรถ
คือคำอธิบายศัพท์หรือข้อความที่ยากต่อความเข้าใจไว้ ดังนั้น เพื่อเอื้อ
ประโยชน์ ในการอ่านพระไตรปิฎกให้เข้าใจสำหรับประชาชนทั่วไปและสามารถ
เป็นแหล่งค้นคว้าอ้างอิงที่ถูกต้องอันเหมาะสมแก่ยุคสมัยปัจจุบันที่เป็นสังคม
แห่งการเรียนรู้ จึงได้เพิ่มขั้นตอนการจัดทำเชิงอรรถขึ้นโดยกำหนดแนวทาง
ในการจัดทำ คือทำคำอธิบายเฉพาะคำศัพท์วิชาการทางพระพุทธศาสนาที่
ปรากฏในพระไตรปิฎกซึ่งแปลทับศัพท์ไว้หรือข้อความที่ยากต่อความเข้าใจ
โดยตรวจดูคำอธิบายจากคัมภีร์อรรถกถาภาษาบาลีฉบับมหาจุฬาฯ ที่อธิบาย
หรือแยกประเภทศัพท์หรือข้อความแห่งพระบาลีนั้นๆ เป็นเบื้องต้นแล้วแปล
สรุปความเป็นภาษาไทยที่กะทัดรัด พร้อมทั้งอ้างอิงคัมภีร์อรรถกถาเป็น
อักษรย่อและบอกเล่มหรือหน้าไว้ในวงเล็บเพื่อประโยชน์ในการสืบค้นอ้างอิง
ของผู้ต้องการหลักฐานอ้างอิงหรือต้องการศึกษาพระพุทธศาสนาชั้นสูง ใน
กรณีคำแปลภาษาไทยที่ไม่นิยมใช้ซึ่งเกรงว่าคนทั่วไปอ่านแล้วไม่เข้าใจและ
ต้องเสียเวลาเปิดดูความหมายในพจนานุกรม โดยที่คัมภีร์อรรถกถาก็ไม่ได้
ให้คำอธิบายไว้ เช่น คำว่า ทิม ซึ่งหมายถึงศาลาแถวหรือห้องแถวสำหรับ
เป็นที่พักหรือเก็บของ ก็ได้ทำเชิงอรรถไว้โดยอ้างที่มาจากพจนานุกรมฉบับ
ราชบัณฑิตยสถาน หรืออธิบายเพิ่มเติมตามสมควร พร้อมทั้งบอกหน้ากำกับ
ไว้เพื่อการสืบค้น เป็นต้น ซึ่งขั้นตอนการจัดทำเชิงอรรถพร้อมทั้งจัดหน้า
วรรคตอนนี้ได้อาศัยความละเอียดและใช้เวลาในการจัดทำเป็นอย่างมาก

การจัดทำต้นฉบับพระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับสังคายนาฯ เพื่อเสนอ
จัดพิมพ์ดังกล่าวนี้ ได้ใช้เวลาในการดำเนินการจัดทำเป็นเวลานาน จึงแล้ว
เสร็จเป็นข้อมูลต้นฉบับอยู่ในคอมพิวเตอร์ ในส่วนของการจัดทำต้นฉบับ

พระไตรปิฎกภาษาบาลีฉบับสังคายนาฯ นั้นยังมิได้มีการตรวจชำระสอบทาน
แต่อย่างใด จนถึงปีพุทธศักราช ๒๕๔๔ คณะสงฆ์โดยมหาเถรสมาคม ประรณ
เหตุที่พระมหากษัตริย์ไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันทรงดำรงอยู่ในฐานะองค์
เอกอัครศาสนูปถัมภกและทรงเป็นพุทธมามกะ พระราชกรณียกิจของพระ
มหากษัตริย์แต่ละพระองค์อันเกี่ยวเนื่องกับการพระพุทธานุศาสนานอกจากจะ
ทรงอุปถัมภ์พระสงฆ์ให้สามารถบริหารงานปกครอง งานการศึกษา
งานเผยแผ่ งานสาธารณูปการ งานสาธารณสงเคราะห์ และงานการศึกษา
สงเคราะห์อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว พระราชกรณียกิจอันเกี่ยวเนื่องกับ
การอุปถัมภ์บำรุงพระพุทธานุศาสนาอีกส่วนหนึ่ง ก็คือทรงโปรดฯ ให้มีการ
ตรวจชำระจัดพิมพ์พระไตรปิฎก ซึ่งพระราชกรณียกิจส่วนนี้ได้อำนวยผลให้
พระสงฆ์และประชาชนมีหลักในการศึกษา ปฏิบัติ และเผยแผ่พระพุทธานุ
ศาสนาก่อให้เกิดความดำรงมั่นคงแห่งพระพุทธานุศาสนาคู่กับชาติไทยตราบเท่า
ทุกวันนี้ ดังนั้น ในมหามงคลโรกาสที่ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหา
ภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช
บรมนาถบพิตร ได้เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติเป็นพระมหากษัตริย์แห่ง
ราชอาณาจักรไทย ตั้งแต่วันที่ ๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๙ นับเวลา
ถึงปัจจุบัน เป็นปีที่ ๖๐ สมเด็จพระบรมบพิตรพระราชสมภารพระองค์ได้
เสด็จดำรงสยามรัฐสีมาราชอาณาจักร ทรงประพฤติปฏิบัติพระองค์มั่นคงอยู่
ในทศพิธราชธรรมและจักรวรรดิวัตร ประสิทธิ์ประสาทความไพบูรณ์รุ่งเรือง
วัฒนาสถาพร ทรงพระมหากรุณาแก่วงศ์นิกรถ้วนหน้า คณะสงฆ์โดย
มหาเถรสมาคม สำนักในพระมหากรุณาธิคุณที่มีต่อพสกนิกร ประเทศชาติ
และพระพุทธานุศาสนา จึงมีมติให้จัดพิมพ์พระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลีและ
ฉบับภาษาไทย เพื่อเป็นการเฉลิมพระบุญญาธิการและเฉลิมพระเกียรติคุณ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และเพื่อเป็นการสืบสานพระไตรปิฎกให้เป็น

หลักสำคัญของพระพุทธศาสนาในการศึกษาสัมมาปฏิบัติของพุทธบริษัท ซึ่งกิจกรรมส่วนนี้นับเป็นหนึ่งในแปดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ ในวโรกาสมหามงคลสมัยที่ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ในปีพุทธศักราช ๒๕๔๙

ในการประชุมมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๒๗/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๔๘ มหาเถรสมาคมได้มีมติเห็นชอบแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาต้นฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลีและฉบับภาษาไทยเฉลิมพระเกียรติฯ ประกอบด้วยบรรพชิต ๔๑ รูป คฤหัสถ์ ๔ คน รวม ๔๕ รูป/คน โดยมี สมเด็จพระพุฒาจารย์ (เกี่ยว อุปเสโณ ป.ธ. ๙) วัดสระเกศ ประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช เป็นประธานกรรมการ พระพรหมมุนี (จันท์ พรหมคุดโต ป.ธ. ๙) วัดบวรนิเวศวิหาร พระพรหมเวที (สนิท ชวนปญโญ ป.ธ. ๙) วัดไตรมิตรวิทยาราม เป็นรองประธานกรรมการ และพระราชสุธี (โสภณ โสภณจิตโต ป.ธ. ๙) วัดเทวราชกุญชร เป็นเลขานุการ ซึ่งต่อมา เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๙ คณะกรรมการ ฯ นี้ได้ประชุมพิจารณาแนวทางในการดำเนินงานจัดพิมพ์พระไตรปิฎกภาษาบาลีและภาษาไทยเฉลิมพระเกียรติฯ และได้ข้อสรุปเป็นแนวปฏิบัติว่า ในการดำเนินงานตรวจชำระพระไตรปิฎกภาษาบาลีให้นำพระไตรปิฎกภาษาบาลีฉบับสังคายนา พุทธศักราช ๒๕๓๐ เป็นต้นฉบับในการตรวจชำระ และให้นำพระไตรปิฎกฉบับอื่นๆ มาเทียบเคียงโดยให้ทำเชิงอรรถในปาฐะที่ต่างกันไว้ ส่วนการตรวจชำระพระไตรปิฎกภาษาไทยให้นำต้นฉบับพระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับสังคายนาฯ ที่พระธรรมกิตติวงศ์และคณะได้จัดทำไว้แล้วตามมติมหาเถรสมาคม มาตรวจสอบคำแปลและจัดทำหัวข้อให้ตรงกันกับพระไตรปิฎกภาษาบาลีฉบับสังคายนาฯ ที่คณะกรรมการตรวจชำระแล้ว ทั้งนี้ประธานคณะกรรมการฯ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานกองงานพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกฯ เป็น ๓ กอง คือ

๑. คณะทำงานกองงานพระวินัยปิฎก จำนวน ๒๕ รูป/คน มีพระธรรมคุณาภรณ์ (เอื้อน หาสมโม ป.ธ. ๙, Ph.D.) วัดสามพระยา เป็นประธาน

๒. คณะทำงานกองงานพระสุตตันตปิฎก จำนวน ๑๙ รูป มีพระวิสุทธิวงศาจารย์ (วิเชียร อโนมคุโณ ป.ธ. ๙, พธ.ด. กิตติมศักดิ์) วัดปากน้ำ เป็นประธาน

๓. คณะทำงานกองงานพระอภิธรรมปิฎก จำนวน ๒๑ รูป/คน มีพระพรหมโมลี (สมศักดิ์ อุปสโม ป.ธ. ๙, Ph.D.) วัดพิชยญาติการาม เป็นประธาน

ในการพิจารณาตรวจต้นฉบับพระไตรปิฎกภาษาบาลีนั้น ได้นำพระไตรปิฎกภาษาบาลีฉบับอื่นๆ ทั้งในและต่างประเทศมาเทียบเคียงตรวจสอบทำเชิงอรรถในปาฐะที่ต่างกัน จำนวน ๗ ฉบับ ประกอบด้วยพระไตรปิฎกบาลี อักษรไทย ๓ ฉบับ คือ (๑) ทวยธรรมาภรณ์ สงคิตติเตปิฎก (๒๕๓๐ พุทธวสุเส) (๒) สยามธรรมาภรณ์ เตปิฎก (๒๕๒๕ พุทธวสุเส) (๓) มหาจุฬาลงคปิฎก (อนุสรณีย์ ๒๕๐๐ พุทธวสุเส) และพระไตรปิฎกบาลีอักษรต่างประเทศ ๔ ฉบับ คือ (๑) ฉนฺทสงคิตติเตปิฎก (พระไตรปิฎกบาลีอักษรพม่า ฉบับฉนฺทสงคิตติเตปิฎก พิมพ์ พ.ศ. ๒๕๓๔) (๒) อังคิลสเทปิฎก (พระไตรปิฎกบาลีอักษรโรมัน ฉบับสมาคมบาลีปกรณ์) (๓) สิทฺธิเตปิฎก (พระไตรปิฎกบาลีอักษรสิงหล) (๔) นาลันทาเทวนาครีปาตีเตปิฎก (พระไตรปิฎกบาลีอักษรเทวนาครี ฉบับมหาวิทยาลัยนาลันทา)

คณะทำงานแต่ละกองงานได้เพียรพยายามพิจารณาตรวจต้นฉบับพระไตรปิฎกทั้งภาษาบาลีและภาษาไทยตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ กำลังความสามารถ เริ่มตั้งแต่เดือนกันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๙ เป็นต้นมา จึงทำให้การพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลีและฉบับภาษาไทยเฉลิมพระเกียรติฯ สำเร็จลุล่วงด้วยดี

บัดนี้ การพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกภาษาบาลี และภาษาไทยเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในมหามงคลสมัยที่ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ได้บรรลุผลเสร็จสิ้นแล้ว นับว่าสำเร็จได้โดยอาศัยพระบารมีพระบรมเดชานุภาพแห่งองค์พระมหากษัตริยาธิราช กอปรด้วยความวิริยะอุตสาหะอุทิศเวลาเป็นพุทธบูชาของคณะกรรมการ พระเถรานุเถระและศาสนบัณฑิตผู้ดำเนินการพิจารณาตรวจต้นฉบับและความร่วมมือร่วมใจจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ขออานุภาพแห่งคุณพระศรีรัตนตรัย และอานุภาพแห่งกุศลเจตนาในการพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลีและฉบับภาษาไทยเฉลิมพระเกียรติฯ ครั้งนี้ จงเป็นพลวปัจจัยดลบันดาลให้พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช สมเด็จพระบรมบพิตร พระราชสมภารเจ้า ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระราชโอรส พระราชธิดา พร้อมทั้งพระบรมวงศานุวงศ์ ทรงเจริญพระชนมายุยิ่งยืนนาน สถิตในไศวรราชสมบัติ ทั้งสุขโสมนัสสวัสดิ์จงเกิดมีในที่ทุกสถาน ขอให้รัฐบาล ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจงประสบความสำเร็จในการบริหารราชการแผ่นดิน ขออณาประชาราษฎร์และสรรพสัตว์ทุกหมู่เหล่าจงอยู่เย็นเป็นสุข ภายใต้พระบรมโพธิสมภาร เจริญงอกงามในธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตลอดจิรัฏฐิตกาล เทอญ

สทา ทิปฺปตุ สทฺธมฺโม ตถาคตปฺปเวทิต

ทสฺสเนนฺโต สพฺพโลกสฺส อชฺชมคฺคํ วิสฺสุทฺธิยา.

ขอพระสัทธรรมที่พระตถาคตเจ้าทรงประกาศไว้ แสดง
ทางตรงเพื่อความบริสุทธิ์แก่โลกทั้งปวง จงรุ่งเรืองทุกเมื่อ เทอญ.

THE PALĪ ALPHABET IN THAI AND ROMAN CHARACTERS

VOWELS

อ = a -า = ā อิ = i -ี = ī อุ = u -ู = ū เ- = e โ- = o

CONSONANTS WITH VOWEL “A”

ก = ka	ข = kha	ค = ga	ฆ = gha	ง = ṅa
จ = ca	ฉ = cha	ช = ja	ฌ = jha	ญ = ña
ฎ = ṭa	ฉิ = ṭha	ฑ = ḍa	ฒ = ḍha	ณ = ṇa
ต = ta	ถ = tha	ด = da	ธ = dha	น = na
ป = pa	ผ = pha	บ = ba	ภ = bha	ม = ma

ย = ya ร = ra ล = la ว = va ส = sa ห = ha พ = ḷa ° = m̐

VOWELS IN COMBINATION

ก = ka กา = kā กิ = ki กี = kī กุ = ku กู = kū เก = ke โก = ko
 ข = kha ขา = khā ขิ = khi ขี = khī ขุ = khu ขู = khū เข = khe ขอ = kho

FIGURES

๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๐
1	2	3	4	5	6	7	8	9	0

ทฤษฎารุจสุส เตปิฏเก สงเกตวิญญาปนํ

- อ. = อิงคสิสเตปิฏกํ
- จ. = จฏฐสงคีติเตปิฏกํ
- ทย. = ทฤษฎารุจสุส สงคีติเตปิฏกํ (๒๕๓๐ พุทรวสเส)
- เท. = นาลนทาเทวนาคริปาลิเตปิฏกํ
- โป. = โปราณเตปิฏกํ
- มหา. = มหาจุพาเตปิฏกํ (อนุสสรณียํ ๒๕๐๐ พุทรวสเส)
- สี. = สีหพเตปิฏกํ
- สุยา. = สุยามารุจสุส เตปิฏกํ (๒๕๒๕ พุทรวสเส)

วินยปิฎก
ปวารณา
กิตฺตนปตฺตํ

มาติกา

องฺเก

มหาวิภงฺโก
โสฬส มหาวาร

๑. กตฺถปณฺณตฺติวโร	๑
๑. ปาราชิกกณฺห์	๑
๒. สงฺฆาติเสสกณฺห์	๖
๓. อนิยตกณฺห์	๑๔
๔. นิสฺสคฺคิยกณฺห์	๑๘
๑. จีวรวกฺโค	๑๘
๒. โกสิยวกฺโค	๒๑
๓. ปตฺตววกฺโค	๒๕
๕. ปาจิตฺติยกณฺห์	๒๘
๑. มุสาวาทวกฺโค	๒๘
๒. ภูตคามวกฺโค	๓๑
๓. โอวาทวกฺโค	๓๕
๔. โภชนวกฺโค	๓๘
๕. อเจลกวกฺโค	๔๑
๖. สุราปานวกฺโค	๔๕
๗. สปปาณกวกฺโค	๔๘

มาติกา

องเก

๘. สหสมมิกวคโค	๕๑
๙. รตนวคโค	๕๔
๑๐. ปาฏิเทศนียกณฺห์	๕๘
๑๑. เสขียกณฺห์	๖๐
๑. ปริมณฑลวคโค	๖๐
๒. อุชฺชชกมิกวคโค	๖๒
๓. ขมฺภกตวคโค	๖๔
๔. ปิณฑปตวคโค	๖๕
๕. กพพวคโค	๖๗
๖. สรุสรวคโค	๖๘
๗. ปาทุกวคโค	๗๐
๑๒. กตปตติวโร	๖๘
๑. ปาราชิกกณฺห์	๗๕
๒. สงฺฆาติเสสกณฺห์	๗๖
๔. นิสฺสคฺคิยกณฺห์	๗๙
๑. จีวรวคโค	๗๙
๒. โกสิยวคโค	๘๐
๓. ปตฺตวคโค	๘๑
๕. ปาจิตฺตียกณฺห์	๘๓
๑. มุสวาทวคโค	๘๓
๒. ภูตคามวคโค	๘๕
๓. โอวาทวคโค	๘๖
๔. โภชนวคโค	๘๗

มาตรา

องเก

๕. อเจลกวกุโค	๘๙
๖. สุราปานวกุโค	๙๐
๗. สปปาณกวกุโค	๙๒
๘. สหรมมิกวกุโค	๙๓
๙. รตนวกุโค	๙๕
๖. ปาฏิเทศนียกณฺห์	๙๗
๗. เสขียกณฺห์	๙๘
๑. ปริมณฑลวกุโค	๙๘
๒. อุชฺชกฺขิมิกวกุโค	๙๙
๓. ขมฺภากตวกุโค	๑๐๐
๔. ปิณฑปาทวกุโค	๑๐๑
๕. กพพวกุโค	๑๐๒
๖. สุรุสุรววกุโค	๑๐๓
๗. ปาทูกวกุโค	๑๐๔
๓. วิปตฺติวารโ	๑๐๖
๔. สงฺคหิตวารโ	๑๐๖
๕. สมุฏฺฐานวารโ	๑๐๗
๖. อธิกรณวารโ	๑๐๘
๗. สมถวารโ	๑๐๘
๘. สมุจฺจยวารโ	๑๐๙
๑. กตฺถปณฺณตฺติวารโ	๑๑๑
๑. ปารายิกกณฺห์	๑๑๑
๒. สงฺฆาติเสสกณฺหาทิ	๑๑๓

มัตติกา

องเก

๒. กตปตติวาโร

๑๑๘

๑. ปาราชิกกณฺห์

๑๑๘

๒. สงฺฆาติเสสกณฺหาทิ

๑๒๐

๓. วิปตติวาโร

๑๒๓

๔. สงฺคหิตวาโร

๑๒๓

๕. สมฺมุจฺจนาหวาโร

๑๒๔

๖. อธิกรณวาโร

๑๒๕

๗. สมถวาโร

๑๒๕

๘. สมฺมุจฺจยวาโร

๑๒๖

ภิกฺขุณีวิภงฺโก

โสฬส มหาวารา

๑. กตถปญฺญตติวาโร

๑๒๘

๑. ปาราชิกกณฺห์

๑๒๘

๒. สงฺฆาติเสสกณฺห์

๑๓๑

๓. นิสฺสคฺคิยกณฺห์

๑๓๖

๔. ปาจิตฺตียกณฺห์

๑๓๙

๑. ลสฺสนวคฺโค

๑๓๙

๒. รตฺตนุชการวคฺโค

๑๔๒

๓. นุหानวคฺโค

๑๔๕

๔. ตฺวณฺณวคฺโค

๑๔๘

๕. จิตฺตาคารวคฺโค

๑๕๐

๖. อารามวคฺโค

๑๕๓

มัตติกา

องฺเก

๗. คพฺภินีวคฺโค

๑๕๖

๘. กุมาริภูตวคฺโค

๑๕๙

๙. จตฺตูปาหนวคฺโค

๑๖๓

๕. ปาฏิเทสนียกณฺห์

๑๖๘

๒. กตปตฺติวโร

๑๗๐

๑. ปาราชิกกณฺห์

๑๗๐

๒. สงฺฆาทีเสสกณฺห์

๑๗๒

๓. นิสฺสคฺคิยกณฺห์

๑๗๔

๔. ปาจิตฺติยกณฺห์

๑๗๕

๑. ลสฺสวคฺโค

๑๗๕

๒. รตฺตนฺธการวคฺโค

๑๗๗

๓. นุหानวคฺโค

๑๗๘

๔. ตฺวณฺณวคฺโค

๑๘๐

๕. จิตฺตาคารวคฺโค

๑๘๑

๖. อารามวคฺโค

๑๘๒

๗. คพฺภินีวคฺโค

๑๘๔

๘. กุมาริภูตวคฺโค

๑๘๕

๙. จตฺตูปาหนวคฺโค

๑๘๗

๕. ปาฏิเทสนียกณฺห์

๑๘๙

๓. วิปตฺติวโร

๑๙๐

๔. สงฺคหวโร

๑๙๐

๕. สมฺมุจฺจาวโร

๑๙๑

๖. อธิกรณวโร

๑๙๒

มัตติกา

องเก

๗. สมถาวโร

๑๙๒

๘. สมุจฺจยวโร

๑๙๓

๑. กตถปณฺณตฺติวโร

๑๙๕

๑. ปาราชิกกณฺห์

๑๙๕

๒. สงฺฆมาทิสเสกณฺหาทิ

๑๙๖

๒. กตปตฺติวโร

๑. ปาราชิกกณฺห์

๒๐๑

๒. สงฺฆมาทิสเสกณฺหาทิ

๒๐๒

๓. วิปตฺติวโร

๒๐๕

๔. สงฺคหวโร

๒๐๕

๕. สมุฏฺฐานวโร

๒๐๖

๖. อธิกรณวโร

๒๐๖

๗. สมถาวโร

๒๐๗

๘. สมุจฺจยวโร

๒๐๗

สมุฏฺฐานสี่สสงฺเขโป

สมุฏฺฐานสฺสทฺทานํ

๒๑๐

เตรสสมุฏฺฐานํ

๒๑๑

๑. ปจฺมปาราชิกสมุฏฺฐานํ

๒๑๑

๒. ทุตฺติยปาราชิกสมุฏฺฐานํ

๒๑๒

๓. สยฺยจิริตตสมุฏฺฐานํ

๒๑๓

๔. สมนุภาสณสมุฏฺฐานํ

๒๑๔

๕. จีวรสมุฏฺฐานํ

๒๑๕

มาติกา

อังกะ

๖. เอภกโถมสมุฏฺจานํ	๒๑๕
๗. ปทโสธมมสมุฏฺจานํ	๒๑๖
๘. อทฺธานสมุฏฺจานํ	๒๑๗
๙. เถยฺยสตฺถสมุฏฺจานํ	๒๑๗
๑๐. ฐมฺมเทสฺนสมุฏฺจานํ	๒๑๘
๑๑. ภูตาโรจนสมุฏฺจานํ	๒๑๘
๑๒. โจรีวุฏฺจาปนสมุฏฺจานํ	๒๑๙
๑๓. อนนฺณญฺภาตสมุฏฺจานํ	๒๑๙

อนฺตรเปยฺยาลํ

กตฺติปฺจุฉาวาโร	๒๒๐
๑. ฉอาปตฺติสมุฏฺจานวาโร	๒๒๗
๒. กตฺตาปตฺติวาโร	๒๒๙
๓. อาปตฺติสมุฏฺจานคาถา	๒๓๕
๔. วิปตฺติปฺจุฉยวาโร	๒๓๗
๕. อธิกรณปฺจุฉยวาโร	๒๔๑

สมถเกโ

๖. ปรียายวาโร	๒๔๕
๗. สาธารณวาโร	๒๔๘
๘. ตพฺภากิยวาโร	๒๔๙
๙. สมถา สมถสฺส สาธารณวาโร	๒๕๐
๑๐. สมถา สมถสฺส ตพฺภากิยวาโร	๒๕๑
๑๑. สมถสมฺมุขาวินยวาโร	๒๕๒

มัตติกา

องเก

๑๒. วินยวาโร	๒๕๓
๑๓. กุสลวาโร	๒๕๔
๑๔. จกุกเปยยาโล ยตถวาโร	๒๕๕
๑๕. สมยวาโร วิสสุชชนาวาโร	๒๕๗
๑๖. สัมมจวาโร	๒๕๙
๑๗. สมมุตติวาโร	๒๖๐
๑๘. สมมุตต น สมมุตติวาโร	๒๖๒
๑๙. สมถาธิกรณวาโร	๒๖๖
๒๐. สมุฏจาเปติวาโร	๒๖๙
๒๑. ภาชติวาโร	๒๗๒
ขนฺธกปฺจุฉาวาโร	๒๗๕

เอกุตฺตริกนโย

๑. เอกกวาโร	๒๘๐
๒. ทุกวาโร	๒๘๒
๓. ติกวาโร	๒๘๙
๔. จตฺตูกวาโร	๒๙๙
๕. ปญจกวาโร	๓๐๗
๖. ฉกุกวาโร	๓๑๘
๗. สตฺตูกวาโร	๓๒๒
๘. อฏฺฐกวาโร	๓๒๗
๙. นวกวาโร	๓๒๘
๑๐. ทสกวาโร	๓๒๙
๑๑. เอกาทสกวาโร	๓๓๔

มาตรา

องเก

อุโปสถาทีปจุฉาวิสุสซชนา

อาทิมชฌนตปฺจณัน
อาทิมชฌนตวิสุสซชนา

๓๓๖

๓๓๖

อตุถวเสปกรณัม

๓๓๗

คาสกสงคณิกัม

๑. สตุตตนครปณฺณตตสิกฺขาปทํ
๒. จตุวิปตฺติ
๓. เจทนกาที
๔. อสากาณาทิ
๕. ปารากิภาทีอาปตฺติ

๓๔๒

๓๔๕

๓๔๗

๓๔๗

๓๕๑

อธิกรณเกโท

๑. อุกโกฏนเกทาที
๒. อธิกรณนิทานาทิ
๓. อธิกรณมูลาทินิ
๔. อธิกรณปจฺจยาปตฺติ
๕. อธิกรณาธิปฺปาโย
๖. ปุจฺฉาวาโร
๗. วิสุสซชนาวาโร
๘. สัมมจฺจาวโร
๙. สตุตสมณินิทานาทโย
๑๐. สตุตสมณานตฺถาทโย

๓๕๔

๓๕๖

๓๕๗

๓๕๘

๓๖๒

๓๖๕

๓๖๕

๓๖๖

๓๖๖

๓๖๘

มัตติกา

องเก

อปรคาสงคณิกัม

๑. โจทนาทีปจุฉาวิสสชชนา

๓๗/๓

โจทนาภณัม

๑. อนุวิชชกอนุโยโค

๓๗/๗

๒. โจทกาทีปปฏิปัตติ

๓๘/๐

๓. โจทกสส อตตชฎาปนัม

๓๘/๑

จูฬสงคามัม

๑. อนุวิชชกสส ปฏิปัตติ

๓๘/๕

มหาสงคามัม

๑. โวหรนฺเตน ชานิตพฺพาที

๓๘/๙

๒. อคตฺตอกนฺตพฺพา

๓๙/๒

๓. อคตฺตอกมนัม

๓๙/๕

๔. สญฺญาปณียาที

๓๙/๗

๕. พรปฺกฺขาทีอวชานนัม

๓๙/๘

๖. อนุวิชชกสส อนุโยโค

๓๙/๙

๗. ปุจฺฉาวิภาโก

๔๐/๒

กจินเกโท

๑. กจินอนตฺถตาที

๔๐/๔

๒. กจินอนนฺตรปฺจฺจยาที

๔๐/๖

มาตรา

องเก

๓. ปุพพภณนิทานาทิวิภาโค	๔๐๘
๔. กจินาธิชานิตพพิภาโค	๔๑๑
๕. ปุคคสเสว กจินตถาโร	๔๑๔
๖. ปรีโพชปญหาพยากรณ์	๔๑๕

อุปาลิปญจกัม

๑. อนิสสิตวคโค	๔๒๐
๒. นปปฏิปสสมภนวกคโค	๔๒๖
๓. โวหารวคโค	๔๓๐
๔. ทิฏฐาวิกรมวคโค	๔๓๕
๕. อตตาทานวคโค	๔๔๐
๖. รุตงควคโค	๔๕๐
๗. มุสสาวาทวคโค	๔๕๑
๘. ภิกขุณีโอราทวคโค	๔๕๔
๙. อุพพาหิกวคโค	๔๕๙
๑๐. อธิกรณวุปสมวคโค	๔๖๔
๑๑. สงฆเมททวคโค	๔๖๙
๑๒. ทุตติยสงฆเมททวคโค	๔๗๒
๑๓. อาวาสิกวคโค	๔๗๕
๑๔. กจินตถารวคโค	๔๗๗

อตถาปตติสมุฏฐานัม

๑. ปาราชิกัม	๔๘๑
๒. สงฆาทิเสโส	๔๘๒
๓. ปาราชิกาทิ	๔๘๕

มัตติกา

องเก

ทุติยคาถาสงคณิกัม

๑. กายิกาทีอาปตติ	๔๘๘
๒. เทสนาคามินิยาทีอาปตติ	๔๘๙
๓. ปาจิตติยัม	๔๙๑
๔. อวณฺทนียปุกุคฺคลาที	๔๙๔
๕. โสฬสกมฺมาที	๔๙๗

เสทโฆจนคาถา

๑. อวิปฺปวาสปญฺหา	๕๐๐
๒. ปาราชิกาทีปญฺหา	๕๐๒
๓. ปาจิตติยาทีปญฺหา	๕๐๕

ปญจวคฺโค

๑. กมฺมวคฺโค	๕๑๐
๒. อตฺถวสวคฺโค	๕๑๖
๓. ปญฺญตฺตวคฺโค	๕๑๗
๔. อปฺปญฺญตฺเต ปญฺญตฺตวคฺโค	๕๑๘
๕. นวสงฺคหวคฺโค	๕๑๙

ปทานุกฺกโม

๕๒๕

อสาธารณนามานิ

๕๘๘

ธมฺมปฺปเกโท

๕๙๓

วินยปิฎก ปริวารปาติ

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส.

มหาวิภงฺโก^๑

โสฬส มหาวาร

๑. กตฺถปญฺญตฺติวโร ๑. ปาราชิกกณฺท์

[๑] “ยฺนฺเตน^๒ ภควตา ชานตา ปสฺสตา อรหตา สมฺมาสมฺพุทฺธเตน
ปจฺมํ ปาราชิกํ กตฺถ ปญฺญตฺติ. กํ อารพฺภ. กิสมิ วจฺจํ. อตฺถิ
ตตฺถ ปญฺญตฺติ อนฺุปฺปญฺญตฺติ อนฺุปฺปนฺนปญฺญตฺติ, สพฺพตฺถปญฺญตฺติ
ปเทสปญฺญตฺติ, สาธารณปญฺญตฺติ อสาธารณปญฺญตฺติ, เอกโตปญฺญตฺติ
อุกโตปญฺญตฺติ. ปญฺจนฺํ ปาติโมกฺขทุทฺเทสํ กตฺถโกธํ กตฺถ
ปริยาปนฺนํ. กตฺถเมว อุทฺเทเสน อุทฺเทสํ อากจฺจติ. จตฺถนฺํ วิปตฺติํ
กตฺถมา วิปตฺติ. สตฺถนฺํ อาปตฺติกฺขนฺธํ กตฺถโม อาปตฺติกฺขนฺธ.
จตฺถนฺํ อาปตฺติสมฺภูจฺจํ กตฺถิ^๓ สมฺภูจฺจเนหิ สมฺภูจฺจติ. จตฺถนฺํ
อริกรณํ กตฺถมํ อริกรณํ. สตฺถนฺํ สมณํ กตฺถิ สมณํ สมมตฺติ.

พจนานุกรม 26/05/2566

^๑ ส.จ. ภิกขุวิภงฺก, เท. ภิกขุวิภงฺโก

^๒ ส.เท.จ. ยํ เตน, เอวํปริปิ.

^๓ สฺยา. กตฺถิ, เอวํปริปิ.

โก ตตถ วินโย, โก ตตถ อภินโย. ก็ ตตถ ปาติโมกข์, ก็ ตตถ อธิปาติโมกข์. กา วิปตติ. กา สมฺปตติ. กา ปฏิปตติ. กติ อตถวเส ปฏิจจ ภควตา ปจम् ปาราชิกํ ปณฺณตฺตํ. เก สิกฺขนฺติ. เก สิกฺขิตฺตสิกฺขา. กตถ จิตฺ. เก ธาเรนฺติ. กสฺส วจัน. เกนาภฺนฺติ.

[๒] “ยฺนฺเตน ภควตา ชานตา ปสฺสตา อรหตา สมฺมาสมฺพุทฺธเตน ปจम् ปาราชิกํ กตถ ปณฺณตฺตนฺติ. เวสาลียา^๑ ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สฺกฺทินํ กลนฺทปฺตฺตํ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สฺกฺทินโน กลนฺทปฺตฺโต ปุราณทฺตฺติยิกาย เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏิเสวิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. “อตฺถิ ตตถ ปณฺณตฺติ อนุปฺปณฺณตฺติ อนุปฺปนฺนปณฺณตฺตฺติ. เอกา ปณฺณตฺติ, เทว อนุปฺปณฺณตฺติโย, อนุปฺปนฺนปณฺณตฺติ ตสฺมี นตฺถิ. “สพฺพตฺถปณฺณตฺติ ปเทสปณฺณตฺตฺติ. สพฺพตฺถปณฺณตฺติ. “สาธารณ- ปณฺณตฺติ อสาธารณปณฺณตฺตฺติ. สาธารณปณฺณตฺติ. “เอกโตปณฺณตฺติ อุกโตปณฺณตฺตฺติ. อุกโตปณฺณตฺติ. “ปณฺจหนํ ปาติโมกฺขทฺเทศานํ กตฺถิธคฺชํ กตถ ปรียาปนฺนนฺติ. นิทาโนคฺชํ นิทานปรียาปนฺนํ. “กตเมน อุกฺทเทเสน อุกฺทเทสํ อากจฺจตฺติ. ทฺตฺติเยน อุกฺทเทเสน อุกฺทเทสํ อากจฺจติ. “จตุหนํ วิปตฺตีนํ กตมา วิปตฺตฺติ. สิลวิปตฺติ. “สตฺตฺตฺนํ อาปตฺตฺติกฺขนฺธานํ กตโม อาปตฺตฺติกฺขนฺโธติ. ปาราชิกา- ปตฺตฺติกฺขนฺโธ. “จหนํ อาปตฺตฺติสมฺมุจฺจานานํ กตฺถิหิ สมฺมุจฺจาเนหิ สมฺมุจฺจาตฺติ. เอเกน สมฺมุจฺจาเนน สมฺมุจฺจาติ, กายโต จ จิตฺตโต จ สมฺมุจฺจาติ น วาจโต. “จตุหนํ อธิกรณานํ กตมํ อธิกรณนฺติ. อาปตฺตฺตาธิกรณํ. “สตฺตฺตฺนํ สมณานํ กตฺถิหิ สมณฺเถหิ สมมตฺติ. ทฺวี่หิ

สมเถहि สมฺมตฺติ สมฺมุขาวินเยน จ ปฏฺญิณฺณาตกรณฺเณน จ. “โก ตตฺถ
วินโย, โก ตตฺถ อภิวินโยติ. ปณฺณตฺติ วินโย, วิภตฺติ อภิวินโย.
“กึ ตตฺถ ปาติโมกฺขํ, กึ ตตฺถ อธิปาติโมกฺขนฺติ. ปณฺณตฺติ
ปาติโมกฺขํ, วิภตฺติ อธิปาติโมกฺขํ. กา วิปตฺตํ. อสฺวโร วิปตฺติ.
“กา สมฺปตฺตํ. สฺวโร สมฺปตฺติ. “กา ปฏฺธิปตฺตํ. ‘น เอวรูป
กริสฺสามิตี ยาวชีวํ อาปาณโกฏฺฐิํ สมหาย สิขฺขติ สิขฺขาปเทสุ.
“กตฺติ อตฺถวเส ปฏฺฐิจ ภาควตา ปจฺมํ ปาราชิกํ ปณฺณตฺตํ. ทส
อตฺถวเส ปฏฺฐิจ ภาควตา ปจฺมํ ปาราชิกํ ปณฺณตฺตํ; สงฺฆสฺสจฺจุตฺตาย,
สงฺฆผาสฺตฺตาย, ทุมฺมงฺกุณํ ปุคฺคลํ นิคฺคหาย, เปสลํ ภิกฺขุณํ
ผาสฺตฺตฺวาราย, ทิฏฺฐจรมฺมิกานํ อาสวานํ สํวราย, สมฺปฺรายนํ
อาสวานํ ปฏฺฐิมาตฺตาย, อปฺปสนฺนํ []” ปสาทาย, ปสนฺนํ []”
ภิกฺขุโยภาวาย, สทฺธมฺมจฺจิตฺติยา, วินยานุคฺคหาย. “เก สิขฺขนฺตํ.
เสกฺขา จ ปุณฺณชฺชนกลฺยาณกา จ สิขฺขนฺติ. “เก สิขฺขิตฺตํ. อรหํ
อโรหิตํ สิขฺขิตฺตํ. “กตฺถ จิตฺตํ, สิขฺขาภาเมสุ จิตฺตํ. “เก
ธาเรณฺตํ. เยสํ วตฺตํ, เต ธาเรณฺติ. “กสฺส วจฺจํ. ภาควโต
วจฺจํ อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส. “เกนาภฺตํ. ปรมฺปฺราภฺตํ.

[๓] อุปาสิ ทาสโก เจว โสณโก ลิตฺตวํ ตถา
โมคฺคลีปฺตฺเตน^๒ ปณฺณมา เอเต ชมฺพุสิริวฺหเย.
ตโต มหิณฺโท อิกฺกํ อุตฺตํ เจว สมฺพโล.^๓
ภทฺทนาโม จ ปณฺทิตो.

^๑ โป. เอตฺถนฺตเร วาสทโท ทิสฺสติ.

^๒ ส.,ฉ.,เท.,อ. โมคฺคลีปฺตฺเตน

^๓ ส.,ฉ.,เท.,อ. อุตฺตํ สมฺพโล ตถา, เอวฺมฺปริปี.

เอเต นาคา มหาปณฺญา ชมฺพุทฺธิปา อิธาคตา
 วินยํ เต วาจยีสฺส ปิฎ्ฐกํ ตมฺพปณฺณินยา.
 นิกายเ ปณฺจ วาเจสฺส สตฺต เจว ปกรณ.
 ตโต อริฎฺฐโจ เมธาวิ ติสฺสทตฺโต จ ปณฺธิโต.
 วิสารโท กภาพสฺสมโน เถโร จ ทิฆมนามโก
 ทิฆมฺสฺสมโน จ ปณฺธิโต.
 ปุณฺเรว^๑ กภาพสฺสมโน นาคตฺเถโร จ พุทฺธรกฺขิโต
 ติสฺสทตฺเถโร จ เมธาวิ เทวตฺเถโร จ ปณฺธิโต.
 ปุณฺเรว สฺสมโน เมธาวิ วินเย จ วิสารโท
 พหุสฺสฺสโต จุพฺพนาโค คฺชว ทุปฺปชฺชีโย
 ฐมฺมปาติตนาโม จ โรหณ สารุပ္ฺพิโต
 ตสฺส สิสฺโส มหาปณฺโณ เขมนาโม ติเปฎฺฐิกิ^๒.
 ทิเป ตารกราชาว ปณฺณาย อติโรจติ^๓
 อุปฺติสฺโส จ เมธาวิ ปุสฺสเทโว มหากถิ.
 ปุณฺเรว สฺสมโน เมธาวิ ปุพฺพนาโม พหุสฺสฺสโต
 มหากถิ มหาสีโว ปิฎฺฐเก สพฺพตฺถ โกวิโท.
 ปุณฺเรว อุปาลิ เมธาวิ วินเย จ วิสารโท
 มหานาโค มหาปณฺโณ สทฺธมฺมวํสโกวิโท.
 ปุณฺเรว อภโย เมธาวิ ปิฎฺฐเก สพฺพตฺถ โกวิโท
 ติสฺสทตฺเถโร จ เมธาวิ วินเย จ วิสารโท.

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.จ.,เท. ปุณฺเทว, เอวมฺปริปิ.

^๒ ส.จ. ติเปฎฺฐโก, เท. ติเปฎฺฐกา

^๓ ส.จ.,เท.,อ. อติโรจ

ตสฺส สิสฺโส มหาปณฺโณ	ปฺสฺสนาโม ^๑ พหุสฺสุโต
สาสนํ อนฺรกฺขณฺโต	ชมฺพุทฺธิเป ปติฏฺฐจิตฺโต.
จุฬามโย จ เมธาวี	วินฺเย จ วิสาร์โท
ติสฺสสฺสเถโร จ เมธาวี	สทฺธมฺมวํสโกวิทฺโต.
จุฬาทเโว ^๒ จ เมธาวี	วินฺเย จ วิสาร์โท
สีวตฺเถโร จ เมธาวี	วินฺเย สพฺพตฺถ โกวิทฺโต.
เอเต นาคา มหาปณฺณ	วินฺยณฺณ มคฺคโกวิทฺตา
วินฺยํ ทิเป ปกาเสสฺสุ	ปิฏกํ ตมฺพปณฺณินฺยาติ.

[๔] “ยฺนฺเตน ภควตา ชานตา ปสฺสตา อรหตา สมนาสมฺพุทฺธเชน
 ทฺติยํ ปาราชิกํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. ราชคฺเห ปณฺณตฺตํ. “กํ
 อารพฺภาติ. ฐนฺยํ กุมฺภการปฺตฺตํ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ.
 ฐนฺโย กุมฺภการปฺตฺโต รณฺโณ ทารุณิ อทินฺนานิ” อาทิจฺย, ตสฺมี
 วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา อนฺุปฺปณฺณตฺติ, นตฺถิ
 อนฺุปฺปนฺนปณฺณตฺติ.^๔ ฉนฺนํ อาปตฺติสฺมฺมจฺานานํ []^๕ ตีหิ สฺมฺมจฺาเนหิ
 สฺมฺมจฺาติ; สียา กายโต จ จิตฺตโต จ สฺมฺมจฺาติ น วาจโต, สียา
 วาจโต จ จิตฺตโต จ สฺมฺมจฺาติ น กายโต, สียา กายโต จ
 วาจโต จ จิตฺตโต จ สฺมฺมจฺาติ ฯเปฯ

[๕] “ตฺติยํ ปาราชิกํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. เวสาลิยา ปณฺณตฺตํ.
 “กํ อารพฺภาติ. สมนพฺหุเล ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ.

^๑ ส.ฉ.เท.อ. ปุณฺณนาโม

^๒ ส.ฉ.เท.อ. จุฬาทเโว

^๓ ส.ฉ.เท.อ. อทินฺน

^๔ ส.ฉ.อ. อโย ปาโจ น ทิสฺสติ, เอมฺปริปิ.

^๕ ส.ฉ.เท.อ. เอตฺถนฺตเร กติหิ สฺมฺมจฺาเนหิ สฺมฺมจฺาติติ อิมเ ปาจา ทิสฺสนฺติ, เอมฺปริปิ.

สมพหุลา ภิกขุ อญญมณณํ ชีวิตา โวโรเปสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี.
 เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา อนฺนุปปณฺณตฺติ, นตฺถิ อนฺนุปปณฺนปณฺณตฺติ.
 จณฺห์ อาปตฺติสมฺมจฺจานานํ ตีหิ สมฺมจฺจานเหหิ สมฺมจฺจาติ; ลียา
 กายโต จ จิตฺตโต จ สมฺมจฺจาติ น วาจโต, ลียา วาจโต จ
 จิตฺตโต จ สมฺมจฺจาติ น กายโต, ลียา กายโต จ วาจโต จ
 จิตฺตโต จ สมฺมจฺจาติ ๔เปฯ

[๖] “จตุตฺถํ ปาราชิกํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ, เวสาลียา ปณฺณตฺตํ.
 “กํ อารพฺภาติ. วคฺคฺมุทาทีริเย ภิกขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ.
 วคฺคฺมุทาทีริยา ภิกขุ คีหิณํ อญญมณณสฺส อุตฺตริมณฺสสธมฺมสฺส
 วณฺณํ ภาสีสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา อนฺนุปปณฺณตฺติ,
 นตฺถิ อนฺนุปปณฺนปณฺณตฺติ. จณฺห์ อาปตฺติสมฺมจฺจานานํ ตีหิ สมฺมจฺจานเหหิ
 สมฺมจฺจาติ; ลียา กายโต จ จิตฺตโต จ สมฺมจฺจาติ น วาจโต, ลียา
 วาจโต จ จิตฺตโต จ สมฺมจฺจาติ น กายโต, ลียา กายโต จ
 วาจโต จ จิตฺตโต จ สมฺมจฺจาติ ๔เปฯ

จตุตฺถาโร ปาราชิกา นิฏฺฐิตา.

ตสฺสุทฺธานํ

เมถุนาทินฺนทานญจ

มณฺสสฺสวિકฺขหฺตฺตริ

ปาราชิกานิ จตฺตาริ

เนชฺชวตฺถุ อสฺสยาติ.

๒. สงฺฆาติเสสกณฺท์

หมตอายุ 26/01/2556 [๗] “ยณฺเตน ภควตา ชานตา ปสฺสตา อรหตา สมฺมาสมฺพุทฺธเตน
 อุกฺกมิตฺวา อสฺสจี โมเจนตสฺส สงฺฆาติเสโส กตฺถ ปณฺณตฺโต. กํ

อารพฺภ. กิสมิํ วตฺถุสฺสมิํ. อตฺถิ ตตฺถ ปณฺณตฺติ อณฺุปปณฺณตฺติ
 อณฺุปปนฺนปณฺณตฺติ, สพฺพตฺถปณฺณตฺติ ปเทสปณฺณตฺติ, สาธารณ-
 ปณฺณตฺติ อสาธารณปณฺณตฺติ, เอกโตปณฺณตฺติ อุมโตปณฺณตฺติ.
 ปณฺจณฺ्हํ ปาติโมกฺขทุทฺเทสํ กตฺถอคฺคํ กตฺถ ปริยาปณฺ्हํ. กตเมน
 อุกฺกเทเสน อุกฺกเทสํ อากจฺฉติ. จตฺถณฺ्हํ วิปตฺตีณํ กตมา วิปตฺติ.
 สตฺตณฺ्हํ อาปตฺติกฺขนฺธํ กตโม อาปตฺติกฺขนฺธ. ฌณฺ्हํ อาปตฺติ-
 สมฺภูจฺจณฺ्हํ กตฺติหิ สมฺภูจฺจเนหิ สมฺภูจฺจติ. จตฺถณฺ्हํ อธิกรณณํ
 กตมํ อธิกรณํ. สตฺตณฺ्हํ สมณณํ กตฺติหิ สมณฺเหหิ สมฺมตฺติ. โก ตตฺถ
 วินโย, โก ตตฺถ อภิวินโย. กิํ ตตฺถ ปาติโมกฺขํ, กิํ ตตฺถ
 อธิปาติโมกฺขํ. กา วิปตฺติ. กา สมฺปตฺติ. กา ปฏฺิปปตฺติ. กตฺติ อตฺถวเส
 ปฏฺิจฺจ ภควตา อุกฺกมิตฺวา อสฺสุจํ โมเจนฺตสฺส สงฺฆาทิเสโส
 ปณฺณตฺโต. เก ลิกฺขนฺติ. เก ลิกฺขิตลิกฺขา. กตฺถ จิตฺ. เก ฐาเรณฺติ.
 กสฺส วจณฺ्हํ. เกนาภฺภูณฺติ.

[๘] “ยณฺเตน ภควตา ฆานตา ปสฺสตา อรหตา สมฺมาสมฺพุทฺธเณ
 อุกฺกมิตฺวา อสฺสุจํ โมเจนฺตสฺส สงฺฆาทิเสโส กตฺถ ปณฺณตฺโตติ.
 สวตฺถิยา ปณฺณตฺโต. “กํ อารพฺภาทิ. อายสฺมนฺตํ เสยฺยสํ
 อารพฺภ. “กิสมิํ วตฺถุสฺมินฺติ. อายสฺมา เสยฺยสโก หตฺถเณ
 อุกฺกมิตฺวา อสฺสุจํ โมเจสิ, ตสฺมิํ วตฺถุสฺมิํ. “อตฺถิ ตตฺถ ปณฺณตฺติ
 อณฺุปปณฺณตฺติ อณฺุปปนฺนปณฺณตฺติ. เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา
 อณฺุปปณฺณตฺติ, อณฺุปปนฺนปณฺณตฺติ ตสฺมิํ นตฺถิ. “สพฺพตฺถปณฺณตฺติ
 ปเทสปณฺณตฺติ. สพฺพตฺถปณฺณตฺติ. “สาธารณปณฺณตฺติ อสาธารณ-
 ปณฺณตฺติ. อสาธารณปณฺณตฺติ. “เอกโตปณฺณตฺติ อุมโตปณฺณตฺติ.
 เอกโตปณฺณตฺติ. “ปณฺจณฺ्हํ ปาติโมกฺขทุทฺเทสํ กตฺถอคฺคํ กตฺถ
 ปริยาปณฺन्हติ. นิทาโนคฺคํ นิทานปริยาปณฺ्हํ. “กตเมน อุกฺกเทเสน

อุทฺเทสํ อากัจจตีติ. ตติเยน อุทฺเทเสน อุทฺเทสํ อากัจจตี. “จตุหนํ
 วิปตฺตีนํ กตมา วิปตฺตตีติ. สีลวิปตฺตตี. “สตฺตหนํ อาปตฺตติกฺขนฺธานํ
 กตโม อาปตฺตติกฺขนฺโหติ. สงฺฆาภิเสสาปตฺตติกฺขนฺโห. “จหนํ อาปตฺตติ-
 สมฺมูจฺจานานํ กติหิ สมฺมูจฺจาเนหิ สมฺมูจฺจาตีติ. เอเกน สมฺมูจฺจาเนน
 สมฺมูจฺจาติ, กายโต จ จิตฺตโต จ สมฺมูจฺจาติ น วาจโต. “จตุหนํ
 อธิกรณานํ กตมํ อธิกรณนฺตี. อาปตฺตตาริการณํ. “สตฺตหนํ สมณานํ
 กติหิ สมณฺเถหิ สมฺมตตีติ. ทวีหิ สมณฺเถหิ สมฺมตติ สมฺมุขาวินเยน จ
 ปฏฺยณฺวาทกรณฺเณน จ. โก ตตฺถ วินโย, โก ตตฺถ อภิวินโยติ.
 ปณฺณตฺตติ วินโย, วิภตฺตติ อภิวินโย. “กํ ตตฺถ ปาติโมกฺขํ,
 กํ ตตฺถ อธิปาติโมกฺขนฺตี. ปณฺณตฺตติ ปาติโมกฺขํ, วิภตฺตติ อธิ-
 ปาติโมกฺขํ. “กา วิปตฺตตีติ. อสํวโร วิปตฺตตี. “กา สมฺปตฺตตีติ. สํวโร
 สมฺปตฺตตี. “กา ปฏฺยปตฺตตีติ. ‘น เอรูปํ กริสฺสามีติ ยาวชีวํ
 อาปาณโกฏฺฐิกํ สมากายํ สีกฺขตติ สีกฺขาปเทสฺ. “กติ อตฺถวเส
 ปฏฺยจฺจ ภควตา อุปกฺกมิตฺวา อสฺสจี โมเจนฺตสฺส สงฺฆาภิเสโส
 ปณฺณตฺตโตติ. ทส อตฺถวเส ปฏฺยจฺจ ภควตา อุปกฺกมิตฺวา อสฺสจี
 โมเจนฺตสฺส สงฺฆาภิเสโส ปณฺณตฺตโต; สงฺฆสมฺมูจฺจตฺตาย, สงฺฆผาสฺสจฺตาย,
 ทุมฺมมฺกฺกนํ ปุคฺคลนํ นิคฺคหาย, เปสฺสลนํ ภิกฺขุณํ ผาสฺสวiharาย,
 ทิฏฺฐจฺจรมฺมิกานํ อาสวานํ สํวราย, สมฺปฺรายิกานํ อาสวานํ ปฏฺยมาตฺตาย,
 อปฺปสฺสนฺนํ ปสฺสาทาย, ปสฺสนฺนํ ภิกฺขุโยภาวาย, สทฺธมฺมมฺมูจฺจิตฺติยา,
 วินยานุคฺคหาย. “เก สีกฺขนฺตีติ. เสกฺขา จ ปุณฺณชฺชนกฺลยาณกา จ
 สีกฺขนฺตี. “เก สีกฺขิตฺตสีกฺขาติ. อรหฺนฺโต สีกฺขิตฺตสีกฺขา. กตฺถ
 จิตฺนฺตี. สีกฺขาภาเมสฺ จิตฺ. “เก ชาเรนฺตีติ. เยสํ วตฺตตติ, เต
 ชาเรนฺตี. “กสฺส วจฺจนฺตี. ภควโต วจฺจํ อรหฺโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส.
 “เกนาภฺยฺยนฺตี. ปรมฺปฺราภฺยฺย.

อุปาลิ ทาสโก เจว โสณโก สิคฺคโว ตถา
 โมคคลีปฺตฺเตน ปณฺจมา เอเต ชมฺพุสิริวฺหเย.
 ตโต มหินฺโท อิกฺกฺกโย อุตฺติโย เจว สมฺพโล.

ฯเปฯ^๑

เอเต นาคา มหาปณฺณา วินยณฺณ มคฺคโกวิทา
 วินยํ ทีเป ปกาเสสฺสุ ปิฎกํ ตมฺพปณฺณียาติ.

^๑ ไป.,ฉ.,มหา.

ภทฺทนาโม จ ปณฺธิโต.

เอเต นาคา มหาปณฺณา ชมฺพุทีปา อิธาคตา
 วินยํ เต วาจยีสฺว ปิฎกํ ตมฺพปณฺณียา.
 นิกายเ ปณฺจ วาเจสฺสุ สตฺต เจว ปกรณ
 ตโต อริฏฺโจะ เมธาวิ ติสฺสทตฺโต จ ปณฺธิโต.

วิสาร์โท กาทฺสุมโน เถโร จ ที่มฺนามโก

ที่มฺสุมโน จ ปณฺธิโต.

ปฺนทเว กาทฺสุมโน นาคตฺเถโร จ พุทฺธรทฺธิโต
 ติสฺสทตฺเถโร จ เมธาวิ ทเวตฺเถโร จ ปณฺธิโต.

ปฺนทเว สุมโน เมธาวิ วินยเ จ วิสาร์โท
 พุทฺธสฺสโต จุฬนาโค คโชน ทุปฺปธฺสโย.

ธมฺมปาลิตนาโม จ โรหเน สารุ ปุชฺชิต
 ตสฺส สิสฺโส มหาปณฺโณ เขมฺมนาโม ติเปฏฺโก.

ทีเป ตารกราชาว ปณฺณาย อติโรจ
 อุปติสฺโส จ เมธาวิ ศุสฺสเทโว มหากถิ.

ปฺนทเว สุมโน เมธาวิ ปุปฺผนาโม พุทฺธสฺสโต
 มหากถิ มหาสิโว ปิฎเก สพฺพตฺถ โกวิท.

ปฺนทเว อุปาลิ เมธาวิ วินยเ จ วิสาร์โท
 มหานาโค มหาปณฺโณ สทฺธมฺมวสโกวิท.

[๙] “ยนฺเตน ภควตา ชานตา ปสฺสตา อรหตา สมฺมาสมฺพุทฺธเตน มาตุคามเณ สทฺธิ กายสํสัคคํ สมาปชฺชนฺตสฺส สงฺฆาติเสโส กตฺถ ปณฺณตฺโตติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺโต. “กํ อารพฺภาติ. อายสฺมนตํ อุทายี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อายสฺมา อุทายี มาตุคามเณ สทฺธิ กายสํสัคคํ สมาปชฺช, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติสมฺภูจฺานานํ เอเกน สมฺภูจฺาเนน สมฺภูจฺาติ; กายโต จ จิตฺตโต จ สมฺภูจฺาติ น วาจโต ๕เปฯ

[๑๐] “มาตุคามํ ทฺภูจฺุลลาหิ วาจาหิ โอภาสนฺตสฺส สงฺฆาติเสโส กตฺถ ปณฺณตฺโตติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺโต. “กํ อารพฺภาติ. อายสฺมนตํ อุทายี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อายสฺมา อุทายี มาตุคามํ ทฺภูจฺุลลาหิ วาจาหิ โอภาสิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติสมฺภูจฺานานํ ตีหิ สมฺภูจฺาเนหิ สมฺภูจฺาติ; สียา กายโต จ จิตฺตโต จ สมฺภูจฺาติ น วาจโต, สียา วาจโต จ จิตฺตโต จ สมฺภูจฺาติ น กายโต, สียา กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สมฺภูจฺาติ ๕เปฯ

ปฺนทเว อภโย เมธาวิ
ติสฺสตุเถโร จ เมธาวิ
ตสฺส สิสฺโส มหาปณฺโณ
สาสนํ อนฺรฺกขณฺโต
จุพภโย จ เมธาวิ
ติสฺสตุเถโร จ เมธาวิ
จุพเทโว จ เมธาวิ
สิวตฺเถโร จ เมธาวิ

ปิฎก สพฺพตฺถ โกวิโท
วินฺเย จ วิสารโท.
ปฺปผนาโม พหุสฺสุโต
ชมฺพุทีเป ปติฏฺฐิตो.
วินฺเย จ วิสารโท
สทฺธมฺมวํสโกวิโท.
วินฺเย จ วิสารโท
วินฺเย สพฺพตฺถ โกวิโท.

อปริปิ เอวํ ฌาตพฺพ.

[๑๑] “มาตุคามสฺส สนฺติเก อตฺตกามปาริจรียาย วณฺณํ ภาสนฺตสฺส สงฺฆาทีเสโส กตฺถ ปณฺณตฺโตติ. สาวตฺถียา ปณฺณตฺโต. “กํ อารพฺภาติ. อายสฺมนํ อุกาเย อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อายสฺมา อุกาเย มาตุคามสฺส สนฺติเก อตฺตกามปาริจรียาย วณฺณํ อภาสิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสฺมฺมฺจานานํ ตีหิ สฺมฺมฺจาทิ ๕เปฯ

[๑๒] “สณฺจริตฺตํ สมาปชฺชนตฺสส สงฺฆาทีเสโส กตฺถ ปณฺณตฺโตติ. สาวตฺถียา ปณฺณตฺโต. “กํ อารพฺภาติ. อายสฺมนํ อุกาเย อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อายสฺมา อุกาเย สณฺจริตฺตํ สมาปชฺช, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา อนุปฺปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสฺมฺมฺจานานํ จหิ สฺมฺมฺจาเนหิ สฺมฺมฺจาทิ; สียา กายโต สฺมฺมฺจาทิ น วาจโต น จิตฺตโต, สียา วาจโต สฺมฺมฺจาทิ น กายโต น จิตฺตโต, สียา กายโต จ วาจโต จ สฺมฺมฺจาทิ น จิตฺตโต, สียา กายโต จ จิตฺตโต จ สฺมฺมฺจาทิ น วาจโต, สียา วาจโต จ จิตฺตโต จ สฺมฺมฺจาทิ น กายโต, สียา กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สฺมฺมฺจาทิ ๕เปฯ

[๑๓] “สณฺณาจิกาย กุณฺฏิ การาเปนตฺสส สงฺฆาทีเสโส กตฺถ ปณฺณตฺโตติ. อาพฺวิยา ปณฺณตฺโต. “กํ อารพฺภาติ. อาพฺวิเก^๑ ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อาพฺวิกา^๒ ภิกฺขุ สณฺณาจิกาย กุณฺฏิ^๓ การาเปสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสฺมฺมฺจานานํ จหิ สฺมฺมฺจาเนหิ สฺมฺมฺจาทิ ๕เปฯ

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ จ.,เท.,สี.,อ. อาพฺวเก

^๒ สี. อาพฺวกา

^๓ สี.,จ.,เท.,อ. กุณฺฏิโย

[๑๔] “มหุลลกัม วิหารัม การาเปนุตสส สงฺฆาทีเสโส กตถ ปญฺญตฺโตติ. โกสมปิยา ปญฺญตฺโต. “กัม อารพฺภาติ. อายสฺมนตัม จนนํ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อายสฺมา จนนํ วิหารวตฺถุ สฺเชนโต อญฺญตรัม เจติยรูกฺขํ เจทาเปสิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปญฺญตฺติ. จนนํ อาปตฺติสฺมฺมฺจฺจานานํ จหิ สฺมฺมฺจฺจาเนหิ สฺมฺมฺจฺจาติ ๕เปฯ

[๑๕] “ภิกฺขุํ อมฺมฺลเกน ปาราชิกเกน ฐมฺเมน อนฺนทฺธฺเสนุตสส สงฺฆาทีเสโส กตถ ปญฺญตฺโตติ. ราชคฺเห ปญฺญตฺโต. “กัม อารพฺภาติ. เมตฺตติยภุมฺมชเก ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. เมตฺตติยภุมฺมชกา ภิกฺขุ อายสฺมนตัม ทพฺพํ มลฺลปฺตฺตัม อมฺมฺลเกน ปาราชิกเกน ฐมฺเมน อนฺนทฺธฺเสสํ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปญฺญตฺติ. จนนํ อาปตฺติ- สฺมฺมฺจฺจานานํ ตีหิ สฺมฺมฺจฺจาเนหิ สฺมฺมฺจฺจาติ ๕เปฯ

[๑๖] “ภิกฺขุํ อญฺญภาคิยสฺส อธิกรณสฺส กิณฺจิ เทสํ เลสฺมตฺตํ อุปาทาย ปาราชิกเกน ฐมฺเมน อนฺนทฺธฺเสนุตสส สงฺฆาทีเสโส กตถ ปญฺญตฺโตติ. ราชคฺเห ปญฺญตฺโต. “กัม อารพฺภาติ. เมตฺตติยภุมฺมชเก ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. เมตฺตติยภุมฺมชกา ภิกฺขุ อายสฺมนตัม ทพฺพํ มลฺลปฺตฺตัม อญฺญภาคิยสฺส อธิกรณสฺส กิณฺจิ เทสํ เลสฺมตฺตํ อุปาทาย ปาราชิกเกน ฐมฺเมน อนฺนทฺธฺเสสํ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปญฺญตฺติ. จนนํ อาปตฺติสฺมฺมฺจฺจานานํ ตีหิ สฺมฺมฺจฺจาเนหิ สฺมฺมฺจฺจาติ ๕เปฯ

[๑๗] “สงฺฆเมทกสฺส ภิกฺขุโน ยาวตฺติยํ สมนฺนุภาสณาย นปฺปฏินิสฺสชฺชนุตสส สงฺฆาทีเสโส กตถ ปญฺญตฺโตติ. ราชคฺเห ปญฺญตฺโต. “กัม อารพฺภาติ. เทวทตฺตัม อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. เทวทตฺโต สมนฺนคฺคสฺส สงฺฆสฺส เมทาย ปรกกมิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี.

เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสมฺภูจํนํ เอเกน สมฺภูจํเนน สมฺภูจํติ; กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สมฺภูจํติ ๕เปฯ

[๑๘] “ภោทํวตฺตกานํ ภิกฺขุโน ยาวตฺติยํ สมณฺภาสนาย นปฺปฏฺธิ-
นีสฺสชฺชนฺตสฺส สงฺฆาทีเสโส กตถ ปณฺณตฺโตติ. ราชคเห
ปณฺณตฺโต. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหฺลเ ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี
วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหฺลเ ภิกฺขุ เทวทตฺตสฺส สงฺฆเมทาย ปรกกมฺนตฺส
อนฺวตฺตกา อหฺสํ, []” ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ
อาปตฺติสมฺภูจํนํ เอเกน สมฺภูจํเนน สมฺภูจํติ; กายโต จ
วาจโต จ จิตฺตโต จ สมฺภูจํติ ๕เปฯ

[๑๙] “ทุพฺพจสฺส ภิกฺขุโน ยาวตฺติยํ สมณฺภาสนาย นปฺปฏฺธิ-
นีสฺสชฺชนฺตสฺส สงฺฆาทีเสโส กตถ ปณฺณตฺโตติ. โกสมฺพิยา ปณฺณตฺโต.
“กํ อารพฺภาติ. อายสฺมนฺตํ จนนํ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ.
อายสฺมา จนนํ ภิกฺขุหิ สหฺธมฺมิกํ วุจฺจมาโน อตฺตํ อวจฺนีย
อกาสิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสมฺภูจํนํ
เอเกน สมฺภูจํเนน สมฺภูจํติ; กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ
สมฺภูจํติ ๕เปฯ

[๒๐] “กุลทฺฐกสฺส ภิกฺขุโน ยาวตฺติยํ สมณฺภาสนาย นปฺปฏฺธิ-
นีสฺสชฺชนฺตสฺส สงฺฆาทีเสโส กตถ ปณฺณตฺโตติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺโต.
“กํ อารพฺภาติ. อสฺสชฺปนฺพพฺสฺสเก ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ.
อสฺสชฺปนฺพพฺสฺสกา ภิกฺขุ สงฺเขน ปพฺพาชเนยกมฺมกตา ภิกฺขุ จนน-
คามิตา โทสคามิตา โมหคามิตา ภยคามิตา ปาเปสฺสํ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี.

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อ. น ปฏฺธินีสฺสชฺชนฺตํ

^๒ ส.,ฉ.,เท.,อ. เอตฺถนฺตเร วคฺควาทกาติ อยํ ปาโง ทิสฺสติ.

เอกา ปณฺณตฺติ. จณฺห์ อาปตฺติสมฺมุจฺจานันํ เอเกน สมฺมุจฺจาเนน
สมฺมุจฺจาติ; กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สมฺมุจฺจาติ ฯเปฯ

เตรส สงฺฆาภิเสสา นิฏฺฐิตา.

ตสฺสทฺทธานํ

วิสฺฐิจิ กายสํสฺสคฺโค ^๑	ทฺฐจฺจุลลํ อตฺตกามตํ ^๒
สณฺจริตฺตํ กุญฺ्हี เจว	วิหาโร จ อมฺูลกํ.
กิมฺบิจิ เทสณฺจ เกโท จ	ตเถว ^๓ อนฺวตฺตกา
ทฺพฺพจํ กุลทฺฐสณฺจ	สงฺฆาภิเสสเตรสธาติ.

๓. อนิยตกณฺฑํ

[๒๑] “ยนฺเตน ภควตา ชานตา ปสฺสตา อรหตา สมฺมา-
สมฺพุทฺทเชน ปจฺโม อนิยโต กตฺถ ปณฺณตฺโต. กํ อารพฺภ. กิสมิ
วตฺถุสฺมี. อตฺถิ ตตฺถ ปณฺณตฺติ อนฺุปปณฺณตฺติ อนฺุปปนฺนปณฺณตฺติ,
สพฺพตฺถปณฺณตฺติ ปเทสปณฺณตฺติ, สาธารณปณฺณตฺติ อสาธารณ-
ปณฺณตฺติ, เอกโตปณฺณตฺติ อุกโตปณฺณตฺติ. ปณฺจณฺห์ ปาติโมกฺขทฺทเทสํ
กตฺโถคธํ กตฺถ ปรียาปณฺห์, กตฺเมน อุกฺทเทเสน อุกฺทเทสํ อาคจฺจติ.
จตฺตณฺห์ วิปตฺติณฺห์ กตฺมา วิปตฺติ. สตฺตณฺห์ อาปตฺติกฺขณฺฐานํ กตฺโม
อาปตฺติกฺขณฺโ. จณฺห์ อาปตฺติสมฺมุจฺจานันํ กติหิ สมฺมุจฺจาเนหิ สมฺมุจฺจาติ,
จตฺตณฺห์ อธิกรณานํ กตมํ อธิกรณํ. สตฺตณฺห์ สมณานํ กติหิ สมณฺเถหิ
สมฺมติ. โก ตตฺถ วินโย, โก ตตฺถ อภิวินโย. กิ ตตฺถ

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อิ. กายสํสฺสคฺคํ

^๒ ส.,ฉ.,เท.,อิ. อตฺตกามณฺจ

^๓ ส.,ฉ.,เท. ตสฺสเสว

ปาติโมกฺขํ, ก็ ตตฺถ อธิปาติโมกฺขํ. กา วิปตฺติ. กา สมฺปตฺติ. กา
ปฏฺิปปตฺติ. กติ อตฺถวเส ปฏฺิจฺจ ภควตา ปจฺโม อนิยโต ปณฺณตฺโต.
เก สิग्ฆนฺติ. เก สิग्ฆิตฺติสิग्ฆา. กตฺถ จิตฺ. เก ธาเรณฺติ. กสฺส
วณฺ. เกนาภฺณนฺติ.

[๒๒] “ยฺนฺเตน ภควตา ชานตา ปสฺสตา อรหตา สมฺมา-
สมฺพุทฺเทน ปจฺโม อนิยโต กตฺถ ปณฺณตฺโตติ. สวตฺถิยา ปณฺณตฺโต.
“กํ อารพฺภาติ. อายสฺมนฺตํ อุทายี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ.
อายสฺมา อุทายี มาตุคฺคาเมน สทฺธิ เอโก เอกาย รโห ปฏฺิจฺจนฺเน
อาสเน อลงฺกมฺมนิเย นิสฺซชฺช กปฺเปสฺสิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. “อตฺถิ ตตฺถ
ปณฺณตฺติ อณฺุปปณฺณตฺติ อณฺุปปนฺนปณฺณตฺติ. เอกา ปณฺณตฺติ
อณฺุปปณฺณตฺติ อณฺุปปนฺนปณฺณตฺติ ตสฺมี นตฺถิ. “สพฺพตฺถปณฺณตฺติ
ปเทสฺปณฺณตฺติ. สพฺพตฺถปณฺณตฺติ. “สาธารณปณฺณตฺติ อสาธารณ-
ปณฺณตฺติ. อสาธารณปณฺณตฺติ. “เอกโตปณฺณตฺติ อุภโตปณฺณตฺติ.
เอกโตปณฺณตฺติ. “ปณฺจนฺนํ ปาติโมกฺขทฺเทศานํ กตฺถโถคธํ กตฺถ
ปริยาปนฺนนฺติ. นิทาโนคธํ นิทานปริยาปนฺนํ. “กตฺเมน อุทฺเทเสน
อุทฺเทสํ อากฺขจฺจตีติ. จตฺตฺเถน อุทฺเทเสน อุทฺเทสํ อากฺขจฺจติ. “จตฺนฺนํ
วิปตฺตีนํ กตฺมา วิปตฺตีติ. สียา สีสฺวิปตฺติ สียา อจฺจวิปตฺติ.
“สตฺตฺนํ อปตฺติกฺขนฺธานํ กตฺโม อปตฺติกฺขนฺโหติ. สียา ปาราชิกา-
ปตฺติกฺขนฺโห, สียา สงฺฆาติเสสาปตฺติกฺขนฺโห, สียา ปาจิตฺติยาปตฺติกฺ-
ขนฺโห. “จณฺนํ อปตฺติสฺมฺมจฺจานานํ กติหิ สฺมฺมจฺจานเหสิ สฺมฺมจฺจตีติ.
เอเกน สฺมฺมจฺจานเณ สฺมฺมจฺจติ; กายโต จ จิตฺตโต จ สฺมฺมจฺจติ น
วาจโต. “จตฺนํ อธิกรณานํ กตฺมํ อธิกรณนฺติ. อปตฺตาทิกรณํ.
“สตฺตฺนํ สมณานํ กติหิ สมณเหสิ สมฺมตีติ. ตีหิ สมณเหสิ สมฺมติ; สียา
สมฺมุขาวินเยน จ ปฏฺิณฺเณตฺตกรณเณ จ, สียา สมฺมุขาวินเยน จ
ติณฺวตฺตการเณ จ. “โก ตตฺถ วินโย, โก ตตฺถ อภิวินโยติ.

ปณฺณตฺติ วินโย, วิภตฺติ อภिवินโย. “กั ตตฺถ ปาติโมกฺขํ, กั ตตฺถ
 อธิปาติโมกฺขนฺติ. ปณฺณตฺติ ปาติโมกฺขํ, วิภตฺติ อธิปาติโมกฺขํ. “กา
 วิปตฺตํ. อสฺวโร วิปตฺติ. “กา สมฺปตฺตํ. สฺวโร สมฺปตฺติ. “กา
 ปฏิปตฺตํ. “น เอวรูปํ กริสฺสามีติ ยาวชีวํ อาปาณโกฏฺฐิํ สฺมาทาย
 สิग्ghาติ สิग्ghาปเทสฺ. “กตฺติ อตฺถวเส ปฏิจฺจ ภควตา ปจฺโม อนฺนํ
 ปณฺณตฺตํ. ทส อตฺถวเส ปฏิจฺจ ภควตา ปจฺโม อนฺนํ
 ปณฺณตฺตํ. สงฺฆสฺสจฺจุตฺตํ สงฺฆสฺสจฺจุตฺตํ ทุมมํภฺนํ ปุคฺคลํ
 นิคฺคหํ เปสฺลํ ภิกฺขุํ ฆาตฺตวํ ทิฏฺฐมฺมิกํ อาสวํ
 สฺวํรา ย สมฺปราชิกํ อาสวํ ปฏิฆาตํ อปฺปสฺนํ ปสฺนํ
 ปสฺนํ ภิกฺขุโยภาวํ สทฺธมฺมจฺฉิตฺตํ วินยํนํ. “เก
 สิग्ghาติ. เสกฺขา จ ปุคฺคชนกฺลยาณกา จ สิग्ghาติ. “เก สิग्ghาติ-
 สิग्ghาติ. อรฺหํตฺติ สิग्ghาติ. “กตฺถ จิตฺตํ. สิग्ghาติ. จิตฺ.
 เก ฐาเรณํ. ยสฺส วตฺตํ, เต ฐาเรณํ. “กสฺส วจฺนํ. ภควํ
 วจฺนํ อรฺหํตฺติ สมฺมาสมฺพุทฺธสฺ. “เกนาภฺนํ. ปรมฺปราชิกํ.

อุปาติ ทาสโก เจว	โสณโก สิคฺคโว ตถา
โมคฺคสิปฺตเตน ปณฺจมา	เอเต ชมฺพุสิริวฺหเย.
ตโต มหฺนํโท อธิภฺนํ	อุตฺตํโย เจว สมฺพโล
๔เป	

เอเต นาคา มหาปณฺณ	วินยญฺญ มคฺคโกวิทา
วินยํ ทีเป ปกาเสสฺ	ปิฏกํ ตมฺพปณฺณิยาติ.

[๒๓] “ยณฺเตน ภควตา ชานตา ปสฺสตา อรฺหตา สมฺมา-
 สมฺพุทฺธเตน ทฺตํโย อนฺนํตฺติ กตฺถ ปณฺณตฺตํ. สวตฺตํโย ปณฺณตฺตํ.
 “กั อารพฺภาติ. อายสฺมนํ อุกาเย อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺตํ. อายสฺมา
 อุกาเย มาตฺตคาเมน สทฺธิ เอโก เอกาย รโห นิสฺสชฺช

กปฺเปสฺส, ตสฺมี วตฺถุสฺมี.” “อตฺถิ ตตฺถ ปณฺณตฺติ อณฺุปฺปณฺณตฺติ
 อณฺุปฺปณฺณตฺติ. “เอกา ปณฺณตฺติ อณฺุปฺปณฺณตฺติ อณฺุปฺปณฺณ-
 ปณฺณตฺติ ตสฺมี นตฺถิ. “สพฺพตฺถปณฺณตฺติ ปเทสฺปณฺณตฺติ. “สพฺพตฺถ-
 ปณฺณตฺติ. “สาธารณปณฺณตฺติ อสาธารณปณฺณตฺติ. “อสาธารณ-
 ปณฺณตฺติ. “เอกโตปณฺณตฺติ อุกฺโตปณฺณตฺติ. เอกโตปณฺณตฺติ. ปณฺณนํ
 ปาติโมกฺขทุทฺเทสํ กตฺถอจฺจํ กตฺถ ปรียาปณฺณนํ. นินฺทาโนจฺจํ
 นินฺทานปรียาปณฺณนํ. “กตฺถเมว อุกฺกเทสํ อุกฺกเทสํ อากจฺจตฺติ. จตฺถเมว
 อุกฺกเทสํ อุกฺกเทสํ อากจฺจตฺติ. “จตฺถนํ วิปตฺตํ กตฺถา วิปตฺตํ.
 สียา สิลวิปตฺติ สียา อากจฺจตฺติ. “สจฺจนํ อาปตฺติกขณฺฑํ
 กตฺถอ อาปตฺติกขณฺฑํ สียา สงฺฆาตฺติสสาปตฺติกขณฺฑํ, สียา
 ปาจิตฺติยาปตฺติกขณฺฑํ. “จตฺถนํ อาปตฺติสมุจฺจานํ กตฺถิ สมุจฺจานํ
 สมุจฺจตฺติ. ตฺถิ สมุจฺจานํ สมุจฺจตฺติ; สียา กายโต จ จิตฺตโต
 จ สมุจฺจตฺติ น วาจโต, สียา วาจโต จ จิตฺตโต จ สมุจฺจตฺติ
 น กายโต, สียา กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สมุจฺจตฺติ.
 “จตฺถนํ อธิกรณํ กตฺถํ อธิกรณนํ. อาปตฺตาทิกรณํ. “สจฺจนํ
 สมณํ กตฺถิ สมณํ สมมตฺติ. ตฺถิ สมณํ สมมตฺติ; สียา
 สมมุขาวินเยน จ ปฏฺิณฺณตฺติกรณํ จ, สียา สมมุขาวินเยน จ
 ตินฺนตฺติกรณํ จ ๔เป

เทว อนนฺยตา นิฏฺฐิตา.

ตสฺสทุทฺธานํ

อลงฺกมฺมนิยฺมเจว

ตเถว จ น เทว โข

อนนฺยตา สุปณฺณตฺตา

พฺพุตฺตสฺสเจว ตาทินาติ.

๔. นิสสัคคิยกณฺท์

๑. จีวรวกุโ

[๒๔] “ยฺนฺเตน ภควตา ชานตา ปสฺสตา อรหตา สมฺมา-
สมพุทฺธเณ อติเรกจีวรํ ทสาหํ อติฏฺกาเมนฺตสฺส นิสสัคคิยํ ปาจิตฺติยํ
กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. เวสาลิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย
ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อติเรกจีวรํ
[]^๑ ฐาเรสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา อณฺุปปณฺณตฺติ.
จณฺ्हํ อาปตฺติสมฺมุจฺจานานํ ทฺวิหิ สมฺมุจฺจาเนหิ สมฺมุจฺจาติ; สียา
กายโต จ วาจโต จ สมฺมุจฺจาติ น จิตฺตโต, สียา กายโต จ
วาจโต จ จิตฺตโต จ สมฺมุจฺจาติ ๗เปฯ

[๒๕] “เอกรตฺตํ ติจีวเรน วิปฺปวสนฺตสฺส นิสสัคคิยํ ปาจิตฺติยํ
กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหุเล
ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหุลา ภิกฺขุ ภิกฺขุณฺ्हํ หตฺถे
จีวรํ นิภฺชิปีตฺวา สนฺตรุตฺตเรน ชนฺปทจาริกํ ปกฺกมฺีสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี.
เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา อณฺุปปณฺณตฺติ. จณฺ्हํ อาปตฺติสมฺมุจฺจานานํ
ทฺวิหิ สมฺมุจฺจาเนหิ สมฺมุจฺจาติ; สียา กายโต จ วาจโต จ สมฺมุจฺจาติ
น จิตฺตโต, สียา กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สมฺมุจฺจาติ
๗เปฯ

[๒๖] “อกาลจีวรํ ปฏฺิคฺคเหตฺวา มาสํ อติฏฺกาเมนฺตสฺส นิสสัคคิยํ
ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ.

^๑ โป. เอตฺถนฺตเร ทสาหาติฏฺกนฺตนฺติ อยํ ปาโง ทิสฺสตี.

สมพหุเล ภิกขุ อารพภ. “กิสมี วตถุสฺมินฺติ. สมพหุลา ภิกขุ
 อกาลจิวโร ปฏิกคเหตฺวา มาสํ อติกกามาเสฺ, ตสฺมี วตถุสฺมี. []”
 เอกา อณุปปณณตติ.^๒ จนนํ อาปตฺติสมฺมจฺจานานํ ทวีหิ สมฺมจฺจาเนหิ
 สมฺมจฺจาติ; สียา กายโต จ วาจโต จ สมฺมจฺจาติ น จิตฺตโต, สียา
 กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สมฺมจฺจาติ ๔เปฯ

[๒๗] “อณฺเฑาติกาย ภิกขุณียา ปุราณจิวโร โธวาเปนฺตสฺส
 นิสสัคคิยํ ปาจิตฺติยํ กตถ ปณณตฺตนฺติ. สาวตฺถียา ปณณตฺตํ.
 “กํ อารพฺภาติ. อายสฺมนตํ อุทายี อารพภ. “กิสมี วตถุสฺมินฺติ
 อายสฺมา อุทายิ อณฺเฑาติกาย ภิกขุณียา ปุราณจิวโร โธวาเปสฺ,
 ตสฺมี วตถุสฺมี. เอกา ปณณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสมฺมจฺจานานํ จหิ
 สมฺมจฺจาเนหิ สมฺมจฺจาติ ๔เปฯ

[๒๘] “อณฺเฑาติกาย ภิกขุณียา หตฺถโต จิวโร ปฏิกคณฺหนตสฺส
 นิสสัคคิยํ ปาจิตฺติยํ กตถ ปณณตฺตนฺติ. ราชคฺเห ปณณตฺตํ.
 “กํ อารพฺภาติ. อายสฺมนตํ อุทายี อารพภ. “กิสมี วตถุสฺมินฺติ.
 อายสฺมา อุทายิ อณฺเฑาติกาย ภิกขุณียา หตฺถโต จิวโร ปฏิกคเหสิ
 ตสฺมี วตถุสฺมี. เอกา ปณณตฺติ, เอกา อณุปปณณตฺติ. จนนํ
 อาปตฺติสมฺมจฺจานานํ จหิ สมฺมจฺจาเนหิ สมฺมจฺจาติ ๔เปฯ

[๒๙] “อณฺเฑาตํ คหปตี วา คหปตานี วา จิวโร
 วิณฺเฑาเปนฺตสฺส นิสสัคคิยํ ปาจิตฺติยํ กตถ ปณณตฺตนฺติ. สาวตฺถียา
 ปณณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. อายสฺมนตํ อุปนฺนํ สกฺยปฺตํ อารพภ.
 “กิสมี วตถุสฺมินฺติ. อายสฺมา อุปนฺนโท สกฺยปฺตโต อณฺเฑาตํ

^๑ ส. เอกถนฺตเร เอกา ปณณตฺตติ อิมะ ปาจา ทิสฺสนฺติ.

^๒ สฺยา. อปฺ ปาโจ น ทิสฺสนฺติ.

เสฏฐิปุตุตํ จีวรํ วิณฺญาเปสฺสิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ,
 เอกา อณฺุปปณฺณตฺติ. จณฺ्हํ อาปตฺติสฺมฺมจฺานานํ จหิ สฺมฺมจฺาเนหิ
 สฺมฺมจฺาติ ๕เป๕

[๓๐] “อณฺณตํ คหปตฺตี วา คหปตานี วา ตทฺตฺตฺรี” จีวรํ
 วิณฺญาเปณฺตสฺส นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตณฺติ. สวตฺถิยา
 ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี
 วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ น มตฺตํ ชานิตฺวา พหุํ จีวรํ
 วิณฺญาเปสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จณฺ्हํ อาปตฺติ-
 สฺมฺมจฺานานํ จหิ สฺมฺมจฺาเนหิ สฺมฺมจฺาติ ๕เป๕

[๓๑] “ปุพฺเพ อปฺปวาริเตน^๒ อณฺณตํ คหปตฺติกํ อฺุปสงฺกมิตฺวา
 จีวเร วิกปฺเป อาปชฺชนฺตสฺส นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตณฺติ.
 สวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. อายสฺมนฺตํ อฺุปนฺนํ สกฺยปฺตฺตํ
 อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อายสฺมา อฺุปนฺนํโท สกฺยปฺตฺโต
 ปุพฺเพ อปฺปวาริโต อณฺณตํ คหปตฺติกํ อฺุปสงฺกมิตฺวา จีวเร
 วิกปฺเป อาปชฺช, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จณฺ्हํ อาปตฺติ-
 สฺมฺมจฺานานํ จหิ สฺมฺมจฺาเนหิ สฺมฺมจฺาติ ๕เป๕

[๓๒] “ปุพฺเพ อปฺปวาริเตน^๓ อณฺณตเก คหปตฺติเก อฺุปสงฺกมิตฺวา
 จีวเร วิกปฺเป อาปชฺชนฺตสฺส นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตณฺติ.
 สวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. อายสฺมนฺตํ อฺุปนฺนํ สกฺยปฺตฺตํ
 อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อายสฺมา อฺุปนฺนํโท สกฺยปฺตฺโต

ปฺพุเพ อปฺปวาริโต อณฺเฑตเก คหปติเก อุปสงฺกมิตฺวา จีวร
วิกปเป อปชฺชิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ
อาปตฺติสมฺภูจํณานํ จหิ สมฺภูจํเนหิ สมฺภูจํติ ๕เปฯ

[๓๓] “อติเรกติกฺขตฺตํ โจทนาย อติเรกจกฺขตฺตํ จาเนน จีวรํ
อภินิปฺพาเทนฺตสฺส นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตณฺติ. สาวตฺถิยา
ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. อายสฺมนตฺตํ อุปนฺนํ สกฺยปฺตฺตํ อารพฺภ.
“กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อายสฺมา อุปนฺนํโท สกฺยปฺตฺโต อุปาสเกน
‘อชฺชฺชฺญโ หนฺเต อากเมหิตี วุจฺจมาโน นาคเมสิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี.
เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสมฺภูจํณานํ จหิ สมฺภูจํเนหิ
สมฺภูจํติ ๕เปฯ

จีวรวิภังโก ปจฺโม.^๑

ตสฺสทฺททานํ^๓

อติเรเกกรตฺตณฺจ	อกาลโปราณโชนํ
ปฏิกุคฺคหณปณฺจมณฺเจว	วิณฺณตฺติ จ ตทฺทตฺตริ
เทว อปฺปวาริตา เจว	ติกฺขตฺตํ โจทนาย จาติ.

๒. โกถิยวิภังโก

[๓๔] “โกถิยมิสฺสํ สนฺถตฺตํ การาเปนฺตสฺส นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ
กตฺถ ปณฺณตฺตณฺติ. อาพวียา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย

^๑ ส.,ฉ.,เท. กถินวิภังโก ปจฺโม, อ. กถินวิภังโก ปจฺโม.

^๒ ส.,ฉ.,เท.,อ. อิม ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

ภิกขุ อารพภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกขุ โกสฺยการเก
อุปสงฺกมิตฺวา เอวมาหํสุ ‘พฺหุ อาวุโส โกสการเก’ ปจถ อมฺหากํปิ
ทสฺสถ, มยฺปิ อิจฺฉาม โกสฺยมิสฺสํ สนฺถตํ การาเปตฺตฺนฺติ,^๒ ตสฺมี
วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติสฺมฺมฺจานานํ จहि สฺมฺมฺจาเนหิ
สฺมฺมฺจาทิ ๕เปฯ

[๓๕] “สฺพุทฺธกาพฺกานํ เอพฺกโลมานํ สนฺถตํ การาเปตฺตฺส
นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตฺนฺติ. เวสาลิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ
อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย ภิกขุ อารพภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา
ภิกขุ สฺพุทฺธกาพฺกานํ เอพฺกโลมานํ สนฺถตํ การาเปสฺสุ, ตสฺมี
วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติสฺมฺมฺจานานํ จहि สฺมฺมฺจาเนหิ
สฺมฺมฺจาทิ ๕เปฯ

[๓๖] “อนาทยิตฺวา^๓ ตฺลํ โอทาทานํ ตฺลํ โคจริยานํ นวํ
สนฺถตํ การาเปตฺตฺส นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตฺนฺติ.
สวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย ภิกขุ อารพภ.
“กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกขุ โธกํเยว^๔ โอทาทานํ^๕ อนฺเต
อาทยิตฺวา^๖ ตเถว สฺพุทฺธกาพฺกานํ เอพฺกโลมานํ สนฺถตํ การาเปสฺสุ,
ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติสฺมฺมฺจานานํ จहि
สฺมฺมฺจาเนหิ สฺมฺมฺจาทิ ๕เปฯ

[๓๗] “อนฺวสฺสํ สนฺถตํ การาเปตฺตฺส นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ
กตฺถ ปณฺณตฺตฺนฺติ. สวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหุเล
ภิกขุ อารพภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหุลา ภิกขุ อนฺวสฺสํ สนฺถตํ

การาเปสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตติ, เอกา อนฺุปฺปณฺณตติ. จนนํ อาปตฺติสฺมฺมฺจํจํจํ จหิ สฺมฺมฺจํจํจํ สฺมฺมฺจํจํ ๕เปฯ

[๓๘] “อนาทยิตฺวา ปุราณสนฺนตฺตสฺส สามนฺตา สฺกตวิทตฺถิ นวํ นิสฺสทสนฺนตํ การาเปนฺตสฺส นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหฺลเ ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหฺลเ ภิกฺขุ สนฺนตานิ อฺขมิตฺวา อารณฺณิกงฺคํ ปิณฺฑปาตีกงฺคํ ปัสฺสูลิกงฺคํ สฺมาทยีสฺสุ,^๑ ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตติ. จนนํ อาปตฺติสฺมฺมฺจํจํจํ จหิ สฺมฺมฺจํจํจํ สฺมฺมฺจํจํ ๕เปฯ

[๓๙] “เอพฺภโลมานิ ปฏฺิคฺคเหตฺวา ติโยชนํ อติฏฺกาเมนฺตสฺส นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. อณฺณตโร ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อณฺณตโร ภิกฺขุ เอพฺภโลมานิ ปฏฺิคฺคเหตฺวา ติโยชนํ อติฏฺกาเมสิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตติ. จนนํ อาปตฺติสฺมฺมฺจํจํจํ ทฺวิหิ สฺมฺมฺจํจํจํ สฺมฺมฺจํจํ; ลียา กายโต สฺมฺมฺจํจํ น วาจโต น จิตฺตโต, ลียา กายโต จ จิตฺตโต จ สฺมฺมฺจํจํ น วาจโต ๕เปฯ

[๔๐] “อณฺณตริกาย ภิกฺขุณิยา เอพฺภโลมานิ โชวาเปนฺตสฺส นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สกฺเกสฺส ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อณฺณตริกานิ ภิกฺขุณิหิ เอพฺภโลมานิ โชวาเปสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตติ. จนนํ อาปตฺติสฺมฺมฺจํจํจํ จหิ สฺมฺมฺจํจํจํ สฺมฺมฺจํจํ ๕เปฯ

หมตอายุ 26/05/2566

^๑ ส.จ.ท.อ. สฺมาทยีสฺสุ

[๔๑] “รูปิยัง ปฏิกคณหนตสฺส นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปญฺญตฺตนฺติ. ราชคเห ปญฺญตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. อายสฺมนํตํ อุปนฺนํทํ สกฺยปฺตํ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อายสฺมา อุปนฺนํโท สกฺยปฺตํโต รูปิยัง ปฏิกคเหสิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปญฺญตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติ-สมฺภูจฺจานนํ จหิ สมฺภูจฺจาเนหิ สมฺภูจฺจาติ ๕เปฯ

[๔๒] “นानปฺปการกํ รูปิยสํโวรหารํ สમાปชฺชนตสฺส นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปญฺญตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปญฺญตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ นานปฺปการกํ รูปิยสํโวรหารํ สમાปชฺชิสฺส, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปญฺญตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติสมฺภูจฺจานนํ จหิ สมฺภูจฺจาเนหิ สมฺภูจฺจาติ ๕เปฯ

[๔๓] “นานปฺปการกํ กยวิกฺกยํ สમાปชฺชนตสฺส นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปญฺญตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปญฺญตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. อายสฺมนํตํ อุปนฺนํทํ สกฺยปฺตํ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อายสฺมา อุปนฺนํโท สกฺยปฺตํโต ปริพฺพาชเกน สทฺธิ กยวิกฺกยํ สમાปชฺชิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปญฺญตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติสมฺภูจฺจานนํ จหิ สมฺภูจฺจาเนหิ สมฺภูจฺจาติ ๕เปฯ

โกสิยวคฺโค ทฺติโย.

๑๑๑ ตสฺสทฺธานํ

มิสฺสํ สฺสทฺทกฺกญฺเจว

ตฺถลฺลจ อญฺจสฺสํ

ปฺุราณสฺนถตฺถญฺเจว

โลมานิ หารเณน จ

โชนํ รูปิยญฺเจว

เทว จ นานปฺปการกนฺติ.^๑

๓. ปตฺตวคฺโค

[๔๔] “อติเรกปตฺตํ ทสสํ อติฏฺกาเมนฺตสฺส นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อติเรกปตฺตํ ฐาเรสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา อนุปฺปณฺณตฺติ. จนฺนํ อापตฺติสฺมฏฺฏจํจํ ทวีหิ สฺมฏฺฏจํเนหิ สฺมฏฺฏจํติ; สียา กายโต จ วาจโต จ สฺมฏฺฏจํติ น จิตฺตโต, สียา กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สฺมฏฺฏจํติ ฯเปฯ

[๔๕] “อฺนฺนปณฺณจพฺพนฺธเนน ปตฺเตน อณฺณํ นวํ ปตฺตํ เจตาเปนฺตสฺส นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สกฺเกสฺส ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อปฺปมตฺตเกนปิ ภินฺเนน อปฺปมตฺตเกนปิ ขณฺเฑน วิลิตฺตมตฺเตนปิ พหุ ปตฺเต วิญญาเปสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนฺนํ อापตฺติสฺมฏฺฏจํจํ จหิ สฺมฏฺฏจํเนหิ สฺมฏฺฏจํติ ฯเปฯ

[๔๖] “ภาสชฺชานิ ปฏฺิคฺคเหตฺวา สตฺตาหํ อติฏฺกาเมนฺตสฺส นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหุเล ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหุลา ภิกฺขุ ภาสชฺชานิ ปฏฺิคฺคเหตฺวา สตฺตาหํ อติฏฺกาเมสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนฺนํ อापตฺติสฺมฏฺฏจํจํ ทวีหิ สฺมฏฺฏจํเนหิ สฺมฏฺฏจํติ (กจฺฉินเก) ฯเปฯ

[๔๗] “อติเรกมาเส เสเส คิมฺหาเน” วสฺสิกสาฎฺฐิกจิวํปริเยสนตฺส นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สวตฺถิยา

หมดอายุ 26/05/2568

* สฺยา. คิมฺหานํ, เอวฺมฺปริปิ.

ปณฺณตตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี
วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อติเรกมาเส เสเส คิมฺหาเน
วสฺสิกสาฎฺกจีวรํ ปริเยสฺสํ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตติ. จนนํ
อาปตฺติสมฺมุจฺจานานํ จหิ สมฺมุจฺจาเนหิ สมฺมุจฺจาติ ๕เปฯ

[๔๘] “ภิกฺขุสฺส สามํ จีวรํ ทตฺวา กุปีเตน อนตฺตมเนน
อจฺฉินฺตณฺตสฺส นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตณฺติ. สาวตฺถิยา
ปณฺณตตํ. “กํ อารพฺภาติ. อายสฺมนตํ อุปนฺนํ สกฺยปฺตตํ อารพฺภ.
“กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อายสฺมา อุปนฺนํโท สกฺยปฺตโต ภิกฺขุสฺส สามํ
จีวรํ ทตฺวา กุปีโต อนตฺตมโน อจฺฉินฺทิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา
ปณฺณตติ. จนนํ อาปตฺติสมฺมุจฺจานานํ ตีหิ สมฺมุจฺจาเนหิ สมฺมุจฺจาติ
๕เปฯ

[๔๙] “สามํ สุตฺตํ วิญฺญาเปตฺวา ตณฺทวาเยหิ จีวรํ วายาเปณฺตสฺส
นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตณฺติ. ราชคฺเห ปณฺณตตํ. “กํ
อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ สามํ สุตฺตํ วิญฺญาเปตฺวา ตณฺทวาเยหิ จีวรํ วายาเปสฺสํ,
ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตติ. จนนํ อาปตฺติสมฺมุจฺจานานํ จหิ
สมฺมุจฺจาเนหิ สมฺมุจฺจาติ. ๕เปฯ

[๕๐] “ปฺพเพ อปฺปวาริเตน^๑ อณฺเฑาตกสฺส คหปตฺติกสฺส ตณฺด-
วาเย อุปสงฺกมิตฺวา จีวเร วิกปฺปํ อาปชฺชนฺตสฺส นิสฺสคฺคิยํ
ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตณฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตตํ. “กํ อารพฺภาติ.
อายสฺมนตํ อุปนฺนํ สกฺยปฺตตํ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ.

^๑ โป., ส., ฉ., เท. อปฺปวาริตสฺส

อายสฺมา อุปนฺนโท สกฺยปฺตโต ปุพฺเพ อปฺปวาริตฺ อณฺเฑตกสฺส
คหปตฺติกสฺส ตนฺตวาทฺเย อุปสงฺกมิตฺวา จีวรํ วิกปฺเป อปชฺชติ, ตสฺมี
วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อปตฺติสฺมฺมจฺจานนํ จหิ สฺมฺมจฺจาเนหิ
สฺมฺมจฺจาติ ๕เปฯ

[๕๑] “อจฺเจกจีวรํ ปฏฺิคฺคเหตฺวา จีวรกาลสมยํ อตฺติกาเมนฺตสฺส
นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ
อารพฺภาติ. สมฺพหุเล ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหุลา
ภิกฺขุ อจฺเจกจีวรํ ปฏฺิคฺคเหตฺวา จีวรกาลสมยํ อตฺติกาเมสฺสุ, ตสฺมี
วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อปตฺติสฺมฺมจฺจานนํ ทฺวิหิ สฺมฺมจฺจาเนหิ
สฺมฺมจฺจาติ (กจฺฉินเก) ๕เปฯ

[๕๒] “ติณฺณํ จีวรํ อณฺเฑตรํ จีวรํ อนฺตรฆเร นิกฺขิปปิตฺวา
อติเรกจฺจารตฺตํ วิปฺปวสนฺตสฺส นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ.
สวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหุเล ภิกฺขุ อารพฺภ.
“กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหุลา ภิกฺขุ ติณฺณํ จีวรํ อณฺเฑตรํ จีวรํ
อนฺตรฆเร นิกฺขิปปิตฺวา อติเรกจฺจารตฺตํ วิปฺปวสฺสี, ตสฺมี วตฺถุสฺมี.
เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อปตฺติสฺมฺมจฺจานนํ ทฺวิหิ สฺมฺมจฺจาเนหิ
สฺมฺมจฺจาติ (กจฺฉินเก) ๕เปฯ

[๕๓] “ชานํ สงฺฆิกํ ลภํ ปริณตํ อตฺตโน ปริณามเณตฺส
นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ
อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ชานํ สงฺฆิกํ ลภํ ปริณตํ อตฺตโน ปริณามเสฺสุ, ตสฺมี
วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อปตฺติสฺมฺมจฺจานนํ ตฺวิหิ สฺมฺมจฺจาเนหิ
สฺมฺมจฺจาติ ๕เปฯ

๑๑๑ ตสฺสทฺททานํ

อติเรกณฺจ ปตฺตณฺจ อุเนน พนฺธเนน จ
 ภสซุชฺชํ สาฏฺกณฺจ กุปีเตน อจินฺทนํ.
 ทฺวเว ตนฺตวายา เจว อจฺเจกจีวเรณ จ
 ฌารตฺตํ วิปฺปวาเสน อตฺตโน ปริณามนาติ.^๑
 ตีส นิสฺสคฺคิยา ปาจิตฺติยา นิฏฺฐิตา.

๕. ปาจิตฺตียกณฺทํ

๑. มุสสาวาทวคฺโค

[๕๔] “ยฺนฺเตน ภควตา ชานตา ปสฺสตา อรหตา สมฺมา-
 สมฺพุทฺเธน สมฺปชานมุสสาวาทเว ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ.
 สวาทฺติยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. หตฺถกํ สกฺยปฺตฺตํ อารพฺภ.
 “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. หตฺถโก สกฺยปฺตฺโต ติตฺถิเยหิ สทฺธี สลฺลปนฺโต
 อวชานิตฺวา ปฏฺิชาเน, ปฏฺิชาเนตฺวา อวชานิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา
 ปณฺณตฺติ. ฉนฺนํ อาปตฺติสมฺมุจฺจานนํ ตีหิ สมฺมุจฺจาเนหิ สมฺมุจฺจาติ;
 สียา กายโต จ จิตฺตโต จ สมฺมุจฺจาติ น วาจโต, สียา วาจโต
 จ จิตฺตโต จ สมฺมุจฺจาติ น กายโต, สียา กายโต จ วาจโต จ
 จิตฺตโต จ สมฺมุจฺจาติ ฯเปฯ

[๕๕] “โอมสวาเท ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ เปสเลหิ ภิกฺขุหิ สทฺธิ ภาณฺทนฺตา เปสเล ภิกฺขุ โอมสฺสํ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสฺมฺมจฺจานนํ ตีหิ สฺมฺมจฺจาเนหิ สฺมฺมจฺจาติ ๗เปฯ

[๕๖] “ภิกฺขุเปสฺสญฺเย ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ภิกฺขุณํ ภาณฺทนฺชาตานิ กลฺหาตานิ วิวาทาปนฺนานิ เปสฺสญฺญํ อฺปสฺสํ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสฺมฺมจฺจานนํ ตีหิ สฺมฺมจฺจาเนหิ สฺมฺมจฺจาติ ๗เปฯ

[๕๗] “อนฺุปสฺมปฺนํ ปทโส ฅมฺมํ วาเจนฺตสฺส ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อฺปาสเก ปทโส ฅมฺมํ วาเจสฺส, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสฺมฺมจฺจานนํ ทฺวิหิ สฺมฺมจฺจาเนหิ สฺมฺมจฺจาติ; สียา วาจโต สฺมฺมจฺจาติ น กายโต น จิตฺตโต, สียา วาจโต จ จิตฺตโต จ สฺมฺมจฺจาติ น กายโต ๗เปฯ

[๕๘] “อนฺุปสฺมปฺนเนน อุตฺตรทฺวิรตฺตติรตฺตํ” สห เสยฺยํ กปฺเปนฺตสฺส ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. อาพฺวิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหฺลเย ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหฺลยา ภิกฺขุ อนฺุปสฺมปฺนเนน สห เสยฺยํ กปฺเปสฺส, ตสฺมี

หมดอายุ 26/05/2566

วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา อนุปฺปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติ-
สมฺภูจฺจานนํ ทฺวิหิ สมฺภูจฺจาเนหิ สมฺภูจฺจาติ; สียา กายโต สมฺภูจฺจาติ
น วาจโต น จิตฺตโต, สียา กายโต จ จิตฺตโต จ สมฺภูจฺจาติ
น วาจโต ฯเปฯ

[๕๙] “มาตุคามเน สห เสยฺยํ กปฺเปเนตฺตสฺส ปาจิตฺตียํ กตฺถ
ปณฺณตฺตณฺติ. สาวตฺถียา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. อายสฺมนตํ อนุรฺรทฺธํ
อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อายสฺมา อนุรฺรทฺธํ มาตุคามเน สห
เสยฺยํ กปฺเปสฺสิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติ-
สมฺภูจฺจานนํ ทฺวิหิ สมฺภูจฺจาเนหิ สมฺภูจฺจาติ (เอพฺกโลมเก) ฯเปฯ

[๖๐] “มาตุคามสฺส อุตฺตริณฺโณปณฺณจฺวาจาหิ ฐมฺมํ เทเสเนตฺตสฺส
ปาจิตฺตียํ กตฺถ ปณฺณตฺตณฺติ. สาวตฺถียา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ.
อายสฺมนตํ อุทายี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อายสฺมา อุทายี
มาตุคามสฺส ฐมฺมํ เทเสสฺสิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ, เทว
อนุปฺปณฺณตฺติโย. จนนํ อาปตฺติสมฺภูจฺจานนํ ทฺวิหิ สมฺภูจฺจาเนหิ
สมฺภูจฺจาติ (ปทโส ฐมฺเม) ฯเปฯ

[๖๑] “อนุปฺสมปฺนฺนสฺส อุตฺตริณฺนสฺส ฐมฺมํ ภูตํ อาโรเจเนตฺตสฺส
ปาจิตฺตียํ กตฺถ ปณฺณตฺตณฺติ. เวสาลียา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ.
วคฺคฺมุทาทิธีเย ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. วคฺคฺมุทาทิธียา
ภิกฺขุ คิหิณํ อณฺณมณฺณสฺส อุตฺตริณฺนสฺส ฐมฺมสฺส วณฺณํ ภาสีสุ,
ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสมฺภูจฺจานนํ ทฺวิหิ
สมฺภูจฺจาเนหิ สมฺภูจฺจาติ; สียา กายโต สมฺภูจฺจาติ น วาจโต น
จิตฺตโต, สียา วาจโต สมฺภูจฺจาติ น กายโต น จิตฺตโต, สียา
กายโต จ วาจโต จ สมฺภูจฺจาติ น จิตฺตโต ฯเปฯ

[๖๒] “ภิกขุสฺส ทฺวฺจฺจุลฺลํ อปตฺตี อณุสฺมปฺนฺนสฺส อโรเจฺนตฺสส ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตฺนติ. สวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ภิกฺขุสฺส ทฺวฺจฺจุลฺลํ อปตฺตี อณุสฺมปฺนฺนสฺส อโรเจสฺสํ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนฺนํ อปตฺติสฺมฺมฺจฺฉานํ ตีหิ สฺมฺมฺจฺฉาเนหิ สฺมฺมฺจฺฉาติ (อทินฺนาทานสฺมฺมฺจฺฉาเน) ๔เปฯ

[๖๓] “ปจฺวี ขนฺนตฺสส ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตฺนติ. อาพฺวิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. อาพฺวิเก ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อาพฺวิกา ภิกฺขุ ปจฺวี ขนฺนํ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนฺนํ อปตฺติสฺมฺมฺจฺฉานํ ตีหิ สฺมฺมฺจฺฉาเนหิ สฺมฺมฺจฺฉาติ ๔เปฯ

มฺสวาทวคฺโค ปจฺโม.

ตสฺสทฺธานํ

มฺสาโอมสเปสฺสญฺญํ

ปทโส เทว นิปชฺชนา

เทสฺนาโรจนา เจว

ทฺวฺจฺจุลฺลํ ปจฺวีขเนติ.

๒. ภูตคามวคฺโค

[๖๔] “ภูตคามปาตพฺยตาย ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตฺนติ. อาพฺวิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. อาพฺวิเก ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อาพฺวิกา ภิกฺขุ รุกฺขํ จินฺทีสฺส, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนฺนํ อปตฺติสฺมฺมฺจฺฉานํ ตีหิ สฺมฺมฺจฺฉาเนหิ สฺมฺมฺจฺฉาติ ๔เปฯ

[๖๕] “อณฺณวาทเก วิหเสเก ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. โกสมฺพียา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. อายสฺมนฺตํ จนนํ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อายสฺมา จนนํ สงฺฆมฺชฺเฌ อาปตฺติยา อหฺยุญฺชียมาโน อณฺเณนณฺณํ ปฏฺิจริ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา อหฺยุญฺชียมาโน. จนนํ อาปตฺติสฺมฺมฺจฺจานานํ ตีหิ สฺมฺมฺจฺจาเนหิ สฺมฺมฺจฺจาติ ฯเปฯ

[๖๖] “อุชฺฌาปนเก ขียนเก^๑ ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. ราชคฺเห ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. เมตฺติยภุมฺมชฺเก ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. เมตฺติยภุมฺมชฺกา ภิกฺขุ อายสฺมนฺตํ ทพฺพํ มลฺลปฺตํ ภิกฺขุ อุชฺฌาเปสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา อหฺยุญฺชียมาโน. จนนํ อาปตฺติสฺมฺมฺจฺจานานํ ตีหิ สฺมฺมฺจฺจาเนหิ สฺมฺมฺจฺจาติ ฯเปฯ

[๖๗] “สงฺฆิกํ มณฺจํ วา ปีจํ วา ภิสฺสี วา โกจจํ วา อชฺโฌกาเส สนฺถริตฺวา อหฺยุญฺชิตฺวา อนาปุจฺจา ปกฺกมฺนตฺสฺส ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สวตฺถียา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สหฺพฺหุเล ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สหฺพฺหุลา ภิกฺขุ สงฺฆิกํ เสนาสนํ อชฺโฌกาเส สนฺถริตฺวา อหฺยุญฺชิตฺวา อนาปุจฺจา ปกฺกมฺมีสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา อหฺยุญฺชียมาโน. จนนํ อาปตฺติสฺมฺมฺจฺจานานํ ทฺวิหิ สฺมฺมฺจฺจาเนหิ สฺมฺมฺจฺจาติ (กจฺฉนเก) ฯเปฯ

[๖๘] “สงฺฆิกเก วิหาเร เสยฺยํ สนฺถริตฺวา อหฺยุญฺชิตฺวา อนาปุจฺจา ปกฺกมฺนตฺสฺส ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สวตฺถียา

ปณฺณตติ. “กํ อารพฺภาติ. สตฺตรสวคฺคิเย ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี
วตฺถุสฺมินฺติ. สตฺตรสวคฺคิยา ภิกฺขุ สงฺฆิกเก วิหารเ เสยฺยํ สนฺถริตฺวา
อนฺุทฺธิตฺวา อนาปุจฺจนา ปกฺกมฺมึสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตติ.
ฉนฺนํ อาปตฺติสมฺมุจฺจานานํ ทฺวิหิ สมฺมุจฺจาเนหิ สมฺมุจฺจาติ (กจฺฉินเก)
ฯเปฯ

[๖๙] “สงฺฆิกเก วิหารเ ชานํ ปุพฺพูปคตํ ภิกฺขุํ อนฺุปชช
เสยฺยํ กปฺเปนฺตสฺส ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สวตฺถิยา
ปณฺณตติ. “กํ อารพฺภาติ. ฉพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี
วตฺถุสฺมินฺติ. ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ เถเร ภิกฺขุ อนฺุปชช เสยฺยํ
กปฺเปสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตติ. ฉนฺนํ อาปตฺติสมฺมุจฺจานานํ
เอเกน สมฺมุจฺจาเนน สมฺมุจฺจาติ; กายโต จ จิตฺตโต จ สมฺมุจฺจาติ
น วาจโต ฯเปฯ

[๗๐] “ภิกฺขุํ กุปฺเตน อนตฺตมเนน สงฺฆิกา วิหารา
นิกฺกทฺตมฺนตสฺส ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สวตฺถิยา ปณฺณตติ.
“กํ อารพฺภาติ. ฉพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ.
ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ กุปฺตา อนตฺตมนา ภิกฺขุ สงฺฆิกา วิหารา
นิกฺกทฺตมฺมึสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตติ. ฉนฺนํ อาปตฺติ-
สมฺมุจฺจานานํ ตีหิ สมฺมุจฺจาเนหิ สมฺมุจฺจาติ ฯเปฯ

[๗๑] “สงฺฆิกเก วิหารเ อุปริเวหาสกุฎฺฐิยา อาหจฺจปาทกํ มณฺจํ
วา ปิจํ วา อภินิสฺสทฺตสฺส ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ.
สวตฺถิยา ปณฺณตติ. “กํ อารพฺภาติ. อณฺณตฺรํ ภิกฺขุํ อารพฺภ.
“กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อณฺณตโร ภิกฺขุ สงฺฆิกเก วิหารเ อุปริเวหาส-
กุฎฺฐิยา อาหจฺจปาทกํ มณฺจํ สหสา อภินิสฺสี, ตสฺมี วตฺถุสฺมี.

เอกา ปณฺณตติ. จนนํ อาปตฺติสมฺภูจํณานํ ทวีหิ สมฺภูจํเนหิ
สมฺภูจํติ; สียา กายโต สมฺภูจํติ น วาจโต น จิตฺตโต, สียา
กายโต จ จิตฺตโต จ สมฺภูจํติ น วาจโต ฯเปฯ

[๗๒] “ทฺวิตฺติปริยาเย อธิฏฺฐหิตฺวา ตทฺตตฺตริ อธิฏฺฐหนฺตสฺส
ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. โกสมฺพิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ.
อายสฺมนฺตํ จนนํ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อายสฺมา จนนํ
กตปริโยสิตํ วิหารํ ปุณฺปปุณฺ จาหาเปสิ, ปุณฺปปุณฺ ลิมฺปาเปสิ,
อติภาริโก วิหาโร ปริปฺติ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ
อาปตฺติสมฺภูจํณานํ จหิ สมฺภูจํเนหิ สมฺภูจํติ ฯเปฯ

[๗๓] “ชานํ สปะปาณกํ อุทกํ ติณํ วา มตฺติกํ วา
สิณฺจหนฺตสฺส ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. อาพฺวิยา ปณฺณตฺตํ.
“กํ อารพฺภาติ. อาพฺวิเก ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ.
อาพฺวิกา ภิกฺขุ ชานํ สปะปาณกํ อุทกํ ติณมฺปิ มตฺติกมฺปิ สินฺจิสฺสุ,
ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสมฺภูจํณานํ ตีหิ
สมฺภูจํเนหิ สมฺภูจํติ ฯเปฯ

ภูตคามวคฺโค ทฺติโย.

ตสฺสุทฺธานํ

รูกฺขุปฺจเจทหนฺนเจว

เปสฺสญฺญชฺฌาปนเนน จ

อชฺโฆเภาโส วิหาโร จ

อนุปฺชชฺชนิกทฺตมนา

เวหาสกุฎฺฐิเลปนา

สปะปาณกวิสินฺจหนฺติ.

๓. โอวาทวคฺโค

[๗๔] “อสมฺมเตน ภิกฺขุณฺโิโย โอวทณฺตสฺส ปาจิตฺตียํ กตถ ปณฺณตฺตณฺติ. สวตฺถียา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อสมฺมตา ภิกฺขุณฺโิโย โอวทิสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. “อตฺถิ ตตฺถ ปณฺณตฺติ อณฺุปปณฺณตฺติ อณฺุปปนฺนปณฺณตฺติตฺติ. เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา อณฺุปปณฺณตฺติ, อณฺุปปนฺนปณฺณตฺติ ตสฺมี นตฺถิ. จณฺ्हํ อาปตฺติสฺมฺมจฺจานาํ ทฺวิหิ สฺมฺมจฺจาเนหิ สฺมฺมจฺจาติ; สียา วาจโต สฺมฺมจฺจาติ น กายโต น จิตฺตโต, สียา วาจโต จ จิตฺตโต จ สฺมฺมจฺจาติ น กายโต ฯเปฯ

[๗๕] “อตฺถงฺคเต สฺริเย” ภิกฺขุณฺโิโย โอวทณฺตสฺส ปาจิตฺตียํ กตถ ปณฺณตฺตณฺติ. สวตฺถียา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. อายสฺมนฺตํ จุพฺพนฺถกํ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อายสฺมา จุพฺพนฺถโก อตฺถงฺคเต สฺริเย ภิกฺขุณฺโิโย โอวทิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จณฺ्हํ อาปตฺติสฺมฺมจฺจานาํ ทฺวิหิ สฺมฺมจฺจาเนหิ สฺมฺมจฺจาติ (ปทโสธมฺเม) ฯเปฯ

[๗๖] “ภิกฺขุณฺุปลสฺสยํ อุปลงฺกมิตฺวา ภิกฺขุณฺโิโย โอวทณฺตสฺส ปาจิตฺตียํ กตถ ปณฺณตฺตณฺติ. สกฺเกสฺส ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ภิกฺขุณฺุปลสฺสยํ อุปลงฺกมิตฺวา ภิกฺขุณฺโิโย โอวทิสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา อณฺุปปณฺณตฺติ. จณฺ्हํ อาปตฺติสฺมฺมจฺจานาํ ทฺวิหิ สฺมฺมจฺจาเนหิ สฺมฺมจฺจาติ (กจฺฉินเก) ฯเปฯ

หมดอายุ 26/05/2566

[๗๗] “อามิสเหตุ ภิกขุ ภิกขุณีโย โอวทนต์ตีติ ภณนตสฺส ปาจิตฺตียํ กตฺถ ปณฺณตฺตฺนฺติ. สาวตฺถียา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย ภิกขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมฺินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกขุ ‘อามิสเหตุ ภิกขุ ภิกขุณีโย โอวทนต์ตีติ ภณฺณิสฺส, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติสฺมฺุจฺจานานํ ตีหิ สฺมฺุจฺจาเนหิ สฺมฺุจฺจาติ ๕เป๕

[๗๘] “อณฺณตฺติกาย ภิกขุณิยา จีวรํ เทนฺตสฺส ปาจิตฺตียํ กตฺถ ปณฺณตฺตฺนฺติ. สาวตฺถียา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. อณฺณตฺรํ ภิกขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมฺินฺติ. อณฺณตโร ภิกขุ อณฺณตฺติกาย ภิกขุณิยา จีวรํ อทาสิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา อนุปฺปณฺณตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติสฺมฺุจฺจานานํ จหิ สฺมฺุจฺจาเนหิ สฺมฺุจฺจาติ ๕เป๕

[๗๙] “อณฺณตฺติกาย ภิกขุณิยา จีวรํ สีพฺเพนฺตสฺส ปาจิตฺตียํ กตฺถ ปณฺณตฺตฺนฺติ. สาวตฺถียา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. อายสฺมนฺตํ อุทายี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมฺินฺติ. อายสฺมา อุทายิ อณฺณตฺติกาย ภิกขุณิยา จีวรํ สีพฺเพสิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติสฺมฺุจฺจานานํ จหิ สฺมฺุจฺจาเนหิ สฺมฺุจฺจาติ ๕เป๕

[๘๐] “ภิกขุณิยา สทฺธิํ สํวิธาย เอกทฺธานมคฺคํ ปฏฺิปปชฺชนฺตสฺส ปาจิตฺตียํ กตฺถ ปณฺณตฺตฺนฺติ. สาวตฺถียา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย ภิกขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมฺินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกขุ ภิกขุณีหิ สทฺธิํ สํวิธาย เอกทฺธานมคฺคํ ปฏฺิปปชฺชีสฺส, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา อนุปฺปณฺณตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติสฺมฺุจฺจานานํ จตฺตฺหิ สฺมฺุจฺจาเนหิ สฺมฺุจฺจาติ; สียา กายโต สฺมฺุจฺจาติ น วาจโต

น จิตฺตโต, สียา กายโต จ วาจโต จ สมฺมูจาทิ น จิตฺตโต,
สียา กายโต จ จิตฺตโต จ สมฺมูจาทิ น วาจโต, สียา
กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สมฺมูจาทิ ๔เปฯ

[๘๑] “ภิกฺขุณียา สหฺวี สํวิชาเย เอกํ นาวํ อภิรฺหฺนตสฺส
ปาจิตฺติยํ กตถ ปณฺณตฺตนฺติ. สวตฺถียา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ.
ฉพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
ภิกฺขุณียํ สหฺวี สํวิชาเย เอกํ นาวํ อภิรฺหฺนตสฺส, ตสฺมี วตฺถุสฺมี.
เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา อณฺุปปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสมฺมูจาทานํ
จตุหิ สมฺมูจาทเนหิ สมฺมูจาทิ ๔เปฯ

[๘๒] “ชานํ ภิกฺขุณฺีปรีปาจิตํ ปิณฺทปาตํ ภูณฺชนตสฺส ปาจิตฺติยํ
กตถ ปณฺณตฺตนฺติ. ราชคฺเห ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. เทวทตฺตํ
อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. เทวทตฺโต ชานํ ภิกฺขุณฺีปรีปาจิตํ
ปิณฺทปาตํ ภูณฺชิ,^๑ ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา
อณฺุปปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสมฺมูจาทานํ เอเกน สมฺมูจาทเนน
สมฺมูจาทิ; กายโต จ จิตฺตโต จ สมฺมูจาทิ น วาจโต ๔เปฯ

[๘๓] “ภิกฺขุณียา สหฺวี เอโก เอกาย รโห นิสชชํ กปฺเปนตสฺส
ปาจิตฺติยํ กตถ ปณฺณตฺตนฺติ. สวตฺถียา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ.
อาสฺมนตํ อุทายี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อาสฺมา อุทายี
ภิกฺขุณียา สหฺวี เอโก เอกาย รโห นิสชชํ กปฺเปสิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี.
เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสมฺมูจาทานํ เอเกน สมฺมูจาทเนน
สมฺมูจาทิ; กายโต จ จิตฺตโต จ สมฺมูจาทิ น วาจโต ๔เปฯ

โอวาทวคฺโค ตติโย.

๑๑. ตตฺตทฺททานํ

อสมฺมโต ว โอวาโท อตฺถงคตํ อุปสฺสยํ
 อามิสเหตุ เทนฺตสฺส จีวรํ สีพพเนน จ.
 สํวิธาย คมเนน นาวาย อภิรุหเน
 ปรีปาจิตํ ภาตตณฺจ รโห วาปี นิสิตนฺนติ.”

๔. โภชนวคฺโค

[๘๔] “ตตฺตทฺท^๑ อวสถปิณฺทํ ภูณฺชนฺตสฺส ปาจิตฺติยํ กตฺถ
 ปณฺณตฺตนฺติ. สวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย
 ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อนฺหวสิตฺวา
 อนฺหวสิตฺวา อวสถปิณฺทํ ภูณฺชิสฺส, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ,
 เอกา อนฺนปฺปณฺณตฺติ. จณฺห์ อาปตฺติสฺมฺมจฺจานานํ ทวีหิ สฺมฺมจฺจาเนหิ
 สฺมฺมจฺจาติ (เอพฺกโลมเก) ๗เปฯ

[๘๕] “คณฺโภชนเน ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. ราชคฺเห
 ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. เทวทตฺตํ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ.
 เทวทตฺโต สปริโส กุเลสฺส วิณฺญาเปตฺวา วิณฺญาเปตฺวา ภูณฺชิ, ตสฺมี
 วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ, สตฺต อนฺนปฺปณฺณตฺติโย. จณฺห์ อาปตฺติ-
 สฺมฺมจฺจานานํ ทวีหิ สฺมฺมจฺจาเนหิ สฺมฺมจฺจาติ (เอพฺกโลมเก) ๗เปฯ

[๘๖] “ปรมฺปรโภชนเน ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. เวสาลิยา
 ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหุเล ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ.

๑-๑ ส.,เท.,อิ. อิม ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

๒ ส.,เท. ตตฺตทฺท

สมฺพหุลา ภิกฺขุ อณฺณตฺร นิมนฺตฺตา อณฺณตฺร ภูณฺชีสุ, ตสฺมี
วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ, ติสฺโส^๑ อนุปฺปณฺณตฺติโย. จณฺห์ อาปตฺติ-
สมฺภูจฺจานนํ ทฺวิหิ สมฺภูจฺจเนหิ สมฺภูจฺจติ (กจฺจนเก) ๒เปฯ

[๘๗] “ทฺวิตฺติปตฺตปุเร ปุเว ปฏฺิคฺคเหตฺวา ตทฺตฺตฺรี ปฏฺิค-
คณฺหนตฺตสฺส ปาจิตฺตฺยํ กตฺถ ปณฺณตฺตณฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ
อารพฺภาติ. สมฺพหุเล ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหุลา
ภิกฺขุ น มตฺตํ ชานิตฺวา ปฏฺิคฺคเหตฺว, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ.
จณฺห์ อาปตฺติสมฺภูจฺจานนํ จหิ สมฺภูจฺจเนหิ สมฺภูจฺจติ ๒เปฯ

[๘๘] “ภุตฺตาวินา ปวาริเตน อนตฺติริตฺตํ ขาทนฺนํ วา โภชนนฺนํ
วา ภูณฺชนตฺตสฺส ปาจิตฺตฺยํ กตฺถ ปณฺณตฺตณฺติ. สาวตฺถิยา^๒ ปณฺณตฺตํ.
“กํ อารพฺภาติ. สมฺพหุเล ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ.
สมฺพหุลา ภิกฺขุ ภุตฺตาวิ ปวาริตา อณฺณตฺร []^๓ ภูณฺชีสุ, ตสฺมี
วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา อนุปฺปณฺณตฺติ. จณฺห์ อาปตฺติ-
สมฺภูจฺจานนํ ทฺวิหิ สมฺภูจฺจเนหิ สมฺภูจฺจติ (กจฺจนเก) ๒เปฯ

[๘๙] “ภิกฺขุ ภุตฺตาวิ ปวาริตํ อนตฺติริตฺเตน ขาทนฺนเณ วา
โภชนนฺนเณ วา อภิหฺนฺจํ ปวารเณตฺตสฺส ปาจิตฺตฺยํ กตฺถ ปณฺณตฺตณฺติ.
สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. อณฺณตฺร ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี
วตฺถุสฺมินฺติ. อณฺณตโร ภิกฺขุ ภิกฺขุ ภุตฺตาวิ ปวาริตํ อนตฺติริตฺเตน
โภชนนฺน^๔ อภิหฺนฺจํ ปวารเณ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ.
จณฺห์ อาปตฺติสมฺภูจฺจานนํ ตฺวิหิ สมฺภูจฺจเนหิ สมฺภูจฺจติ ๒เปฯ

^๑ ส.จ.ท. จตฺสโส

^๒ ส. สาวตฺถิยํ

^๓ ไป. เอตฺถกณฺตเร อนตฺติริตฺตํ โภชนนฺติ อิมํ ปาจา ทิสฺสนฺติ.

^๔ ไป. โภชนน

[๔๐] “วิกาเล ขาพณีย์ วา โภชนีย์ วา ภูณชนตสฺส ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. ราชคเห ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สตฺตรสวคฺคิเย ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สตฺตรสวคฺคิยา ภิกฺขุ วิกาเล โภชนํ^๑ ภูณชฺชิสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสมฺภูจฺจานนํ ทฺวิหิ สมฺภูจฺจาเนหิ สมฺภูจฺจาติ (เอพฺก-โลมเก) ๕เปฯ

[๔๑] “สนฺนิธิการํ ขาพณีย์ วา โภชนีย์ วา ภูณชนตสฺส ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. อายสฺมนตํ เวลฺลจฺสีสํ^๒ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อายสฺมา เวลฺลจฺสีโส สนฺนิธิการํ โภชนํ ภูณชฺชิสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสมฺภูจฺจานนํ ทฺวิหิ สมฺภูจฺจาเนหิ สมฺภูจฺจาติ (เอพฺกโลมเก) ๕เปฯ

[๔๒] “ปณฺธิตโภชนานิ อตฺตโน อตฺถาย วิญฺญาเปตฺวา ภูณชนตสฺส ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ปณฺธิตโภชนานิ อตฺตโน อตฺถาย วิญฺญาเปตฺวา ภูณชฺชิสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา อนุปฺปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติ-สมฺภูจฺจานนํ จตฺตฺหิ สมฺภูจฺจาเนหิ สมฺภูจฺจาติ ๕เปฯ

[๔๓] “อทินฺนํ มุขทฺวารํ อาหารํ ออาหารนตสฺส ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. เวสาลิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. อณฺณตฺโร ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อณฺณตโร ภิกฺขุ อทินฺนํ มุขทฺวารํ

อาหาร์ อาหเรสิ,^๑ ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตติ, เอกา
อนุปฺปณฺณตติ. จนนํ อาปตฺติสมฺภูจํ นานํ ทวีหิ สมฺภูจํ เนหิ สมฺภูจํ ตติ
(เอพฺภกโลมเก) ฯ เปฯ

โกชนวคฺโค จตฺตโต.

๒. ตสฺสุทฺททานํ

อาวสถคณฺณเจว	ปรมฺปรณฺจ	โกชนํ
เทวปตฺตปวาริตา เจว	วิกาเล	ชาทเนน จ.
สนฺนิธิปณีตณฺเจว	อทินฺนํ	ทวารเกน จาติ. ^๒

๕. อเจลกวคฺโค

[๔๔] “อเจลกสฺส วา ปริพฺพาชกสฺส วา ปริพฺพาชิกาย วา
สหตฺถา ชาทนียํ วา โกชนนียํ วา เทนฺตสฺส ปาจิตฺติยํ กตฺถ
ปณฺณตฺตนฺติ. เวสาลียา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. อายสฺมนฺตํ
อานนฺทํ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อายสฺมา อานนฺโท
อณฺณตริสฺสา ปริพฺพาชิกาย เอกํ มณฺณมาโน เทว ปฺปเว อทาสิ,
ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตติ. จนนํ อาปตฺติสมฺภูจํ นานํ ทวีหิ
สมฺภูจํ เนหิ สมฺภูจํ ตติ (เอพฺภกโลมเก) ฯ เปฯ

[๔๕] “ภิกฺขุ ‘เอหาธุโส คามํ วา นิคมํ วา ปิณฺฑทาย
ปวิสิสฺสามาติ ตสฺส ทาเปตฺวา วา อทาเปตฺวา วา อโยเชนฺตสฺส

^๑ โป.,อิ. อาหเรสิ, จ.,เท. อาหริ

^{๒-๒} ส.,เท.,อิ. อิม ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

ปาจิตติยัม กตถ ปณฺณตฺตนฺติ. สวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กัม อารพฺภาติ. อายสฺมนฺตํ อุปนฺนํ สกฺยปฺตํ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อายสฺมา อุปนฺนํโท สกฺยปฺตํโท ภิกฺขุ ‘เอหาวุโส คามํ ปิณฑาย ปวิสฺสสามาติ ตสฺส อทาเปตฺวา อุกฺกมฺมสฺส, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสฺมฺมจฺจานนํ ตีหิ สฺมฺมจฺจาเนหิ สฺมฺมจฺจาติ ฯเปฯ

[๙๖] “สโฆชเน กุเล อนฺุปชช นิสชชํ กปฺเปนฺตสฺส ปาจิตติยัม กตถ ปณฺณตฺตนฺติ. สวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กัม อารพฺภาติ. อายสฺมนฺตํ อุปนฺนํ สกฺยปฺตํ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อายสฺมา อุปนฺนํโท สกฺยปฺตํโท สโฆชเน กุเล อนฺุปชช นิสชชํ กปฺเปสฺส, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสฺมฺมจฺจานนํ เอเกน สฺมฺมจฺจาเนน สฺมฺมจฺจาติ; กายโต จ จิตฺตโต จ สฺมฺมจฺจาติ น วาจโต ฯเปฯ

[๙๗] “มาตุคฺคาเมน สทฺธิ รโห ปฏฺิจจฺจนฺเน อาสเน นิสชชํ กปฺเปนฺตสฺส ปาจิตติยัม กตถ ปณฺณตฺตนฺติ. สวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กัม อารพฺภาติ. อายสฺมนฺตํ อุปนฺนํ สกฺยปฺตํ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อายสฺมา อุปนฺนํโท สกฺยปฺตํโท มาตุคฺคาเมน สทฺธิ รโห ปฏฺิจจฺจนฺเน อาสเน นิสชชํ กปฺเปสฺส, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสฺมฺมจฺจานนํ เอเกน สฺมฺมจฺจาเนน สฺมฺมจฺจาติ; กายโต จ จิตฺตโต จ สฺมฺมจฺจาติ น วาจโต ฯเปฯ

[๙๘] “มาตุคฺคาเมน สทฺธิ เอโก เอกาย รโห นิสชชํ กปฺเปนฺตสฺส ปาจิตติยัม กตถ ปณฺณตฺตนฺติ. สวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กัม อารพฺภาติ. อายสฺมนฺตํ อุปนฺนํ สกฺยปฺตํ อารพฺภ. “กิสฺมี

วตฺถุสฺมินฺติ. อายสฺมา อุปนฺนโห สกฺยปฺตฺโต มาตุคามฺเน สทฺธิ
เอโก เอกาย รโห นิสฺซชฺช กปฺเปสฺสิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา
ปณฺณตฺติ. ฉนฺนํ อปตฺติสฺมฺมฺจฺฉานํ เอเกน สฺมฺมฺจฺฉาเนน สฺมฺมฺจฺฉาติ;
กายโต จ จิตฺตโต จ สฺมฺมฺจฺฉาติ น วาจโต ยเปย

[๙๙] “นิมนฺติเตน สภาตฺเตน สนฺตํ ภิกฺขุํ อนาปุจฺฉา ปุเรภตฺตํ
วา” ปจฺฉาภตฺตํ วา” กุเลสุ จาริตฺตํ อปชฺชนฺตสฺส ปาจิตฺติยํ
กตฺถ ปณฺณตฺตฺนฺติ. ราชคฺเห ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. อายสฺมนฺตํ
อุปนฺนํ สกฺยปฺตฺตํ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อายสฺมา อุปนฺนโห
สกฺยปฺตฺโต นิมนฺติโต สภาโต สมานํ ปุเรภตฺตํ ปจฺฉาภตฺตํ กุเลสุ
จาริตฺตํ อปชฺช, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ, จตฺสโส
อนุปฺปณฺณตฺติโย. ฉนฺนํ อปตฺติสฺมฺมฺจฺฉานํ ทฺวิหิ สฺมฺมฺจฺฉาเนหิ
สฺมฺมฺจฺฉาติ (กจฺฉินเก) ยเปย

[๑๐๐] “ตทฺถตฺตริ ฆอสฺซชฺช วิญฺญาเปนฺตสฺส ปาจิตฺติยํ กตฺถ
ปณฺณตฺตฺนฺติ. สกฺเกสุ ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ
อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ มหานาเมน
สกฺเกน อชฺชชฺฉนฺโห ‘ภนฺเต อาคเมธาติ วุจฺจมานา นาคเมสฺสุ, ตสฺมี
วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ, ^๒เอกา อนุปฺปณฺณตฺติ.^๒ ฉนฺนํ อปตฺติ-
สฺมฺมฺจฺฉานํ จหิ สฺมฺมฺจฺฉาเนหิ สฺมฺมฺจฺฉาติ ยเปย

[๑๐๑] “อุยฺยตฺตํ เสนํ ทสฺสนาย คจฺฉนฺตสฺส ปาจิตฺติยํ กตฺถ
ปณฺณตฺตฺนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย
ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อุยฺยตฺตํ

เสนํ ทสฺสนาย อคมฺสฺ, ตสฺมี วตฺตสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา
อนฺุปปณฺณตฺติ. จณฺ्हํ อาปตฺติสมฺมุจฺจณฺ्हํ ทฺวิหิ สมฺมุจฺจาเนหิ สมฺมุจฺจาติ
(เอพกโลมเก) ๗เปฯ

[๑๐๒] “อติเรกตฺรตฺตํ เสนาย วสนฺตสฺส ปาจิตฺติยํ กตฺถ
ปณฺณตฺตณฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย
ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺตสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อติเรกตฺรตฺตํ
เสนาย วสฺส, ตสฺมี วตฺตสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จณฺ्हํ อาปตฺติ-
สมฺมุจฺจณฺ्हํ ทฺวิหิ สมฺมุจฺจาเนหิ สมฺมุจฺจาติ (เอพกโลมเก) ๗เปฯ

[๑๐๓] “อฺยุโยธิกํ คจฺจณฺตสฺส ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตณฺติ.
สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อารพฺภ.
“กิสฺมี วตฺตสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อฺยุโยธิกํ อคมฺสฺ, ตสฺมี
วตฺตสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จณฺ्हํ อาปตฺติสมฺมุจฺจณฺ्हํ ทฺวิหิ
สมฺมุจฺจาเนหิ สมฺมุจฺจาติ (เอพกโลมเก) ๗เปฯ

อเจลกวคฺโค ปณฺจโม.

๑๑ ตสฺสุทฺททานํ

อเจลกสฺส ทาเนน	ภิกฺขุอฺยุโยชเนน จ
สโกชนํ กุลญฺเจว	เทว จ รโห นิสฺสิทํ.
สนฺตํ ภิกฺขุญฺจ เกสชฺช	อฺยุยฺตฺตํ ทสฺสเนน จ
อติเรกตฺรตฺตญฺเจว	อฺยุโยธิกคฺมเนน จาติ.”

๖. สุราปานวคฺโค

[๑๐๔] “สุราเมรยปาเน ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. โกสมฺพียา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. อายสฺมนฺตํ สาคตํ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อายสฺมา สาคโต มชฺชํ ปีวิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อापตฺติสฺมฺมฺจฺจานนํ ทวีหิ สฺมฺมฺจฺจาเนหิ สฺมฺมฺจฺจาติ; สียา กายโต สฺมฺมฺจฺจาติ น วาจโต น จิตฺตโต, สียา กายโต จ จิตฺตโต จ สฺมฺมฺจฺจาติ น วาจโต ๕เปฯ

[๑๐๕] “องฺคุลิปโตทเก ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถียา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ภิกฺขุํ องฺคุลิปโตทเกน หาสฺสํ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อापตฺติสฺมฺมฺจฺจานนํ เอเกน สฺมฺมฺจฺจาเนน สฺมฺมฺจฺจาติ; กายโต จ จิตฺตโต จ สฺมฺมฺจฺจาติ น วาจโต ๕เปฯ

[๑๐๖] “อุทเก หสฺสธมฺเม^๑ ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถียา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สตฺตรสวคฺคิเย ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สตฺตรสวคฺคิยา ภิกฺขุ อจิรวติยา นทียา อุทเก กิฬฺสํ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อापตฺติสฺมฺมฺจฺจานนํ เอเกน สฺมฺมฺจฺจาเนน สฺมฺมฺจฺจาติ; กายโต จ จิตฺตโต จ สฺมฺมฺจฺจาติ น วาจโต ๕เปฯ

[๑๐๗] “อนาทรียะ ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. โกสมฺพียา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. อายสฺมนฺตํ จนนํ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อายสฺมา จนฺโน อนาทรียํ อกาสิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี.

^๑ โป. หสฺนธมฺเม, ส.จ. หสธมฺเม, อ. หาสธมฺเม

เอกา ปณฺณตฺติ. จณฺห์ อาปตฺติสมฺมจฺจานันํ ตีหิ สมฺมจฺจาเนหิ
สมฺมจฺจาติ ฯเปฯ

[๑๐๘] “ภิกฺขุ ภีสาเปนฺตสฺส ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ.
สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อารพฺภ.
“กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ภิกฺขุ ภีสาเปสฺส, ตสฺมี
วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จณฺห์ อาปตฺติสมฺมจฺจานันํ ตีหิ สมฺมจฺจาเนหิ
สมฺมจฺจาติ ฯเปฯ

[๑๐๙] “โชตี สมาทหิตฺวา วิสิพฺเพนฺตสฺส ปาจิตฺติยํ กตฺถ
ปณฺณตฺตนฺติ. ภคฺเคสฺส ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหฺลฺเล ภิกฺขุ
อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหฺลฺลา ภิกฺขุ โชตี สมาทหิตฺวา
วิสิพฺเพสฺส, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ, เทว อนฺุปปณฺณตฺติ.
จณฺห์ อาปตฺติสมฺมจฺจานันํ จหิ สมฺมจฺจาเนหิ สมฺมจฺจาติ ฯเปฯ

[๑๑๐] “โอเรนทฺตมมาสํ นฺหายนฺตสฺส ปาจิตฺติยํ กตฺถ
ปณฺณตฺตนฺติ. ราชคฺเห ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหฺลฺเล ภิกฺขุ
อารพฺภ. กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหฺลฺลา ภิกฺขุ ราชานํปิ ปสฺสิตฺวา
น มตฺตํ ชานิตฺวา นฺหายีสฺส, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ,
จ อนฺุปปณฺณตฺติโย. “สพฺพตฺถปณฺณตฺติ ปเทสฺสปณฺณตฺตตีติ. ปเทส-
ปณฺณตฺติ. จณฺห์ อาปตฺติสมฺมจฺจานันํ ทฺวีหิ สมฺมจฺจาเนหิ สมฺมจฺจาติ
(เอพฺกโลมเก) ฯเปฯ

[๑๑๑] “อนาทยิตฺวา ติณฺณํ ทฺพพฺพณฺณกรณนํ อณฺุณตฺรํ
ทฺพพฺพณฺณกรณํ นวํ จีวรํ ปริภุญฺชนฺตสฺส ปาจิตฺติยํ กตฺถ
ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหฺลฺเล ภิกฺขุ
อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหฺลฺลา ภิกฺขุ อตฺตโน จีวรํ น
สยฺชานีสฺส, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จณฺห์ อาปตฺติสมฺมจฺจานันํ
ทฺวีหิ สมฺมจฺจาเนหิ สมฺมจฺจาติ (เอพฺกโลมเก) ฯเปฯ

[๑๑๒] “ภิกขุสฺส วา ภิกขุณียา วา สิกฺขมานายา วา สามเณรสฺส วา สามเณรียา วา สามัม จีวรํ วิกปเปตฺวา อปฺปจฺจุทฺธารกั”^๑ ปริภุญฺชนตฺสฺส ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณณตฺตนฺติ. สาวตฺถียา ปณณตฺตํ. “กั อารพฺภาติ. อายสฺมนตํ อุปนฺนํ สกฺยปฺตํ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อายสฺมา อุปนฺนํโท สกฺยปฺตํโต ภิกขุสฺส สามัม จีวรํ วิกปเปตฺวา อปฺปจฺจุทฺธารกั ปริภุญฺชิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณณตฺติ. จณฺห์ อาปตฺติสฺมฺมฺจฺจานานํ ทฺวิหิ สฺมฺมฺจฺจาเนหิ สฺมฺมฺจฺจาติ (กจฺนเก) ๕เปฯ

[๑๑๓] “ภิกขุสฺส ปตฺตํ วา จีวรํ วา นิสีทฺหนํ วา สฺฐิจิฆริ วา กายพณฺธนํ วา อปนิเชนตฺสฺส ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณณตฺตนฺติ. สาวตฺถียา ปณณตฺตํ. “กั อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย ภิกขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกขุ ภิกขุณํ ปตฺตํปิ จีวรํปิ”^๒ นิสีทฺหนํปิ สฺฐิจิฆริปิ กายพณฺธนํปิ”^๓ อปนิเชตฺสํ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณณตฺติ. จณฺห์ อาปตฺติสฺมฺมฺจฺจานานํ ตีหิ สฺมฺมฺจฺจาเนหิ สฺมฺมฺจฺจาติ ๕เปฯ

สุราเมรยวคฺโค จฺญโจ.”^๓

๔ ตสฺสทฺธานํ

สุรํ องฺคฺคฺลิปโตเท	อุทเก จ อนาทเร
ภิกขุํ วา ภีสาปนญจ	โชติญจ นฺหฺนทฺพพณฺณ-
กรณํ วิกปฺปญฺเจว	จีวรํ อปนิเชน จาติ.” ^๔

^๑ ส. อปฺปจฺจุทฺธารณํ, จ., เท., อ. อปฺปจฺจุทฺธารกั, เอมุปริ. ^{๒-๒} ส., จ., อ. อิม ปาจา น ทิสฺสนฺติ. ^๓ สฺยา. สุราเมรยวคฺโค จฺญโจ, เท. สุราปานวคฺโค จฺญโจ. ^{๔-๔} ส., อ. อิม ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

๗. สปปาณกวกุโค

[๑๑๔] “สมฺมจิจฺจ ปาณํ ชีวิตา โวโรเปนฺตสฺส ปาจิตฺตียํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถียา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. อายสฺมนฺตํ อุทายี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อายสฺมา อุทายี สมฺมจิจฺจ ปาณํ ชีวิตา โวโรเปสฺส, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จณฺห์ อาปตฺติสมฺมจฺจานานํ ตีหิ สมฺมจฺจาเนหิ สมฺมจฺจาติ ๕เปฯ

[๑๑๕] “ชานํ สปปาณกํ อุทกํ ปริภุญฺชนฺตสฺส ปาจิตฺตียํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถียา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ชานํ สปปาณกํ อุทกํ ปริภุญฺชิสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จณฺห์ อาปตฺติสมฺมจฺจานานํ ตีหิ สมฺมจฺจาเนหิ สมฺมจฺจาติ ๕เปฯ

[๑๑๖] “ชานํ ยถาธมฺมํ นีหตาธิกรณํ ปุณฺณกมฺมาย อุฏฺโฏเฐนฺตสฺส ปาจิตฺตียํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถียา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ชานํ ยถาธมฺมํ นีหตาธิกรณํ ปุณฺณกมฺมาย อุฏฺโฏเฐสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จณฺห์ อาปตฺติสมฺมจฺจานานํ ตีหิ สมฺมจฺจาเนหิ สมฺมจฺจาติ ๕เปฯ

[๑๑๗] “ภิกฺขุสฺส ชานํ ทุฏฺฐจฺจุลฺลํ อาปตฺตี ปฏฺิจฺจาเทนฺตสฺส ปาจิตฺตียํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถียา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. อณฺณตฺโร ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อณฺณตโร ภิกฺขุ ภิกฺขุสฺส ชานํ ทุฏฺฐจฺจุลฺลํ อาปตฺตี ปฏฺิจฺจาเทสฺส, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จณฺห์ อาปตฺติสมฺมจฺจานานํ เอเกน สมฺมจฺจาเนน สมฺมจฺจาติ; กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สมฺมจฺจาติ ๕เปฯ

[๑๑๘] “ชานํ อุณฺวิสตีวสฺสํ ปุคฺคํ อุปสมฺปาเทนฺตสฺส ปาจิตฺตียํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. ราชคเห ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหุเล ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหุลา ภิกฺขุ ชานํ อุณฺวิสตีวสฺสํ ปุคฺคํ อุปสมฺปาเทสฺ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. ฉนฺนํ อาปตฺติสมฺมูจํชานํ ตีหิ สมฺมูจํเนหิ สมฺมูจํติ ๕เปฯ

[๑๑๙] “ชานํ เถยฺยสฺตเถน สทฺธิํ สํวิชาย เอกทฺธานมคฺคํ ปฏฺฐิปชฺชนฺตสฺส ปาจิตฺตียํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สวตฺถียา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. อณฺณตฺโร ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อณฺณตโร ภิกฺขุ ชานํ เถยฺยสฺตเถน สทฺธิํ สํวิชาย เอกทฺธานมคฺคํ ปฏฺฐิปชฺช, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. ฉนฺนํ อาปตฺติสมฺมูจํชานํ ทฺวิหิ สมฺมูจํเนหิ สมฺมูจํติ; ลียา กายโต จ จิตฺตโต จ สมฺมูจํติ น วาจโต, ลียา กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สมฺมูจํติ ๕เปฯ

[๑๒๐] “มาตุคฺคาเมน สทฺธิํ สํวิชาย เอกทฺธานมคฺคํ ปฏฺฐิปชฺชนฺตสฺส ปาจิตฺตียํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สวตฺถียา ปณฺณตฺตํ. กํ อารพฺภาติ. อณฺณตฺโร ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อณฺณตโร ภิกฺขุ มาตุคฺคาเมน สทฺธิํ สํวิชาย เอกทฺธานมคฺคํ ปฏฺฐิปชฺช, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. ฉนฺนํ อาปตฺติสมฺมูจํชานํ จตุหิ สมฺมูจํเนหิ สมฺมูจํติ ๕เปฯ

[๑๒๑] “ปาปิกาย ทิฏฺฐิยา ยาวตฺติยํ สมฺนุภาสํนาย นปฺปฏฺฐิ-
นิสฺสชฺชนฺตสฺส ปาจิตฺตียํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สวตฺถียา ปณฺณตฺตํ.
“กํ อารพฺภาติ. อริฏฺฐํ ภิกฺขุ คทฺธพาทิปฺพุพฺพํ อารพฺภ. “กิสฺมี
วตฺถุสฺมินฺติ. อริฏฺฐโ จ ภิกฺขุ คทฺธพาทิปฺพุโพ ปาปิกํ ทิฏฺฐิํ” ยาวตฺติยํ

สมตฺถาย 26/05/2566

สมนุภาสนาย นปฺปฏินิสฺสชฺช^๑, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปญฺณตฺติ. จนนํ
อาปตฺติสมุฏฺฏาณานํ เอเกน สมุฏฺฏาเนน สมุฏฺฏาติ; กายโต จ
วาทโต จ จิตฺตโต จ สมุฏฺฏาติ ๗เปฯ

[๑๒๒] “ชานํ ตถาวาทินา ภิกฺขุณา อกฺกฺขานุชฺชเมเน ตํ ทิฏฺฐิ
อปฺปฏินิสฺสญฺเณ สทฺธิ สมฺภุณฺชนตฺสส ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปญฺณตฺตนฺติ.
สาวตฺถิยา ปญฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อารพฺภ.
“กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ชานํ ตถาวาทินา อริฏฺฐเณ
ภิกฺขุณา อกฺกฺขานุชฺชเมเน ตํ ทิฏฺฐิ อปฺปฏินิสฺสญฺเณ สทฺธิ สมฺภุณฺชิสฺส
ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปญฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสมุฏฺฏาณานํ ตีหิ
สมุฏฺฏาเนหิ สมุฏฺฏาติ ๗เปฯ

[๑๒๓] “ชานํ ตถานาสิตํ^๒ สมณฺฑทฺเทสํ อุปลापเนตฺสส ปาจิตฺติยํ
กตฺถ ปญฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปญฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย
ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ชานํ ตถานาสิตํ
กณฺณกํ สมณฺฑทฺเทสํ อุปลापเสฺ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปญฺณตฺติ.
จนนํ อาปตฺติสมุฏฺฏาณานํ ตีหิ สมุฏฺฏาเนหิ สมุฏฺฏาติ ๗เปฯ

สปปาณกาวคฺโค สตฺตโม.

^๓ตสฺสุทฺธานํ

สยฺจิจฺจ ปาณํ ชีวิตา	ปริโภคณฺจ สปปาณกํ
ยถาธมฺมณฺจ นีหตํ	ชานํ ทุฏฺฐจฺจุลฺลฉาทกํ
อุณฺวิสฺติเถยฺยณฺจ	มาตุคฺคาเมเน สํวิธา
สทฺธิ สมฺภุณฺชนา เจว	นาสิตํ อุปลापนฺนฺติ. ^๓

^๑ ส.ฉ.,เท.,อ. น ปฏินิสฺสชฺช ^๒ อ. ตถา นาสิตํ ^{๓-๓} ส.,อ. อิม ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

๘. สหกรรมิกวกุโ

[๑๒๔] “ภิกขุหิ สหกรรมิกัง วุจจมาเนน ‘น ตาวาหัง อาวุโส
เอตสฺมี สิग्ขาปเท สิग्ขิสฺสามิ ยาว นณณํ ภิกขุํ พยตฺตํ วินยธโร
ปริปุจฺจามิตี ภณนตสฺส ปาจิตฺติยํ กตถ ปญฺญตฺตนฺติ. โกสมฺพิยา
ปญฺญตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. อายสฺมนตํ จณฺห์ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ.
อายสฺมา จณฺโหน ภิกขุหิ สหกรรมิกัง วุจจมาโน ‘น ตาวาหัง อาวุโส
เอตสฺมี สิग्ขาปเท สิग्ขิสฺสามิ ยาว นณณํ ภิกขุํ พยตฺตํ วินยธโร
ปริปุจฺจามิตี ภณิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปญฺญตฺติ. จณฺห์
อาปตฺติสฺมฺมฺจฺจานานํ ตีหิ สฺมฺมฺจฺจาเนหิ สฺมฺมฺจฺจาติ ฯเปฯ

[๑๒๕] “วินยํ วิวณฺเณนตสฺส ปาจิตฺติยํ กตถ ปญฺญตฺตนฺติ.
สาวตฺถิยา ปญฺญตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย ภิกขุ อารพฺภ. “กิสฺมี
วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกขุ วินยํ วิวณฺเณสฺสุ, ตสฺมี
วตฺถุสฺมี. เอกา ปญฺญตฺติ. จณฺห์ อาปตฺติสฺมฺมฺจฺจานานํ ตีหิ สฺมฺมฺจฺจาเนหิ
สฺมฺมฺจฺจาติ ฯเปฯ

[๑๒๖] “โมหนเก ปาจิตฺติยํ กตถ ปญฺญตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา
ปญฺญตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย ภิกขุ อารพฺภ. “กิสฺมี
วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกขุ โมहेสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา
ปญฺญตฺติ. จณฺห์ อาปตฺติสฺมฺมฺจฺจานานํ ตีหิ สฺมฺมฺจฺจาเนหิ สฺมฺมฺจฺจาติ
ฯเปฯ

[๑๒๗] “ภิกขุสฺส กุปีเตน อนตฺตมเนน ปหาริ เทนตสฺส
ปาจิตฺติยํ กตถ ปญฺญตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปญฺญตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ.
จพฺพคฺคิเย ภิกขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกขุ
กุปีตา อนตฺตมนา ภิกขุณํ ปหาริ อหํสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา

ปณฺณตฺติ. จณฺห์ อาปตฺติสมฺมุจฺจานานํ เอเกน สมฺมุจฺจาเนน สมฺมุจฺจาติ;
กายโต จ จิตฺตโต จ สมฺมุจฺจาติ น วาจโต ๕เปฯ

[๑๒๘] “ภิกฺขุสฺส กุปีเตน อนตฺตมเนน ตลสฺสตฺติกํ อุกฺคิรณฺตสฺส
ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย
ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
กุปีตา อนตฺตมนา ภิกฺขุณํ ตลสฺสตฺติกํ อุกฺคิรฺสู, ตสฺมี วตฺถุสฺมี.
เอกา ปณฺณตฺติ. จณฺห์ อาปตฺติสมฺมุจฺจานานํ เอเกน สมฺมุจฺจาเนน
สมฺมุจฺจาติ; กายโต จ จิตฺตโต จ สมฺมุจฺจาติ น วาจโต ๕เปฯ

[๑๒๙] “ภิกฺขุํ อมฺูลเกน สงฺฆาติเสเสน อนฺุทฺธฺเสนตฺสฺส ปาจิตฺติยํ
กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย
ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ภิกฺขุํ
อมฺูลเกน สงฺฆาติเสเสน อนฺุทฺธฺเสสฺสู, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ.
จณฺห์ อาปตฺติสมฺมุจฺจานานํ ตีหิ สมฺมุจฺจาเนหิ สมฺมุจฺจาติ ๕เปฯ

[๑๓๐] “ภิกฺขุสฺส สณฺุจิจจํ กุกฺกุจจํ อฺุปฺปาเทนตฺสฺส^๑ ปาจิตฺติยํ
กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย
ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ภิกฺขุณํ
สณฺุจิจจ กุกฺกุจจํ อฺุปฺทหีสฺสู, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จณฺห์
อาปตฺติสมฺมุจฺจานานํ ตีหิ สมฺมุจฺจาเนหิ สมฺมุจฺจาติ ๕เปฯ

[๑๓๑] “ภิกฺขุณํ ภณฺุทฺทนชาตานํ กลฺหชาตานํ วิวาทาปนฺุณานํ
อฺุปฺสฺสฺสฺสตี ติฏฺฐจฺจนตฺสฺส ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา
ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี

วตฺถุสฺมินฺติ. ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ภิกฺขุํ ภาณฺชนชาตานิ กลฺหชาตานิ
 วิทาทาปนฺนานิ อุปสฺสตี ติฏฺฐํสู,^๑ ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ.
 จนฺห์ อาปตฺติสฺมฺมฺจฺจานานิ ทวีหิ สฺมฺมฺจฺจาเนหิ สฺมฺมฺจฺจาติ; สียา
 กายโต จ จิตฺตโต จ สฺมฺมฺจฺจาติ น วาจโต, สียา กายโต จ
 วาจโต จ จิตฺตโต จ สฺมฺมฺจฺจาติ ๒เปฯ

[๑๓๒] “ธมฺมิกานํ กมฺมานํ จนฺห์ ทตฺวา ปจฺจํา ขียนธมฺมํ
 อาปชฺชนตฺสส ปาจิตฺตียํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ.
 “กํ อารพฺภาติ. ฉพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ.
 ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ธมฺมิกานํ กมฺมานํ จนฺห์ ทตฺวา ปจฺจํา
 ขียนธมฺมํ^๒ อาปชฺชีสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนฺห์
 อาปตฺติสฺมฺมฺจฺจานานิ ตีหิ สฺมฺมฺจฺจาเนหิ สฺมฺมฺจฺจาติ ๒เปฯ

[๑๓๓] “สงฺฆเ วิณิจฺฉยกถาย วตฺตมฺมานาย จนฺห์ อทตฺวา
 อฏฺฐายาสนา ปกฺกมฺนตฺสส ปาจิตฺตียํ กตฺถา ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา
 ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. อณฺเฏตรํ ภิกฺขุํ อารพฺภ. “กิสฺมี
 วตฺถุสฺมินฺติ. อณฺเฏตโร ภิกฺขุ สงฺฆเ วิณิจฺฉยกถาย วตฺตมฺมานาย
 จนฺห์ อทตฺวา อฏฺฐายาสนา ปกฺกามิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา
 ปณฺณตฺติ. จนฺห์ อาปตฺติสฺมฺมฺจฺจานานิ เอเกน สฺมฺมฺจฺจาเนน สฺมฺมฺจฺจาติ;
 กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สฺมฺมฺจฺจาติ ๒เปฯ

[๑๓๔] “สมคฺเคน สงฺฆเณ จีวรํ ทตฺวา ปจฺจํา ขียนธมฺมํ
 อาปชฺชนตฺสส ปาจิตฺตียํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. ราชคฺเห ปณฺณตฺตํ.
 “กํ อารพฺภาติ. ฉพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ.

ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ สมคฺเคน สงฺเขน จีวรํ ทตฺวา ปจฺจา ขียนธมฺมํ
อาปชฺชิสฺส, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสมฺมุจฺจานานํ
ตีหิ สมฺมุจฺจาเนหิ สมฺมุจฺจาติ ๔เปฯ

[๑๓๕] “ชานํ สงฺฆิกํ ลากํ ปริณตํ ปุคฺคสฺส ปริณาเมนฺตสฺส
ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ.
ฉพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
ชานํ สงฺฆิกํ ลากํ ปริณตํ ปุคฺคสฺส ปริณาเมสฺส, ตสฺมี วตฺถุสฺมี.
เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสมฺมุจฺจานานํ तीहि สมฺมุจฺจาเนहि
สมฺมุจฺจาติ ๔เปฯ

สหธมฺมิกาวคฺโค อฏฺฐโม.

๑๓๖. ตสฺสทฺธานํ

วฺจุจฺมาโน สหธมฺเมน	วินยญฺจ วิวณฺณยิ
โมहेนฺโต ปหารํ เทนฺโต	ตลสฺตฺติกํ อมฺลํ.
กุกฺกุจฺจานุปสฺสฺสติญฺจ	ธมฺมิกานํ วินิจฺฉยํ
สมคฺคสงฺฆทาเนน	ปุคฺคลปริณามนาติ. ^๑

๕. รตนวคฺโค^๒

[๑๓๖] “ปฺพุเพ อปฺปฏิสฺสวิตฺเตน รณฺโณ อนฺเตปฺรุํ ปวิสฺนตฺสฺส
ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ.

^๑ ส.,เท.,อ. อิม ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

^๒ ส.,จ.,เท.,มหา. ราชวคฺโค

อายสมนฺตํ อานนฺทํ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อายสฺมา
อานนฺโท ปุพฺเพ อปฺปฏิสํวิตฺโต รณฺโณ อนฺเตปรํ ปาวิสสิ, ตสฺมี
วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตติ. จนนํ อาปตฺติสฺมฺมจฺจานนํ ทวีหิ
สฺมฺมจฺจาเนหิ สฺมฺมจฺจาติ (กจฺจินเก) ๔เปฯ

[๑๓๗] “รตนํ อุกฺคณฺหนตฺตสฺส ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ.
สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. อณฺณตรํ ภิกฺขุ อารพฺภ.
“กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อณฺณตโร ภิกฺขุ รตนํ อุกฺคเหสิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี.
เอกา ปณฺณตติ, เทว อนฺุปปณฺณตฺติโย. จนนํ อาปตฺติสฺมฺมจฺจานนํ
จหิ สฺมฺมจฺจาเนหิ สฺมฺมจฺจาติ ๔เปฯ

[๑๓๘] “สนฺตํ ภิกฺขุ อนาปุจฺจา วิกาเล คามํ ปวิสฺนตฺตสฺส
ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ.
จพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
“สนฺตํ ภิกฺขุ อนาปุจฺจา” วิกาเล คามํ ปวิสฺสํ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี.
เอกา ปณฺณตติ, ติสฺโส อนฺุปปณฺณตฺติโย. จนนํ อาปตฺติสฺมฺมจฺจานนํ
ทวีหิ สฺมฺมจฺจาเนหิ สฺมฺมจฺจาติ (กจฺจินเก) ๔เปฯ

[๑๓๙] “อฏฺฐจิมยํ วา ทนฺตมยํ วา วิสาณมยํ วา สฺฐจิมรํ
การาเปนฺตสฺส ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สกฺเกสฺส ปณฺณตฺตํ.
“กํ อารพฺภาติ. สมฺพหุเล ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ.
สมฺพหุลา ภิกฺขุ น มตฺตํ ชานิตฺวา พหุ สฺฐจิมเร วิณฺญาเปสฺสุ,
ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตติ. จนนํ อาปตฺติสฺมฺมจฺจานนํ จหิ
สฺมฺมจฺจาเนหิ สฺมฺมจฺจาติ ๔เปฯ

[๑๔๐] “ปมาณาติกุกนฺตํ มณฺจํ วา ปิจํ วา การาเปนฺตสฺส ปาจิตฺตํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. อายสฺมนฺตํ อุปนฺนํ สกฺยปฺตํ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อายสฺมา อุปนฺนํ สกฺยปฺตํ อุจฺจํ มณฺจํ การาเปสิ,^๑ ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติสฺมฺมจฺจานํ จหิ สฺมฺมจฺจาเนหิ สฺมฺมจฺจาติ ๕เปฯ

[๑๔๑] “มณฺจํ วา ปิจํ วา ตฺูลนทฺธํ การาเปนฺตสฺส ปาจิตฺตํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ มณฺจํ ปิจํ^๒ ตฺูลนทฺธํ การาเปสิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติสฺมฺมจฺจานํ จหิ สฺมฺมจฺจาเนหิ สฺมฺมจฺจาติ ๕เปฯ

[๑๔๒] “ปมาณาติกุกนฺตํ นิสฺสีทนํ การาเปนฺตสฺส ปาจิตฺตํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อปฺปมาณิกานิ นิสฺสีทนานิ การาเปสิ,^๓ ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา อนุปฺปณฺณตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติสฺมฺมจฺจานํ จหิ สฺมฺมจฺจาเนหิ สฺมฺมจฺจาติ ๕เปฯ

[๑๔๓] “ปมาณาติกุกนฺตํ กณฺฑุปฺปฏิจฺฉาที การาเปนฺตสฺส ปาจิตฺตํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อปฺปมาณิกาโย กณฺฑุปฺปฏิจฺฉาทีโย ชาเรสิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติสฺมฺมจฺจานํ จหิ สฺมฺมจฺจาเนหิ สฺมฺมจฺจาติ ๕เปฯ

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อ. อุจฺเจ มณฺเจ สยิ^๒ ฉ.,เท. มณฺจํ วา ปิจํ วา ^๓ ฉ.,เท.,อ. ชาเรสิ

[๑๔๔] “ปมาณาติทุกนฺตํ วสฺสีกสาฎฺฐิกํ การาเปนฺตสฺส ปาจิตฺตียํ
กตถ ปณฺณตตฺนฺติ. สาวตฺถียา ปณฺณตตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย
ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อปฺปมาณิกาโย
วสฺสีกสาฎฺฐิกาโย ธารสฺสํ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ
อาปตฺติสมฺภูจฺจานนํ จหิ สมฺภูจฺจาเนหิ สมฺภูจฺจาติ ๒เปฯ

[๑๔๕] “สฺกตจิวรปฺปมาณํ จิวรํ การาเปนฺตสฺส ปาจิตฺตียํ
กตถ ปณฺณตตฺนฺติ. สาวตฺถียา ปณฺณตตํ. “กํ อารพฺภาติ. อายสฺมนฺตํ
นฺนํ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อายสฺมา นนฺโท สฺกตจิวรปฺปมาณํ
จิวรํ ธารสฺสํ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติ-
สมฺภูจฺจานนํ จหิ สมฺภูจฺจาเนหิ สมฺภูจฺจาติ ๒เปฯ

รตนวคฺโค^๑ นวโม.

ตสฺสทฺธานํ

อนฺเตปฺรณฺจ อุกฺคณฺเห	อนาปฺจุจฺจา ปเวสเน
สฺฐิจมฺรณฺจ มณฺจณฺจ	ตุโลนทฺธํ นิสฺสทฺนํ
กณฺฑวสฺสีกสาฎฺฐิกํ	ปมาณํ จิวรํ ธารยฺติ.

เทวนวฺติ ปาจิตฺตียา นิฏฺฐิตา.

เตสํ วคฺคานํ อุตฺถานํ

มฺุสา ภูตณฺจ ^๒ โอวาโท	โกชนาเจลเกน จ
สฺรา สปฺปาณกา ฐมฺโม	ราชวคฺเคน เต นวาติ.

๖. ปาฏิเทศนียกณฺท์

[๑๔๖] “ยนฺเตน ภควตา ชานตา ปสฺสตา อรหตา สมฺมา-
สมพุทฺธเตน อณฺเฑาติกาย ภิกฺขุณฺเฑน อนุตรมรํ ปวิฏฺฐาย หตฺถโต
ชาทณฺเฑน วา โภชนณฺเฑน วา สหตฺถา ปฏฺฐิคฺคเหตฺวา ภูณฺชนตฺตสฺส
ปาฏิเทศนณฺเฑน กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ.
อณฺณตรํ ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมํ วตฺถุสฺมินฺติ. อณฺณตโร ภิกฺขุ
อณฺเฑาติกาย ภิกฺขุณฺเฑน อนุตรมรํ ปวิฏฺฐาย หตฺถโต อามิสฺ
ปฏฺฐิคฺคเหสิ, ตสฺมํ วตฺถุสฺมํ. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติ-
สมฺมจฺจานนํ ทฺวิหิ สมฺมจฺจาเนหิ สมฺมจฺจาติ; ลียา กายโต สมฺมจฺจาติ
น วาจโต น จิตฺตโต, ลียา กายโต จ จิตฺตโต จ สมฺมจฺจาติ
น วาจโต ๕เปฯ

[๑๔๗] “ภิกฺขุณฺเฑน โวสาสนฺติยา น นิวาเรตฺวา ภูณฺชนตฺตสฺส
ปาฏิเทศนณฺเฑน กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. ราชคฺเห ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ.
จพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมํ วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ภิกฺขุณฺเฑน โวสาสนฺติยา” น นิวาเรสฺส, ตสฺมํ วตฺถุสฺมํ.
เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสมฺมจฺจานนํ ทฺวิหิ สมฺมจฺจาเนหิ
สมฺมจฺจาติ; ลียา กายโต จ วาจโต จ สมฺมจฺจาติ น จิตฺตโต, ลียา
กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สมฺมจฺจาติ ๕เปฯ

[๑๔๘] “เสกฺขสมฺมเตสฺส กุเลสฺส ชาทณฺเฑน วา โภชนณฺเฑน วา
สหตฺถา ปฏฺฐิคฺคเหตฺวา ภูณฺชนตฺตสฺส ปาฏิเทศนณฺเฑน กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ.

สาวตฺถิยา ปณณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหุเล ภิกฺขุ อารพฺภ.
“กิสฺมี วตฺถุสฺมิมฺหิ. สมฺพหุลา ภิกฺขุ น มตฺตํ ชานิตฺวา ปฏฺิคฺคเหสฺสุ,
ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณณตฺติ, เทว อนฺุปฺปณณตฺติโย. จณฺ्हํ
อาปตฺติสมฺมุจฺจานานํ ทฺวิหิ สมฺมุจฺจาเนหิ สมฺมุจฺจาติ; ลียา กายโต
สมฺมุจฺจาติ น วาจโต น จิตฺตโต, ลียา กายโต จ จิตฺตโต จ
สมฺมุจฺจาติ น วาจโต ๔เปฯ

[๑๔๙] “อารณฺณเกสฺสุ เสนาสเนสฺสุ ปุพฺเพ อปฺปฏิสํวิตฺตํ ชาทนียํ
วา โภชนียํ วา อชฺฌารามे สหตฺถา ปฏฺิคฺคเหตฺวา ภูยฺชนตฺสส
ปาฏิเทสนียํ กตฺถ ปณณตฺตนฺติ. สกฺเกสฺสุ ปณณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ.
สมฺพหุเล ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมิมฺหิ. สมฺพหุลา ภิกฺขุ
อารามे โจเร ปฏฺิวสนฺเต นารโจะสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา
ปณณตฺติ, เอกา อนฺุปฺปณณตฺติ. จณฺ्हํ อาปตฺติสมฺมุจฺจานานํ ทฺวิหิ
สมฺมุจฺจาเนหิ สมฺมุจฺจาติ; ลียา กายโต จ วาจโต จ สมฺมุจฺจาติ
น จิตฺตโต, ลียา กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สมฺมุจฺจาติ
๔เปฯ

จตฺตารो ปาฏิเทสนียา นิฏฺจिता.

ตสฺสุทฺททานํ

อณฺณาติกาย โวสาสํ เสกฺขอารณฺณเกน จ
ปาฏิเทสนียา จตฺตารो สมฺพุทฺธเรน ปกาสิตาติ.

๗. เสขียกณฺท์

๑. ปริมณฑลวคฺโค

[๑๕๐] “ยฺนฺเตน ภควตา ชานตา ปสฺสตา อรหตา สมฺมา-
สมพุทฺธเณ อนาทรียํ ปฏิจฺจ ปุโรโต วา ปจฺจโต วา โอลมฺเพนฺเตน
นิวาเสนฺตสฺส ทุกฺกมฺํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ
อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ปุโรโตปิ ปจฺจโตปิ โอลมฺเพนฺตา นิวาเสสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี.
เอกา ปณฺณตฺติ. จนฺนํ อปตฺติสมฺมจฺจานนํ เอเกน สมฺมจฺจาเนน
สมฺมจฺจาติ; กายโต จ จิตฺตโต จ สมฺมจฺจาติ น วาจโต ๕เปฯ

“อนาทรียํ ปฏิจฺจ ปุโรโต วา ปจฺจโต วา โอลมฺเพนฺเตน
ปารุปนฺตสฺส ทุกฺกมฺํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ
อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ปุโรโตปิ ปจฺจโตปิ โอลมฺเพนฺตา ปารุปีสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี.
เอกา ปณฺณตฺติ. จนฺนํ อปตฺติสมฺมจฺจานนํ เอเกน สมฺมจฺจาเนน
สมฺมจฺจาติ; กายโต จ จิตฺตโต จ สมฺมจฺจาติ น วาจโต ๕เปฯ

อนาทรียํ ปฏิจฺจ กายํ วิวริตฺวา อนฺตรมฺเร คจฺจนฺตสฺส
ทุกฺกมฺํ ๕เปฯ จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ กายํ วิวริตฺวา อนฺตรมฺเร คจฺจิสฺสุ,
ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนฺนํ อปตฺติสมฺมจฺจานนํ เอเกน
สมฺมจฺจาเนน สมฺมจฺจาติ (ปจฺมปาราชิกเก) ๕เปฯ

อนาทรียํ ปฏิจฺจ กายํ วิวริตฺวา อนฺตรมฺเร นิสฺสีทนฺตสฺส
ทุกฺกมฺํ ๕เปฯ จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ กายํ วิวริตฺวา อนฺตรมฺเร นิสฺสีทิสฺสุ,
ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนฺนํ อปตฺติสมฺมจฺจานนํ เอเกน
สมฺมจฺจาเนน สมฺมจฺจาติ (ปจฺมปาราชิกเก) ๕เปฯ

อนาทรียํ ปฏิจฺจ หตฺถํ วา ปาทำ วา กีฬาเปนฺเตน
อนฺตรมเร คจฺจนฺตสฺส ทุกฺกมฺ ๕เปฯ ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ หตฺถมฺปิ
ปาทมฺปิ กีฬาเปนฺตา อนฺตรมเร คจฺจิสฺส, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา
ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสมฺภูจฺจานนํ เอเกน สมฺภูจฺจาเนน สมฺภูจฺจาติ
(ปจฺมปาราชิกเก) ๕เปฯ

อนาทรียํ ปฏิจฺจ หตฺถํ วา ปาทำ วา กีฬาเปนฺเตน
อนฺตรมเร นิสฺสทนฺตสฺส ทุกฺกมฺ ๕เปฯ ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ หตฺถมฺปิ
ปาทมฺปิ กีฬาเปนฺตา อนฺตรมเร นิสฺสทิสฺส, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา
ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสมฺภูจฺจานนํ เอเกน สมฺภูจฺจาเนน สมฺภูจฺจาติ
(ปจฺมปาราชิกเก) ๕เปฯ

อนาทรียํ ปฏิจฺจ ตหํ ตหํ โอลิเกนฺเตน อนฺตรมเร คจฺจนฺตสฺส
ทุกฺกมฺ ๕เปฯ ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ตหํ ตหํ โอลิเกนฺตา อนฺตรมเร
คจฺจิสฺส, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสมฺภูจฺจานนํ
เอเกน สมฺภูจฺจาเนน สมฺภูจฺจาติ (ปจฺมปาราชิกเก) ๕เปฯ

อนาทรียํ ปฏิจฺจ ตหํ ตหํ โอลิเกนฺเตน อนฺตรมเร นิสฺสทนฺตสฺส
ทุกฺกมฺ ๕เปฯ ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ตหํ ตหํ โอลิเกนฺตา อนฺตรมเร
นิสฺสทิสฺส, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสมฺภูจฺจานนํ
เอเกน สมฺภูจฺจาเนน สมฺภูจฺจาติ (ปจฺมปาราชิกเก) ๕เปฯ

อนาทรียํ ปฏิจฺจ อุกฺขิตฺตกาย อนฺตรมเร คจฺจนฺตสฺส ทุกฺกมฺ
๕เปฯ ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อุกฺขิตฺตกาย อนฺตรมเร คจฺจิสฺส, ตสฺมี
วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสมฺภูจฺจานนํ เอเกน
สมฺภูจฺจาเนน สมฺภูจฺจาติ (ปจฺมปาราชิกเก) ๕เปฯ

หมดอายุ 26/05/2566

อนาทรียํ ปฏิจฺจ อุกฺขิตฺตกาย อนฺตรมเร นิสฺสทนฺตสฺส ทุกฺกมฺ
๕เปฯ ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อุกฺขิตฺตกาย อนฺตรมเร นิสฺสทิสฺส, ตสฺมี

วตถุสมัย. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสมฺภูจํณานํ เอเกน
สมฺภูจํณน สมฺภูจํติ (ปจฺมปาราชิกเก) ๔เปฯ

ปริมนทลวคฺโค ปจโม.

๒. อุชฺชคฺคิกวคฺโค

[๑๕๑] อนาทรียํ ปฏิจฺจ อุชฺชคฺคิกาย^๑ อนฺตรมฺเร คจฺจนฺตสฺส
ทุกฺกภูํ ๔เปฯ จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ มหาหสิตํ หสนฺตา อนฺตรมฺเร
คจฺจิสฺส, ตสฺมี วตถุสมัย. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสมฺภูจํณานํ
เอเกน สมฺภูจํณน สมฺภูจํติ; กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ
สมฺภูจํติ ๔เปฯ

อนาทรียํ ปฏิจฺจ อุชฺชคฺคิกาย อนฺตรมฺเร นิสีทนฺตสฺส ทุกฺกภูํ
๔เปฯ เอกา ปณฺณตฺติ ๔เปฯ เอเกน สมฺภูจํณน สมฺภูจํติ;
กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สมฺภูจํติ ๔เปฯ

อนาทรียํ ปฏิจฺจ อุจฺจาสทฺทํ มหาสทฺทํ กโรนฺเตน อนฺตรมฺเร
คจฺจนฺตสฺส ทุกฺกภูํ ๔เปฯ จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อุจฺจาสทฺทํ มหาสทฺทํ
กโรนฺตา อนฺตรมฺเร คจฺจิสฺส, ตสฺมี วตถุสมัย. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ
อาปตฺติสมฺภูจํณานํ เอเกน สมฺภูจํณน สมฺภูจํติ (สมนฺภาสนาย)
๔เปฯ

อนาทรียํ ปฏิจฺจ อุจฺจาสทฺทํ มหาสทฺทํ กโรนฺเตน อนฺตรมฺเร
นิสีทนฺตสฺส ทุกฺกภูํ ๔เปฯ เอกา ปณฺณตฺติ ๔เปฯ เอเกน
สมฺภูจํณน สมฺภูจํติ (สมนฺภาสนาย) ๔เปฯ

อนาทรียํ ปฏิจฺจ กายปฺปจาลกํ อนฺตรมฺเร คจฺจนฺตสฺส ทุกฺกมฺมํ
 ๔เปฯ จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ กายปฺปจาลกํ อนฺตรมฺเร คจฺจิสฺส, ตสฺมี
 วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ ๔เปฯ เอเกน สมฺมจฺาเนน สมฺมจฺาติ
 (ปจฺมปาราชิกเก) ๔เปฯ

อนาทรียํ ปฏิจฺจ กายปฺปจาลกํ อนฺตรมฺเร นิสิตฺนฺตสฺส ทุกฺกมฺมํ
 ๔เปฯ เอกา ปณฺณตฺติ ๔เปฯ เอเกน สมฺมจฺาเนน สมฺมจฺาติ
 (ปจฺมปาราชิกเก) ๔เปฯ

อนาทรียํ ปฏิจฺจ พหุปฺปจาลกํ อนฺตรมฺเร คจฺจนฺตสฺส ทุกฺกมฺมํ
 ๔เปฯ เอกา ปณฺณตฺติ ๔เปฯ เอเกน สมฺมจฺาเนน สมฺมจฺาติ
 (ปจฺมปาราชิกเก) ๔เปฯ

อนาทรียํ ปฏิจฺจ พหุปฺปจาลกํ อนฺตรมฺเร นิสิตฺนฺตสฺส
 ทุกฺกมฺมํ ๔เปฯ เอกา ปณฺณตฺติ ๔เปฯ เอเกน สมฺมจฺาเนน
 สมฺมจฺาติ (ปจฺมปาราชิกเก) ๔เปฯ

อนาทรียํ ปฏิจฺจ สีสปฺปจาลกํ อนฺตรมฺเร คจฺจนฺตสฺส ทุกฺกมฺมํ
 ๔เปฯ เอกา ปณฺณตฺติ ๔เปฯ เอเกน สมฺมจฺาเนน สมฺมจฺาติ
 (ปจฺมปาราชิกเก) ๔เปฯ

อนาทรียํ ปฏิจฺจ สีสปฺปจาลกํ อนฺตรมฺเร นิสิตฺนฺตสฺส ทุกฺกมฺมํ
 ๔เปฯ เอกา ปณฺณตฺติ ๔เปฯ เอเกน สมฺมจฺาเนน สมฺมจฺาติ
 (ปจฺมปาราชิกเก) ๔เปฯ

๓. ขมูกตกควัก

[๑๕๒] อนาหาริย์ ปฏิจุจ ขมุกเตน อนฺตรมเร คจฺจนตสฺส
 ทุกฺกํ ๕เปฯ เอกา ปณฺณตฺติ ๕เปฯ เอเกน สมฺภูจฺาเนน
 สมฺภูจฺาติ (ปจฺมปาราชิกเก) ๕เปฯ

อนาทรีย์ ปฏิจุจ ขมฺภกเตน อนฺตรชมเร นิสีทนต์สฺส ทุกฺกมฺ
 ๕เปฯ เอกา ปญฺญตฺติ ๕เปฯ เอเกน สมฺภูจําเนน สมฺภูจําติ
 (ปจฺมปาราชิกะ) ๕เปฯ

อนาทรีย์ ปฏิจุจ โอคุณจิตน อนฺตรมเร คจฺจนฺตสฺส ทุกฺกมฺ
 ๔เปย จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ สสี่สํ ปารุปีตฺวา อนฺตรมเร คจฺจิสฺส,
 ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสมฺภูจฺฉานนํ
 เอเกน สมฺภูจฺฉาเนน สมฺภูจฺฉาติ (ปจฺมปาราชิเก) ๔เปย

อนาทรีย์ ปฏิจุจ โอคุณจิตน อนฺตรมเร นิสิตนตสฺส ทุกกมฺ
 ๔เป๔ เอกา ปณฺณตติ ๔เป๔ เอเกน สมฺภูจาเนน สมฺภูจาติ
 (ปจฺมปาราชิกะ) ๔เป๔

อนาทรีย์ ปฏิจุจ อุกกุฏิกาย อนัตตมเร คจจณตสส ทุกุกกั
 ๕เป๕ เอกา ปณณตติ ๕เป๕ เอเกน สมุฏจาเนน สมุฏจาติ
 (ปจมปาราทิเก) ๕เป๕

อนาหาริย์ ปฏิจุจ ปลลตติกาย อนฺตรมเร นิสิตนฺตสฺส
 ทุกกฺกั ๕เป๕ เอกา ปญฺณตฺติ ๕เป๕ เอเกน สมฺภูจําเนน
 สมฺภูจําติ (ปจฺมปาราชิกเก) ๕เป๕

อนาทรีย์ ปฏิจุจ อสกกจจํ ปิณฑปาตํ ปฏิคคณหนตสส
 ทุกกกัฏ्ठํ ๔เป๔ เอกา ปณญตติ ๔เป๔ เอเกน สมุญจาเนน
 สมุญจาติ (ปจมปาราชิกเก) ๔เป๔

อนาทรียํ ปฏิจฺจ ตหํ ตหํ โอลเณเตน ปิณฺทปาตํ
ปฏิคฺคณฺหนตฺตสฺส ทุกฺกภูํ ๕เปฯ เอกา ปณฺณตฺติ ๕เปฯ เอเกน
สมฺมุจฺจาเนน สมฺมุจฺจาติ (ปจฺมปาราชิกเก) ๕เปฯ

อนาทรียํ ปฏิจฺจ สฺสฺสฺสฺสฺสฺส พหุํ ปฏิคฺคณฺหนตฺตสฺส ทุกฺกภูํ
๕เปฯ เอกา ปณฺณตฺติ ๕เปฯ เอเกน สมฺมุจฺจาเนน สมฺมุจฺจาติ
(ปจฺมปาราชิกเก) ๕เปฯ

อนาทรียํ ปฏิจฺจ ฐปิกตํ^๑ ปิณฺทปาตํ ปฏิคฺคณฺหนตฺตสฺส
ทุกฺกภูํ ๕เปฯ เอกา ปณฺณตฺติ ๕เปฯ เอเกน สมฺมุจฺจาเนน
สมฺมุจฺจาติ (ปจฺมปาราชิกเก) ๕เปฯ

ขมฺภกตวคฺโค ตติโย.

๔. ปิณฺทปาตวคฺโค

[๑๕๓] อนาทรียํ ปฏิจฺจ อสฺกฺกจฺจํ ปิณฺทปาตํ ภูณฺชนตฺตสฺส
ทุกฺกภูํ ๕เปฯ เอกา ปณฺณตฺติ ๕เปฯ เอเกน สมฺมุจฺจาเนน
สมฺมุจฺจาติ (ปจฺมปาราชิกเก) ๕เปฯ

อนาทรียํ ปฏิจฺจ ตหํ ตหํ โอลเณเตน ปิณฺทปาตํ
ภูณฺชนตฺตสฺส ทุกฺกภูํ ๕เปฯ เอกา ปณฺณตฺติ ๕เปฯ เอเกน
สมฺมุจฺจาเนน สมฺมุจฺจาติ (ปจฺมปาราชิกเก) ๕เปฯ

อนาทรียํ ปฏิจฺจ ตหํ ตหํ โอมสนฺเตน^๒ ปิณฺทปาตํ ภูณฺชนตฺตสฺส
ทุกฺกภูํ ๕เปฯ เอกา ปณฺณตฺติ ๕เปฯ เอเกน สมฺมุจฺจาเนน
สมฺมุจฺจาติ (ปจฺมปาราชิกเก) ๕เปฯ

หมดอายุ 26/05/2566

อนาทรียํ ปฏิจจ สุปญเฆว พหุํ ภูณฺชนตฺตสฺส ทฺกกฺกํ ๕เปฯ
 เอกา ปญฺณตฺติ ๕เปฯ เอเกน สมฺมฺจําเนน สสฺมฺจําติ (ปจฺมปาราชิกเก)
 ๕เปฯ

อนาทรียํ ปฏิจจ ฐปโต โอมทฺทิตฺวา ปิณฺทปาทํ ภูณฺชนตฺตสฺส
 ทฺกกฺกํ ๕เปฯ เอกา ปญฺณตฺติ ๕เปฯ เอเกน สมฺมฺจําเนน
 สสฺมฺจําติ (ปจฺมปาราชิกเก) ๕เปฯ

อนาทรียํ ปฏิจจ สฺสํ วา พุยฺยชนํ วา โอทเนน
 ปฏิจฺจําเทนตฺตสฺส ทฺกกฺกํ ๕เปฯ เอกา ปญฺณตฺติ ๕เปฯ เอเกน
 สมฺมฺจําเนน สสฺมฺจําติ (ปจฺมปาราชิกเก) ๕เปฯ

“อนาทรียํ ปฏิจจ สฺสํ วา โอทนํ วา []” อตฺตโน อตฺถาย
 วิญฺญาเปตฺวา ภูณฺชนตฺตสฺส ทฺกกฺกํ กตฺถ ปญฺณตฺตํ. สาวตฺถิยา
 ปญฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี
 วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ สฺสํปิ โอทนํปิ อตฺตโน อตฺถาย
 วิญฺญาเปตฺวา ภูณฺชิสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปญฺณตฺติ, เอกา
 อญฺปปญฺณตฺติ. จนนํ อापตฺติสมฺมฺจํญานํ ทฺวีหิ สมฺมฺจําเนหิ
 สมฺมฺจําติ สียา กายโต จ จิตฺตโต จ สมฺมฺจําติ น วาจโต, สียา
 กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สมฺมฺจําติ ๕เปฯ

อนาทรียํ ปฏิจจ อฺชฺฌมานสญฺญินา ปเรสํ ปตฺตํ โอลเณนตฺตสฺส
 ทฺกกฺกํ ๕เปฯ เอกา ปญฺณตฺติ ๕เปฯ เอเกน สมฺมฺจําเนน สมฺมฺจําติ
 (ปจฺมปาราชิกเก) ๕เปฯ

อนาทรียํ ปฏิจุจ มหนฺตํ กพพํ กโรนฺตสฺส ทุกฺกํ ๕เปฯ
 เอกา ปณฺณตฺติ ๕เปฯ เอเกน สมฺมจฺาเนน สมฺมจฺาติ (ปจฺมปาราชิเก)
 ๕เปฯ

อนาทรียํ ปฏิจุจ ทิฆํ อาโลเป กโรนฺตสฺส ทุกฺกํ ๕เปฯ
 เอกา ปณฺณตฺติ ๕เปฯ เอเกน สมฺมจฺาเนน สมฺมจฺาติ (ปจฺมปาราชิเก)
 ๕เปฯ

ปิณฺทปาตวคฺโค จตฺตโต.

๕. กพพวคฺโค

[๑๕๔] อนาทรียํ ปฏิจุจ อนาหญฺเ กพเพ มุขทวารํ วิวโรนฺตสฺส
 ทุกฺกํ ๕เปฯ เอกา ปณฺณตฺติ ๕เปฯ เอเกน สมฺมจฺาเนน สมฺมจฺาติ
 (ปจฺมปาราชิเก) ๕เปฯ

อนาทรียํ ปฏิจุจ ภูณฺชมาเนน สพฺพํ หตฺถํ มุเข ปกฺขิปนฺตสฺส
 ทุกฺกํ ๕เปฯ เอกา ปณฺณตฺติ ๕เปฯ เอเกน สมฺมจฺาเนน สมฺมจฺาติ
 (ปจฺมปาราชิเก) ๕เปฯ

อนาทรียํ ปฏิจุจ สกพเพน มุขเณ พยาหโรนฺตสฺส ทุกฺกํ
 ๕เปฯ เอกา ปณฺณตฺติ ๕เปฯ เอเกน สมฺมจฺาเนน สมฺมจฺาติ;
 กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สมฺมจฺาติ ๕เปฯ

อนาทรียํ ปฏิจุจ ปิณฺทกฺกเขปํ ภูณฺชนฺตสฺส ทุกฺกํ ๕เปฯ
 เอกา ปณฺณตฺติ ๕เปฯ เอเกน สมฺมจฺาเนน สมฺมจฺาติ (ปจฺมปาราชิเก)
 ๕เปฯ

อนาทรียํ ปฏิจุจ กพพาวจฺเจทกํ ภูณฺชนฺตสฺส ทุกฺกภูํ ๕เป๕
 เอกา ปณฺณตฺติ ๕เป๕ เอเกน สมฺมูจฺจาเนน สมฺมูจฺจาติ (ปจฺมปาราชิกเก)
 ๕เป๕

อนาทรียํ ปฏิจุจ อวคณฺทการกํ ภูณฺชนฺตสฺส ทุกฺกภูํ ๕เป๕
 เอกา ปณฺณตฺติ ๕เป๕ เอเกน สมฺมูจฺจาเนน สมฺมูจฺจาติ (ปจฺมปาราชิกเก)
 ๕เป๕

อนาทรียํ ปฏิจุจ หตฺถนิทฺฐนํ ภูณฺชนฺตสฺส ทุกฺกภูํ ๕เป๕
 เอกา ปณฺณตฺติ ๕เป๕ เอกา สมฺมูจฺจาเนน สมฺมูจฺจาติ (ปจฺมปาราชิกเก)

อนาทรียํ ปฏิจุจ สิตฺถาวการกํ ภูณฺชนฺตสฺส ทุกฺกภูํ ๕เป๕
 เอกา ปณฺณตฺติ ๕เป๕ เอเกน สมฺมูจฺจาเนน สมฺมูจฺจาติ (ปจฺมปาราชิกเก)

อนาทรียํ ปฏิจุจ ชิวหานิจฺจารกํ ภูณฺชนฺตสฺส ทุกฺกภูํ ๕เป๕
 เอกา ปณฺณตฺติ ๕เป๕ เอเกน สมฺมูจฺจาเนน สมฺมูจฺจาติ (ปจฺมปาราชิกเก)

อนาทรียํ ปฏิจุจ จปฺปจฺปการกํ ภูณฺชนฺตสฺส ทุกฺกภูํ ๕เป๕
 เอกา ปณฺณตฺติ ๕เป๕ เอเกน สมฺมูจฺจาเนน สมฺมูจฺจาติ (ปจฺมปาราชิกเก)

กพพวคฺโค ปณฺจโม.

๖. สรรุสรวคฺโค

[๑๕๕] “อนาทรียํ ปฏิจุจ สรรุสรวการกํ ภูณฺชนฺตสฺส ทุกฺกภูํ
 กตฺถ ปณฺณตฺตนิติ. โกสมฺพิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหุเล
 ภิกฺขุ อารพฺภ. “กสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหุลา ภิกฺขุ สรรุสรวการกํ
 ชีริ ^{๕๕/2566}ปวีสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสมฺมูจฺจานนํ
 เอเกน สมฺมูจฺจาเนน สมฺมูจฺจาติ (ปจฺมปาราชิกเก)

อนาทรียํ ปฏิจฺจ หตฺถนิลฺเลหํ ภูณฺชนฺตสฺส ทฺวักขํ ๕เปฯ
เอกา ปณณตฺติ ๕เปฯ เอเกน สมฺมูจฺจาเนน สมฺมูจฺจาติ (ปจฺมปาราชิกเก)

อนาทรียํ ปฏิจฺจ ปตฺตนิลฺเลหํ ภูณฺชนฺตสฺส ทฺวักขํ ๕เปฯ
เอกา ปณณตฺติ ๕เปฯ เอเกน สมฺมูจฺจาเนน สมฺมูจฺจาติ (ปจฺมปาราชิกเก)

อนาทรียํ ปฏิจฺจ โอฏฺฐนิลฺเลหํ ภูณฺชนฺตสฺส ทฺวักขํ ๕เปฯ
เอกา ปณณตฺติ ๕เปฯ เอเกน สมฺมูจฺจาเนน สมฺมูจฺจาติ (ปจฺมปาราชิกเก)

“อนาทรียํ ปฏิจฺจ สามิสฺเสน หตฺถेเนน ปาณียถาลกํ ปฏิคฺค-
คณฺหนฺตสฺส ทฺวักขํ กตฺถ ปณณตฺตนฺติ. ภคฺเคสุ ปณณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหุเล ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหุลา
ภิกฺขุ สามิสฺเสน หตฺถेเนน ปาณียถาลกํ ปฏิคฺคเหสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี.
เอกา ปณณตฺติ. จนนํ อापตฺติสมฺมูจฺจานานํ เอเกน สมฺมูจฺจาเนน สมฺมูจฺจาติ;
กายโต จ จิตฺตโต จ สมฺมูจฺจาติ น วาจโต ๕เปฯ

“อนาทรียํ ปฏิจฺจ สสิตถกํ ปตฺตโชรนํ อนฺตรมฺเว จทฺเทนฺตสฺส
ทฺวักขํ กตฺถ ปณณตฺตนฺติ. ภคฺเคสุ ปณณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ.
สมฺพหุเล ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหุลา ภิกฺขุ
สสิตถกํ ปตฺตโชรนํ อนฺตรมฺเว จทฺเทสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา
ปณณตฺติ. จนนํ อापตฺติสมฺมูจฺจานานํ เอเกน สมฺมูจฺจาเนน สมฺมูจฺจาติ;
กายโต จ จิตฺตโต จ สมฺมูจฺจาติ น วาจโต ๕เปฯ

“อนาทรียํ ปฏิจฺจ จตฺตปาณิสฺส ฐมฺมํ เทเสนฺตสฺส ทฺวักขํ
กตฺถ ปณณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย
ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ จตฺตปาณิสฺส
ฐมฺมํ เทสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณณตฺติ, เอกา อนุปฺปณณตฺติ.
จนนํ อापตฺติสมฺมูจฺจานานํ เอเกน สมฺมูจฺจาเนน สมฺมูจฺจาติ; วาจโต
จ จิตฺตโต จ สมฺมูจฺจาติ น กายโต ๕เปฯ

อนาทรียํ ปฏิจจ ทณฺหฺปาณิสฺส ฐมํ เทเสนฺตสฺส ทุกฺกํ
 ๕เปฯ เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา อนุปฺปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติ-
 สมฺภูจํนํ เอเกน สมฺภูจํเนน สมฺภูจํติ; วาจโต จ จิตฺตโต จ
 สมฺภูจํติ น กายโต ๕เปฯ

อนาทรียํ ปฏิจจ สตฺถปาณิสฺส ฐมํ เทเสนฺตสฺส ทุกฺกํ
 ๕เปฯ เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา อนุปฺปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติ-
 สมฺภูจํนํ เอเกน สมฺภูจํเนน สมฺภูจํติ; วาจโต จ จิตฺตโต จ
 สมฺภูจํติ น กายโต ๕เปฯ

อนาทรียํ ปฏิจจ อารุชฺปาณิสฺส ฐมํ เทเสนฺตสฺส ทุกฺกํ
 ๕เปฯ เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา อนุปฺปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติ-
 สมฺภูจํนํ เอเกน สมฺภูจํเนน สมฺภูจํติ; วาจโต จ จิตฺตโต จ
 สมฺภูจํติ น กายโต ๕เปฯ

สุรฺรสุรฺวคฺโค จญฺโจ.

๗. ปาทุกวคฺโค

[๑๕๖] อนาทรียํ ปฏิจจ ปาทุการุพฺพสฺส ฐมํ เทเสนฺตสฺส
 ทุกฺกํ ๕เปฯ เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา อนุปฺปณฺณตฺติ. จนนํ
 อาปตฺติสมฺภูจํนํ เอเกน สมฺภูจํเนน สมฺภูจํติ; วาจโต จ
 จิตฺตโต จ สมฺภูจํติ น กายโต ๕เปฯ

อนาทรียํ ปฏิจจ อฺปาหฺนารุพฺพสฺส ฐมํ เทเสนฺตสฺส ทุกฺกํ
 ๕เปฯ เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา อนุปฺปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติ-
 สมฺภูจํนํ เอเกน สมฺภูจํเนน สมฺภูจํติ; วาจโต จ จิตฺตโต จ
 สมฺภูจํติ น กายโต ๕เปฯ

อนาทรียํ ปฏิจฺจ ยานคตสฺส ฐมํ เทเสนฺตสฺส ทุกฺกภูํ ๔เปฯ
เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา อนุปฺปณฺณตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติสมฺภูจฺานานํ
เอเกน สมฺภูจฺาเนน สมฺภูจฺาติ; วาจโต จ จิตฺตโต จ สมฺภูจฺาติ น
กายโต ๔เปฯ

อนาทรียํ ปฏิจฺจ สยนคตสฺส ฐมํ เทเสนฺตสฺส ทุกฺกภูํ
๔เปฯ เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา อนุปฺปณฺณตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติ-
สมฺภูจฺานานํ เอเกน สมฺภูจฺาเนน สมฺภูจฺาติ; วาจโต จ จิตฺตโต จ
สมฺภูจฺาติ น กายโต ๔เปฯ

อนาทรียํ ปฏิจฺจ ปลฺลตฺติกาย นิสินฺนสฺส ฐมํ เทเสนฺตสฺส
ทุกฺกภูํ ๔เปฯ เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา อนุปฺปณฺณตฺติ. จนฺนํ
อาปตฺติสมฺภูจฺานานํ เอเกน สมฺภูจฺาเนน สมฺภูจฺาติ; วาจโต จ
จิตฺตโต จ สมฺภูจฺาติ น กายโต ๔เปฯ

อนาทรียํ ปฏิจฺจ เวจิตตีสสฺส ฐมํ เทเสนฺตสฺส ทุกฺกภูํ
๔เปฯ เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา อนุปฺปณฺณตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติ-
สมฺภูจฺานานํ เอเกน สมฺภูจฺาเนน สมฺภูจฺาติ; วาจโต จ จิตฺตโต จ
สมฺภูจฺาติ น กายโต ๔เปฯ

อนาทรียํ ปฏิจฺจ โอคฺคณฺจิตตีสสฺส ฐมํ เทเสนฺตสฺส ทุกฺกภูํ
๔เปฯ เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา อนุปฺปณฺณตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติ-
สมฺภูจฺานานํ เอเกน สมฺภูจฺาเนน สมฺภูจฺาติ; วาจโต จ จิตฺตโต จ
สมฺภูจฺาติ น กายโต ๔เปฯ

หมดอายุ 26/05/2566

อนาทรียํ ปฏิจฺจ จมายํ นิสิตฺติว อาสเน นิสินฺนสฺส ฐมํ
เทเสนฺตสฺส ทุกฺกภูํ ๔เปฯ เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา อนุปฺปณฺณตฺติ.

ฉนฺนํ อาปตฺติสมฺภูจฺจานํ เอเกน สมฺภูจฺจเนน สมฺภูจฺจติ; []^๑
 วาจโต จ จิตฺตโต จ สมฺภูจฺจติ น กายโต ๕เปย

อนาทรียํ ปฏิจฺจ นีเจ อาสเน นิสิตฺตฺวา อุจฺเจ อาสเน
 นิสินฺนสฺส ฌมฺมํ เทเสนฺตสฺส ทุกฺกมฺํ ๕เปย เอกา ปญฺณตฺติ, เอกา
 อนุปฺปญฺณตฺติ. ฉนฺนํ อาปตฺติสมฺภูจฺจานํ เอเกน สมฺภูจฺจเนน
 สมฺภูจฺจติ; []^๑ วาจโต จ จิตฺตโต จ สมฺภูจฺจติ น กายโต ๕เปย

อนาทรียํ ปฏิจฺจ จิตฺเตน นิสินฺนสฺส ฌมฺมํ เทเสนฺตสฺส ทุกฺกมฺํ
 ๕เปย เอกา ปญฺณตฺติ, เอกา อนุปฺปญฺณตฺติ. ฉนฺนํ อาปตฺติ-
 สมฺภูจฺจานํ เอเกน สมฺภูจฺจเนน สมฺภูจฺจติ; []^๑ วาจโต จ
 จิตฺตโต จ สมฺภูจฺจติ น กายโต ๕เปย

อนาทรียํ ปฏิจฺจ ปจฺจโต คจฺจนฺเตน ปุรโต คจฺจนฺตสฺส
 ฌมฺมํ เทเสนฺตสฺส ทุกฺกมฺํ ๕เปย เอกา ปญฺณตฺติ, เอกา
 อนุปฺปญฺณตฺติ. ฉนฺนํ อาปตฺติสมฺภูจฺจานํ เอเกน สมฺภูจฺจเนน
 สมฺภูจฺจติ; กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สมฺภูจฺจติ ๕เปย

อนาทรียํ ปฏิจฺจ อุปฺปนฺเนน คจฺจนฺเตน ปณฺเนน คจฺจนฺตสฺส
 ฌมฺมํ เทเสนฺตสฺส ทุกฺกมฺํ ๕เปย เอกา ปญฺณตฺติ, เอกา
 อนุปฺปญฺณตฺติ. ฉนฺนํ อาปตฺติสมฺภูจฺจานํ เอเกน สมฺภูจฺจเนน
 สมฺภูจฺจติ; กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สมฺภูจฺจติ ๕เปย

อนาทรียํ ปฏิจฺจ จิตฺเตน อุจฺจารํ วา ปสฺสาวํ วา กโรนฺตสฺส
 ทุกฺกมฺํ ๕เปย เอกา ปญฺณตฺติ, เอกา อนุปฺปญฺณตฺติ. ฉนฺนํ

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อิ. เอตฺถนฺตเร กายโต จาติ อิมํ ปาจา ทิสฺสนฺติ.

อาปตฺตติสมฺมุจฺจานนํ เอเกน สมฺมุจฺจาเนน สมฺมุจฺจาติ; กายโต จ จิตฺตโต จ สมฺมุจฺจาติ น วาจโต ๕เปย

อนาทรียํ ปฏิจฺจ หริเต อุจฺจาร์ วา ปสฺสาวํ วา เขฬํ วา กโรนฺตสฺส ทฺวักกํ ๕เปย เอกา ปณณตฺติ, เอกา อนฺุปฺปณณตฺติ. ฉนฺนํ อาปตฺตติสมฺมุจฺจานนํ เอเกน สมฺมุจฺจาเนน สมฺมุจฺจาติ; กายโต จ จิตฺตโต จ สมฺมุจฺจาติ น วาจโต ๕เปย

“อนาทรียํ ปฏิจฺจ อุทเก อุจฺจาร์ วา ปสฺสาวํ วา เขฬํ วา กโรนฺตสฺส ทฺวักกํ กตถ ปณณตฺตฺตฺติ. สวตฺถิยา ปณณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อุทเก อุจฺจารมฺปิ ปสฺสาวมฺปิ เขฬมฺปิ อํสํ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณณตฺติ, เอกา อนฺุปฺปณณตฺติ. ฉนฺนํ อาปตฺตติสมฺมุจฺจานนํ เอเกน สมฺมุจฺจาเนน สมฺมุจฺจาติ; กายโต จ จิตฺตโต จ สมฺมุจฺจาติ น วาจโต ๕เปย

ปาหุทฺทคฺโค สตฺตโม.

ปณณจสตฺตติ เสขิยา นิฏฺฐิตา.

ตสฺสทฺททานํ

ปริมณฺทลํ ปฏิจฺจฉนฺนํ
อุกฺขิตฺโตชฺชคฺคิภา สทฺโท
ขมฺภํ โอคฺคณฺจโต เจว
สทฺทจจํ ปตฺตสณฺณํ จ

สุสํวโตกฺขิตฺตจกฺขนา^๑
ตโย เจว ปจาลนา.
กฺกฺมิ ปลลตฺติกาย จ
สมสฺสํ สมตฺติตฺติกํ.

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.,ฉ.,เท. สุสํวโตกฺขิตฺตจกฺข

สกุจจํ ปตฺตสณฺณํ จ

อุปโต จ ปฏิจฺจนฺนํ

น มหนตฺตํ มณฺทลํ ทวารํ

อุกฺเขโป เจทนา คณฺโฑ

ชีวหานิจฺจารกณฺเฏ

หตฺถํ ปตฺโต จ โยจฺจํ จ

จตฺตปาณิสฺส สทฺธมฺมํ

เอวเมว ทณฺทปาณิสฺส

ปาทุกา อุปาหนา เจา

ปลลตฺติกานิสฺสนสฺส

จมานิจาสเน จาเน

จิตฺเทน น กาทพฺพํ

สปรทานํ สมสฺสปกํ

วิญญตฺตฺชฺฌานสณฺณินา.

สพฺพหตฺถํ น พยาหเร

ฐนํ สิตฺถาวการกํ.

จปฺจปฺ สรรุสฺส

สามิสฺ สิตฺถเกณ จ.

น เทเสนฺติ ตถาคตา

สตฺถอวฺฐปาณินํ.

ยานเสยฺยาคตสฺส จ

เวจิตฺตคฺคณฺจิตฺตสฺส จ

ปจฺจโต อุปฺปเณน จ

หริเต อุทกมฺหิ จาติ.

เตลํ วกฺกานํ อุทฺธานํ

ปริมณฺทลํ อุชฺชคฺคมิ

กพฺพา สรรุสฺส จ

ขมฺภํ ปิณฺทํ ตเถว จ

ปาทุเกณ จ สตฺตมาติ.

มหาวิภงฺเก กตฺถปญฺญตฺติวาโร นิฏฺฐิต.

๒. กตาปตฺติวโร ๑. ปาราชิกกณฺห์

[๑๕๗] เมถุนํ ฐมมํ ปฏฺวีเสวนฺโต กติ อาปตฺติโย อาปชฺชติ.
 เมถุนํ ฐมมํ ปฏฺวีเสวนฺโต ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ; อกฺขายิตะ
 สรีเร เมถุนํ ฐมมํ ปฏฺวีเสวติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. เยภฺยุเยน
 ขายิตะ สรีเร เมถุนํ ฐมมํ ปฏฺวีเสวติ, อาปตฺติ ฤๅลลจฺจยสฺส.
 วิวฏฺฐกเต^๑ มุขะ อจฺจุปนฺตํ องฺกชาตํ ปเวเสติ, อาปตฺติ ทุกฺกณฺณสฺส.
 เมถุนํ ฐมมํ ปฏฺวีเสวนฺโต อีมา ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ.

[๑๕๘] อทินฺนํ อาทียนฺโต กติ อาปตฺติโย อาปชฺชติ. อทินฺนํ
 อาทียนฺโต ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ปณฺจมาสกํ วา อติเรก-
 ปณฺจมาสกํ วา อคฺฉนํ อทินฺนํ เถยฺยสงฺขาตํ อาทียติ, อาปตฺติ
 ปาราชิกสฺส. อติเรกมาสกํ วา อุณฺณปณฺจมาสกํ วา อคฺฉนํ อทินฺนํ
 เถยฺยสงฺขาตํ อาทียติ, อาปตฺติ ฤๅลลจฺจยสฺส. มาสกํ วา อุณฺณมาสกํ
 วา อคฺฉนํ อทินฺนํ เถยฺยสงฺขาตํ อาทียติ, อาปตฺติ ทุกฺกณฺณสฺส.
 อทินฺนํ อาทียนฺโต อีมา ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ.

[๑๕๙] สณฺจิจฺจ มนุสฺสวિકุคฺห์ ชีวิตา โวโรเปนฺโต กติ
 อาปตฺติโย อาปชฺชติ. สณฺจิจฺจ มนุสฺสวિકุคฺห์ ชีวิตา โวโรเปนฺโต
 ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ; มนุสฺสํ โอทิสฺส โอบาตํ ขนฺติ
 ‘ปปฺติตฺวา มริสฺสตีติ, อาปตฺติ ทุกฺกณฺณสฺส. ปปฺติตะ ทุกฺขา เวทนา
 อุปฺปชฺชติ, อาปตฺติ ฤๅลลจฺจยสฺส. มรติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.
 สณฺจิจฺจ มนุสฺสวિકุคฺห์ ชีวิตา โวโรเปนฺโต อีมา ติสฺโส อาปตฺติโย
 อาปชฺชติ.

หมดอายุ 26/05/2566

[๑๖๐] อสนฺตํ อฏฺถํ อุตฺตริมนุสฺสธมฺมํ อุลฺลปฺนฺโต กติ
 อาปตฺติโย อาปชฺชติ. อสนฺตํ อฏฺถํ อุตฺตริมนุสฺสธมฺมํ อุลฺลปฺนฺโต
 ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ปาปิจฺโณ อิจฺฉาปกโต อสนฺตํ อฏฺถํ
 อุตฺตริมนุสฺสธมฺมํ อุลฺลปฺติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. โย เต วิหาเร
 วสตี, โส ภิกฺขุ อรหาตี ภณฺตี, ปฏฺวิฆานนฺตสฺส อาปตฺติ
 อุลฺลจฺยสฺส. นปฺปฏฺวิฆานนฺตสฺส^๑ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส. อสนฺตํ อฏฺถํ
 อุตฺตริมนุสฺสธมฺมํ อุลฺลปฺนฺโต อิมํ ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ.

จตฺตาริ ปาราชิกา นิฏฺฐิตา.

๒. สงฺฆาติเสสกณฺท์

[๑๖๑] อุกฺกมิตฺวา อสฺสจี โมเจฺนฺโต กติ^๒ อาปตฺติโย อาปชฺชติ.
 อุกฺกมิตฺวา อสฺสจี โมเจฺนฺโต^๓ ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ; เจเตติ
 อุกฺกมตี มุจฺจตี, อาปตฺติ สงฺฆาติเสสสฺส. เจเตติ อุกฺกมตี
 น มุจฺจตี, อาปตฺติ อุลฺลจฺยสฺส. ปโยเค ทุกฺกฏ.

มาตุคฺคาเมน สทฺธี กายสํสคฺคํ สมาปชฺชนฺโต ติสฺโส อาปตฺติโย
 อาปชฺชติ; กาเยน กายํ อามสตี, อาปตฺติ สงฺฆาติเสสสฺส. กาเยน
 กายปฏฺวิพทฺธํ อามสตี, อาปตฺติ อุลฺลจฺยสฺส. กายปฏฺวิพทฺธเณ
 กายปฏฺวิพทฺธํ อามสตี, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส.

มาตุคามํ ทฺวฏฺฐลฺลาหิ วาจาหิ โอมาสนฺโต ติสฺโส อาปตฺติโย
 อาปชฺชติ; วจฺจมคฺคํ ปสฺสวามคฺคํ อาทิสฺส วณฺณมฺปิ ภณฺตี, อวณฺณมฺปิ

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.ฉ.,เท.,อิ. น ปฏฺวิฆานนฺตสฺส ^๒ ฉ.,อิ. กติสทฺโท น ทิสฺสตี.

^๓ ส.,อิ. อาปตฺติโย ๗เปฯ อสฺสจี โมเจฺนฺโตติ อิมํ ปาจา น ทิสฺสนฺตี.

ภณฺติ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสสฺส. วจฺจมคํ ปสฺสวามคํ จเปตฺวา
อชฺชกํ อุพฺพชานุมณฺทลํ อาทิสฺส วณฺณมฺปิ ภณฺติ, อวณฺณมฺปิ
ภณฺติ, อาปตฺติ อุลลจฺยสฺส. กายปฏฺิพฺพทํ อาทิสฺส วณฺณมฺปิ
ภณฺติ, อวณฺณมฺปิ ภณฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺส.

อตฺตกามปาริจริยาย วณฺณํ ภาสนฺโต ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ;
มาตุคามสฺส สนฺติเก อตฺตกามปาริจริยาย วณฺณํ ภาสติ, อาปตฺติ
สงฺฆาทีเสสสฺส. ปณฺทกสฺส สนฺติเก อตฺตกามปาริจริยาย วณฺณํ
ภาสติ, อาปตฺติ อุลลจฺยสฺส. ตีรจฺฉานคตสฺส สนฺติเก อตฺตกาม-
ปาริจริยาย วณฺณํ ภาสติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺส.

สณฺจจิตฺตํ สมาปชฺชนฺโต ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ;
ปฏฺิคฺคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหริ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสสฺส.
ปฏฺิคฺคณฺหาติ วิมฺสติ น ปจฺจาหริ, อาปตฺติ อุลลจฺยสฺส.
ปฏฺิคฺคณฺหาติ น วิมฺสติ น ปจฺจาหริ, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺส.

สณฺญาจิกาย กุฏฺิ การาเปนฺโต ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ;
การาเปติ, ปโยเค ทุกฺกฏฺ. เอกปีณฺเท อนาคเต อาปตฺติ
อุลลจฺยสฺส. ตสฺมี ปีณฺเท อาคเต อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสสฺส.

มหลฺลกํ วิหารํ การาเปนฺโต ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ;
การาเปติ, ปโยเค ทุกฺกฏฺ. เอกปีณฺเท^๑ อนาคเต อาปตฺติ
อุลลจฺยสฺส. ตสฺมี ปีณฺเท อาคเต อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสสฺส.

ภิกฺขุ อมฺมฺลเกน ปาราชฺเณน ฌมฺเมเน อนฺททฺธฺเสนฺโต ติสฺโส
อาปตฺติโย อาปชฺชติ; อโนกาสํ การาเปตฺวา จาวนาธิปฺปาโย

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อ. เอก ปีณฺท, เอามุปริป.

วเทติ, อาปตติ สงฆาทีเสเสน ทุกุกกฺขสฺส. โอกาสํ การาเปตฺวา
อกุโกสาธิปฺปาโย วเทติ, อาปตติ โอมสวาทสฺส.

ภิกฺขุ อณฺณภาคิยสฺส อธิกรณสฺส กิณฺจิ เทสํ เลสมตฺตํ
อุปาทาย ปาราชิเกน ฐมฺเมน อนฺนุทฺตํเสนโต ติสฺโส อาปตฺติโย
อาปชฺชติ; อโนกาสํ การาเปตฺวา จาวนาธิปฺปาโย วเทติ, อาปตฺติ
สงฆาทีเสเสน ทุกุกกฺขสฺส. โอกาสํ การาเปตฺวา อุกุโกสาธิปฺปาโย
วเทติ, อาปตติ โอมสวาทสฺส.

สงฆเภทโก ภิกฺขุ ยาวตติยํ สมณฺภาสิยมาโน^๑ นปฺปฏฺิ-
นิสฺสชฺชนโต^๒ ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ฅตฺติยา ทุกุกกฺกํ.
ทฺวิหิ กมฺมวาทาหิ อุลลจฺจยา.^๓ กมฺมวาทาปริโยสานเ อาปตฺติ
สงฆาทีเสสสฺส.

เภทกานฺหวตฺตกา ภิกฺขุ ยาวตติยํ สมณฺภาสิยมานา นปฺปฏฺิ-
นิสฺสชฺชนตา ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชนติ; ฅตฺติยา ทุกุกกฺกํ.
ทฺวิหิ กมฺมวาทาหิ อุลลจฺจยา. กมฺมวาทาปริโยสานเ อาปตฺติ
สงฆาทีเสสสฺส.

ทุพฺพโจ ภิกฺขุ ยาวตติยํ สมณฺภาสิยมาโน นปฺปฏฺินิสฺสชฺชนโต
ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ฅตฺติยา ทุกุกกฺกํ. ทฺวิหิ กมฺมวาทาหิ
อุลลจฺจยา. กมฺมวาทาปริโยสานเ อาปตฺติ สงฆาทีเสสสฺส.

กุลทฺฐโก ภิกฺขุ ยาวตติยํ สมณฺภาสิยมาโน นปฺปฏฺินิสฺสชฺชนโต
ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ฅตฺติยา ทุกุกกฺกํ. ทฺวิหิ กมฺมวาทาหิ
อุลลจฺจยา. กมฺมวาทาปริโยสานเ อาปตฺติ สงฆาทีเสสสฺส.

เตรส สงฆาทีเสสา นิฏฺฐิตา.

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อิ. สมณฺภาสนาห, เอวมฺปริปิ.

^๒ ส.,ฉ.,เท.,อิ. น ปฏฺินิสฺสชฺชนโต, เอวมฺปริปิ.

^๓ ไป. อุลลจฺจย.

๔. นิสฺสคฺคิยกณฺห์

๑. จีวรวกุโ

[๑๖๒] อติเรกจีวรํ ทสหาํ อติกฺกามาเนฺโต เอกํ อาปตฺตํ
อาปชฺชติ; นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺตํ.

เอกรตฺตํ ติจีวเรน วิปฺปวสนฺโต เอกํ อาปตฺตํ อาปชฺชติ;
นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺตํ.

อกาลจีวรํ ปฏิกฺคเหตฺวา มาสํ อติกฺกามาเนฺโต เอกํ อาปตฺตํ
อาปชฺชติ; นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺตํ.

อณฺเฑติกาย ภิกฺขุณิยา ปุราณจีวรํ โธวาทฺเพนฺโต เทว
อาปตฺตํ อาปชฺชติ; โธวาทฺเพติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. โธวาทฺเพ
นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺตํ.

อณฺเฑติกาย ภิกฺขุณิยา หตฺถโต จีวรํ ปฏิกฺคณฺหนฺโต เทว
อาปตฺตํ อาปชฺชติ; คณฺหาติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. คหิตฺเต นิสฺสคฺคิยํ
ปาจิตฺตํ.

อณฺเฑตกํ คหปตฺตี วา คหปตานี วา จีวรํ วิณฺเฑวาทฺเพนฺโต
เทว อาปตฺตํ อาปชฺชติ; วิณฺเฑวาทฺเพติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. วิณฺเฑวาทฺเพ
นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺตํ.

อณฺเฑตกํ คหปตฺตี วา คหปตานี วา ตทฺตตฺตํ จีวรํ
วิณฺเฑวาทฺเพนฺโต เทว อาปตฺตํ อาปชฺชติ; วิณฺเฑวาทฺเพติ, ปโยเค
ทุกฺกมฺ. วิณฺเฑวาทฺเพติ นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺตํ.

หมตอญ 26/05/2566

ปุพฺพเพ อปฺปวาริโต อญฺเฆตํ คหปติํ อุปสงฺกมิตฺวา จีวร
วิกปฺปํ อาปชฺชนฺโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; วิกปฺปํ อาปชฺชติ,
ปโยเค ทุกฺกम्. วิกปฺปํ อาปนฺเน นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ.

ปุพฺพเพ อปฺปวาริโต อญฺเฆตเก คหปติเก อุปสงฺกมิตฺวา จีวร
วิกปฺปํ อาปชฺชนฺโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; วิกปฺปํ อาปชฺชติ,
ปโยเค ทุกฺกम्. วิกปฺปํ อาปนฺเน นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ.

อติเรกติกฺขตฺตํ โจทนาย อติเรกจกฺขตฺตํ จาเนน จีวรํ
อภินิพฺผาเทนฺโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; อภินิพฺผาเทติ, ปโยเค
ทุกฺกम्. อภินิพฺผาเทเต นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ.

จีวรฺวคฺโค^๑ ปจฺโม.

๒. โกสิยวคฺโค

[๑๖๓] โกสิยมิสฺสํ สนฺถตํ การาเปนฺโต เทว อาปตฺติโย
อาปชฺชติ; การาเปติ, ปโยเค ทุกฺกम्. การापิตฺเต นิสฺสคฺคิยํ
ปาจิตฺติยํ.

สุทฺธกาพกานํ เอพฺกโลมานํ สนฺถตํ การาเปนฺโต เทว
อาปตฺติโย อาปชฺชติ; การาเปติ, ปโยเค ทุกฺกम्. การापิตฺเต
นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ.

อนาทยิตฺวา ตฺลํ โอทาตานํ ตฺลํ โคจริยานํ นวํ สนฺถตํ
การาเปนฺโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; การาเปติ, ปโยเค
ทุกฺกम्. การापิตฺเต นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ.

^๑ ส.,สุยา.,ฉ.,เท.,อิ.,มหา. กจนิวคโค

อนฺวสฺสํ สนฺนตํ การาเปฺนฺโต เทว อापตฺติโย อापชฺชติ;
 การาเปติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. การापิตะ นิสฺสัคคิยํ ปาจิตฺติยํ.

อนาหยิตฺวา ปุราณสนฺนตสฺส สามนฺตา สุกตวิทตฺถิ นวํ
 นิสฺสทสนฺนตํ การาเปฺนฺโต เทว อापตฺติโย อापชฺชติ; การาเปติ,
 ปโยเค ทุกฺกมฺ. การापิตะ นิสฺสัคคิยํ ปาจิตฺติยํ.

เอพฺภโลมานิ ปฏฺิคฺคเหตฺวา ติโยชนํ อติฏฺกาเมนฺโต เทว
 อापตฺติโย อापชฺชติ; ปจฺมํ ปาทำ ติโยชนํ อติฏฺกาเมติ, อापตฺติ
 ทุกฺกมฺสฺส. ทฺติยํ ปาทำ อติฏฺกาเมติ นิสฺสัคคิยํ ปาจิตฺติยํ.

อณฺเฎาติกาย ภิက္ขุณฺเีย เอพฺภโลมานิ โธวาทฺเปนฺโต เทว
 อापตฺติโย อापชฺชติ; โธวาเปติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. โธวาปิตะ
 นิสฺสัคคิยํ ปาจิตฺติยํ.

รूपิยํ ปฏฺิคฺคณฺหนฺโต เทว อापตฺติโย อापชฺชติ; คณฺหาติ,
 ปโยเค ทุกฺกมฺ. คหิตะ นิสฺสัคคิยํ ปาจิตฺติยํ.

นानปฺปการกํ รุปิยสํโวรํ สฺมาปชฺชนฺโต เทว อापตฺติโย
 อापชฺชติ; สฺมาปชฺชติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. สฺมาปนฺเน นิสฺสัคคิยํ
 ปาจิตฺติยํ.

นานปฺปการกํ กยวิฏฺกยํ สฺมาปชฺชนฺโต เทว อापตฺติโย
 อापชฺชติ; สฺมาปชฺชติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. สฺมาปนฺเน นิสฺสัคคิยํ
 ปาจิตฺติยํ.

โกสิยวคฺโค ทฺติโย.

๓. ปตฺตวคฺโค

หมดอายุ 26/05/2566

[๑๖๔] อติเรกปตฺตํ ทสหา อติฏฺกาเมนฺโต เอกํ อापตฺติ
 อापชฺชติ; นิสฺสัคคิยํ ปาจิตฺติยํ.

อุณฺณปณฺณพณฺณเนน ปตฺเตน อณฺณํ นวํ ปตฺตํ เจตาเปนฺโต
เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; เจตาเปติ, ปโยเค ทุกฺกम्. เจตาปีเต
นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ.

ภาสชฺชานิ ปฏฺกคฺคเหตฺวา สตฺตาหํ อติกฺกาเมนฺโต เอกํ อาปตฺตี
อาปชฺชติ; นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ.

อติเรกมาเส เสเส คิมฺหานํ^๑ วสฺสิกสาฎฺฐิกจิวํ ปริเยสนฺโต
เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ปริเยสติ, ปโยเค ทุกฺกम्. ปริยฺญเจ
นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ.

ภิกฺขุสฺส สามํ จิวํ ทตฺวา กุปีโต อนตฺตมโน อจฺฉินฺทนฺโต
เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; อจฺฉินฺทติ, ปโยเค ทุกฺกम्. อจฺฉินฺเน
นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ.

สามํ สุตฺตํ วิณฺญาเปตฺวา ตนฺตฺวาเยหิ จิวํ วายาเปนฺโต
เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; วายาเปติ, ปโยเค ทุกฺกम्. วายาปีเต
นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ.

ปฺพุเพ อปฺปวาริโต อณฺณตกสฺส คหปตฺติกสฺส ตนฺตฺวาเย
อุปสงฺกมิตฺวา จิวเร วิกปฺปํ อาปชฺชนฺโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ;
วิกปฺปํ อาปชฺชติ; ปโยเค ทุกฺกम्. วิกปฺปํ อาปนฺเน นิสฺสคฺคิยํ
ปาจิตฺติยํ.

อจฺเจกจิวํ ปฏฺกคฺคเหตฺวา จิวรกาลสมยํ อติกฺกาเมนฺโต เอกํ
อาปตฺตี อาปชฺชติ; นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ.

ติณฺณํ จีวรํ อณฺฏตรํ จีวรํ อณฺตรฆเร นิกฺขิปิตฺวา อติเรก-
 ฌารตฺตํ วิปฺปวสนฺโต เอกํ อาปตฺตํ อาปชฺชติ; นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ.

ชานํ สงฺฆิกํ ลากํ ปริณตํ อตฺตโน ปริณามนฺโต เทว
 อาปตฺตํ อาปชฺชติ; ปริณามตํ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. ปริณามิตํ
 นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ.

ปตฺตวคฺโค ตตฺติโย.

ตีส นิสฺสคฺคิยา ปาจิตฺติยา นิฏฺฐิตา.

๕. ปาจิตติยกณฺห์

๑. มุสาวาทวคฺโค

[๑๖๕] สมฺปชานมุสา^๑ ภาสนฺโต กติ อาปตฺตํ อาปชฺชติ.
 สมฺปชานมุสา ภาสนฺโต ปญฺจ อาปตฺตํ อาปชฺชติ; ปาปิจฺโณ
 อิจฺฉापโกโต อสนฺตํ อฏฺฐํ อุตฺตริมฺนุสฺสธมฺมํ อุลลปฺติ, อาปตฺตํ
 ปาราชิกสฺส. ภิกฺขุํ อมฺูลเกน ปาราชิกเกน ฆมฺเมเน อนฺนทฺธํเสติ,
 อาปตฺตํ สงฺฆาทิเสสสฺส. โย เต วิหาเร วสฺติ, โส ภิกฺขุ อรหาติ
 ภณฺติ, ปฏฺวิวิชานนฺตสฺส อาปตฺตํ อุลลจฺจยสฺส. นปฺปฏฺวิวิชานนฺตสฺส
 อาปตฺตํ ทุกฺกมฺสฺส. สมฺปชานมุสาวาทํ ปาจิตฺติยํ. สมฺปชานมุสา
 ภาสนฺโต อีมา ปญฺจ อาปตฺตํ อาปชฺชติ.

โอมสนฺโต เทว อาปตฺตํ อาปชฺชติ; อูปสมฺปนฺนํ โอมสฺติ,
 อาปตฺตํ ปาจิตฺติยสฺส. อนฺุปสมฺปนฺนํ โอมสฺติ, อาปตฺตํ ทุกฺกมฺสฺส.

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อ. สมฺปชานมุสาวาทํ, เอวมฺุปริปิ.

เปสฺสณํ อุปสฺสหรนฺโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ;
 อุปสมฺปนฺนสฺส เปสฺสณํ อุปสฺสหริ, อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส.
 อนุปสมฺปนฺนสฺส เปสฺสณํ อุปสฺสหริ อาปตฺติ ทุกฺกสฺส.

อนุปสมฺปนฺนํ ปทโส ฌมฺมํ วาเจนฺโต เทว อาปตฺติโย
 อาปชฺชติ; วาเจติ, ปโยเค ทุกฺกํ. ปเท ปเท อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส.

อนุปสมฺปนฺเนน อุตฺตริทฺวิรตฺตติรตฺตํ สหเสยฺยํ กปฺเปนฺโต
 เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; นิปชฺชติ, ปโยเค ทุกฺกํ. นิปนฺเน
 อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส.

มาตุคามเนน สหเสยฺยํ กปฺเปนฺโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ;
 นิปชฺชติ, ปโยเค ทุกฺกํ. นิปนฺเน อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส.

มาตุคามสฺส อุตฺตริณฺปญฺจวาจาหิ ฌมฺมํ เทเสนฺโต เทว
 อาปตฺติโย อาปชฺชติ; เทเสติ, ปโยเค ทุกฺกํ. ปเท ปเท อาปตฺติ
 ปาจิตฺตียสฺส.

อนุปสมฺปนฺนสฺส อุตฺตริมนุสฺสฌมฺมํ ภูตํ อาโรเจนฺโต เทว
 อาปตฺติโย อาปชฺชติ; อาโรเจติ, ปโยเค ทุกฺกํ. อาโรจิตะ
 อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส.

ภิกฺขุสฺส ทฺถุจฺจุลฺลํ อาปตฺติ อนุปสมฺปนฺนสฺส อาโรเจนฺโต
 เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; อาโรเจติ, ปโยเค ทุกฺกํ. อาโรจิตะ
 อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส.

ปจฺวี ขนฺนฺโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ขนฺติ, ปโยเค
 ทุกฺกํ. ปหาเร ปหาเร อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส.

๒. ญุตคามวคฺโค

[๑๖๖] ญุตคามํ ปาเตนฺโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ปาเตติ, ปโยเค ทุกฺกम्. ปหาเร ปหาเร อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส.

อณฺเณณณฺณํ^๑ ปฏฺิจรฺนฺโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; อนาโรปิเต อณฺเณวาทเก อณฺเณณณฺณํ ปฏฺิจรฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกมฺสฺส. อารोปิเต อณฺเณวาทเก อณฺเณณณฺณํ ปฏฺิจรฺติ, อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส.

ภิกฺขุ อชฺชมาเปนฺโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; อชฺชมาเปติ, ปโยเค ทุกฺกम्. อชฺชมาปิเต อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส.

สงฺฆิกํ มณฺจํ วา ปิจํ วา ภิสํ วา โกจณฺํ วา อชฺโฌกาสเ สนฺถริตฺวา อนฺนทฺธิตฺวา อนาปุจฺจา ปกฺกมฺนฺโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ปจฺมํ ปาทำ เลทฺทฺทฺปาตํ อติกฺกาเมติ, อาปตฺติ ทุกฺกมฺสฺส. ทฺติยํ ปาทำ อติกฺกาเมติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส.

สงฺฆิกเก วิหารเ เสยฺยํ สนฺถริตฺวา อนฺนทฺธิตฺวา อนาปุจฺจา ปกฺกมฺนฺโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ปจฺมํ ปาทำ ปริกฺเขป อติกฺกาเมติ, อาปตฺติ ทุกฺกมฺสฺส. ทฺติยํ ปาทำ อติกฺกาเมติ, อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส.

สงฺฆิกเก วิหารเ ชานํ ปุพฺพูปคตํ ภิกฺขุ อณฺุปชฺช เสยฺยํ กปฺเปนฺโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; นิปชฺชติ, ปโยเค ทุกฺกम्. นิปนฺเน อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส.

ภิกฺขุ กุปีโต อนตฺตมโน สงฺฆิกา วิหารา นิกฺกทฺธมฺนฺโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; นิกฺกทฺธมติ, ปโยเค ทุกฺกम्. นิกฺกทฺธมติเต อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส.

หมดอายุ 26/05/2566

สงฺฆิกะ วิหาระ อูปริเวหาสกุณฺฐียา อาหจฺจปาทกั มณฺจํ วา
 ปิจํ วา อภินิสฺสันทโต เทว อาปตฺตติโย อาปชฺชติ; อภินิสฺสทติ,
 ปโยเค ทุกฺกम्. อภินิสฺสนฺเน อาปตฺตติ ปาจิตฺตียสฺส.

ทฺวิตฺตติปริยาเย อธิฏฺฐหิตฺวา ตทฺตตฺตริ อธิฏฺฐหนฺโต เทว
 อาปตฺตติโย อาปชฺชติ; อธิฏฺฐเจติ, ปโยเค ทุกฺกम्. อธิฏฺฐิตฺเต อาปตฺตติ
 ปาจิตฺตียสฺส.

ชานํ สปปาณกั อุกกั ติณํ วา มตฺติกั วา สิญฺจนฺโต เทว
 อาปตฺตติโย อาปชฺชติ; สิญฺจติ, ปโยเค ทุกฺกम्. สิญฺจิตฺเต อาปตฺตติ
 ปาจิตฺตียสฺส.

ภุตคามวคฺโค ทฺตติโย.

๓. โอวาทวคฺโค

[๑๖๗] อสมฺมโต ภิกฺขุณฺโณ โอวทหนฺโต เทว อาปตฺตติโย
 อาปชฺชติ; โอวทติ, ปโยเค ทุกฺกम्. โอวทิตฺเต อาปตฺตติ ปาจิตฺตียสฺส.

อตฺถงฺคเต สุริเย ภิกฺขุณฺโณ โอวทหนฺโต เทว อาปตฺตติโย
 อาปชฺชติ; โอวทติ, ปโยเค ทุกฺกम्. โอวทิตฺเต อาปตฺตติ ปาจิตฺตียสฺส.

ภิกฺขุณฺณุปสฺสยํ อุปสงฺกมิตฺวา ภิกฺขุณฺโณ โอวทหนฺโต เทว
 อาปตฺตติโย อาปชฺชติ; โอวทติ, ปโยเค ทุกฺกम्. โอวทิตฺเต อาปตฺตติ
 ปาจิตฺตียสฺส.

อามิสเหตุ ภิกฺขุ ภิกฺขุณฺโณ โอวทหนฺตฺติ ภาณนฺโต เทว
 อาปตฺตติโย อาปชฺชติ; ภาณติ, ปโยเค ทุกฺกम्. ภาณิตฺเต อาปตฺตติ
 ปาจิตฺตียสฺส.

อณฺเฑาติกาย ภิกฺขุณฺเฑา จีวรํ เทนุโต เทว อปตฺตติโย
 อปชฺชติ; เทติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. ทินฺเน อปตฺตติ ปาจิตฺตियสฺส.

อณฺเฑาติกาย ภิกฺขุณฺเฑา จีวรํ สิปฺพเพนุโต เทว อปตฺตติโย
 อปชฺชติ; สิปฺพเพติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. อารापเถ อารापเถ อปตฺตติ
 ปาจิตฺตियสฺส.

ภิกฺขุณฺเฑา สทฺธิํ สํวิธาย เอกทฺธานมคฺคํ ปฏฺฐิปปชฺชนุโต เทว
 อปตฺตติโย อปชฺชติ; ปฏฺฐิปปชฺชติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. ปฏฺฐิปปนฺเน
 อปตฺตติ ปาจิตฺตियสฺส.

ภิกฺขุณฺเฑา สทฺธิํ สํวิธาย เอกํ นาวํ อภิรฺฐนุโต เทว
 อปตฺตติโย อปชฺชติ; อภิรฺฐนุติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. อภิรฺฐพฺเห อปตฺตติ
 ปาจิตฺตियสฺส.

ชานํ ภิกฺขุณฺเฑาปริปาจิตํ ปิณฺฑทฺปาตํ ภูณฺชนุโต เทว อปตฺตติโย
 อปชฺชติ; “ภูณฺชิสฺสามติ ปฏฺฐิคฺคณฺหาติ, อปตฺตติ ทุกฺกมฺสฺส.
 อชฺโฆมหาเร อชฺโฆมหาเร อปตฺตติ ปาจิตฺตियสฺส.

ภิกฺขุณฺเฑา สทฺธิํ เอโก เอกาย รโห นิสชฺชํ กปฺเปนุโต เทว
 อปตฺตติโย อปชฺชติ; นิสฺสทฺติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. นิสินฺเน อปตฺตติ
 ปาจิตฺตियสฺส.

โอวาทวคฺโค ตติโย.

๔. โภชนวคฺโค

[๑๖๘] ตทฺตุตฺตริ อาวสธปิณฺฑํ ภูณฺชนุโต เทว อปตฺตติโย
 อปชฺชติ; “ภูณฺชิสฺสามิติ ปฏฺฐิคฺคณฺหาติ, อปตฺตติ ทุกฺกมฺสฺส.
 อชฺโฆมหาเร อชฺโฆมหาเร อปตฺตติ ปาจิตฺตियสฺส.

คณโกชนํ ภุณฺชนโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; “ภุณฺชิสฺสามีติ ปฏิกุคฺคฺหาติ, อาปตฺติ ทุกกฺกฺกฺสฺส. อชฺโฆหาเร อชฺโฆหาเร อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส.

ปรมฺปรโกชนํ ภุณฺชนโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; “ภุณฺชิสฺสามีติ ปฏิกุคฺคฺหาติ, อาปตฺติ ทุกกฺกฺกฺสฺส. อชฺโฆหาเร อชฺโฆหาเร อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส.

ทฺวิตฺติปตฺตปุเร ปฺปเว ปฏิกุคฺคฺเหตฺวา ตทฺตฺตริ ปฏิกุคฺคฺหนโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ปฏิกุคฺคฺหาติ, ปโยเค ทุกกฺกฺกฺ. ปฏิกุคฺคฺหิตะ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส.

ภุตฺตาวี ปวารีโต อนตฺติริตฺตํ ขาทนียํ วา โภชนียํ วา ภุณฺชนโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; “ภุณฺชิสฺสามีติ ปฏิกุคฺคฺหาติ, อาปตฺติ ทุกกฺกฺกฺสฺส. อชฺโฆหาเร อชฺโฆหาเร อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส.

ภิกฺขุ ภุตฺตาวี ปวาริตํ อนตฺติริตฺเตน ขาทนีเยน วา โภชนีเยน วา อภิกฺกฺจํ ปวาระนโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; “ตสฺส วจฺเนน ขาทิสฺสามิ ภุณฺชิสฺสามีติ ปฏิกุคฺคฺหาติ, อาปตฺติ ทุกกฺกฺกฺสฺส. โภชนปริโยसानะ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส.

วิกาเล ขาทนียํ วา โภชนียํ วา ภุณฺชนโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; []^๑ “ภุณฺชิสฺสามีติ ปฏิกุคฺคฺหาติ, อาปตฺติ ทุกกฺกฺกฺสฺส. อชฺโฆหาเร อชฺโฆหาเร อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส.

สนฺนิธิการํ ขาทนียํ วา โภชนียํ วา ภุณฺชนโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; []^๑ “ภุณฺชิสฺสามีติ ปฏิกุคฺคฺหาติ, อาปตฺติ ทุกกฺกฺกฺสฺส. อชฺโฆหาเร อชฺโฆหาเร อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส.

^๑ ส.,ฉ.,เท.,มหา. เอตฺถนฺตเร ขาทิสฺสามีติ อํ ปาโจ ทิสฺสติ.

ปณฺีตโกชนานิ อตฺตโน อตฺถาย วิณฺญาเปตฺวา ภุณฺขณฺโต
เทว อปตฺตติโย อปชฺชติ; “ภุณฺขิสฺสสามีติ ปฏฺิคฺคณฺหาติ, อปตฺตติ
ทุกฺกฏฺสฺส. อชฺโฆหาเร อชฺโฆหาเร อปตฺตติ ปาจิตฺตียสฺส.

อทินฺนํ มุขทวารํ อาหารํ อาหารนฺโต เทว อปตฺตติโย
อปชฺชติ; “ภุณฺขิสฺสสามีติ ปฏฺิคฺคณฺหาติ, อปตฺตติ ทุกฺกฏฺสฺส.
อชฺโฆหาเร อชฺโฆหาเร อปตฺตติ ปาจิตฺตียสฺส.

โกชนวคฺโค จตฺตเถ.

๕. อเจลกวคฺโค

[๑๖๙] อเจลกสฺส วา ปริพฺพาชกสฺส วา ปริพฺพาชิกาย วา
สหตฺถา ขาทนียํ วา โภชนนียํ วา เทนฺโต เทว อปตฺตติโย
อปชฺชติ; เทติ, ปโยเค ทุกฺกฏฺํ. ทินฺเน อปตฺตติ ปาจิตฺตียสฺส.

“ภิกฺขุ เอหาธุโส คามํ วา นิคมํ วา ปิณฺฑทาย ปวิสฺสสามาติ
ตสฺส ทาเปตฺวา วา อทาเปตฺวา วา อฺยุโยเชนฺโต เทว อปตฺตติโย
อปชฺชติ; อฺยุโยเชติ, ปโยเค ทุกฺกฏฺํ. อฺยุโยชิตฺเต อปตฺตติ
ปาจิตฺตียสฺส.

สโกชนํ กุเล อนุปบชฺช นิสชฺชํ กปฺเปนฺโต เทว อปตฺตติโย
อปชฺชติ; นิสฺสทติ, ปโยเค ทุกฺกฏฺํ. นิสินฺเน อปตฺตติ ปาจิตฺตียสฺส.

มาตุคฺคาเมน สทฺธิ รโห ปฏฺิจจณฺเณ อาสเน นิสชฺชํ กปฺเปนฺโต
เทว อปตฺตติโย อปชฺชติ; นิสฺสทติ, ปโยเค ทุกฺกฏฺํ. นิสินฺเน
อปตฺตติ ปาจิตฺตียสฺส.

มาตุคฺคาเมน สทฺธิ เอโก เอกาย รโห นิสชฺชํ กปฺเปนฺโต
เทว อปตฺตติโย อปชฺชติ; นิสฺสทติ, ปโยเค ทุกฺกฏฺํ. นิสินฺเน
อปตฺตติ ปาจิตฺตียสฺส.

นิมนต์โต สภโต สมนโ ปุเรตตัม วา ปจฺจามตตัม วา^๑
^๒สนฺตัม ภิกฺขุ อนาปจฺจา^๒ กุเลสุ จาริตตัม อาปชฺชนโต เทว
 อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ปจฺมํ ปาหํ อุมฺมารํ อติกุภาเมติ, อาปตฺติ
 ทุกฺกฏสฺส. หุตฺติยํ ปาหํ อติกุภาเมติ, อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส.

ตทุดตธีรீ ฆေສชຸຸຸ ວິນຸໝາເປນໂຕ ເທວ ອາປຕຸຕິໂຍ ອາປຸຸຸຸຸຸຕິ;
 ວິນຸໝາເປຕິ, ປໂຍເຄ ທຸກຸກຸຸຸ. ວິນຸໝາປິເຕ ອາປຕຸຕິ ປາຈິຕຸຕິຍສຸສ.

อุยฺยตุตฺตํ เสนํ ทสฺสนาย คจฺจนฺโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ;
คจฺจติ, อาปตฺติ ทุกกฺกสฺส. ยตถ จิโต ปสฺสติ, อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส.

อติเรกติริตฺตํ เสนาย วสนฺโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ;
 วสฺติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. วสฺเต อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส.

อุยโยธิกัม คจจนโต เทว อาปตติโย อาปชชติ; คจจติ,
 อาปตติ ทุกกกุสส. ยตถ จิโต ปสฺสติ, อาปตติ ปาจิตฺติยสฺส.

อเจลกวาคูโค ปณฺจโม.

๖. สุราปานวคฺโค

[๑๗๐] มชฺชํ ปิวนฺโต เทว อปตฺติโย อปชฺชติ; "ปิวิสสามิติ
ปฏิกคณฺหาติ, อปตฺติ ทุกฺกสฺส. อชฺโฆหาเร อชฺโฆหาเร อปตฺติ
ปาจิตตียสส.

ภิกขุ องคฺคฺลปิโตทเคน หาสฺนโต เทว อปตฺตโย อปชฺชติ;
หาสฺติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. หาสิตฺ อปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส.

๑) ส.,ฉ.,เท.,อ. วาสทททวย์ น ทิสสติ.

๒-๒ สี.ฉ.เท. อิมะ ปาจา น ทิสสนติ.

อุทเก กิพฺโตะ เทว อปตฺติโย อปชฺชติ; เหมจฺจาโคปฺเมเก
อุทเก กิพฺติ, อปตฺติ ทุกกฺกฺกฺส. อุปรโคปฺเมเก อุทเก กิพฺติ,
อปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.

อนาทรียํ กโรนฺโตะ เทว อปตฺติโย อปชฺชติ; กโรติ,
ปโยเค ทุกกฺกฺกฺ. กเต อปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.

ภิกฺขุํ ภีสาเปนฺโตะ เทว อปตฺติโย อปชฺชติ; ภีสาเปติ,
ปโยเค ทุกกฺกฺกฺ. ภีสาปิเต อปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.

โชตี สมหทิตฺวา วิสิพฺเพนฺโตะ เทว อปตฺติโย อปชฺชติ;
สมาทฺหติ, ปโยเค ทุกกฺกฺกฺ. สมหทิตเต อปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.

โอเรนทฺตฺมาสํ นฺหายนฺโตะ เทว อปตฺติโย อปชฺชติ; นฺหายติ,
ปโยเค ทุกกฺกฺกฺ. นฺหานปฺริโยसानเ อปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.

อนาทยิตฺวา ตินฺณํ ทุพฺพณฺณกรณํ อณฺณตรํ ทุพฺพณฺณกรณํ
นฺว จีวรํ ปฺริกฺกฺกฺชนฺโตะ เทว อปตฺติโย อปชฺชติ; ปฺริกฺกฺกฺชติ,
ปโยเค ทุกกฺกฺกฺ. ปฺริกฺกฺกฺเต อปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.

ภิกฺขุสฺส วา ภิกฺขุณฺิยา วา สิภฺขมานาย วา สามเณรสฺส วา
สามเณรียา วา สามํ จีวรํ วิภฺปะเตวฺวา อปจฺจุทฺธารกํ ปฺริกฺกฺกฺชนฺโตะ
เทว อปตฺติโย อปชฺชติ; ปฺริกฺกฺกฺชติ, ปโยเค ทุกกฺกฺกฺ. ปฺริกฺกฺกฺเต
อปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.

ภิกฺขุ ปตฺตํ วา จีวรํ วา นิสีทํ วา สฺฐิจมฺรํ วา
กายพฺพนํ วา อปนิเชนฺโตะ เทว อปตฺติโย อปชฺชติ; อปนิเชติ,
ปโยเค ทุกกฺกฺกฺ. อปนิชิตเต อปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.

สุราปานวคฺโค^๑ ฉนฺนํ.

๓. สปปาณกวกุโค

[๑๗๑] สมฺมิจฺจุ ปาณํ ชีวิตา โวโรเปนฺโต กติ อาปตฺติโย อาปชฺชติ. สมฺมิจฺจุ ปาณํ ชีวิตา โวโรเปนฺโต จตฺสโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ; อนฺทิสฺส โอปาตํ ขนฺติ “โย โกจิ ปปฺติตฺวา มริสฺสตีติ, อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส. มนุสฺสโส ตสฺมี ปปฺติตฺวา มรติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. ยกฺโข วา เปโต วา ติรจฺฉานคตมนุสฺสวึคฺคโห วา ตสฺมี ปปฺติตฺวา มรติ, อาปตฺติ ฤๅลลจฺฉยสฺส. ติรจฺฉานคโต ตสฺมี ปปฺติตฺวา มรติ, อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส. สมฺมิจฺจุ ปาณํ ชีวิตา โวโรเปนฺโต อีมา จตฺสโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ.

ชานํ สปปาณกํ อุทกํ ปริภุญฺชนฺโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ปริภุญฺชติ, ปโยเค ทุกฺกกุ. ปริภุตฺเต อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส.

ชานํ ยถาธมฺมํ นีหตาริกรณํ^๑ ปุณฺณกมฺมาย อุกโกฏฺเฒนฺโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; อุกโกฏฺเฒติ, ปโยเค ทุกฺกกุ. อุกโกฏฺเฒเต อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส.

ภิกฺขุสฺส ชานํ ทุฏฺฐจฺจุลฺลํ อาปตฺติ ปฏิจฺฉาเทนฺโต เอกํ อาปตฺติ อาปชฺชติ; ปาจิตฺตียํ.

ชานํ อุณฺวิสตีวสฺสํ ปุคฺคํ อุปสมฺปาเทนฺโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; อุปสมฺปาเทติ, ปโยเค ทุกฺกกุ. อุปสมฺปาเทเต อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส.

ชานํ เถยฺยสตุเถน สทฺธิํ สํวึชาย เอกทฺธานมคฺคํ ปฏฺฐิพชฺชนฺโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ปฏฺฐิพชฺชติ, ปโยเค ทุกฺกกุ. ปฏฺฐิพนฺเน อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส.

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อิ. นีหตาริกรณํ

มาตุคามเนน สหฺริ สํวิธาย เอกทฺธานมคฺคํ ปฏิปชฺชนฺโต เทว
อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ปฏิปชฺชติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. ปฏิปนฺเน
อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.

ปาปิกาย ทิฏฺฐิยา ยาวตติยํ สมณฺภาสนาย นปฺปฏินิสฺสชฺชนฺโต
เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ฌตฺติยา ทุกฺกมฺ. กมฺมวาจาปริโยसानเ
อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.

ชานํ ตถาวาทินา ภิกฺขุณา อกฺขานฺนุชฺชเมเน ตํ ทิฏฺฐิ อปฺปฏิ-
นิสฺสญฺเจเน สหฺริ สมฺภุญฺชนฺโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ;
สมฺภุญฺชติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ, สมฺภุตฺเต อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.

ชานํ ตถานาสิตํ สมณฺหุทฺทสํ อุปลापฺเนโต เทว อาปตฺติโย
อาปชฺชติ; อุปลापฺติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. อุปลापิตฺเต อาปตฺติ
ปาจิตฺตियสฺส.

สปปาณกาวคฺโค สตฺตโม.

๘. สหฺธมฺมิกาวคฺโค

[๑๗๒] “ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ” สหฺธมฺมิกํ วุจฺจมาโน “น ตาวาหํ
อาวุโส เอตสฺมี สิขฺขาปเท สิขฺขิสฺสามิ, ยาว นณฺณ”^๒ ภิกฺขุ
พฺยตฺตํ วินยธํ ปริปุจฺฉามิตี ภณฺนฺโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ;
ภณฺติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. ภณฺเต อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.

วินยํ วิวณฺเณนฺโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; วิวณฺเณติ,
ปโยเค ทุกฺกมฺ. วิวณฺณเต อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.,ฉ.,อ. อิม ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

^๒ ส.,ฉ.,เท. น นณฺณ

โมเหฺนโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; อนาโรปิเต โมเห
โมเหติ, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส. อารอฺปิเต โมเห โมเหติ, อาปตฺติ
ปาจิตฺติยสฺส.

ภิกขุ^๑ กุปีโต อนตฺตมโน ปหาริ เทนโต เทว อาปตฺติโย
อาปชฺชติ; ปหริติ, ปโยเค ทุกฺกภู. ปหญฺเฐ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส.

ภิกขุสฺส กุปีโต อนตฺตมโน ตลสฺสตํ อุกฺคิรฺนโต เทว
อาปตฺติโย อาปชฺชติ; อุกฺคิรฺติ, ปโยเค ทุกฺกภู. อุกฺคิรฺเต อาปตฺติ
ปาจิตฺติยสฺส.

ภิกขุ อมฺูลเกน สงฺฆาภิเสเสน อนฺุทฺธฺเสนโต เทว อาปตฺติโย
อาปชฺชติ; อนฺุทฺธฺเสติ, ปโยเค ทุกฺกภู. อนฺุทฺธฺสีเต อาปตฺติ
ปาจิตฺติยสฺส.

ภิกขุสฺส สณฺุจิจฺจ กุกฺกุกฺจํ อุปทหนฺโต เทว อาปตฺติโย
อาปชฺชติ; อุปทหฺติ, ปโยเค ทุกฺกภู. อุปทหฺติเต อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส.

ภิกขุณิ ภณฺุทฺทชาตานิ กลฺุทฺทชาตานิ วิวาทาปนฺุณานิ อุปสฺสุตํ
ติฏฺฐนฺโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ‘โสสฺสามิํติ คจฺฉติ, อาปตฺติ
ทุกฺกภูสฺส. ยตฺถ จิโต สฺฐนาติ, อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส.

ธมฺมิกานํ กมฺุมานํ ฉนฺุทํ ทตฺวา ปจฺฉา ขิยนธมฺมํ อาปชฺชนฺโต
เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ขิยติ, ปโยเค ทุกฺกภู. ขิยิตฺเต อาปตฺติ
ปาจิตฺติยสฺส.

สงฺฆเ วิณิจฺจนฺกถาย วตฺตมานาย ฉนฺุทํ อทตฺวา อญฺุจายาสนา
ปฏกมฺนฺโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ปริสาย หตฺถปาสํ
อวิขหนฺตสฺส^๒ อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส. วิขหิตฺเต อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส.

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อิ. ภิกขุสฺส^๒ ส.,ฉ.,เท.,อิ. วิขหนฺตสฺส

สมคฺเคน สงฺเขน จีวรํ ทตฺวา ปจฺฉา ขียนธมฺมํ อาปชฺชนฺโต
เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ขียติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. ขียิตฺเต อาปตฺติ
ปาจิตฺตियสฺส.

ชานํ สงฺฆิกํ ลากํ ปริณตํ ปุคฺคสฺส ปรีณาเมนฺโต เทว
อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ปรีณาเมติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. ปรีณามิตฺเต
อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.

สหธมฺมิกาวคฺโค อฏฺฐโม.

๕. รตนาวคฺโค^๑

[๑๗๓] ปุพฺเพ อปฺปฏิสํวิทิตฺโต รณฺโณ อนฺเตปุริ ปวิสฺสนฺโต
เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ปจฺมํ ปาทำ อุมฺมารํ อติฏฺกาเมติ,
อาปตฺติ ทุกฺกมฺสฺส. ทุตฺติยํ ปาทำ อติฏฺกาเมติ, อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.

รตนํ อุกฺคณฺหนฺโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; คณฺหาติ,
ปโยเค ทุกฺกมฺ. คหิตฺเต อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.

สนฺตํ ภิกฺขุํ อนาปฺปจฺฉา วิกาเล คามํ ปวิสฺสนฺโต เทว
อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ปจฺมํ ปาทำ ปริกฺเขเป ปวิสฺสนฺโต^๒ อติฏฺกาเมติ,
อาปตฺติ ทุกฺกมฺสฺส. ทุตฺติยํ ปาทำ อติฏฺกาเมติ, อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.

อฏฺฐิมยํ วา ทนฺตมยํ วา วิสาณมยํ วา สฺฐิจิมฺรํ การาเปนฺโต
เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; การาเปติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. การापิตฺเต
อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.

หมดอายุ 26/05/2566

ปมาณาติกกนฺตํ มณฺจํ วา ปิจํ วา การาเปนฺโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; การาเปติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. การापิตे อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส.

มณฺจํ วา ปิจํ วา ตูลฺลนทฺธํ การาเปนฺโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; การาเปติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. การापิตे อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส.

ปมาณาติกกนฺตํ นิสินฺหนํ การาเปนฺโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; การาเปติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. การापิตे อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส.

ปมาณาติกกนฺตํ กณฺหุปฏิจฺฉาที^๑ การาเปนฺโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; การาเปติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. การापิตे อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส.

ปมาณาติกกนฺตํ วสฺสิกสากฺกํ การาเปนฺโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; การาเปติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. การापิตे อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส.

สฺกตจิวรปฺปมาณํ จิวรํ การาเปนฺโต กติ อาปตฺติโย อาปชฺชติ. สฺกตจิวรปฺปมาณํ จิวรํ การาเปนฺโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; การาเปติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. การापิตे อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส. สฺกต-
จิวรปฺปมาณํ จิวรํ การาเปนฺโต อีมา เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ.

รตนวคฺโค^๒ นวโม.

ขุทฺทกานํ นิฏฺฐิตา.

^๑ ฉ.,เท. กณฺหุปฏิจฺฉาที

^๒ ส.,สุยา.,ฉ.,เท.,อิ.,มหา. ราชวคฺโค

๖. ปาฐกถาพิเศษยกย่อง

[๑๗๔] อณฺเฏติกาเย ภิกฺขุณิยา อนฺตรฆรํ ปวิฏฺฐาย หตฺถโต
 ขาทนียํ วา โภชนียํ วา สหตฺถา ปฏฺิคฺคเหตฺวา ภูณฺชนโต กติ
 อาปตฺติโย อาปชฺชติ. อณฺเฏติกาเย ภิกฺขุณิยา อนฺตรฆรํ ปวิฏฺฐาย
 หตฺถโต ขาทนียํ วา โภชนียํ วา สหตฺถา ปฏฺิคฺคเหตฺวา
 ภูณฺชนโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; “ภูณฺชิสฺสามีติ ปฏฺิคฺคณฺหาติ,
 อาปตฺติ ทุกฺกมฺมสฺส. อชฺโฆหาเร อชฺโฆหาเร อาปตฺติ ปาฏฺิเทสนีเยสฺส.
 อณฺเฏติกาเย ภิกฺขุณิยา อนฺตรฆรํ ปวิฏฺฐาย หตฺถโต ขาทนียํ วา
 โภชนียํ วา สหตฺถา ปฏฺิคฺคเหตฺวา ภูณฺชนโต อีมา เทว
 อาปตฺติโย อาปชฺชติ.

ภิกขุณิยา โวสาสนุตติยา น นีวาเรตฺวา ภุณฺชนโต เทว
 อापตฺติโย อापชฺชติ; “ภุณฺชิสุสามีติ ปฏฺฐิตคณฺหาติ, อापตฺติ
 ทุกกฺกฺกสฺส. อชฺโหมหาเร อชฺโหมหาเร อापตฺติ ปาฏิทฺสเนยฺยสฺส.

เสกขสมมเตสฺส กุเลสฺส ขาทนียํ วา โภชนียํ วา สหตถา
 ปฏิกคเหตฺวา ภุญฺชนโต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; “ภุญฺชิสฺสามีติ
 ปฏิกคณฺหาติ, อาปตฺติ ทุกกฺกสฺส. อชฺโฌหาเร อชฺโฌหาเร อาปตฺติ
 ปาฏิทฺเสนียสฺส.

อารยณเกสุ เสนาสเนสุ ปุพเพ อปปฏิสัทธิติ ขาหนี ยี วา
 โภขนี ยี วา อชัฎราเม สหตถา ปฏิกคเหตวา ภูณชนโต กติ
 อาปตติโย อาปชชติ. อารยณเกสุ เสนาสเนสุ ปุพเพ อปปฏิสัทธิติ
 ขาหนี ยี วา โภขนี ยี วา อชัฎราเม สหตถา ปฏิกคเหตวา
 ภูณชนโต เทว อาปตติโย อาปชชติ; “ภูณชิสสามีติ ปฏิกคณหาติ,
 อาปตติ ทุกกภูสส อชัโฆหาเร อชัโฆหาเร อาปตติ ปาฏิเทสนียสส.

อารณณเกสุ เสนาสเนสุ ปุพฺเพ อปฺปฏิสัวิทิตํ ขาทนียํ วา
โกชนียํ วา อชฺฌารามะ สหตฺถา ปฏิกฺคเหตฺวา ภูณฺชนฺโต อิมะ
เทว อาปตฺตติโย อาปชฺชติ.

จตฺตาริ ปาฏิตฺตเนยา นิฏฺฐิตา.

๗. เสาขียกณฺทำ

๑. ปริมณฑลวคฺโค

[๑๗๕] อนาถริยํ ปฏิจฺจ ปุรโต วา ปจฺจนโต วา โอลมฺเพนฺโต
นิวาเสนฺโต กติ อาปตฺตติโย อาปชฺชติ. อนาถริยํ ปฏิจฺจ ปุรโต วา
ปจฺจนโต วา โอลมฺเพนฺโต นิวาเสนฺโต เอกํ อาปตฺตติ อาปชฺชติ;
ทุกฺกณฺ्हี. อนาถริยํ ปฏิจฺจ ปุรโต วา ปจฺจนโต วา โอลมฺเพนฺโต
นิวาเสนฺโต อิมํ เอกํ อาปตฺตติ อาปชฺชติ.

อนาถริยํ ปฏิจฺจ ปุรโต วา ปจฺจนโต วา โอลมฺเพนฺโต
ปารุปนฺโต เอกํ อาปตฺตติ อาปชฺชติ; ทุกฺกณฺ्हี.

อนาถริยํ ปฏิจฺจ กายํ วิวริตฺวา อนฺตรชฺมเร คจฺจนฺโต เอกํ
อาปตฺตติ อาปชฺชติ; ทุกฺกณฺ्हี.

อนาถริยํ ปฏิจฺจ กายํ วิวริตฺวา อนฺตรชฺมเร นิสีทฺนฺโต เอกํ
อาปตฺตติ อาปชฺชติ; ทุกฺกณฺ्हี.

อนาถริยํ ปฏิจฺจ หตฺถํ วา ปาทำ วา กีฬาเปนฺโต อนฺตรชฺมเร
คจฺจนฺโต เอกํ อาปตฺตติ อาปชฺชติ; ทุกฺกณฺ्हี.

อนาถริยํ ปฏิจฺจ หตฺถํ วา ปาทำ วา กีฬาเปนฺโต อนฺตรชฺมเร
นิสีทฺนฺโต เอกํ อาปตฺตติ อาปชฺชติ; ทุกฺกณฺ्हี.

อนาทรียํ ปฏิจฺจ ตหํ ตหํ โอลฺเกนฺโต อนฺตรมเร คจฺจนฺโต
เอกํ อาปตฺตํ อาปชฺชติ; ทุกฺกมฺหิ.

อนาทรียํ ปฏิจฺจ ตหํ ตหํ โอลฺเกนฺโต อนฺตรมเร นิสฺสํทนฺโต
เอกํ อาปตฺตํ อาปชฺชติ; ทุกฺกมฺหิ.

อนาทรียํ ปฏิจฺจ อุกฺกิตฺตกาย อนฺตรมเร คจฺจนฺโต เอกํ
อาปตฺตํ อาปชฺชติ; ทุกฺกมฺหิ.

อนาทรียํ ปฏิจฺจ อุกฺกิตฺตกาย อนฺตรมเร นิสฺสํทนฺโต เอกํ
อาปตฺตํ อาปชฺชติ; ทุกฺกมฺหิ.

ปริมณฺทลวคฺโค ปจฺโม.^๑

๒. อุกฺกมฺภิกวคฺโค

[๑๗๖] อนาทรียํ ปฏิจฺจ อุกฺกมฺภิกาย^๒ อนฺตรมเร คจฺจนฺโต
เอกํ อาปตฺตํ อาปชฺชติ; ทุกฺกมฺหิ.

อนาทรียํ ปฏิจฺจ อุกฺกมฺภิกาย อนฺตรมเร นิสฺสํทนฺโต เอกํ
อาปตฺตํ อาปชฺชติ; ทุกฺกมฺหิ.

อนาทรียํ ปฏิจฺจ อุกฺกมฺภิกาย มหาสทฺทํ กโรนฺโต อนฺตรมเร
คจฺจนฺโต เอกํ อาปตฺตํ อาปชฺชติ; ทุกฺกมฺหิ.

อนาทรียํ ปฏิจฺจ อุกฺกมฺภิกาย มหาสทฺทํ กโรนฺโต อนฺตรมเร
นิสฺสํทนฺโต เอกํ อาปตฺตํ อาปชฺชติ; ทุกฺกมฺหิ.

อนาทรียํ ปฏิจฺจ กายปฺปจาลกํ อนฺตรมเร คจฺจนฺโต เอกํ
อาปตฺตํ อาปชฺชติ; ทุกฺกมฺหิ.

^๑ สฺยา. ปจฺโม วคฺโค, เอวมฺปรี.ป.

^๒ อ. อุกฺกมฺภิกาย

อนาทรียํ ปฏิจจ กายปฺปจาลกํ อนฺตรมเร นีสีทฺหนฺโต เอกํ
อาปตฺตํ อาปชฺชติ; ทุกฺกम्.

อนาทรียํ ปฏิจจ พาหุปฺปจาลกํ อนฺตรมเร คจฺจนฺโต เอกํ
อาปตฺตํ อาปชฺชติ; ทุกฺกम्.

อนาทรียํ ปฏิจจ พาหุปฺปจาลกํ อนฺตรมเร นีสีทฺหนฺโต เอกํ
อาปตฺตํ อาปชฺชติ; ทุกฺกम्.

อนาทรียํ ปฏิจจ สีสปฺปจาลกํ อนฺตรมเร คจฺจนฺโต เอกํ
อาปตฺตํ อาปชฺชติ; ทุกฺกम्.

อนาทรียํ ปฏิจจ สีสปฺปจาลกํ อนฺตรมเร นีสีทฺหนฺโต เอกํ
อาปตฺตํ อาปชฺชติ; ทุกฺกम्.

อุชฺชคฺคิมิกวคฺโค ทฺติโย.

๓. ขมฺภกตวคฺโค

[๑๗๗] อนาทรียํ ปฏิจจ ขมฺภกโต อนฺตรมเร คจฺจนฺโต เอกํ
อาปตฺตํ อาปชฺชติ; ทุกฺกम्.

อนาทรียํ ปฏิจจ ขมฺภกโต อนฺตรมเร นีสีทฺหนฺโต เอกํ
อาปตฺตํ อาปชฺชติ; ทุกฺกम्.

อนาทรียํ ปฏิจจ โอคฺคณฺจิตฺโต อนฺตรมเร คจฺจนฺโต เอกํ
อาปตฺตํ อาปชฺชติ; ทุกฺกम्.

อนาทรียํ ปฏิจจ โอคฺคณฺจิตฺโต อนฺตรมเร นีสีทฺหนฺโต เอกํ
อาปตฺตํ อาปชฺชติ; ทุกฺกम्.

อนาทรียํ ปฏิจฺจ อุกุกฺกิกาย อนฺตรฆเร คจฺจนฺโต เอกํ
อาปตฺตํ อาปชฺชติ; ทุกฺกम्.

อนาทรียํ ปฏิจฺจ ปลลตฺติกาย อนฺตรฆเร นิสินฺนโต เอกํ
อาปตฺตํ อาปชฺชติ; ทุกฺกम्.

อนาทรียํ ปฏิจฺจ อสกกจฺจํ ปิณฺทปาตํ ปฏิคฺคณฺหนฺโต เอกํ
อาปตฺตํ อาปชฺชติ; ทุกฺกम्.

อนาทรียํ ปฏิจฺจ ตหํ ตหํ โอลเณฺโต ปิณฺทปาตํ
ปฏิคฺคณฺหนฺโต เอกํ อาปตฺตํ อาปชฺชติ; ทุกฺกम्.

อนาทรียํ ปฏิจฺจ สฺสพณฺเณว พหุํ ปฏิคฺคณฺหนฺโต เอกํ
อาปตฺตํ อาปชฺชติ; ทุกฺกम्.

อนาทรียํ ปฏิจฺจ ญฺปิगतํ ปิณฺทปาตํ ปฏิคฺคณฺหนฺโต เอกํ
อาปตฺตํ อาปชฺชติ; ทุกฺกम्.

ขมฺภากตวคฺโค ตติโย.

๔. ปิณฺทปาตวคฺโค

[๑๗๘] อนาทรียํ ปฏิจฺจ อสกกจฺจํ ปิณฺทปาตํ ภูณฺชนฺโต
เอกํ อาปตฺตํ อาปชฺชติ; ทุกฺกम्.

อนาทรียํ ปฏิจฺจ ตหํ ตหํ โอลเณฺโต ปิณฺทปาตํ ภูณฺชนฺโต
เอกํ อาปตฺตํ อาปชฺชติ; ทุกฺกम्.

หมดอายุ 26/05/2566

อนาทรียํ ปฏิจฺจ ตหํ ตหํ โอมสิตฺวา ปิณฺทปาตํ ภูณฺชนฺโต
เอกํ อาปตฺตํ อาปชฺชติ; ทุกฺกम्.

อนาทรียํ ปฏิจจ สุปณฺเณว พหุํ ภูณฺชนฺโต เอกํ อาปตฺตํ
อาปชฺชติ; ทุกฺกภูมํ.

อนาทรียํ ปฏิจจ ญฺปโต^๑ โอมทฺทิตฺวา ปิณฺทปาตํ ภูณฺชนฺโต
เอกํ อาปตฺตํ อาปชฺชติ; ทุกฺกภูมํ.

อนาทรียํ ปฏิจจ สฺสํ วา พุณฺณชนํ วา โอทเนน
ปฏิจฺจนาทนฺโต เอกํ อาปตฺตํ อาปชฺชติ; ทุกฺกภูมํ.

อนาทรียํ ปฏิจจ สฺสํ วา โอทนํ วา อคฺคิลาโน อตฺตโน
อตฺถาย วิณฺญาเปตฺวา ภูณฺชนฺโต เอกํ อาปตฺตํ อาปชฺชติ; ทุกฺกภูมํ.

อนาทรียํ ปฏิจจ อฺชฺชฌานสณฺณํ ปเรสํ ปตฺตํ โอลฺลเกนฺโต
เอกํ อาปตฺตํ อาปชฺชติ; ทุกฺกภูมํ.

อนาทรียํ ปฏิจจ มหฺนตํ กพฺพํ กโรนฺโต เอกํ อาปตฺตํ
อาปชฺชติ; ทุกฺกภูมํ.

อนาทรียํ ปฏิจจ ทิฆํ อาโลปํ กโรนฺโต เอกํ อาปตฺตํ
อาปชฺชติ; ทุกฺกภูมํ.

ปิณฺทปาตวคฺโค จตฺตฺโต.

๕. กพพวคฺโค

[๑๗๙] อนาทรียํ ปฏิจจ อนาหฺเณว กพฺเพ มุขทวารํ วิวรณฺโต
เอกํ อาปตฺตํ อาปชฺชติ; ทุกฺกภูมํ.

อนาทรียํ ปฏิจจ ภูณฺชนฺโต สพฺพํ หตฺถํ มุเข ปกฺขิปนฺโต
เอกํ อาปตฺตํ อาปชฺชติ; ทุกฺกภูมํ.

^๑ โป. ญฺปิกโต, ส.,ฉ.,เท.,ธ.,มหา. ญฺปิกโต

อนาทรียํ ปฏิจฺจ สกพเพน มุขเน พุยาหรนฺโต เอกํ อาปตฺตํ
อาปชฺชติ; ทุกฺกम्.

อนาทรียํ ปฏิจฺจ ปิณฺทุกฺกเชปกํ ภูณฺชนฺโต เอกํ อาปตฺตํ
อาปชฺชติ; ทุกฺกम्.

อนาทรียํ ปฏิจฺจ กพฺพาวจฺเจทกํ ภูณฺชนฺโต เอกํ อาปตฺตํ
อาปชฺชติ; ทุกฺกम्.

อนาทรียํ ปฏิจฺจ อวคณฺทการกํ ภูณฺชนฺโต เอกํ อาปตฺตํ
อาปชฺชติ; ทุกฺกम्.

อนาทรียํ ปฏิจฺจ หตฺถนิทฺฐนํ ภูณฺชนฺโต เอกํ อาปตฺตํ
อาปชฺชติ; ทุกฺกम्.

อนาทรียํ ปฏิจฺจ สิตฺถาวการกํ ภูณฺชนฺโต เอกํ อาปตฺตํ
อาปชฺชติ; ทุกฺกम्.

อนาทรียํ ปฏิจฺจ ชิวหานิจฺจารกํ ภูณฺชนฺโต เอกํ อาปตฺตํ
อาปชฺชติ; ทุกฺกम्.

อนาทรียํ ปฏิจฺจ จปฺจปฺการกํ ภูณฺชนฺโต เอกํ อาปตฺตํ
อาปชฺชติ; ทุกฺกम्.

กพฺพวคฺโค ปณฺจโม.

๖. สุรฺรสุรฺวคฺโค

[๑๘๐] อนาทรียํ ปฏิจฺจ สุรฺรสุรฺการกํ ภูณฺชนฺโต เอกํ อาปตฺตํ
อาปชฺชติ; ทุกฺกम्.

หมดอายุ 26/05/2566

อนาทรียํ ปฏิจฺจ หตฺถนิลฺเลทกํ ภูณฺชนฺโต เอกํ อาปตฺตํ
อาปชฺชติ; ทุกฺกम्.

อนาทรียํ ปฏิจฺจ ปตฺตนิลฺเลหํ ภุญฺชนฺโต เอกํ อาปตฺตี
อาปชฺชติ; ทุกฺกภูมฺิ.

อนาทรียํ ปฏิจฺจ โยจฺจนฺนิลฺเลหํ ภุญฺชนฺโต เอกํ อาปตฺตี
อาปชฺชติ; ทุกฺกภูมฺิ.

อนาทรียํ ปฏิจฺจ สามิเสน หตฺถेณ ปาณียถาลํ ปฏิคฺคณฺหนฺโต
เอกํ อาปตฺตี อาปชฺชติ; ทุกฺกภูมฺิ.

อนาทรียํ ปฏิจฺจ สลิตถํ ปตฺตโรวณํ อนฺตรมเร จทฺทเนฺนโต
เอกํ อาปตฺตี อาปชฺชติ; ทุกฺกภูมฺิ.

อนาทรียํ ปฏิจฺจ จตฺตปาณิสฺส ฅมฺมํ เทเสนฺโต เอกํ
อาปตฺตี อาปชฺชติ; ทุกฺกภูมฺิ.

อนาทรียํ ปฏิจฺจ ทณฺทปาณิสฺส ฅมฺมํ เทเสนฺโต เอกํ
อาปตฺตี อาปชฺชติ; ทุกฺกภูมฺิ.

อนาทรียํ ปฏิจฺจ สตฺถปาณิสฺส ฅมฺมํ เทเสนฺโต เอกํ อาปตฺตี
อาปชฺชติ; ทุกฺกภูมฺิ.

อนาทรียํ ปฏิจฺจ อารุทฺปาณิสฺส ฅมฺมํ เทเสนฺโต เอกํ
อาปตฺตี อาปชฺชติ; ทุกฺกภูมฺิ.

สุรฺรสุรฺรคฺโค จญฺโจ.

๗. ปาทุกวคฺโค

[๑๘๑] อนาทรียํ ปฏิจฺจ ปาทุการุพฺพหฺสฺส ฅมฺมํ เทเสนฺโต
เอกํ อาปตฺตี อาปชฺชติ; ทุกฺกภูมฺิ.

หมดอายุ 26/05/2566

อนาทรียํ ปฏิจฺจ อุปาหฺนารุพฺพหฺสฺส ฅมฺมํ เทเสนฺโต เอกํ
อาปตฺตี อาปชฺชติ; ทุกฺกภูมฺิ.

อนาหาริย์ ปฏิจุจ ยานคตสฺส ฐมฺมํ เทเสนฺโต เอกํ อาปตฺตี
อาปชฺชติ; ทุกฺกณฺ्हี.

อนาหาริย์ ปฏิจุจ สยนคตสฺส ฐมฺมํ เทเสนฺโต เอกํ อาปตฺตี
อาปชฺชติ; ทุกฺกณฺ्हี.

อนาหาริย์ ปฏิจุจ ปลลตฺถิกาย นิสินฺนสฺส ฐมฺมํ เทเสนฺโต
เอกํ อาปตฺตี อาปชฺชติ; ทุกฺกณฺ्हี.

อนาหาริย์ ปฏิจุจ เวจิตสึสสฺส ฐมฺมํ เทเสนฺโต เอกํ อาปตฺตี
อาปชฺชติ; ทุกฺกณฺ्हี.

อนาหาริย์ ปฏิจุจ โอคฺคณฺจิตสึสสฺส ฐมฺมํ เทเสนฺโต เอกํ
อาปตฺตี อาปชฺชติ; ทุกฺกณฺ्हี.

อนาหาริย์ ปฏิจุจ จมายํ นิสึทิตฺวา อาสเน นิสินฺนสฺส ฐมฺมํ
เทเสนฺโต เอกํ อาปตฺตี อาปชฺชติ; ทุกฺกณฺ्हี.

อนาหาริย์ ปฏิจุจ นีเจ อาสเน นิสึทิตฺวา อุจฺเจ อาสเน
นิสินฺนสฺส ฐมฺมํ เทเสนฺโต เอกํ อาปตฺตี อาปชฺชติ; ทุกฺกณฺ्हี.

อนาหาริย์ ปฏิจุจ จิโต นิสินฺนสฺส ฐมฺมํ เทเสนฺโต เอกํ
อาปตฺตี อาปชฺชติ; ทุกฺกณฺ्हี.

อนาหาริย์ ปฏิจุจ ปจฺจนฺโต คจฺจนฺโต ปุโรโต คจฺจนฺตสฺส ฐมฺมํ
เทเสนฺโต เอกํ อาปตฺตี อาปชฺชติ; ทุกฺกณฺ्हี.

อนาหาริย์ ปฏิจุจ อุปฺเปถเน คจฺจนฺโต ปถเน คจฺจนฺตสฺส
ฐมฺมํ เทเสนฺโต เอกํ อาปตฺตี อาปชฺชติ; ทุกฺกณฺ्हี.

อนาหาริย์ ปฏิจุจ จิโต อุจฺจารํ วา ปสฺสาวํ วา กโรนฺโต
เอกํ อาปตฺตี อาปชฺชติ; ทุกฺกณฺ्हี.

อนาหาริย์ ปฏิจุจ หริเต อุจฺจารํ วา ปสฺสาวํ วา เขฬํ วา
กโรนฺโต เอกํ อาปตฺตี อาปชฺชติ; ทุกฺกณฺ्हี.

อนาทรียํ ปฏิจจ อุกเก อจฺจาร์ วา ปสฺสาวํ วา เขฬํ วา
 กโรนฺโต กติ อาปตฺติโย อาปชฺชติ. อนาทรียํ ปฏิจจ อุกเก
 อจฺจาร์ วา ปสฺสาวํ วา เขฬํ วา กโรนฺโต เอกํ อาปตฺติ
 อาปชฺชติ; ทุกุกฺกํ. อนาทรียํ ปฏิจจ อุกเก อจฺจาร์ วา ปสฺสาวํ
 วา เขฬํ วา กโรนฺโต อิมํ เอกํ อาปตฺติ อาปชฺชติ.

ปาทุกวกฺโค สตฺตโม.

ปณฺจสตฺตติ เสขิยา นิฏฺฐิตา.

กตาปตฺติวโร นิฏฺฐิตो ทฺติโย.

๓. วิปตฺติวโร

[๑๘๒] เมถุนํ ฆมฺมํ ปฏิเสวนตฺสส อาปตฺติโย จตฺตุนํ วิปตฺตินํ
 กติ วิปตฺติโย ภาชนฺติ. เมถุนํ ฆมฺมํ ปฏิเสวนตฺสส อาปตฺติโย
 จตฺตุนํ วิปตฺตินํ เทว วิปตฺติโย ภาชนฺติ; สิยา สิลวิปตฺติ, สิยา
 อาจารวิปตฺติ ๔เปฯ

อนาทรียํ ปฏิจจ อุกเก อจฺจาร์ วา ปสฺสาวํ วา เขฬํ วา
 กโรนฺตฺสส อาปตฺติ จตฺตุนํ วิปตฺตินํ กติ วิปตฺติโย ภาชนฺติ.
 อนาทรียํ ปฏิจจ อุกเก อจฺจาร์ วา ปสฺสาวํ วา เขฬํ วา
 กโรนฺตฺสส อาปตฺติ จตฺตุนํ วิปตฺตินํ เอกํ วิปตฺติ ภาชนฺติ; อาจารวิปตฺติ.

วิปตฺติวโร นิฏฺฐิตो ตติโย.

๔. สงฺคหิตวโร

[๑๘๓] เมถุนํ ฆมฺมํ ปฏิเสวนตฺสส อาปตฺติโย สตฺตุนํ
 อาปตฺติกฺขนฺธานํ กตฺติหิ อาปตฺติกฺขนฺเชหิ สงฺคหิตา. เมถุนํ ฆมฺมํ

ปฏิสเวนตสส อापตติโย สตตन्हํ อापตติกฺขนฺธานํ ตีหิ
 อापตติกฺขนฺเชหิ สงฺคหิตา; ลียา ปาราชิกาปตฺติกฺขนฺเชน, ลียา
 ฤลลจฺจยาปตฺติกฺขนฺเชน, ลียา ทุกฺกฏापตฺติกฺขนฺเชน ฯเปฯ

อนาทรียํ ปฏิจฺจ อุทเก อุจฺจาร์ วา ปสฺสาวํ วา เขฬํ วา
 กโรนฺตสส อापตฺติ สตตन्हํ อापตฺติกฺขนฺธานํ กตฺตีหิ อापตฺติกฺ-
 ขนฺเชหิ สงฺคหิตา. อนาทรียํ ปฏิจฺจ อุทเก อุจฺจาร์ วา ปสฺสาวํ
 วา เขฬํ วา กโรนฺตสส อापตฺติ สตตन्हํ อापตฺติกฺขนฺธานํ
 เอเกน อापตฺติกฺขนฺเชน สงฺคหิตา; ทุกฺกฏापตฺติกฺขนฺเชน.

สงฺคหิตวโร นิฏฺฐิตो จตฺตโต.

๕. สมุฏจานวโร

[๑๘๔] เมถุนํ ฐมมํ ปฏิสเวนตสส อापตฺติโย จन्हํ
 อापตฺติสมุฏจानานํ กตฺตีหิ สมุฏจาเนหิ สมุฏจหนฺติ.^๑ เมถุนํ ฐมมํ
 ปฏิสเวนตสส อापตฺติโย จन्हํ อापตฺติสมุฏจानานํ เอเกน
 สมุฏจาเนน สมุฏจหนฺติ; กายโต จ จิตฺตโต จ สมุฏจหนฺติ น
 วาจโต ฯเปฯ

อนาทรียํ ปฏิจฺจ อุทเก อุจฺจาร์ วา ปสฺสาวํ วา เขฬํ วา
 กโรนฺตสส อापตฺติ จन्हํ อापตฺติสมุฏจानานํ กตฺตีหิ สมุฏจาเนหิ
 สมุฏจาติ. อนาทรียํ ปฏิจฺจ อุทเก อุจฺจาร์ วา ปสฺสาวํ วา
 เขฬํ วา กโรนฺตสส อापตฺติ จन्हํ อापตฺติสมุฏจानานํ เอเกน
 สมุฏจาเนน สมุฏจาติ; กายโต จ จิตฺตโต จ สมุฏจาติ
 น วาจโต.

สมุฏจานวโร นิฏฺฐิตो ปณฺจโม.

^๑ ลี.,ฉ.,เท. สมุฏจหนฺติ, เอวมุปริป.

๖. อธิกรณวโร

[๑๘๕] เมถุนํ ฐมมํ ปฏิเสวนุตตสฺส อาปตฺตติโย จตฺตุนนํ
 อธิกรณานํ กตมํ อธิกรณํ. เมถุนํ ฐมมํ ปฏิเสวนุตตสฺส อาปตฺตติโย
 จตฺตุนนํ อธิกรณานํ อาปตฺตตาทิกรณํ ฯเปฯ

อนาทรียํ ปฏิจฺจ อุทเก อุจฺจารํ วา ปสฺสวํ วา เขฬํ วา
 กโรนุตตสฺส อาปตฺตติ จตฺตุนนํ อธิกรณานํ กตมํ อธิกรณํ. อนาทรียํ
 ปฏิจฺจ อุทเก อุจฺจารํ วา ปสฺสวํ วา เขฬํ วา กโรนุตตสฺส
 อาปตฺตติ จตฺตุนนํ อธิกรณานํ อาปตฺตตาทิกรณํ.

อธิกรณวโร นิฏฺฐจิตฺโต จญฺโজ.

๗. สมถวโร

[๑๘๖] เมถุนํ ฐมมํ ปฏิเสวนุตตสฺส อาปตฺตติโย สตฺตตฺตุนนํ
 สมถานํ กตฺตีหิ สมเถหิ สมฺมมฺนฺติ. เมถุนํ ฐมมํ ปฏิเสวนุตตสฺส
 อาปตฺตติโย สตฺตตฺตุนนํ สมถานํ ตฺตีหิ สมเถหิ สมฺมมฺนฺติ; ลียา
 สมฺมุขาวินเยน จ ปฏิญฺญาตกรเณน จ, ลียา สมฺมุขาวินเยน จ
 ตินฺนวตฺถการเกน จ ฯเปฯ

อนาทรียํ ปฏิจฺจ อุทเก อุจฺจารํ วา ปสฺสวํ วา เขฬํ วา
 กโรนุตตสฺส อาปตฺตติ สตฺตตฺตุนนํ สมถานํ กตฺตีหิ สมเถหิ สมฺมมฺนฺติ.
 อนาทรียํ ปฏิจฺจ อุทเก อุจฺจารํ วา ปสฺสวํ วา เขฬํ วา
 กโรนุตตสฺส อาปตฺตติ สตฺตตฺตุนนํ สมถานํ ตฺตีหิ สมเถหิ สมฺมมฺนฺติ;
 ลียา สมฺมุขาวินเยน จ ปฏิญฺญาตกรเณน จ, ลียา สมฺมุขาวินเยน
 จ ตินฺนวตฺถการเกน จ.

สมถวโร นิฏฺฐจิตฺโต สตฺตตโม.

๘. สมุจฺจยวาทโร

[๑๘๗] เมถุนํ ฐมมํ ปฏฺวีเสวนุโต กติ อาปตฺตติโย อาปชฺชติ.
 เมถุนํ ฐมมํ ปฏฺวีเสวนุโต ติสฺโส อาปตฺตติโย อาปชฺชติ; อกฺขายิตะ
 สรีเร เมถุนํ ฐมมํ ปฏฺวีเสวติ, อาปตฺตติ ปาราชิกสฺส. เยภฺยุเยน
 ขายิตะ สรีเร เมถุนํ ฐมมํ ปฏฺวีเสวติ อาปตฺตติ ฤๅลลจฺจยสฺส
 วิวฏฺฏกเต^๑ มุขะ อจฺจุปนฺตํ องฺกชาตํ ปเวเสติ, อาปตฺตติ ทุกฺกฏสฺส.
 เมถุนํ ฐมมํ ปฏฺวีเสวนุโต อิมะ ติสฺโส อาปตฺตติโย อาปชฺชติ.

ตา อาปตฺตติโย จตฺตุนํ วิปตฺตีนํ กติ วิปตฺตติโย ภาชนฺติ.
 สตฺตุนํ อาปตฺตติกฺขนฺธานํ กตฺตีหิ อาปตฺตติกฺขนฺเชหิ สงฺคหิตา.
 จนฺนํ อาปตฺตติสมุฏฺฏจฺานานํ กตฺตีหิ สมุฏฺฏจฺาเนหิ สมุฏฺฏจฺหนฺติ. จตฺตุนํ
 อธิกรณานํ กตมํ อธิกรณํ. สตฺตุนํ สมณานํ กตฺตีหิ สมณเณหิ
 สมฺมณฺติ. ตา อาปตฺตติโย จตฺตุนํ วิปตฺตีนํ เทว วิปตฺตติโย ภาชนฺติ;
 สียา สึลวิปตฺตึ สียา อาจารวิปตฺตึ. สตฺตุนํ อาปตฺตติกฺขนฺธานํ
 ตีหิ อาปตฺตติกฺขนฺเชหิ สงฺคหิตา; สียา ปาราชิกาปตฺตติกฺขนฺเชน,
 สียา ฤๅลลจฺจยาปตฺตติกฺขนฺเชน, สียา ทุกฺกฏาปตฺตติกฺขนฺเชน. จนฺนํ
 อาปตฺตติสมุฏฺฏจฺานานํ เอเกน สมุฏฺฏจฺาเนน สมุฏฺฏจฺหนฺติ; กายโต จ
 จิตฺตโต จ สมุฏฺฏจฺหนฺติ น วาจโต. จตฺตุนํ อธิกรณานํ
 อาปตฺตตาทิกรณํ. สตฺตุนํ สมณานํ ตีหิ สมณเณหิ สมฺมณฺติ; สียา
 สมฺมุขาวินเยน จ ปฏฺวีณฺวาทกรเณน จ, สียา สมฺมุขาวินเยน จ
 ตินฺนวตฺตถารเกน จ ๕เป๕

อนาทรียํ ปฏิจฺจ อุกฺเก อุกฺจารํ วา ปสฺสวํ วา เขฬํ วา
 กโรนฺโต กติ อาปตฺตํ โย อาปชฺชติ. อนาทรียํ ปฏิจฺจ อุกฺเก
 อุกฺจารํ วา ปสฺสวํ วา เขฬํ วา กโรนฺโต เอกํ อาปตฺตํ
 อาปชฺชติ; ทุกฺกम्. อนาทรียํ ปฏิจฺจ อุกฺเก อุกฺจารํ วา ปสฺสวํ
 วา เขฬํ วา กโรนฺโต อิมํ เอกํ อาปตฺตํ อาปชฺชติ.

สา อาปตฺตํ จตฺตุนํ วิปตฺตํ กติ วิปตฺตํ โย ภาชติ. สตฺตุนํ
 อาปตฺตํ กฺขนฺธานํ กตฺตีหิ อาปตฺตํ กฺขนฺเชหิ สงฺคหิตา. จตฺตุนํ อาปตฺตํ-
 สมฺมจฺจานานํ กตฺตีหิ สมฺมจฺจาเนหิ สมฺมจฺจาติ. จตฺตุนํ อธิกรณานํ
 กตมํ อธิกรณํ. สตฺตุนํ สมณานํ กตฺตีหิ สมณฺเถหิ สมฺมตฺติ. สา
 อาปตฺตํ จตฺตุนํ วิปตฺตํ เอกํ วิปตฺตํ ภาชติ อจฺจารวิปตฺตํ.
 สตฺตุนํ อาปตฺตํ กฺขนฺธานํ เอเกน อาปตฺตํ กฺขนฺเชน สงฺคหิตา;
 ทุกฺกมฺ อาปตฺตํ กฺขนฺเชน. จตฺตุนํ อาปตฺตํ สมฺมจฺจานานํ เอเกน สมฺมจฺจาเนน
 สมฺมจฺจาติ; กายโต จ จิตฺตโต จ สมฺมจฺจาติ น วาจโต. จตฺตุนํ
 อธิกรณานํ อาปตฺตํ อธิกรณํ. สตฺตุนํ สมณานํ ตีหิ สมณฺเถหิ
 สมฺมตฺติ; สียา สมฺมุขาวินเยน จ ปญฺญิตฺตกรณฺเณน จ, สียา
 สมฺมุขาวินเยน จ ตินฺนวตฺถการเกน จ.

สมฺมจฺจยวโร นิฏฺฐิตो อฏฺฐโม.

อิมํ อฏฺฐํ วารา สชฺฌายมตฺเตน^๑ ลิขิตา.

ตสฺสทฺธานํ

กตฺถ ปณฺณตฺตํ กตฺตี จ วิปตฺตํ สงฺคเหเนน จ
 สมฺมจฺจานาธิกรณา สมโถ จ สมฺมจฺจโยติ.^๒

^๑ อ. สชฺฌายมคฺเคน ^๒ ส. สมโถ สมฺมจฺจเยน จาติ, อ. สมถา สมฺมจฺจเยน จาติ.

๑. กตฺถปณฺณตฺติวโร ๑. ปาราชิกกณฺฑํ

[๑๘๘] “ยฺนฺเตน ภควตา ชานตา ปสฺสตา อรหตา สมฺมา-
สมฺพุทฺเฐน เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺวิเสวนปจฺจยา ปาราชิกํ กตฺถ ปณฺณตฺตํ.
กํ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมี ฯเปฯ เกนาภฺญนฺติ.

“ยฺนฺเตน ภควตา ชานตา ปสฺสตา อรหตา สมฺมาสมฺพุทฺเฐน
เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺวิเสวนปจฺจยา ปาราชิกํ กตฺถ ปณฺณตฺตณฺติ.
เวสาลียา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภภาติ. สฺสฺทินฺนํ กลนฺทปฺตฺตํ อารพฺภ.
“กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สฺสฺทินฺโน กลนฺทปฺตฺโต ปุรฺาณทฺตฺติยิกาย เมถุนํ
ฌมฺมํ ปฏฺวิเสว, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. “อตฺถิ ตตฺถ ปณฺณตฺติ อนฺุปฺปณฺณตฺติ
อนฺุปฺปนฺนปณฺณตฺตํ. เอกา ปณฺณตฺติ, เทว อนฺุปฺปณฺณตฺติโย,
อนฺุปฺปนฺนปณฺณตฺติ ตสฺมี นตฺถิ. “สพฺพตฺถปณฺณตฺติ ปเทสปณฺณตฺติ.
สพฺพตฺถปณฺณตฺติ. “สาธารณปณฺณตฺติ อสาธารณปณฺณตฺตํ. สาธารณ-
ปณฺณตฺติ. “เอกโตปณฺณตฺติ อุกฺโตปณฺณตฺตํ. อุกฺโตปณฺณตฺติ.
“ปณฺจณฺนํ ปาติโมกฺขทฺเทศานํ กตฺถโกธํ กตฺถ ปริยาปนฺนนฺติ.
นิทาโนคฺชํ นิทานปริยาปนฺนํ. “กตฺเมน อุกฺเทศฺเสน อุกฺเทศํ อากจฺจตฺติ.
ทฺตฺติเยน อุกฺเทศฺเสน อุกฺเทศํ อากจฺจติ. “จตฺตุนฺนํ วิปตฺตํ กตฺมา
วิปตฺตํ. สิลวิปตฺติ. “สตฺตุนฺนํ อาปตฺติกฺขนฺธานํ กตฺโม อาปตฺติก-
ขนฺธโรติ. ปาราชิกาปตฺติกฺขนฺธโร. “จณฺนํ อาปตฺติสมฺภูจฺานานํ กติหิ
สมฺภูจฺาเนหิ สมฺภูจฺาตฺติ. เอเกน สมฺภูจฺาเนน สมฺภูจฺาติ; กายโต จ
จิตฺตโต จ สมฺภูจฺาติ น วาจโต ฯเปฯ “เกนาภฺญนฺติ. ปารมฺปฺราภฺญํ.

ตโต มหินโท อิกฺกโย อุตฺตโย เจว สมฺพโล

ฯเปฯ

เอเต นาคา มหาปณฺญา วินยณฺณ มคฺคโกวิทา
วินยํ ทีเป ปกาเสสฺส ปิฎกํ ตมฺพปณฺณียาติ.

[๑๘๙] “ยฺนฺเตน ภควตา ชานตา ปสฺสตา อรหตา สมฺมา-
สมฺพุทฺธเณ อทินฺนํ อาทียนปจฺจยา ปาราชิกํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ.
ราชคเห ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. ธนียํ กุมฺภการปฺตตํ อารพฺภ.
“กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. ธนียโย กุมฺภการปฺตโต รณฺโณ ทารฺฐนิ อทินฺนํ
อาทียิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา อนฺุปฺปณฺณตฺติ.
จฺนฺนํ อาปตฺติสมฺภูจฺานานํ ตีหิ สมฺภูจฺาเนหิ สมฺภูจฺาติ; สียา
กายโต จ จิตฺตโต จ สมฺภูจฺาติ น วาจโต, สียา วาจโต จ
จิตฺตโต จ สมฺภูจฺาติ น กายโต, สียา กายโต จ วาจโต จ
จิตฺตโต จ สมฺภูจฺาติ.

[๑๙๐] “สณฺจิจฺจ มนุสฺสวિકฺคหํ ชีวิตา โวโรปนปจฺจยา
ปาราชิกํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. เวสาลียา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ.
สมฺพหุเล ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหุลา ภิกฺขุ
อณฺณมณฺณํ ชีวิตา โวโรเปสฺส, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ
เอกา อนฺุปฺปณฺณตฺติ. จฺนฺนํ อาปตฺติสมฺภูจฺานานํ ตีหิ สมฺภูจฺาเนหิ
สมฺภูจฺาติ; สียา กายโต จ จิตฺตโต จ สมฺภูจฺาติ น วาจโต, สียา
วาจโต จ จิตฺตโต จ สมฺภูจฺาติ น กายโต, สียา กายโต จ
วาจโต จ จิตฺตโต จ สมฺภูจฺาติ ฯเปฯ

หมตอายุ 26, 15/2556 [๑๙๑] “อสนฺตํ อฏฺถํ อุตฺตริมนุสฺสธมฺมํ อุลฺลปนปจฺจยา
ปาราชิกํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. เวสาลียา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ.

วคฺคฺมุทาตีริเย ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. วคฺคฺมุทาตีริยา
ภิกฺขุ คิหิํ อณฺณมณฺณสฺส อุตฺตริมฺนุสฺสธมฺมสฺส วณฺณํ ภาสีสุ,^๑
ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ เอกา อณฺุปปณฺณตฺติ. จณฺํ
อาปตฺติสฺมฺมจฺานานํ ตีหิ สฺมฺมจฺาเนหิ สฺมฺมจฺาติ; สียา กายโต จ
จิตฺตโต จ สฺมฺมจฺาติ น วาจโต, สียา วาจโต จ จิตฺตโต จ
สฺมฺมจฺาติ น กายโต, สียา กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ
สฺมฺมจฺาติ ๕เปฯ

๒. สงฺฆาติเสสกณฺหาติ

[๑๙๒] “ยฺนฺเตน^๒ ภควตา ชานตา ปสฺสตา อรหตา สมฺมา-
สมฺพุทฺเธน อูปกฺกมิตฺวา อสฺสจี โมจฺนปจฺจยา สงฺฆาติเสโส กตฺถ
ปณฺณตฺโต. กํ อารพฺภ. กิสฺมี วตฺถุสฺมี ๕เปฯ “เกนาภฺภูนฺติ.

“ยฺนฺเตน ภควตา ชานตา ปสฺสตา อรหตา สมฺมาสมฺพุทฺเธน
อูปกฺกมิตฺวา อสฺสจี โมจฺนปจฺจยา สงฺฆาติเสโส กตฺถ ปณฺณตฺโตติ.
สวตฺถียา ปณฺณตฺโต. “กํ อารพฺภาติ. อายสฺมนฺตํ เสยฺยสํ
อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อายสฺมา เสยฺยสโก อูปกฺกมิตฺวา
อสฺสจี โมเจสิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. “อตฺถิ ตตฺถ ปณฺณตฺติ อณฺุปปณฺณตฺติ
อณฺุปปณฺณปณฺณตฺติ. เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา อณฺุปปณฺณตฺติ,
อณฺุปปณฺณปณฺณตฺติ ตสฺมี นตฺถิ. “สพฺพตฺถปณฺณตฺติ ปเทสปณฺณตฺติ.
สพฺพตฺถปณฺณตฺติ. “สาธารณปณฺณตฺติ อสาธารณปณฺณตฺติ.
อสาธารณปณฺณตฺติ. “เอกโตปณฺณตฺติ อุกโต ปณฺณตฺติ. เอกโต-

ปณณตติ. “ปณณนํ ปาติโมกฺขทุทเทสํ กตฺถกํ กตฺถ ปริยาปนฺนํ. นิทานนํ นิทานปริยาปนํ. “กตฺเมน อุกฺกเทเสน อุกฺกเทสํ อากจฺจตฺติ. ตติเยน อุกฺกเทเสน อุกฺกเทสํ อากจฺจติ. “จตฺตุนํ วิปตฺตีนํ กตฺมา วิปตฺตติ. สิลวิปตฺติ. “สตฺตุนํ อาปตฺติกฺขนฺธํ กตฺโม อาปตฺติกฺขนฺธโรติ. สงฺฆาภิเสสาปตฺติกฺขนฺธโร. จนฺนํ อาปตฺติสมฺภูจฺจํ กตฺตีหิ สมฺภูจฺจเนหิ สมฺภูจฺจติ.” เอเกน สมฺภูจฺจเนน สมฺภูจฺจติ; กายโต จ จิตฺตโต จ สมฺภูจฺจติ น วาจโต ๕เปฯ “เกนาภฺภูตฺติ. ปรมฺปฺราภฺภู.

อุปาลิ ทาสโก เจว โสณโก สิกฺคโว ตถา
 โมคฺคลีปฺตฺเตน ปณฺจมา เอเต ชมฺพุสิริวฺหเย
 ตโต มหิโน อธิฏฺฐโย อุตฺตโย เจว สมฺพโล
 ๕เปฯ

เอเต นาคา มหาปณฺญา วินยณฺณ มคฺคโกวิทา
 วินยํ ทีเป ปกาเสสํ ปิฎกํ ตมฺพปณฺณียาติ.

“มาตุคามเณ สหฺวี กายสํสคฺคํ สમાปชฺชนปจฺจยา สงฺฆาภิเสโส กตฺถ ปณณตฺโตติ. สาวตฺถียา ปณณตฺโต. “กํ อารพฺภาติ. อายสฺมนตํ อุทายี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อายสฺมา อุทายี มาตุคามเณ สหฺวี กายสํสคฺคํ สમાปชฺช, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณณตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติสมฺภูจฺจํ เอเกน สมฺภูจฺจเนน สมฺภูจฺจติ; กายโต จ จิตฺตโต จ สมฺภูจฺจติ น วาจโต ๕เปฯ

“มาตุคามํ ทฺฐจฺจุลลาหิ วาจาหิ โอบาสนปจฺจยา สงฺฆาภิเสโส กตฺถ ปณณตฺโตติ. สาวตฺถียา ปณณตฺโต. “กํ อารพฺภาติ. อายสฺมนตํ

อุทายี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อายสฺมา อุทายี มาตุคามํ
ทฺฐจฺจุลลาหิ วาจาหิ โอมาสิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ
อาปตฺติสฺมฺมฺจฺฉานนํ ตีหิ สฺมฺมฺจฺฉาเนหิ สฺมฺมฺจฺฉาติ; ลียา กายโต จ
จิตฺตโต จ สฺมฺมฺจฺฉาติ น วาจโต, ลียา วาจโต จ จิตฺตโต จ
สฺมฺมฺจฺฉาติ น กายโต, ลียา กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ
สฺมฺมฺจฺฉาติ ๕เป๕

“มาตุคามสฺส สนฺติเก อตฺตกามปาริจริยาย วณฺณํ ภาสนปจฺจยา
สงฺฆาติเสโส กตถ ปณฺณตฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺติ. “กํ
อารพฺภาติ. อายสฺมนนฺตํ อุทายี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ.
อายสฺมา อุทายี มาตุคามสฺส สนฺติเก อตฺตกามปาริจริยาย วณฺณํ
อภาสิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสฺมฺมฺจฺฉานนํ
ตีหิ สฺมฺมฺจฺฉาเนหิ สฺมฺมฺจฺฉาติ.

“สณฺจิริตฺตํ สมาปชฺชนปจฺจยา สงฺฆาติเสโส กตถ ปณฺณตฺติ.
สาวตฺถิยา ปณฺณตฺติ. “กํ อารพฺภาติ. อายสฺมนนฺตํ อุทายี
อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อายสฺมา อุทายี สณฺจิริตฺตํ สมาปชฺช,
ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา อนุปปณฺณตฺติ. จนนํ
อาปตฺติสฺมฺมฺจฺฉานนํ จหิ สฺมฺมฺจฺฉาเนหิ สฺมฺมฺจฺฉาติ; ลียา กายโต
สฺมฺมฺจฺฉาติ น วาจโต น จิตฺตโต, ลียา วาจโต สฺมฺมฺจฺฉาติ
น กายโต น จิตฺตโต, ลียา กายโต จ วาจโต จ สฺมฺมฺจฺฉาติ
น จิตฺตโต, ลียา กายโต จ จิตฺตโต จ สฺมฺมฺจฺฉาติ น วาจโต,
ลียา วาจโต จ จิตฺตโต จ สฺมฺมฺจฺฉาติ น กายโต, ลียา
กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สฺมฺมฺจฺฉาติ.

“สณฺเฆาจิกาย กุฏี การานปนปจฺจยา สงฺฆาติเสโส กตถ
ปณฺณตฺติ. อาพวียา ปณฺณตฺติ. “กํ อารพฺภาติ. อาพวีกะ ภิกฺขุ

อารพภ. “กิสฺมี วตฺตฺสฺมินฺติ. อาพวิกา ภิกฺขุ สญฺญาจิกาย กุฏฺฐิ การาเปสฺสุ, ตสฺมี วตฺตฺสฺมี. เอกา ปญฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสฺมฺมฺจฺฉานํ จหิ สฺมฺมฺจฺฉาเนหิ สฺมฺมฺจฺฉาติ ฯเปฯ

“มหฺลลกํ วิหารํ การาปนปจฺจยา สงฺฆาติเสโส กตฺถ ปญฺณตฺโตติ. โกสมฺพียา ปญฺณตฺโต. “กํ อารพฺภาติ. आयสฺมนตํ จนนํ อารพภ. “กิสฺมี วตฺตฺสฺมินฺติ. आयสฺมา จนนํ วิหารวตฺตฺสฺโสเรนฺโต อญฺณตรํ เจตฺติยรฺกฺขํ เจทาเปสิ, ตสฺมี วตฺตฺสฺมี. เอกา ปญฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสฺมฺมฺจฺฉานํ จหิ สฺมฺมฺจฺฉาเนหิ สฺมฺมฺจฺฉาติ ฯเปฯ

“ภิกฺขุ อมฺมฺลเกน ปาราชิกเกน ฐมฺเมน อนฺนทฺธฺสนปจฺจยา สงฺฆาติเสโส กตฺถ ปญฺณตฺโตติ. ราชคเห ปญฺณตฺโต. “กํ อารพฺภาติ. เมตฺตฺติยภุมฺมชเก^๑ ภิกฺขุ อารพภ. “กิสฺมี วตฺตฺสฺมินฺติ. เมตฺตฺติยภุมฺมชกา ภิกฺขุ आयสฺมนตํ ทพฺพํ มลฺลปฺตฺตํ อมฺมฺลเกน ปาราชิกเกน ฐมฺเมน อนฺนทฺธฺสฺสํ, ตสฺมี วตฺตฺสฺมี. เอกา ปญฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสฺมฺมฺจฺฉานํ จหิ สฺมฺมฺจฺฉาเนหิ สฺมฺมฺจฺฉาติ ฯเปฯ

“ภิกฺขุ อญฺณภาคฺยสฺส อธิกรณสฺส กิณฺจิ เทสํ เลสมตฺตํ อุปาทาย ปาราชิกเกน ฐมฺเมน อนฺนทฺธฺสนปจฺจยา สงฺฆาติเสโส กตฺถ ปญฺณตฺโตติ. ราชคเห ปญฺณตฺโต. “กํ อารพฺภาติ. เมตฺตฺติยภุมฺมชเก ภิกฺขุ อารพภ. “กิสฺมี วตฺตฺสฺมินฺติ. เมตฺตฺติยภุมฺมชกา ภิกฺขุ आयสฺมนตํ ทพฺพํ มลฺลปฺตฺตํ อญฺณภาคฺยสฺส อธิกรณสฺส กิณฺจิ เทสํ เลสมตฺตํ อุปาทาย ปาราชิกเกน ฐมฺเมน อนฺนทฺธฺสฺสํ, ตสฺมี วตฺตฺสฺมี. เอกา

^๑ ส.จ. เมตฺตฺติยภุมฺมชเก

ปณฺณตฺติ. ฉนฺนํ อปตฺติสมุจฺจานานํ ตีหิ สมุจฺจาเนหิ สมุจฺจาติ
ฯเปฯ

“สงฺฆเมทกสฺส ภิกฺขุโน ยาวตติยํ สมนุภาสนาย นปฺปฏฺิ-
นิสฺสชฺชนปจฺจยา สงฺฆาติเสโส กตถ ปณฺณตฺโตติ. ราชคเห
ปณฺณตฺโต. “กํ อารพฺภาติ. เทวทตฺตํ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ.
เทวทตฺโต สมนคฺคสฺส สงฺฆสฺส เมทาย ปรกกมิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี.
เอกา ปณฺณตฺติ. ฉนฺนํ อปตฺติสมุจฺจานานํ เอเกน สมุจฺจาเนน
สมุจฺจาติ; กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สมุจฺจาติ ฯเปฯ

“เมทานุวตฺตกานํ ภิกฺขุโน ยาวตติยํ สมนุภาสนาย นปฺปฏฺิ-
นิสฺสชฺชนปจฺจยา สงฺฆาติเสโส กตถ ปณฺณตฺโตติ. ราชคเห
ปณฺณตฺโต. “กํ อารพฺภาติ. สมพฺพหุเล ภิกฺขุ อารพฺภ. “กิสฺมี
วตฺถุสฺมินฺติ. สมพฺพหุลา ภิกฺขุ เทวทตฺตสฺส สงฺฆเมทาย ปรกกมนตฺส
อนุวตฺตกา อหฺสํ วคฺควาทกา, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ.
ฉนฺนํ อปตฺติสมุจฺจานานํ เอเกน สมุจฺจาเนน สมุจฺจาติ;
กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สมุจฺจาติ ฯเปฯ

“ทุพฺพจสฺส ภิกฺขุโน ยาวตติยํ สมนุภาสนาย นปฺปฏฺิ-
นิสฺสชฺชนปจฺจยา สงฺฆาติเสโส กตถ ปณฺณตฺโตติ. โกสุมฺพิยา ปณฺณตฺโต.
“กํ อารพฺภาติ. อายสฺมนตํ ฉนฺนํ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ.
อายสฺมา ฉนฺโน ภิกฺขุหิ สหฺรณฺมิกํ วุจฺจมานอ อตฺตานํ อวจนีย
อกาสิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. ฉนฺนํ อปตฺติสมุจฺจานานํ
เอเกน สมุจฺจาเนน สมุจฺจาติ; กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ
สมุจฺจาติ ฯเปฯ

หมดอายุ 26/05/2566

“กุสทฺฐกสฺส ภิกฺขุโน ยาวตติยํ สมนุภาสนาย นปฺปฏฺิ-
นิสฺสชฺชนปจฺจยา สงฺฆาติเสโส กตถ ปณฺณตฺโตติ. สวตฺถิยา ปณฺณตฺโต.

“กัม อารพภาติ. อสฺสชิปนฺนพฺพสฺสเก ภิกฺขุ อารพภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อสฺสชิปนฺนพฺพสฺสกา ภิกฺขุ สงฺฆเณ ปพฺพาชนฺนีกมฺมกตา ภิกฺขุ จนฺทคามิตา โทสคามิตา โมหคามิตา ภยคามิตา ปาเปสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสฺมฺญจानานํ เอเกน สฺมฺญจาเนน สฺมฺญจาติ; กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สฺมฺญจาติ ฯเปฯ

“ยฺนฺเตน ภควตา ชานตา ปสฺสตา อรหตา สฺมฺมาสมฺพุทฺธเณ”
อนาทรียํ ปฏิจฺจ อุตฺเท อจฺจารํ วา ปสฺสวํ วา เขฬํ วา
กรณฺปจฺจยา ทุกฺกมฺํ กตฺถ ปณฺณตฺตฺนฺติ. สวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กัม
อารพภาติ. จพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อารพภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ.
จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อุตฺเท อจฺจารมฺปิ ปสฺสวามฺปิ เขฬมฺปิ อกฺกํ,
ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา อนฺุปฺปณฺณตฺติ. จนนํ
อาปตฺติสฺมฺญจานานํ เอเกน สฺมฺญจาเนน สฺมฺญจาติ; กายโต จ
จิตฺตโต จ สฺมฺญจาติ น วาจโต ฯเปฯ

กตฺถปฺปณฺณตฺติวาโร นิฏฺฐิตो ปจฺโม.

๒. กตาปตฺติวาโร ๑. ปาราชิกกณฺท์

[๑๙๓] เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺิเสวนฺปจฺจยา กติ อาปตฺติโย อาปชฺชติ.
เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺิเสวนฺปจฺจยา จตฺสโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ;
อกุขายิตฺเต สรีเร เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺิเสวติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.

เยภุญเณ ขายิตะ สรีเร เมถุนํ ฌมมํ ปฏิสเสวติ, อาปตฺติ
 ฤลลจฺจยสฺส. วิวฏฺฏกเต มุขะ อจฺจุปนฺตํ อํคชาตํ ปเวเสติ, อาปตฺติ
 ทุกกฺกสฺส. ชตฺตมฏฺฏเก ปาจิตฺติยํ. เมถุนํ ฌมมํ ปฏิสเสวนปจฺจยา
 อีมา จตฺสโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ.

อทินฺนํ อาทียนปจฺจยา กติ อาปตฺติโย อาปชฺชติ. อทินฺนํ
 อาทียนปจฺจยา ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ปณฺจมาสกํ วา
 อติเรกปณฺจมาสกํ วา อคฺฆนํ อทินฺนํ เถยฺยสงฺขาตํ อาทียติ,
 อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. อติเรกมาสกํ วา อุณฺณปณฺจมาสกํ วา อคฺฆนํ
 อทินฺนํ เถยฺยสงฺขาตํ อาทียติ, อาปตฺติ ฤลลจฺจยสฺส. มาสกํ วา
 อุณฺณมาสกํ วา อคฺฆนํ อทินฺนํ เถยฺยสงฺขาตํ อาทียติ, อาปตฺติ
 ทุกกฺกสฺส. อทินฺนํ อาทียนปจฺจยา อีมา ติสฺโส อาปตฺติโย
 อาปชฺชติ.

สณฺจิจฺจ มนุสฺสวิคฺคหํ ชีวิตา โวโรปนปจฺจยา กติ อาปตฺติโย
 อาปชฺชติ. สณฺจิจฺจ มนุสฺสวิคฺคหํ ชีวิตา โวโรปนปจฺจยา ติสฺโส
 อาปตฺติโย อาปชฺชติ; มนุสฺสํ โอทิสฺส โอบาตํ ขนฺติ ‘ปปฺติตฺวา
 มริสฺสตีติ, อาปตฺติ ทุกกฺกสฺส. ปปฺติตฺเต ทุกฺขา เวทนา อุปฺปชฺชติ,
 อาปตฺติ ฤลลจฺจยสฺส. มรฺติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. สณฺจิจฺจ
 มนุสฺสวิคฺคหํ ชีวิตา โวโรปนปจฺจยา อีมา ติสฺโส อาปตฺติโย
 อาปชฺชติ.

อสนฺตํ อฏฺฐํ อุตฺตริมนุสฺสฌมมํ อุลลปนปจฺจยา กติ อาปตฺติโย
 อาปชฺชติ. อสนฺตํ อฏฺฐํ อุตฺตริมนุสฺสฌมมํ อุลลปนปจฺจยา ติสฺโส
 อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ปาปิจฺโณ อิจฺฉापโกโต อสนฺตํ อฏฺฐํ
 อุตฺตริมนุสฺสฌมมํ อุลลปฺติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. ‘โย เต วิหาเร
 วสฺติ, โส ภิกฺขุ อรหาติ ภณฺติ, ปฏฺวิวิธานนฺตสฺส อาปตฺติ

อุลลจยสส. นปปฏิวิชานนตสส อาปตติ ทุกกฏสส. อสนตํ
อฏตํ อุตฺตริมนุสฺสธมฺมํ อุลลนปจฺจยา อีมา ติสฺโส อาปตฺติโย
อาปชฺชติ.

จตฺตารอ ปาราชิกา นิฏฺฐิตา.

๒. สงฺฆาติเสสกณฺหาทิ

[๑๙๔] อุปกุกมิตฺวา อสุจํ โมจนปจฺจยา^๑ กติ อาปตฺติโย
อาปชฺชติ. อุปกุกมิตฺวา อสุจํ โมจนปจฺจยา ติสฺโส อาปตฺติโย
อาปชฺชติ; เจเตติ อุปกุกมิตฺวา มุจฺจติ, อาปตฺติ สงฺฆาติเสสส.
เจเตติ อุปกุกมิตฺวา น มุจฺจติ, อาปตฺติ อุลลจยสส ปโยเค ทุกกฏ.
[]^๒

[]^๓ กายสํสคฺคํ สฆาปชฺชนปจฺจยา ปณฺจ อาปตฺติโย อาปชฺชติ;
อวสฺสตา ภิกฺขุณี อวสฺสตสฺส ปุริสปุคฺคสฺส อธกฺขกํ อพฺภชานุมณฺหํ
คหณํ สาทิยติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. ภิกฺขุ กาเยน กายํ อามสฺติ,
อาปตฺติ สงฺฆาติเสสส. กาเยน กายปฏฺวิพทฺธํ อามสฺติ, อาปตฺติ
อุลลจยสส. กายปฏฺวิพทฺธเณน กายปฏฺวิพทฺธํ อามสฺติ, อาปตฺติ
ทุกกฏสส. องฺคฺลปโตทเก ปาจิตฺตียํ. กายสํสคฺคํ สฆาปชฺชนปจฺจยา
อีมา ปณฺจ อาปตฺติโย อาปชฺชติ.

^๑ จ.,เท. อสุจิโมจนปจฺจยา

^๒ ส.,จ. เอตฺถนฺตเร อุปกุกมิตฺวา อสุจิโมจนปจฺจยา อีมา ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ
อีเม ปาจา ทิสฺสนฺติ.

หมดฺดา 26/05/2566

^๓ ส.,จ.,เท. เอตฺถนฺตเร กายสํสคฺคํ สฆาปชฺชนปจฺจยา กติ อาปตฺติโย อาปชฺชติ อีเม
ปาจา ทิสฺสนฺติ.

มาตุคามํ ทุฏฺฐจุลฺลาหิ วาจาหิ โธภาสนปจฺจยา ติสฺโส อาปตฺติโย
 อาปชฺชติ; วจฺจมคฺคํ ปสฺสวามคฺคํ อาทิสฺส วณฺณมฺปิ ภณฺติ,
 อวณฺณมฺปิ ภณฺติ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสสฺส. วจฺจมคฺคํ ปสฺสวามคฺคํ
 จเปตฺวา อชฺชกํ อุพฺพชานุมณฺทลํ อาทิสฺส วณฺณมฺปิ ภณฺติ,
 อวณฺณมฺปิ ภณฺติ, อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส. กายปฏฺวิพทฺธํ อาทิสฺส
 วณฺณมฺปิ ภณฺติ, อวณฺณมฺปิ ภณฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสส.

อตฺตกามปาริจริยาย วณฺณํ ภาสนปจฺจยา ติสฺโส อาปตฺติโย
 อาปชฺชติ; มาตุคามสฺส สนฺติเก อตฺตกามปาริจริยาย วณฺณํ ภาสฺติ,
 อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสสฺส. ปณฺทกสฺส สนฺติเก อตฺตกามปาริจริยาย
 วณฺณํ ภาสฺติ, อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส. ตีรจฺฉานคตสฺส สนฺติเก
 อตฺตกามปาริจริยาย วณฺณํ ภาสฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสส.

สณฺจิริตฺตํ สมาปชฺชนปจฺจยา ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ;
 ปฏฺฐิคฺคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหริ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสสฺส.
 ปฏฺฐิคฺคณฺหาติ วิมฺสติ น ปจฺจาหริ, อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส.
 ปฏฺฐิคฺคณฺหาติ น วิมฺสติ น ปจฺจาหริ, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสส.

สณฺญาจิกาย กุฏฺฐิ การापนปจฺจยา ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ;
 การापติ, ปโยเค ทุกฺกฏฺ. เอกปิณฺฑ^๑เอนาคเต อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส.
 ตสฺมี ปิณฺฑเอนาคเต อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสสฺส.

มหลฺลกํ วิหาริ การापนปจฺจยา ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ;
 การापติ, ปโยเค ทุกฺกฏฺ. เอกปิณฺฑเอนาคเต อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส.
 ตสฺมี ปิณฺฑเอนาคเต อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสสฺส.

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อ. เอกํ ปิณฺฑํ, เอมฺปริปิ.

ภิกขุ อมุลเกน ปาราชิเกน ฐมฺเมน อนฺนุทฺธฺสนปจฺจยา ติสฺโส
 อาปตฺติโย อาปชฺชติ; โอนฺกาสํ การาเปตฺวา จาวนาธิปฺปาโย
 วเทติ, อาปตฺติ สงฺฆาติเสเสน ทุกฺกภูสฺส. โอนฺกาสํ การาเปตฺวา
 อุกฺโกสธาธิปฺปาโย วเทติ, อาปตฺติ โอมสวาทสฺส.

ภิกขุ อณฺณภาคิยสฺส อธิกรณสฺส กิณฺจิ เทสํ เลสมตฺตํ
 อุปาทาย ปาราชิเกน ฐมฺเมน อนฺนุทฺธฺสนปจฺจยา ติสฺโส อาปตฺติโย
 อาปชฺชติ; โอนฺกาสํ การาเปตฺวา จาวนาธิปฺปาโย วเทติ, อาปตฺติ
 สงฺฆาติเสเสน ทุกฺกภูสฺส. โอนฺกาสํ การาเปตฺวา อุกฺโกสธาธิปฺปาโย
 วเทติ, อาปตฺติ โอมสวาทสฺส.

สงฺฆเภทโก ภิกขุ ยาวตติยํ สมนุภาสนาย นปฺปฏฺฐินิสฺสชฺชน-
 ปจฺจยา ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ฌตฺติยา ทุกฺกภู. ทฺวีหิ
 กมฺมวาจahi ฤลฺลจฺจยา. กมฺมวาจาปริโยसानเ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺส.

เภทกานฺหวตฺตกา ภิกขุ ยาวตติยํ สมนุภาสนาย นปฺปฏฺฐินิสฺสชฺชน-
 ปจฺจยา ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ฌตฺติยา ทุกฺกภู. ทฺวีหิ
 กมฺมวาจahi ฤลฺลจฺจยา. กมฺมวาจาปริโยसानเ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺส.

ทฺพฺพโจ ภิกขุ ยาวตติยํ สมนุภาสนาย นปฺปฏฺฐินิสฺสชฺชนปจฺจยา
 ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ฌตฺติยา ทุกฺกภู. ทฺวีหิ กมฺมวาจahi
 ฤลฺลจฺจยา. กมฺมวาจาปริโยसानเ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺส.

กุลทฺฐโก ภิกขุ ยาวตติยํ สมนุภาสนาย นปฺปฏฺฐินิสฺสชฺชน-
 ปจฺจยา ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ฌตฺติยา ทุกฺกภู. ทฺวีหิ
 กมฺมวาจahi ฤลฺลจฺจยา กมฺมวาจาปริโยसानเ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺส
 ๔เป๔

อนาทรียํ ปฏิจฺจ อุกฺกเก อัจฺจารํ วา ปสฺสสวํ วา เขฬํ วา
กรรมปจฺจยา กติ อาปตฺตติโย อาปชฺชติ. อนาทรียํ ปฏิจฺจ อุกฺกเก
อัจฺจารํ วา ปสฺสสวํ วา เขฬํ วา กรรมปจฺจยา เอกํ อาปตฺตติ
อาปชฺชติ; ทุกกมฺมํ. อนาทรียํ ปฏิจฺจ อุกฺกเก อัจฺจารํ วา ปสฺสสวํ
วา เขฬํ วา กรรมปจฺจยา อิมํ เอกํ อาปตฺตติ อาปชฺชติ.

กตาปตฺตติวาโร นิฏฺฐิตโ ตติโย.

๓. วิปตฺตติวาโร

[๑๙๕] เมถุนํ ฐมมํ ปฏิสฺสเวนปจฺจยา อาปตฺตติโย จตฺตุนนํ
วิปตฺตตินํ กติ วิปตฺตติโย ภาชนฺติ. เมถุนํ ฐมมํ ปฏิสฺสเวนปจฺจยา
อาปตฺตติโย จตฺตุนนํ วิปตฺตตินํ เทว วิปตฺตติโย ภาชนฺติ สียา สิลวิปตฺตติ,
สียา อาจารวิปตฺตติ ๕เป๕ อนาทรียํ ปฏิจฺจ อุกฺกเก อัจฺจารํ วา
ปสฺสสวํ วา เขฬํ วา กรรมปจฺจยา อาปตฺตติ จตฺตุนนํ วิปตฺตตินํ
กติ วิปตฺตติโย ภาชนฺติ. อนาทรียํ ปฏิจฺจ อุกฺกเก อัจฺจารํ วา
ปสฺสสวํ วา เขฬํ วา กรรมปจฺจยา อาปตฺตติ จตฺตุนนํ วิปตฺตตินํ
เอกํ วิปตฺตติ ภาชนฺติ; อาจารวิปตฺตติ.

วิปตฺตติวาโร นิฏฺฐิตโ ตติโย.

๔. สงคหิตวาโร

[๑๙๖] เมถุนํ ฐมมํ ปฏิสฺสเวนปจฺจยา อาปตฺตติโย สตฺตุนนํ
อาปตฺตติกฺขนฺธานํ กติหิ อาปตฺตติกฺขนฺธเหติ สงคหิตา. เมถุนํ ฐมมํ
ปฏิสฺสเวนปจฺจยา อาปตฺตติโย สตฺตุนนํ อาปตฺตติกฺขนฺธานํ จตฺตุนนํ

อาปตติกฺขนฺเธหิ สงฺคหิตา สียา ปาราชิกาปตติกฺขนฺเธน, สียา
 ฤๅลฺลจฺจยาปตติกฺขนฺเธน, สียา ปาจิตฺติยาปตติกฺขนฺเธน, สียา
 ทุกกฺกฺขาปตติกฺขนฺเธน ฯเปฯ อนาทรียํ ปฏฺิจฺจ อุทฺเท อุจฺจาร์ วา
 ปสฺสวํ วา เขฬํ วา กรณปจฺจยา อาปตฺติ สตฺตุนฺนํ อาปตฺติกฺ-
 ขนฺธานํ กติหิ อาปตฺติกฺขนฺเธหิ สงฺคหิตา. อนาทรียํ ปฏฺิจฺจ
 อุทฺเท อุจฺจาร์ วา ปสฺสวํ วา เขฬํ วา กรณปจฺจยา อาปตฺติ
 สตฺตุนฺนํ อาปตฺติกฺขนฺธานํ เอเกน อาปตฺติกฺขนฺเธน สงฺคหิตา;
 ทุกกฺกฺขาปตติกฺขนฺเธน.

สงฺคหิตวาโร นิฏฺฐิตโ ต จตฺตโ.

๕. สมุฏฺฐานวาโร

[๑๙๗] เมถุนํ ฆมฺมํ ปฏฺิเสวนปจฺจยา อาปตฺติโย จนนํ
 อาปตฺติสมุฏฺฐานานํ กติหิ สมุฏฺฐาเนหิ สมุฏฺฐหนฺติ. เมถุนํ ฆมฺมํ
 ปฏฺิเสวนปจฺจยา อาปตฺติโย จนนํ อาปตฺติสมุฏฺฐานานํ เอเกน
 สมุฏฺฐาเนน สมุฏฺฐหนฺติ; กายโต จ จิตฺตโต จ สมุฏฺฐหนฺติ น
 วาจโต ฯเปฯ อนาทรียํ ปฏฺิจฺจ อุทฺเท อุจฺจาร์ วา ปสฺสวํ วา
 เขฬํ วา กรณปจฺจยา อาปตฺติ จนนํ อาปตฺติสมุฏฺฐานานํ
 กติหิ สมุฏฺฐาเนหิ สมุฏฺฐาติ. อนาทรียํ ปฏฺิจฺจ อุทฺเท อุจฺจาร์ วา
 ปสฺสวํ วา เขฬํ วา กรณปจฺจยา จนนํ อาปตฺติสมุฏฺฐานานํ
 เอเกน สมุฏฺฐาเนน สมุฏฺฐาติ; กายโต จ จิตฺตโต จ สมุฏฺฐาติ
 น วาจโต.

สมุฏฺฐานวาโร นิฏฺฐิตโ ปณฺจโม.

๖. อธิกรณวโร

[๑๙๘] เมถุนํ ฐมมํ ปฏิเสวนปจฺจยา อาปตฺติโย จตฺตุนฺนํ
 อธิกรณานํ กตมํ อธิกรณํ. เมถุนํ ฐมมํ ปฏิเสวนปจฺจยา อาปตฺติโย
 จตฺตุนฺนํ อธิกรณานํ อาปตฺตาทิกรณํ ๕เปฯ อนาทรียํ ปฏิจฺจ
 อุกฺเก อจฺจารํ วา ปสฺสวํ วา เขฬํ วา กรณปจฺจยา อาปตฺติ
 จตฺตุนฺนํ อธิกรณานํ กตมํ อธิกรณํ. อนาทรียํ ปฏิจฺจ อุกฺเก
 อจฺจารํ วา ปสฺสวํ วา เขฬํ วา กรณปจฺจยา อาปตฺติ จตฺตุนฺนํ
 อธิกรณานํ อาปตฺตาทิกรณํ.

อธิกรณวโร นิฏฺฐิตो จญฺโจะ.

๗. สมถาวโร

[๑๙๙] เมถุนํ ฐมมํ ปฏิเสวนปจฺจยา อาปตฺติโย สตฺตุนฺนํ
 สมถานํ กตฺติหิ สมเถหิ สมฺมตฺติ. เมถุนํ ฐมมํ ปฏิเสวนปจฺจยา
 อาปตฺติโย สตฺตุนฺนํ สมถานํ ตีหิ สมเถหิ สมฺมตฺติ สียา
 สมฺมุขาวินเยน จ ปฏิญฺญาตกรณเณ จ, สียา สมฺมุขาวินเยน จ
 ตินฺนวตฺถการเณ จ ๕เปฯ อนาทรียํ ปฏิจฺจ อุกฺเก อจฺจารํ วา
 ปสฺสวํ วา เขฬํ วา กรณปจฺจยา อาปตฺติ สตฺตุนฺนํ สมถานํ
 กตฺติหิ สมเถหิ สมฺมตฺติ. อนาทรียํ ปฏิจฺจ อุกฺเก อจฺจารํ วา
 ปสฺสวํ วา เขฬํ วา กรณปจฺจยา อาปตฺติ สตฺตุนฺนํ สมถานํ
 ตีหิ สมเถหิ สมฺมตฺติ; สียา สมฺมุขาวินเยน จ ปฏิญฺญาตกรณเณ
 จ, สียา สมฺมุขาวินเยน จ ตินฺนวตฺถการเณ จ.^๑

สมถาวโร นิฏฺฐิตो สตฺตโม.^๒

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.,ฉ.,เท. จาติ.

^๒ อ. สมถาวโร นิฏฺฐิตํ สตฺตมํ.

๘. สมุจจยวโร

[๒๐๐] เมถุนํ ฐมมํ ปฏิสเสวนปจฺจยา กติ อาปตฺติโย อาปชฺชติ.
 เมถุนํ ฐมมํ ปฏิสเสวนปจฺจยา จตสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ;
 อกฺขายิตะ สรีเร เมถุนํ ฐมมํ ปฏิสเสวติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.
 เยภฺยเยน ขายิตะ สรีเร เมถุนํ ฐมมํ ปฏิสเสวติ, อาปตฺติ
 อุลลจฺจยสฺส. วิวฏฺฏกเต มุขะ อจฺจุปนฺตํ องฺกชาตํ ปเวเสติ, อาปตฺติ
 ทุกกฺกสฺส. ชตฺตุมภฺจเก ปาจิตฺติยํ. เมถุนํ ฐมมํ ปฏิสเสวนปจฺจยา
 อีมา จตสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ.

ตา อาปตฺติโย จตฺตุนํ วิปตฺตีนํ กติ วิปตฺติโย ภาชนฺติ.
 สตฺตุนํ อาปตฺติกฺขนฺธานํ กติหิ อาปตฺติกฺขนฺเชหิ สงฺคหิตา.
 จตฺตุนํ อาปตฺติสมุฏฺฏาณานํ กติหิ สมุฏฺฏาเนหิ สมุฏฺฏหฺนฺติ. จตฺตุนํ
 อธิกรณานํ กตมํ อธิกรณํ. สตฺตุนํ สมณานํ กติหิ สมณเถหิ
 สมฺมณฺติ. ตา อาปตฺติโย จตฺตุนํ วิปตฺตีนํ เทว วิปตฺติโย ภาชนฺติ;
 สียา สีสวิปตฺตี, สียา อาจารวิปตฺตี. สตฺตุนํ อาปตฺติกฺขนฺธานํ
 จตฺตุหิ อาปตฺติกฺขนฺเชหิ สงฺคหิตา; สียา ปาราชิกาปตฺติกฺขนฺเชน,
 สียา อุลลจฺจยาปตฺติกฺขนฺเชน, สียา ปาจิตฺติยาปตฺติกฺขนฺเชน, สียา
 ทุกกฺกปาปตฺติกฺขนฺเชน. จตฺตุนํ อาปตฺติสมุฏฺฏาณานํ เอเกน สมุฏฺฏาเนน
 สมุฏฺฏหฺนฺติ; กายโต จ จิตฺตโต จ สมุฏฺฏหฺนฺติ น วาจโต. จตฺตุนํ
 อธิกรณานํ อาปตฺตาทิกรณํ. สตฺตุนํ สมณานํ ตีหิ สมณเถหิ
 สมฺมณฺติ; สียา สมฺมุขาวินเยน จ ปฏินฺนยาตกรเณน จ, สียา
 สมฺมุขาวินเยน จ ตินฺนตฺถการเณน จ ๕เป๕

อนาทรียํ ปฏิจฺจ อุกเก อจฺจารํ วา ปสฺสาวํ วา เขฬํ วา
 กรณปจฺจยา กติ อาปตฺติโย อาปชฺชติ. อนาทรียํ ปฏิจฺจ อุกเก

อุจฺจาร์ วา ปสฺสวํ วา เขฬํ วา กรณปจฺจยา เอกํ อาปตฺตํ
 อาปชฺชติ; ทุกฺกมฺ. อนาทรียํ ปฏิจฺจ อุทเก อุจฺจาร์ วา ปสฺสวํ
 วา เขฬํ วา กรณปจฺจยา อิมํ เอกํ อาปตฺตํ อาปชฺชติ.

สา อาปตฺตํ จตฺตุนํ วิปตฺตํ กติ วิปตฺตํ ภาชติ. สตฺตุนํ
 อาปตฺตํ กตฺตุนํ กติ อาปตฺตํ กตฺตุนํ สงฺคหิตา. จตฺตุนํ อาปตฺตํ-
 สมุจฺจานํ กติ สมุจฺจานํ สมุจฺจติ. จตฺตุนํ อธิกรณํ
 กตฺตุนํ อธิกรณํ. สตฺตุนํ สมณํ กติ สมณํ สมมติ. สา
 อาปตฺตํ จตฺตุนํ วิปตฺตํ เอกํ วิปตฺตํ ภาชติ; อาจารวิปตฺตํ.
 สตฺตุนํ อาปตฺตํ กตฺตุนํ เอเกน อาปตฺตํ กตฺตุนํ สงฺคหิตา;
 ทุกฺกมฺ อาปตฺตํ กตฺตุนํ. จตฺตุนํ อาปตฺตํ สมุจฺจานํ เอเกน สมุจฺจานํ
 สมุจฺจติ; กายโต จ จิตฺตโต จ สมุจฺจติ น วาจโต. จตฺตุนํ
 อธิกรณํ อาปตฺตํ อธิกรณํ. สตฺตุนํ สมณํ กติ สมณํ
 สมมติ; สียา สมมุขาวินเยน จ ปฏิญฺญาตกรณํ จ, สียา
 สมมุขาวินเยน จ ตินฺวตฺตกรณํ จติ.

สมุจจยวาทโร นิฏฺฐิตโ อฏฺฐโม.

อฏฺฐ ปจฺจยวาทโร นิฏฺฐิตา.

มหาวิภังเก [] โสฬส มหาวาทโร นิฏฺฐิตา.

ภิกขุณีวิภงโก

โสฬส มหาวาร

๑. กตฺถปญฺญตฺติวโร ๑. ปาราชิกกณฺท์

[๒๐๑] “ยฺนฺเตน ภควตา ชานตา ปสฺสตา อรหตา สมฺมา-
สมฺพุทฺเทน ภิกฺขุณีํ ปญฺจํ ปาราชิกํ กตฺถ ปญฺญตฺตํ. กํ
อารพฺภ. กิสมิํ วตฺถุสมิํ. อตฺถิ ตตฺถ ปญฺญตฺติ อญฺฺปปญฺญตฺติ
อญฺฺปปนฺนปญฺญตฺติ, สพฺพตฺถปญฺญตฺติ ปเทสปญฺญตฺติ, สาธารณ-
ปญฺญตฺติ อสาธารณปญฺญตฺติ, เอกโตปญฺญตฺติ อุมโตปญฺญตฺติ. จตฺตุนํ
ปาติโมกฺขทุทฺเทสํ กตฺถเกอชฺชํ กตฺถ ปรียาปนฺนํ. กตฺเมน อุกฺกเทเสน
อุกฺกเทสํ อากจฺจติ. จตฺตุนํ วิปตฺติํ กตฺมา วิปตฺติ. สตฺตุนํ
อาปตฺติกฺขนฺธํ กตฺโม อาปตฺติกฺขนฺธो. จนฺนํ อาปตฺติสมฺมุจฺจํ
กตฺติหิ สมฺมุจฺจเนหิ สมฺมุจฺจติ. จตฺตุนํ อธิกรณํ กตฺมํ อธิกรณํ.
สตฺตุนํ สมณํ กตฺติหิ สมณเหหิ สมฺมตฺติ. โก ตตฺถ วินโย, โก
ตตฺถ อภิวินโย. กิํ ตตฺถ ปาติโมกฺขํ, กิํ ตตฺถ อธิปาติโมกฺขํ. กา
วิปตฺติ. กา สมฺปตฺติ. กา ปฏฺิปตฺติ. กติ อตฺถวเส ปฏฺิจฺจ ภควตา
ภิกฺขุณีํ ปญฺจํ ปาราชิกํ ปญฺญตฺตํ. กา สิกฺขนฺติ. กา สิกฺขิตฺติสิกฺขา.
กตฺถ จิตฺ. กา ธารเณติ. กสฺส วจฺนํ. เกนาภฺญนฺติ.

[๒๐๒] “ยฺนฺเตน ภควตา ชานตา ปสฺสตา อรหตา สมฺมา-
สมฺพุทฺเทน ภิกฺขุณีํ ปญฺจํ ปาราชิกํ กตฺถ ปญฺญตฺตุนฺติ. สวตฺถิยา
ปญฺญตฺตํ. “กํ อารพฺภ. สุนฺทรีนฺนํ ภิกฺขุณี อารพฺภ. “กิสมิํ
วตฺถุสมิํ. สุนฺทรีนฺนํ ภิกฺขุณี อวสฺสตา อวสฺสตฺส ปุริสํคฺคสฺส
กายสํสคฺคํ สาทิยิ, ตสมิํ วตฺถุสมิํ. “อตฺถิ ตตฺถ ปญฺญตฺติ

อนฺุปฺปณฺณตฺติ อนฺุปฺพนฺนปณฺณตฺตฺติ. เอกา ปณฺณตฺติ, อนฺุปฺปณฺณตฺติ
 อนฺุปฺพนฺนปณฺณตฺติ ตสฺมี นตฺติ. “สพฺพตฺถปณฺณตฺติ” ปเทสปณฺณตฺตฺติ.
 สพฺพตฺถปณฺณตฺติ. “สาธารณปณฺณตฺติ อสาธารณปณฺณตฺตฺติ.
 อสาธารณปณฺณตฺติ. “เอกโตปณฺณตฺติ อุกฺกโตปณฺณตฺตฺติ. เอกโต-
 ปณฺณตฺติ. “จตุณฺ्हํ ปาติโมกฺขทุทฺเทสํ กตฺโถคธํ กตฺถ ปรียาปนฺนํ.
 นิทาโนคธํ นิทานปรียาปนฺนํ. “กตฺเมน อุกฺกทุทฺเทสํ อุกฺกทุทฺสํ อากฺขจฺจตฺติ.
 ทุตฺติเยน อุกฺกทุทฺเทสํ อุกฺกทุทฺสํ อากฺขจฺจตฺติ. “จตุณฺ्हํ วิปตฺตฺตฺติ กตฺมา
 วิปตฺตฺตฺติ. สีสฺวิปตฺติ. สตฺตณฺ्हํ อาปตฺตฺติกฺขนฺธํ กตฺโม อาปตฺตฺติกฺ-
 ขนฺธโรติ. ปาราชิกาปตฺตฺติกฺขนฺธโร. “จณฺ्हํ อาปตฺตฺติสมฺมุจฺจณฺหนํ กตฺติหิ
 สมฺมุจฺจาเนหิ สมฺมุจฺจาตฺตฺติ. เอเกน สมฺมุจฺจาเนน สมฺมุจฺจาติ; กายโต จ
 จิตฺตโต จ สมฺมุจฺจาติ น วาจโต. “จตุณฺ्हํ อธิกรณํ กตฺมํ
 อธิกรณนฺติ. อาปตฺตฺตาริกรณํ. “สตฺตณฺ्हํ สมณํ กตฺติหิ สมณฺเถหิ
 สมมตฺตฺติ. ทุวฺวิหิ สมณฺเถหิ สมมตฺติ สมมุขาวินเยน จ ปฏฺฏิณฺณวาทกรณฺเณ
 จ. “โก ตตฺถ วินโย, โก ตตฺถ อภิวินโยติ. ปณฺณตฺติ วินโย,
 วิภตฺติ อภิวินโย. “กํ ตตฺถ ปาติโมกฺขํ, กํ ตตฺถ อธิปาติโมกฺขนฺติ.
 ปณฺณตฺติ ปาติโมกฺขํ, วิภตฺติ อธิปาติโมกฺขํ. “กา วิปตฺตฺตฺติ. อสฺวโร
 วิปตฺติ. “กา สมฺปตฺตฺตฺติ. สฺวโร สมฺปตฺติ. กา ปฏฺฏิปตฺตฺตฺติ. “น
 เอวรूपํ กริสฺสสามิตฺติ ยาวชฺฉํ อาปาณโกฏฺฐิกํ สมาทาย ลิกฺขติ
 ลิกฺขาปเทสฺ. “กตฺติ อตฺถวเส ปฏฺฏิจฺจ ภควตา ภิกฺขุณฺ्हํ ปณฺจมํ
 ปาราชิกํ ปณฺณตฺตณฺติ. ทส อตฺถวเส ปฏฺฏิจฺจ ภควตา ภิกฺขุณฺ्हํ
 ปณฺจมํ ปาราชิกํ ปณฺณตฺตํ; สงฺฆสฺสจฺจุตฺตาย, สงฺฆผาสฺจตฺตาย, ทุมมํภฺญํ
 ภิกฺขุณฺ्हํ นิคฺคหฺวาย, เปสฺลํ ภิกฺขุณฺ्हํ ผาสฺจวิหาราย, ติฏฺฐจฺจมฺมิกานํ

อาสวานํ สํวราย, สมฺปรายิกานํ อาสวานํ ปฏฺฐิมาตาย, อปฺปสนฺนํ
ปสาทาย, ปสนฺนํ ภิชฺชโยภาวาย, สทฺธมฺมจฺฉิตฺติยา, วินยานุคฺคหยา.
“กา สิกฺขนฺตํ^๑ เสกฺขา” จ ปุณฺณชชนกฺลยาณิกา จ สิกฺขนฺตํ. “กา
สิกฺขิตฺตสิกฺขาติ. อรหฺนฺตํ^๒ สิกฺขิตฺตสิกฺขา. “กตฺถ จิตฺนฺตํ. สิกฺขากามาสุ
จิตฺ. “กา ธาเรณฺตํ. ยาสํ วตฺตติ, ตา ธาเรณฺตํ. “กสฺส วจฺนฺตํ.
ภควโต วจฺนํ อรหฺโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส. “เกนาภฺนฺตํ. ปรมฺปราภฺนํ.

อุปาลิ ทาสโก เจว โสณโก สิกฺคโว ตถา
โมคฺคลีปฺตเตน ปญฺจมา เอเต ชมฺพุสิริวฺหเย
ตโต มหิโน อิกฺกํ โย อุตฺตํ โย เจว สมฺพโล.

ฯเปฯ

เอเต นาคา มหาปญฺญา วินยญฺญ มคฺคโกวิทา
วินยํ ทีเป ปกาเสสุ ปิฎกํ ตมฺพปณฺณียาติ.

[๒๐๓] “ยฺนฺเตน ภควตา ชานตา ปสฺสตา อรหฺตา สมฺมา-
สมฺพุทฺธเณ ภิกฺขุณฺโณ จญฺจํ ปาราชิกํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺตํ. สาวตฺถิยา
ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. อุลลนฺนํ ภิกฺขุณฺโณ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺตํ.
อูลลนฺนํหา ภิกฺขุณฺโณ ชานํ ปาราชิกํ รมํ อชฺฌาปนํ ภิกฺขุณฺโณ
เนว อตฺตนา ปฏฺฐิเจเทสิ, น คณฺสฺส อาโรเจสิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี.
เอกา ปณฺณตฺตํ. จนนํ อาปตฺตติสมฺมุจฺจานํ เอกน สมฺมุจฺจาเนน
สมฺมุจฺจาติ; กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สมฺมุจฺจาติ ฯเปฯ

[๒๐๔] “ภิกฺขุณฺโณ สตฺตมํ ปาราชิกํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺตํ.
สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. อุลลนฺนํ ภิกฺขุณฺโณ อารพฺภ.

“กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. ถุลลนฺนทา ภิกฺขุณี สมคฺเคน สงฺเขน อุกฺขิตํ อริฏฺฐํ ภิกฺขุ คทฺธพาริปปุพฺผํ อนฺหวตฺติ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสมฺภูจฺานานํ เอเกน สมฺภูจฺาเนน สมฺภูจฺาติ (ฐรฺนิกฺเขเป) ฯเปฯ

[๒๐๕] “ภิกฺขุณีเน อฏฺฐมํ ปาราชิกํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุณีโย อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุณีโย อฏฺฐมํ วตฺถุ ปริปปฺเรสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสมฺภูจฺานานํ เอเกน สมฺภูจฺาเนน สมฺภูจฺาติ (ฐรฺนิกฺเขเป) ฯเปฯ

อฏฺฐ ปาราชิกา นิฏฺฐจิตา.

ตสฺสุทฺธานํ

เมถุนาทีนฺนทานญจ
กายสํสคฺคํ จาเทติ
ปณฺณเปสิ^๑ มหาวีโร

มนุสฺสวિકฺคหฺตุตฺตริ
อุกฺขิตฺตา อฏฺฐจวตฺตุกา
เฉชฺชวตฺถุ^๒ อสํสยาติ.

๒. สงฺฆาทีเสสกณฺฑํ

[๒๐๖] “ยนฺเตน ภควตา ชานตา ปสฺสตา อรหตา สมฺมา-
สมฺพุทฺธเตน อุตฺตยวาทิกาย^๓ ภิกฺขุณิยา อฏฺฐํ กโรนฺติยา สงฺฆาทีเสโส
กตฺถ ปณฺณตฺโต, กํ อารพฺภ กิสฺมี วตฺถุสฺมี, ฯเปฯ เกนาภฺฆนฺติ.

^๑ ส.ฉ.เท.อิ. ปณฺณเปสิ

^๒ อ. เฉชฺชวตฺถุ

^๓ ส.ฉ.เท.อิ. อุตฺตยวาทิกาย, เอมฺปริปิ.

[๒๐๗] “ยนฺเตน ภควตา ชานตา ปสฺสตา อรหตา สมฺมา-
 สมฺพุทฺเธน อุตฺตยวาทิกาย ภิกขุณียา อญฺเฐ กโรนฺติยา สงฺฆาติเสโส
 กตฺถ ปณฺณตฺโตติ. สาวตฺถียา ปณฺณตฺโต. “กํ อารพฺภาติ. ถุลลนฺนํ
 ภิกขุณี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. ถุลลนฺนํหา ภิกขุณี อุตฺตยวาทิกา
 วิหริ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. อตฺถิ ตตฺถ ปณฺณตฺติ อนฺุปปณฺณตฺติ
 อนฺุปปนฺนปณฺณตฺตํ. เอกา ปณฺณตฺติ, อนฺุปปณฺณตฺติ อนฺุปปนฺน-
 ปณฺณตฺติ ตสฺมี นตฺถิ. “สพฺพตฺถปณฺณตฺติ ปเทสปณฺณตฺตํ.
 สพฺพตฺถปณฺณตฺติ. “สาธารณปณฺณตฺติ อสาธารณปณฺณตฺตํ.
 อสาธารณปณฺณตฺติ. “เอกโตปณฺณตฺติ อุมโตปณฺณตฺตํ. เอกโต-
 ปณฺณตฺติ. “จตุํหํ ปาติโมกฺขทฺเทศานํ กตฺถโคธํ กตฺถ ปริยาปนฺนํ.
 นิทานโคธํ นิทานปริยาปนฺนํ. “กตฺเมน อุมฺเทศเน อุมฺเทศํ
 อากฺขจฺจติ. ตติเยน อุมฺเทศเน อุมฺเทศํ อากฺขจฺจติ. “จตุํหํ
 วิปตฺตํ กตฺมา วิปตฺตํ. สิลวิปตฺติ. “สตฺตํหํ อาปตฺติกฺขนฺธานํ
 กตฺโม อาปตฺติกฺขนฺธโรติ. สงฺฆาติเสสาปตฺติกฺขนฺธโร. “จณฺห์ อาปตฺติ-
 สมฺภูจฺจานานํ กตฺติหิ สมฺภูจฺจเนหิ สมฺภูจฺจตฺติ. ทวีหิ สมฺภูจฺจเนหิ
 สมฺภูจฺจติ; ลียา กายโต จ วาจโต จ สมฺภูจฺจติ น จิตฺตโต,
 ลียา กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สมฺภูจฺจติ ๕เปฯ
 “เกนาภฺภูติ ปรมฺปราภฺภู ๕เปฯ

[๒๐๘] “โจรี ฐฏฺฐาเปนฺติยา สงฺฆาติเสโส กตฺถ ปณฺณตฺโตติ.
 สาวตฺถียา ปณฺณตฺโต. “กํ อารพฺภาติ. ถุลลนฺนํหา ภิกขุณี อารพฺภ.
 “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. ถุลลนฺนํหา ภิกขุณี โจรี ฐฏฺฐาเปสฺ, ตสฺมี
 วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จณฺห์ อาปตฺติสมฺภูจฺจานานํ ทวีหิ
 สมฺภูจฺจเนหิ สมฺภูจฺจติ; ลียา วาจโต จ จิตฺตโต จ สมฺภูจฺจติ น
 กายโต, ลียา กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สมฺภูจฺจติ.

[๒๐๙] “เอกาย คามนฺตรํ คจฺจนฺติยา สงฺฆาทิเสโส กตถ ปณฺณตฺโตติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺโต. “กํ อารพฺภาติ. อณฺณตฺรํ ภิกฺขุณี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อณฺณตฺรา ภิกฺขุณี เอกา คามนฺตรํ คจฺจิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ ติสฺโส อหฺนฺปฺปณฺณตฺติโย. จนฺนํ อาปตฺติสฺมฺมฺจฺฉานํ เอเกน สฺมฺมฺจฺฉาเนน สฺมฺมฺจฺฉาติ (ปจฺมปาราชิกะ) ๔เปฯ

[๒๑๐] “สมคฺเคน สงฺฆเณ อุกฺขิตฺตํ ภิกฺขุณี ฆมฺเมน วินฺเยน สตฺถุสฺสาเนน อหฺนฺปโลเกตฺวา การกสงฺฆํ อหฺนฺณาย คณฺสฺส จนฺทํ โอสาทฺเรณฺติยา สงฺฆาทิเสโส กตถ ปณฺณตฺโตติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺโต. “กํ อารพฺภาติ. อุลลนฺนํ ภิกฺขุณี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อุลลนฺนํ ภิกฺขุณี สมคฺเคน สงฺฆเณ อุกฺขิตฺตํ ภิกฺขุณี ฆมฺเมน วินฺเยน สตฺถุสฺสาเนน อหฺนฺปโลเกตฺวา การกสงฺฆํ อหฺนฺณาย คณฺสฺส จนฺทํ โอสาทฺเรสิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติสฺมฺมฺจฺฉานํ เอเกน สฺมฺมฺจฺฉาเนน สฺมฺมฺจฺฉาติ (ฐรฺณิกฺเขเป) ๔เปฯ

[๒๑๑] “อวสฺสุตฺตาย ภิกฺขุณิยา อวสฺสุตฺตสฺส ปุริสํปฺคฺคฺลสฺส หตฺถโต ขาทนฺนํ วา โภชนนํ วา สหตฺถา ปฏฺิคฺคฺเหตฺวา ภุญฺชนฺติยา สงฺฆาทิเสโส กตถ ปณฺณตฺโตติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺโต. “กํ อารพฺภาติ. สุนฺทรีนฺนํ ภิกฺขุณี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สุนฺทรีนฺนํ ภิกฺขุณี อวสฺสุตา อวสฺสุตฺตสฺส ปุริสํปฺคฺคฺลสฺส หตฺถโต อามิสํ ปฏฺิคฺคฺเหสิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติสฺมฺมฺจฺฉานํ เอเกน สฺมฺมฺจฺฉาเนน สฺมฺมฺจฺฉาติ (ปจฺมปาราชิกะ) ๔เปฯ

[๒๑๒] “กิณเต อยเย เอโส ปุริสปุคฺคโล กริสฺสติ อวสฺสโต
 วา อนวสฺสโต วา, ยโต ตวํ อนวสฺสตา, อิงฺมยเย ยนฺเต เอโส
 ปุริสปุคฺคโล เทติ ขาทนียํ วา โภชนียํ วา, ตํ ตวํ สหตฺถา
 ปฏิกคฺเหตฺวา ขาท วา ภูณฺช วาติ อฺยุโยเชนฺติยา สงฺฆาทีเสโส
 กตฺถ ปณฺณตฺโตติ. สาวตฺถียา ปณฺณตฺโต. “กํ อารพฺภาติ. อณฺณตรํ
 ภิกขุณี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อณฺณตรา ภิกขุณี ‘กิณเต
 อยเย เอโส ปุริสปุคฺคโล กริสฺสติ อวสฺสโต วา อนวสฺสโต วา
 ยโต ตวํ อนวสฺสตา, อิงฺมยเย ยนฺเต เอโส ปุริสปุคฺคโล เทติ
 ขาทนียํ วา โภชนียํ วา, ตํ ตวํ สหตฺถา ปฏิกคฺเหตฺวา ขาท
 วา ภูณฺช วาติ อฺยุโยเชสิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ
 อาปตฺติสมฺมุจฺจานานํ ตีหิ สมฺมุจฺจาเนหิ สมฺมุจฺจาติ ฯเปฯ

[๒๑๓] “กุปิตาย []” ภิกขุณียา ยาวตติยํ สมณฺภาสนาย
 นปฺปฏฺนิสฺสชฺชนฺติยา สงฺฆาทีเสโส กตฺถ ปณฺณตฺโตติ. สาวตฺถียา
 ปณฺณตฺโต. “กํ อารพฺภาติ. จณฺทกาลี ภิกขุณี อารพฺภ. “กิสฺมี
 วตฺถุสฺมินฺติ. จณฺทกาลี ภิกขุณี กุปิตา อนตฺตมฺนา เอวํ อวจ
 “พฺพุธํ ปจฺจาจิกฺขามิ, ฐมฺมํ ปจฺจาจิกฺขามิ, สงฺฆํ ปจฺจาจิกฺขามิ,
 สิग्ghํ ปจฺจาจิกฺขามิตฺติ ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ
 อาปตฺติสมฺมุจฺจานานํ เอเกน สมฺมุจฺจาเนน สมฺมุจฺจาติ (ฐฺรณิกฺเขเป)
 ฯเปฯ

[๒๑๔] “กิสฺมิณฺจิทฺเท อธิกรณํ ปจฺจกตฺตาย” กุปิตาย^๓ ภิกขุณียา
 ยาวตติยํ สมณฺภาสนาย นปฺปฏฺนิสฺสชฺชนฺติยา สงฺฆาทีเสโส กตฺถ
 ปณฺณตฺโตติ. สาวตฺถียา ปณฺณตฺโต. “กํ อารพฺภาติ. จณฺทกาลี
 ภิกขุณี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จณฺทกาลี ภิกขุณี กิสฺมิณฺจิทฺเท

^๑ ส.จ.,เท. เอตฺถนฺตเร อนตฺตมฺนายาติ อยํ ปาโจ ทิสฺสติ.

^๒ ส.จ.,เท.,อิ. ปจฺจกตฺตาย

^๓ ส.จ.,เท.,อิ. อยํ ปาโจ น ทิสฺสติ.

อธิกรณํ ปจฺจกตา กุปิตา อนตฺตมฺนา เอวํ อวจ “ฉนฺทคามินิโย จ ภิกฺขุณิโย, โทสคามินิโย จ ภิกฺขุณิโย, โมหคามินิโย จ ภิกฺขุณิโย, ภยคามินิโย จ ภิกฺขุณิโยติ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ, ฉนฺนํ อาปตฺติสฺมฺมฺจฺฉานํ เอเกน สฺมฺมฺจฺฉาเนน สฺมฺมฺจฺฉาติ (ฐรฺนิกฺเขเป) ๔เปฯ

[๒๑๕] “สํสฺมฺจฺฉานํ ภิกฺขุณิณํ ยาวตฺติยํ สมนุภาสณาย นปฺปฏฺิณิสฺสชฺชนฺตึนํ สงฺฆาทิเสโส กตฺถ ปณฺณตฺโตติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺโต. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหุลา ภิกฺขุณิโย อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหุลา ภิกฺขุณิโย สํสฺมฺจฺฉา วิหรีสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. ฉนฺนํ อาปตฺติสฺมฺมฺจฺฉานํ เอเกน สฺมฺมฺจฺฉาเนน สฺมฺมฺจฺฉาติ (ฐรฺนิกฺเขเป) ๔เปฯ

[๒๑๖] “สํสฺมฺจฺฉา ว อฺยเย ตุมฺहे วิหฺรธ, มา ตุมฺहे นานา วิหฺริตฺถาติ อฺยโยเชนฺติยา ยาวตฺติยํ สมนุภาสณาย นปฺปฏฺิณิสฺสชฺชนฺติยา สงฺฆาทิเสโส กตฺถ ปณฺณตฺโตติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺโต. “กํ อารพฺภาติ. อุลลนฺนํ ภิกฺขุณิ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อุลลนฺนํ ภิกฺขุณิ “สํสฺมฺจฺฉา อฺยเย ตุมฺहे วิหฺรธ, มา ตุมฺहे นานา วิหฺริตฺถาติ อฺยโยเชสิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. ฉนฺนํ อาปตฺติสฺมฺมฺจฺฉานํ เอเกน สฺมฺมฺจฺฉาเนน สฺมฺมฺจฺฉาติ (ฐรฺนิกฺเขเป) ๔เปฯ

ทส สงฺฆาทิเสสา นิฏฺฐิตา.

ตสฺสุทฺธานํ

อสุยจิริ คามนฺตํ

อฺกฺขิตํ ขาทเนน จ

กิณฺเต กุปิตา กิสฺมิณฺจิ

สํสฺมฺจฺฉา อณฺณาย^๑ เต ทสาติ.

๓. นิสฺสคฺคิยกณฺห์

[๒๑๗] “ยฺนฺเตน ภควตา ชานตา ปสฺสตา อรหตา สมฺมา-
สมฺพุทฺเธน ปตฺตสนฺนิจยํ กโรนฺติยา นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ กตฺถ
ปญฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปญฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุณีโย อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุณีโย
ปตฺตสนฺนิจยํ อํสํ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปญฺณตฺติ. จนฺนํ
อาปตฺติสมฺภูจฺจานานํ ทวีหิ สมฺภูจฺจาเนหิ สมฺภูจฺจาติ (กจฺนเก) ๕เปฯ

“อกาลจิวรรํ กาลจิวรรนฺติ อธิฏฺฐหิตฺวา ภาชาเปนฺติยา นิสฺสคฺคิยํ
ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปญฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปญฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ.
ถุลลนฺนํ ภิกฺขุณี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. ถุลลนฺนํ ภา ภิกฺขุณี
“อกาลจิวรรํ กาลจิวรรนฺติ อธิฏฺฐหิตฺวา ภาชาเปสฺ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี.
เอกา ปญฺณตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติสมฺภูจฺจานานํ ตีหิ สมฺภูจฺจาเนหิ
สมฺภูจฺจาติ ๕เปฯ

“ภิกฺขุณิยา สทฺธี จิวรรํ ปริวฏฺเฐตฺวา อจฺฉินฺทนฺติยา นิสฺสคฺคิยํ
ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปญฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปญฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ.
ถุลลนฺนํ ภิกฺขุณี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. ถุลลนฺนํ ภา ภิกฺขุณี
ภิกฺขุณิยา สทฺธี จิวรรํ ปริวฏฺเฐตฺวา อจฺฉินฺทิตฺ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี.
เอกา ปญฺณตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติสมฺภูจฺจานานํ ตีหิ สมฺภูจฺจาเนหิ
สมฺภูจฺจาติ ๕เปฯ

“อณฺณํ วิณฺญาเปตฺวา วิณฺญาเปนฺติยา นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ
กตฺถ ปญฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปญฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. ถุลลนฺนํ
ภิกฺขุณี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. ถุลลนฺนํ ภา ภิกฺขุณี อณฺณํ

วิญญาเปตฺวา อณฺเฏ วิญญาเปสฺสิ, ตสฺมี วตฺถุสฺสมี. เอกา ปณฺณตฺติ.
ฉนฺนํ อาปตฺติสฺมฺมจฺญานานํ จหิ สฺมฺมจฺจาเนหิ สฺมฺมจฺจาติ ฯเปฯ

“อณฺเฏ เจตาเปตฺวา อณฺเฏ เจตาเปนฺติยา นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ
กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. ถุลลนฺนํ
ภิกฺขุณี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺสมินฺติ. ถุลลนฺนํ ภา ภิกฺขุณี อณฺเฏ
เจตาเปตฺวา อณฺเฏ เจตาเปสฺสิ, ตสฺมี วตฺถุสฺสมี. เอกา ปณฺณตฺติ.
ฉนฺนํ อาปตฺติสฺมฺมจฺญานานํ จหิ สฺมฺมจฺจาเนหิ สฺมฺมจฺจาติ ฯเปฯ

“อณฺณทตฺถิเกน ปริกฺขาเรน อณฺณทฺทิสฺสเกน สงฺฆิเกน อณฺเฏ
เจตาเปนฺติยา นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สวตฺถิยา
ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหฺลลา ภิกฺขุณีโย อารพฺภ. “กิสฺมี
วตฺถุสฺสมินฺติ. สมฺพหฺลลา ภิกฺขุณีโย อณฺณทตฺถิเกน ปริกฺขาเรน
อณฺณทฺทิสฺสเกน สงฺฆิเกน อณฺเฏ เจตาเปสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺสมี.
เอกา ปณฺณตฺติ. ฉนฺนํ อาปตฺติสฺมฺมจฺญานานํ จหิ สฺมฺมจฺจาเนหิ
สฺมฺมจฺจาติ ฯเปฯ

“อณฺณทตฺถิเกน ปริกฺขาเรน อณฺณทฺทิสฺสเกน สงฺฆิเกน
สณฺณทจฺจเกน อณฺเฏ เจตาเปนฺติยา นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ กตฺถ
ปณฺณตฺตนฺติ. สวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหฺลลา
ภิกฺขุณีโย อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺสมินฺติ. สมฺพหฺลลา ภิกฺขุณีโย
อณฺณทตฺถิเกน ปริกฺขาเรน อณฺณทฺทิสฺสเกน สงฺฆิเกน สณฺณทจฺจเกน
อณฺเฏ เจตาเปสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺสมี. เอกา ปณฺณตฺติ. ฉนฺนํ
อาปตฺติสฺมฺมจฺญานานํ จหิ สฺมฺมจฺจาเนหิ สฺมฺมจฺจาติ ฯเปฯ

“อณฺณทตฺถิเกน ปริกฺขาเรน อณฺณทฺทิสฺสเกน มหาชนิเกน
อณฺเฏ เจตาเปนฺติยา นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ.
สวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหฺลลา ภิกฺขุณีโย

อารพภ. “กิสมี วตถุสฺมินฺติ. สมฺพหุลา ภิกขุณีโย อณฺณทตฺติเกน
 ปริกฺขาเรน อณฺณทฺทิสฺสเกน มหาชนิกเกน อณฺณํ เจตาเปสฺสุ, ตสฺมี
 วตถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสมฺมจฺจานานํ จหิ สมฺมจฺจาเนหิ
 สมฺมจฺจาติ ฯเปฯ

“อณฺณทตฺติเกน ปริกฺขาเรน อณฺณทฺทิสฺสเกน มหาชนิกเกน
 สณฺณาจิกเกน อณฺณํ เจตาเปนฺติยา นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ กตฺถ
 ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหุลา
 ภิกขุณีโย อารพภ. “กิสมี วตถุสฺมินฺติ. สมฺพหุลา ภิกขุณีโย
 อณฺณทตฺติเกน ปริกฺขาเรน อณฺณทฺทิสฺสเกน มหาชนิกเกน สณฺณาจิกเกน
 อณฺณํ เจตาเปสฺสุ, ตสฺมี วตถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ
 อาปตฺติสมฺมจฺจานานํ จหิ สมฺมจฺจาเนหิ สมฺมจฺจาติ ฯเปฯ

“อณฺณทตฺติเกน ปริกฺขาเรน อณฺณทฺทิสฺสเกน ปุคฺคลิเกน
 สณฺณาจิกเกน อณฺณํ เจตาเปนฺติยา นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ กตฺถ
 ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. อุลลนฺนํ
 ภิกขุณี อารพภ. “กิสมี วตถุสฺมินฺติ. อุลลนฺนํหา ภิกขุณี
 อณฺณทตฺติเกน ปริกฺขาเรน อณฺณทฺทิสฺสเกน ปุคฺคลิเกน สณฺณาจิกเกน
 อณฺณํ เจตาเปสฺ, ตสฺมี วตถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ
 อาปตฺติสมฺมจฺจานานํ จหิ สมฺมจฺจาเนหิ สมฺมจฺจาติ ฯเปฯ

“อติเรกจตุกกํสปรมํ ครุปาปุรณํ^๑ เจตาเปนฺติยา นิสฺสคฺคิยํ
 ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ.
 อุลลนฺนํหา ภิกขุณี อารพภ. “กิสมี วตถุสฺมินฺติ. อุลลนฺนํหา ภิกขุณี

ราชานํ กมฺพลํ วิณฺญาเปสฺสิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ
อาปตฺตีสมฺภูจฺฉานานํ จหิ สมฺภูจฺฉาเนหิ สมฺภูจฺฉาติ ๕เปฯ

“อติเรกอะทฺมเตยฺยกํสปรมํ ลหุปาปุรณํ เจตาเปนฺติยา นิสฺสคฺคิยํ
ปาจิตฺตียํ กตฺถ ปณฺณตฺตฺนติ. สวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ.
ถูลฺลนฺนํ ภิภฺขุณี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. ถูลฺลนฺนํ ภิภฺขุณี
ราชานํ โขมํ วิณฺญาเปสฺสิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ
อาปตฺตีสมฺภูจฺฉานานํ จหิ สมฺภูจฺฉาเนหิ สมฺภูจฺฉาติ ๕เปฯ

ทวาทส นิสฺสคฺคิยา ปาจิตฺตียา นิฏฺฐิตา.

ตสฺสุทฺธานํ

ปตฺตํ อกาลกาลญจ ปริวฏฺเฐ จ วิณฺญเป^๒
เจตาเปตฺวา อณฺณทตฺถิ สงฺฆิกญจ มหาชนิ^๑
สณฺณาจิกา ปุคฺคลิกา จตฺถกํสทฺธเตยฺยกาติ.

๔. ปาจิตฺตียกณฺห์

๑. ลสฺสุนวคฺโค

[๒๑๘] “ยนฺเตน ภควตา ชานตา ปสฺสตา อรหตา สมฺมา-
สมฺพุทฺธเตน ลสฺสุนํ ขาทนฺติยา ปาจิตฺตียํ กตฺถ ปณฺณตฺตฺนติ.
สวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. ถูลฺลนฺนํ ภิภฺขุณี อารพฺภ.
“กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. ถูลฺลนฺนํ ภิภฺขุณี น มตฺตํ ชานิตฺวา ลสฺสุนํ

หฺราเปสฺสิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จณฺห์ อาปตฺติสฺมฺมฺจฺฉานานํ
ทฺวิหิ สฺมฺมฺจฺฉาเนหิ สฺมฺมฺจฺฉาติ (เอพฺกโลมเก)

“สมฺพาเช โลมํ สํหฺราเปนฺติยา ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุณีโย
อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุณีโย สมฺพาเช
โลมํ สํหฺราเปสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จณฺห์
อาปตฺติสฺมฺมฺจฺฉานานํ จตฺถิ สฺมฺมฺจฺฉาเนหิ สฺมฺมฺจฺฉาติ.

“ตลฉาตเก ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ.
“กํ อารพฺภาติ. เทว ภิกฺขุณีโย อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. เทว
ภิกฺขุณีโย ตลฉาตกมกํสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จณฺห์
อาปตฺติสฺมฺมฺจฺฉานานํ เอเกน สฺมฺมฺจฺฉาเนน สฺมฺมฺจฺฉาติ (ปจฺมปาราชิกเก)

“ชตฺตมฺมฺจเก ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ.
“กํ อารพฺภาติ. อณฺณตฺร ภิกฺขุณี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ.
อณฺณตฺรา ภิกฺขุณี ชตฺตมฺมฺจกํ อาทียิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา
ปณฺณตฺติ. จณฺห์ อาปตฺติสฺมฺมฺจฺฉานานํ เอเกน สฺมฺมฺจฺฉาเนน สฺมฺมฺจฺฉาติ
(ปจฺมปาราชิกเก)

“อติเรกทฺวํจฺฉลปพฺพปรมํ อุทกสฺสุทฺธิกํ อาทียนฺติยา ปาจิตฺติยํ
กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สกฺเกสฺส ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. อณฺณตฺร
ภิกฺขุณี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อณฺณตฺรา ภิกฺขุณี
อติคฺมภีรํ อุทกสฺสุทฺธิกํ อาทียิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ.
จณฺห์ อาปตฺติสฺมฺมฺจฺฉานานํ เอเกน สฺมฺมฺจฺฉาเนน สฺมฺมฺจฺฉาติ (ปจฺม-
ปาราชิกเก) ๕เปฯ

หมตอาญ 26/04/2566 “ภิกฺขุสฺส ภฺยชนฺตสฺส ปาณีเยน วา วิธฺยูปเนน วา
อุปติฏฺฐนฺติยา ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ.

“กํ อารพฺภาติ. อณฺเฏตรํ ภิกฺขุณฺี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อณฺเฏตรา ภิกฺขุณฺี ภิกฺขุสฺส ภุณฺฺชนฺตสฺส ปาณฺีเยน จ วิธูปเนน จ อุปตฺติฏฺจ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จณฺ्हํ อาปตฺติสฺมฏฺจานานํ ทวีหิ สฺมฏฺจาเนหิ สฺมฏฺจาติ (เอพฺภกโลมเก) ฯเปฯ

“อามกธณฺเฏ วิณฺญาเปตฺวา ภุณฺฺชนฺติยา ปาจิตฺตียํ กตฺถ ปณฺณตฺตณฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหฺลา ภิกฺขุณฺีโย อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหฺลา ภิกฺขุณฺีโย อามกธณฺเฏ วิณฺญาเปตฺวา ภุณฺฺชิสฺส, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จณฺ्हํ อาปตฺติสฺมฏฺจานานํ จตุหิ สฺมฏฺจาเนหิ สฺมฏฺจาติ ฯเปฯ

“อุจฺจารํ วา ปสฺสาวํ วา เขฬํ^๑ วา สงฺการํ วา วิฆาสํ วา ติโรกฺขฺเต จทฺเทนฺติยา ปาจิตฺตียํ กตฺถ ปณฺณตฺตณฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. อณฺเฏตรํ ภิกฺขุณฺี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อณฺเฏตรา ภิกฺขุณฺี อุจฺจารํปิ ปสฺสาวํปิ เขฬํปิ สงฺการํปิ วิฆาสํปิ ติโรกฺขฺเต จทฺเทสิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จณฺ्हํ อาปตฺติสฺมฏฺจานานํ จหิ สฺมฏฺจาเนหิ สฺมฏฺจาติ ฯเปฯ

“อุจฺจารํ วา ปสฺสาวํ วา เขฬํ วา สงฺการํ วา วิฆาสํ วา หริเต จทฺเทนฺติยา ปาจิตฺตียํ กตฺถ ปณฺณตฺตณฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหฺลา ภิกฺขุณฺีโย อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหฺลา ภิกฺขุณฺีโย อุจฺจารมฺปิ ปสฺสาวมฺปิ เขฬมฺปิ สงฺการมฺปิ วิฆาสมฺปิ หริเต จทฺเทสฺส, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จณฺ्हํ อาปตฺติสฺมฏฺจานานํ จหิ สฺมฏฺจาเนหิ สฺมฏฺจาติ ฯเปฯ

“นัจจัม วา คีตัม วา วาทิตัม วา ทสฺสนาย คจฺจนฺติยา
 ปาจิตฺตํ กตฺถ ปณฺณตฺตํ. ราชคฺเห ปณฺณตฺตํ. “กัม อารพฺภาติ.
 จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุณีโย อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา
 ภิกฺขุณีโย นัจจมฺปิ คีตมฺปิ วาทิตมฺปิ ทสฺสนาย อคมฺสฺ, ตสฺมี
 วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสฺมฺมฺจฺจานนํ ทวีหิ
 สฺมฺมฺจฺจาเนหิ สฺมฺมฺจฺจติ (เอพฺกโลมเก) ฯเปฯ

ลสฺสณวคฺโค ปจฺโม.

๒. รตฺตนุชการวคฺโค

[๒๑๙] “รตฺตนุชการเ อปฺปทีเป ปุริเสน สทฺธิ เอเกเนกาย
 สนฺติภฺจฺจนฺติยา ปาจิตฺตํ กตฺถ ปณฺณตฺตํ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ.
 “กัม อารพฺภาติ. อณฺณตฺรํ ภิกฺขุณี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ.
 อณฺณตฺรา ภิกฺขุณี รตฺตนุชการเ อปฺปทีเป ปุริเสน สทฺธิ เอเกเนกา
 สนฺติภฺจฺจิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสฺมฺมฺจฺจานนํ
 ทวีหิ สฺมฺมฺจฺจาเนหิ สฺมฺมฺจฺจติ (เถยฺยสฺตฺถเก) ฯเปฯ

“ปฺภิจฺจนฺเน โอกาเส ปุริเสน สทฺธิ เอเกเนกาย สนฺติภฺจฺจนฺติยา
 ปาจิตฺตํ กตฺถ ปณฺณตฺตํ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กัม อารพฺภาติ.
 อณฺณตฺรํ ภิกฺขุณี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อณฺณตฺรา ภิกฺขุณี
 ปฺภิจฺจนฺเน โอกาเส ปุริเสน สทฺธิ เอเกเนกา สนฺติภฺจฺจิ, ตสฺมี
 วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสฺมฺมฺจฺจานนํ ทวีหิ
 สฺมฺมฺจฺจาเนหิ สฺมฺมฺจฺจติ (เถยฺยสฺตฺถเก) ฯเปฯ

“อชฺโฆกาเส ปุริเสน สทฺธิ เอเกเนกาย สนฺติภฺจฺจนฺติยา
 ปาจิตฺตํ กตฺถ ปณฺณตฺตํ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กัม อารพฺภาติ.

อนาปุจจา อาสเน นิสีท^๑, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จณฺห์
อาปตฺติสมฺภูจฺจานัน ทฺวิทฺธิ สมฺภูจฺจเนหิ สมฺภูจฺจาทิ (กจฺฉินเก) ๕เปฯ

“วิกาเล กุลานิ อุปสงฺกมิตฺวา สามิกเก อนาปุจจา เสยฺยํ
สนฺถริตฺวา วา สนฺถราเปตฺวา วา อภินิสีทฺหนฺติยา ปาจิตฺติยํ กตฺถ
ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหฺลลา
ภิกขุณีโย อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหฺลลา ภิกขุณีโย
วิกาเล กุลานิ อุปสงฺกมิตฺวา สามิกเก อนาปุจจา เสยฺยํ สนฺถริตฺวา
อภินิสีทฺสฺ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จณฺห์ อาปตฺติสมฺภูจฺจานัน
ทฺวิทฺธิ สมฺภูจฺจเนหิ สมฺภูจฺจาทิ (กจฺฉินเก) ๕เปฯ

“ทฺถุคฺคหิเตน ทฺฐปฺชาริเตน ปรี อฺชฺฉมาเปนฺติยา ปาจิตฺติยํ กตฺถ
ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. อณฺณตฺริ
ภิกขุณี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อณฺณตฺรา ภิกขุณี ทฺถุคฺคหิเตน
ทฺฐปฺชาริเตน ปรี อฺชฺฉมาเปสฺ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ.
จณฺห์ อาปตฺติสมฺภูจฺจานัน ทฺติหิ สมฺภูจฺจเนหิ สมฺภูจฺจาทิ ๕เปฯ

“อตฺตานํ วา ปรี วา นิริเยน วา พฺรหฺมจฺริเยน วา
อภิสฺปนฺติยา ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ.
“กํ อารพฺภาติ. จณฺทกาลี ภิกขุณี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ.
จณฺทกาลี ภิกขุณี อตฺตานมฺปิ ปรมฺปิ นิริเยนปิ พฺรหฺมจฺริเยนปิ
อภิสฺปิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จณฺห์ อาปตฺติสมฺภูจฺจานัน
ทฺติหิ สมฺภูจฺจเนหิ สมฺภูจฺจาทิ ๕เปฯ

“อตฺตานํ วตฺติวา วตฺติวา โรทฺหนฺติยา ปาจิตฺติยํ กตฺถ
ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จณฺทกาลี

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อ. อภินิสีท

ภิกฺขุณี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จณฺทกาลี ภิกฺขุณี อตฺตานํ
 วริตฺวา วริตฺวา โรทฺติ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จณฺนํ
 อาปตฺติสฺมฺมฺจณฺณํ เอเกน สฺมฺมฺจาเนน สฺมฺมฺจาทิ (ฐรฺณิกฺเขเป)
 ๗เปฯ

รตฺตนฺธการวคฺโค ทฺติโย.

๓. นุหानวคฺโค

[๒๒๐] “นคฺคาย นุหายนฺติยา ปาจิตฺตียํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ.
 สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาทิ. สมฺพหฺลสา ภิกฺขุณฺโิย อารพฺภ.
 “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหฺลสา ภิกฺขุณฺโิย นคฺคา นุหายิสฺสุ, ตสฺมี
 วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จณฺนํ อาปตฺติสฺมฺมฺจณฺณํ ทฺวิหิ
 สฺมฺมฺจาเนหิ สฺมฺมฺจาทิ (เอพฺกโลมเก) ๗เปฯ

“ปมาณาติกกนฺตํ อุทกสากฺกิกํ การาเปนฺติยา ปาจิตฺตียํ กตฺถ
 ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาทิ. จพฺพคฺคิยา
 ภิกฺขุณฺโิย อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุณฺโิย
 อปฺปมาณิกาโย อุทกสากฺกิกาโย ธารสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา
 ปณฺณตฺติ. จณฺนํ อาปตฺติสฺมฺมฺจณฺณํ จหิ สฺมฺมฺจาเนหิ สฺมฺมฺจาทิ
 ๗เปฯ

“ภิกฺขุณฺิยา จีวรํ วิสิพฺเพตฺวา วา วิสิพฺพาเปตฺวา วา เหนว
 สิพฺพาเปนฺติยา” น สิพฺพาปนาย อุสฺสูกํ กโรนฺติยา ปาจิตฺตียํ
 กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาทิ. ฤลฺลนฺนํ
 ภิกฺขุณี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. ฤลฺลนฺนํหา ภิกฺขุณี ภิกฺขุณฺิยา

จีวรํ วิสิพฺพาเปตฺวา เนว สิพฺเพสิ, น สิพฺพาปนาย อุตฺตํกํ
 อกาสิ, ตสฺมี วตฺตฺสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสมฺมุจฺจานนํ
 เอเกน สมฺมุจฺจาเนน สมฺมุจฺจาติ (ฐรฺนิกฺเขเป) ๕เปฯ

“ปณฺณจาทิกํ สงฺฆาภูวาร์ อติฏฺกาเมนฺติยา ปาจิตฺตํ กตฺถ
 ปณฺณตฺตํ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหฺลา
 ภิกฺขุณีโย อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺตฺสฺมินฺติ. สมฺพหฺลา ภิกฺขุณีโย
 ภิกฺขุณีนํ หตฺถे จีวรํ นิภฺชิปิตฺวา สนฺตรุตฺตเรน ชนฺปทจาริกํ
 ปกฺกมฺิสฺส, ตสฺมี วตฺตฺสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสมฺมุจฺจานนํ
 ทฺวิหิ สมฺมุจฺจาเนหิ สมฺมุจฺจาติ (กจฺนเก) ๕เปฯ

“จีวรสงฺกมณฺีโย ธาเรนฺติยา ปาจิตฺตํ กตฺถ ปณฺณตฺตํ.
 สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. อณฺณตฺรํ ภิกฺขุณีนํ อารพฺภ.
 “กิสฺมี วตฺตฺสฺมินฺติ. อณฺณตฺรา ภิกฺขุณีนํ []” ภิกฺขุณิยา จีวรํ
 อนาปุจฺจา ปารุปี, ตสฺมี วตฺตฺสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ
 อาปตฺติสมฺมุจฺจานนํ ทฺวิหิ สมฺมุจฺจาเนหิ สมฺมุจฺจาติ (กจฺนเก) ๕เปฯ

“คณฺสฺส จีวรลาภํ อนฺตรายํ กโรนฺติยา ปาจิตฺตํ กตฺถ
 ปณฺณตฺตํ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. อุลลนฺนํ
 ภิกฺขุณีนํ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺตฺสฺมินฺติ. อุลลนฺนํทา ภิกฺขุณีนํ คณฺสฺส
 จีวรลาภํ อนฺตรายํ อกาสิ, ตสฺมี วตฺตฺสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ
 อาปตฺติสมฺมุจฺจานนํ ตฺวิหิ สมฺมุจฺจาเนหิ สมฺมุจฺจาติ ๕เปฯ

“ธมฺมิกํ จีวรวิภงฺกํ ปฏฺิพาหนฺติยา ปาจิตฺตํ กตฺถ ปณฺณตฺตํ.
 สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. อุลลนฺนํทา ภิกฺขุณีนํ อารพฺภ.

๑ ส.จ.ท.อ. เอตฺถนฺตเร อณฺณตฺรายาติ อญฺ ปาโจ ทิสฺสติ.

“กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. ถุลลนฺนทา ภิกฺขุณฺี ฅมฺมิกํ จีวรวิภังคํ ปฏฺวิพาหิ,
ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จณฺ्हํ อาปตฺติสฺมฺมฺมจฺานานํ ตีหิ
สฺมฺมฺมจฺาเนหิ สฺมฺมฺมจฺาติ ๕เปฯ

“อาคาริกสฺส” วา ปรีพฺพาชกสฺส วา ปรีพฺพาชิกาย วา
สมณจีวรํ เทนฺติยา ปาจิตฺตียํ กตฺถ ปณฺณตฺตณฺติ. สวตฺถิยา
ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. ถุลลนฺนทํ ภิกฺขุณฺี อารพฺภ. “กิสฺมี
วตฺถุสฺมินฺติ. ถุลลนฺนทา ภิกฺขุณฺี อาคาริกสฺส สมณจีวรํ อทาสิ,
ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จณฺ्हํ อาปตฺติสฺมฺมฺมจฺานานํ จหิ
สฺมฺมฺมจฺาเนหิ สฺมฺมฺมจฺาติ ๕เปฯ

“ทฺพฺพลจีวรปจฺจาสาย จีวรกาลสมยํ อติฏฺกาเมนฺติยา ปาจิตฺตียํ
กตฺถ ปณฺณตฺตณฺติ. สวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. ถุลลนฺนทํ
ภิกฺขุณฺี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. ถุลลนฺนทา ภิกฺขุณฺี
ทฺพฺพลจีวรปจฺจาสาย จีวรกาลสมยํ อติฏฺกาเมสิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี.
เอกา ปณฺณตฺติ. จณฺ्हํ อาปตฺติสฺมฺมฺมจฺานานํ ตีหิ สฺมฺมฺมจฺาเนหิ
สฺมฺมฺมจฺาติ ๕เปฯ

“ฅมฺมิกํ กจฺินฺนุทฺธารํ ปฏฺวิพาหนฺติยา ปาจิตฺตียํ กตฺถ ปณฺณตฺตณฺติ.
สวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. ถุลลนฺนทํ ภิกฺขุณฺี อารพฺภ.
“กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. ถุลลนฺนทา ภิกฺขุณฺี ฅมฺมิกํ กจฺินฺนุทฺธารํ ปฏฺวิพาหิ,
ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จณฺ्हํ อาปตฺติสฺมฺมฺมจฺานานํ ตีหิ
สฺมฺมฺมจฺาเนหิ สฺมฺมฺมจฺาติ ๕เปฯ

นฺทานวคฺโค ตติโย.

๔. ตุมภุณนาคโค

[๒๒๑] “ทวิณัน ภิกขุขันธ์ เอกมณเฑ ตุมภุณนาคโค ปาจิตติยํ กตถ ปณณตตุนติ. สวตถุติยา ปณณตตํ. “กํ อารพภาติ. สมพหุลา ภิกขุขันธ์ อารพภ. “กิสมี วตถุสมินติ. สมพหุลา ภิกขุขันธ์ เทว เอกมณเฑ ตุมภุณนาคโค, ตสมิ วตถุสมิ. เอกา ปณณตติ. จนนํ อาปตติสมุฏฏานานํ ทวีหิ สมุฏฏาเนหิ สมุฏฏาติ (เอพกโลมเก) ๕เปฯ

“ทวิณัน ภิกขุขันธ์ เอกตถุณนาคโค^๑ ตุมภุณนาคโค ปาจิตติยํ กตถ ปณณตตุนติ. สวตถุติยา ปณณตตํ. “กํ อารพภาติ. สมพหุลา ภิกขุขันธ์ อารพภ. “กิสมี วตถุสมินติ. สมพหุลา ภิกขุขันธ์ เทว เอกตถุณนาคโค ตุมภุณนาคโค, ตสมิ วตถุสมิ. เอกา ปณณตติ. จนนํ อาปตติสมุฏฏานานํ ทวีหิ สมุฏฏาเนหิ สมุฏฏาติ (เอพกโลมเก) ๕เปฯ

“ภิกขุขันธ์ สณจิจจ อผาสํ กโรนติยา ปาจิตติยํ กตถ ปณณตตุนติ. สวตถุติยา ปณณตตํ. “กํ อารพภาติ. อุลลนหนํ ภิกขุขันธ์ อารพภ. “กิสมี วตถุสมินติ. อุลลนหนํ ภิกขุขันธ์ ภิกขุขันธ์ สณจิจจ อผาสํ อกาสิ, ตสมิ วตถุสมิ. เอกา ปณณตติ. จนนํ อาปตติสมุฏฏานานํ ทวีหิ สมุฏฏาเนหิ สมุฏฏาติ ๕เปฯ

“ทักขิณํ สหชีวินี เนว อูปฏฐาเปนติยา น อูปฏฐาปนาย อุลลนหนํ กโรนติยา ปาจิตติยํ กตถ ปณณตตุนติ. สวตถุติยา ปณณตตํ. “กํ อารพภาติ. อุลลนหนํ ภิกขุขันธ์ อารพภ. “กิสมี วตถุสมินติ. อุลลนหนํ ภิกขุขันธ์ ทักขิณํ สหชีวินี เนว อูปฏฐาเปสิ,^๒

^๑ ส.จ.,ท.,อ. เอกตถุณนาคโค. เอวมปริปี.

^๒ ส.จ.,ท.,อ. อูปฏฐาเปสิ

“ติโรธูเจ สาสงกสมมเต สปปฎิกายเ อสตุติกาย จาริกัม
จรณติยา ปาจิตติยัม กตถ ปณณตตนติ. สาวตติยา ปณณตตัม. “กัม
อารพภาติ. สมพหุลา ภิกขุณีโย อารพภ. “กิสมี วตถุสมินติ.
สมพหุลา ภิกขุณีโย ติโรธูเจ สาสงกสมมเต สปปฎิกายเ อสตุติกายเ
จาริกัม จริสฺ, ตสฺมี วตถุสมิ. เอกา ปณณตติ. จนนํ อาปตติ-
สมุฏจानันํ ทวีहि สมุฏจาเนहि สมุฏจาติ (เอพกลอมเก) ๕เปย

“อนโตวสฺส จาริกัม จรณติยา ปาจิตติยัม กตถ ปณณตตนติ.
ราชคเห ปณณตตัม. “กัม อารพภาติ. สมพหุลา ภิกขุณีโย อารพภ.
“กิสมี วตถุสมินติ. สมพหุลา ภิกขุณีโย อนโตวสฺส จาริกัม
จริสฺ, ตสฺมี วตถุสมิ. เอกา ปณณตติ. จนนํ อาปตติสมุฏจानันํ
ทวีहि สมุฏจาเนहि สมุฏจาติ (เอพกลอมเก) ๕เปย

“วสฺส วุตถาย^๑ ภิกขุณียา จาริกัม น ปกุกมนติยา ปาจิตติยัม
กตถ ปณณตตนติ. ราชคเห ปณณตตัม. “กัม อารพภาติ. สมพหุลา
ภิกขุณีโย อารพภ. “กิสมี วตถุสมินติ. สมพหุลา ภิกขุณีโย
วสฺส วุตถา จาริกัม น ปกุกมีสฺ, ตสฺมี วตถุสมิ. เอกา ปณณตติ.
จนนํ อาปตติสมุฏจानันํ เอเกน สมุฏจาเนน สมุฏจาติ (ปจ-
มปาราชิกเก) ๕เปย

ตฺวณฺณวคโค จตฺตโต.

๕. จิตฺตาคารวคโค

[๒๒๒] “ราชาคารัม วา จิตฺตาคารัม วา อารามัม วา อุยฺยานัม
วา โปกฺขรณิ วา ทสฺสนาย คจฺจนติยา ปาจิตติยัม กตถ

^๑ ส.จ. วสฺสวฺจาย, มหา. วสฺสวุตถาย, เอวมฺปริปิ.

ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุณฺโณ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุณฺโณ
ราชาคารฺปิ จิตฺตาคารฺปิ “อารามํปิ อุตฺตยานํปิ โปกฺขรณฺีปิ” ทสฺสนาย
อคมํสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติสฺมฺมฺจํญานํ
ทฺวิหิ สฺมฺมฺจํญาเนหิ สฺมฺมฺจํจติ (เอพฺภกโลมเก) ๕เปฯ

“อาสนฺที่ วา ปลลงฺกํ วา ปริภุญฺชนฺติยา ปาจิตฺติยํ กตฺถ
ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหฺลลา
ภิกฺขุณฺโณ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหฺลลา ภิกฺขุณฺโณ
อาสนฺที่ปิ ปลลงฺกํปิ ปริภุญฺชํสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ.
จนฺนํ อาปตฺติสฺมฺมฺจํญานํ ทฺวิหิ สฺมฺมฺจํญาเนหิ สฺมฺมฺจํจติ (เอพฺภก-
โลมเก) ๕เปฯ

“สุตฺตํ กนฺติยา” ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา
ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหฺลลา” ภิกฺขุณฺโณ อารพฺภ. “กิสฺมี
วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหฺลลา ภิกฺขุณฺโณ สุตฺตํ กนฺตํ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี.
เอกา ปณฺณตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติสฺมฺมฺจํญานํ ทฺวิหิ สฺมฺมฺจํญาเนหิ
สฺมฺมฺจํจติ (เอพฺภกโลมเก) ๕เปฯ

“คิหิเวยฺยาวจฺจํ กโรนฺติยา ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ.
สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหฺลลา ภิกฺขุณฺโณ อารพฺภ.
“กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหฺลลา ภิกฺขุณฺโณ คิหิเวยฺยาวจฺจํ อํสุ,
ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติสฺมฺมฺจํญานํ ทฺวิหิ
สฺมฺมฺจํญาเนหิ สฺมฺมฺจํจติ (เอพฺภกโลมเก) ๕เปฯ

“ภิกขุขุณียา”^๑ ‘เอหยเย’^๒ อิมํ อธิกรณํ รูปสมะหีติ วุจจมานาย
 ‘สาธุตติ ปฏิสสุตติวา เหว รูปสมะนุตติยา น รูปสมาย อุตสุกุก
 กโรนุตติยา ปาจิตติยํ กตถ ปณณตตุนติ. สาวตติยา ปณณตตํ.
 “กํ อารพภาติ. อุลลนหนํ ภิกขุขุณี อารพภ. “กิสมี วตตุสมินติ.
 อุลลนหนทา ภิกขุขุณี ภิกขุขุณียา “เอหยเย อิมํ อธิกรณํ รูปสมะหีติ
 วุจจมานา “สาธุตติ ปฏิสสุตติวา เหว รูปสมะสิ, น รูปสมาย
 อุตสุกุก อากาสิ, ตสมี วตตุสมิ. เอกา ปณณตติ. จนนํ อาปตติ-
 สมุจจจानานํ เอเกน สมุจจจาเนน สมุจจจาติ (ฐรณิกุเขเป) ๕เปฯ

“อาคาริกสส วา ปริพพาชกสส วา ปริพพาชิกาย วา
 สหตถา ขาพนียํ วา โภชนียํ วา เทนุตติยา ปาจิตติยํ กตถ
 ปณณตตุนติ. สาวตติยา ปณณตตํ. “กํ อารพภาติ. อุลลนหนํ
 ภิกขุขุณี อารพภ. “กิสมี วตตุสมินติ. อุลลนหนทา ภิกขุขุณี
 อาคาริกสส สหตถา ขาพนียมปิ โภชนียมปิ อากาสิ, ตสมี วตตุสมิ.
 เอกา ปณณตติ. จนนํ อาปตติสมุจจจานานํ ทวีหิ สมุจจจาเนหิ
 สมุจจจาติ (เอพกโลมเก) ๕เปฯ

“อาวสธจีวรํ อนิสสชชิตวา ปริภุญชนุตติยา ปาจิตติยํ กตถ
 ปณณตตุนติ. สาวตติยา ปณณตตํ. “กํ อารพภาติ. อุลลนหนํ
 ภิกขุขุณี อารพภ. “กิสมี วตตุสมินติ. อุลลนหนทา ภิกขุขุณี อาวสธจีวรํ
 อนิสสชชิตวา ปริภุญช, ตสมี วตตุสมิ. เอกา ปณณตติ. จนนํ
 อาปตติสมุจจจานานํ ทวีหิ สมุจจจาเนหิ สมุจจจาติ (กจिनเก) ๕เปฯ

“อาวสธํ อนิสสชชิตวา จาริกํ ปกุกมนุตติยา ปาจิตติยํ กตถ
 ปณณตตุนติ. สาวตติยา ปณณตตํ. “กํ อารพภาติ. อุลลนหนํ

^๑ อ. ภิกขุขุณี^๒ ส.,เท.,อ. เอหายเย

ภิกฺขุณี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. ถูลลนฺนทา ภิกฺขุณี อวสธํ
อนิสฺสชฺชิตฺวา จาริกํ ปกฺกามิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ.
ฉนฺนํ อปตฺติสฺมฺมฺมจฺฉานํ ทวีหิ สฺมฺมจฺฉาเนหิ สฺมฺมจฺฉาติ (กจฺฉินเก)
ฯเปฯ

“ติรจฺฉานวิชฺชํ ปริยาปฺณนฺติยา ปาจิตฺตียํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ.
สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภภาติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุณีโย
อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุณีโย ติรจฺฉานวิชฺชํ
ปริยาปฺณีสฺส, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. ฉนฺนํ อปตฺติ-
สฺมฺมจฺฉานํ ทวีหิ สฺมฺมจฺฉาเนหิ สฺมฺมจฺฉาติ (ปทโสธฺมเม) ฯเปฯ

“ติรจฺฉานวิชฺชํ วาเจนฺติยา ปาจิตฺตียํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ.
สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภภาติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุณีโย
อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุณีโย ติรจฺฉานวิชฺชํ
วาเจสฺส, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. ฉนฺนํ อปตฺติสฺมฺมจฺฉานํ
ทวีหิ สฺมฺมจฺฉาเนหิ สฺมฺมจฺฉาติ (ปทโสธฺมเม) ฯเปฯ

จิตฺตาคารวคฺโค ปณฺจโม.

๖. อารามวคฺโค

[๒๒๓] “ชานํ สภิกฺขุกํ อารามํ อนาปฺจุฉา ปวิสฺนฺติยา
ปาจิตฺตียํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภภาติ.
สมฺพหฺลลา ภิกฺขุณีโย อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหฺลลา
ภิกฺขุณีโย อนาปฺจุฉา อารามํ ปวิสฺส, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา
ปณฺณตฺติ เทว อนฺุปฺปณฺณตฺติโย. ฉนฺนํ อปตฺติสฺมฺมจฺฉานํ เอเกน
สฺมฺมจฺฉาเนน สฺมฺมจฺฉาติ (ฐนิกฺเขเป) ฯเปฯ

“ภิกขุ อุกโกสนนุตติยา ปริภาสนนุตติยา ปาจิตตัตถิ กตถ ปณณตตนุตติ.
เวสาลียา ปณณตตํ. “กํ อารพภาติ. จพพคคิยา ภิกขุณีโย อารพภ. “กิสมี
วตถุสสมินฺติ. จพพคคิยา ภิกขุณีโย อายสมนตํ อุปาสี
อุกโกสสีสุ, ตสมี วตถุสสมิ. เอกา ปณณตติ. จนนํ อาปตติสมุจฺจนานํ
ตีหิ สมุจฺจาเนหิ สมุจฺจาติ ๕เปฯ

“จณฺทีกตตาย คณํ ปริภาสนนุตติยา ปาจิตตัตถิ กตถ ปณณตตนุตติ.
สาวตถียา ปณณตตํ. “กํ อารพภาติ. ถุลลนนฺทํ ภิกขุณี อารพภ. “กิสมี
วตถุสสมินฺติ. ถุลลนนฺทา ภิกขุณี จณฺทีกตา” คณํ ปริภาสิ,
ตสมี วตถุสสมิ. เอกา ปณณตติ. จนนํ อาปตติสมุจฺจนานํ तीहि
สมุจฺจาเนหิ สมุจฺจาติ ๕เปฯ

“นิมนติตาย []^๒ ปวาริตาย []^๒ ขาทนียํ वा गोत्रनियं वा
[]^๓ ภุญฺชนนุตติยา ปาจิตตัตถิ กตถ ปณณตตนุตติ. สาวตถียา
ปณณตตํ. “กํ อารพภาติ. สมพพหุลา ภิกขุณีโย อารพภ. “กิสมี
วตถุสสมินฺติ. สมพพหุลา ภิกขุณีโย ภุตฺตาวี^๔ ปวาริตา อณฺณตฺร
ภุญฺชสีสุ, ตสมี วตถุสสมิ. เอกา ปณณตติ. จนนํ อาปตติสมุจฺจนานํ
จตุหิ สมุจฺจาเนหิ สมุจฺจาติ ๕เปฯ

“กุลํ มจฺจรายนฺตียา ปาจิตตัตถิ กตถ ปณณตตนุตติ. สาวตถียา
ปณณตตํ. “กํ อารพภาติ. อณฺณตฺร ภิกขุณี อารพภ. “กิสมี
วตถุสสมินฺติ. อณฺณตฺรา ภิกขุณี กุลํ มจฺจรายิ, ตสมี วตถุสสมิ.
เอกา ปณณตติ. จนนํ อาปตติสมุจฺจนานํ तीहि สมุจฺจาเนหิ
สมุจฺจาติ ๕เปฯ

“อภิกฺขุเก อาวาเส วสฺสํ วสนฺติยา ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหฺลลา ภิกฺขุณฺโณ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหฺลลา ภิกฺขุณฺโณ อภิกฺขุเก อาวาเส วสฺสํ วสฺสี, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติสฺมฺมจฺจานันํ ทวีหิ สฺมฺมจฺจาเนหิ สฺมฺมจฺจาติ (เอพฺภโลมเก) ๔เปฯ

“วสฺสํ วุตฺถาย”^๑ ภิกฺขุณฺเีย อุมฺโตสฺสงฺฆเ ตีหิ จาเนหิ นปฺ-
ปวาเรณฺติยา ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ.
“กํ อารพฺภาติ. สมฺพหฺลลา ภิกฺขุณฺโณ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ.
สมฺพหฺลลา ภิกฺขุณฺโณ วสฺสํ วุตฺถา ภิกฺขุสงฺฆํ นปฺปวาเรสฺ, ตสฺมี
วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติสฺมฺมจฺจานันํ เอเกน
สฺมฺมจฺจาเนน สฺมฺมจฺจาติ (ฐรฺนิกฺเขเป) ๔เปฯ

“โอวาทาย วา สํวาสาย วา น คจฺจนฺติยา ปาจิตฺติยํ กตฺถ
ปณฺณตฺตนฺติ. สกฺเกสฺ ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุณฺโณ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุณฺโณ
โอวาทํ น คจฺจิสฺ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนฺนํ
อาปตฺติสฺมฺมจฺจานันํ เอเกน สฺมฺมจฺจาเนน สฺมฺมจฺจาติ (ปจฺมปาราชิกเก)
๔เปฯ

“อุโปสถํปิ น ปุจฺจนฺติยา โอวาทํปิ น ยาจนฺติยา ปาจิตฺติยํ
กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหฺลลา
ภิกฺขุณฺโณ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหฺลลา ภิกฺขุณฺโณ
อุโปสถํปิ น ปุจฺจิสฺ, โอวาทํปิ น ยาจิสฺ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี.
เอกา ปณฺณตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติสฺมฺมจฺจานันํ เอเกน สฺมฺมจฺจาเนน
สฺมฺมจฺจาติ (ฐรฺนิกฺเขเป) ๔เปฯ

^๑ ฉ. วสฺสวุตฺถาย

“ปสาเช ชาตัม คณฺหํ วา รุหิตํ^๑ วา อนปโลเกตฺวา สงฺฆํ วา
คณฺหํ วา ปุริเสน สทฺธิ เอเกเนกาย เมทาเปนฺติยา ปาจิตฺติยํ
กตฺถ ปญฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปญฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ.
อญฺญตรํ ภิกฺขุณี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อญฺญตรา ภิกฺขุณี
ปสาเช ชาตัม คณฺหํ ปุริเสน สทฺธิ เอเกเนกา เมทาเปสิ,
ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปญฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสมฺภูจฺจานนํ
ทฺวิหิ สมฺภูจฺจาเนหิ สมฺภูจฺจาติ (กจฺจนเก) ฯเปฯ

อารามวคฺโค จญฺโจ.

๗. คพฺภินีวคฺโค

[๒๒๔] “คพฺภินี วุจฺจาเปนฺติยา ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปญฺณตฺตนฺติ.
สาวตฺถิยา ปญฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหฺลลา ภิกฺขุณีโย อารพฺภ.
“กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหฺลลา ภิกฺขุณีโย คพฺภินี วุจฺจาเปสฺสุ,
ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปญฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสมฺภูจฺจานนํ ตีหิ
สมฺภูจฺจาเนหิ สมฺภูจฺจาติ ฯเปฯ

“ปายนฺตี วุจฺจาเปนฺติยา ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปญฺณตฺตนฺติ.
สาวตฺถิยา ปญฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหฺลลา ภิกฺขุณีโย อารพฺภ.
“กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหฺลลา ภิกฺขุณีโย ปายนฺตี วุจฺจาเปสฺสุ,
ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปญฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสมฺภูจฺจานนํ ตีหิ
สมฺภูจฺจาเนหิ สมฺภูจฺจาติ ฯเปฯ

“เทว วสฺसानิ จสฺ ฐมฺเมสฺ อสิทฺธิสสิทฺธิ สิทฺธิมาณํ
 วุฏฺฐาเปเนตฺติยา ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตฺนฺติ. สวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ.
 “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหฺลลา ภิกฺขุณฺโณ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ.
 สมฺพหฺลลา ภิกฺขุณฺโณ เทว วสฺसानิ จสฺ ฐมฺเมสฺ อสิทฺธิสสิทฺธิ
 สิทฺธิมาณํ วุฏฺฐาเปสฺ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จณฺห์
 อาปตฺติสมฺภูจฺจานานํ ตีหิ สมฺภูจฺจเนหิ สมฺภูจฺจติ ๕เป๕

“เทว วสฺसानิ จสฺ ฐมฺเมสฺ สิทฺธิสสิทฺธิ สิทฺธิมาณํ สงฺเขน
 อสมฺมตํ วุฏฺฐาเปเนตฺติยา ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตฺนฺติ. สวตฺถิยา
 ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหฺลลา ภิกฺขุณฺโณ อารพฺภ. “กิสฺมี
 วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหฺลลา ภิกฺขุณฺโณ เทว วสฺसानิ จสฺ ฐมฺเมสฺ
 สิทฺธิสสิทฺธิ สิทฺธิมาณํ สงฺเขน อสมฺมตํ วุฏฺฐาเปสฺ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี.
 เอกา ปณฺณตฺติ. จณฺห์ อาปตฺติสมฺภูจฺจานานํ ตีหิ สมฺภูจฺจเนหิ
 สมฺภูจฺจติ ๕เป๕

“อุณฺทวาทสวสฺสํ คิหิคตํ วุฏฺฐาเปเนตฺติยา ปาจิตฺติยํ กตฺถ
 ปณฺณตฺตฺนฺติ. สวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหฺลลา
 ภิกฺขุณฺโณ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหฺลลา ภิกฺขุณฺโณ
 อุณฺทวาทสวสฺสํ คิหิคตํ วุฏฺฐาเปสฺ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ.
 จณฺห์ อาปตฺติสมฺภูจฺจานานํ ตีหิ สมฺภูจฺจเนหิ สมฺภูจฺจติ ๕เป๕

“ปริปฺพณฺณทวาทสวสฺสํ คิหิคตํ เทว วสฺसानิ จสฺ ฐมฺเมสฺ
 อสิทฺธิสสิทฺธิ วุฏฺฐาเปเนตฺติยา ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตฺนฺติ.
 สวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหฺลลา ภิกฺขุณฺโณ อารพฺภ.
 “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหฺลลา ภิกฺขุณฺโณ ปริปฺพณฺณทวาทสวสฺสํ
 คิหิคตํ เทว วสฺसानิ จสฺ ฐมฺเมสฺ อสิทฺธิสสิทฺธิ วุฏฺฐาเปสฺ,

ตสฺมี วตฺตสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติสมฺภูจํ นานํ ตีหิ
สมฺภูจํ เนหิ สมฺภูจํ ตี ๒ เปฯ

“ปริปฺพณฺทวาทสวสฺสํ คิหิ คตํ เทว วสฺसानิ จสฺ ฐมฺเมสฺ
สิทฺธิตฺติสิทฺธิํ สงฺฆเณ อสมฺมตํ วุจฺจาเปนฺติยา ปาจิตฺติยํ กตฺถ
ปณฺณตฺตนฺติ. สวตฺติยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหฺลลา
ภิกฺขุณีโย อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺตสฺมินฺติ. สมฺพหฺลลา ภิกฺขุณีโย
ปริปฺพณฺทวาทสวสฺสํ คิหิ คตํ เทว วสฺसानิ จสฺ ฐมฺเมสฺ สิทฺธิตฺติสิทฺธิํ
สงฺฆเณ อสมฺมตํ วุจฺจาเปสฺ, ตสฺมี วตฺตสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนฺนํ
อาปตฺติสมฺภูจํ นานํ ตีหิ สมฺภูจํ เนหิ สมฺภูจํ ตี ๒ เปฯ

“สหชีวีนิ วุจฺจาเปตฺวา เทว วสฺसानิ เนว อนุกฺคณฺหนฺติยา
น อนุกฺคหาเปนฺติยา ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สวตฺติยา
ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. อุลลนฺนํ ภิกฺขุณี อารพฺภ. “กิสฺมี
วตฺตสฺมินฺติ. อุลลนฺนํ ภิกฺขุณี สหชีวีนิ วุจฺจาเปตฺวา เทว
วสฺसानิ เนว อนุกฺคเหสิ, น อนุกฺคหาเปสิ, ตสฺมี วตฺตสฺมี.
เอกา ปณฺณตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติสมฺภูจํ นานํ เอเกน สมฺภูจํ เนน
สมฺภูจํ ตี (ฐนิกฺเขเป) ๒ เปฯ

“วุจฺจาปิตํ ปวตฺตินิ เทว วสฺसानิ นานฺพนฺตฺติยา ปาจิตฺติยํ
กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สวตฺติยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหฺลลา
ภิกฺขุณีโย อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺตสฺมินฺติ. สมฺพหฺลลา ภิกฺขุณีโย
วุจฺจาปิตํ ปวตฺตินิ เทว วสฺसानิ นานฺพนฺตฺติ, ตสฺมี วตฺตสฺมี.
เอกา ปณฺณตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติสมฺภูจํ นานํ เอเกน สมฺภูจํ เนน
สมฺภูจํ ตี (ปจฺมปาราชิกเก) ๒ เปฯ

“สหชีวีนิ วุจฺจาเปตฺวา เนว วุปกาเสนฺติยา น วุปกาสาเปนฺติยา
ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สวตฺติยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ.

ถุลลนฺนํ ภิက္ขุณี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. ถุลลนฺนํ ภิက္ขุณี
สหชีวินี วุฏฺฐาเปตฺวา เหนว วูปกาเสสิ, น วูปกาสาเปสิ, ตสฺมี
วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสมุฏฺฐานนํ เอเกน
สมุฏฺฐาเนน สมุฏฺฐาติ (ฐรณิกฺเขเป) ฯเปฯ

คพฺภินีวคฺโค สตฺตโม.

๘. กุมาริฏฺฐวคฺโค

[๒๒๕] “อุณฺวิสตีวสฺสํ กุมาริฏฺฐํ วุฏฺฐาเปนฺติยา ปาจิตฺตियํ
กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภ. สมฺพหฺลลา
ภิက္ขุณิโย อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหฺลลา ภิက္ขุณิโย
อุณฺวิสตีวสฺสํ กุมาริฏฺฐํ^๑ วุฏฺฐาเปสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ.
จนนํ อาปตฺติสมุฏฺฐานนํ ตีหิ สมุฏฺฐาเนหิ สมุฏฺฐาติ ฯเปฯ

“ปริปฺพณฺณวิสตีวสฺสํ กุมาริฏฺฐํ เทว วสฺसानิ จสฺสุ ฐมฺเมสฺสุ
อสิกฺขิตฺติกฺขํ วุฏฺฐาเปนฺติยา ปาจิตฺตियํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา
ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภ. สมฺพหฺลลา ภิက္ขุณิโย อารพฺภ. “กิสฺมี
วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหฺลลา ภิက္ขุณิโย ปริปฺพณฺณวิสตีวสฺสํ กุมาริฏฺฐํ
เทว วสฺसानิ จสฺสุ ฐมฺเมสฺสุ อสิกฺขิตฺติกฺขํ วุฏฺฐาเปสฺสุ, ตสฺมี
วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสมุฏฺฐานนํ ตีหิ
สมุฏฺฐาเนหิ สมุฏฺฐาติ ฯเปฯ

“ปริปฺพณฺณวิสตีวสฺสํ กุมาริฏฺฐํ เทว วสฺसानิ จสฺสุ ฐมฺเมสฺสุ
สิกฺขิตฺติกฺขํ สงฺเขน อสมฺมตํ วุฏฺฐาเปนฺติยา ปาจิตฺตियํ กตฺถ

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อ. กุมาริฏฺฐํ

ปณฺณตฺตฺนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหฺลฺลา ภิกฺขุณีโย อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหฺลฺลา ภิกฺขุณีโย ปรีปฺพณฺณวีสติวสฺสํ กุมาริภฺภูตํ เทว วสฺसानิ จสฺส ธมฺเมสฺส ลิกฺขิตลิกฺขํ สงฺเขน อสฺมมตํ วุฏฺฐจาเปสฺสํ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสมฺภูจฺจานานํ ตีหิ สมฺภูจฺจาเนหิ สมฺภูจฺจาติ ฯเปฯ

“อุทฺทวาทสวสฺสาย วุฏฺฐจาเปนฺติยา ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตฺนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหฺลฺลา ภิกฺขุณีโย อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหฺลฺลา ภิกฺขุณีโย อุทฺทวาทสวสฺสา วุฏฺฐจาเปสฺสํ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสมฺภูจฺจานานํ ตีหิ สมฺภูจฺจาเนหิ สมฺภูจฺจาติ ฯเปฯ

“ปรีปฺพณฺณทวาทสวสฺสาย สงฺเขน อสฺมมตฺตาย วุฏฺฐจาเปนฺติยา ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตฺนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหฺลฺลา ภิกฺขุณีโย อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหฺลฺลา ภิกฺขุณีโย ปรีปฺพณฺณทวาทสวสฺสา สงฺเขน อสฺมมตฺตา วุฏฺฐจาเปสฺสํ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสมฺภูจฺจานานํ ตีหิ สมฺภูจฺจาเนหิ สมฺภูจฺจาติ []^๑ ฯเปฯ

“อลนฺตาว เต อยฺเย วุฏฺฐจาปีเตนาติ วุจฺจมานาย ‘สาธฺฐติ ปฏฺฐิสฺสุณฺติว ปจฺฉา ขียนธมฺมํ อาปชฺชนฺติยา ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตฺนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จณฺทกาลี ภิกฺขุณี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จณฺทกาลี ภิกฺขุณี ‘อลนฺตาว เต อยฺเย วุฏฺฐจาปีเตนาติ วุจฺจมานา ‘สาธฺฐติ ปฏฺฐิสฺสุณฺติว ปจฺฉา

^๑ ส.,จ.,ท.,มหา. เอตฺถนฺตเร ทุตฺติยปาราชิกเกติ อโย ปาโจ ทิสฺสติ.

ขียนธมฺมํ อापชฺชิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จณฺห์
 อาปตฺติสมฺภูจํณานํ ตีหิ สมฺภูจํเนหิ สมฺภูจํติ ๕เปฯ

“สิกฺขมานํ ‘สเจ เม ตวํ อยฺเย จีวรํ ทสฺสสิ, เอวาหนตํ
 วุฏฺฐาเปสฺสามีติ วตฺวา เนว วุฏฺฐาเปนฺติยา น วุฏฺฐาปนาย อุตฺตํ
 กโรนฺติยา ปาจิตฺตียํ กตฺถ ปณฺณตฺตณฺติ. สวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ.
 “กํ อารพฺภาติ. ถุลลนฺนํ ภิกฺขุณี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ.
 ถุลลนฺนํ ภิกฺขุณี สิกฺขมานํ ‘สเจ เม ตวํ อยฺเย จีวรํ ทสฺสสิ,
 เอวาหนตํ วุฏฺฐาเปสฺสามีติ วตฺวา เนว วุฏฺฐาเปสิ, น วุฏฺฐาปนาย
 อุตฺตํ อกาสิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จณฺห์ อาปตฺติ-
 สมฺภูจํณานํ เอเกน สมฺภูจํเนน สมฺภูจํติ (ฐุณฺนิกฺเขเป) ๕เปฯ

“สิกฺขมานํ ‘สเจ มํ ตวํ อยฺเย เทว วสฺसानิ อนุพฺนฺชิสฺสสิ,
 เอวาหนตํ วุฏฺฐาเปสฺสามีติ วตฺวา เนว วุฏฺฐาเปนฺติยา น
 วุฏฺฐาปนาย อุตฺตํ กโรนฺติยา ปาจิตฺตียํ กตฺถ ปณฺณตฺตณฺติ.
 สวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. ถุลลนฺนํ ภิกฺขุณี อารพฺภ.
 “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. ถุลลนฺนํ ภิกฺขุณี สิกฺขมานํ ‘สเจ มํ ตวํ
 อยฺเย เทว วสฺसानิ อนุพฺนฺชิสฺสสิ, เอวาหนตํ วุฏฺฐาเปสฺสามีติ
 วตฺวา เนว วุฏฺฐาเปสิ, น วุฏฺฐาปนาย อุตฺตํ อกาสิ, ตสฺมี
 วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จณฺห์ อาปตฺติสมฺภูจํณานํ เอเกน
 สมฺภูจํเนน สมฺภูจํติ (ฐุณฺนิกฺเขเป) ๕เปฯ

“ปฺริสฺสํสฺสจํ กุมารกสฺสจํ จณฺห์ โสกาวัสสํ” สิกฺขมานํ
 วุฏฺฐาเปนฺติยา ปาจิตฺตียํ กตฺถ ปณฺณตฺตณฺติ. สวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ.

หมดอายุ 26/05/2566

“กัม อารพภาติ. อุลลนหนัม ภิกขุณี อารพภ. “กิสมี วตถุสมินฺติ. อุลลนหนทา ภิกขุณี ปุริสสัสมฺมจํ กุมารกสัสมฺมจํ จณฺห์ โสการวสฺสํ สิกฺขมานํ วุฏฺฐาเปสิ, ตสฺมี วตถุสมิ. เอกา ปณฺณตฺติ. จณฺห์ อาปตฺติสมฺมจฺจานานํ ตีหิ สมฺมจฺจาเนหิ สมฺมจฺจาติ ฯเปฯ

“มาตาปิตุหิ วา สามิเกน วา อนนฺนญฺเฒาตํ สิกฺขมานํ วุฏฺฐาเปเนติยา ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กัม อารพภาติ. อุลลนหนัม ภิกขุณี อารพภ. “กิสมี วตถุสมินฺติ. อุลลนหนทา ภิกขุณี มาตาปิตุหิปี สามิเกนปี^๑ อนนฺนญฺเฒาตํ สิกฺขมานํ วุฏฺฐาเปสิ, ตสฺมี วตถุสมิ. เอกา ปณฺณตฺติ. จณฺห์ อาปตฺติสมฺมจฺจานานํ จตฺตุหิ สมฺมจฺจาเนหิ สมฺมจฺจาติ; สียา วาจโต สมฺมจฺจาติ น กายโต น จิตฺตโต, สียา กายโต จ วาจโต จ สมฺมจฺจาติ น จิตฺตโต, สียา วาจโต จ จิตฺตโต จ สมฺมจฺจาติ น กายโต, สียา กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สมฺมจฺจาติ.

“ปาริวาสิกจฺจนฺททาเนน สิกฺขมานํ วุฏฺฐาเปเนติยา ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. ราชคเเห ปณฺณตฺตํ. “กัม อารพภาติ. อุลลนหนัม ภิกขุณี อารพภ. “กิสมี วตถุสมินฺติ. อุลลนหนทา ภิกขุณี ปาริวาสิกจฺจนฺททาเนน สิกฺขมานํ วุฏฺฐาเปสิ, ตสฺมี วตถุสมิ. เอกา ปณฺณตฺติ. จณฺห์ อาปตฺติสมฺมจฺจานานํ ตีหิ สมฺมจฺจาเนหิ สมฺมจฺจาติ ฯเปฯ

“อนฺวสฺสํ วุฏฺฐาเปเนติยา ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กัม อารพภาติ. สมฺพหฺลลา ภิกขุณีโย อารพภ. “กิสมี วตถุสมินฺติ. สมฺพหฺลลา ภิกขุณีโย อนฺวสฺสํ วุฏฺฐาเปสฺสุ,

ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตติ. จนนํ อาปตฺติสมุฏฺฐานนํ ตีหิ
สมุฏฺจาเนหิ สมุฏฺจาติ ๕เปฯ

“เอกํ วสฺสํ เทว วุฏฺฐาเปนฺติยา ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ.
สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมพฺพหุลา ภิกฺขุณฺโง อารพฺภ.
“กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สมพฺพหุลา ภิกฺขุณฺโง เอกํ วสฺสํ เทว วุฏฺฐาเปสฺสุ,
ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตติ. จนนํ อาปตฺติสมุฏฺฐานนํ ตีหิ
สมุฏฺจาเนหิ สมุฏฺจาติ ๕เปฯ

กุมาริภูตวคฺโค อญฺจโม.

๕. ฉตฺตูปาหนวคฺโค

[๒๒๖] “ฉตฺตูปาหนํ ชาเรนฺติยา ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ.
สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุณฺโง
อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุณฺโง ฉตฺตูปาหนํ
ชาเรสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตติ, เอกา อนุปฺปณฺณตติ.
จนนํ อาปตฺติสมุฏฺฐานนํ ทวีหิ สมุฏฺจาเนหิ สมุฏฺจาติ (เอพฺภโลมเก)
๕เปฯ

“ยาเนน ยายนฺติยา ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา
ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุณฺโง อารพฺภ. “กิสฺมี
วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุณฺโง ยาเนน ยายีสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี.
เอกา ปณฺณตติ, เอกา อนุปฺปณฺณตติ. จนนํ อาปตฺติสมุฏฺฐานนํ
ทวีหิ สมุฏฺจาเนหิ สมุฏฺจาติ (เอพฺภโลมเก) ๕เปฯ

หมตอายุ 26/05/2566

“สงฺฆาณิ ชาเรนฺติยา ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา
ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. อญฺจตรํ ภิกฺขุณิ อารพฺภ. “กิสฺมี

วตถุสมินฺติ. อญฺญตฺรา ภิกขุณี สงฺฆาณิ ชาเรสิ, ตสฺมี วตถุสฺมี. เอกา ปญฺญตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติสมฺมุจฺจานนํ ทวีหิ สมฺมุจฺจาเนหิ สมฺมุจฺจาติ (เอพกโลมเก) ๕เปฯ

“อิตฺถาลงฺการํ ชาเรนฺติยา ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปญฺญตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปญฺญตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิยา ภิกขุณีโย อารพฺภ. “กิสฺมี วตถุสมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกขุณีโย อิตฺถาลงฺการํ ชาเรสฺสุ, ตสฺมี วตถุสฺมี. เอกา ปญฺญตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติสมฺมุจฺจานนํ ทวีหิ สมฺมุจฺจาเนหิ สมฺมุจฺจาติ (เอพกโลมเก) ๕เปฯ

“คณฺวณฺณเกน นฺหายนฺติยา ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปญฺญตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปญฺญตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิยา ภิกขุณีโย อารพฺภ. “กิสฺมี วตถุสมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกขุณีโย คณฺวณฺณเกน นฺหายิสฺสุ, ตสฺมี วตถุสฺมี. เอกา ปญฺญตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติสมฺมุจฺจานนํ ทวีหิ สมฺมุจฺจาเนหิ สมฺมุจฺจาติ (เอพกโลมเก) ๕เปฯ

“วาสิตเกน ปิณฺณาเกน นฺหายนฺติยา ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปญฺญตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปญฺญตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิยา ภิกขุณีโย อารพฺภ. “กิสฺมี วตถุสมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกขุณีโย วาสิตเกน ปิณฺณาเกน นฺหายิสฺสุ, ตสฺมี วตถุสฺมี. เอกา ปญฺญตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติสมฺมุจฺจานนํ ทวีหิ สมฺมุจฺจาเนหิ สมฺมุจฺจาติ (เอพกโลมเก) ๕เปฯ

“ภิกขุณิยา อุมฺมทฺทาเปนฺติยา ปริมทฺทาเปนฺติยา ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปญฺญตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปญฺญตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหฺลฺลา ภิกขุณีโย อารพฺภ. “กิสฺมี วตถุสมินฺติ. สมฺพหฺลฺลา ภิกขุณีโย ภิกขุณิยา อุมฺมทฺทาเปสฺสุ ปริมทฺทาเปสฺสุ, ตสฺมี วตถุสฺมี. เอกา ปญฺญตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติสมฺมุจฺจานนํ ทวีหิ สมฺมุจฺจาเนหิ สมฺมุจฺจาติ (เอพกโลมเก) ๕เปฯ

“สิกฺขมานาย อุมฺมทฺทาเปนฺติยา ปริมทฺทาเปนฺติยา ปาจิตฺติยํ
กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหฺลฺลา
ภิกฺขุณฺโณ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหฺลฺลา ภิกฺขุณฺโณ
สิกฺขมานาย อุมฺมทฺทาเปสฺสุ ปริมทฺทาเปสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา
ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสฺมฺมจฺจานนํ ทฺวิหิ สฺมฺมจฺจาเนหิ สฺมฺมจฺจาติ
(เอพฺภกโณมเก) ๕เปฯ

“สามเณรียา อุมฺมทฺทาเปนฺติยา ปริมทฺทาเปนฺติยา ปาจิตฺติยํ
กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหฺลฺลา
ภิกฺขุณฺโณ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหฺลฺลา ภิกฺขุณฺโณ
สามเณรียา อุมฺมทฺทาเปสฺสุ ปริมทฺทาเปสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา
ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสฺมฺมจฺจานนํ ทฺวิหิ สฺมฺมจฺจาเนหิ สฺมฺมจฺจาติ
(เอพฺภกโณมเก) ๕เปฯ

“คิหิณียา อุมฺมทฺทาเปนฺติยา ปริมทฺทาเปนฺติยา ปาจิตฺติยํ กตฺถ
ปณฺณตฺตนฺติ. สวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหฺลฺลา
ภิกฺขุณฺโณ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหฺลฺลา ภิกฺขุณฺโณ
คิหิณียา อุมฺมทฺทาเปสฺสุ ปริมทฺทาเปสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา
ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสฺมฺมจฺจานนํ ทฺวิหิ สฺมฺมจฺจาเนหิ สฺมฺมจฺจาติ
(เอพฺภกโณมเก) ๕เปฯ

“ภิกฺขุสฺส ปุโรโต อนาปุจฺฉา อาสเน นิสฺสีทฺตฺติยา ปาจิตฺติยํ
กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหฺลฺลา
ภิกฺขุณฺโณ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหฺลฺลา ภิกฺขุณฺโณ
ภิกฺขุสฺส ปุโรโต อนาปุจฺฉา อาสเน นิสฺสีทฺสฺส, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา
ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสฺมฺมจฺจานนํ ทฺวิหิ สฺมฺมจฺจาเนหิ สฺมฺมจฺจาติ
(กจฺฉนเก) ๕เปฯ

“อโนกาสกตัม ภิกขุํ ปณฺหํ ปุจฺจนฺติยา ปาจิตฺติยํ กตฺถ
 ปณฺณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหฺลฺลา
 ภิกขุณีโย อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหฺลฺลา ภิกขุณีโย อโนกาส-
 กตัม ภิกขุํ ปณฺหํ ปุจฺจิสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ
 อาปตฺติสมฺภูจฺจานานํ ทฺวิหิ สมฺภูจฺจาเนหิ สมฺภูจฺจาติ (ปทโสธมฺเม) ฯเปฯ

“อสงฺกจฺจิกาย”^๑ คามํ ปวิสฺนฺติยา ปาจิตฺติยํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ.
 สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. อณฺณตฺรํ ภิกขุณี อารพฺภ.
 “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อณฺณตฺรา ภิกขุณี อสงฺกจฺจิกา คามํ ปาวิสฺ,
 ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติสมฺภูจฺจานานํ ทฺวิหิ
 สมฺภูจฺจาเนหิ สมฺภูจฺจาติ; ลียา กายโต สมฺภูจฺจาติ น วาจโต น
 จิตฺตโต, ลียา กายโต จ จิตฺตโต จ สมฺภูจฺจาติ น วาจโต.

ฉตฺตฺปาหฺนวกฺโค นวโม.

นววคฺคา ขุทฺทกา นิฏฺฐิตา.

คตฺตฺทฺทานํ

ลสฺสณํ ลํหเร โลมนํ	ตลฺมฏฺจญฺจ สฺสทฺธิกํ
ภฺยฺชนฺตามกฺธณฺณานํ	เทววิฆาเสน ทสฺสนา.
อนฺธกาเร ปฏฺิจฺจนฺเน	อชฺโฆกาเส รติกาย จ
ปุเร ปจฺจฺจา วิกาเล จ	ทฺคฺคหิ นิริเย วธิ.
นคฺโคทกา วิสิพฺเพตฺวา	ปณฺจาหิํ สงฺกมฺนียํ
คณํ วิภงฺกสมณํ	ทฺพฺพลํ กจิเนน จ.

เอกมณฺจตฺถรณฺน [] ^๑	สณฺจิจฺจ สหชีวินี
ทตฺวา สํสฺสฺสจอนฺโต จ	ติโร วสฺสํ น ปกฺกเม.
ราชา อาสนฺหิ สุตฺตณฺจ	คิหิ วุปฺสเมน จ
ทเท จีวราวสํ	ปริยาปฺณณฺจ วาจเย.
อารามกฺโกสจณฺที จ	ภฺยฺเชยฺย กุลมจฺจรี
วเส ปวาร์โณวาทา ^๒	เทว ฌมฺมา ^๓ ปสาเชน จ.
คพฺภินี ปายนฺตี ฌมฺเม	อสมฺมตฺนทฺวาทส
ปริปฺณณณฺจ สงฺเขน	สทฺฐจฺาปเนน จ. ^๔
กุมาริ เทว จ สงฺเขน	ทฺวาทสสมฺมเตน จ
อลํ สเจ [] ^๕ เทว วสฺสํ	สํสฺสฺสา สามิเกน จ.
ปาริวาสิกานฺหวสฺสํ	ทฺเว วุฏฺฐจฺาปเนน จ
จตฺตยาเนน สงฺฆาณิ	อิตฺถาลงฺการวณฺณเก.
ปิณฺณากา ภิกฺขุณี เจว	สิกฺขา จ สามเณริกา
คิหิ ภิกฺขุสฺส ปฺรโต	อนิกาสํ สงฺกจฺฉิกาติ.

เตสํ วคฺคานํ อุตฺถานํ

ลสฺสณฺนุชการา นฺหานํ ^๖	ตฺวภูฏา จิตฺตการกา ^๗
อารามํ คพฺภินี เจว	กุมาริ ^๘ จตฺตฺปาหฺนาติ.

^๑ อ. เอตฺถนฺตเร จสทฺโท ทิสฺสติ.

^๓ อ. ฌมฺเม

^๕ ส.,ฉ.,เท.,อ. เอตฺถนฺตเร จสทฺโท ทิสฺสติ.

^๗ อ. จิตฺตการกา

^๒ ส. วาเส ปวาร์โณวาทํ, ฉ.,เท.,อ. ปวาร์โณวาทํ

^๔ ส.,ฉ.,เท.,อ. สทฺ วุฏฺฐจฺา ฉ ปณฺจ จ

^๖ ส.,ฉ. นฺหานา, เท. อสฺสณฺนุชการานนฺหานา

^๘ อ. กุมาริ

๕. ปาฏิเทศนียกณฺห์

[๒๒๗] “สปปี้ วิณฺญาเปตฺวา ภุณฺชนฺติยา ปาฏิเทศนียํ กตฺถ ปณฺณตฺตฺนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุณีโย อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺสมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุณีโย สปปี้ วิณฺญาเปตฺวา ภุณฺชิสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา อนุปฺปณฺณตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติสฺมฺมจฺจานนํ จตฺตฺหิ สฺมฺมจฺจาเนหิ สฺมฺมจฺจาติ ฯเปฯ

“เตลฺล์ วิณฺญาเปตฺวา ภุณฺชนฺติยา ปาฏิเทศนียํ กตฺถ ปณฺณตฺตฺนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุณีโย อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺสมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุณีโย เตลฺล์ วิณฺญาเปตฺวา ภุณฺชิสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา อนุปฺปณฺณตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติสฺมฺมจฺจานนํ จตฺตฺหิ สฺมฺมจฺจาเนหิ สฺมฺมจฺจาติ ฯเปฯ

“มธฺุ วิณฺญาเปตฺวา ภุณฺชนฺติยา ปาฏิเทศนียํ กตฺถ ปณฺณตฺตฺนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุณีโย อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺสมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุณีโย มธฺุ วิณฺญาเปตฺวา ภุณฺชิสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา อนุปฺปณฺณตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติสฺมฺมจฺจานนํ จตฺตฺหิ สฺมฺมจฺจาเนหิ สฺมฺมจฺจาติ ฯเปฯ

“ผาณฺติตฺตํ วิณฺญาเปตฺวา ภุณฺชนฺติยา ปาฏิเทศนียํ กตฺถ ปณฺณตฺตฺนฺติ. สาวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุณีโย อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺสมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุณีโย ผาณฺติตฺตํ วิณฺญาเปตฺวา ภุณฺชิสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา อนุปฺปณฺณตฺติ. จนฺนํ อาปตฺติสฺมฺมจฺจานนํ จตฺตฺหิ สฺมฺมจฺจาเนหิ สฺมฺมจฺจาติ ฯเปฯ

“มจฺฉํ วิญญาเปตฺวา ภุณฺขนฺติยา ปาฏิเทศนียํ กตฺถ ปณณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุณฺโณ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุณฺโณ มจฺฉํ วิญญาเปตฺวา ภุณฺขีสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณณตฺติ, เอกา อนฺุปปณณตฺติ. จนฺนํ อापตฺติสฺมฺมจฺจานนํ จตฺตฺติ สฺมฺมจฺจาเนหิ สฺมฺมจฺจาติ ฯเปฯ

“มํสํ วิญญาเปตฺวา ภุณฺขนฺติยา ปาฏิเทศนียํ กตฺถ ปณณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุณฺโณ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุณฺโณ มํสํ วิญญาเปตฺวา ภุณฺขีสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณณตฺติ, เอกา อนฺุปปณณตฺติ. จนฺนํ อापตฺติสฺมฺมจฺจานนํ จตฺตฺติ สฺมฺมจฺจาเนหิ สฺมฺมจฺจาติ ฯเปฯ

“ชีรํ วิญญาเปตฺวา ภุณฺขนฺติยา ปาฏิเทศนียํ กตฺถ ปณณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุณฺโณ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุณฺโณ ชีรํ วิญญาเปตฺวา ภุณฺขีสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณณตฺติ, เอกา อนฺุปปณณตฺติ. จนฺนํ อापตฺติสฺมฺมจฺจานนํ จตฺตฺติ สฺมฺมจฺจาเนหิ สฺมฺมจฺจาติ ฯเปฯ

“ทธี วิญญาเปตฺวา ภุณฺขนฺติยา ปาฏิเทศนียํ กตฺถ ปณณตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา ปณณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุณฺโณ อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุณฺโณ ทธี วิญญาเปตฺวา ภุณฺขีสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณณตฺติ, เอกา อนฺุปปณณตฺติ. จนฺนํ อापตฺติสฺมฺมจฺจานนํ จตฺตฺติ สฺมฺมจฺจาเนหิ สฺมฺมจฺจาติ; สียา กายโต สฺมฺมจฺจาติ น วาจโต น จิตฺตโต, สียา กายโต จ วาจโต จ สฺมฺมจฺจาติ น จิตฺตโต, สียา กายโต จ จิตฺตโต จ สฺมฺมจฺจาติ น วาจโต, สียา กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สฺมฺมจฺจาติ.

หมดอายุ 26/05/2566

อภฺจ ปาฏิเทศนียา นิฏฺฐิตา.

ตสุตฺตฺทานํ

สปปิ เตลํ มรฺณฺเจว ฆาณิตํ มจฺจนเมว จ
 มํสํ ขีรํ ทธิญฺจาปิ วิญญาเปตฺวาน ภิกฺขุณี
 ปาฏีเทสนีเยา อฏฺฐ สยมฺพุทฺเธน เทสิตาติ.^๑

เย ลิกฺขาปทา ภิกฺขุวิภงฺเก วิตุถาริตา, เต สงฺขิตฺตา^๒
 ภิกฺขุณีวิภงฺเก.

กตฺถปณฺณตฺติวโร นิฏฺฐิตो ปจฺโม.

๒. กตาปตฺติวโร ๑. ปาราชิกกณฺท์

[๒๒๘] อวสฺสฺตา ภิกฺขุณี อวสฺสฺตสฺส ปุริสฺปุคฺคสฺส กายสํสฺสคํ
 สาทียนฺตี กติ อาปตฺติโย อาปชฺชติ. อวสฺสฺตา ภิกฺขุณี อวสฺสฺตสฺส
 ปุริสฺปุคฺคสฺส กายสํสฺสคํ สาทียนฺตี ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ;
 อชฺชกํ อุพฺภชานุมณฺ्हลํ คหณํ สาทียติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.
 อุพฺภชกํ อโรชานุมณฺ्हลํ คหณํ สาทียติ, อาปตฺติ ญฺลลจฺจยสฺส.
 กายปฏีพทฺธํ คหณํ สาทียติ, อาปตฺติ ทุกกฺกสฺส. อวสฺสฺตา
 ภิกฺขุณี อวสฺสฺตสฺส ปุริสฺปุคฺคสฺส กายสํสฺสคํ สาทียนฺตี อีมา
 ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ.

วชฺชปฏิจฺฉาทิกา ภิกฺขุณี วชฺช ปฏิจฺฉาเทหฺตี กติ อาปตฺติโย
 อาปชฺชติ. วชฺชปฏิจฺฉาทิกา ภิกฺขุณี วชฺช ปฏิจฺฉาเทหฺตี ติสฺโส
 อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ชานํ ปาราชิกํ ฌมฺมํ ปฏิจฺฉาเทหฺตี, อาปตฺติ
 ปาราชิกสฺส. เวมตฺติกา ปฏิจฺฉาเทหฺตี, อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส.
 อจฺจวปตฺติ ปฏิจฺฉาเทหฺตี, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส. วชฺชปฏิจฺฉาทิกา
 ภิกฺขุณี วชฺช ปฏิจฺฉาเทหฺตี อีมา ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ.

อุกฺขิตฺตานุวตฺติกา ภิกฺขุณี ยาวตฺติยํ สมนุภาสนาย นปฺปฏิ-
 นิสฺสชฺชนฺตี กติ อาปตฺติโย อาปชฺชติ. อุกฺขิตฺตานุวตฺติกา ภิกฺขุณี
 ยาวตฺติยํ สมนุภาสนาย นปฺปฏินิสฺสชฺชนฺตี ติสฺโส อาปตฺติโย
 อาปชฺชติ; ฌตฺติยา ทุกฺกภู. ทฺวีหิ กมฺมวาจาหิ ฤลฺลจฺจยา.
 กมฺมวาจาปริโยสาเน อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. อุกฺขิตฺตานุวตฺติกา
 ภิกฺขุณี ยาวตฺติยํ สมนุภาสนาย นปฺปฏินิสฺสชฺชนฺตี อีมา ติสฺโส
 อาปตฺติโย อาปชฺชติ.

อฏฺฐมํ วตฺถุํ ปริปฺพุเรนฺตี กติ อาปตฺติโย อาปชฺชติ. อฏฺฐมํ
 วตฺถุํ ปริปฺพุเรนฺตี ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ปุริเสน ‘อิตฺถนฺนามํ
 คพฺภํ คจฺฉาติ’ วุตฺตา คจฺฉติ, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส. ปุริสสฺส
 หตฺถปาสํ โอกฺกนฺตมตฺเต, อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส. อฏฺฐมํ วตฺถุํ
 ปริปฺพุเรติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. อฏฺฐมํ วตฺถุํ ปริปฺพุเรนฺตี อีมา
 ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ.

ปาราชิกา นิฏฺฐิตา.

๒. สงฆาภิเสกณฺท์

[๒๒๙] อุตฺตยวาทิกา^๑ ภิกขุณี อภฺภูมฺ กโรหฺติ ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ; เอกสฺส อาโรเจติ, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส. ทฺติยสฺส อาโรเจติ, อาปตฺติ อุลลจฺจยสฺส. อภฺภูมฺปริโยसानเ อาปตฺติ สงฆาภิเสกสฺส.

โจรี วุฏฺฐาเปนฺตี ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ฅตฺติยา ทุกฺกภูมฺ. ทฺวีหิ กมฺมวาทาหิ อุลลจฺจยา. กมฺมวาทาปริโยसानเ อาปตฺติ สงฆาภิเสกสฺส.

เอกา คามนฺตรํ คจฺจนฺตี ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ; คจฺจติ, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส. ปจฺมํ ปาทำ ปริกฺเขเป อติฏฺกามาติ, อาปตฺติ อุลลจฺจยสฺส. ทฺติยํ ปาทำ อติฏฺกามาติ, อาปตฺติ สงฆาภิเสกสฺส.

สมคฺเคน สงฺฆเณ อุกฺขิตตํ ภิกขุณี ฅมฺเมน วินยเณ สตฺถุสาสนเณ อนฺปโลเกตฺวา การกสงฺฆํ อนนฺถาย คณสฺส จฺนํ โอสาเรนฺตี ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ฅตฺติยา ทุกฺกภูมฺ. ทฺวีหิ กมฺมวาทาหิ อุลลจฺจยา. กมฺมวาทาปริโยसानเ อาปตฺติ สงฆาภิเสกสฺส.

อวสฺสุตา ภิกขุณี อวสฺสุตสฺส ปุริสปุคฺคสฺส หตฺถโต ขาทนียํ วา โภชนียํ วา สหตฺถา ปฏฺิคฺคเหตฺวา ภูมฺชนฺตี ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ; “ขาทิสฺสามิ ภูมฺชิสฺสามิติ ปฏฺิคฺคณฺหาติ, อาปตฺติ อุลลจฺจยสฺส. อชฺโฆหาเร อชฺโฆหาเร อาปตฺติ สงฆาภิเสกสฺส. อุกทหนฺตโปณํ ปฏฺิคฺคณฺหาติ, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส.

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อิ. อุตฺตยวาทิกา

“กิณฺเเต อยฺเย เอโส ปุริสปุคฺคโล กริสฺสติ อวสฺสุโต วา
อนวสฺสุโต วา, ยโต ตวํ อนวสฺสุตา อิงฺมยฺเย ยนฺเต เอโส
ปุริสปุคฺคโล เทติ ขาพนียํ วา, โภชนียํ วา, ตํ ตวํ สหตฺถา
ปฏิกุคฺคเหตฺวา ขาพ วา ภูมฺช วาติ อุกฺกมฺเชนฺตี ติสฺโส อาปตฺติโย
อาปชฺชติ; ตสฺสา วจเนน “ขาทิสฺสามิ ภูมฺชิสฺสามีติ ปฏิกุคฺคณฺหาติ,
อาปตฺติ ทุกฺกมฺสฺส. อชฺโฆหาเร อชฺโฆหาเร อาปตฺติ อุลลจฺจยสฺส.
โภชนปริโยसानเ อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส.

กุปิตา ภิกฺขุณี ยาวตตฺติยํ สมณฺภาสนาย นปฺปฏฺนิสฺสชฺชนฺตี
ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ฅตฺติยา ทุกฺกมฺ. ทวีหิ กมฺมวาทฺหิ
อูลลจฺจยา. กมฺมวาทฺปริโยसानเ อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส.

กิสฺมิณฺจิทฺเว อธิกรณฺ ปจฺจกตฺตา^๑ กุปิตา^๒ ภิกฺขุณี ยาวตตฺติยํ
สมณฺภาสนาย นปฺปฏฺนิสฺสชฺชนฺตี ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ;
ฅตฺติยา ทุกฺกมฺ. ทวีหิ กมฺมวาทฺหิ อูลลจฺจยา. กมฺมวาทฺปริโยसानเ
อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส.

สํสฺสจฺจา ภิกฺขุณฺิโย ยาวตตฺติยํ สมณฺภาสนาย นปฺปฏฺนิสฺสชฺชนฺตีโย
ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชนฺตี, ฅตฺติยา ทุกฺกมฺ. ทวีหิ กมฺมวาทฺหิ
อูลลจฺจยา. กมฺมวาทฺปริโยसानเ อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส.

“สํสฺสจฺจา ว อยฺเย ตุมฺเห วิหฺรธ, มา ตุมฺเห นานา
วิหฺรตฺถาติ อุกฺกมฺเชนฺตี ยาวตตฺติยํ สมณฺภาสนาย นปฺปฏฺนิสฺสชฺชนฺตี
ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ฅตฺติยา ทุกฺกมฺ. ทวีหิ กมฺมวาทฺหิ
อูลลจฺจยา. กมฺมวาทฺปริโยसानเ อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส.

สงฺฆาทิเสสา นิฏฺจิตา.

^๑ โป., ส., ฉ., เท., อ. ปจฺจกตฺตา

^๒ ส., เท., อ. อัง ปาโจ น ทิสฺสติ.

๓. นิสฺสคฺคิยกณฺหา

[๒๓๐] ปตฺตสนฺนิจยํ กโรหิตี เอกํ อาปตฺตํ อาปชฺชติ;
นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺตํ.

อกาลจิวรํ “กาลจิวรนฺติ อธิจฺจุทิตฺวา ภาชาเปนฺตี เทว
อาปตฺตํ อาปชฺชติ; ภาชาเปติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. ภาชาปิเต
นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺตํ.

ภิกขุณียา สทฺธิ จิวรํ ปริวฏฺเฐตฺวา อจฺฉินฺทนฺตี เทว อาปตฺตํ
อาปชฺชติ; อจฺฉินฺทติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. อจฺฉินฺเน นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺตํ.

อณฺณํ วิณฺณาเปตฺวา อณฺณํ วิณฺณาเปนฺตี เทว อาปตฺตํ
อาปชฺชติ; วิณฺณาเปติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. วิณฺณาปิเต นิสฺสคฺคิยํ
ปาจิตฺตํ.

อณฺณํ เจตาเปตฺวา อณฺณํ เจตาเปนฺตี เทว อาปตฺตํ
อาปชฺชติ; เจตาเปติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. เจตาปิเต นิสฺสคฺคิยํ
ปาจิตฺตํ.

อณฺณทตฺถิเกน ปริกฺขาเรน อณฺณทฺทิสิเกน สงฺฆิเกน อณฺณํ
เจตาเปนฺตี เทว อาปตฺตํ อาปชฺชติ; เจตาเปติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ.
เจตาปิเต นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺตํ.

อณฺณทตฺถิเกน ปริกฺขาเรน อณฺณทฺทิสิเกน สงฺฆิเกน
สณฺณาจิเกน อณฺณํ เจตาเปนฺตี เทว อาปตฺตํ อาปชฺชติ;
เจตาเปติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. เจตาปิเต นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺตํ.

อณฺณทตฺถิเกน ปริกฺขาเรน อณฺณทฺทิสิเกน มหาชนิเกน
อณฺณํ เจตาเปนฺตี เทว อาปตฺตํ อาปชฺชติ; เจตาเปติ, ปโยเค
ทุกฺกมฺ. เจตาปิเต นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺตํ.

อณฺณทตฺติเกน ปริกฺขาเรน อณฺณทฺทิสฺสเกน มหาชนิกเกน
สณฺณาจิกเกน^๑ อณฺณํ เจตาเปนฺตี เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; เจตาเปติ,
ปโยเค ทุกฺกมฺหิ. เจตาปีเต นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ.

อณฺณทตฺติเกน ปริกฺขาเรน อณฺณทฺทิสฺสเกน ปุคฺคลิเกน
สณฺณาจิกเกน อณฺณํ เจตาเปนฺตี เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ;
เจตาเปติ, ปโยเค ทุกฺกมฺหิ. เจตาปีเต นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ.

อติเรกจตุกกัมสปรมํ ครุปาปุรณํ^๒ เจตาเปนฺตี เทว อาปตฺติโย
อาปชฺชติ; เจตาเปติ, ปโยเค ทุกฺกมฺหิ. เจตาปีเต นิสฺสคฺคิยํ
ปาจิตฺติยํ.

อติเรกทุณฺเตยฺยกัมสปรมํ ลหุปาปุรณํ^๓ เจตาเปนฺตี เทว
อาปตฺติโย อาปชฺชติ; เจตาเปติ, ปโยเค ทุกฺกมฺหิ. เจตาปีเต
นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ.

นิสฺสคฺคิยา ปาจิตฺติยา นิฏฺฐิตา.

๔. ปาจิตติยกณฑ์

๑. ลสฺสณวคฺโค

[๒๓๑] ลสฺสณํ ขาทนต์เต เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; “ขาทิสฺสามิตี
ปฏิกคณฺหาติ, อาปตฺติ ทุกฺกมฺหิสฺส. อชฺโฆหาเร อชฺโฆหาเร อาปตฺติ
ปาจิตฺติยสฺส.

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.,ฉ.,เท. สยาจิกเกน

^๒ ส.,ฉ.,เท.,อิ. ครุปาปุรณํ

^๓ ส.,ฉ.,เท.,อิ. ลหุปาปุรณํ

สมุพาทะ โลมัม สัหราเปนตี เทว อาปตติโย อาปชชติ;
สัหราเปติ, ปโยเค ทุกกัม. สัหราปิเต อาปตติ ปาจิตติยสส.

ตลฆาตัม กโรนตี เทว อาปตติโย อาปชชติ; กโรติ, ปโยเค
ทุกกัม. กเต อาปตติ ปาจิตติยสส.

ชตุมญฺจกัม อาทียนตี เทว อาปตติโย อาปชชติ; อาทียติ,
ปโยเค ทุกกัม. อาทินเน อาปตติ ปาจิตติยสส.

อติเรกทวงฺกุลปพฺพปรมฺ อุกทสุทฺธิกัม อาทียนตี เทว อาปตติโย
อาปชชติ; อาทียติ, ปโยเค ทุกกัม. อาทินเน อาปตติ ปาจิตติยสส.

ภิกขุสฺส ภุณฺชนตฺสฺส ปาณีเยน วา วิฐฺปนฺเนน วา อุปติฏฺฐนตี
เทว อาปตติโย อาปชชติ; หตฺถปาเส ติฏฺฐติ, อาปตติ ปาจิตติยสส.
หตฺถปาสํ วิชฺหิตฺวา ติฏฺฐติ, อาปตติ ทุกกัม. สส.

อามกธมฺมํ วิญญาเปตฺวา ภุณฺชนตี เทว อาปตติโย อาปชชติ;
“ภุณฺชิสฺสามิตี ปฏฺิคฺคณฺหาติ, อาปตติ ทุกกัม. สส. อชฺโฆหาเร
อชฺโฆหาเร อาปตติ ปาจิตติยสส.

อุจฺจารํ วา ปสฺสาวํ วา เขฬํ^๑ วา สงฺการํ วา วิฆาฬํ วา
ติโรกฺขทฺเต^๒ []^๓ จทฺเตนตี เทว อาปตติโย อาปชชติ; จทฺเตติ,
ปโยเค ทุกกัม. จทฺทิตเต อาปตติ ปาจิตติยสส.

อุจฺจารํ วา ปสฺสาวํ วา เขฬํ วา สงฺการํ วา วิฆาฬํ วา
หริเต จทฺเตนตี เทว อาปตติโย อาปชชติ; จทฺเตติ, ปโยเค
ทุกกัม. จทฺทิตเต อาปตติ ปาจิตติยสส.

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.จ.,เท.,อ. อัย ปาโจ น ทิสฺสติ, ภิกขุณีวิภงฺเกปิ น ทิสฺสติ. ^๒ ส. ติโรกฺขทฺเต

^๓ ส.จ.,เท.,มหา. เอตฺถนฺตเร วา ติโรปกาเร วาติ อิเม ปาจา ทิสฺสนตี.

นจจํ วา คีตํ วา วาทิตํ วา ทสฺสนาย คจฺจนฺตี เทว
 อาปตฺติโย อาปชฺชติ; คจฺจนฺติ, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส. ยตฺถ จิตฺตา
 ปสฺสติ วา สุณฺหาติ วา, อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.

ลสฺสณวคฺโค ปจฺโม.

๒. รตฺตนุชการวคฺโค

[๒๓๒] รตฺตนุชการเ อาปฺปทีเป ปุริเสน สทฺธิ เอเกเนกา
 สนฺติภูจฺจนฺตี เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; หตฺถปาเส ติฏฺฐติ, อาปตฺติ
 ปาจิตฺตियสฺส. หตฺถปาสํ วิชฺหิตฺวา ติฏฺฐติ, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส.

ปฏฺิจฺจนฺเน โอกาเส ปุริเสน สทฺธิ เอเกเนกา สนฺติภูจฺจนฺตี
 เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; หตฺถปาเส ติฏฺฐติ, อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.
 หตฺถปาสํ วิชฺหิตฺวา ติฏฺฐติ, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส.

อชฺโฆกาเส ปุริเสน สทฺธิ เอเกเนกา สนฺติภูจฺจนฺตี เทว
 อาปตฺติโย อาปชฺชติ; หตฺถปาเส ติฏฺฐติ, อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.
 หตฺถปาสํ วิชฺหิตฺวา ติฏฺฐติ, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส.

รติกาย วา พฺยุเห วา สิงฺฆาตเก วา ปุริเสน สทฺธิ
 เอเกเนกา สนฺติภูจฺจนฺตี เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; หตฺถปาเส
 ติฏฺฐติ, อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส. หตฺถปาสํ วิชฺหิตฺวา ติฏฺฐติ, อาปตฺติ
 ทุกฺกภูสฺส.

ปุเรภตฺตํ กุลานิ อุปสงฺกมิตฺวา อาสเน นิสีทิตฺวา สามิเก
 อนาปจฺฉา ปกฺกมฺนฺตี เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ปจฺมํ ปาทำ
 อโนวสฺสํ อติกฺกามาติ, อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส. ทฺติยํ ปาทำ อติกฺกามาติ,
 อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.

ปจฺจมาภตฺตํ กุลานิ อุปสงฺกมิตฺวา สามิเก อนาปฺจุฉา อาสเน
 นิสีหนฺตึ เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; นิสีหติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ.
 นิสินฺเน อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส.

วิกาเล กุลานิ อุปสงฺกมิตฺวา สามิเก อนาปฺจุฉา เสยฺยํ
 สนฺถริตฺวา วา สนฺถราเปตฺวา วา อภินิสีหนฺตึ เทว อาปตฺติโย
 อาปชฺชติ; อภินิสีหติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. อภินิสินฺเน อาปตฺติ
 ปาจิตฺตียสฺส.

ทฺถคฺคหิตฺเตน ทฺฐปชฺชาริตฺเตน ปรี อฺชฺชมาเปหนฺตึ เทว อาปตฺติโย
 อาปชฺชติ; อฺชฺชมาเปติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. อฺชฺชมาปิเต อาปตฺติ
 ปาจิตฺตียสฺส.

อตฺตาทนํ วา ปรี วา นิริเยน วา พุรฺหมจฺริเยน วา
 อภิสปฺหนฺตึ เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; อภิสปติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ.
 อภิสปิเต อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส.

อตฺตาทนํ วรฺติว วรฺติว โรทหนฺตึ เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ;
 วรฺติ โรทติ, อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส. วรฺติ น โรทติ, อาปตฺติ
 ทุกฺกมฺสฺส.

รตฺตนฺธการวคฺโค ทฺติโย.

๓. นุหानวคฺโค

[๒๓๓] นคฺคา นุหายหนฺตึ เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; นุหายติ,
 ปโยเค ทุกฺกมฺ. นุหानปรีโยसानเ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส.

พมดอญ 26/05/2561 ปมาณาติกฺกนฺตํ อุกฺกสาฎฺกํ การาเปหนฺตึ เทว อาปตฺติโย
 อาปชฺชติ; การาเปติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. การापิเต อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส.

ภิกขุณียา จีวรํ วิสิพฺเพตฺวา वा วิสิพฺพาเปตฺวา वा เนว
 สิพฺเพนฺตี น สิพฺพาปนาย อุตฺตํ กโรนฺตี เอกํ อาปตฺตี
 อาปชฺชติ; ปาจิตฺตियํ.

ปณฺจาทิกํ สงฺฆาภิจาริ^๑ อติกกฺกาเมนฺตี เอกํ อาปตฺตี อาปชฺชติ;
 ปาจิตฺตियํ.

จีวรสงฺกมณียํ ธาเรนฺตี เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ธาเรติ,
 ปโยเค ทุกฺกम्. ธาเรเต อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.

คณฺสส จีวรลาภํ อนฺตรายํ กโรนฺตี เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ;
 กโรติ, ปโยเค ทุกฺกम्. กเต อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.

ธมฺมิกํ จีวรวิภังคํ ปฏฺวิพาหนฺตี เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ;
 ปฏฺวิพาหติ, ปโยเค ทุกฺกम्. ปฏฺวิพาหิตे อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.

อาคาริกสฺส वा ปริพฺพาชกสฺส वा ปริพฺพาชิกาย वा
 สมณจีวรํ เทนฺตี เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; เทติ, ปโยเค ทุกฺกम्.
 ทินฺเน อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.

ทุพฺพลจีวรปจฺจาสาย จีวรกาลสมยํ อติกกฺกาเมนฺตี เทว
 อาปตฺติโย อาปชฺชติ; อติกกฺกาเมติ, ปโยเค ทุกฺกम्. อติกกฺกามิเต
 อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.

ธมฺมิกํ กจฺินุทฺธาริ ปฏฺวิพาหนฺตี เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ;
 ปฏฺวิพาหติ, ปโยเค ทุกฺกम्. ปฏฺวิพาหิตे อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.

นฺหานวคฺโค ตติโย.

๔. ตวณฺเณวคฺโค

[๒๓๔] เทว ภิกขุณีโย เอกมณฺเจ ตวณฺเณนฺติโย เทว อาปตฺติโย อาปชฺชนฺติ; นิปชฺชนฺติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ। นิปนฺเน อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส.

เทว ภิกขุณีโย เอกตฺถรณปาปฺรณ^๑ ตวณฺเณนฺติโย เทว อาปตฺติโย อาปชฺชนฺติ; นิปชฺชนฺติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. นิปนฺเน อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส.

ภิกขุณียา สณฺจิจฺจ อผาสฺ กโรนฺติ เทว อาปตฺติโย อาปชฺชนฺติ; กโรติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. กเต อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส.

ทุกฺขิตํ สหชีวินี เหว อุปฏฺฐเจนฺติ น อุปฏฺฐจาปนาย อุตฺตํ กโรนฺติ เอกํ อาปตฺติ อาปชฺชนฺติ; ปาจิตฺติยํ.

ภิกขุณียา อุปสฺสยํ ทตฺวา กุปิตา อนตฺตมฺหา นิกฺกทฺตฺมฺนฺติ เทว อาปตฺติโย อาปชฺชนฺติ; นิกฺกทฺตฺมฺนฺติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. นิกฺกทฺตฺมฺนฺเต อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส.

สํสฺนฺชา ภิกขุณี ยาวตฺติยํ สมนุภาสฺนายน นปฺปฏฺฐินิสฺสชฺชนฺติ เทว อาปตฺติโย อาปชฺชนฺติ; ฌตฺติยา ทุกฺกมฺ. กมฺมาจาปฺริโยสาเน อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส.

อนฺโตรณฺเเจ สาสงฺกสมฺมเต สปฺปฏฺฐิกาย อสฺตติกา จาริกํ จรณฺติ เทว อาปตฺติโย อาปชฺชนฺติ; ปฏฺฐิพชฺชนฺติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. ปฏฺฐิปนฺเน อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส.

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อ. เอกตฺถรณปาปฺรณ

ติโรธฺวเจ สาสงฺกสมฺมเต สปปญฺเญเย อสฺตติกา จาริกํ จรณฺตี
เทว อปตฺติโย อปชฺชติ; ปฏฺวิปชฺชติ, ปโยเค ทุกฺกมฺหิ. ปฏฺวิปนฺเน
อปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.

อนฺโตวสฺสํ จาริกํ จรณฺตี เทว อปตฺติโย อปชฺชติ; ปฏฺวิปชฺชติ,
ปโยเค ทุกฺกมฺหิ. ปฏฺวิปนฺเน อปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.

วสฺสํ วุตฺตา ภิกฺขุณี จาริกํ น ปกฺกมณฺตี เอกํ อปตฺติ
อปชฺชติ; ปาจิตฺตियํ.

ตฺวณฺณวคฺโค จตฺตโย.

๕. จิตฺตาคารวคฺโค

[๒๓๕] ราชาคารํ วา จิตฺตาคารํ วา อารามํ วา อูยฺยานํ
วา โปกฺขรณฺี วา ทสฺสนาย คจฺจนฺตี เทว อปตฺติโย
อปชฺชติ; คจฺจติ, ปโยเค ทุกฺกมฺหิ.^๑ ยตฺถ จิตา ปสฺสติ, อปตฺติ
ปาจิตฺตियสฺส.

อาสนฺหิ วา ปลลงฺกํ วา ปริภุญฺชนฺตี เทว อปตฺติโย
อปชฺชติ; ปริภุญฺชติ, ปโยเค ทุกฺกมฺหิ. ปริภุตฺเต อปตฺติ
ปาจิตฺตियสฺส.

สฺตฺตํ กนฺตณฺตี เทว อปตฺติโย อปชฺชติ; กนฺตติ, ปโยเค
ทุกฺกมฺหิ. อชฺชวชฺชเว อปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.

คิหิเวยฺยาวจฺจํ กโรณฺตี เทว อปตฺติโย อปชฺชติ; กโรติ,
ปโยเค ทุกฺกมฺหิ. กเต อปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.

หมดอายุ 26/03/2566

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อิ. อปตฺติ ทุกฺกมฺส.

ภิกขุณียา “เอหยเย อิมํ อธิกรณํ วูปสมเหตีติ วุจจมานา
“สาธติ ปฏิสสุณิตวา เหว วูปสมเณตี น วูปสมาย อุตฺตํ
กโรนตี เอกํ อาปตฺตี อาปชฺชติ; ปาจิตฺตียํ.

อาคาริกสฺส วา ปริพฺพาชกสฺส วา ปริพฺพาชิกาย วา
สหตฺถา ขาทนียํ วา โภชนียํ วา เทนฺตี เทว อาปตฺตียโย
อาปชฺชติ; เทติ, ปโยเค ทุกฺกम्. ทินฺเน อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส.

อาวสถจีวรํ อนิสฺสชฺชิตวา ปริภุญฺชนตี เทว อาปตฺตียโย
อาปชฺชติ; ปริภุญฺชติ, ปโยเค ทุกฺกम्. ปริภุตฺเต อาปตฺติ
ปาจิตฺตียสฺส.

อาวสถํ อนิสฺสชฺชิตวา จาริกํ ปกฺกมฺหนตี เทว อาปตฺตียโย
อาปชฺชติ; ปจฺมํ ปาทำ ปริกฺเขเป อติกฺกามาเมติ, อาปตฺติ ทุกฺกมฺสฺส.
ทฺตียํ ปาทำ อติกฺกามาเมติ, อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส.

ติรจฺจานวิหฺขํ ปริยาปฺนฺหนตี เทว อาปตฺตียโย อาปชฺชติ;
ปริยาปฺนฺนาติ, ปโยเค ทุกฺกम्. ปเท ปเท อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส.

ติรจฺจานวิหฺขํ วาเจนฺตี เทว อาปตฺตียโย อาปชฺชติ; วาเจติ,
ปโยเค ทุกฺกम्. ปเท ปเท อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส.

จิตฺตาคารวคฺโค ปณฺจโม.

๖. อารามวคฺโค

[๒๓๖] ชานํ สภิกฺขุกํ อารามํ อนาปุจฺจนา ปวิสฺหนตี เทว
อาปตฺตียโย อาปชฺชติ; ปจฺมํ ปาทำ ปริกฺเขเป อติกฺกามาเมติ, อาปตฺติ
ทุกฺกมฺสฺส. ทฺตียํ ปาทำ อติกฺกามาเมติ, อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส.

ภิกขุ อุกโกสนนตี ปริภาสนตี เทว อापตติโย อापชชติ;
 อุกโกสนตี, ปโยเค ทุกุกกัม. อุกโกสนเต อापตติ ปาจิตตियสส.

จณ्हีกตา^๑ คณ ปริภาสนตี เทว อापตติโย อापชชติ;
 ปริภาสตี, ปโยเค ทุกุกกัม. ปริภาสเต อापตติ ปาจิตตियสส.

นิมนติตา วา ปวาริตา วา ขาพนีย วา โภชนีย วา
 ภูณชนตี เทว อापตติโย อापชชติ; “ขาทิสสามิ ภูณชิสสามีติ
 ปฏิกคณหาติ, อापตติ ทุกุกกัม. อชโฆหาเร อชโฆหาเร อापตติ
 ปาจิตตियสส.

กุลัม มจจนรายนตี เทว อापตติโย อापชชติ; มจจนรายตี,
 ปโยเค ทุกุกกัม. มจจนริเต อापตติ ปาจิตตियสส.

อภิกขุเก อาวาเส วสสั วสนตี เทว อापตติโย อापชชติ;
 “วสสั วสิสสามีติ เสนาสนัม ปณฺณปาเปติ,^๒ ปาณียัม ปริโภชนียัม
 อูปฏจาเปติ,^๓ ปริเวณัม สมนชชติ, อापตติ ทุกุกกัม. สห
 อรฺจนคฺคมนา อापตติ ปาจิตตियสส.

วสสั วุตถา ภิกขุณี อุกโตสงฺฆเ ตีหิ จาเนหิ นปฺปวาเรนตี
 เอกัม อापตตี อापชชติ; ปาจิตตियัม.

โอวาทาย วา สัวาสาย วา น คจจนตี เอกัม อापตตี
 อापชชติ; ปาจิตตियัม.

อุโปสถมฺปิ น ปุจจนตี โอวาทมฺปิ น ยาจนตี เอกัม อापตตี
 อापชชติ; ปาจิตตियัม.

ปสาเช ชาตัม คณฺหํ วา รุหิตํ^๑ วา อนปโลเกตฺวา สงฺฆํ วา
คณฺหํ วา ปุริเสน สทฺธิ เอเกเนกา เกทาเปนฺตี เทว อापตฺติโย
อาปชฺชติ; เกทาเปติ, ปโยเค ทุกฺกम्. ภินฺเน อापตฺติ ปาจิตฺติยสฺส.

อารามวคฺโค จญฺโজ.

๓. คพฺภินีวคฺโค

[๒๓๗] คพฺภินี วุฏฺฐาเปนฺตี เทว อापตฺติโย อาปชฺชติ;
วุฏฺฐาเปติ, ปโยเค ทุกฺกम्. วุฏฺฐาปิเต อापตฺติ ปาจิตฺติยสฺส.

ปายนฺตี วุฏฺฐาเปนฺตี เทว อापตฺติโย อาปชฺชติ; วุฏฺฐาเปติ,
ปโยเค ทุกฺกम्. วุฏฺฐาปิเต อापตฺติ ปาจิตฺติยสฺส.

เทว วสฺसानิ จสุ ฆมฺเมสุ อสิกฺขิตสิกฺขํ สิกฺขมานํ วุฏฺฐาเปนฺตี
เทว อापตฺติโย อาปชฺชติ; วุฏฺฐาเปติ, ปโยเค ทุกฺกम्. วุฏฺฐาปิเต
อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส.

เทว วสฺसानิ จสุ ฆมฺเมสุ สิกฺขิตสิกฺขํ สิกฺขมานํ สงฺฆเณ
อสมฺมตํ วุฏฺฐาเปนฺตี เทว อापตฺติโย อาปชฺชติ; วุฏฺฐาเปติ,
ปโยเค ทุกฺกम्. วุฏฺฐาปิเต อापตฺติ ปาจิตฺติยสฺส.

อุทฺทวาทสวสฺสํ คิหิคตํ วุฏฺฐาเปนฺตี เทว อापตฺติโย อาปชฺชติ;
วุฏฺฐาเปติ, ปโยเค ทุกฺกम्. วุฏฺฐาปิเต อापตฺติ ปาจิตฺติยสฺส.

ปรีปฺพณฺณทฺวาทสวสฺสํ คิหิคตํ เทว วสฺसानิ จสุ ฆมฺเมสุ
อสิกฺขิตสิกฺขํ วุฏฺฐาเปนฺตี เทว อापตฺติโย อาปชฺชติ; วุฏฺฐาเปติ,
ปโยเค ทุกฺกम्. วุฏฺฐาปิเต อापตฺติ ปาจิตฺติยสฺส.

^๑ โป. รุหิตํ, จ., เท. รุหิตํ

ปริปัญณทวาทสวสฺสํ คิหิคตํ เทว วสฺसानิ จสุ ฐมฺเมสุ
 สิกฺขิตฺตสิกฺขํ สงฺฆเณ อสมฺมตํ วุฏฺฐจาเปนฺตี เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ;
 วุฏฺฐจาเปติ, ปโยเค ทุกฺกम्. วุฏฺฐจาปีเต อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.

สหชีวินี วุฏฺฐจาเปตฺวา เทว วสฺसानิ เหน อนุคฺคณฺหนฺตี
 นานุคฺคหาเปนฺตี เอกํ อาปตฺติ อาปชฺชติ; ปาจิตฺตियํ.

วุฏฺฐจาปีตํ ปวตฺตินี เทว วสฺसानิ นานุพฺพนฺหนฺตี เอกํ อาปตฺติ
 อาปชฺชติ; ปาจิตฺตियํ.

สหชีวินี วุฏฺฐจาเปตฺวา เหน วุฏฺฐกาเสนฺตี น วุฏฺฐกาสาเปนฺตี
 เอกํ อาปตฺติ อาปชฺชติ; ปาจิตฺตियํ.

คพฺภินีวคฺโค สตฺตโม.

๘. กุมาริฏฺฏวคฺโค

[๒๓๘] อุณฺวิสฺติวสฺสํ กุมาริฏฺฏํ วุฏฺฐจาเปนฺตี เทว อาปตฺติโย
 อาปชฺชติ; วุฏฺฐจาเปติ, ปโยเค ทุกฺกम्. วุฏฺฐจาปีเต อาปตฺติ
 ปาจิตฺตियสฺส.

ปริปัญณวิสฺติวสฺสํ กุมาริฏฺฏํ เทว วสฺसानิ จสุ ฐมฺเมสุ
 สิกฺขิตฺตสิกฺขํ วุฏฺฐจาเปนฺตี เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; วุฏฺฐจาเปติ,
 ปโยเค ทุกฺกम्. วุฏฺฐจาปีเต อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.

ปริปัญณวิสฺติวสฺสํ กุมาริฏฺฏํ เทว วสฺसानิ จสุ ฐมฺเมสุ
 สิกฺขิตฺตสิกฺขํ สงฺฆเณ อสมฺมตํ วุฏฺฐจาเปนฺตี เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ;
 วุฏฺฐจาเปติ, ปโยเค ทุกฺกम्. วุฏฺฐจาปีเต อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.

หมดอายุ 26/05/2566

อุณฺทวาทสวสฺสา วุฏฺฐจาเปนฺตี เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ;
 วุฏฺฐจาเปติ, ปโยเค ทุกฺกम्. วุฏฺฐจาปีเต อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.

ปริปัญณทวาทสวสุสา สงฺเขน อสมมตา วุฏฺฐาเปนฺตี เทว
อาปตฺติโย อาปชฺชติ; วุฏฺฐาเปติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. วุฏฺฐาปิเต อาปตฺติ
ปาจิตฺติยสฺส.

“อลนฺตาว เต อยฺเย วุฏฺฐาปิเตนาติ วุจฺจมานา “สาธฺมึ
ปฏิสฺสณฺติว ปจฺฉา ขียนธมฺมํ อาปชฺชนฺตี เทว อาปตฺติโย
อาปชฺชติ; ขียติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. ขียเต อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส.

สิกฺขมานํ “สเจ เม ตวํ อยฺเย จีวรํ ทสฺสสิ, เอวาหนตํ
วุฏฺฐาเปสฺสามีติ วตฺวา เนว วุฏฺฐาเปนฺตี น วุฏฺฐาปนาย อุตฺตํ
กโรนฺตี เอกํ อาปตฺติ อาปชฺชติ; ปาจิตฺติยํ.

สิกฺขมานํ “สเจ มํ ตวํ อยฺเย เทว วสฺसानิ อนฺุพนฺธิสฺสสิ,
เอวาหนตํ วุฏฺฐาเปสฺสามีติ วตฺวา เนว วุฏฺฐาเปนฺตี น วุฏฺฐาปนาย
อุตฺตํ กโรนฺตี เอกํ อาปตฺติ อาปชฺชติ; ปาจิตฺติยํ.

ปฺริสฺสํสฺสจํ กุมารกสฺสจํ จณฺเฑี โสกาวิสฺสํ สิกฺขมานํ
วุฏฺฐาเปนฺตี เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; วุฏฺฐาเปติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ.
วุฏฺฐาปิเต อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส.

มาตาปิตุหิ วา สามิเกน วา อนนฺุณฺณตํ สิกฺขมานํ
วุฏฺฐาเปนฺตี เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; วุฏฺฐาเปติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ.
วุฏฺฐาปิเต อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส.

ปาริวาสจจณฺททาเนน สิกฺขมานํ วุฏฺฐาเปนฺตี เทว อาปตฺติโย
อาปชฺชติ; วุฏฺฐาเปติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. วุฏฺฐาปิเต อาปตฺติ
ปาจิตฺติยสฺส.

อนฺุวสฺสํ วุฏฺฐาเปนฺตี เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; วุฏฺฐาเปติ,
ปโยเค ทุกฺกมฺ. วุฏฺฐาปิเต อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส.

เอกํ วสสํ^๑ เทว วุฏฺฐจาเปหฺตี เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ;
 วุฏฺฐจาเปติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. วุฏฺฐจาปิเต อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.

กุมาริภูตวคฺโค อฏฺฐโม.

๕. จตฺตูปาหนวคฺโค

[๒๓๙] จตฺตูปาหนํ ชาเรหฺตี เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ;
 ชาเรติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. ชาริเต อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.

ยาเนน ยายนฺตี เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ยายติ, ปโยเค
 ทุกฺกมฺ. ยายิเต อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.

สงฺฆาณิ ชาเรหฺตี เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ชาเรติ, ปโยเค
 ทุกฺกมฺ. ชาริเต อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.

อิตฺถาลงฺการํ ชาเรหฺตี เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ชาเรติ,
 ปโยเค ทุกฺกมฺ. ชาริเต อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.

คณฺฐวณฺณเกน นฺหายนฺตี เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; นฺหายติ
 ปโยเค ทุกฺกมฺ. นฺหานปริโยसानเ อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.

วาสิตเกน ปิณฺณาเกน นฺหายนฺตี เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ;
 นฺหายติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. นฺหานปริโยसानเ อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส.

ภิกฺขุณิยา อุมฺมทฺทาเปหฺตี ปริมฺมทฺทาเปหฺตี เทว อาปตฺติโย
 อาปชฺชติ; อุมฺมทฺทาเปติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. อุมฺมทฺทิเต อาปตฺติ
 ปาจิตฺตियสฺส.

หมดอายุ 26/05/2566

สิกขมานาย อุมมททาเปนฺตี ปริมททาเปนฺตี เทว อาปตฺติโย
อาปชฺชติ; อุมมททาเปติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. อุมมททิตฺเต อาปตฺติ
ปาจิตฺติยสฺส.

สามเณรียา อุมมททาเปนฺตี ปริมททาเปนฺตี เทว อาปตฺติโย
อาปชฺชติ; อุมมททาเปติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. อุมมททิตฺเต อาปตฺติ
ปาจิตฺติยสฺส.

คิหิณียา อุมมททาเปนฺตี ปริมททาเปนฺตี เทว อาปตฺติโย
อาปชฺชติ; อุมมททาเปติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. อุมมททิตฺเต อาปตฺติ
ปาจิตฺติยสฺส.

ภิกขุสฺส ปุรโต อนาปุจฺฉา อาสเน นิสีหนฺตี เทว อาปตฺติโย
อาปชฺชติ; นิสีหติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. นิสินฺเน อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส.

อโนกาสกตํ ภิกขุํ ปณฺหํ ปุจฺฉนฺตี เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ;
ปุจฺฉติ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. ปุจฺฉิตฺเต อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส.

อสงฺกจฺฉิกา คามํ ปวิสฺสนฺตี เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ปจฺมํ
ปาทํ ปริกฺเขปํ อติกฺกาเมติ, อาปตฺติ ทุกฺกมฺสฺส. ทฺติยํ ปาทํ
อติกฺกาเมติ, อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส.

จตฺตฺวาหฺนวกุโค นวโม.

“นวคฺคา ขุทฺทกา นิฏฺฐิตา.”^๑

^{๑-๑} ส.,ฉ.,เท. อิม ปาฐา น ทิสฺสนฺตี, อี.,มหา. ขุทฺทกํ นิฏฺฐิตํ.

๕. ปาฏิเทศนียกณฺห์

[๒๔๐] สปปี้ วิญญาเปตฺวา ภุณฺขนฺตี เทว อापตฺติโย
 อापชฺชติ; “ภุณฺขิสฺสามีติ ปฏิกุคฺคหาติ, อापตฺติ ทุกฺกภูสฺส.
 อชฺโฆหาเร อชฺโฆหาเร อापตฺติ ปาฏิเทศนียสฺส.

เตลฺลํ วิญญาเปตฺวา ภุณฺขนฺตี เทว อापตฺติโย อापชฺชติ;
 “ภุณฺขิสฺสามีติ ปฏิกุคฺคหาติ, อापตฺติ ทุกฺกภูสฺส. อชฺโฆหาเร
 อชฺโฆหาเร อापตฺติ ปาฏิเทศนียสฺส.

มธุํ วิญญาเปตฺวา ภุณฺขนฺตี เทว อापตฺติโย อापชฺชติ;
 “ภุณฺขิสฺสามีติ ปฏิกุคฺคหาติ, อापตฺติ ทุกฺกภูสฺส. อชฺโฆหาเร
 อชฺโฆหาเร อापตฺติ ปาฏิเทศนียสฺส.

ผาณิตํ วิญญาเปตฺวา ภุณฺขนฺตี เทว อापตฺติโย อापชฺชติ;
 “ภุณฺขิสฺสามีติ ปฏิกุคฺคหาติ, อापตฺติ ทุกฺกภูสฺส. อชฺโฆหาเร
 อชฺโฆหาเร อापตฺติ ปาฏิเทศนียสฺส.

มจฺจํ วิญญาเปตฺวา ภุณฺขนฺตี เทว อापตฺติโย อापชฺชติ;
 “ภุณฺขิสฺสามีติ ปฏิกุคฺคหาติ, อापตฺติ ทุกฺกภูสฺส. อชฺโฆหาเร
 อชฺโฆหาเร อापตฺติ ปาฏิเทศนียสฺส.

มํลํ วิญญาเปตฺวา ภุณฺขนฺตี เทว อापตฺติโย อापชฺชติ;
 “ภุณฺขิสฺสามีติ ปฏิกุคฺคหาติ, อापตฺติ ทุกฺกภูสฺส. อชฺโฆหาเร
 อชฺโฆหาเร อापตฺติ ปาฏิเทศนียสฺส.

ขีรํ วิญญาเปตฺวา ภุณฺขนฺตี เทว อापตฺติโย อापชฺชติ;
 “ภุณฺขิสฺสามีติ ปฏิกุคฺคหาติ, อापตฺติ ทุกฺกภูสฺส. อชฺโฆหาเร
 อชฺโฆหาเร อापตฺติ ปาฏิเทศนียสฺส.

ทธี วิญญาเปตฺวา ภุณฺชนฺตี เทว อापตฺติโย อापชฺชติ;
 “ภุณฺชิสฺสามีติ ปฏิกุณฺหาติ, อापตฺติ ทุกฺกฏสฺส. อชฺโฆหาเร
 อชฺโฆหาเร อापตฺติ ปาฏิทฺสเนยฺสส.

อฏฺฐ ปาฏิทฺสเนยา นิฏฺฐิตา.
 กตฺวาปตฺติวโร นิฏฺฐิตो ทฺติโย.

๓. วิปตฺติวโร

[๒๔๑] อวสฺสุตาย ภิกฺขุณียา อวสฺสุตสฺส ปุริสปุคฺคสฺส กาย-
 สํสคฺคํ สาทิยนฺติยา อापตฺติโย จตฺตุนฺนํ วิปตฺตีนํ กติ วิปตฺติโย
 ภาชนฺตี. อวสฺสุตาย ภิกฺขุณียา อวสฺสุตสฺส ปุริสปุคฺคสฺส กายสํสคฺคํ
 สาทิยนฺติยา อापตฺติโย จตฺตุนฺนํ วิปตฺตีนํ เทว วิปตฺติโย ภาชนฺตี;
 สียา สึลวิปตฺตี, สียา อจารวิปตฺตี ๔เปฯ

ทธี วิญญาเปตฺวา ภุณฺชนฺติยา อापตฺติโย จตฺตุนฺนํ วิปตฺตีนํ
 กติ วิปตฺติโย ภาชนฺตี. ทธี วิญญาเปตฺวา ภุณฺชนฺติยา อापตฺติโย
 จตฺตุนฺนํ วิปตฺตีนํ เอกํ วิปตฺตี ภาชนฺตี; อจารวิปตฺตี.

วิปตฺติวโร นิฏฺฐิตो ตติโย.

๔. สงฺคหาโร

[๒๔๒] อวสฺสุตาย ภิกฺขุณียา อวสฺสุตสฺส ปุริสปุคฺคสฺส
 กายสํสคฺคํ สาทิยนฺติยา อापตฺติโย สตฺตุนฺนํ อापตฺติกฺขนฺธานํ
 กติหิ อापตฺติกฺขนฺเชหิ สงฺคหิตา. อวสฺสุตาย ภิกฺขุณียา อวสฺสุตสฺส

ปฺริสํปฺกคฺคสฺส กายสํสคฺคํ สาทิยนฺตฺติยา อาปตฺติโย สตฺตณฺนํ
 อาปตฺติกฺขนฺธานํ ตีหิ อาปตฺติกฺขนฺธเหหิ สงฺคหิตา; สฺยิยา
 ปาราชิกาปตฺติกฺขนฺธเณ, สฺยิยา ญฺจลฺลจฺจยาปตฺติกฺขนฺธเณ, สฺยิยา
 ทฺวักกฺกยาปตฺติกฺขนฺธเณ ฯเปฯ

ทธี วิญญาเปตฺวา ญฺญชฺนฺตฺติยา อาปตฺติโย สตฺตณฺนํ
 อาปตฺติกฺขนฺธานํ กตฺติหิ อาปตฺติกฺขนฺธเหหิ สงฺคหิตา. ทธี วิญญาเปตฺวา
 ญฺญชฺนฺตฺติยา อาปตฺติโย สตฺตณฺนํ อาปตฺติกฺขนฺธานํ ทฺวักกฺก
 อาปตฺติกฺขนฺธเหหิ สงฺคหิตา; สฺยิยา ปาฏฺฐิเทสนียาปตฺติกฺขนฺธเณ,
 สฺยิยา ทฺวักกฺกยาปตฺติกฺขนฺธเณ.

สงฺคหวโร นิฏฺฐิตโ ต จตฺตโ.

๕. สมุฏฐานวโร

[๒๔๓] อวสฺสํสฺสตาเย ภิกฺขุณฺนิยา อวสฺสํสฺสตาเย ปฺริสํปฺกคฺคสฺส
 กายสํสคฺคํ สาทิยนฺตฺติยา อาปตฺติโย จณฺนํ อาปตฺติสมุฏฺฐานานํ
 กตฺติหิ สมุฏฺฐานเณหิ สมุฏฺจหนฺติ. อวสฺสํสฺสตาเย ภิกฺขุณฺนิยา อวสฺสํสฺสตาเย
 ปฺริสํปฺกคฺคสฺส กายสํสคฺคํ สาทิยนฺตฺติยา อาปตฺติโย จณฺนํ
 อาปตฺติสมุฏฺฐานานํ เอเกณ สมุฏฺฐานเณ สมุฏฺจหนฺติ; กายโต จ
 จิตฺตโต จ สมุฏฺจหนฺติ น วาจโต ฯเปฯ

ทธี วิญญาเปตฺวา ญฺญชฺนฺตฺติยา อาปตฺติโย จณฺนํ อาปตฺติ-
 สมุฏฺฐานานํ กตฺติหิ สมุฏฺฐานเณหิ สมุฏฺจหนฺติ. ทธี วิญญาเปตฺวา
 ญฺญชฺนฺตฺติยา อาปตฺติโย จณฺนํ อาปตฺติสมุฏฺฐานานํ จตฺตฺติหิ สมุฏฺฐานเณหิ
 สมุฏฺจหนฺติ; สฺยิยา กายโต สมุฏฺจหนฺติ น วาจโต น จิตฺตโต,
 สฺยิยา กายโต จ วาจโต จ สมุฏฺจหนฺติ น จิตฺตโต, สฺยิยา

กายโต จ จิตตโต จ สมุจฺจนฺติ น วาจโต, ลียา กายโต จ
 วาจโต จ จิตตโต จ สมุจฺจนฺติ.

สมุจฺจนวโร นิฏฺฐิตो ปณฺจโม.

๖. อธิกรณวโร

[๒๔๔] อวสฺสุตาย ภิกขุณฺเีย อวสฺสุตสฺส ปุริสปุคฺคสฺส
 กายสํสคฺคํ สาทิยนฺุตฺติยา อาปตฺติโย จตฺตุนฺนํ อธิกรณานํ กตมํ
 อธิกรณํ. อวสฺสุตาย ภิกขุณฺเีย อวสฺสุตสฺส ปุริสปุคฺคสฺส กายสํสคฺคํ
 สาทิยนฺุตฺติยา อาปตฺติโย จตฺตุนฺนํ อธิกรณานํ อาปตฺตาทิกรณํ ๕เปฯ

ทธี วิญฺญาเปตฺวา ภุญฺชนฺุตฺติยา อาปตฺติโย จตฺตุนฺนํ อธิกรณานํ
 กตมํ อธิกรณํ. ทธี วิญฺญาเปตฺวา ภุญฺชนฺุตฺติยา อาปตฺติโย จตฺตุนฺนํ
 อธิกรณานํ อาปตฺตาทิกรณํ.

อธิกรณวโร นิฏฺฐิตो จมฺภูโจ.

๗. สมถวโร

[๒๔๕] อวสฺสุตาย ภิกขุณฺเีย อวสฺสุตสฺส ปุริสปุคฺคสฺส
 กายสํสคฺคํ สาทิยนฺุตฺติยา อาปตฺติโย สตฺตุนฺนํ สมถานํ กติหิ
 สมเถหิ สมฺมณฺติ. อวสฺสุตาย ภิกขุณฺเีย อวสฺสุตสฺส ปุริสปุคฺคสฺส
 กายสํสคฺคํ สาทิยนฺุตฺติยา อาปตฺติโย สตฺตุนฺนํ สมถานํ ตีหิ
 สมเถหิ สมฺมณฺติ; ลียา สมฺมุขาวินเยน จ ปญฺญิณฺเฎาตกรณเณน จ,
 ลียา สมฺมุขาวินเยน จ ตินฺนวตฺถการเกน จ ๕เปฯ

ทธี วิญญาเปตวา ภุณฺชนฺติยา อาปตฺติโย สตฺตุนฺนํ สมณานํ
กตฺติหิ สมณเณหิ สมฺมณฺติ. ทธี วิญญาเปตวา ภุณฺชนฺติยา อาปตฺติโย
สตฺตุนฺนํ สมณานํ ตีหิ สมณเณหิ สมฺมณฺติ; สียา สมฺมุขาวินเยน จ
ปฏฺวิญญาตกรณฺณ จ, สียา สมฺมุขาวินเยน จ ตินฺนวตฺถการณฺณ จ.

สมถวาทโร นิฏฺฐิตโธ สตฺตโม.

๘. สมุจจยวาทโร

[๒๔๖] อวสฺสุตฺตา ภิกฺขุณี อวสฺสุตฺตสฺส ปุริสปุคฺคสฺส กายสํสคฺคํ
สาทฺธิยนฺตํ กตฺติ อาปตฺติโย อาปชฺชติ. อวสฺสุตฺตา ภิกฺขุณี อวสฺสุตฺตสฺส
ปุริสปุคฺคสฺส กายสํสคฺคํ สาทฺธิยนฺตํ ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ;
อชฺชกํ อุพฺภชานุมณฺทลํ คหณํ สาทฺธิยติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.
อุพฺภกํ อชฺชชานุมณฺทลํ คหณํ สาทฺธิยติ, อาปตฺติ ฤลฺลจฺจยสฺส.
กายปฏฺวิพทฺธํ คหณํ สาทฺธิยติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส. อวสฺสุตฺตา
ภิกฺขุณี อวสฺสุตฺตสฺส ปุริสปุคฺคสฺส กายสํสคฺคํ สาทฺธิยนฺตํ อีมา
ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ.

ตา อาปตฺติโย จตฺตุนฺนํ วิปตฺตีนํ กตฺติ วิปตฺติโย ภชฺชนฺติ.
สตฺตุนฺนํ อาปตฺติภชฺชนฺตํ กตฺติหิ อาปตฺติภชฺชนฺเตหิ สงฺกตฺติตา. จตฺตุนฺนํ
อาปตฺติสมฺมุจฺจานานํ กตฺติหิ สมฺมุจฺจาเนหิ สมฺมุจฺจหนฺติ. จตฺตุนฺนํ
อชฺชกรณานํ กตฺตมํ อชฺชกรณํ. สตฺตุนฺนํ สมณานํ กตฺติหิ สมณเณหิ
สมฺมณฺติ. ตา อาปตฺติโย จตฺตุนฺนํ วิปตฺตีนํ เทว วิปตฺติโย ภชฺชนฺติ;
สียา สิลวิปตฺตี, สียา อาจารวิปตฺตี. สตฺตุนฺนํ อาปตฺติภชฺชนฺตํ
ตีหิ อาปตฺติภชฺชนฺเตหิ สงฺกตฺติตา; สียา ปาราชิกาปตฺติภชฺชนฺเตน,
สียา ฤลฺลจฺจยาปตฺติภชฺชนฺเตน, สียา ทุกฺกฏาปตฺติภชฺชนฺเตน. จตฺตุนฺนํ
อาปตฺติสมฺมุจฺจานานํ เอเกน สมฺมุจฺจาเนน สมฺมุจฺจหนฺติ; กายโต จ

จิตตโต จ สมุจฺจนฺติ น วาจโต. จตฺนํ อธิกรณํ
 อาปตฺตาทิกรณํ. สตฺตํ สมนํ ตีหิ สมเถหิ สมฺมนฺติ; ลียา
 สมฺมุขาวินเยน จ ปฏฺยเณตกรณน จ, ลียา สมฺมุขาวินเยน จ
 ตินฺนตฺถารเกน จ ๕เปฯ

ทธี วิณฺณเปตฺวา ภฺยชฺนฺตี กติ อาปตฺติโย อาปชฺชติ. ทธี
 วิณฺณเปตฺวา ภฺยชฺนฺตี เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; “ภฺยชฺสสามีติ
 ปฏฺยคณฺหาติ, อาปตฺติ ทุกกฺกสฺส. อชฺโฆหาเร อชฺโฆหาเร
 อาปตฺติ ปาฏฺยเทสนียสฺส. ทธี วิณฺณเปตฺวา ภฺยชฺนฺตี อีมา เทว
 อาปตฺติโย อาปชฺชติ.

ตา อาปตฺติโย จตฺนํ วิปตฺตีนํ กติ วิปตฺติโย ภชฺนฺติ.
 สตฺตํ อาปตฺติภชฺนฺตานํ กติหิ อาปตฺติภชฺนฺเตหิ สงฺคหิตา. จนฺนํ
 อาปตฺติสมุจฺจนํ กติหิ สมุจฺจาเนหิ สมุจฺจนฺติ. จตฺนํ
 อธิกรณํ กตมํ อธิกรณํ. สตฺตํ สมนํ กติหิ สมเถหิ
 สมฺมนฺติ. ตา อาปตฺติโย จตฺนํ วิปตฺตีนํ เอกํ วิปตฺตี ภชฺนฺติ;
 อาจารวิปตฺตี. สตฺตํ อาปตฺติภชฺนฺตานํ ทวีหิ อาปตฺติภชฺนฺเตหิ
 สงฺคหิตา; ลียา ปาฏฺยเทสนียาปตฺติภชฺนฺเตน, ลียา ทุกกฺกอาปตฺติภ-
 ชฺนฺเตน. จนฺนํ อาปตฺติสมุจฺจนํ จตฺนํ สมุจฺจาเนหิ สมุจฺจนฺติ;
 ลียา กายโต สมุจฺจนฺติ น วาจโต น จิตฺตโต, ลียา กายโต จ
 วาจโต จ สมุจฺจนฺติ น จิตฺตโต, ลียา กายโต จ จิตฺตโต จ
 สมุจฺจนฺติ น วาจโต, ลียา กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ
 สมุจฺจนฺติ. จตฺนํ อธิกรณํ อาปตฺตาทิกรณํ. สตฺตํ สมนํ
 ตีหิ สมเถหิ สมฺมนฺติ; ลียา สมฺมุขาวินเยน จ ปฏฺยเณตกรณน
 จ, ลียา สมฺมุขาวินเยน จ ตินฺนตฺถารเกน จ.

๑. กตถปญญตติวโร ๑. ปาราชิกกณฺท์

[๒๔๗] “ยนฺเตน ภควตา ชานตา ปัสสตา อรหตา สมฺมา-
สมพุทฺเธน กายสํสัคคํ สาทิยนปจฺจยา ปาราชิกํ กตฺถ ปญฺญตฺตนฺติ.^๑
สาวตฺถิยา ปญฺญตฺตํ.^๒ “กํ อารพฺภาติ.” สุนฺทรีนฺนํ ภิက္ขุนี้
อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สุนฺทรีนฺนํ ภิက္ขุนี้ อวสฺสุตา
อวสฺสุตสฺส ปุริสปุคฺคสฺส กายสํสัคคํ สาทิย, ตสฺมี วตฺถุสฺมี.
“อตฺถิ ตตฺถ ปญฺญตฺติ อนฺุปฺปญฺญตฺติ อนฺุปฺปนฺนปญฺญตฺตํ.
เอกา ปญฺญตฺติ, อนฺุปฺปญฺญตฺติ อนฺุปฺปนฺนปญฺญตฺติ ตสฺมี นตฺถิ.
“สพฺพตฺถปญฺญตฺติ ปเทสปญฺญตฺตํ. สพฺพตฺถปญฺญตฺติ. “สาธารณ-
ปญฺญตฺติ อสาธารณปญฺญตฺตํ. อสาธารณปญฺญตฺติ. “เอกโตปญฺญตฺติ
อุภโตปญฺญตฺตํ. เอกโตปญฺญตฺติ. “จตุณฺํ ปาติโมက္ขุทฺเทสํ
กตฺถโถคํ กตฺถ ปริยาปนฺนํ. นิทาโนคํ นิตานปริยาปนฺนํ.
“กตฺเมน อุทฺเทเสน อุทฺเทสํ อากจฺจตฺติ. ทฺติเยน อุทฺเทเสน อุทฺเทสํ
อากจฺจตฺติ. “จตุณฺํ วิปตฺตํ กตฺมา วิปตฺตํ. สิลวิปตฺติ. สตฺตณฺํ
อาปตฺติกฺขนฺธํ กตฺโม อาปตฺติกฺขนฺธํ. ปาราชิกาปตฺติกฺขนฺธํ.
“จณฺํ อาปตฺติสฺมฺมจฺานํ กตฺติ สฺมฺมจฺาเนหิ สฺมฺมจฺาตฺติ. เอเกน
สฺมฺมจฺาเนน สฺมฺมจฺาติ; กายโต จ จิตฺตโต จ สฺมฺมจฺาติ น วาจโต
ฯเปฯ “เกนาภฺญนฺติ. ปรมฺปราภฺญํ.

“วชฺชปฏฺิจฺฉาทนปจฺจยา ปาราชิกํ กตฺถ ปญฺญตฺตนฺติ. สาวตฺถิยา
ปญฺญตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. อุลลนฺนํ ภิက္ขุนี้ อารพฺภ. “กิสฺมี
วตฺถุสฺมินฺติ. อุลลนฺนํ ภิက္ขุนี้ ชานํ ปาราชิกํ ฐมฺมํ อชฺฉาปนฺนํ
ภิက္ขุนี้ เหนว อตฺตนา ปฏฺิจฺเจเทสิ, น คณฺสฺส อโรเจสิ, ตสฺมี

พศตอายุ 26/05/2566

^๑ อ. อิตฺสทโท น ทิสฺสติ.

^๒ ส. สาวตฺถิยํ ปญฺญตฺตํ, อ. อิมํ ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

วตถุสมี. เอกา ปณฺณตติ. จนนํ อาปตฺติสมฺภูจํณานํ เอเกน
สมฺภูจํณน สมฺภูจํติ (ฐุณิกฺเขเป) ๕เป๕

“ยาวตติยํ สมฺนุภาสํนาย นปฺปฏินิสฺสชฺชนปจฺจยา ปาราชิกํ
กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ. สวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. ถุลลนฺนํ
ภิกขุณี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. ถุลลนฺนํทา ภิกขุณี สมคฺเคน
สงฺเขน อุกฺขิตํ อริฏฺจํ ภิกขุํ กทฺธพาธิปฺพพํ อนฺวตฺติ, ตสฺมี
วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตติ. จนนํ อาปตฺติสมฺภูจํณานํ เอเกน
สมฺภูจํณน สมฺภูจํติ (ฐุณิกฺเขเป) ๕เป๕

“อฏฺฐมํ วตฺถุํ ปรีปฺรณปจฺจยา ปาราชิกํ กตฺถ ปณฺณตฺตนฺติ.
สวตฺถิยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิยา ภิกขุณีโย อารพฺภ.
“กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกขุณีโย อฏฺฐมํ วตฺถุํ ปรีปฺเรสฺสุ,
ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตติ. จนนํ อาปตฺติสมฺภูจํณานํ เอเกน
สมฺภูจํณน สมฺภูจํติ (ฐุณิกฺเขเป) ๕เป๕

ปาราชิกา นิฏฺฐิตา.

๒. สงฺฆาติเสสกณฺทาติ

[๒๔๘] “ยนฺเตน ภควตา ชานตา ปสฺสตา อรหตา สมฺมา-
สมฺพุทฺธเตน อุตฺตยวาทิกาย^๑ ภิกขุณิยา อฏฺฐกฺรณปจฺจยา^๒ สงฺฆาติเสโส
กตฺถ ปณฺณตฺโตติ. สวตฺถิยา ปณฺณตฺโต. “กํ อารพฺภาติ.
ถุลลนฺนํ ภิกขุณี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. ถุลลนฺนํทา ภิกขุณี

^๑ หมายเหตุ 26/05/2566

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อิ. อุตฺตยวาทิกาย, เอวมฺปรีปี.

^๒ ส.,ฉ.,เท.,อิ.,มหา. อฏฺฐกฺรณปจฺจยา, เอวมฺปรีปี.

อุสฺสยวาทิกา วิหริ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. “อตุถิ ตตฺถ ปณณตฺติ
 อนุปฺปณณตฺติ อนุปฺพนนปณณตฺติตฺติ. เอกา ปณณตฺติ, อนุปฺปณณตฺติ
 อนุปฺพนนปณณตฺติ ตสฺมี นตฺถิ. “สพฺพตฺถปณณตฺติ ปเทสปณณตฺติตฺติ.
 สพฺพตฺถปณณตฺติ. “สาธารณปณณตฺติ อสาธารณปณณตฺติตฺติ.
 อสาธารณปณณตฺติ. “เอกโตปณณตฺติ อุกโตปณณตฺติตฺติ. เอกโต-
 ปณณตฺติ. “จตุหนฺ ปาติโมกฺขทุทฺเทสํ กตฺถอจฺจํ กตฺถ ปริยาปนฺนํ.
 นิทานอจฺจํ นิทานปริยาปนฺนํ. “กตฺเมน อุกฺกเทสํ อุกฺกเทสํ อากจฺจตฺติ.
 ตตฺติเยน อุกฺกเทสํ อุกฺกเทสํ อากจฺจตฺติ. “จตุหนฺ วิปตฺตินํ กตฺมา
 วิปตฺติตฺติ. สิลวิปตฺติ. “สตุตฺตํ อปตฺตติกฺขนฺธํ กตฺโม อปตฺตติกฺ-
 ขนฺธโร. สงฆาภิเสสาปตฺตติกฺขนฺธโร. “จหนฺ อปตฺตติสมุจฺจํ กตฺติ
 สมุจฺจํเนหิ สมุจฺจํตฺติ. ทวีหิ สมุจฺจํเนหิ สมุจฺจํตฺติ; ลียา กายโต
 จ วาจโต จ สมุจฺจํตฺติ น จิตฺตโต, ลียา กายโต จ วาจโต จ
 จิตฺตโต จ สมุจฺจํตฺติ ๕เปฯ “เกนาภฺตํ. ปรมฺปรภฺตํ. []”

“ยฺนฺเตน ภควตา ชานตา ปสฺสตา อรหตา สมฺมาสมฺพุทฺเธน”^๒
 โจรี วุจฺจาปนฺนํจฺจา สงฆาภิเสโส กตฺถ ปณณตฺติตฺติ. สวตฺถิยา
 ปณณตฺโต. “กํ อารพฺภาติ. อุลลนฺนํ ภิภฺตํ อารพฺภ. “กิสฺมี
 วตฺถุสฺมินฺติ. อุลลนฺนํ ภิภฺตํ โจรี วุจฺจาเปสิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี.
 เอกา ปณณตฺติ. จหนฺ อปตฺตติสมุจฺจํ ทวีหิ สมุจฺจํเนหิ
 สมุจฺจํตฺติ; ลียา วาจโต จ จิตฺตโต จ สมุจฺจํตฺติ น กายโต, ลียา
 กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สมุจฺจํตฺติ ๕เปฯ

^๑ ส.ฉ.ท.อ.มหา. เอตฺถนฺตเร อูปาลิ ทาสโก เจว โสณโก ลิตฺถโว ตถา โมคฺคลิปฺตเตน
 ปณฺณมา เอเต ๒๖/๐๕/๒๕๖๖ ขมฺพุสิริวฺหเย ๕เปฯ เอเต นาคา มหาปณฺณา วินยณฺณ มคฺคโกวิทา
 วินยํ ทีเป ปเทสํ ปิฏกํ ตมฺพปณฺณยาตฺติ อิมํ ปาจา ทิสฺสนฺติ.

^{๒-๒} ส.ฉ.ท.อ.มหา. อิมํ ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

“เอกา” คามนุตร คมนปจจยา สงฺฆาทีเสโส กตถ ปณฺณตฺโตติ. สาวตถิยา ปณฺณตฺโต. “กํ อารพฺภาติ. อณฺณตฺร ภิกฺขุณี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อณฺณตฺรา ภิกฺขุณี เอกา คามนุตร คจฺฉิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ, ติสฺโส อณฺุปฺปณฺณตฺติโย. จนนํ อาปตฺติ-สมฺภูจฺฉานนํ เอเกน สมฺภูจฺฉาเนน สมฺภูจฺฉาติ (ปจฺมปาราชิกเก) ฯเปฯ

“สมคฺเคน สงฺฆเณ อุกฺขิตฺตํ ภิกฺขุณี ฐมฺเมน วินยเณ สตฺถุสฺสาเนน อนฺปโลเกตฺวา การกสงฺฆํ อนณฺณาย คณฺสฺส จนนํ โอสารถฺนปจจยา สงฺฆาทีเสโส กตถ ปณฺณตฺโตติ. สาวตถิยา ปณฺณตฺโต. “กํ อารพฺภาติ. อุลลนฺนํ ภิกฺขุณี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อุลลนฺนํ ภิกฺขุณี สมคฺเคน สงฺฆเณ อุกฺขิตฺตํ ภิกฺขุณี ฐมฺเมน วินยเณ สตฺถุสฺสาเนน อนฺปโลเกตฺวา การกสงฺฆํ อนณฺณาย คณฺสฺส จนนํ โอสารถฺ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติ-สมฺภูจฺฉานนํ เอเกน สมฺภูจฺฉาเนน สมฺภูจฺฉาติ (ฐรฺณิกฺเขเป) ฯเปฯ

“อวสฺสุตฺยา ภิกฺขุณิยา อวสฺสุตฺสฺส ปุริสฺปุคฺคสฺส หตฺถโต ขาถนึยํ วา โภชนึยํ วา สหตฺถา ปฏฺิคฺคเหตฺวา ภูมฺชนปจจยา สงฺฆาทีเสโส กตถ ปณฺณตฺโตติ. สาวตถิยา ปณฺณตฺโต. “กํ อารพฺภาติ. สุนฺทรีนฺนํ ภิกฺขุณี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. สุนฺทรีนฺนํ ภิกฺขุณี อวสฺสุตา อวสฺสุตฺสฺส ปุริสฺปุคฺคสฺส หตฺถโต อามิสฺส ปฏฺิคฺคเหติ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. จนนํ อาปตฺติ-สมฺภูจฺฉานนํ เอเกน สมฺภูจฺฉาเนน สมฺภูจฺฉาติ (ปจฺมปาราชิกเก) ฯเปฯ

“กิณฺเต อยฺเย เอโส ปุริสฺปุคฺคโล กริสฺสติ อวสฺสุโต วา อนวสฺสุโต วา, ยโต ตวํ อนวสฺสุตา, อิงฺฆยฺเย ยนฺเต เอโส

ปฺริสฺสํคฺคโล เทติ ขาพฺนียํ วา โภชนียํ วา, ตํ ตวํ สหตฺถา
ปฏฺิคฺคเหตฺวา ขาพ วา ภูณฺช วาติ อฺยุโยชนปจฺจยา สงฺฆาทิเสโส
กตถ ปณฺณตฺโตติ. สาวตฺถียา ปณฺณตฺโต. “กํ อารพฺภาติ.
อณฺณตฺรํ ภิกฺขุณฺี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. อณฺณตฺรา ภิกฺขุณฺี
“กิณฺเต อยฺเย เอโส ปฺริสฺสํคฺคโล กริสฺสติ อวสฺสุโต วา อนวสฺสุโต
วา, ยโต ตวํ อนวสฺสุตา, อิงฺฆยฺเย ยนฺเต เอโส ปฺริสฺสํคฺคโล
เทติ ขาพฺนียํ วา โภชนียํ วา, ตํ ตวํ สหตฺถา ปฏฺิคฺคเหตฺวา
ขาพ วา ภูณฺช วาติ อฺยุโยเชสิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ.
ฉนฺนํ อापตฺติสฺมฺมฺจานานํ ตีหิ สฺมฺมฺจาเนหิ สฺมฺมฺจาติ ๔เปฯ

“กุปิตาย ภิกฺขุณฺียา ยาวตฺติยํ สมนฺุภาสนาย นปฺปฏฺิ-
นิสฺสชฺชนปจฺจยา สงฺฆาทิเสโส กตถ ปณฺณตฺโตติ. สาวตฺถียา
ปณฺณตฺโต. “กํ อารพฺภาติ. จณฺทกาลี ภิกฺขุณฺี อารพฺภ. “กิสฺมี
วตฺถุสฺมินฺติ. จณฺทกาลี” ภิกฺขุณฺี กุปิตา อนตฺตมฺนา เอวํ อวจ
“พุทฺธํ ปจฺจาจิกฺขามิ, ฐมฺมํ ปจฺจาจิกฺขามิ, สงฺฆํ ปจฺจาจิกฺขามิ,
สิกฺขํ ปจฺจาจิกฺขามิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ. ฉนฺนํ
อापตฺติสฺมฺมฺจานานํ เอเกน สฺมฺมฺจาเนน สฺมฺมฺจาติ (ฐฺรณิกฺเขเป)
๔เปฯ

“กิสฺมิณฺจิทฺเท อธิกรณฺเ ปจฺฉากตฺยา” กุปิตาย” ภิกฺขุณฺียา
ยาวตฺติยํ สมนฺุภาสนาย นปฺปฏฺินิสฺสชฺชนปจฺจยา สงฺฆาทิเสโส กตถ
ปณฺณตฺโตติ. สาวตฺถียา ปณฺณตฺโต. “กํ อารพฺภาติ. จณฺทกาลี
ภิกฺขุณฺี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จณฺทกาลี ภิกฺขุณฺี กิสฺมิณฺจิทฺเท

อธิการณ ปจฺจกตา กุปีตา อนตฺตมนา เอวํ อวจ “ฉนฺทคามินิโย
จ ภิกขุณีโย, โทสคามินิโย จ ภิกขุณีโย, โมหคามินิโย จ
ภิกขุณีโย, ภยคามินิโย จ ภิกขุณีโยติ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา
ปณฺณตฺติ. ฉนฺนํ อาปตฺติสฺมฺมจฺฉานํ เอเกน สฺมฺมจฺฉาเนน สฺมฺมจฺฉาติ
(ฐรฺณิกฺเขเป) ๔เปฯ

“สํสฺมจฺฉานํ ภิกขุณีนํ ยาวตฺติยํ สมนุภาสนาย นปฺปฏฺิ-
นิสฺสชฺชนปจฺจยา สงฺฆาติเสโส กตฺถ ปณฺณตฺโตติ. สาวตฺติยา
ปณฺณตฺโต. “กํ อารพฺภาติ. สมฺพหฺลา ภิกขุณีโย อารพฺภ. “กิสฺมี
วตฺถุสฺมินฺติ. สมฺพหฺลา ภิกขุณีโย สํสฺมจฺฉา วิหริสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี.
เอกา ปณฺณตฺติ. ฉนฺนํ อาปตฺติสฺมฺมจฺฉานํ เอเกน สฺมฺมจฺฉาเนน
สมฺมจฺฉาติ (ฐรฺณิกฺเขเป) ๔เปฯ

“สํสฺมจฺฉา วยฺเย ตุมฺเห วิหรตฺถ, มา ตุมฺเห นานา วิหริตฺถาติ
อุยฺโยเชนฺติยา ยาวตฺติยํ สมนุภาสนาย นปฺปฏฺินิสฺสชฺชนปจฺจยา
สงฺฆาติเสโส กตฺถ ปณฺณตฺโตติ. สาวตฺติยา ปณฺณตฺโต. “กํ
อารพฺภาติ. อุลลนฺนํ ภิกขุณี อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ.
อูลลนฺนํ ภิกขุณี สํสฺมจฺฉา วยฺเย ตุมฺเห วิหรตฺถ, มา ตุมฺเห
นานา วิหริตฺถาติ อุยฺโยเชสิ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ.
ฉนฺนํ อาปตฺติสฺมฺมจฺฉานํ เอเกน สฺมฺมจฺฉาเนน สฺมฺมจฺฉาติ (ฐรฺณิกฺเขเป)
๔เปฯ

“ทธี วิญญาเปตฺวา ภุญฺชนปจฺจยา ปาฏฺิเทสนียํ กตฺถ
ปณฺณตฺตฺนํ. สาวตฺติยา ปณฺณตฺตํ. “กํ อารพฺภาติ. จพฺพคฺคิยา
ภิกขุณีโย อารพฺภ. “กิสฺมี วตฺถุสฺมินฺติ. จพฺพคฺคิยา ภิกขุณีโย ทธี
วิญญาเปตฺวา ภุญฺชิสฺสุ, ตสฺมี วตฺถุสฺมี. เอกา ปณฺณตฺติ, เอกา
อนุปฺปณฺณตฺติ. ฉนฺนํ อาปตฺติสฺมฺมจฺฉานํ จตฺตฺติ สฺมฺมจฺฉาเนน

สมุญฺจาติ; สียา กายโต สมุญฺจาติ น วาจโต น จิตฺตโต, สียา
 กายโต จ วาจโต จ สมุญฺจาติ น จิตฺตโต, สียา กายโต จ
 จิตฺตโต จ สมุญฺจาติ น วาจโต, สียา กายโต จ วาจโต จ
 จิตฺตโต จ สมุญฺจาติ.

กตถปณฺณตติวโร นิฏฺฐิตो ปจฺโม.

๒. กตาปตติวโร ๑. ปาราชิกกณฺห์

[๒๔๙] กายสํสัคคํ สาทิยนปจฺจยา กติ อาปตฺติโย อาปชฺชติ.
 กายสํสัคคํ สาทิยนปจฺจยา ปณฺจ อาปตฺติโย อาปชฺชติ; อวสฺสุตา
 ภิกฺขุณี อวสฺสุตสฺส ปุริสปุคฺคสฺส อชฺชกํ อุพฺพชานมฺมณฺทลํ
 คหณํ สาทิยติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. ภิกฺขุ กาเยน กายํ อามสฺติ,
 อาปตฺติ สงฺฆาติเสสสฺส. กาเยน กายปฏฺวิพทฺธํ อามสฺติ, อาปตฺติ
 อุลลจฺจยสฺส. กายปฏฺวิพทฺธเณ กายปฏฺวิพทฺธํ อามสฺติ, อาปตฺติ
 ทุกฺกภูสฺส. อํกุลิปโตทเก ปาจิตฺติยํ. กายสํสัคคํ สาทิยนปจฺจยา
 อีมา ปณฺจ อาปตฺติโย อาปชฺชติ.

วชฺชํ ปฏฺิจฺฉาทนปจฺจยา กติ อาปตฺติโย อาปชฺชติ. วชฺชํ
 ปฏฺิจฺฉาทนปจฺจยา จตฺสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ. ภิกฺขุณี
 ชานปาราชิกํ ฅมฺมํ อชฺฉาปนํ ปฏฺิจฺฉาเทติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.
 เวมตฺติกา ปฏฺิจฺฉาเทติ, อาปตฺติ อุลลจฺจยสฺส. ภิกฺขุ สงฺฆาติเสสํ
 ปฏฺิจฺฉาเทติ, อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส. อจฺจวปตฺติ ปฏฺิจฺฉาเทติ,
 อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส. วชฺชปฏฺิจฺฉาทนปจฺจยา อีมา จตฺสฺโส อาปตฺติโย
 อาปชฺชติ.

ยาวตติยัม สมณูภาสนาย นปฺปฏินิสฺสชฺชนปจฺจยา กติ อาปตฺติโย อาปชฺชติ. ยาวตติยัม สมณูภาสนาย นปฺปฏินิสฺสชฺชนปจฺจยา ปณฺจ อาปตฺติโย อาปชฺชติ; อุกฺขิตฺตานุวตฺติกา ภิกขุณี ยาวตติยัม สมณูภาสนาย นปฺปฏินิสฺสชฺชติ, ฅตฺติยา ทุกฺกมฺ. ทฺวิหิ กมฺม- วาจาหิ ฅุลฺลจฺจยา. กมฺมวาจาปริโยสาเน อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. เกทานุวตฺติกา ภิกขุณี ยาวตติยัม สมณูภาสนาย นปฺปฏินิสฺสชฺชติ, อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺส. ปาปิกาย ทิฏฺฐิยา ยาวตติยัม สมณูภาสนาย นปฺปฏินิสฺสชฺชติ, อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส. ยาวตติยัม สมณูภาสนาย นปฺปฏินิสฺสชฺชนปจฺจยา อีมา ปณฺจ อาปตฺติโย อาปชฺชติ.

อฏฺฐมํ วตฺถุํ ปริปุรณปจฺจยา กติ อาปตฺติโย อาปชฺชติ. อฏฺฐมํ วตฺถุํ ปริปุรณปจฺจยา ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ปริเสน “อิตฺถนฺนามํ []”^๑ อาคจฺฉาติ วุตฺตา คจฺฉติ, อาปตฺติ ทุกฺกมฺสฺส. ปริสสฺส หตฺถปาสํ โอกฺกนตฺมตฺเต อาปตฺติ ฅุลฺลจฺจยสฺส. อฏฺฐมํ วตฺถุํ ปริปุเรติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. อฏฺฐมํ วตฺถุํ ปริปุรณปจฺจยา อีมา ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ.

ปาราชิกา นิฏฺฐิตา.

๒. สงฺฆาติเสสกณฺทาติ

[๒๕๐] อุกฺขยวาทิกา ภิกขุณี อฏฺฐกฺรณปจฺจยา ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ; เอกสฺส อาโรเจติ, อาปตฺติ ทุกฺกมฺสฺส. ทฺติยสฺส อาโรเจติ, อาปตฺติ ฅุลฺลจฺจยสฺส. อฏฺฐปริโยสาเน อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺส.

^๑ ส.,ฉ.,เท.,มหา. เอตฺถนฺตเร โอกาสนฺติ อัย ปาโร ทิสฺสติ.

โจรี วุฏฺฐาปนปจฺจยา ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ฃตฺติยา
 ทุกฺกมฺ. ทฺวี่หิ กมฺมวาจาหิ ฤลลจฺจยา. กมฺมวาจาปริโยสาเน
 อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสสฺส.

เอกา คามนฺตรํ คมนปจฺจยา ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ;
 คจฺฉติ, อาปตฺติ ทุกฺกมฺสฺส. ปจฺมํ ปาทำ ปริกฺเขเป อติกฺกามาติ,
 อาปตฺติ ฤลลจฺจยสฺส. ทฺวี่ยํ ปาทำ อติกฺกามาติ, อาปตฺติ สงฺฆาที-
 เสสสฺส.

สมคฺเคน สงฺเขน อุกฺกิตฺตํ ภิกฺขุณี ฐมฺเมน วินเยน สตฺถุ-
 สาสเนน อนปโลเกตฺวา การกสงฺฆํ อนนฺถาย คณฺสฺส จนนํ
 โอสารณปจฺจยา ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ฃตฺติยา ทุกฺกมฺ.
 ทฺวี่หิ กมฺมวาจาหิ ฤลลจฺจยา. กมฺมวาจาปริโยสาเน อาปตฺติ
 สงฺฆาทีเสสสฺส.

อวสฺสุตา ภิกฺขุณี อวสฺสุตสฺส ปุริสปุคฺคสฺส หตฺถโต ชาทนียํ
 วา โภชนียํ วา สหตฺถา ปฏฺิคฺคเหตฺวา ภุญฺชนปจฺจยา ติสฺโส
 อาปตฺติโย อาปชฺชติ; “ชาทิสฺสามิ ภุญฺชิสฺสามีติ ปฏฺิคฺคณฺหาติ,
 อาปตฺติ ฤลลจฺจยสฺส. อชฺโฆหาเร อชฺโฆหาเร อาปตฺติ สงฺฆาที-
 เสสสฺส. อุทกทนต์โปณํ ปฏฺิคฺคณฺหาติ, อาปตฺติ ทุกฺกมฺสฺส.

“กินฺเต อยฺเย เอโส ปุริสปุคฺคโล กริสฺสติ อวสฺสุโต วา
 อนวสฺสุโต วา, ยโต ตวํ อนวสฺสุตา อิงฺฆยฺเย ยนฺเต เอโส
 ปุริสปุคฺคโล เทติ ชาทนียํ วา โภชนียํ วา, ตํ ตวํ สหตฺถา
 ปฏฺิคฺคเหตฺวา ชาท วา ภุญฺช วาติ อโยชนปจฺจยา ติสฺโส
 อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ตสฺสา วจเนน “ชาทิสฺสามิ ภุญฺชิสฺสามีติ
 ปฏฺิคฺคณฺหาติ, อาปตฺติ ทุกฺกมฺสฺส. อชฺโฆหาเร อชฺโฆหาเร อาปตฺติ
 ฤลลจฺจยสฺส. โภชนปริโยสาเน อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสสฺส.

กุปิตา ภิกขุณี ยาวตติยัม สมณูภาสนาย นปฺปฏินิสฺสชฺชนปจฺจยา
ติสฺโส อปตฺตติโย อปชฺชติ; ฅตฺตติยา ทุกฺกมฺมํ. ทฺวี่หิ กมฺมวาทาหิ
ถุลลจฺจยา. กมฺมวาทาปรีโยสาเน อปตฺตติ สงฺฆาทิสฺสสฺส.

กิสฺมิณฺจเทว อธิกรณเ ปจฺจกตา กุปิตา ภิกขุณี ยาวตติยัม
สมณูภาสนาย นปฺปฏินิสฺสชฺชนปจฺจยา ติสฺโส อปตฺตติโย อปชฺชติ;
ฅตฺตติยา ทุกฺกมฺมํ. ทฺวี่หิ กมฺมวาทาหิ ถุลลจฺจยา. กมฺมวาทาปรีโยสาเน
อปตฺตติ สงฺฆาทิสฺสสฺส.

สัสมฺมจฺา ภิกขุณี ยาวตติยัม สมณูภาสนาย นปฺปฏินิสฺสชฺชนปจฺจยา
ติสฺโส อปตฺตติโย อปชฺชติ; ฅตฺตติยา ทุกฺกมฺมํ. ทฺวี่หิ กมฺมวาทาหิ
ถุลลจฺจยา. กมฺมวาทาปรีโยสาเน อปตฺตติ สงฺฆาทิสฺสสฺส.

“สัสมฺมจฺา ว อยฺเย ตุมฺเห วิหฺรณ, มา ตุมฺเห นานา
วิหฺรตฺถาติ อฺยโยเชนฺตี ยาวตติยัม สมณูภาสนาย นปฺปฏินิสฺสชฺชน-
ปจฺจยา ติสฺโส อปตฺตติโย อปชฺชติ; ฅตฺตติยา ทุกฺกมฺมํ. ทฺวี่หิ
กมฺมวาทาหิ ถุลลจฺจยา. กมฺมวาทาปรีโยสาเน อปตฺตติ สงฺฆาทิ-
สฺสสฺส ๔เปฯ

ทธี วิณฺญาเปตฺวา ภุณฺชนปจฺจยา กติ อปตฺตติโย อปชฺชติ.
ทธี วิณฺญาเปตฺวา ภุณฺชนปจฺจยา เทว อปตฺตติโย อปชฺชติ; []^๑
“ภุณฺชิสฺสามีติ ปฏิกคณฺหาติ, อปตฺตติ ทุกฺกมฺมสฺส. อชฺโฆหาเร
อชฺโฆหาเร อปตฺตติ ปาฏีเทสนียสฺส. ทธี วิณฺญาเปตฺวา ภุณฺชน-
ปจฺจยา อีมา เทว อปตฺตติโย อปชฺชติ.

ทสสงฺฆาทิสฺสา นิฏฺฐิตา.

กตาปตฺตติวโร^๒ นิฏฺฐิตอ ทฺตติโย.^๓

^๑ อ. เอตฺถนฺตเร ขาหิสฺสามีติ อยฺ ปาโจ ทิสฺสติ.

^๒ สฺยา., อ. กตาปตฺตติวโร

^๓ ฉ. อีเม ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

๓. วิปตติวโร

[๒๕๑] กายสํสัคค์ สาทียนปจฺจยา อาปตฺติโย จตฺตุนํ วิปตฺตินํ กติ วิปตฺติโย ภาชนฺติ. กายสํสัคค์ สาทียนปจฺจยา อาปตฺติโย จตฺตุนํ วิปตฺตินํ เทว วิปตฺติโย ภาชนฺติ; สียา สีสวิปตฺตึ, สียา อาจารวิปตฺตึ ฯเปฯ

ทธี วิณฺญาเปตฺวา ภูณฺชนปจฺจยา อาปตฺติโย จตฺตุนํ วิปตฺตินํ กติ วิปตฺติโย ภาชนฺติ. ทธี วิณฺญาเปตฺวา ภูณฺชนปจฺจยา อาปตฺติโย จตฺตุนํ วิปตฺตินํ เอกํ วิปตฺตึ ภาชนฺติ; อาจารวิปตฺตึ.

วิปตฺติวโร นิฏฺฐิตो ตติโย.

๔. สงคหวโร

[๒๕๒] กายสํสัคค์ สาทียนปจฺจยา อาปตฺติโย สตฺตุนํ อาปตฺติกฺขนฺธานํ กติหิ อาปตฺติกฺขนฺເຫີ สงคฺคิตา. กายสํสัคค์ สาทียนปจฺจยา อาปตฺติโย สตฺตุนํ อาปตฺติกฺขนฺธานํ ปญฺจหิ อาปตฺติกฺขนฺເຫີ สงคฺคิตา; สียา ปาราชิกาปตฺติกฺขนฺເຫັນ, สียา สงฺฆาทิสฺสอาปตฺติกฺขนฺເຫັນ, สียา ฤลฺลจฺจยาปตฺติกฺขนฺເຫັນ, สียา ปาจิตฺติยาปตฺติกฺขนฺເຫັນ, สียา ทุกกฺกฺวาปตฺติกฺขนฺເຫັນ ฯเปฯ

ทธี วิณฺญาเปตฺวา ภูณฺชนปจฺจยา อาปตฺติโย สตฺตุนํ อาปตฺติกฺขนฺธานํ กติหิ อาปตฺติกฺขนฺເຫີ สงคฺคิตา. ทธี วิณฺญาเปตฺวา ภูณฺชนปจฺจยา อาปตฺติโย สตฺตุนํ อาปตฺติกฺขนฺธานํ ทฺวิหิ อาปตฺติกฺขนฺເຫີ สงคฺคิตา; สียา ปาฏิทฺสเนียปตฺติกฺขนฺເຫັນ, สียา ทุกกฺกฺวาปตฺติกฺขนฺເຫັນ.

หมดอายุ 26/05/2566

สงคหวโร นิฏฺฐิตो จตฺตุโธ.

๕. สมุฏฐานวโร

[๒๕๓] กายสังคัคค์ สาทียนปจจยา อาปตติโย จนนํ อาปตติ-
สมุฏฐานานํ กตฺติหิ สมุฏฐานเหหิ สมุฏจหนฺติ. กายสังคัคค์ สาทียน-
ปจจยา อาปตติโย จนนํ อาปตติสมุฏฐานานํ เอเกน สมุฏฐานเณ
สมุฏจหนฺติ; กายโต จ จิตฺตโต จ สมุฏจหนฺติ น วาจโต ๕เปย

ทธี วิญญาเปตฺวา ภุญฺชนปจจยา อาปตติโย จนนํ อาปตติ-
สมุฏฐานานํ กตฺติหิ สมุฏฐานเหหิ สมุฏจหนฺติ. ทธี วิญญาเปตฺวา
ภุญฺชนปจจยา อาปตติโย จนนํ อาปตติสมุฏฐานานํ จตฺตฺติ
สมุฏฐานเหหิ สมุฏจหนฺติ; สียา กายโต สมุฏจหนฺติ น วาจโต
น จิตฺตโต, สียา กายโต จ วาจโต จ สมุฏจหนฺติ น
จิตฺตโต, สียา กายโต จ จิตฺตโต จ สมุฏจหนฺติ น วาจโต,
สียา กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สมุฏจหนฺติ.

สมุฏฐานวโร นิฏฺฐิตो ปญฺจโม.

๖. อธิกรณวโร

[๒๕๔] กายสังคัคค์ สาทียนปจจยา อาปตติโย จตฺตฺตุนํ
อธิกรณานํ กตมํ อธิกรณํ. กายสังคัคค์ สาทียนปจจยา อาปตติโย
จตฺตฺตุนํ อธิกรณานํ อาปตฺตาทิกรณํ ๕เปย

ทธี วิญญาเปตฺวา ภุญฺชนปจจยา อาปตติโย จตฺตฺตุนํ
อธิกรณานํ กตมํ อธิกรณํ. ทธี วิญญาเปตฺวา ภุญฺชนปจจยา
อาปตติโย จตฺตฺตุนํ อธิกรณานํ อาปตฺตาทิกรณํ.

อธิกรณวโร นิฏฺฐิตो จญฺโจ.

๗. สมถวโร

[๒๕๕] กายสํสัคค์ สาทียนปจฺจยา อาปตฺติโย สตฺตุนํ
สมถานํ กติหิ สมเถหิ สมฺมนฺติ. กายสํสัคค์ สาทียนปจฺจยา
อาปตฺติโย สตฺตุนํ สมถานํ ตีหิ สมเถหิ สมฺมนฺติ; ลียา
สมฺมุขาวินเยน จ ปฏฺวิณฺณาทกรเณน จ, ลียา สมฺมุขาวินเยน จ
ติณฺวตฺถารเกน จ ฯ

ทธี วิณฺญาเปตฺวา ภูณฺชนปจฺจยา อาปตฺติโย สตฺตุนํ
สมถานํ กติหิ สมเถหิ สมฺมนฺติ. ทธี วิณฺญาเปตฺวา ภูณฺชนปจฺจยา
อาปตฺติโย สตฺตุนํ สมถานํ ตีหิ สมเถหิ สมฺมนฺติ; ลียา
สมฺมุขาวินเยน จ ปฏฺวิณฺณาทกรเณน จ, ลียา สมฺมุขาวินเยน จ
ติณฺวตฺถารเกน จ.

สมถวโร นิฏฺฐิตโ สตฺตโม.

๘. สมุจจยวโร

[๒๕๖] กายสํสัคค์ สาทียนปจฺจยา กติ อาปตฺติโย อาปชฺชติ.
กายสํสัคค์ สาทียนปจฺจยา ปณฺจ อาปตฺติโย อาปชฺชติ; อวสฺสุตา
ภิกฺขุณี อวสฺสุตสฺส ปุริสปุคฺคสฺส อชฺชกํ อุพฺพฆานุมฺณฺทลํ คหณํ
สาทียติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. ภิกฺขุ กาเยน กายํ อามสฺติ,
อาปตฺติ สงฺฆาติเสสสฺส. กาเยน กายปฏฺวิพทฺธํ อามสฺติ, อาปตฺติ
ถุลลจฺจยสฺส. กายปฏฺวิพทฺธเณ กายปฏฺวิพทฺธํ อามสฺติ, อาปตฺติ
ทุกฺกฏฺสฺส. องฺคฺลปิโตทเก ปาจิตฺติยํ. กายสํสัคค์ สาทียนปจฺจยา
อิมํ ปณฺจ อาปตฺติโย อาปชฺชติ.

ตา อาปตติโย จตฺตุนํ วิปตฺตีนํ กติ วิปตฺติโย ภาชนฺติ.
 สตฺตุนํ อาปตฺติกฺขนฺธานํ กติหิ อาปตฺติกฺขนฺธเหหิ สงฺคหิตา. จนฺนํ
 อาปตฺติสมฺภูจฺจานานํ กติหิ สมฺภูจฺจาเนหิ สมฺภูจฺจหนฺติ. จตฺตุนํ
 อธิกรณานํ กตมํ อธิกรณํ. สตฺตุนํ สมณานํ กติหิ สมณเณหิ
 สมฺมนฺติ. ตา อาปตฺติโย จตฺตุนํ วิปตฺตีนํ เทว วิปตฺติโย ภาชนฺติ;
 สียา สึลวิปตฺตึ, สียา อาจารวิปตฺตึ. สตฺตุนํ อาปตฺติกฺขนฺธานํ
 ปญฺจหิ อาปตฺติกฺขนฺธเหหิ สงฺคหิตา; สียา ปาราชิกापตฺติกฺขนฺธเณ,
 สียา สงฺฆาติเสสาปตฺติกฺขนฺธเณ, สียา ถุลลจฺจยาปตฺติกฺขนฺธเณ,
 สียา ปาจิตฺติยาปตฺติกฺขนฺธเณ, สียา ทุกฺกฏापตฺติกฺขนฺธเณ. จนฺนํ
 อาปตฺติสมฺภูจฺจานานํ เอเคน สมฺภูจฺจาเนน สมฺภูจฺจหนฺติ; กายโต จ
 จิตฺตโต จ สมฺภูจฺจหนฺติ น วาจโต. จตฺตุนํ อธิกรณานํ
 อาปตฺตฺตาธิกรณํ. สตฺตุนํ สมณานํ ตีหิ สมณเณหิ สมฺมนฺติ; สียา
 สมฺมุขาวินเยน จ ปฏฺวิญญาตกรเณน จ, สียา สมฺมุขาวินเยน จ
 ตินฺวตถารเกน จ ฯ

ทธี วิญญาเปตฺวา ภุญฺชนปจฺจยา กติ อาปตฺติโย อาปชฺชติ.
 ทธี วิญญาเปตฺวา ภุญฺชนปจฺจยา เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ;
 “ภุญฺชิสฺสสามีติ ปฏฺฐิคฺคณฺหาติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏฺฐสฺส. อชฺโฆหาเร
 อชฺโฆหาเร อาปตฺติ ปาฏิทฺเทศนียสฺส. ทธี วิญญาเปตฺวา ภุญฺชน-
 ปจฺจยา อีมา เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ.

ตา อาปตติโย จตุนัน วิปตตี้น กติ วิปตติโย ฆาณติ
 สตตุนัน อาปตติกฺขนฺธานัน กติหิ อาปตติกฺขนฺเชหิ สงฺคหิตา.
 จนฺนํ อาปตติสมฺภูจฺจานัน กติหิ สมฺภูจฺจาเนหิ สมฺภูจฺจหนฺติ
 จตุนัน อธิกรณานัน กตมํ อธิกรณํ. สตตุนัน สมถานัน กติหิ

สมเถहि สมฺมณฺติ. ตา อาปตฺติโย จตฺตุนฺนํ วิปตฺตีนํ เอกํ
 วิปตฺตี ภาชนฺติ อาจารวิปตฺตี. สตฺตุนฺนํ อาปตฺติกฺขนฺธานํ ทวีहि
 อาปตฺติกฺขนฺธเหสิ สงฺคหิตา; สียา ปาฏฺเฐสนียาปตฺติกฺขนฺธเณ, สียา
 ทุกฺกฏาปตฺติกฺขนฺธเณ. ฉนฺนํ อาปตฺติสมุฏฺจานานํ จตฺตฺหิ สมุฏฺจาเนहि
 สมุฏฺจหนฺติ; สียา กายโต สมุฏฺจหนฺติ น วาจโต น จิตฺตโต,
 สียา กายโต จ วาจโต จ สมุฏฺจหนฺติ น จิตฺตโต, สียา
 กายโต จ จิตฺตโต จ สมุฏฺจหนฺติ น วาจโต, สียา กายโต จ
 วาจโต จ จิตฺตโต จ สมุฏฺจหนฺติ. จตฺตุนฺนํ อธิกรณานํ
 อาปตฺตาทิกรณํ. สตฺตุนฺนํ สมถานํ ตีहि สมเถहि สมฺมณฺติ; สียา
 สมฺมุขาวินเยน จ ปฏฺวีณฺณาทกรเณน จ, สียา สมฺมุขาวินเยน จ
 ตินฺนวตฺถการเกน จาติ.

สมุจจยวาทโร นิฏฺฐิตโต อฏฺฐโม.

อฏฺฐ ปจฺจยวาทา นิฏฺฐิตา.^๑

ภิกฺขุณีวิภังเก โสฬส มหาวาทา^๒ นิฏฺฐิตา.

สมุฏฐานสี่สสงเขโป^๑

สมุฏฐานสสุตทาน^๒

[๒๕๗]	อนิจจา สพฺพสงฺขาร ^๒ นิพฺพานญฺเจว ปณฺณตฺติ พุทฺธจฺนฺเท อนุปฺปนฺเน เตสํ สภาคธฺมมานํ ทุกฺกรํ วิวิธํ กตฺวา อุปฺปชฺชนฺติ มหาวีรํ เต เทสยฺนฺติ สทฺธมฺมํ องฺคิรโส สกฺยมนิ สพฺพสตุตฺตโม สีโห สฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส เอวํ นียติ สทฺธมฺโม อุกฺโต จ วิภังฺกานิ มัลลา สฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส ตสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส สมฺภเวทนิตานญฺจญฺญํ ตสฺสมา ลิกฺเข ปริวารํ	ทุกฺขานตฺตา จ สงฺขตา อนตฺตา อิติ นิจฺจนฺยา. พุทฺธาทิจฺเจ อนุกฺคเต นามมตฺตํ น ฌายติ. ^๓ ปรียิตฺวาน ปารมี ^๔ จกฺขุญฺจตา สพฺรหฺมเก. ทุกฺขหานิ สุขาวหํ สพฺพญฺตานุกมฺปโก. ปิฏเก ตีณิ เทสยิ วินยญฺจ มหาคุณฺ. วินโย ยทิ ติฏฺฐติ ขนฺธกา ยา จ มาติกา. ปริวาระน คณฺธิตา สมุฏฺฐานํ นียโต กตํ. สฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส ธมฺมกาโม สุเปสฺสโลติ.
-------	---	---

^๑ ฉ. สมุฏฐานสี่สสงเขโป

^๓ ส.ฉ.,เท.,อิ. นายติ

^๒ ส.ฉ.,เท.,อิ. สพฺเพ สงฺขาร

^๔ อ. ปารมี

เตรสสมุฏฺฐานํ

วิภงฺเก ทวีสุ ปณฺณตตํ	อุทฺทิสนฺติ อุโปสเถ
ปวกฺขามิ สมุฏฺฐานํ	ยถาณายํ สุณฺนาถ เม.
ปาราชิกํ ยํ ปจฺมํ	ทฺฤติยญฺจ ตโต ปรี
สมฺมจริตฺตานุภาสญฺจ	อติเรกญฺจ จีวรํ.
โลมานิ ปทโสธมฺโม	ภฺตสํวิธาเนน จ
เถยฺยเทสฺนโจริญฺจ	อนนฺนุณฺณาย ^๑ เตรส.
เตรสเสเต สมุฏฺฐาน-	นยาวิญญฺหิ จินฺติตา
เอเกกสฺมี สมุฏฺฐานเ	สทิสสา อิทฺทํ ทิสฺสเร.

๑. ปจฺมปาราชิกสมุฏฺฐานํ

[๒๕๘] เมณฺ्हํ สุกฺกสํสคฺโค
 ปุพฺพูปปฺริปาจิตารโห
 สโกชเน รโห เทว จ
 ปหาเร อุกฺคิเร เจว
 อธกฺขคามาวสฺสุตา^๒
 วสฺสํ วุตฺตา จ โอวาทํ
 จสตุตฺติ อิเม สิกฺขา
 สพฺเพ เอกสมุฏฺฐานา

อนิยตา ปจฺมิกา
 ภิกฺขุณิยา สห.
 องฺคุลิ อุทฺเท หสํ
 เตปญฺญาสา จ เสขิยา.
 ตลฺมญฺจญฺจ สุทฺธิกา
 นานุพนฺธเ ปวตฺตินิ.
 กายมานสิกา กตา
 ปจฺมํ ปาราชิกํ ยถา.

ปจฺมปาราชิกสมุฏฺฐานํ นิฏฺฐิตํ.

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อ. อนนฺนุณฺณาทาย

^๒ อ. อธกฺขกํ

๒. ทุตติยปาราชิกสมุฏฐาน

[๒๕๙] อทินัน วิคคหุตตริ ^๑	ทุฏจุลลา อตตกามิน
อมุลา อณณภาติยา	อนียตา ทุตติยิกา.
อจจันเท ปริณามเน	มุสา โอมสเปสสุณา
ทุฏจุลลา ปจวีชเณ ^๒	ภูต อณณาย อชฺฌเป.
นิกุกกณณัน สิญจนณจ	อามิสเหตุ ภูตตาวี
เอहि อนาทรि ภีสา	อปนิเช จ ชีวิต.
ชาน สปปาณกัม กมม	อุนสํวาสนาสนา
สหธมมิกวิเลขา	โมโห อมูลเกน จ.
กุกุกุจจัม ธมมิกัม ^๓ [] ^๔ ทตฺวา	ปริณามะเยย ปุคฺคเล
กิณฑะ อกาลอจจันเท	ทุคฺคหิ นิริเยน จ.
คณ วิภังคัม ทุพฺพล	กจินผาสฺปสฺสยัม ^๕
อกุโกสจณฺที มจฺจรี	คพฺภินี จ ปายนฺติยา.
เทว วสฺสา สีกุขา สงฺเขน	ตโย เจว คิหิคตา
กุมาริภูตา ติสฺโส จ	อุนทฺวาทสสมฺมตา.
อลนฺตาว โสกาวัสส ^๖	ฉนฺทา อณฺวสฺสา จ เทว
สีกุขาปทา สตฺตตีเม	สมุฏฐานา ติกา กตา.

^๑ ส.,ฉ.,เท. วิคคหุตตริ, อ. วิคคหุตตริ

^๒ อ. ปจวี ชเณ

^๓ เท.,อ. ธมมกัม

^๔ ส.,ฉ.,เท. เอตถนฺตเร จีวรนฺติ อยํ ปาโจ ทิสฺสติ.

^๕ ส.,เท.,อ. กจินา ผาสฺปสฺสยัม, ฉ. กจินาผาสฺปสฺสยัม, มหา. กจินาผาสฺปสฺสยัม

^๖ ส.,ฉ.,เท.,อ. โสกาวัส

กายจิตฺเตน น วาจา วาจาจิตฺตา น กายิกา^๑
 ตีหิ ทฺวาเรหิ ชายนฺติ ปาราชิกํ ทฺติยํ ยถา.

ทฺติยปาราชิกสมุฏจันํ นิฏฺฐิตํ.

๓. สยจริตตสมุฏจันํ

[๒๖๐] สยจริ กุฏฺฐิ วิหารโ ชฺวณณจ ปฏฺฐิคุคฺโห
 วิญญตฺตตฺตฺตริ อภิหฏฺฐํ อุกฺกิณฺโณ ทฺตเกน จ.
 โกสิยา สฺสทฺธเทวภาคา จพฺพสฺसानิ นิสฺสํ
 ริญจนฺติ รุปิกา เจว อุกฺโก นานปฺปการกา.
 อุณฺณพนฺธนฺวสฺสิกาสุตฺตํ วิกปฺปเนน จ
 ทฺวารทานสิพฺพิณี^๒ จ ปฺวปจฺจยชฺโชติ จ.
 รตนํ สฺฐิจิ มณฺโজ จ ตฺถลํ นิสฺสํทณฺฑํ จ
 วสฺสิกา จ สฺสคเตน วิญญตฺติ อณฺณเจตาปนา.
 เทว สงฺฆิกา มหาชนิกา เทว ปุคฺคลา ลหฺวกา ครุ
 เทว วิฆาสา สามีกา จ สมณจิวเรน จ.
 สมปญฺญาสิเม ฆมฺมา จหิ จาเนหิ ชายเร
 กายโต น วาจาจิตฺตา วาจโต น กายมฺนา.

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อ. วาจาจิตฺตํ น กายิกํ.

^๒ ส.,ฉ.,เท. ทฺวารทานสิพฺพานิ

กายวาจา น จิตตโต^๑

วาจาจิตตา น กาเยน

จสมุฏฐานิกา เจเต^๔

กายจิตตา น วาจโต^๒

ดีหิ จาเนहि^๓ ชายเร

สญจริตเตน สาทิสา.

สญจริตตสมุฏฐานัง นิฏฺฐจิตํ.

๔. สมณูภาสณสมุฏฐานัง

[๒๖๑]

เภทานุวตตทุพฺพจ-

ฉนฺทํ อุชฺชคฺชิกา เทว จ

ฉมา นีจาสเน จานํ

วชฺชานุวตฺติ คหณ

กิสฺมี สํสฺสุจฺจา เทว วธิ

ปฺนํ สํสฺสุจฺจา น วุปฺสเม

อนฺวทฺตมมาสํ สหชีวินี^๕

สตุตฺตีส อิเม ฐมฺมา

สพฺเพ เอกสมุฏฺฐานา

ทฺสทฺสจฺจุลฺลทิกฺกจิ จ

เทว จ สทฺทา น พฺยาหเร.

ปจฺฉโต อุปฺปเถน จ

โอสาเร ปจฺจาจิกฺขนา.

วิสิพฺเพ ทฺกฺกิตาย จ

อารามญฺจ ปวารณา.

เทว จีวรํ อนฺุพฺนฺธนา

กายวาจาย จิตฺตโต

สมณูภาสณา ยถา.

สมณูภาสณสมุฏฐานัง นิฏฺฐจิตํ.

^๑ สี.,ฉ.,เท.,อิ. น จ จิตฺตา

^๓ สี.,ฉ.,เท.,อิ. ทฺวาเรหิ

^๕ สี. อนฺวทฺธํ สห ชีวินี, ฉ.,เท. อนฺวทฺธํ สหชีวินี, อิ. อนฺวทฺธํ สหชีวินี, มหา.
อนฺวทฺตมมาสํ สหชีวินี

^๒ สี.,ฉ.,เท.,อิ. น วาจิกา

^๔ สี.,ฉ.,เท.,อิ. เอเต

๕. จีวรสมุฏจัน^๑

[๒๖๒]	อุพฺภตํ กจันํ ตีณิ	ปจมํ ปตฺตเกสชฺชํ
	อจฺเจกณฺจาปี ^๒ สาสงกํ	ปฏกมฺนฺเตน วา ทฺวเว.
	อุปฺสฺสยํ ปรมฺปฺรา	อนติริตํ นิมฺนฺตนา
	วิกปฺปํ รมฺโย วิกาเล	โวลาสารณฺณเกน จ.
	อุสฺสยา สนนิจยณฺจ ^๓	ปุเร ปจฺจนา วิกาเล จ
	ปณฺจาทิกา สงฺกมณี ^๔	เทวปี อาวสเถน จ.
	ปสาเช อาสเน เจว ^๕	ตีสเฏนกา อิเม
	กายวาทา น จิตฺตโต ^๖	ตีหิ ทฺวาทเรหิ ชายเร
	ทฺวิสมุฏจานิกา สพฺเพ	กจึเนน สหา ^๗ สฺมา.

จีวรสมุฏจันํ นิฏฺฐิตํ.

๖. เอฟกโลมสมุฏจัน

[๒๖๓]	เอฟกโลมา เทว เสยฺยา	อาหจฺจปีณฺทโกชนํ
	คณวิกาเล สนนินิ	ทนต์โปณฺนเจลกาท.
	อุยฺยตฺตํ วเส ^๑ อุยฺโยธิ	สุรา โอเรน นฺหายนา
	ทฺพพณฺเณ เทว เทสนิกา	ลสฺสณฺตฺติฏฺฐเจ ^๒ นจฺจนา.

^๑ ส.,เท. กจันสมุฏจัน, ฉ.,มหา. กจันสมุฏจัน

^๒ ส.,ฉ.,เท. อจฺเจกณฺจาปี, อ. อจฺเจก

^๓ โป. เทว ปสาเช จ อาสเน

สหาสมา, อ. สมา

^๔ ส.,ฉ.,เท.,อ. น จ จิตฺตาท

^๕ ส.,ฉ.,เท.,อ. เสน

^๖ ส.,อ. อจฺเจกํ วาปี

^๗ โป. สงฺกมณี, อ. สงฺกมณี

^๘ ส.,ฉ.,เท. กจึเนน

^๙ ส.,ฉ.,เท. ลสฺสณฺตฺติฏฺฐเจ

นุหานัน อตฺถธณฺเ สเยยา	อนฺโตรภูเจ ตถา พหิ
อนฺโตะวสฺสํ จิตฺตาคารํ	อาสนฺหิ สุตฺตกนฺตนา.
เวยฺยาวจฺจํ สหตฺถา จ	อภิกฺขุกาวาเสน จ
ฉตฺตํ ยานญจ สงฺฆาณิ	อลงฺการํ คนฺธวาสิตํ.
ภิกฺขุณี ลิกฺขมานา จ	สามเณรี คิหิณียา
อสงฺกจฺจิกา อาปตฺตี	จตฺตาริสา จ จตฺตตฺตริ.
กาเยน น วาจาจิตฺเตน	กายจิตฺเตน น วาจโต
ทฺวิสมุฏฺฐานิกา สพฺเพ	สมา เอพฺกโลมกา.

เอพฺกโลมสมุฏฺฐานํ นิฏฺฐิตํ.

๗. ปทโสธมฺมสมุฏฺฐานํ

[๒๖๔] ปทญฺญตฺร อสมฺมตา ตถา อตฺถงฺคเตน จ
 ติรจฺฉานวิชฺชา เทว วุตฺตา อโนกาเส^๑ จ ปุจฺฉนา.
 สตฺต ลิกฺขาปทา เอเต วาจา น กายจิตฺตโต
 วาจาจิตฺเตน ชายนฺติ น ตฺ กายเณ ชายเร
 ทฺวิสมุฏฺฐานิกา สพฺเพ ปทโสธมฺมสาทิสา.

ปทโสธมฺมสมุฏฺฐานํ นิฏฺฐิตํ.

๘. อทุธานสมมุจัน

[๒๖๕] อทุธานนาว ปณิต^๑ มาตุคาเมน สงุมเร^๑
 ธณณิ นินนติตา เจว อฏจ จ ปาฏิเทสนิ.^๒
 สิग्ขา ปณณรสา^๓ เอเต กายา น วาจา น มนา
 กายวาจา^๔ ชายนติ น เต จิตฺเตน ชายเร.
 กายจิตฺเตน ชายนติ น เต ชายนติ วาจโต
 กายวาจา จิตฺเตน สมมุจันนา จตุพพิธา
 ปณณตฺตา พุทฺธมาเนน อทุธานเนน समा นยา.^๕

อทุธานสมมุจัน นิฏฺฐิตํ.

๙. เถยยสตุถสมมุจัน

[๒๖๖] เถยยสตุถํ อฺปสฺสุติ^๖ สฺสปวิญญาปนเน^๗ จ
 รตฺติ ฉนฺนญจ โอภาสํ เอเต พญฺเหน สตฺตมา.
 กายจิตฺเตน ชายนติ น เต ชายนติ วาจโต
 ตีหิ ทฺวาเรหิ ชายนติ ทฺวิสมมุจันนิกา อิเม
 เถยยสตุถสมมุจันนา เทสิตาทิจฺจพฺนฺธนา.

เถยยสตุถสมมุจัน นิฏฺฐิตํ.

^๑ ส.ฉ.เท.อ. สงุมเร

^๔ ส.ฉ.เท. กายวาจา

^๗ อ. สฺป วิญญาปนเน

^๒ ไป.อ. ปาฏิเทสนิ

^๕ ส.ฉ.เท.อ. สหา समा ^๖ อ. อฺปสฺสุติ

^๓ ส. ปณฺนรส, ฉ.เท. ปณฺนรส

๑๐. ฌมมเทสนสมุฏฺฐานํ

[๒๖๗] จตฺตปาณิสฺส สทฺธมฺมํ น เทเสนฺติ ตถาคตา
 ตเถว^๑ ทณฺฑปาณิสฺส สตฺถอวูธปาณินํ.
 ปาทุกุปาทนา ยานํ^๒ เสยฺยา ปลฺลตฺติกาย จ
 เวจฺติคฺคณฺจิตฺโต เจว เอกาทสมนฺนกา.
 วาจาจิตฺเตน ชายนฺติ น เต ชายนฺติ กายโต
 สพฺเพ เอกสมุฏฺฐานา สมกา ฌมมเทสนา.^๓

ฌมมเทสนสมุฏฺฐานํ นิฏฺฐิตํ.

๑๑. ภูตาโรจนสมุฏฺฐานํ

[๒๖๘] ภูตํ กาเยน ชายติ น วาจาเย น จิตฺตโต
 วาจโต จ สมุฏฺฐาติ น กายา น จ จิตฺตโต.
 กายวาจาเย ชายติ น จ^๔ ชายติ จิตฺตโต
 ภูตาโรจนกนฺนาม^๕ ตีหิ จาเนหิ ชายติ.

ภูตาโรจนสมุฏฺฐานํ นิฏฺฐิตํ.

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อิ. เอวเมว

หมตย 26/05/2566

^๓ ส.,ฉ.,เท. ฌมมเทสเน, อิ. สมฺมตา ฌมมเทสเน.

^๔ ส.,ฉ.,เท.,อิ. ตู

^๒ อิ. ยานา

^๕ ส.,ฉ.,เท.,อิ. ภูตาโรจนกา นาม

๑๒. โจริวุฏฺฐาปนสมุฏฺฐานํ

[๒๖๙] โจรี วาจา ย จิตฺเตน น ตํ ๑ ขายติ กายโต
 ขายติ ตีหิ ทฺวาเรหิ โจริวุฏฺฐาปนํ อิทํ
 อกตํ ทฺวิสมุฏฺฐานํ ฌมฺมราเชน จปิตํ ๒

โจริวุฏฺฐาปนสมุฏฺฐานํ นิฏฺฐจิตํ.

๑๓. อนนุญญาตสมุฏฺฐานํ

[๒๗๐] อนนุญญาตํ วาจา น กายา น จ จิตฺตโต
 ขายติ กายวาจา น ตํ ขายติ จิตฺตโต.
 ขายติ วาจาจิตฺเตน น ตํ ขายติ กายโต
 ขายติ ตีหิ จาเนหิ ๓ อกตํ จตฺตมฺหานิกํ.

อนนุญญาตสมุฏฺฐานํ นิฏฺฐจิตํ.

สมุฏฺฐานํ หิ สงฺเขป ทส ตีณิ สุเทสิตํ
 อสมฺโมหกรณมฺหานํ ๔ เนตฺติตฺถมฺมานุโลมิกํ
 ธารยนโต อิมํ วิญญ สมุฏฺจาเน น มฺยุหตีติ.

สมุฏฺฐานสึตฺตสงฺเขโป นิฏฺฐจิตो. ๕

๑ โป. ตุ ๒๖/๐๕/๒๕๖๖

๒ ส.จ.,เท.,อ. ภาสิตํ.

๓ ส.จ.,เท.,อ. ทฺวาเรหิ

๔ ส.จ.,เท. อสมฺโมหกรํ จานํ, อ. อสมฺโมหกรณํ จานํ

๕ สฺยา. สมุฏฺฐานสึตฺตํ นิฏฺฐจิตํ, เท. อิมํ ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

อนฺตรเปยฺยาลํ

กตฺติปฺจุฉาวาโร

[๒๗๑] กตฺติ อาปตฺติโย. กตฺติ อาปตฺติกฺขนฺธา. กตฺติ วินีตวตฺถุณิ.
กตฺติ อคารวา. กตฺติ คารวา. กตฺติ วินีตวตฺถุณิ. กตฺติ วิปตฺติโย.
กตฺติ อาปตฺติสมุฏฺฐานา. กตฺติ วิวาทมฺมูลานิ. กตฺติ อนฺวาทมฺมูลานิ.
กตฺติ สารณียา ฐมฺมา. กตฺติ เกทกรวตฺถุณิ. กตฺติ อธิกรณานิ. กตฺติ
สมณฺหา.

ปณฺจ อาปตฺติโย. ปณฺจ อาปตฺติกฺขนฺธา. ปณฺจ วินีตวตฺถุณิ.
สทฺต อาปตฺติโย. สทฺต อาปตฺติกฺขนฺธา. สทฺต วินีตวตฺถุณิ. จ
อคารวา. จ คารวา. จ วินีตวตฺถุณิ. จตสฺส วิปตฺติโย. จ
อาปตฺติสมุฏฺฐานา. จ วิวาทมฺมูลานิ. จ อนฺวาทมฺมูลานิ. จ
สารณียา ฐมฺมา. จฏฺฐารส เกทกรวตฺถุณิ. จตฺตาริ อธิกรณานิ.
สทฺต สมณฺหา.

ตตฺถ กตฺมา ปณฺจ อาปตฺติโย. ปาราชิกาปตฺติ, สงฺฆาติ-
เสสาปตฺติ, ปาจิตฺติยาปตฺติ, ปาฏิเทสนียาปตฺติ, ทุกฺกฏาปตฺติ; อีมา
ปณฺจ อาปตฺติโย.

ตตฺถ กตฺเม ปณฺจ อาปตฺติกฺขนฺธา. ปาราชิกาปตฺติกฺขนฺโ,
สงฺฆาติเสสาปตฺติกฺขนฺโ, ปาจิตฺติยาปตฺติกฺขนฺโ, ปาฏิเทสนียา-
ปตฺติกฺขนฺโ, ทุกฺกฏาปตฺติกฺขนฺโ; อีเม ปณฺจ อาปตฺติกฺขนฺธา.

ตตฺถ กตฺมานิ ปณฺจ วินีตวตฺถุณิ. ปณฺจหิ อาปตฺติกฺขนฺตฺเหหิ
อารติ วิรติ ปฏฺวิรติ เวรณฺ, อกิริยา อกรณฺ, อนฺชฺมาปตฺติ,
เวลาอนตฺติกฺโม, เสตฺฐมาโต; อีมานิ ปณฺจ วินีตวตฺถุณิ.

ตตถ กตมา สตต อาปตติโย. ปาราชิกาปตติ, สงฆาภิ-
เสสาปตติ, ญลลจยยาปตติ, ปาจิตติยาปตติ, ปาฏิเทสนียาปตติ,
หุกกฏาปตติ, หุพฺภาสิตาปตติ; อีมา สตต อาปตติโย.

ตตถ กตเม สตต อาปตติกฺขนฺธา. ปาราชิกาปตติกฺขนฺโธ,
สงฆาภิเสสาปตติกฺขนฺโธ, ญลลจยยาปตติกฺขนฺโธ, ปาจิตติยาปตติ-
กฺขนฺโธ, ปาฏิเทสนียาปตติกฺขนฺโธ, หุกกฏาปตติกฺขนฺโธ, หุพฺภาสิตา-
ปตติกฺขนฺโธ; อีเม สตต อาปตติกฺขนฺธา.

ตตถ กตมานิ. สตต วินีตวตฺถุณี. สตตฺถิ อาปตติกฺขนฺธเห
ฮารติ วิรติ ปฏฺวิรติ เวรมณิ, อกิริยา อกรณํ อนชฺฌาปตติ,
เวลาอนตฺกโม เสตุฆาโต; อีมานิ สตต วินีตวตฺถุณี.

ตตถ กตเม จ อการวา. พุทฺธเว อการโว, ฐมฺเม อการโว,
สงฺฆเว อการโว, สิग्ฆาย อการโว, อปฺปมาเท อการโว, ปฏฺิสนฺถาเร
อการโว; อีเม จ อการวา.

ตตถ กตเม จ การวา. พุทฺธเว การโว, ฐมฺเม การโว,
สงฺฆเว การโว, สิग्ฆาย การโว, อปฺปมาเท การโว, ปฏฺิสนฺถาเร
การโว; อีเม จ การวา.

ตตถ กตมานิ จ วินีตวตฺถุณี. จฺหิ อการเวหิ ฮารติ วิรติ
ปฏฺวิรติ เวรมณิ, อกิริยา อกรณํ, อนชฺฌาปตติ, เวลาอนตฺกโม
เสตุฆาโต; อีมานิ จ วินีตวตฺถุณี.

ตตถ กตมา^๑ จตฺสฺโส วิปตฺติโย. สิลวิปตฺติ, ฮาจารวิปตฺติ,
ทิกฺขวิปตฺติ, ฮาชีววิปตฺติ; อีมา จตฺสฺโส วิปตฺติโย.

ตตถ กตเม ฉ อาปตฺติสมฺมุจฺจนา. อตฺถาปตฺติ กายโต
 สมฺมุจฺจติ น วาจโต น จิตฺตโต, อตฺถาปตฺติ วาจโต สมฺมุจฺจติ
 น กายโต น จิตฺตโต, อตฺถาปตฺติ กายโต จ วาจโต จ
 สมฺมุจฺจติ น จิตฺตโต, อตฺถาปตฺติ กายโต จ จิตฺตโต จ สมฺมุจฺจติ
 น วาจโต, อตฺถาปตฺติ วาจโต จ จิตฺตโต จ สมฺมุจฺจติ
 น กายโต, อตฺถาปตฺติ กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ
 สมฺมุจฺจติ; อิมะ ฉ อาปตฺติสมฺมุจฺจนา.

[๒๗๒] ตตถ กตมานิ ฉ วิวาทมูลานิ. อิท ภิက္ขุ โภทโน
 โหติ อุปนาหิ, โย โส ภิက္ขุ โภทโน โหติ อุปนาหิ, โส สตุถริปิ
 อการโว วิหริติ อปฺปติสฺโส,^๑ ฌมเมปิ อการโว วิหริติ อปฺปติสฺโส,
 สงฺฆเมปิ อการโว วิหริติ อปฺปติสฺโส สิกฺขายปิ น ปริปุริการิ
 โหติ. โย โส ภิက္ขุ สตุถริปิ อการโว วิหริติ อปฺปติสฺโส
 ฌมเมปิ ๔เปยฺย สงฺฆเมปิ^๒ ๔เปยฺย สิกฺขายปิ น ปริปุริการิ โหติ,
 โส สงฺฆเม วิวาทํ ชเนติ. โย โส^๓ โหติ วิวาทो พหุชนาหิตาย
 พหุชนาสุขาย พหุโน ชนสฺส อนตฺถาย อหิตาย ทุกฺขาย
 เทวมนุสฺसानํ. เอวรูปญฺเจ ตุมฺहे วิวาทมูลํ อชฺฌตฺตํ วา พหิทฺธา
 วา สมนุสฺสเสยฺยาถ, ตตถ ตุมฺहे ตสฺสเสว ปาปกสฺส วิวาทมูลสฺส
 ปหานาย วายเมยฺยาถ, เอวรูปญฺเจ ตุมฺहे วิวาทมูลํ อชฺฌตฺตํ วา
 พหิทฺธา วา น สมนุสฺสเสยฺยาถ, ตตฺถ ตุมฺहे ตสฺสเสว ปาปกสฺส
 วิวาทมูลสฺส อายตี อนวสฺสวาย ปฏิปชฺเชยฺยาถ, เอวเมตสฺส
 ปาปกสฺส วิวาทมูลสฺส ปหานํ โหติ, เอวเมตสฺส ปาปกสฺส
 วิวาทมูลสฺส อายตี อนวสฺสโว โหติ.

^๑ ทย. อปฺปปฏิสฺโส, เอวมฺปฺริ. ^๒ ส. ปิสทโท น ทิสฺสติ, เอวมฺปฺริ.

^๓ ส.ฉ. อยํ ปาโจ น ทิสฺสติ.

ปฺน จปฺริ ภิกฺขุ มกฺขี โหติ ปลาสิ ๔เปฯ อิสฺสุกั โหติ
 มจฺฉริ สโจ โหติ มายาวี ปาปิจฺฉโน โหติ มิจฺฉาทิฏฺฐิ
 สนนฺทิจฺฉิปฺปามาสี โหติ อาชานคฺคาคี ทุปฺปฏฺฐินิสฺสคฺคิ, โย โส ภิกฺขุ
 สนนฺทิจฺฉิปฺปามาสี โหติ อาชานคฺคาคี ทุปฺปฏฺฐินิสฺสคฺคิ, โส สตฺถริปิ
 อคารโว วิหฺรติ อปฺปติสฺโส, ฌมฺเมปิ อคารโว วิหฺรติ อปฺปติสฺโส,
 สงฺฆเมปิ อคารโว วิหฺรติ อปฺปติสฺโส. ลิกฺขายปิ น ปริปุริการี^๑
 โหติ. โย โส ภิกฺขุ สตฺถริปิ อคารโว วิหฺรติ อปฺปติสฺโส,
 ฌมฺเมปิ ๔เปฯ สงฺฆเมปิ ๔เปฯ ลิกฺขายปิ น ปริปุริการี โหติ, โส
 สงฺฆเ วิวาทํ ชเนติ. โย โส โหติ วิวาทो พหุชฺฌาหิตาย
 พหุชฺฌาสุขาย พหุโน ชนฺตสฺส อนตฺถาย อหิตาย ทุกฺขาย
 เทวมนุสฺसानํ. เอวฺรปญฺเจ ตุมฺहे วิวาทมฺหํ อชฺฌตฺตํ วา พหิทฺธา
 วา สมนุสฺเสยฺยาถ, ตตฺร ตุมฺहे ตสฺสเว ปาปกสฺส วิวาทมฺหํ
 ปหานาย วายเมยฺยาถ, เอวฺรปญฺเจ ตุมฺहे วิวาทมฺหํ อชฺฌตฺตํ วา
 พหิทฺธา วา น สมนุสฺเสยฺยาถ, ตตฺร ตุมฺहे ตสฺสเว ปาปกสฺส
 วิวาทมฺหํ อายตี อนวสฺสวาย ปฏิปชฺเชยฺยาถ. เอวเมตสฺส
 ปาปกสฺส วิวาทมฺหํ ปหานํ โหติ, เอวเมตสฺส ปาปกสฺส
 วิวาทมฺหํ อายตี อนวสฺสโว โหติ. อิมานิ จ วิวาทมฺหํ.

[๒๗๓] ตตฺถ กตฺมานิ จ อนฺวาทมฺหํ. อิทฺ ภิกฺขุ โกธโน
 โหติ อุปฺนาหิ, โย โส ภิกฺขุ โกธโน โหติ อุปฺนาหิ, โส สตฺถริปิ
 อคารโว วิหฺรติ อปฺปติสฺโส, ฌมฺเมปิ อคารโว วิหฺรติ อปฺปติสฺโส,
 สงฺฆเมปิ อคารโว วิหฺรติ อปฺปติสฺโส, ลิกฺขายปิ น ปริปุริการี
 โหติ, โย โส ภิกฺขุ สตฺถริปิ อคารโว วิหฺรติ อปฺปติสฺโส,
 ฌมฺเมปิ ๔เปฯ สงฺฆเมปิ ๔เปฯ ลิกฺขายปิ น ปริปุริการี โหติ, โส

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.,ฉ.,เท. ปริปุริการี, เอวฺมฺปริปิ.

สงฺฆเ อนฺวาทํ ชเนติ. โย โส โหติ อนฺวาทो พหุชนาหิตาย
 พหุชนาสุขาย พหุโน ชนสฺส อนตฺถาย อหิตาย ทุกฺขาย
 เทวมนุสฺसानํ. เอวรูปญฺเจ ตุมฺहे อนฺวาทมฺหํ อชฺฌตฺตํ วา
 พหิทฺธา วา สมนุปฺสฺเสยฺยาถ ตตฺร ตุมฺहे ตสฺสเวย ปาปกสฺส
 อนฺวาทมฺหํ ปหานาย วายเมยฺยาถ, เอวรูปญฺเจ ตุมฺहे อนฺวาท-
 มฺหํ อชฺฌตฺตํ วา พหิทฺธา วา น สมนุปฺสฺเสยฺยาถ, ตตฺร ตุมฺहे
 ตสฺสเวย ปาปกสฺส อนฺวาทมฺหํ อายตฺติ อนวสฺสวาย ปฏิปชฺเชยฺยาถ.
 เอวเมตสฺส ปาปกสฺส อนฺวาทมฺหํ ปหานํ โหติ, เอวเมตสฺส
 ปาปกสฺส อนฺวาทมฺหํ อายตฺติ อนวสฺสโว โหติ.

ปฺน จปรํ ภิกฺขุ มกฺขี โหติ ปลาสี ๔เปฯ อิสฺสุกึ โหติ
 มจฺจนี สจฺจ โหติ มายาวิ ปาปิจฺจ โหติ มิจฺฉาทิฏฺฐิ
 สนฺทิฏฺฐิปรามาสี โหติ อาชานคฺคาคี ทุปฺปญฺนิสฺสคฺคี. โย โส
 ภิกฺขุ สนฺทิฏฺฐิปรามาสี โหติ อาชานคฺคาคี ทุปฺปญฺนิสฺสคฺคี โส
 สตฺถริปิ อคารโว วิหฺรติ อปฺปติสฺโส, ฌมฺเมปิ อคารโว วิหฺรติ
 อปฺปติสฺโส, สงฺฆेปิ อคารโว วิหฺรติ อปฺปติสฺโส, ลิกฺขายปิ
 น ปริปฺปการี โหติ, โย โส ภิกฺขุ สตฺถริปิ อคารโว วิหฺรติ
 อปฺปติสฺโส, ฌมฺเมปิ ๔เปฯ สงฺฆेปิ ๔เปฯ ลิกฺขายปิ น ปริปฺปการี
 โหติ, โส สงฺฆเ อนฺวาทํ ชเนติ. โย โส โหติ อนฺวาทो
 พหุชนาหิตาย พหุชนาสุขาย พหุโน ชนสฺส อนตฺถาย อหิตาย
 ทุกฺขาย เทวมนุสฺसानํ. เอวรูปญฺเจ ตุมฺहे อนฺวาทมฺหํ อชฺฌตฺตํ วา
 พหิทฺธา วา สมนุปฺสฺเสยฺยาถ, ตตฺร ตุมฺहे ตสฺสเวย ปาปกสฺส
 อนฺวาทมฺหํ ปหานาย วายเมยฺยาถ, เอวรูปญฺเจ ตุมฺहे อนฺวาท-
 มฺหํ อชฺฌตฺตํ วา พหิทฺธา วา น สมนุปฺสฺเสยฺยาถ, ตตฺร ตุมฺहे
 ตสฺสเวย ปาปกสฺส อนฺวาทมฺหํ อายตฺติ อนวสฺสวาย ปฏิปชฺเชยฺยาถ.

เอวเมตสฺส ปาปกสฺส อนุวาทมฺมูลสฺส ปหานํ โหติ, เอวเมตสฺส
ปาปกสฺส อนุวาทมฺมูลสฺส อายตี อนวสฺสโว โหติ; อิมานิ จ
อนุวาทมฺมูลานิ.

[๒๗๔] ตตฺถ กตเม จ สารณียา ฐมา. อิธ ภิกฺขุโน
เมตฺตํ กายกมฺมํ ปจฺจุปฺภุจิตํ โหติ สพฺรหฺมจารีสฺส อวิ เจว รโห
จ อยมฺปิ ฐมฺโม สารณียโย ปิยกรโณ สงฺคหาย อวิวาทาย
สามคฺคิยา เอกิภาวาย สํวตฺตติ.

ปฺน จปรํ ภิกฺขุโน เมตฺตํ วจีกมฺมํ ปจฺจุปฺภุจิตํ โหติ
สพฺรหฺมจารีสฺส อวิ เจว รโห จ; อยมฺปิ ฐมฺโม สารณียโย
ปิยกรโณ ครุกรโณ สงฺคหาย อวิวาทาย สามคฺคิยา เอกิภาวาย
สํวตฺตติ.

ปฺน จปรํ ภิกฺขุโน เมตฺตํ มโนกมฺมํ ปจฺจุปฺภุจิตํ โหติ
สพฺรหฺมจารีสฺส อวิ เจว รโห จ; อยมฺปิ ฐมฺโม สารณียโย
ปิยกรโณ ครุกรโณ สงฺคหาย อวิวาทาย สามคฺคิยา เอกิภาวาย
สํวตฺตติ.

ปฺน จปรํ ภิกฺขุ เย เต ลาภา ฐมฺมิกา ฐมฺมลทฺธา อนฺตมโส
ปตฺตปฺริยาปนฺนมตฺตมฺปิ, ตถารูเปหิ ลาภหิ อปฺปฏฺวิภตฺตโกตฺติ
โหติ สีลวฺนเตหิ สพฺรหฺมจารีหิ สาธารณโกตฺติ; อยมฺปิ ฐมฺโม
สารณียโย ปิยกรโณ ครุกรโณ สงฺคหาย อวิวาทาย สามคฺคิยา
เอกิภาวาย สํวตฺตติ.

ปฺน จปรํ ภิกฺขุ ยานิ ตานิ สีลานิ อชฺณทฺธานิ อจฺฉิทฺทฺธานิ
อสพฺลานิ อกมฺมาसानิ ภูชิสฺसानิ วิญญฺปสฺตถานิ อปฺรามญฺจานิ
สมาธิสํวตฺตนิกานิ, ตถารูเปสฺส สีเลสฺส สีลสามญฺญคโต วิหฺรติ
สพฺรหฺมจารีหิ อวิ เจว รโห จ; อยมฺปิ ฐมฺโม สารณียโย

ปิยกรโณ ครุกรโณ สงฺคหาย อวิวาทาย สามคฺคิยา เอภีภาวาย
สํวตฺตติ.

ปฺน จปรํ ภิกฺขุ ยายํ ทิฏฺฐิ อริยา นิยุยานิกา นิยุยาติ
ตกฺกรสฺส สมฺมาทกฺขกฺขยาย, ตถารูปาย ทิฏฺฐิยา ทิฏฺฐิสามณฺณคโต
วิหฺรติ สพฺรหฺมจารีหิ อาวิ เจว รโห จ; อยมฺปิ ฐมฺโม สารณฺโณ
ปิยกรโณ ครุกรโณ สงฺคหาย อวิวาทาย สามคฺคิยา เอภีภาวาย
สํวตฺตติ; อิมํ จ สารณฺเยา ฐมฺมา.

[๒๗๕] ตตฺถ กตมานิ อฏฺฐารส เกทกรวตฺถุนิ. อิทฺ ภิกฺขุ
อธมฺมํ 'ฐมฺโมติ ทิเปติ, ฐมฺมํ 'อธมฺโมติ ทิเปติ, อวินยํ 'วินโยติ
ทิเปติ, วินยํ 'อวินโยติ ทิเปติ, อภาสิตํ อลปิตํ ตถาคเตน 'ภาสิตํ
ลปิตํ ตถาคเตนาติ ทิเปติ, ภาสิตํ ลปิตํ ตถาคเตน 'อภาสิตํ
อลปิตํ ตถาคเตนาติ ทิเปติ, อนาจิณฺณํ ตถาคเตน 'อาจิณฺณํ
ตถาคเตนาติ ทิเปติ, อาจิณฺณํ ตถาคเตน 'อนาจิณฺณํ ตถาคเตนาติ
ทิเปติ, อปฺปณฺณตฺตํ ตถาคเตน 'ปณฺณตฺตํ ตถาคเตนาติ ทิเปติ,
ปณฺณตฺตํ ตถาคเตน 'อปฺปณฺณตฺตํ ตถาคเตนาติ ทิเปติ, อาปตฺตํ
'อนาปตฺตํ ทิเปติ, อนาปตฺตํ 'อาปตฺตํ ทิเปติ, ลหุกํ อาปตฺตํ
'ครุกา อาปตฺตํ ทิเปติ, ครุกํ อาปตฺตํ 'ลหูกา อาปตฺตํ ทิเปติ,
สวเสสํ อาปตฺตํ 'อนวเสสา อาปตฺตํ ทิเปติ, อนวเสสํ อาปตฺตํ
'สวเสสา อาปตฺตํ ทิเปติ, ทุฏฺฐจฺจุลฺลํ อาปตฺตํ 'อทุฏฺฐจฺจุลฺลา อาปตฺตํ
ทิเปติ, อทุฏฺฐจฺจุลฺลํ อาปตฺตํ 'ทุฏฺฐจฺจุลฺลา อาปตฺตํ ทิเปติ; อิมานิ
อฏฺฐารส เกทกรวตฺถุนิ.

ตตฺถ กตมานิ จตฺตาริ อธิกรณานิ. วิวาทาธิกรณํ,
อนฺวาทาธิกรณํ, อาปตฺตาทิกรณํ, กิจฺจาทิกรณํ; อิมานิ จตฺตาริ
อธิกรณานิ.

ตตถ กตเม สดต สมถา. สมมุขาวินโย, สติวินโย,
อมุพหวินโย, ปฏินญตกรณ, เยภุยยสิกา, ตสสปาปิยสิกา,^๑
ติณวตถารโก; อิเม สดต สมถา.

กติปุจจนวโร นิฏฐิตโต.

ตสสุทธานัม

อาปตติ อาปตติกขนุชา	วินิตา สดตธา ปุณ
วินิตาคารวา เจว	การวา มุลเมว จ.
ปุณ วินิตา วิปตติ	สมุฏฐานวิวาทนา ^๒
อนุวาทา สารณีย	เกทาธิกรณน จ
สตุเตว สมถา วุตตา	ปทา สดตตรสา ^๓ อิเมติ.

๑. นอปปตติสมุฏฐานวโร

[๒๗๖] “ปจเมน อาปตติสมุฏฐานเนน ปาราชิกัง อาปชเชยยาติ.
“น หีติ วตตพพ. “สงฆาภิเสสส์ อาปชเชยยาติ. “สียาติ
วตตพพ. “ถุลลจจยัม อาปชเชยยาติ. “สียาติ วตตพพ. “ปาจิตติยัม
อาปชเชยยาติ. “สียาติ วตตพพ. “ปาฏิเทสนียัม อาปชเชยยาติ.
“สียาติ วตตพพ. “ทุกุกกัม อาปชเชยยาติ. “สียาติ วตตพพ.
“ทุพฺภาสิตัม อาปชเชยยาติ. “น หีติ วตตพพ.

^๑ เท. ตสสปาปิยยสิกา, อี. ตสสปาปิยยสิกา

^๒ ส.ฉ.เท. สมุฏฐานา วิวาทนา, อี. สมุฏฐาน วิวาทนา

^๓ อี. สดตตรส

“หุติเยน อาปตฺติสมฺมจฺจนฺเนน ปาราชิกํ อาปชฺເຍຍາຕີ. “น
 หິຕິ วตฺตพພໍ. “ສງຸມາທິເສສໍ່ ອາປຊເຊຍາຕີ. “ສີຍາຕີ ວຕຸຕພຸພໍ.
 “ຄຸລຸລຈຸຈຍໍ ອາປຊເຊຍາຕີ. “ສີຍາຕີ ວຕຸຕພຸພໍ. “ປາຈິຕຸຕິຍໍ ອາປຊເຊຍາຕີ.
 “ສີຍາຕີ ວຕຸຕພຸພໍ. “ປາກຼິເທສນີຍໍ ອາປຊເຊຍາຕີ. “ນ ພິຕິ ວຕຸຕພຸພໍ.
 “ທຸກຸກຸກຼໍ ອາປຊເຊຍາຕີ. “ສີຍາຕີ ວຕຸຕພຸພໍ. “ທຸພຸກາສິຕໍ່ ອາປຊເຊຍາຕີ.
 “ນ ພິຕິ ວຕຸຕພຸພໍ.

“ตติเยน อापตฺติสมฺมจฺจนฺเน ปาราชิกํ อปชฺเชยฺยาติ. “น
 หีติ วตฺตพฺพํ. “สงฺฆาภิเสสํ อปชฺเชยฺยาติ. “สียาติ วตฺตพฺพํ.
 “ถุลลจฺจยํ อปชฺเชยฺยาติ. “สียาติ วตฺตพฺพํ. “ปาจิตฺติยํ อปชฺเชยฺยาติ.
 “สียาติ วตฺตพฺพํ. “ปาฏีเทศนียํ อปชฺเชยฺยาติ. “สียาติ วตฺตพฺพํ.
 “ทุกกฺกมฺมํ อปชฺเชยฺยาติ. “สียาติ วตฺตพฺพํ. “ทุพฺพภาสิตํ อปชฺเชยฺยาติ.
 “น หีติ วตฺตพฺพํ.

“จตุตถเณ อาปตฺติสมฺภูจาเนน ปาราชิกํ อาปชฺเชยฺยาติ. “สียาติ
 วตฺตพฺพํ. “สงฺฆาภิเสสํ อาปชฺเชยฺยาติ. “สียาติ วตฺตพฺพํ. “ถูลฺลจฺฉยํ
 อาปชฺเชยฺยาติ. “สียาติ วตฺตพฺพํ. “ปาจิตฺติยํ อาปชฺเชยฺยาติ. “สียาติ
 วตฺตพฺพํ. “ปาฎิเทศนียํ อาปชฺเชยฺยาติ. “สียาติ วตฺตพฺพํ. “ทุกกฺกมฺ
 อาปชฺเชยฺยาติ. “สียาติ วตฺตพฺพํ. “ทุพฺภาสิตํ อาปชฺเชยฺยาติ. “น
 หีติ วตฺตพฺพํ.

“ปณฺจเมว อปตฺตีสมฺมุจฺจาเนน ปาราชิกํ อปชฺเชยฺยาติ. “สียาติ
 วตฺตพฺพํ. “สงฺฆาภิเสสํ อปชฺเชยฺยาติ. “สียาติ วตฺตพฺพํ. “ถุลลจฺจยํ
 อปชฺเชยฺยาติ. “สียาติ วตฺตพฺพํ. “ปาจิตฺติยํ อปชฺเชยฺยาติ. “สียาติ
 วตฺตพฺพํ. “ปาฏิเทศนียํ อปชฺเชยฺยาติ. “น หีติ วตฺตพฺพํ. “ทุกกมฺมํ
 อปชฺเชยฺยาติ. “สียาติ วตฺตพฺพํ. “ทุพฺพภาสิตํ อปชฺเชยฺยาติ. “สียาติ
 วตฺตพฺพํ.

“ฉนฺน เจน อปตฺติสมฺมูจําเนน ปาราชิกํ อปชฺเชยฺยติ. “สียาติ
 วจฺตพฺพํ. “สงฺฆาทิสฺสํ อปชฺเชยฺยติ. “สียาติ วจฺตพฺพํ. “ถุลฺลจฺจยํ
 อปชฺเชยฺยติ. “สียาติ วจฺตพฺพํ. “ปาจิตฺติยํ อปชฺเชยฺยติ. “สียาติ
 วจฺตพฺพํ. “ปาฏิทฺสเนยํ อปชฺเชยฺยติ. “สียาติ วจฺตพฺพํ. “ทุกฺกมฺ
 อปชฺเชยฺยติ. “สียาติ วจฺตพฺพํ. “ทูปฺภาสิตํ อปชฺเชยฺยติ.
 “น หีติ วจฺตพฺพํ.

ฉอปตฺติสมฺมูจําวโร นิฏฺฐิตो ปจฺโม.

๒. กตปตฺติวโร

[๒๗๗] ปจฺเมน อปตฺติสมฺมูจําเนน กติ อปตฺติโย อปชฺชติ.
 ปจฺเมน อปตฺติสมฺมูจําเนน ปณฺจ อปตฺติโย อปชฺชติ; ภิกฺขุ
 กปฺปิยสณฺณี สณฺณาจิกาย กุมฺมํ กโรติ อเทสิตวตฺถุกํ ปมาณาติกฺกนฺตํ
 สารมํ อปฺริกฺกมณํ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. เอกปิณฺฑเต อนาคเต อปตฺติ
 ถุลฺลจฺจยสฺส. ตสฺมี ปิณฺฑเต อาคเต อปตฺติ สงฺฆาทิสฺสสฺส.
 ภิกฺขุ กปฺปิยสณฺณี วิกาเล โภชนํ ภุญฺชติ, อปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส.
 ภิกฺขุ กปฺปิยสณฺณี อณฺฎาติกาย ภิกฺขุณิยา อนฺตรฆรํ ปวิฏฺฐาย
 หตฺถโต ขาทเนยํ วา โภชนเนยํ วา สหตฺถา ปฏฺิคฺคเหตฺวา
 ภุญฺชติ, อปตฺติ ปาฏิทฺสเนยสฺส. ปจฺเมน อปตฺติสมฺมูจําเนน
 อีมา ปณฺจ อปตฺติโย อปชฺชติ.

ตา อปตฺติโย จตฺนํ วิปตฺตีนํ กติ วิปตฺติโย ภาชนฺติ.
 สตฺตณฺนํ อปตฺติกฺขนฺธานํ กติหิ อปตฺติกฺขนฺธเหติ สงฺคหิตา. จนฺนํ
 อปตฺติสมฺมูจํจํ กติหิ สมฺมูจําเนหิ สมฺมูจํหนฺติ. จตฺนํ
 อธิกรณํ กตมํ อธิกรณํ. สตฺตณฺนํ สมณํ กติหิ สมณํ

สมฺมนฺติ. ตา อาปตฺติโย จตฺตุนํ วิปตฺตีนํ เทว วิปตฺติโย ภาชนฺติ;
 สียา สึลวิปตฺตี, สียา อาจารวิปตฺตี. สตฺตุนํ อาปตฺติกฺขนฺธานํ
 ปญฺจหิ อาปตฺติกฺขนฺเชหิ สงฺคหิตา; สียา สงฺฆาภิเสสาปตฺติกฺขนฺเชน,
 สียา อุลลจฺจยาปตฺติกฺขนฺเชน, สียา ปาจิตฺติยาปตฺติกฺขนฺเชน, สียา
 ปาฏีเทสนียาปตฺติกฺขนฺเชน, สียา ทุกฺกฏาปตฺติกฺขนฺเชน. จนฺนํ
 อาปตฺติสมฺมุจฺจานํ เอเกน สมฺมุจฺจาเนน สมฺมุจฺจหนฺติ; กายโต
 สมฺมุจฺจหนฺติ น วาจโต น จิตฺตโต. จตฺตุนํ อธิกรณํ
 อาปตฺตาทิกรณํ. สตฺตุนํ สมณํ ตีหิ สมเถหิ สมฺมนฺติ; สียา
 สมฺมุขาวินเยน จ ปฏฺยญฺญาตกรณเณน จ, สียา สมฺมุขาวินเยน จ
 ตินฺนวตฺถารเกน จ.

[๒๗๘] ทฺติเยน อาปตฺติสมฺมุจฺจาเนน กติ อาปตฺติโย อาปชฺชติ.
 ทฺติเยน อาปตฺติสมฺมุจฺจาเนน จตฺตสฺส อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ภิกฺขุ
 กปฺปิยสญฺญี สมมาทิสติ^๑ “กฺุฏฺฐี เม กโรธาทิ, ตสฺส กฺุฏฺฐี กโรนฺติ
 อเทสิตวตฺตํ ปมาณาติกฺกนฺตํ สารมํ อปริกฺกมํ, ปโยเค ทุกฺกฏํ.
 เอกปิณฺฑเต อนาคเต อาปตฺติ อุลลจฺจยสฺส. ตสฺมี ปิณฺฑเต อาคเต
 อาปตฺติ สงฺฆาภิเสสสฺส. ภิกฺขุ กปฺปิยสญฺญี อนุปสมฺปนฺนํ ปทสฺส
 ฐมํ วาเจติ, อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส. ทฺติเยน อาปตฺติสมฺมุจฺจาเนน
 อีมา จตฺตสฺส อาปตฺติโย อาปชฺชติ.

ตา อาปตฺติโย จตฺตุนํ วิปตฺตีนํ กติ วิปตฺติโย ภาชนฺติ ๔เปฯ
 สตฺตุนํ สมณํ กติหิ สมเถหิ สมฺมนฺติ. ตา อาปตฺติโย จตฺตุนํ
 วิปตฺตีนํ เทว วิปตฺติโย ภาชนฺติ; สียา สึลวิปตฺตี, สียา อาจารวิปตฺตี.
 สตฺตุนํ อาปตฺติกฺขนฺธานํ จตฺตฺหิ อาปตฺติกฺขนฺเชหิ สงฺคหิตา; สียา

สงฺฆาทิสเสสาปตติกฺขนฺเชน, สียา ฤลฺลจฺจยาปตติกฺขนฺเชน, สียา
ปาจิตฺติยาปตติกฺขนฺเชน, สียา ทุกกฺกฺขาปตติกฺขนฺเชน. จนนํ
อาปตฺติสมฺภูจฺจานานํ เอเกน สมฺภูจฺจาเนน สมฺภูจฺจหนฺติ; วาจโต
สมฺภูจฺจหนฺติ น กายโต น จิตฺตโต. จตฺตุนํ อธิกรณานํ
อาปตฺตาทิกรณํ. สตฺตุนํ สมณานํ ตีหิ สมเถหิ สมฺมนฺติ; สียา
สมฺมุขาวินเยน จ ปฏฺิณฺณวาทกรณเณ จ, สียา สมฺมุขาวินเยน จ
ติณฺวตฺถารเกน จ.

[๒๗๙] ตติเยน อาปตฺติสมฺภูจฺจาเนน กติ อาปตฺติโย อาปชฺชติ.
ตติเยน อาปตฺติสมฺภูจฺจาเนน ปณฺจ อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ภิกฺขุ
กปฺปิยสญฺญี สํวิทฺธิตฺวา กุฏฺิ กโรติ อเทสิตวตฺถุกํ ปมาณาติกฺกนฺตํ
सारมฺภํ อปริกฺกมณํ, ปโยเค ทุกกฺกฺ. เอกปิณฺฑเต อนาคเต อาปตฺติ
ฤลฺลจฺจยสฺส. ตสฺมี ปิณฺฑเต อาคเต อาปตฺติ สงฺฆาทิสเสสฺส.
ภิกฺขุ กปฺปิยสญฺญี ปณฺธิตโกชนานิ อตฺตโน อตฺถาย วิณฺณวาเปตฺวา
ภุญฺชติ, อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส. ภิกฺขุ กปฺปิยสญฺญี ภิกฺขุณิยา
โวสาสนฺตียา น นิวาเรตฺวา ภุญฺชติ, อาปตฺติ ปาฏฺิเทสนีเยสฺส.
ตติเยน อาปตฺติสมฺภูจฺจาเนน อีมา ปณฺจ อาปตฺติโย อาปชฺชติ.

ตา อาปตฺติโย จตฺตุนํ วิปตฺตีนํ กติ วิปตฺติโย ภาชนฺติ ๗เปย
สตฺตุนํ สมณานํ กติหิ สมเถหิ สมฺมนฺติ. ตา อาปตฺติโย จตฺตุนํ
วิปตฺตีนํ เทว วิปตฺติโย ภาชนฺติ; สียา สีสวิปตฺตี, สียา อาจารวิปตฺตี.
สตฺตุนํ อาปตฺติกฺขนฺธานํ ปณฺจหิ อาปตฺติกฺขนฺเชหิ สงฺคหิตา;
สียา สงฺฆาทิสเสสาปตฺติกฺขนฺเชน, สียา ฤลฺลจฺจยาปตฺติกฺขนฺเชน,
สียา ปาจิตฺติยาปตฺติกฺขนฺเชน, สียา ปาฏฺิเทสนียาปตฺติกฺขนฺเชน,
สียา ทุกกฺกฺขาปตฺติกฺขนฺเชน. จนนํ อาปตฺติสมฺภูจฺจานานํ เอเกน
สมฺภูจฺจาเนน สมฺภูจฺจหนฺติ; กายโต จ วาจโต จ สมฺภูจฺจหนฺติ

น จิตฺตโต. จตฺนํ อธิกรณํ อาปตฺตาทิกรณํ. สตฺตํ สมณํ
 ตีหิ สมเถหิ สมฺมนฺติ; สียา สมฺมุขาวินเยน จ ปฏฺยญาตกรณน
 จ, สียา สมฺมุขาวินเยน จ ตินฺวตฺถารเกน จ.

[๒๘๐] จตฺตํ อาปตฺติสมฺมุจฺจาเนน กติ อาปตฺตโย อาปชฺชติ.
 จตฺตํ อาปตฺติสมฺมุจฺจาเนน จ อาปตฺตโย อาปชฺชติ; ภิกฺขุ เมถุนํ
 รมํ ปฏฺยเสวติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. ภิกฺขุ อกปฺปิยสณฺณิ
 สณฺณาจิกาย กุฏี กโรติ อเทสิตวตฺถุํ ปมาณาติกฺกนฺตํ สารมํ
 อปฺริกฺกมํ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. เอกปิณฺฑเต อนาคเต อาปตฺติ
 ฤลฺลจฺจยสฺส. ตสฺมี ปิณฺฑเต อาคเต อาปตฺติ สงฺฆาติเสสสฺส.
 ภิกฺขุ อกปฺปิยสณฺณิ วิกาเล โภชนํ ภูตฺติ, อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส.
 ภิกฺขุ อกปฺปิยสณฺณิ อณฺฎาติกาย ภิกฺขุณียา อนฺตรฆรํ ปวิจฺจาย
 หตฺถโต ขาหนิยํ วา โภชนิยํ วา สหตฺถา ปฏฺยคฺคเหตฺวา ภูตฺติ,
 อาปตฺติ ปาฏฺยเทสนิยสฺส. จตฺตํ อาปตฺติสมฺมุจฺจาเนน อีมา จ
 อาปตฺตโย อาปชฺชติ.

ตา อาปตฺตโย จตฺนํ วิปตฺตินํ กติ วิปตฺตโย ภาชนฺติ ๗เปฯ
 สตฺตํ สมณํ กติหิ สมเถหิ สมฺมนฺติ. ตา อาปตฺตโย จตฺนํ
 วิปตฺตินํ เทว วิปตฺตโย ภาชนฺติ; สียา สีลวิปตฺตี, สียา อาจาร-
 วิปตฺตี. สตฺตํ อาปตฺติกฺขนฺธํ จหิ อาปตฺติกฺขนฺธเหหิ สงฺคหิตา;
 สียา ปาราชิกापตฺติกฺขนฺธน, สียา สงฺฆาติเสสาปตฺติกฺขนฺธน,
 สียา ฤลฺลจฺจยาปตฺติกฺขนฺธน, สียา ปาจิตฺตียापตฺติกฺขนฺธน, สียา
 ปาฏฺยเทสนิยาปตฺติกฺขนฺธน, สียา ทุกฺกยาปตฺติกฺขนฺธน. จนฺนํ
 อาปตฺติสมฺมุจฺจานํ เอเกน สมฺมุจฺจาเนน สมฺมุจฺจหนฺติ; กายโต จ
 จิตฺตโต จ สมฺมุจฺจหนฺติ น วาจโต. จตฺนํ อธิกรณํ
 อาปตฺตาทิกรณํ. สตฺตํ สมณํ ตีหิ สมเถหิ สมฺมนฺติ; สียา

สมมุขาวินเยน จ ปฏินฺณวาทกรเณน จ, สียา สมมุขาวินเยน จ
ติณวตฺถการเกน จ.

[๒๘๑] ปญฺจเมน อาปตฺติสมฺภูจําเนน กติ อาปตฺติโย อาปชฺชติ.
ปญฺจเมน อาปตฺติสมฺภูจําเนน จ อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ภิกฺขุ
ปาปิจฺโณ อิจฺฉापกโต อสนฺตํ อฏฺฐํ อุตฺตริมนุสฺสธมฺมํ อุลลปฺติ,
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. ภิกฺขุ อกปฺปิยสญฺญี สมาทิสฺสติ^๑ “กุฎ्ฐี เม
กโรธํ ตสฺส กุฎ्ฐี กโรนฺติ อเทสิตวตฺถกํ ปมาณาติกฺกนฺตํ
सारมํ อปริกฺกมํ, ปโยเค ทุกฺกมฺ. เอกปิณฺฑเต อนาคเต อาปตฺติ
ถุลลจฺจยสฺส. ตสฺมี ปิณฺฑเต อาคเต อาปตฺติ สงฺฆาทิสฺเสสฺส.
ภิกฺขุ อกปฺปิยสญฺญี อนุปสมฺปนฺนํ ปทโส ฐมฺมํ วาเจติ อาปตฺติ
ปาจิตฺติยสฺส. น ขุํเสตุกาโม น วมฺเภตุกาโม น มงฺกํ กตฺตุกาโม
ทวกฺมยตา หีนํ หีนํ วเทติ, อาปตฺติ ทุพฺภาสิตสฺส. ปญฺจเมน
อาปตฺติสมฺภูจําเนน อีมา จ อาปตฺติโย อาปชฺชติ.

ตา อาปตฺติโย จตฺตุนํ วิปตฺตีนํ กติ วิปตฺติโย ภาชนฺติ ๔เปย
สตุตฺตุนํ สมถานํ กติหิ สมเถหิ สมฺมณฺติ. ตา อาปตฺติโย จตฺตุนํ
วิปตฺตีนํ เทว วิปตฺติโย ภาชนฺติ; สียา สิลวิปตฺตี, สียา อาจาร-
วิปตฺตี. สตุตฺตุนํ อาปตฺติกฺขนฺธานํ จหิ อาปตฺติกฺขนฺเชหิ สงฺคหิตา;
สียา ปาราชิกาปตฺติกฺขนฺเชน, สียา สงฺฆาทิสฺเสสาปตฺติกฺขนฺเชน,
สียา ถุลลจฺจยาปตฺติกฺขนฺเชน, สียา ปาจิตฺติยาปตฺติกฺขนฺเชน, สียา
ทุกฺกมฺปตฺติกฺขนฺเชน, สียา ทุพฺภาสิตาปตฺติกฺขนฺเชน. จนนํ
อาปตฺติสมฺภูจํหานํ เอเกน สมฺภูจําเนน สมฺภูจฺหนฺติ; วาจโต จ
จิตฺตโต จ สมฺภูจฺหนฺติ น กายโต. จตฺตุนํ อธิกรณานํ

หมดอายุ 26/05/2566

อาปตฺตาทิกรณํ. สตฺตณฺหนํ สมณานํ ตีหิ สมเถหิ สมฺมนฺติ ลียา
สมฺมุขาวินเยน จ ปฏฺยญาตกรณฺเณน จ, ลียา สมฺมุขาวินเยน จ
ติณฺวตฺถารเกน จ.

[๒๘๒] จญฺเฐน อาปตฺตติสมฺมุจฺจาเนน กติ อาปตฺตติโย อาปชฺชติ.
จญฺเฐน อาปตฺตติสมฺมุจฺจาเนน จ อาปตฺตติโย อาปชฺชติ; ภิกฺขุ
สํวิทฺธิตฺวา ภณฺทํ อวฺหรติ, อาปตฺตติ ปาราชิกสฺส. ภิกฺขุ อกปฺปิย-
สณฺณํ สํวิทฺธิตฺวา กุฏฺฐิ กโรติ อเทสิตวตฺถุกํ ปมาณาติกฺกนฺตํ
सारมฺภํ อปฺริกฺกมฺนํ, ปโยเค ทุกฺกภู. เอกปิณฺฑเต อนาคเต อาปตฺตติ
ถุลลจฺจยสฺส. ตสฺมี ปิณฺฑเต อาคเต อาปตฺตติ สงฺฆาติเสสสฺส.
ภิกฺขุ อกปฺปิยสณฺณํ ปณฺธิตโกชนานิ อตฺตโน อตฺถาย วิญฺญาเปตฺวา
ภุญฺชติ, อาปตฺตติ ปาจิตฺตียสฺส. ภิกฺขุ อกปฺปิยสณฺณํ ภิกฺขุณียา
โวสาสนฺตียา น นีวาเรตฺวา ภุญฺชติ, อาปตฺตติ ปาฏิเทสนียสฺส.
จญฺเฐน อาปตฺตติสมฺมุจฺจาเนน อีมา จ อาปตฺตติโย อาปชฺชติ.

ตา อาปตฺตติโย จตฺตุนฺหนํ วิปตฺตติํ กติ วิปตฺตติโย ภชฺชติ. สตฺตณฺหนํ
อาปตฺตติกฺขนฺธานํ กติหิ อาปตฺตติกฺขนฺธเชหิ สงฺคหิตา. จนฺหนํ อาปตฺตติ-
สมฺมุจฺจานานํ กติหิ สมฺมุจฺจาเนหิ สมฺมุจฺจหนฺติ. จตฺตุนฺหนํ อธิกรณานํ
กตมํ อธิกรณํ. สตฺตณฺหนํ สมณานํ กติหิ สมเถหิ สมฺมนฺติ. ตา
อาปตฺตติโย จตฺตุนฺหนํ วิปตฺตติํ เทว วิปตฺตติโย ภชฺชติ; ลียา
สีลวิปตฺตติ, ลียา อจฺจารวิปตฺตติ. สตฺตณฺหนํ อาปตฺตติกฺขนฺธานํ จหิ
อาปตฺตติกฺขนฺธเชหิ สงฺคหิตา; ลียา ปาราชิกาปตฺตติกฺขนฺธเชน, ลียา
สงฺฆาติเสสาปตฺตติกฺขนฺธเชน, ลียา ถุลลจฺจยาปตฺตติกฺขนฺธเชน, ลียา
ปาจิตฺตียาปตฺตติกฺขนฺธเชน, ลียา ปาฏิเทสนียาปตฺตติกฺขนฺธเชน, ลียา
ทุกฺกภูยาปตฺตติกฺขนฺธเชน. จนฺหนํ อาปตฺตติสมฺมุจฺจานานํ เอเกน สมฺมุจฺจาเนน
สมฺมุจฺจหนฺติ; กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สมฺมุจฺจหนฺติ.

จตุณฺห์ อธิกรณานํ อาปตฺตาทิกรณํ. สตฺตุนฺห์ สมถานํ ตีหิ สมเถหิ
สมมฺนฺติ; สียา สมฺมุขาวินเยน จ ปฏฺยญาตกรณเณ จ, สียา
สมฺมุขาวินเยน จ ตินฺวตฺถารเกน จ.”

ฉอาปตฺติสมุฏฐานกตาปตฺติวโร^๒ นิฏฺฐิตโ ทฺติโย.”^๓

๓. อาปตติสมุฏฐานคาถา

[๒๘๓] สมุฏฺฐานา กายิกา อนนฺตทสฺสีนา
อกฺขาตา โลกहितฺเตน วิเวกทสฺสีนา
อาปตฺติโย เตน สมุฏฺฐิตา กติ
ปฺจุณฺามิ ตํ พุรฺุหิ วิภงฺคโกวิท.

สมุฏฺฐานา กายิกา อนนฺตทสฺสีนา
อกฺขาตา โลกहितฺเตน วิเวกทสฺสีนา
อาปตฺติโย เตน สมุฏฺฐิตา ปญฺจ
เอตฺนฺเต อกฺขามิ วิภงฺคโกวิท.

สมุฏฺฐานา วาจสิกา อนนฺตทสฺสีนา
อกฺขาตา โลกहितฺเตน วิเวกทสฺสีนา
อาปตฺติโย เตน สมุฏฺฐิตา กติ
ปฺจุณฺามิ ตํ พุรฺุหิ วิภงฺคโกวิท.

สมุฏฺฐานา วาจสิกา อนนฺตทสฺสีนา
 อกฺขาตา โลกหิตฺเตน วิเวกทสฺสีนา
 อาปตฺติโย เตน สมุฏฺจิตา จตสฺโส
 เอตนฺเต อกฺขามิ วิมฺภคโกวิท.

สมุฏฺฐานา กายิกา วาจสิกา อนนฺตทสฺสีนา
 อกฺขาตา โลกหิตฺเตน วิเวกทสฺสีนา
 อาปตฺติโย เตน สมุฏฺจิตา กติ
 ปุจฺฉามิ ตํ พุรุหิ วิมฺภคโกวิท.

สมุฏฺฐานา กายิกา วาจสิกา อนนฺตทสฺสีนา
 อกฺขาตา โลกหิตฺเตน วิเวกทสฺสีนา
 อาปตฺติโย เตน สมุฏฺจิตา ปญฺจ
 เอตนฺเต อกฺขามิ วิมฺภคโกวิท.

สมุฏฺฐานา กายิกา มานสิกา อนนฺตทสฺสีนา
 อกฺขาตา โลกหิตฺเตน วิเวกทสฺสีนา
 อาปตฺติโย เตน สมุฏฺจิตา กติ
 ปุจฺฉามิ ตํ พุรุหิ วิมฺภคโกวิท.

สมุฏฺฐานา กายิกา มานสิกา อนนฺตทสฺสีนา
 อกฺขาตา โลกหิตฺเตน วิเวกทสฺสีนา
 อาปตฺติโย เตน สมุฏฺจิตา จ
 เอตนฺเต อกฺขามิ วิมฺภคโกวิท.

สมุฏฺฐานา วาจสิกา มานสิกา อนนฺตทสฺสีนา
 อกฺขาตา โลกหิตฺเตน วิเวกทสฺสีนา
 อาปตฺติโย เตน สมุฏฺจิตา กติ
 ปุจฺฉามิ ตํ พุรุหิ วิมฺภคโกวิท.

สมุฏฺฐานา วาจสิกา มานสิกา อนนฺตทสฺสีนา
 อกฺขาทา โลกหิตฺเตน วิเวกทสฺสีนา
 อาปตฺติโย เตน สมุฏฺจิตา จ
 เอตฺนเต อกฺขามิ วิมฺภคโกวิท.

สมุฏฺฐานา กายิกา วาจสิกา มานสิกา อนนฺตทสฺสีนา
 อกฺขาทา โลกหิตฺเตน วิเวกทสฺสีนา
 อาปตฺติโย เตน สมุฏฺจิตา กติ
 ปุจฺฉามิ ตํ พุรฺุหิ วิมฺภคโกวิท.

สมุฏฺฐานา กายิกา วาจสิกา มานสิกา อนนฺตทสฺสีนา
 อกฺขาทา โลกหิตฺเตน วิเวกทสฺสีนา
 อาปตฺติโย เตน สมุฏฺจิตา จ
 เอตฺนเต อกฺขามิ วิมฺภคโกวิทาทิ.

อาปตฺติสมุฏฺฐานคาคา นิฏฺฐิตา ตติยา.

๔. วิปตติปัจจุยวโร

[๒๘๔] สีสวิปตติปัจจุยา กติ อาปตฺติโย อาปชฺชติ. สีสวิปตติ-
 ปจฺจุยา จตสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ภิกฺขุนี้ ชานํ ปาราชิกํ
 ฌมมํ ปฏิจฺฉาเทติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. เวมตฺติกา ปฏิจฺฉาเทติ,
 อาปตฺติ ฤถฺลจฺจุยสฺส. ภิกฺขุ สงฺฆาติเสสํ ปฏิจฺฉาเทติ, อาปตฺติ
 ปาจิตฺตียสฺส. อตฺตโน ทุฏฺฐลลํ อาปตฺติ ปฏิจฺฉาเทติ, อาปตฺติ
 ทุกฺกสฺส. สีสวิปตติปัจจุยา อีมา จตสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ.

ตา อาปตติโย จตฺตุนํ วิปตฺตีนํ กติ วิปตฺติโย ภาชนติ ฯเปฯ
 สตฺตุนํ สมณานํ กติหิ สมเถหิ สมฺมนฺติ. ตา อาปตฺติโย จตฺตุนํ
 วิปตฺตีนํ เทว วิปตฺติโย ภาชนติ; สียา สีสวิปตฺตี, สียา อาจาร-
 วิปตฺตี. สตฺตุนํ อาปตฺติกฺขนฺธานํ จตฺตฺหิ อาปตฺติกฺขนฺเชหิ สงฺคหิตา;
 สียา ปาราชิกาปตฺติกฺขนฺเชน, สียา ฤๅลลจฺจยาปตฺติกฺขนฺเชน, สียา
 ปาจิตฺติยาปตฺติกฺขนฺเชน, สียา ทุกกฺกฺขาปตฺติกฺขนฺเชน. จนฺนํ
 อาปตฺติสมฺมุจฺจานานํ เอเกน สมฺมุจฺจานเณ สมฺมุจฺจหนฺติ; กายโต จ
 วาจโต จ จิตฺตโต จ สมฺมุจฺจหนฺติ. จตฺตุนํ อธิกรณานํ
 อาปตฺตาทิกรณํ. สตฺตุนํ สมณานํ ตีหิ สมเถหิ สมฺมนฺติ; สียา
 สมฺมุขาวินเยน จ ปฏฺวิณฺณาทกรเณน จ, สียา สมฺมุขาวินเยน จ
 ตินฺนวตฺถารเกน จ.

[๒๘๕] อาจารย์วิปตฺติปจฺจยา กติ อาปตฺติโย อาปชฺชติ. อาจารย์-
 วิปตฺติปจฺจยา เอกํ อาปตฺตี อาปชฺชติ; อาจารย์วิปตฺตี ปฏฺวิจฺจาทฺเตติ,
 อาปตฺติ ทุกกฺกฺกสฺส. อาจารย์วิปตฺติปจฺจยา อิมํ เอกํ อาปตฺตี
 อาปชฺชติ.

สา อาปตฺติ จตฺตุนํ วิปตฺตีนํ กติ วิปตฺติโย ภาชนติ ฯเปฯ
 สตฺตุนํ สมณานํ กติหิ สมเถหิ สมฺมนฺติ. सा อาปตฺติ จตฺตุนํ
 วิปตฺตีนํ เอกํ วิปตฺตี ภาชนติ อาจารย์วิปตฺตี. สตฺตุนํ อาปตฺติกฺขนฺธานํ
 เอเกน อาปตฺติกฺขนฺเชน สงฺคหิตา ทุกกฺกฺขาปตฺติกฺขนฺเชน. จนฺนํ
 อาปตฺติสมฺมุจฺจานานํ เอเกน สมฺมุจฺจานเณ สมฺมุจฺจติ; กายโต จ
 วาจโต จ จิตฺตโต จ สมฺมุจฺจติ. จตฺตุนํ อธิกรณานํ อาปตฺตาทิกรณํ.
 สตฺตุนํ สมณานํ ตีหิ สมเถหิ สมฺมนฺติ; สียา สมฺมุขาวินเยน จ
 ปฏฺวิณฺณาทกรเณน จ, สียา สมฺมุขาวินเยน จ ตินฺนวตฺถารเกน จ.

[๒๘๖] ทิฏฐิวิปตติปัจจุยว กติ อาปตติโย อาปชชติ. ทิฏฐิ-
วิปตติปัจจุยว เทว อาปตติโย อาปชชติ; ปาปิกาย ทิฏฐิยา
ยาวตติยัม สมณูภาสนาย นปฺปฏินิสฺสชชติ.^๑ ฌตฺติยา ทุกฺกมฺ. ^๒ทวิหิ
กมฺมวาทาหิ ทุกฺกมฺ. ^๓กมฺมวาทาปริโยสานเ อาปตติ ปาจิตฺตียสฺส.
ทิฏฐิวิปตติปัจจุยว อีมา เทว อาปตติโย อาปชชติ.

ตา อาปตติโย จตฺตุนํ วิปตฺตีนํ กติ วิปตติโย ภาชนฺติ ๕เป๕
สตฺตุนํ สมณํ กติหิ สมเถหิ สมฺมณฺติ. ตา อาปตติโย จตฺตุนํ
วิปตฺตีนํ เอกํ วิปตฺตึ ภาชนฺติ อาจารวิปตฺตึ. สตฺตุนํ อาปตฺติกุ-
ชนฺธานํ ทวิหิ อาปตฺติกุชนฺเชหิ สงฺกหิตา; สียา ปาจิตฺตียาปตฺติกุ-
ชนฺเชน, สียา ทุกฺกมฺวาทปตฺติกุชนฺเชน. จนฺนํ อาปตฺติสมฺภูจฺานานํ
เอเกน สมฺภูจฺาเนน สมฺภูจฺหนฺติ; กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ
สมฺภูจฺหนฺติ. จตฺตุนํ อธิกรณานํ อาปตฺตาทิกรณํ. สตฺตุนํ สมณํ
ตีหิ สมเถหิ สมฺมณฺติ; สียา สมฺมุขาวินเยน จ ปฏินฺณวาทกรณเณ
จ, สียา สมฺมุขาวินเยน จ ตินฺนวตฺถการเกน จ.

[๒๘๗] อาชีววิปตติปัจจุยว กติ อาปตติโย อาปชชติ. อาชีว-
วิปตติปัจจุยว จ อาปตติโย อาปชชติ; อาชีวเหตุ อาชีวการณา
ปาปิจฺเณ อิจฺฉาปกโต อสนฺตํ อฏฺฏํ อุตฺตริมฺนุสฺสชมฺมํ อุลลปฺติ,
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. อาชีวเหตุ อาชีวการณา สมฺมจฺริตฺตํ
สมาปชชติ, อาปตฺติ สงฺฆาติเสสสฺส. อาชีวเหตุ อาชีวการณา “โย
เต วิหาเร วสฺติ, โส ภิกฺขุ อรหาติ ภณฺติ, ปฏฺวิชานนฺตสฺส
อาปตฺติ ฤลลจฺจุยสฺส. อาชีวเหตุ อาชีวการณา ภิกฺขุ ปณฺนิตโกชนานิ
อตฺตโน อตฺถาย วิณฺญาเปตฺวา ภุญฺชติ, อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส.

อาชีวเหตุ อาชีวการณา ภิกขุณี ปณฺธิโกชนานิ อตฺตโน อตฺถาย
 วิญญาเปตฺวา ภุญฺชติ, อาปตฺติ ปาฏิเทสนียสฺส. อาชีวเหตุ
 อาชีวการณา ภิกขุ^๑ สฺป วา โอทนํ วา อคฺคิลาโน อตฺตโน อตฺถาย
 วิญญาเปตฺวา ภุญฺชติ, อาปตฺติ ทุกฺกสฺส. อาชีววิปตฺติปจฺจยา
 อีมา จ อาปตฺติโย อาปชฺชติ.

ตา อาปตฺติโย จตฺตุนํ วิปตฺติํ กติ วิปตฺติโย ภชฺชติ ๕เปฯ
 สตฺตุนํ สมณํ กติหิ สมเถหิ สมฺมณฺติ. ตา อาปตฺติโย จตฺตุนํ
 วิปตฺติํ เทว วิปตฺติโย ภชฺชติ; สียา สึลวิปตฺตี, สียา อาจาร-
 วิปตฺตี. สตฺตุนํ อาปตฺติภชฺชณํ จหิ อาปตฺติภชฺชเนหิ สงฺคหิตา;
 สียา ปาราชิกาปตฺติภชฺชเน, สียา สงฺฆาติเสสาปตฺติภชฺชเน,
 สียา ฤๅลลจฺจยาปตฺติภชฺชเน, สียา ปาจิตฺติยาปตฺติภชฺชเน, สียา
 ปาฏิเทสนียาปตฺติภชฺชเน, สียา ทุกฺกยาปตฺติภชฺชเน. จตฺตุนํ
 อาปตฺติสมุฏฺฏาณํ จหิ สมุฏฺฏาเนหิ สมุฏฺฏหนฺติ; สียา กายโต
 สมุฏฺฏหนฺติ น วาจโต น จิตฺตโต, สียา วาจโต สมุฏฺฏหนฺติ
 น กายโต น จิตฺตโต, สียา กายโต จ วาจโต จ สมุฏฺฏหนฺติ
 น จิตฺตโต, สียา กายโต จ จิตฺตโต จ สมุฏฺฏหนฺติ น วาจโต,
 สียา วาจโต จ จิตฺตโต จ สมุฏฺฏหนฺติ น กายโต, สียา กายโต
 จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สมุฏฺฏหนฺติ. จตฺตุนํ อธิกรณํ
 อาปตฺตาทิกรณํ. สตฺตุนํ สมณํ ตีหิ สมเถหิ สมฺมณฺติ; สียา
 สมฺมุขาวินเยน จ ปฏฺฏิญญาตกรเณน จ, สียา สมฺมุขาวินเยน จ
 ตินฺวตฺถารเกน จ.

วิปตฺติปจฺจยาโร นิฏฺฐิตो จตฺตุโธ.

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อ. ยํ ปาโจ น ทิสฺสติ.

๕. อธิกรณปจฺจยวโร

[๒๘๘] วิวาทาธิกรณปจฺจยา กติ อาปตฺติโย อาปชฺชติ.
 วิวาทาธิกรณปจฺจยา เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ; อุปสมฺปนฺนํ
 โอมสฺติ, อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส. อนุปสมฺปนฺนํ โอมสฺติ, อาปตฺติ
 ทุกฺกสฺส. วิวาทาธิกรณปจฺจยา อีมา เทว อาปตฺติโย อาปชฺชติ.

ตา อาปตฺติโย จตฺตุนํ วิปตฺตีนํ กติ วิปตฺติโย ภาชนฺติ
 ๔เป๔ สตฺตุนํ สมณํ กติหิ สมเถหิ สมฺมนฺติ. ตา
 อาปตฺติโย จตฺตุนํ วิปตฺตีนํ เอกํ วิปตฺตี ภาชนฺติ อาจารวิปตฺตี.
 สตฺตุนํ อาปตฺติกฺขนฺธานํ ทวีหิ อาปตฺติกฺขนฺธเหติ สงฺคหิตา;
 สียา ปาจิตฺตียาปตฺติกฺขนฺธเณ, สียา ทุกฺกฏาปตฺติกฺขนฺธเณ. จนฺนํ
 อาปตฺติสมฺภูจฺจานานํ ตีหิ สมฺภูจฺจเนหิ สมฺภูจฺจหนฺติ; สียา กายโต จ
 จิตฺตโต จ สมฺภูจฺจหนฺติ น วาจโต, สียา วาจโต จ จิตฺตโต จ
 สมฺภูจฺจหนฺติ น กายโต, สียา กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ
 สมฺภูจฺจหนฺติ. จตฺตุนํ อธิกรณานํ อาปตฺตาทิกรณํ. สตฺตุนํ สมณํ
 ตีหิ สมเถหิ สมฺมนฺติ; สียา สมฺมุขาวินเยน จ ปฏฺวีณฺณวาทกรณเณ
 จ, สียา สมฺมุขาวินเยน จ ตินฺนวตฺถการเกน จ.

[๒๘๙] อนฺนวาทาธิกรณปจฺจยา กติ อาปตฺติโย อาปชฺชติ.
 อนฺนวาทาธิกรณปจฺจยา ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ภิกฺขุ
 อมฺูลเกน ปาราชิเกน ฐมฺเมเน อนฺนทฺธํเสติ, อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺส.
 อมฺูลเกน สงฺฆาทีเสเสน อนฺนทฺธํเสติ, อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส.
 อมฺูลิกาย อาจารวิปตฺติยา อนฺนทฺธํเสติ, อาปตฺติ ทุกฺกสฺส.
 อนฺนวาทาธิกรณปจฺจยา อีมา ติสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ.

หมดอายุ 26/05/2566

ตา อาปตฺติโย จตฺตุนํ วิปตฺตีนํ กติ วิปตฺติโย ภาชนฺติ ๔เป๔
 สตฺตุนํ สมณํ กติหิ สมเถหิ สมฺมนฺติ. ตา อาปตฺติโย จตฺตุนํ

วิปตฺตีนํ เทว วิปตฺติโย ฆาณฺติ; สียา สึลวิปตฺตึ, สียา อาจาร-
 วิปตฺตึ. สตฺตฺนํ อาปตฺติกฺขนฺธํ ตีหิ อาปตฺติกฺขนฺธํ สงฺคหิตา;
 สียา สงฺฆาภิเสสาปตฺติกฺขนฺธํ, สียา ปาจิตฺติยาปตฺติกฺขนฺธํ,
 สียา ทุกฺกฏาปตฺติกฺขนฺธํ. จณฺห์ อาปตฺติสมฺมุจฺจานํ ตีหิ
 สมฺมุจฺจาเนหิ สมฺมุจฺจหนฺติ; สียา กายโต จ จิตฺตโต จ สมฺมุจฺจหนฺติ
 น วาจโต, สียา วาจโต จ จิตฺตโต จ สมฺมุจฺจหนฺติ น กายโต,
 สียา กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สมฺมุจฺจหนฺติ. จตฺตุนํ
 อธิกรณํ อาปตฺตาทิกรณํ. สตฺตฺนํ สมณํ ตีหิ สมณํ
 สมฺมหนฺติ; สียา สมฺมุขาวินเยน จ ปฏฺิณฺณวาทกรณํ จ, สียา
 สมฺมุขาวินเยน จ ตินฺนวตฺถการณํ จ.

[๒๙๐] อาปตฺตาทิกรณปจฺจยา กติ อาปตฺติโย อาปชฺชติ.
 อาปตฺตาทิกรณปจฺจยา จตฺสสฺส อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ภิกฺขุํ ชานํ
 ปาราชิกํ ฆมฺมํ ปฏฺิจฺฉาเทติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. เวมตฺติกา
 ปฏฺิจฺฉาเทติ, อาปตฺติ อุลลจฺจยสฺส. ภิกฺขุ สงฺฆาภิเสสํ ปฏฺิจฺฉาเทติ,
 อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส. อาจารวิปตฺตึ ปฏฺิจฺฉาเทติ, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส.
 อาปตฺตาทิกรณปจฺจยา อีมา จตฺสสฺส อาปตฺติโย อาปชฺชติ.

ตา อาปตฺติโย จตฺตุนํ วิปตฺตีนํ กติ วิปตฺติโย ฆาณฺติ
 ๔เป๔ สตฺตฺนํ สมณํ กติหิ สมณํ สมฺมหนฺติ. ตา
 อาปตฺติโย จตฺตุนํ วิปตฺตีนํ เทว วิปตฺติโย ฆาณฺติ; สียา
 สึลวิปตฺตึ, สียา อาจารวิปตฺตึ. สตฺตฺนํ อาปตฺติกฺขนฺธํ จตฺตุนํ
 อาปตฺติกฺขนฺธํ สงฺคหิตา; สียา ปาราชิกาปตฺติกฺขนฺธํ, สียา
 อุลลจฺจยาปตฺติกฺขนฺธํ, สียา ปาจิตฺติยาปตฺติกฺขนฺธํ, สียา
 ทุกฺกฏาปตฺติกฺขนฺธํ. จณฺห์ อาปตฺติสมฺมุจฺจานํ เอเกน สมฺมุจฺจาเนน
 สมฺมุจฺจหนฺติ; กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สมฺมุจฺจหนฺติ. จตฺตุนํ

อธิกรณานัม อาปตตาทิกรณัม. สตตุนนัม สมถานัม ตีหิ สมเถหิ
สมมุนฺติ; ลียา สมมุขาวินเยน จ ปฏินฺณวาทกรณเณน จ, ลียา
สมมุขาวินเยน จ ตินฺนวตฺถการเกน จ.

[๒๕๑] กิจฺจาทิกรณปัจจุยว กติ อาปตฺติโย อาปชฺชติ.
กิจฺจาทิกรณปัจจุยว ปณฺจ อาปตฺติโย อาปชฺชติ; อุกฺขิตฺตานุวตฺติกา
ภิกฺขุณี ยาวตฺติยํ สมณฺภาสนาย นปฺปฏินิสฺสชฺชติ, ฌตฺติยา ทุกฺกภฺม.
ทฺวีหิ กมฺมวาทาหิ อุลลจฺจุยว, กมฺมวาทาปริโยสานเณ อาปตฺติ
ปาราชิกสฺส. เกทกานุวตฺตกา ภิกฺขุ ยาวตฺติยํ สมณฺภาสนาย
นปฺปฏินิสฺสชฺชนฺติ, อาปตฺติ สงฺฆาทิสฺสสฺส. ปาปิกาย ทิฏฺฐิจฺยา
ยาวตฺติยํ สมณฺภาสนาย นปฺปฏินิสฺสชฺชติ, อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส.
กิจฺจาทิกรณปัจจุยว อิมว ปณฺจ อาปตฺติโย อาปชฺชติ.

ตา อาปตฺติโย จตฺตุนนํ วิปตฺตีนํ กติ วิปตฺติโย ภาชนฺติ
ฯเปฯ สตตุนนํ สมถานํ กติหิ สมเถหิ สมมุนฺติ. ตา อาปตฺติโย
จตฺตุนนํ วิปตฺตีนํ เทว วิปตฺติโย ภาชนฺติ; ลียา ลีลวิปตฺตี, ลียา
อาจารวิปตฺตี. สตตุนนํ อาปตฺติกฺขนฺธานํ ปณฺจหิ อาปตฺติกฺขนฺธเห
สงฺคหิตา; ลียา ปาราชิกาปตฺติกฺขนฺธเณ, ลียา สงฺฆาทิสฺสสาปตฺติกฺ-
ขนฺธเณ, ลียา อุลลจฺจุยวปตฺติกฺขนฺธเณ, ลียา ปาจิตฺติยาปตฺติกฺขนฺธเณ,
ลียา ทุกฺกภฺวาปตฺติกฺขนฺธเณ. จนนํ อาปตฺติสมฺภูจฺจานานํ เอเกน
สมฺภูจฺจเณน สมฺภูจฺจนฺติ; กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ
สมฺภูจฺจนฺติ. จตฺตุนนํ อธิกรณานัม อาปตฺตาทิกรณัม. สตตุนนํ สมถานํ
ตีหิ สมเถหิ สมมุนฺติ; ลียา สมมุขาวินเยน จ ปฏินฺณวาทกรณเณน
จ, ลียา สมมุขาวินเยน จ ตินฺนวตฺถการเกน จ.

หมดอายุ 26/05/2566

จเปตฺวา สตฺต อาปตฺติโย สตฺต อาปตฺติกฺขนฺธเ อาวเสสา
อาปตฺติโย จตฺตุนนํ วิปตฺตีนํ กติ วิปตฺติโย ภาชนฺติ. สตตุนนํ

อาปตติกฺขนุชานํ กติหิ อาปตติกฺขนุเชหิ สงฺคหิตา. จณฺ्हํ
 อาปตติสมฺมุจฺจานานํ กติหิ สมฺมุจฺจาเนหิ สมฺมุจฺจหนฺติ. จตฺตุนฺ्हํ
 อธิกรณานํ กตมํ อธิกรณํ. สตฺตุนฺ्हํ สมณานํ กติหิ สมณเณหิ
 สมฺมนฺติ. จเปตฺวา สตฺต อาปตติโย สตฺต อาปตติกฺขนุเช อวเสสา
 อาปตติโย จตฺตุนฺ्हํ วิปตฺตีนํ น กตมํ วิปตฺตี ภาชนฺติ. สตฺตุนฺ्हํ
 อาปตติกฺขนุชานํ น^๑ กตเมน อาปตติกฺขนุเชน สงฺคหิตา. จณฺ्हํ
 อาปตติสมฺมุจฺจานานํ น กตเมน สมฺมุจฺจาเนน สมฺมุจฺจหนฺติ. จตฺตุนฺ्हํ
 อธิกรณานํ น กตมํ อธิกรณํ. สตฺตุนฺ्हํ สมณานํ น กตเมน
 สมณเณ สมฺมนฺติ. ตํ กิสฺส เหตุ. จเปตฺวา สตฺต อาปตติโย
 สตฺต อาปตติกฺขนุเช นตฺถณฺณมา อาปตติโยติ.

อธิกรณปจฺจยวโร นิฏฺฐิตो ปณฺจโม.^๒

อนฺตรเปยฺยาลํ^๓ นิฏฺฐิตํ.

ตสฺสทฺททานํ

กติปฺจุจฺจา สมฺมุจฺจานา กตาปตฺติ ตเถว จ
 สมฺมุจฺจานา วิปตฺติ จ ตถาธิกรณเณ จาติ.

สมถเภท

๖. ปริยายวโร

[๒๙๒] วิวาทาธิกรณสูตร ก็ ปุพฺพวงฺคมํ, กติ จานานิ, กติ วตฺถุณิ, กติ ภูมียะ, กติ เหตุ, กติ มุลานิ, กติหากาเรหิ วิวาทิ, วิวาทาธิกรณํ กติหิ สมเถหิ สมมติ.

อนฺวาทาธิกรณสูตร ก็ ปุพฺพวงฺคมํ, กติ จานานิ, กติ วตฺถุณิ, กติ ภูมียะ, กติ เหตุ, กติ มุลานิ, กติหากาเรหิ อนฺวาทิ, อนฺวาทาธิกรณํ กติหิ สมเถหิ สมมติ.

อาปตฺตาทิกรณสูตร ก็ ปุพฺพวงฺคมํ, กติ จานานิ, กติ วตฺถุณิ, กติ ภูมียะ, กติ เหตุ, กติ มุลานิ, กติหากาเรหิ อาปตฺตํ อาปชฺชติ, อาปตฺตาทิกรณํ กติหิ สมเถหิ สมมติ.

กิจฺจาทิกรณสูตร ก็ ปุพฺพวงฺคมํ, กติ จานานิ, กติ วตฺถุณิ, กติ ภูมียะ, กติ เหตุ, กติ มุลานิ, กติหากาเรหิ กิจฺจํ ชายติ, กิจฺจาทิกรณํ กติหิ สมเถหิ สมมติ.

[๒๙๓] “วิวาทาธิกรณสูตร ก็ ปุพฺพวงฺคมนฺติ. โลโก ปุพฺพวงฺคโม, โทโส ปุพฺพวงฺคโม, โมโห ปุพฺพวงฺคโม, อโลโก ปุพฺพวงฺคโม, อโทโส ปุพฺพวงฺคโม, อโมโห ปุพฺพวงฺคโม. “กติ จานานีติ. อฏฺฐารส เกทกรวตฺถุณิ จานานิ. “กติ วตฺถุณีติ. อฏฺฐารส เกทกรวตฺถุณิ. “กติ ภูมียะติ. อฏฺฐารส เกทกรวตฺถุณิ ภูมียะ. “กติ เหตุติ. นว เหตุ, ตโย กุสฺสเหตุ, ตโย อกุสฺสเหตุ, ตโย อพฺยาगतเหตุ. “กติ มุลานีติ. ทฺวาทส มุลานิ. “กติหากาเรหิ วิวาทีติ. ทฺวีกาเรหิ วิวาทิ ฌมฺมทิกฺขิ วา, อฌมฺมทิกฺขิ วา. “วิวาทาธิกรณํ กติหิ

สมเถहि สมุมตீติ. วิวาทาธิกรณं ทวีहि สมเถहि สมุมติ สมุมขาวินเยน
จ เยภุยฺยสีกาย จ.

[๒๙๔] “อนุวาทาธิกรณสฺส ก็ ปุพฺพงฺคมนฺติ. โลโก ปุพฺพงฺคโม,
โทโส ปุพฺพงฺคโม, โมโห ปุพฺพงฺคโม, อโลโก ปุพฺพงฺคโม, อโทโส
ปุพฺพงฺคโม, อโมโห ปุพฺพงฺคโม. “กติ จานานีติ. จตฺสฺโส วิปตฺติโย
จานานิ. “กติ วตฺถุนีติ. จตฺสฺโส วิปตฺติโย วตฺถุนิ. “กติ ญฺมียเอติ.
จตฺสฺโส วิปตฺติโย ญฺมียอ. “กติ เหตุติ. นว เหตุ, ตโย กุสฺลเหตุ,
ตโย อกุสฺลเหตุ, ตโย อพฺยาगतเหตุ. “กติ มฺูลานีติ. จุทฺทส
มฺูลานิ. “กติหากาเรหิ อนุวตฺตตีติ. ทวีหากาเรหิ อนุวตฺติ วตฺถุโต
วา, อาปตฺติโต วา. “อนุวาทาธิกรณं กติहि สมเถहि สมุมตี่ติ.
อนุวาทาธิกรณं จตฺตฺติ สมเถहि สมุมติ; สมุมขาวินเยน จ, สติวินเยน
จ, อมฺุพฺพหวินเยน จ, ตสฺสปาปิยสีกาย จ.

[๒๙๕] “อาปตฺตฺตาธิกรณสฺส ก็ ปุพฺพงฺคมนฺติ. โลโก ปุพฺพงฺคโม,
โทโส ปุพฺพงฺคโม, โมโห ปุพฺพงฺคโม, อโลโก ปุพฺพงฺคโม, อโทโส
ปุพฺพงฺคโม, อโมโห ปุพฺพงฺคโม. “กติ จานานีติ. สตฺต อาปตฺติกฺ-
ขนฺธา จานานิ. “กติ วตฺถุนีติ. สตฺต อาปตฺติกฺขนฺธา วตฺถุนิ.
“กติ ญฺมียเอติ. สตฺต อาปตฺติกฺขนฺธา ญฺมียอ. “กติ เหตุติ. นว
เหตุ ตโย กุสฺลเหตุ ตโย อกุสฺลเหตุ ตโย อพฺยาगतเหตุ.” “กติ
มฺูลานีติ. จ อาปตฺติสมฺุฏฺจานานิ มฺูลานิ. “กติหากาเรหิ อาปตฺตี
อาปชฺชตี่ติ. จหากาเรหิ อาปตฺตี อาปชฺชติ อลชฺชิตา, อณฺณตา,
กุกฺกจฺจปกตตา,^๑ อกปฺปิเย กปฺปิยสณฺณิตา, กปฺปิเย อกปฺปิยสณฺณิตา
สตีสมฺุโสภา. “อาปตฺตฺตาธิกรณं กติहि สมเถहि สมุมตี่ติ. อาปตฺตฺตาธิกรณ

พิมพ์ที่ 267/5/2566

^๑ ส.,ฉ.,เท. จ เหตุ ตโย อกุสฺลเหตุ ตโย อพฺยาगतเหตุ. ^๒ อ. กุกฺกจฺจปกตตฺตา

ดีหิ สมเถหิ สมมติ สมมุขาวินเยน จ, ปฏิญญาตกรณเณ จ, []^๑
 ตินวตถารเกน จ.

[๒๔๖] “กิจจาธิกรณสฺส ก็ ปุพฺพงฺคมนฺติ. โลโก ปุพฺพงฺคโม,
 โทโส ปุพฺพงฺคโม, โมโห ปุพฺพงฺคโม, อโลโก ปุพฺพงฺคโม, อโทโส
 ปุพฺพงฺคโม, อโมโห ปุพฺพงฺคโม. “กติ จานานีติ. จตฺตาริ กมฺมานิ
 จานานิ. “กติ วตฺถุนีติ. จตฺตาริ กมฺมานิ วตฺถุนิ. “กติ ญฺมียะติ.
 จตฺตาริ กมฺมานิ ญฺมียะ. “กติ เหตุติ. นว เหตุ, ตโย กุสฺสเหตุ,
 ตโย อกุสฺสเหตุ, ตโย อพฺยาगतเหตุ. “กติ มฺลานีติ. เอกํ มฺลํ
 สงฺฆโม. “กติหากาเรหิ กิจจํ ชายตีติ. ทวีหากาเรหิ กิจจํ ชายติ
 ฌตฺตีโต วา, อปโลกนโต วา. “กิจจาธิกรณํ กติหิ สมเถหิ
 สมมตฺตีติ. กิจจาธิกรณํ เอเกน สมเถน สมมติ; สมมุขาวินเยน.

“กติ สมถาติ.^๒ สตฺต สมถา สมมุขาวินโย, สติวินโย, อมฺพห-
 วินโย, ปฏิญญาตกรณํ, เยภฺยุยสิกา, ตสฺสปาปิยสิกา, ตินวตถารโก.
 อีเม สตฺต สมถา.

“สียา อีเม สตฺต สมถา ทส สมถา โหนฺติ, ทส สมถา
 สตฺต สมถา โหนฺติ วตฺถวเสน ปริยาเยน, สียาติ.

กถญจ สียา. วิวาทาธิกรณสฺส เทว สมถา, อนุวาทาธิกรณสฺส
 จตฺตาวโร สมถา, อาปตฺตาทิกรณสฺส ตโย สมถา, กิจจาธิกรณสฺส
 เอโก สมโธ. เอวํ อีเม สตฺต สมถา ทส สมถา โหนฺติ, ทส
 สมถา สตฺต สมถา โหนฺติ วตฺถวเสน ปริยาเยน.

ปริยายวโร นิฏฺฐิตो จญฺโจะ.

^๑ ส.จ. เอตฺถนฺตเร สมมุขาวินเยน จาติ อีเม ปาจา ทิสฺสนฺติ.

^๒ ส.จ.,ท.,อ. อิตฺติสทฺโท น ทิสฺสนฺติ.

๗. สาธารณวโร

[๒๙๗] กติ สมถา วิวาทาธิกรณสุส สาธารณา, กติ สมถา วิวาทาธิกรณสุส อสาธารณา. กติ สมถา อนุวาทาธิกรณสุส สาธารณา, กติ สมถา อนุวาทาธิกรณสุส อสาธารณา. กติ สมถา อาปตฺตาธิกรณสุส สาธารณา, กติ สมถา อาปตฺตาธิกรณสุส อสาธารณา. กติ สมถา กิจฺจาธิกรณสุส สาธารณา, กติ สมถา กิจฺจาธิกรณสุส อสาธารณา.

เทว สมถา วิวาทาธิกรณสุส สาธารณา สมมุขาวินโย, เยภุยฺยสิกา. ปญจ สมถา วิวาทาธิกรณสุส อสาธารณา สติวินโย, อมฺพุหฺวินโย, ปฏฺวิณฺณาทกรณํ, ตสฺสปาปิยสิกา, ตินฺนตฺถารโก.

จตฺตารो สมถา อนุวาทาธิกรณสุส สาธารณา สมมุขาวินโย, สติวินโย, อมฺพุหฺวินโย, ตสฺสปาปิยสิกา. ตโย สมถา อนุวาทาธิกรณสุส อสาธารณา เยภุยฺยสิกา, ปฏฺวิณฺณาทกรณํ, ตินฺนตฺถารโก.

ตโย สมถา อาปตฺตาธิกรณสุส สาธารณา สมมุขาวินโย, ปฏฺวิณฺณาทกรณํ, ตินฺนตฺถารโก. จตฺตารो สมถา อาปตฺตาธิกรณสุส อสาธารณา เยภุยฺยสิกา, สติวินโย, อมฺพุหฺวินโย, ตสฺสปาปิยสิกา.

เอโก สมโถ กิจฺจาธิกรณสุส สาธารโณ สมมุขาวินโย. จ สมถา กิจฺจาธิกรณสุส อสาธารณา เยภุยฺยสิกา, สติวินโย, อมฺพุหฺวินโย, ปฏฺวิณฺณาทกรณํ, ตสฺสปาปิยสิกา, ตินฺนตฺถารโก.

๘. ตพฺภากัถวาโร

[๒๙๘] กติ สมถา วิวาทาธิกรณสฺส ตพฺภากัถวา, กติ สมถา วิวาทาธิกรณสฺส อญฺญภากัถวา. กติ สมถา อญฺญาทาธิกรณสฺส ตพฺภากัถวา, กติ สมถา อญฺญาทาธิกรณสฺส อญฺญภากัถวา. กติ สมถา อาปตฺตาทิกรณสฺส ตพฺภากัถวา, กติ สมถา อาปตฺตาทิกรณสฺส อญฺญภากัถวา. กติ สมถา กิจฺจาทิกรณสฺส ตพฺภากัถวา, กติ สมถา กิจฺจาทิกรณสฺส อญฺญภากัถวา.

เทว สมถา วิวาทาธิกรณสฺส ตพฺภากัถวา สมฺมุขาวินโย, เยภุยฺยสิกา. ปญฺจ สมถา วิวาทาธิกรณสฺส อญฺญภากัถวา สติวินโย, อมฺพุพฺพหวินโย, ปฏฺวิญญาตกรณํ, ตสฺสปาปิยสิกา, ติณฺวตฺถารโก.

จตฺตารโ สมถา อญฺญาทาธิกรณสฺส ตพฺภากัถวา สมฺมุขาวินโย, สติวินโย, อมฺพุพฺพหวินโย, ตสฺสปาปิยสิกา. ตโย สมถา อญฺญาทาธิกรณสฺส อญฺญภากัถวา เยภุยฺยสิกา, ปฏฺวิญญาตกรณํ, ติณฺวตฺถารโก.

ตโย สมถา อาปตฺตาทิกรณสฺส ตพฺภากัถวา สมฺมุขาวินโย, ปฏฺวิญญาตกรณํ, ติณฺวตฺถารโก. จตฺตารโ สมถา อาปตฺตาทิกรณสฺส อญฺญภากัถวา เยภุยฺยสิกา, สติวินโย, อมฺพุพฺพหวินโย, ตสฺสปาปิยสิกา.

เอโก สมถอ กิจฺจาทิการณสฺส ตพฺภากัถโย สมฺมุขาวินโย. จ สมถา กิจฺจาทิการณสฺส อญฺญภากัถวา เยภุยฺยสิกา, สติวินโย, อมฺพุพฺพหวินโย, ปฏฺวิญญาตกรณํ, ตสฺสปาปิยสิกา, ติณฺวตฺถารโก.

๕. สมถา สมถสูตร สาธารณวโร

[๒๙๙] สมถา สมถสูตร สาธารณา, สมถา สมถสูตร
อสาธารณา, ลียา สมถา สมถสูตร สาธารณา, ลียา สมถา
สมถสูตร อสาธารณา.

กถํ ลียา สมถา สมถสูตร สาธารณา. กถํ ลียา สมถา
สมถสูตร อสาธารณา. เยภุยฺยสิกา สมมุขาวินยสูตร สาธารณา,
สตวิณยสูตร อมฺพุหวินยสูตร ปฏฺวิญญาตกรณสูตร ตสฺสปาปิยสิกาย
ติณฺวตฺถารกสฺส อสาธารณา.

สตวิณโย สมมุขาวินยสูตร สาธารโณ, อมฺพุหวินยสูตร
ปฏฺวิญญาตกรณสูตร ตสฺสปาปิยสิกาย ติณฺวตฺถารกสฺส เยภุยฺยสิกาย
อสาธารณโณ.

อมฺพุหวินโย สมมุขาวินยสูตร สาธารโณ, ปฏฺวิญญาตกรณสูตร
ตสฺสปาปิยสิกาย ติณฺวตฺถารกสฺส เยภุยฺยสิกาย สตวิณยสูตร
อสาธารณโณ.

ปฏฺวิญญาตกรณํ สมมุขาวินยสูตร สาธารณํ, ตสฺสปาปิยสิกาย
ติณฺวตฺถารกสฺส เยภุยฺยสิกาย สตวิณยสูตร อมฺพุหวินยสูตร อสาธารณํ.

ตสฺสปาปิยสิกา สมมุขาวินยสูตร สาธารณา, ติณฺวตฺถารกสฺส
เยภุยฺยสิกาย สตวิณยสูตร อมฺพุหวินยสูตร ปฏฺวิญญาตกรณสูตร
อสาธารณา.

ติณฺวตฺถารโก สมมุขาวินยสูตร สาธารโณ, เยภุยฺยสิกาย
สตวิณยสูตร อมฺพุหวินยสูตร ปฏฺวิญญาตกรณสูตร ตสฺสปาปิยสิกาย
อสาธารณโณ.

เอวํ สียา สมถา สมถสฺส สาธารณา, เอวํ สียา สมถา
สมถสฺส อสาธารณา.

สมถา สมถสฺส สาธารณาโร นิฏฺฐิตो นวโม.

๑๐. สมถา สมถสฺส ตพฺภากิยาโร

[๓๐๐] สมถา สมถสฺส ตพฺภากิยา, สมถา สมถสฺส
อณฺณภาคิยา, สียา สมถา สมถสฺส ตพฺภากิยา, สียา สมถา
สมถสฺส อณฺณภาคิยา.

กถํ สียา สมถา สมถสฺส ตพฺภากิยา. กถํ สียา สมถา
สมถสฺส อณฺณภาคิยา. เยภุญฺยสิกา สมมุขาวินยสฺส ตพฺภากิยา,
สตีวินยสฺส อมฺพุหวินยสฺส ปฏินฺณวาทกรณสฺส ตสฺสปาปิยสิกาย
ติณฺวตฺถารกสฺส อณฺณภาคิยา.

สตีวินโย สมมุขาวินยสฺส ตพฺภากิโย, อมฺพุหวินยสฺส
ปฏินฺณวาทกรณสฺส ตสฺสปาปิยสิกาย ติณฺวตฺถารกสฺส เยภุญฺยสิกาย
อณฺณภาคิโย.

อมฺพุหวินโย สมมุขาวินยสฺส ตพฺภากิโย, ปฏินฺณวาทกรณสฺส
ตสฺสปาปิยสิกาย ติณฺวตฺถารกสฺส เยภุญฺยสิกาย สตีวินยสฺส
อณฺณภาคิโย.

ปฏินฺณวาทกรณํ สมมุขาวินยสฺส ตพฺภากิโย, ตสฺสปาปิยสิกาย
ติณฺวตฺถารกสฺส เยภุญฺยสิกาย สตีวินยสฺส อมฺพุหวินยสฺส อณฺณภาคิโย.

ตสฺสปาปิยสิกา สมมุขาวินยสฺส ตพฺภากิยา, ติณฺวตฺถารกสฺส
เยภุญฺยสิกาย สตีวินยสฺส อมฺพุหวินยสฺส ปฏินฺณวาทกรณสฺส
อณฺณภาคิยา.

ติณวตถารโก สมมุขาวินยสฺส ตพฺภาคิโย, เยภุยฺยสิกาย
สตีวินยสฺส อมฺพุหฺวินยสฺส ปฏฺญิณฺณาตกรณสฺส ตสฺสปาปฺยสิกาย
อณฺณภาคิโย.

เอวํ สียา สมถา สมถสฺส ตพฺภาคิยา, เอวํ สียา สมถา
สมถสฺส อณฺณภาคิยา.

สมถา สมถสฺส ตพฺภาคิยาว่าโร นิฏฺฐิตโ ตสฺโม.

๑๑. สมถสมมุขาวินยวโร

[๓๐๑] สมโถ สมมุขาวินโย, สมมุขาวินโย สมโถ. สมโถ
เยภุยฺยสิกา, เยภุยฺยสิกา สมโถ. สมโถ สตีวินโย, สตีวินโย สมโถ.
สมโถ อมฺพุหฺวินโย, อมฺพุหฺวินโย สมโถ. สมโถ ปฏฺญิณฺณาตกรณํ,
ปฏฺญิณฺณาตกรณํ สมโถ. สมโถ ตสฺสปาปฺยสิกา, ตสฺสปาปฺยสิกา
สมโถ. สมโถ ติณวตถารโก, ติณวตถารโก สมโถ.

เยภุยฺยสิกา สตีวินโย อมฺพุหฺวินโย ปฏฺญิณฺณาตกรณํ ตสฺส-
ปาปฺยสิกา ติณวตถารโก, อิมะ สมถา สมถา, โน สมมุขาวินโย,
สมมุขาวินโย สมโถ เจว สมมุขาวินโย จ.

สตีวินโย อมฺพุหฺวินโย ปฏฺญิณฺณาตกรณํ ตสฺสปาปฺยสิกา
ติณวตถารโก สมมุขาวินโย, อิมะ สมถา สมถา, โน เยภุยฺยสิกา,
เยภุยฺยสิกา สมโถ เจว เยภุยฺยสิกา จ.

อมฺพุหฺวินโย ปฏฺญิณฺณาตกรณํ ตสฺสปาปฺยสิกา ติณวตถารโก
สมมุขาวินโย เยภุยฺยสิกา, อิมะ สมถา สมถา, โน สตีวินโย,
สตีวินโย สมโถ เจว สตีวินโย จ.

ปฏินฺญาตกรณํ ตสฺสปาปิยสิกา ตินฺหวตฺถารโก สมฺมุขาวินโย
 เยภุยฺยสิกา สติวินโย, อิมํ สมถา สมถา, โน อมฺพุหฺวินโย,
 อมฺพุหฺวินโย สมโถ เจว อมฺพุหฺวินโย จ.

ตสฺสปาปิยสิกา ตินฺหวตฺถารโก สมฺมุขาวินโย เยภุยฺยสิกา
 สติวินโย อมฺพุหฺวินโย, อิมํ สมถา สมถา, โน ปฏินฺญาตกรณํ,
 ปฏินฺญาตกรณํ สมโถ เจว ปฏินฺญาตกรณญจ.

ตินฺหวตฺถารโก สมฺมุขาวินโย เยภุยฺยสิกา สติวินโย มฺพุหฺวินโย
 ปฏินฺญาตกรณํ, อิมํ สมถา สมถา, โน ตสฺสปาปิยสิกา,
 ตสฺสปาปิยสิกา สมโถ เจว ตสฺสปาปิยสิกา จ.

สมฺมุขาวินโย เยภุยฺยสิกา สติวินโย อมฺพุหฺวินโย ปฏินฺญาต-
 กรณํ ตสฺสปาปิยสิกา, อิมํ สมถา สมถา, โน ตินฺหวตฺถารโก,
 ตินฺหวตฺถารโก สมโถ เจว ตินฺหวตฺถารโก จ.

วินโย สมฺมุขาวินโย, สมฺมุขาวินโย วินโย. วินโย เยภุยฺยสิกา,
 เยภุยฺยสิกา วินโย. วินโย สติวินโย, สติวินโย วินโย. วินโย
 อมฺพุหฺวินโย, อมฺพุหฺวินโย วินโย. วินโย ปฏินฺญาตกรณํ,
 ปฏินฺญาตกรณํ วินโย. วินโย ตสฺสปาปิยสิกา, ตสฺสปาปิยสิกา
 วินโย. วินโย ตินฺหวตฺถารโก, ตินฺหวตฺถารโก วินโย.

“สมถสมฺมุขาวินยวาโร นิฏฺฐิตो เอกาทสโม.”^๑

๑๒. วินยวาโร^๒

[๓๐๒] วินโย สียา สมฺมุขาวินโย, สียา น สมฺมุขาวินโย,
 สมฺมุขาวินโย วินโย เจว สมฺมุขาวินโย จ.

พิมพ์ ๒๖/๐๕/๒๕๖๖

^{๑-๑} ส.,ฉ.,เท.,อ. อิมํ ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

^๒ ส. อยํ ปาโจ น ทิสฺสนฺติ.

วินโย สียา เยภุยฺยสิกา, สียา น เยภุยฺยสิกา, เยภุยฺยสิกา
วินโย เจว เยภุยฺยสิกา จ.

วินโย สียา สติวินโย, สียา น สติวินโย, สติวินโย วินโย
เจว สติวินโย จ.

วินโย สียา อมฺพุหฺวินโย, สียา น อมฺพุหฺวินโย, อมฺพุหฺวินโย
วินโย เจว อมฺพุหฺวินโย จ.

วินโย สียา ปฏินฺณาทกฺกรณํ, สียา น ปฏินฺณาทกฺกรณํ,
ปฏินฺณาทกฺกรณํ วินโย เจว ปฏินฺณาทกฺกรณญจ.

วินโย สียา ตสฺสปาปฺยสิกา, สียา น ตสฺสปาปฺยสิกา,
ตสฺสปาปฺยสิกา วินโย เจว ตสฺสปาปฺยสิกา จ.

วินโย สียา ตินฺวตฺถารโก, สียา น ตินฺวตฺถารโก,
ตินฺวตฺถารโก วินโย เจว ตินฺวตฺถารโก จ.

วินยวโร นิฏฺฐิตโ ต ทฺวาทสโม.

๑๓. กุสลาโร

[๓๐๓] สมฺมุขาวินโย กุสโล อกุสโล อพฺยากโต. เยภุยฺยสิกา
กุสลา อกุสลา อพฺยากตา. สติวินโย กุสโล อกุสโล อพฺยากโต.
อมฺพุหฺวินโย กุสโล อกุสโล อพฺยากโต. ปฏินฺณาทกฺกรณํ กุสลํ
อกุสลํ อพฺยากตํ. ตสฺสปาปฺยสิกา กุสลา อกุสลา อพฺยากตา.
ตินฺวตฺถารโก กุสโล อกุสโล อพฺยากโต. สมฺมุขาวินโย สียา
กุสโล, สียา อพฺยากโต, นตฺถิ สมฺมุขาวินโย อกุสโล. เยภุยฺยสิกา
สียา กุสลา, สียา อกุสลา, สียา อพฺยากตา. สติวินโย สียา
กุสโล, สียา อกุสโล, สียา อพฺยากโต. อมฺพุหฺวินโย สียา กุสโล,

สียา อกุสโล, สียา อพฺยาคโต. ปฏิญญาตกรณํ สียา กุสลํ, สียา
อกุสลํ, สียา อพฺยาคตํ. ตสฺสปาปิยสิกา สียา กุสลา, สียา
อกุสลา, สียา อพฺยาคตา. ตินวตฺถารโก สียา กุสโล, สียา
อกุสโล, สียา อพฺยาคโต.

วิวาทาธิกรณํ กุสลํ อกุสลํ อพฺยาคตํ. อนฺวาทาธิกรณํ กุสลํ
อกุสลํ อพฺยาคตํ. อาปตฺตาทิกรณํ กุสลํ อกุสลํ อพฺยาคตํ.
กิจฺจาทิกรณํ กุสลํ อกุสลํ อพฺยาคตํ. วิวาทาธิกรณํ สียา กุสลํ,
สียา อกุสลํ, สียา อพฺยาคตํ. อนฺวาทาธิกรณํ สียา กุสลํ, สียา
อกุสลํ, สียา อพฺยาคตํ. อาปตฺตาทิกรณํ สียา อกุสลํ, สียา
อพฺยาคตํ. นตฺถิ อาปตฺตาทิกรณํ กุสลํ. กิจฺจาทิกรณํ สียา กุสลํ,
สียา อกุสลํ, สียา อพฺยาคตํ.

กุสลาโร นิฏฺฐิตो เตรสโม.

๑๔. จกุกเปยยาโล ยตถวโร^๑

[๓๐๔] ยตฺถ เยภุญฺยสิกา ลพฺภติ, ตตฺถ สมฺมุขาวินโย ลพฺภติ,
ยตฺถ สมฺมุขาวินโย ลพฺภติ, ตตฺถ เยภุญฺยสิกา ลพฺภติ, น
ตตฺถ สติวินโย ลพฺภติ, น ตตฺถ อมฺพุหฺวินโย ลพฺภติ, น ตตฺถ
ปฏิญญาตกรณํ ลพฺภติ, น ตตฺถ ตสฺสปาปิยสิกา ลพฺภติ, น
ตตฺถ ตินวตฺถารโก ลพฺภติ.

ยตฺถ สติวินโย ลพฺภติ, ตตฺถ สมฺมุขาวินโย ลพฺภติ, ยตฺถ
สมฺมุขาวินโย ลพฺภติ, ตตฺถ สติวินโย ลพฺภติ, น ตตฺถ อมฺพุหฺวินโย

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ จ.มหา. ยตถวโร ปุจฉาวโร, อ. อิม ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

ลพฺภติ, น ตตฺถ ปฏฺยวาทกรณํ ลพฺภติ, น ตตฺถ ตสฺส-
 ปาปิยสิกา ลพฺภติ, น ตตฺถ ตินฺวตฺถารโก ลพฺภติ, น ตตฺถ
 เยภุยฺยสิกา ลพฺภติ.

ยตฺถ อมฺพุหฺวินโย ลพฺภติ, ตตฺถ สมฺมุขาวินโย ลพฺภติ,
 ยตฺถ สมฺมุขาวินโย ลพฺภติ, ตตฺถ อมฺพุหฺวินโย ลพฺภติ, น ตตฺถ
 ปฏฺยวาทกรณํ ลพฺภติ, น ตตฺถ ตสฺสปาปิยสิกา ลพฺภติ,
 น ตตฺถ ตินฺวตฺถารโก ลพฺภติ, น ตตฺถ เยภุยฺยสิกา ลพฺภติ,
 น ตตฺถ สติวินโย ลพฺภติ.

ยตฺถ ปฏฺยวาทกรณํ ลพฺภติ, ตตฺถ สมฺมุขาวินโย ลพฺภติ,
 ยตฺถ สมฺมุขาวินโย ลพฺภติ, ตตฺถ ปฏฺยวาทกรณํ ลพฺภติ,
 น ตตฺถ ตสฺสปาปิยสิกา ลพฺภติ, น ตตฺถ ตินฺวตฺถารโก ลพฺภติ,
 น ตตฺถ เยภุยฺยสิกา ลพฺภติ, น ตตฺถ สติวินโย ลพฺภติ,
 น ตตฺถ อมฺพุหฺวินโย ลพฺภติ.

ยตฺถ ตสฺสปาปิยสิกา ลพฺภติ, ตตฺถ สมฺมุขาวินโย ลพฺภติ,
 ยตฺถ สมฺมุขาวินโย ลพฺภติ, ตตฺถ ตสฺสปาปิยสิกา ลพฺภติ,
 น ตตฺถ ตินฺวตฺถารโก ลพฺภติ, น ตตฺถ เยภุยฺยสิกา ลพฺภติ,
 น ตตฺถ สติวินโย ลพฺภติ, น ตตฺถ อมฺพุหฺวินโย ลพฺภติ,
 น ตตฺถ ปฏฺยวาทกรณํ ลพฺภติ.

ยตฺถ ตินฺวตฺถารโก ลพฺภติ, ตตฺถ สมฺมุขาวินโย ลพฺภติ,
 ยตฺถ สมฺมุขาวินโย ลพฺภติ, ตตฺถ ตินฺวตฺถารโก ลพฺภติ,
 น ตตฺถ เยภุยฺยสิกา ลพฺภติ, น ตตฺถ สติวินโย ลพฺภติ,
 น ตตฺถ อมฺพุหฺวินโย ลพฺภติ, น ตตฺถ ปฏฺยวาทกรณํ ลพฺภติ,
 น ตตฺถ ตสฺสปาปิยสิกา ลพฺภติ.

ยตุถ เยภุยฺยสิกา, ตตุถ สมมุขาวินโย, ยตุถ สมมุขาวินโย,
ตตุถ เยภุยฺยสิกา, น ตตุถ สติวินโย, น ตตุถ อมฺพุหฺวินโย,
น ตตุถ ปฏฺยญาตกรณํ, น ตตุถ ตสฺสปาปิยสิกา, น ตตุถ
ติณวตฺถารโก.

ยตุถ สติวินโย, ตตุถ สมมุขาวินโย, ยตุถ สมมุขาวินโย,
ตตุถ สติวินโย, น ตตุถ อมฺพุหฺวินโย, น ตตุถ ปฏฺยญาตกรณํ,
น ตตุถ ตสฺสปาปิยสิกา, น ตตุถ ตติณวตฺถารโก, น ตตุถ
เยภุยฺยสิกา. (สมมุขาวินยํ กาทฺถุน มฺลํ) ๔เปฯ

ยตุถ ตติณวตฺถารโก, ตตุถ สมมุขาวินโย, ยตุถ สมมุขาวินโย,
ตตุถ ตติณวตฺถารโก, น ตตุถ เยภุยฺยสิกา, น ตตุถ สติวินโย,
น ตตุถ อมฺพุหฺวินโย, น ตตุถ ปฏฺยญาตกรณํ, น ตตุถ
ตสฺสปาปิยสิกา.

จกฺกเปยฺยาโล ยตุถวโร นิฏฺฐิตो จุทฺทสโม.

๑๕. สมยวโร^๑ วิสชชชนาวาโร^๒

[๓๐๕] ยสฺมี สมเย สมมุขาวินเยน จ เยภุยฺยสิกาย จ
อธิกรณํ รูปสมฺมตฺติ, ยตุถ เยภุยฺยสิกา ลพฺภตฺติ, ตตุถ สมมุขาวินโย
ลพฺภตฺติ, ยตุถ สมมุขาวินโย ลพฺภตฺติ, ตตุถ เยภุยฺยสิกา ลพฺภตฺติ,
น ตตุถ สติวินโย ลพฺภตฺติ, น ตตุถ อมฺพุหฺวินโย ลพฺภตฺติ, น
ตตุถ ปฏฺยญาตกรณํ ลพฺภตฺติ, น ตตุถ ตสฺสปาปิยสิกา ลพฺภตฺติ,
น ตตุถ ตติณวตฺถารโก ลพฺภตฺติ.

หมตอญ 26/05/2566

^๑ ส. สมยวโร, จ. มหา. สมถวโร ^๒ มหา. วิสชชชนาวาร, อ. อิม ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

ยสฺมี สมเย สมมุขาวินเยน จ สติวินเยน จ อธิกรณํ
 รูปสมมุติ, ยตถ สติวินโย ลพฺภติ, ตตถ สมมุขาวินโย ลพฺภติ,
 ยตถ สมมุขาวินโย ลพฺภติ, ตตถ สติวินโย ลพฺภติ, น ตตถ
 อมฺพุหฺวินโย ลพฺภติ, น ตตถ ปฏฺยญาตกรณํ ลพฺภติ, น ตตถ
 ตสฺสปาปิยสิกา ลพฺภติ, น ตตถ ตินฺวตฺถารโก ลพฺภติ, น ตตถ
 เยภฺยฺยสิกา ลพฺภติ.

ยสฺมี สมเย สมมุขาวินเยน จ อมฺพุหฺวินเยน จ อธิกรณํ
 รูปสมมุติ, ยตถ อมฺพุหฺวินโย ลพฺภติ, ตตถ สมมุขาวินโย
 ลพฺภติ, ยตถ สมมุขาวินโย ลพฺภติ, ตตถ อมฺพุหฺวินโย ลพฺภติ,
 น ตตถ ปฏฺยญาตกรณํ ลพฺภติ, น ตตถ ตสฺสปาปิยสิกา
 ลพฺภติ, น ตตถ ตินฺวตฺถารโก ลพฺภติ, น ตตถ เยภฺยฺยสิกา
 ลพฺภติ, น ตตถ สติวินโย ลพฺภติ.

ยสฺมี สมเย สมมุขาวินเยน จ ปฏฺยญาตกรณเณ จ อธิกรณํ
 รูปสมมุติ, ยตถ ปฏฺยญาตกรณํ ลพฺภติ, ตตถ สมมุขาวินโย
 ลพฺภติ, ยตถ สมมุขาวินโย ลพฺภติ, ตตถ ปฏฺยญาตกรณํ ลพฺภติ,
 น ตตถ ตสฺสปาปิยสิกา ลพฺภติ, น ตตถ ตินฺวตฺถารโก ลพฺภติ,
 น ตตถ เยภฺยฺยสิกา ลพฺภติ, น ตตถ สติวินโย ลพฺภติ,
 น ตตถ อมฺพุหฺวินโย ลพฺภติ.

ยสฺมี สมเย สมมุขาวินเยน จ ตสฺสปาปิยสิกาย จ อธิกรณํ
 รูปสมมุติ, ยตถ ตสฺสปาปิยสิกา ลพฺภติ, ตตถ สมมุขาวินโย
 ลพฺภติ, ยตถ สมมุขาวินโย ลพฺภติ, ตตถ ตสฺสปาปิยสิกา ลพฺภติ,
 น ตตถ ตินฺวตฺถารโก ลพฺภติ, น ตตถ เยภฺยฺยสิกา ลพฺภติ,
 น ตตถ สติวินโย ลพฺภติ, น ตตถ อมฺพุหฺวินโย ลพฺภติ,
 น ตตถ ปฏฺยญาตกรณํ ลพฺภติ.

ยสฺมี สมเย สมมุขาวินเยน จ ตินวตถารเกน จ อธิกรณํ
 รูปสมมุตติ, ยตถ ตินวตถารโก ลพฺภติ, ตตถ สมมุขาวินโย
 ลพฺภติ, ยตถ สมมุขาวินโย ลพฺภติ, ตตถ ตินวตถารโก ลพฺภติ,
 น ตตถ เยภุยฺยสิกา ลพฺภติ, น ตตถ สติวินโย ลพฺภติ, น
 ตตถ อมฺพหฺวินโย ลพฺภติ, น ตตถ ปฏินฺนยาตกรณํ ลพฺภติ,
 น ตตถ ตสฺสปาปิยสิกา ลพฺภติ.

สมยวาโร^๑ นิฏฺฐิตो ปณฺณรสมโ.^๒

๑๖. สัมมัจจวาโร^๓

[๓๐๖] อธิกรณนฺติ วา สมถาติ วา อิเม ฅมฺมา สัมมัจจา,
 อุทาทุ วิสฺสัจจา, ลพฺภา จ อิเมสฺ^๔ ฅมฺมานํ วินิพฺภุชิตฺวา
 วินิพฺภุชิตฺวา นานาการณํ ปณฺญาเปตฺตุ.^๕

อธิกรณนฺติ วา สมถาติ วา อิเม ฅมฺมา สัมมัจจา, โน
 วิสฺสัจจา,^๖ ลพฺภา จ อิเมสฺ ฅมฺมานํ วินิพฺภุชิตฺวา วินิพฺภุชิตฺวา
 นานาการณํ ปณฺญาเปตฺตุนฺติ. “โส ‘มา เหวณฺติสฺส, วจฺนีโย
 อธิกรณนฺติ วา สมถาติ วา อิเม ฅมฺมา สัมมัจจา, โน
 วิสฺสัจจา, น จ ลพฺภา อิเมสฺ ฅมฺมานํ วินิพฺภุชิตฺวา วินิพฺภุชิตฺวา
 นานาการณํ ปณฺญาเปตฺตุ. ตํ กิสุส เหตุ. นนฺ วุตฺตํ ภควตา
 ‘จตุตาริมาณี ภิกฺขเว อธิกรณานิ, สตุต สมถา อธิกรณา สมเถहि

^๑ หมดอายุ 26/05/2566

ส.,ฉ.,มหา. สมถวาโร

^๓ อ. อัย ปาโจ น ทิสฺสติ.

^๔ ส.,ฉ.,เท.,อ.,มหา. ปณฺญาเปตฺตุนฺติ.

^๒ เท. อิเม ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

^๔ ส.,ฉ.,เท.,อ.,มหา. ปณิเมสฺ

^๖ ส.,ฉ.,เท.,อ.,มหา. วิสฺสัจจา, โน สัมมัจจา

สมฺมณฺติ, สมถา อธิกรณฺเหติ สมฺมณฺติ เอวํ อิมํ ธมฺมา สํสฺสฺจา
โน วิสํสฺสฺจา, น^๑ จ ลพฺภา อิมํสํ ธมฺมานํ วินิพฺภุชิตฺวา
วินิพฺภุชิตฺวา นานาการณํ ปญฺญาเปตฺตุนฺติ.

สํสฺสฺจวโร นิฏฺฐิตโตะ โสฬสโม.

๑๗. สมฺมณฺติวโร

[๓๐๗] วิวาทาธิการณํ กตฺติหิ สมเถหิ สมฺมณฺติ. อนุวาทาธิการณํ
กตฺติหิ สมเถหิ สมฺมณฺติ. อาปตฺตทาธิการณํ กตฺติหิ สมเถหิ สมฺมณฺติ.
กิจฺจาธิการณํ กตฺติหิ สมเถหิ สมฺมณฺติ.

วิวาทาธิการณํ ทฺวี่หิ สมเถหิ สมฺมณฺติ สมฺมุขาวินเยน จ
เยภฺยเยสํกาย จ.

อนุวาทาธิการณํ จตฺตฺหิ สมเถหิ สมฺมณฺติ สมฺมุขาวินเยน จ
สตีวินเยน จ อมฺพุทฺทวินเยน จ ตสฺสปาปิยสํกาย จ.

อาปตฺตทาธิการณํ ตีหิ สมเถหิ สมฺมณฺติ สมฺมุขาวินเยน จ
ปฏฺธิณฺณาตการณฺน จ ตินฺนวตฺถการณฺน จ.

กิจฺจาธิการณํ เอเกน สมเถน สมฺมณฺติ สมฺมุขาวินเยน.

วิวาทาธิการณญจ อนุวาทาธิการณญจ กตฺติหิ สมเถหิ สมฺมณฺติ.
วิวาทาธิการณญจ อนุวาทาธิการณญจ ปญฺจหิ สมเถหิ สมฺมณฺติ
สมฺมุขาวินเยน จ เยภฺยเยสํกาย จ สตีวินเยน จ อมฺพุทฺทวินเยน จ
ตสฺสปาปิยสํกาย จ.

วิวาทาธิกรณญจ อาปตฺตาทิกรณญจ กติหิ สมเถหิ สมมนฺติ.
 วิวาทาธิกรณญจ อาปตฺตาทิกรณญจ จตุหิ สมเถหิ สมมนฺติ
 สมมุขาวินเยน จ เยภุยุยสิกาย จ ปฏินฺญาตกรณเณ จ
 ตินฺวตฺถารเกน จ.

วิวาทาธิกรณญจ กิจฺจาทิกรณญจ กติหิ สมเถหิ สมมนฺติ.
 วิวาทาธิกรณญจ กิจฺจาทิกรณญจ ทฺวีหิ สมเถหิ สมมนฺติ
 สมมุขาวินเยน จ เยภุยุยสิกาย จ.

อนฺวาทาธิกรณญจ อาปตฺตาทิกรณญจ กติหิ สมเถหิ สมมนฺติ.
 อนฺวาทาธิกรณญจ อาปตฺตาทิกรณญจ จหิ สมเถหิ สมมนฺติ
 สมมุขาวินเยน จ สติวินเยน จ อมฺพุหฺวินเยน จ ปฏินฺญาต-
 กรณเณ จ ตสฺสปาปิยสิกาย จ ตินฺวตฺถารเกน จ.

อนฺวาทาธิกรณญจ กิจฺจาทิกรณญจ กติหิ สมเถหิ สมมนฺติ.
 อนฺวาทาธิกรณญจ กิจฺจาทิกรณญจ จตุหิ สมเถหิ สมมนฺติ
 สมมุขาวินเยน จ สติวินเยน จ อมฺพุหฺวินเยน จ ตสฺส-
 ปาปิยสิกาย จ.

อาปตฺตาทิกรณญจ กิจฺจาทิกรณญจ กติหิ สมเถหิ สมมนฺติ.
 อาปตฺตาทิกรณญจ กิจฺจาทิกรณญจ ตีหิ สมเถหิ สมมนฺติ
 สมมุขาวินเยน จ ปฏินฺญาตกรณเณ จ ตินฺวตฺถารเกน จ.

วิวาทาธิกรณญจ อนฺวาทาธิกรณญจ อาปตฺตาทิกรณญจ
 กติหิ สมเถหิ สมมนฺติ. วิวาทาธิกรณญจ อนฺวาทาธิกรณญจ
 อาปตฺตาทิกรณญจ สตฺตหิ สมเถหิ สมมนฺติ สมมุขาวินเยน จ
 เยภุยุยสิกาย จ สติวินเยน จ อมฺพุหฺวินเยน จ ปฏินฺญาตกรณเณ
 จ ตสฺสปาปิยสิกาย จ ตินฺวตฺถารเกน จ.

วิวาหาธิกรณญจ อนุวาหาธิกรณญจ กิจจาธิกรณญจ กติหิ
สมเถหิ สมฺมุนฺติ. วิวาหาธิกรณญจ อนุวาหาธิกรณญจ กิจจาธิ-
กรณญจ ปญฺจหิ สมเถหิ สมฺมุนฺติ สมฺมุขาวินเยน จ เยภุยฺยสีกาย
จ สติวินเยน จ อมฺพุหฺวินเยน จ ตสฺสปาปิยสีกาย จ.

[]^๑ วิวาหาธิกรณญจ อนุวาหาธิกรณญจ อาปตฺตาธิกรณญจ
กิจจาธิกรณญจ กติหิ สมเถหิ สมฺมุนฺติ. วิวาหาธิกรณญจ
อนุวาหาธิกรณญจ อาปตฺตาธิกรณญจ กิจจาธิกรณญจ สตฺตหิ
สมเถหิ สมฺมุนฺติ สมฺมุขาวินเยน จ เยภุยฺยสีกาย จ สติวินเยน จ
อมฺพุหฺวินเยน จ ปฏฺวิญญาตกรณฺเณน จ ตสฺสปาปิยสีกาย จ
ติณฺหวตฺถารเกน จ.

สมฺมุนฺติวโร^๒ นิฏฺฐิตฺโต สตฺตฺรสมฺ.

๑๘. สมฺมุนฺติ น สมฺมุนฺติวโร

[๓๐๘] วิวาหาธิกรณํ กติหิ สมเถหิ สมฺมุนฺติ กติหิ สมเถหิ
น สมฺมุนฺติ. อนุวาหาธิกรณํ ๔เปยฺ อาปตฺตาธิกรณํ ๔เปยฺ กิจจาธิกรณํ
กติหิ สมเถหิ สมฺมุนฺติ. กติหิ สมเถหิ น สมฺมุนฺติ.

วิวาหาธิกรณํ ทฺวี่หิ สมเถหิ สมฺมุนฺติ สมฺมุขาวินเยน จ
เยภุยฺยสีกาย จ, ปญฺจหิ สมเถหิ น สมฺมุนฺติ; สติวินเยน จ

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อิ.,มหา. เอตฺถนฺตเร อนุวาหาธิกรณญจ อาปตฺตาธิกรณญจ กิจจาธิกรณญจ
กติหิ สมเถหิ สมฺมุนฺติ. อนุวาหาธิกรณญจ อาปตฺตาธิกรณญจ กิจจาธิกรณญจ จหิ
สมเถหิ สมฺมุนฺติ; สมฺมุขาวินเยน จ สติวินเยน จ อมฺพุหฺวินเยน จ ปฏฺวิญญาตกรณฺเณน
จ ตสฺสปาปิยสีกาย จ ตินฺหวตฺถารเกน จาติ อิม ปาจา ทิสฺสนฺติ.

^๒ ฉ.,เท.,มหา. สมฺมุนฺติวโร, อิ. สมฺมุนฺติวาร์

อัมพุหวินเยน จ ปฏินฺญาตกรณน จ ตสฺสปาปิยสิกาย จ
ติณฺวตฺถารเกน จ.

อนฺวาทาธิกรณํ จตุหิ สมเถหิ สมฺมตฺติ สมฺมุขาวินเยน จ
สตีวินเยน จ อัมพุหวินเยน จ ตสฺสปาปิยสิกาย จ. ตีหิ
สมเถหิ น สมฺมตฺติ เยภุยุยสิกาย จ ปฏินฺญาตกรณน จ
ติณฺวตฺถารเกน จ.

อาปตฺตาทิกรณํ ตีหิ สมเถหิ สมฺมตฺติ สมฺมุขาวินเยน จ
ปฏินฺญาตกรณน จ ติณฺวตฺถารเกน จ. จตุหิ สมเถหิ น
สมฺมตฺติ เยภุยุยสิกาย จ สตีวินเยน จ อัมพุหวินเยน จ
ตสฺสปาปิยสิกาย จ.

กิจฺจาทิกรณํ เอเกน สมเถน สมฺมตฺติ สมฺมุขาวินเยน. จหิ
สมเถหิ น สมฺมตฺติ เยภุยุยสิกาย จ สตีวินเยน จ อัมพุหวินเยน
จ ปฏินฺญาตกรณน จ ตสฺสปาปิยสิกาย จ ติณฺวตฺถารเกน จ.

วิวาทาธิกรณญจ อนฺวาทาธิกรณญจ กติหิ สมเถหิ สมฺมนฺติ.
กติหิ สมเถหิ น สมฺมนฺติ. วิวาทาธิกรณญจ อนฺวาทาธิกรณญจ
ปญฺจหิ สมเถหิ สมฺมนฺติ สมฺมุขาวินเยน จ เยภุยุยสิกาย จ
สตีวินเยน จ อัมพุหวินเยน จ ตสฺสปาปิยสิกาย จ. ทวีหิ
สมเถหิ น สมฺมนฺติ ปฏินฺญาตกรณน จ ติณฺวตฺถารเกน จ.

วิวาทาธิกรณญจ อาปตฺตาทิกรณญจ กติหิ สมเถหิ สมฺมนฺติ.
กติหิ สมเถหิ น สมฺมนฺติ. วิวาทาธิกรณญจ อาปตฺตาทิกรณญจ
จตุหิ สมเถหิ สมฺมนฺติ สมฺมุขาวินเยน จ เยภุยุยสิกาย จ
ปฏินฺญาตกรณน จ ติณฺวตฺถารเกน จ. ตีหิ สมเถหิ น สมฺมนฺติ
สตีวินเยน จ อัมพุหวินเยน จ ตสฺสปาปิยสิกาย จ.

วิวาทาธิกรณญจ กิจจาธิกรณญจ กติหิ สมเถหิ สมฺมนฺติ.
 กติหิ สมเถหิ น สมฺมนฺติ. วิวาทาธิกรณญจ กิจจาธิกรณญจ
 ทวีหิ สมเถหิ สมฺมนฺติ สมฺมุขาวินเยน จ เยภุยุยสิกาย จ.
 ปญฺจหิ สมเถหิ น สมฺมนฺติ สติวินเยน จ อมฺพุหฺวินเยน จ
 ปฏฺญิณฺณาตกรณฺน จ ตสฺสปาปิยสิกาย จ ตินฺวตฺถารเกน จ.

อนฺวาทาธิกรณญจ อาปตฺตาทิกรณญจ กติหิ สมเถหิ สมฺมนฺติ.
 กติหิ สมเถหิ น สมฺมนฺติ. อนฺวาทาธิกรณญจ อาปตฺตาทิกรณญจ
 จหิ สมเถหิ สมฺมนฺติ สมฺมุขาวินเยน จ สติวินเยน จ อมฺพุหฺวินเยน
 จ ปฏฺญิณฺณาตกรณฺน จ ตสฺสปาปิยสิกาย จ ตินฺวตฺถารเกน จ.
 เอเกน สมเถน น สมฺมนฺติ เยภุยุยสิกาย.

อนฺวาทาธิกรณญจ กิจจาธิกรณญจ กติหิ สมเถหิ สมฺมนฺติ.
 กติหิ สมเถหิ น สมฺมนฺติ. อนฺวาทาธิกรณญจ กิจจาธิกรณญจ
 จตฺตูหิ สมเถหิ สมฺมนฺติ สมฺมุขาวินเยน จ สติวินเยน จ
 อมฺพุหฺวินเยน จ ตสฺสปาปิยสิกาย จ. ตีหิ สมเถหิ น สมฺมนฺติ
 เยภุยุยสิกาย จ ปฏฺญิณฺณาตกรณฺน จ ตินฺวตฺถารเกน จ.

อาปตฺตาทิกรณญจ กิจจาธิกรณญจ กติหิ สมเถหิ สมฺมนฺติ.
 กติหิ สมเถหิ น สมฺมนฺติ. อาปตฺตาทิกรณญจ กิจจาธิกรณญจ
 ตีหิ สมเถหิ สมฺมนฺติ สมฺมุขาวินเยน จ ปฏฺญิณฺณาตกรณฺน จ
 ตินฺวตฺถารเกน จ. จตฺตูหิ สมเถหิ น สมฺมนฺติ เยภุยุยสิกาย จ
 สติวินเยน จ อมฺพุหฺวินเยน จ ตสฺสปาปิยสิกาย จ.

อนฺวาทาธิกรณญจ อาปตฺตาทิกรณญจ สตฺตฺติ สมฺเถหิ สมฺมุนฺติ
 สมฺมุขาวินเยน จ เยภฺยุยฺสิกาย จ สติวินเยน จ อมฺพุหฺวินเยน จ
 ปฏฺวิญญาตกรณฺเณน จ ตสฺสปาปิยสิกาย จ ตินฺวตฺถารเกน จ.

วิวาทาธิกรณญจ อนฺวาทาธิกรณญจ กิจฺจาทิกรณญจ กตฺติหิ
 สมฺเถหิ สมฺมุนฺติ. กตฺติหิ สมฺเถหิ น สมฺมุนฺติ. วิวาทาธิกรณญจ
 อนฺวาทาธิกรณญจ กิจฺจาทิกรณญจ ปญฺจหิ สมฺเถหิ สมฺมุนฺติ
 สมฺมุขาวินเยน จ เยภฺยุยฺสิกาย จ สติวินเยน จ อมฺพุหฺวินเยน จ
 ตสฺสปาปิยสิกาย จ. ทฺวี่หิ สมฺเถหิ น สมฺมุนฺติ ปฏฺวิญญาตกรณฺเณน
 จ ตินฺวตฺถารเกน จ.

อนฺวาทาธิกรณญจ อาปตฺตาทิกรณญจ กิจฺจาทิกรณญจ กตฺติหิ
 สมฺเถหิ สมฺมุนฺติ. กตฺติหิ สมฺเถหิ น สมฺมุนฺติ. อนฺวาทาธิกรณญจ
 อาปตฺตาทิกรณญจ กิจฺจาทิกรณญจ จหิ สมฺเถหิ สมฺมุนฺติ
 สมฺมุขาวินเยน จ สติวินเยน จ อมฺพุหฺวินเยน จ ปฏฺวิญญาตกรณฺเณน
 จ ตสฺสปาปิยสิกาย จ ตินฺวตฺถารเกน จ เอเกน สมฺเถน น
 สมฺมุนฺติ เยภฺยุยฺสิกาย.

วิวาทาธิกรณญจ อนฺวาทาธิกรณญจ อาปตฺตาทิกรณญจ
 กิจฺจาทิกรณญจ กตฺติหิ สมฺเถหิ สมฺมุนฺติ. กตฺติหิ สมฺเถหิ น
 สมฺมุนฺติ. วิวาทาธิกรณญจ อนฺวาทาธิกรณญจ อาปตฺตาทิกรณญจ
 กิจฺจาทิกรณญจ สตฺตฺติ สมฺเถหิ สมฺมุนฺติ สมฺมุขาวินเยน จ
 เยภฺยุยฺสิกาย จ สติวินเยน จ อมฺพุหฺวินเยน จ ปฏฺวิญญาตกรณฺเณน
 จ ตสฺสปาปิยสิกาย จ ตินฺวตฺถารเกน จ.

สมฺมุนฺติ น สมฺมุนฺติวโร นิฏฺฐิตโ อฏฺฐารสโม.

๑๕. สมถาธิกรณวโร

[๓๐๙] สมถา สมเถहि สมฺมนฺติ. สมถา อธิกรณฺเหสิ สมฺมนฺติ.
อธิกรณา สมเถहि สมฺมนฺติ. อธิกรณา อธิกรณฺเหสิ สมฺมนฺติ.

สียา สมถา สมเถहि สมฺมนฺติ. สียา สมถา สมเถहि น
สมฺมนฺติ, สียา สมถา อธิกรณฺเหสิ สมฺมนฺติ, สียา สมถา อธิกรณฺเหสิ
น สมฺมนฺติ, สียา อธิกรณา สมเถहि สมฺมนฺติ, สียา อธิกรณา
สมเถहि น สมฺมนฺติ, สียา อธิกรณา อธิกรณฺเหสิ สมฺมนฺติ, สียา
อธิกรณา อธิกรณฺเหสิ น สมฺมนฺติ.

[๓๑๐] กถํ สียา สมถา สมเถहि สมฺมนฺติ. กถํ สียา
สมถา สมเถहि น สมฺมนฺติ. เยภุญฺยสึกา สมฺมุขาวินเยน สมฺมตฺติ,
สตีวินเยน น สมฺมตฺติ, อมฺพุทฺทวินเยน น สมฺมตฺติ, ปฏฺวิญฺญาตกรณฺเณ
น สมฺมตฺติ, ตสฺสปาปิยสึกาย น สมฺมตฺติ, ตินฺวตฺถารเกน น สมฺมตฺติ.

สตีวินโย สมฺมุขาวินเยน สมฺมตฺติ, อมฺพุทฺทวินเยน น สมฺมตฺติ,
ปฏฺวิญฺญาตกรณฺเณ น สมฺมตฺติ, ตสฺสปาปิยสึกาย น สมฺมตฺติ,
ตินฺวตฺถารเกน น สมฺมตฺติ, เยภุญฺยสึกาย น สมฺมตฺติ.

อมฺพุทฺทวินโย สมฺมุขาวินเยน สมฺมตฺติ, ปฏฺวิญฺญาตกรณฺเณ น
สมฺมตฺติ, ตสฺสปาปิยสึกาย น สมฺมตฺติ, ตินฺวตฺถารเกน น สมฺมตฺติ,
เยภุญฺยสึกาย น สมฺมตฺติ, สตีวินเยน น สมฺมตฺติ.

ปฏฺวิญฺญาตกรณํ สมฺมุขาวินเยน สมฺมตฺติ, ตสฺสปาปิยสึกาย
น สมฺมตฺติ, ตินฺวตฺถารเกน น สมฺมตฺติ, เยภุญฺยสึกาย น สมฺมตฺติ,
สตีวินเยน น สมฺมตฺติ, อมฺพุทฺทวินเยน น สมฺมตฺติ.

ตสฺสปาปิยสิกาย สมฺมุขาวินเยน สมฺมตฺติ, ตินฺวตฺถการเกน
น สมฺมตฺติ, เยภฺยุยสิกาย น สมฺมตฺติ, สติวินเยน น สมฺมตฺติ,
อมฺพุหฺวินเยน น สมฺมตฺติ, ปฏฺวิญญาตกรณฺเณน น สมฺมตฺติ.

ตินฺวตฺถการโก สมฺมุขาวินเยน สมฺมตฺติ, เยภฺยุยสิกาย น สมฺมตฺติ,
สติวินเยน น สมฺมตฺติ, อมฺพุหฺวินเยน น สมฺมตฺติ, ปฏฺวิญญาตกรณฺเณน
น สมฺมตฺติ, ตสฺสปาปิยสิกาย น สมฺมตฺติ. เอวํ สียา สมถา สมเถहि
สมฺมนฺตฺติ, เอวํ สียา สมถา สมเถहि น สมฺมนฺตฺติ.

[๓๑๑] กถํ สียา สมถา อธิกรณฺเหติ สมฺมนฺตฺติ. กถํ สียา
สมถา อธิกรณฺเหติ น สมฺมนฺตฺติ. สมฺมุขาวินโย วิวาทาธิกรณฺเณน
น^๑ สมฺมตฺติ, อนฺุวาทาธิกรณฺเณน น สมฺมตฺติ, อาปตฺตาทิกรณฺเณน
น สมฺมตฺติ, กิจฺจาทิกรณฺเณน สมฺมตฺติ.

เยภฺยุยสิกา วิวาทาธิกรณฺเณน น^๑ สมฺมตฺติ, อนฺุวาทาธิกรณฺเณน
น สมฺมตฺติ, อาปตฺตาทิกรณฺเณน น สมฺมตฺติ, กิจฺจาทิกรณฺเณน []^๒
สมฺมตฺติ.

สติวินโย วิวาทาธิกรณฺเณน น สมฺมตฺติ, อนฺุวาทาธิกรณฺเณน น
สมฺมตฺติ, อาปตฺตาทิกรณฺเณน น สมฺมตฺติ กิจฺจาทิกรณฺเณน []^๒ สมฺมตฺติ.

อมฺพุหฺวินโย วิวาทาธิกรณฺเณน น สมฺมตฺติ, อนฺุวาทาธิกรณฺเณน
น สมฺมตฺติ อาปตฺตาทิกรณฺเณน น สมฺมตฺติ, กิจฺจาทิกรณฺเณน []
สมฺมตฺติ.

ปฏฺวิญญาตกรณํ วิวาทาธิกรณฺเณน น สมฺมตฺติ, อนฺุวาทาธิกรณฺเณน
น สมฺมตฺติ, อาปตฺตาทิกรณฺเณน น^๑ สมฺมตฺติ, กิจฺจาทิกรณฺเณน []
สมฺมตฺติ.

^๑ อ. นสฺสโท น ทิสฺสติ.

^๒ อ. เอตฺถนฺตเร นสฺสโท ทิสฺสติ.

ตสฺสปาปิยสิกา วิวาทาธิกรณน น สมฺมตฺติ, อนุวาทาธิกรณน
น สมฺมตฺติ, อาปตฺตาทิกรณน น สมฺมตฺติ, กิจฺจาทิกรณน []^๑
สมฺมตฺติ.

ติณฺวตฺถการโก วิวาทาธิกรณน น สมฺมตฺติ, อนุวาทาธิกรณน
น สมฺมตฺติ, อาปตฺตาทิกรณน น สมฺมตฺติ, กิจฺจาทิกรณน []^๑
สมฺมตฺติ.

เอวํ สียา สมถา อธิกรณนํ สมฺมตฺติ, เอวํ สียา สมถา
อธิกรณนํ น สมฺมตฺติ.

[๓๑๒] กถํ สียา อธิกรณนํ สมถนํ สมฺมตฺติ. กถํ สียา
อธิกรณนํ สมถนํ น สมฺมตฺติ. วิวาทาธิกรณนํ สมฺมุขาวินเยน จ
เยภุญฺยสิกาย จ สมฺมตฺติ, สติวินเยน จ อมฺพุหฺวินเยน จ ปฏฺฏิญฺญาต-
กรณน จ ตสฺสปาปิยสิกาย จ ติณฺวตฺถการเกน จ น สมฺมตฺติ.

อนุวาทาธิกรณนํ สมฺมุขาวินเยน จ สติวินเยน จ อมฺพุหฺวินเยน
จ ตสฺสปาปิยสิกาย จ สมฺมตฺติ, เยภุญฺยสิกาย จ ปฏฺฏิญฺญาตกรณน
จ ติณฺวตฺถการเกน จ น สมฺมตฺติ.

อาปตฺตาทิกรณนํ สมฺมุขาวินเยน จ ปฏฺฏิญฺญาตกรณน จ
ติณฺวตฺถการเกน จ สมฺมตฺติ, เยภุญฺยสิกาย จ สติวินเยน จ
อมฺพุหฺวินเยน จ ตสฺสปาปิยสิกาย จ น สมฺมตฺติ.

กิจฺจาทิกรณนํ สมฺมุขาวินเยน สมฺมตฺติ, เยภุญฺยสิกาย จ
สติวินเยน จ อมฺพุหฺวินเยน จ ปฏฺฏิญฺญาตกรณน จ
ตสฺสปาปิยสิกาย จ ติณฺวตฺถการเกน จ น สมฺมตฺติ. เอวํ สียา

^๑ อ. เอตฺถนฺตเร นสฺสทฺโท ทิสฺสตี.

อธิกรณา สมเถहि สมฺมุนฺติ, เอวํ สียา อธิกรณา สมเถहि น
สมฺมุนฺติ.

[๓๑๓] กถํ สียา อธิกรณา อธิกรณฺเหติ สมฺมุนฺติ. กถํ สียา
อธิกรณา อธิกรณฺเหติ น สมฺมุนฺติ. วิวาทาธิกรณํ วิวาทาธิกรณน
น สมฺมุตติ, อนุวาทาธิกรณน น สมฺมุตติ, อาปตฺตาทิกรณน น
สมฺมุตติ, กิจฺจาทิกรณน สมฺมุตติ.

อนุวาทาธิกรณํ วิวาทาธิกรณน น สมฺมุตติ, อนุวาทาธิกรณน
น สมฺมุตติ, อาปตฺตาทิกรณน น สมฺมุตติ, กิจฺจาทิกรณน สมฺมุตติ.

อาปตฺตาทิกรณํ วิวาทาธิกรณน น สมฺมุตติ, อนุวาทาธิกรณน
น สมฺมุตติ, อาปตฺตาทิกรณน น สมฺมุตติ, กิจฺจาทิกรณน สมฺมุตติ.

กิจฺจาทิกรณํ วิวาทาธิกรณน น สมฺมุตติ, อนุวาทาธิกรณน
น สมฺมุตติ, อาปตฺตาทิกรณน น สมฺมุตติ, กิจฺจาทิกรณน สมฺมุตติ.
เอวํ สียา อธิกรณา อธิกรณฺเหติ สมฺมุนฺติ, เอวํ สียา อธิกรณา
อธิกรณฺเหติ น สมฺมุนฺติ.

ฉปี^๑ สมถา จตฺตารปี อธิกรณา สมฺมุขาวินเยน สมฺมุนฺติ,
สมฺมุขาวินโย น^๒ เกนจิ สมฺมุตติ.

สมถาธิกรณวาโร นิฏฺฐิตโต เอกุณวีสติโม.^๓

๒๐. สมุฏจาเปติวาโร^๔

[๓๑๔] วิวาทาธิกรณํ จตฺตุนํ อธิกรณานํ กตมํ อธิกรณํ
สมุฏฺจาเปติ. วิวาทาธิกรณํ จตฺตุนํ อธิกรณานํ น กตมํ อธิกรณํ

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อ. ฉาปี ^๒ อ. นสทุโท น ทิสฺสติ. ^๓ อ. อนุวีสติม

^๔ ส.,เท. สมุฏจาปนวาโร, ฉ.,มหา. สมุฏจาปนวาร, อ. อัย ปาโจ น ทิสฺสติ.

สมุจจาเปติ. อปัจ วิวาทาธิกรณปจฺจยา จตฺตารอฺปิ^๑ อธิกรณา
 ชายนฺติ. ยถากถํ วีย. อิตฺ ภิกฺขุ วิวทฺติ “ธมฺโมติ วา, “อธมฺโมติ
 วา, “วินโยติ วา, “อวินโยติ วา ภาสิตํ^๒ “ลปิตํ ตถาคเตนาติ วา,
 “อภาสิตํ อลปิตํ ตถาคเตนาติ วา, “อาจิณฺณ^๓ ตถาคเตนาติ วา,
 “อนาจิณฺณ ตถาคเตนาติ วา, “ปญฺญตฺตํ ตถาคเตนาติ วา,
 “อปฺปญฺญตฺตํ ตถาคเตนาติ วา, “อาปตฺตํ วา, “อนาปตฺตํ วา
 “ลหฺกกา อาปตฺตํ วา, “ครุกา อาปตฺตํ วา, “สาวเสสา อาปตฺตํ
 วา, “อนวเสสา อาปตฺตํ วา, “ทฺฐจฺจุลา อาปตฺตํ วา, “อทฺฐจฺจุลา
 อาปตฺตํ วา, ยํ ตตฺถ ภาณฺทํ กลโห วิคฺคโห วิวาทो
 นานาวาทो อญฺญถาวาทो วิปจฺจตฺตํ โวหาโร เมธกํ; อิทํ วุจฺจติ
 วิวาทาธิกรณํ. วิวาทาธิกรณํ สงฺฆโม วิวาทิ วิวาทาธิกรณํ, วิวาทมาโน
 อนฺวาทิ อนฺวาทาธิกรณํ, อนฺวาทมาโน อาปตฺตํ อาปชฺชติ
 อาปตฺตาทิกรณํ, ตาย อาปตฺตํ สงฺฆโม กมฺมํ กโรติ กิจฺจาธิกรณํ.
 เอวํ วิวาทาธิกรณปจฺจยา จตฺตารอฺปิ อธิกรณา ชายนฺติ.

[๓๑๕] อนฺวาทาธิกรณํ จตฺตํ อธิกรณานํ กตมํ อธิกรณํ
 สมุจจาเปติ. อนฺวาทาธิกรณํ จตฺตํ อธิกรณานํ น กตมํ อธิกรณํ
 สมุจจาเปติ. อปัจ อนฺวาทาธิกรณปจฺจยา จตฺตารอฺปิ อธิกรณา
 ชายนฺติ. ยถากถํ วีย. อิตฺ ภิกฺขุ ภิกฺขุ อนฺวาทฺติ สลวิปตฺตํ
 วา อาจารวิปตฺตํ วา ทิฏฺฐิวิปตฺตํ วา อาชีวิปตฺตํ วา, โย
 ตตฺถ อนฺวาทो อนฺวาทนา อนฺวลปนา อนฺภณนา อนฺสมปวงกตา
 อพฺภุสฺสหนตา อนฺพลปฺปทานํ; อิทํ วุจฺจติ อนฺวาทาธิกรณํ.

อนฺวาทาธิกรณํ สงฺโฆ วิวทติ วิวาทาธิกรณํ. วิวทมานो อนฺวาทิ
อนฺวาทาธิกรณํ. อนฺวทมานो อาปตฺตํ อาปชฺชติ อาปตฺตาทิกรณํ.
ตาย อาปตฺตติยา สงฺโฆ กมฺมํ กโรติ กิจฺจาธิกรณํ. เอวํ
อนฺวาทาธิกรณปจฺจยา จตฺตารोปี อธิกรณา ชายนฺติ.

[๓๑๖] อาปตฺตาทิกรณํ จตฺตุนํ อธิกรณานํ กตมํ อธิกรณํ
สมุฏฺจาเปติ. อาปตฺตาทิกรณํ จตฺตุนํ อธิกรณานํ น กตมํ อธิกรณํ
สมุฏฺจาเปติ. อปิจ อาปตฺตาทิกรณปจฺจยา จตฺตารोปี อธิกรณา
ชายนฺติ. ยถากถํ วีย. ปญฺจปี อาปตฺตติกฺขนฺธา อาปตฺตาทิกรณํ,
สตฺตปี อาปตฺตติกฺขนฺธา อาปตฺตาทิกรณํ; อิํ วุจฺจติ อาปตฺตาทิกรณํ.
อาปตฺตาทิกรณํ สงฺโฆ วิวทติ วิวาทาธิกรณํ. วิวทมานो อนฺวาทิ
อนฺวาทาธิกรณํ. อนฺวทมานो อาปตฺตํ อาปชฺชติ อาปตฺตาทิกรณํ,
ตาย อาปตฺตติยา สงฺโฆ กมฺมํ กโรติ กิจฺจาธิกรณํ. เอวํ
อาปตฺตาทิกรณปจฺจยา จตฺตารोปี อธิกรณา ชายนฺติ.

[๓๑๗] กิจฺจาธิกรณํ จตฺตุนํ อธิกรณานํ กตมํ อธิกรณํ
สมุฏฺจาเปติ. กิจฺจาธิกรณํ จตฺตุนํ อธิกรณานํ น กตมํ อธิกรณํ
สมุฏฺจาเปติ. อปิจ กิจฺจาธิกรณปจฺจยา จตฺตารोปี อธิกรณา ชายนฺติ.
ยถากถํ วีย. ยา สงฺฆสฺส กิจฺจยตา กรณียตา อปโลกนกมฺมํ
ฅตฺตติกมฺมํ ฅตฺตติทุตฺติยกมฺมํ ฅตฺตติจตฺตตฺถกมฺมํ; อิํ วุจฺจติ กิจฺจาธิกรณํ.
กิจฺจาธิกรณํ สงฺโฆ วิวทติ วิวาทาธิกรณํ, วิวทมานो อนฺวาทิ
อนฺวาทาธิกรณํ. อนฺวทมานो อาปตฺตํ อาปชฺชติ อาปตฺตาทิกรณํ;
ตาย อาปตฺตติยา สงฺโฆ กมฺมํ กโรติ กิจฺจาธิกรณํ. เอวํ
กิจฺจาธิกรณปจฺจยา จตฺตารोปี อธิกรณา ชายนฺติ.

๒๑. ภาชติวโร

[๓๑๘] วิวาทาธิกรณं จตุนุํ อธิกรณานํ กตมํ อธิกรณํ ภาชติ. กตมํ อธิกรณํ อุปนิสฺสิตํ. กตมํ อธิกรณํ ปริยาปนุํ. กตเมน อธิกรณেন สงฺคหิตํ.

อนฺุวาทาธิกรณं จตุนุํ อธิกรณานํ กตมํ อธิกรณํ ภาชติ. กตมํ อธิกรณํ อุปนิสฺสิตํ. กตมํ อธิกรณํ ปริยาปนุํ. กตเมน อธิกรณเณน สงฺคหิตํ.

อาปตฺตาทิกรณं จตุนุํ อธิกรณานํ กตมํ อธิกรณํ ภาชติ. กตมํ อธิกรณํ อุปนิสฺสิตํ. กตมํ อธิกรณํ ปริยาปนุํ. กตเมน อธิกรณเณน สงฺคหิตํ.

กิจฺจาทิกรณं จตุนุํ อธิกรณานํ กตมํ อธิกรณํ ภาชติ. กตมํ อธิกรณํ อุปนิสฺสิตํ. กตมํ อธิกรณํ ปริยาปนุํ. กตเมน อธิกรณเณน สงฺคหิตํ.

วิวาทาธิกรณं จตุนุํ อธิกรณานํ วิวาทาธิกรณํ ภาชติ. วิวาทาธิกรณํ อุปนิสฺสิตํ. วิวาทาธิกรณํ ปริยาปนุํ. วิวาทาธิกรณเณน สงฺคหิตํ.

อนฺุวาทาธิกรณं จตุนุํ อธิกรณานํ อนฺุวาทาธิกรณํ ภาชติ. อนฺุวาทาธิกรณํ อุปนิสฺสิตํ. อนฺุวาทาธิกรณํ ปริยาปนุํ. อนฺุวาทาธิกรณเณน สงฺคหิตํ.

อาปตฺตาทิกรณं จตุนุํ อธิกรณานํ อาปตฺตาทิกรณํ ภาชติ, หมดอายุ 26/05/2566 อาปตฺตาทิกรณํ อุปนิสฺสิตํ, อาปตฺตาทิกรณํ ปริยาปนุํ อาปตฺตาทิกรณเณน สงฺคหิตํ.

กิจจาธิกรณํ จตุนัน อธิกรณานํ กิจจาธิกรณํ ภาชติ,
กิจจาธิกรณํ อุปนิสฺสิตํ, กิจจาธิกรณํ ปริยาปนฺนํ, กิจจาธิกรณณ
สงฺคหิตํ.

[๓๑๙] วิวาทาธิกรณํ สตฺตุนัน^๑ สมถานํ กติ สมเถ ภาชติ.
กติ สมเถ อุปนิสฺสิตํ. กติ สมเถ ปริยาปนฺนํ. กติหิ สมเถหิ
สงฺคหิตํ กติหิ สมเถหิ สมฺมติ.

อนฺวาทาธิกรณํ ๗เปฯ อาปตฺตาทิกรณํ ๗เปฯ กิจจาธิกรณํ
สตฺตุนัน สมถานํ กติ สมเถ ภาชติ. กติ สมเถ อุปนิสฺสิตํ.
กติ สมเถ ปริยาปนฺนํ. กติหิ สมเถหิ สงฺคหิตํ. กติหิ สมเถหิ
สมฺมติ.

“วิวาทาธิกรณํ สตฺตุนัน สมถานํ เทว สมเถ ภาชติ, เทว
สมเถ อุปนิสฺสิตํ, เทว สมเถ ปริยาปนฺนํ, ทฺวิหิ สมเถหิ สงฺคหิตํ,
ทฺวิหิ สมเถหิ สมฺมติ; สมฺมุขาวินเยน จ เยภฺยฺยสึกาย จ.

อนฺวาทาธิกรณํ สตฺตุนัน สมถานํ จตฺตวโร สมเถ ภาชติ,
จตฺตวโร สมเถ อุปนิสฺสิตํ, จตฺตวโร สมเถ ปริยาปนฺนํ, จตฺตฺหิ
สมเถหิ สงฺคหิตํ, จตฺตฺหิ สมเถหิ สมฺมติ; สมฺมุขาวินเยน จ
สตีวินเยน จ อมฺพุหฺวินเยน จ ตสฺสปาปิยสึกาย จ.

อาปตฺตาทิกรณํ สตฺตุนัน สมถานํ ตโย สมเถ ภาชติ, ตโย
สมเถ อุปนิสฺสิตํ, ตโย สมเถ ปริยาปนฺนํ, ตีหิ สมเถหิ สงฺคหิตํ,
ตีหิ สมเถหิ สมฺมติ; สมฺมุขาวินเยน จ ปฏฺวิญญาทกรณณ จ
ติณฺวตฺตถารเกน จ.

หมดอายุ 26/05/2566

กิจจาธิกรณ์ สดุดนุหนํ สมถานํ เอกํ สมถํ ภาชติ, เอกํ สมถํ
อุปนิสฺสิตํ, เอกํ สมถํ ปริยาปนฺนํ, เอเกน สมเถน สงฺคหิตํ,
เอเกน สมเถน สมฺมตํ สมฺมุขาวินเยนาติ.

ภาชติวโร นิฏฺฐิตो เอกวีสติโม.

สมถเกโต นิฏฺฐิตो.

ตสฺสทุทานํ

อธิกรณ์ ปริยาปนฺน^๑

สมถา สาธารณิกา

สมถา สมฺมุขา เจว

ยตฺถสมยสํสฺสฺสา^๓

สมถาธิกรณญฺเจว

สาธารณา จ ภาคิยา

สมถสฺส ตพฺภาคิยา.

วินเย^๒ กุสเลน จ

สมฺมนฺติ น สมฺมนฺติ จ

สมฺมุจฺจํ ภาชนฺติ จาติ.

ขนุชกปุจฉาวารโ

[๓๒๐] อุปสมบทก์ ปุจฉิสสั สนิทานัง สนิทฺเทศัง,
สมุกฺกภูจฺปทานัง กติ อาปตฺติโย.
อุปสมบทก์ วิสฺสชฺชิสสั สนิทานัง สนิทฺเทศัง,
สมุกฺกภูจฺปทานัง เทว อาปตฺติโย.

อุโปสถัง ปุจฉิสสั สนิทานัง สนิทฺเทศัง,
สมุกฺกภูจฺปทานัง กติ อาปตฺติโย.
อุโปสถัง วิสฺสชฺชิสสั สนิทานัง สนิทฺเทศัง,
สมุกฺกภูจฺปทานัง ติสฺโส อาปตฺติโย.

วสฺสฺสนายิกัง ปุจฉิสสั สนิทานัง สนิทฺเทศัง,
สมุกฺกภูจฺปทานัง กติ อาปตฺติโย.
วสฺสฺสนายิกัง วิสฺสชฺชิสสั สนิทานัง สนิทฺเทศัง,
สมุกฺกภูจฺปทานัง เอกา อาปตฺติ.

ปวารณัง ปุจฉิสสั สนิทานัง สนิทฺเทศัง,
สมุกฺกภูจฺปทานัง กติ อาปตฺติโย.
ปวารณัง วิสฺสชฺชิสสั สนิทานัง สนิทฺเทศัง,
สมุกฺกภูจฺปทานัง ติสฺโส อาปตฺติโย.

จมฺมสณฺณตฺตัง ปุจฉิสสั สนิทานัง สนิทฺเทศัง,
สมุกฺกภูจฺปทานัง กติ อาปตฺติโย.
จมฺมสณฺณตฺตัง วิสฺสชฺชิสสั สนิทานัง สนิทฺเทศัง,
สมุกฺกภูจฺปทานัง ติสฺโส อาปตฺติโย.

เภสขั ปุจฉิสสั สนิทานั สนิหุเทสั,
สมุกกฏจปทานั กติ อาปตติโย.

เภสขั วิสฺสขฺชิสสั สนิทานั สนิหุเทสั,
สมุกกฏจปทานั ติสฺโส อาปตติโย.

กจันกั ปุจฉิสสั สนิทานั สนิหุเทสั,
สมุกกฏจปทานั กติ อาปตติโย.

กจันกั วิสฺสขฺชิสสั สนิทานั สนิหุเทสั,
สมุกกฏจปทานั นตฺถิ ตตฺถ อาปตติ.^๑

จีวรสมณุตฺตัม ปุจฉิสสั สนิทานั สนิหุเทสั,
สมุกกฏจปทานั กติ อาปตติโย.

จีวรสมณุตฺตัม วิสฺสขฺชิสสั สนิทานั สนิหุเทสั,
สมุกกฏจปทานั ติสฺโส อาปตติโย.

จมฺเปยฺยกั ปุจฉิสสั สนิทานั,
สนิหุเทสั, สมุกกฏจปทานั กติ อาปตติโย.

จมฺเปยฺยกั วิสฺสขฺชิสสั สนิทานั สนิหุเทสั,
สมุกกฏจปทานั เอกา อาปตติ.

โกสมพิกั^๒ ปุจฉิสสั สนิทานั สนิหุเทสั,
สมุกกฏจปทานั กติ อาปตติโย.

โกสมพิกั วิสฺสขฺชิสสั สนิทานั สนิหุเทสั,
สมุกกฏจปทานั เอกา อาปตติ.

^๑ อ. น กตมา อาปตติ, เอวฺมฺปริปิ.

^๒ ส.,ฉ.,เท.,อิ. โกสมพกั

กมฺมกฺขนฺธกํ ปุจฺฉิสฺสํ สนิทานํ สนิทฺทเทสํ,
สมฺภูกกฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺกํ กติ อापตฺติโย.

กมฺมกฺขนฺธกํ วิสฺสชฺชิสฺสํ สนิทานํ สนิทฺทเทสํ,
สมฺภูกกฺกฺกฺกฺกฺกฺกํ เอกา อापตฺติ.

ปาริวาสกํ ปุจฺฉิสฺสํ สนิทานํ สนิทฺทเทสํ,
สมฺภูกกฺกฺกฺกฺกฺกฺกํ กติ อापตฺติโย.

ปาริวาสกํ วิสฺสชฺชิสฺสํ สนิทานํ สนิทฺทเทสํ,
สมฺภูกกฺกฺกฺกฺกฺกฺกํ เอกา อापตฺติ.

สมฺภุจฺจํ ปุจฺฉิสฺสํ สนิทานํ สนิทฺทเทสํ,
สมฺภูกกฺกฺกฺกฺกฺกฺกํ กติ อापตฺติโย.

สมฺภุจฺจํ วิสฺสชฺชิสฺสํ สนิทานํ สนิทฺทเทสํ,
สมฺภูกกฺกฺกฺกฺกฺกฺกํ เอกา อापตฺติ.

สมถํ ปุจฺฉิสฺสํ สนิทานํ สนิทฺทเทสํ,,
สมฺภูกกฺกฺกฺกฺกฺกฺกํ กติ อापตฺติโย.

สมถํ วิสฺสชฺชิสฺสํ สนิทานํ สนิทฺทเทสํ,,
สมฺภูกกฺกฺกฺกฺกฺกฺกํ เทว อापตฺติโย.

ขุทฺทกาวตฺถกํ ปุจฺฉิสฺสํ สนิทานํ สนิทฺทเทสํ,
สมฺภูกกฺกฺกฺกฺกฺกฺกํ กติ อापตฺติโย.

ขุทฺทกาวตฺถกํ วิสฺสชฺชิสฺสํ สนิทานํ สนิทฺทเทสํ,
สมฺภูกกฺกฺกฺกฺกฺกฺกํ ติสฺโส อापตฺติโย.

เสนาสนํ ปุจฺฉิสฺสํ สนิทานํ สนิทฺทเทสํ,
สมฺภูกกฺกฺกฺกฺกฺกฺกํ กติ อापตฺติโย.

เสนาสนํ วิสฺสชฺชิสฺสํ สนิทานํ สนิทฺทเทสํ,
สมฺภูกกฺกฺกฺกฺกฺกฺกํ ติสฺโส อापตฺติโย.

สงฺฆเภทํ ปุจฺฉิสฺสํ สนิทานํ สนิทฺเทศํ,
สมฺภุกฺกญฺจปทานํ กติ อาปตฺติโย.

สงฺฆเภทํ วิสฺสชฺชิสฺสํ สนิทานํ สนิทฺเทศํ,
สมฺภุกฺกญฺจปทานํ เทว อาปตฺติโย.

สมาจารํ ปุจฺฉิสฺสํ สนิทานํ สนิทฺเทศํ,
สมฺภุกฺกญฺจปทานํ กติ อาปตฺติโย.

สมาจารํ วิสฺสชฺชิสฺสํ สนิทานํ สนิทฺเทศํ,
สมฺภุกฺกญฺจปทานํ เอกา อาปตฺติ.

จปนํ ปุจฺฉิสฺสํ สนิทานํ สนิทฺเทศํ,
สมฺภุกฺกญฺจปทานํ กติ อาปตฺติโย.

จปนํ วิสฺสชฺชิสฺสํ สนิทานํ สนิทฺเทศํ,
สมฺภุกฺกญฺจปทานํ เอกา อาปตฺติ.

ภิกฺขุณีชนธกํ ปุจฺฉิสฺสํ สนิทานํ สนิทฺเทศํ,
สมฺภุกฺกญฺจปทานํ กติ อาปตฺติโย.

ภิกฺขุณีชนธกํ วิสฺสชฺชิสฺสํ สนิทานํ สนิทฺเทศํ,
สมฺภุกฺกญฺจปทานํ เทว อาปตฺติโย.

ปญฺจสติกํ ปุจฺฉิสฺสํ สนิทานํ สนิทฺเทศํ,
สมฺภุกฺกญฺจปทานํ กติ อาปตฺติโย.

ปญฺจสติกํ วิสฺสชฺชิสฺสํ สนิทานํ สนิทฺเทศํ,
สมฺภุกฺกญฺจปทานํ นตฺถิ ตตฺถ อาปตฺติ.

สตฺตสติกํ ปุจฺฉิสฺสํ สนิทานํ สนิทฺเทศํ,
สมฺภุกฺกญฺจปทานํ กติ อาปตฺติโย.

สตฺตสตฺกํ วิสฺสชฺชิสฺสํ สนิทานํ สนิทฺทลํ,
สมุกฺกฏฐปทานํ นตฺถิ ตตฺถ อปตฺติตฺติ.

ขนฺธกปจฺจวาวโร นิฏฺฐิตो ปจฺจโม.^๑

ตตฺตทฺธานํ

อุปสมฺปทฺโปสธํ^๒
จมฺมภสฺสชฺชกคฺคินา^๔

โกสมฺพิกฺขนฺธกํ^๕ กมฺมํ
สมถา ขุทฺทกา เสนา
จปนํ ภิกฺขุณีนญจ^๗

วสฺสฺสนา ปวาราณา^๓
จีวรํ จมฺเปยฺยเกน จ.

ปาริวาสสมฺมจฺจยา
สงฺฆเภทสมาจา^๖
ปญฺจสตฺตสเสน จาติ.

^๑ สฺยา. ขนฺธกปจฺจวาวโร นิฏฺฐิตา ปจฺจมา.

^๓ ส.ฉ.เท.,อ.,มหา. ๒๖/๐๕/๒๕๖๖. วสฺสฺสนาเยกปวาราณา

^๕ ส.ฉ.เท. โกสมฺพิกฺขนฺธกํ

^๗ ส.ฉ.เท.,มหา. ภิกฺขุณีนญจ

^๒ ส.ฉ.เท.,อ. อุปสมฺปทฺโปสธ

^๔ ส.ฉ. จมฺมภสฺสชฺช กคฺคินา

^๖ ส.ฉ.เท.,อ. สงฺฆเภท สมาจาโร

เอกุตฺตริกนโย^๑

๑. เอกวาโร

[๓๒๑] “อาปตฺติกรา ฐมา ชานิตพฺพา. อนาปตฺติกรา ฐมา
ชานิตพฺพา. อาปตฺติ ชานิตพฺพา. อนาปตฺติ ชานิตพฺพา. ลหฺกา
อาปตฺติ ชานิตพฺพา. ครุกา อาปตฺติ ชานิตพฺพา. สาวเสสา
อาปตฺติ ชานิตพฺพา. อนวเสสา อาปตฺติ ชานิตพฺพา. ทุฏฺฐลฺลา
อาปตฺติ ชานิตพฺพา. อทุฏฺฐลฺลา อาปตฺติ ชานิตพฺพา. สปปฏิกมฺมา
อาปตฺติ ชานิตพฺพา. อปปฏิกมฺมา อาปตฺติ ชานิตพฺพา. เทสนาคามินี
อาปตฺติ ชานิตพฺพา. อเทสนาคามินี อาปตฺติ ชานิตพฺพา.
อนฺตรายิกา อาปตฺติ ชานิตพฺพา. อนนฺตรายิกา อาปตฺติ ชานิตพฺพา.
สาวชฺชปณฺณตฺติ อาปตฺติ ชานิตพฺพา. อนวชฺชปณฺณตฺติ อาปตฺติ
ชานิตพฺพา. กิริยโต สมฺภูจिता อาปตฺติ ชานิตพฺพา. อกิริยโต
สมฺภูจिता อาปตฺติ ชานิตพฺพา. กิริยากิริยโต สมฺภูจिता อาปตฺติ
ชานิตพฺพา. ปุพฺพาปตฺติ ชานิตพฺพา. อปฺราปตฺติ ชานิตพฺพา.
ปุพฺพาปตฺตীনํ อนฺตราปตฺติ ชานิตพฺพา. อปฺราปตฺตীনํ อนฺตราปตฺติ
ชานิตพฺพา. เทสิตา คณฺนุปคา อาปตฺติ ชานิตพฺพา. เทสิตา น
คณฺนุปคา อาปตฺติ ชานิตพฺพา. ปณฺณตฺติ ชานิตพฺพา. อนุปฺปณฺณตฺติ
ชานิตพฺพา. อนุปฺปนฺนปณฺณตฺติ ชานิตพฺพา. สพฺพตฺถปณฺณตฺติ
ชานิตพฺพา. ปเทสฺสปณฺณตฺติ ชานิตพฺพา. สาธารณฺปณฺณตฺติ
ชานิตพฺพา. อสาธารณฺปณฺณตฺติ ชานิตพฺพา. เอกโตปณฺณตฺติ
ชานิตพฺพา. อุกโตปณฺณตฺติ ชานิตพฺพา.

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ สฺยา. เอกุตฺตริกํ, เท. เอกุตฺตริกนยา, อิ. อัย ปาโจ น ทิสฺสตี.

ฤๅลลวชชา อาปตติ ชานิตพพา. อฤๅลลวชชา อาปตติ
 ชานิตพพา. คิหิปฏิสณญตฺตา อาปตติ ชานิตพพา. น คิหิ-
 ปฏิสณญตฺตา อาปตติ ชานิตพพา. นียตา อาปตติ ชานิตพพา.
 อนียตา อาปตติ ชานิตพพา. อาทิกโร ปุคฺคโล ชานิตพโพ.
 อนาทิกโร ปุคฺคโล ชานิตพโพ. อนิจฺจาปตฺติโก^๑ ปุคฺคโล ชานิตพโพ.
 อภินฺหาปตฺติโก ปุคฺคโล ชานิตพโพ. โจทโก ปุคฺคโล ชานิตพโพ.
 จุทิตโก ปุคฺคโล ชานิตพโพ. อธมฺมโจทโก ปุคฺคโล ชานิตพโพ.
 อธมฺมจุทิตโก ปุคฺคโล ชานิตพโพ. ธมฺมโจทโก ปุคฺคโล ชานิตพโพ.
 ธมฺมจุทิตโก ปุคฺคโล ชานิตพโพ. นียโต ปุคฺคโล ชานิตพโพ.
 อนียโต ปุคฺคโล ชานิตพโพ. ภพฺพาปตฺติโก^๒ ปุคฺคโล ชานิตพโพ.
 อภพฺพาปตฺติโก^๓ ปุคฺคโล ชานิตพโพ. อุกฺขิตตโก ปุคฺคโล ชานิตพโพ.
 อนุกฺขิตตโก ปุคฺคโล ชานิตพโพ. นาสิตโก ปุคฺคโล ชานิตพโพ.
 อนาสิตโก ปุคฺคโล ชานิตพโพ. สมานสํวาสโก ปุคฺคโล ชานิตพโพ.
 นานาสํวาสโก^๔ ปุคฺคโล ชานิตพโพ. ฐปนํ ชานิตพพฺพนฺติ.

เอกถวาโร^๕ นิฏฺฐิตโต.

ตสฺสทฺธานํ

กรา อาปตติ ลหฺกา
 ปฏิกกมฺมเทสฺนา จ

สาวเสสา จ ทุฏฺฐจุลฺลา
 อนฺตราวชชกิริยา.

^๑ ส.ฉ.,เท.,อ. อธิจฺจาปตฺติโก

^๒ ส.ฉ.,เท.,อ. ภพฺพาปตฺติโก

^๕ ส.สุยา.,ฉ.,อ.,มหา. เอกกํ นิฏฺฐิตํ

^๒ ส.ฉ.,เท.,อ. อภพฺพาปตฺติโก

^๔ ส.ฉ.,เท.,อ. อสมานสํวาสโก

^๖ ส.ฉ.,เท.,อ. วชชกิริยํ

กิริยากิริยา^๑ ปุพฺพา อนฺตรา คณฺหฺปคา
 ปณฺณตฺตานุปฺปนฺนา^๒ สพฺพา สาธารณา จ เอกโต.
 ทุฏฺฐจุลฺลา คิหิ นียตา จ อาทินิจฺจโจทโก^๓
 อธมฺมธมฺมนียโต อภพฺโพทฺธิตฺตนาสโก^๔
 สมานํ จปนญฺเจว อุทฺทหานํ เอกโต^๕ อิทฺตติ.

๒. ทุกวโร

[๓๒๒] อตฺถาปตฺติ สณฺณาวิโมกฺขา, อตฺถาปตฺติ น^๖ สณฺณาวิโมกฺขา. อตฺถาปตฺติ ลทฺธสฺมาปตฺติกสฺส. อตฺถาปตฺติ น ลทฺธสฺมาปตฺติกสฺส. อตฺถาปตฺติ สทฺธมฺมปฏฺิสนฺณุตฺตา, อตฺถาปตฺติ อสทฺธมฺมปฏฺิสนฺณุตฺตา. อตฺถาปตฺติ สปริกฺขารปฏฺิสนฺณุตฺตา, อตฺถาปตฺติ ปรปริกฺขารปฏฺิสนฺณุตฺตา. อตฺถาปตฺติ สปุคฺคฺลปฏฺิสนฺณุตฺตา, อตฺถาปตฺติ ปรปุคฺคฺลปฏฺิสนฺณุตฺตา. อตฺถิ สจฺจํ ภณฺนโต ครุํ อาปตฺติ อาปชฺชติ, อตฺถิ^๗ มุสา ภณฺนโต ลหุํ อาปตฺติ อาปชฺชติ. อตฺถิ มุสา ภณฺนโต ครุํ อาปตฺติ อาปชฺชติ, อตฺถิ สจฺจํ ภณฺนโต ลหุํ อาปตฺติ อาปชฺชติ. อตฺถาปตฺติ ภูมิกโต อาปชฺชติ, โน เวหาสคโต อตฺถาปตฺติ เวหาสคโต อาปชฺชติ, โน ภูมิกโต. อตฺถาปตฺติ นิกฺขมฺนโต อาปชฺชติ โน ปวิสฺนโต, อตฺถาปตฺติ ปวิสฺนโต อาปชฺชติ โน นิกฺขมฺนโต. อตฺถาปตฺติ อาทียนโต

^๑ ฉ., เท. กิริยากิริย

^๒ ส., ฉ., เท. ปณฺณตฺติ อนานุปฺปน, อ. ปณฺณตฺติ อนานุปฺปนนา

๓ ๒๖/๐๕/๒๕๖๖

^๓ ส., ฉ., เท., อ. ๓๒๒ กิริยาคิริยา จ อาทินิจฺจโจทโก ส., ฉ., เท., อ. อภพฺโพทฺธิตฺตนาสโก

^๔ ส., ฉ., เท., อ. เอกเก ^๕ ส., ฉ., เท. โน ^๖ ส., ฉ., เท., อ. อัย ปาโร น ทิสฺสติ.

อาปชชติ, อตฺถาปตฺติ อนาทิยนฺโต อาปชชติ. อตฺถาปตฺติ
 สมากิยนฺโต อาปชชติ, อตฺถาปตฺติ น สมากิยนฺโต อาปชชติ.
 อตฺถาปตฺติ กโรนฺโต อาปชชติ, อตฺถาปตฺติ น กโรนฺโต อาปชชติ.
 อตฺถาปตฺติ เทนฺโต อาปชชติ, อตฺถาปตฺติ น เทนฺโต อาปชชติ.
 []^๑ อตฺถาปตฺติ ปฏิกคณฺหนฺโต อาปชชติ, อตฺถาปตฺติ น
 ปฏิกคณฺหนฺโต อาปชชติ. อตฺถาปตฺติ ปริโกเคน อาปชชติ,
 อตฺถาปตฺติ น ปริโกเคน อาปชชติ. อตฺถาปตฺติ รตฺตี อาปชชติ,
 โน ทิवा, อตฺถาปตฺติ ทิवा อาปชชติ โน รตฺตี. อตฺถาปตฺติ
 อรุณฺคเค อาปชชติ, อตฺถาปตฺติ น อรุณฺคเค อาปชชติ. อตฺถาปตฺติ
 จินฺทนฺโต อาปชชติ, อตฺถาปตฺติ น จินฺทนฺโต อาปชชติ. อตฺถาปตฺติ
 จาเทนฺโต อาปชชติ, อตฺถาปตฺติ น จาเทนฺโต อาปชชติ. อตฺถาปตฺติ
 ธาเรนฺโต อาปชชติ, อตฺถาปตฺติ น ธาเรนฺโต อาปชชติ.

เทว อุโปสธา; จาตุทฺทสิโก จ ปณฺณรสิโก จ. เทว
 ปวาร์ณา; จาตุทฺทสิกา จ ปณฺณรสิกา จ. เทว กมฺมานิ;
 อปโลกนกมฺมํ ฅตฺติกมฺมํ. อปรานิปี เทว กมฺมานิ; ฅตฺติทฺตฺติยกมฺมํ
 ฅตฺติจตฺตฺตฺตฺกมฺมํ. เทว กมฺมวตฺถุณี; อปโลกนกมฺมสฺส วตฺถุ,
 ฅตฺติกมฺมสฺส วตฺถุ. อปรานิปี เทว กมฺมวตฺถุณี; ฅตฺติทฺตฺติยกมฺมสฺส
 วตฺถุ, ฅตฺติจตฺตฺตฺตฺกมฺมสฺส วตฺถุ. เทว กมฺมโทสา; อปโลกนกมฺมสฺส
 โทโส, ฅตฺติกมฺมสฺส โทโส. อปรานิปี เทว กมฺมโทสา; ฅตฺติทฺตฺติย-
 กมฺมสฺส โทโส, ฅตฺติจตฺตฺตฺตฺกมฺมสฺส โทโส. เทว กมฺมสมฺปตฺติโย;
 อปโลกนกมฺมสฺส สมฺปตฺติ, ฅตฺติกมฺมสฺส สมฺปตฺติ. อปรานิปี เทว

^๑ ส.,ฉ.,เท. เอตฺถนฺตเร อตฺถาปตฺติ เทเสนฺโต อาปชชติ, อตฺถาปตฺติ น เทเสนฺโต
 อาปชชตฺติ อิมะ ปาจา ทิสฺสนฺติ.

กมฺมสมฺปตฺติโย; ฅตฺติทุติยกมฺมสฺส สมฺปตฺติ, ฅตฺติจตุตฺถกมฺมสฺส สมฺปตฺติ. เทว นานาสํวาสกญฺมิโย; อตฺตนา วา อตฺตานํ นานาสํวาสกํ กโรติ, สมคฺโค วา นํ สงฺโฆ อุกฺขิปติ อทสฺสเน วา อปฺปฏิกมฺเม วา อปฺปฏินิสฺสคฺเค วา. เทว สมานสํวาสกญฺมิโย; อตฺตนา วา อตฺตานํ สมานสํวาสกํ กโรติ, สมคฺโค วา นํ สงฺโฆ อุกฺขิตํ โสสาเรติ อทสฺสเน วา อปฺปฏิกมฺเม วา อปฺปฏินิสฺสคฺเค วา.^๑

เทว ปาราชิกา; ภิกฺขุณฺณจ ภิกฺขุณฺนินฺณจ. เทว สงฺฆาทิสฺเสสา. เทว ฤลลจฺจา. เทว ปาจิตฺติยา. เทว ปาฏีเทสนียา. เทว ทุกฺกฏา. เทว ทุพฺภาสิตา ภิกฺขุณฺณจ ภิกฺขุณฺนินฺณจ. สตฺต อาปตฺติโย, สตฺต อาปตฺติกฺขนฺธา. ทฺวิหากาเรหิ สงฺโฆ ภิชฺชติ กมฺเมน วา สลากคาเหเน วา.

เทว ปุคฺคลา น อุปสมฺปาเทตพฺพา; อทฺธานหิโน องฺคหิโน. อปเรปี เทว ปุคฺคลา น อุปสมฺปาเทตพฺพา; วตฺถุวิปฺโน กรณ- ทุกฺกฏโก. อปเรปี เทว ปุคฺคลา น อุปสมฺปาเทตพฺพา; อปริปฺโป, ปริปฺโป^๒ โน จ ยาจติ. ทฺวินํ ปุคฺคลานํ นิสฺสาย น วตฺถพฺพํ; อลชฺชิสฺส จ พาลสฺส จ. ทฺวินํ ปุคฺคลานํ น นิสฺสโย ทาทพฺโพ; อลชฺชิสฺส จ ลชฺชโน จ น ยาจติ. ทฺวินํ ปุคฺคลานํ นิสฺสโย ทาทพฺโพ; พาลสฺส จ ลชฺชิสฺส จ ยาจติ. เทว ปุคฺคลา อภพฺพา อาปตฺตี อาปชฺชิตฺุ; พุทฺธา จ ปจฺเจกพุทฺธา จ. เทว ปุคฺคลา ภพฺพา อาปตฺตี อาปชฺชิตฺุ; ภิกฺขุ จ ภิกฺขุณฺิโย จ. เทว ปุคฺคลา

^๑ ส.จ.,เท. ทสฺสเน วา ปฏิกมฺเม วา ปฏินิสฺสคฺเค วา.

^๒ อ. สปริปฺโป

อภพพา สมฺมิจฺจ อปตฺตี อปชฺชิตฺ; ภิกฺขุ จ ภิกฺขุณีโย จ
 อริยปฺคฺคลา. เทว ปฺคฺคลา ภพพา สมฺมิจฺจ อปตฺตี อปชฺชิตฺ;
 ภิกฺขุ จ ภิกฺขุณีโย จ ปุณฺณชฺชา. เทว ปฺคฺคลา อภพพา สมฺมิจฺจ
 สาทิสาริ วตฺถุ อชฺฌาจริตฺ; ภิกฺขุ จ ภิกฺขุณีโย จ อริยปฺคฺคลา.
 เทว ปฺคฺคลา ภพพา สมฺมิจฺจ สาทิสาริ วตฺถุ อชฺฌาจริตฺ;
 ภิกฺขุ จ ภิกฺขุณีโย จ ปุณฺณชฺชา.

เทว ปฏิกโกสนา;^๑ กาเยน วา ปฏิกโกสติ, วาจา ย วา
 ปฏิกโกสติ. เทว นิสฺสารณา; อตฺถิ ปฺคฺคโล อปฺปตฺโต นิสฺสารณํ,
 ตมฺเจ สงฺฆे นิสฺสารเติ, เอกจฺเจ สุนิสฺสาริโต เอกจฺเจ
 ทุนฺนิสฺสาริโต. เทว โอสารณา; อตฺถิ ปฺคฺคโล อปฺปตฺโต โอสารณํ,
 ตมฺเจ สงฺฆे โอสารเติ, เอกจฺเจ โสสาริโต เอกจฺเจ โทสาริโต.
 เทว ปฏินฺณา; กาเยน วา ปฏินาหติ, วาจา ย วา ปฏินาหติ.
 เทว ปฏิกคฺหา; กาเยน วา ปฏิกคฺหาหติ, กายปฏิปพฺเพน วา
 ปฏิกคฺหาหติ. เทว ปฏิกฺเขปา; กาเยน วา ปฏิกฺเขปติ, วาจา ย
 วา ปฏิกฺเขปติ. เทว อุปฆาติกา; สิกฺขุปฆาติกา จ โภคฺอุปฆาติกา
 จ. เทว โจทนา; กาเยน วา โจเทติ, วาจา ย วา โจเทติ.

เทว กจินฺสฺส ปลิโพธา; อาวาสปลิโพโธ จ จีวรปลิโพโธ จ.
 เทว กจินฺสฺส อปลิโพธา; อาวาสอปลิโพโธ จ จีวรอปลิโพโธ จ.
 เทว จีวรานิ; คหปติกมฺมจ ปัสสฺสูลิกมฺมจ.^๒ เทว ปตฺตา; อโยปตฺโต จ
 มตฺตติกาปตฺโต จ. เทว มณฺฑลานิ; ติพฺพมยมฺมจ^๓ สีสมยมฺมจ. เทว
 ปตฺตสฺส อธิฏฺฐาณา; กาเยน วา อธิฏฺฐเติ, วาจา ย วา อธิฏฺฐเติ.
 เทว จีวรสฺส อธิฏฺฐาณา; กาเยน วา อธิฏฺฐเติ, วาจา ย

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.,เท.,อ. ปฏิกโกสนา ^๒ ส.,จ.,เท.,อ. ปัสสูลมฺมจ ^๓ ส.,จ.,เท.,อ. ติพฺพมฺม สีสมฺม

อธิฏเจติ. เทว วิกปฺปนา; สมมุขาวิกปฺปนา จ ปรมมุขาวิกปฺปนา
จ. เทว วินยา; ภิกฺขุณฺณจ ภิกฺขุณฺณินฺนจ. เทว เวณยิกา; ปณฺณตฺตณฺจ
ปณฺณตฺตานุโลมณฺจ. เทว วินยสฺส สลฺเลขา; อกปฺปิเย เสตฺตมาโต
กปฺปิเย มตฺตการิตา.

ทฺวิหากาเรหิ อาปตฺตี อาปชฺชติ; กาเยน วา อาปชฺชติ,
วากาย วา อาปชฺชติ. ทฺวิหากาเรหิ อาปตฺติยา วุฏฺฐาติ; กาเยน
วา วุฏฺฐาติ, วากาย วา วุฏฺฐาติ. เทว ปริวาสา; ปฏฺิจฺจนฺนปริวาโส
จ อปฺปฏฺิจฺจนฺนปริวาโส จ. อปเรปิ เทว ปริวาสา; สฺสทฺธนฺตปริวาโส
จ สโมธานปริวาโส จ. เทว มานตฺตา; ปฏฺิจฺจนฺนมานตฺตณฺจ
อปฺปฏฺิจฺจนฺนมานตฺตณฺจ. อปเรปิ เทว มานตฺตา; ปกฺขมานตฺตณฺจ
สโมธานมานตฺตณฺจ, ทฺวินฺนํ ปุคฺคลานํ รตฺติจฺเจโท; ปาริวาสิกสฺส
จ มานตฺตจาริกสฺส จ.

เทว อนาทริยานิ; ปุคฺคลานาทริยณฺจ ฐมฺมานาทริยณฺจ. เทว
โลณานิ; ชาติมยณฺจ ขาริมยณฺจ. อปรานิปี เทว โลณานิ;
สามุทฺทณฺจ กาฬโลณณฺจ. อปรานิปี เทว โลณานิ สินฺทธวณฺจ
อุพฺภิกทณฺจ. อปรานิปี เทว โลณานิ; โรมกณฺจ ปกฺขลลกณฺจ.
เทว ปริโกคา; อพฺภนฺตรปริโกโค จ พาหิรปริโกโค จ. เทว
อกุโกสา; หีโน จ อกุโกโส อุกฺกฏฺโจ จ อกุโกโส. ทฺวิหากาเรหิ
เปสฺสณฺณํ โหติ; ปิยกมฺยสฺส วา เกหาธิปฺปายสฺส วา. ทฺวิหากาเรหิ
คณฺโปกชนํ ปสวติ; นิมนฺตนโต วา วิณฺณตฺติโต วา. เทว
วสฺสฺสนายิกา; ปุริมิกา จ ปจฺฉิมิกา จ. เทว อธมฺมิกานิ
ปาติโมกฺขฏฺฐปฺพานิ; เทว ธมฺมิกานิ ปาติโมกฺขฏฺฐปฺพานิ.

เทว ปุคฺคลา พาลา; โย จ อนาคตํ ภารํ วหติ, โย จ
อนาคตํ ภารํ น วหติ. เทว ปุคฺคลา ปณฺชิตา; โย จ อนาคตํ

ภาร์ น วหติ, โย จ อาคติ ภาร์ วหติ. อปเรปี เทว ปุคฺคลา
 พาลา; โย จ อกปฺปิเย กปฺปียสญฺญี, โย จ กปฺปิเย อกปฺปียสญฺญี.
 เทว ปุคฺคลา ปณฺหิตา; โย จ อกปฺปิเย อกปฺปียสญฺญี, โย จ
 กปฺปิเย กปฺปียสญฺญี. อปเรปี เทว ปุคฺคลา พาลา; โย จ
 อนาปตฺติยา อาปตฺติสญฺญี, โย จ อาปตฺติยา อนาปตฺติสญฺญี.
 เทว ปุคฺคลา ปณฺหิตา; โย จ อาปตฺติยา อาปตฺติสญฺญี, โย จ
 อนาปตฺติยา อนาปตฺติสญฺญี. อปเรปี เทว ปุคฺคลา พาลา; โย จ
 อธฺมเม ธฺมมสญฺญี, โย จ ธฺมमे อธฺมมสญฺญี. เทว ปุคฺคลา
 ปณฺหิตา; โย จ อธฺมमे อธฺมมสญฺญี, โย จ ธฺมमे ธฺมมสญฺญี.
 อปเรปี เทว ปุคฺคลา พาลา; โย จ อวินฺเย วินยสญฺญี, โย จ
 วินฺเย อวินยสญฺญี. เทว ปุคฺคลา ปณฺหิตา; โย จ อวินฺเย
 อวินยสญฺญี, โย จ วินฺเย วินยสญฺญี.

ทฺวินฺนํ ปุคฺคลานํ อาสวา วทฺธนฺติ; โย จ น กุกฺกุจฺจายิตพฺพํ
 กุกฺกุจฺจายติ, โย จ กุกฺกุจฺจายิตพฺพํ น กุกฺกุจฺจายติ. ทฺวินฺนํ
 ปุคฺคลานํ อาสวา น วทฺธนฺติ; โย จ น กุกฺกุจฺจายิตพฺพํ น
 กุกฺกุจฺจายติ, โย จ กุกฺกุจฺจายิตพฺพํ กุกฺกุจฺจายติ. อปเรสมฺปิ
 ทฺวินฺนํ ปุคฺคลานํ อาสวา วทฺธนฺติ; โย จ อกปฺปิเย กปฺปียสญฺญี,
 โย จ กปฺปิเย อกปฺปียสญฺญี. ทฺวินฺนํ ปุคฺคลานํ อาสวา
 น วทฺธนฺติ; โย จ อกปฺปิเย อกปฺปียสญฺญี, โย จ กปฺปิเย
 กปฺปียสญฺญี. อปเรสมฺปิ ทฺวินฺนํ ปุคฺคลานํ อาสวา วทฺธนฺติ; โย
 จ อนาปตฺติยา อาปตฺติสญฺญี, โย จ อาปตฺติยา อนาปตฺติสญฺญี.
 ทฺวินฺนํ ปุคฺคลานํ อาสวา น วทฺธนฺติ; โย จ อนาปตฺติยา
 อนาปตฺติสญฺญี, โย จ อาปตฺติยา อาปตฺติสญฺญี. อปเรสมฺปิ
 ทฺวินฺนํ ปุคฺคลานํ อาสวา วทฺธนฺติ; โย จ อธฺมमे ธฺมมสญฺญี,

โย จ ฐมฺเม อฐมฺมสญฺญี. ทฺวินฺหนํ ปุคฺคลํ อาสวา น วทฺธมนฺติ;
 โย จ อฐมฺเม อฐมฺมสญฺญี, โย จ ฐมฺเม ฐมฺมสญฺญี. อปเรสมฺปิ
 ทฺวินฺหนํ ปุคฺคลํ อาสวา วทฺธมนฺติ; โย จ อวินเย วินยสญฺญี,
 โย จ วินเย อวินยสญฺญี. ทฺวินฺหนํ ปุคฺคลํ อาสวา น วทฺธมนฺติ;
 โย จ อวินเย อวินยสญฺญี, โย จ วินเย วินยสญฺญี.

ทูกวโร นิฏฺฐิตโ.

ตสฺสทฺททานํ

สญฺญา ลทฺธา จ สทฺฐมฺมา	ปริกฺขารธา จ ปุคฺคลา
สจฺจํ ญฺมิ นิกฺขมนฺโต	อาทียนฺโต สมาทียํ.
กโรหฺโต เทนฺโต คณฺหนฺโต	ปริโกเคน รตฺติ จ
อรุณา จินฺทํ ฉาเทนฺโต	ธาเรนฺโต จ อุโปสธา.
ปวารณา กมฺมาปฺรา	วตฺถุ อปฺรา โทสา จ
อปฺรา เทว จ สมฺปตฺติ	นानา สมานเมว จ.
ปาราชิ สงฺฆา ฤลฺลจฺจํ ^๒	ปาจิตฺติ ปาฏิเทสนี ^๓
ทูกกฺกฺวา ภาสิตถฺยเจว ^๔	สตฺต อาปตฺติขนฺธกา. ^๕
ภิชฺชติ อุปสมฺปทา	ตเถว อปฺเร ทฺเว
น วตฺถพฺพํ น ทาทพฺพํ	อภพฺพาภพฺพเมว จ.

^๑ ส.ฉ.มหา. ทูกา นิฏฺฐิตา, อ. อิม ปาฐา น ทิสฺสนติ.

^๒ อ. ฤลฺลจฺจยํ

^๓ ส.ฉ.เท. ปาราชิสงฺฆฤลฺลจฺจยปาจิตฺติ ปาฏิเทสนา, อ. ปาจิตฺติ ปาฏิเทสนี

^๔ ส.ฉ.เท.อ. ทูกภาสิตา เจว

ฉ.เท.ส.อ. สตฺต อาปตฺติขนฺธกา จ.

สมฺมิจฺจุ สาทิสารา จ	ปฏิกโกสา นิสารณา
โอสารณา ปฏินฺญา จ	ปฏิกคหา ปฏิกชิปา.
อุปฺมาติ โจทฺหา จ	กจิณา จ ทฺเว ตถา
จีวรา ปตฺตมณฺทลา	อริฏฺฏาณา ตถา ทฺเว. ^๑
วิกปฺปนา จ วินยา	เวณยิกา สเลกฺขกา ^๒
อาปชฺชติ จ วุฏฺฐาติ	ปริวาสาปเร ทฺเว. ^๓
เทว มานตฺตา อปเร จ	รตฺติจฺเจโท อนาทรि
เทว โลณา ตโย อปเร	ปริโกคา อุกโกสนา. ^๔
เปสฺสณํ จ คณา วสฺส ^๕	จปนา ภารกปฺปียา ^๖
อนาปตฺติ อธมฺเม จ ^๗	วินเย อาสเว ตถาติ.

๓. ติกวโร

[๓๒๓] อตฺถาปตฺติ ติฏฺฐนฺเต ภควติ อาปชฺชติ โน ปรินิพฺพุเต,
 อตฺถาปตฺติ ปรินิพฺพุเต ภควติ อาปชฺชติ โน ติฏฺฐนฺเต, อตฺถาปตฺติ
 ติฏฺฐนฺเตปิ ภควติ อาปชฺชติ ปรินิพฺพุเตปิ. อตฺถาปตฺติ กาเล
 อาปชฺชติ โน วิกาเล, อตฺถาปตฺติ วิกาเล อาปชฺชติ โน กาเล,
 อตฺถาปตฺติ กาเล เจว อาปชฺชติ วิกาเล จ. อตฺถาปตฺติ รตฺติ
 อาปชฺชติ โน ทิवा, อตฺถาปตฺติ ทิवा อาปชฺชติ โน รตฺติ,
 อตฺถาปตฺติ รตฺติญฺเจว อาปชฺชติ ทิवा จ. อตฺถาปตฺติ ทสวสฺโส

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อิ. ตเถว เทว. ^๒ ส.,ฉ.,เท.,อิ. เวณยิกา จ สลฺลเสขา ^๓ ส.,อิ. อปเร เทว.

^๔ ส.,ฉ.,เท.,อิ. ปริโกคกโกเสน จ. ^๕ ส.,เท. เปสฺสณโย จ คณาวสฺส, ฉ.,อิ. วสฺส

^๖ ส.,ฉ.,เท.,อิ. ภารกปฺปิย ^๗ ส.,ฉ.,เท.,อิ. อธมฺมธมา

อาปชฺชติ โน อุณหสวสฺโส, อตฺถาปตฺติ อุณหสวสฺโส อาปชฺชติ โน
 ทสวสฺโส, อตฺถาปตฺติ ทสวสฺโส เจว อาปชฺชติ อุณหสวสฺโส จ.
 อตฺถาปตฺติ ปณฺจวสฺโส อาปชฺชติ โน อุณฺณปณฺจวสฺโส, อตฺถาปตฺติ
 อุณฺณปณฺจวสฺโส อาปชฺชติ, โน ปณฺจวสฺโส อตฺถาปตฺติ ปณฺจวสฺโส
 เจว อาปชฺชติ อุณฺณปณฺจวสฺโส จ. อตฺถาปตฺติ กุสฺลจิตฺโต อาปชฺชติ,
 “โน อกุสฺลจิตฺโต.” อตฺถาปตฺติ อกุสฺลจิตฺโต อาปชฺชติ, ^๑โน
 กุสฺลจิตฺโต. ^๒ อตฺถาปตฺติ อพฺยากตจิตฺโต อาปชฺชติ. อตฺถาปตฺติ
 สุขเวทนามสงฺคี อาปชฺชติ, อตฺถาปตฺติ ทุกฺขเวทนามสงฺคี อาปชฺชติ,
 อตฺถาปตฺติ อทุกฺขมสุขเวทนามสงฺคี อาปชฺชติ. ตีณิ โจทนามตฺถุณิ;
 ทิฏฺฐเจเน สุตฺเตเน ปริสสงฺกาย. ตโย สลากคาหา; กุพฺพโก วิวฏฺฏโก
 สกณฺณชปฺโป. ตโย ปฏฺฐิกฺเขปา; มหิจฺจตา อสนฺตฺตฺตฺตฺตฺตา อสฺสเลชตา.
 ตโย อนุญฺญาตา; อปฺปิจฺจตา สนฺตฺตฺตฺตฺตฺตา สลฺเลชตา. อปเรปิ ตโย
 ปฏฺฐิกฺเขปา; มหิจฺจตา อสนฺตฺตฺตฺตฺตา อมตฺตตฺตฺตฺตา. ตโย อนุญฺญาตา;
 อปฺปิจฺจตา สนฺตฺตฺตฺตฺตา มตฺตตฺตฺตฺตา. ติสฺโส ปณฺณตฺติโย; ปณฺณตฺติ
 อณฺุปปณฺณตฺติ อณฺุปปณฺุปณฺณตฺติ. อปฺราปิ ติสฺโส ปณฺณตฺติโย;
 สพฺพตฺตฺตฺตฺตฺตา ปทฺเตสปณฺณตฺติ สาธารณปณฺณตฺติ. อปฺราปิ ติสฺโส
 ปณฺณตฺติโย; อสาธารณปณฺณตฺติ เอกโตปณฺณตฺติ อุมโตปณฺณตฺติ.

อตฺถาปตฺติ พาโล อาปชฺชติ โน ปณฺุทฺติโต, อตฺถาปตฺติ
 ปณฺุทฺติโต อาปชฺชติ โน พาโล, อตฺถาปตฺติ พาโล เจว อาปชฺชติ
 ปณฺุทฺติโต จ. อตฺถาปตฺติ กาเพ ^๓อาปชฺชติ โน ชฺชณฺุเห, อตฺถาปตฺติ
 ชฺชณฺุเห อาปชฺชติ โน กาเพ, อตฺถาปตฺติ กาเพ เจว อาปชฺชติ

ชฺณฺเห จ. อตฺถิ กาเพ กปฺปติ โน ชฺณฺเห, อตฺถิ ชฺณฺเห กปฺปติ
 โน กาเพ, อตฺถิ กาเพ เจว กปฺปติ ชฺณฺเห จ. อตฺถาปตฺติ
 เหมนฺเต อาปชฺชติ โน จ^๑ คิมฺเห โน จ^๑ วสฺเส, อตฺถาปตฺติ
 คิมฺเห อาปชฺชติ โน จ^๑ เหมนฺเต, โน จ^๑ วสฺเส, อตฺถาปตฺติ
 วสฺเส อาปชฺชติ โน จ^๑ คิมฺเห, โน จ^๑ เหมนฺเต.^๒ อตฺถาปตฺติ
 สงฺฆเ อาปชฺชติ โน คณฺเ, โน ปุคฺคโล อตฺถาปตฺติ คณฺเ
 อาปชฺชติ โน สงฺฆเ โน ปุคฺคโล, อตฺถาปตฺติ ปุคฺคโล อาปชฺชติ
 โน สงฺฆเ โน คณฺเ. อตฺถิ สงฺฆสฺส กปฺปติ น คณฺสฺส น
 ปุคฺคลสฺส, อตฺถิ คณฺสฺส กปฺปติ น สงฺฆสฺส น ปุคฺคลสฺส,
 อตฺถิ ปุคฺคลสฺส กปฺปติ น สงฺฆสฺส น คณฺสฺส.

ติสฺโส จาตนา; วตฺถุ จาเทติ โน อาปตฺติ, อาปตฺติ จาเทติ
 โน วตฺถุ, วตฺถุญฺเจว จาเทติ อาปตฺติญฺจ. ติสฺโส ปฏิจฺฉาภิโย;
 ชนฺตาจฺฉรปฏิจฺฉาภิ อุกกปฏิจฺฉาภิ วตฺถุปฏิจฺฉาภิ. ตีณิ ปฏิจฺฉนฺนํ
 วหฺนติ โน วิวฺฆาณิ; มาตุคฺคาโม ปฏิจฺฉนฺโ น วหฺติ โน วิวฺฆเ,
 พฺรหฺมณฺณ มนฺตา ปฏิจฺฉนฺนา วหฺนติ โน วิวฺฆา, มิจฺฉาภิภูจิ
 ปฏิจฺฉนฺนา วหฺติ โน วิวฺฆา. ตีณิ วิวฺฆาณิ วิโรจฺนติ โน
 ปฏิจฺฉนฺนํ; จนฺทมนฺทลํ วิวฺฆํ วิโรจติ โน ปฏิจฺฉนฺนํ, สฺริยมณฺทลํ
 วิวฺฆํ วิโรจติ โน ปฏิจฺฉนฺนํ, ตถาคตปฺปเวทิตฺ ฐมฺมวินโย วิวฺฆเ
 วิโรจติ โน ปฏิจฺฉนฺนํ. ตโย เสนาสนคฺคาหา; ปฺริมโก ปจฺฉิมโก
 อนฺตรามุตฺตโก. อตฺถาปตฺติ คิลานํ อาปชฺชติ โน อคิลานํ,
 อตฺถาปตฺติ อคิลานํ อาปชฺชติ โน คิลานํ, อตฺถาปตฺติ คิลานํ
 เจว อาปชฺชติ อคิลานํ จ.

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.,เท.,อ. จสทโท น ทิสฺสติ.

^๒ ส.,จ.,เท.,อ. โน เหมนฺเต โน คิมฺเห.

ตีณิ อธมมิกานิ ปาติโมกฺขญฺจนานิ. ตีณิ ธมมิกานิ
 ปาติโมกฺขญฺจนานิ. ตโย ปริวาส; ปฏิจฺจนฺนปริวาโส อปฺปฏิจฺจนฺน-
 ปริวาโส สุทฺธนฺตปริวาโส. ตโย มานตฺตา; ปฏิจฺจนฺนมานตฺตํ
 อปฺปฏิจฺจนฺนมานตฺตํ ปกฺขมานตฺตํ. ตโย ปาริวาสิกสฺส ภิกฺขุโน
 รตฺติจฺเจทา; สหวาโส วิปฺปวาโส อนาโรจนา. อตฺถาปตฺติ อนฺโต
 อาปชฺชติ โน พหิ, อตฺถาปตฺติ พหิ อาปชฺชติ โน อนฺโต,
 อตฺถาปตฺติ อนฺโต เจว อาปชฺชติ พหิ จ. อตฺถาปตฺติ อนฺโตสึมาย
 อาปชฺชติ โน พหิสึมาย, อตฺถาปตฺติ พหิสึมาย อาปชฺชติ โน
 อนฺโตสึมาย, อตฺถาปตฺติ อนฺโตสึมาย เจว อาปชฺชติ พหิสึมาย จ.
 ตีหากาเรหิ อาปตฺติ อาปชฺชติ; กาเยน อาปชฺชติ, วาจาเยน อาปชฺชติ,
 กาเยน วาจาเยน อาปชฺชติ. อปฺเรหิปี ตีหากาเรหิ อาปตฺติ อาปชฺชติ
 สงฺฆมชฺเฌ คณฺมชฺเฌ ปุคฺคสฺส สนฺติเก. ตีหากาเรหิ อาปตฺติยา
 วุญฺจาติ; กาเยน วุญฺจาติ, วาจาเยน วุญฺจาติ, กาเยน วาจาเยน
 วุญฺจาติ. อปฺเรหิปี ตีหากาเรหิ อาปตฺติยา วุญฺจาติ; สงฺฆมชฺเฌ
 คณฺมชฺเฌ ปุคฺคสฺส สนฺติเก. ตีณิ อธมมิกานิ อมฺพุหวินยสฺส
 ทานานิ. ตีณิ ธมมิกานิ อมฺพุหวินยสฺส ทานานิ.

ตีหฺงเคหิ สมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน อากงฺขมาโน สงฺฆเ นียสฺส กมฺมํ
 กเรยฺย; ภณฺฑนการโก โหติ กลหการโก วิวาทการโก
 ภสฺสการโก สงฺฆเ อธิกรณการโก, พาโล โหติ อพฺยตฺโต อาปตฺติ-
 พหุโล อนปทาโน, คิหิสังฺกฺขโจ วิหฺรติ อนนฺโถมิเกหิ คิหิสังฺกฺเคหิ.
 ตีหฺงเคหิ สมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน อากงฺขมาโน สงฺฆเ นียสฺส กมฺมํ
 กเรยฺย; ภณฺฑนการโก โหติ ๕เป๕ สงฺฆเ อธิกรณการโก, พาโล
 โหติ อพฺยตฺโต อาปตฺติพหุโล อนปทาโน, คิหิสังฺกฺขโจ วิหฺรติ
 อนนฺโถมิเกหิ คิหิสังฺกฺเคหิ. ตีหฺงเคหิ สมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน

อากงขมานโน สงฺฆเ ปพฺพาชนียกมฺมํ กเรยฺย; ภาณฺทนาการโก โหติ
 ๕เปยฺย สงฺฆเ อธิกรณการโก, พาลโ โหติ อพฺยตฺโต อาปตฺติ-
 พหฺลโ อนปทาโน, กุลทฺฐโก โหติ ปาปสมาจาโร. []^๑ ตีหฺงเคหิ
 สมณฺหาคตสฺส ภิกฺขุโน อากงขมานโน สงฺฆเ ปฏิสารณียกมฺมํ
 กเรยฺย; ภาณฺทนาการโก โหติ ๕เปยฺย สงฺฆเ อธิกรณการโก, พาลโ
 โหติ อพฺยตฺโต อาปตฺติพหฺลโ อนปทาโน, คิหิ^๒ อุกโกสติ ปริภาสติ.
 ตีหฺงเคหิ สมณฺหาคตสฺส ภิกฺขุโน อากงขมานโน สงฺฆเ อาปตฺติยา
 อทสฺสเน อุกฺเขปนียกมฺมํ กเรยฺย; ภาณฺทนาการโก โหติ ๕เปยฺย
 สงฺฆเ อธิกรณการโก, พาลโ โหติ อพฺยตฺโต อาปตฺติพหฺลโ
 อนปทาโน, อาปตฺติ อาปชฺชิตฺวา น อิจฺฉติ อาปตฺติ ปสฺสิตฺตุ.
 ตีหฺงเคหิ สมณฺหาคตสฺส ภิกฺขุโน อากงขมานโน สงฺฆเ อาปตฺติยา
 อปฺปฏิกมฺเม อุกฺเขปนียกมฺมํ กเรยฺย; ภาณฺทนาการโก โหติ ๕เปยฺย
 สงฺฆเ อธิกรณการโก, พาลโ โหติ อพฺยตฺโต อาปตฺติพหฺลโ
 อนปทาโน, อาปตฺติ อาปชฺชิตฺวา น อิจฺฉติ อาปตฺติ ปฏิกาตุ.
 ตีหฺงเคหิ สมณฺหาคตสฺส ภิกฺขุโน อากงขมานโน สงฺฆเ ปาปิกาย
 ทิฏฺฐิยา อปฺปฏินิสฺสคฺเค อุกฺเขปนียกมฺมํ กเรยฺย; ภาณฺทนาการโก
 โหติ ๕เปยฺย สงฺฆเ อธิกรณการโก, พาลโ โหติ อพฺยตฺโต อาปตฺติ-
 พหฺลโ อนปทาโน, น อิจฺฉติ ปาปิกํ ทิฏฺฐิ ปฏินิสฺสชฺชิตฺตุ.

ตีหฺงเคหิ สมณฺหาคตสฺส ภิกฺขุโน อากงขมานโน สงฺฆเ
 อาคาพฺพหฺยา เจเตยฺย; ภาณฺทนาการโก โหติ กลหการโก วิวาท-
 การโก ภสฺสการโก สงฺฆเ อธิกรณการโก, พาลโ โหติ อพฺยตฺโต

^๑ ส.,ฉ.,อ. เอตฺถนฺตเร ปาปสมาจารา ทิสฺสนฺติ เจว สฺยุยฺนฺติ จาติ อิมะ ปาจา ทิสฺสนฺติ.

^๒ ส.,ฉ.,เท.,อ. คิหิ

อาปตติพหุโล อนปทานโน, คิหิสสญฺโจ วิหฺรติ อนนฺทโลมิเกหิ คิหิ-
 สํสคฺเคหิ. ตีหฺงเคหิ สมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน กมฺมํ กาทพฺพํ;
 อลชฺชํ จ โหติ พาลो จ อปกตตฺโต จ. อปเรหิปี ตีหฺงเคหิ
 สมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน กมฺมํ กาทพฺพํ; อธิสํเส สัลลวิปฺนโน โหติ,
 อชฺฌมาจาเร ออาจารย์วิปฺนโน โหติ, อติทิกฺขุจฺยา ทิกฺขุจฺยวิปฺนโน โหติ.
 อปเรหิปี ตีหฺงเคหิ สมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน กมฺมํ กาทพฺพํ; กายิเกน
 ทเวน สมนฺนาคโต โหติ, วาจสิเกน ทเวน สมนฺนาคโต โหติ,
 กายิกวาจสิเกน ทเวน สมนฺนาคโต โหติ. อปเรหิปี ตีหฺงเคหิ
 สมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน กมฺมํ กาทพฺพํ; กายิเกน อนาจาเรน
 สมนฺนาคโต โหติ, วาจสิเกน อนาจาเรน สมนฺนาคโต โหติ,
 กายิกวาจสิเกน อนาจาเรน สมนฺนาคโต โหติ. อปเรหิปี ตีหฺงเคหิ
 สมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน กมฺมํ กาทพฺพํ; กายิเกน อุปฺผาติเกน
 สมนฺนาคโต โหติ, วาจสิเกน อุปฺผาติเกน สมนฺนาคโต โหติ,
 กายิกวาจสิเกน อุปฺผาติเกน สมนฺนาคโต โหติ. อปเรหิปี ตีหฺงเคหิ
 สมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน กมฺมํ กาทพฺพํ; กายิเกน มิจฺฉาชีเวน
 สมนฺนาคโต โหติ, วาจสิเกน มิจฺฉาชีเวน สมนฺนาคโต โหติ,
 กายิกวาจสิเกน มิจฺฉาชีเวน สมนฺนาคโต โหติ. อปเรหิปี ตีหฺงเคหิ
 สมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน กมฺมํ กาทพฺพํ; อาปตฺตํ อาปนฺโน กมฺมกโต
 อุปฺสมปาเทติ, นิสฺสยํ เทติ, สามเณรํ อุปฏฺฐาเปติ. อปเรหิปี
 ตีหฺงเคหิ สมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน กมฺมํ กาทพฺพํ; ยาย อาปตฺตํ
 สงฺเขน กมฺมํ กตํ โหติ, ตํ อาปตฺตํ อาปชฺชติ, อญฺญํ วา
 ตาทิสํ ทโต วา ปาปิฏฺฐตรํ. อปเรหิปี ตีหฺงเคหิ สมนฺนาคตสฺส
 ภิกฺขุโน กมฺมํ กาทพฺพํ; พุทฺธสฺส อวณฺณํ ภาสติ, ฆมฺมสฺส
 อวณฺณํ ภาสติ, สงฺฆสฺส อวณฺณํ ภาสติ.

ดีหฺงเคหิ สมณฺหาคตสฺส ภิกฺขุโน สงฺฆมฺมชฺเฌ อุโปสถํ
 จเปนฺตสฺส “อลํ ภิกฺขุ มา ภณฺทณฺํ มา กลหํ มา วิคฺคหํ
 มา วิวาทนฺติ โอมทฺทิตฺวา สงฺฆเณ อุโปสโก กาทพฺโพ; อลชฺชํ
 จ โหติ พาลो จ อปกตตฺโต จ. ดีหฺงเคหิ สมณฺหาคตสฺส
 ภิกฺขุโน สงฺฆมฺมชฺเฌ ปวารณํ จเปนฺตสฺส “อลํ ภิกฺขุ มา ภณฺทณฺํ
 มา กลหํ มา วิคฺคหํ มา วิวาทนฺติ โอมทฺทิตฺวา สงฺฆเณ
 ปวเรตพฺพํ; อลชฺชํ จ โหติ พาลो จ อปกตตฺโต จ. ดีหฺงเคหิ
 สมณฺหาคตสฺส ภิกฺขุโน น กาจิ สงฺฆสมฺมตฺติ ทาทพฺพา; อลชฺชํ จ
 โหติ พาลो จ อปกตตฺโต จ. ดีหฺงเคหิ สมณฺหาคเตน ภิกฺขุนา
 สงฺโฆ น โวหริตพฺโพ;^๑ อลชฺชํ จ โหติ พาลो จ อปกตตฺโต จ.
 ดีหฺงเคหิ สมณฺหาคโต ภิกฺขุ น กิสฺมิณฺจ ปจฺเจกญฺจาเน จเปตพฺโพ;
 อลชฺชํ จ โหติ พาลो จ อปกตตฺโต จ. ดีหฺงเคหิ สมณฺหาคตสฺส
 ภิกฺขุโน นิสฺสาย น วตฺถพฺพํ; อลชฺชํ จ โหติ พาลो จ
 อปกตตฺโต จ. ดีหฺงเคหิ สมณฺหาคตสฺส ภิกฺขุโน นิสฺสโย น
 ทาทพฺโพ; อลชฺชํ จ โหติ พาลอ จ อปกตตฺโต จ. ดีหฺงเคหิ
 สมณฺหาคตสฺส ภิกฺขุโน โอกาสํ^๒ การาเปนฺตสฺส นาลํ โอกาสกมฺมํ
 กาทํ; อลชฺชํ จ โหติ พาลอ จ อปกตตฺโต จ. ดีหฺงเคหิ
 สมณฺหาคตสฺส ภิกฺขุโน สวจณฺียํ นาทาทพฺพํ; อลชฺชํ จ โหติ
 พาลอ จ อปกตตฺโต จ. ดีหฺงเคหิ สมณฺหาคตสฺส ภิกฺขุโน วินโย
 น ปุจฺฉิตพฺโพ; อลชฺชํ จ โหติ พาลอ จ อปกตตฺโต จ. ดีหฺงเคหิ
 สมณฺหาคเตน ภิกฺขุนา วินโย น ปุจฺฉิตพฺโพ; อลชฺชํ จ โหติ
 พาลอ จ อปกตตฺโต จ. ดีหฺงเคหิ สมณฺหาคตสฺส ภิกฺขุโน วินโย

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อ. สงฺฆเณ น โวหริตพฺพํ

^๒ ส.,ฉ.,เท.,อ. โอกาสกมฺมํ

น วิสสุชเชตพุโพ; อลชชี จ โหติ พาโล จ อปกตตโต จ.
 ตีหฺงเคหิ สมณฺนาคเตน ภิกฺขุณา วินโย น วิสสุชเชตพุโพ; อลชชี
 จ โหติ พาโล จ อปกตตโต จ. ตีหฺงเคหิ สมณฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน
 อนฺุโยโค น ทาทพุโพ; อลชชี จ โหติ พาโล จ อปกตตโต จ.
 ตีหฺงเคหิ สมณฺนาคเตน ภิกฺขุณา สทฺธิ วินโย น สากจฺจิตพุโพ;^๑
 อลชชี จ โหติ พาโล จ อปกตตโต จ. ตีหฺงเคหิ สมณฺนาคเตน
 ภิกฺขุณา น อุปสมฺปาเทตพฺพํ, น นิสฺสโย ทาทพุโพ, น สามเณโร
 อุปฺภฺจาเปตพุโพ; อลชชี จ โหติ พาโล จ อปกตตโต จ.

ตโย อุโปสธา; จาตุทฺทสิโก ปณฺณรสิโก สามคฺคิอุโปสโธ.
 อปเรปิ ตโย อุโปสธา; สงฺฆे อุโปสโธ, คเณ อุโปสโธ, ปุคฺคเล
 อุโปสโธ. อปเรปิ ตโย อุโปสธา; สุตฺตฺทฺเทโส^๒ ปาริสฺสทฺธิอุโปสโธ
 อธิฏฺฐานุโปสโธ. ติสฺโส ปวารณา; จาตุทฺทสิกา ปณฺณรสิกา
 สามคฺคิปวารณา. อปราปี ติสฺโส ปวารณา; สงฺฆे ปวารณา,
 คเณ ปวารณา, ปุคฺคเล ปวารณา. อปราปี ติสฺโส ปวารณา;
 เตวาจิกา ปวารณา, เทววาจิกา ปวารณา, สมานวสฺสิกา ปวารณา.

ตโย อาปายิกา เหนฺรยิกา; อิทมปฺปหาย โย จ อพฺรหฺมจารี
 พฺรหฺมจาริปฺฏิญฺเอย, โย จ สฺสทฺธํ พฺรหฺมจารี^๓ สฺสทฺธํ พฺรหฺมจริยํ^๔
 จรณฺตํ อมฺูลเกน อพฺรหฺมจริเยน อนฺุทฺธํเสติ, โย จายํ เอวํวาทิ
 เอวํทิฏฺฐิ “นตฺถิ กาเมสฺสุ ทโธเสติ, โส กาเมสฺสุ ปาตพฺยุตํ อาปชฺชติ.
 ตีณิ อฺกุสฺลมฺมูลานิ; โลโก อฺกุสฺลมฺมูลํ, ทโธเส อฺกุสฺลมฺมูลํ, โมห
 อฺกุสฺลมฺมูลํ. ตีณิ กุสฺลมฺมูลานิ; อโลโก กุสฺลมฺมูลํ, อทโธเส กุสฺลมฺมูลํ,

^๑ เท.,อิ. สากจฺจาทพุโพ^๓ อิ. อสฺสทฺธพฺรหฺมจารี^๒ สี.,ฉ.,เท.,อิ. สุตฺตฺทฺเทโสอุโปสโธ^๔ สี.,ฉ.,เท.,อิ. ปาริสฺสทฺธพฺรหฺมจริยํ

อโมโห กุสลมูล. ตีณิ ทุจฺจริตานิ; กายทุจฺจริตํ วจีทุจฺจริตํ มโน-
 ทุจฺจริตํ. ตีณิ สุจฺจริตานิ; กายสุจฺจริตํ วจีสุจฺจริตํ มโนสุจฺจริตํ. ตโย
 อตฺถวเส ปฏิจฺจ ภควตา กุเลสุ ดิกโกชนํ ปณฺณตตํ; ทุมมกฺกุนิ
 ปุคฺคลानํ นิคฺคหาย, เปสฺลานํ ภิกฺขุณํ ฆาสุวิหาราย, “มา ปาปิจฺฉา
 ปกฺขํ นิสฺสาย สงฺฆํ ภินฺทเยยฺย,”^๑ กุลานุกฺกมฺมตฺตํ จ. ตีหิ อสทฺธมฺเมหิ
 อภิภูโต ปรียาทินฺนจิตฺโต เทวทตฺโต อาปายิกโก เหนรียิกโก กปฺปฏฺฐโจ
 อเตกิจฺโจ; ปาปิจฺฉตา, ปาปมิตฺตตา, โอรัมมตฺตเกน วิเสสาธคฺคเมน
 อนฺตรธา โวसानํ อาปาที. ติสฺโส สมฺมตฺติโย;^๒ ทณฺฑสมฺมตฺติ, ลิกฺกกา
 สมฺมตฺติ, ทณฺฑลิกฺกกา สมฺมตฺติ. ติสฺโส ปาทูกา; ฐวฏฺฐจฺฉานียา^๓
 อสงฺกมฺมณียา วจฺจปาทูกา, ปสฺสวปาทูกา, อางมฺนปาทูกา. ติสฺโส
 ปาทกฺขณฺนิโย; สกฺขธา กถฺลา สมฺมทฺทผเณกาทิ.^๔

ดิกวโร นิฏฺฐจิตฺโต.^๕

ตสฺสทฺททานํ

ติฏฺฐจฺฉนฺเต กาเล รตฺตี จ ทส ปณฺจ จ กุสลา^๖
 เวทนา โจทฺทาวตฺถุ สลากา เทว ปฏิกฺกชิปา.
 ปณฺณตตฺติ อปเร เทว จ พาโล กาเพ จ กปฺปติ
 เหมนฺเต สงฺโฆ สงฺฆสฺส ฉาทนา จ ปฏิจฺฉนฺติ.^๗

^๑ ส.,ฉ.,เท.,มหา. ภินฺทเยยฺยนฺติ

^๓ ส.,ฉ.,เท. ฐวฏฺฐจฺฉานิกา

^๔ ส.,ฉ.,เท.,อิ. สมฺมทฺทผเณกาทิ
 อิ. ดิกกา นิฏฺฐจิตา.

^๕ ส.,ฉ.,เท.,อิ.,มหา. ปฏิจฺฉนฺติ

^๒ ส.,ฉ.,เท.,อิ. สมฺมตฺติโย, เอมฺมปรีติ.

^๔ ส.,ฉ.,เท. สกฺขรํ

^๖ ส. ดิกํ นิฏฺฐจิตํ, เท. อิม ปาจา น ทิสฺสนฺติ,

^๗ ส.,ฉ.,เท.,อิ. ทส ปณฺจ กุสเลน.

ปฏิจจันหา วิภวภู จ
ปาติโมกขปริวาสา^๑

เสนาสนคิลาเยนา
มานตุตา ปาริวาสิกา.

อนโต อนโต จ สีมาย
วุฏฐาติ อปเร เจว

อาปชชติ ปุณาปเร
อมฺพหวินยา ทฺเว.

ตชฺชนียา นียสฺสา จ
อทสฺสนาปฏิกุณฺณเม

ปพฺพาชปฏิสารณิ^๒
อนิสฺสคฺเค จ ทิฏฺฐิจฺยา.

อาคาพฺพหมฺมาธิสฺสเ
อาชีวาปนฺนา ตาทิสิกา

ทวานาจารฆาติกา
อวณฺณโปสเถน จ.

ปวารณา สมฺมติ จ
น วตฺถพฺพํ น ทาทพฺพํ

โวหารปจฺจเกณ^๓ จ
โอภาสํ น กเร ตถา.

น กเร สวจฺนียํ
น วิสฺสชฺเช ทฺเว เจว

น ปุจฺจิตพฺพกา ทฺเว
อนฺุโยคมฺปิ โน ทเท.

สากจฺฉา อฺุปสมฺปทา
อฺุโปสเถติกา^๔ ตีณิ

นิสฺสาย สามเณร จ^๕
ปวารณาติกา ตโย.

อาปาเยกา อกฺุสลา
ติกโกชนสทฺทรมฺเม
ปาทฆฺสนิกา เจว

กฺุสลา จริเตน จ^๖
สมฺมติ ปาทูเกน จ
อฺุทฺทานํ ติกเก อิทฺนติ.

^๑ สี.,ฉ.,เท.,อิ. ปาติโมกข์ ปริวาส

^๒ อี. ปพฺพาชนียปฏิสารณิ

พบอายุ 26/05/2566

สี.,ฉ.,เท.,อิ. นิสฺสยสามเณรา จ, มหา. นิสฺสาย สามเณรา จ

^๔ สี.,อิ. อฺุโปสเถติกา

^๓ สี.,ฉ.,เท.,อิ. วอหารปจฺจเกน

^๖ ฉ.,เท.,อิ. จริตา ทฺเว

๔. จตุกกวโร

[๓๒๔] อตฺถาปตฺติ สกฺวาจาย อापชฺชติ, ปฺรวาจาย วุฏฺฐจติ.
 อตฺถาปตฺติ ปฺรวาจาย อापชฺชติ, สกฺวาจาย วุฏฺฐจติ. อตฺถาปตฺติ
 สกฺวาจาย อापชฺชติ, สกฺวาจาย วุฏฺฐจติ. อตฺถาปตฺติ ปฺรวาจาย
 อापชฺชติ, ปฺรวาจาย วุฏฺฐจติ. อตฺถาปตฺติ กาเยน อापชฺชติ,
 วาจาย วุฏฺฐจติ, อตฺถาปตฺติ วาจาย อापชฺชติ, กาเยน วุฏฺฐจติ.
 อตฺถาปตฺติ กาเยน อापชฺชติ, กาเยน วุฏฺฐจติ. อตฺถาปตฺติ วาจาย
 อापชฺชติ, วาจาย วุฏฺฐจติ. อตฺถาปตฺติ ปสฺสุโต อापชฺชติ,
 ปฏฺวิพฺพุโธ วุฏฺฐจติ, อตฺถาปตฺติ ปฏฺวิพฺพุโธ อापชฺชติ, ปสฺสุโต
 วุฏฺฐจติ. อตฺถาปตฺติ ปสฺสุโต อापชฺชติ, ปสฺสุโต วุฏฺฐจติ. อตฺถาปตฺติ
 ปฏฺวิพฺพุโธ อापชฺชติ, ปฏฺวิพฺพุโธ วุฏฺฐจติ. อตฺถาปตฺติ อจิตฺตโก
 อापชฺชติ, สจิตฺตโก วุฏฺฐจติ. อตฺถาปตฺติ สจิตฺตโก อापชฺชติ,
 อจิตฺตโก วุฏฺฐจติ. อตฺถาปตฺติ อจิตฺตโก อापชฺชติ, อจิตฺตโก
 วุฏฺฐจติ. อตฺถาปตฺติ สจิตฺตโก อापชฺชติ, สจิตฺตโก วุฏฺฐจติ.
 อตฺถาปตฺติ อापชฺชนฺโต เทเสติ, เทสยนฺโต^๑ อापชฺชติ. อตฺถาปตฺติ
 อापชฺชนฺโต วุฏฺฐจติ, วุฏฺฐชนฺโต อापชฺชติ. อตฺถาปตฺติ กมฺเมน
 อापชฺชติ, อกมฺเมน วุฏฺฐจติ. อตฺถาปตฺติ อกมฺเมน อापชฺชติ,
 กมฺเมน วุฏฺฐจติ. อตฺถาปตฺติ กมฺเมน อापชฺชติ, กมฺเมน วุฏฺฐจติ.
 อตฺถาปตฺติ อกมฺเมน อापชฺชติ, อกมฺเมน วุฏฺฐจติ.

จตุตฺตารो อนฺริยไวหารา; อทิกฺกุเจ ทิกฺกุจวาทิตา, อสฺสฺสฺเต
 สุตวาทิตา, อมฺมฺเต มุตวาทิตา, อวิณฺณมาเต วิณฺณมาตวาทิตา. จตุตฺตารो

อริยโฆหารา; อธิฏฐเจ อธิฏฐจวาทิตา, อสฺสฺเต อสฺสฺตวาทิตา, อมฺเต
อมฺตวาทิตา, อวิญฺเฒาเต อวิญฺเฒาตวาทิตา. อปเรปิ จตฺตารโ
อนริยโฆหารา; ทิฏฐเจ อธิฏฐจวาทิตา, สฺสฺเต อสฺสฺตวาทิตา, มฺเต
อมฺตวาทิตา, วิญฺเฒาเต อวิญฺเฒาตวาทิตา. จตฺตารโ อริยโฆหารา;
ทิฏฐเจ ทิฏฐจวาทิตา, สฺสฺเต สฺสฺตวาทิตา, มฺเต มฺตวาทิตา, วิญฺเฒาเต
วิญฺเฒาตวาทิตา.

จตฺตารโ ปาราชิกา ภิกฺขุณฺโณ ภิกฺขุณฺนีหิ สาธารณา. จตฺตารโ
ปาราชิกา ภิกฺขุณฺนีหิ ภิกฺขุณฺนีหิ อสาธารณา. จตฺตารโ ปริกฺขารา;
อตฺถิ ปริกฺขารโ รกฺขิตพฺโพ โคเปตพฺโพ มมายิตพฺโพ ปริกฺกณฺชิตพฺโพ,
อตฺถิ ปริกฺขารโ รกฺขิตพฺโพ โคเปตพฺโพ น^๑ มมายิตพฺโพ []^๒
ปริกฺกณฺชิตพฺโพ, อตฺถิ ปริกฺขารโ รกฺขิตพฺโพ โคเปตพฺโพ น
มมายิตพฺโพ น ปริกฺกณฺชิตพฺโพ, อตฺถิ ปริกฺขารโ น รกฺขิตพฺโพ
น โคเปตพฺโพ น มมายิตพฺโพ น ปริกฺกณฺชิตพฺโพ.

อตฺถาปตฺติ สมฺมุขา อาปชฺชติ, ปรมฺมุขา วุฏฺฐจติ. อตฺถาปตฺติ
ปรมฺมุขา อาปชฺชติ, สมฺมุขา วุฏฺฐจติ. อตฺถาปตฺติ สมฺมุขา อาปชฺชติ,
สมฺมุขา วุฏฺฐจติ. อตฺถาปตฺติ ปรมฺมุขา อาปชฺชติ, ปรมฺมุขา
วุฏฺฐจติ. อตฺถาปตฺติ อชานนฺโต อาปชฺชติ, ชานนฺโต วุฏฺฐจติ.
อตฺถาปตฺติ ชานนฺโต อาปชฺชติ, อชานนฺโต วุฏฺฐจติ. อตฺถาปตฺติ
ชานนฺโต^๓ อาปชฺชติ, ชานนฺโต^๓ วุฏฺฐจติ. อตฺถาปตฺติ อชานนฺโต^๔
อาปชฺชติ, อชานนฺโต^๔ วุฏฺฐจติ.

^๑ ส.ฉ.,เท. นสฺสฺโท น ทิสฺสติ.^๓ ส.ฉ.,เท.,อิ.,มหา. อชานนฺโต^๒ ส.ฉ.,เท.,อิ. เอตฺถนฺตเร นสฺสฺโท ทิสฺสติ.^๔ ส.ฉ.,เท.,อิ.,มหา. ชานนฺโต

จตุหการเหิ อาปตตี อาปชชติ; กาเยน อาปชชติ, วาจา
 อาปชชติ, กาเยน วาจา อาปชชติ, กมฺมวาจา อาปชชติ.
 อปเรหิปี จตุหการเหิ อาปตตี อาปชชติ; สงฺฆมชฺเฌ, คณมชฺเฌ,
 ปุคฺคสฺส สนฺติเก, ลิงฺคปาตุภาเวน. จตุหการเหิ อาปตติยา
 วุฏฺฐจติ; กาเยน วุฏฺฐจติ, วาจา วุฏฺฐจติ, กาเยน วาจา วุฏฺฐจติ,
 กมฺมวาจา วุฏฺฐจติ. อปเรหิปี จตุหการเหิ อาปตติยา วุฏฺฐจติ;
 สงฺฆมชฺเฌ, คณมชฺเฌ, ปุคฺคสฺส สนฺติเก, ลิงฺคปาตุภาเวน.
 สห ปฏฺฐิลาเภน ปุริมํ ชหาติ,^๑ ปจฺฉิเม ปตฺติฏฺฐจติ, วิญฺญตฺติโย
 ปฏิปฺปสฺสมภนฺติ, ปณฺณตฺติโย นิรุชฺฌนฺติ. สห ปฏฺฐิลาเภน ปจฺฉิมํ
 ชหาติ, ปุริเม ปตฺติฏฺฐจติ, วิญฺญตฺติโย ปฏิปฺปสฺสมภนฺติ, ปณฺณตฺติโย
 นิรุชฺฌนฺติ.

จตฺสฺส โจทนา; สึลวิปตฺติยา โจเทติ, อาจารวิปตฺติยา โจเทติ,
 ทิฏฺฐิวิปตฺติยา โจเทติ, อาชีวิปตฺติยา โจเทติ. จตฺตาริ ปริวาสา;
 ปฏิจฺจนฺนปริวาโส อปฺปฏิจฺจนฺนปริวาโส สุกฺกนฺตปริวาโส สโมธาน-
 ปริวาโส. จตฺตาริ มานตฺตา; ปฏิจฺจนฺนมานตฺตํ อปฺปฏิจฺจนฺนมานตฺตํ
 ปกฺขมานตฺตํ สโมธานมานตฺตํ. จตฺตาริ มานตฺตจาริกสฺส ภิกฺขุโน
 รตฺติจฺเจทา; สหฺวาโส, วิปฺปวาโส, อนาโรจนา, อุเน คเณ จรติ.
 จตฺตาริ สามุกฺกัสา. จตฺตาริ ปฏิคฺคหิตปริโกคา; ยาวกालิกํ
 ยามกालิกํ สตฺตาหกालิกํ ยาวชีวิกํ. จตฺตาริ มหาวิกฺขานิ; คฺอุโ
 มุตฺตํ จาริกา มตฺติกา. จตฺตาริ กมฺมานิ; อปโลกนกมฺมํ ฅตฺติกมฺมํ
 ฅตฺติทุตฺติยกมฺมํ ฅตฺติจตฺตกมฺมํ. อปรานิปี จตฺตาริ กมฺมานิ; อธฺมเม-
 วคฺคกมฺมํ, อธฺมเม- สมคฺคกมฺมํ, ธฺมเม- วคฺคกมฺมํ, ธฺมเม-

หมตอัย 26/05/2566

สมคคกมม. จตสโส วิปตติโย; สีลวิปตติ อจารวิปตติ ทิฏฐิวิปตติ
 อาชีวิปตติ. จตตารี อธิกรณานิ; วิวาทาธิกรณं อนุวาทาธิกรณं
 อาปตตาทิกรณं กิจจาธิกรณं. จตตาริ ปริสทฺฐนา; ภิกขุ ทุสสีโล
 ปาปชฺชโม ปริสทฺฐโน, ภิกขุณี ทุสสีลา ปาปชฺชมา ปริสทฺฐนา,
 อุปาสโก ทุสสีโล ปาปชฺชโม ปริสทฺฐโน, อุปาสิกา ทุสสีลา
 ปาปชฺชมา ปริสทฺฐนา. จตตาริ ปริสโสภณา; ภิกขุ สีลวา
 กลฺยาณชฺชโม ปริสโสภणे, ภิกขุณี สีลวดี กลฺยาณชฺชมา
 ปริสโสภณา, อุปาสโก สีลวา กลฺยาณชฺชโม ปริสโสภणे, อุปาสิกา
 สีลวดี กลฺยาณชฺชมา ปริสโสภณา.

อตฺถาปตฺติ อาคนฺตุโก อาปชฺชติ โน อาวาสโก, อตฺถาปตฺติ
 อาวาสโก อาปชฺชติ โน อาคนฺตุโก, อตฺถาปตฺติ อาคนฺตุโก เจว
 อาปชฺชติ อาวาสโก จ, อตฺถาปตฺติ เนว อาคนฺตุโก อาปชฺชติ โน
 อาวาสโก. อตฺถาปตฺติ คมิโก อาปชฺชติ โน อาวาสโก, อตฺถาปตฺติ
 อาวาสโก อาปชฺชติ โน คมิโก. อตฺถาปตฺติ คมิโก เจว อาปชฺชติ
 อาวาสโก จ, อตฺถาปตฺติ เนว คมิโก อาปชฺชติ โน อาวาสโก.

อตฺถิ วตฺถุนานตฺตตา โน อาปตฺตินานตฺตตา, อตฺถาปตฺติ-
 นานตฺตตา โน วตฺถุนานตฺตตา, อตฺถิ วตฺถุนานตฺตตา เจว อาปตฺติ-
 นานตฺตตา จ, อตฺถิ เนว วตฺถุนานตฺตตา โน อาปตฺตินานตฺตตา.
 อตฺถิ วตฺถุสภาคตา โน อาปตฺติสภาคตา, อตฺถิ อาปตฺติสภาคตา
 โน วตฺถุสภาคตา, อตฺถิ วตฺถุสภาคตา เจว อาปตฺติสภาคตา จ,
 อตฺถิ เนว วตฺถุสภาคตา โน อาปตฺติสภาคตา.

อตฺถาปตฺติ อุปชฺฌาโย อาปชฺชติ โน สหฺชิวหาริโก, อตฺถาปตฺติ
 สหฺชิวหาริโก อาปชฺชติ โน อุปชฺฌาโย, อตฺถาปตฺติ อุปชฺฌาโย
 เจว อาปชฺชติ สหฺชิวหาริโก จ, อตฺถาปตฺติ เนว อุปชฺฌาโย

อาปชชติ โน สหุวิหารโก. อตถาปตติ อาจริโย อาปชชติ โน
 อนุเตวาสิโก, อตถาปตติ อนุเตวาสิโก อาปชชติ โน อาจริโย,
 อตถาปตติ อาจริโย เจว อาปชชติ อนุเตวาสิโก จ, อตถาปตติ
 เนว อาจริโย อาปชชติ โน อนุเตวาสิโก.

จตุตถาโร ปจฺจยา อนาคตตฺตวสฺสจฺเจทสฺส; สงฺโฆ วา ภินฺโน
 โหติ, สงฺฆํ วา ภินฺนิตฺตูกามา โหณฺติ, ชีวิตนฺตฺราโย วา โหติ,
 พุรหฺมจฺริยนฺตฺราโย วา โหติ. จตุตฺตาริ วจฺจุจฺจริตานิ; มุสฺสวาโท
 ปิสุณฺวจา ผรุสฺวจา สมฺมปฺปลาโป. จตุตฺตาริ วจฺสุจฺจริตานิ; สจฺจวจา
 อปิสุณฺวจา สณฺหวจา^๑ มตฺตภาสา.^๒

อตฺถิ อาทียนฺโต ครุํ อาปตฺตํ อาปชชติ ปโยเชนฺโต ลหุํ,
 อตฺถิ อาทียนฺโต ลหุํ อาปตฺตํ อาปชชติ ปโยเชนฺโต ครุํ,
 อตฺถิ อาทียนฺโตปิ ปโยเชนฺโตปิ ครุํ อาปตฺตํ อาปชชติ,
 อตฺถิ อาทียนฺโตปิ ปโยเชนฺโตปิ ลหุํ อาปตฺตํ อาปชชติ.

อตฺถิ ปุคฺคโล อภิวาทนารโห โน ปจฺจุจฺจนารโห, อตฺถิ ปุคฺคโล
 ปจฺจุจฺจนารโห โน อภิวาทนารโห, อตฺถิ ปุคฺคโล อภิวาทนารโห
 เจว ปจฺจุจฺจนารโห จ, อตฺถิ ปุคฺคโล เนว อภิวาทนารโห โน
 ปจฺจุจฺจนารโห. อตฺถิ ปุคฺคโล อาสนารโห โน อภิวาทนารโห,
 อตฺถิ ปุคฺคโล อภิวาทนารโห โน อาสนารโห, อตฺถิ ปุคฺคโล
 อาสนารโห เจว อภิวาทนารโห จ, อตฺถิ ปุคฺคโล เนว อาสนารโห
 โน อภิวาทนารโห.

อตฺถาปตฺติ กาลे อาปชชติ โน วิกाले, อตฺถาปตฺติ วิกाले
 อาปชชติ โน กาลे, อตฺถาปตฺติ กาลे เจว อาปชชติ วิกाले จ,

หมทอายุ 26/05/2566

^๑ ส.,ฉ.,อิ. สณฺหา วาจา

^๒ ส. มนฺตา ภาสา, ฉ.,เท.,อิ. มนฺตาภาสา

อตฺถาปตฺติ เหนว กาเล อาปชฺชติ โน วิกาเล. อตฺถิ ปฏฺฐิตฺตํ
 กาเล กปฺปติ โน วิกาเล, อตฺถิ ปฏฺฐิตฺตํ วิกาเล กปฺปติ
 โน กาเล, อตฺถิ ปฏฺฐิตฺตํ กาเล เจว กปฺปติ วิกาเล จ,
 อตฺถิ ปฏฺฐิตฺตํ เหนว กาเล กปฺปติ โน วิกาเล.

อตฺถาปตฺติ ปจฺจนฺติเมสฺส ชนฺปเทสฺส อาปชฺชติ โน มชฺฌิเมสฺส,
 อตฺถาปตฺติ มชฺฌิเมสฺส ชนฺปเทสฺส อาปชฺชติ โน ปจฺจนฺติเมสฺส,
 อตฺถาปตฺติ ปจฺจนฺติเมสฺส เจว ชนฺปเทสฺส อาปชฺชติ มชฺฌิเมสฺส จ,
 อตฺถาปตฺติ เหนว ปจฺจนฺติเมสฺส ชนฺปเทสฺส อาปชฺชติ โน มชฺฌิเมสฺส.
 อตฺถิ ปจฺจนฺติเมสฺส ชนฺปเทสฺส กปฺปติ โน มชฺฌิเมสฺส, อตฺถิ
 มชฺฌิเมสฺส ชนฺปเทสฺส กปฺปติ โน ปจฺจนฺติเมสฺส, อตฺถิ ปจฺจนฺติเมสฺส
 เจว ชนฺปเทสฺส กปฺปติ มชฺฌิเมสฺส จ, อตฺถิ เหนว ปจฺจนฺติเมสฺส
 ชนฺปเทสฺส กปฺปติ โน มชฺฌิเมสฺส.

อตฺถาปตฺติ อนฺโต อาปชฺชติ โน พหิ, อตฺถาปตฺติ พหิ
 อาปชฺชติ โน อนฺโต, อตฺถาปตฺติ อนฺโต เจว อาปชฺชติ พหิ จ,
 อตฺถาปตฺติ เหนว อนฺโต อาปชฺชติ โน พหิ. อตฺถาปตฺติ อนฺโตสึมาย
 อาปชฺชติ โน พหิสึมาย, อตฺถาปตฺติ พหิสึมาย อาปชฺชติ โน
 อนฺโตสึมาย, อตฺถาปตฺติ อนฺโตสึมาย เจว อาปชฺชติ พหิสึมาย จ,
 อตฺถาปตฺติ เหนว อนฺโตสึมาย อาปชฺชติ โน พหิสึมาย. อตฺถาปตฺติ
 คาเม อาปชฺชติ โน อรณฺเณ, อตฺถาปตฺติ อรณฺเณ อาปชฺชติ โน
 คาเม, อตฺถาปตฺติ คาเม เจว อาปชฺชติ อรณฺเณ จ, อตฺถาปตฺติ
 เหนว คาเม อาปชฺชติ โน อรณฺเณ.

จตฺสฺส โจทนา; วตฺถุสนฺทสฺสนา อาปตฺติสนฺทสฺสนา สํวาส-
 ปฏฺฐิตํ พ.ศ. ๒๕๖๖/๐๓/๒๕๖๖ สามีจิปฏฺฐิตํ. จตฺตาริ ปุพฺพกิจฺจา. จตฺตาริ
 ปตฺตทกฺกลา. จตฺตาริ อนนฺตปาจิตฺตียนิ. จตฺสฺส ภิกฺขุสมฺมตฺติโย.

จตุตตาริ อคตติคมนานิ; ฉนฺทาคตฺตี คจฺจติ, โทสาคตฺตี คจฺจติ, โมหาคตฺตี
 คจฺจติ, ภายาคตฺตี คจฺจติ. จตุตตาริ นาคตติคมนานิ; น ฉนฺทาคตฺตี
 คจฺจติ, น โทสาคตฺตี คจฺจติ, น โมหาคตฺตี คจฺจติ, น ภายาคตฺตี คจฺจติ.
 จตุหฺงฺเคหิ สมณฺณาคโต อลฺลขฺชํ ภิกฺขุ สงฺฆํ ภินฺทติ; ฉนฺทาคตฺตี
 คจฺจนฺโต, โทสาคตฺตี คจฺจนฺโต, โมหาคตฺตี คจฺจนฺโต, ภายาคตฺตี
 คจฺจนฺโต. จตุหฺงฺเคหิ สมณฺณาคโต เปสฺสโล ภิกฺขุ ภินฺนํ สงฺฆํ
 สมคฺคํ กโรติ; น ฉนฺทาคตฺตี คจฺจนฺโต, น โทสาคตฺตี คจฺจนฺโต, น
 โมหาคตฺตี คจฺจนฺโต, น ภายาคตฺตี คจฺจนฺโต. จตุหฺงฺเคหิ สมณฺณาคตฺตสฺส
 ภิกฺขุโน วินโย น ปุจฺฉิตพฺโพ; ฉนฺทาคตฺตี คจฺจติ, โทสาคตฺตี
 คจฺจติ, โมหาคตฺตี คจฺจติ, ภายาคตฺตี คจฺจติ. จตุหฺงฺเคหิ สมณฺณาคเตน
 ภิกฺขุนา วินโย น ปุจฺฉิตพฺโพ; ฉนฺทาคตฺตี คจฺจติ, โทสาคตฺตี
 คจฺจติ, โมหาคตฺตี คจฺจติ, ภายาคตฺตี คจฺจติ. จตุหฺงฺเคหิ สมณฺณาคตฺตสฺส
 ภิกฺขุโน วินโย น วิสฺสขฺเชตพฺโพ; ฉนฺทาคตฺตี คจฺจติ, โทสาคตฺตี
 คจฺจติ, โมหาคตฺตี คจฺจติ, ภายาคตฺตี คจฺจติ. จตุหฺงฺเคหิ สมณฺณาคเตน
 ภิกฺขุนา วินโย น วิสฺสขฺเชตพฺโพ; ฉนฺทาคตฺตี คจฺจติ, โทสาคตฺตี
 คจฺจติ, โมหาคตฺตี คจฺจติ, ภายาคตฺตี คจฺจติ. จตุหฺงฺเคหิ สมณฺณาคตฺตสฺส
 ภิกฺขุโน อนุโยโค น ทาทพฺโพ; ฉนฺทาคตฺตี คจฺจติ, โทสาคตฺตี
 คจฺจติ, โมหาคตฺตี คจฺจติ, ภายาคตฺตี คจฺจติ. จตุหฺงฺเคหิ สมณฺณาคเตน
 ภิกฺขุนา สทฺธิํ วินโย น สากจฺฉิตพฺโพ;^๑ ฉนฺทาคตฺตี คจฺจติ,
 โทสาคตฺตี คจฺจติ, โมหาคตฺตี คจฺจติ, ภายาคตฺตี คจฺจติ.

อตฺถาปตฺติ คิลานो อาปชฺชติ โน อคิลานो, อตฺถาปตฺติ
 อคิลานो อาปชฺชติ โน คิลานो, อตฺถาปตฺติ คิลานो เจว

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ เท.,อิ. สากจฺฉิตพฺโพ

อาปชชติ อคิลานो จ, อตถापत्ति नेव किलानो आपचचति नो
 ओकिलानो. जत्तारि ओम्मिकानि पातिमोक्खण्णपनानि. जत्तारि षम्मिकानि
 पातिमोक्खण्णपनानि^๑.

जत्तुक्कवारो निग्गจิตो.^๒

ตสสุทฺถทานํ

สกวาจาเย กาเยน
 อาปชชนโต จ กมฺเมน
 ภิกฺขุโน ภิกฺขุโนนญจ
 อชานกาเย มชฺเฌ จ
 ปฏฺฐิลภา^๔ จ^๕ โจทนา
 มานตฺตจาริกา จาปี
 มหาวิกฺกมฺมานิ
 อธิกรณา ทุสฺสีลา จ
 คมิโก วตฺถุนานตฺตา
 อาจริโย ปจฺจยา วา
 อาทियนโต ปุคฺคโล จ
 กาเล จ กปฺปติ เจว

ปสฺสุโต จ อจิตฺตโก
 โวหารา จตุโร ตถา.
 ปริกฺขาโร จ สมฺมุขา
 วุฏฺฐาติ ทฺวิโ^๓ ตถา.
 ปรีวาสา จ วุจฺจติ
 สมฺภกฺสา ปฏฺิคฺคหา.^๖
 ปุณ กมฺมวิปตฺติโย
 โสภณาคนฺตฺเคน จ.
 สภาคฺุชฺฌเยน จ
 ทฺวจฺจริตฺ สฺวจาจิ^๗.
 อรหา^๘ อาสเนน จ
 ปจฺจนฺติเมสฺสุ^๙ กปฺปติ.

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อ. อิตฺสทฺโท น ทิสฺสติ.

^๓ ส.,ฉ.,เท.,อ. ทฺวิธา

^๕ อ. จสทฺโท น ทิสฺสติ.

^๗ ส.,ฉ.,เท.,อ. สฺวจริตฺ.

^๒ ส.,อ. จตฺตูกํ นิग्गจิตํ.

^๔ ส.,ฉ.,เท.,อ. ปฏฺฐิลาภาน

^๖ ส.,ฉ.,เท.,อ. สามภฺกฺสา ปฏฺิคฺคหิ.

^๘ ส.,ฉ.,เท. อรโห

^๙ อ. ปจฺจนฺติเม จ

อนโต อนโต จ สีมาย คาเม จ โจทนาย จ
 ปุพฺพกิจจํ ปตฺตกลลํ อนนฺตกา จ สมฺมติ.^๑
 อคติ นาคติ เจว อลฺหฺซี เปสเลน จ
 ปุจฺฉิตพฺพา ทฺว เว เจว วิสฺสขฺเขยฺย^๒ ตถา ทฺว
 อนฺนโยโค จ สากจฺฉา คิลานอ จปนฺน จาติ.

๕. ปญจกวาโร

[๓๒๕] ปญจ อาปตฺติโย. ปญจ อาปตฺติกฺขนฺธา. ปญจ
 วินิตวตฺถุณี. ปญจ กมฺมานิ อานนฺตริกานิ. ปญจ ปุคฺคลา นียตา.
 ปญจ เจทนกฺกา อาปตฺติโย. ปญจหากาเรหิ อาปตฺติ อาปชฺชติ.
 ปญจาปตฺติโย มุสฺสาวาทปจฺจยา. ปญจหากาเรหิ กมฺมํ น อฺเปติ;
 สยํ วา กมฺมํ น กโรติ, ปริ วา นาสฺสเมสฺติ, จนฺทํ วา ปาริสฺสุทฺธิ
 วา น เทติ, กยิรมาเน กมฺเม ปฏฺฐิกโกสฺติ, กเต วา ปน กมฺเม
 อธมฺมทิกฺกฺกํ โหติ. ปญจหากาเรหิ กมฺมํ อฺเปติ; สยํ วา กมฺมํ
 กโรติ, ปริ วา อสฺสเมสฺติ, จนฺทํ วา ปาริสฺสุทฺธิ วา เทติ,
 กยิรมาเน กมฺเม นปฺปฏฺฐิกโกสฺติ, กเต วา ปน กมฺเม ธมฺมทิกฺกฺกํ
 โหติ. ปญจ ปิณฺฑปาติกสฺส ภิกฺขุโน กปฺปนฺติ; อนามนฺตจฺจโร
 คณโกชนํ ปรมฺปรโกชนํ อนธิฏฺฐจฺจํ อวิกปฺปนา. ปญจหฺงฺเคหิ
 สมฺนฺนาคโต ภิกฺขุ อสฺสสงฺกิตปฺริสฺสงฺกิตโต โหติ ปาปภิกฺขุปี อกฺุปฺป-
 ธมฺโมปี; เวสฺยาโคจโร วา โหติ, วิธวโคจโร^๓ วา โหติ,

^๑ ส.,ฉ.,เท. อนนฺตกา สมฺมุตฺติโย จ, อ. อนนฺตกา สมฺมุตฺติยา จ.

^๒ ส.,ฉ.,เท. วิสฺสขฺเขยฺยา

^๓ ส.,ฉ.,เท.,อ. วิธวโคจโร

อุลลุมาริโคจโร วา โหติ, ปณฺทกโคจโร วา โหติ, ภิกฺขุณีโคจโร
 วา โหติ. ปญฺจ เตลานิ; ติลเตลํ สาสฺปเตลํ มธุกเตลํ เอรณฺทก-
 เตลํ วสาเตลํ. ปญฺจ วसानิ; อจฺฉวสํ มจฺฉวสํ สฺสูกาวสํ สฺสูกรวสํ
 คทฺธรวสํ. ปญฺจ พุยฺสนานิ; ฌาติพุยฺสนํ โภคพุยฺสนํ โรคพุยฺสนํ
 สีสฺยพุยฺสนํ ทิฏฺฐิพุยฺสนํ. ปญฺจ สมฺปทา; ฌาติสมฺปทา โภคสมฺปทา
 อโรคสมฺปทา สีสฺยสมฺปทา ทิฏฺฐิสมฺปทา.

ปญฺจ นิสฺสยปฏฺธิปฺปสฺสทฺธิโย; อุปฺชฌายมฺหา อุปฺชฌายो
 ปกฺกนฺโต วา โหติ, วิพฺภนฺโต วา, กาลกโต วา, ปกฺขสงฺกนฺโต
 วา, อาณตฺติเยว ปญฺจมี. ปญฺจ ปุคฺคลา น อุปสมฺปาเทตพฺพา;
 อทฺธานหิโน องฺคหิโน วตฺถุวิปฺนโน กรณฺทกฺกฏโก อปริปุโร.

ปญฺจ ปัสฺสกุลานิ; โสสานิกํ อาปณฺณิกํ^๑ อุนฺทฺรกุขายิตํ^๒
 อุปฺจิกกุขายิกํ อคฺคิททฺธมฺ. อปรานิปิ ปญฺจ ปัสฺสกุลานิ; โคขายิตํ
 อชกุขายิตํ^๓ ฌุปจีวรํ อภิเสกิกํ^๔ คตปฏฺธิยาคตํ.

ปญฺจ อวหารา; เถยฺยวหาโร ปสฺยหาวหาโร ปริกฺกปาวหาโร
 ปฏฺธิจฺจนฺนาวหาโร กุสาวหาโร. ปญฺจ มหาโจรา สนฺโต สํวิชฺชมานา
 โลกสฺมี. ปญฺจ อวิสฺสชฺชนียานิ.^๕ ปญฺจ อเวภฺงคฺคิยานิ.^๖

ปญฺจาปตฺติโย กายโต สมฺภูจฺจนฺติ น วาจโต น จิตฺตโต.
 ปญฺจาปตฺติโย กายโต จ วาจโต จ สมฺภูจฺจนฺติ น จิตฺตโต.
 ปญฺจาปตฺติโย เทสนาคามินิโย.

^๑ ส.จ.เท.อ. ปาปณฺณิก

^๓ ส.จ.เท. โคขายิกํ อชกุขายิกํ, อ. อธิกุขายิตํ

^๕ ส.จ.มหา. อวิสฺสชฺชนียานิ, อ. อวิสฺสชฺชยานิ

^๒ ส.จ.เท.มหา. อุนฺทฺรกุขายิกํ

^๔ ส.จ.เท.อ. อาภิเสกิกํ

^๖ ส.จ.มหา. อเวภฺงคฺคิยานิ

ปณจ สงฺฆา. ปณจ ปาติโมกฺขทุทฺเทสสา. สพฺพปจฺจนฺติเมสุ
 ชนปฺเทสุ วินยฺชธปณฺจเมเน คณฺเณ อุปสมฺปาเทตพฺพ. ปณฺจานิสฺสา
 กจินฺตถาเร. ปณฺจ กมฺมานิ. ยาวตตฺติเยเก ปณฺจ อาปตฺติโย.
 ปณฺจหากาเรหิ อทินฺนํ อาทียนฺตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส.
 ปณฺจหากาเรหิ อทินฺนํ อาทียนฺตสฺส อาปตฺติ ฤๅลฺลจฺจยสฺส.
 ปณฺจหากาเรหิ อทินฺนํ อาทียนฺตสฺส อาปตฺติ ทุกกฺกสฺส.

ปณฺจ อกปฺปิยานิ น ปริภุญฺชิตพฺพานิ; อทินฺนญจ โหติ,
 อวิทิตญจ โหติ, อกปฺปิยญจ โหติ, อปฺปฏิกฺคหิตญจ โหติ,
 อกตาติริตฺตญจ โหติ. ปณฺจ กปฺปิยานิ ปริภุญฺชิตพฺพานิ; ทินฺนญจ
 โหติ, วิทิตญจ โหติ, กปฺปิยญจ โหติ, ปฏิกฺคหิตญจ โหติ,
 กตาติริตฺตญจ โหติ.

ปณฺจ ทานานิ อปฺปญฺณานิ ปฺปญฺณสมฺมตานิ โลกสฺส;^๑ มชฺชทานํ
 สมชฺชทานํ อิตฺถิทานํ อุสมทานํ จิตฺตกมฺมทานํ. ปณฺจ อฺปฺปนฺนา
 ทฺวปฺปฏฺวิโนทียา;^๒ อฺปฺปนฺโน ราโค ทฺวปฺปฏฺวิโนทียอ, อฺปฺปนฺโน โทโส
 ทฺวปฺปฏฺวิโนทียอ, อฺปฺปนฺโน โมโห ทฺวปฺปฏฺวิโนทียอ, อฺปฺปนฺนํ ปฏฺวิภาณํ
 ทฺวปฺปฏฺวิโนทียํ, อฺปฺปนฺนํ คมฺมิจิตฺตํ ทฺวปฺปฏฺวิโนทียํ. ปณฺจานิสฺสา
 สมมชฺชนิยา; สกจฺจิตฺตํ ปสฺสีทติ, ปรจฺจิตฺตํ ปสฺสีทติ, เทวตา อตฺตมฺนา
 โหณฺติ, ปสาทิกสํวตฺตนิยํ^๓ กมฺมํ อฺปฺปจฺฉินฺติ, กายสฺส เกทา ปรมฺมรณฺา
 สุกฺคํ สคฺคํ โลกํ อฺปฺปชฺชติ. อปเรปิ ปณฺจานิสฺสา สมมชฺชนิยา;
 สกจฺจิตฺตํ ปสฺสีทติ, ปรจฺจิตฺตํ ปสฺสีทติ, เทวตา อตฺตมฺนา โหณฺติ,
 สตฺถุสสาสนํ กตํ โหติ, ปจฺฉิมา ชนฺตา ทิฏฺฐาณฺุคฺคํ อปฺปชฺชติ.

^๑ ส.,ฉ.,เท. โลกสมิ^๒ ส.,ฉ.,เท. ทฺวปฺปฏฺวิโนทียา^๓ ส.,เท. ปสาทิกสํวตฺตนิกกมฺมํ, ฉ.,อิ. ปสาทิกสํวตฺตนิก

ปญฺจหงฺคะหิ สมณฺหาคโต วินยธโร “พาลโตะว สงฺขํ คจฺจติ; อตฺตโน ภาสปรียนฺตํ น อุกฺคณฺหาติ, ปรสฺส ภาสปรียนฺตํ น อุกฺคณฺหาติ, อตฺตโน ภาสปรียนฺตํ อนุคฺคเหตฺวา^๑ ปรสฺส ภาสปรียนฺตํ อนุคฺคเหตฺวา^๑ อธฺมเมน การเตติ อปฺปฏฺิณฺณาย. ปญฺจหงฺคะหิ สมณฺหาคโต วินยธโร “ปณฺทิตโตะว สงฺขํ คจฺจติ; อตฺตโน ภาสปรียนฺตํ อุกฺคณฺหาติ, ปรสฺส ภาสปรียนฺตํ อุกฺคณฺหาติ, อตฺตโน ภาสปรียนฺตํ อุกฺคเหตฺวา ปรสฺส ภาสปรียนฺตํ อุกฺคเหตฺวา ธฺมเมน การเตติ ปฏฺิณฺณาย.

อปเรหิปี ปญฺจหงฺคะหิ สมณฺหาคโต วินยธโร “พาลโตะว สงฺขํ คจฺจติ; อาปตฺตี น ชานาติ, อาปตฺติยา มฺลํ น ชานาติ, อาปตฺติสมุทฺยํ น ชานาติ, อาปตฺตินิโรธํ น ชานาติ, อาปตฺตินิโรธคามินิ ปฏฺิปปํ น ชานาติ. ปญฺจหงฺคะหิ สมณฺหาคโต วินยธโร “ปณฺทิตโตะว สงฺขํ คจฺจติ; อาปตฺตี ชานาติ, อาปตฺติยา มฺลํ ชานาติ, อาปตฺติสมุทฺยํ ชานาติ, อาปตฺตินิโรธํ ชานาติ, อาปตฺตินิโรธคามินิ ปฏฺิปปํ ชานาติ.

อปเรหิปี ปญฺจหงฺคะหิ สมณฺหาคโต วินยธโร “พาลโตะว สงฺขํ คจฺจติ; อธิกรณํ น ชานาติ, อธิกรณสฺส มฺลํ น ชานาติ, อธิกรณสมุทฺยํ น ชานาติ, อธิกรณนิโรธํ น ชานาติ, อธิกรณนิโรธคามินิ ปฏฺิปปํ น ชานาติ. ปญฺจหงฺคะหิ สมณฺหาคโต วินยธโร “ปณฺทิตโตะว สงฺขํ คจฺจติ; อธิกรณํ ชานาติ, อธิกรณสฺส มฺลํ ชานาติ, อธิกรณสมุทฺยํ ชานาติ, อธิกรณนิโรธํ ชานาติ, อธิกรณนิโรธคามินิ ปฏฺิปปํ ชานาติ.

^๑ ส.,ฉ.,เท. น อุกฺคเหตฺวา

อปเรหิปี ปณจหฺงเคหิ สมณฺหาคโต วินยฺชโร “พาลโตะว
สงฺขํ คจฺจติ; วตฺถุํ น ชานาติ, นิทานํ น ชานาติ, ปณฺณตฺตี น
ชานาติ, อนุปฺปณฺณตฺตี น ชานาติ, อนุสนฺธิวจนปถํ น ชานาติ.
ปณจหฺงเคหิ สมณฺหาคโต วินยฺชโร “ปณฺธิโตเตวว สงฺขํ คจฺจติ;
วตฺถุํ ชานาติ, นิทานํ ชานาติ, ปณฺณตฺตี ชานาติ, อนุปฺปณฺณตฺตี
ชานาติ, อนุสนฺธิวจนปถํ ชานาติ.

อปเรหิปี ปณจหฺงเคหิ สมณฺหาคโต วินยฺชโร “พาลโตะว
สงฺขํ คจฺจติ; ฌตฺตี น ชานาติ, ฌตฺติยา กรณํ น ชานาติ, น
ปุพฺพกุสโล โหติ, น อปรกุสโล โหติ, อกาลญฺญ จ โหติ.
ปณจหฺงเคหิ สมณฺหาคโต วินยฺชโร “ปณฺธิโตเตวว สงฺขํ คจฺจติ;
ฌตฺตี ชานาติ, ฌตฺติยา กรณํ ชานาติ, ปุพฺพกุสโล โหติ,
อปรกุสโล โหติ, กาลญฺญ จ โหติ.

อปเรหิปี ปณจหฺงเคหิ สมณฺหาคโต วินยฺชโร “พาลโตะว
สงฺขํ คจฺจติ; อาปตฺตานาปตฺตี น ชานาติ, ลหุภคฺรูกํ อาปตฺตี น
ชานาติ, สาวเสสํวเสสํ อาปตฺตี น ชานาติ, ทุฏฺฐุลลาทุฏฺฐุลลํ
อาปตฺตี น ชานาติ, อจฺริยปรมฺปรา โข ปนสฺส น สุกฺคหิตา
โหติ น สุมฺนสิกตา น สุปฺปาริตา. ปณจหฺงเคหิ สมณฺหาคโต
วินยฺชโร “ปณฺธิโตเตวว สงฺขํ คจฺจติ; อาปตฺตานาปตฺตี ชานาติ,
ลหุภคฺรูกํ อาปตฺตี ชานาติ, สาวเสสํวเสสํ อาปตฺตี ชานาติ,
ทุฏฺฐุลลาทุฏฺฐุลลํ อาปตฺตี ชานาติ, อจฺริยปรมฺปรา โข ปนสฺส
สुकฺคหิตา โหติ สุมฺนสิกตา สุปฺปาริตา.

อปเรหิปี ปณจหฺงเคหิ สมณฺหาคโต วินยฺชโร “พาลโตะว
สงฺขํ คจฺจติ; อาปตฺตานาปตฺตี น ชานาติ, ลหุภคฺรูกํ อาปตฺตี น
ชานาติ, สาวเสสํวเสสํ อาปตฺตี น ชานาติ, ทุฏฺฐุลลาทุฏฺฐุลลํ

ปณจ ปิณฑปาติกา. []^๑ ปณจ ปัสสูลิกา. ปณจ รุกขมุลิกา.
 ปณจ โสสานิกา. ปณจ อพฺโหมกาสิกา. ปณจ เตจีวริกา. ปณจ
 สปทานจาริกา. ปณจ เนสชฺชิกา. ปณจ ยถาสนฺถติกา. ปณจ
 เอกาสนิกา. ปณจ ขลุปจฺจนาภตฺติกา.

ปณจ ปตฺตปิณฑิกา; มนฺทตฺตา โมมฺหตฺตา ปตฺตปิณฑิโก
 โหติ, ปาปิจฺโณ อิจฺฉापโก ปตฺตปิณฑิโก โหติ, อุมฺมาทา
 จิตฺตกฺเขปา ปตฺตปิณฑิโก โหติ, “วณฺณโต พุทฺเธหิ พุทฺธสาวเกหิ
 ปตฺตปิณฑิโก โหติ, อปิจ อปฺปิจฺจณฺเวย นิสฺสาย สนฺตญฺจิณฺเวย
 นิสฺสาย สลฺเลขณฺเวย นิสฺสาย ปวิเวกณฺเวย นิสฺสาย อิทมญฺ-
 จิตฺตณฺเวย นิสฺสาย ปตฺตปิณฑิโก โหติ.

ปณจหฺงฺเคหิ สมณฺหาคเตน ภิกฺขุณา นานิสฺสิตฺเตน วตฺถพฺพํ;
 อุโปสถํ น ชานาติ, อุโปสถกมฺมํ น ชานาติ, ปาติโมกฺขํ น ชานาติ,
 ปาติโมกฺขทฺทเทสํ น ชานาติ, อุณฺณปณฺจวสฺโส โหติ. ปณจหฺงฺเคหิ
 สมณฺหาคเตน ภิกฺขุณา อนิสฺสิตฺเตน วตฺถพฺพํ; อุโปสถํ ชานาติ,
 อุโปสถกมฺมํ ชานาติ, ปาติโมกฺขํ ชานาติ, ปาติโมกฺขทฺทเทสํ ชานาติ,
 ปณฺจวสฺโส วา โหติ อติเรกปณฺจวสฺโส วา.

อปเรหิปี ปณจหฺงฺเคหิ สมณฺหาคเตน ภิกฺขุณา นานิสฺสิตฺเตน
 วตฺถพฺพํ; ปวารณํ น ชานาติ, ปวารณากมฺมํ น ชานาติ,
 ปาติโมกฺขํ น ชานาติ, ปาติโมกฺขทฺทเทสํ น ชานาติ, อุณฺณปณฺจ-
 วสฺโส โหติ. ปณจหฺงฺเคหิ สมณฺหาคเตน ภิกฺขุณา อนิสฺสิตฺเตน
 วตฺถพฺพํ; ปวารณํ ชานาติ, ปวารณากมฺมํ ชานาติ, ปาติโมกฺขํ
 ชานาติ, ปาติโมกฺขทฺทเทสํ ชานาติ, ปณฺจวสฺโส วา โหติ
 อติเรกปณฺจวสฺโส วา.

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อิ.,มหา. เอตฺถนฺตเร เปยฺยาลํ ทิสฺสติ.

อปเรหิปี ปญฺหํเคหิ สมณฺหาคเตน ภิกฺขุณา นานิสฺสิตเตน
 วตฺถพฺพํ; อาปตฺตานาปตฺตี น ชานาติ, ลหุภคฺรูกํ อาปตฺตี น
 ชานาติ, สาวเสสํนวเสสํ อาปตฺตี น ชานาติ, ทุฏฺฐลฺลาทุฏฺฐลฺลํ
 อาปตฺตี น ชานาติ, อุณฺณปญฺจวสฺโส โหติ. ปญฺหํเคหิ สมณฺหาคเตน
 ภิกฺขุณา อนิสฺสิตเตน วตฺถพฺพํ; อาปตฺตานาปตฺตี ชานาติ, ลหุภ-
 คฺรูกํ อาปตฺตี ชานาติ, สาวเสสํนวเสสํ อาปตฺตี ชานาติ,
 ทุฏฺฐลฺลาทุฏฺฐลฺลํ อาปตฺตี ชานาติ, ปญฺจวสฺโส วา โหติ อติเรก-
 ปญฺจวสฺโส วา.

ปญฺหํเคหิ สมณฺหาคตาย ภิกฺขุณิยา นานิสฺสิตตาย วตฺถพฺพํ;
 อุโปสถํ น ชานาติ, อุโปสถกมฺมํ น ชานาติ, ปาติโมกฺขํ น ชานาติ,
 ปาติโมกฺขทุทฺเทสํ น ชานาติ, อุณฺณปญฺจวสฺสา โหติ. ปญฺหํเคหิ
 สมณฺหาคตาย ภิกฺขุณิยา อนิสฺสิตตาย วตฺถพฺพํ; อุโปสถํ ชานาติ,
 อุโปสถกมฺมํ ชานาติ, ปาติโมกฺขํ ชานาติ, ปาติโมกฺขทุทฺเทสํ ชานาติ,
 ปญฺจวสฺสา วา โหติ อติเรกปญฺจวสฺสา วา.

อปเรหิปี ปญฺหํเคหิ สมณฺหาคตาย ภิกฺขุณิยา นานิสฺสิตตาย
 วตฺถพฺพํ; ปวารณํ น ชานาติ, ปวารณากมฺมํ น ชานาติ,
 ปาติโมกฺขํ น ชานาติ, ปาติโมกฺขทุทฺเทสํ น ชานาติ, อุณฺณปญฺจ-
 วสฺสา โหติ. ปญฺหํเคหิ สมณฺหาคตาย ภิกฺขุณิยา อนิสฺสิตตาย
 วตฺถพฺพํ; ปวารณํ ชานาติ, ปวารณากมฺมํ ชานาติ, ปาติโมกฺขํ
 ชานาติ, ปาติโมกฺขทุทฺเทสํ ชานาติ, ปญฺจวสฺสา วา โหติ
 อติเรกปญฺจวสฺสา วา.

อปเรหิปี ปญฺหํเคหิ สมณฺหาคตาย ภิกฺขุณิยา นานิสฺสิตตาย
 วตฺถพฺพํ; อาปตฺตานาปตฺตี น ชานาติ, ลหุภคฺรูกํ อาปตฺตี น

ชานาติ, สาวเสสวานวเสส อापตฺตี น ชานาติ, ทุฏฺฐุลลาทุฏฺฐุลลํ
 อापตฺตี น ชานาติ, อุณฺณปณฺจวสฺสา โหติ. ปณฺจหฺงเคหิ สมฺนฺนาคตฺตาย
 ภิกฺขุณฺเีย อนิสฺสิตาย วตฺถพฺพํ; อापตฺตานาปตฺตี ชานาติ, ลหุภคฺรูกํ
 อापตฺตี ชานาติ, สาวเสสวานวเสส อापตฺตี ชานาติ, ทุฏฺฐุลลาทุฏฺฐุลลํ
 อापตฺตี ชานาติ, ปณฺจวสฺสา วา โหติ อติเรกปณฺจวสฺสา วา.

ปณฺจ อาทีนฺวา อปาสาทิกะ; อตฺตทาปี อตฺตทานํ อุปวทติ,
 อนฺุวิจฺจปี วิณฺญฺ ครหฺนฺติ, ปาปโก กิตฺติสทฺโท อพฺภุคฺคจฺจติ,
 สมฺมุพฺโห กาลํ กโรติ, กายสฺส เกทา ปรมฺมรณฺา อปายํ
 ทุกฺคตํ วิณีปาตํ นิรยํ อุปปชฺชติ. ปณฺจานิสฺสา ปาสาทิกะ;
 อตฺตทาปี อตฺตทานํ น อุปวทติ อนฺุวิจฺจปี วิณฺญฺ ปสฺสฺนฺติ, กลฺยาณเ
 กิตฺติสทฺโท อพฺภุคฺคจฺจติ, อสมฺมุพฺโห กาลํ กโรติ, กายสฺส
 เกทา ปรมฺมรณฺา สฺสคฺติ สคฺคํ โลกํ อุปปชฺชติ.

อปเรปี ปณฺจ อาทีนฺวา อปาสาทิกะ; อปฺปสฺนฺนา นปฺปสฺสีทฺนฺติ,
 ปสฺนฺนํ เอกจฺจํ อณฺณถตฺตํ โหติ, สตฺถุสฺสํ อกตํ โหติ,
 ปจฺจิมฺา ชนฺตา ทิฏฺฐาณฺุคฺติ อापชฺชติ,^๑ จิตฺตมสฺส นปฺปสฺสีทฺติ.
 ปณฺจานิสฺสา ปาสาทิกะ; อปฺปสฺนฺนา ปสฺสีทฺนฺติ, ปสฺนฺนํ ภิยฺโย-
 ภาวเ^๒ โหติ, สตฺถุสฺสํ กตํ โหติ, ปจฺจิมฺา ชนฺตา ทิฏฺฐาณฺุคฺติ
 อापชฺชติ, จิตฺตมสฺส ปสฺสีทฺติ.

ปณฺจ อาทีนฺวา กุลฺลปเก; อนามนฺฺตาจาเร อापชฺชติ, รโห-
 นิสฺชชาย อापชฺชติ, ปฏฺิจฺจนฺเเน อาสเน อापชฺชติ, มาตฺฐคามสฺส
 อุตฺตริณฺปณฺจวาจาหิ ฌมฺมํ เทเสนฺโต อापชฺชติ, กามสงฺกปฺปพฺหุโล

จ วิหริติ. ปณฺจ อาทีนฺวา กุลุปกสฺส ภิกฺขุโน อติเวลํ กุเลสุ
 สํสฺมจฺจสฺส วิหโรโต; มาตุคามสฺส อภินฺนทสฺสนํ, ทสฺสเน สติ
 สํสคฺโค, สํสคฺเค สติ วิสุสาโส, วิสุสาเส สติ โอตารो, โอตินฺน-
 จิตฺตสฺสเสตํ ภิกฺขุโน ปาฏิกงฺขํ อนภโรโต วา พุรหฺมจริยํ จริสฺสติ,
 อณฺณตรํ วา สงฺกิลิฏฺจํ อาปตฺตี อาปชฺชิสฺสติ, ลิกฺขํ วา ปจฺจกฺขาย
 หีนายาวตฺติสฺสติ.

ปณฺจ พิชฺชาตานิ; มฺลพิชฺ ฆนฺธพิชฺ ผพฺพพิชฺ อคฺคพิชฺ พิช-
 พิชญฺเวยว ปณฺจมํ. ปณฺจहि สมณกปฺเปहि ผลํ ปริภุญฺชิตพฺพ;
 อคฺคปริจฺจิตํ สตฺถปริจฺจิตํ นขปริจฺจิตํ อพิชฺ นิพฺพญฺพิชญฺเวยว ปณฺจมํ.

ปณฺจ วิสุทฺธิโย; นิทานํ อุทฺทิสิตฺวา อวเสสํ สุเตน สาเวตพฺพ,
 อยํ ปจฺมา วิสุทฺธิ, นิทานํ อุทฺทิสิตฺวา จตฺตาริ ปาราชิกานิ
 อุทฺทิสิตฺวา อวเสสํ สุเตน สาเวตพฺพ, อยํ ทุตฺติยา วิสุทฺธิ, นิทานํ
 อุทฺทิสิตฺวา จตฺตาริ ปาราชิกานิ อุทฺทิสิตฺวา เตรส สงฺฆาทีเสเส
 อุทฺทิสิตฺวา อวเสสํ สุเตน สาเวตพฺพ, อยํ ตตฺติยา วิสุทฺธิ, นิทานํ
 อุทฺทิสิตฺวา จตฺตาริ ปาราชิกานิ อุทฺทิสิตฺวา เตรส สงฺฆาทีเสเส
 อุทฺทิสิตฺวา เทว อนิยเต อุทฺทิสิตฺวา อวเสสํ สุเตน สาเวตพฺพ,
 อยํ จตฺตตฺถา วิสุทฺธิ, วิตฺถาเรเนว ปณฺจมี. อปฺราปี ปณฺจ วิสุทฺธิโย;
 สุตฺตทุทฺเทโส ปาริสฺสุทฺธิอุโปสเถ อธิฏฺฐานุโปสเถ สามคฺคิอุโปสเถ
 ปวารณาเยว ปณฺจมา.^๑

ปณฺจจานิสงฺสา วินยธเร; อตฺตโน สิลกฺขนฺโธ สุกฺคตฺโต โหติ
 สุรกฺขิโต, กุกฺกจฺจปกตานิ ปฏฺฐิสฺสรณํ โหติ, วิสารโท สงฺฆมฺมชฺเฌ

^๑ ส.จ.,ท.,อ. ปวารณา สามคฺคิอุโปสเถเยว ปณฺจโม.

โวหริติ, ปจจตติเก สหธมเมเน สุนิคุคหิตํ นิคุคณหาติ, สหุทธมมฏ-
จิตติยา ปฏิปนโน โหติ. ปณจ อธมมิกานิ ปาติโมกขฏฐปนานิ.
ปณจ ธมมิกานิ ปาติโมกขฏฐปนานิติ.^๑

ปณจกวารโ นิฏฐิตโ.

ตสสุทฺถานํ

อาปตติ อาปตติกฺขนฺธา	วินิตานนฺตเรน จ
ปุกฺคลา เจทนา เจว	อาปชฺชติ จ ปจฺจยา.
น อุเปติ อุเปติ จ	กปฺปนฺตฺตฺสฺสฺกิ เตล จ ^๒
วสพฺยสนสมฺปทา ^๓	ปสฺสทฺธิ ปุกฺคเลน จ.
โสสานิ โคชายิตญจ ^๔	เถยฺยํ โจโร จ วุจฺจติ
อวิสฺสชฺชิ อเวภฺงติ	กายโต กายวาจโต.
เทสฺนา สงฺฆอุทฺเทสฺา ^๕	ปจฺจนฺติ กจิเนน จ
กมฺมานิ ยาวตติยํ	ปาราชิกถุลลทฺกฺกฏํ.
อกปฺปิยํ กปฺปิยญจ	อปฺปญฺญา ทฺวิโนทียา ^๖
สมมฺชฺชณี อปเร จ	ภาสํ อาปตฺติเมว จ.

^๑ อ. อิตฺติสทฺโท น ทิสฺสติ.

^๒ ส.ณ.,เท.,อ. กปฺปนฺตฺตฺสฺกิเตลํ จ

^๓ ส.ณ.,เท. วสํ พฺยสนา สมฺปทา, อ. วสํ พฺยาสนํ สมฺปทา

^๔ ส.,ณ. โสสานิกํ ขยิตญจ, เท. โสสานิกํ ขายิตํ จ

^๕ ส.,ณ.,เท.,อ. สงฺฆํ อุทฺเทสํ

^๖ ส. อปฺปญฺญทฺวิโนทียา, ณ.,เท.,อ. ทฺวิโนทียา

อธิกรณ์ วตถุ ^๑ ฌตติ	อาปตติ ^๑ อุกยานิ จ
ลหุกญจมกา เอเต	กณฺหสูกกา วิชาณณ.
อรณฺณํ ปิณฑปาตณฺจ	ปัสสุรูกขสฺसानิกา
อพฺโปกกาโส ^๒ จีวรณฺจ	สพทาโน นิสฺซชโก.
สนฺถติขลุปจฺฉาปิ	ปตฺตปิณฑทิกเมว จ
อุโปสถํ ปวารณํ	อาปตฺตานาปตฺติปิ จ.
กณฺหสูกกปทา เอเต	ภิกฺขุนี้นํปิ เต ตถา
อปาสาทิกปาสาทิ	ตเถว อปเร ทฺว.
กุลุปเก อติเวลํ	พีชํ สมณกปฺปิ จ
วิสุทฺธิ อปเร เจว	วินยารมฺมกานิ จ ^๓
ธมฺมิกา จ ตถา วุตฺตา	นิฏฺฐจิตา สฺสุทฺธิปณฺจกาติ. ^๔

๖. ฌกฺกวาโร

[๓๒๖] ฌ อการวา. ฌ คารวา. ฌ วินิตวตฺถุณิ. ฌ สามิจิโย.
 ฌ อาปตฺติสมุญฺจานา. ฌ เจทนกา อาปตฺติโย. ฌหากาเรหิ อาปตฺติ
 อาปชฺชติ. ฌ อานิสฺสา วินยธเร. ฌ ปรมานิ. ฌารตฺตํ ติจีวเรน
 วิปฺปวสิตพฺพํ. ฌ จีวรานิ. ฌ รชฺชานิ. ฌ อาปตฺติโย กายโต จ
 จิตฺตโต จ สมุญฺจหนฺติ น วาจโต. ฌ อาปตฺติโย วาจโต จ
 จิตฺตโต จ สมุญฺจหนฺติ น กายโต. ฌ อาปตฺติโย กายโต จ

^๑ ส.ฉ.,เท. อาปตฺตา

^๒ อ. อพฺโปกกาเส

^๓ ส.ฉ.,เท.,อ. วินยารมฺมิเกน จ

^๔ อ. สฺภาปณฺจกาติ

วาทโต จ จิตตโต จ สมุฏฺหหนฺติ. จ กมฺมานิ. จ วิวาทมูลานิ.
 จ อนฺวาทมูลานิ. จ สารณียา ฐมา.^๑ ทิมโส จ วิทตฺติโย
 สุตตวิทตฺติยา, ติริยํ จ วิทตฺติโย. จ นิสฺสยปฏฺิปปสฺสทฺธิโย
 อาจริยมฺหา. จ นฺหาเน อนุปฺปณฺณตฺติโย วิปฺปกตจิวฺร อาทาย
 ปกฺกมฺติ, วิปฺปกตจิวฺร สฺมาทาย ปกฺกมฺติ.

จหฺงเคหิ สมนฺนาคเตน ภิกฺขุณา อุปสมฺปาเทตพฺพํ, นิสฺสโย
 ทาทพฺโพ, สามเณโร อุปฺภฺจาเปตพฺโพ; อเสเชน สิลกฺขนฺเชน
 สมนฺนาคโต โหติ, อเสเชน สมาริกฺขนฺเชน สมนฺนาคโต โหติ,
 อเสเชน ปณฺณากขนฺเชน สมนฺนาคโต โหติ, อเสเชน วิมุตฺติกฺขนฺเชน
 สมนฺนาคโต โหติ, อเสเชน วิมุตฺติฌาณทสฺสนกฺขนฺเชน สมนฺนาคโต
 โหติ, ทสฺสโส วา โหติ อติเรกทสฺสโส วา.

อปเรหิปี จหฺงเคหิ สมนฺนาคเตน ภิกฺขุณา อุปสมฺปาเทตพฺพํ,
 นิสฺสโย ทาทพฺโพ, สามเณโร อุปฺภฺจาเปตพฺโพ; อตฺตนา อเสเชน
 สิลกฺขนฺเชน สมนฺนาคโต โหติ, ปรี อเสเช สิลกฺขนฺเช สฺมาทเปตา.
 อตฺตนา อเสเชน สมาริกฺขนฺเชน สมนฺนาคโต โหติ, ปรี อเสเช
 สมาริกฺขนฺเช สฺมาทเปตา. อตฺตนา อเสเชน ปณฺณากขนฺเชน
 สมนฺนาคโต โหติ, ปรี อเสเช ปณฺณากขนฺเช สฺมาทเปตา. อตฺตนา
 อเสเชน วิมุตฺติกฺขนฺเชน สมนฺนาคโต โหติ, ปรี อเสเช วิมุตฺติกฺ-
 ขนฺเช สฺมาทเปตา. อตฺตนา อเสเชน วิมุตฺติฌาณทสฺสนกฺขนฺเชน
 สมนฺนาคโต โหติ, ปรี อเสเช วิมุตฺติฌาณทสฺสนกฺขนฺเช สฺมาทเปตา.
 ทสฺสโส วา โหติ อติเรกทสฺสโส วา.

อปเรหิปี จหฺงเคหิ สมนฺนาคเตน ภิกฺขุณา อุปสมฺปาเทตพฺพํ,
 นิสฺสโย ทาทพฺโพ, สามเณโร อุปฺภฺจาเปตพฺโพ; สทฺธโร โหติ,
 หิริมา โหติ, โอตฺตปฺปี โหติ, อารทฺธวิริโย โหติ, อุปฺภฺจิตฺตสฺสติ
 โหติ, ทสวสฺโส วา โหติ อติเรกทสวสฺโส วา.

อปเรหิปี จหฺงเคหิ สมนฺนาคเตน ภิกฺขุณา อุปสมฺปาเทตพฺพํ,
 นิสฺสโย ทาทพฺโพ, สามเณโร อุปฺภฺจาเปตพฺโพ; น อธิสฺสีเล สิล-
 วิปฺนโน โหติ, น อชฺฌมาจาเร อาจารวิปฺนโน โหติ, น อติทิกฺกฺขิยา
 ทิกฺกฺขิวิปฺนโน โหติ, พหุสฺสโต โหติ, ปญฺญวา โหติ, ทสวสฺโส วา
 โหติ อติเรกทสวสฺโส วา.

อปเรหิปี จหฺงเคหิ สมนฺนาคเตน ภิกฺขุณา อุปสมฺปาเทตพฺพํ,
 นิสฺสโย ทาทพฺโพ, สามเณโร อุปฺภฺจาเปตพฺโพ; ปฏฺวิพล โหติ
 อนฺเตवासึ วา สทฺธวิหารี วา คิลานํ อุปฺภฺจาตุํ วา อุปฺภฺจาเปตุํ
 วา, อุปฺปนฺนํ^๑ อนภิริตํ^๒ วูปกาเสตุํ วา วูปกาสาเปตุํ วา,
 อุปฺปนฺนํ กุกฺกุกฺจํ ฌมฺมโต วิโนเทตุํ^๓ วา วิโนทาเปตุํ วา,^๓
 อาปตฺตํ ชานาติ อาปตฺตํ อปตฺตํ วุฏฺฐาณํ ชานาติ ทสวสฺโส วา โหติ
 อติเรกทสวสฺโส วา.

อปเรหิปี จหฺงเคหิ สมนฺนาคเตน ภิกฺขุณา อุปสมฺปาเทตพฺพํ,
 นิสฺสโย ทาทพฺโพ, สามเณโร อุปฺภฺจาเปตพฺโพ; ปฏฺวิพล โหติ
 อนฺเตवासึ วา สทฺธวิหารี วา อภิสมาจาริกาย สิกฺขาย สิกฺขาเปตุํ,
 อาทิกฺขพฺพจริกาย สิกฺขาย วิเนตุํ, อภิชฺฌเม วิเนตุํ, อภิวินเย
 วิเนตุํ, อุปฺปนฺนํ ทิกฺกฺขิตํ ฌมฺมโต วิเวเจตุํ, ทสวสฺโส วา โหติ
 อติเรกทสวสฺโส วา.

^๑ โป., ส., ฉ., เท. อัย ปาโจ น ทิสฺสติ.^๒ ส. อนภิริตํ^{๓-๓} โป., ส., ฉ., เท. อิม ปาจา น ทิสฺสนฺติ.

อปเรหิปี จหงเคหิ สมนนาคเตน ภิกขุณา อุปสมปาเทตพพํ,
 นิสสโย ทาทพโพ, สามเณโร อุปฏจาเปตพโพ; อาปตฺตี ชานาติ,
 อนาปตฺตี ชานาติ, ลหุกํ อาปตฺตี ชานาติ, ครุกํ อาปตฺตี ชานาติ,
 อุกยานิ โข ปนสฺส ปาติโมกฺขานิ วิตุถาเรน สุวาคตานิ โหนติ
 สุวิมุตตานิ สุปฺปวตฺตานิ สุวินิจฺจิตานิ สุตฺตโส อนุปฺพยณฺชนโส
 ทสวสฺโส วา โหติ อติเรกทสวสฺโส วา.

จ อธมฺมิกานิ ปาติโมกฺขฏฺฐปนานิ. จ ธมฺมิกานิ ปาติ-
 โมกฺขฏฺฐปนานิติ.

จกุกวโร นิฏฺฐิตो.^๑

ตสฺสทฺธานํ

อการวา कारवा จ	วินีตา สามิจีปี จ
สมุฏฺฐาณา เจทนา เจว	อาการานิสฺสเสน จ.
ปรมานิ จ ฉารตฺตํ	จีวรํ รชนานิ จ
กายโต จิตฺตโต จาปี	วาจโต จิตฺตโตปี จ.
กายวาจาจิตฺตโต จ	กมฺมวิวาทเมว จ
อนฺวาทา ทิฏฺฐโส จ	ติริยํ นิสฺสเยน จ.
อนฺุปฺปณฺณตฺติ อาทาย	สมาทาย ตเถว จ
อเสเข สมาทเปตา	สทฺโธ อริสฺสเลน จ.
คิลานาภิสมาจาริ	อาปตฺตาทมฺมธมฺมิกาคี.

อปเรหิปี สัตตทหุเคหิ สมณนาคโต ภิกขุ วินยธโร โหติ;
 อาปตฺตี ชานาติ. อนาปตฺตี ชานาติ. ลหุกํ อาปตฺตี ชานาติ.
 ครุกํ อาปตฺตี ชานาติ. พหุสฺสุโต โหติ สุตธโร สุตสนฺนิจฺจโย,
 เย เต ฐมา อาทิกลฺยาณา มชฺฌเมกฺลฺยาณา ปรีโยสานกฺลฺยาณา
 สาตถํ สพฺพญฺชนํ เกวลปรีปฺณณํ ปรีสุทฺธํ พุรหฺมจฺริยํ อภิวทฺถติ,
 ตถารูปาสฺส ฐมา พหุสฺสุตา โหนฺติ ธตา^๑ วจฺสา ปรีจิตา มนสา-
 นุเปกฺขิตา ทิฏฺฐิจฺยา สุปฺปฏฺฐิตา. จตฺตุนํ ฌานานํ อภิจฺเจตฺตีกานํ
 ทิฏฺฐธมฺมสฺสวiharานํ นิกามลลภี โหติ อภิจฺฉลลภี อภิสฺรลลภี.
 อาสวานญฺจ ขยา อนาสวํ เจโตวิมุตฺตี ปญฺญาวิมุตฺตี ทิฏฺฐเจ ว
 ฐมเม สยํ อภิญฺญา สจฺฉนิกตฺวา อุปสมฺปชฺช วิหฺรติ.

อปเรหิปี สัตตทหุเคหิ สมณนาคโต ภิกขุ วินยธโร โหติ;
 อาปตฺตี ชานาติ. อนาปตฺตี ชานาติ. ลหุกํ อาปตฺตี ชานาติ. ครุกํ
 อาปตฺตี ชานาติ. อุกฺขยานิ โข ปนสฺส ปาติโมกฺขานิ วิตฺถาเรน
 สฺวาคตฺตานิ โหนฺติ สุวิภตฺตานิ สุปฺปวตฺตีนิ สุวินิจฺฉิตฺตานิ สุตฺตโส
 อนุพฺพญฺชนโส. จตฺตุนํ ฌานานํ อภิจฺเจตฺตีกานํ ทิฏฺฐธมฺมสฺสวiharานํ
 นิกามลลภี โหติ อภิจฺฉลลภี อภิสฺรลลภี. อาสวานญฺจ ขยา
 อนาสวํ เจโตวิมุตฺตี ปญฺญาวิมุตฺตี ทิฏฺฐเจ ว ฐมเม สยํ อภิญฺญา
 สจฺฉนิกตฺวา อุปสมฺปชฺช วิหฺรติ.

อปเรหิปี สัตตทหุเคหิ สมณนาคโต ภิกขุ วินยธโร โหติ;
 อาปตฺตี ชานาติ. อนาปตฺตี ชานาติ. ลหุกํ อาปตฺตี ชานาติ. ครุกํ
 อาปตฺตี ชานาติ. อเนกวิหิตํ ปุพฺพเพนิวาสํ อนุสฺสรติ, เสยฺยถิทำ,
 เอกมฺปิ ชาตี เทวปิ ชาตีโย ติสฺสโสปิ ชาตีโย จตฺสโสปิ ชาตีโย

หมดอายุ 26/05/2566

ปณจปี ชาติโย ๔เปฯ ทสปี ชาติโย วิสมปี ชาติโย ตีสมปี
 ชาติโย จตฺตาศีสมปี ชาติโย ปณฺณาสมปี ชาติโย ชาติสตมปี
 ชาติสทสสมปี ชาติสทสทสสมปี อเนเกปี สํวณฺณกปฺเป อเนเกปี
 วิวณฺณกปฺเป อเนเกปี สํวณฺณวิวณฺณกปฺเป “อมฺตฺราสี เอวฺนาโม
 เอวฺโคตฺโต เอวฺวณฺโณ เอวฺมาหาโร เอวฺสุขทุกฺขปฏฺิสฺสเวทึ เอวฺมายุ-
 ปฺริยนฺโต, โส ตโต จูโต อมฺตฺร อุทปาทึ, ตตฺราปาสึ เอวฺนาโม
 เอวฺโคตฺโต เอวฺวณฺโณ เอวฺมาหาโร เอวฺสุขทุกฺขปฏฺิสฺสเวทึ เอวฺมายุ-
 ปฺริยนฺโต, โส ตโต จูโต อธิฐปฺปนฺโนติ อิติ สาการิ สอุทฺเทสํ
 อเนกวิหิตํ ปุพฺพเพนิวาสํ อนฺุสฺสรติ. ทิพฺพเพน จกฺขุณา วิสุทฺตฺเชน
 อติกฺกนฺตมานุสฺเสน สตฺเต ปสฺสตี จวมาเน อุปปชฺชมาเน ทึเน
 ปณฺีเต สฺวณฺเณ ทฺพฺพณฺเณ สฺคเต ทฺคฺคเต, ยถากมฺมุปเค สตฺเต
 ปชานาติ “อึเม วต โภณฺโต สตฺตา กายทฺุจฺจริเตน สมฺนฺนาคตา
 วจฺิทฺุจฺจริเตน สมฺนฺนาคตา มโนทฺุจฺจริเตน สมฺนฺนาคตา อริยานํ
 อุปวาทกา มิจฺฉาทิฏฺิจิกา มิจฺฉาทิฏฺิจิกมฺมสมาทานา, เต กายสฺส
 เกทา ปรมฺมรณฺา อปายํ ทฺคฺคตึ วินิปาทํ นิรยํ อุปฺปนฺนา, อึเม
 วา ปน โภณฺโต สตฺตา กายสฺุจฺจริเตน สมฺนฺนาคตา วจฺิสุจฺจริเตน
 สมฺนฺนาคตา มโนสุจฺจริเตน สมฺนฺนาคตา อริยานํ อนฺุปวาทกา
 สมฺมาทิฏฺิจิกา สมฺมาทิฏฺิจิกมฺมสมาทานา, เต กายสฺส เกทา
 ปรมฺมรณฺา สฺคตึ สคฺคํ โลกํ อุปฺปนฺนาติ, อิติ ทิพฺพเพน จกฺขุณา
 วิสุทฺตฺเชน อติกฺกนฺตมานุสฺเสน สตฺเต ปสฺสตี จวมาเน อุปปชฺชมาเน
 ทึเน ปณฺีเต สฺวณฺเณ ทฺพฺพณฺเณ สฺคเต ทฺคฺคเต, ยถากมฺมุปเค
 สตฺเต ปชานาติ. อาสวานญจ ขยา อนาสวํ เจโตวิมฺุตตึ
 ปณฺณาวิมฺุตตึ ทิฏฺิเจ ว ฐมฺเม สยํ อภิณฺเณา สจฺจิกิตฺวา อุปสมปชฺช
 วิหฺรติ.

สตตหงฺเคหิ สมณฺหาคโต วินยฺชโร โสภติ; อาปตฺตํ ชานาติ.
 อนาปตฺตํ ชานาติ. ลหุํ อาปตฺตํ ชานาติ. ครุํ อาปตฺตํ ชานาติ.
 สีลวา โหติ ๕เปยฺย สมาทาย สิขฺขติ สิขฺขาปเทสฺส, จตฺตุนํ ฌานานํ
 อากิเจตสิกานํ ทิฏฺฐธมฺมสุขวิหารานํ นิแกมลาภํ โหติ อกิञฺฉลาภํ
 อกสิรลาภํ. อาสวานญฺจ ขยา อนาสวํ เจโตวิมุตฺตํ ปญฺญาวิมุตฺตํ
 ทิฏฺฐเจ ว ธมฺเม สยํ อภิญฺญา สจฺฉิกตฺวา อุปสมฺปชฺช วิหริติ.

อปเรหิปี สตตหงฺเคหิ สมณฺหาคโต วินยฺชโร โสภติ; อาปตฺตํ
 ชานาติ. อนาปตฺตํ ชานาติ. ลหุํ อาปตฺตํ ชานาติ. ครุํ อาปตฺตํ
 ชานาติ. พหุสฺสโต โหติ ๕เปยฺย ทิฏฺฐิจยา สุปฺปฏฺฐิวิทูชา. จตฺตุนํ
 ฌานานํ อากิเจตสิกานํ ทิฏฺฐธมฺมสุขวิหารานํ นิแกมลาภํ โหติ
 อกิञฺฉลาภํ อกสิรลาภํ, อาสวานญฺจ ขยา อนาสวํ เจโตวิมุตฺตํ
 ปญฺญาวิมุตฺตํ ทิฏฺฐเจ ว ธมฺเม สยํ อภิญฺญา สจฺฉิกตฺวา อุปสมฺปชฺช
 วิหริติ.

อปเรหิปี สตตหงฺเคหิ สมณฺหาคโต วินยฺชโร โสภติ; อาปตฺตํ
 ชานาติ. อนาปตฺตํ ชานาติ. ลหุํ อาปตฺตํ ชานาติ. ครุํ
 อาปตฺตํ ชานาติ. อุภยานิ โข ปนสฺส ปาติโมกฺขานิ วิตุถาเรน
 สวาคตานิ โหนฺติ สุวิภตฺตานิ สุปฺปวตฺตานิ สุวินิจฺจิตานิ สุตฺตโส
 อนุพฺยุตฺตชนโส. จตฺตุนํ ฌานานํ อากิเจตสิกานํ ทิฏฺฐธมฺมสุขวิหารานํ
 นิแกมลาภํ โหติ อกิञฺฉลาภํ อกสิรลาภํ. อาสวานญฺจ ขยา
 อนาสวํ เจโตวิมุตฺตํ ปญฺญาวิมุตฺตํ ทิฏฺฐเจ ว ธมฺเม สยํ อภิญฺญา
 สจฺฉิกตฺวา อุปสมฺปชฺช วิหริติ.

อปเรหิปี สตตหงฺเคหิ สมณฺหาคโต วินยฺชโร โสภติ; อาปตฺตํ
 ชานาติ. อนาปตฺตํ ชานาติ. ลหุํ อาปตฺตํ ชานาติ. ครุํ อาปตฺตํ
 ชานาติ. อเนกวิหิตํ ปุพฺพเพนิวาสํ อนุสฺสเรติ ๕เปยฺย ทิพฺเพน จกฺขุณา

วิสุทฺธเชน อติกฺกนฺตมานุสเกน สตฺเต ปสฺสตี จวมาเน อุปฺปชฺชมาเน
 หีเน ปณีเต สุวณฺเณ ทฺพพณฺเณ สฺสคเต ทฺกคฺคเต, ยถากมฺมุปเค
 สตฺเต ปชานาติ ๕เป๕ อาสวานญจ ขยา อนาสวํ เจโตวิมุตฺตี
 ปญฺญาวิมุตฺตี ทิฏฺฐเจ ว ฌมฺเม สยํ อภิญฺญา สจฺฉิกตฺวา อุปสมฺปชฺช
 วิหฺรติ.

สตฺต อสทฺธมฺมา; อสฺสทฺธโร หฺรติ, อหิริโก หฺรติ, อโนตฺตปฺป
 หฺรติ, อปฺปสฺสโต หฺรติ, กุสฺสีโต หฺรติ, มุฏฺฐสฺสตี หฺรติ, ทฺพปญฺโณ
 หฺรติ.

สตฺต สทฺธมฺมา; สทฺธโร หฺรติ, หิริมา หฺรติ, โอตฺตปฺป หฺรติ,
 พหุสฺสโต หฺรติ, อารทฺธวิริโย หฺรติ, อุปฺภุจฺจิตสฺสตี หฺรติ, ปญฺญวา
 หฺรตีติ.

สตฺตกวาโร นิฏฺฐิตโ.

ตสฺสทฺธานํ

อาปตฺติ อาปตฺติกฺขนฺธา

อธมฺมิกา ฌมฺมิกา จ

อานิสฺสา ปรมานิ

กมฺมา อามกธมฺมา จ

สตฺตาทฺหปรมาทาย

น หฺรติ หฺรติ หฺรติ จ

วินีตา สามิจีปิ จ

อนาปตฺติ จ สตฺตหิ.^๒

อรุณสมเถน จ

ติริยํ คณโกชเน.

สมาทาย ตเถว จ

อธมฺมธมฺมิกานิ จ.^๓

^๑ ส.อ. สตฺตกํ นิฏฺฐิตํ

^๒ ป. อนาปตฺติ สตฺตาทิกา, ส.ฉ.,เท. สตฺตาทิ

^๓ ส.ฉ.,เท.,อ. อธมฺมา ฌมฺมิกานิ จ.

จตุตถาโร วินยธรา

จตุฏิกขุ จ โสภณ

สตุต เจว อสทฐมมา

สตุต สทฐมมเทสิตาติ.^๑

๘. อฏฐกวารโ

[๓๒๘] อฏฐาณิสสเส สมปสฺสสมาเนน น โส ภิกขุ อาปตฺติยา
 อทสฺสเน อุกฺขิปปิตพฺโพ. อฏฐาณิสสเส สมปสฺสสมาเนน ปเรสฺสปี สทฺธาย
 सा आपत्ति तेसेत्तपुपा. อฏฺฐ ยาวตตฺติยกา. อฏฺฐหากาเรหิ กุลานิ
 ทฺฐเสตี. อฏฺฐ มาตีกา จีวรสฺส อฺปปาทาย. อฏฺฐ มาตีกา กจฺฉินสฺส
 อฺพุฏฺฐาราย. อฏฺฐ ปานานิ. อฏฺฐหิ อสทฺฐมเมหิ อภิกฺขโต ปฺริยาทินฺน-
 จิตฺโต เทวทตฺโต อาปายิกอ เนรยิกอ กปฺปฏฺฐโจ อเตกิจฺจเณ. อฏฺฐ
 โลกธมฺมา. อฏฺฐ ครุธมฺมา. อฏฺฐ ปาฏฺฐิเทสนียา. อฏฺฐจฺจคิกอ มุสา-
 วาทอ. อฏฺฐ อฺโปสถฺกคานิ. อฏฺฐ ทฺฐเตยฺยงคานิ. อฏฺฐ ติตฺถยวตฺตทานิ.
 อฏฺฐ อจฺฉริยา อพฺภุตา ธมฺมา มหาสมฺมทฺเต. อฏฺฐ อจฺฉริยา อพฺภุตา
 ธมฺมา อิมสฺมี ธมฺมวินยเ. อฏฺฐ อนตฺติริตฺตา. อฏฺฐ อตฺติริตฺตา.
 อฏฺฐเม อรฺกคฺคคฺคเน นิสฺสคฺคคฺคิโย โหตี. อฏฺฐ ปาราชิกา. อฏฺฐมํ
 วตฺถํ ปฺริปฺพเรนฺตี นาเสตพฺพา. อฏฺฐมํ วตฺถํ ปฺริปฺพเรนฺติยา เทสิตาปิ
 อเทสิตาปิ^๒ โหตี. อฏฺฐวาจิกา อฺปสมปทา. อฏฺฐนฺนํ ปจฺจุฏฺฐจาทพฺพํ.
 อฏฺฐนฺนํ อาสนํ ทาทพฺพํ. อฺปาสิกา อฏฺฐ วรานิ ยาจิ.^๓ อฏฺฐหฺงเคหิ
 สมฺนฺนาคโต ภิกขุ ภิกขุโนวาทโก สมฺมณฺณิตพฺโพ. อฏฺฐาณิสฺสา
 วินยธเร. อฏฺฐ ปรมานิ. ตสฺสปาปิยสิกาณมฺมกเตน ภิกขุณา อฏฺฐสฺ

^๑ ส.ณ.,เท.,อ. สทฐมมา เทสิตาติ.^๒ ส. เทสิตาปิ อเทสิตา, อ. เทสิตํปิ อเทสิตํปิ^๓ ส.ณ.,เท. ยาจติ

ธมฺเมสุ สมฺมาวตฺติตพฺพํ. อญฺจ อธมฺมิกานิ ปาติโมกฺขญฺจปหานิ.
อญฺจ ธมฺมิกานิ ปาติโมกฺขญฺจปหานีติ.

อญฺจกาวโร นิญฺจิต๑

ตสฺสทฺททานํ

น โส ภิกฺขุ ปเรสมฺปิ	ยาวตตฺติยทฺสหนา ^๒
มาติกา กจฺนุพฺภารา	ปาณา อภิภูเตน จ.
โลกรธฺมา ครุรธฺมา	ปาฏิเทสนียา มุสา
อุโปสธา จ ทฺตงฺคา	ตฺตติกา ^๓ สมฺพุทฺเทปิ จ.
อพฺภุตา อนตฺติริตฺตํ	อตฺติริตฺตํ นิสฺสคฺคิยํ
ปาราชิกญฺจมํ วตฺถุํ	อเทสิตฺตูปสมฺปทา.
ปจฺจุญฺจนาสนญฺจเว	วรํ โอวาทเกน จ
อาหิสังสา ปรมานิ	อญฺจธมฺเมสุ วตฺตนา
อธมฺมิกา ธมฺมิกา จ	อญฺจกา สุปฺปกาสิตาติ.

๕. นวกวาโร

[๓๒๙] นว อาฆาตวตฺถุณี. นว อาฆาตปฏฺวิวินยา. นว วินีต-
วตฺถุณี. นว ปจฺมาปตฺตติกา. นวหิ สงฺโฆ ภิกฺขชฺติ. นว ปณฺีตโกชนานิ.
นวมํเสหิ ทฺกุกกฺกํ. นว ปาติโมกฺขทฺเทเสนา. นว ปรมานิ. นว
ตณฺหามูลกา ธมฺมา. นววิธมานา. นว จีวรานิ อธิญฺจาทพฺพานิ.

^๑ ส.,อ. อญฺจกํ นิญฺจิตํ.

^๒ อ. ยาวตตฺติยํ ทฺสหนา

^๓ ส.,ฉ.,เท. ตฺตติยา

นว จีวรานิ น วิกปเปตพพานิ. ที่มโส นว วิทตติโย สุตต-
 วิทตติยา. นว อธมมิกานิ ทานานิ. นว อธมมิกา ปฏิคฺคหา.
 นว อธมมิกา ปริโฆคา. ตีณิ ธมมิกานิ ทานานิ. ตโย ธมมิกา
 ปฏิคฺคหา. ตโย ธมมิกา ปริโฆคา. นว อธมมิกา สญฺญตติโย.
 นว ธมมิกา สญฺญตติโย. อธมมกมฺเม เทว นวกานิ. ธมมกมฺเม
 เทว นวกานิ. นว อธมมิกานิ ปาติโมกฺขญฺจปณานิ. นว ธมมิกานิ
 ปาติโมกฺขญฺจปณานีติ.

นวกวาโร นิฏฺฐิตो.^๑

ตสฺสทฺททานํ

อาฆาตวตฺตวินยา ^๒	วินีตา ปจฺเมน จ
ภิชฺชติ จ ปณฺีตญฺจ	มํสฺสทฺทเทสปรมานิ จ.
ตณฺหา มานา อธิญฺจานา	วิกปเป จ วิทตติโย
ทานา ปฏิคฺคหา โฆคา	ติวิธา ปุณ ธมมิกา.
อธมฺมธมฺมสญฺญตติ	ทฺเว เทว นวกานิ จ
ปาติโมกฺขญฺจปณานิ	อธมฺมธมมิกานิ จาติ. ^๓

๑๐. ทสกวาโร

[๓๓๐] ทส อาฆาตวตฺตุนิ. ทส อาฆาตปฏฺวีวินยา. ทส
 วินีตวตฺตุนิ. ทสวตฺตูกา มิจฺฉาทิฏฺฐิ. ทสวตฺตูกา สมฺมาทิฏฺฐิ. ทส

^๑ ส.อ. นวกํ นิฏฺฐิตํ.

^๒ อ. อาฆาตวตฺตุนิ วินยา

^๓ อ. ปาติโมกฺขญฺจปณานิ จ อธมฺมิกาทมมิกานิ จาติ

อนตคคาหิกา ทิฏฐิ. ทส มิจฺจตฺตา. ทส สมฺมตฺตา. ทส
 อกฺขลคมฺมปฺภา. ทส กุสลคมฺมปฺภา. ทส อธมฺมิกา สลากคาหา.
 ทส อธมฺมิกา สลากคาหา. สามเณรานิ ทส ลิกฺขปาทานิ. ทสทฺหฺเคหิ
 สมฺนฺนาคโต สามเณโร นาเสตพฺโพ.

ทสทฺหฺเคหิ สมฺนฺนาคโต วินยธโร “พาลเเตว สงฺขํ คจฺจติ;
 อตฺตโน ภาสปริยฺนํ น อุกฺคณฺหาติ, ปฺรสุส ภาสปริยฺนํ น
 อุกฺคณฺหาติ, อตฺตโน ภาสปริยฺนํ อนุกฺคเหตฺวา, ปฺรสุส ภาสปริยฺนํ
 อนุกฺคเหตฺวา, อธมฺเมน กาเรติ อปฺปฏฺยณฺาย, อาปตฺติ น ชานาติ,
 อาปตฺติยา มฺลํ น ชานาติ, อาปตฺติสมุทฺยํ น ชานาติ, อาปตฺตินิโรธํ
 น ชานาติ, อาปตฺตินิโรธคามินิ ปฏฺยปทํ น ชานาติ. ทสทฺหฺเคหิ
 สมฺนฺนาคโต วินยธโร “ปณฺทิตเเตว สงฺขํ คจฺจติ; อตฺตโน
 ภาสปริยฺนํ อุกฺคณฺหาติ, ปฺรสุส ภาสปริยฺนํ อุกฺคณฺหาติ, อตฺตโน
 ภาสปริยฺนํ อุกฺคเหตฺวา, ปฺรสุส ภาสปริยฺนํ อุกฺคเหตฺวา, ธมฺเมน
 กาเรติ ปฏฺยณฺาย, อาปตฺติ ชานาติ, อาปตฺติยา มฺลํ ชานาติ,
 อาปตฺติสมุทฺยํ ชานาติ, อาปตฺตินิโรธํ ชานาติ, อาปตฺตินิโรธคามินิ
 ปฏฺยปทํ ชานาติ.

อปเรหิปี ทสทฺหฺเคหิ สมฺนฺนาคโต วินยธโร “พาลเเตว
 สงฺขํ คจฺจติ; อธิกรณํ น ชานาติ, อธิกรณสุส มฺลํ น ชานาติ,
 อธิกรณสมุทฺยํ น ชานาติ, อธิกรณนิโรธํ น ชานาติ, อธิกรณ-
 นิโรธคามินิ ปฏฺยปทํ น ชานาติ, วตฺถุํ น ชานาติ, นิทานํ น
 ชานาติ, ปณฺยตฺติ น ชานาติ, อนุปฺปณฺยตฺติ น ชานาติ, อนฺุสนฺธิ-
 วจนปถํ น ชานาติ. ทสทฺหฺเคหิ สมฺนฺนาคโต วินยธโร “ปณฺทิตเเตว
 สงฺขํ คจฺจติ; อธิกรณํ ชานาติ, อธิกรณสุส มฺลํ ชานาติ,
 อธิกรณสมุทฺยํ ชานาติ, อธิกรณนิโรธํ ชานาติ, อธิกรณนิโรธคามินิ

ปฏิปท ขานาติ, วตถุ ขานาติ, นิทาน ขานาติ, ปญญตติ ขานาติ, อนุปปญญตติ ขานาติ, อนุสนธิวจนปถิ ขานาติ.

อปเรหิปี ทสทวโร สมนนาคโต วินยธโร “พาลอเตว
สงขิ คจจติ; ฌตติ น ขานาติ, ฌตติยา กรณิ น ขานาติ, น
ปพพกุสโล โหติ, น อปรกุสโล โหติ, อกาลญญ จ โหติ,
อาปตตานาปตติ น ขานาติ, ลหุकरुग्ं อาปตติ น ขานาติ,
สวเสसानวเสสํ อาปตติ น ขานาติ, ทุฏฐลลาทุฏฐลลํ อาปตติ
น ขานาติ, อจริยปรมปรา โข ปนสส น สุกคหิตา โหติ
น สมนสิกตา น สุปจาริตา. ทสทวโร สมนนาคโต วินยธโร
“ปณฺธิโตเตว สงขิ คจจติ; ฌตติ ขานาติ, ฌตติยา กรณิ
ขานาติ, ปพพกุสโล โหติ, อปรกุสโล โหติ, กาลญญ จ โหติ,
อาปตตานาปตติ ขานาติ, ลหุकरุग्ं อาปตติ ขานาติ, สวเสสา-
นวเสสํ อาปตติ ขานาติ, ทุฏฐลลาทุฏฐลลํ อาปตติ ขานาติ,
อจริยปรมปรา โข ปนสส สุกคหิตา โหติ สมนสิกตา สุปจาริตา.

อปเรหิปี ทสทวโร สมนนาคโต วินยธโร “พาลอเตว สงขิ
คจจติ; อาปตตานาปตติ น ขานาติ, ลหุकरุग्ं อาปตติ น ขานาติ,
สวเสसानวเสสํ อาปตติ น ขานาติ, ทุฏฐลลาทุฏฐลลํ อาปตติ
น ขานาติ, อุกยานิ โข ปนสส ปาติโมกฺขานิ วิตถาเรน น
สวาคตานิ โหนติ น สุวิภตตานิ น สุปปตติํ น สุวิจจิตานิ
สุตโตโส อนุพยญชนโส, อาปตตานาปตติ น ขานาติ, ลหุकरุग्ं
อาปตติ น ขานาติ, สวเสसानวเสสํ อาปตติ น ขานาติ, ทุฏฐลลา-
ทุฏฐลลํ อาปตติ น ขานาติ, อธิกรณ จ น^๑ วิจจยกุสโล โหติ.

หมดอายุ 26/05/2566

ทสหงฺเคหิ สมณฺหาคโต วินยธโร “ปณฺทิตฺเตว สงฺขํ กจฺจติ;
 อาปตฺตานาปตฺตี ชานาติ, ลหุํครุํกํ อาปตฺตี ชานาติ, สาวเสสา-
 นวเสสํ อาปตฺตี ชานาติ, ทุฏฺฐลฺลาทุฏฺฐลฺลํ อาปตฺตี ชานาติ,
 อุภยานิ โข ปนสฺส ปาติโมกฺขานิ วิตฺถาเรน สุวาคตานิ โหนฺติ
 สุวิภตฺตานิ สุปฺปวตฺตํนิ สุวินิจฺจิตานิ สุตฺตโส อณฺุพยุญฺชนโส,
 อาปตฺตานาปตฺตี ชานาติ, ลหุํครุํกํ อาปตฺตี ชานาติ, สาวเสสา-
 นวเสสํ อาปตฺตี ชานาติ, ทุฏฺฐลฺลาทุฏฺฐลฺลํ อาปตฺตี ชานาติ,
 อธิกรณํ จ วินิจฺจยฺกฺสโล โหติ.

ทสหงฺเคหิ สมณฺหาคโต ภิกฺขุ อุกฺกฬิกาย สมฺมณฺนิตพฺโพ.
 ทส อตฺถวเส ปฏิจฺจ ตถาคเตน สาวกานํ ลิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ.
 ทส อาทีนฺวา ราชนฺเตปรฺปปเวสเน. ทส ทานวตฺถุณิ. ทส รตนาณิ.
 ทสวคฺโค ภิกฺขุสงฺโฆ. ทสวคฺเคน คณฺเณ อุปสมฺปาเทตพฺพํ. ทส
 ปัสสฺสกุลาณิ. ทส จีวรธารณานิ.^๑ ทสหาปรมํ อติเรกจีวรํ ฐาเรตพฺพํ.
 ทส สุกฺกานิ. ทส อิตฺถิโย. ทส ภริยาโย. เวสาลิยฺ^๒ ทส วตฺถุณิ
 ทีเปนฺติ. ทส ปุคฺคลา อวณฺทียา. ทส อุกฺโกสวตฺถุณิ. ทสหากาเรหิ
 เปสฺสญฺญํ อุปสํหริ. ทส เสนาสนาณิ. ทส วราณิ ยาจีสุ. ทส
 อธมฺมิกานิ ปาติโมกฺขญฺจปนาณิ. ทส ฐมฺมิกานิ ปาติโมกฺขญฺจปนาณิ.
 ทสานิสฺสา ยาคูยา. ทส มิสฺสา อกปฺปิยา. ทส ปรมาณิ. ทสวสฺเสน
 ภิกฺขุณา พฺยตฺเตน ปฏิพฺเลเน ปพฺพาเชตพฺพํ, อุปสมฺปาเทตพฺพํ,
 นิสฺสโย ทาทพฺโพ, สามเณโร อุปฺภฺจาเปตพฺโพ. ทสวสฺสาย ภิกฺขุณิยา
 พฺยตฺตาย ปฏิพฺลายน ปพฺพาเชตพฺพํ, อุปสมฺปาเทตพฺพํ, นิสฺสโย
 ทาทพฺโพ, สามเณรี อุปฺภฺจาเปตพฺพา. ทสวสฺสาย ภิกฺขุณิยา

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อ. จีวรธารณา

^๒ ส.,ฉ.,เท.,อ. เวสาลิยา

พยุตตตาย ปฏีพลาย วุฏฺฐาปนสมฺมตติ สาทิตพฺพา. ทสวสฺสาย []^๑
คิหิตตตาย สิग्ขา ทาทพฺพาติ.

ทสกวาโร นิฏฺฐิตโต.^๒

ตสฺสทฺททานํ

อาฆาตวินยา ^๓ วตฺถุ	มิจฺจนา สมฺมา จ อนฺตคา
มิจฺจตฺตา เจว สมฺมตฺตา	อกุสลา กุสลาปี จ.
สลาการมฺมธมฺมา จ	สามเณรา จ นาสนา
ภาสาทิกรณญฺเจว	ณตฺติ ลหุกเมว จ.
ลหุกา ครุกา เอเต	กณฺหสฺสุกกา วิชานถ
อุพฺพาหิกา จ สิग्ขา จ	อนฺเตปฺรา ^๔ จ วตฺถุณี.
รตนํ ทสวคฺโค จ	ตเถว อุปสมฺปทา
ปัสสกุลธารณา จ	ทสาหสฺสุกกิตฺติโย.
ภริยา ทส วตฺถุณี	อวนฺทียกโกเสน จ
เปสฺสญฺณญฺเจว ^๕ เสนา ^๖ จ	วรานิ จ อธมฺมิกา.
ธมฺมิกา ยาคุ มํสา จ	ปรมา ภิกฺขุ ภิกฺขุณี
วุฏฺฐาปนา คิหิตตา	ทสกา สุปฺปกาสิตาติ.

^๑ โป. เอตฺถนฺตเร ภิกฺขุณียาติ อปฺป ปาโง ทิสฺสติ.

^๓ ส.,ฉ.,เท.,อิ. อาฆาตํ วินยํ

^๕ อิ. เปสฺสญฺณา

^๒ ส.,อิ. ทสํ นิฏฺฐิตํ

^๔ ส.,ฉ.,เท. อนฺตปฺรา

^๖ ส.,ฉ.,เท. เสนานิ

^๓ ส. เอกอุตริกนโย, อ. เอกอุตรกัม นิฎฐิตัม, มหา. เอกอุตรกัม นิฎฐิตัม.

อุโปสถกัมมสูตร

อาทิมชฺฌนตปุจฉนํ

[๓๓๒] อุโปสถกัมมสูตร โก อาทิจิ, กิ มชฺฌเ, กิ ปริโยสานํ.
ปวารณากัมมสูตร โก อาทิจิ, กิ มชฺฌเ, กิ ปริโยสานํ. ตชฺชเนยกัมมสูตร
ฯเปฯ นียสสกัมมสูตร ฯเปฯ ปพฺพาชเนยกัมมสูตร ฯเปฯ ปฏิสารณีย-
กัมมสูตร ฯเปฯ อุกฺเขปนียกัมมสูตร ฯเปฯ ปริวาสทานสูตร ฯเปฯ
มฺลายน ปฏิกุสฺสณาย ฯเปฯ มานตฺตทานสูตร ฯเปฯ อพฺภานสูตร
ฯเปฯ อุปสมฺปทา กัมมสูตร โก อาทิจิ, กิ มชฺฌเ, กิ ปริโยสานํ.
ตชฺชเนยกัมมสูตร ปฏฺฐิปปสฺสทฺธิยา โก อาทิจิ, กิ มชฺฌเ, กิ
ปริโยสานํ. นียสสกัมมสูตร ปฏฺฐิปปสฺสทฺธิยา ฯเปฯ ปพฺพาชเนยกัมมสูตร
ปฏฺฐิปปสฺสทฺธิยา ฯเปฯ ปฏิสารณียกัมมสูตร ปฏฺฐิปปสฺสทฺธิยา ฯเปฯ
อุกฺเขปนียกัมมสูตร ปฏฺฐิปปสฺสทฺธิยา โก อาทิจิ, กิ มชฺฌเ, กิ
ปริโยสานํ. สติวินยสูตร โก อาทิจิ, กิ มชฺฌเ, กิ ปริโยสานํ.
อมฺพุทฺทวินยสูตร ฯเปฯ ตสฺสปาปิยสิกาย ฯเปฯ ตินฺวตฺถารกสูตร
ฯเปฯ ภิกฺขุโนวาทกสมฺมตฺติยา ฯเปฯ ติจีวเรณ อวิปฺปวาสสมฺมตฺติยา
ฯเปฯ สนฺถตสมฺมตฺติยา ฯเปฯ รูปฺปิยจฺจนทฺตกสมฺมตฺติยา ฯเปฯ
สาทฺธิยคาหาปกสมฺมตฺติยา ฯเปฯ ปตฺตคาหาปกสมฺมตฺติยา ฯเปฯ
ทณฺทสมฺมตฺติยา ฯเปฯ สิฏฺกาสมฺมตฺติยา ฯเปฯ ทณฺทสิฏฺกาสมฺมตฺติยา
โก อาทิจิ, กิ มชฺฌเ, กิ ปริโยสานํ.

อาทิมชฺฌนตวิสฺสชฺชนา

หมดอายุ 26/05/2566

[๓๓๓] “อุโปสถกัมมสูตร โก อาทิจิ, กิ มชฺฌเ, กิ ปริโยสานนฺตฺติ.
อุโปสถกัมมสูตร สามคฺคิ อาทิจิ, กิริยา มชฺฌเ, นิฏฺฏจํ ปริโยสานํ.

“ปวารณากมฺมสฺส โโก อาทิ, กิ มชฺเฌ, กิ ปริโยसानนฺติ.
ปวารณากมฺมสฺส สามคฺคี อาทิ, กิริยา มชฺเฌ, นิฏฺฐาณํ ปริโยसानํ.

“ตชฺชนียกมฺมสฺส โโก อาทิ, กิ มชฺเฌ, กิ ปริโยसानนฺติ.
ตชฺชนียกมฺมสฺส วตฺถุ จ ปุคฺคโล จ อาทิ, ฅตฺติ มชฺเฌ,
กมฺมวาจา ปริโยसानํ.

“นียสฺสกมฺมสฺส ๔เปฯ ปพฺพาชนียกมฺมสฺส ๔เปฯ ปฏิสารณีย-
กมฺมสฺส ๔เปฯ อุกฺเขปนียกมฺมสฺส ๔เปฯ ปริวาสทานสฺส ๔เปฯ
มฺุลา ย ปฏิกสฺสนาย ๔เปฯ มาณตฺตทานสฺส ๔เปฯ อพฺุภานสฺส
โก อาทิ, กิ มชฺเฌ, กิ ปริโยसानนฺติ. อพฺุภานสฺส วตฺถุ จ
ปุคฺคโล จ อาทิ, ฅตฺติ มชฺเฌ, กมฺมวาจา ปริโยसानํ.

“อุปสมฺปทากมฺมสฺส โโก อาทิ, กิ มชฺเฌ, กิ ปริโยसानนฺติ.
อุปสมฺปทากมฺมสฺส ปุคฺคโล อาทิ, ฅตฺติ มชฺเฌ, กมฺมวาจา
ปริโยसानํ.

“ตชฺชนียกมฺมสฺส ปฏิปฺปสฺสทฺธิยา โโก อาทิ, กิ มชฺเฌ, กิ
ปริโยसानนฺติ. ตชฺชนียกมฺมสฺส ปฏิปฺปสฺสทฺธิยา สมฺมาวตฺตนา อาทิ,
ฅตฺติ มชฺเฌ, กมฺมวาจา ปริโยसानํ.

“นียสฺสกมฺมสฺส ๔เปฯ ปพฺพาชนียกมฺมสฺส ๔เปฯ ปฏิสารณีย-
กมฺมสฺส ๔เปฯ อุกฺเขปนียกมฺมสฺส ปฏิปฺปสฺสทฺธิยา โโก อาทิ, กิ
มชฺเฌ, กิ ปริโยसानนฺติ. อุกฺเขปนียกมฺมสฺส ปฏิปฺปสฺสทฺธิยา
สมฺมาวตฺตนา อาทิ, ฅตฺติ มชฺเฌ, กมฺมวาจา ปริโยसानํ.

“สตีวินยสฺส โโก อาทิ, กิ มชฺเฌ, กิ ปริโยसानนฺติ.
สตีวินยสฺส วตฺถุ จ ปุคฺคโล จ อาทิ, ฅตฺติ มชฺเฌ, กมฺมวาจา
ปริโยसानํ.

“อัมพุหวินยสุส ๔เปย ตสฺสปาปิยสิกาย ๔เปย ตินวตฺถารกสฺส
ภิกฺขุโนวาทกสมฺมตฺติยา ๔เปย ติจีวเรน อวิปฺปวาสสมฺมตฺติยา ๔เปย
สนฺถตสมฺมตฺติยา ๔เปย รุปฺปิยจฺจนฺตทกสมฺมตฺติยา ๔เปย สาณฺฑิยคาหาปก-
สมฺมตฺติยา ๔เปย ปตฺตคาหาปกสมฺมตฺติยา ๔เปย ทณฺฑสมฺมตฺติยา
สิกฺกาสมฺมตฺติยา ๔เปย ทณฺฑสิกฺกาสมฺมตฺติยา โก อาทิ, กิ มชฺฌเ,
กิ ปรีโยसानนฺติ. ทณฺฑสิกฺกาสมฺมตฺติยา วตฺถุ จ ปุคฺคโล จ อาทิ,
ณฺตติ มชฺฌเ, กมฺมวาจา ปรีโยसानนฺ.

อุโปสถาทิปุจฺจนาวิสฺสขุขนา นิฏฺฐิตา.

อตุตถเสปกรณ^๑

[๓๓๔] ทส อตุตถเส ปฏิจจ ตถาคเตน สาวกานํ สีกขาทํ
ปณฺณตํ; สงฺฆสฺสจฺจุตาย, สงฺฆฉาสฺตาย, ทุมฺมงฺกนํ ปุคฺคลानํ
นิกฺคหาย, เปสลานํ ภิกฺขูนํ ฉาสฺสวิหาราย, ทิฏฺฐจฺจมฺมิกานํ อาสวานํ
สํวราย, สมฺปราชิกานํ อาสวานํ ปฏฺฐิตาย, อปฺปสนฺหนานํ ปสาทาย,
ปสนฺหนานํ ภิกฺขุโยภาวาย, สทฺธจฺจมฺมจฺจิตฺติยา, วินยานุคฺคหาย.

ยํ สงฺฆสฺสจฺจุ, ตํ สงฺฆฉาสฺ. ยํ สงฺฆฉาสฺ, ตํ ทุมฺมงฺกนํ
ปุคฺคลานํ นิกฺคหาย. ยํ ทุมฺมงฺกนํ ปุคฺคลานํ นิกฺคหาย, ตํ
เปสลานํ ภิกฺขูนํ ฉาสฺสวิหาราย. ยํ เปสลานํ ภิกฺขูนํ ฉาสฺสวิหาราย,
ตํ ทิฏฺฐจฺจมฺมิกานํ อาสวานํ สํวราย. ยํ ทิฏฺฐจฺจมฺมิกานํ อาสวานํ
สํวราย, ตํ สมฺปราชิกานํ อาสวานํ ปฏฺฐิตาย. ยํ สมฺปราชิกานํ
อาสวานํ ปฏฺฐิตาย, ตํ อปฺปสนฺหนานํ ปสาทาย. ยํ อปฺปสนฺหนานํ
ปสาทาย, ตํ ปสนฺหนานํ ภิกฺขุโยภาวาย. ยํ ปสนฺหนานํ ภิกฺขุโยภาวาย,
ตํ สทฺธจฺจมฺมจฺจิตฺติยา. ยํ สทฺธจฺจมฺมจฺจิตฺติยา, ตํ วินยานุคฺคหาย.

ยํ สงฺฆสฺสจฺจุ, ตํ สงฺฆฉาสฺ. ยํ สงฺฆสฺสจฺจุ, ตํ ทุมฺมงฺกนํ
ปุคฺคลานํ นิกฺคหาย. ยํ สงฺฆสฺสจฺจุ, ตํ เปสลานํ ภิกฺขูนํ ฉาสฺสวิหาราย.
ยํ สงฺฆสฺสจฺจุ, ตํ ทิฏฺฐจฺจมฺมิกานํ อาสวานํ สํวราย. ยํ สงฺฆสฺสจฺจุ,
ตํ สมฺปราชิกานํ อาสวานํ ปฏฺฐิตาย. ยํ สงฺฆสฺสจฺจุ, ตํ
อปฺปสนฺหนานํ ปสาทาย. ยํ สงฺฆสฺสจฺจุ, ตํ ปสนฺหนานํ ภิกฺขุโย-
ภาวาย. ยํ สงฺฆสฺสจฺจุ, ตํ สทฺธจฺจมฺมจฺจิตฺติยา. ยํ สงฺฆสฺสจฺจุ, ตํ
วินยานุคฺคหาย.

พมทอ 26/05/2566

ยํ สงฺฆฉาสฺ, ตํ ทุมฺมงฺกนํ ปุคฺคลนํ นิคฺคหาย. ยํ สงฺฆฉาสฺ,
 ตํ เปสฺลนํ ภิกฺขุณํ ฉาสฺวิหาราย. ยํ สงฺฆฉาสฺ, ตํ ทิฏฺฐธมฺมิกานํ
 อาสวานํ สํวราย. ยํ สงฺฆฉาสฺ, ตํ สมฺปฺรายิกานํ อาสวานํ
 ปฏฺธิมาตาย. ยํ สงฺฆฉาสฺ, ตํ อปฺปฺสนฺนํ ปสาทาย. ยํ สงฺฆฉาสฺ,
 ตํ ปสนฺนํ ภิกฺขุโยภาวาย. ยํ สงฺฆฉาสฺ, ตํ สทฺธมฺมมฺภุจฺติยา. ยํ
 สงฺฆฉาสฺ, ตํ วินยานุคฺคหาย. ยํ สงฺฆฉาสฺ, ตํ สงฺฆสฺสุจฺ.

ยํ ทุมฺมงฺกนํ ปุคฺคลนํ นิคฺคหาย ฯเปฯ ยํ เปสฺลนํ ภิกฺขุณํ
 ฉาสฺวิหาราย ฯเปฯ ยํ ทิฏฺฐธมฺมิกานํ อาสวานํ สํวราย ฯเปฯ ยํ
 สมฺปฺรายิกานํ อาสวานํ ปฏฺธิมาตาย ฯเปฯ ยํ อปฺปฺสนฺนํ ปสาทาย
 ฯเปฯ ยํ ปสนฺนํ ภิกฺขุโยภาวาย ฯเปฯ ยํ สทฺธมฺมมฺภุจฺติยา ฯเปฯ
 ยํ วินยานุคฺคหาย, ตํ สงฺฆสฺสุจฺ. ยํ วินยานุคฺคหาย, ตํ สงฺฆฉาสฺ.
 ยํ วินยานุคฺคหาย, ตํ ทุมฺมงฺกนํ ปุคฺคลนํ นิคฺคหาย. ยํ วินยา-
 นุคฺคหาย, ตํ เปสฺลนํ ภิกฺขุณํ ฉาสฺวิหาราย. ยํ วินยานุคฺคหาย,
 ตํ ทิฏฺฐธมฺมิกานํ อาสวานํ สํวราย. ยํ วินยานุคฺคหาย, ตํ
 สมฺปฺรายิกานํ อาสวานํ ปฏฺธิมาตาย. ยํ วินยานุคฺคหาย, ตํ
 อปฺปฺสนฺนํ ปสาทาย. ยํ วินยานุคฺคหาย, ตํ ปสนฺนํ
 ภิกฺขุโยภาวาย. ยํ วินยานุคฺคหาย, ตํ สทฺธมฺมมฺภุจฺติยา.^๑

อตฺถสฺตํ ฐมฺมสฺตํ

เทว จ นิสฺสํติสฺตานิ

จตฺตาริ ฌาณสฺตานิ

อตฺถวเส ปกรณฺเตติ.

อตฺถวเสปกรณํ นิฏฺฐิตํ.

มหาวคฺโค นิฏฺฐิตो.

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อ. สทฺธมฺมมฺภุจฺติยาติ.

ตสสุททาน

ปจมี อฏฐ ปุจฉาย
ภิกขุณี โสพสา เอเต

ปจจเยสุ ปุณฺณจ จ
ภิกขุณีนญจ โสพส.

เปยฺยาลอนตราเกทา
ปวารณตถาสิกา

เอกุตตริกเมว จ
มหาวคคสฺส สงฺคโหติ.

คาถาสงฺกนิกัม

๑. สัตตนครปญฺญตฺตสิกฺขาปทํ^๑

[๓๓๕] เอกังสํ จีวรํ กตฺวา ปคฺคณฺหิตฺวาน อภฺยสิ
 อาสีสมานรूपํ ว^๒ กิสุสํ ตํ อิธมาคโต.

ทวิสุ วินเยสุ []^๓ ปณฺณตฺตา
 อุกุเทสํ อากฺขณฺติ อโปสเถสุ
 กติ เต สิกฺขาปทา โหนฺติ
 กตีสฺส นคเรสุ ปณฺณตฺตา.

ภททโก เต อุมมงโค โยนิโส ปริปุจจสิ
ตคฺฉ เต อหฺมกฺขิสฺส ยถาปิ กุสโล ตถา.

ทวิสุ วินเยสุ []^๕ ปณฺณตตะตา
อุทฺเทสํ อากัจจนฺติ อุโปสเถสุ
อทุญฺญาฏฐสตานิ เต โหหนฺติ
สตฺถุ นคเรสุ ปณฺณตตะตา.

กตเมสุ สัตตสุ นคเรสุ ปญญตตทา.
 อิงฺฆ เม ตวํ พยากร น^๗
 ตว^๘ วจนปถํ นิสามยิตฺวา
 ปฏิปชฺเชม หิตาย โน สียา.^๙

^๑ ส. สัตตทณฺเฑสุ ปญฺญตตฺตสิกฺขาปทํ

๓ สี่.ฉ.๒๒ เอตถุนตเร เยติ อัม ปาโจ ทิสฺสตี.
หมวดอา. 2505-2566

๔ สี่, จ., เท. เอตถนตเร เยติ อัม ปาโจ ทิสฺสติ.

^๗ อ. พยากรณ์ ^๘ สี่.,ฉ.,เท.,อ. จํ

๒ ส.น.,เท. อาสีสมานรุโป ว

๔ จ.,เท. ยถาสี

๖ อ. ท.

๙ ไป. สิบชาติ.

เวสาลียา ราชคเห สาวตถียา จ อาฬวียา
โกสมพิยา จ สกฺเกสุ ภคฺเคสุ เจว ปณฺณตฺตา.

กติ เวสาลียา^๑ ปณฺณตฺตา กติ ราชคเห กตา
สาวตถียา^๒ กติ โหนฺติ กติ อาฬวียา^๓ กตา.^๔

กติ โกสมพิยา ปณฺณตฺตา กติ สกฺเกสุ วุจฺจนฺติ
กติ ภคฺเคสุ ปณฺณตฺตา ตํ เม อภฺขาหิ ปุจฺฉิตฺ.

ทสเวสาลียา ปณฺณตฺตา เอกวีสา^๕ ราชคเห กตา
ฉอนฺตีณิ สตานิ สพฺเพ สาวตถียา กตา.

ฉ อาฬวียา ปณฺณตฺตา อฏฺฐ โกสมพิยา กตา
อฏฺฐ สกฺเกสุ วุจฺจนฺติ ตโย ภคฺเคสุ ปณฺณตฺตา.

เย เวสาลียา ปณฺณตฺตา เต สุโณหิ ยถากถิ^๖
เมถุนํ วิคฺคหฺตุตฺติ^๗ อติเรกณฺจ กาพกํ.

ภูตํ ปรมฺปรามาตฺตํ ทนฺตโปณฺเนน อเจลโก
ภิกฺขุนี้สุ จ อภฺโกโส ทเสเต เวสาลียา กตา.

เย ราชคเห ปณฺณตฺตา เต สุโณหิ ยถากถิ
อทินฺนาทานํ ราชคเห เทว จ อนฺนทฺธึสนา.^๘

^๑ ส. เวสาลิย, เอมุปริปิ. ^๒ ส. สาวตถิย, เอมุปริปิ. ^๓ ส. อาฬวีย, เอมุปริปิ.

^๔ อ. ตถา ^๕ ส.,ฉ.,เท. เอกวีส, อ. เอกวีส

^๖ ส.,เท.,อ. ยถากถิ, เอมุปริปิ. ^๗ ส.,ฉ.,เท.,อ. เมถุนวิคฺคหฺตุตฺติ

^๘ ส.,ฉ.,เท. ^๙ อทินฺนาทานํ ราชคเห เทว อนฺนทฺธึสนา เทวปี จ เกทา
อนฺตรวาสกํ รูปิยํ สุตฺตํ อุชฺฌาปนฺเนน จ ปาจิตฺตปิณฺทํ
คณฺโปกฺขนํ วิกาเล จ จาริตฺตํ นฺหานํ อุณฺวีสติ.

เทวปี จ เกทา อนุตรวาสกั
 รูปิยํ สุตตํ อุชฺฌาปนเคน จ
 ปาจิตปิณฺฑํ คณโฆชนํ วิกาเล
 จาริตตํ นฺหานํ อุณฺวีส.

จีวรํ ทตฺวา โวสาสนฺตี เอเต ราชคเห กตา
 คิรคฺคจริยา ตตฺถเอว^๑ ฉนฺททาเนน เอกวีสตี.
 เย สาวตฺถิยา ปญฺญตฺตา เต สุโณหิ ยถากถํ.
 ปาราชิกานิ จตฺตาริ สงฺฆาทีเสสา ภวนฺติ โสพส.
 อนิยตา []^๒ เทว โหนฺติ นิสฺสคฺคิยา จตุวีสตี
 จปฺปญฺญาสสตณฺเจว ขุทฺทกานิ ปวฺจฺจเร.^๓
 ทสเยว จ คารยฺหา เทวสฺตตฺติ เสขิยา
 จอุณฺตีณิ สตานิ สพฺเพ สาวตฺถิยา กตา.
 เย อาฬวียา ปญฺญตฺตา เต สุโณหิ ยถากถํ
 กุฏฺฐโกสิยเสยฺยา จ ขณฺเน คจฺจ เทวเต.
 สปฺปาณกญฺจ สิมฺจนฺติ จ เอเต อาฬวียา กตา
 เย โกสมฺพิยา ปญฺญตฺตา เต สุโณหิ ยถากถํ.
 มหาวิหาโร โทวจสฺสํ อญฺญํ ทวารํ สุราย จ
 อนาทรียํ สหฺมโม จ ปโยปาเนน อฏฺฐจम्.
 เย สกฺเกสุ ปญฺญตฺตา เต สุโณหิ ยถากถํ.
 เอพฺกโลมานิ ปตฺโต จ โอวาโทปิ จ^๔ เกสขฺขั.

^๑ อี. ตเถว ^๒ สี.,ฉ.,เท.,อิ. เอตฺถนฺตเร จสฺสโท ทิสฺสตี. ^๓ สี.,ฉ.,เท.,อิ. ปวฺจฺจนฺติ,
 เท. จปฺปญฺญาสสํ เจว ขุทฺทกานิ ปวฺจฺจนฺติ. ^๔ สี.,ฉ.,เท.,อิ. โอวาโท เจว

สุจิ อารญญโก เจว จ เอเต^๑ กาปิลวตฺถเว
อุทเก สุกุติยา^๒ โอวาโท ภิกฺขุนี้สุ ปวฺจจติ.^๓

เย ภคฺเคสุ ปณฺณตฺตา เต สุโณหิ ยถากถํ
สมาทหิตฺวา วิสิพฺเพนฺติ สามิเสน สสิตถกํ.

ปาราชิกานิ จตฺตาริ สงฺฆาทิเสสานิ ภวนฺติ สตฺต
นิสฺสคฺคิยานิ อฏฺฐ ทวตฺตีสติ จ ขุทฺทกา.^๔

เทวการยฺหา ตโย เสขา จปฺปณฺณาส สิग्ขาปทา^๕
จฺสุ นคเรสุ ปณฺณตฺตา พุทฺธเณนาทิจฺจพฺพนฺธฺนา.

จฺจอนฺตีสฺมิ สตานิ สพฺเพ สาวตฺถิยา กตา
การณิเกน พุทฺธเณ โคตเมน ยสฺสสินา.

๒. จตุวิปตติ

[๓๓๖] ยนฺตวํ อปฺจุฉิมฺหา อกิตฺตยิ โน^๑
ตนฺตํ^๒ พุยาगतํ อนณฺณถา
อณฺณนฺตํ ปฺจุฉาม^๓ ตทิจฺจม พุทฺธิ.

ครุํ ลหุํ จาปิ สาวเสสํ อนวเสสํ
ทฺฐจฺจุลฺลญจ อทฺฐจฺจุลฺลํ เย จ ยาวตฺติยกา.

^๑ ส.จ. อฏฺฐเจเต

^๒ ส.จ.เต. อุทกสุทฺธิยา

^๓ ส.จ.เต.อิ. ปวฺจจนฺติ

^๔ ส.จ.เต.อิ. ทวตฺตีส ขุทฺทกา

^๕ อ.สุยา. อยํ ปาโจ น ทิสฺสติ.

^๖ ส.จ.เต. ยํ ตํ ปฺจุฉิมฺห อกิตฺตยิ โน

^๗ อ. ตํ ตํ

^๘ ส.จ.เต. อณฺณํ ตํ ปฺจุฉามิ

สาธารณํ อสาธารณํ
 วิปตฺติโย^๑ จ เยหิ สมเถหิ สมฺมณฺติ
 สพฺพานิ เปตานิ วิทยาโรหิ
 หนฺท วากุญฺ สฺสโณม เต.

เอกตีสํสา เย ครุกา อฏฺเจตฺถ อนวเสสา
 เย ครุกา เต ทุฏฺฐจุลฺลา เย ทุฏฺฐจุลฺลา สา สีสฺยวิปตฺติ.
 ปาราชิกํ สงฺฆาติเสโส สีสฺยวิปตฺตีสฺย วุจฺจติ.
 อุลลจฺจยํ ปาจิตฺตียํ ปาฏฺฐิเทสนียํ ทุกฺกภู
 ทุพฺพภาสิตํ โยจายํ อกฺโกสติ หสฺสาธิปฺปาโย.

อโย สา อาจารวิปตฺติสมฺมตา.

วิปรีตทิกฺขิณํ คณฺหนฺติ อสทฺธมฺเมหิ ปุรฺกขตา
 อพฺภาจิกฺขณฺติ สมฺพุทฺธํ ทุปฺปญฺญา โมหปารุตา.

อโย สา ทิกฺขิณวิปตฺติสมฺมตา.

อาชีวเหตุ อาชีวการณา ปาปิจฺเณ อิจฺฉาปกโต อสนฺตํ อภฺตํ
 อุตฺตริมฺนุสฺสธมฺมํ อุลลปฺติ. อาชีวเหตุ อาชีวการณา สญฺจริตฺตํ
 สมาปชฺชติ. อาชีวเหตุ อาชีวการณา “โย เต วิหาเร วสฺติ, โส
 ภิกฺขุ อรหาติ ภณฺติ. อาชีวเหตุ อาชีวการณา ภิกฺขุ ปณฺธิตโกชนานิ
 อตฺตโน อตฺถาย วิญฺญาเปตฺวา ภุญฺชติ. อาชีวเหตุ อาชีวการณา
 ภิกฺขุณิ ปณฺธิตโกชนานิ อตฺตโน อตฺถาย วิญฺญาเปตฺวา ภุญฺชติ.

อาชีวเหตุ อาชีวการณา ภิกฺขุ สฺป วา โอทนํ วา อคิลานโน
 อตฺตโน อตฺถาย วิญญาเปตฺวา ภุญฺชติ.

อโย สว อาชีววิปตฺติสมมตา.

เอกาทส ยาวตตียกา เต สฺสโนหิ ยถากถํ
 อุกฺขิตฺตทานุวตฺติกา อญฺจ ยาวตตียกา
 อริญฺโฆ จณฺทกาลี จ อิมเ เต ยาวตตียกา.

๓. เจทนกาทิ

[๓๓๗] กติ เจทนกานิ. กติ เกทนกานิ. กติ อุทฺทาลนกานิ.
 กติ อนนฺณปาจิตตฺติยานิ. กติ ภิกฺขุสมฺมตฺติโย. กติ สามีจิโย. กติ
 ปริมาณิ.

กติ ชานนฺติ ปณฺณตฺตา พุทฺธเนนาทิจฺจพฺพนฺธนา.

จ เจทนกานิ. เอกํ เกทนกํ. เอกํ อุทฺทาลนกํ. จตฺตาริ
 อนนฺณปาจิตตฺติยานิ. จตฺสโส ภิกฺขุสมฺมตฺติโย. สตฺต สามีจิโย. จุทฺทส
 ปริมาณิ.

โสฬส ชานนฺติ ปณฺณตฺตา พุทฺธเนนาทิจฺจพฺพนฺธนา.

๔. อสธารณาทิ

[๓๓๘] วิสํ เทว สตานิ ภิกฺขุณฺํ สิกฺขาปทานิ

อุทฺทเทสํ อากจฺจนฺติ อุโปสเถสุ.

ตีณิ สตานิ จตฺตาริ ภิกฺขุณฺํ สิกฺขาปทานิ

อุทฺทเทสํ อากจฺจนฺติ อุโปสเถสุ.

จจตตาทิส ภิกขุณฺโณ ภิกขุณีหิ อสาธารณา

สตํ ตีสา จ ภิกขุณฺณํ ภิกขุหิ อสาธารณา.

สตํ สตตตติ จ เจว อุกฺกนฺนํ อสาธารณา

สตํ สตตตติ จตฺตาริ อุกฺกนฺนํ สมสิกฺขาตา.

วีสํ เทว สตานิ ภิกขุณฺโณ สิกฺขาปทานิ

อุทฺทเทสํ อากจฺจนฺติ อุโปสเถสุ.

เต สุโณหิ ยถากถํ.

ปาราชิกานิ จตฺตาริ สงฺฆาทีเสสานิ ภวนฺติ เตรส

อนิยตานิ เทว โหนฺติ.

นิสฺสคฺคิยานิ ตีเสว เทวณฺวติ จ ขุทฺทกาท

จตฺตาโร ปาฏิเทสนียา ปญฺจสตตติ เสขิยา.

วีสํ เทว สตานิ จิเม โหนฺติ ภิกขุณฺโณ สิกฺขาปทานิ

อุทฺทเทสํ อากจฺจนฺติ อุโปสเถสุ.

ตีณิ สตานิ จตฺตาริ ภิกขุณฺณํ สิกฺขาปทานิ

อุทฺทเทสํ อากจฺจนฺติ อุโปสเถสุ.

เต สุโณหิ ยถากถํ.

ปาราชิกานิ อฏฺฐ สงฺฆาทีเสสานิ ภวนฺติ สตฺตรส

นิสฺสคฺคิยานิ ตีเสว สตํ สญฺจี จ จ เจว

ขุทฺทกานิ ปวฺจจนฺติ อฏฺฐ ปาฏิเทสนียา

ปญฺจสตตติ เสขิยา.

ตีณิ สตานิ จตฺตาริ จิเม โหนฺติ ภิกขุณฺณํ สิกฺขาปทานิ

อุทฺทเทสํ อากจฺจนฺติ อุโปสเถสุ.

ฉจตุตาฬีส ภิกขุณฺโณ ภิกขุณีหิ อสาธารณา
เต สฺสโณหิ ยถากถํ.

ฉ^๑ สงขมาทิสเสสา ทวีหิ^๒ อนิยเตหิ อฏฺจ
นิสฺสคฺคิยา ทฺวาทส เตหิ เต โหนฺติ วิสฺติ
เทววิสฺติ ชุทฺทกา จตฺตารอ^๓ ปาฏฺฐเทสนียา.

ฉจตฺตาฬีส จิเม โหนติ ภิกขุณํ ภิกขุหิ^๔ อสาธารณา
สตํ ตีสา ภิกขุณีนํ ภิกขุหิ อสาธารณา
เต สฺสโณหิ ยถากถํ.

ปาราชิกานิ จตตาริ สงฺฆมฺหา ทส นิสฺสเร
 นิสฺสคฺคิยานิ ทฺวาทส จนฺนวุติ จ ขุทฺทกา
 อฏฺฐ ปาฏิเทสนียา.

สดํ ติสา จิเม โหนติ ภิกขุณีนํ ภิกขุหิ อสาธารณา
 สดํ สดตติ จ เจว อุมินนํ อสาธารณา
 เต สฺสโนหิ ยถากถํ.

ปาราชิกานิ จตุตตาริ สงฺฆาทิเสสานิ ภวนฺติ โสฬส
อนิยตานิ เทว โหติ นิสฺสคฺคิยา จตุวีสติ
สํ อฏฺฐารส เจว ชุทฺทกานิ ปวฺจจฺหนฺติ
ทฺวาทส ปาฏิกเสสนียา.

สดํ สดตติ จ เจวิเม โหนติ อุมินํ อสาธารณา
 สดํ สดตติ จตตาริ อุมินํ สมสิกขาตา
 เต สฺโณหิ ยถากถํ.

^๑ ส. อัย ปาโจ น หิสฺสติ.

๒ ส.จ.,ท.,อ. เทวอนิยทานิ

୩ ଶ୍ରୀ. ଚନ୍ଦ୍ରବି

^๔ ส.,ฉ.,ท.,อ. ภิกขุณีหิ

ปาราชิกานิ จตุตาริ สงฺฆาทิสฺसानิ ภาวนฺติ สตฺต
 นิสฺสคฺคิยานิ อฏฺฐารส สมสฺตตฺติ ขุทฺทกา
 ปญฺจสฺตตฺติ เสขิยา.

สํ ตํ สตฺตตฺติ จตุตาริ จิเม โหณฺติ อุภินฺนํ สมสิกฺขาตา.

อฏฺฐเจว ปาราชิกา เย ทูราสทา ตาลวตฺถุสมฺปมา.

ปณฺทฺอุปฺลาโส ปุณฺณสีลา สีสจฺฉินฺโนว โส นโร
 ตาโลว มตฺถกจฺฉินฺโน อวิรุพฺพิ ภาวนฺติ เต.

เตวีรํ สงฺฆาทิสฺสา เทว อนิยตา

เทวจตุตฺตาสีส นิสฺสคฺคิยา

อฏฺฐาสีติสํ ปาจิตฺติยา ทฺวาทส ปาฏิเทสนิยา.

ปญฺจสฺตตฺติ เสขิยา ตีหิ สมเถหิ สมฺมนฺติ

สมฺมุขา ว^๑ ปฏฺิณฺณาย ตินฺวตฺถารเกณ จ.

เทว อุโปสธา เทว ปวารณา

จตุตาริ กมฺมานิ ชินฺเน เทสิตา

ปญฺเจว อุทฺเทสา จตุโร ภาวนฺติ

อนณฺณธา อาปตฺตติกฺขนฺธา จ ภาวนฺติ สตฺต.

อธิกรณานิ จตุตาริ สตฺตหิ สมเถหิ สมฺมนฺติ

ทฺวีหิ จตุหิ ตีหิ กิจจํ เอเกณ สมฺมตฺติ.

๕. ปาราชิกาทิอาปตติ

[๓๓๙]	‘ปาราชิกนฺติ ยํ วุตฺตํ จูโตปรทฺโธ ภาฏโฆ จ สํวาโสปี^๒ จ^๓ ตฺหี นตฺถิ	ตํ สุโณหิ ยถากถํ. สทฺธมฺเมหิ^๑ นีรํกโต เตเนตํ อิติ วุจฺจติ.
	‘สงฺฆาติเสโสติ ยํ วุตฺตํ สงฺโฆ ว เทติ ปริวาสํ มานตฺตํ เทติ อพฺภะติ	ตํ สุโณหิ ยถากถํ. มุลา ย ปฏิกฺขสฺสติ เตเนตํ อิติ วุจฺจติ.
	‘อนิยโตติ ยํ วุตฺตํ อนิยโต น นียโต ตินฺนณมณฺณตฺร จานํ	ตํ สุโณหิ ยถากถํ อนเกํสิกตํ ปทํ ‘อนิยโตติ ปวุจฺจติ.
	‘ถุลลจฺจยนฺติ ยํ วุตฺตํ เอกสฺส มฺเเล โย เทเสติ อจฺจโย เตน สโม นตฺถิ	ตํ สุโณหิ ยถากถํ โย จ ตํ ปฏิกฺคณฺหติ เตเนตํ อิติ วุจฺจติ.
	‘นิสฺสคฺคิยนฺติ ยํ วุตฺตํ สงฺฆมชฺเฌ คณมชฺเฌ นิสฺสชฺชิตฺวา ยํ เทเสติ^๔	ตํ สุโณหิ ยถากถํ เอกกสฺเสว เอกโต เตเนตํ อิติ วุจฺจติ.
	‘ปาจิตฺติยนฺติ ยํ วุตฺตํ ปาเตติ กุสลํ ฐมํ จิตฺตสมฺโมหนฺนฺจํ	ตํ สุโณหิ ยถากถํ. อริยมคฺคํ อปรชฺฌติ เตเนตํ อิติ วุจฺจติ.

^๑ โป., ส., ฉ., เท. สทฺธมฺมา หิ

^๒ อ. ปิสทฺโท น ทิสฺสติ.

^๓ โป., ส., ฉ., เท. จสทฺโท น ทิสฺสติ.

^๔ ส., ฉ., เท., อ. นิสฺสชฺชิตฺวาน เทเสติ

‘ปาฏิเทศนีนฺติ ยํ วุตฺตํ ตํ สุโณหิ ยถากถํ
ภิกฺขุ อญฺเฌาตโก สนฺโต กิจฺฉา ลทฺธาย โภชนํ
สามํ คเหตฺวา ญฺญเขยฺย คารยฺหนฺติ ปวฺจจติ.

นิมนฺตนาสุ ญฺญชนฺโต^๑ จนฺทาย โวสาสติ ตตฺถ ภิกฺขุ
อนิฺวาเรตฺวา ตหิ ญฺญเช คารยฺหนฺติ ปวฺจจติ.

สทฺธาจิตฺตํ กุลํ คนฺตฺวา อปฺปโมคํ อนาพฺพิยํ^๒
อติลาโน ตหิ ญฺญเช คารยฺหนฺติ ปวฺจจติ.

โย เจ อรณฺเณ วิหรนฺโต สาสงฺเก สภยานเก
อวิทิตํ ตหิ ญฺญเช คารยฺหนฺติ ปวฺจจติ.

ภิกฺขุณี อญฺเฌาติกา สนฺตา ยํ ปเรสํ มมายิตํ.

สปปิ เตลํ มธุ ผาณิตํ
มจฺจมํสํ อโถปิ ขีรํ ทรี
สยํ วิญฺญาเปยฺย ภิกฺขุณี
คารยฺหปตฺตา สุกตสฺส สาสเน.

‘ทุกฺกณฺนฺติ ยํ วุตฺตํ ตํ สุโณหิ ยถากถํ.
อปรทฺธํ วิรทฺธจ

ขลิตํ ยญฺจ ทุกฺกณฺ.

ยํ มนุสฺโส กเร ปาป
‘ทุกฺกณฺนฺติ ปเวเทนฺติ

อาวิ วา ยทิ วา รโห
เตเนตํ อิติ วุจฺจติ.

‘ทฺพฺภาสิตนฺติ ยํ วุตฺตํ
ทฺพฺภาสิตํ ทฺรามาญฺจ
ยญฺจ วิญฺญู ครหนฺติ

ตํ สุโณหิ ยถากถํ
สงฺกิลิฏฺจญฺจ ยํ ปทํ
เตเนตํ อิติ วุจฺจติ.

^๑ ส.,ฉ.,เท. ญฺญชนฺตา, อ. ญฺญชนฺตํ

^๒ ส.,เท. อนาพิล, ฉ. อนาพิย

‘เสขียนฺติ ยํ วุตฺตํ	ตํ สุโนหิ ยถากถํ
เสขสฺส ลิกฺขมานสฺส	อุชฺหมคฺคานฺธุสฺสริโน
อาทิ เจตํ จรณญจ	มุขํ สญฺญมสํวโร
ลิกฺขวา เอตาทิสํ ^๑ นตฺถิ	เตเนตํ อิติ วุจฺจติ.
จนฺนมนฺติวสฺสตี ^๒	วิวग्งํ นาทิวสฺสตี
ตสฺมา จนฺนํ วิวเรถ	เอวณฺตํ นาทิวสฺสตี.
คฺติ มิคานํ ปวณฺ	อากาโส ปกฺขินํ คฺติ
วิภโว คฺติ ฐมฺมานํ	นิพฺพานํ อรหโต คตฺตีติ.

คาถาสงฺคณิกํ นิฏฺฐิตํ.

ตสฺสุทฺถาทานํ

สฺตฺตฺตนคเรสุ ปณฺณตฺตา ^๓	วิปตฺติ จตฺุโรปิ จ
ภิกฺขุณฺ	ภิกฺขุณฺนินญจ
สาสนํ อนุคฺคฺหาย	คาถาสงฺคณิกํ อิทนฺติ.

^๑ โป.,ส.,ฉ.,เท.,อิ. เอตาทิสํ ^๒ มหา. ตํ จนฺนมนฺติวสฺสตี ^๓ อิ. ปณฺณตฺตํ.

อธิกรณเภท^๑

๑. อุกุโกฏนเภทา

[๓๔๐] จตุตาริ อธิกรณานิ วิวาทาธิกรณं, อนุวาทาธิกรณं, อาปตฺตาทิกรณं, กิจจาธิกรณं. อิมานิ จตุตาริ อธิกรณานิ.

อิมสํ จตุหนํ อธิกรณานํ กติ อุกุโกฏา. อิมสํ จตุหนํ อธิกรณานํ ทส อุกุโกฏา วิวาทาธิกรณสฺส เทว อุกุโกฏา, อนุวาทาธิกรณสฺส จตุตาริ อุกุโกฏา, อาปตฺตาทิกรณสฺส ตโย อุกุโกฏา, กิจจาธิกรณสฺส เอโก อุกุโกฏอ. อิมสํ จตุหนํ อธิกรณานํ อิมะ ทส อุกุโกฏา.

วิวาทาธิกรณं อุกุโกฏเณโต กติ สมเถ อุกุโกฏเณติ. อนุวาทาธิกรณं อุกุโกฏเณโต กติ สมเถ อุกุโกฏเณติ. อาปตฺตาทิกรณं อุกุโกฏเณโต กติ สมเถ อุกุโกฏเณติ. กิจจาธิกรณं อุกุโกฏเณโต กติ สมเถ อุกุโกฏเณติ.

วิวาทาธิกรณं อุกุโกฏเณโต เทว สมเถ อุกุโกฏเณติ. อนุวาทาธิกรณं อุกุโกฏเณโต จตุตาริ สมเถ อุกุโกฏเณติ. อาปตฺตาทิกรณं อุกุโกฏเณโต ตโย สมเถ อุกุโกฏเณติ. กิจจาธิกรณं อุกุโกฏเณโต เอกํ สมถํ อุกุโกฏเณติ.

[๓๔๑] กติ อุกุโกฏา กติหากาเรหิ อุกุโกฏนํ ปสวติ. กติหฺงฺเคหิ สมฺมุนาโคโต ปุคฺคโล อธิกรณं อุกุโกฏเณติ. กติ ปุคฺคลา อธิกรณं อุกุโกฏเณตา อาปตฺตํ อาปชฺชนติ.

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ เท. อธิกรณเภทา

ทวาทส อุกุโกฏา. ทสหากาเรหิ อุกุโกฏนํ ปสวติ. จตุหฺงเคหิ
สมนฺนาคโต ปุคฺคโล อธิกรณํ อุกุโกฏเฐติ. จตฺตารอ ปุคฺคลา
อธิกรณํ อุกุโกฏเฐนฺตา อาปตฺตี อาปชฺชนติ.

กตเม ทวาทส อุกุโกฏา. “อกตํ กมฺมํ, ทุกกมฺมํ กมฺมํ, ปุณ
กาทพฺพํ, กมฺมํ อนีหตํ, ทุนนีหตํ, ปุณ นีหนิตพฺพํ, อวินิจฺฉิตํ,
ทุวินิจฺฉิตํ, ปุณ วินิจฺฉิตพฺพํ, อวฺปสนฺตํ, ทุวฺปสนฺตํ, ปุณ
วฺปสมेतพฺพนฺติ อิมะ ทวาทส อุกุโกฏา.

กตเมหิ ทสหากาเรหิ อุกุโกฏนํ ปสวติ. ตตฺถชาตํ อธิกรณํ
อุกฺโกฏเฐติ, ตตฺถชาตํ วฺปสนฺตํ อธิกรณํ อุกฺโกฏเฐติ, อนฺตรามคฺเค
อธิกรณํ อุกฺโกฏเฐติ, อนฺตรามคฺเค วฺปสนฺตํ อธิกรณํ อุกฺโกฏเฐติ,
ตตฺถ คตํ อธิกรณํ อุกฺโกฏเฐติ, ตตฺถ คตํ วฺปสนฺตํ อธิกรณํ
อุกฺโกฏเฐติ, สติวินยํ อุกฺโกฏเฐติ, อมฺพหฺวินยํ อุกฺโกฏเฐติ, ตสฺสปาปิยสิกํ
อุกฺโกฏเฐติ, ติณฺวตฺถารํ อุกฺโกฏเฐติ. อิมะหิ ทสหากาเรหิ อุกุโกฏนํ
ปสวติ.

กตเมหิ จตุหฺงเคหิ สมนฺนาคโต ปุคฺคโล อธิกรณํ อุกุโกฏเฐติ.
ฉนฺทาคตํ คจฺฉนฺโต อธิกรณํ อุกุโกฏเฐติ, โทสาคตํ ๔เปฯ โมหาคตํ
๔เปฯ ภยาคตํ คจฺฉนฺโต อธิกรณํ อุกุโกฏเฐติ. อิมะหิ จตุหฺงเคหิ
สมนฺนาคโต ปุคฺคโล อธิกรณํ อุกุโกฏเฐติ.

กตเม จตฺตารอ ปุคฺคลา อธิกรณํ อุกุโกฏเฐนฺตา อาปตฺตี
อาปชฺชนติ. ตทหฺอุปสมฺปนฺโน อุกุโกฏเฐติ, อุกุโกฏนํ ปาจิตฺตํ.
อาคฺคตฺตํ อุกุโกฏเฐติ, อุกุโกฏนํ ปาจิตฺตํ. การโก อุกุโกฏเฐติ,
อุกุโกฏนํ ปาจิตฺตํ. ฉนฺททายโก อุกุโกฏเฐติ, อุกุโกฏนํ ปาจิตฺตํ;
อิมะ จตฺตารอ ปุคฺคลา อธิกรณํ อุกุโกฏเฐนฺตา อาปตฺตี อาปชฺชนติ.

๒. อธิกรณ์นิทานาที

[๓๔๒] วิวาทาธิกรณ์ กีนินทาน์, กีสมุทย์, กิชาติกั, กิปปภว, กีสมุภาร, กีสมุฏจัน. อนุวาทาธิกรณ์ กีนินทาน์, กีสมุทย์, กิชาติกั, กิปปภว, กีสมุภาร, กีสมุฏจัน. อาปตฺตาทิกรณ์ กีนินทาน์, กีสมุทย์, กิชาติกั, กิปปภว, กีสมุภาร, กีสมุฏจัน. กิจจาทิกรณ์ กีนินทาน์, กีสมุทย์, กิชาติกั, กิปปภว, กีสมุภาร, กีสมุฏจัน.

วิวาทาธิกรณ์ วิวาทนินทาน์, วิวาทสมุทย์, วิวาทชาติกั, วิวาทปปภว, วิวาทสมุภาร, วิวาทสมุฏจัน. อนุวาทาธิกรณ์ อนุวาทนินทาน์, อนุวาทสมุทย์, อนุวาทชาติกั, อนุวาทปปภว, อนุวาทสมุภาร, อนุวาทสมุฏจัน. อาปตฺตาทิกรณ์ อาปตฺตตินินทาน์, อาปตฺตติสมุทย์, อาปตฺตติชาติกั, อาปตฺตติปปภว, อาปตฺตติสมุภาร, อาปตฺตติสมุฏจัน. กิจจาทิกรณ์ กิจจนินทาน์,^๑ กิจจสมุทย์, กิจจชาติกั, กิจจปปภว, กิจจสมุภาร, กิจจสมุฏจัน.

วิวาทาธิกรณ์ กีนินทาน์, กีสมุทย์, กิชาติกั, กิปปภว, กีสมุภาร, กีสมุฏจัน. อนุวาทาธิกรณ์ ๔เปย อาปตฺตาทิกรณ์ ๔เปย กิจจาทิกรณ์ กีนินทาน์, กีสมุทย์, กิชาติกั, กิปปภว, กีสมุภาร, กีสมุฏจัน.

วิวาทาธิกรณ์ เหตุินทาน์, เหตุสมุทย์, เหตุชาติกั, เหตุปปภว, เหตุสมุภาร, เหตุสมุฏจัน. อนุวาทาธิกรณ์ ๔เปย อาปตฺตาทิกรณ์ ๔เปย กิจจาทิกรณ์ เหตุินทาน์, เหตุสมุทย์, เหตุชาติกั, เหตุปปภว, เหตุสมุภาร, เหตุสมุฏจัน.

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ โป., ส., ฉ., เท. กิจจยนิทาน์

วิวาทาธิกรณ กีนีทานัน, กีสมฺทยํ, กิชาติกํ, กิปปภวํ, กีสมฺภารํ, กีสมฺภูจฺจํ. อนุวาทาธิกรณ ๔เปฯ อาปตฺตาทิกรณ ๔เปฯ กิจฺจาทิกรณ กีนีทานัน, กีสมฺทยํ, กิชาติกํ, กิปปภวํ, กีสมฺภารํ, กีสมฺภูจฺจํ.

วิวาทาธิกรณ ปจฺจยนิทานัน, ปจฺจยสมฺทยํ, ปจฺจยชาติกํ, ปจฺจยปฺปภวํ, ปจฺจยสมฺภารํ, ปจฺจยสมฺภูจฺจํ. อนุวาทาธิกรณ ๔เปฯ อาปตฺตาทิกรณ ๔เปฯ กิจฺจาทิกรณ ปจฺจยนิทานัน, ปจฺจยสมฺทยํ, ปจฺจยชาติกํ, ปจฺจยปฺปภวํ, ปจฺจยสมฺภารํ, ปจฺจยสมฺภูจฺจํ.

๓. อธิกรณมูลาทินี

[๓๔๓] จตฺตุนฺนํ อธิกรณานํ กติ มฺลฺลํ, กติ สมฺภูจฺจํ. จตฺตุนฺนํ อธิกรณานํ เตตฺตติส มฺลฺลํ, เตตฺตติส สมฺภูจฺจํ.

จตฺตุนฺนํ อธิกรณานํ กตมานิ เตตฺตติส มฺลฺลํ. วิวาทาธิกรณสฺส ทฺวาทส มฺลฺลํ, อนุวาทาธิกรณสฺส จฺทฺวาทส มฺลฺลํ, อาปตฺตาทิกรณสฺส จ มฺลฺลํ, กิจฺจาทิกรณสฺส เอกํ มฺลฺลํ สงฺโฆ. จตฺตุนฺนํ อธิกรณานํ อิมานิ เตตฺตติส มฺลฺลํ.

จตฺตุนฺนํ อธิกรณานํ กตเม เตตฺตติส สมฺภูจฺจํ. วิวาทาธิกรณสฺส อฏฺฐารส เกทกรวตฺตฺตฺตนิ สมฺภูจฺจํ, อนุวาทาธิกรณสฺส จตฺตติส วิปตฺติโย สมฺภูจฺจํ, อาปตฺตาทิกรณสฺส สตฺต อาปตฺติกฺขนฺธา สมฺภูจฺจํ, กิจฺจาทิกรณสฺส จตฺตติส กมฺมานิ สมฺภูจฺจํ. จตฺตุนฺนํ อธิกรณานํ อิมํ เตตฺตติส สมฺภูจฺจํ.

๔. อธิกรณ์ปัจจุยาปตติ

[๓๔๔] “วิวาทาธิกรณ์ อापตตานาปตติตี. วิวาทาธิกรณ์ น อापตติ. “กั ปน วิวาทาธิกรณ์ปัจจุยา อापตติ อापชเชยยาติ. อาม, วิวาทาธิกรณ์ปัจจุยา อापตติ อापชเชย. วิวาทาธิกรณ์ปัจจุยา กติ อापตติโย อापชชติ. วิวาทาธิกรณ์ปัจจุยา เทว อापตติโย อापชชติ; อุปสมปนฺน โอมสติ, อापตติ ปาจิตตियสฺส. อนุปสมปนฺน โอมสติ, อापตติ ทุกฺกสฺส. วิวาทาธิกรณ์ปัจจุยา อีมา เทว อापตติโย อापชชติ.

ตา อापตติโย จตฺตุนํ วิปตฺตีนํ กติ วิปตติโย ภาชนติ. จตฺตุนํ อธิกรณํ กตมํ อธิกรณ์. สตฺตุนํ อापตติกฺขนฺธานํ กติหิ อापตติกฺขนฺเชหิ สงฺคหิตา. จนฺนํ อापตติสมุจฺจานานํ กติหิ สมุจฺจาเนหิ สมุจฺจหนฺติ.^๑ กติหิ อธิกรณฺเหหิ. กติสฺส จาเนสฺส. กติหิ สมเถหิ สมมฺนติ.

ตา อापตติโย จตฺตุนํ วิปตฺตีนํ เอกํ วิปตฺตี ภาชนติ อจาร-วิปตฺตี. จตฺตุนํ อธิกรณํ อापตฺตาธิกรณ์, สตฺตุนํ อापตติกฺขนฺธานํ ทฺวี่หิ อापตติกฺขนฺเชหิ สงฺคหิตา; สียา ปาจิตฺติยาปตฺติกฺขนฺเชน, สียา ทุกฺกฏาปตฺติกฺขนฺเชน, จนฺนํ อापตติสมุจฺจานานํ ตีหิ สมุจฺจาเนหิ สมุจฺจหนฺติ. เอเกน อธิกรณฺน กิจฺจาธิกรณฺน. ตีสฺส จาเนสฺส สงฺฆมชฺเฌ คณฺมชฺเฌ ปุคฺคสฺส สนฺติเก. ตีหิ สมเถหิ สมมฺนติ; สียา สมมุขาวินเยน จ ปฏฺิณฺเฑาตกรณฺน จ, สียา สมมุขาวินเยน จ ตินฺวตฺถารเกน จ.

^๑ สี่,จ.,เท.,อ. สมุจฺจหนฺติ, เอมฺปปริ.

[๓๔๕] “อนุวาทาธิกรณํ อาปตฺตานาปตฺตํ. อนุวาทาธิกรณํ น อาปตฺตํ. “กํ ปน อนุวาทาธิกรณปัจจุยา อาปตฺตํ อาปชฺเชยฺยาติ. อาม, อนุวาทาธิกรณปัจจุยา อาปตฺตํ อาปชฺเชยฺย. อนุวาทาธิกรณปัจจุยา กติ อาปตฺตํโย อาปชฺชติ. อนุวาทาธิกรณปัจจุยา ติสฺโส อาปตฺตํโย อาปชฺชติ; ภิกขุํ อมฺลเกน ปาราชิกเกน ฐมฺเมน อนุทฺธํเสติ, อาปตฺตํ สงฺฆาติเสสฺส. อมฺลเกน สงฺฆาติเสเสน อนุทฺธํเสติ, อาปตฺตํ ปาจิตฺตํยสฺส. อมฺลิกาย อาจารวิปตฺตํยา อนุทฺธํเสติ, อาปตฺตํ ทุกฺกฏสฺส. อนุวาทาธิกรณปัจจุยา อีมา ติสฺโส อาปตฺตํโย อาปชฺชติ.

ตา อาปตฺตํโย จตฺตุนํ วิปตฺตํ กติ วิปตฺตํโย ภาชนฺติ. จตฺตุนํ อธิกรณํ กตมํ อธิกรณํ. สตฺตุนํ อาปตฺตํกฺขนฺธานํ กติหิ อาปตฺตํกฺขนฺเชหิ สงฺคหิตา. จนฺนํ อาปตฺตํสมฺภูจฺจานํ กติหิ สมฺภูจฺจาเนหิ สมฺภูจฺจหนฺติ. กติหิ อธิกรณฺเหหิ. กติสฺส จาเนสฺส. กติหิ สมฺเถหิ สมฺมหนฺติ.

ตา อาปตฺตํโย จตฺตุนํ วิปตฺตํ เทว วิปตฺตํโย ภาชนฺติ; สฺยา สฺลวิปตฺตํ, สฺยา อาจารวิปตฺตํ. จตฺตุนํ อธิกรณํ อาปตฺตํกฺขนฺธานํ ตีหิ อาปตฺตํกฺขนฺเชหิ สงฺคหิตา; สฺยา สงฺฆาติเสสาปตฺตํกฺขนฺเชน, สฺยา ปาจิตฺตํยาปตฺตํกฺขนฺเชน, สฺยา ทุกฺกฏาปตฺตํกฺขนฺเชน. จนฺนํ อาปตฺตํสมฺภูจฺจานํ ตีหิ สมฺภูจฺจาเนหิ สมฺภูจฺจหนฺติ; ยา सा อาปตฺตํ^๑ ครุกา, सा อาปตฺตํ เอเกน อธิกรณฺเนน กิจฺจาธิกรณฺเนน. เอกมฺหิ จาเน สงฺฆมฺชฺเฒ. ทวีหิ สมฺเถหิ สมฺมตฺติ;^๒ สมฺมุขาวินเยน จ ปฏฺยญฺญาตกรณฺเนน จ. ยา ता

หมตอายุ 26/05/2566

^๑ ส.,ฉ.,เท. ता อาปตฺตํโย, เอวมุปริป.

^๒ ส.,ฉ.,เท. สมฺมหนฺติ

อาปตติโย ลหูกา, ตา อาปตติโย เอเกน อธิกรณน กิจจาธิกรณน.
 तीसु ज्ञानेषु संगमश्चे, कर्मश्चे, पृथक्सु सन्दिगे, तीहि
 समग्रेहि सम्मनन्ति; सिया सम्मुखानियेन ज प्रविण्णमात्तरणेन ज,
 सिया सम्मुखानियेन ज तिण्वत्तारणेन ज.

[๓๔๖] “อาปตฺตาทิกรณํ อาปตฺตานาปตฺตํ. อาปตฺตาทิกรณํ
 น” อาปตฺติ. “กั ปน อาปตฺตาทิกรณปจฺจยา อาปตฺตํ อาปชฺชเยยฺยาติ.
 อาม อาปตฺตาทิกรณปจฺจยา อาปตฺตํ อาปชฺชเยย. อาปตฺตาทิกรณ-
 ปจฺจยา กติ อาปตฺติโย อาปชฺชติ. อาปตฺตาทิกรณปจฺจยา จตฺสฺโส
 อาปตฺติโย อาปชฺชติ; ภิกฺขุนี้ ชานํ ปาราชิกํ ฐมํ อชฺฌาปนํ^๑
 ปฏิจฺฉาเทติ, อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. เวมตฺติกา ปฏิจฺฉาเทติ, อาปตฺติ
 อุลลจฺจยสฺส. ภิกฺขุ สงฺฆาภิเสสํ ปฏิจฺฉาเทติ, อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส.
 อาจารวิปตฺตํ ปฏิจฺฉาเทติ, อาปตฺติ ทุกฺกสฺส. อาปตฺตาทิกรณปจฺจยา
 อิมํ จตฺสฺโส อาปตฺติโย อาปชฺชติ.

ตา อาปตฺติโย จตฺตุนํ วิปตฺตํ กติ วิปตฺติโย ภาชนฺติ.
 จตฺตุนํ อธิกรณํ กตมํ อธิกรณํ. สตฺตุนํ อาปตฺติกฺขนฺธานํ
 กติहि อาปตฺติกฺขนฺเทहि สงฺคหิตา. จนฺนํ อาปตฺติสมุฏฺฏจฺานํ กติहि
 สมุฏฺฏจาเนहि สมุฏฺฏจหนฺติ. กติहि อธิกรณํ. กติสฺ จ्ञานेषฺ. กติहि
 समग्रेहि सम्मनन्ति.

ตา อาปตฺติโย จตฺตุนํ วิปตฺตํ เทว วิปตฺติโย ภาชนฺติ;
 सिया सैलविपत्तं, सिया आचारविपत्तं. जतुनं अधिग्रहणं आपत्ता-
 तिग्रहणं. सतुतनं आपत्तिगुणनृथानं जतुहि आपत्तिगुणनृथेहि संग्रहितः
 सिया पाराशिकापत्तिगुणनृथेन, सिया अल्लज्जयापत्तिगुणनृथेन, सिया

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อ. นสฺโท น ทิสฺสติ.

^๒ ฉ.,อ. อัย ปาโจ น ทิสฺสติ.

ปาจิตติยาปตติกฺขณฺเห, สียา ทุกฺกฏาปตติกฺขณฺเห. จณฺห์
 อาปตติสมฺภูจํณานํ เอเกน สมฺภูจํเนน สมฺภูจหนฺติ; กายโต จ
 วาจโต จ จิตฺตโต จ สมฺภูจหนฺติ. ยา सा อาปตติ อนวเสสา,
 सा อาปตติ न गतमेन อธิกรणेन. न गतम्महि ज्ञाने.
 न गतमेन समणेन สมฺมति. ยา ता อาปตติโย लङ्का, ता
 อาปตติโย เอकेन อธิกรणेन กิจฺจาธิกรणेन. तीसु ज्ञानेषु
 संगमชฺเฆ, คณมชฺเฆ, ปุคฺคลสฺส สนฺติเก. तीहि समेहि
 समन्หนฺติ; สีया समุखाविเนเยน จ ปฏฺวิญญาตकरणेन จ, สีया
 समुखाविเนเยน จ तिณ्वत्ถरणेन จ.

[๓๔๗] “กิจฺจาธิกรณํ อาปตฺตานาปตฺตีติ. กิจฺจาธิกรณํ น
 อาปตฺติ. “กํ ปน กิจฺจาธิกรณปัจจุยา อาปตฺตี อาปชฺเชยฺยาติ.
 อาม, กิจฺจาธิกรณปัจจุยา อาปตฺตี อาปชฺเชยฺย. กิจฺจาธิกรณปัจจุยา
 กติ อาปตฺติโย อาปชฺชติ. กิจฺจาธิกรณปัจจุยา ปญฺจ อาปตฺติโย
 อาปชฺชติ; อุกฺขิตตฺตานวตฺติกา ภิกฺขุณี ยาวตฺติยํ สมณฺภาสนาย
 นปฺปฏฺวินิสฺสชฺชติ, ฌตฺติยา ทุกฺกฏํ. ทวีहि กมฺมวาจาหิ ฤลฺลจฺจุยา.
 กมฺมวาจาปริโยसानเ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส. เกทกานวตฺตกา ภิกฺขุ^๑
 ยาวตฺติยํ สมณฺภาสนาย นปฺปฏฺวินิสฺสชฺชนฺติ, อาปตฺติ สงฺฆาภิเสสสฺส.
 ปาปิกาย ภิฏฺฐิจฺยา ยาวตฺติยํ สมณฺภาสนาย นปฺปฏฺวินิสฺสชฺชนฺติ,
 อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส. กิจฺจาธิกรณปัจจุยา อีมา ปญฺจ อาปตฺติโย
 อาปชฺชติ.

ตา อาปตฺติโย จตฺนํ วิปตฺตีนํ กติ วิปตฺติโย ภาชนฺติ.
 จตฺนํ อธิกรณํ กตมํ อธิกรณํ. สตฺตณฺนํ อาปตฺติกฺขณฺธานํ

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ อ. อัย ปาโจ น ทิสฺสติ.

กตฺติ อาปตฺติกฺขนฺเชหิ สงฺคหิตา. จณฺห์ อาปตฺติสมฺภูจฺานานํ กตฺติ
สมฺภูจฺาเนหิ สมฺภูจฺหนฺติ. กตฺติ อธิกรณฺเหหิ. กตฺติสฺ จาเนสฺ. กตฺติ
สมเถหิ สมฺมหนฺติ.

ตา อาปตฺติโย จตฺตุนํ วิปตฺตีนํ เทว วิปตฺติโย ภาชนฺติ; สียา
สึลวิปตฺตึ, สียา อาจารวิปตฺตึ, จตฺตุนํ อธิกรณานํ อาปตฺตาธิกรณํ.
สตฺตุนํ อาปตฺติกฺขนฺธานํ ปญฺจหิ อาปตฺติกฺขนฺเชหิ สงฺคหิตา;
สียา ปาราชิกาปตฺติกฺขนฺเชน, สียา สงฺฆาติเสสาปตฺติกฺขนฺเชน,
สียา ฤลลจฺยาปตฺติกฺขนฺเชน, สียา ปาจิตฺติยาปตฺติกฺขนฺเชน, สียา
ทุกฺกฏาปตฺติกฺขนฺเชน. จณฺห์ อาปตฺติสมฺภูจฺานานํ เอเกน สมฺภูจฺาเนน
สมฺภูจฺหนฺติ; กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สมฺภูจฺหนฺติ. ยา
สา อาปตฺติ อนวเสสา, सा อาปตฺติ न गतमेन अधिกรणेन, न
गतममहि ज्ञाने, न गतमेन समेधेन सममति. या सा अपत्ति
क्रुगा, सा अपत्ति एकेन अधिกรणेन गिज्जाधिกรणेन. ऐकमहि
ज्ञाने संगममथमे. त्वीहि समेधेहि सममति; समुखाविनयेन ज,
प्रविण्णमात्तरणेन ज. या ता अपत्तिโย लहुका, ता अपत्तिโย
एकेन अधिกรणेन गिज्जाधिกรणेन. तीसु ज्ञानेषु संगममथमे,
कणमथमे, पुकुलसुस सन्तिगे, तीहि समेधेहि सममति; सिया
समुखाविनयेन ज प्रविण्णमात्तरणेन ज, सिया समुखाविनयेन ज
तिन्वत्तरणेन ज.

๕. อธิกรณ์ธิปปาโย

หมตอายุ 27/05/2566 [๓๔๘] วิวาทาธิกรณํ โหติ อนฺวาทาธิกรณํ, โหติ อาปตฺตา-
ธิกรณํ, โหติ กิज्जाธิกรณํ. วิวาทาธิกรณํ न โหติ อนฺวาทาธิกรณํ,

น โหติ อาปตฺตาทิกรณं, น โหติ กิจฺจาทิกรณं, อปีจ วิวาทา-
 ทิกรณปจฺจยา โหติ อนฺวาทาทิกรณं, โหติ อาปตฺตาทิกรณं, โหติ
 กิจฺจาทิกรณं. ยถา กถํ วีย. อิธ ภิกฺขุ วิวาทนฺติ “ธมฺโมติ วา
 “อธมฺโมติ วา ฯเปฯ “ทุฏฺฐจฺจุลฺลา อาปตฺตํติ วา “อทุฏฺฐจฺจุลฺลา
 อาปตฺตํติ วา, ยํ ตตฺถ ภาณฺหนํ กลโห วิคฺคโห วิวาทो
 นานาวาทो อญฺญถาวาทो วิปจฺจตาย โวหาโร เมธกํ; อิํ
 วุจฺจติ วิวาทาทิกรณं. วิวาทาทิกรณํ สงฺฆเ วิวาทิ, วิวาทาทิกรณं.
 วิวาทมาโน อนฺวาทิ, อนฺวาทาทิกรณं. อนฺวาทมาโน อาปตฺตํ
 อาปชฺชติ, อาปตฺตาทิกรณं. ตาย อาปตฺตํติยา สงฺฆเ กมฺมํ กโรติ,
 กิจฺจาทิกรณं. เอวํ วิวาทาทิกรณปจฺจยา โหติ อนฺวาทาทิกรณं,
 โหติ อาปตฺตาทิกรณं, โหติ กิจฺจาทิกรณं.

อนฺวาทาทิกรณं โหติ อาปตฺตาทิกรณं, โหติ กิจฺจาทิกรณं,
 โหติ วิวาทาทิกรณं. อนฺวาทาทิกรณं น โหติ อาปตฺตาทิกรณं,
 น โหติ กิจฺจาทิกรณं, น โหติ วิวาทาทิกรณं. อปีจ อนฺวาทา-
 ทิกรณปจฺจยา โหติ อาปตฺตาทิกรณं, โหติ กิจฺจาทิกรณं, โหติ
 วิวาทาทิกรณं. ยถา กถํ วีย. อิธ ภิกฺขุ ภิกฺขุํ อนฺวาทนฺติ
 สีสวิปตฺตํติยา วา อจฺจารวิปตฺตํติยา วา ทิฏฺฐิวิปตฺตํติยา วา
 อาชีวิวิปตฺตํติยา วา, โย ตตฺถ อนฺวาทो อนฺวาทนา อนฺุสฺสปนา
 อนฺุภณฺนา อนฺุสมฺปวงฺกตา อพฺภุสฺสหนฺตา อนฺุพลปฺปทานํ; อิํ
 วุจฺจติ อนฺวาทาทิกรณं. อนฺวาทาทิกรณํ สงฺฆเ วิวาทิ, วาทาทิกรณं.
 วิวาทมาโน อนฺวาทิ, อนฺวาทาทิกรณं, อนฺวาทมาโน อาปตฺตํ
 อาปชฺชติ, อาปตฺตาทิกรณं. ตาย อาปตฺตํติยา สงฺฆเ กมฺมํ กโรติ,
 กิจฺจาทิกรณं, เอวํ อนฺวาทาทิกรณปจฺจยา โหติ อาปตฺตาทิกรณं,
 โหติ กิจฺจาทิกรณं, โหติ วิวาทาทิกรณं.

อาปตฺตาธิกรณ์ โหติ กิจฺจาธิกรณ์, โหติ วิวาทาธิกรณ์, โหติ
 อนุวาทาธิกรณ์. อาปตฺตาธิกรณ์ น โหติ กิจฺจาธิกรณ์, น โหติ
 วิวาทาธิกรณ์, น โหติ อนุวาทาธิกรณ์, อปิจ อาปตฺตาธิกรณ์ปจฺจยา
 โหติ กิจฺจาธิกรณ์, โหติ วิวาทาธิกรณ์, โหติ อนุวาทาธิกรณ์.
 ยถา กถํ วีย. ปณฺจปี อาปตฺติกฺขนฺธา อาปตฺตาธิกรณ์ สตฺตปี
 อาปตฺติกฺขนฺธา อาปตฺตาธิกรณ์; อิํ วุจฺจติ อาปตฺตาธิกรณ์.
 อาปตฺตาธิกรณํ สงฺฆเ วิวาทิ, วิวาทาธิกรณ์. วิวาทมาโน อนุวาทิ,
 อนุวาทาธิกรณ์. อนุวาทมาโน อาปตฺตี อาปชฺชติ, อาปตฺตาธิกรณ์,
 ตาย อาปตฺติยา สงฺฆเ กมฺมํ กโรติ, กิจฺจาธิกรณ์. เอวํ
 อาปตฺตาธิกรณปจฺจยา โหติ กิจฺจาธิกรณ์, โหติ วิวาทาธิกรณ์,
 โหติ อนุวาทาธิกรณ์.

กิจฺจาธิกรณ์ โหติ วิวาทาธิกรณ์, โหติ อนุวาทาธิกรณ์, โหติ
 อาปตฺตาธิกรณ์. กิจฺจาธิกรณ์ น โหติ วิวาทาธิกรณ์, น โหติ
 อนุวาทาธิกรณ์, น โหติ อาปตฺตาธิกรณ์. อปิจ กิจฺจาธิกรณปจฺจยา
 โหติ วิวาทาธิกรณ์, โหติ อนุวาทาธิกรณ์, โหติ อาปตฺตาธิกรณ์.
 ยถา กถํ วีย. ยา สงฺฆสฺส กิจฺจยตา กรณียตา อปฺโลกนฺกมฺมํ
 ฌตฺติกมฺมํ ฌตฺติหุติยกมฺมํ ฌตฺติจตุตฺถกมฺมํ; อิํ วุจฺจติ กิจฺจาธิกรณ์.
 กิจฺจาธิกรณํ สงฺฆเ วิวาทิ, วิวาทาธิกรณ์. วิวาทมาโน อนุวาทิ,
 อนุวาทาธิกรณ์. อนุวาทมาโน อาปตฺตี อาปชฺชติ, อาปตฺตาธิกรณ์.
 ตาย อาปตฺติยา สงฺฆเ กมฺมํ กโรติ, กิจฺจาธิกรณ์. เอวํ
 กิจฺจาธิกรณปจฺจยา โหติ วิวาทาธิกรณ์, โหติ อนุวาทาธิกรณ์,
 โหติ อาปตฺตาธิกรณ์.

๖. ปุจฉาวาโร

[๓๔๙] ยตถ สติวินโย, ตตถ สมมุขาวินโย. ยตถ สมมุขาวินโย, ตตถ สติวินโย. ยตถ อมฺพุหฺวินโย, ตตถ สมมุขาวินโย. ยตถ สมมุขาวินโย, ตตถ อมฺพุหฺวินโย. ยตถ ปฏิญญาตกรณํ, ตตถ สมมุขาวินโย. ยตถ สมมุขาวินโย, ตตถ ปฏิญญาตกรณํ. ยตถ เยภุยฺยสิกา, ตตถ สมมุขาวินโย. ยตถ สมมุขาวินโย, ตตถ เยภุยฺยสิกา. ยตถ ตสฺสปาปิยสิกา, ตตถ สมมุขาวินโย. ยตถ สมมุขาวินโย, ตตถ ตสฺสปาปิยสิกา. ยตถ ติณฺวตฺถารโก, ตตถ สมมุขาวินโย. ยตถ สมมุขาวินโย, ตตถ ติณฺวตฺถารโก.

๗. วิสสุตชนาวาโร

[๓๕๐] ยสฺมึ สมเย สมมุขาวินเยน จ สติวินเยน จ อธิกรณํ วูปสมฺมตฺติ, ยตถ สติวินโย, ตตถ สมมุขาวินโย. ยตถ สมมุขาวินโย. ตตถ สติวินโย, น ตตถ อมฺพุหฺวินโย, น ตตถ ปฏิญญาตกรณํ. น ตตถ เยภุยฺยสิกา, น ตตถ ตสฺสปาปิยสิกา, น ตตถ ติณฺวตฺถารโก. ยสฺมึ สมเย สมมุขาวินเยน จ อมฺพุหฺวินเยน จ ๔เปยฺย สมมุขาวินเยน จ ปฏิญญาตกรเณน จ ๔เปยฺย สมมุขาวินเยน จ เยภุยฺยสิกาย จ ๔เปยฺย สมมุขาวินเยน จ ตสฺสปาปิยสิกาย จ ๔เปยฺย สมมุขาวินเยน จ ติณฺวตฺถารเกน จ อธิกรณํ วูปสมฺมตฺติ, ยตถ ติณฺวตฺถารโก, ตตถ สมมุขาวินโย. ยตถ สมมุขาวินโย, ตตถ ติณฺวตฺถารโก, น ตตถ สติวินโย, น ตตถ อมฺพุหฺวินโย, น ตตถ ปฏิญญาตกรณํ, น ตตถ เยภุยฺยสิกา, น ตตถ ตสฺสปาปิยสิกา.

๘. สัมภูจวาร

[๓๕๑] สมมุขาวินโยติ วา สติวินโยติ วา อิเม ฐมา
 สัมภูจา, อุทาหุ วิสสัมภูจา, ลพภา จ ปนิเมส ฐมานัน วินิพฺภุชิตฺวา
 วินิพฺภุชิตฺวา นานาการณํ ปญญาเปตฺตุ. สมมุขาวินโยติ วา อมฺพุพฺห-
 วินโยติ วา ๔เปยฺ สมมุขาวินโยติ วา ปฏฺยญฺญาตการณนฺติ วา สมมุขา-
 วินโยติ วา เยภฺยฺยสิกาติ วา สมมุขาวินโยติ วา ตสฺสปาปิยสิกาติ
 วา สมมุขาวินโยติ วา ตินฺวตฺถารโกติ วา อิเม ฐมา สัมภูจา,
 อุทาหุ วิสสัมภูจา, ลพภา จ ปนิเมส ฐมานัน วินิพฺภุชิตฺวา
 วินิพฺภุชิตฺวา นานาการณํ ปญญาเปตฺตุ. สมมุขาวินโยติ วา สติวินโยติ
 วา อิเม ฐมา สัมภูจา, โน วิสสัมภูจา, น จ ลพภา อิเมส
 ฐมานัน วินิพฺภุชิตฺวา วินิพฺภุชิตฺวา นานาการณํ ปญญาเปตฺตุ.

สมมุขาวินโยติ วา อมฺพุพฺหวินโยติ วา ๔เปยฺ สมมุขาวินโยติ
 วา ปฏฺยญฺญาตการณนฺติ วา. สมมุขาวินโยติ วา เยภฺยฺยสิกาติ วา
 สมมุขาวินโยติ วา ตสฺสปาปิยสิกาติ วา สมมุขาวินโยติ วา
 ตินฺวตฺถารโกติ วา อิเม ฐมา สัมภูจา, โน วิสสัมภูจา, น จ
 ลพภา อิเมส ฐมานัน วินิพฺภุชิตฺวา วินิพฺภุชิตฺวา นานาการณํ
 ปญญาเปตฺตุ.

๙. สตุตสมณินิทานาทโย

[๓๕๒] สมมุขาวินโย กีนินทาโน, กีสมฺทโย, กิชาติโก, กิปปภาโว,
 กีสมฺภาโร, กีสมฺภูจโน. สติวินโย ๔เปยฺ อมฺพุพฺหวินโย. ปฏฺยญฺญาต-
 การณํ. เยภฺยฺยสิกา. ตสฺสปาปิยสิกา. ตินฺวตฺถารโก กีนินทาโน,
 กีสมฺทโย, กิชาติโก, กิปปภาโว, กีสมฺภาโร, กีสมฺภูจโน.

สมมุขาวินโย นิตานนิตาโน, นิตานสมุทโย, นิตานชาติโก,
 นิตานปฺปภาโว, นิตานสมุภาโร, นิตานสมุฏฺฐาโน. สติวินโย ๔เปฯ
 อมฺพุหฺวินโย. ปฏฺยณฺณาทกฺรณฺ. เยภฺยฺยสฺสิกา. ตสฺสปาปฺยสฺสิกา.
 ตินฺนวตฺถารโก นิตานนิตาโน, นิตานสมุทโย, นิตานชาติโก,
 นิตานปฺปภาโว, นิตานสมุภาโร, นิตานสมุฏฺฐาโน.

สมมุขาวินโย กีนิตาโน, กีสุมุทโย, กีชาติโก, กีปภาโว, กีสุมุภาโร,
 กีสุมุฏฺฐาโน. สติวินโย ๔เปฯ อมฺพุหฺวินโย. ปฏฺยณฺณาทกฺรณฺ.
 เยภฺยฺยสฺสิกา. ตสฺสปาปฺยสฺสิกา, ตินฺนวตฺถารโก กีนิตาโน, กีสุมุทโย,
 กีชาติโก, กีปภาโว, กีสุมุภาโร, กีสุมุฏฺฐาโน.

สมมุขาวินโย เหตฺุนิตาโน, เหตฺุสมุทโย, เหตฺุชาติโก, เหตฺุป-
 ภาโว, เหตฺุสมุภาโร, เหตฺุสมุฏฺฐาโน. สติวินโย ๔เปฯ อมฺพุหฺวินโย.
 ปฏฺยณฺณาทกฺรณฺ. เยภฺยฺยสฺสิกา. ตสฺสปาปฺยสฺสิกา. ตินฺนวตฺถารโก
 เหตฺุนิตาโน, เหตฺุสมุทโย, เหตฺุชาติโก, เหตฺุปภาโว, เหตฺุสมุภาโร,
 เหตฺุสมุฏฺฐาโน.

สมมุขาวินโย กีนิตาโน, กีสุมุทโย, กีชาติโก, กีปภาโว, กีสุมุภาโร,
 กีสุมุฏฺฐาโน. สติวินโย ๔เปฯ อมฺพุหฺวินโย. ปฏฺยณฺณาทกฺรณฺ.
 เยภฺยฺยสฺสิกา. ตสฺสปาปฺยสฺสิกา. ตินฺนวตฺถารโก กีนิตาโน, กีสุมุทโย,
 กีชาติโก, กีปภาโว, กีสุมุภาโร, กีสุมุฏฺฐาโน.

สมมุขาวินโย ปจฺจยฺนิตาโน, ปจฺจยฺสมุทโย, ปจฺจยฺชาติโก,
 ปจฺจยฺปภาโว, ปจฺจยฺสมุภาโร, ปจฺจยฺสมุฏฺฐาโน. สติวินโย ๔เปฯ
 อมฺพุหฺวินโย. ปฏฺยณฺณาทกฺรณฺ. เยภฺยฺยสฺสิกา. ตสฺสปาปฺยสฺสิกา.
 ตินฺนวตฺถารโก ปจฺจยฺนิตาโน, ปจฺจยฺสมุทโย, ปจฺจยฺชาติโก,
 ปจฺจยฺปภาโว, ปจฺจยฺสมุภาโร, ปจฺจยฺสมุฏฺฐาโน.

[๓๕๓] สัตตุนัน สมนานัน กติ มุลานิ, กติ สมุญจानา. สัตตุนัน สมนานัน จพพิส มุลานิ, จตตีส สมุญจानา. สัตตุนัน สมนานัน กตมานิ จพพิส มุลานิ. สมมุขาวินยสส จตตาริ มุลานิ สงฆ-สมมุขตา, ฐมมสมมุขตา, วินยสมมุขตา, ปุคฺคลสมมุขตา. สติวินยสส จตตาริ มุลานิ. อมฺพหวินยสส จตตาริ มุลานิ. ปฏฺวิณฺณาทกรณสส เทว มุลานิ; โย จ เทเสติ, ยสส จ เทเสติ. เยภฺยฺยสิกาย จตตาริ มุลานิ. ตสฺสปาปิยสิกาย จตตาริ มุลานิ. ตินฺวตฺถารกสส จตตาริ มุลานิ สงฆสมมุขตา, ฐมมสมมุขตา, วินยสมมุขตา, ปุคฺคลสมมุขตา. สัตตุนัน สมนานัน อิมานิ จพพิส มุลานิ.

สัตตุนัน สมนานัน กตเม จตตีส สมุญจานา. สติวินยสส กมฺมสส กิริยา, กรณํ, อุปคฺมณํ, อชฺฌุปคฺมณํ, อธิวาสนา, อปฺปฏฺวิโกสหนา. อมฺพหวินยสส กมฺมสส ๔เปยฺ ปฏฺวิณฺณาทกรณสส กมฺมสส ๔เปยฺ เยภฺยฺยสิกาย กมฺมสส ๔เปยฺ ตสฺสปาปิยสิกาย กมฺมสส ๔เปยฺ ตินฺวตฺถารกสส กมฺมสส กิริยา, กรณํ, อุปคฺมณํ, อชฺฌุปคฺมณํ, อธิวาสนา, อปฺปฏฺวิโกสหนา. สัตตุนัน สมนานัน อิเม จตตีส สมุญจานา.

๑๐. สัตตสมณานตฺถาทโย^๑

[๓๕๔] สมมุขาวินโยติ วา สติวินโยติ วา อิเม ฐมา นานตฺถา นานาพฺยณฺชนา, อุทาทฺถุ เอกตฺถา พฺยณฺชนเมว นานํ. สมมุขาวินโยติ วา อมฺพหวินโยติ วา ๔เปยฺ สมมุขาวินโยติ วา

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.ฉ.เท.,มหา. สัตตสมณานตฺถาทิ

ปฏินุญจาทกรณนติ วา สมมุขาวินโยติ วา เยภุยุยสิกาติ วา
 สมมุขาวินโยติ วา ตสฺสปาปิยสิกาติ วา สมมุขาวินโยติ วา
 ตินฺนตถารโกติ วา อิมะ ฐมา นานตถา นานาพยุยชนา, อุทาหุ
 เอกตถา พยุยชนเมว นานํ. สมมุขาวินโยติ วา สติวินโยติ วา
 อิมะ ฐมา นานตถา เจว นานาพยุยชนา จ. สมมุขาวินโยติ วา
 อมฺพหวินโยติ วา ๕เปย สมมุขาวินโยติ วา ปฏินุญจาทกรณนติ
 วา สมมุขาวินโยติ วา เยภุยุยสิกาติ วา สมมุขาวินโยติ วา
 ตสฺสปาปิยสิกาติ วา สมมุขาวินโยติ วา ตินฺนตถารโกติ วา อิมะ
 ฐมา นานตถา เจว นานาพยุยชนา จ.

[๓๕๕] วิวาโท วิวาทาธิกรณํ, วิวาโท โน อธิกรณํ, อธิกรณํ
 โน วิวาโท, อธิกรณญฺเจว วิวาโท จ, สียา วิวาโท วิวาทาธิกรณํ,
 สียา วิวาโท โน อธิกรณํ. สียา อธิกรณํ โน วิวาโท, สียา
 อธิกรณญฺเจว วิวาโท จ.

ตตฺถ กตโม วิวาโท วิวาทาธิกรณํ. อิท ภิက္ขุ วิวทนฺติ
 “ธมฺโมติ วา “อธมฺโมติ วา ๕เปย “ทุฏฺฐจฺจุลลา อาปตฺตํติ วา
 “อทุฏฺฐจฺจุลลา อาปตฺตํติ วา. ยํ ตตฺถ ภาณฺทํ กสฺส วิคฺคฺทํ
 วิวาโท นานาวาโท อณฺณถาวาโท วิปจฺจตาย โวหาโร เมธกํ;
 อยํ วิวาโท วิวาทาธิกรณํ.

ตตฺถ กตโม วิวาโท โน อธิกรณํ. มาตาปิ ปุตฺเตน วิวทติ,
 ปุตฺโตปิ มาตฺรา วิวทติ, ปิตาปิ ปุตฺเตน วิวทติ, ปุตฺโตปิ
 ปิตฺรา วิวทติ, ภาตาปิ ภาตฺรา วิวทติ, ภาตาปิ ภคินียา วิวทติ,
 ภคินีปิ ภาตฺรา วิวทติ, สหาโยปิ สหาเยน วิวทติ; อยํ วิวาโท
 โน อธิกรณํ.

ตตถ กตมัม อธิกรณ์ โน วิวาโท. อนุวาทาธิกรณ์,
 อาปตฺตาธิกรณ์, กิจฺจาธิกรณ์; อิทํ อธิกรณ์ โน วิวาโท.

ตตถ กตมัม อธิกรณ์ญฺเจว วิวาโท จ. วิวาทาธิกรณ์
 อธิกรณ์ญฺเจว วิวาโท จ.

[๓๕๖] อนุวาโท อนุวาทาธิกรณ์, อนุวาโท โน อธิกรณ์,
 อธิกรณ์ โน อนุวาโท, อธิกรณ์ญฺเจว อนุวาโท จ. สียา อนุวาโท
 อนุวาทาธิกรณ์, สียา อนุวาโท โน อธิกรณ์, สียา อธิกรณ์ โน
 อนุวาโท, สียา อธิกรณ์ญฺเจว อนุวาโท จ.

ตตถ กตโม อนุวาโท อนุวาทาธิกรณ์. อิท ภิกฺขุ ภิกฺขุ
 อนุวทนต์ สิลวิปตฺติยา วา อจารวิปตฺติยา วา ทิฏฺฐิวิปตฺติยา วา
 อาชีวิวิปตฺติยา วา, โย ตตถ อนุวาโท อนุวทณา อนุลฺลปนา
 อนุภณนา อนุสมฺปวงฺกตา อพฺภุสฺสหนตา อนุพลปฺปทานํ; อยํ
 อนุวาโท อนุวาทาธิกรณ์.

ตตถ กตโม อนุวาโท โน อธิกรณ์. มาตาปิ ปุตฺตํ อนุวทติ,
 ปุตฺโตปิ มาตฺรํ อนุวทติ, ปิตาปิ ปุตฺตํ อนุวทติ, ปุตฺโตปิ ปิตฺรํ
 อนุวทติ, ภاتاปิ ภาตฺรํ อนุวทติ, ภاتاปิ ภคินี อนุวทติ,
 ภคินีปิ ภาตฺรํ อนุวทติ, สหาโยปิ สहाยํ อนุวทติ; อยํ อนุวาโท
 โน อธิกรณ์. ตตถ กตมัม อธิกรณ์ โน อนุวาโท. อาปตฺตาธิกรณ์
 กิจฺจาธิกรณ์ วิวาทาธิกรณ์; อิทํ อธิกรณ์ โน อนุวาโท. ตตถ
 กตมัม อธิกรณ์ญฺเจว อนุวาโท จ. อนุวาทาธิกรณ์ อธิกรณ์ญฺเจว
 อนุวาโท จ.

[๓๕๗] อาปตฺติ อาปตฺตาธิกรณ์, อาปตฺติ โน อธิกรณ์,
 อธิกรณ์ โน อาปตฺติ, อธิกรณ์ญฺเจว อาปตฺติ จ. สียา อาปตฺติ

อาปตฺตาทิกรณํ, สียา อาปตฺติ โน อธิกรณํ, สียา อธิกรณํ โน
อาปตฺติ, สียา อธิกรณญฺเจว อาปตฺติ จ.

ตตฺถ กตมา อาปตฺติ อาปตฺตาทิกรณํ. ปญฺจปี อาปตฺติกฺขนฺธา
อาปตฺตาทิกรณํ, สตฺตปี อาปตฺติกฺขนฺธา อาปตฺตาทิกรณํ; อํ
อาปตฺติ อาปตฺตาทิกรณํ.

ตตฺถ กตมา อาปตฺติ โน อธิกรณํ. โสตาปตฺติ สมาปตฺติ;
อํ อาปตฺติ โน อธิกรณํ.

ตตฺถ กตมํ อธิกรณํ โน อาปตฺติ. กิจฺจาธิกรณํ วิวาทาธิกรณํ
อนฺวาทาธิกรณํ; อิทํ อธิกรณํ โน อาปตฺติ.

ตตฺถ กตมํ อธิกรณญฺเจว อาปตฺติ จ. อาปตฺตาทิกรณํ
อธิกรณญฺเจว อาปตฺติ จ.

[๓๕๘] กิจจํ กิจฺจาธิกรณํ, กิจจํ โน อธิกรณํ, อธิกรณํ โน
กิจจํ, อธิกรณญฺเจว กิจจญฺจ. สียา กิจจํ กิจฺจาธิกรณํ, สียา กิจจํ
โน อธิกรณํ, สียา อธิกรณํ โน กิจจํ, สียา อธิกรณญฺเจว
กิจจญฺจ.

ตตฺถ กตมํ กิจจํ กิจฺจาธิกรณํ. ยา สงฺฆสฺส กิจฺจยตา
กรณียตา อปฺโลกนกมฺมํ ฅตฺติกมฺมํ ฅตฺติหุติยกมฺมํ ฅตฺติจตฺตฺถกมฺมํ;
อิทํ กิจจํ กิจฺจาธิกรณํ.

ตตฺถ กตมํ กิจจํ โน อธิกรณํ. อัจริยกิจจํ อุปฺชฌายกิจจํ
สมานุปฺชฌายกิจจํ สมานาจริยกิจจํ; อิทํ กิจจํ โน อธิกรณํ.

หมดอายุ 26/05/2566

ตตฺถ กตมํ อธิกรณํ โน กิจจํ. วิวาทาธิกรณํ อนฺวาทาธิกรณํ
อาปตฺตาทิกรณํ; อิทํ อธิกรณํ โน กิจจํ.

ตตถ กตมํ อธิกรณญฺเจว กิจฺจญฺจ. กิจฺจาธิกรณํ อธิกรณญฺเจว
กิจฺจญฺจาติ.

อธิกรณเกทํ นิฏฺฐิตํ.

ตสฺสุทฺททานํ

อธิกรณํ อุกุโกฏฺฐา	อาการา ปุคฺคเลน จ
นิทานเหตุปจฺจยา	มฺลํ สมฺภูจฺจาเนน จ.
อาปตฺติ โหติ ยตฺถ จ	สํสมฺภูจฺจา นิทาเนน ^๑ จ
เหตุปจฺจยมฺมูลานิ	สมฺภูจฺจาเนน พุยฺยชนา ^๒
วิวาโท อธิกรณนฺติ	ภោทาธิกรณเ อิทนฺติ.

๑. โจทย์ปัญหาวิเศษ

อนุโยควตฺตํ นิสามย
 กุสเลน พุทฺธิมตา กตํ
 สุวตฺตํ สีกฺขาปทานุโลมิกํ
 คตํ น นาเสนโต สมฺปรายิกํ

จุฑิตสุส จ โจทกสุส จ
สหสา โวหาริ มา ปฐาเรสิ
โจทโก อาห 'อาปนุโนติ
จุฑิตโก อาห 'อนापनुโนติ

อุโก อนุกฺขิปนโต
ปฏินฺณานุสนฺธิเตน การเย.

ปฏินฺณา ลขฺชีสุ วุตฺตา^๑
อลฺล
เอตฺ^๒ น วิชฺชติ
พหฺมปิ อลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺล
วุตฺตานุสนฺธิเตน^๓ การเย.

อลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺล
ปฏินฺณา ยสฺส น รุหติ
เอตญฺจ ตาหํ ปุจฺฉามิ
กัทฺธิโส วุจฺจติ อลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺล

สญฺจิจฺจ อาปตฺตึ อาปชฺชติ
อาปตฺตึ ปรีคฺคฺหติ
อคตฺติคฺคฺมณฺญจ คจฺจติ
เอทิสฺโส วุจฺจติ อลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺล

สจฺจํ อหฺมปิ ชานามิ
เอทิสฺโส []^๔ อลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺลฺล
อญฺญญจ ตาหํ ปุจฺฉามิ
กัทฺธิโส วุจฺจติ ลขฺชีปฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺค

สญฺจิจฺจ อาปตฺตึ นาปชฺชติ
อาปตฺตึ น ปรีคฺคฺหติ
อคตฺติคฺคฺมณฺ น คจฺจติ
เอทิสฺโส วุจฺจติ ลขฺชีปฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺค

สจฺจํ อหฺมปิ ชานามิ
 เอทิสฺส วุจฺจติ ลชฺชিপฺปคฺคโล
 อญฺญญจ ตาหํ ปุจฺฉามิ
 กิทิสฺส วุจฺจติ อธฺมมโจทโก.

อกาเลน โจเทติ อญฺเฏน
 ผรุสฺเสน อนตฺถสญฺหิตฺเตน
 โทสนฺตโร โจเทติ โน เมตฺตจิตฺโต^๑
 เอทิสฺส วุจฺจติ อธฺมมโจทโก.

สจฺจํ อหฺมปิ ชานามิ
 เอทิสฺส วุจฺจติ อธฺมมโจทโก
 อญฺญญจ ตาหํ ปุจฺฉามิ
 กิทิสฺส วุจฺจติ ธฺมมโจทโก.

กาเลน โจเทติ ญฺเฏน
 สญฺเฬน อตฺถสญฺหิตฺเตน
 เมตฺตจิตฺโต โจเทติ โน โทสนฺตโร
 เอทิสฺส วุจฺจติ ธฺมมโจทโก.

สจฺจํ อหฺมปิ ชานามิ
 เอทิสฺส วุจฺจติ ธฺมมโจทโก
 อญฺญญจ ตาหํ ปุจฺฉามิ
 กิทิสฺส วุจฺจติ พาลโจทโก.

^๑ ส.,ฉ.,เท. เมตฺตจิตฺโต, เอวฺมุปริปี.

ปุพฺพปาปริ น ชานาติ ปุพฺพปาปรสฺส อโกวิทฺ

อนฺสนฺธิวจนปถํ น ชานาติ

อนฺสนฺธิวจนปถสฺส อโกวิทฺ

เอทิสฺส วุจฺจติ พาลโจทโก.

สจฺจํ อหฺมปิ ชานามิ

เอทิสฺส วุจฺจติ พาลโจทโก

อญฺญมฺจ ตาหํ ปุจฺฉามิ

กิตฺติสฺส วุจฺจติ ปณฺทิตโจทโก.

ปุพฺพปาปริปิ ชานาติ ปุพฺพปาปรสฺส โกวิทฺ

อนฺสนฺธิวจนปถํ ชานาติ

อนฺสนฺธิวจนปถสฺส โกวิทฺ

เอทิสฺส วุจฺจติ ปณฺทิตโจทโก.

สจฺจํ อหฺมปิ ชานามิ

เอทิสฺส วุจฺจติ ปณฺทิตโจทโก

อญฺญมฺจ ตาหํ ปุจฺฉามิ โจทนา กิณฺติ^๑ วุจฺจติ

สีลวิปตฺติยา โจเทติ อโธ อจารทิกฺขจฺยา

อาชีเวนปิ โจเทติ โจทนา เตน วุจฺจติ.^๒

อปฺรกาธาสงฺคณิก^๓ นิฏฺฐิตํ.

โจทนาถนุทำ

๑. อนุวิชชกอนุโยโค

[๓๖๐] อนุวิชชเคน โจทโก ปุจฉิตพโพ “ยัม โข ตวํ อารุโส
อิมํ ภิกขุํ โจเทสิ, กิมหิ นํ โจเทสิ, สीलวิปตติยา วา โจเทสิ,
อาจารย์วิปตติยา วา โจเทสิ, ทิฏฐิวิปตติยา วา โจเทสึติ. โส เจ
เอวํ วทേยฺย “สीलวิปตติยา วา โจเทมิ, อาจารย์วิปตติยา วา
โจเทมิ, ทิฏฐิวิปตติยา วา โจเทมึติ. โส เอวมสฺส วจนีโย
“ชานาติ ปณายสฺมา สीलวิปตฺตี, ชานาติ อาจารย์วิปตฺตี, ชานาติ
ทิฏฐิวิปตฺตินฺติ. โส เจ เอวํ วทേยฺย “ชานามิ โข อหํ อารุโส
สीलวิปตฺตี, ชานามิ อาจารย์วิปตฺตี, ชานามิ ทิฏฐิวิปตฺตินฺติ. โส
เอวมสฺส วจนีโย “กตมา ปณาวุโส สीलวิปตฺติ, กตมา อาจารย์วิปตฺติ,
กตมา ทิฏฐิวิปตฺตีติ. โส เจ เอวํ วทേยฺย “จตุตตาริ ปาราชิกานิ
เตรสฺส สงฺฆาทิเสสสา; อयํ สीलวิปตฺติ. ฤลลจฺจยํ ปาจิตฺตียํ ปาฏิทฺเทศนียํ
ทุกฺกภูํ ทุพฺพภาสิตํ; อयํ อาจารย์วิปตฺติ, มิจฺจนาทิฏฺฐิ อนฺตคฺคคาหิกา
ทิฏฺฐิ; อयํ ทิฏฐิวิปตฺตีติ. โส เอวมสฺส วจนีโย “ยัม โข ตวํ อารุโส
อิมํ ภิกขุํ โจเทสิ, ทิฏฺฐเณ โจเทสิ, สุเตน โจเทสิ, ปริสงฺกาย
โจเทสึติ. โส เจ เอวํ วทേยฺย “ทิฏฺฐเณ วา โจเทมิ, สุเตน วา
โจเทมิ, ปริสงฺกาย วา โจเทมึติ. โส เอวมสฺส วจนีโย “ยัม โข
ตวํ อารุโส อิมํ ภิกขุํ ทิฏฺฐเณ โจเทสิ, กิณฺเต ทิฏฺฐํ, กิณฺติ เต
ทิฏฺฐํ, กทา เต ทิฏฺฐํ, กตฺถ เต ทิฏฺฐํ; ปาราชิกํ อชฺฌมาปชฺชนโต
ทิฏฺฐโจ, สงฺฆาทิเสสํ อชฺฌมาปชฺชนโต ทิฏฺฐโจ, ฤลลจฺจยํ อชฺฌมาปชฺชนโต
ทิฏฺฐโจ, ปาจิตฺตียํ อชฺฌมาปชฺชนโต ทิฏฺฐโจ, ปาฏิทฺเทศนียํ
อชฺฌมาปชฺชนโต ทิฏฺฐโจ, ทุกฺกภูํ อชฺฌมาปชฺชนโต ทิฏฺฐโจ, ทุพฺพภาสิตํ

อชฺฌาปชฺชนโต ทิฏฺฐโห. กตฺถ จ ตฺวํ อโหสิ. กตฺถ จายํ ภิกฺขุ
 อโหสิ. ภิกฺขุ จ ตฺวํ กโรสิ. ภิกฺขุ จายํ ภิกฺขุ กโรตฺติ. โส เจ เอวํ
 วเทยฺย “น โข อหํ อาวุโส, อิมํ ภิกฺขุํ ทิฏฺฐเจเน โจเทมิ, อปิ จ
 สุตฺเตเน โจเทมิตฺติ. โส เอวํสฺส วจนีโย “ยํ โข ตฺวํ อาวุโส,
 อิมํ ภิกฺขุํ สุตฺเตเน โจเทสิ กิณฺเต สุตํ, กิณฺติ เต สุตํ, กทา เต
 สุตํ. กตฺถ เต สุตํ, ‘ปาราชิกํ อชฺฌาปนฺโนติ สุตํ, ‘สงฺฆาภิเสสํ
 อชฺฌาปนฺโนติ สุตํ, ‘ถุลลจฺจยํ อชฺฌาปนฺโนติ สุตํ, ‘ปาจิตฺติยํ
 อชฺฌาปนฺโนติ สุตํ, ‘ปาฏิเทสนียํ อชฺฌาปนฺโนติ สุตํ, ‘ทุกฺกมฺมํ
 อชฺฌาปนฺโนติ สุตํ, ‘ทฺพฺภาสิตํ อชฺฌาปนฺโนติ สุตํ, ภิกฺขุสฺส สุตํ,
 ภิกฺขุณียา สุตํ, ลิกฺขมานาย สุตํ, สามเณรสฺส สุตํ, สามเณรียา
 สุตํ, อุปาสกสฺส สุตํ, อุปาสิกาย สุตํ, ราชฺชนํ สุตํ. ราชมฺหามตฺตานํ
 สุตํ, ติตฺถียานํ สุตํ, ติตฺถียสวากานํ สุตฺนฺติ. โส เจ เอวํ วเทยฺย
 “น โข อหํ อาวุโส, อิมํ ภิกฺขุํ สุตฺเตเน โจเทมิ, อปิ จ ปริสํกาย
 โจเทมิตฺติ. โส เอวํสฺส วจนีโย “ยํ โข ตฺวํ อาวุโส อิมํ ภิกฺขุํ
 ปริสํกาย โจเทสิ, กิ ปริสํกสิ, กิณฺติ ปริสํกสิ, กทา ปริสํกสิ,
 กตฺถ ปริสํกสิ, ‘ปาราชิกํ อชฺฌาปนฺโนติ ปริสํกสิ, ‘สงฺฆาภิเสสํ
 อชฺฌาปนฺโนติ ปริสํกสิ, ‘ถุลลจฺจยํ อชฺฌาปนฺโนติ ปริสํกสิ,
 ‘ปาจิตฺติยํ อชฺฌาปนฺโนติ ปริสํกสิ, ‘ปาฏิเทสนียํ อชฺฌาปนฺโนติ
 ปริสํกสิ, ‘ทุกฺกมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ ปริสํกสิ, ‘ทฺพฺภาสิตํ อชฺฌาปนฺโนติ
 ปริสํกสิ, ภิกฺขุสฺส สุตฺวา ปริสํกสิ, ภิกฺขุณียา สุตฺวา ปริสํกสิ,
 ลิกฺขมานาย สุตฺวา ปริสํกสิ, สามเณรสฺส สุตฺวา ปริสํกสิ,
 สามเณรียา สุตฺวา ปริสํกสิ, อุปาสกสฺส สุตฺวา ปริสํกสิ,
 อุปาสิกาย สุตฺวา ปริสํกสิ, ราชฺชนํ สุตฺวา ปริสํกสิ,
 ราชมฺหามตฺตานํ สุตฺวา ปริสํกสิ, ติตฺถียานํ สุตฺวา ปริสํกสิ,
 ติตฺถียสวากานํ สุตฺวา ปริสํกสิ.

[๓๖๑] 'ทิจฺฉํ ทิจฺฉเณ สเมติ ทิจฺฉเณ สํสนฺทเต ทิจฺฉํ
 ทิจฺฉํ ปฏิจฺจ น อูเปติ อสฺสทฺทปริสํกิตโต
 โส ปุคฺคโล ปฏินฺนํยา กาทพฺโพ เตนุโปสโส.
 สุตํ สุตเณ สเมติ สุตเณ สํสนฺทเต สุตํ
 สุตํ ปฏิจฺจ น อูเปติ อสฺสทฺทปริสํกิตโต
 โส ปุคฺคโล ปฏินฺนํยา กาทพฺโพ เตนุโปสโส.
 มุตํ มุตเณ สเมติ มุตเณ สํสนฺทเต มุตํ
 มุตํ ปฏิจฺจ น อูเปติ อสฺสทฺทปริสํกิตโต
 โส ปุคฺคโล ปฏินฺนํยา กาทพฺโพ เตนุโปสโสเถติ.^๑

[๓๖๒] โจทนาย โก อาทิ, ก็ มชฺเฌ, ก็ ปรีโยสานํ.
 โจทนาย โอกาสกมฺมํ อาทิ, กิริยา มชฺเฌ, สมโธ ปรีโยสานํ.
 โจทนาย กติ มุลานิ, กติ วตฺถุณิ, กติ ภูมियो, กติหากาเรหิ
 โจเทติ. โจทนาย เทว มุลานิ, ตีณิ วตฺถุณิ, ปญฺจ ภูมियो,
 ทวีหากาเรหิ โจเทติ. โจทนาย กตมานิ เทว มุลานิ. สมูลิกา वा
 อมูลิกา वा; โจทนาย อิมานิ เทว มุลานิ. โจทนาย กตมานิ ตีณิ
 วตฺถุณิ. ทิจฺฉเณ สุตเณ ปริสํกาย; โจทนาย อิมานิ ตีณิ วตฺถุณิ.
 โจทนาย กตมา ปญฺจ ภูมियो. กาเลน วกฺขามิ โน อกาเลน,
 ภูเตน วกฺขามิ โน อภูเตน, สณฺเณน วกฺขามิ โน ผรุสเณ,
 อตฺถสณฺนิเตน วกฺขามิ โน อนตฺถสณฺนิเตน, เมตฺตจิตฺโต วกฺขามิ
 โน โทสนตฺโรติ; โจทนาย อีมา ปญฺจ ภูมियो. กตเมหิ ทวีหากาเรหิ
 โจเทติ. กาเยน वा โจเทติ วาจา ย वा โจเทติ; อีเมหิ
 ทวีหากาเรหิ โจเทติ.

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อิ. อิตฺตสทฺโท น ทิสฺสติ.

๒. โจทกาธิปฐิปตติ

[๓๖๓] “โจทเคน กถั ปฐิปชชิตพพ. จุทิตเคน กถั ปฐิปชชิตพพ. สงฺเขน กถั ปฐิปชชิตพพ. อนุวิชชเคน กถั ปฐิปชชิตพพ. โจทเคน กถั ปฐิปชชิตพพนติ. โจทเคน ปญฺจสุ ฐมฺเมสุ ปติฏฺฐาย ปโร โจเทตพฺโพ. กาเลน วกฺขามิ โน อกาเลน, ภูเตน วกฺขามิ โน อภูเตน, สณฺहेเน วกฺขามิ โน ผรุสฺเสน, อตฺถสญฺหิตฺเตน วกฺขามิ โน อนตฺถสญฺหิตฺเตน, เมตตจิตฺโต วกฺขามิ โน โทสนฺตโรติ; โจทเคน เอวํ ปฐิปชชิตพพ. “จุทิตเคน กถั ปฐิปชชิตพพนติ. จุทิตเคน ทวีสุ ฐมฺเมสุ ปติฏฺฐาตพพ” สจฺเจ จ อกฺุเป จ; จุทิตเคน เอวํ ปฐิปชชิตพพ. “สงฺเขน กถั ปฐิปชชิตพพนติ. สงฺเขน โอติณฺณา-โนติณฺณํ ชานิตพพ. สงฺเขน เอวํ ปฐิปชชิตพพ.”^๒ “อนุวิชชเคน กถั ปฐิปชชิตพพนติ. อนุวิชชเคน, เยเน ฐมฺเมน เยเน วินเยเน เยเน สตุฏฺฐาสเนเน ตํ อธิกรณํ วูปสมฺมตฺติ, ตถา ตํ อธิกรณํ วูปสเมตพพ; อนุวิชชเคน เอวํ ปฐิปชชิตพพ.

[๓๖๔]	อุโปสโส กิมตฺถาย	ปวารณา กิสฺส การณา
	ปริวาโส กิมตฺถาย	มฺุลาย ปฏิกสฺสนา กิสฺส การณา
	มานตฺตํ กิมตฺถาย	อพฺภานํ กิสฺส การณา.
	อุโปสโส สมคฺคตฺถาย	วิสุทฺตตฺถาย ปวารณา
	ปริวาโส มานตฺตตฺถาย	มฺุลาย ปฏิกสฺสนา นิคฺคหตฺถาย
	มานตฺตํ อพฺภานตฺถาย	วิสุทฺตตฺถาย อพฺภานํ.

ฌนฺทา โทสา ภยา โมหา เถเร จ ปริภาสติ
 กายสฺส เมทา ทุปฺปณฺโณ ขโต อุปฺพทิตฺตํทริโย
 นิริยํ คจฺจติ ทุมฺเมโธ น จ สิग्ขาเย คารโว.
 น จามิสฺสปี^๑ นิสฺสาย น จ นิสฺสาย ปุคฺคํ
 อุโก เอเต วิวชฺเชตฺวา ยถา ฌมฺโม ตถา กเร.

๓. โจทกสูตร อตฺตชฺฌาปนํ

โกธโน อุปฺนาหิ จ จณฺโท จ ปริภาสโก
 อนาปตฺติยา 'อาปตฺติตฺติ โรเปติ
 ตาทีโส โจทโก ฌาเปติ อตฺตํ.
 อุปกณฺณกํ ชปฺเปติ^๒ วิมฺหิ^๓ เปกฺขติ
 วิติหฺรติ กุมฺมคฺคํ ปฏฺิเสวติ
 อนาปตฺติยา 'อาปตฺติตฺติ โรเปติ
 ตาทีโส โจทโก ฌาเปติ อตฺตํ.
 อกาเลน โจเทติ อฏฺเตน
 ผรุเสน อนตฺถสณฺนิเตน
 โทสนฺตโร โจเทติ โน เมตฺตจิตฺโต
 อนาปตฺติยา 'อาปตฺติตฺติ โรเปติ
 ตาทีโส โจทโก ฌาเปติ อตฺตํ.

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อิ. น จ อามิสฺ

^๒ ส.,ฉ.,เท.,อิ. ชปฺปติ

^๓ ส.,ฉ.,เท.,อิ. ชิมฺหิ

ธมฺมาธมฺมํ น ชานาติ
 ธมฺมาธมฺมสฺส อโกวิโท
 อนาปตฺติยา ‘อาปตฺติตฺติ โรเปติ
 ตาทีโส โจทโก ฌาเปติ อตฺตानํ.

วินยาวินยํ น ชานาติ
 วินยาวินยสฺส อโกวิโท
 อนาปตฺติยา ‘อาปตฺติตฺติ โรเปติ
 ตาทีโส โจทโก ฌาเปติ อตฺตानํ.

ภาสิตาภาสิตํ น ชานาติ
 ภาสิตาภาสิตสฺส อโกวิโท
 อนาปตฺติยา ‘อาปตฺติตฺติ โรเปติ
 ตาทีโส โจทโก ฌาเปติ อตฺตานํ.

อาจิณฺณานาจิณฺณํ น ชานาติ
 อาจิณฺณานาจิณฺณสฺส อโกวิโท
 อนาปตฺติยา ‘อาปตฺติตฺติ โรเปติ
 ตาทีโส โจทโก ฌาเปติ อตฺตานํ.

ปญฺณตฺตูปญฺณตฺตํ น ชานาติ
 ปญฺณตฺตูปญฺณตฺตสฺส อโกวิโท
 อนาปตฺติยา ‘อาปตฺติตฺติ โรเปติ
 ตาทีโส โจทโก ฌาเปติ อตฺตานํ.

อาปตฺตานาปตฺตี น ชานาติ
 อาปตฺตานาปตฺติยา อโกวิโท
 อนาปตฺติยา 'อาปตฺตีติ โรเปติ
 ตาทีโส โจทโก ฌาเปติ อตฺตานํ.

ลหุภฺกฺกรุกํ น ชานาติ
 ลหุภฺกฺกรุกสฺส อโกวิโท
 อนาปตฺติยา 'อาปตฺตีติ โรเปติ
 ตาทีโส โจทโก ฌาเปติ อตฺตานํ.

สาวเสसानวเสสํ น ชานาติ
 สาวเสसानวเสสสฺส อโกวิโท
 อนาปตฺติยา 'อาปตฺตีติ โรเปติ
 ตาทีโส โจทโก ฌาเปติ อตฺตานํ.

ทุฏฺฐุลลาทุฏฺฐุลลํ น ชานาติ
 ทุฏฺฐุลลาทุฏฺฐุลลสฺส อโกวิโท
 อนาปตฺติยา 'อาปตฺตีติ โรเปติ
 ตาทีโส โจทโก ฌาเปติ อตฺตานํ.

ปุพฺพปาปํ น ชานาติ
 ปุพฺพปาปสฺส อโกวิโท
 อนาปตฺติยา 'อาปตฺตีติ โรเปติ
 ตาทีโส โจทโก ฌาเปติ อตฺตานํ.

อนุสนธิวจนปถํ น ชานาติ
 อนุสนธิวจนปถสฺส อโกวิทโ
 อนาคตตฺติยา 'อาปตฺติตฺติ โรเปติ
 ตาทีโส โจทโก ฌาเปติ อตฺตทานนฺติ.

โจทนาถนุทํ นิฏฺฐิตํ.

ตสฺสทุทฺทานํ

โจทนา อนุวิชชณฺจ^๑ อาที มุเลนุโปสโส
 คติ โจทนาถนุทมฺหิ สาสนํ ปติฏฺฐาปยนฺติ.

อุพสงคาม

๑. อนุวิชชกสูตร ปฏิปตฺติ

[๓๖๕] สงคามาวจรณ ภิกขุณา สงฆ์ อุปสงกมณฺเตน นิจ-
จิตฺเตน สงฺฆเ อุปสงกมิตพฺโพ รโหฺรณสเมน จิตฺเตน, อาสนกฺุสเลน
ภวิตพฺพํ นิสชฺชกฺุสเลน, เถเร ภิกขุ อนุปชชฺชนฺเตน นเว ภิกขุ
อาสเนน อปฺปฏิพาหนฺเตน ยถาปฏฺฐเป อาสเน นิสํทิตพฺพํ,
อนานากถิเกน ภวิตพฺพํ อตฺติรจฺฉานกถิเกน, สามํ วา ฐมฺโฆ
ภาสิตพฺโพ, ปโร วา อชฺฌเมสิตพฺโพ, อริโย วา ตฺถนฺทึภาโว
นาติมณฺณิตพฺโพ.

สงฺฆเณ อนุมเตน ปุคฺคเลน อนุวิชชเกน อนุวิชชิตฺถกาเมน
น อุปชฺฌมาโย ปุจฺจิตพฺโพ, น อจฺริโย ปุจฺจิตพฺโพ, น สทฺธิวิหริโก
ปุจฺจิตพฺโพ, น อนุเตวาสิโก ปุจฺจิตพฺโพ, น สมานุปชฺฌมาโย
ปุจฺจิตพฺโพ, น สมานาจฺริโย ปุจฺจิตพฺโพ, น ชาติ ปุจฺจิตพฺพา,
น นามํ ปุจฺจิตพฺพํ, น โคตตํ ปุจฺจิตพฺพํ, น อากโม ปุจฺจิตพฺโพ,
น กุลปฺปะเทโส ปุจฺจิตพฺโพ, น ชาติภฺภูมิ ปุจฺจิตพฺพา. []^๑
กึการณา. อตฺตรสฺส เปมํ วา โทโส วา, เปเม วา สติ โทเส วา
สติ^๒ จนฺทาปี คจฺเจยฺย, โทสาปี คจฺเจยฺย, โมหาปี คจฺเจยฺย,
ภยาปี คจฺเจยฺย.

สงฺฆเณ อนุมเตน ปุคฺคเลน อนุวิชชเกน อนุวิชชิตฺถกาเมน
สงฺฆมฺครุเกน ภวิตพฺพํ โน ปุคฺคละมฺครุเกน, สทฺธมฺมมฺครุเกน ภวิตพฺพํ
โน อามิสฺมมฺครุเกน, อตฺถวสฺสเกน ภวิตพฺพํ โน ปริสกปฺปิเยน, กาเลน
อนุวิชชิตพฺพํ โน อกาเลน, ญฺเตน อนุวิชชิตพฺพํ โน อญฺเตน,

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อิ. เอตฺถนฺตเร ตนฺติ อํ ปาโร ทิสฺสติ. ^๒ ส.,ฉ.,เท.,อิ. อํ ปาโร น ทิสฺสติ.

สณฺเฑน อนุวิชฺชิตพฺพํ โน ผรุสฺเสน, อตฺถสณฺหิตฺเตน อนุวิชฺชิตพฺพํ
โน อนตฺถสณฺหิตฺเตน, เมตฺตจิตฺเตน อนุวิชฺชิตพฺพํ โน โทสณฺตเรณ,
น อุปกณฺณกชปิณา ภวิตพฺพํ, น ชิมฺหํ เปกฺขิตพฺพํ, น อกฺขิ
นิกฺขนิตพฺพํ, น ภมฺภํ อุกฺขิปิตพฺพํ, น สีสํ อุกฺขิปิตพฺพํ, น
หตฺถวิกาโร กาทพฺโพ, น หตฺถมฺพุทฺทา ทสฺเสตพฺพา.

อาสนกฺกุสเลน ภวิตพฺพํ นิสชฺชกฺกุสเลน, []^๑ ยุกมตฺตํ เปกฺขนฺเตน
อตฺถํ อนุวิชฺชิตพฺพํ สเก อาสนเ นิสฺสิติตพฺพํ, น จ อาสนา
วฏฺฐจาทพฺพํ, น วิตฺติหาทพฺพํ, น กุมฺมคฺโค เสวิตพฺโพ, น วาจา
วิกฺเขปํ^๒ ภณิตพฺพํ, อตฺฐิเตน ภวิตพฺพํ อสากฺกิเกน, []^๑ อจฺญตฺติกเตน
ภวิตพฺพํ วจฺนกฺขเมน, เมตฺตจิตฺเตน ภวิตพฺพํ หิตานุกมฺปิณา,
การุณิเกน ภวิตพฺพํ หิตปริสฺสกฺกิณา, อสมฺมุขปฺปลาปิณา ภวิตพฺพํ
ปริยฺยนฺตภาณิณา, อเวรวสิเกน ภวิตพฺพํ อนสฺสุตฺเตน, อตฺตา
ปริคฺคเหตพฺโพ, ปโร ปริคฺคเหตพฺโพ, โจทโก ปริคฺคเหตพฺโพ,
จุทิตโก ปริคฺคเหตพฺโพ, อธมฺมโจทโก ปริคฺคเหตพฺโพ, อธมฺม-
จุทิตโก ปริคฺคเหตพฺโพ, ธมฺมโจทโก ปริคฺคเหตพฺโพ, ธมฺมจุทิตโก
ปริคฺคเหตพฺโพ, วุตฺตํ อหาเปนฺเตน อวุตฺตํ อปฺปกาเสนฺเตน
โอติณฺณานิ ปทพฺพยณฺชนานิ สาธกํ อุกฺคเหตฺวา^๓ ปโร ปฏฺธิปฺจุจฺฉิตฺวา
ยถาปฏฺธิณฺณาย กาเรตพฺโพ, เวโป ปหาเสตพฺโพ,^๔ ภีรุ อสฺสาเสตพฺโพ,
จณฺโฑ นิสฺเสตพฺโพ, อสฺสุจิ วิภาเวตพฺโพ, อุกฺขมฺพุทฺทเวณ, น
จณฺทาคติ คณฺตพฺพา น โทสาคติ คณฺตพฺพา, น โมหาคติ
คณฺตพฺพา, น ภยาคติ คณฺตพฺพา,^๕ มชฺฌตฺเตน ภวิตพฺพํ ธมฺเมสุ จ

^๑ อ. เอตฺถนฺตเร ภวิตพฺพนฺติ อยํ ปาโจ ทิสฺสติ.

^๒ ส.,ฉ.,เท.,อ. พหาวิกฺเขปํ

^๓ ส.,ฉ.,เท. ปริคฺคเหตฺวา ^๔ ส.,ฉ.,เท.,อ. มนฺโท หาสฺเสตพฺโพ ^๕ ส.,ฉ.,เท. น จณฺทาคติ
คณฺตพฺพํ, น โทสาคติ คณฺตพฺพํ, น โมหาคติ คณฺตพฺพํ, น ภยาคติ คณฺตพฺพํ,

ปฺกฺคเลสุ จ. เอวญฺจ ปน อนุวิชชโก อนุวิชชมานो สตุถุ เจว
 สาสนกโร โหติ, วิญญฺณ^๑ สพฺรหฺมจารินํ ปิโย จ โหติ, มนาโป จ
 ครุ จ ภาวนีโย จ.

[๓๖๖] สุตฺตํ สํสหนฺตตฺถาย โอปมมํ นิตฺสสนฺตตฺถาย, อตฺถโก
 วิญญาปนตฺถาย, ปฏิปฺจุฉา จปนตฺถาย, โอกาสกมมํ โจทฺหนตฺถาย,
 โจทฺหา สารณตฺถาย, สารณา สวจฺนียตฺถาย, สวจฺนียํ ปลิโพธตฺถาย,
 ปลิโพธ วินิจฺจนตฺถาย, วินิจฺจโย สนฺตீรณตฺถาย, สนฺตீรณา^๒ จานา-
 จานคฺมนตฺถาย, จานาจานคฺมนํ ทุมฺมงฺกุณํ ปุคฺคลानํ นิคฺคหตฺถาย,
 เปสฺลานํ ภิกฺขุณํ สมฺปคฺคหตฺถาย, สงฺฆे สมฺปรีคฺคหสมฺปฏฺิจฺจนตฺถาย,
 สงฺเขน อนุมฺตา ปุคฺคลา ปจฺเจกฏจายิโน อวิสฺสวาทกฏจายิโน.

วินโย สํวรตฺถาย, สํวโร อวิปฺปฏิสารถฺถาย, อวิปฺปฏิสโร
 ปามุชฺชตฺถาย, ปามุชฺชํ ปิตตฺถาย, ปิตฺติ ปสฺสทฺธตฺถาย, ปสฺสทฺธิ
 สุขตฺถาย, สุขํ สมาธตฺถาย, สมาธิ ยถาภูตฅาณทสฺสนตฺถาย,
 ยถาภูตฅาณทสฺสนํ นิพฺพิตตฺถาย, นิพฺพิตา วิราจตฺถาย, วิราโค
 วิมุตฺตตฺถาย, วิมุตฺติ วิมุตฺติฅาณทสฺสนตฺถาย, วิมุตฺติฅาณทสฺสนํ
 อนุปาทาปรินิพฺพพานตฺถาย. เอตทตฺถา กถา, เอตทตฺถา มนฺตนา,
 เอตทตฺถา อุปนิสา, เอตทตฺถํ โสดาวธานํ, ยทิทํ อนุปาทา
 จิตฺตสฺส วิโมกฺโขติ.

[๓๖๗] อนุโยควตฺตํ นิสามย
 กุสเลน พุทฺธิมิตา กตํ
 สุวตฺตํ สีกฺขาปทานุโลมิกํ
 คตฺตี น นาเสนโต สมฺปราชิกํ.

วตถุ วิปตติ อปตติ	นิทาน อากาโรโกวิท
ปพพาปรี น ชานาติ	กตากต สเมน จ.
กมมณจ อธิกรณณจ	สมเถ จาปี อโกวิท
รตโต ทุฏโจ จ มุพฺโห จ	ภยา โมหา จ คจฺจติ.
น จ สณฺณตฺติกุสโล ^๑	นิชฺฌตฺติยา จ อโกวิท
ลทฺฐปฺกฺโข อหิริโก	กณฺ्हกมฺโม อนาทโร
ส เว ตาทิสโก ภิกฺขุ	'อปฺปฏิกฺโขติ วุจฺจติ.
วตถุ วิปตติ อปตติ	นิทาน อากาโรโกวิท
ปพพาปรี ปชานาติ	กตากต สเมน จ.
กมมณจ อธิกรณณจ	สมเถ จาปี โกวิท
อรตโต อทุฏโจ อมุพฺโห จ	ภยา โมหา น คจฺจติ.
สณฺณตฺติยา ^๒ จ กุสโล	นิชฺฌตฺติยา จ โกวิท
ลทฺฐปฺกฺโข หิริมน	สูกกมฺโม สคารโว
ส เว ตาทิสโก ภิกฺขุ	'สปฺปฏิกฺโขติ วุจฺจติ.

ฉุพสงคามํ นิฏฺฐิตํ.

ตสฺสุทฺธานํ

นีจจิตฺเตน ปุจฺเจยฺย	ครุ สงฺฆे น ปุคฺคเล
สฺสฺสํ สันนฺทณฺตถาย	วินยานุคฺคเหเน จ
อุทฺธานํ ฉุพสงคาม	เอกฺกทฺเทสฺ ^๓ อิทํ กตฺถติ.

^๑ อ. ปณฺณตฺติกุสโล

^๒ อ. ปณฺณตฺติยา

^๓ ส.,ฉ.,เท. เอกฺกทฺเทโส

มหาสงคาม

๑. ไวหรนฺเตน ชานิตพฺพาที

[๓๖๘] สงคามาวจเรณ ภิกขุณา สงฺฆे ไวหรนฺเตน วตฺถุ
ชานิตพฺพ. วิปตฺติ ชานิตพฺพา, อาปตฺติ ชานิตพฺพา, นิทานํ
ชานิตพฺพ, อากาโร ชานิตพฺโพ, ปุพฺพาปรี ชานิตพฺพ, กตากตํ
ชานิตพฺพ, กมฺม ชานิตพฺพ, อธิกรณํ ชานิตพฺพ, สมโถ
ชานิตพฺโพ, น จนฺทาคติ คนฺตพฺพา, น โทสาคติ คนฺตพฺพา, น
โมหาคติ คนฺตพฺพา. น ภายาคติ คนฺตพฺพา, สญฺญาปนีเย จาเน
สญฺญาเปตพฺพ, นิชฺฌาปนีเย จาเน นิชฺฌาเปตพฺพ, เปกฺขนีเย
จาเน เปกฺขิตพฺพ, ปสาทนีเย จาเน ปสาทेतพฺพ, “ลทฺธ-
ปฏฺโขมฺหีติ ปโร ปกฺโข”^๑ นาวชานิตพฺโพ, “พหุสฺสโตมฺหีติ อปฺปสฺสโต
นาวชานิตพฺโพ, “เถรตโรมฺหีติ นวกตโร นาวชานิตพฺโพ, อสมฺปตฺตํ
น พฺยาหริตพฺพ,^๒ สมฺปตฺตํ ฐมฺมโต วินยโต น ปริหาเปตพฺพ,
เยน ฐมฺเมน เยน วินเยน เยน สตฺถุสสาสเนน ตํ อธิกรณํ
วูปสมฺมตฺติ, ตถา ตํ อธิกรณํ วูปสเมตพฺพ.

[๓๖๙] วตฺถุ ชานิตพฺพนฺติ อฏฺฐปาราชิกานํ^๓ วตฺถุ ชานิตพฺพ,
เตวีสสงฺฆาทีเสसानํ วตฺถุ ชานิตพฺพ, เทวอนิยตานํ วตฺถุ ชานิตพฺพ,
เทวจตฺตาฬิสนิสฺสคฺคิยานํ วตฺถุ ชานิตพฺพ, อฏฺฐาสีตีสตปาจิตฺติยานํ
วตฺถุ ชานิตพฺพ, ทฺวาทสปาฏิเทสนียานํ วตฺถุ ชานิตพฺพ, ทฺกกฺกฺกานํ
วตฺถุ ชานิตพฺพ, ทฺพฺภาสิตานํ วตฺถุ ชานิตพฺพ.

^๑ ส.ฉ.เท.อิ. ปรปฺกโข

^๒ ส.ฉ.เท. พฺยาหาตพฺพ

^๓ เท.อิ. อฏฺฐนฺนํ ปาราชิกานํ, เอวฺมฺปรี.

[๓๗๐] **วิปตติ ชานิตพฺพาติ** สีสวิปตติ ชานิตพฺพา, อาจารย์วิปตติ ชานิตพฺพา, ทิฏฐิวิปตติ ชานิตพฺพา, อาชีวิปตติ ชานิตพฺพา.

[๓๗๑] **อาปตติ ชานิตพฺพาติ** ปาราชิกาปตติ ชานิตพฺพา, สงฆาภิเสสาปตติ ชานิตพฺพา, ถุลลจฺจยาปตติ ชานิตพฺพา, ปาจิตฺติยาปตติ ชานิตพฺพา, ปาฏิเทสนียาปตติ ชานิตพฺพา, ทุกฺกฏาปตติ ชานิตพฺพา, ทุพฺภาสิตาปตติ ชานิตพฺพา.

[๓๗๒] **นิทานํ ชานิตพฺพนฺติ** อฏฺฐปาราชิกานํ นิทานํ ชานิตพฺพํ, เตวีสสงฆาภิเสसानํ นิทานํ ชานิตพฺพํ, เทวอนิยตานํ นิทานํ ชานิตพฺพํ, เทวจตฺตาฬีสนิสฺสคฺคิยานํ นิทานํ ชานิตพฺพํ, อฏฺฐาสีตีสตปาจิตฺติยานํ นิทานํ ชานิตพฺพํ, ทฺวาทสปาฏิเทสนิยานํ นิทานํ ชานิตพฺพํ, ทุกฺกฏานํ นิทานํ ชานิตพฺพํ, ทุพฺภาสิตานํ นิทานํ ชานิตพฺพํ.

[๓๗๓] **อาการโ ชานิตพฺโพติ** สงฺฆเ อาการโต ชานิตพฺโพ, คโณ อาการโต ชานิตพฺโพ, ปุคฺคโล อาการโต ชานิตพฺโพ, โจทโก อาการโต ชานิตพฺโพ, จุทิตโก อาการโต ชานิตพฺโพ.

สงฺฆเ อาการโต ชานิตพฺโพติ “ปฏฺวิพล นุ โข อัย สงฺฆเ อิมํ อธิกรณํ ฐปฺสเมตฺตุ ฐมฺเมน วินเยน สตฺถุสสาสเนน, อุทาทุ โนติ เอวํ สงฺฆเ อาการโต ชานิตพฺโพ.

คโณ อาการโต ชานิตพฺโพติ “ปฏฺวิพล นุ โข อัย คโณ อิมํ อธิกรณํ ฐปฺสเมตฺตุ ฐมฺเมน วินเยน สตฺถุสสาสเนน, อุทาทุ โนติ เอวํ คโณ อาการโต ชานิตพฺโพ.

ปฺกฺคโล อาการโต ชานิตพฺโพติ “ปฏฺวิโล นฺ โข อัย
ปฺกฺคโล อิมํ อธิกรณํ วุปฺสเมตฺถุ ฌมฺเมน วินฺเยน สตฺถุสสาสเนน,
อุทาทฺหฺ โนติ เอวํ ปฺกฺคโล อาการโต ชานิตพฺโพ.

โจทโก อาการโต ชานิตพฺโพติ “กจฺจิ นฺ โข อัยมายสฺมา
ปณฺจสฺส ฌมฺเมสฺส ปตฺติฏฺฐาย ปริ โจเทติ, อุทาทฺหฺ โนติ เอวํ โจทโก
อาการโต ชานิตพฺโพ.

จฺหิตโก อาการโต ชานิตพฺโพติ “กจฺจิ นฺ โข อัยมายสฺมา
ทฺวิสฺส ฌมฺเมสฺส ปตฺติฏฺฐิตํ สจฺเจ จ อกฺุเป จ, อุทาทฺหฺ โนติ เอวํ
จฺหิตโก อาการโต ชานิตพฺโพ.

[๓๗๔] ปุพฺพาปรี ชานิตพฺพนฺติ “กจฺจิ นฺ โข อัยมายสฺมา
วตฺถุโต วา วตฺถุํ สงฺกมฺติ, วิปตฺติโต วา วิปตฺติํ สงฺกมฺติ,
อาปตฺติโต วา อาปตฺติํ สงฺกมฺติ, อวชานิตฺวา วา ปฏฺชีชานาติ,
ปฏฺชีชานิตฺวา วา อวชานาติ, อณฺเณน วา อณฺเณํ ปฏฺชีจเรติ, อุทาทฺหฺ
โนติ เอวํ ปุพฺพาปรี ชานิตพฺพํ.

[๓๗๕] กตาทกํ ชานิตพฺพนฺติ เมถุนธมฺโม ชานิตพฺโพ,
เมถุนธมฺมสฺส อนฺโหลมํ ชานิตพฺพํ. เมถุนธมฺมสฺส ปุพฺพภาโค
ชานิตพฺโพ.

เมถุนธมฺโม ชานิตพฺโพติ ทฺวยนฺทฺวยสฺมาปตฺติ ชานิตพฺพา.

เมถุนธมฺมสฺส อนฺโหลมํ ชานิตพฺพนฺติ ภิกฺขุ อตฺตโน มุขเณ
ปฺรสุส อํคชาตํ คณฺหาติ.

เมถุนธมฺมสฺส ปุพฺพภาโค ชานิตพฺโพติ วณฺโณ อวณฺโณ^๑
กายสํสฺสโค ทฺวญฺจุลฺลวาทา อตฺตกามปาริจริยา วณฺณมณฺุปปาทนํ.^๒

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อิ. วณฺณาวณฺโณ

^๒ ส.,ฉ.,เท. วณฺณมณฺุปปาทนํ, อิ. ฌมณฺุปปาทนํ

[๓๗๖] **กมุข** **ชานิตพพนุติ** โสพส กมฺมานิ ชานิตพฺพานิ, จตฺตาริ อปโลกนกมฺมานิ ชานิตพฺพานิ, จตฺตาริ ฌตฺติกมฺมานิ ชานิตพฺพานิ, จตฺตาริ ฌตฺติหุติยกมฺมานิ ชานิตพฺพานิ, จตฺตาริ ฌตฺติจตฺตถกมฺมานิ ชานิตพฺพานิ.

[๓๗๗] **อิธิกรณ** **ชานิตพพนุติ** จตฺตาริ อิธิกรณานิ ชานิตพฺพานิ, วิวาทาธิกรณ ชานิตพฺพํ, อนุวาทาธิกรณ ชานิตพฺพํ, อาปตฺตาทิกรณ ชานิตพฺพํ, กิจฺจาทิกรณ ชานิตพฺพํ.

[๓๗๘] **สมโถ** **ชานิตพฺโพติ** สดฺต สมถา ชานิตพฺพา, สมมุขาวินโย ชานิตพฺโพ, สติวินโย ชานิตพฺโพ, อมฺพุหวินโย ชานิตพฺโพ, ปฏฺยญฺจาทกรณ ชานิตพฺพํ, เยภฺยฺยสิกา ชานิตพฺพา, ตสฺสปาปิยสิกา ชานิตพฺพา, ตินฺนวตฺถารโก ชานิตพฺโพ.

๒. อคตฺตอกนฺตพฺพา

[๓๗๙] **น ฌนฺทาคติ คนฺตพฺพาติ** ฌนฺทาคตฺตี คจฺจณฺโต กถํ ฌนฺทาคตฺตี คจฺจติ. อิเธกจฺโจ “อโย เม อุปชฺฌาโย วา อาจริโย วา สหุริวิหารโก วา อนุเตวาสโก วา สมานุปชฺฌายโก วา สมานาจริยโก วา สนฺทิกฺกุโร วา สมฺภตฺโต วา ฌาติสาลโหิตฺโต วาติ ตสฺसानุกมฺปาย ตสฺसानุรกฺขาย อธมฺมํ “ธมฺโมติ ทิปฺเปติ, ธมฺมํ “อธมฺโมติ ทิปฺเปติ, อวินยํ “วินโยติ ทิปฺเปติ, วินยํ “อวินโยติ ทิปฺเปติ, อภาสิตํ อลปิตํ ตถาคเตน “ภาสิตํ ลปิตํ ตถาคเตนาติ ทิปฺเปติ, ภาสิตํ ลปิตํ ตถาคเตน “อภาสิตํ อลปิตํ ตถาคเตนาติ ทิปฺเปติ, อนาจิณฺณํ ตถาคเตน “อาจิณฺณํ ตถาคเตนาติ ทิปฺเปติ, อาจิณฺณํ ตถาคเตน “อนาจิณฺณํ ตถาคเตนาติ ทิปฺเปติ, อปฺปญฺญตฺตํ

ตถาคเตน “ปญฺณตฺตํ ตถาคเตนาติ ทิเปติ, ปญฺณตฺตํ ตถาคเตน
 “อปฺปญฺณตฺตํ ตถาคเตนาติ ทิเปติ, อนาปตฺตํ “อาปตฺตํ ทิเปติ,
 อาปตฺตํ “อนาปตฺตํ ทิเปติ, ลหุํ อาปตฺตํ “ครุกา อาปตฺตํ
 ทิเปติ, ครุํ อาปตฺตํ “ลหุกา อาปตฺตํ ทิเปติ, สวเสสํ อาปตฺตํ
 “อนวเสสา อาปตฺตํ ทิเปติ, อนวเสสํ อาปตฺตํ “สวเสสา
 อาปตฺตํ ทิเปติ, ทุฏฺฐลํ อาปตฺตํ “อทุฏฺฐลํ อาปตฺตํ ทิเปติ,
 อทุฏฺฐลํ อาปตฺตํ “ทุฏฺฐลํ อาปตฺตํ ทิเปติ. อิมํ อฏฺฐารสํ
 วตฺถุํ ฌนฺทาคตํ คจฺจนฺโต พหุชฺหาหิตาย ปฏฺฐินนํ โหติ
 พหุชฺหาสุขาย พหุโน ชนฺตสฺส อนตฺถาย อหิตาย ทุกฺขาย
 เทวมนุสฺसानํ. อิมํ อฏฺฐารสํ วตฺถุํ ฌนฺทาคตํ คจฺจนฺโต ขตํ
 อุปฺหตํ อตฺตานํ ปริหริ, สวชฺช จ โหติ, สานฺวชฺช จ^๑
 วิญฺญนํ, พหุญจ อปฺปญฺมํ ปสวติ. ฌนฺทาคตํ คจฺจนฺโต เอว
 ฌนฺทาคตํ คจฺจติ.

[๓๘๐] น โทสาคติ คนตพพาติ โทสาคตํ คจฺจนฺโต กถํ
 โทสาคตํ คจฺจติ. อิคฺเชกฺขจํ “อนตฺถํ เม อจฺจริ อาฆาตํ พนฺชติ,
 “อนตฺถํ เม จรติ อาฆาตํ พนฺชติ, “อนตฺถํ เม จริสฺสตีติ
 อาฆาตํ พนฺชติ, “ปิยสฺส เม มนาปสฺส อนตฺถํ อจฺริ, อนตฺถํ จรติ,
 อนตฺถํ จริสฺสตีติ อาฆาตํ พนฺชติ, “อปฺปิยสฺส เม มนาปสฺส
 อตฺถํ อจฺริ, อตฺถํ จรติ, อตฺถํ จริสฺสตีติ อาฆาตํ พนฺชติ. อิมํ
 นวํ อาฆาตวตฺถุํ อาฆาโต ปฏฺฐินนํ กุทฺตํ โกธาภิภูโต
 อธมํ “ธมฺโมติ ทิเปติ, ธมฺมํ “อธมฺโมติ ทิเปติ, ๔เปฯ ทุฏฺฐลํ
 อาปตฺตํ “อทุฏฺฐลํ อาปตฺตํ ทิเปติ, อทุฏฺฐลํ อาปตฺตํ “ทุฏฺฐลํ

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ อ. จสฺสโท น ทิสฺสติ.

อาปตตัตติ ทิเปติ. อิมะหิ อฏฺฐารสหิ วตฺถุหิ โทสาคตฺติ คจฺจนฺโต
 พหุชนาหิตาย ปฏิปนฺโน โหติ พหุชนาสุขาย พหุโน ชนฺสฺส
 อนตฺถาย อหิตาย ทุกฺขาย เทวมนุสฺसानํ. อิมะหิ อฏฺฐารสหิ
 วตฺถุหิ โทสาคตฺติ คจฺจนฺโต ขตฺตํ อุปฺหตฺตํ อตฺตํ ปรีหริตฺติ,
 สาวชฺช จ โหติ, สานุวชฺช จ วิญญฺณํ, พหุญจ อปฺปญฺญํ ปสวติ.
 โทสาคตฺติ คจฺจนฺโต เอวํ โทสาคตฺติ คจฺจติ.

[๓๘๑] น โมหาคติ คนฺตพฺพาติ โมหาคตฺติ คจฺจนฺโต กถํ
 โมหาคตฺติ คจฺจติ. รตฺโต รากวเสน คจฺจติ, ทุญฺโฆ โทสวเสน
 คจฺจติ, มุพฺโพ โมหวเสน คจฺจติ, ปรามญฺโฆ ทิฏฺฐิวิเสน คจฺจติ,
 มุพฺโพ สมมุพฺโพ โมหากิฏฺฐโต อธมฺมํ “ธมฺโมติ ทิเปติ, ธมฺมํ
 “อธมฺโมติ ทิเปติ ฯ เปฯ ทุญฺจฺจุลฺลํ อาปตฺตํ “อทุญฺจฺจุลฺลา อาปตฺตัตติ
 ทิเปติ, อทุญฺจฺจุลฺลํ อาปตฺตํ “ทุญฺจฺจุลฺลา อาปตฺตัตติ ทิเปติ. อิมะหิ
 อฏฺฐารสหิ วตฺถุหิ โมหาคตฺติ คจฺจนฺโต พหุชนาหิตาย ปฏิปนฺโน
 โหติ พหุชนาสุขาย พหุโน ชนฺสฺส อนตฺถาย อหิตาย ทุกฺขาย
 เทวมนุสฺसानํ. อิมะหิ อฏฺฐารสหิ วตฺถุหิ โมหาคตฺติ คจฺจนฺโต
 ขตฺตํ อุปฺหตฺตํ อตฺตํ ปรีหริตฺติ, สาวชฺช จ โหติ, สานุวชฺช จ
 วิญญฺณํ, พหุญจ อปฺปญฺญํ ปสวติ. โมหาคตฺติ คจฺจนฺโต เอวํ
 โมหาคตฺติ คจฺจติ.

[๓๘๒] น ภยาคติ คนฺตพฺพาติ ภยาคตฺติ คจฺจนฺโต กถํ
 ภยาคตฺติ คจฺจติ. อีเชกจฺโจ “อํ วิสมนฺนิสฺสีโต วา คหณนฺนิสฺสีโต วา
 พลวณฺนิสฺสีโต วา กกฺขโฬ ผรุสฺโส ชีวิตนฺตฺตํ วา พุรฺหมจฺริยนฺตฺตํ
 วา กริสฺสตฺติ ตสฺส ภยา ภีโต อธมฺมํ “ธมฺโมติ ทิเปติ, ธมฺมํ
 “อธมฺโมติ ทิเปติ, ฯ เปฯ ทุญฺจฺจุลฺลํ อาปตฺตํ “อทุญฺจฺจุลฺลา อาปตฺตัตติ
 ทิเปติ, อทุญฺจฺจุลฺลํ อาปตฺตํ “ทุญฺจฺจุลฺลา อาปตฺตัตติ ทิเปติ. อิมะหิ

อฏฺฐารสฺหิ วตฺถุหิ ภยาคตฺตี คจฺจนฺโต พหุชนาหิตาย ปฏฺธิปนฺโน
 โหติ พหุชนาสุขาย พหุโน ชนสฺส อนตฺถาย อหิตาย ทุกฺขาย
 เทวมนุสฺसानํ. อิมํ อฏฺฐารสฺหิ วตฺถุหิ ภยาคตฺตี คจฺจนฺโต ขตฺติ
 อูปหตฺติ อตฺตํ ปรีหริ, สวชฺช จ โหติ, สานวชฺช จ
 วิญญฺณํ, พหุญจ อปฺปญฺญํ ปสวติ. ภยาคตฺตี คจฺจนฺโต เอวํ ภยาคตฺตี
 คจฺจติ.

ฉนฺทา โทสา ภยา โมหา โย ธมฺมํ อตีวตฺตติ
 นิหียติ ตสฺส ยโส กาฬปุกฺเขว จนฺทิมายติ.

๓. อคตฺตอกมณํ

[๓๘๓] กถํ น ฉนฺทาคตฺตี คจฺจติ. ธมฺมํ “ธมฺโมติ ที่เปฺนฺโต
 น ฉนฺทาคตฺตี คจฺจติ, ธมฺมํ “ธมฺโมติ ที่เปฺนฺโต น ฉนฺทาคตฺตี
 คจฺจติ, อวินยํ “อวินโยติ ที่เปฺนฺโต น ฉนฺทาคตฺตี คจฺจติ, วินยํ
 “วินโยติ ที่เปฺนฺโต น ฉนฺทาคตฺตี คจฺจติ, อภาสิตํ อลปิํ ตถาคเตน
 “อภาสิตํ อลปิํ ตถาคเตนาติ ที่เปฺนฺโต น ฉนฺทาคตฺตี คจฺจติ,
 ภาสิตํ ลปิํ ตถาคเตน “ภาสิตํ ลปิํ ตถาคเตนาติ ที่เปฺนฺโต น
 ฉนฺทาคตฺตี คจฺจติ, อนาจิณฺณํ ตถาคเตน “อนาจิณฺณํ ตถาคเตนาติ
 ที่เปฺนฺโต น ฉนฺทาคตฺตี คจฺจติ, อาจิณฺณํ ตถาคเตน “อาจิณฺณํ
 ตถาคเตนาติ ที่เปฺนฺโต น ฉนฺทาคตฺตี คจฺจติ, อปฺปญฺญตฺตํ ตถาคเตน
 “อปฺปญฺญตฺตํ ตถาคเตนาติ ที่เปฺนฺโต น ฉนฺทาคตฺตี คจฺจติ,
 ปญฺญตฺตํ ตถาคเตน “ปญฺญตฺตํ ตถาคเตนาติ ที่เปฺนฺโต น
 ฉนฺทาคตฺตี คจฺจติ, อนาปตฺตํ “อนาปตฺตํ ที่เปฺนฺโต น ฉนฺทาคตฺตี
 คจฺจติ, อาปตฺตํ “อาปตฺตํ ที่เปฺนฺโต น ฉนฺทาคตฺตี คจฺจติ, ลหุํ

อาปตติ “ลหุกา อาปตติติ ที่เปนโต น จนุหาคติ คจจติ, ครุกํ
 อาปตติ “ครุกา อาปตติติ ที่เปนโต น จนุหาคติ คจจติ, สาสเสส
 อาปตติ “สาสเสสา อาปตติติ ที่เปนโต น จนุหาคติ คจจติ,
 อนวเสส อาปตติ “อนวเสสา อาปตติติ ที่เปนโต น จนุหาคติ
 คจจติ, ทุฏฐลล อาปตติ “ทุฏฐลลา อาปตติติ ที่เปนโต น
 จนุหาคติ คจจติ, อทุฏฐลล อาปตติ “อทุฏฐลลา อาปตติติ
 ที่เปนโต น จนุหาคติ คจจติ; เอวํ น จนุหาคติ คจจติ.

[๓๘๔] กถํ น โทสาคติ คจจติ. อธมมํ “อธมโมติ ที่เปนโต
 น โทสาคติ คจจติ, ธมมํ “ธมโมติ ที่เปนโต น โทสาคติ
 คจจติ ๕เปย ทุฏฐลล อาปตติ “ทุฏฐลลา อาปตติติ ที่เปนโต
 น โทสาคติ คจจติ, อทุฏฐลล อาปตติ “อทุฏฐลลา อาปตติติ
 ที่เปนโต น โทสาคติ คจจติ; เอวํ น โทสาคติ คจจติ.

[๓๘๕] กถํ น โมหาคติ คจจติ. อธมมํ “อธมโมติ ที่เปนโต
 น โมหาคติ คจจติ, ธมมํ “ธมโมติ ที่เปนโต น โมหาคติ
 คจจติ ๕เปย ทุฏฐลล อาปตติ “ทุฏฐลลา อาปตติติ ที่เปนโต
 น โมหาคติ คจจติ, อทุฏฐลล อาปตติ “อทุฏฐลลา อาปตติติ
 ที่เปนโต น โมหาคติ คจจติ; เอวํ น โมหาคติ คจจติ.

[๓๘๖] กถํ น ภยาคติ คจจติ. อธมมํ “อธมโมติ ที่เปนโต
 น ภยาคติ คจจติ, ธมมํ “ธมโมติ ที่เปนโต น ภยาคติ
 คจจติ ๕เปย ทุฏฐลล อาปตติ “ทุฏฐลลา อาปตติติ ที่เปนโต
 น ภยาคติ คจจติ, อทุฏฐลล อาปตติ “อทุฏฐลลา อาปตติติ
 ที่เปนโต น ภยาคติ คจจติ; เอวํ น ภยาคติ คจจติ.

หมดอายุ 26/05/2566

จนุทา โทสา ภยา โมหา โย ธมมํ นาติวตตติ
 อาปุรติ ตสฺส ยโส สุกกปกฺเขว จนุทิมาทิ.

๔. สญฺญาปณียาที

[๓๘๗] กถํ สญฺญาปณียเย จาเน สญฺญาเปติ. อธมมํ “อธมฺโมติ ทีเปนฺโต สญฺญาปณียเย จาเน สญฺญาเปติ, ธมมํ “ธมฺโมติ ทีเปนฺโต สญฺญาปณียเย จาเน สญฺญาเปติ ฯเปฯ ทุฏฺฐจฺจุลฺลํ อาปตฺตํ “ทุฏฺฐจฺจุลฺลา อาปตฺตํทีติ ทีเปนฺโต สญฺญาปณียเย จาเน สญฺญาเปติ, อทุฏฺฐจฺจุลฺลํ อาปตฺตํ “อทุฏฺฐจฺจุลฺลา อาปตฺตํทีติ ทีเปนฺโต สญฺญาปณียเย จาเน สญฺญาเปติ; เอวํ สญฺญาปณียเย จาเน สญฺญาเปติ.

[๓๘๘] กถํ นิชฺฌาปณียเย จาเน นิชฺฌาเปติ. อธมมํ “อธมฺโมติ ทีเปนฺโต นิชฺฌาปณียเย จาเน นิชฺฌาเปติ, ธมมํ “ธมฺโมติ ทีเปนฺโต นิชฺฌาปณียเย จาเน นิชฺฌาเปติ ฯเปฯ ทุฏฺฐจฺจุลฺลํ อาปตฺตํ “ทุฏฺฐจฺจุลฺลา อาปตฺตํทีติ ทีเปนฺโต นิชฺฌาปณียเย จาเน นิชฺฌาเปติ, อทุฏฺฐจฺจุลฺลํ อาปตฺตํ “อทุฏฺฐจฺจุลฺลา อาปตฺตํทีติ ทีเปนฺโต นิชฺฌาปณียเย จาเน นิชฺฌาเปติ; เอวํ นิชฺฌาปณียเย จาเน นิชฺฌาเปติ.

[๓๘๙] กถํ เปกฺขณียเย จาเน เปกฺขติ. อธมมํ “อธมฺโมติ ทีเปนฺโต เปกฺขณียเย จาเน เปกฺขติ, ธมมํ “ธมฺโมติ ทีเปนฺโต เปกฺขณียเย จาเน เปกฺขติ ฯเปฯ ทุฏฺฐจฺจุลฺลํ อาปตฺตํ “ทุฏฺฐจฺจุลฺลา อาปตฺตํทีติ ทีเปนฺโต เปกฺขณียเย จาเน เปกฺขติ, อทุฏฺฐจฺจุลฺลํ อาปตฺตํ “อทุฏฺฐจฺจุลฺลา อาปตฺตํทีติ ทีเปนฺโต เปกฺขณียเย จาเน เปกฺขติ; เอวํ เปกฺขณียเย จาเน เปกฺขติ.

[๓๙๐] กถํ ปสาทณียเย จาเน ปสาเทติ. อธมมํ “อธมฺโมติ ทีเปนฺโต ปสาทณียเย จาเน ปสาเทติ, ธมมํ “ธมฺโมติ ทีเปนฺโต ปสาทณียเย จาเน ปสาเทติ ฯเปฯ ทุฏฺฐจฺจุลฺลํ อาปตฺตํ “ทุฏฺฐจฺจุลฺลา อาปตฺตํทีติ ทีเปนฺโต ปสาทณียเย จาเน ปสาเทติ, อทุฏฺฐจฺจุลฺลํ อาปตฺตํ

“อทุฏฐุลลา อาปตติติ ที่เปนโต ปสาทนีเย จาเน ปสาเทติ; เอว
ปสาทนีเย จาเน ปสาเทติ.

๕. ประพุกขาทีอวชานน

[๓๙๑] กถิ “ลทุชปกุโขมเหติ ปริ ปกขิ อวชานาติ. อิเชกจโจ ลทุชปกุโข โหติ ลทุชปริวารโร ปกขวา ฌาติวา” “อัย
อลทุชปกุโข อลทุชปริวารโร น ปกขวา น ฌาติวาติ ตสฺส
อวชานนโต อธมมํ “ธมฺโมติ ที่เปติ, ธมฺมํ “อธมฺโมติ ที่เปติ
ฯเปย ทุฏฐุลลํ อาปตติ “อทุฏฐุลลา อาปตติติ ที่เปติ, อทุฏฐุลลํ
อาปตติ “ทุฏฐุลลา อาปตติติ ที่เปติ; เอว “ลทุชปกุโขมเหติ ปริ
ปกขิ อวชานาติ.

[๓๙๒] กถิ “พหุสฺสโตมเหติ อปฺปสฺสุตํ อวชานาติ. อิเชกจโจ
พหุสฺสโต โหติ สุตฺตโร สุตฺตสนฺนิจโย “อัย อปฺปสฺสโต อปฺปาคโม
อปฺปชโรติ ตสฺส อวชานนโต อธมมํ “ธมฺโมติ ที่เปติ, ธมฺมํ
“อธมฺโมติ ที่เปติ ฯเปย ทุฏฐุลลํ อาปตติ “อทุฏฐุลลา อาปตติติ
ที่เปติ, อทุฏฐุลลํ อาปตติ “ทุฏฐุลลา อาปตติติ ที่เปติ; เอว
“พหุสฺสโตมเหติ อปฺปสฺสุตํ อวชานาติ.

[๓๙๓] กถิ “เถรตโรมเหติ นวกตรํ อวชานาติ. อิเชกจโจ
เถโร โหติ รตฺตตณฺณ จิรปพฺพชิตโต “อัย นวโก อปฺปณฺณาโต
อปฺปสฺสโต^๒ อปฺปกตตณฺณ, อิมสฺส วจัน อกตํ ภวิสฺสตีติ ตสฺส
อวชานนโต อธมมํ “ธมฺโมติ ที่เปติ, ธมฺมํ “อธมฺโมติ ที่เปติ

หมตอัย 26/05/2566

^๑ ส.,ฉ.,เท.,มหา. ฌาติมา

^๒ ส.,ฉ.,อ. อัย ปาโจ น ทิสฺสติ.

ฯเปฯ ทุฏฺฐลลํ อาปตฺตี “อทุฏฺฐลลา อาปตฺตีติ ทิเปติ, อทุฏฺฐลลํ อาปตฺตี “ทุฏฺฐลลา อาปตฺตีติ ทิเปติ; เอวํ “เถรตโรมฺหิตี นวกตรํ อวชานาติ.

[๓๙๔] อสมฺปตฺตํ น พุยาหริตพฺพนฺติ อโนติณฺณํ ภาสํ^๑ น โอตาเรตพฺพํ. สมฺปตฺตํ ฌมฺมโต วินยโต น ปริหาเปตพฺพนฺติ ยํ อตฺถาย สงฺฆโม สนนฺปิโต โหติ, ตํ อตฺถํ ฌมฺมโต วินยโต น ปริหาเปตพฺพํ.

[๓๙๕] เยน ฌมฺเมนาติ ภูเตน วตฺถุณา. เยน วินเยนาติ โจเทตฺวา สาเรตฺวา. เยน สตฺถุสฺสเนนาติ ฌตฺติสมฺปทาย อนุสฺสาวนสมฺปทาย, เยน ฌมฺเมน เยน วินเยน เยน สตฺถุสฺสเนน ตํ อธิกรณํ รูปสมฺมตฺติ, ตถา ตํ อธิกรณํ รูปสมฺเมตพฺพนฺติ.

๖. อนุวิชชกสฺส อนุโยโค

[๓๙๖] อนุวิชชเกน โจทโก ปุจฺฉิตพฺโพ “ยํ โข ตวํ อาวุโส อิมสฺส ภิกฺขุโน ปวารณํ จเปสฺสิ, กิเมหิ นํ จเปสฺสิ, สึลวิปตฺติยา จเปสฺสิ, อจฺจารวิปตฺติยา จเปสฺสิ, ทิฏฺฐิวิปตฺติยา จเปสฺสิตฺติ. โส เจ เอวํ วทฺเขยฺย “สึลวิปตฺติยา วา จเปมิ, อจฺจารวิปตฺติยา วา จเปมิ, ทิฏฺฐิวิปตฺติยา วา จเปมิตฺติ. โส เอวมสฺส วจนีโย “ชานาติ ปณายสฺมา สึลวิปตฺตี, ชานาติ อจฺจารวิปตฺตี, ชานาติ ทิฏฺฐิวิปตฺตินฺติ. โส เจ เอวํ วทฺเขยฺย “ชานามิ โข อหํ อาวุโส สึลวิปตฺตี, ชานามิ อจฺจารวิปตฺตี, ชานามิ ทิฏฺฐิวิปตฺตินฺติ.

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อิ. ภาร

โส เอวมสฺส วจนีโย “กตมา ปนากุโส สีลวิปตฺติ. กตมา
 อจารวิปตฺติ. กตมา ทิฏฺฐิวิปตฺติ. โส เจ เอวํ วทฺเขย “จตฺตาริ
 ปาราชิกานิ เตรส สงฺฆาทิเสสา; อयํ สีลวิปตฺติ. อุลลจฺจยํ ปาจิตฺติยํ
 ปาฏิทฺเสนียํ ทุกฺกम्ภํ ทุพฺภาสิตํ; อयํ อจารวิปตฺติ. มิจฺฉาทิฏฺฐิ
 อนฺตคฺคาคาหิกา ทิฏฺฐิ; อयํ ทิฏฺฐิวิปตฺติ. โส เอวมสฺส วจนีโย
 “ยํ โข ตวํ อากุโส อิมสฺส ภิกฺขุโน ปวารณํ จเปสฺสิ, ทิฏฺฐเณ
 []^๑ จเปสฺสิ, สุตฺเตน จเปสฺสิ, ปริสํกาย จเปสฺสีติ. โส เจ เอวํ
 วทฺเขย “ทิฏฺฐเณ วา จเปมิ, สุตฺเตน วา จเปมิ, ปริสํกาย วา
 จเปมฺสีติ. โส เอวมสฺส วจนีโย “ยํ โข ตวํ อากุโส อิมสฺส
 ภิกฺขุโน ทิฏฺฐเณ ปวารณํ จเปสฺสิ, กิณฺเต ทิฏฺฐํ, กิณฺติ เต ทิฏฺฐํ,
 กทา เต ทิฏฺฐํ, กตฺถ เต ทิฏฺฐํ, ปาราชิกํ อชฺฌมาปชฺชนฺโต ทิฏฺฐโจ,
 สงฺฆาทิเสสํ อชฺฌมาปชฺชนฺโต ทิฏฺฐโจ, อุลลจฺจยํ อชฺฌมาปชฺชนฺโต
 ทิฏฺฐโจ, ปาจิตฺติยํ อชฺฌมาปชฺชนฺโต ทิฏฺฐโจ, ปาฏิทฺเสนียํ
 อชฺฌมาปชฺชนฺโต ทิฏฺฐโจ, ทุกฺกम्ภํ อชฺฌมาปชฺชนฺโต ทิฏฺฐโจ, ทุพฺภาสิตํ
 อชฺฌมาปชฺชนฺโต ทิฏฺฐโจ, กตฺถ จ ตวํ อโหสิ, กตฺถ จายํ
 ภิกฺขุ อโหสิ, กิณฺจ ตวํ กโรสฺสิ, กิณฺจายํ ภิกฺขุ กโรตฺติ. โส เจ
 เอวํ วทฺเขย “น โข อหํ อากุโส อิมสฺส ภิกฺขุโน ทิฏฺฐเณ
 ปวารณํ จเปมิ, อปฺปจ สุตฺเตน ปวารณํ จเปมฺสีติ. โส เอวมสฺส
 วจนีโย “ยํ โข ตวํ อากุโส อิมสฺส ภิกฺขุโน สุตฺเตน ปวารณํ
 จเปสฺสิ, กิณฺเต สุตฺตํ, กิณฺติ เต สุตฺตํ, กทา เต สุตฺตํ, กตฺถ เต สุตฺตํ,
 ‘ปาราชิกํ อชฺฌมาปนฺโนติ สุตฺตํ, ‘สงฺฆาทิเสสํ อชฺฌมาปนฺโนติ สุตฺตํ,
 ‘อูลลจฺจยํ อชฺฌมาปนฺโนติ สุตฺตํ, ‘ปาจิตฺติยํ อชฺฌมาปนฺโนติ สุตฺตํ,

^๑ ส.,ฉ.,เท. เอตฺถนฺตเร วาสทโท ทิสฺสติ.

‘ปาฏิเทศนียํ อชฺฌาปนโนติ สุตํ, ‘ทุกกภูํ อชฺฌาปนโนติ สุตํ,
 ‘ทพฺภาสิตํ อชฺฌาปนโนติ สุตํ, ‘ภิกฺขุสฺส สุตํ, ภิกฺขุณียา สุตํ,
 สิกฺขมานาย สุตํ, สามเณรสฺส สุตํ, สามเณรียา สุตํ, อุปาสกสฺส
 สุตํ, อุปาสิกาย สุตํ, ราชฺชนํ สุตํ, ราชมหามตฺตानํ สุตํ, ติตฺถียานํ
 สุตํ, ติตฺถียสาวกานํ สุตนฺติ. โส เจ เอวํ วทေยฺย “น โข อหํ
 อาวุโส อิมสฺส ภิกฺขุโน สุตฺนํ ปวารณํ จเปมิ, อปิจ ปริสํกาย
 ปวารณํ จเปมิติ. โส เอวํสฺส วจนีโย “ยํ โข ตวํ อาวุโส
 อิมสฺส ภิกฺขุโน ปริสํกาย ปวารณํ จเปสิ, กิํ ปริสํกสิ. กิณฺติ
 ปริสํกสิ. กทา ปริสํกสิ. กตฺถ ปริสํกสิ. ‘ปาราชิกํ อชฺฌาปนโนติ
 ปริสํกสิ, ‘สงฺฆาทิสฺสํ อชฺฌาปนโนติ ปริสํกสิ, ‘ถุลลจฺจยํ
 อชฺฌาปนโนติ ปริสํกสิ, ‘ปาจิตฺตียํ อชฺฌาปนโนติ ปริสํกสิ,
 ‘ปาฏิเทศนียํ อชฺฌาปนโนติ ปริสํกสิ, ‘ทุกกภูํ อชฺฌาปนโนติ
 ปริสํกสิ, ‘ทพฺภาสิตํ อชฺฌาปนโนติ ปริสํกสิ, ภิกฺขุสฺส สุตฺวา
 ปริสํกสิ, ภิกฺขุณียา สุตฺวา ปริสํกสิ, สิกฺขมานาย สุตฺวา ปริสํกสิ,
 สามเณรสฺส สุตฺวา ปริสํกสิ, สามเณรียา สุตฺวา ปริสํกสิ,
 อุปาสกสฺส สุตฺวา ปริสํกสิ, อุปาสิกาย สุตฺวา ปริสํกสิ, ราชฺชนํ
 สุตฺวา ปริสํกสิ, ราชมหามตฺตานํ สุตฺวา ปริสํกสิ, ติตฺถียานํ
 สุตฺวา ปริสํกสิ, ติตฺถียสาวกานํ สุตฺวา ปริสํกสึติ.

[๓๙๗] ทิฏฺฐํ ทิฏฺฐเจเน สเมติ ทิฏฺฐเจเน สํสนฺทเต ทิฏฺฐํ
 ทิฏฺฐํ ปฏฺิจฺจ น อุเปติ อสฺสทฺทปริสํกิโต
 โส ปุคฺคโล ปฏฺิณฺณาย กาทพฺพา เตเน ปวารณา.
 สุตํ สุตฺนํ สเมติ สุตฺนํ สํสนฺทเต สุตํ
 สุตํ ปฏฺิจฺจ น อุเปติ อสฺสทฺทปริสํกิโต
 โส ปุคฺคโล ปฏฺิณฺณาย กาทพฺพา เตเน ปวารณา.

มุตํ มุตေန สเมติ มุตေန สันนทเต มุตํ
 มุตํ ปฏิจจ น อูเปติ อสุทฺธปริสงฺกิโต
 โส ปุคฺคโล ปฏินฺนํยา กาทพฺพา เตน ปวาราณาติ.

๗. ปุจฉาวิภาโค

[๓๙๘] กิณหเต ทิฏฺฐนฺติ กตมา ปุจฉา. กิณหติ เต ทิฏฺฐนฺติ
 กตมา ปุจฉา. กทา เต ทิฏฺฐนฺติ กตมา ปุจฉา. กตฺถ เต
 ทิฏฺฐนฺติ กตมา ปุจฉา.

[๓๙๙] กิณหเต ทิฏฺฐนฺติ วตฺถุปุจฉา, วิปตฺติปุจฉา, อาปตฺติ-
 ปุจฉา, อชฺฌาจารปุจฉา. **วตฺถุปุจฉา**ติ อฏฺฐปาราชิกานํ วตฺถุปุจฉา,
 เตวีสสงฺฆาภิเสสานํ วตฺถุปุจฉา, เทวอนิยตานํ วตฺถุปุจฉา, เทว-
 จตฺตาฬีสนิสฺสคฺคิยานํ วตฺถุปุจฉา, อฏฺฐาสีตีสตปาจิตฺติยานํ วตฺถุปุจฉา,
 ทฺวาทสปาฏิเทสนียานํ วตฺถุปุจฉา, ทฺกกฏานํ วตฺถุปุจฉา, ทฺพฺภาสิตานํ
 วตฺถุปุจฉา. **วิปตฺติปุจฉา**ติ สีลวิปตฺติปุจฉา, อาจารวิปตฺติปุจฉา,
 ทิฏฺฐิวิปตฺติปุจฉา, อาชีวิวิปตฺติปุจฉา. **อาปตฺติปุจฉา**ติ ปาราชิกาปตฺติ-
 ปุจฉา, สงฺฆาภิเสสาปตฺติปุจฉา, ฤลลจฺจยาปตฺติปุจฉา, ปาจิตฺติยาปตฺติ-
 ปุจฉา, ปาฏิเทสนียาปตฺติปุจฉา, ทฺกกฏาปตฺติปุจฉา, ทฺพฺภาสิตาปตฺติ-
 ปุจฉา. **อชฺฌาจารปุจฉา**ติ ทฺวยนทฺวยสมาปตฺติปุจฉา.

[๔๐๐] กิณหติ เต ทิฏฺฐนฺติ ลิงฺคปุจฉา, อิริยาปถปุจฉา,
 อาการปุจฉา, วิปฺปการปุจฉา. **ลิงฺคปุจฉา**ติ ทีฆํ वा รสฺสํ वा
 กณฺ्हํ वा โอทาตํ वा. **อิริยาปถปุจฉา**ติ คจฺจนฺตํ वा จิต्तํ वा
 นิสินฺนํ वा นิปนฺนํ वा. **आการปุจฉา**ติ คิหิลิงฺเก वा ติตฺถียลิงฺเก
 वा ปพฺพชิตลิงฺเก वा. **วิปฺปการปุจฉา**ติ คจฺจนฺตํ वा จิต्तํ वा
 นิสินฺนํ वा นิปนฺนํ वा.

[๔๐๑] กทา เต ทิฏฺฐนฺติ กาลปุจฉา, สมยปุจฉา, ทิวสปุจฉา, อุตฺตปุจฉา. กาลปุจฉาติ ปุพฺพณฺหกาเล วา มชฺฌนฺตีกกาเล วา สายณฺหกาเล วา. สมยปุจฉาติ ปุพฺพณฺหสมเย วา มชฺฌนฺตีกสมเย วา สายณฺหสมเย วา. ทิวสปุจฉาติ ปุเรภตฺตํ วา ปจฺจภตฺตํ วา รตฺตํ วา ทิวา วา กาเพ วา ชุณฺहे วา. อุตฺตปุจฉาติ เหมนฺเต วา คิมฺहे วา วสฺเส^๑ วา.

[๔๐๒] กตฺถ เต ทิฏฺฐนฺติ จานปุจฉา, ญมฺปิปุจฉา, โอภาส-
ปุจฉา, ปเทสปุจฉา. จานปุจฉาติ ญมฺปียา วา ปจฺฉิยา วา
ธรรณียา วา ชคตียา วา. ญมฺปิปุจฉาติ ญมฺปียา วา ปพฺพเต วา
ปาสาณฺเ วา ปาสาทฺเ วา. โอภาสปุจฉาติ ปุรตฺถิเม วา โอภาเส
ปจฺฉิเม วา โอภาเส อุตฺตเร วา โอภาเส ทกฺขิณฺเ วา โอภาเส.
ปเทสปุจฉาติ ปุรตฺถิเม วา ปเทเส ปจฺฉิเม วา ปเทเส อุตฺตเร
วา ปเทเส ทกฺขิณฺเ วา ปเทเสติ.

มหาสงฺคามํ นิฏฺฐิตํ.

ตสฺสทฺธานํ

วตฺถุ นีทานํ อากาโร	ปุพฺพพาปรี กตาทกฺ
กมฺมาธิกรณญฺเจว	สมโถ จนฺตคามิ จ.
โทสา โมหา ภยา เจว	สญฺญา นิชฺฌาปนฺน จ
เปกฺขา ปสาเท ปกฺโขมฺหิ	สุตฺเถรตเรน จ.
อสมฺปตฺตญฺจ สมฺปตฺตํ	ธมฺเมน วินยฺน จ
สตฺถุสฺส สาสเนนาปี	มหาสงฺคามญาปนาติ.

หมดอายุ 26/05/2566

กฉินเกโท

๑. กฉินอนตุถตาทิ

[๔๐๓] กสฺส กฉินํ อนตุถตํ. กสฺส กฉินํ อตุถตํ. กิณฑิ กฉินํ
อนตุถตํ. กิณฑิ กฉินํ อตุถตํ.

กสฺส กฉินํ อนตุถตณฺทติ ทฺวินฺนํ ปุคฺคลันนํ อนตุถตํ โหติ
กฉินํ อนตุถารกสฺส จ, อนนฺนุโมทกสฺส จ. อิมสฺสํ ทฺวินฺนํ ปุคฺคลันนํ
อนตุถตํ โหติ กฉินํ.

กสฺส กฉินํ อตุถตณฺทติ ทฺวินฺนํ ปุคฺคลันนํ อตุถตํ โหติ กฉินํ
อตุถารกสฺส จ อนนฺนุโมทกสฺส จ. อิมสฺสํ ทฺวินฺนํ ปุคฺคลันนํ อตุถตํ
โหติ กฉินํ.

กิณฑิ กฉินํ อนตุถตณฺทติ จตุวิสตียา อากาเรหิ อนตุถตํ
โหติ กฉินํ; น อุลลืขิตมตฺเตน อตุถตํ โหติ กฉินํ, น โชรณมตฺเตน
อตุถตํ โหติ กฉินํ, น จีวรวิจารณมตฺเตน อตุถตํ โหติ กฉินํ,
น เจทณมตฺเตน อตุถตํ โหติ กฉินํ, น พนฺธณมตฺเตน อตุถตํ
โหติ กฉินํ, น โวฏฺฐกฏิกกรณมตฺเตน อตุถตํ โหติ กฉินํ, น
กณฺฑุสกรณมตฺเตน^๑ อตุถตํ โหติ กฉินํ, น ทพฺพีกมมกรณมตฺเตน
อตุถตํ โหติ กฉินํ, น อนฺวาทกรณมตฺเตน อตุถตํ โหติ กฉินํ, น
ปริภณฺฑกรณมตฺเตน อตุถตํ โหติ กฉินํ, น โวฏฺฐญฺเอยกรณมตฺเตน^๒
อตุถตํ โหติ กฉินํ, น กมฺลมทฺทณมตฺเตน อตุถตํ โหติ กฉินํ, น
นิมิตฺตกเตน อตุถตํ โหติ กฉินํ, น ปรีกถากเตน อตุถตํ โหติ
กฉินํ, น กุกฺกุกเตน อตุถตํ โหติ กฉินํ, น สนฺนุณิธิกเตน อตุถตํ

หมตอายุ 26/05/2566

^๑ ส.ฉ.,เท. กณฺฑุสกรณมตฺเตน

^๒ ส.ฉ.,เท. โวฏฺฐญฺเอยกรณมตฺเตน

โหติ กจัน, น นิสฺสคฺคิเยน อตฺถตํ โหติ กจัน, น อกปฺปกเตน
 อตฺถตํ โหติ กจัน, น อญฺญตร สงฺฆาภฺยา อตฺถตํ โหติ กจัน,
 น อญฺญตร อุตฺตราสงฺเคน อตฺถตํ โหติ กจัน, น อญฺญตร
 อนฺตรวาสเกน อตฺถตํ โหติ กจัน, น อญฺญตร ปญฺจเกน วา
 อติเรกปญฺจเกน วา ตทเหว สมฺมจฺฉินฺเนน สมณฺหลิกเตน อตฺถตํ
 โหติ กจัน, น อญฺญตร ปุคฺคลสฺส อตฺถารา อตฺถตํ โหติ
 กจัน, น สมฺมา เจว^๑ อตฺถตํ โหติ กจัน, ตญฺเจ นิสฺสํมญฺโห
 อนฺโมทติ. เอวมปิ อนตฺถตํ โหติ กจัน.

นิมิตฺตกมฺมํ นาม นิมิตฺตํ กโรติ “อิมินา ทุสฺเสน กจัน
 อตฺถริสฺสามีติ. ปริกถา นาม ปริกถํ กโรติ “อิมาย ปริกถาย
 กจันทุสฺสํ นิพฺพตฺเตสฺสามีติ. กุกฺกุกตํ นาม อนาทียทานํ วุจฺจติ.
 สนฺนิธิ นาม เทว สนฺนิธิโย กรณสนฺนิธิ จ นิจยสนฺนิธิ จ.”^๒
 นิสฺสคฺคิยํ นาม กยิรมาเน^๓ อรุณํ อุทฺริยติ.^๔ อิเมหิ จตุวิสตียา
 อากาเรหิ อนตฺถตํ โหติ กจัน.

กิณฺติ กจัน อตฺถตนฺติ สตฺตรสฺหิ อากาเรหิ อตฺถตํ โหติ
 กจัน; อหเตน อตฺถตํ โหติ กจัน, อहतกปฺเปน อตฺถตํ โหติ กจัน,
 ปิไลติกาย อตฺถตํ โหติ กจัน, ปัสฺสกุเลน อตฺถตํ โหติ กจัน,
 ปาปณฺนิเกน อตฺถตํ โหติ กจัน, อนิมิตฺตกเตน อตฺถตํ โหติ กจัน,
 อปริกถากเตน อตฺถตํ โหติ กจัน, อุกุกฺกุกเตน อตฺถตํ โหติ กจัน,
 อสนฺนิธิกเตน อตฺถตํ โหติ กจัน, อนิสฺสคฺคิเยน อตฺถตํ โหติ
 กจัน, กปฺปกเตน อตฺถตํ โหติ กจัน, สงฺฆาภฺยา อตฺถตํ โหติ

พมดอญ 26/05/2566

^๑ ส.จ. สมฺมา เจ, เท. น สมฺมา เจ

^๒ ส.จ.,เท. วา

^๓ อ. กยิรมาเน

^๔ ส.จ.,เท. อุทฺริยติ

กจิน, อุตตราสงเคน อตถตัม โหติ กจิน, อนฺตรวาสเคน อตถตัม
โหติ กจิน, ปญฺจเคน วา อติเรกปญฺจเคน วา ตทเหว สญฺจินฺเนน
สมณฺหลิกเตน อตถตัม โหติ กจิน, ปุคฺคสฺส อตถารว อตถตัม
โหติ กจิน, สมฺมา เจว อตถตัม โหติ กจิน, ตณฺเฏ สีมฺภุจเ
อนฺโมทติ. เอวมปิ อตถตัม โหติ กจิน. อิมเห สุตฺตรสฺหิ อากาเรหิ
อตถตัม โหติ กจิน.

สห กจินสฺส อตถารว กติ ฐมา ชายนฺติ. สห กจินสฺส
อตถารว ปณฺณรส ฐมา ชายนฺติ อญฺจ มาติกา, เทว ปลิโพธา,
ปญฺจ อานิสฺสา. สห กจินสฺส อตถารว อิม ปณฺณรส ฐมา
ชายนฺติ.

๒. กจินอนนฺตรปจฺจยาทิ

[๔๐๔] ปโยคสฺส กตเม ฐมา อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย,
สมนฺนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย, นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย, อุปนิสฺสยปจฺจเยน
ปจฺจโย, ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย, ปจฺจชาตปจฺจเยน ปจฺจโย,
สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุพฺพกรณสฺส ๔เปฯ ปจฺจกฺขารสฺส,
อวิญฺจานสฺส, อตถารสฺส, มาติกาณญฺจ, ปลิโพธานญฺจ, วตฺถุสฺส
กตเม ฐมา อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย, สมนฺนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย,
นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย, อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย, ปุเรชาตปจฺจเยน
ปจฺจโย, ปจฺจชาตปจฺจเยน ปจฺจโย, สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย.

ปุพฺพกรณํ ปโยคสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย, สมนฺนฺตร-
ปจฺจเยน ปจฺจโย, นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย, อุปนิสฺสยปจฺจเยน
ปจฺจโย. ปโยโค ปุพฺพกรณสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปุพฺพกรณํ

ปโยคสฺส ปจฺจชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปณฺณรส ฐมฺมา
สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย.

ปจฺจจุฑาโร ปุพฺพกรรมสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย, สมฺนนฺตร-
ปจฺจเยน ปจฺจโย, นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย, อุปนิสฺสยปจฺจเยน
ปจฺจโย. ปุพฺพกรรม ปจฺจจุฑารสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย.
ปจฺจจุฑาโร ปุพฺพกรรมสฺส ปจฺจชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปณฺณรส
ฐมฺมา สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย.

อธิฏฺฐาณํ ปจฺจจุฑารสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย, สมฺนนฺตร-
ปจฺจเยน ปจฺจโย, นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย, อุปนิสฺสยปจฺจเยน
ปจฺจโย. ปจฺจจุฑาโร อธิฏฺฐาณสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อธิฏฺฐาณํ
ปจฺจจุฑารสฺส ปจฺจชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปณฺณรส ฐมฺมา
สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย.

อตฺถาโร อธิฏฺฐาณสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย, สมฺนนฺตร-
ปจฺจเยน ปจฺจโย, นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย, อุปนิสฺสยปจฺจเยน
ปจฺจโย. อธิฏฺฐาณํ อตฺถารสฺส ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. อตฺถาโร
อธิฏฺฐาณสฺส ปจฺจชาตปจฺจเยน ปจฺจโย. ปณฺณรส ฐมฺมา
สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย.

มาติกา จ ปลิโพธา จ อตฺถารสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย,
สมฺนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย, นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย, อุปนิสฺสย-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. อตฺถาโร มาติกาณญจ ปลิโพธานญจ ปุเรชาต-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. มาติกา จ ปลิโพธา จ อตฺถารสฺส ปจฺจชาต-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. ปณฺณรส ฐมฺมา สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย.

อาสา จ อนาสา จ วตฺตฺสฺส อนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย,
 สมฺนนฺตรปจฺจเยน ปจฺจโย, นิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย, อุปนฺนิสฺสย-
 ปจฺจเยน ปจฺจโย. วตฺตฺ อาसानญจ อนาसानญจ ปุเรชาตปจฺจเยน
 ปจฺจโย. อาสา จ อนาสา จ วตฺตฺสฺส ปจฺจนาชาตปจฺจเยน ปจฺจโย.
 ปณฺณรส ฐมา สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย.

๓. ปุพฺพกรณนิทานาทิวิภาโค

[๔๐๕] ปุพฺพกรณํ กีนินฺทํ, กีสฺมฺทํ, กิชาตํ, กิปปวํ,
 กีสฺมฺภารํ, กีสฺมฺภูจฺจํ, ปจฺจุทฺธาโร กีนินฺทาโน, กีสฺมฺทโย, กิชาตโก,
 กิปปโว, กีสฺมฺภารो, กีสฺมฺภูจฺจโน. อธิฏฺฐจฺจํ กีนินฺทํ, กีสฺมฺทํ,
 กิชาตํ, กิปปวํ, กีสฺมฺภารํ, กีสฺมฺภูจฺจํ. อตฺถาโร กีนินฺทาโน,
 กีสฺมฺทโย, กิชาตโก, กิปปโว, กีสฺมฺภารอ, กีสฺมฺภูจฺจโน. มาติกา จ
 ปลิโพธา จ กีนินฺทานา, กีสฺมฺทยา, กิชาติกา, กิปปวา, กีสฺมฺภารา,
 กีสฺมฺภูจฺจนา. อาสา จ อนาสา จ กีนินฺทานา, กีสฺมฺทยา, กิชาติกา,
 กิปปวา, กีสฺมฺภารา, กีสฺมฺภูจฺจนา.

ปุพฺพกรณํ ปโยคณินฺทํ, ปโยคสมฺทํ, ปโยคชาตํ, ปโยคป-
 ปวํ, ปโยคสมฺภารํ, ปโยคสมฺภูจฺจํ. ปจฺจุทฺธาโร ปุพฺพกรณนิทาโน,
 ปุพฺพกรณสมฺทโย, ปุพฺพกรณชาตโก, ปุพฺพกรณปฺปวอ, ปุพฺพ-
 กรณสมฺภารอ, ปุพฺพกรณสมฺภูจฺจโน. อธิฏฺฐจฺจํ ปจฺจุทฺธารณินฺทํ,
 ปจฺจุทฺธารสมฺทํ, ปจฺจุทฺธารชาตํ, ปจฺจุทฺธารปฺปวอ, ปจฺจุทฺธาร-
 สมฺภารํ, ปจฺจุทฺธารสมฺภูจฺจํ. อตฺถาโร อธิฏฺฐจฺจนิทาโน, อธิฏฺฐจฺจ-
 สมฺทโย, อธิฏฺฐจฺจชาตโก, อธิฏฺฐจฺจปฺปวอ, อธิฏฺฐจฺจสมฺภารอ,
 อธิฏฺฐจฺจสมฺภูจฺจโน. มาติกา จ ปลิโพธา จ อตฺถารณินฺทานา,

อตฺถารสมุทฺทยา, อตฺถารชาติกา, อตฺถารปฺปภาวา, อตฺถารสมุภารรา,
 อตฺถารสมุฏฺจานา. อาสา จ อนาสา จ วตฺถุณิทานา, วตฺถุสมุทฺทยา,
 วตฺถุชาติกา, วตฺถุปฺปภาวา, วตฺถุสมุภารรา, วตฺถุสมุฏฺจานา.

[๔๐๖] ปโยโค กีนิทาโน, กีสมฺทโย, กีชาติโก, กีปภาโว,
 กีสมฺภารโร, กีสมฺฏฺจานโน. ปุพฺพกรรมํ ๔เปฯ ปจฺจุทฺฐาโร. อธิฏฺฐานํ.
 อตฺถาโร. มาติกา จ ปลิโพธา จ. วตฺถุ. อาสา จ อนาสา จ
 กีนิทานา, กีสมฺทฺทยา, กีชาติกา, กีปภาวา, กีสมฺภารรา, กีสมฺฏฺจานา.

ปโยโค เหตุณิทาโน, เหตุสมฺทโย, เหตุชาติโก, เหตุปฺปภาโว,
 เหตุสมฺภารโร, เหตุสมฺฏฺจานโน. ปุพฺพกรรมํ ๔เปฯ ปจฺจุทฺฐาโร.
 อธิฏฺฐานํ. อตฺถาโร. มาติกา จ ปลิโพธา จ. วตฺถุ. อาสา จ
 อนาสา จ เหตุณิทานา, เหตุสมฺทฺทยา, เหตุชาติกา, เหตุปฺปภาวา,
 เหตุสมฺภารรา, เหตุสมฺฏฺจานา.

[๔๐๗] ปโยโค กีนิทาโน, กีสมฺทโย, กีชาติโก, กีปภาโว,
 กีสมฺภารโร, กีสมฺฏฺจานโน. ปุพฺพกรรมํ ๔เปฯ ปจฺจุทฺฐาโร. อธิฏฺฐานํ.
 อตฺถาโร. มาติกา จ ปลิโพธา จ. วตฺถุ. อาสา จ อนาสา จ
 กีนิทานา, กีสมฺทฺทยา, กีชาติกา, กีปภาวา, กีสมฺภารรา, กีสมฺฏฺจานา.

ปโยโค ปจฺจยณิทาโน, ปจฺจยสมฺทโย, ปจฺจยชาติโก, ปจฺจยปฺป-
 ภาโว, ปจฺจยสมฺภารโร, ปจฺจยสมฺฏฺจานโน. ปุพฺพกรรมํ ๔เปฯ
 ปจฺจุทฺฐาโร. อธิฏฺฐานํ. อตฺถาโร. มาติกา จ ปลิโพธา จ. วตฺถุ.
 อาสา จ อนาสา จ ปจฺจยณิทานา, ปจฺจยสมฺทฺทยา, ปจฺจยชาติกา,
 ปจฺจยปฺปภาวา, ปจฺจยสมฺภารรา, ปจฺจยสมฺฏฺจานา.

หมดอายุ 26/05/2566

[๔๐๘] ปุพฺพกรรมํ กติทฺธิ ธมฺเมทฺธิ สงฺคหิตํ. ปุพฺพกรรมํ สตฺตทฺธิ
 ธมฺเมทฺธิ สงฺคหิตํ; โทวเนน วิจารเณน เจทเนน พนฺธเนน

สิพฺพเนน รชเนน กปฺปกรณฺเณ. ปุพฺพกรณํ อิมํหิ สตุตฺทํ
 ฌมฺเมหิ สงฺคหิตํ.

ปจฺจุทฺธารอ กตฺติหิ ฌมฺเมหิ สงฺคหิตอ. ปจฺจุทฺธารอ ตีหิ
 ฌมฺเมหิ สงฺคหิตอ; สงฺฆาภฺยิยา อุตฺตฺราสงฺเคน อนฺตฺรวาสเกน.

อธฺมฺจฺฉานํ กตฺติหิ ฌมฺเมหิ สงฺคหิตํ. อธฺมฺจฺฉานํ ตีหิ ฌมฺเมหิ
 สงฺคหิตํ; สงฺฆาภฺยิยา อุตฺตฺราสงฺเคน อนฺตฺรวาสเกน.

อตุถาโร กตฺติหิ ฌมฺเมหิ สงฺคหิตอ. อตุถาโร เอเกน ฌมฺเมน
 สงฺคหิตอ; วจีเกเพน.

กจินฺสฺส กติ มฺลฺลํ. กติ วตฺถุณิ. กติ ญฺมฺมฺโย. กจินฺสฺส
 เอกํ มฺลํ สงฺโฆ. ตีณิ วตฺถุณิ; สงฺฆาภฺยิยา อุตฺตฺราสงฺโค อนฺตฺรวาสโก.
 จ ญฺมฺมฺโย; โขมํ กปฺปาสิกํ โกเสยฺยํ กมฺพลํ สาณํ ภงฺคํ.

กจินฺสฺส โก อาทิ, กิ มชฺฌเณ, กิ ปรีโยสานํ. กจินฺสฺส
 ปุพฺพกรณํ อาทิ, กิริยา มชฺฌเณ, อตุถาโร ปรีโยสานํ.

[๔๐๙] กติหฺงฺเคหิ สมฺนฺนาคโต ปุคฺคโล อภพฺโพ กจฺฉิ
 อตุถริตฺตุ. กติหฺงฺเคหิ สมฺนฺนาคโต ปุคฺคโล ภพฺโพ กจฺฉิ อตุถริตฺตุ.
 อญฺจหฺงฺเคหิ สมฺนฺนาคโต ปุคฺคโล อภพฺโพ กจฺฉิ อตุถริตฺตุ.
 อญฺจหฺงฺเคหิ สมฺนฺนาคโต ปุคฺคโล ภพฺโพ กจฺฉิ อตุถริตฺตุ. กตเมหิ
 อญฺจหฺงฺเคหิ สมฺนฺนาคโต ปุคฺคโล อภพฺโพ กจฺฉิ อตุถริตฺตุ.
 ปุพฺพกรณํ น ชานาติ, ปจฺจุทฺธารํ น ชานาติ, อธฺมฺจฺฉานํ น
 ชานาติ, อตุถารํ น ชานาติ, มาติกํ น ชานาติ, ปลิโพธํ น
 ชานาติ, อุทฺธารํ น ชานาติ, อาณิสฺสํ น ชานาติ; อิมํหิ
 อญฺจหฺงฺเคหิ สมฺนฺนาคโต ปุคฺคโล อภพฺโพ กจฺฉิ อตุถริตฺตุ. กตเมหิ
 อญฺจหฺงฺเคหิ สมฺนฺนาคโต ปุคฺคโล ภพฺโพ กจฺฉิ อตุถริตฺตุ.

ปุพฺพกรรม ชานาติ, ปจฺจุทฺธาริ ชานาติ, อธิฏฺฐานิ ชานาติ,
 อตฺถาริ ชานาติ, มาติกั ชานาติ, ปลิโพธิ ชานาติ, อุทฺธาริ
 ชานาติ, อานิสฺสั ชานาติ; อิมะหิ อฏฺฐหฺงฺเคหิ สมฺมุนาคโต
 ปุคฺคโล ภพฺโพ กจฺฉิ อตฺถริตฺตํ.

[๔๑๐] กตินํ ปุคฺคลานํ กจฺฉินตฺถารานํ น รุหฺนติ. กตินํ
 ปุคฺคลานํ กจฺฉินตฺถารานํ รุหฺนติ. ตินฺณํ ปุคฺคลานํ กจฺฉินตฺถารานํ น
 รุหฺนติ, ตินฺณํ ปุคฺคลานํ กจฺฉินตฺถารานํ รุหฺนติ. กตเมสํ ตินฺณํ
 ปุคฺคลานํ กจฺฉินตฺถารานํ น รุหฺนติ. นิสฺสํมฺมฺโจ อนุโมทติ, อนุโมทฺทโต
 น วาจํ ภินฺทติ, วาจํ ภินฺทฺทโต น ปริ วิญญาเปติ; อิมํสํ
 ตินฺณํ ปุคฺคลานํ กจฺฉินตฺถารานํ น รุหฺนติ. กตเมสํ ตินฺณํ ปุคฺคลานํ
 กจฺฉินตฺถารานํ รุหฺนติ. สํมฺมฺโจ อนุโมทติ, อนุโมทฺทโต วาจํ ภินฺทติ,
 วาจํ ภินฺทฺทโต ปริ วิญญาเปติ; อิมํสํ ตินฺณํ ปุคฺคลานํ
 กจฺฉินตฺถารานํ รุหฺนติ.

[๔๑๑] กติ กจฺฉินตฺถารานํ น รุหฺนติ. กติ กจฺฉินตฺถารานํ รุหฺนติ.
 ตโย กจฺฉินตฺถารานํ น รุหฺนติ, ตโย กจฺฉินตฺถารานํ รุหฺนติ. กตเม
 ตโย กจฺฉินตฺถารานํ น รุหฺนติ. วตฺถุวิปฺนฺนญฺเจว โหติ กาลวิปฺนฺนญฺจ
 กรณวิปฺนฺนญฺจ; อิมํ ตโย กจฺฉินตฺถารานํ น รุหฺนติ. กตเม ตโย
 กจฺฉินตฺถารานํ รุหฺนติ. วตฺถุสมฺปฺนฺนญฺเจว โหติ กาลสมฺปฺนฺนญฺจ
 กรณสมฺปฺนฺนญฺจ; อิมํ ตโย กจฺฉินตฺถารานํ รุหฺนติ.

๔. กจินาทีชานิตพพิภาโค

[๔๑๒] กจฺฉิ ชานิตพฺพํ, กจฺฉินตฺถาโร ชานิตพฺโพ, กจฺฉินสฺส
 อตฺถารมาโส ชานิตพฺโพ, กจฺฉินสฺส อตฺถารวิปฺตติ ชานิตพฺพา,
 กจฺฉินสฺส อตฺถารสมฺปตติ ชานิตพฺพา, นิमितฺตกมฺมํ ชานิตพฺพํ,

ปริกถา ชานิตพฺพา, กุกุกุตฺตํ ชานิตพฺพํ, สนนฺธิ ชานิตพฺพา, นิสฺสคฺคิยํ ชานิตพฺพํ.

กจินํ ชานิตพฺพนฺติ เตสญฺเฌว ฐมฺมานํ สงฺคโห สมวาโย นามํ นามกมฺมํ นามเชยฺยํ นีรุตฺติ พยญฺชนํ อภิลาโป ยทิตํ กจินนฺติ.

กจินสฺส อตฺถการมาโส ชานิตพฺโพติ วสุสานสฺส ปจฺจิมโสมาโส ชานิตพฺโพ.

กจินสฺส อตฺถการวิปตฺติ ชานิตพฺพาติ จตุวีสตียา อากาเรหิ กจินสฺส อตฺถการวิปตฺติ ชานิตพฺพา.

กจินสฺส อตฺถการสมปตฺติ ชานิตพฺพาติ สตฺตฺรสฺหิ อากาเรหิ กจินสฺส อตฺถการสมปตฺติ ชานิตพฺพา.

นิมิตฺตกมฺมํ ชานิตพฺพนฺติ นิมิตฺตํ กโรติ “อิมินา ทฺสฺเสน กจินํ อตฺถริสฺสามีติ.

ปริกถา ชานิตพฺพาติ ปริกถํ กโรติ “อิมาย ปริกถาย กจินทฺสฺสํ นิพฺพตฺเตสฺสามีติ.

กุกุกุตฺตํ ชานิตพฺพนฺติ อนาทียทานํ ชานิตพฺพํ.

สนนฺธิ ชานิตพฺพาติ เทว สนนฺธิโย ชานิตพฺพา; กรณสนนฺธิ จ นิจยสนนฺธิ จ.”

นิสฺสคฺคิยํ ชานิตพฺพนฺติ กยิรมาเน อรุณํ อุทฺธิยตี.^๒

กจินตฺถาโร ชานิตพฺโพติ สเจ สงฺฆสฺส กจินทฺสฺสํ อุปฺปนฺนํ โหติ, สงฺฆเณ กถํ ปฏิปชฺชิตพฺพํ. อตฺถการเกณ กถํ ปฏิปชฺชิตพฺพํ. อนฺนโมทเกณ กถํ ปฏิปชฺชิตพฺพํ.

[๔๑๓] สงฺเขน ฅตฺตัทฺติเยน กมฺเมน กณินตฺถารกสฺส ภิกฺขุโน ทาทพฺพํ. เตน กณินตฺถารเกน ภิกฺขุณา ตทเหว ฐวิตฺวา วิมชฺชิตฺวา วิจาเรตฺวา จินฺหิตฺวา สิปฺเพตฺวา รชิตฺวา กปฺปํ กตฺวา กณินํ อตฺถริตพฺพํ. สเจ สงฺฆาภฺยิยา กณินํ อตฺถริตฺถกาโม โหติ โปราณิกา สงฺฆาภฺยิ ปจฺจุทฺธริตพฺพา, นวา สงฺฆาภฺยิ อธิฏฺฐาตพฺพา, “อิมาย สงฺฆาภฺยิยา กณินํ อตฺถรามิตี วาจา ภินฺหิตพฺพา. สเจ อุตฺตฺราสงฺเคน กณินํ อตฺถริตฺถกาโม โหติ, โปราณโก อุตฺตฺราสงฺโค ปจฺจุทฺธริตพฺโพ, นโว อุตฺตฺราสงฺโค อธิฏฺฐาตพฺโพ, “อิมินา อุตฺตฺราสงฺเคน กณินํ อตฺถรามิตี วาจา ภินฺหิตพฺพา. สเจ อนฺตรวาสเกน กณินํ อตฺถริตฺถกาโม โหติ, โปราณโก อนฺตรวาสโก ปจฺจุทฺธริตพฺโพ, นโว อนฺตรวาสโก อธิฏฺฐาตพฺโพ, “อิมินา อนฺตรวาสเกน กณินํ อตฺถรามิตี วาจา ภินฺหิตพฺพา. เตน กณินตฺถารเกน ภิกฺขุณา สงฺฆํ อุปสงฺกमितฺวา เอกํสํ อุตฺตฺราสงฺคํ กริตฺวา อณฺชลึ ปคฺคเหตฺวา เอวมสฺส วจนีโย “อตฺถตํ ภนฺเต สงฺฆสฺส กณินํ, ฐมฺมิโก กณินตฺถาโร, อนฺโฆทถาติ. เตหิ อนฺโฆทเกหิ ภิกฺขุหิ เอกํสํ อุตฺตฺราสงฺคํ กริตฺวา อณฺชลึ ปคฺคเหตฺวา เอวมสฺส วจนีโย “อตฺถตํ อาวุโส สงฺฆสฺส กณินํ, ฐมฺมิโก กณินตฺถาโร, อนฺโฆทามาติ. เตน กณินตฺถารเกน ภิกฺขุณา สมฺพหุเล ภิกฺขุ อุปสงฺกमितฺวา เอกํสํ อุตฺตฺราสงฺคํ กริตฺวา อณฺชลึ ปคฺคเหตฺวา เอวมสฺส วจนียา “อตฺถตํ ภนฺเต สงฺฆสฺส กณินํ, ฐมฺมิโก กณินตฺถาโร, อนฺโฆทถาติ. เตหิ อนฺโฆทเกหิ ภิกฺขุหิ เอกํสํ อุตฺตฺราสงฺคํ กริตฺวา อณฺชลึ ปคฺคเหตฺวา เอวมสฺส วจนีโย “อตฺถตํ อาวุโส สงฺฆสฺส กณินํ, ฐมฺมิโก กณินตฺถาโร, อนฺโฆทามาติ. เตน กณินตฺถารเกน ภิกฺขุณา เอกํ ภิกฺขุ อุปสงฺกमितฺวา เอกํสํ อุตฺตฺราสงฺคํ กริตฺวา อณฺชลึ ปคฺคเหตฺวา เอวมสฺส วจนีโย “อตฺถตํ อาวุโส สงฺฆสฺส กณินํ, ฐมฺมิโก

กจินตถาโร, อนุโมทาหิตติ. เตน อนุโมทเกน ภิกขุณา เอกังสํ
 อุตฺตราสงคํ กริตฺวา อญฺชลํ ปคฺคเหตฺวา เอวมสฺส วจนีโย “อตฺถตํ
 อาวุโส สงฺฆสฺส กจัน, ฆมฺมิโก กจินตถาโร, อนุโมทามิตฺติ.

๕. ปุคฺคลสฺเสว กจินตถาโร

[๔๑๔] “สงฺฆเ อจัน อตฺถรติ, คโณ กจัน อตฺถรติ, ปุคฺคโล
 กจัน อตฺถรติ. “น สงฺฆเ กจัน อตฺถรติ, น คโณ กจัน อตฺถรติ,
 ปุคฺคโล กจัน อตฺถรติ. หนฺจ น สงฺฆเ กจัน อตฺถรติ, น คโณ
 กจัน อตฺถรติ, ปุคฺคโล กจัน อตฺถรติ. สงฺฆสฺส อนตฺถตํ โหติ
 กจัน, คณสฺส อนตฺถตํ โหติ กจัน, ปุคฺคลสฺส อตฺถตํ โหติ กจัน.
 “สงฺฆเ ปาติโมกฺขํ อุทฺทิสติ, คโณ ปาติโมกฺขํ อุทฺทิสติ, ปุคฺคโล
 ปาติโมกฺขํ อุทฺทิสติ. “น สงฺฆเ ปาติโมกฺขํ อุทฺทิสติ, น คโณ
 ปาติโมกฺขํ อุทฺทิสติ, ปุคฺคโล ปาติโมกฺขํ อุทฺทิสติ. หนฺจ น
 สงฺฆเ ปาติโมกฺขํ อุทฺทิสติ, น คโณ ปาติโมกฺขํ อุทฺทิสติ, ปุคฺคโล
 ปาติโมกฺขํ อุทฺทิสติ. สงฺฆสฺส อนุทฺทิจฺจํ โหติ ปาติโมกฺขํ, คณสฺส
 อนุทฺทิจฺจํ โหติ ปาติโมกฺขํ, ปุคฺคลสฺส อนุทฺทิจฺจํ โหติ ปาติโมกฺขํ.
 สงฺฆสฺส สามคฺคิยา คณสฺส สามคฺคิยา ปุคฺคลสฺส อุทฺทเสสา
 สงฺฆสฺส อนุทฺทิจฺจํ โหติ ปาติโมกฺขํ, คณสฺส อนุทฺทิจฺจํ โหติ
 ปาติโมกฺขํ, ปุคฺคลสฺส อนุทฺทิจฺจํ โหติ ปาติโมกฺขํ. เอวเมว น
 สงฺฆเ กจัน อตฺถรติ, น คโณ กจัน อตฺถรติ, ปุคฺคโล กจัน
 อตฺถรติ. สงฺฆสฺส อนุโมทนาย คณสฺส อนุโมทนาย ปุคฺคลสฺส
 อตฺถารา สงฺฆสฺส อตฺถตํ โหติ กจัน, คณสฺส อตฺถตํ โหติ กจัน,
 ปุคฺคลสฺส อตฺถตํ โหติ กจันนติ.

๖. ปรีโพรปญหาพยากรณ์

[๔๑๕]

ปกุกมณนติโก กจันฑุทธาโร
 วุตโต อาทิจจพนฺธนา
 เอตมฺจ ตาหํ ปุจฺฉามิ
 กตโม ปลิโพโธ ปจมํ จิตฺตติ.

ปกุกมณนติโก กจันฑุทธาโร
 วุตโต อาทิจจพนฺธนา
 เอตมฺจ ตาหํ วิสฺสชฺชิสฺสํ
 จีวรปลิโพโธ ปจมํ จิตฺตติ.

ตสฺส สห พหิสัมคมนา อาवासปลิโพโธ จิตฺตติ. (๑)

นิฏฺฐานนติโก กจันฑุทธาโร
 วุตโต อาทิจจพนฺธนา
 เอตมฺจ ตาหํ ปุจฺฉามิ
 กตโม ปลิโพโธ ปจมํ จิตฺตติ.

นิฏฺฐานนติโก กจันฑุทธาโร
 วุตโต อาทิจจพนฺธนา
 เอตมฺจ ตาหํ วิสฺสชฺชิสฺสํ
 อาवासปลิโพโธ ปจมํ จิตฺตติ.

จีวเร นิฏฺฐิตเต จีวรปลิโพโธ จิตฺตติ. (๒)

สนฺนิฏฺฐานนติโก กจันฑุทธาโร
 วุตโต อาทิจจพนฺธนา
 เอตมฺจ ตาหํ ปุจฺฉามิ
 กตโม ปลิโพโธ ปจมํ จิตฺตติ.

สนนินฺนุจฺจณนฺตโก กจินฺนุทฺธาโร
 วุตฺโต อาทิจฺจพนฺธนา
 เอตมฺจ ตาหํ วิสฺสชฺชิสฺสํ

เทว ปลิโพธา อปุพฺพํ อจริมํ จินฺนชฺติ. (๓)

นาสนนฺตโก กจินฺนุทฺธาโร
 วุตฺโต อาทิจฺจพนฺธนา
 เอตมฺจ ตาหํ ปุจฺฉามิ
 กตโม ปลิโพธ ปจมํ จินฺนชฺติ.

นาสนนฺตโก กจินฺนุทฺธาโร
 วุตฺโต อาทิจฺจพนฺธนา
 เอตมฺจ ตาหํ วิสฺสชฺชิสฺสํ
 อาวาสปลิโพธ ปจมํ จินฺนชฺติ

จีวเร นญฺเจ จีวรปลิโพธ จินฺนชฺติ. (๔)

สวณนฺตโก กจินฺนุทฺธาโร
 วุตฺโต อาทิจฺจพนฺธนา
 เอตมฺจ ตาหํ ปุจฺฉามิ
 กตโม ปลิโพธ ปจมํ จินฺนชฺติ.

สวณนฺตโก กจินฺนุทฺธาโร
 วุตฺโต อาทิจฺจพนฺธนา
 เอตมฺจ ตาหํ วิสฺสชฺชิสฺสํ
 จีวรปลิโพธ ปจมํ จินฺนชฺติ.

ตสฺส สห สวเนน อาวาสปลิโพธ จินฺนชฺติ. (๕)

อาสาวจฺเจติโก กจฺญุทฺธาโร
 วุตฺโต อาทิจฺจพฺนฺธนา
 เอตญฺจ ตาหํ ปุจฺฉามิ
 กตโม ปลิโพธ ปจฺมํ จิตฺตติ.

อาสาวจฺเจติโก กจฺญุทฺธาโร
 วุตฺโต อาทิจฺจพฺนฺธนา
 เอตญฺจ ตาหํ วิสฺสชฺชิสฺสํ
 อาวาสปลิโพธ ปจฺมํ จิตฺตติ.

จีวรสาวย อุปจฺฉินฺนาย จีวรปลิโพธ จิตฺตติ. (๖)

สีมาติกกฺกนฺติโก^๑ กจฺญุทฺธาโร
 วุตฺโต อาทิจฺจพฺนฺธนา
 เอตญฺจ ตาหํ ปุจฺฉามิ
 กตโม ปลิโพธ ปจฺมํ จิตฺตติ.

สีมาติกกฺกนฺติโก กจฺญุทฺธาโร
 วุตฺโต อาทิจฺจพฺนฺธนา
 เอตญฺจ ตาหํ วิสฺสชฺชิสฺสํ
 จีวรปลิโพธ ปจฺมํ จิตฺตติ.

ตสฺส พหิสีมคตสฺส^๒ อาวาสปลิโพธ จิตฺตติ. (๗)

สหุพฺภาโร กจฺญุทฺธาโร
 วุตฺโต อาทิจฺจพฺนฺธนา

เอตมฺจ ตาหํ ปุจฺฉามิ
กตโม ปลิโพธ ปจฺมํ จิตฺตติ.

สหุพฺภาโร กจินฺทุทฺธาโร
วุตฺโต อาทิจฺจนฺธนา
เอตมฺจ ตาหํ วิสฺสชฺชิสฺสํ

เทว ปลิโพธา อปุพฺพํ อจฺริมํ จิตฺตุนฺตติ. (๘)

[๔๑๖] กติ กจินฺทุทฺธารา สงฺฆาธินา. กติ กจินฺทุทฺธารา
ปุคฺคลาธินา. กติ กจินฺทุทฺธารา เหนว สงฺฆาธินา, น ปุคฺคลาธินา.
เอโก กจินฺทุทฺธาโร สงฺฆาธิโน อนฺตรุพฺภาโร. จตฺตารो กจินฺทุทฺธารา
ปุคฺคลาธินา; ปกฺกมณฺณติโก นิฏฺฏจฺฉานฺณติโก สนฺนิฏฺฏจฺฉานฺณติโก
สีมาติกฺกณฺณติโก. จตฺตารอ กจินฺทุทฺธารา เหนว สงฺฆาธินา, น
ปุคฺคลาธินา; นาสณฺณติโก สวณฺณติโก อาสาวจฺเจติโก สหุพฺภาโร.

กติ กจินฺทุทฺธารา อนฺโตสีมาย อุทฺธรียนฺติ. กติ กจินฺทุทฺธารา
พหิสีมาย อุทฺธรียนฺติ.^๑ กติ กจินฺทุทฺธารา สียา อนฺโตสีมาย
อุทฺธรียนฺติ, สียา พหิสีมาย อุทฺธรียนฺติ. เทว กจินฺทุทฺธารา
อนฺโตสีมาย อุทฺธรียนฺติ; อนฺตรุพฺภาโร สหุพฺภาโร. ตโย กจินฺทุทฺธารา
พหิสีมาย อุทฺธรียนฺติ; ปกฺกมณฺณติโก สวณฺณติโก สีมาติกฺกณฺณติโก.
จตฺตารอ กจินฺทุทฺธารา สียา อนฺโตสีมาย อุทฺธรียนฺติ, สียา
พหิสีมาย อุทฺธรียนฺติ; นิฏฺฏจฺฉานฺณติโก สนฺนิฏฺฏจฺฉานฺณติโก นาสณฺณติโก
อาสาวจฺเจติโก.

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อิ. อุทฺธรียนฺติ, เอมฺปริปี.

กติ กฉินฺทุทธารา เอกุปฺปาทา เอกนิโรธา. กติ กฉินฺทุทธารา
 เอกุปฺปาทา นานานิโรธา. เทว กฉินฺทุทธารา เอกุปฺปาทา เอกนิโรธา;
 อนฺตรุพฺภาโร สหุพฺภาโร. อวเสสา กฉินฺทุทธารา เอกุปฺปาทา
 นานานิโรธาติ.

กฉินเกโท นิฏฺฐิตो.^๑

ตสุตฺตทานํ

กสฺส กินฺติ ปณฺณรส ธมฺมา นิตานเหตุปจฺจยา
 สงฺคหมูลมาที จ อฏฺฐปฺปคฺคสเกทา.
 ตินฺณํ ตโย ชานิตพฺพา อตฺถารอุทฺเทเสน จ
 ปลิโพธาธินา สีมา จ อุปฺปาทนิโรธเณ จาติ.

อุปาติปญจกัม

๑. อนิสฺสิตวคฺโค

[๔๑๗] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตถิยํ วิหฺรติ เชตวเน
อนาถปิณฑิกสฺส อารามे. อถปิ อายสฺมา อุปาติ, เยน ภควา,
เตนุปสงฺกมิ; อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา เอกมนฺตํ
นิสีติ. เอกมนฺตํ นิสินฺโน ปิ อายสฺมา อุปาติ ภควนฺตํ เอตทวโจ
“กตฺติหิ นุ ปิ ภนฺเต อญฺเहेหิ สมฺนฺนาคเตน ภิกฺขุณา ยาวชีวํ
นानิสฺสิตเตน วตฺถพฺพนฺติ.

“ปญฺจหุปาติ อญฺเहेหิ สมฺนฺนาคเตน ภิกฺขุณา ยาวชีวํ นานิสฺสิตเตน
วตฺถพฺพํ. กตฺเมหิ ปญฺจหิ. อุโปสถํ น ชานาติ, อุโปสถกมฺมํ
น ชานาติ, ปาติโมกฺขํ น ชานาติ, ปาติโมกฺขทุทฺเทสํ น ชานาติ,
อุณฺณปญฺจวสุสฺส โหติ; อิมฺเหหิ ปิ อุปาติ ปญฺจหญฺเहेหิ สมฺนฺนาคเตน
ภิกฺขุณา ยาวชีวํ นานิสฺสิตเตน วตฺถพฺพํ. ปญฺจหุปาติ อญฺเहेหิ
สมฺนฺนาคเตน ภิกฺขุณา ยาวชีวํ อนิสฺสิตเตน วตฺถพฺพํ. กตฺเมหิ
ปญฺจหิ. อุโปสถํ ชานาติ, อุโปสถกมฺมํ ชานาติ, ปาติโมกฺขํ
ชานาติ, ปาติโมกฺขทุทฺเทสํ ชานาติ, ปญฺจวสุสฺส วา โหติ
อติเรกปญฺจวสุสฺส วา; อิมฺเหหิ ปิ อุปาติ ปญฺจหญฺเहेหิ สมฺนฺนาคเตน
ภิกฺขุณา ยาวชีวํ อนิสฺสิตเตน วตฺถพฺพํ.

อปเรหิปิ อุปาติ ปญฺจหญฺเहेหิ สมฺนฺนาคเตน ภิกฺขุณา ยาวชีวํ
นानิสฺสิตเตน วตฺถพฺพํ. กตฺเมหิ ปญฺจหิ. ปวารณํ น ชานาติ,
ปวารณกมฺม^๑ น ชานาติ, ปาติโมกฺขํ น ชานาติ, ปาติโมกฺขทุทฺเทสํ

^๑ อ. ปวารณกมฺม, เอมฺมปริปิ.

น ชานาติ, อุณฺณปญฺจวสุสฺส โหติ; อิมฺเหติ โข อุปาลิ ปญฺจหฺงฺเคหิ
 สมนฺนาคเตน ภิกฺขุณา ยาวชฺฉิ นานิสฺสิตเตน วตฺถพฺพํ. ปญฺจหฺอุปาลิ
 อํเคหิ สมนฺนาคเตน ภิกฺขุณา ยาวชฺฉิ อนิสฺสิตเตน วตฺถพฺพํ.
 กตเมหิ ปญฺจหิ. ปวารณํ ชานาติ, ปวารณากมฺมํ ชานาติ,
 ปาติโมกฺขํ ชานาติ, ปาฏิโมกฺขทฺทฺทฺสํ ชานาติ, ปญฺจวสุสฺส วา โหติ
 อติเรกปญฺจวสุสฺส วา; อิมฺเหติ โข อุปาลิ ปญฺจหฺงฺเคหิ สมนฺนาคเตน
 ภิกฺขุณา ยาวชฺฉิ อนิสฺสิตเตน วตฺถพฺพํ.

อปเรหิปี อุปาลิ ปญฺจหฺงฺเคหิ สมนฺนาคเตน ภิกฺขุณา ยาวชฺฉิ
 นานิสฺสิตเตน วตฺถพฺพํ. กตเมหิ ปญฺจหิ. อาปตฺตานาปตฺตี น
 ชานาติ, ลหุภคฺคํ อาปตฺตี น ชานาติ, สวเสสํ สวเสสํ
 อาปตฺตี น ชานาติ, ทฏฺฐจฺจุลฺลาทฏฺฐจฺจุลฺลํ อาปตฺตี น ชานาติ, อุณ-
 ฺณปญฺจวสุสฺส โหติ; อิมฺเหติ โข อุปาลิ ปญฺจหฺงฺเคหิ สมนฺนาคเตน
 ภิกฺขุณา ยาวชฺฉิ นานิสฺสิตเตน วตฺถพฺพํ. ปญฺจหฺอุปาลิ อํเคหิ
 สมนฺนาคเตน ภิกฺขุณา ยาวชฺฉิ อนิสฺสิตเตน วตฺถพฺพํ. กตเมหิ
 ปญฺจหิ. อาปตฺตา-นาปตฺตี ชานาติ, ลหุภคฺคํ อาปตฺตี ชานาติ,
 สวเสสํ สวเสสํ อาปตฺตี ชานาติ, ทฏฺฐจฺจุลฺลาทฏฺฐจฺจุลฺลํ อาปตฺตี
 ชานาติ, ปญฺจวสุสฺส วา โหติ อติเรกปญฺจวสุสฺส วา; อิมฺเหติ โข
 อุปาลิ อุปาลิ ปญฺจหฺงฺเคหิ สมนฺนาคเตน ภิกฺขุณา ยาวชฺฉิ
 อนิสฺสิตเตน วตฺถพฺพนฺติ.^๑

[๔๑๘] “กตฺติหิ นฺ โข ภนฺเต อํเคหิ สมนฺนาคเตน ภิกฺขุณา
 น อุปสมฺปาเทตพฺพํ, น นิสฺสโย ทาทพฺโป, น สามเณโร
 อุปฏฺฐาเปตพฺโปติ.

^๑ ส.,ฉ.,เท. อิตฺติสทฺโท น ทิสฺสติ.

“ปญฺจหุปาติ อญฺเฑหิ สมนุํนาคเตน ภิกฺขุณา น อุปสมฺปาเทตพฺพํ,
 น นิสฺสโย ทาทพฺโพ, น สามเณโร อุปฺภฺจจาเปตพฺโพ. กตเมหิ
 ปญฺจหิ. น ปฏฺวิพล โหติ อนฺเตवासึ วา สทฺธิวิหารึ วา คิลานํ
 อุปฺภฺจจตุํ วา อุปฺภฺจจาเปตุํ วา, []^๑ อนภฺริตึ^๒ วูปกาเสตุํ วา
 วูปกาสาเปตุํ วา, อุปฺปนฺนํ กุกฺกุกฺจํ ฐมฺมโต วิโนเทตุํ^๓ วา
 วิโนทาเปตุํ วา,^๓ อภฺริฐมฺเม วิเนตุํ, อภฺริวินเย วิเนตุํ; อิมะหิ โข
 อุปาติ ปญฺจหุํเฑหิ สมนุํนาคเตน ภิกฺขุณา น อุปสมฺปาเทตพฺพํ,
 น นิสฺสโย ทาทพฺโพ, น สามเณโร อุปฺภฺจจาเปตพฺโพ. ปญฺจหุปาติ
 อญฺเฑหิ สมนุํนาคเตน ภิกฺขุณา อุปสมฺปาเทตพฺพํ, นิสฺสโย ทาทพฺโพ,
 สามเณโร อุปฺภฺจจาเปตพฺโพ. กตเมหิ ปญฺจหิ. ปฏฺวิพล โหติ
 อนฺเตवासึ วา สทฺธิวิหารึ วา คิลานํ อุปฺภฺจจตุํ วา อุปฺภฺจจาเปตุํ
 วา, อนภฺริตึ วูปกาเสตุํ วา วูปกาสาเปตุํ วา, อุปฺปนฺนํ กุกฺกุกฺจํ
 ฐมฺมโต วิโนเทตุํ วา วิโนทาเปตุํ วา, อภฺริฐมฺเม วิเนตุํ, อภฺริวินเย
 วิเนตุํ; อิมะหิ โข อุปาติ ปญฺจหุํเฑหิ สมนุํนาคเตน ภิกฺขุณา
 อุปสมฺปาเทตพฺพํ, นิสฺสโย ทาทพฺโพ, สามเณโร อุปฺภฺจจาเปตพฺโพ.

อปเรหิปี อุปาติ ปญฺจหุํเฑหิ สมนุํนาคเตน ภิกฺขุณา น
 อุปสมฺปาเทตพฺพํ, น นิสฺสโย ทาทพฺโพ, น สามเณโร
 อุปฺภฺจจาเปตพฺโพ. กตเมหิ ปญฺจหิ. น ปฏฺวิพล โหติ อนฺเตवासึ
 วา สทฺธิวิหารึ วา อภฺริสมาจาริกาย ลิกฺขาย ลิกฺขาเปตุํ,
 อาทิพฺรหฺมจฺริยกาย^๔ ลิกฺขาย วิเนตุํ, อธิสึเล วิเนตุํ, อธิจิตฺเต

^๑ อธิ. เอตฺถนฺตเร อุปฺปนฺนํติ อญฺ ปาโจ ทิสฺสติ.

^{๓-๓} สึ.,ฉ.,เท. อิมะ ปาจา น ทิสฺสนฺติ, เอมฺปฺริปี.

อิ. อาทิพฺรหฺมจฺริยิกาย, เอมฺปฺริปี.

^๒ สึ.,ฉ.,เท. อนภฺริตํ, เอมฺปฺริปี.

^๔ สึ.,ฉ.,เท. อาทิพฺรหฺมจฺริยิกาย,

วิเนตฺ, อธิปณฺณาย วิเนตฺ; อิมเหติ โข อุปาลิ ปณฺจหฺงฺเคหิ
สมนฺนาคเตน ภิกฺขุณา น อุปสมฺปาเทตพฺพํ, น นิสฺสโย ทาทพฺโพ,
น สามเณโร อุปฺภจฺจาเปตพฺโพ. ปณฺจหฺอุปาลิ อํงฺเคหิ สมนฺนาคเตน
ภิกฺขุณา อุปสมฺปาเทตพฺพํ, นิสฺสโย ทาทพฺโพ, สามเณโร
อุปฺภจฺจาเปตพฺโพ. กตเมหิ ปณฺจหิ. ปฏฺวิพลฺ โหติ อนฺเตวาสี วา
สทฺธิวิหารี วา อภิสมาจาริกาย สิกฺขาย สิกฺขาเปตฺ, อาทิพฺรหฺม-
จฺริยกาย สิกฺขาย วิเนตฺ, อธิสฺสีเล วิเนตฺ, อธิจิตฺเต วิเนตฺ,
อธิปณฺณาย วิเนตฺ. อิมเหติ โข อุปาลิ ปณฺจหฺงฺเคหิ สมนฺนาคเตน
ภิกฺขุณา อุปสมฺปาเทตพฺพํ, นิสฺสโย ทาทพฺโพ, สามเณโร
อุปฺภจฺจาเปตพฺโพติ.

[๔๑๙] “กตฺติ^๑ นฺ โข ภนฺเต อํงฺเคหิ สมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน
กมฺมํ กาทพฺพนฺติ.

“ปณฺจหฺอุปาลิ อํงฺเคหิ สมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน กมฺมํ กาทพฺพํ.
กตเมหิ ปณฺจหิ. อลชฺชํ จ โหติ พาลํ จ อปฺกตตฺโต จ,
มิจฺฉาทิฏฺฐิกโก จ โหติ, อาชีววิปฺนโน จ; อิมเหติ โข อุปาลิ
ปณฺจหฺงฺเคหิ สมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน กมฺมํ กาทพฺพํ.

อปเรหิปี อุปาลิ ปณฺจหฺงฺเคหิ สมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน กมฺมํ
กาทพฺพํ. กตเมหิ ปณฺจหิ. อธิสฺสีเล สิลวิปฺนโน โหติ, อชฺฉาจาเร
อาจารวิปฺนโน โหติ, อติทิฏฺฐิยา ทิฏฺฐิวิปฺนโน โหติ, มิจฺฉาทิฏฺฐิกโก
จ โหติ, อาชีววิปฺนโน จ; อิมเหติ โข อุปาลิ ปณฺจหฺงฺเคหิ
สมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน กมฺมํ กาทพฺพํ.

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ อ. กตฺติ, เอมฺปริปี.

อปเรหิปี อุปาติ ปญฺหํเหติ สมฺนํนาตตสฺส ภิกฺขุโน กมฺมํ
 กาทพฺพํ. กตเมหิ ปญฺจหิ. กายิเกน ทเวณ สมฺนํนาตโต โหติ,
 วาจสิเกน ทเวณ สมฺนํนาตโต โหติ, กายิกวาจสิเกน ทเวณ
 สมฺนํนาตโต โหติ, มิจฺฉาทิฏฺฐิโก จ โหติ, อาชีววิปฺนโน จ;
 อิเมหิ โข อุปาติ ปญฺหํเหติ สมฺนํนาตตสฺส ภิกฺขุโน กมฺมํ
 กาทพฺพํ.

อปเรหิปี อุปาติ ปญฺหํเหติ สมฺนํนาตตสฺส ภิกฺขุโน กมฺมํ
 กาทพฺพํ. กตเมหิ ปญฺจหิ. กายิเกน อนาจาเรน สมฺนํนาตโต
 โหติ, วาจสิเกน อนาจาเรน สมฺนํนาตโต โหติ, กายิกวาจสิเกน
 อนาจาเรน สมฺนํนาตโต โหติ, มิจฺฉาทิฏฺฐิโก จ โหติ, อาชีว-
 วิปฺนโน จ; อิเมหิ โข อุปาติ ปญฺหํเหติ สมฺนํนาตตสฺส
 ภิกฺขุโน กมฺมํ กาทพฺพํ.

อปเรหิปี อุปาติ ปญฺหํเหติ สมฺนํนาตตสฺส ภิกฺขุโน กมฺมํ
 กาทพฺพํ. กตเมหิ ปญฺจหิ. กายิเกน อุปฺปมาติเกน สมฺนํนาตโต
 โหติ, วาจสิเกน อุปฺปมาติเกน สมฺนํนาตโต โหติ, กายิกวาจสิเกน
 อุปฺปมาติเกน สมฺนํนาตโต โหติ, มิจฺฉาทิฏฺฐิโก จ โหติ, อาชีว-
 วิปฺนโน จ; อิเมหิ โข อุปาติ ปญฺหํเหติ สมฺนํนาตตสฺส
 ภิกฺขุโน กมฺมํ กาทพฺพํ.

อปเรหิปี อุปาติ ปญฺหํเหติ สมฺนํนาตตสฺส ภิกฺขุโน กมฺมํ
 กาทพฺพํ. กตเมหิ ปญฺจหิ. กายิเกน มิจฺฉาชีเวณ สมฺนํนาตโต
 โหติ, วาจสิเกน มิจฺฉาชีเวณ สมฺนํนาตโต โหติ, กายิกวาจสิเกน
 มิจฺฉาชีเวณ สมฺนํนาตโต โหติ, มิจฺฉาทิฏฺฐิโก จ โหติ, อาชีว-
 วิปฺนโน จ; อิเมหิ โข อุปาติ ปญฺหํเหติ สมฺนํนาตตสฺส
 ภิกฺขุโน กมฺมํ กาทพฺพํ.

อปเรหิปี อุปาลิ ปณฺจหฺงฺเคหิ สมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน กมฺมํ
 กาทพฺพํ. กตเมหิ ปณฺจหิ. อาปตฺตํ อาปนฺโน กมฺมกโต
 อุปสมฺปาเทติ, นิสฺสยํ เทติ, สามเณรํ อุปฺภฺจจาเปติ, ภิกฺขุโนวาทก-
 สมฺมตํ สาทียติ, สมฺมโตปิ ภิกฺขุณิโย โอวาทติ. อิมะหิ โข อุปาลิ
 ปณฺจหฺงฺเคหิ สมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน กมฺมํ กาทพฺพํ.

อปเรหิปี อุปาลิ ปณฺจหฺงฺเคหิ สมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน กมฺมํ
 กาทพฺพํ. กตเมหิ ปณฺจหิ. ยาย อาปตฺตํ ยาย สงฺเขน กมฺมํ กตํ
 โหติ, ตํ อาปตฺตํ อาปชฺชติ, อญฺญํ วา ตาทิสิกํ, ตโต วา
 ปาปิภฺจตรํ, กมฺมํ ครหติ, กมฺมิเก ครหติ; อิมะหิ โข อุปาลิ
 ปณฺจหฺงฺเคหิ สมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน กมฺมํ กาทพฺพํ.

อปเรหิปี อุปาลิ ปณฺจหฺงฺเคหิ สมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน กมฺมํ
 กาทพฺพํ. กตเมหิ ปณฺจหิ. พุทฺธสฺส อวณฺณํ ภาสติ, ฐมฺมสฺส
 อวณฺณํ ภาสติ, สงฺฆสฺส อวณฺณํ ภาสติ, มิจฺฉาทิภฺจโก จ โหติ,
 อาชีววิปนฺโน จ; อิมะหิ โข อุปาลิ ปณฺจหฺงฺเคหิ สมนฺนาคตสฺส
 ภิกฺขุโน กมฺมํ กาทพฺพนฺติ.

อนิสฺสิตวคฺโค นิภฺจจิโต ปจฺจโม.

ตสฺสทุทฺธานํ

อุโปสถํ ปวารณํ
 อภิสมาจารลชฺชํ จ

อาปตฺตํ จ คิลานกํ
 อธิสฺสทเวณ จ.

อนาจารํ อุปฺมาติ
 ยาย อาปตฺตํ ยาย พุทฺธสฺส

มิจฺฉา อาปตฺตํ เมว จ
 ปจฺจโม วคฺคสงฺคโหติ.

๒. นปฺปฏิปฺปสฺสมณนวกุโ

[๔๒๐] “กตฺติหิ นุ โข ภนฺเต อญฺเฑหิ สมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน
กมฺมํ น ปฏฺฏิปฺปสฺสมณนวกุโ.

“ปญฺจหุปาติ อญฺเฑหิ สมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน กมฺมํ น
ปฏฺฏิปฺปสฺสมณนวกุโ. กตฺเมหิ ปญฺจหิ. อาปตฺตํ อาปนฺโน กมฺมกโต
อุปสมฺปาเทติ, นิสฺสยํ เทติ, สามเณรํ อุปฏฺฐจาเปติ, ภิกฺขุโนวาทก-
สมฺมตํ สาทียติ, สมนฺโตปิ ภิกฺขุโนโย โอวาทติ; อิมฺเหติ โข อุปาติ
ปญฺจหุเฑหิ สมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน กมฺมํ น ปฏฺฏิปฺปสฺสมณนวกุโ.

อปเรหิปี อุปาติ ปญฺจหุเฑหิ สมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน กมฺมํ
น ปฏฺฏิปฺปสฺสมณนวกุโ. กตฺเมหิ ปญฺจหิ. ยาย อาปตฺตํ ยาย สงฺเขน
กมฺมํ กตํ โหติ, ตํ อาปตฺตํ อาปชฺชติ, อญฺญํ วา ตาทิสํ, ตโต
วา ปาปิฏฺฐจตรํ, กมฺมํ ครหติ, กมฺมิเก ครหติ; อิมฺเหติ โข อุปาติ
ปญฺจหุเฑหิ สมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน กมฺมํ น ปฏฺฏิปฺปสฺสมณนวกุโ.

อปเรหิปี อุปาติ ปญฺจหุเฑหิ สมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน กมฺมํ
น ปฏฺฏิปฺปสฺสมณนวกุโ. กตฺเมหิ ปญฺจหิ. พุทฺธสฺส อวณฺณํ ภาสติ,
ธมฺมสฺส อวณฺณํ ภาสติ, สงฺฆสฺส อวณฺณํ ภาสติ, มิจฺฉาทิฏฺฐิโก
จ โหติ, อาชีววิปนฺโน จ; อิมฺเหติ โข อุปาติ ปญฺจหุเฑหิ
สมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน กมฺมํ น ปฏฺฏิปฺปสฺสมณนวกุโ.

อปเรหิปี อุปาติ ปญฺจหุเฑหิ สมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน กมฺมํ
น ปฏฺฏิปฺปสฺสมณนวกุโ. กตฺเมหิ ปญฺจหิ. อลชฺชํ จ โหติ, พาโล
จ, อปกตตโต จ, โอมททการโก จ โหติ วตฺเตสฺส, ลิกฺขาย จ
น ปริปริการี; อิมฺเหติ โข อุปาติ ปญฺจหุเฑหิ สมนฺนาคตสฺส
ภิกฺขุโน กมฺมํ น ปฏฺฏิปฺปสฺสมณนวกุโ.

[๔๒๑] “สงคามาวจเรณ ภนเต ภิกขุณา สงฆํ อุปสงกมณฺเตน กติ ฌมฺเม อชฺฌตฺตํ อุปฏฺฐาเปตฺวา สงฺโฆ อุปสงกमितฺตพฺโพติ.”

“สงคามาวจเรณูปาลิ ภิกขุณา สงฆํ อุปสงกมณฺเตน ปณจ ฌมฺเม อชฺฌตฺตํ อุปฏฺฐาเปตฺวา สงฺโฆ อุปสงกमितฺตพฺโ. กตเม ปณจ. สงคามาวจเรณูปาลิ ภิกขุณา สงฆํ อุปสงกมณฺเตน นิจฺจิตฺเตน สงฺโฆ อุปสงกमितฺตพฺโ, รโฆหรณสเมน จิตฺเตน, อาสนกฺุสเลน ภวิตพฺพํ นิสชฺชกฺุสเลน, เถเร ภิกขุ อนุปชชฺชณฺเตน นเว ภิกขุ อาสเนน อปฺปฏิพาหนฺเตน ยถาปฏฺฐิรूपे อาสเน นิสีทิตพฺพํ, อนานากถิเกน ภวิตพฺพํ อตฺริจฺฉานกถิเกน, สามํ วั ฌมฺโฆ ภาสิตพฺโ, ปโร วั อชฺฌเมสิตพฺโ, อริโย วั ตฺถุณฺหิภาโว นาติมณฺณิตพฺโ, สเจ อุปาลิ สงฺโฆ สมคฺคกรณียานิ กมฺมานิ กโรติ, ตตฺร เจ อุปาลิ ภิกขุโน นกฺขมติ, อปี ทิฏฺฐาวิกมมํ กตฺวา อุปेतพฺพา สามคฺคี. ตํ กิสฺส เหตุ. มาหํ สงฺเขน นานตฺโต อสฺสนฺติ. สงคามาวจเรณูปาลิ ภิกขุณา สงฆํ อุปสงกมณฺเตน อิมे ปณจ ฌมฺเม อชฺฌตฺตํ อุปฏฺฐาเปตฺวา สงฺโฆ อุปสงกमितฺตพฺโพติ.

[๔๒๒] “กติหิ นุ โข ภนเต องฺเคหิ สมณฺหาคโต ภิกขุ สงฺเข โวหรนฺโต พหุชฺชากนฺโต จ โหติ พหุชฺชามนาโป จ พหุชฺชนารุจฺจิตฺโต จาติ.

“ปณจหูปาลิ องฺเคหิ สมณฺหาคโต ภิกขุ สงฺเข โวหรนฺโต พหุชฺชากนฺโต จ โหติ พหุชฺชามนาโป จ พหุชฺชนารุจฺจิตฺโต จ. กตเมหิ ปณจหิ. อสฺสิตมฺนฺตี จ โหติ, นิสฺสิตชปฺปี จ, น จ

ภาสานุสนธิกุสโล โหติ, น ยถาธมฺเม ยถาวินเย ยถापตฺติยา
 โจเตตา โหติ, น ยถาธมฺเม ยถาวินเย ยถापตฺติยา กาเรตา
 โหติ; อิมेहि โข อุปาสิ ปญฺจหฺงฺเคहि สมนฺนาโคโต ภิกฺขุ สงฺฆे
 वोหฺรนฺโต พหุชนากนฺโต จ โหติ พหุชนามนาโป จ พหุชนารุจิโต
 จ. ปญฺจहुปาสิ อํเคहि สมนฺนาโคโต ภิกฺขุ สงฺฆे वोหฺรนฺโต
 พหุชนกนฺโต จ โหติ พหุชนมनाโป จ พหุชนรุจิโต จ. กตमेहि
 ปญฺจहि. น อุตฺตมมฺนํตี จ โหติ, น นิสฺสิตชปปี จ, ภาสานุสนธิ-
 กุสโล จ โหติ, ยถาธมฺเม ยถาวินเย ยถापตฺติยา โจเตตา โหติ,
 ยถาธมฺเม ยถาวินเย ยถापตฺติยา กาเรตา โหติ; อิมेहि โข
 อุปาสิ ปญฺจหฺงฺเคहि สมนฺนาโคโต ภิกฺขุ สงฺฆे वोหฺรนฺโต
 พหุชนกนฺโต จ โหติ พหุชนมनाโป จ พหุชนรุจิโต จ.

อปเรธิปิ อุปาสิ ปญฺจหฺงฺเคहि สมนฺนาโคโต ภิกฺขุ สงฺฆे
 वोหฺรนฺโต พหุชนากนฺโต จ โหติ พหุชนามนาโป จ พหุชนารุจิโต
 จ. กตमेहि ปญฺจहि. อุตฺตสาเทตา โหติ, อปฺสาเทตา โหติ, อธมฺมํ
 คณฺหาติ, ธมฺมํ ปฏฺวิพาหติ, สมฺผญฺจ พหุํ ภาสตี; อิมेहि โข
 อุปาสิ ปญฺจหฺงฺเคहि สมนฺนาโคโต ภิกฺขุ สงฺฆे वोหฺรนฺโต
 พหุชนากนฺโต จ โหติ พหุชนามนาโป จ พหุชนารุจิโต จ.
 ปญฺจहुปาสิ อํเคहि สมนฺนาโคโต ภิกฺขุ สงฺฆे वोหฺรนฺโต
 พหุชนกนฺโต จ โหติ พหุชนมनाโป จ พหุชนรุจิโต จ. กตमेहि
 ปญฺจहि. น อุตฺตสาเทตา โหติ, น อปฺสาเทตา โหติ, ธมฺมํ คณฺหาติ,
 อธมฺมํ ปฏฺวิพาหติ, สมฺผญฺจ น พหุํ ภาสตี; อิมेहि โข อุปาสิ
 ปญฺจหฺงฺเคहि สมนฺนาโคโต ภิกฺขุ สงฺฆे वोหฺรนฺโต พหุชนกนฺโต จ
 โหติ พหุชนมनाโป จ พหุชนรุจิโต จ.

อปเรหิปี อุปาลิ ปณจหฺงเคหิ สมนฺนาคโต ภิกฺขุ สงฺฆเ
 ไวหรนฺโต พหุชนากนฺโต จ โหติ พหุชนามนาโป จ พหุชนารุจิโต
 จ. กตเมหิ ปณจหิ. ปสยฺห วตฺตา^๑ โหติ, อโนกาสกมฺมํ การาเปตฺวา
 วตฺตา โหติ, น ยถาธมฺเม ยถาวินเย ยถาปตฺติยา โจเทตา โหติ,
 น ยถาธมฺเม ยถาวินเย ยถาปตฺติยา กาเรตา โหติ, น ยถาทีฏฺฐิยา
 พุยาเกตา โหติ; อิมะหิ โข อุปาลิ ปณจหฺงเคหิ สมนฺนาคโต ภิกฺขุ
 สงฺฆเ ไวหรนฺโต พหุชนากนฺโต จ โหติ พหุชนามนาโป จ
 พหุชนารุจิโต จ. ปณจหฺอุปาลิ องฺเคหิ สมนฺนาคโต ภิกฺขุ สงฺฆเ
 ไวหรนฺโต พหุชนกนฺโต จ โหติ พหุชนมนาโป จ พหุชนรุจิโต
 จ. กตเมหิ ปณจหิ. น ปสยฺห วตฺตา โหติ, โอกาสกมฺมํ
 การาเปตฺวา วตฺตา โหติ, ยถาธมฺเม ยถาวินเย ยถาปตฺติยา
 โจเทตา โหติ, ยถาธมฺเม ยถาวินเย ยถาปตฺติยา กาเรตา โหติ,
 ยถาทีฏฺฐิยา พุยาเกตา โหติ; อิมะหิ โข อุปาลิ ปณจหฺงเคหิ
 สมนฺนาคโต ภิกฺขุ สงฺฆเ ไวหรนฺโต พหุชนกนฺโต จ โหติ
 พหุชนมนาโป จ พหุชนรุจิโต จาติ.

[๔๒๓] “กติ นฺ โข ภนฺเต อานิสฺสา วินยปริยตฺติยาติ.
 “ปณจิมะ อุปาลิ อานิสฺสา วินยปริยตฺติยา. กตเม ปณจ. อตฺตโน
 สิลกฺขนฺโต สุกฺตโต โหติ สุรกฺขิโต, กุกฺกัจจปกตานิ ปฏิสรณํ
 โหติ, วิสารโท สงฺฆมชฺเฌ ไวหรติ, ปจฺจตฺติเก สหธมฺเมน
 สุนิคุคฺคิหิตํ นิคุคฺคณฺหาติ, สทฺธมฺมฏฺฐิติยา ปฏิปนฺโน โหติ; อิมะ โข
 อุปาลิ ปณจानิสฺสา วินยปริยตฺติยาติ.

นปปฏิปปสสมภนาคโค นิฏฺฐิตโต ทฺติโย.

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ไป.,ส.,ณ.,เท.,อิ. ปสยฺห ปวตฺตา, เอวมฺปริปี.

ตสุตฺตทานํ

อาปนโน ยาย วรรณญจ อลชฺชี่ สงฺคาเมน จ
 อฺสุสิตา อฺสุสาเทตา จ ปสยฺห ปริยตฺติยาติ.

๓. โวหารวคฺโค

[๔๒๔] “กตฺติหิ นุ โข ภนฺเต องฺเคหิ สมนฺนาคเตน ภิกฺขุณา
 สงฺเข น โวหริตพฺพนติ.

“ปญฺจหุปาติ องฺเคหิ สมนฺนาคเตน ภิกฺขุณา สงฺเข น
 โวหริตพฺพ. กตฺเมหิ ปญฺจหิ. อาปตฺตี น ชานาติ, อาปตฺติสมฺภูจฺจํ
 น ชานาติ, อาปตฺติยา ปโยคํ น ชานาติ, อาปตฺติยา รูปสมํ
 น ชานาติ, น อาปตฺติยา วินิจฺฉยกุสโล โหติ; อิมฺเหิ โข
 อฺปาติ ปญฺจหฺงเคหิ สมนฺนาคเตน ภิกฺขุณา สงฺเข น โวหริตพฺพ.
 ปญฺจหุปาติ องฺเคหิ สมนฺนาคเตน ภิกฺขุณา สงฺเข โวหริตพฺพ.
 กตฺเมหิ ปญฺจหิ. อาปตฺตี ชานาติ, อาปตฺติสมฺภูจฺจํ ชานาติ,
 อาปตฺติยา ปโยคํ ชานาติ, อาปตฺติยา รูปสมํ ชานาติ,
 อาปตฺติยา วินิจฺฉยกุสโล โหติ; อิมฺเหิ โข อฺปาติ ปญฺจหฺงเคหิ
 สมนฺนาคเตน ภิกฺขุณา สงฺเข โวหริตพฺพ.

อปเรหิปี อฺปาติ ปญฺจหฺงเคหิ สมนฺนาคเตน ภิกฺขุณา สงฺเข
 น โวหริตพฺพ. กตฺเมหิ ปญฺจหิ. อธิกรณํ น ชานาติ,
 อธิกรณสมฺภูจฺจํ น ชานาติ, อธิกรณสฺส ปโยคํ น ชานาติ,
 อธิกรณสฺส รูปสมํ น ชานาติ, น อธิกรณสฺส วินิจฺฉยกุสโล
 โหติ; อิมฺเหิ โข อฺปาติ ปญฺจหฺงเคหิ สมนฺนาคเตน ภิกฺขุณา

สงฺฆเ น ไวหริตพฺพํ. ปญฺจหุปาลิ อํเเคหิ สมนฺนาคเตน ภิกฺขุณา
สงฺฆเ ไวหริตพฺพํ. กตเมหิ ปญฺจหิ. อธิกรณํ ชานาติ, อธิกรณ-
สมุฏฺฐานํ ชานาติ, อธิกรณสฺส ปโยคํ ชานาติ, อธิกรณสฺส วูปสมํ
ชานาติ, อธิกรณสฺส วิจิณฺญกฺุสโล โหติ; อิมะหิ โข อุปาลิ
ปญฺจหํเเคหิ สมนฺนาคเตน ภิกฺขุณา สงฺฆเ ไวหริตพฺพํ.

อปเรหิปี อุปาลิ ปญฺจหํเเคหิ สมนฺนาคเตน ภิกฺขุณา สงฺฆเ
น ไวหริตพฺพํ. กตเมหิ ปญฺจหิ. ปสยฺห วตฺตา โหติ, อโนกาส-
กมฺมํ การาเปตฺวา วตฺตา โหติ, ยถาธมฺเม ยถาวินเย ยถาปตฺติยา
โจเทตา โหติ, น ยถาธมฺเม ยถาวินเย ยถาปตฺติยา กาเรตา
โหติ, น ยถาภิฏฺฐิยา พฺยากตา โหติ; อิมะหิ โข อุปาลิ
ปญฺจหํเเคหิ สมนฺนาคเตน ภิกฺขุณา สงฺฆเ น ไวหริตพฺพํ.
ปญฺจหุปาลิ อํเเคหิ สมนฺนาคเตน ภิกฺขุณา สงฺฆเ ไวหริตพฺพํ.
กตเมหิ ปญฺจหิ. น ปสยฺห วตฺตา โหติ, โอภาสกมฺมํ การาเปตฺวา
วตฺตา โหติ, ยถาธมฺเม ยถาวินเย ยถาปตฺติยา โจเทตา โหติ,
ยถาธมฺเม ยถาวินเย ยถาปตฺติยา กาเรตา โหติ, ยถาภิฏฺฐิยา
พฺยากตา โหติ; อิมะหิ โข อุปาลิ ปญฺจหํเเคหิ สมนฺนาคเตน
ภิกฺขุณา สงฺฆเ ไวหริตพฺพํ.

อปเรหิปี อุปาลิ ปญฺจหํเเคหิ สมนฺนาคเตน ภิกฺขุณา สงฺฆเ
น ไวหริตพฺพํ. กตเมหิ ปญฺจหิ. อาปตฺตานาปตฺติ น ชานาติ,
ลหุภคฺคํ อาปตฺติ น ชานาติ, สาวเสสํ นวเสสํ อาปตฺติ น
ชานาติ, ทุฏฺฐลฺลาทุฏฺฐลฺลํ อาปตฺติ น ชานาติ, สปปฏิกมฺมอปฺปฏิกมฺมํ
อาปตฺติ น ชานาติ; อิมะหิ โข อุปาลิ ปญฺจหํเเคหิ สมนฺนาคเตน
ภิกฺขุณา สงฺฆเ น ไวหริตพฺพํ. ปญฺจหุปาลิ อํเเคหิ สมนฺนาคเตน
ภิกฺขุณา สงฺฆเ ไวหริตพฺพํ. กตเมหิ ปญฺจหิ. อาปตฺตานาปตฺติ

ชานาติ, ลหุกครุกัม อาปตติ ชานาติ, สาวเสसानวเสส อาปตติ
 ชานาติ, ทุฏฐจุลลาทุฏฐจุลล อาปตติ ชานาติ, สปปฏิกมมอปฏิกมมัม
 อาปตติ ชานาติ; อิมะหิ โข อุปาติ ปญจหังคะหิ สมณนาคเตน
 ภิกขุณา สงฺฆะ โวหริตพพัม.

อปเรหิปี อุปาติ ปญจหังคะหิ สมณนาคเตน ภิกขุณา สงฺฆะ
 น โวหริตพพัม. กตมะหิ ปญจหิ. กมมัม น ชานาติ, กมมสฺส กรณัม
 น ชานาติ, กมมสฺส วตถุ น ชานาติ, กมมสฺส วตถุ น ชานาติ,
 กมมสฺส รูปสมัม น ชานาติ; อิมะหิ โข อุปาติ ปญจหังคะหิ
 สมณนาคเตน ภิกขุณา สงฺฆะ น โวหริตพพัม. ปญจหุปาติ อังคะหิ
 สมณนาคเตน ภิกขุณา สงฺฆะ โวหริตพพัม. กตมะหิ ปญจหิ. กมมัม
 ชานาติ, กมมสฺส กรณัม ชานาติ, กมมสฺส วตถุ ชานาติ, กมมสฺส
 วตถุ ชานาติ, กมมสฺส รูปสมัม ชานาติ; อิมะหิ โข อุปาติ
 ปญจหังคะหิ สมณนาคเตน ภิกขุณา สงฺฆะ โวหริตพพัม.

อปเรหิปี อุปาติ ปญจหังคะหิ สมณนาคเตน ภิกขุณา สงฺฆะ
 น โวหริตพพัม. กตมะหิ ปญจหิ. วตถุ น ชานาติ, นิทานัม น
 ชานาติ, ปญญตติ น ชานาติ, ปทปจฺจามภฺจัม^๑ น ชานาติ,
 อนุสนฺธิวจนปถัม น ชานาติ; อิมะหิ โข อุปาติ ปญจหังคะหิ
 สมณนาคเตน ภิกขุณา สงฺฆะ น โวหริตพพัม. ปญจหุปาติ อังคะหิ
 สมณนาคเตน ภิกขุณา สงฺฆะ โวหริตพพัม. กตมะหิ ปญจหิ. วตถุ
 ชานาติ, นิทานัม ชานาติ, ปญญตติ ชานาติ, ปทปจฺจามภฺจัม
 ชานาติ, อนุสนฺธิวจนปถัม ชานาติ; อิมะหิ โข อุปาติ ปญจหังคะหิ
 สมณนาคเตน ภิกขุณา สงฺฆะ โวหริตพพัม.

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.ฉ.เท. ปทปจฺจามภฺจัม, เอวมุปริปี.

อปเรหิปี อุपालิ ปณฺจหฺงฺเคหิ สมณฺนาคเตน ภิกฺขุณา สงฺฆे
 น โวหริตพฺพํ. กตเมหิ ปณฺจหิ. จนฺทาคตฺถิ คจฺจนฺตฺถิ, โทสาคตฺถิ
 คจฺจนฺตฺถิ, โมหาคตฺถิ คจฺจนฺตฺถิ, ภยาคตฺถิ คจฺจนฺตฺถิ, อลชฺชชฺชํ จ โหติ;
 อิมะหิ โข อุपालิ ปณฺจหฺงฺเคหิ สมณฺนาคเตน ภิกฺขุณา สงฺฆे
 น โวหริตพฺพํ. ปณฺจหุपालิ องฺเคหิ สมณฺนาคเตน ภิกฺขุณา
 สงฺฆे โวหริตพฺพํ. กตเมหิ ปณฺจหิ. น จนฺทาคตฺถิ คจฺจนฺตฺถิ, น
 โทสาคตฺถิ คจฺจนฺตฺถิ, น โมหาคตฺถิ คจฺจนฺตฺถิ, น ภยาคตฺถิ คจฺจนฺตฺถิ,
 ลชฺชชฺชํ จ โหติ; อิมะหิ โข อุपालิ ปณฺจหฺงฺเคหิ สมณฺนาคเตน
 ภิกฺขุณา สงฺฆे โวหริตพฺพํ.

อปเรหิปี อุपालิ ปณฺจหฺงฺเคหิ สมณฺนาคเตน ภิกฺขุณา สงฺฆे
 น โวหริตพฺพํ. กตเมหิ ปณฺจหิ. จนฺทาคตฺถิ คจฺจนฺตฺถิ, โทสาคตฺถิ
 คจฺจนฺตฺถิ, โมหาคตฺถิ คจฺจนฺตฺถิ, ภยาคตฺถิ คจฺจนฺตฺถิ, อกฺกุสโล จ โหติ วินยํ;
 อิมะหิ โข อุपालิ ปณฺจหฺงฺเคหิ สมณฺนาคเตน ภิกฺขุณา สงฺฆे
 น โวหริตพฺพํ. ปณฺจหุपालิ องฺเคหิ สมณฺนาคเตน ภิกฺขุณา
 สงฺฆे โวหริตพฺพํ. กตเมหิ ปณฺจหิ. น จนฺทาคตฺถิ คจฺจนฺตฺถิ, น
 โทสาคตฺถิ คจฺจนฺตฺถิ, น โมหาคตฺถิ คจฺจนฺตฺถิ, น ภยาคตฺถิ คจฺจนฺตฺถิ, กุสโล
 จ โหติ วินยว; อิมะหิ โข อุपालิ ปณฺจหฺงฺเคหิ สมณฺนาคเตน
 ภิกฺขุณา สงฺฆे โวหริตพฺพํ.

อปเรหิปี อุपालิ ปณฺจหฺงฺเคหิ สมณฺนาคเตน ภิกฺขุณา สงฺฆे
 น โวหริตพฺพํ. กตเมหิ ปณฺจหิ. ฅตฺถิ น ชานาติ, ฅตฺถิยา กรณํ
 น ชานาติ, ฅตฺถิยา อนุสฺสวณํ น ชานาติ, ฅตฺถิยา สมถํ
 น ชานาติ, ฅตฺถิยา วูปสมํ น ชานาติ; อิมะหิ โข อุपालิ
 ปณฺจหฺงฺเคหิ สมณฺนาคเตน ภิกฺขุณา สงฺฆे น โวหริตพฺพํ.
 ปณฺจหุपालิ องฺเคหิ สมณฺนาคเตน ภิกฺขุณา สงฺฆे โวหริตพฺพํ.

กตเมหิ ปญจหิ. ฌตฺถิ ชานาติ, ฌตฺติยา กรณํ ชานาติ, ฌตฺติยา
อนุสฺสาวนํ ชานาติ, ฌตฺติยา สมถํ ชานาติ, ฌตฺติยา วูปสมํ
ชานาติ; อิเมหิ โข อุปาติ ปญฺจหํเคหิ สมณฺหาคเตน ภิกฺขุณา
สงฺฆเ วหริตพฺพํ.

อปเรหิปี อุปาติ ปญฺจหํเคหิ สมณฺหาคเตน ภิกฺขุณา สงฺฆเ
น วหริตพฺพํ. กตเมหิ ปญจหิ. สุตฺตํ น ชานาติ, สุตฺตานุโลมํ
น ชานาติ, วินยํ น ชานาติ, วินยานุโลมํ น ชานาติ, น จ
จํหาจํหาณํกุสโล โหติ; อิเมหิ โข อุปาติ ปญฺจหํเคหิ สมณฺหาคเตน
ภิกฺขุณา สงฺฆเ น วหริตพฺพํ. ปญฺจหุปาติ อํเคหิ สมณฺหาคเตน
ภิกฺขุณา สงฺฆเ วหริตพฺพํ. กตเมหิ ปญจหิ. สุตฺตํ ชานาติ,
สุตฺตานุโลมํ ชานาติ, วินยํ ชานาติ, วินยานุโลมํ ชานาติ,
จํหาจํหาณํกุสโล จ โหติ; อิเมหิ โข อุปาติ ปญฺจหํเคหิ
สมณฺหาคเตน ภิกฺขุณา สงฺฆเ วหริตพฺพํ.

อปเรหิปี อุปาติ ปญฺจหํเคหิ สมณฺหาคเตน ภิกฺขุณา สงฺฆเ
น วหริตพฺพํ. กตเมหิ ปญจหิ. ฌมฺมํ น ชานาติ, ฌมฺมานุโลมํ
น ชานาติ, วินยํ น ชานาติ, วินยานุโลมํ น ชานาติ, น จ
ปฺปพฺพาปรกุสโล โหติ; อิเมหิ โข อุปาติ ปญฺจหํเคหิ สมณฺหาคเตน
ภิกฺขุณา สงฺฆเ น วหริตพฺพํ. ปญฺจหุปาติ อํเคหิ สมณฺหาคเตน
ภิกฺขุณา สงฺฆเ วหริตพฺพํ. กตเมหิ ปญจหิ. ฌมฺมํ ชานาติ,
ฌมฺมานุโลมํ ชานาติ, วินยํ ชานาติ, วินยานุโลมํ ชานาติ,
ปฺปพฺพาปรกุสโล จ โหติ; อิเมหิ โข อุปาติ ปญฺจหํเคหิ
สมณฺหาคเตน ภิกฺขุณา สงฺฆเ วหริตพฺพนฺติ.

โวหารวคโค นิฏฺฐิตโต ตติโย.

ตสสุทุทาน

อาปตติ อธิกรณํ ปสยหาปตติชานนา
 กมมํ วตถุํ อลชชี จ อกุสโล จ ฌตติยา
 สุตตํ น ชานาติ ฐมมํ ตติโย วคคสงคโหติ.

๔. ทิฏฐาวิกมมวคโค

[๔๒๕] “กติ นุ ไช ภนเต อฐมิกา ทิฏฐาวิกมมาติ.
 “ปณจิเม อุปาลี อฐมิกา ทิฏฐาวิกมมา. กตเม ปณจ. อนาปตติยา
 ทิฏฐิ อวิกโรติ, อเทสนาคามินิยา อาปตติยา ทิฏฐิ อวิกโรติ,
 เทสิตาย อาปตติยา ทิฏฐิ อวิกโรติ, จตุหิ ปณจหิ ทิฏฐิ
 อวิกโรติ, มโนมานเสน ทิฏฐิ อวิกโรติ; อิเม ไช อุปาลี ปณจ
 อฐมิกา ทิฏฐาวิกมมา.

ปณจิเม อุปาลี ฐมิกา ทิฏฐาวิกมมา. กตเม ปณจ.
 อาปตติยา ทิฏฐิ อวิกโรติ; เทสนาคามินิยา อาปตติยา ทิฏฐิ
 อวิกโรติ, อเทสิตาย อาปตติยา ทิฏฐิ อวิกโรติ, น จตุหิ
 ปณจหิ ทิฏฐิ อวิกโรติ, น มโนมานเสน ทิฏฐิ อวิกโรติ;
 อิเม ไช อุปาลี ปณจ ฐมิกา ทิฏฐาวิกมมา.

อปเรปี อุปาลี ปณจ อฐมิกา ทิฏฐาวิกมมา. กตเม ปณจ.
 นานาสวสกสส สนติเก ทิฏฐิ อวิกโรติ, นานาสีมาย จิตสส
 สนติเก ทิฏฐิ อวิกโรติ, อปกตตตสส สนติเก ทิฏฐิ อวิกโรติ,
 จตุหิ ปณจหิ ทิฏฐิ อวิกโรติ, มโนมานเสน ทิฏฐิ อวิกโรติ;
 อิเม ไช อุปาลี ปณจ อฐมิกา ทิฏฐาวิกมมา.

ปณฺจิเม อุปาติ ฐมฺมิกา ทิฏฺฐาวิกรมฺมา. กตเม ปณฺจ. สมาน-
 สํวาสกสฺส สนฺติเก ทิฏฺฐี อวิกโรติ, สมานสีมาย จิตฺตสฺส สนฺติเก
 ทิฏฺฐี อวิกโรติ, ปกตตฺตสฺส สนฺติเก ทิฏฺฐี อวิกโรติ, น จตุหิ
 ปณฺจหิ ทิฏฺฐี อวิกโรติ, น มโนมานเสน ทิฏฺฐี อวิกโรติ;
 อิมे โข อุปาติ ปณฺจ ฐมฺมิกา ทิฏฺฐาวิกรมฺมาติ.

[๔๒๖] “กติ นุ โข ภนฺเต อฐมฺมิกา ปฏฺฐิคฺคหาติ. “ปณฺจิเม
 อุปาติ อฐมฺมิกา ปฏฺฐิคฺคหา. กตเม ปณฺจ. กาเยน ทียมานํ กาเยน
 อปฺปฏฺฐิคฺคหิตํ, กาเยน ทียมานํ กายปฏฺฐิพฺพทฺเชน อปฺปฏฺฐิคฺคหิตํ,
 กายปฏฺฐิพฺพทฺเชน ทียมานํ กาเยน อปฺปฏฺฐิคฺคหิตํ, กายปฏฺฐิพฺพทฺเชน
 ทียมานํ กายปฏฺฐิพฺพทฺเชน อปฺปฏฺฐิคฺคหิตํ, นิสฺสคฺคิเยน ทียมานํ
 กาเยน วา กายปฏฺฐิพฺพทฺเชน วา อปฺปฏฺฐิคฺคหิตํ; อิมे โข อุปาติ
 ปณฺจ อฐมฺมิกา ปฏฺฐิคฺคหา.

ปณฺจิเม อุปาติ ฐมฺมิกา ปฏฺฐิคฺคหา. กตเม ปณฺจ. กาเยน
 ทียมานํ กาเยน ปฏฺฐิคฺคหิตํ, กาเยน ทียมานํ กายปฏฺฐิพฺพทฺเชน
 ปฏฺฐิคฺคหิตํ, กายปฏฺฐิพฺพทฺเชน ทียมานํ กาเยน ปฏฺฐิคฺคหิตํ, กาย-
 ปฏฺฐิพฺพทฺเชน ทียมานํ กายปฏฺฐิพฺพทฺเชน ปฏฺฐิคฺคหิตํ, นิสฺสคฺคิเยน
 ทียมานํ กาเยน วา กายปฏฺฐิพฺพทฺเชน วา ปฏฺฐิคฺคหิตํ; อิมे โข
 อุปาติ ปณฺจ ฐมฺมิกา ปฏฺฐิคฺคหาติ.

[๔๒๗] “กติ นุ โข ภนฺเต อนตฺติริตฺตาติ. ปณฺจิเม อุปาติ
 อนตฺติริตฺตา. กตเม ปณฺจ. อกปฺปิยกตํ โหติ, อปฺปฏฺฐิคฺคหิตกตํ
 โหติ, อนุจฺจาริตกตํ โหติ, อหตฺถปาเส กตํ โหติ, ‘อลเมตํ
 สพฺพนฺติ อวุตฺตํ โหติ; อิมे โข อุปาติ ปณฺจ อนตฺติริตฺตา.

ปณจิเม อุปาลี อติริตฺตา. กตเม ปณจ. กปฺปิยกตํ โหติ, ปฏิกคหิตกตํ โหติ, อุจฺจาริตกตํ โหติ, หตฺถปาเส กตํ โหติ, ‘อลเมตํ สพฺพนฺติ วุตฺตํ โหติ; อิเม โข อุปาลี ปณจ อติริตฺตาติ.

[๔๒๘] “กตฺติ นุ โข ฆนฺเต อากาเรหิ ปวารณา ปณฺณายตฺติติ. “ปณฺจหุปาลี อากาเรหิ ปวารณา ปณฺณายติ. กตเมหิ ปณฺจหิ. อสนํ ปณฺณายติ, โภชนํ ปณฺณายติ, หตฺถปาเส จิตฺ, อภิหริติ, ปฏิกฺเขโป ปณฺณายติ; อิเมหิ โข อุปาลี ปณฺจหากาเรหิ ปวารณา ปณฺณายตฺติติ.

[๔๒๙] “กตฺติ นุ โข ฆนฺเต อธมฺมิกา ปฏินฺณวาทกรณฺหาติ. “ปณฺจิเม อุปาลี อธมฺมิกา ปฏินฺณวาทกรณา. กตเม ปณฺจ. ภิกฺขุ ปาราชิกํ อชฺฌาปนฺโน โหติ, ปาราชิกเณ จิตฺติมาโน สงฺฆาติเสสํ อชฺฌาปนฺโน ปฏิจานาติ, ตํ สงฺโฆ สงฺฆาติเสเสน กาเรติ, อธมฺมิกํ ปฏินฺณวาทกรณํ; ภิกฺขุ ปาราชิกํ อชฺฌาปนฺโน โหติ, ปาราชิกเณ จิตฺติมาโน ปาจิตฺตํ ยํ ๕เปยฺ ปาฏิเทสนีเย ๕เปยฺ ทุกฺกภูํ อชฺฌาปนฺโน ปฏิจานาติ, ตํ สงฺโฆ ทุกฺกเณน กาเรติ, อธมฺมิกํ ปฏินฺณวาทกรณํ; ภิกฺขุ สงฺฆาติเสสํ ปาจิตฺตํ ยํ ๕เปยฺ ปาฏิเทสนีเย ๕เปยฺ ทุกฺกภูํ อชฺฌาปนฺโน โหติ, ทุกฺกเณน จิตฺติมาโน ปาราชิกํ อชฺฌาปนฺโน ปฏิจานาติ, ตํ สงฺโฆ ปาราชิกเณ กาเรติ, อธมฺมิกํ ปฏินฺณวาทกรณํ; ภิกฺขุ ทุกฺกภูํ อชฺฌาปนฺโน โหติ, ทุกฺกเณน จิตฺติมาโน สงฺฆาติเสสํ ๕เปยฺ ปาจิตฺตํ ยํ ๕เปยฺ ปาฏิเทสนีเย อชฺฌาปนฺโน ปฏิจานาติ, ตํ สงฺโฆ ปาฏิเทสนีเยน กาเรติ, อธมฺมิกํ ปฏินฺณวาทกรณํ; อิเม โข อุปาลี ปณฺจ อธมฺมิกา ปฏินฺณวาทกรณา.

หมดอายุ 26/05/2566

ปณฺจิเม อุปาลี ธมฺมิกา ปฏินฺณวาทกรณา. กตเม ปณฺจ. ภิกฺขุ ปาราชิกํ อชฺฌาปนฺโน โหติ, ปาราชิกเณ จิตฺติมาโน

ปาราชิก อชฺฌาปนโน ปฏิชานาติ, ตํ สงฺโฆ ปาราชิกเณ กาเรติ,
 ฌมฺมิกํ ปฏิญญาตกรณํ; ภิกฺขุ สงฺฆาติเสสํ ๔เปฯ ปาจิตฺตียํ
 ปาฏิเทสนียํ ๔เปฯ ทุกฺกภูํ อชฺฌาปนโน โหติ, ทุกฺกเณน โจทียมาโน
 ทุกฺกภูํ อชฺฌาปนโน ปฏิชานาติ, ตํ สงฺโฆ ทุกฺกเณน กาเรติ,
 ฌมฺมิกํ ปฏิญญาตกรณํ; อิมเ โข อุปาติ ปญจ ฌมฺมิกา
 ปฏิญญาตกรณาติ.

[๔๓๐] “กตฺติหิ นุ โข ภาณเต อญฺเहेหิ สมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน
 โอกาสกมฺมํ การาเปนฺตสฺส นาลํ โอกาสกมฺมํ กาทุนฺติ.

“ปญฺจหุปาติ อญฺเहेหิ สมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน โอกาสกมฺมํ
 การาเปนฺตสฺส นาลํ โอกาสกมฺมํ กาทุํ. กตเมหิ ปญฺจหิ.
 อลชฺชํ จ โหติ, พาโล จ, อปกตตฺโต จ, จาวนาธิปฺปาโย วตฺตา
 โหติ, โน วุฏฺฐจนาธิปฺปาโย; อิมเอหิ โข อุปาติ ปญฺจหญฺเहेหิ
 สมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน โอกาสกมฺมํ การาเปนฺตสฺส นาลํ
 โอกาสกมฺมํ กาทุํ. ปญฺจหุปาติ อญฺเहेหิ สมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน
 โอกาสกมฺมํ การาเปนฺตสฺส อลํ โอกาสกมฺมํ กาทุํ. กตเมหิ
 ปญฺจหิ. ลชฺชํ จ โหติ, ปณฺสีโต จ, ปกตตฺโต จ, วุฏฺฐจนา-
 ธิปฺปาโย วตฺตา โหติ, โน จาวนาธิปฺปาโย; อิมเอหิ โข อุปาติ
 ปญฺจหญฺเहेหิ สมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน โอกาสกมฺมํ การาเปนฺตสฺส
 อลํ โอกาสกมฺมํ กาทุนฺติ.

[๔๓๑] “กตฺติหิ นุ โข ภาณเต อญฺเहेหิ สมนฺนาคเตน ภิกฺขุนา
 สหุริ วินโย น สากจฺฉาตพฺโพติ.

“ปญฺจหุปาติ อญฺเहेหิ สมนฺนาคเตน ภิกฺขุนา สหุริ วินโย
 น สากจฺฉาตพฺโพ. กตเมหิ ปญฺจหิ. วตฺถุํ น ชานาติ, นิทานํ
 น ชานาติ, ปญฺยตฺตํ น ชานาติ, ปทปจฺฉาภฏฺฐํ น ชานาติ,

อนุสนธิวจนปถิ น ชานาติ; อิมะหิ โข อุปาลิ ปณจหังคะหิ
สมนุหาคเตน ภิกขุณา สหุธิ วินโย น สากจฉาตพโพ.

ปณจอุปาลิ อังคะหิ สมนุหาคเตน ภิกขุณา สหุธิ วินโย
สากจฉาตพโพ. กตเมหิ ปณจหิ. วตถุ ชานาติ, นิทาน ชานาติ,
ปณตตติ ชานาติ, ปทปจฉาภฏจ ชานาติ, อนุสนธิวจนปถิ
ชานาติ; อิมะหิ โข อุปาลิ ปณจหังคะหิ สมนุหาคเตน ภิกขุณา
สหุธิ วินโย สากจฉาตพโพติ.

[๔๓๒] “กติ นุ โข ฆนเต ปณหปุจฉาติ.” “ปณจิมะ อุปาลิ
ปณหปุจฉา. กตมา ปณจ. มนุหตตตะ โมมุหตตตะ ปณห ปุจฉติ,
ปาปิฉโฉ อิจฉาปกโต ปณห ปุจฉติ, ปริภาวา ปณห ปุจฉติ,
อณณตูกาโม ปณห ปุจฉติ, ‘สเจ เม ปณห ปุจฉโฉ สมมุเทว
พุยากริสสติ, อิจเจต กุสล, โน เจ เม ปณห ปุจฉโฉ สมมุเทว
พุยากริสสติ, อหมสส สมมุเทว พุยากริสสามิติ ปณห ปุจฉติ;
อิมะ โข อุปาลิ ปณจ ปณหปุจฉาติ.

[๔๓๓] “กติ นุ โข ฆนเต อณณพุยากรณาติ. “ปณจิมะ
อุปาลิ อณณพุยากรณา. กตเม ปณจ. มนุหตตตะ โมมุหตตตะ อณณ
พุยากรโรติ, ปาปิฉโฉ อิจฉาปกโต อณณ พุยากรโรติ, อุมมาทา
จิตตกุเขปา^๒ อณณ พุยากรโรติ, อธิมานะ อณณ พุยากรโรติ, ภูต
อณณ พุยากรโรติ; อิมะ โข อุปาลิ ปณจ อณณพุยากรณาติ.

[๔๓๔] “กติ นุ โข ฆนเต วิสุทฺธิโยติ. “ปณจิมะ อุปาลิ
วิสุทฺธิโย. กตมา ปณจ. นิทาน อุทฺทิสิตวา อวเสส สุตเตน
สาเวตพพ, ^๒ อยิ ปจมา วิสุทฺธิ; นิทาน อุทฺทิสิตวา จตตาริ

^๑ โป., ส., ฉ., อ. ปณหาปุจฉาติ, เท. อณณพุยากรณาติ, เอวมุปริปิ. ^๒ โป. จิตตกุเขปา

ปาราชิกานิ อุททิสิตฺวา อวเสสํ สุเตน สาเวตพฺพํ, อयํ ทุตฺติยา
 วิสุทฺธิ; นิทานํ อุททิสิตฺวา จตฺตาริ ปาราชิกานิ อุททิสิตฺวา เตรส
 สงฺฆาภิเสเส อุททิสิตฺวา อวเสสํ สุเตน สาเวตพฺพํ, อयํ ตตฺติยา
 วิสุทฺธิ; นิทานํ อุททิสิตฺวา จตฺตาริ ปาราชิกานิ อุททิสิตฺวา เตรส
 สงฺฆาภิเสเส อุททิสิตฺวา เทว อนิยเต อุททิสิตฺวา อวเสสํ สุเตน
 สาเวตพฺพํ, อयํ จตฺตตฺถา วิสุทฺธิ; วิตฺถาเรเนว ปณฺจมี; อีมา ไช
 อุปาฬิ ปณฺจ วิสุทฺธิโยติ.

[๔๓๕] “กติ นุ ไช ภาณเต โภชนาติ. “ปณฺจิเม อุปาฬิ
 โภชนา. กตเม ปณฺจ. โอทโน กุมฺมาโส สตฺตํ มจฺझे มํสํ;
 อีเม ไช อุปาฬิ ปณฺจ โภชนาติ.

ทิฏฺฐาวิกมฺมวคฺโค นิฏฺฐิตฺโต จตฺตตฺถ.

ตสฺสทฺธานํ

ทิฏฺฐาวิกมฺมา อปฺเร	ปฏฺิคฺคหา อติริตฺตา ^๑
ปวารณา ปฏฺิณฺเฑาตํ	โอภาสํ สากจฺเจเน จ
ปณฺหํ อณฺณพฺยากรณา	วิสุทฺธิ จาปี โภชนาติ.

๕. อตฺตาทานวคฺโค

[๔๓๖] “โจทเกน ภาณเต ภิกฺขุณา ปรี โจเทตฺถกาเมเน กติ
 ฐมฺเม อชฺฌตฺตํ ปจฺจเวกฺขิตฺวา ปโร โจเทตฺถพฺโพติ.

“โจทเกนฺปาฬิ ภิกฺขุณา ปรี โจเทตฺถกาเมเน ปณฺจ ฐมฺเม
 อชฺฌตฺตํ ปจฺจเวกฺขิตฺวา ปโร โจเทตฺถพฺโพ. กตเม ปณฺจ.

หมทอัย 26/05/2566

^๑ โป. คหาติริตฺตา จ, ส.,ฉ.,เท. ปฏฺิคฺคหฺนติริตฺตา, อี. ปฏฺิคฺคหา อนติริตฺตา

โจทเคนุपालิ ภิกขุณา ปรี โจเทตูกาเมน เอวํ ปจฺจเวกฺขิตพฺพํ
'ปริสฺสทฺธกายสมาจาโร นุ โขมฺหิ, ปริสฺสทฺธเรนฺมฺหิ กายสมาจาเรน
สมนฺนาคโต อจฺฉิทฺตฺเทน อปฺปฏิมฺเเสน, สํวิชฺชติ นุ โข เม เอส
ธมฺโม, อุทฺทฺหา นฺติ. โน เจ อุपालิ ภิกขุ ปริสฺสทฺธกายสมาจาโร
โหติ, ปริสฺสทฺธเรน กายสมาจาเรน สมนฺนาคโต อจฺฉิทฺตฺเทน
อปฺปฏิมฺเเสน, ตสฺส ภวนฺติ วตฺตารो 'อิงฺฆม ตาว आयสฺมา กายิกํ
สิกฺขสฺสฺสฺสฺส, อิตฺติสฺส ภวนฺติ วตฺตารอ.

ปฺน จปรี อุपालิ โจทเคน ภิกขุณา ปรี โจเทตูกาเมน เอวํ
ปจฺจเวกฺขิตพฺพํ 'ปริสฺสทฺธวจีสมาจาโร นุ โขมฺหิ, ปริสฺสทฺธเรนฺมฺหิ
วจีสมาจาเรน สมนฺนาคโต อจฺฉิทฺตฺเทน อปฺปฏิมฺเเสน, สํวิชฺชติ
नु โข เม เอส ธมฺโม, อุทฺทฺหา นฺติ. โน เจ อุपालิ ภิกขุ
ปริสฺสทฺธวจีสมาจาโร โหติ. ปริสฺสทฺธเรน วจีสมาจาเรน สมนฺนาคโต
อจฺฉิทฺตฺเทน อปฺปฏิมฺเเสน, ตสฺส ภวนฺติ วตฺตารอ 'อิงฺฆม ตาว
आयसฺमा वाจสิกํ สิกฺขสฺสฺสฺส, อิตฺติสฺส ภวนฺติ วตฺตารอ.

ปฺน จปรี อุपालิ โจทเคน ภิกขุณา ปรี โจเทตูกาเมน เอวํ
ปจฺจเวกฺขิตพฺพํ 'เมตฺตํ นุ โข เม จิตฺตํ ปจฺจุปฺภวจิตํ สพฺรหฺมจาริสฺส
อนาฆาตํ, สํวิชฺชติ นุ โข เม เอส ธมฺโม, อุทฺทฺหา นฺติ. โน เจ
อุपालิ ภิกขุโน เมตฺตํ จิตฺตํ^๑ ปจฺจุปฺภวจิตํ โหติ สพฺรหฺมจาริสฺส
อนาฆาตํ, ตสฺส ภวนฺติ วตฺตารอ 'อิงฺฆม ตาว आयสฺมา สพฺรหฺมจาริสฺส
เมตฺตํ จิตฺตํ อุปฺภวฺจาเปหิติ, อิตฺติสฺส ภวนฺติ วตฺตารอ.

ปฺน จปรี อุपालิ โจทเคน ภิกขุณา ปรี โจเทตูกาเมน
เอวํ ปจฺจเวกฺขิตพฺพํ 'พหุสฺสฺสฺสฺสโต นุ โขมฺหิ, สุตฺธโร สุตฺตสนฺนิจโย,
เย เต ธมฺมา อาทิกฺลยาณา มชฺฌเมกฺลยาณา ปรีโยसानกฺลยาณา

หมายเหตุ 267057/566

^๑ อ. เมตฺตจิตฺตํ

สาตถํ สพฺพณฺชนํ เกวลปรีปฺณณํ ปรีสุทฺธํ พุรหฺมจรียํ อภิวทฺหติ,
 ตถารูปา เม ฐมา พหุสฺสุตา ธตา วจสา ปรีจิตา มนฺसानุเปกฺขิตา
 ทิฏฺฐิจยา สุปฺปฏฺฐิวิทฺธา, สํวิชฺชติ นุ โข เม เอส ฐโม, อุทาทู
 โนติ. โน เจ อุปาติ ภิกฺขุ พหุสฺสุโต โหติ สุตฺตโร สุตฺตสนฺนิจโย,
 เย เต ฐมา อาทิกถยาณา มชฺฌเมกถยาณา ปรีโยสานกถยาณา
 สาตถํ สพฺพณฺชนํ เกวลปรีปฺณณํ ปรีสุทฺธํ พุรหฺมจรียํ อภิวทฺหติ,
 ตถารูปาสฺส^๑ ฐมา น พหุสฺสุตา โหนฺติ ธตา วจสา ปรีจิตา
 มนฺसानุเปกฺขิตา ทิฏฺฐิจยา สุปฺปฏฺฐิวิทฺธา, ตสฺส ภวนฺติ วตฺตารो
 ‘อิงฺฆ ตาว อายสฺมา อากมํ ปรียาปฺณสฺสุติ, อิตฺติสฺส ภวนฺติ
 วตฺตารอ.

ปฺน จปรี อุปาติ โจทเกน ภิกฺขุณา ปรี โจเทตฺถกาเมน เอว
 ปจฺจเวกฺขิตพฺพํ ‘อุภยานิ นุ โข เม ปาติโมกฺขานิ วิตฺถาเรน
 สวาคตานิ โหนฺติ สุวิภตฺตานิ สุปฺปวตฺตานิ สุวินิจฺฉิตานิ สุตฺตโส
 อนุพฺพณฺชนโส, สํวิชฺชติ นุ โข เม เอส ฐโม, อุทาทู โนติ.
 โน เจ อุปาติ ภิกฺขุโน อุภยานิ ปาติโมกฺขานิ วิตฺถาเรน
 สวาคตานิ โหนฺติ สุวิภตฺตานิ สุปฺปวตฺตานิ สุวินิจฺฉิตานิ สุตฺตโส
 อนุพฺพณฺชนโส, ‘อิทํ ปนาวุโส กตฺถ วุตฺตํ ภควตาติ อิตฺติ
 ปุณฺณโจ น สมฺปาเทติ, ตสฺส ภวนฺติ วตฺตารอ ‘อิงฺฆ ตาว อายสฺมา
 วินยํ ปรียาปฺณสฺสุติ, อิตฺติสฺส ภวนฺติ วตฺตารอ. โจทเกนฺอุปาลี
 ภิกฺขุณา ปรี โจเทตฺถกาเมน อีเม ปณฺจ ฐมา อชฺฌตฺตํ
 ปจฺจเวกฺขิตวา ปโร โจเทตฺถพฺโพติ.

[๔๓๗] “โจทเกน ภนฺเต ภิกฺขุณา ปรี โจเทตฺถกาเมน กติ
 ฐมา อชฺฌตฺตํ อุปฏฺฐาเปตฺวา ปโร โจเทตฺถพฺโพติ. “โจทเกนฺอุปาลี

หมตอายุ 26/05/2566

^๑ ส.,ฉ.,เท. ตถารูปสส, เอวมฺปรีป.

ภิกฺขุณา ปรี โจเทตฺตกาเมน ปณจ ฌมฺเม อชฺฌตฺตํ อุปฏฺฐาเปตฺวา
ปรี โจเทตฺตพฺโพ. กตฺเม ปณจ. ‘กาเลน วกฺขามิ โน อกาเลน,
ภฺยูเตน วกฺขามิ โน อภฺยูเตน, สณฺเฑน วกฺขามิ โน ผรุสฺเสน,
อตฺถสณฺนิหิเตน วกฺขามิ โน อนตฺถสณฺนิหิเตน, เมตฺตจิตฺโต วกฺขามิ
โน โทสนฺตโรติ;’ โจทเกนฺอุปาลิ ภิกฺขุณา ปรี โจเทตฺตกาเมน อีเม
ปณจ ฌมฺเม อชฺฌตฺตํ อุปฏฺฐาเปตฺวา ปรี โจเทตฺตพฺโพติ.

[๔๓๘] “โจทเกน ภาณเต ภิกฺขุณา ปรี โจเทตฺตกาเมน กติ
ฌมฺเม อชฺฌตฺตํ มนสิกริตฺวา ปรี โจเทตฺตพฺโพติ. “โจทเกนฺอุปาลิ
ภิกฺขุณา ปรี โจเทตฺตกาเมน ปณจ ฌมฺเม อชฺฌตฺตํ มนสิกริตฺวา
ปรี โจเทตฺตพฺโพ. กตฺเม ปณจ. การุญญตา หิตะสีตา อนุกมฺปิตา^๒
อาปตฺติจฺจุจฺจนตา วินยปุเรกฺขารตา; โจทเกนฺอุปาลิ ภิกฺขุณา ปรี
โจเทตฺตกาเมน อีเม ปณจ ฌมฺเม อชฺฌตฺตํ มนสิกริตฺวา ปรี
โจเทตฺตพฺโพติ.

[๔๓๙] “กตฺติ นฺ ไซ ภาณเต อญฺเฑหิ สมนฺนาคตฺตสฺส ภิกฺขุโน
โอภาสกมฺมํ การาเปนฺตสฺส นาลํ โอภาสกมฺมํ กาทฺนฺติ. “ปณฺจหฺอุปาลิ
อญฺเฑหิ สมนฺนาคตฺตสฺส ภิกฺขุโน โอภาสกมฺมํ การาเปนฺตสฺส
นาลํ โอภาสกมฺมํ กาทฺ. กตฺเมหิ ปณฺจหิ. อปริสฺสุทฺทกายสมาจาโร
โหติ, อปริสฺสุทฺทวจีสมาจาโร โหติ, อปริสฺสุทฺทาชีโว โหติ, พาโล
โหติ อพฺยตฺโต, น ปฏฺวิพล, อนุยฺยชฺชียมาโน อนุโยคํ ทาทฺ;
อีเมหิ ไซ อุपालิ ปณฺจหฺเฑหิ สมนฺนาคตฺตสฺส ภิกฺขุโน โอภาสกมฺมํ
การาเปนฺตสฺส นาลํ โอภาสกมฺมํ กาทฺ.

ปณฺจหฺอุปาลิ อญฺเฑหิ สมนฺนาคตฺตสฺส ภิกฺขุโน โอภาสกมฺมํ
การาเปนฺตสฺส อลํ โอภาสกมฺมํ กาทฺ. กตฺเมหิ ปณฺจหิ. ปริสฺสุทฺ-

^๑ ไป. เมตฺตจิตฺเตน วกฺขามิ โน โทสนฺตเรนาติ.

^๒ ส.ฉ.,เท.,อ. อนุกมฺปิตา

กายสมาจาโร โหติ, ปริสฺสทฺฐวจีสมาจาโร โหติ, ปริสฺสทฺฐาชีโว
โหติ, ปณฺตฺติโต โหติ พฺยตฺโต, ปฏฺวิพลฺล อนุยฺยชฺชียมาโน อนุโยคํ
ทาตุํ; อิมฺเหติ โข อุปาติ ปญฺจหฺงฺเคหิ สมฺมุนาตสฺส ภิกฺขุโน
โอภาสกมฺมํ การาเปนฺตสฺส อลํ โอภาสกมฺมํ กาทุนฺติ.

[๔๔๐] “อตฺตาทาหํ อาทาตุกามาเน ภนฺเต ภิกฺขุณา กตฺติหิ
องฺเคหิ”^๑ สมฺมุนาตํ อตฺตาทาหํ อาทาตพฺพนฺติ. “อตฺตาทาหํ
อาทาตุกามาเนอุปาติ ภิกฺขุณา ปญฺจหฺงฺเคหิ สมฺมุนาตํ”^๒ อตฺตาทาหํ
อาทาตพฺพํ. กตฺตเมหิ ปญฺจหิ.”^๓ อตฺตาทาหํ อาทาตุกามาเนอุปาติ
ภิกฺขุณา เอวํ ปจฺจเวกฺขิตพฺพํ ‘ยํ โข อหํ อิมํ อตฺตาทาหํ
อาทาตุกาโม, กาโล นุ โข อิมํ อตฺตาทาหํ อาทาตุํ, อุทาหุ
โนติ. สเจ อุปาติ ภิกฺขุ ปจฺจเวกฺขมาโน เอวํ ชานาติ ‘อกาโล
อิมํ อตฺตาทาหํ อาทาตุํ, โน กาโลติ น ตํ อุปาติ อตฺตาทาหํ
อาทาตพฺพํ.

สเจ ปนฺนุปาติ ภิกฺขุ ปจฺจเวกฺขมาโน เอวํ ชานาติ ‘กาโล
อิมํ อตฺตาทาหํ อาทาตุํ, โน อกาโลติ. เตนฺนุปาติ ภิกฺขุณา
อุตฺตริ”^๔ ปจฺจเวกฺขิตพฺพํ ‘ยํ โข อหํ อิมํ อตฺตาทาหํ อาทาตุกาโม,
ภฺกฺตํ นุ โข อิทํ อตฺตาทาหํ, อุทาหุ โนติ. สเจ อุปาติ ภิกฺขุ
ปจฺจเวกฺขมาโน เอวํ ชานาติ ‘อภฺกฺตํ อิทํ อตฺตาทาหํ, โน ภฺกฺตนฺติ.
น ตํ อุปาติ อตฺตาทาหํ อาทาตพฺพํ.

สเจ ปนฺนุปาติ ภิกฺขุ ปจฺจเวกฺขมาโน เอวํ ชานาติ ‘ภฺกฺตํ
อิทํ อตฺตาทาหํ, โน อภฺกฺตนฺติ. เตนฺนุปาติ ภิกฺขุณา อุตฺตริ

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อิ. กตฺติหฺงฺเคหิ^๓ ส.,ฉ.,เท.,อิ. กตฺตเม ปญฺจ^๒ ส.,ฉ.,เท.,อิ. ปญฺจจฺจสมฺมุนาตํ^๔ ส.,ฉ.,เท. อุตฺตริ, เอวมฺปฺริปิ.

ปจฺจเวกฺขิตพฺพํ ‘ยํ โข อหํ อิมํ อตฺตาทานํ อาทาตุกาโม,
อตฺถสณฺหิตํ นุ โข อิทํ อตฺตาทานํ, อุทาหุ โนติ. สเจ อุปาลิ
ภิกฺขุ ปจฺจเวกฺขมาโน เอวํ ชานาติ ‘อนตฺถสณฺหิตํ อิทํ อตฺตาทานํ,
โน อตฺถสณฺหิตนฺตํ น ตํ อุปาลิ อตฺตาทานํ อาทาตพฺพํ.

สเจ ปนฺุปาลิ ภิกฺขุ ปจฺจเวกฺขมาโน เอวํ ชานาติ
‘อตฺถสณฺหิตํ อิทํ อตฺตาทานํ, โน อนตฺถสณฺหิตนฺตํ. เตนฺุปาลิ
ภิกฺขุนา อุตฺตริ ปจฺจเวกฺขิตพฺพํ ‘อิมํ โข อหํ อตฺตาทานํ
อาทียมาโน ลภิสฺสามิ สนฺทิฏฺเฐ สมฺภตฺเต ภิกฺขุ ฅมฺมโต
วินยโต ปกฺเข, อุทาหุ โนติ. สเจ อุปาลิ ภิกฺขุ ปจฺจเวกฺขมาโน
เอวํ ชานาติ ‘อิมํ โข อหํ อตฺตาทานํ อาทียมาโน น
ลภิสฺสามิ สนฺทิฏฺเฐ สมฺภตฺเต ภิกฺขุ ฅมฺมโต วินยโต ปกฺเขติ.
น ตํ อุปาลิ อตฺตาทานํ อาทาตพฺพํ.

สเจ ปนฺุปาลิ ภิกฺขุ ปจฺจเวกฺขมาโน เอวํ ชานาติ ‘อิมํ^๑ โข
อหํ อตฺตาทานํ อาทียมาโน ลภิสฺสามิ สนฺทิฏฺเฐ สมฺภตฺเต
ภิกฺขุ ฅมฺมโต วินยโต ปกฺเขติ. เตนฺุปาลิ ภิกฺขุนา อุตฺตริ
ปจฺจเวกฺขิตพฺพํ ‘อิมํ โข เม อตฺตาทานํ อาทียโต ภวิสฺสติ
สงฺฆสฺส ตโตนิทานํ ภณฺทณํ กลโห วิคฺคโห วิวาโท สงฺฆเภโท
สงฺฆราชิ^๒ สงฺฆวตฺถานํ สงฺฆนานาการณํ, อุทาหุ โนติ. สเจ
อุปาลิ ภิกฺขุ ปจฺจเวกฺขมาโน เอวํ ชานาติ ‘อิมํ โข เม
อตฺตาทานํ อาทียโต ภวิสฺสติ สงฺฆสฺส ตโตนิทานํ ภณฺทณํ
กลโห วิคฺคโห วิวาโท สงฺฆเภโท สงฺฆราชิ สงฺฆวตฺถานํ
สงฺฆนานาการณนฺตํ. น ตํ อุปาลิ อตฺตาทานํ อาทาตพฺพํ.

^๑ ส.,ฉ.,เท. อิทํ

^๒ ไป. สงฺฆราชิ

สเจ ปนุปาติ ภิกขุ ปจฺจเวกฺขมาโน เอวံ ชานาติ ‘อิมं โข
 เม อตฺตาทานं อาทียโต น ภวิสฺสตี สงฺฆสฺส ตโตนิทานं ภณฺทณฺ
 กลโห วิคฺคโห วิวาโท สงฺฆเมโห สงฺฆราชา สงฺฆวตฺถานํ
 สงฺฆนานาภณฺนตี. อาทาตพฺพํ ตํ^๑ อุปาติ อตฺตาทานํ. เอวံ
 ปญฺจกสมนฺนาคตํ โข อุปาติ อตฺตาทานํ อาทินฺนํ ปจฺฉาปี
 อวิปฺปฏิสํสํ ภวิสฺสตีติ.

[๔๔๑] “กตฺติ นุ โข ภนฺเต อญฺเฬิ สมนฺนาคโต ภิกขุ
 อธิกรณชาตานิ ภิกฺขุณฺ ปหฺนุปการโ^๒ โหตีติ. “ปญฺจอุปาติ
 อญฺเฬิ สมนฺนาคโต ภิกขุ อธิกรณชาตานิ ภิกฺขุณฺ ปหฺนุปการโ
 โหตี. กตฺเมหิ ปญฺจหิ. สีลวา โหติ ปาติโมกฺขสํวรํสํวโร วิหฺรติ
 อาจารโคจรสมฺปนฺโน อญฺมตฺเตสฺส วชฺเชสฺส ภยทสฺสาวิ สมํทาย
 ลิกฺขติ ลิกฺขาปเทสฺส; พหุสฺสโต โหติ สุตฺตรโร สุตฺตสนฺนิจโย, เย เต
 ฐมา อาทิกถฺยาณํ มชฺฌเมกถฺยาณํ ปริโยสานกถฺยาณํ สาทถํ
 สพฺพญฺชนํ เกวลปริปฺพญฺณํ ปริสฺสทฺธํ พุรหฺมจฺริยํ อภิวทฺถตี, ตถารูปํสฺส
 ฐมา พหุสฺสตา โหติ ฐตา^๓ วจสา ปริจิตา มนฺसानุเปกฺขิตา
 ทิฏฺฐิจฺยา สุปฺปฏฺฐิวิทฺธา; อุภยานิ โข ปนสฺส ปาติโมกฺขานิ วิตฺถาเรน
 สวาคตานิ โหติ สุวิภตฺตานิ สุปฺปวตฺตีนิ สุวินิจฺจิตานิ สุตฺตโส
 อญฺพญฺชนโส; วินเย โข ปน จิตฺโต โหติ อสํหิโร; ปฏฺฐิพลโหติ
 อุภอ อตฺถปจฺจตฺถิกเก อสฺสาเสตฺถุ สญฺญาเปตฺถุ นิชฺฌมาเปตฺถุ เปกฺกเชตฺถุ^๔
 ปสาเทตฺถุ; อิมหิ โข อุปาติ ปญฺจกญฺเฬิ สมนฺนาคโต ภิกขุ
 อธิกรณชาตานิ ภิกฺขุณฺ ปหฺนุปการโ โหติ.

^๑ ส.,ฉ.,เท.,มหา. ตํ อาทาตพฺพํ^๒ ไป. พหุการ^๓ ส.,ฉ.,เท.,อิ. ฐาตา^๔ ไป. เปกฺกชาเปตฺถุ

อปเรหิปี อุपालิ ปญจหงฺเคหิ สมณฺหาคโต ภิกฺขุ อธิกรณ-
ชาตานิ ภิกฺขุณฺหํ พหุปการโ หิตฺติ. กตเมหิ ปญฺจหิ. ปรีสุทฺธกาย-
สมาจารโ หิตฺติ, ปรีสุทฺธวจีสมาจารโ หิตฺติ, ปรีสุทฺธราชีโว หิตฺติ,
ปณฺทิตโ หิตฺติ พยตฺโต, ปฏฺวิพล อนุยฺยชฺชิตมาโน อนุโยคํ ทาตุํ;
อิมะหิ โข อุपालิ ปญจหงฺเคหิ สมณฺหาคโต ภิกฺขุ อธิกรณชาตานิ
ภิกฺขุณฺหํ พหุปการโ หิตฺติ.

อปเรหิปี อุपालิ ปญจหงฺเคหิ สมณฺหาคโต ภิกฺขุ อธิกรณ-
ชาตานิ ภิกฺขุณฺหํ พหุปการโ หิตฺติ. กตเมหิ ปญฺจหิ. วตฺถุ ชานาติ,
นิทานํ ชานาติ, ปณฺยตฺตํ ชานาติ, ปทปจฺจนาภฏฺจํ ชานาติ,
อนุสนฺธิวจนปถํ ชานาติ; อิมะหิ โข อุपालิ ปญจหงฺเคหิ
สมณฺหาคโต ภิกฺขุ อธิกรณชาตานิ ภิกฺขุณฺหํ พหุปการโ หิตฺติ.

[๔๔๒] “กตฺติหิ นุ โข ภนฺเต อญฺเฑหิ สมณฺหาคเตน ภิกฺขุณา
นานุยฺยชิตพฺพนฺติ. “ปญฺจอุपालิ อญฺเฑหิ สมณฺหาคเตน ภิกฺขุณา
นานุยฺยชิตพฺพํ. กตเมหิ ปญฺจหิ. สุตตํ น ชานาติ, สุตตานุโลมํ
น ชานาติ, วินยํ น ชานาติ, วินยานุโลมํ น ชานาติ, น จ
จานาจฺจานกฺกุสโล หิตฺติ; อิมะหิ โข อุपालิ ปญจหงฺเคหิ สมณฺหาคเตน
ภิกฺขุณา นานุยฺยชิตพฺพํ.

ปญฺจอุपालิ อญฺเฑหิ สมณฺหาคเตน ภิกฺขุณา อนุยฺยชิตพฺพํ.
กตเมหิ ปญฺจหิ. สุตตํ ชานาติ, สุตตานุโลมํ ชานาติ, วินยํ
ชานาติ, วินยานุโลมํ ชานาติ, จานาจฺจานกฺกุสโล จ หิตฺติ; อิมะหิ โข
อุपालิ ปญจหงฺเคหิ สมณฺหาคเตน ภิกฺขุณา อนุยฺยชิตพฺพํ.

อปเรหิปี อุपालิ ปญจหงฺเคหิ สมณฺหาคเตน ภิกฺขุณา
นานุยฺยชิตพฺพํ. กตเมหิ ปญฺจหิ. ฐมมํ น ชานาติ, ฐมฺมานุโลมํ
น ชานาติ, วินยํ น ชานาติ, วินยานุโลมํ น ชานาติ, น จ

ปุปฺพาปรกฺขสโล โหติ; อิมฺเหิ โข อุปาติ ปญฺจหฺงฺเคหิ สมนฺนาคเตน
ภิกฺขุณา นานุยุญฺชิตพฺพ.

ปญฺจหฺอุปาลิ อํเคหิ สมนฺนาคเตน ภิกฺขุณา อนุยุญฺชิตพฺพ.
กตเมหิ ปญฺจหิ. ฐมฺมํ ชานาติ, ฐมฺมานุโลมํ ชานาติ, วินยํ
ชานาติ, วินยานุโลมํ ชานาติ, ปุปฺพาปรกฺขสโล จ โหติ; อิมฺเหิ โข
อุปาติ ปญฺจหฺงฺเคหิ สมนฺนาคเตน ภิกฺขุณา อนุยุญฺชิตพฺพ.

อปเรหิปี อุปาติ ปญฺจหฺงฺเคหิ สมนฺนาคเตน ภิกฺขุณา
นานุยุญฺชิตพฺพ. กตเมหิ ปญฺจหิ. วตถุํ น ชานาติ, นิทานํ น
ชานาติ, ปญฺญตฺตํ น ชานาติ, ปทปจฺจนาภฺภูจํ น ชานาติ,
อนุสนฺธิวจนปถํ น ชานาติ; อิมฺเหิ โข อุปาติ ปญฺจหฺงฺเคหิ
สมนฺนาคเตน ภิกฺขุณา นานุยุญฺชิตพฺพ.

ปญฺจหฺอุปาลิ อํเคหิ สมนฺนาคเตน ภิกฺขุณา อนุยุญฺชิตพฺพ.
กตเมหิ ปญฺจหิ. วตถุํ ชานาติ, นิทานํ ชานาติ, ปญฺญตฺตํ
ชานาติ, ปทปจฺจนาภฺภูจํ ชานาติ, อนุสนฺธิวจนปถํ ชานาติ; อิมฺเหิ
โข อุปาติ ปญฺจหฺงฺเคหิ สมนฺนาคเตน ภิกฺขุณา อนุยุญฺชิตพฺพ.

อปเรหิปี อุปาติ ปญฺจหฺงฺเคหิ สมนฺนาคเตน ภิกฺขุณา นานุ-
ยุญฺชิตพฺพ. กตเมหิ ปญฺจหิ. อาปตฺตํ น ชานาติ, อาปตฺตํสมุฏฺฏาณํ
น ชานาติ, อาปตฺตํ ปโยคํ น ชานาติ, อาปตฺตํ รุปสมํ น
ชานาติ, น อาปตฺตํ^๑ วินิจฺจยกฺขสโล โหติ; อิมฺเหิ โข อุปาติ
ปญฺจหฺงฺเคหิ สมนฺนาคเตน ภิกฺขุณา นานุยุญฺชิตพฺพ.

ปญฺจหฺอุปาลิ อํเคหิ สมนฺนาคเตน ภิกฺขุณา อนุยุญฺชิตพฺพ.
กตเมหิ ปญฺจหิ. อาปตฺตํ ชานาติ, อาปตฺตํสมุฏฺฏาณํ ชานาติ,

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ สี.,เท.,อิ. อาปตฺตํ น

อาปตฺติยา ปโยคํ ชานาติ, อาปตฺติยา วูปสมํ ชานาติ, อาปตฺติยา
วินิจฺจนฺยกุสโล โหติ; อิมเหิ โข อุปาลิ ปณฺจหฺงฺเคหิ สมนฺนาคเตน
ภิกฺขุณา อนุยฺยชิตพฺพํ.

อปเรหิปี อุปาลิ ปณฺจหฺงฺเคหิ สมนฺนาคเตน ภิกฺขุณา
นอนุยฺยชิตพฺพํ. กตเมหิ ปณฺจหิ. อธิกรณํ น ชานาติ,
อธิกรณสมุฏฺฏจํ น ชานาติ, อธิกรณสฺส ปโยคํ น ชานาติ,
อธิกรณสฺส วูปสมํ น ชานาติ, น อธิกรณสฺส^๑ วินิจฺจนฺยกุสโล
โหติ; อิมเหิ โข อุปาลิ ปณฺจหฺงฺเคหิ สมนฺนาคเตน ภิกฺขุณา
นอนุยฺยชิตพฺพํ.

ปณฺจหุปาลิ อหฺงฺเคหิ สมนฺนาคเตน ภิกฺขุณา อนุยฺยชิตพฺพํ.
กตเมหิ ปณฺจหิ. อธิกรณํ ชานาติ, อธิกรณสมุฏฺฏจํ ชานาติ,
อธิกรณสฺส ปโยคํ ชานาติ, อธิกรณสฺส วูปสมํ ชานาติ, อธิกรณสฺส
วินิจฺจนฺยกุสโล โหติ; อิมเหิ โข อุปาลิ ปณฺจหฺงฺเคหิ สมนฺนาคเตน
ภิกฺขุณา อนุยฺยชิตพฺพํ.

อตฺตาทานวคฺโค นิฏฺฐจิตฺโต ปณฺจโม.

ตสฺสทฺถาทานํ

ปริสฺสุทฺถมฺจ	กาเลน	การุณฺณเย ^๒	โอกาเสน จ
อตฺตาทานํ	อธิกรณํ	อปเรหิปี	วตฺถมฺจ
สฺสทฺตํ ฐมํ	ปฺน	วตฺถมฺจ	อาปตฺติ อธิกรณเณ จาติ.

อิทมตติตณเณว นิสฺสาย ปตฺตปิณฺฑิกโก โหติ; อิมे โข อูปาลิ
ปณจ ปตฺตปิณฺฑิกาติ.

ฐตงฺควคโค นิฏฺฐิตโ จญฺโจะ.

ตสฺสุทฺธานํ

อารณฺณโก ปิณฺฑิปปสุ [] ^๑	รูกฺขสุสานปณจมํ
อพฺภโกเตจฺวารณฺเจว	สพฺพานเนสซฺชิกา
สนฺถเตกาสนณฺเจว	ขลุปฺจนาปตฺตปิณฺฑิกาติ.

๗. มุสาวาทาคโค

[๔๔๔] “กติ นุ โข ภนฺเต มุสาวาทาติ. “ปณฺจิเม อูปาลิ
มุสาวาทา. กตเม ปณจ. อตฺถิ มุสาวาทอ ปาราชิกคามิ, อตฺถิ
มุสาวาทอ สงฺฆาติเสสคามิ, อตฺถิ มุสาวาทอ ถุลลจฺจยคามิ,
อตฺถิ มุสาวาทอ ปาจิตฺตียคามิ, อตฺถิ มุสาวาทอ ทุกฺกณฺณคามิตี;^๒
อิมे โข อูปาลิ ปณจ มุสาวาทาติ.

[๔๔๕] “กตฺติ นุ โข ภนฺเต องฺเคหิ สมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน
สงฺฆมฺมชฺเฌ อูปสถิ วา ปวารณํ วา จเปนฺตสฺส ‘อลํ ภิกฺขุ, มา
ภณฺทนํ, มา กลหํ, มา วิคฺคหํ, มา วิวาทนฺติ โอมทฺธิตฺวา
สงฺเขน อูปสเถ วา ปวารณา วา กาทพฺพาติ. “ปณฺจหุปาลิ
องฺเคหิ สมนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน สงฺฆมฺมชฺเฌ อูปสถิ วา ปวารณํ
วา จเปนฺตสฺส ‘อลํ ภิกฺขุ, มา ภณฺทนํ, มา กลหํ, มา วิคฺคหํ,

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ อ. เอตฺถนฺตเร จสทฺโท ทิสฺสติ.

^๒ ส.อ. อิตฺตทฺโท น ทิสฺสติ.

มา วิวาทนติ โอมทุทิตวา สงฺเขน อุโปสเถ วา ปวารณา วา กาทพฺพา. กตเมหิ ปญฺจหิ. อลฺหฺซี จ โหติ, พาโล จ, อปฺกตตฺโต จ, จาวนาธิปฺปาโย วตฺตา โหติ, โน วุฏฺฐจาวนาธิปฺปาโย; อิเมหิ โข อุपालิ ปญฺจหฺงฺเคหิ สมนฺนาคตฺสฺส ภิกฺขุโน สงฺฆมฺมชฺเฌ อุโปสถํ วา ปวารณํ วา จเปนฺตฺสฺส ‘อลํ ภิกฺขุ, มา ภณฺทณฺ, มา กลหํ, มา วิคฺคหํ, มา วิวาทนติ โอมทุทิตวา สงฺเขน อุโปสเถ วา ปวารณา วา กาทพฺพา.

อปเรหิปี อุपालิ ปญฺจหฺงฺเคหิ สมนฺนาคตฺสฺส ภิกฺขุโน สงฺฆมฺมชฺเฌ อุโปสถํ วา ปวารณํ วา จเปนฺตฺสฺส ‘อลํ ภิกฺขุ, มา ภณฺทณฺ, มา กลหํ, มา วิคฺคหํ, มา วิวาทนติ โอมทุทิตวา สงฺเขน อุโปสเถ วา ปวารณา วา กาทพฺพา. กตเมหิ ปญฺจหิ. อปฺริสฺสุทฺธกายสมาจาโร โหติ, อปฺริสฺสุทฺธวจีสมาจาโร โหติ, อปฺริสฺสุทฺธา-ชีโว โหติ, พาโล โหติ อพฺยตฺโต, ภณฺทณการโก โหติ กลหการโก; อิเมหิ โข อุपालิ ปญฺจหฺงฺเคหิ สมนฺนาคตฺสฺส ภิกฺขุโน สงฺฆมฺมชฺเฌ อุโปสถํ วา ปวารณํ วา จเปนฺตฺสฺส ‘อลํ ภิกฺขุ, มา ภณฺทณฺ, มา กลหํ, มา วิคฺคหํ, มา วิวาทนติ โอมทุทิตวา สงฺเขน อุโปสเถ วา ปวารณา วา กาทพฺพาติ.

[๔๕๖] “กตฺติหิ นฺุ โข ภนฺเต อญฺเฑหิ สมนฺนาคตฺสฺส ภิกฺขุโน อนฺุโยโค น ทาทพฺโพติ. “ปญฺจหฺอุปาลิ อญฺเฑหิ สมนฺนาคตฺสฺส ภิกฺขุโน อนฺุโยโค น ทาทพฺโพ. กตเมหิ ปญฺจหิ. อาปตฺตานาปตฺตี น ชานาติ, ลหฺกกรุกํ อาปตฺตี น ชานาติ, สวเสसानวเสสํ อาปตฺตี น ชานาติ, ทุฏฺฐจฺลลาทุฏฺฐจฺลลํ อาปตฺตี น ชานาติ, สปฺปฏิกมฺมอปฺปฏิกมฺมํ อาปตฺตี น ชานาติ; อิเมหิ โข อุपालิ ปญฺจหฺงฺเคหิ สมนฺนาคตฺสฺส ภิกฺขุโน อนฺุโยโค น ทาทพฺโพ.

ปณจหุपालิ อองเคหิ สมณนาคตสฺส ภิกขุโน อนฺนโยโค ทาทพฺโพ.
กตเมหิ ปณจหิ. อาปตฺตานาปตฺตี ชานาติ, ลหุกครุกํ อาปตฺตี
ชานาติ, สาวเสसानวเสสํ อาปตฺตี ชานาติ, ทฏฺฐลฺลาทฏฺฐลฺลํ
อาปตฺตี ชานาติ, สปปฏฺฐิกมฺมอปฺปฏฺฐิกมฺมํ อาปตฺตี ชานาติ;
อิเมหิ โข อุपालิ ปณจหฺงเคหิ สมณนาคตสฺส ภิกขุโน อนฺนโยโค
ทาทพฺโพติ.

[๔๔๗] “กตฺติหิ นุ โข ภนฺเต อากาเรหิ ภิกขุ อาปตฺตี
อาปชฺชตฺตีติ. “ปณจหุपालิ อากาเรหิ ภิกขุ อาปตฺตี อาปชฺชติ.
กตเมหิ ปณจหิ. อลชฺชิตา, อณฺณมตา, กุกฺกัจจปกตฺตา,
อกปฺปิเย กปฺปิยสณฺณิตา, กปฺปิเย อกปฺปิยสณฺณิตา; อิเมหิ โข
อุपालิ ปณจหากาเรหิ ภิกขุ อาปตฺตี อาปชฺชติ.

อปเรหิปี อุपालิ ปณจหากาเรหิ ภิกขุ อาปตฺตี อาปชฺชติ.
กตเมหิ ปณจหิ. อทสฺสเนน, อสฺสวเนน, ปสฺสุตฺตา,^๑ ตถาสณฺณิ,
สติสมฺโมสา; อิเมหิ โข อุपालิ ปณจหากาเรหิ ภิกขุ อาปตฺตี
อาปชฺชตฺตีติ.

[๔๔๘] “กตฺติ นุ โข ภนฺเต เวราติ. “ปณฺจิเม อุपालิ เวรา.
กตเม ปณจ. ปาณาติปาโต, อทินฺนาทานํ, กาเมสุ มิจฺฉาจารो,
มุสาวาทो, สุราเมรยมชฺชปมาทฏฺฐานํ; อิเมหิ โข อุपालิ ปณจ
เวราติ.

“กตฺติ นุ โข ภนฺเต เวรมณฺโงติ. “ปณฺจิมา อุपालิ เวรมณฺโง.
กตมา ปณจ. ปาณาติปาตา เวรมณฺโ, อทินฺนาทานา เวรมณฺโ,

กาเมสุ มิจฺฉาจารา เวรมณี, มุสาวาทา เวรมณี, สุราเมรยมชฺช-
ปมาทญฺจานา เวรมณี; อีมา โข อุปาติ ปญฺจ เวรมณียติ.

[๔๔๙] “กติ นุ โข ภาณเต พุยสนานีติ. “ปญฺจิมานิ อุปาติ
พุยสนานิ. กตมานิ ปญฺจ. ฌาติพุยสนํ, โภคพุยสนํ, โรคพุยสนํ,
สีลพุยสนํ, ทิฏฺฐิพุยสนํ; อิมานิ โข อุปาติ ปญฺจ พุยสนานีติ.

“กติ นุ โข ภาณเต สมฺปทาติ. “ปญฺจิมา อุปาติ สมฺปทา.
กตมา ปญฺจ. ฌาติสมฺปทา, โภคสมฺปทา, อาโรคฺยสมฺปทา,
สีลสมฺปทา, ทิฏฺฐิสมฺปทา. อีมา โข อุปาติ ปญฺจ สมฺปทาติ.

มุสาวาทวคฺโค นิฏฺฐิตो สตฺตโม.

ตสฺสทฺธานํ

มุสาวาทอ จ โอมทฺธิ	อปเรหิ อนฺนโยโค จ
อาปตฺติญฺจ อปเรหิ	เวรา เวรมณียํ จ
พุยสนํ สมฺปทา เจว	สตฺตโม วคฺคสงฺคโหติ.

๘. ภิกฺขุณีโาวาทวคฺโค

[๔๕๐] “กติหิ นุ โข ภาณเต อญฺเฑหิ สมฺนฺนาคตสฺส ภิกฺขุโน
ภิกฺขุณีสงฺฆेเนว กมฺมํ กาทพฺพนฺติ. “ปญฺจหุปาติ อญฺเฑหิ สมฺนฺนาคตสฺส
ภิกฺขุโน ภิกฺขุณีสงฺฆेเนว กมฺมํ กาทพฺพํ, อวฺนทียํ โส ภิกฺขุ
ภิกฺขุณีสงฺฆेเนว. กตเมหิ ปญฺจหิ. วิวริตฺวา กายํ ภิกฺขุณีนํ ทสฺเสติ,
อฺฐํ ทสฺเสติ, อญฺคชาตํ ทสฺเสติ, อุมํ อํสฺสญฺเฆ ทสฺเสติ, โอภาสติ
คิหิ สมฺปโยเชติ; อิมานิ โข อุปาติ ปญฺจหญฺเฑหิ สมฺนฺนาคตสฺส
ภิกฺขุโน ภิกฺขุณีสงฺฆेเนว กมฺมํ กาทพฺพํ, อวฺนทียํ โส ภิกฺขุ
ภิกฺขุณีสงฺฆेเนว.

อปเรหิปี อุपालิ ปณจหฺงเคหิ สมณฺหาคตสฺส ภิกขุโน
ภิกขุณีสงฺฆเมเนว กมฺมํ กาทพฺพํ, อวฺนทียํ โส ภิกขุ ภิกขุณีสงฺฆเมเน.
กตเมหิ ปณฺจหิ. ภิกขุณีํ อลาภาย ปริสํกตติ, ภิกขุณีํ อนตฺถาย
ปริสํกตติ, ภิกขุณีํ อนาวาสาย ปริสํกตติ, ภิกขุณียํ อกฺโกสติ
ปริภาสติ, ภิกขุ ภิกขุณีหิ เภเทติ; อิมหิ โข อุपालิ ปณจหฺงเคหิ
สมณฺหาคตสฺส ภิกขุโน ภิกขุณีสงฺฆเมเนว กมฺมํ กาทพฺพํ, อวฺนทียํ
โส ภิกขุ ภิกขุณีสงฺฆเมเน.

อปเรหิปี อุपालิ ปณจหฺงเคหิ สมณฺหาคตสฺส ภิกขุโน
ภิกขุณีสงฺฆเมเนว กมฺมํ กาทพฺพํ, อวฺนทียํ โส ภิกขุ ภิกขุณีสงฺฆเมเน.
กตเมหิ ปณฺจหิ. ภิกขุณีํ อลาภาย ปริสํกตติ, ภิกขุณีํ อนตฺถาย
ปริสํกตติ, ภิกขุณีํ อนาวาสาย ปริสํกตติ, ภิกขุณียํ อกฺโกสติ
ปริภาสติ, ภิกขุ ภิกขุณีหิ สมฺปโยเชติ; อิมหิ โข อุपालิ
ปณจหฺงเคหิ สมณฺหาคตสฺส ภิกขุโน ภิกขุณีสงฺฆเมเนว กมฺมํ กาทพฺพํ,
อวฺนทียํ โส ภิกขุ ภิกขุณีสงฺฆเมนาติ.

[๔๕๑] “กตฺติหิ นุ โข ภนฺเต อํเคหิ สมณฺหาคตาย ภิกขุณียา
กมฺมํ กาทพฺพนฺติ. “ปณฺจหุपालิ อํเคหิ สมณฺหาคตาย ภิกขุณียา
กมฺมํ กาทพฺพํ. กตเมหิ ปณฺจหิ. วิวริตฺวา กายํ ภิกขุณํ ทสฺเสติ,
อูรํ ทสฺเสติ, อํคชาตํ ทสฺเสติ, อุกฺโก อํสํกุญฺเฏ ทสฺเสติ, โอภาสติ
คิหิ สมฺปโยเชติ; อิมหิ โข อุपालิ ปณจหฺงเคหิ สมณฺหาคตาย
ภิกขุณียา กมฺมํ กาทพฺพํ.

อปเรหิปี อุपालิ ปณจหฺงเคหิ สมณฺหาคตาย ภิกขุณียา กมฺมํ
กาทพฺพํ. กตเมหิ ปณฺจหิ. ภิกขุณํ อลาภาย ปริสํกตติ, ภิกขุณํ
อนตฺถาย ปริสํกตติ, ภิกขุณํ อนาวาสาย ปริสํกตติ, ภิกขุ
อกฺโกสติ ปริภาสติ, ภิกขุณียํ ภิกขุหิ เภเทติ; อิมหิ โข อุपालิ
ปณจหฺงเคหิ สมณฺหาคตาย ภิกขุณียา กมฺมํ กาทพฺพํ.

อปเรหิปี อุปาติ ปญฺหํเคหิ สมณฺหาคตาย ภิกฺขุณฺเีย กมฺมํ
 กาทพฺพํ. กตเมหิ ปญฺจหิ. ภิกฺขุณฺเีย อลาภาย ปริสํกตติ, ภิกฺขุณฺเีย
 อนตฺถาย ปริสํกตติ, ภิกฺขุณฺเีย อนาวาสาย ปริสํกตติ, ภิกฺขุ อกฺโกสติ
 ปริภาสติ, ภิกฺขุณฺเีย โภ ภัตฺตํ; อิมะหิ โข อุปาติ
 ปญฺหํเคหิ สมณฺหาคตาย ภิกฺขุณฺเีย กมฺมํ กาทพฺพนฺติ.

[๔๕๒] “กตติ นุ โข ภนฺเต อญฺเีย สมณฺหาคเตน ภิกฺขุณา
 ภิกฺขุณฺเีย โอวาโท น จเปตพฺโพ. “ปญฺหํอุปาติ อญฺเีย สมณฺหาคเตน
 ภิกฺขุณา ภิกฺขุณฺเีย โอวาโท น จเปตพฺโพ. กตเมหิ ปญฺจหิ.
 อลชฺชํ จ โหติ, พาโล จ, อปกตตฺโต จ, จาวนาธิปฺปาโย วตฺตา
 โหติ, โน วุฏฺฐจาวนาธิปฺปาโย; อิมะหิ โข อุปาติ ปญฺหํเคหิ
 สมณฺหาคเตน ภิกฺขุณา ภิกฺขุณฺเีย โอวาโท น จเปตพฺโพ.

อปเรหิปี อุปาติ ปญฺหํเคหิ สมณฺหาคเตน ภิกฺขุณา ภิกฺขุณฺเีย
 โอวาโท น จเปตพฺโพ. กตเมหิ ปญฺจหิ. อปฺริสํกตฺตํกตฺตํ
 โหติ, อปฺริสํกตฺตํกตฺตํกตฺตํ โหติ, อปฺริสํกตฺตํกตฺตํ โหติ, พาโล
 โหติ อพฺยตฺโต, น ปฏฺวิโล อญฺญชฺชมาโน อญฺโยคํ ทาตุํ;
 อิมะหิ โข อุปาติ ปญฺหํเคหิ สมณฺหาคเตน ภิกฺขุณา ภิกฺขุณฺเีย
 โอวาโท น จเปตพฺโพ.

อปเรหิปี อุปาติ ปญฺหํเคหิ สมณฺหาคเตน ภิกฺขุณา ภิกฺขุณฺเีย
 โอวาโท น จเปตพฺโพ. กตเมหิ ปญฺจหิ. กายิกะน อนาจาเรน
 สมณฺหาคโต โหติ, วาจสิกะน อนาจาเรน สมณฺหาคโต โหติ,
 กายิกะวาทสิกะน อนาจาเรน สมณฺหาคโต โหติ, ภิกฺขุณฺเีย
 อกฺโกสกปฺริภาสโก โหติ, ภิกฺขุณฺเีย สทฺธิ สํสํญฺโจ วิหฺรติ
 อนนฺโละมิกะน สํสคฺเคน; อิมะหิ โข อุปาติ ปญฺหํเคหิ สมณฺหาคเตน
 ภิกฺขุณา ภิกฺขุณฺเีย โอวาโท น จเปตพฺโพ.

อปเรหิปี อุปาลี ปณฺจหฺงฺเคหิ สมณฺหาคเตน ภิกฺขุณา ภิกฺขุณีนํ
โอวาโท น จเปตพฺโพ. กตเมหิ ปณฺจหิ. อลชฺชี่ จ โหติ, พาโล
จ, อปกตตฺโต จ, ภณฺทนการโก จ โหติ กลหการโก, สิกฺขาย
จ น ปริปฺปรการี; อิเมหิ โข อุปาลี ปณฺจหฺงฺเคหิ สมณฺหาคเตน
ภิกฺขุณา ภิกฺขุณีนํ โอวาโท น จเปตพฺโพติ.

[๔๕๓] “กตฺติหิ นฺุ โข ภนฺเต องฺเคหิ สมณฺหาคเตน ภิกฺขุณา
ภิกฺขุณีนํ โอวาโท น คเหตุพฺโพติ. “ปณฺจหฺอุปาลี องฺเคหิ
สมณฺหาคเตน ภิกฺขุณา ภิกฺขุณีนํ โอวาโท น คเหตุพฺโพ. กตเมหิ
ปณฺจหิ. กายิกเกน อนาจาเรน สมณฺหาคโต โหติ, วาจสิเกน
อนาจาเรน สมณฺหาคโต โหติ, กายิกวาจสิเกน อนาจาเรน
สมณฺหาคโต โหติ, ภิกฺขุณีนํ อุกโกสกปริภาสโก โหติ, ภิกฺขุณีนํ
สทฺธิ์ สํสฺมฺมฺโจ วิหฺรติ อนนฺุโลมิเกน สํสคฺเคน; อิเมหิ โข อุปาลี
ปณฺจหฺงฺเคหิ สมณฺหาคเตน ภิกฺขุณา ภิกฺขุณีนํ โอวาโท น คเหตุพฺโพ.

อปเรหิปี อุปาลี ปณฺจหฺงฺเคหิ สมณฺหาคเตน ภิกฺขุณา ภิกฺขุณีนํ
โอวาโท น คเหตุพฺโพ. กตเมหิ ปณฺจหิ. อลชฺชี่ จ โหติ, พาโล
จ, อปกตตฺโต จ, คมิโก วา โหติ คิลานो วา; อิเมหิ โข อุปาลี
ปณฺจหฺงฺเคหิ สมณฺหาคเตน ภิกฺขุณา ภิกฺขุณีนํ โอวาโท น
คเหตุพฺโพติ.

[๔๕๔] “กตฺติหิ นฺุ โข ภนฺเต องฺเคหิ สมณฺหาคเตน ภิกฺขุณา
สทฺธิ์ น สากจฺฉาตพฺโพติ. “ปณฺจหฺอุปาลี องฺเคหิ สมณฺหาคเตน
ภิกฺขุณา สทฺธิ์ น สากจฺฉาตพฺโพ. กตเมหิ ปณฺจหิ. น อเสเชน
สีกฺขชนฺฺเชน สมณฺหาคโต โหติ, น อเสเชน สมาธิกฺขชนฺฺเชน
สมณฺหาคโต โหติ, น อเสเชน ปณฺญาชนฺฺเชน สมณฺหาคโต โหติ,

น อเสเชน วิมุตติกฺขณฺเชน สมณฺหาโต โหติ, น อเสเชน
 วิมุตติฌายณทสฺสนกฺขณฺเชน สมณฺหาโต โหติ. อิมเหิ โข อุปาติ
 ปญฺจหฺงฺเคหิ สมณฺหาตเตน ภิกฺขุณา สทฺธิ น สากจฺฉาตพฺโพ.
 ปญฺจหฺอุปาลิ อํเคหิ สมณฺหาตเตน ภิกฺขุณา สทฺธิ สากจฺฉาตพฺโพ.
 กตเมหิ ปญฺจหิ. อเสเชน สีสกฺขณฺเชน สมณฺหาโต โหติ, อเสเชน
 สมาธิกฺขณฺเชน สมณฺหาโต โหติ; อเสเชน ปญฺญาขณฺเชน
 สมณฺหาโต โหติ, อเสเชน วิมุตติกฺขณฺเชน สมณฺหาโต โหติ,
 อเสเชน วิมุตติฌายณทสฺสนกฺขณฺเชน สมณฺหาโต โหติ; อิมเหิ โข
 อุปาติ ปญฺจหฺงฺเคหิ สมณฺหาตเตน ภิกฺขุณา สทฺธิ สากจฺฉาตพฺโพ.

อปเรหิปี อุปาติ ปญฺจหฺงฺเคหิ สมณฺหาตเตน ภิกฺขุณา สทฺธิ
 น สากจฺฉาตพฺโพ. กตเมหิ ปญฺจหิ. น อตฺถปฺปฏิสมฺภิทาปฺตโต
 โหติ, น ฌมฺมปฺปฏิสมฺภิทาปฺตโต โหติ, น นิสฺสํสํปฺปฏิสมฺภิทาปฺตโต
 โหติ, น ปฏฺฐิภาณปฺปฏิสมฺภิทาปฺตโต โหติ, น ยถาวิมุตฺตํ จิตฺตํ
 ปจฺจเวกฺขติ;^๑ อิมเหิ โข อุปาติ ปญฺจหฺงฺเคหิ สมณฺหาตเตน ภิกฺขุณา
 สทฺธิ น สากจฺฉาตพฺโพ. ปญฺจหฺอุปาลิ อํเคหิ สมณฺหาตเตน
 ภิกฺขุณา สทฺธิ สากจฺฉาตพฺโพ. กตเมหิ ปญฺจหิ. อตฺถปฺปฏิสมฺภิทา-
 ปฺตโต โหติ, ฌมฺมปฺปฏิสมฺภิทาปฺตโต โหติ, นิสฺสํสํปฺปฏิสมฺภิทาปฺตโต
 โหติ, ปฏฺฐิภาณปฺปฏิสมฺภิทาปฺตโต โหติ, ยถาวิมุตฺตํ จิตฺตํ ปจฺจเวกฺขติ;
 อิมเหิ โข อุปาติ ปญฺจหฺงฺเคหิ สมณฺหาตเตน ภิกฺขุณา สทฺธิ
 สากจฺฉาตพฺโพติ.

ภิกฺขุณีโอรวาทวคฺโค นิฏฺฐิตโ อฏฺฐโม.

^๑ ส.,ฉ. ปจฺจเวกฺขิตา, เอวมฺปริปี.

ตสสุททาน

ภิกขุนี้เหว กาทพพ์ อปเรหิ ตถา ทูเว
 ภิกขุนี้เน ตโย กมมา น จเปตพโพ^๑ เทว ทูกา
 น คเหตุพโพ เทว วุตตา สากจฉาส^๒ จ เทว ทูกาติ.

๙. อุพพาหิกวกุโค

[๔๕๕] “กตติหิ นุ ไช ภนฺเต องฺเคหิ สมณฺหาคโต ภิกขุ
 อุพพาหิกาย น สมมณฺhitพโพติ. “ปณจหุपालิ องฺเคหิ สมณฺหาคโต
 ภิกขุ อุพพาหิกาย น สมมณฺhitพโพ. กตเมหิ ปณจหิ. น
 อตฺถกฺขโล โหติ, น ฐมฺมกฺขโล โหติ, น นินฺตฺตฺติกฺขโล โหติ, น
 พุยฺยชนกฺขโล โหติ, น ปุพฺพปาปรกฺขโล โหติ; อิมะหิ ไช อุपालิ
 ปณจหฺงเคหิ สมณฺหาคโต ภิกขุ อุพพาหิกาย น สมมณฺhitพโพ.
 ปณจหุपालิ องฺเคหิ สมณฺหาคโต ภิกขุ อุพพาหิกาย สมมณฺhitพโพ.
 กตเมหิ ปณจหิ. อตฺถกฺขโล โหติ, ฐมฺมกฺขโล โหติ, นินฺตฺตฺติกฺขโล
 โหติ, พุยฺยชนกฺขโล โหติ, ปุพฺพปาปรกฺขโล โหติ; อิมะหิ ไช
 อุपालิ ปณจหฺงเคหิ สมณฺหาคโต ภิกขุ อุพพาหิกาย สมมณฺhitพโพ.

อปเรหิปี อุपालิ ปณจหฺงเคหิ สมณฺหาคโต ภิกขุ อุพพาหิกาย
 น สมมณฺhitพโพ. กตเมหิ ปณจหิ. โกธโน โหติ โกธากิฏฺโต,
 มกฺขี โหติ มกฺขากิฏฺโต, ปลาสี โหติ ปลาสากิฏฺโต, อิสฺสูกี โหติ
 อิสฺสากิฏฺโต, สนฺทิกฺขจิปรามาสี โหติ อาชานคฺคาคี ทุปฺปปฏินิสฺสคฺคี;

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ไป. จเปตพพ์, ส.,ฉ.,เท. จเปตพพา

^๒ ไป. สากจฉา

อิเมหิ โข อุปาติ ปญจหังคะหิ สมณฺหาคโต ภิกฺขุ อุพฺพาทิกาย
 น สมฺมณฺณิตพฺโพ. ปญฺจหุปาติ อังคะหิ สมณฺหาคโต ภิกฺขุ
 อุพฺพาทิกาย สมฺมณฺณิตพฺโพ. กตเมหิ ปญฺจหิ. น โกธโน โหติ น
 โกธาทิกฺขโต, น มกฺขี โหติ น มกฺขาทิกฺขโต, น ปลาสิ โหติ น
 ปลาสาทิกฺขโต, น อิสฺสูกิ โหติ น อิสฺสาทิกฺขโต, อสนฺทิกฺขิตฺตปฺรามาสี
 โหติ อนาธานคฺคาคี สุปฺปญฺนิสฺสคฺคิ; อิเมหิ โข อุปาติ ปญฺจหังคะหิ
 สมณฺหาคโต ภิกฺขุ อุพฺพาทิกาย สมฺมณฺณิตพฺโพ.

อปเรหิปี อุปาติ ปญฺจหังคะหิ สมณฺหาคโต ภิกฺขุ อุพฺพาทิกาย
 น สมฺมณฺณิตพฺโพ. กตเมหิ ปญฺจหิ. กุปฺปติ, พฺยาปชฺชติ,
 ปตฺติตฺถียติ, โกปํ ชเนติ, อกฺขโม โหติ อปฺปทกฺขิณคฺคาคี อนุสาสนี;
 อิเมหิ โข อุปาติ ปญฺจหังคะหิ สมณฺหาคโต ภิกฺขุ อุพฺพาทิกาย
 น สมฺมณฺณิตพฺโพ. ปญฺจหุปาติ อังคะหิ สมณฺหาคโต ภิกฺขุ
 อุพฺพาทิกาย สมฺมณฺณิตพฺโพ. กตเมหิ ปญฺจหิ. น กุปฺปติ, น
 พฺยาปชฺชติ, น ปตฺติตฺถียติ, น โกปํ ชเนติ, ขโม โหติ ปทกฺขิณคฺค-
 คาคี อนุสาสนี; อิเมหิ โข อุปาติ ปญฺจหังคะหิ สมณฺหาคโต
 ภิกฺขุ อุพฺพาทิกาย สมฺมณฺณิตพฺโพ.

อปเรหิปี อุปาติ ปญฺจหังคะหิ สมณฺหาคโต ภิกฺขุ อุพฺพาทิกาย
 น สมฺมณฺณิตพฺโพ. กตเมหิ ปญฺจหิ. ปสาเรตา^๑ โหติ โน สาเรตา,
 อโนกาสกมฺมํ การาเปตฺวา วตฺตา โหติ, น ยถาธมฺเม ยถาวินเย
 ยถาปตฺติยา จेतฺตา โหติ, น ยถาธมฺเม ยถาวินเย ยถาปตฺติยา
 กาทเรตา โหติ, น ยถาทิกฺขิตฺตยา พฺยากตา โหติ; อิเมหิ โข อุปาติ
 ปญฺจหังคะหิ สมณฺหาคโต ภิกฺขุ อุพฺพาทิกาย น สมฺมณฺณิตพฺโพ.

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ โป. อปสาเรตา, เอวมฺปรีปี.

ปณจหุपालิ อังเคหิ สมณฺหาคโต ภิกขุ อุพพาหิกาย สมฺมณฺณิตพฺโพ.
กตเมหิ ปณจหิ. สาเรตา โหติ โน ปสาเรตา, โอภาสกมฺม
การาเปตฺวา วตฺตา โหติ, ยถาธมฺเม ยถาวินเย ยถापตฺติยา
โจเทตา โหติ, ยถาธมฺเม ยถาวินเย ยถापตฺติยา กาเรตา โหติ,
ยถาทิฏฺฐิยา พฺยาकตา โหติ; อิมेหิ โข อุปาลิ ปณจหังเคหิ
สมณฺหาคโต ภิกขุ อุพพาหิกาย สมฺมณฺณิตพฺโพ.

อปเรหิปี อุปาลิ ปณจหังเคหิ สมณฺหาคโต ภิกขุ อุพพาหิกาย
น สมฺมณฺณิตพฺโพ. กตเมหิ ปณจหิ. จณฺหาคตฺถิ คจฺจติ, โทสาคตฺถิ
คจฺจติ, โมหาคตฺถิ คจฺจติ, ภยาคตฺถิ คจฺจติ, อลขฺชฺช จ โหติ;
อิมेหิ โข อุปาลิ ปณจหังเคหิ สมณฺหาคโต ภิกขุ อุพพาหิกาย
น สมฺมณฺณิตพฺโพ. ปณจหุपालิ อังเคหิ สมณฺหาคโต ภิกขุ
อุพพาหิกาย สมฺมณฺณิตพฺโพ. กตเมหิ ปณจหิ. น จณฺหาคตฺถิ
คจฺจติ, น โทสาคตฺถิ คจฺจติ, น โมหาคตฺถิ คจฺจติ, น ภยาคตฺถิ
คจฺจติ, ลขฺชฺช จ โหติ; อิมेหิ โข อุปาลิ ปณจหังเคหิ สมณฺหาคโต
ภิกขุ อุพพาหิกาย สมฺมณฺณิตพฺโพ.

อปเรหิปี อุปาลิ ปณจหังเคหิ สมณฺหาคโต ภิกขุ อุพพาหิกาย
น สมฺมณฺณิตพฺโพ. กตเมหิ ปณจหิ. จณฺหาคตฺถิ คจฺจติ, โทสาคตฺถิ
คจฺจติ, โมหาคตฺถิ คจฺจติ, ภยาคตฺถิ คจฺจติ, อกฺกุสโล จ โหติ
วินเย; อิมेหิ โข อุปาลิ ปณจหังเคหิ สมณฺหาคโต ภิกขุ
อุพพาหิกาย น สมฺมณฺณิตพฺโพ. ปณจหุपालิ อังเคหิ สมณฺหาคโต
ภิกขุ อุพพาหิกาย สมฺมณฺณิตพฺโพ. กตเมหิ ปณจหิ. น จณฺหาคตฺถิ
คจฺจติ, น โทสาคตฺถิ คจฺจติ, น โมหาคตฺถิ คจฺจติ, น ภยาคตฺถิ
คจฺจติ, กุสโล จ โหติ วินเย; อิมेหิ โข อุปาลิ ปณจหังเคหิ
สมณฺหาคโต ภิกขุ อุพพาหิกาย สมฺมณฺณิตพฺโพติ.

[๔๕๖] “กตฺติหิ นุ โข ภนฺเต องฺเคหิ สมฺนฺนาคโต ภิกฺขุ ‘พาลฺเลตฺตว สขํ คจฺจติ. “ปญฺจหุปาติ องฺเคหิ สมฺนฺนาคโต ภิกฺขุ ‘พาลฺเลตฺตว สขํ คจฺจติ. กตฺเมหิ ปญฺจหิ. สุตฺตํ น ชานาติ, สุตฺตานุโลมํ น ชานาติ, วินยํ น ชานาติ, วินยานุโลมํ น ชานาติ, น จ จานาจฺจนฺกุสโล โหติ; อิมฺเหติ โข อุปาติ ปญฺจหฺงเคหิ สมฺนฺนาคโต ภิกฺขุ ‘พาลฺเลตฺตว สขํ คจฺจติ. ปญฺจหุปาติ องฺเคหิ สมฺนฺนาคโต ภิกฺขุ ‘ปณฺฑิโตตฺตว สขํ คจฺจติ. กตฺเมหิ ปญฺจหิ. สุตฺตํ ชานาติ, สุตฺตานุโลมํ ชานาติ, วินยํ ชานาติ, วินยานุโลมํ ชานาติ, จานาจฺจนฺกุสโล จ โหติ; อิมฺเหติ โข อุปาติ ปญฺจหฺงเคหิ สมฺนฺนาคโต ภิกฺขุ ‘ปณฺฑิโตตฺตว สขํ คจฺจติ.

อปเรหิปี อุปาติ ปญฺจหฺงเคหิ สมฺนฺนาคโต ภิกฺขุ ‘พาลฺเลตฺตว สขํ คจฺจติ. กตฺเมหิ ปญฺจหิ. ฐมฺมํ น ชานาติ, ฐมฺมานุโลมํ น ชานาติ, วินยํ น ชานาติ, วินยานุโลมํ น ชานาติ, น จ ปุพฺพปาปรกุสโล โหติ; อิมฺเหติ โข อุปาติ ปญฺจหฺงเคหิ สมฺนฺนาคโต ภิกฺขุ ‘พาลฺเลตฺตว สขํ คจฺจติ. ปญฺจหุปาติ องฺเคหิ สมฺนฺนาคโต ภิกฺขุ ‘ปณฺฑิโตตฺตว สขํ คจฺจติ. กตฺเมหิ ปญฺจหิ. ฐมฺมํ ชานาติ, ฐมฺมานุโลมํ ชานาติ, วินยํ ชานาติ, วินยานุโลมํ ชานาติ, ปุพฺพปาปรกุสโล จ โหติ; อิมฺเหติ โข อุปาติ ปญฺจหฺงเคหิ สมฺนฺนาคโต ภิกฺขุ ‘ปณฺฑิโตตฺตว สขํ คจฺจติ.

อปเรหิปี อุปาติ ปญฺจหฺงเคหิ สมฺนฺนาคโต ภิกฺขุ ‘พาลฺเลตฺตว สขํ คจฺจติ. กตฺเมหิ ปญฺจหิ. วตฺถุํ น ชานาติ, นิทานํ น ชานาติ, ปญฺญตฺตํ น ชานาติ, ปทปจฺจนาภฏฺจํ น ชานาติ, อนุสฺสวณฺทวณฺณํ น ชานาติ; อิมฺเหติ โข อุปาติ ปญฺจหฺงเคหิ สมฺนฺนาคโต ภิกฺขุ ‘พาลฺเลตฺตว สขํ คจฺจติ. ปญฺจหุปาติ องฺเคหิ

สมนฺนาคโต ภิกฺขุ ‘ปณฺหิโตเตวฺว สงฺขํ คจฺจติ. กตเมหิ ปณฺจหิ.
วตฺถุํ ชานาติ, นิทานํ ชานาติ, ปณฺยตฺถิ ชานาติ, ปทปจฺจนาภฏฺจํ
ชานาติ, อนฺุสนฺหิวิจฺจนปถํ ชานาติ; อิมหิ โข อุปาสิ ปณฺจหฺงเคหิ
สมนฺนาคโต ภิกฺขุ ‘ปณฺหิโตเตวฺว สงฺขํ คจฺจติ.

อปเรหิปี อุปาสิ ปณฺจหฺงเคหิ สมนฺนาคโต ภิกฺขุ ‘พาโลเตวฺว
สงฺขํ คจฺจติ. กตเมหิ ปณฺจหิ. อาปตฺถิ น ชานาติ, อาปตฺถิสมฺมุจฺจํ
น ชานาติ, อาปตฺถิตยา ปโยคํ น ชานาติ, อาปตฺถิตยา ฐปสมํ
น ชานาติ, น อาปตฺถิตยา วินิจฺจนยฺกฺสโล โหติ; อิมหิ โข
อุปาสิ ปณฺจหฺงเคหิ สมนฺนาคโต ภิกฺขุ ‘พาโลเตวฺว สงฺขํ คจฺจติ.
ปณฺจหฺอุปาสิ อํเคหิ สมนฺนาคโต ภิกฺขุ ‘ปณฺหิโตเตวฺว สงฺขํ
คจฺจติ. กตเมหิ ปณฺจหิ. อาปตฺถิ ชานาติ, อาปตฺถิสมฺมุจฺจํ
ชานาติ, อาปตฺถิตยา ปโยคํ ชานาติ, อาปตฺถิตยา ฐปสมํ ชานาติ,
อาปตฺถิตยา วินิจฺจนยฺกฺสโล โหติ; อิมหิ โข อุปาสิ ปณฺจหฺงเคหิ
สมนฺนาคโต ภิกฺขุ ‘ปณฺหิโตเตวฺว สงฺขํ คจฺจติ.

อปเรหิปี อุปาสิ ปณฺจหฺงเคหิ สมนฺนาคโต ภิกฺขุ ‘พาโลเตวฺว
สงฺขํ คจฺจติ. กตเมหิ ปณฺจหิ. อธิกรณํ น ชานาติ, อธิกรณสมฺมุจฺจํ
น ชานาติ, อธิกรณสฺส ปโยคํ น ชานาติ, อธิกรณสฺส ฐปสมํ น
ชานาติ, น อธิกรณสฺส วินิจฺจนยฺกฺสโล โหติ; อิมหิ โข อุปาสิ
ปณฺจหฺงเคหิ สมนฺนาคโต ภิกฺขุ ‘พาโลเตวฺว สงฺขํ คจฺจติ. ปณฺจหฺอุปาสิ
อํเคหิ สมนฺนาคโต ภิกฺขุ ‘ปณฺหิโตเตวฺว สงฺขํ คจฺจติ. กตเมหิ
ปณฺจหิ. อธิกรณํ ชานาติ, อธิกรณสมฺมุจฺจํ ชานาติ, อธิกรณสฺส
ปโยคํ ชานาติ, อธิกรณสฺส ฐปสมํ ชานาติ, อธิกรณสฺส
วินิจฺจนยฺกฺสโล โหติ; อิมหิ โข อุปาสิ ปณฺจหฺงเคหิ สมนฺนาคโต
ภิกฺขุ ‘ปณฺหิโตเตวฺว สงฺขํ คจฺจติ.

อุพฺพาทิกวคฺโค นิฏฺฐิตो นวโม.

ตสุตฺตทานํ

อนตฺตกุสโล^๑ เจว โกรโณ กุปฺปตี^๒ จ โย
 ปสาเรตา จนนฺทาคตี^๓ น กุสโล ตเถว จ.
 สุตฺตํ ฐมฺมญฺจ วตฺตญฺจ อาปตฺตี^๔ อธิกรณํ^๕
 เทว เทว ปกาสิตา สพฺเพ กณฺหสฺสูกํ วิชานเถวติ.

๑๐. อธิกรณรูปสมวคฺโค

[๔๕๗] “กตฺติหิ นุ โข ภนฺเต อญฺเฑหิ สมนฺนาคโต ภิกฺขุ
 นาลํ อธิกรณํ รูปสเมตฺตุนฺติ. “ปญฺจหุपालิ อญฺเฑหิ สมนฺนาคโต
 ภิกฺขุ นาลํ อธิกรณํ รูปสเมตฺตํ. กตฺเมหิ ปญฺจหิ. อาปตฺตี น
 ชานาติ, อาปตฺตีสมฺมุจฺจํ น ชานาติ, อาปตฺตียา ปโยคํ
 น ชานาติ, อาปตฺตียา รูปสมํ น ชานาติ, น อาปตฺตียา
 วินิจฺจนฺตฺกุสโล โหติ; อิมฺเหิ โข อุปาติ ปญฺจหฺเฑหิ สมนฺนาคโต
 ภิกฺขุ นาลํ อธิกรณํ รูปสเมตฺตํ. ปญฺจหุपालิ อญฺเฑหิ สมนฺนาคโต
 ภิกฺขุ อลํ อธิกรณํ รูปสเมตฺตํ. กตฺเมหิ ปญฺจหิ. อาปตฺตี
 ชานาติ, อาปตฺตีสมฺมุจฺจํ ชานาติ, อาปตฺตียา ปโยคํ ชานาติ,
 อาปตฺตียา รูปสมํ ชานาติ, อาปตฺตียา วินิจฺจนฺตฺกุสโล โหติ;
 อิมฺเหิ โข อุปาติ ปญฺจหฺเฑหิ สมนฺนาคโต ภิกฺขุ อลํ อธิกรณํ
 รูปสเมตฺตํ.

^๑ ส.จ.,เท. น อตฺตกุสโล

^๒ อ. กุปฺปตี

^๓ ส.จ.,เท.,มหา. จนนฺทาคตี

^๔ จ.,มหา. อาปตฺตี

^๕ โป. อธิกรณา

อปเรหิปี อุपालิ ปณจหฺงเคหิ สมนฺนาคโต ภิกฺขุ นาลํ
 อธิกรณํ วุปสเมตฺตุํ. กตเมหิ ปณฺจหิ. อธิกรณํ น ชานาติ,
 อธิกรณสมุญฺจानํ น ชานาติ, อธิกรณสฺส ปโยคํ น ชานาติ,
 อธิกรณสฺส วุปสมํ น ชานาติ, น อธิกรณสฺส^๑ วินิจฺฉยกฺุสโล โหติ;
 อิมะหิ โข อุपालิ ปณจหฺงเคหิ สมนฺนาคโต ภิกฺขุ นาลํ อธิกรณํ
 วุปสเมตฺตุํ. ปณฺจหฺอุปาลิ องฺเคหิ สมนฺนาคโต ภิกฺขุ อลํ อธิกรณํ
 วุปสเมตฺตุํ. กตเมหิ ปณฺจหิ. อธิกรณํ ชานาติ, อธิกรณสมุญฺจานํ
 ชานาติ, อธิกรณสฺส ปโยคํ ชานาติ, อธิกรณสฺส วุปสมํ ชานาติ,
 อธิกรณสฺส วินิจฺฉยกฺุสโล โหติ; อิมะหิ โข อุपालิ ปณจหฺงเคหิ
 สมนฺนาคโต ภิกฺขุ อลํ อธิกรณํ วุปสเมตฺตุํ.

อปเรหิปี อุपालิ ปณจหฺงเคหิ สมนฺนาคโต ภิกฺขุ นาลํ
 อธิกรณํ วุปสเมตฺตุํ. กตเมหิ ปณฺจหิ. จณฺหาคตํ คจฺฉติ, โทสาคตํ
 คจฺฉติ, โมหาคตํ คจฺฉติ, ภยาคตํ คจฺฉติ, อลชฺชํ จ โหติ; อิมะหิ
 โข อุपालิ ปณจหฺงเคหิ สมนฺนาคโต ภิกฺขุ นาลํ อธิกรณํ
 วุปสเมตฺตุํ. ปณฺจหฺอุปาลิ องฺเคหิ สมนฺนาคโต ภิกฺขุ อลํ อธิกรณํ
 วุปสเมตฺตุํ. กตเมหิ ปณฺจหิ. น จณฺหาคตํ คจฺฉติ, น โทสาคตํ
 คจฺฉติ, น โมหาคตํ คจฺฉติ, น ภยาคตํ คจฺฉติ, ลชฺชํ จ โหติ;
 อิมะหิ โข อุपालิ ปณจหฺงเคหิ สมนฺนาคโต ภิกฺขุ อลํ อธิกรณํ
 วุปสเมตฺตุํ.

อปเรหิปี อุपालิ ปณจหฺงเคหิ สมนฺนาคโต ภิกฺขุ นาลํ
 อธิกรณํ วุปสเมตฺตุํ. กตเมหิ ปณฺจหิ. จณฺหาคตํ คจฺฉติ, โทสาคตํ
 คจฺฉติ, โมหาคตํ คจฺฉติ, ภยาคตํ คจฺฉติ, อปฺปสฺสุโต จ โหติ;

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.จ.,เท. อธิกรณสฺส น

อิเมหิ โข อุปาติ ปญฺหํเกหิ สมนฺนาคโต ภิกฺขุ นาลํ อธิกรณํ
 วูปสเมตฺตุํ. ปญฺหํปาติ อํเกหิ สมนฺนาคโต ภิกฺขุ อลํ อธิกรณํ
 วูปสเมตฺตุํ. กตเมหิ ปญฺหํ. น จนฺทาคตํ คจฺจติ, น โทสาคตํ
 คจฺจติ, น โมหาคตํ คจฺจติ, น ภยาคตํ คจฺจติ, พหุสฺสโต จ
 โหติ; อิเมหิ โข อุปาติ ปญฺหํเกหิ สมนฺนาคโต ภิกฺขุ อลํ
 อธิกรณํ วูปสเมตฺตุํ.

อปเรหิปี อุปาติ ปญฺหํเกหิ สมนฺนาคโต ภิกฺขุ นาลํ
 อธิกรณํ วูปสเมตฺตุํ. กตเมหิ ปญฺหํ. วตฺถุํ น ชานาติ, นิทานํ
 น ชานาติ, ปญฺญตฺตํ น ชานาติ, ปทปจฺจณาภฺญจํ น ชานาติ,
 อนุสณฺธิวจนปถํ น ชานาติ; อิเมหิ โข อุปาติ ปญฺหํเกหิ
 สมนฺนาคโต ภิกฺขุ นาลํ อธิกรณํ วูปสเมตฺตุํ. ปญฺหํปาติ
 อํเกหิ สมนฺนาคโต ภิกฺขุ อลํ อธิกรณํ วูปสเมตฺตุํ. กตเมหิ
 ปญฺหํ. วตฺถุํ ชานาติ, นิทานํ ชานาติ, ปญฺญตฺตํ ชานาติ,
 ปทปจฺจณาภฺญจํ ชานาติ, อนุสณฺธิวจนปถํ ชานาติ; อิเมหิ โข อุปาติ
 ปญฺหํเกหิ สมนฺนาคโต ภิกฺขุ อลํ อธิกรณํ วูปสเมตฺตุํ.

อปเรหิปี อุปาติ ปญฺหํเกหิ สมนฺนาคโต ภิกฺขุ นาลํ
 อธิกรณํ วูปสเมตฺตุํ. กตเมหิ ปญฺหํ. จนฺทาคตํ คจฺจติ, โทสาคตํ
 คจฺจติ, โมหาคตํ คจฺจติ, ภยาคตํ คจฺจติ, อุกุสโล จ โหติ
 วินเย; อิเมหิ โข อุปาติ ปญฺหํเกหิ สมนฺนาคโต ภิกฺขุ นาลํ
 อธิกรณํ วูปสเมตฺตุํ. ปญฺหํปาติ อํเกหิ สมนฺนาคโต ภิกฺขุ
 อลํ อธิกรณํ วูปสเมตฺตุํ. กตเมหิ ปญฺหํ. น จนฺทาคตํ คจฺจติ,
 น โทสาคตํ คจฺจติ, น โมหาคตํ คจฺจติ, น ภยาคตํ คจฺจติ,
 อุกุสโล จ โหติ วินเย; อิเมหิ โข อุปาติ ปญฺหํเกหิ สมนฺนาคโต
 ภิกฺขุ อลํ อธิกรณํ วูปสเมตฺตุํ.

อปเรหิปี อุपालิ ปณจหฺงเคหิ สมณฺหาคโต ภิกฺขุ นาลํ
 อธิกรณํ วุฒิสเมตฺตํ. กตเมหิ ปณฺจหิ. จณฺหาคตํ คจฺจนฺติ, โทสาคตํ
 คจฺจนฺติ, โมหาคตํ คจฺจนฺติ, ภยาคตํ คจฺจนฺติ, ปุคฺคลครุ โหติ โน
 สงฺฆครุ; อิเมหิ โข อุपालิ ปณฺจหฺงเคหิ สมณฺหาคโต ภิกฺขุ
 นาลํ อธิกรณํ วุฒิสเมตฺตํ. ปณฺจหุपालิ องฺเคหิ สมณฺหาคโต ภิกฺขุ
 อลํ อธิกรณํ วุฒิสเมตฺตํ. กตเมหิ ปณฺจหิ. น จณฺหาคตํ คจฺจนฺติ, น
 โทสาคตํ คจฺจนฺติ, น โมหาคตํ คจฺจนฺติ, น ภยาคตํ คจฺจนฺติ,
 สงฺฆครุ โหติ โน ปุคฺคลครุ; อิเมหิ โข อุपालิ ปณฺจหฺงเคหิ
 สมณฺหาคโต ภิกฺขุ อลํ อธิกรณํ วุฒิสเมตฺตํ.

อปเรหิปี อุपालิ ปณฺจหฺงเคหิ สมณฺหาคโต ภิกฺขุ นาลํ
 อธิกรณํ วุฒิสเมตฺตํ. กตเมหิ ปณฺจหิ. จณฺหาคตํ คจฺจนฺติ, โทสาคตํ
 คจฺจนฺติ, โมหาคตํ คจฺจนฺติ, ภยาคตํ คจฺจนฺติ, อามิสครุ โหติ โน
 สทฺธมฺมครุ; อิเมหิ โข อุपालิ ปณฺจหฺงเคหิ สมณฺหาคโต ภิกฺขุ
 นาลํ อธิกรณํ วุฒิสเมตฺตํ. ปณฺจหุपालิ องฺเคหิ สมณฺหาคโต ภิกฺขุ
 อลํ อธิกรณํ วุฒิสเมตฺตํ. กตเมหิ ปณฺจหิ. น จณฺหาคตํ คจฺจนฺติ,
 น โทสาคตํ คจฺจนฺติ, น โมหาคตํ คจฺจนฺติ, น ภยาคตํ คจฺจนฺติ,
 สทฺธมฺมครุ โหติ โน อามิสครุ; อิเมหิ โข อุपालิ ปณฺจหฺงเคหิ
 สมณฺหาคโต ภิกฺขุ อลํ อธิกรณํ วุฒิสเมตฺตํ.

[๔๕๘] “กตฺติหิ นุ โข ภาณเต อากาเรหิ สงฺฆเ อภิขฺยตฺติติ.
 “ปณฺจหุपालิ อากาเรหิ สงฺฆเ อภิขฺยตฺติ. กตเมหิ ปณฺจหิ. กมฺเมน,
 อุทฺเทสเณ, ๒๖/๐๕/๒๕๖๑ วัชรนฺโต, อนุสฺสาวเนน, สลากคาเหณ; อิเมหิ โข
 อุपालิ ปณฺจหากาเรหิ สงฺฆเ อภิขฺยตฺติติ.

“สงฺฆราชีติ^๑ ภนฺเต วุจฺจติ. กิตฺตาวตฺตา ญฺ โข ภนฺเต สงฺฆ-
 ราชิ โหติ โน จ สงฺฆเมโท. กิตฺตาวตฺตา จ ปน สงฺฆราชิ เจว
 โหติ สงฺฆเมโท จาติ. “ปญฺณตฺเตตฺตํ อุปาติ มยา อากนฺตูกานํ
 ภิกฺขุณฺ อากนฺตูกวตฺตํ, เอวํ สุปฺปญฺณตฺเต โข อุปาติ มยา
 สิग्ขาปเท, อากนฺตูกา ภิกฺขุ อากนฺตูกวตฺเต น วตฺตนฺติ; เอวมฺปิ
 โข อุปาติ สงฺฆราชิ โหติ, โน จ สงฺฆเมโท. ปญฺณตฺเตตฺตํ อุปาติ
 มยา อาวาสิกานํ ภิกฺขุณฺ อาวาสิกวตฺตํ, เอวํ สุปฺปญฺณตฺเต โข
 อุปาติ มยา สิग्ขาปเท, อาวาสิกา ภิกฺขุ อาวาสิกวตฺเต น
 วตฺตนฺติ; เอวมฺปิ โข อุปาติ สงฺฆราชิ โหติ, โน จ สงฺฆเมโท.
 ปญฺณตฺเตตฺตํ อุปาติ มยา ภิกฺขุณฺ ฆตฺตคฺเค ฆตฺตคฺควตฺตํ ยถาวุฑฺฒํ
 ยถารตฺตํ ยถาปฏฺฐีรูปํ อคฺคาสนํ อคฺคโคทกํ อคฺคปิณฺฑํ, เอวํ
 สุปฺปญฺณตฺเต โข อุปาติ มยา สิग्ขาปเท, นวา ภิกฺขุ ฆตฺตคฺเค
 เถรานํ ภิกฺขุณฺ อาสนํ ปฏฺฐิพาหนฺติ; เอวมฺปิ โข อุปาติ สงฺฆราชิ
 โหติ, โน จ สงฺฆเมโท. ปญฺณตฺเตตฺตํ อุปาติ มยา ภิกฺขุณฺ
 เสนาสเน เสนาสนวตฺตํ ยถาวุฑฺฒํ ยถารตฺตํ ยถาปฏฺฐีรูปํ, เอวํ
 สุปฺปญฺณตฺเต โข อุปาติ มยา สิग्ขาปเท, นวา ภิกฺขุ เถรานํ
 ภิกฺขุณฺ เสนาสนํ ปฏฺฐิพาหนฺติ; เอวมฺปิ โข อุปาติ สงฺฆราชิ โหติ,
 โน จ สงฺฆเมโท. ปญฺณตฺเตตฺตํ อุปาติ มยา ภิกฺขุณฺ อนฺโตสีมาย
 เอกํ อุโปสถํ เอกํ ปวารณํ เอกํ สงฺฆกมฺมํ เอกํ กมฺมมากมฺมํ, เอวํ
 สุปฺปญฺณตฺเต โข อุปาติ มยา สิग्ขาปเท, ตตฺถเภาว อนฺโตสีมาย
 อาเวณิภาวํ^๒ กริตฺวา คณํ พนฺธิตฺวา อาเวณิ^๓ อุโปสถํ กโรนฺติ,
 อาเวณิ ปวารณํ กโรนฺติ, อาเวณิ สงฺฆกมฺมํ กโรนฺติ, อาเวณิ

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อิ.,มหา. สงฺฆราชิ สงฺฆราชีติ.

^๒ ส.,ฉ.,เท. อาเวณิภาวํ, เอวมฺปิปิ.

^๓ มหา. อาเวณิ, เอวมฺปิปิ.

กมฺมากมฺมานิ กโรนฺติ; เอวมฺปิ โข อุปาลิ สงฆราชา เจว โหติ
สงฆเภทो จาติ.

อธิกรณวูปสมวคฺโค นิฏฺฐิตो ทสโม.

ตสฺสทฺธานํ

อาปตฺติ	อธิกรณ	จณฺหา	อปปสฺสฺเตน	จ
วตฺถุญจ	อกุสโล	จ	ปฺคฺคโล	อามิเสน
จ				จ
ภิกฺขุชฺติ	สงฆราชา	จ	สงฆเภท	ตเถว
				จาติ.

๑๑. สงฆเภทกวกุโค

[๔๕๙] “กตฺติหิ นฺุ โข ฆนฺเต อญฺเฑหิ สมนฺฺนาคโต สงฆเภทโก
อาปายิกो เนรยิกो กปฺปญฺโจ อเตกัจฺเฌ. “ปณจหุปาลิ อญฺเฑหิ
สมนฺฺนาคโต สงฆเภทโก อาปายิกो เนรยิกो กปฺปญฺโจ อเตกัจฺเฌ.
กตเมหิ ปณจหิ. อธิปาลิ ภิกฺขุ อธมฺมํ ‘ธมฺโมติ ทิเปติ, ธมฺมํ
‘อธมฺโมติ ทิเปติ, อวินยํ ‘วินโยติ ทิเปติ, วินยํ ‘อวินโยติ ทิเปติ,
วินิธาย ทิฏฺฐิจิ กมฺเมน; อิมะหิ โข อุปาลิ ปณจหฺญเฑหิ สมนฺฺนาคโต
สงฆเภทโก อาปายิกो เนรยิกो กปฺปญฺโจ อเตกัจฺเฌ.

อปเรหิปี อุปาลิ ปณจหฺญเฑหิ สมนฺฺนาคโต สงฆเภทโก
อาปายิกो เนรยิกो กปฺปญฺโจ อเตกัจฺเฌ. กตเมหิ ปณจหิ. อธิปาลิ
ภิกฺขุ อธมฺมํ ‘ธมฺโมติ ทิเปติ, ธมฺมํ ‘อธมฺโมติ ทิเปติ, อวินยํ
‘วินโยติ ทิเปติ, วินยํ ‘อวินโยติ ทิเปติ, วินิธาย ทิฏฺฐิจิ อุกฺกเทเสน;
อิมะหิ โข อุปาลิ ปณจหฺญเฑหิ สมนฺฺนาคโต สงฆเภทโก อาปายิกอ
เนรยิกอ กปฺปญฺโจ อเตกัจฺเฌ.

อปเรหิปี อุปาติ ปญจหงฺเคหิ สมณฺหาคโต สงฺฆเภทโก
 อาปายิกโก เหนรียิกโก กปฺปฏฺโง อเตกัจฺโณ. กตเมหิ ปญจหิ.
 อิธูปาติ ภิกฺขุ อธมฺมํ 'ธมฺโมติ ทิเปติ, ธมฺมํ 'อธมฺโมติ ทิเปติ,
 อวินยํ 'วินโยติ ทิเปติ, วินยํ 'อวินโยติ ทิเปติ, วินิธาย ทิฏฺฐิ
 โวหรนฺโต; อิเมหิ โข อุปาติ ปญจหงฺเคหิ สมณฺหาคโต สงฺฆเภทโก
 อาปายิกโก เหนรียิกโก กปฺปฏฺโง อเตกัจฺโณ.

อปเรหิปี อุปาติ ปญจหงฺเคหิ สมณฺหาคโต สงฺฆเภทโก
 อาปายิกโก เหนรียิกโก กปฺปฏฺโง อเตกัจฺโณ. กตเมหิ ปญจหิ.
 อิธูปาติ ภิกฺขุ อธมฺมํ 'ธมฺโมติ ทิเปติ, ธมฺมํ 'อธมฺโมติ ทิเปติ,
 อวินยํ 'วินโยติ ทิเปติ, วินยํ 'อวินโยติ ทิเปติ, วินิธาย ทิฏฺฐิ
 อนุสฺสาวเนน; อิเมหิ โข อุปาติ ปญจหงฺเคหิ สมณฺหาคโต
 สงฺฆเภทโก อาปายิกโก เหนรียิกโก กปฺปฏฺโง อเตกัจฺโณ.

อปเรหิปี อุปาติ ปญจหงฺเคหิ สมณฺหาคโต สงฺฆเภทโก
 อาปายิกโก เหนรียิกโก กปฺปฏฺโง อเตกัจฺโณ. กตเมหิ ปญจหิ.
 อิธูปาติ ภิกฺขุ อธมฺมํ 'ธมฺโมติ ทิเปติ, ธมฺมํ 'อธมฺโมติ ทิเปติ,
 อวินยํ 'วินโยติ ทิเปติ, วินยํ 'อวินโยติ ทิเปติ, วินิธาย ทิฏฺฐิ
 สลากคาเหณ; อิเมหิ โข อุปาติ ปญจหงฺเคหิ สมณฺหาคโต
 สงฺฆเภทโก อาปายิกโก เหนรียิกโก กปฺปฏฺโง อเตกัจฺโณ.

อปเรหิปี อุปาติ ปญจหงฺเคหิ สมณฺหาคโต สงฺฆเภทโก
 อาปายิกโก เหนรียิกโก กปฺปฏฺโง อเตกัจฺโณ. กตเมหิ ปญจหิ.
 อิธูปาติ ภิกฺขุ อธมฺมํ 'ธมฺโมติ ทิเปติ, ธมฺมํ 'อธมฺโมติ ทิเปติ,
 อวินยํ 'วินโยติ ทิเปติ, วินยํ 'อวินโยติ ทิเปติ, วินิธาย ขนฺตี
 กมฺเมเนน ฯเปฯ วินิธาย ขนฺตี อุทฺเทเสน ฯเปฯ วินิธาย ขนฺตี
 โวหรนฺโต ฯเปฯ วินิธาย ขนฺตี อนุสฺสาวเนน ฯเปฯ วินิธาย ขนฺตี

สลากคาเหณ; อิเมหิ โข อุปาลิ ปณฺจหฺงฺเคหิ สมฺนฺนาคโต
สงฺฆเภทโก อาปายิกโก เหนรียิกโก กปฺปฏฺฐโจ อเตกิกฺจฺโณ.

อปเรหิปี อุปาลิ ปณฺจหฺงฺเคหิ สมฺนฺนาคโต สงฺฆเภทโก
อาปายิกโก เหนรียิกโก กปฺปฏฺฐโจ อเตกิกฺจฺโณ. กตเมหิ ปณฺจหิ.
อิธฺอุปาลิ ภิกฺขุ อธมฺมํ 'ธมฺโมติ ทิเปติ, ธมฺมํ 'อธมฺโมติ ทิเปติ,
อวินยํ 'วินโยติ ทิเปติ, วินยํ 'อวินโยติ ทิเปติ, วินิชาย รุจฺจิ
กมฺเมเน ๔เปฯ วินิชาย รุจฺจิ อุทฺเทเสน ๔เปฯ วินิชาย รุจฺจิ
โวหฺรณฺโต ๔เปฯ วินิชาย รุจฺจิ อนุสฺสาวเนเน ๔เปฯ วินิชาย รุจฺจิ
สลากคาเหณ; อิเมหิ โข อุปาลิ ปณฺจหฺงฺเคหิ สมฺนฺนาคโต
สงฺฆเภทโก อาปายิกโก เหนรียิกโก กปฺปฏฺฐโจ อเตกิกฺจฺโณ.

อปเรหิปี อุปาลิ ปณฺจหฺงฺเคหิ สมฺนฺนาคโต สงฺฆเภทโก
อาปายิกโก เหนรียิกโก กปฺปฏฺฐโจ อเตกิกฺจฺโณ. กตเมหิ ปณฺจหิ.
อิธฺอุปาลิ ภิกฺขุ อธมฺมํ 'ธมฺโมติ ทิเปติ, ธมฺมํ 'อธมฺโมติ ทิเปติ,
อวินยํ 'วินโยติ ทิเปติ, วินยํ 'อวินโยติ ทิเปติ, วินิชาย สณฺณํ
กมฺเมเน ๔เปฯ วินิชาย สณฺณํ อุทฺเทเสน ๔เปฯ วินิชาย สณฺณํ
โวหฺรณฺโต ๔เปฯ วินิชาย สณฺณํ อนุสฺสาวเนเน ๔เปฯ วินิชาย
สณฺณํ สลากคาเหณ; อิเมหิ โข อุปาลิ ปณฺจหฺงฺเคหิ สมฺนฺนาคโต
สงฺฆเภทโก อาปายิกโก เหนรียิกโก กปฺปฏฺฐโจ อเตกิกฺจฺโณติ.

สงฺฆเภททวคฺโค นิฏฺฐิตโต เอกาทสโม.

ตสฺสทฺธานํ

วินิชาย ทิฏฺฐิ	กมฺเมเน	อุทฺเทเสน ^๑	โวหฺเรน จ
อนุสฺสาวเน	สลากเน	ปณฺจเจเต	ทิฏฺฐินิสฺสิตา
ชนฺตี รุจฺจิ จ	สณฺณา จ ^๒	ตโย เต	ปณฺจธา นยาติ.

หมดอายุ 26/05/2019

^๑ มหา. อุทฺเทเสน

^๒ ส.ฉ.,เท. ชนฺตี รุจฺจิ จ สณฺณณฺจ, เอวมฺปฺริปี.

๑๒. ทุตติยสงฆเภทกวกุโค

[๔๖๐] “กตฺติหิ นุ โข ภนฺเต อญฺเฑหิ สมนฺนาคโต สงฺฆเภทโก น อาปาติโก น เหนรียโก น กปฺปฏฺฐโจ น อเตกัจฺจเฑติ. “ปญฺจหุปาติ อญฺเฑหิ สมนฺนาคโต สงฺฆเภทโก น อาปาติโก น เหนรียโก น กปฺปฏฺฐโจ น อเตกัจฺจเฑ. กตเมหิ ปญฺจหิ. อิตฺฐปาติ ภิกฺขุ อธมฺมํ ‘ธมฺโมติ ทิเปติ, ธมฺมํ ‘อธมฺโมติ ทิเปติ, อวินยํ ‘วินโยติ ทิเปติ, วินยํ ‘อวินโยติ ทิเปติ, อวินิธาย ทิฏฺฐิจฺจ กมฺเมเน; อิเมหิ โข อุปาติ ปญฺจหญฺเฑหิ สมนฺนาคโต สงฺฆเภทโก น อาปาติโก น เหนรียโก น กปฺปฏฺฐโจ น อเตกัจฺจเฑ.

อปเรหิปี อุปาติ ปญฺจหญฺเฑหิ สมนฺนาคโต สงฺฆเภทโก น อาปาติโก น เหนรียโก น กปฺปฏฺฐโจ น อเตกัจฺจเฑ. กตเมหิ ปญฺจหิ. อิตฺฐปาติ ภิกฺขุ อธมฺมํ ‘ธมฺโมติ ทิเปติ, ธมฺมํ ‘อธมฺโมติ ทิเปติ, อวินยํ ‘วินโยติ ทิเปติ, วินยํ ‘อวินโยติ ทิเปติ, อวินิธาย ทิฏฺฐิจฺจ อุทฺเทเสน; อิเมหิ โข อุปาติ ปญฺจหญฺเฑหิ สมนฺนาคโต สงฺฆเภทโก น อาปาติโก น เหนรียโก น กปฺปฏฺฐโจ น อเตกัจฺจเฑ.

อปเรหิปี อุปาติ ปญฺจหญฺเฑหิ สมนฺนาคโต สงฺฆเภทโก น อาปาติโก น เหนรียโก น กปฺปฏฺฐโจ น อเตกัจฺจเฑ. กตเมหิ ปญฺจหิ. อิตฺฐปาติ ภิกฺขุ อธมฺมํ ‘ธมฺโมติ ทิเปติ, ธมฺมํ ‘อธมฺโมติ ทิเปติ, อวินยํ ‘วินโยติ ทิเปติ, วินยํ ‘อวินโยติ ทิเปติ, อวินิธาย ทิฏฺฐิจฺจ โวหฺรณฺโต; อิเมหิ โข อุปาติ ปญฺจหญฺเฑหิ สมนฺนาคโต สงฺฆเภทโก น อาปาติโก น เหนรียโก น กปฺปฏฺฐโจ น อเตกัจฺจเฑ.

หมดอายุ 26/05/2566

อปเรหิปี อุปาติ ปญฺจหญฺเฑหิ สมนฺนาคโต สงฺฆเภทโก น อาปาติโก น เหนรียโก น กปฺปฏฺฐโจ น อเตกัจฺจเฑ. กตเมหิ ปญฺจหิ.

อิฐุปาลิ ภิกขุ อธมมํ 'ธมฺโมติ ทิเปติ, ธมฺมํ 'อธมฺโมติ ทิเปติ,
อวินยํ 'วินโยติ ทิเปติ, วินยํ 'อวินโยติ ทิเปติ, อวินิธาย ทิฏฺฐิ
อนุสฺสาวเนน; อิมเหติ โข อุपालิ ปณฺจหฺงฺเคหิ สมณฺหาคโต สงฺฆ-
มณฑโก น อาปายิกโก น เหนรียิกโก น กปฺปฏฺฐโจ น อเตกัจฉโน.

อปเรหิปี อุपालิ ปณฺจหฺงฺเคหิ สมณฺหาคโต สงฺฆมณฑโก น
อาปายิกโก น เหนรียิกโก น กปฺปฏฺฐโจ น อเตกัจฉโน. กตเมหิ ปณฺจหิ.
อิฐุปาลิ ภิกขุ อธมมํ 'ธมฺโมติ ทิเปติ, ธมฺมํ 'อธมฺโมติ ทิเปติ,
อวินยํ 'วินโยติ ทิเปติ, วินยํ 'อวินโยติ ทิเปติ, อวินิธาย ทิฏฺฐิ
สลากคฺคาเหน; อิมเหติ โข อุपालิ ปณฺจหฺงฺเคหิ สมณฺหาคโต สงฺฆ-
มณฑโก น อาปายิกโก น เหนรียิกโก น กปฺปฏฺฐโจ น อเตกัจฉโน.

อปเรหิปี อุपालิ ปณฺจหฺงฺเคหิ สมณฺหาคโต สงฺฆมณฑโก น
อาปายิกโก น เหนรียิกโก น กปฺปฏฺฐโจ น อเตกัจฉโน. กตเมหิ ปณฺจหิ.
อิฐุปาลิ ภิกขุ อธมมํ 'ธมฺโมติ ทิเปติ, ธมฺมํ 'อธมฺโมติ ทิเปติ,
อวินยํ 'วินโยติ ทิเปติ, วินยํ 'อวินโยติ ทิเปติ, อวินิธาย ขนฺธํ
กมฺเมน ฯเปฯ อวินิธาย ขนฺธิ อุกฺกเทเสน ฯเปฯ อวินิธาย ขนฺธํ
โวหรนฺโต ฯเปฯ อวินิธาย ขนฺธํ อนุสฺสาวเนน ฯเปฯ อวินิธาย
ขนฺธํ สลากคฺคาเหน; อิมเหติ โข อุपालิ ปณฺจหฺงฺเคหิ สมณฺหาคโต
สงฺฆมณฑโก น อาปายิกโก น เหนรียิกโก น กปฺปฏฺฐโจ น อเตกัจฉโน.

อปเรหิปี อุपालิ ปณฺจหฺงฺเคหิ สมณฺหาคโต สงฺฆมณฑโก น
อาปายิกโก น เหนรียิกโก น กปฺปฏฺฐโจ น อเตกัจฉโน. กตเมหิ ปณฺจหิ.
อิฐุปาลิ ภิกขุ อธมมํ 'ธมฺโมติ ทิเปติ, ธมฺมํ 'อธมฺโมติ ทิเปติ,
อวินยํ 'วินโยติ ทิเปติ, วินยํ 'อวินโยติ ทิเปติ, อวินิธาย รุจฺจิ
กมฺเมน ฯเปฯ อวินิธาย รุจฺจิ อุกฺกเทเสน ฯเปฯ อวินิธาย รุจฺจิ

โวหรนุโต ๔เปฯ อวินิธาย รุจี อนุสฺสาวเนน ๔เปฯ อวินิธาย รุจี
สลาภาคาเหน; อิเมหิ โข อุปาติ ปณฺจหฺงฺเคหิ สมฺมุนาคโต สงฺฆ-
เภทโก น อาปายิกโก น เหนรียิกโก น กปฺปฏฺฐโจ น อเตกัจฉโน.

อปเรหิปี อุปาติ ปณฺจหฺงฺเคหิ สมฺมุนาคโต สงฺฆเภทโก น
อาปายิกโก น เหนรียิกโก น กปฺปฏฺฐโจ น อเตกัจฉโน. กตเมหิ ปณฺจหิ.
อิธฺูปาติ ภิกฺขุ อธมฺมํ 'ธมฺโมติ ทิเปติ, ธมฺมํ 'อธมฺโมติ ทิเปติ,
อวินยํ 'วินโยติ ทิเปติ, วินยํ 'อวินโยติ ทิเปติ, อวินิธาย
สณฺณํ กมฺเมเน ๔เปฯ อวินิธาย สณฺณํ อุทฺเทเสน ๔เปฯ อวินิธาย
สณฺณํ โวหรนุโต ๔เปฯ อวินิธาย สณฺณํ อนุสฺสาวเนน ๔เปฯ
อวินิธาย สณฺณํ สลาภาคาเหน; อิเมหิ โข อุปาติ ปณฺจหฺงฺเคหิ
สมฺมุนาคโต สงฺฆเภทโก น อาปายิกโก น เหนรียิกโก น กปฺปฏฺฐโจ
น อเตกัจฉนฺติ.

ทุติยสงฺฆเภทวคฺโค นิฏฺฐิตโต ทฺวาทสโม.

ตสฺสุทฺถานํ

อวินิธาย ทิฏฺฐิจิ กมฺเมเน	อุทฺเทเสน ^๑ โวหรเน จ
อนุสฺสาวเน สลาเกน	ปณฺเจเต ทิฏฺฐินิสฺสิตา
ขนฺติ รุจี จ สณฺณมา จ	ตโย เต ปณฺจธา นยาติ. ^๒
เหฏฺฐิเม กณฺหปฺกฺขมฺหิ	สมฺมวีสติ วิธิ ยถา
ตเถว สุกฺกปฺกฺขมฺหิ	สมฺมวีสติ ชานถาติ.

^๑ ส.ฉ.,เท. อุทฺเทเส

^๒ ส.ฉ.,เท. อิตฺสทฺโท น ทิสฺสติ.

๑๓. อาวาสกคโค

[๔๖๑] “กตฺติ นุ โข ภนฺเต องฺเคหิ สมนฺนาคโต อาวาสโก ภิกฺขุ, ยถาภตํ นิกฺขิตฺโต, เอวํ นีรเยติ. “ปณฺจหุपालิ องฺเคหิ สมนฺนาคโต อาวาสโก ภิกฺขุ ยถาภตํ นิกฺขิตฺโต, เอวํ นีรเย. กตเมหิ ปณฺจหิ. จนฺทาคตํ คจฺจติ, โทสาคตํ คจฺจติ, โมหาคตํ คจฺจติ, ภยาคตํ คจฺจติ, สงฺฆิกํ ปุคฺคฺลิกปริโฆเคน ปริภุญฺชติ; อิมेหิ โข อุपालิ ปณฺจหฺงเคหิ สมนฺนาคโต อาวาสโก ภิกฺขุ ยถาภตํ นิกฺขิตฺโต, เอวํ นีรเย.

ปณฺจหุपालิ องฺเคหิ สมนฺนาคโต อาวาสโก ภิกฺขุ ยถาภตํ นิกฺขิตฺโต, เอวํ สคฺเค. กตเมหิ ปณฺจหิ. น จนฺทาคตํ คจฺจติ, น โทสาคตํ คจฺจติ, น โมหาคตํ คจฺจติ, น ภยาคตํ คจฺจติ, สงฺฆิกํ น ปุคฺคฺลิกปริโฆเคน ปริภุญฺชติ; อิมेหิ โข อุपालิ ปณฺจหฺงเคหิ สมนฺนาคโต อาวาสโก ภิกฺขุ ยถาภตํ นิกฺขิตฺโต, เอวํ สคฺเคติ.

[๔๖๒] “กตฺติ นุ โข ภนฺเต อธมฺมิกา วินยพฺยากรณาคติ. “ปณฺจิเม อุपालิ อธมฺมิกา วินยพฺยากรณา. กตเม ปณฺจ. อธิรูปาลิ ภิกฺขุ อธมฺมํ ‘ธมฺโมติ ปริณามेติ; ธมฺมํ ‘อธมฺโมติ ปริณามेติ; อวินยํ ‘วินโยติ ปริณามेติ; วินยํ ‘อวินโยติ ปริณามेติ; อปฺปณฺณตฺตํ ปณฺณเปติ, ปณฺณตฺตํ สมฺมจฺฉินฺทติ; อิมे โข อุपालิ ปณฺจ อธมฺมิกา วินยพฺยากรณา. ปณฺจิเม อุपालิ ธมฺมิกา วินยพฺยากรณา. กตเม ปณฺจ. อธิรูปาลิ ภิกฺขุ อธมฺมํ ‘อธมฺโมติ ปริณามेติ; ธมฺมํ ‘ธมฺโมติ ปริณามेติ; อวินยํ ‘อวินโยติ ปริณามेติ; วินยํ ‘วินโยติ ปริณามेติ; อปฺปณฺณตฺตํ น ปณฺณเปติ, ปณฺณตฺตํ น สมฺมจฺฉินฺทติ; อิมे โข อุपालิ ปณฺจ ธมฺมิกา วินยพฺยากรณาคติ.

น โมหาคตี คจฺจนฺติ, น ภยาคตี คจฺจนฺติ, เปสิตาเปสิตํ ชานาติ;
อิเมหิ โข อูปาลิ ปณฺจหฺงฺเคหิ สมฺนฺนาคโต สามเณรเปสโก
ยถาภตํ นิภฺขิตฺโต, เอวํ สคฺเคติ.

อาวาสิกวคโค นิฏฺฐิตโต เตรสโม.

ตสฺสทฺททานํ

อาวาสิกพฺยากรณ	ภตฺตเสนาสนานิ ^๑ จ
ภณฺฑจิวรคาโห จ	จิวรสฺส จ ภาชโก.
ยาคู ผลํ ขชฺชกณฺจ	อปฺปสาฎิยคาหโก
ปตฺตอารามิกา ^๒ เจว	สามเณเรน เปสโกติ.

๑๔. กจินตถารวคโค

[๔๖๕] “กติ นุ โข ภนฺเต อานิสฺสา กจินตถาเรติ. “ปณฺจิเม
อูปาลิ อานิสฺสา กจินตถาเร. กตเม ปณฺจ. อนามนฺตจาโร,
อสมาทานจาโร, คณโกชนํ, ยาวทตฺถจิวรํ, โย จ ตตฺถ
จิวรฺปฺปาโท, โส เนสํ ภวิสฺสติ; อิเม โข อูปาลิ ปณฺจ อานิสฺสา
กจินตถาเรติ.

[๔๖๖] “กติ นุ โข ภนฺเต อาทีนฺวา มุฏฺฐสฺสติสฺส
อสมปฺชานสฺส นิทฺทํ โอกฺกมโตติ.” “ปณฺจิเม อูปาลิ อาทีนฺวา
มุฏฺฐสฺสติสฺส อสมปฺชานสฺส นิทฺทํ โอกฺกมโต. กตเม ปณฺจ.
ทุกฺขํ สุปฺติ, ทุกฺขํ ปฏฺวิพฺพชฺฌติ, ปาปกํ สุปฺนิ ปสฺสติ, เทวตา น

^๑ ส.ฉ.,เท. ภตฺตเสนาสนานิ, อ. ภตฺตทฺทเสนาสนานิ

^๒ ส.ฉ.,เท. ปตฺโต อารามิกอ ^๓ อ. โอกฺกมยโตติ.

รกฺขนฺติ, อสฺสจि มฺจุจติ; อิมเ โข อุปาติ ปณฺจ อาทีนฺวา
มฺจุจสฺสติสฺส อสมฺปชานสฺส นิตฺทํ โอกมโต. ปณฺจิมเ อุปาติ
อานิสฺสา อุปฺมุจิตสฺสติสฺส สมฺปชานสฺส นิตฺทํ โอกมโต. กตเม
ปณฺจ. สฺขํ สฺปติ, สฺขํ ปฏฺวิพฺพชฺชติ, น ปาปกํ สฺปิณฺํ ปสฺสติ,
เทวตา รกฺขนฺติ, อสฺสจิ น มฺจุจติ; อิมเ โข อุปาติ ปณฺจ
อานิสฺสา อุปฺมุจิตสฺสติสฺส สมฺปชานสฺส นิตฺทํ โอกมโตติ.

[๔๖๗] “กติ นุ โข ภาเนเต อวฺนฺทียาติ. ปณฺจิมเ อุปาติ
อวฺนฺทียา. กตเม ปณฺจ. อนฺตรชฺวรํ ปวิฏฺโง อวฺนฺทียเ, รจฺฉํ คโต^๑
อวฺนฺทียเ, โอตมสิโก อวฺนฺทียเ, อสมฺนฺนาหรนฺโต อวฺนฺทียเ, สฺตฺโต
อวฺนฺทียเ; อิมเ โข อุปาติ ปณฺจ อวฺนฺทียา.

อปเรปิ อุปาติ ปณฺจ อวฺนฺทียา. กตเม ปณฺจ. ยาคฺุปาเน
อวฺนฺทียเ, ภตฺตคฺเค อวฺนฺทียเ, เอกาวตฺโต อวฺนฺทียเ, อณฺณาวีหิตฺโต
อวฺนฺทียเ, นคฺโค อวฺนฺทียเ; อิมเ โข อุปาติ ปณฺจ อวฺนฺทียา.

อปเรปิ อุปาติ ปณฺจ อวฺนฺทียา. กตเม ปณฺจ. ขาทนฺโต
อวฺนฺทียเ, ภุญฺชนฺโต อวฺนฺทียเ, อุจฺจาร์ กโรนฺโต อวฺนฺทียเ,
ปสฺสาวํ กโรนฺโต อวฺนฺทียเ, อุกฺขิตฺตโก อวฺนฺทียเ; อิมเ โข อุปาติ
ปณฺจ อวฺนฺทียา.

อปเรปิ อุปาติ ปณฺจ อวฺนฺทียา. กตเม ปณฺจ. ปุเร
อุปสมฺปนฺเนน ปจฺฉา อุปสมฺปนฺโน อวฺนฺทียเ, อนฺุปสมฺปนฺโน
อวฺนฺทียเ, นานาสํวาสโก วุฑฺฒตโร อธมฺมาที อวฺนฺทียเ,
มาตฺตุคาโม อวฺนฺทียเ, ปณฺชโก อวฺนฺทียเ; อิมเ โข อุปาติ ปณฺจ
อวฺนฺทียา.

มคตปิฎก ๒๖/๐๖/๒๕๕๖

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อ. รจฺฉคโต

อปรเปปี อุปาลี ปณจ อวนุทียา. กตเม ปณจ. ปาริวาสโก
อวนุทียโย, มุลาเย ปฏิกสสนารโห อวนุทียโย, มานตตารโห อวนุทียโย,
มานตตจารโก อวนุทียโย, อพุกานารโห อวนุทียโย; อิเม ไช
อุปาลี ปณจ อวนุทียาติ.

[๔๖๘] “กติ นุ ไช ฆนเต วนุทียาติ. “ปณจิเม อุปาลี
วนุทียา. กตเม ปณจ. ปจจนา อุปสมปนฺเนน ปุเร อุปสมปนฺโน
วนุทียโย, นานาสวาสโก วุฑฺฒตโร ฆมฺมวาที วนุทียโย, อจารีย
วนุทียโย, อุปชฺฌายโย วนุทียโย, สเทวเก โลเก สมารเก สปุรหฺมเก
สสฺสมณปุรหฺมณียา ปชาย สเทวมนุสฺสาย ตถาคโต อรหํ
สมฺมาสมฺพุทฺโธ วนุทียโย; อิเม ไช อุปาลี ปณจ วนุทียาติ.

[๔๖๙] “นวกตเรน ฆนเต ภิกฺขุณา วุฑฺฒตฺรสฺส ภิกฺขุโน
ปาเท วนฺทนฺเตน กติ ฆมฺเม อชฺฌตฺตํ อุปญฺจาเปตฺวา ปาทา
วนุทิตฺตพฺพาติ. “นวกตเรณูปาลี ภิกฺขุณา วุฑฺฒตฺรสฺส ภิกฺขุโน
ปาเท วนฺทนฺเตน ปณจ ฆมฺเม อชฺฌตฺตํ อุปญฺจาเปตฺวา ปาทา
วนุทิตฺตพฺพา. กตเม ปณจ. นวกตเรณูปาลี ภิกฺขุณา วุฑฺฒตฺรสฺส
ภิกฺขุโน ปาเท วนฺทนฺเตน เอกํสํ อุตฺตฺราสงฺคํ กริตฺวา อญฺชลီ
ปคฺคเหตฺวา อุโภหิ ปาณิตเลหิ ปาทานิ ปริสมฺพาหนฺเตน
เปมณฺจ คารวณฺจ อุปญฺจาเปตฺวา ปาทา วนุทิตฺตพฺพา; นวกตเรณูปาลี
ภิกฺขุณา วุฑฺฒตฺรสฺส ภิกฺขุโน ปาเท วนฺทนฺเตน อิเม ปณจ
ฆมฺเม อชฺฌตฺตํ อุปญฺจาเปตฺวา ปาทา วนุทิตฺตพฺพาติ.

หมดอายุ 26/05/2566

ตสุตฺตาทนํ

กจินตถารนิตฺทา จ

อนฺตรยาคุขาทเน

ปุเร จ ปาริวาสี จ

วนฺตเยโย วณฺทิตพฺพกนฺติ.

อุปาติปญฺจกํ นิฏฺฐิตํ.

เตถํ วคฺคานํ อุทฺททานํ

อนิสฺสิตฺเตน กมฺมณฺจ

โวหาราวิกมฺเมเน จ

โจทนา จ ชฺตงฺคา จ

มุสา ภิกฺขุณีเมว จ.

อุพฺพาหิกาธิกรณํ

เภทกา ปญฺจมา ปุเร

อาวาสิกา กจินณฺจ

จุทฺทสา สุปฺปกาสิตาติ.

อตฺถาปตฺติสมุฏฺฐานํ

[๔๗๐] อตฺถาปตฺติ อจิตฺตโก อปชฺชติ สจิตฺตโก ฐฏฺฐาติ,
อตฺถาปตฺติ สจิตฺตโก อปชฺชติ อจิตฺตโก ฐฏฺฐาติ, อตฺถาปตฺติ
อจิตฺตโก อปชฺชติ อจิตฺตโก ฐฏฺฐาติ, อตฺถาปตฺติ สจิตฺตโก
อปชฺชติ สจิตฺตโก ฐฏฺฐาติ. อตฺถาปตฺติ กุสลจิตฺโต อปชฺชติ
กุสลจิตฺโต ฐฏฺฐาติ, อตฺถาปตฺติ กุสลจิตฺโต อปชฺชติ อกุสลจิตฺโต
ฐฏฺฐาติ, อตฺถาปตฺติ กุสลจิตฺโต อปชฺชติ อพฺยากตจิตฺโต ฐฏฺฐาติ,
อตฺถาปตฺติ อกุสลจิตฺโต อปชฺชติ กุสลจิตฺโต ฐฏฺฐาติ, อตฺถาปตฺติ
อกุสลจิตฺโต อปชฺชติ อกุสลจิตฺโต ฐฏฺฐาติ, อตฺถาปตฺติ อกุสลจิตฺโต
อปชฺชติ อพฺยากตจิตฺโต ฐฏฺฐาติ. อตฺถาปตฺติ อพฺยากตจิตฺโต
อปชฺชติ กุสลจิตฺโต ฐฏฺฐาติ, อตฺถาปตฺติ อพฺยากตจิตฺโต อปชฺชติ
อกุสลจิตฺโต ฐฏฺฐาติ, อตฺถาปตฺติ อพฺยากตจิตฺโต อปชฺชติ
อพฺยากตจิตฺโต ฐฏฺฐาติ.

๑. ปาราชิกํ

ปจฺมํ ปาราชิกํ กติหิ สมุฏฺฐานเหสิ สมุฏฺฐาติ. ปจฺมํ ปาราชิกํ
เอเกน สมุฏฺฐานเนน สมุฏฺฐาติ; กายโต จ จิตฺตโต จ สมุฏฺฐาติ น
วาจโต.

ทฺถิยํ ปาราชิกํ กติหิ สมุฏฺฐานเหสิ สมุฏฺฐาติ. ทฺถิยํ ปาราชิกํ
ติหิ สมุฏฺฐานเนหิ สมุฏฺฐาติ; สียา กายโต จ จิตฺตโต จ สมุฏฺฐาติ
น วาจโต, สียา วาจโต จ จิตฺตโต จ สมุฏฺฐาติ น กายโต,
สียา กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สมุฏฺฐาติ.

ตติยัม ปาราชิกัม กติหิ สมุญจาเนหิ สมุญจาติ. ตติยัม ปาราชิกัม
 ตีหิ สมุญจาเนหิ สมุญจาติ; ลียา กายโต จ จิตฺตโต จ สมุญจาติ
 น วาจโต, ลียา วาจโต จ จิตฺตโต จ สมุญจาติ น กายโต,
 ลียา กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สมุญจาติ.

จตุตถัม ปาราชิกัม กติหิ สมุญจาเนหิ สมุญจาติ. จตุตถัม
 ปาราชิกัม ตีหิ สมุญจาเนหิ สมุญจาติ; ลียา กายโต จ จิตฺตโต จ
 สมุญจาติ น วาจโต, ลียา วาจโต จ จิตฺตโต จ สมุญจาติ น
 กายโต, ลียา กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สมุญจาติ.

จตุตถาโร ปาราชิกา นิฏฺฐิตา.

๒. สงฺฆาทีเสโส

[๔๗๑] อุปกุกมิตฺวา อสุจี โมเจนฺตสฺส สงฺฆาทีเสโส กติหิ
 สมุญจาเนหิ สมุญจาติ. อุปกุกมิตฺวา อสุจี โมเจนฺตสฺส สงฺฆาทีเสโส
 เอเกน สมุญจาเนน สมุญจาติ; กายโต จ จิตฺตโต จ สมุญจาติ
 น วาจโต.

มาตุคามาเนน สทฺธิ กายสํสคฺคํ สમાปชฺชนตฺสฺส สงฺฆาทีเสโส
 กติหิ สมุญจาเนหิ สมุญจาติ. มาตุคามาเนน สทฺธิ กายสํสคฺคํ
 สમાปชฺชนตฺสฺส สงฺฆาทีเสโส เอเกน สมุญจาเนน สมุญจาติ; กายโต
 จ จิตฺตโต จ สมุญจาติ น วาจโต.

มาตุคามํ ทฺวญฺจุลฺลาหิ วาจาหิ โอภาสเนตฺสฺส^๑ สงฺฆาทีเสโส
 กติหิ สมุญจาเนหิ สมุญจาติ. มาตุคามํ ทฺวญฺจุลฺลาหิ วาจาหิ

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.ฉ.,เท.,อ. โอภาสเนตฺสฺส

โอภาสนุตตสฺส สงฆาทิเสโส ตีหิ สมุฏจาเนหิ สมุฏจาติ; ลียา
กายโต จ จิตฺตโต จ สมุฏจาติ น วาจโต, ลียา วาจโต จ
จิตฺตโต จ สมุฏจาติ น กายโต, ลียา กายโต จ วาจโต จ
จิตฺตโต จ สมุฏจาติ.

มาตุคามสฺส สนฺติเก อตฺตกามปาริจรียาย วณฺณํ ภาสนุตตสฺส
สงฆาทิเสโส กติหิ สมุฏจาเนหิ สมุฏจาติ. มาตุคามสฺส สนฺติเก
อตฺตกามปาริจรียาย วณฺณํ ภาสนุตตสฺส สงฆาทิเสโส ตีหิ
สมุฏจาเนหิ สมุฏจาติ ๕เปฯ

สยฺจริตฺตํ สમાปชฺชนุตตสฺส สงฆาทิเสโส กติหิ สมุฏจาเนหิ
สมุฏจาติ. สยฺจริตฺตํ สમાปชฺชนุตตสฺส สงฆาทิเสโส จหิ สมุฏจาเนหิ
สมุฏจาติ; ลียา กายโต สมุฏจาติ น วาจโต น จิตฺตโต, ลียา
वाจโต สมุฏจาติ น กายโต น จิตฺตโต, ลียา กายโต จ วาจโต
จ สมุฏจาติ น จิตฺตโต, ลียา กายโต จ จิตฺตโต จ สมุฏจาติ
น วาจโต, ลียา วาจโต จ จิตฺตโต จ สมุฏจาติ น กายโต,
ลียา กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สมุฏจาติ.

สยฺยาจิกาย กุฏี การาเปนุตตสฺส สงฆาทิเสโส กติหิ
สมุฏจาเนหิ สมุฏจาติ. สยฺยาจิกาย กุฏี การาเปนุตตสฺส สงฆาทิเสโส
จหิ สมุฏจาเนหิ สมุฏจาติ ๕เปฯ

มหลฺลํ วิหารํ การาเปนุตตสฺส สงฆาทิเสโส กติหิ สมุฏจาเนหิ
สมุฏจาติ. มหลฺลํ วิหารํ การาเปนุตตสฺส สงฆาทิเสโส จหิ
สมุฏจาเนหิ สมุฏจาติ ๕เปฯ

ภิกฺขุ อมฺมฺลเกน ปาราชิกเกน ฐมฺเมเน อนฺนทฺธํเสนุตตสฺส
สงฆาทิเสโส กติหิ สมุฏจาเนหิ สมุฏจาติ. ภิกฺขุ อมฺมฺลเกน
ปาราชิกเกน ฐมฺเมเน อนฺนทฺธํเสนุตตสฺส สงฆาทิเสโส ตีหิ สมุฏจาเนหิ
สมุฏจาติ ๕เปฯ

ภิกขุ อญฺญภาคิยสฺส อธิกรณสฺส กิณฺจิ เทสํ เลสมตฺตํ
 อูปาทาย ปาราชิเคน ฐมฺเมน อนฺนทฺธฺเสนฺตสฺส สงฺฆาติเสโส
 กติหิ สมฺมูจฺจาเนหิ สมฺมูจฺจาติ. ภิกขุ อญฺญภาคิยสฺส อธิกรณสฺส
 กิณฺจิ เทสํ เลสมตฺตํ อูปาทาย ปาราชิเคน ฐมฺเมน อนฺนทฺธฺเสนฺตสฺส
 สงฺฆาติเสโส ตีหิ สมฺมูจฺจาเนหิ สมฺมูจฺจาติ ฯเปฯ

สงฺฆเมทกสฺส ภิกขุโน ยาวตติยํ สมฺนุภาสนาย นปฺปฏฺฏิ-
 นิสฺสชฺชนฺตสฺส สงฺฆาติเสโส กติหิ สมฺมูจฺจาเนหิ สมฺมูจฺจาติ.
 สงฺฆเมทกสฺส ภิกขุโน ยาวตติยํ สมฺนุภาสนาย นปฺปฏฺฏินิสฺสชฺชนฺตสฺส
 สงฺฆาติเสโส เอเกน สมฺมูจฺจาเนน สมฺมูจฺจาติ; กายโต จ วาจโต จ
 จิตฺตโต จ สมฺมูจฺจาติ.

เมทานุวตฺตกานํ ภิกขุณํ ยาวตติยํ สมฺนุภาสนาย นปฺปฏฺฏิ-
 นิสฺสชฺชนฺตานํ สงฺฆาติเสโส กติหิ สมฺมูจฺจาเนหิ สมฺมูจฺจาติ.
 เมทานุวตฺตกานํ ภิกขุณํ ยาวตติยํ สมฺนุภาสนาย นปฺปฏฺฏิ-
 นิสฺสชฺชนฺตานํ สงฺฆาติเสโส เอเกน สมฺมูจฺจาเนน สมฺมูจฺจาติ;
 กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สมฺมูจฺจาติ.

ทุพฺพจสฺส ภิกขุโน ยาวตติยํ สมฺนุภาสนาย นปฺปฏฺฏินิสฺสชฺชนฺตสฺส
 สงฺฆาติเสโส กติหิ สมฺมูจฺจาเนหิ สมฺมูจฺจาติ. ทุพฺพจสฺส ภิกขุโน
 ยาวตติยํ สมฺนุภาสนาย นปฺปฏฺฏินิสฺสชฺชนฺตสฺส สงฺฆาติเสโส
 เอเกน สมฺมูจฺจาเนน สมฺมูจฺจาติ; กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ
 สมฺมูจฺจาติ.

กุลทฺฐกสฺส ภิกขุโน ยาวตติยํ สมฺนุภาสนาย นปฺปฏฺฏิ-
 นิสฺสชฺชนฺตสฺส สงฺฆาติเสโส กติหิ สมฺมูจฺจาเนหิ สมฺมูจฺจาติ. กุลทฺฐกสฺส
 ภิกขุโน ยาวตติยํ สมฺนุภาสนาย นปฺปฏฺฏินิสฺสชฺชนฺตสฺส สงฺฆาติเสโส

เอเกน สมุฏฺจาเนน สมุฏฺจาทิ; กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สมุฏฺจาทิ.

เตรส สงฺฆาทิเสสา นิฏฺฐิตา.

[๔๗๒] ๕เปฯ อนาทรียํ ปฏฺิจจ อุทเก อุจฺจาร์ วา ปสฺสาวํ วา เขฬํ วา กโรนฺตสฺส ทุกฺกมฺํ กติหิ สมุฏฺจาเนหิ สมุฏฺจาทิ. อนาทรียํ ปฏฺิจจ อุทเก อุจฺจาร์ วา ปสฺสาวํ วา เขฬํ วา กโรนฺตสฺส ทุกฺกมฺํ เอเกน สมุฏฺจาเนน สมุฏฺจาทิ; กายโต จ จิตฺตโต จ สมุฏฺจาทิ น วาจโต.

เสขิยา นิฏฺฐิตา.

๓. ปาราชิกาทิ

[๔๗๓] จตฺตาริ ปาราชิกา กติหิ สมุฏฺจาเนหิ สมุฏฺจหนฺติ. จตฺตาริ ปาราชิกา ตีหิ สมุฏฺจาเนหิ สมุฏฺจหนฺติ; สิยา กายโต จ จิตฺตโต จ สมุฏฺจหนฺติ น วาจโต, สิยา วาจโต จ จิตฺตโต จ สมุฏฺจหนฺติ น กายโต, สิยา กายโต จ วาจโต จ จิตฺตโต จ สมุฏฺจหนฺติ.

เตรส สงฺฆาทิเสสา กติหิ สมุฏฺจาเนหิ สมุฏฺจหนฺติ. เตรส สงฺฆาทิเสสา จหิ สมุฏฺจาเนหิ สมุฏฺจหนฺติ; สิยา กายโต สมุฏฺจหนฺติ น วาจโต น จิตฺตโต, สิยา วาจโต สมุฏฺจหนฺติ น กายโต น จิตฺตโต, สิยา กายโต จ วาจโต จ สมุฏฺจหนฺติ น จิตฺตโต, สิยา กายโต จ จิตฺตโต จ สมุฏฺจหนฺติ น วาจโต, สิยา

วาทโต จ จิตตโต จ สมุจฺจนฺติ น กายโต, สียา กายโต จ
วาทโต จ จิตตโต จ สมุจฺจนฺติ.

เทว อนิยตา กติหิ สมุจฺจาเนหิ สมุจฺจนฺติ. เทว อนิยตา
ติหิ สมุจฺจาเนหิ สมุจฺจนฺติ; สียา กายโต จ จิตตโต จ
สมุจฺจนฺติ น วาทโต, สียา วาทโต จ จิตตโต จ สมุจฺจนฺติ
น กายโต, สียา กายโต จ วาทโต จ จิตตโต จ สมุจฺจนฺติ.

ติส นิสฺสคฺคิยา ปาจิตฺติยา กติหิ สมุจฺจาเนหิ สมุจฺจนฺติ.
ติส นิสฺสคฺคิยา ปาจิตฺติยา จหิ สมุจฺจาเนหิ สมุจฺจนฺติ; สียา
กายโต สมุจฺจนฺติ น วาทโต น จิตตโต, สียา วาทโต
สมุจฺจนฺติ น กายโต น จิตตโต, สียา กายโต จ วาทโต จ
สมุจฺจนฺติ น จิตตโต, สียา กายโต จ จิตตโต จ สมุจฺจนฺติ
น วาทโต, สียา วาทโต จ จิตตโต จ สมุจฺจนฺติ น กายโต,
สียา กายโต จ วาทโต จ จิตตโต จ สมุจฺจนฺติ.

เทวนวฺติ ปาจิตฺติยา กติหิ สมุจฺจาเนหิ สมุจฺจนฺติ. เทวนวฺติ
ปาจิตฺติยา จหิ สมุจฺจาเนหิ สมุจฺจนฺติ; สียา กายโต สมุจฺจนฺติ
น วาทโต น จิตตโต, สียา วาทโต สมุจฺจนฺติ น กายโต
น จิตตโต, สียา กายโต จ วาทโต จ สมุจฺจนฺติ น จิตตโต,
สียา กายโต จ จิตตโต จ สมุจฺจนฺติ น วาทโต, สียา
วาทโต จ จิตตโต จ สมุจฺจนฺติ น กายโต, สียา กายโต จ
วาทโต จ จิตตโต จ สมุจฺจนฺติ.

จตุตฺตาริ ปาฏิเทสนียา กติหิ สมุจฺจาเนหิ สมุจฺจนฺติ.
จตุตฺตาริ ปาฏิเทสนียา จตุหิ สมุจฺจาเนหิ สมุจฺจนฺติ; สียา
กายโต สมุจฺจนฺติ น วาทโต น จิตตโต, สียา กายโต จ

วาทโต จ สมุฏจหนฺติ น จิตฺตโต, สียา กายโต จ จิตฺตโต จ
สมุฏจหนฺติ น วาทโต, สียา กายโต จ วาทโต จ จิตฺตโต จ
สมุฏจหนฺติ.

ปญฺจสตุตติ เสขียา กติหิ สมุฏจาเนหิ สมุฏจหนฺติ. ปญฺจสตุตติ
เสขียา ตีหิ สมุฏจาเนหิ สมุฏจหนฺติ; สียา กายโต จ จิตฺตโต จ
สมุฏจหนฺติ น วาทโต, สียา วาทโต จ จิตฺตโต จ สมุฏจหนฺติ
น กายโต, สียา กายโต จ วาทโต จ จิตฺตโต จ สมุฏจหนฺตีสติ.

อตุถาปตฺติสมุฏฐานํ นิฏฺฐิตํ.

ตสฺสทฺธานํ

อจิตฺตกุสลา^๑ เจว

สมุฏฐานญจ สพฺพธา

ยถาธมฺเมน ฌายเณ

สมุฏฐานํ วิชานเถตี.

ทุติยกาถาสงฺคณิกัม

๑. กายิกาทีอาปตฺติ

[๔๗๔]	กติ อาปตฺติโย กายิกา	กติ วาจสิกา กตา
	ฉาเทนฺตสฺส กติ อาปตฺติโย	กติ สํสคฺคปจฺจยา.
	ฉ อาปตฺติโย กายิกา	ฉ วาจสิกา กตา
	ฉาเทนฺตสฺส ติสฺโส อาปตฺติโย	ปณฺจ สํสคฺคปจฺจยา.
	อรุณฺณคฺเค กติ อาปตฺติโย	กติ ยาวตตฺติยา
	กเตตฺถ อฏฺฐจวตฺตุกา	กติหิ สพฺพสงฺคโห.
	อรุณฺณคฺเค ติสฺโส อาปตฺติโย	เทว ยาวตตฺติยา
	เอเกตฺถ อฏฺฐจวตฺตุกา	เอเกน สพฺพสงฺคโห.
	วินยสฺส กติ มุลานิ	ยานิ พุทฺเธน ปณฺณตฺตา
	วินยครุกา กติ วุตฺตา	ทฺฐจฺจุลฺลฉาทนา กติ.
	วินยสฺส เทว มุลานิ	ยานิ พุทฺเธน ปณฺณตฺตา
	วินยครุกา เทว วุตฺตา	เทว ทฺฐจฺจุลฺลฉาทนา.
	คามนฺตเร กติ อาปตฺติโย	กติ นทีปารปจฺจยา
	กติมํเสสุ ฤๅลฺลจฺจยํ	กติมํเสสุ ทฺทุกฺกั.
	คามนฺตเร จตฺสฺโส อาปตฺติโย	จตฺสฺโส นทีปารปจฺจยา
	เอกมํเส ฤๅลฺลจฺจยํ	นวมํเสสุ ทฺทุกฺกั.
	กติ วาจสิกา รตฺตี	กติ วาจสิกา ทิवा
	ททมานสฺส กติ อาปตฺติโย	ปฏฺิคฺคณฺหนตฺสฺส กิตฺตกา.
	เทว วาจสิกา รตฺตี	เทว วาจสิกา ทิवा
	ททมานสฺส ติสฺโส อาปตฺติโย	จตฺตารโ จ ปฏฺิคฺคเห.

๒. เทสาคามินิยาทีอาปตติ

[๔๗๕] กติ เทสาคามินิโย	กติ สปปฏิกมมา กตา
กเตตถ อปปฏิกมมา วุตตา	พทุธนาทิจจพนฺธนา.
ปญจ เทสาคามินิโย	จ สปปฏิกมมา กตา
เอเกตถ อปปฏิกมมา วุตตา	พทุธนาทิจจพนฺธนา.
วินยครุกา กติ วุตตา	กายวาจสีกานิ จ
กติ วิกาเล ฌณฺณรสา ^๑	กติ ฌตฺติจตฺตเถน สมฺมตติ.
วินยครุกา เทว วุตตา	กายวาจสีกานิ จ
เอโก วิกาเล ฌณฺณรโส	เอกา ฌตฺติจตฺตเถน สมฺมตติ.
ปาราชิกา กายิกา กติ	กติ สํวาสกภูมियो ^๒
กตินนฺจ รตฺติจฺเจโท	ปณฺณตฺตา ทฺวํคฺcula กติ.
ปาราชิกา กายิกา เทว	เทว สํวาสกภูมियो
ทฺวินนฺจ รตฺติจฺเจโท	ปณฺณตฺตา ทฺวํคฺcula ทฺเว.
กตตฺตานํ วตฺตฺวาน	กตฺติหิ สงฺฆเ ภิกฺขชฺติ
กเตตถ ปจฺมาปตฺติกา	ฌตฺติยา กรณฺา กติ.
เทว อตฺตานํ วตฺตฺวาน	ทฺวีหิ สงฺฆเ ภิกฺขชฺติ
เทวตถ ปจฺมาปตฺติกา	ฌตฺติยา กรณฺา ทฺเว.
ปาณาติปาเต กติ อาปตฺติโย	วาจา ปาราชิกา กติ
โอภาสฺนา กติ วุตตา	สณฺจริตฺเตน วา กติ.

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.จ.เท.มหา. ฌณฺณรโส^๒ อ. สํวาสกภูมियो, เอมฺปริปิ.

ปาณาติปาเต ติสฺโส อापตฺติโย
โอภาสหา ตโย วุตฺตา

กติ ปุคฺคลา น อุปสมฺปาเทตพฺพา
นาสิตกา กติ วุตฺตา

ตโย ปุคฺคลา น อุปสมฺปาเทตพฺพา
นาสิตกา ตโย วุตฺตา

อทินฺนาทาเน กติ อापตฺติโย
ฉินฺทนฺตสฺส กติ อापตฺติโย

อทินฺนาทาเน ติสฺโส อापตฺติโย
ฉินฺทนฺตสฺส ติสฺโส อापตฺติโย

ภิกฺขุโนวาทกวจฺจสฺมี
กเตตฺถ นวกา วุตฺตา

ภิกฺขุโนวาทกวจฺจสฺมี
จตุเรตฺถ นวกา วุตฺตา

ภิกฺขุโนนญฺจ อกฺขาตา
ภุญฺชนฺตามกธมฺเยน

ภิกฺขุโนนญฺจ อกฺขาตา
ภุญฺชนฺตามกธมฺเยน

คจฺจนฺตสฺส กติ อापตฺติโย
นิสินฺนสฺส กติ อापตฺติโย

คจฺจนฺตสฺส จตฺสฺโส อापตฺติโย
นิสินฺนสฺส จตฺสฺโส อापตฺติโย

วาจา ปาราชิกา ตโย
สมฺมจฺริตฺเตน วา ตโย.

กติ กมฺมาน^๑ สงฺคหา
กตินิ เอกวาจิกา.

ตโย กมฺมาน สงฺคหา
ติณฺณนฺนิ เอกวาจิกา.

กติ เมถุนปจฺจยา
กติ จทฺทิตปจฺจยา.

จตฺสฺโส เมถุนปจฺจยา
ปญฺจ จทฺทิตปจฺจยา.

ปาจิตฺติเยน ทุกฺกฏา
กตินิ จิวเรน จ.

ปาจิตฺติเยน ทุกฺกฏา กตา
ทวินิ จิวเรน จ.

ปาฏิเเสนียา กติ
ปาจิตฺติเยน ทุกฺกฏา กติ.

อญฺจ ปาฏิเเสนียา กตา
ปาจิตฺติเยน ทุกฺกฏา กตา.

จิตฺตสฺส วาปี กิตฺตกา
นิปนฺนสฺสาปี กิตฺตกา.^๒

จิตฺตสฺส วาปี ตตฺตกา^๓
นิปนฺนสฺสาปี ตตฺตกา.

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อิ. กมฺมาน, เอวมฺปริปี.

^๒ อิ. กิตฺติกา

^๓ อิ. ตตฺติกา, เอวมฺปริปี.

๓. ปาจิตติย

[๔๗๖]	กติ ปาจิตติยานิ สพฺพานิ อปฺพุพฺม อจฺริมฺ อปชฺเชยฺย	นํนาวตฺถกานิ เอกโต.
	ปญฺจ ปาจิตติยานิ สพฺพานิ อปฺพุพฺม อจฺริมฺ อปชฺเชยฺย	นํนาวตฺถกานิ เอกโต.
	กติ ปาจิตติยานิ สพฺพานิ อปฺพุพฺม อจฺริมฺ อปชฺเชยฺย	นํนาวตฺถกานิ เอกโต.
	นว ปาจิตติยานิ สพฺพานิ อปฺพุพฺม อจฺริมฺ อปชฺเชยฺย	นํนาวตฺถกานิ เอกโต.
	กติ ปาจิตติยานิ สพฺพานิ กตฺวาจาย เทเสยฺย	นํนาวตฺถกานิ วุตฺตา อาทิจฺจพฺนฺธนา.
	ปญฺจ ปาจิตติยานิ สพฺพานิ เอกวาจาย เทเสยฺย	นํนาวตฺถกานิ วุตฺตา อาทิจฺจพฺนฺธนา.
	กติ ปาจิตติยานิ สพฺพานิ กตฺวาจาย เทเสยฺย	นํนาวตฺถกานิ วุตฺตา อาทิจฺจพฺนฺธนา.
	นว ปาจิตติยานิ สพฺพานิ เอกวาจาย เทเสยฺย	นํนาวตฺถกานิ วุตฺตา อาทิจฺจพฺนฺธนา.
	กติ ปาจิตติยานิ สพฺพานิ กิณฺจ ^๑ กิตฺเตตฺวา เทเสยฺย	นํนาวตฺถกานิ วุตฺตา อาทิจฺจพฺนฺธนา.

หมดอายุ 26/05/2566

ปญจ ปาจิตตียานิ สพฺพานิ	นํ นานาวตฺถุگانิ
วตฺถุํ กิตฺเตตฺวา เทเสยฺย	วตฺถา อาทิจฺจพฺนฺธนา.
กติ ปาจิตตียานิ สพฺพานิ	นํ นานาวตฺถุگانิ
กิณฺจ กิตฺเตตฺวา เทเสยฺย	วตฺถา อาทิจฺจพฺนฺธนา.
นว ปาจิตตียานิ สพฺพานิ	นํ นานาวตฺถุگانิ
วตฺถุํ กิตฺเตตฺวา เทเสยฺย	วตฺถา อาทิจฺจพฺนฺธนา.
ยาวตฺติยเก กติ อาปตฺติโย	กติ โวหารปจฺจยา
ชาทนฺตสฺส กติ อาปตฺติโย	กติ โภชนปจฺจยา.
ยาวตฺติยเก ติสฺโส อาปตฺติโย	จ โวหารปจฺจยา
ชาทนฺตสฺส ติสฺโส อาปตฺติโย	ปญจ โภชนปจฺจยา.
สพฺพา ยาวตฺติยกา	กติ จานานิ คจฺจนฺติ
กตินนฺเจว อาปตฺติ	กตินํ อธิกรณฺน จ.
สพฺพา ยาวตฺติยกา	ปญจ จานานิ คจฺจนฺติ
ปญฺจนนฺเจว อาปตฺติ	ปญฺจนํ อธิกรณฺน จ.
กตินํ วินิจฺฉโย โหติ	กตินํ รูปสเมน จ
กตินนฺเจว อนาปตฺติ	กตฺติ จาเนหิ โสภติ.
ปญฺจนํ วินิจฺฉโย โหติ	ปญฺจนํ รูปสเมน จ
ปญฺจนนฺเจว อนาปตฺติ	กตฺติ จาเนหิ โสภติ.
กติ กายิกา รตฺตี	กติ กายิกา ทิวา
นิชฺฌนฺตสฺส ^๑ กติ อาปตฺติ	กติ ปิณฺฑปาตปจฺจยา.

เทว กายิกา รตฺตี	เทว กายิกา ทิवा
นิชฺฌนฺตสฺส เอกา อาปตฺติ	एका पिण्डपातपञ्जया.
กตานิสังเส สมฺปสฺส	परसं सत्तथा तेसये
อุกฺขิตฺตกา กติ วุตฺตา	กติ สมฺมาปวตฺตนา. ^๑
อฏฺฐจานิสังเส สมฺปสฺส	परसं सत्तथा तेसये
อุกฺขิตฺตกา ตโย วุตฺตา	देवตฺตาฬิส สมฺมาวตฺตนา.
กติจาเน มุสวาโท	กติ प्रमन्ति वृज्जति
กติ ปาฏิเทสนียา	กตินं तेสनाय ज.
ปญฺจจาเน มุสวาโท	जुह्वस प्रमन्ति वृज्जति
ทฺวาทส ปาฏิเทสนียา	जत्तुनं तेสनाय ज.
กตงฺคิโก มุสวาโท	กติ उपोसत्तฺกานิ
กติ ทฺเตยฺยงฺคานิ	กติ तिष्ठियवตฺตนา.
อฏฺฐจงฺคิโก มุสวาโท	อฏฺฐ उपोसत्तฺกานิ
อฏฺฐ ทฺเตยฺยงฺคานิ	อฏฺฐ तिष्ठियวตฺตนา.
กติวาทิกา อุปสมฺปทา	กตินं ปจฺจุฏฺฐาตพฺพ
กตินํ อาสนํ ทาตพฺพ	ภิกฺขุโนวาทโก กติहि.
อฏฺฐวาทิกา อุปสมฺปทา	อฏฺฐนํ ปจฺจุฏฺฐาตพฺพ
อฏฺฐนํ อาสนํ ทาตพฺพ	ภิกฺขุโนวาทโก อฏฺฐहि.
กตินํ เจชฺฐํ โหติ	กตินํ ฤลลจฺจย
กตินญฺเจว อนาปตฺติ	สพฺเพสํ เอกวตฺตกา.

หมตอายุ 26/05/2566

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อิ. สมฺมาวตฺตนา.

เอกสฺส เจชฺช โหติ	จตุหนํ ญฺลลจฺจยํ
จตุหนนฺญเจว อนาปตฺติ	สพฺเพสํ เอกวตฺตกา.
กติ อาฆาตวตฺตฺถนิ	กตฺติหิ สงฺโฆ ภิชฺชติ
กเตตฺถ ปจฺมาปตฺติกา	ณตฺติยา กรณํ กติ.
นว อาฆาตวตฺตฺถนิ	นวหิ สงฺโฆ ภิชฺชติ
นเวตฺถ ปจฺมาปตฺติกา	ณตฺติยา กรณํ นว.

๔. อวหนฺนียปฺปคฺคลาทิ

[๔๗๗] กติ ปฺปคฺคลา นาภีวาเทตพฺพา อญฺชลิสามีเจน จ
 กตินํ ทุกกฺกํ โหติ กติ จีวรธารณา.

ทส ปฺปคฺคลา นาภีวาเทตพฺพา อญฺชลิสามีเจน จ
 ทสหนํ ทุกกฺกํ โหติ ทส จีวรธารณา.

กตินํ วสฺสํ วุตฺถานํ ทาทพฺพํ อิทฺ จีวรํ
 กตินํ สนฺเต ทาทพฺพํ กตินนฺญเจว น ทาทพฺพ.

ปญฺจนํ วสฺสํ วุตฺถานํ ทาทพฺพํ อิทฺ จีวรํ
 สตฺตฺถนํ สนฺเต ทาทพฺพํ โสพฺสนํ น ทาทพฺพ.

กตีสํ รตฺติสํ อาปตฺตี^๑ จาทยิตฺวาน
 กติ รตฺติโย วสิตฺวาน มุจฺเจยฺย ปาริวาสโก.

ทสสํ รตฺติสํ อาปตฺตี จาทยิตฺวาน
 ทส รตฺติโย วสิตฺวาน มุจฺเจยฺย ปาริวาสโก.

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อิ. อาปตฺติโย, เอวมุปริปิ.

กติ กมฺมโทสา วุตฺตา	พฺพุเรนฺนาทิจฺจพฺพนฺธฺนา
จฺมฺปาโย วนิยวตฺถุสฺสํ	สพฺเพ ^๑ อธฺมมิกา กติ.
ทฺวาทส กมฺมโทสา วุตฺตา	พฺพุเรนฺนาทิจฺจพฺพนฺธฺนา
จฺมฺปาโย วนิยวตฺถุสฺสํ	สพฺเพ ^๑ อธฺมมิกา กตา.
กติ กมฺมสมฺปตฺติโย วุตฺตา	พฺพุเรนฺนาทิจฺจพฺพนฺธฺนา
จฺมฺปาโย วนิยวตฺถุสฺสํ	สพฺเพ ว ธฺมมิกา กติ.
จตฺสโส กมฺมสมฺปตฺติโย วุตฺตา	พฺพุเรนฺนาทิจฺจพฺพนฺธฺนา
จฺมฺปาโย วนิยวตฺถุสฺสํ	สพฺเพ ว ธฺมมิกา กตา.
กติ กมฺมานิ วุตฺตานิ	พฺพุเรนฺนาทิจฺจพฺพนฺธฺนา
จฺมฺปาโย วนิยวตฺถุสฺสํ	ธฺมมิกา อธฺมมิกา กติ.
ฉ กมฺมานิ วุตฺตานิ	พฺพุเรนฺนาทิจฺจพฺพนฺธฺนา
จฺมฺปาโย วนิยวตฺถุสฺสํ	เอเกตฺถ ธฺมมิกา กตา
ปญฺจ อธฺมมิกา วุตฺตา	พฺพุเรนฺนาทิจฺจพฺพนฺธฺนา.
กติ กมฺมานิ วุตฺตานิ	พฺพุเรนฺนาทิจฺจพฺพนฺธฺนา
จฺมฺปาโย วนิยวตฺถุสฺสํ	ธฺมมิกา อธฺมมิกา กติ.
จตฺตาริ กมฺมานิ วุตฺตานิ	พฺพุเรนฺนาทิจฺจพฺพนฺธฺนา
จฺมฺปาโย วนิยวตฺถุสฺสํ	เอเกตฺถ ธฺมมิกา กตา
ตโย อธฺมมิกา วุตฺตา	พฺพุเรนฺนาทิจฺจพฺพนฺธฺนา.

ยํ เทสิตํ^๒ อนนฺตชิเนน ตาทินา

อาปตฺติกฺขนฺธานิ วิเวกทสฺสิโน

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อิ.,มหา. สพฺเพว

^๒ ส.,ฉ.,เท.,มหา. เทสิตํอนนฺตชิเนน, อิ. เทสิตา

กเตตถ สมมตี^๑ วินา สมเถहि
ปฺจุฉามิ ตํ พุรุหิ วิภงฺคโกวิท.

ยํ เทสิตํ อนนฺตชิเนน ตาทินา
อาปตฺติกฺขนฺธานิ วิเวกทสฺสิโน
เอเกตถ สมมตี วินา สมเถहि
เอตนฺเต อกฺขามิ วิภงฺคโกวิท.

กติ อาปาเยกา วุตฺตา พุทฺธเณทิจฺจพฺพนฺธนา
วินยํ ปฏฺฐิขานนฺตสฺส วิสยานิ^๒ สุโณมฺม เต.

ฉอนฺทียทฺธสฺสตา วุตฺตา พุทฺธเณทิจฺจพฺพนฺธนา
อาปาเยกา เหนฺรียกา กปฺปญฺจา สงฺฆเมทกา
วินยํ ปฏฺฐิขานนฺตสฺส วิสยานิ สุโณหิ เม.

กติ นาปาเยกา วุตฺตา พุทฺธเณทิจฺจพฺพนฺธนา
วินยํ ปฏฺฐิขานนฺตสฺส วิสยานิ สุโณมฺม เต.

อญฺจารส นาปาเยกา วุตฺตา พุทฺธเณทิจฺจพฺพนฺธนา
วินยํ ปฏฺฐิขานนฺตสฺส วิสยานิ สุโณหิ เม.

กติ อญฺจกา วุตฺตา พุทฺธเณทิจฺจพฺพนฺธนา
วินยํ ปฏฺฐิขานนฺตสฺส วิสยานิ สุโณมฺม เต.

อญฺจารสญฺจกา วุตฺตา พุทฺธเณทิจฺจพฺพนฺธนา
วินยํ ปฏฺฐิขานนฺตสฺส วิสยานิ สุโณหิ เม.

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อ. สมมตฺติ^๒ ส.,ฉ.,เท. วินยานิ, เอวมุปริปิ.

๕. โสฬสกมฺมาที

[๔๗๘]	กติ กมฺมานิ วุตฺตานิ	พทุรเณนาทีจฺจพฺนรฺฐนา
	วินยํ ปฏฺชีชานนฺตสฺส	วิสยานิ สุโณม เต.
	โสฬส กมฺมานิ วุตฺตานิ	พทุรเณนาทีจฺจพฺนรฺฐนา
	วินยํ ปฏฺชีชานนฺตสฺส	วิสยานิ สุโณหิ เม.
	กติ กมฺมโทสา วุตฺตา	พทุรเณนาทีจฺจพฺนรฺฐนา
	วินยํ ปฏฺชีชานนฺตสฺส	วิสยานิ สุโณม เต.
	ทฺวาทส กมฺมโทสา วุตฺตา	พทุรเณนาทีจฺจพฺนรฺฐนา
	วินยํ ปฏฺชีชานนฺตสฺส	วิสยานิ สุโณหิ เม.
	กติ กมฺมสมฺปตฺติโย วุตฺตา	พทุรเณนาทีจฺจพฺนรฺฐนา
	วินยํ ปฏฺชีชานนฺตสฺส	วิสยานิ สุโณม เต.
	จตสฺโส กมฺมสมฺปตฺติโย วุตฺตา	พทุรเณนาทีจฺจพฺนรฺฐนา
	วินยํ ปฏฺชีชานนฺตสฺส	วิสยานิ สุโณหิ เม.
	กติ กมฺมานิ วุตฺตานิ	พทุรเณนาทีจฺจพฺนรฺฐนา
	วินยํ ปฏฺชีชานนฺตสฺส	วิสยานิ สุโณม เต.
	ฉ กมฺมานิ วุตฺตานิ	พทุรเณนาทีจฺจพฺนรฺฐนา
	วินยํ ปฏฺชีชานนฺตสฺส	วิสยานิ สุโณหิ เม.
	กติ กมฺมานิ วุตฺตานิ	พทุรเณนาทีจฺจพฺนรฺฐนา
	วินยํ ปฏฺชีชานนฺตสฺส	วิสยานิ สุโณม เต.
	จตฺตาริ กมฺมานิ วุตฺตานิ	พทุรเณนาทีจฺจพฺนรฺฐนา
	วินยํ ปฏฺชีชานนฺตสฺส	วิสยานิ สุโณหิ เม.

กติ ปาราชิกา วุตตะตา

วินยํ ปฏิชานนตสฺส

พทุธเนนาทิจฺจนนฺธนา

วิสยานิ สุโณม เต.

อฏฺฐ ปาราชิกา วุตตะตา

วินยํ ปฏิชานนตสฺส

พทุธเนนาทิจฺจนนฺธนา

วิสยานิ สุโณหิ เม.

กติ สงฺฆาทีเสสา วุตตะตา

วินยํ ปฏิชานนตสฺส

พทุธเนนาทิจฺจนนฺธนา

วิสยานิ สุโณม เต.

เตวีส สงฺฆาทีเสสา วุตตะตา

วินยํ ปฏิชานนตสฺส

พทุธเนนาทิจฺจนนฺธนา

วิสยานิ สุโณหิ เม.

กติ อนิยตา วุตตะตา

วินยํ ปฏิชานนตสฺส

พทุธเนนาทิจฺจนนฺธนา

วิสยานิ สุโณม เต.

เทว อนิยตา วุตตะตา

วินยํ ปฏิชานนตสฺส

พทุธเนนาทิจฺจนนฺธนา

วิสยานิ สุโณหิ เม.

กติ นิสฺสคฺคิยา วุตตะตา

วินยํ ปฏิชานนตสฺส

พทุธเนนาทิจฺจนนฺธนา

วิสยานิ สุโณม เต.

เทวจตฺตาฬิส นิสฺสคฺคิยา วุตตะตา

วินยํ ปฏิชานนตสฺส

พทุธเนนาทิจฺจนนฺธนา

วิสยานิ สุโณหิ เม.

กติ ปาจิตฺติยา วุตตะตา

วินยํ ปฏิชานนตสฺส

พทุธเนนาทิจฺจนนฺธนา

วิสยานิ สุโณม เต.

อฏฺฐาสีติสํ ปาจิตฺติยา วุตตะตา

วินยํ ปฏิชานนตสฺส

พทุธเนนาทิจฺจนนฺธนา

วิสยานิ สุโณหิ เม.

กติ ปาฏิเทสนียา วุตตะตา

วินยํ ปฏิชานนตสฺส

พทุธเนนาทิจฺจนนฺธนา

วิสยานิ สุโณม เต.

ทฺวาทส ปาฏิเทสนียา วุตฺตา	พทุธเนนาทีจฺจพฺนฺธนา
วินยํ ปฏฺิชาณฺนตฺสส	วิสยานิ สฺุณฺเหหิ เม.
กตฺติ เสขิยา วุตฺตา	พทุธเนนาทีจฺจพฺนฺธนา
วินยํ ปฏฺิชาณฺนตฺสส	วิสยานิ สฺุณฺเหม เต.
ปญฺจสตฺตติ เสขิยา วุตฺตา	พทุธเนนาทีจฺจพฺนฺธนา
วินยํ ปฏฺิชาณฺนตฺสส	วิสยานิ สฺุณฺเหหิ เม.
ยาว สฺุปฺจฺจิตฺ ตยา	ตาว ^๑ สฺุวิสฺสชฺชิตฺ มยา
ปฺุจฺจนาวิสฺสชฺชนาย วา	นตฺถิ กิณฺจิ อสฺุตฺตกนฺติ.

ทฺุติยคาถาสงฺคณิกํ นิฏฺุจิตํ.

เสทโฆจนคาถา

๑. อวิปฺปวาสนปญฺหา

[๔๗๙] อสํวาโส ภิกฺขุหิ^๑ ภิกฺขุณีหิ จ
สมโมโค เอกจฺโจ ตหิ น ลพฺภติ
อวิปฺปวาเสน อนาปตฺติ
ปญฺหา เมสา กุสเลหิ จินฺติตา.

อวิสฺสชฺชิตฺ^๒ อเวภฺงคิยํ ปญฺจ วุตฺตา มहेสินา
วิสฺสชฺชนตฺสส ปริภุญฺชนตฺสส อนาปตฺติ
ปญฺหา เมสา กุสเลหิ จินฺติตา.

ทส ปุคฺคเล น วทามิ เอกาทส วิวชฺชีย
วฺจฺจํ วนฺทนตฺสส อาปตฺติ
ปญฺหา เมสา กุสเลหิ จินฺติตา.

น อุกฺขิตฺตโก น จ ปน ปาริวาสโก
น สงฺฆภินฺโน น จ ปน ปกฺขสงฺกนฺโต
สमानสํวาสกญฺมียา จิโต
กถํ นุ สีกฺขาย อสาธารโณ สียา
ปญฺหา เมสา กุสเลหิ จินฺติตา.

อุเปติ ฐมมํ ปริปุจฺจมาโน
กุสลํ อตฺตอุปสณฺหิตํ
น ชีวติ น มโต น นิพฺพุโต

ตัม ปุคฺคํ กตมํ วทนฺติ พุทฺธา
ปญฺหา เมสํ กุสเลหิ จินฺติตา.

อุพฺภกฺขเก น วทามิ อโชนาภี^๑ วิวชฺชีย
เมถุนธมฺมปจฺจยา กถํ ปาราชิโก สียา
ปญฺหา เมสํ กุสเลหิ จินฺติตา.

ภิกฺขุ สญฺญาจิกาย กุญฺญิ กโรติ
อเทสิตวตฺถุกํ ปมาณาติกนฺตํ
สارมฺภํ อปฺริกกมฺนํ อนาปตฺติ
ปญฺหา เมสํ กุสเลหิ จินฺติตา.

ภิกฺขุ สญฺญาจิกาย กุญฺญิ กโรติ
เทสิตวตฺถุกํ ปมาณิกํ
อนารมฺภํ สปฺริกกมฺนํ อาปตฺติ
ปญฺหา เมสํ กุสเลหิ จินฺติตา.

น กายิกํ กิณฺจิ ปโยคมาจเร
น จาปี วาจาเย ปเร ภณฺเอย
อาปชฺเชยฺย ครุกํ เจชฺชวตฺถุ
ปญฺหา เมสํ กุสเลหิ จินฺติตา.

น กายิกํ วาจสิกฺกญฺจ กิณฺจิ
มนสาปี สนฺโต น กเรยฺย ปาปํ
โส นาสิตโต กิณฺติ สุนาสิตโต ภเว
ปญฺหา เมสํ กุสเลหิ จินฺติตา.

อนาลปนโต มนุเชน เกนจิ
 วาจา คิริ โน จ ปเร ภณเอย
 อาปชเชยฺย วาจสิกํ น กายิกํ
 ปญฺหา เมสา กุสเลหิ จินฺติตา.

สิกฺขาปทา พุทฺธวเรน วณฺณิตา
 สงฺฆาติเสสา จตุโร ภเวยฺย
 อาปชเชยฺย เอกปโยเคน สพฺเพ
 ปญฺหา เมสา กุสเลหิ จินฺติตา.

อุโภ เอกโต อุปสมปฺนนา
 อุภินฺนํ หตฺถโต จีวรํ ปฏิคฺคณฺเหยฺย
 สียา อาปตฺติโย นานา
 ปญฺหา เมสา กุสเลหิ จินฺติตา.

จตุโร ชนา สํวิธาย ครุภณฺท์ อวหฺรฺ^๑
 ตโย ปาราชิกา เอโก น ปาราชิกโก
 ปญฺหา เมสา กุสเลหิ จินฺติตา.

๒. ปาราชิกาติปญฺหา

[๔๘๐] อิตฺถิ จ อพฺภนฺตเร สียา ภิกฺขุ จ พหิทฺธา สียา
 จิตฺทํ ตสฺมี ฆเร นตฺถิ เมถุนธมฺมปจฺจยา
 กถํ ปาราชิกโก สียา
 ปญฺหา เมสา กุสเลหิ จินฺติตา.

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อิ.,มหา. อวหฺรฺ

เตลัม มรฺรํ ผาณิตญจาปี สปปิ

สามัม คเหตุวาน นิกฺขิเปยฺย

อวีตฺติวตฺเต สตฺตาเห

สตี ปจฺจเย ปริภุญฺชนตฺสฺส อาปตฺติ

ปण्या เมสา กุสเลหิ จินฺติตา.

นิสฺสคฺคิเยน อาปตฺติ สฺพุทฺธเกน ปาจิตฺติยํ

อาปชฺชนตฺสฺส เอกโต

ปण्या เมสา กุสเลหิ จินฺติตา.

ภิกฺขุ ลียา วีสตียา สมากตา

กมฺมํ กเรยฺยํ สมคฺคสณฺณิน

ภิกฺขุ ลียา ทฺวาทสโยชเน จิตฺ

กมฺมณฺจ ตํ กุปฺเปยฺย วคฺคปจฺจยา

ปण्या เมสา กุสเลหิ จินฺติตา.

ปทฺวีติหารมตฺเตน วาจา ย ภาณิตฺเตน จ

สพฺพพานิ ครุํกานิ สปปฏิกมฺมานิ

จตุสฺสจฺจิ อาปตฺติโย อาปชฺเชยฺย เอกโต

ปण्या เมสา กุสเลหิ จินฺติตา.

นิวตฺถิโก อนฺตรวาสเกน ทิคุณํ สงฺขมาภี ปารุโต

สพฺพพานิ ตานิ นิสฺสคฺคิยานิ โหนฺติ.

ปण्या เมสา กุสเลหิ จินฺติตา.

น จาปี ญตฺติ น จ ปน กมฺมวาจา

น เจหิ ภิกฺขุติ ชินฺ อโวจ

สรณคณนมุปี น ตสฺส อตฺถิ
 อุปสมุปทา จสฺส อกุปฺปา
 ปญฺหา เมสา กุสเลหิ จินฺติตา.

อิตฺถิ หเน น มาตรํ ปุริสญฺจ น ปิตรํ หเน
 หเนยฺย อนริยํ มนุโท เตน จานนฺตรํ ผุเส
 ปญฺหา เมสา กุสเลหิ จินฺติตา.

อิตฺถิ หเน จ มาตรํ ปุริสญฺจ ปิตรํ หเน
 มาตรํ ปิตรํ หนฺตฺวา น เตนानนฺตรํ ผุเส
 ปญฺหา เมสา กุสเลหิ จินฺติตา.

อโฆทยิตฺวา อสารยิตฺวา
 อสมมุขีภุตสฺส กเรยฺย กมฺมํ
 กตญฺจ กมฺมํ สุกตํ ภาเวยฺย
 การโก จ สงฺโฆ อนาปตฺติโก สียา
 ปญฺหา เมสา กุสเลหิ จินฺติตา.

โฆทยิตฺวา สारยิตฺวา
 สมมุขีภุตสฺส กเรยฺย กมฺมํ
 กตญฺจ กมฺมํ อุกตํ ภาเวยฺย
 การโก จ สงฺโฆ สาปตฺติโก สียา
 ปญฺหา เมสา กุสเลหิ จินฺติตา.

จินฺทนฺตสฺส อาปตฺติ จินฺทนฺตสฺส อนาปตฺติ
 จาเทนฺตสฺส อาปตฺติ จาเทนฺตสฺส อนาปตฺติ
 ปญฺหา เมสา กุสเลหิ จินฺติตา.

สจฺจํ ภณฺนโต ครุํ มุสา จ ลหุ ภาสโต
มุสา ภณฺนโต ครุํ สจฺจณฺจ ลหุ ภาสโต
ปญฺหา เมสา กุสเลหิ จินฺติตา.

๓. ปาจิตติยาทีปण्या

[๔๘๑] อธิฏฺฐิตํ รชนาย รตฺตํ
กปฺปกตฺตํปี สนฺตํ
ปริภุญฺชนตฺตสฺส อาปตฺติ
ปญฺหา เมสา กุสเลหิ จินฺติตา.

อตถฺกเต สฺริเย ภิกฺขุ มํสานิ ขาทติ
น อุมมตฺตโก น จ ปน ขิตฺตจิตฺโต
น จาปี โส เวทณฺฏโฏ^๑ ภาเวย
น จสฺส โหติ อาปตฺติ
โส จ ฆมฺโม สุกเตน เทสิโต
ปญฺหา เมสา กุสเลหิ จินฺติตา.

น รตฺตจิตฺโต น จ ปน เถยฺยจิตฺโต
น จาปี โส ปรี มรณาย เจตยิ
สลากํ เทนตฺตสฺส โหติ เฉชฺช
ปฏิกุณฺณนตฺตสฺส ฤลลจฺจยํ
ปญฺหา เมสา กุสเลหิ จินฺติตา.

น จาปี อารญญกัม สาสงกสมมตัม
 น จาปี สงฺเขน สมมตติ ทินฺนา
 น จสฺส กจัน อตฺถตัม ตตฺถเภา จีวรํ
 นิกุขิปิตฺวา คจฺเจยฺย อทฺธมฺโยชนํ
 ตสฺเสว^๑ อรุณํ อุคฺคจฺจนฺตสฺส อนาปตฺติ
 ปญฺหา เมสสา กุสเลหิ จินฺติตา.

กายิกานิ น วาจสิกานิ
 สพฺพพานิ นานาวตฺถูกานิ
 อปฺพุพฺผํ อจริมํ อาปชฺเชยฺย เอกโต
 ปญฺหา เมสสา กุสเลหิ จินฺติตา.

วาจสิกานิ น กายิกานิ
 สพฺพพานิ นานาวตฺถูกานิ
 อปฺพุพฺผํ อจริมํ อาปชฺเชยฺย เอกโต
 ปญฺหา เมสสา กุสเลหิ จินฺติตา.

ติสฺสฺสิตฺถิโย เมถุนํ ตํ น เสเว
 ตโย ปุริเส ตโย จ^๒ อนริยปญฺทเก
 น จาจรเ เมถุนํ พฺยณฺชนสฺมี
 เชชฺชํ สียา เมถุนธมฺมปจฺจยา
 ปญฺหา เมสสา กุสเลหิ จินฺติตา.

มาตริ จีวรึ ยาเจ โน จ สงฆสฺส^๑ ปริณตัม
 เกนสฺส โหติ อาปตฺติ อนาปตฺติ จ ฌาตเก
 ปญหา เมสา กุสเลหิ จินฺติตา.

กุกฺโข อาราทโก โหติ กุกฺโข โหติ ครหิโย
 อถ โก นาม โส ฐมโม เยน กุกฺโข ปสฺสิโย
 ปญหา เมสา กุสเลหิ จินฺติตา.

ตุฏฺโฆ อาราทโก โหติ ตุฏฺโฆ โหติ ครหิโย
 อถ โก นาม โส ฐมโม เยน ตุฏฺโฆ ครหิโย
 ปญหา เมสา กุสเลหิ จินฺติตา.

สงฆาติเสสํ ฤลลจฺจยัม
 ปาจิตฺติยัม ปาฏีเทสณียัม
 ทุกฺกัม อาปชฺเชยฺย เอกโต
 ปญหา เมสา กุสเลหิ จินฺติตา.

อุโก ปริปุณฺณวิสตีวสฺสา อุภินฺนํ
 เอกุปชฺฌาโย เอกาจริโย เอกา กมฺมวาจา
 เอโก อุปสมฺปนฺโน เอโก อนุปสมฺปนฺโน
 ปญหา เมสา กุสเลหิ จินฺติตา.

อกปฺปกตัม นปี รชนาย รตฺตัม
 เตน นีวตฺโต เยน กามํ วชฺเชยฺย
 น จสฺส โหติ อาปตฺติ
 โส จ ฐมโม สุกเตน เทสิโต
 ปญหา เมสา กุสเลหิ จินฺติตา.

หมดอายุ 26/05/2566

น เทติ นปปฏิคคณหาติ
 ปฏิคคโห เตน น วิชชติ
 อาปชชติ ครุกัม น ลหุกัม
 ตณฺจ ปรีโมคปจฺจยา
 ปญฺหา เมสา กุสเลหิ จินฺติตา.

น เทติ นปปฏิคคณหาติ
 ปฏิคคโห เตน น วิชชติ
 อาปชชติ ลหุกัม น ครุกัม
 ตณฺจ ปรีโมคปจฺจยา
 ปญฺหา เมสา กุสเลหิ จินฺติตา.

อาปชชติ ครุกัม สาวเสสํ
 จาเทติ อนาทรียํ ปฏิจฺจ
 น ภิกฺขุณี โน จ ญฺเสยฺย วชฺชํ
 ปญฺหา เมสา กุสเลหิ จินฺติตา.

เสทโมจนคถา^๑ นิฏฺฐิตา.

ตสฺสทฺธานํ

อัสวาโส อวิสฺสชชิ ทส จ อนุกฺขิตตโก
 อุเปติ ฐมฺมํ อุพฺภกข^๒ ตโต สณฺญาจิกา จ เทว

^๑ อี. เสทโมจกคถา, เท. อัย ปาโจ น ทิสฺสติ.

^๒ ส.,จ.,เท.,อี. อุพฺภกขกัม

น กายิกญจ ครุกำ
อนาลปนโต ลิกขชา จ

อิตถิ เตลญจ นิสฺสคฺคิ
นิวตฺโต จ น จ ฃตฺติ

อโฆยิตฺวา โฆยิตฺวา
อธิฏฺฐิตญจตฺถงฺคเต

กายิกา วาจสิกา จ^๒
กุทฺโธ อาราชโก ตฺถุโจ

อกปฺปกตํ น เทติ
เสทโมจนิกา คาถา

น กายิกํ สฺนาสิตฺ^๑
อุโม จ จตุโร ชนา.

ภิกฺขุ จ ปทวฺติโย
น มาตรํ ปิตรํ หเน

ฉินฺทนตํ สจฺจเมว จ
น รตฺตํ น จารญญกํ

ติสฺสิตฺถิ จาปี มาตรํ
สงฺฆาติเสสกา^๓ อุโม

น เทตาปชฺชเต^๔ ครุ
ปญฺหา วิญญูวิภาวิตาติ.^๕

^๑ ส.ฉ.เท.อิ. น วาจสิกำ

^๒ อ. กายิกวาชสิกา

^๓ ส.ฉ.เท.อิ. สงฆาติเสสา จ

^๔ ส.ฉ. น เทตาปชฺชตี, เท. น เทตาปชฺชตี, อ. น เทตาปชฺชตี

^๕ ส.ฉ.เท. วิญญูหิ วิภาวิตาติ.

ปณจวคฺโค

๑. กมฺมวคฺโค

[๔๘๒] จตฺตาริ กมฺมานิ อปฺโลกนกมฺมํ ฅตฺตีกมฺมํ ฅตฺติทุติย-
กมฺมํ ฅตฺติจตฺตตฺถกมฺมํ. อิมานิ จตฺตาริ กมฺมานิ กตฺตีหากาเรหิ
วิปชฺชนฺติ. อิมานิ จตฺตาริ กมฺมานิ ปณฺจหากาเรหิ วิปชฺชนฺติ
วตฺถุโต วา ฅตฺตฺโต วา อนุสฺสาวนฺโต วา สีมฺโต วา ปริสฺโต วา.

[๔๘๓] กถํ วตฺถุโต กมฺมานิ วิปชฺชนฺติ. สมนฺุขากรณียํ
กมฺมํ อสมนฺุขา กโรติ, วตฺถุวิปฺนํ อธมฺมกมฺมํ. ปฏิปฺุจณากรณียํ
กมฺมํ อปฺปฏิปฺุจณา กโรติ, วตฺถุวิปฺนํ อธมฺมกมฺมํ. ปฏิญฺณาย
กรณียํ กมฺมํ อปฺปฏิญฺณาย กโรติ, วตฺถุวิปฺนํ อธมฺมกมฺมํ.
สตีวินยารหสฺส อมฺพุหฺวินยํ เทติ, วตฺถุวิปฺนํ อธมฺมกมฺมํ. อมฺพุห-
วินยารหสฺส ตสฺสปาปิยสีกากมฺมํ กโรติ, วตฺถุวิปฺนํ อธมฺมกมฺมํ.
ตสฺสปาปิยสีกากมฺมารหสฺส ตชฺชนียกมฺมํ กโรติ, วตฺถุวิปฺนํ
อธมฺมกมฺมํ. ตชฺชนียกมฺมารหสฺส นียสฺสกมฺมํ กโรติ, วตฺถุวิปฺนํ
อธมฺมกมฺมํ. นียสฺสกมฺมารหสฺส ปพฺพาชนียกมฺมํ กโรติ, วตฺถุวิปฺนํ
อธมฺมกมฺมํ. ปพฺพาชนียกมฺมารหสฺส ปฏิสารณียกมฺมํ กโรติ,
วตฺถุวิปฺนํ อธมฺมกมฺมํ. ปฏิสารณียกมฺมารหสฺส อุกฺเขปนียกมฺมํ
กโรติ, วตฺถุวิปฺนํ อธมฺมกมฺมํ. อุกฺเขปนียกมฺมารหสฺส ปริวาสํ
เทติ, วตฺถุวิปฺนํ อธมฺมกมฺมํ. ปริวาสารหํ มฺุลาย ปฏิกสฺสตี,
วตฺถุวิปฺนํ อธมฺมกมฺมํ. มฺุลาย ปฏิกสฺสนารหสฺส มานตฺตํ เทติ,
วตฺถุวิปฺนํ อธมฺมกมฺมํ. มานตฺตารหํ อพฺภะติ, วตฺถุวิปฺนํ
อธมฺมกมฺมํ. อพฺภานารหํ อฺุสฺมปาเทติ, วตฺถุวิปฺนํ อธมฺมกมฺมํ.
อนฺุโปสเถ อฺุโปสถํ กโรติ, วตฺถุวิปฺนํ อธมฺมกมฺมํ. อปฺวารณาย
ปวาเรติ, วตฺถุวิปฺนํ อธมฺมกมฺมํ. เอวํ วตฺถุโต กมฺมานิ วิปชฺชนฺติ.

[๔๘๔] กถํ ฌตฺติตโต กมฺมานิ วิปชฺชนฺติ. ปญฺจหาการเหิ
 ฌตฺติตโต กมฺมานิ วิปชฺชนฺติ; วตฺถุํ น ปรามสฺติ, สงฺฆํ น
 ปรามสฺติ, ปุคฺคํ น ปรามสฺติ, ฌตฺตํ น ปรามสฺติ, ปจฺจํ วา
 ฌตฺตํ จเปติ. อิมเหิ ปญฺจหาการเหิ ฌตฺติตโต กมฺมานิ วิปชฺชนฺติ.

[๔๘๕] กถํ อนุสฺสาวนโต กมฺมานิ วิปชฺชนฺติ. ปญฺจหาการเหิ
 อนุสฺสาวนโต กมฺมานิ วิปชฺชนฺติ; วตฺถุํ น ปรามสฺติ, สงฺฆํ น
 ปรามสฺติ, ปุคฺคํ น ปรามสฺติ, สวานํ หาเปติ, อกาเล วา
 สาเวติ. อิมเหิ ปญฺจหาการเหิ อนุสฺสาวนโต กมฺมานิ วิปชฺชนฺติ.

[๔๘๖] กถํ สีมโต กมฺมานิ วิปชฺชนฺติ. เอกาทสหาการเหิ
 สีมโต กมฺมานิ วิปชฺชนฺติ; อติขุทฺทกํ สีมํ สมฺมณฺณตํ, อิติมหฺตํ
 สีมํ สมฺมณฺณตํ, ขณฺทนํมิตฺตํ สีมํ สมฺมณฺณตํ, จายานํมิตฺตํ สีมํ
 สมฺมณฺณตํ, อนํมิตฺตํ สีมํ สมฺมณฺณตํ, พหิสีมํ จิตํ สีมํ สมฺมณฺณตํ,
 นทียา สีมํ สมฺมณฺณตํ, สมฺพุทฺเท สีมํ สมฺมณฺณตํ, ชาตสฺสเร สีมํ
 สมฺมณฺณตํ, สีมาย สีมํ สมฺภินฺทติ, สีมาย สีมํ อชฺโฆตฺถรติ. อิมเหิ
 เอกาทสหาการเหิ สีมโต กมฺมานิ วิปชฺชนฺติ.

[๔๘๗] กถํ ปริสโต กมฺมานิ วิปชฺชนฺติ. ทฺวาทสหาการเหิ
 ปริสโต กมฺมานิ วิปชฺชนฺติ; จตุวคฺคกรณํ กมฺเม ยาวตฺติกา ภิกฺขุ
 กมฺมปฺปตฺตา เต อนาคตา โหณฺติ, จนฺทารหานํ จนฺโท อนาหโฏ
 โหติ, สมฺมุขีภฺตฺตา ปฏฺฐิกโกสนฺติ. จตุวคฺคกรณํ กมฺเม ยาวตฺติกา
 ภิกฺขุ กมฺมปฺปตฺตา เต อาคตา โหณฺติ, จนฺทารหานํ จนฺโท
 อนาหโฏ โหติ, สมฺมุขีภฺตฺตา ปฏฺฐิกโกสนฺติ. จตุวคฺคกรณํ กมฺเม
 ยาวตฺติกา ภิกฺขุ กมฺมปฺปตฺตา เต อาคตา โหณฺติ, จนฺทารหานํ
 จนฺโท อาหโฏ โหติ, สมฺมุขีภฺตฺตา ปฏฺฐิกโกสนฺติ. ปญฺจวคฺคกรณํ

กมุเม ชเปย ทสวคฺคกรณ กมุเม ชเปย วีสตีวคฺคกรณ กมุเม ยาวติกา ภิกฺขุ กมุมปฺปตฺตา เต อนาคตา โหนฺติ, จนฺทารหานํ จนฺโท อนาหโณ โหติ, สมมุขีภฺตฺตา ปฏิกโกสนฺติ. วีสตีวคฺคกรณ กมุเม ยาวติกา ภิกฺขุ กมุมปฺปตฺตา เต อาคตา โหนฺติ, จนฺทารหานํ จนฺโท อนาหโณ โหติ, สมมุขีภฺตฺตา ปฏิกโกสนฺติ. วีสตีวคฺคกรณ กมุเม ยาวติกา ภิกฺขุ กมุมปฺปตฺตา เต อาคตา โหนฺติ, จนฺทารหานํ จนฺโท อาหโณ โหติ, สมมุขีภฺตฺตา ปฏิกโกสนฺติ. อีเมหิ ทฺวาทสหากาเรหิ ปรีสโต กมุมานิ วิปฺชฺชนฺติ.

[๔๘๘] จตฺตวคฺคกรณ กมุเม จตฺตาริ ภิกฺขุ ปกตตฺตา กมุมปฺปตฺตา, อวเสสา ปกตตฺตา จนฺทารหา, ยสฺส สงฺฆโม กมุมํ กโรติ, โส เหนว กมุมปฺปตฺโต, นปี จนฺทารโห, อปีจ กมุमारโห. ปญจวคฺคกรณ กมุเม ปญจ ภิกฺขุ ปกตตฺตา กมุมปฺปตฺตา, อวเสสา ปกตตฺตา จนฺทารหา, ยสฺส สงฺฆโม กมุมํ กโรติ, โส เหนว กมุมปฺปตฺโต, นปี จนฺทารโห, อปีจ กมุमारโห. ทสวคฺคกรณ กมุเม ทส ภิกฺขุ ปกตตฺตา กมุมปฺปตฺตา, อวเสสา ปกตตฺตา จนฺทารหา, ยสฺส สงฺฆโม กมุมํ กโรติ, โส เหนว กมุมปฺปตฺโต, นปี จนฺทารโห, อปีจ กมุमारโห. วีสตีวคฺคกรณ กมุเม วีสตี ภิกฺขุ ปกตตฺตา กมุมปฺปตฺตา, อวเสสา ปกตตฺตา จนฺทารหา ยสฺส สงฺฆโม กมุมํ กโรติ, โส เหนว กมุมปฺปตฺโต, นปี จนฺทารโห, อปีจ กมุमारโห.

[๔๘๙] จตฺตาริ กมุมานิ; อปโลกนกมุมํ ฅตฺตติกมุมํ ฅตฺตติทฺตติย-
 กมุมํ ฅตฺตติจตฺตตฺตกมุมํ. อิมานิ จตฺตาริ กมุมานิ กตฺตีหากาเรหิ
 ๓๒๐ วา ๒๖/๐๕/๒๕๖๖
 วิปฺชฺชนฺติ. อิมานิ จตฺตาริ กมุมานิ ปญจหากาเรหิ วิปฺชฺชนฺติ;
 วตฺตฺตโต วา ฅตฺตติโต วา อนุสฺสวณโต วา สีมโต วา ปรีสโต วา.

[๔๙๐] กถํ วตฺถุโต กมฺมานิ วิปชฺชนฺติ. ปณฺทกํ อุป-
สมฺปาเทติ, วตฺถุวิปฺนํ อธมฺมกมฺมํ. เถยฺยสํวาสกํ อุปสมฺปาเทติ,
วตฺถุวิปฺนํ อธมฺมกมฺมํ. ติตฺถียปฺกฺกนฺตํ อุปสมฺปาเทติ, วตฺถุวิปฺนํ
อธมฺมกมฺมํ. ติรจฺฉานคตํ อุปสมฺปาเทติ, วตฺถุวิปฺนํ อธมฺมกมฺมํ.
มาตฺฐมาตกํ อุปสมฺปาเทติ, วตฺถุวิปฺนํ อธมฺมกมฺมํ. ปิตฺฐมาตกํ
อุปสมฺปาเทติ, วตฺถุวิปฺนํ อธมฺมกมฺมํ. อรหฺนฺตมาตกํ อุปสมฺปาเทติ,
วตฺถุวิปฺนํ อธมฺมกมฺมํ. ภิกฺขุณีทฺฐกํ อุปสมฺปาเทติ, วตฺถุวิปฺนํ
อธมฺมกมฺมํ. สงฺฆเภทกํ อุปสมฺปาเทติ, วตฺถุวิปฺนํ อธมฺมกมฺมํ.
โลหิตฺตฺตฺปาทกํ อุปสมฺปาเทติ, วตฺถุวิปฺนํ อธมฺมกมฺมํ. อุกฺโกตฺตพฺยณฺชนกํ
อุปสมฺปาเทติ, วตฺถุวิปฺนํ อธมฺมกมฺมํ. อุณฺวิสฺติวสฺสํ ปุคฺคํ
อุปสมฺปาเทติ, วตฺถุวิปฺนํ อธมฺมกมฺมํ. เอวํ วตฺถุโต กมฺมานิ
วิปชฺชนฺติ.

[๔๙๑] กถํ ฅตฺติโต กมฺมานิ วิปชฺชนฺติ. ปญฺจหาการเห
ฅตฺติโต กมฺมานิ วิปชฺชนฺติ; วตฺถุํ น ปฺรามสฺติ, สงฺฆํ น
ปฺรามสฺติ, ปุคฺคํ น ปฺรามสฺติ, ฅตฺตีํ น ปฺรามสฺติ, ปจฺฉา วา
ฅตฺตีํ จเปติ. อิมเห ปญฺจหาการเห ฅตฺติโต กมฺมานิ วิปชฺชนฺติ.

[๔๙๒] กถํ อนุสฺสาวนโต กมฺมานิ วิปชฺชนฺติ. ปญฺจหาการเห
อนุสฺสาวนโต กมฺมานิ วิปชฺชนฺติ; วตฺถุํ น ปฺรามสฺติ, สงฺฆํ น
ปฺรามสฺติ, ปุคฺคํ น ปฺรามสฺติ, สาวนํ หาเปติ, อกาเล วา
สาเวติ. อิมเห ปญฺจหาการเห อนุสฺสาวนโต กมฺมานิ วิปชฺชนฺติ.

[๔๙๓] กถํ สีมโต กมฺมานิ วิปชฺชนฺติ. เอกาทสหาการเห
سیمโต กมฺมานิ วิปชฺชนฺติ; อติขุทฺทกํ สีมํ สมฺมณฺณติ, อติมหตฺตี
سیمํ สมฺมณฺณติ, ขณฺฑานิमितฺตํ สีมํ สมฺมณฺณติ, ฉายานิमितฺตํ สีมํ
สมฺมณฺณติ, อนิमितฺตํ สีมํ สมฺมณฺณติ, พหิสีมเ จโต สีมํ สมฺมณฺณติ,

นทียา สัมม สมฺมณฺณติ, สมฺมทฺเต สัมม สมฺมณฺณติ, ชาตสฺสเร สัมม
สมฺมณฺณติ, สัมมา สัมม สมฺมณฺณติ, สัมมา สัมม อชฺโฆตฺถติ. อิมเห
เอกาทสหากาเรหิ สัมมโต กมฺมานิ วิปชฺชนฺติ.

[๔๙๔] กถํ ปริสโต กมฺมานิ วิปชฺชนฺติ. ทฺวาทสหากาเรหิ
ปริสโต กมฺมานิ วิปชฺชนฺติ; จตุรคฺคกรณํ กมฺเม ยาวตีกา ภิกฺขุ
กมฺมปฺปตฺตา เต อนาคตา โหนฺติ, จนฺตารหานํ จนฺโท อนาหฺโณ
โหติ, สมฺมุขีภฺตฺตา ปฏิกฺโกสนฺติ. จตุรคฺคกรณํ กมฺเม ยาวตีกา
ภิกฺขุ กมฺมปฺปตฺตา เต อาคตา โหนฺติ, จนฺตารหานํ จนฺโท
อนาหฺโณ โหติ, สมฺมุขีภฺตฺตา ปฏิกฺโกสนฺติ. จตุรคฺคกรณํ กมฺเม
ยาวตีกา ภิกฺขุ กมฺมปฺปตฺตา เต อาคตา โหนฺติ, จนฺตารหานํ
จนฺโท อนาหฺโณ โหติ, สมฺมุขีภฺตฺตา ปฏิกฺโกสนฺติ. ปญฺจคฺคกรณํ
กมฺเม. ๔เปยฺย ทสวคฺคกรณํ กมฺเม. ๔เปยฺย วิสตีวคฺคกรณํ กมฺเม
ยาวตีกา ภิกฺขุ กมฺมปฺปตฺตา เต อนาคตา โหนฺติ, จนฺตารหานํ
จนฺโท อนาหฺโณ โหติ, สมฺมุขีภฺตฺตา ปฏิกฺโกสนฺติ. วิสตีวคฺคกรณํ
กมฺเม ยาวตีกา ภิกฺขุ กมฺมปฺปตฺตา เต อาคตา โหนฺติ, จนฺตารหานํ
จนฺโท อนาหฺโณ โหติ, สมฺมุขีภฺตฺตา ปฏิกฺโกสนฺติ. วิสตีวคฺคกรณํ
กมฺเม ยาวตีกา ภิกฺขุ กมฺมปฺปตฺตา เต อาคตา โหนฺติ, จนฺตารหานํ
จนฺโท อนาหฺโณ โหติ, สมฺมุขีภฺตฺตา ปฏิกฺโกสนฺติ. อิมเห ทฺวาทสหา-
กาเรหิ ปริสโต กมฺมานิ วิปชฺชนฺติ.

[๔๙๕] อปฺโลกนกมฺมํ กติ จานานิ คจฺจติ. ฅตฺติกมฺมํ กติ
จานานิ คจฺจติ. ฅตฺติทฺตฺติยกมฺมํ กติ จานานิ คจฺจติ. ฅตฺติจตฺตฺตฺตฺกมฺมํ
กติ จานานิ คจฺจติ. อปฺโลกนกมฺมํ ปญฺจ จานานิ คจฺจติ.
ฅตฺติกมฺมํ นว จานานิ คจฺจติ. ฅตฺติทฺตฺติยกมฺมํ สตฺต จานานิ
คจฺจติ. ฅตฺติจตฺตฺตฺตฺกมฺมํ สตฺต จานานิ คจฺจติ.

[๔๙๖] อปโลกนกมฺมํ กตมานิ ปญฺจ จานานิ คจฺจติ.
 โสสารณํ นิสฺสารณํ ภณฺฑกมฺมํ พุรหฺมทณฺฑํ กมฺมลกฺขณญฺเยว
 ปญฺจมํ. อปโลกนกมฺมํ อิมานิ ปญฺจ จานานิ คจฺจติ.

ฅตฺติกมฺมํ กตมานิ นว จานานิ คจฺจติ. โสสารณํ
 นิสฺสารณํ อุโปสถํ ปวารณํ สมฺมตฺติํ ทานํ ปฏฺิคฺคหํ ปจฺจุกฺกทฺฒนํ
 กมฺมลกฺขณญฺเยว นวมํ. ฅตฺติกมฺมํ อิมานิ นว จานานิ คจฺจติ.

ฅตฺติทุติยกมฺมํ กตมานิ สตฺต จานานิ คจฺจติ. โสสารณํ
 นิสฺสารณํ สมฺมตฺติํ ทานํ อุทฺธรณํ เทสนํ กมฺมลกฺขณญฺเยว สตฺตมํ.
 ฅตฺติทุติยกมฺมํ อิมานิ สตฺต จานานิ คจฺจติ.

ฅตฺติจตฺตฺตกมฺมํ กตมานิ สตฺต จานานิ คจฺจติ. โสสารณํ
 นิสฺสารณํ สมฺมตฺติํ ทานํ นิคฺคหํ สมฺนุภาสํ กมฺมลกฺขณญฺเยว
 สตฺตมํ. ฅตฺติจตฺตฺตกมฺมํ อิมานิ สตฺต จานานิ คจฺจติ.

[๔๙๗] จตฺตวคฺคกรณํ กมฺเม จตฺตาริ ภิกฺขุ ปกตตฺตา
 กมฺมปฺปตฺตา, อวเสสา ปกตตฺตา ฅนฺทารหา, ยสฺส สงฺฆํ กมฺมํ
 กโรติ, โส เหนว กมฺมปฺปตฺโต, นปี ฅนฺทารโห, อปีจ กมฺमारโห.
 ปญฺจวคฺคกรณํ กมฺเม. ๔เปฯ ทสวคฺคกรณํ กมฺเม ๔เปฯ
 วิสตีวคฺคกรณํ กมฺเม วิสตี ภิกฺขุ ปกตตฺตา กมฺมปฺปตฺตา,
 อวเสสา ปกตตฺตา ฅนฺทารหา, ยสฺส สงฺฆํ กมฺมํ กโรติ, โส
 เหนว กมฺมปฺปตฺโต, นปี ฅนฺทารโห, อปีจ กมฺमारโห.

๒. อตฺถวสวคฺโค

[๔๙๘] เทว อตฺถวเส ปฏิจฺจ ตถาคเตน สวากานํ สิกฺขาปทํ
 ปญฺณตฺตํ; สงฺฆสฺสจฺจุตาย, สงฺฆฆาตฺตาย. อิเม เทว อตฺถวเส
 ปฏิจฺจ ตถาคเตน สวากานํ สิกฺขาปทํ ปญฺณตฺตํ. เทว อตฺถวเส
 ปฏิจฺจ ตถาคเตน สวากานํ สิกฺขาปทํ ปญฺณตฺตํ; ทุมฺมงฺกุณํ
 ปุคฺคลानํ นิคฺคหาย, เปสฺสานํ ภิกฺขุณํ ฆาตฺตวิหาราย. อิเม เทว
 อตฺถวเส ปฏิจฺจ ตถาคเตน สวากานํ สิกฺขาปทํ ปญฺณตฺตํ. เทว
 อตฺถวเส ปฏิจฺจ ตถาคเตน สวากานํ สิกฺขาปทํ ปญฺณตฺตํ;
 ทิฏฺฐจรมฺมิกานํ อาสวานํ สํวราย, สมฺปฺรายนิกานํ อาสวานํ ปฏิจฺจาทาย.
 อิเม เทว อตฺถวเส ปฏิจฺจ ตถาคเตน สวากานํ สิกฺขาปทํ
 ปญฺณตฺตํ. เทว อตฺถวเส ปฏิจฺจ ตถาคเตน สวากานํ สิกฺขาปทํ
 ปญฺณตฺตํ; ทิฏฺฐจรมฺมิกานํ เวรานํ สํวราย, สมฺปฺรายนิกานํ เวรานํ
 ปฏิจฺจาทาย. อิเม เทว อตฺถวเส ปฏิจฺจ ตถาคเตน สวากานํ
 สิกฺขาปทํ ปญฺณตฺตํ. เทว อตฺถวเส ปฏิจฺจ ตถาคเตน สวากานํ
 สิกฺขาปทํ ปญฺณตฺตํ; ทิฏฺฐจรมฺมิกานํ วชฺชานํ สํวราย, สมฺปฺรายนิกานํ
 วชฺชานํ ปฏิจฺจาทาย. อิเม เทว อตฺถวเส ปฏิจฺจ ตถาคเตน
 สวากานํ สิกฺขาปทํ ปญฺณตฺตํ. เทว อตฺถวเส ปฏิจฺจ ตถาคเตน
 สวากานํ สิกฺขาปทํ ปญฺณตฺตํ; ทิฏฺฐจรมฺมิกานํ ภยานํ สํวราย,
 สมฺปฺรายนิกานํ ภยานํ ปฏิจฺจาทาย. อิเม เทว อตฺถวเส ปฏิจฺจ
 ตถาคเตน สวากานํ สิกฺขาปทํ ปญฺณตฺตํ. เทว อตฺถวเส ปฏิจฺจ
 ตถาคเตน สวากานํ สิกฺขาปทํ ปญฺณตฺตํ; ทิฏฺฐจรมฺมิกานํ อกุสฺสลาณํ
 รมฺมานํ สํวราย, สมฺปฺรายนิกานํ อกุสฺสลาณํ รมฺมานํ ปฏิจฺจาทาย.
 อิเม เทว อตฺถวเส ปฏิจฺจ ตถาคเตน สวากานํ สิกฺขาปทํ
 ปญฺณตฺตํ. เทว อตฺถวเส ปฏิจฺจ ตถาคเตน สวากานํ สิกฺขาปทํ

ปณฺณตฺตํ; คิหิํ อนุกมฺปาย, ปาปิจฺฉานํ ปกฺขุปฺจฺเจทาย. อีเม
 เทว อตฺถวเส ปฏฺิจฺจ ตถาคเตน สาวกานํ สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ.
 เทว อตฺถวเส ปฏฺิจฺจ ตถาคเตน สาวกานํ สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ;
 อปฺปสฺนฺหานํ ปสาทาย, ปสฺนฺหานํ ภิยฺโยภาวาย. อีเม เทว
 อตฺถวเส ปฏฺิจฺจ ตถาคเตน สาวกานํ สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ. เทว
 อตฺถวเส ปฏฺิจฺจ ตถาคเตน สาวกานํ สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ;
 สทฺธมฺมฏฺิจฺจิตฺติยา, วินยฺยานุคฺคหาย. อีเม เทว อตฺถวเส ปฏฺิจฺจ
 ตถาคเตน สาวกานํ สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตตฺตํ.^๑

อตฺถวสวคฺโค นิฏฺฐิตโต ทฺตติโย.

๓. ปณฺณตฺตวคฺโค

[๔๙๙] เทว อตฺถวเส ปฏฺิจฺจ ตถาคเตน สาวกานํ ปาติโมกฺขํ
 ปณฺณตฺตํ ๕เปฯ ปาติโมกฺขทุทฺเทโส ปณฺณตฺโต. ปาติโมกฺขฏฺฐปนํ
 ปณฺณตฺตํ. ปวารณา ปณฺณตฺตา. ปวารณาจฺปนํ ปณฺณตฺตํ.
 ตชฺชเนยฺกมฺมํ ปณฺณตฺตํ. นียสฺสกมฺมํ ปณฺณตฺตํ. ปพฺพาชเนยฺกมฺมํ
 ปณฺณตฺตํ. ปฏฺิสารเนยฺกมฺมํ ปณฺณตฺตํ. อุกฺเขปเนยฺกมฺมํ ปณฺณตฺตํ.
 ปรีวาสทานํ ปณฺณตฺตํ. มฺมูลาย ปฏฺิกสฺสนา ปณฺณตฺตา. มานตฺตทานํ
 ปณฺณตฺตํ. อพฺภานํ ปณฺณตฺตํ. โอสารณียํ ปณฺณตฺตํ. นิสฺสสารณียํ
 ปณฺณตฺตํ. อฺอุปสมฺปทา ปณฺณตฺตา.^๒ อปฺโลกนกมฺมํ ปณฺณตฺตํ.
 ฌตฺตติกมฺมํ ปณฺณตฺตํ. ฌตฺตติทฺตติยกมฺมํ ปณฺณตฺตํ. ฌตฺตติจตฺตตฺตกมฺมํ
 ปณฺณตฺตตฺตํ.

ปณฺณตฺตวคฺโค นิฏฺฐิตโต ตติโย.

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อ. อิตฺตสทฺโท น ทิสฺสติ.

^๒ ส.,ฉ. อฺอุปสมฺปทํ ปณฺณตฺตํ.

๔. อปฺปณฺณตฺเต ปณฺณตฺตวคฺโค

[๕๐๐] อปฺปณฺณตฺเต ปณฺณตฺตํ. ปณฺณตฺเต อนฺุปฺปณฺณตฺตํ.
สมฺมุขาวินโย ปณฺณตฺโต. สติวินโย ปณฺณตฺโต. อมฺพุหฺวินโย
ปณฺณตฺโต. ปฏฺฐิณฺณตฺตกรณํ ปณฺณตฺตํ. เยภฺยุยฺสิกา ปณฺณตฺตา.
ตสฺสปาปิยฺสิกา ปณฺณตฺตา. ตินฺนตฺถารโก ปณฺณตฺโต; สงฺฆสฺสุจฺจฺตาย,
สงฺฆผาสฺตาย. อีเม เทว อตฺถวเส ปฏฺฐิจฺจ ตถาคเตน สวากานํ
ตินฺนตฺถารโก ปณฺณตฺโต.

เทว อตฺถวเส ปฏฺฐิจฺจ ตถาคเตน สวากานํ ตินฺนตฺถารโก
ปณฺณตฺโต; ทุมฺมกฺกุนํ ปุคฺคลนํ นิคฺคหาย, เปสฺลนํ ภิกฺขุณํ
ผาสฺวิหาราย. อีเม เทว อตฺถวเส ปฏฺฐิจฺจ ตถาคเตน สวากานํ
ตินฺนตฺถารโก ปณฺณตฺโต. เทว อตฺถวเส ปฏฺฐิจฺจ ตถาคเตน
สวากานํ ตินฺนตฺถารโก ปณฺณตฺโต; ทิฏฺฐธมฺมิกานํ อาสวานํ
สํวราย, สมฺปฺรายิกานํ อาสวานํ ปฏฺฐิฆาตาย. อีเม เทว อตฺถวเส
ปฏฺฐิจฺจ ตถาคเตน สวากานํ ตินฺนตฺถารโก ปณฺณตฺโต. เทว
อตฺถวเส ปฏฺฐิจฺจ ตถาคเตน สวากานํ ตินฺนตฺถารโก ปณฺณตฺโต;
ทิฏฺฐธมฺมิกานํ เวรานํ สํวราย, สมฺปฺรายิกานํ เวรานํ ปฏฺฐิฆาตาย.
อีเม เทว อตฺถวเส ปฏฺฐิจฺจ ตถาคเตน สวากานํ ตินฺนตฺถารโก
ปณฺณตฺโต. เทว อตฺถวเส ปฏฺฐิจฺจ ตถาคเตน สวากานํ ตินฺนตฺถารโก
ปณฺณตฺโต; ทิฏฺฐธมฺมิกานํ วชฺชานํ สํวราย, สมฺปฺรายิกานํ วชฺชานํ
ปฏฺฐิฆาตาย. อีเม เทว อตฺถวเส ปฏฺฐิจฺจ ตถาคเตน สวากานํ
ตินฺนตฺถารโก ปณฺณตฺโต.

เทว อตฺถวเส ปฏฺฐิจฺจ ตถาคเตน สวากานํ ตินฺนตฺถารโก
ปณฺณตฺโต; ทิฏฺฐธมฺมิกานํ ภยานํ สํวราย, สมฺปฺรายิกานํ ภยานํ
ปฏฺฐิฆาตาย. อีเม เทว อตฺถวเส ปฏฺฐิจฺจ ตถาคเตน สวากานํ

ติณวตฺถารโก ปณฺณตฺโต. เทว อตฺถวเส ปฏฺิจจ ตถาคเตน
 สวากานํ ติณวตฺถารโก ปณฺณตฺโต; ทิฏฺฐจฺฉมฺมิกานํ อกุสฺสลาณํ
 ฐมฺมานํ สํวราย, สมฺปฺปายิกานํ อกุสฺสลาณํ ฐมฺมานํ ปฏฺิจฺจาทาย.
 อิเม เทว อตฺถวเส ปฏฺิจจ ตถาคเตน สวากานํ ติณวตฺถารโก
 ปณฺณตฺโต. เทว อตฺถวเส ปฏฺิจจ ตถาคเตน สวากานํ ติณวตฺถารโก
 ปณฺณตฺโต; คิหิณํ อนุกมฺปาย, ปาปิจฺจนํ ปกฺขุปฺจเจทาย. อิเม
 เทว อตฺถวเส ปฏฺิจจ ตถาคเตน สวากานํ ติณวตฺถารโก
 ปณฺณตฺโต. เทว อตฺถวเส ปฏฺิจจ ตถาคเตน สวากานํ ติณวตฺถารโก
 ปณฺณตฺโต อปฺปสฺสนฺหานํ ปสาทาย, ปสฺสนฺหานํ ภิชฺชโยภาวาย.
 อิเม เทว อตฺถวเส ปฏฺิจจ ตถาคเตน สวากานํ ติณวตฺถารโก
 ปณฺณตฺโต. เทว อตฺถวเส ปฏฺิจจ ตถาคเตน สวากานํ ติณวตฺถารโก
 ปณฺณตฺโต; สทฺธมฺมฏฺฐิติยา, วินยานุคฺคหาย. อิเม เทว อตฺถวเส
 ปฏฺิจจ ตถาคเตน สวากานํ ติณวตฺถารโก ปณฺณตฺโตติ.

อปฺปณฺณตฺเต ปณฺณตฺตวคฺโค นิฏฺฐิตฺโต จตฺตฺโต.

๕. นวสงคหวคฺโค

[๕๐๑] นว สงฺคหา; วตฺถุสงฺคโห วิปตฺติสงฺคโห อาปตฺติสงฺคโห
 นิทานสงฺคโห ปุคฺคฺลสงฺคโห ขนฺธสงฺคโห สมฺภูจฺจานสงฺคโห อธิกรณ-
 สงฺคโห สมถสงฺคโห.^๑

อธิกรณ สมฺบุปฺปนฺเน สเจ อุมฺโห อตฺถปฺจจตฺติกา^๒ อาคจฺจนฺติ,
 อุมฺนิหนฺมปิ วตฺถุ^๓ อาโรจาเปตพฺพํ. อุมฺนิหนฺมปิ วตฺถุ อาโรจาเปตวา

หมดอายุ 26/05/2566

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อ.,มหา. สมถสงฺคโหติ

^๒ อ. อตฺตปฺจจตฺติกา

^๓ ส.,ฉ.,อ. วตฺถุ

อุภินนัมปิ ปฏินญา โสตพฺพา, อุภินนัมปิ ปฏินญํ สุตฺวา อุภิปิ
 วตฺตพฺพา “อมฺหากํ อิมสฺมี อธิกรณํ รูปสมิตฺเต” อุภิปิ ตฺถจฺจา
 ภวิสฺสเถตฺติ.^๒ สเจ อาหํสุ อุภิปิ ตฺถจฺจา ภวิสฺสเถตฺติ, สงฺเขน ตํ
 อธิกรณํ ปฏิจฺฉิตฺตพฺพํ.^๓ สเจ อลฺลชฺชสฺสนฺนา โหติ ปรีสา, อุพฺพาหิกาย
 รูปสเมตฺตพฺพํ. สเจ พาลุสฺสนฺนา โหติ ปรีสา, วินยธโร ปรีเยสิตฺตพฺโพ.
 เยน ฐมฺเมน เยน วินเยน เยน สตฺถุสสาสเนน ตํ อธิกรณํ
 รูปสมมตฺติ, ตถา ตํ อธิกรณํ รูปสเมตฺตพฺพํ.

วตฺถุ^๔ ชานิตฺตพฺพํ, โคตฺตํ ชานิตฺตพฺพํ, นามํ ชานิตฺตพฺพํ, อาปตฺติ
 ชานิตฺตพฺพา.

“เมถุนธมฺโมติ วตฺถุญฺเจว โคตฺตญฺจ. “ปาราชิกนฺติ นามญฺเจว
 อาปตฺติ จ.

“อทินฺนาทานนฺติ วตฺถุญฺเจว โคตฺตญฺจ. “ปาราชิกนฺติ นามญฺเจว
 อาปตฺติ จ.

“มนุสฺสวีกฺคโหติ วตฺถุญฺเจว โคตฺตญฺจ. “ปาราชิกนฺติ นามญฺเจว
 อาปตฺติ จ.

“อุตฺตริมนุสฺสธมฺโมติ วตฺถุญฺเจว โคตฺตญฺจ. “ปาราชิกนฺติ
 นามญฺเจว อาปตฺติ จ.

“สฺกุกวิสฺฐจฺฉิตฺติ วตฺถุญฺเจว โคตฺตญฺจ. “สงฺฆาทีเสโสติ นามญฺเจว
 อาปตฺติ จ.

“กายสํสคฺโคติ วตฺถุญฺเจว โคตฺตญฺจ. “สงฺฆาทีเสโสติ นามญฺเจว อาปตฺติ จ.

“ทฺฐจฺจุลลวาทิ วตฺถุญฺเจว โคตฺตญฺจ. “สงฺฆาทีเสโสติ นามญฺเจว อาปตฺติ จ.

“อตฺตกามนฺติ วตฺถุญฺเจว โคตฺตญฺจ. “สงฺฆาทีเสโสติ นามญฺเจว อาปตฺติ จ.

“สยฺจริตฺตนฺติ วตฺถุญฺเจว โคตฺตญฺจ. “สงฺฆาทีเสโสติ นามญฺเจว อาปตฺติ จ.

“สยฺมาจิกาย กุฎี การापนฺนติ วตฺถุญฺเจว โคตฺตญฺจ. “สงฺฆาทีเสโสติ นามญฺเจว อาปตฺติ จ.

“มหลฺลกํ วิหารํ การापนฺนติ วตฺถุญฺเจว โคตฺตญฺจ. “สงฺฆาทีเสโสติ นามญฺเจว อาปตฺติ จ.

“ภิกฺขุํ อมฺูลเกน ปาราชิเกน ฆมฺเมน อนฺุทฺธสฺสนนฺติ วตฺถุญฺเจว โคตฺตญฺจ. “สงฺฆาทีเสโสติ นามญฺเจว อาปตฺติ จ.

“ภิกฺขุํ อญฺญภาคิยสฺส อธิกรณสฺส กิณฺจิ เทสํ เลสมตฺตํ อุปาทาย ปาราชิเกน ฆมฺเมน อนฺุทฺธสฺสนนฺติ วตฺถุญฺเจว โคตฺตญฺจ. “สงฺฆาทีเสโสติ นามญฺเจว อาปตฺติ จ.

“สงฺฆเภทกสฺส ภิกฺขุโน ยาวตฺติยํ สมนฺุภาสนาย นปฺปฏฺิ-
นิสฺสชฺชนฺนติ วตฺถุญฺเจว โคตฺตญฺจ. “สงฺฆาทีเสโสติ นามญฺเจว อาปตฺติ จ.

“เภทกานฺุวตฺตกานํ ภิกฺขุณํ ยาวตฺติยํ สมนฺุภาสนาย นปฺปฏฺิ-
นิสฺสชฺชนฺนติ วตฺถุญฺเจว โคตฺตญฺจ. “สงฺฆาทีเสโสติ นามญฺเจว อาปตฺติ จ.

“ทุพฺพจสฺส ภิกฺขุโน ยาวตติยํ สมนุภาสนาย นปฺปฏฺิ-
 นิสฺสชฺชนนฺติ วตฺถุญฺเจว โคตฺตณฺจ. “สงฺฆาทีเสโสติ นามญฺเจว
 อาปตฺติ จ.

“กุสทุสกสฺส ภิกฺขุโน ยาวตติยํ สมนุภาสนาย นปฺปฏฺิ-
 นิสฺสชฺชนนฺติ วตฺถุญฺเจว โคตฺตณฺจ. “สงฺฆาทีเสโสติ นามญฺเจว
 อาปตฺติ จ.

ฯเปฯ อนาทรียํ ปฏฺิจจ อุทเก อุจฺจาร์ วา ปสฺสาวํ วา
 เขฬํ วา กรณนฺติ วตฺถุญฺเจว โคตฺตณฺจ. “ทุกกฺกนฺติ นามญฺเจว
 อาปตฺติ จาติ.

นวสงฺคหวคฺโค นิฏฺฐิตो ปญจโม.

ตสฺสุทฺททานํ

อปโลกันํ ฅตฺติ จ^๑

ทุติยํ จตฺตเถน จ

วตฺถุ ฅตฺติ อนุสฺสาวนํ

สีมาปริสเมว จ

สมมุขา ปฏฺิจฺฉา จ

ปฏฺิณฺญา วินยารโห

วตฺถุสงฺฆปฺคฺคณฺจ

ฅตฺตี ปจฺฉา ฅตฺตี จเป.^๒

วตฺถุสงฺฆปฺคฺคณฺจ

สวานํ จ อกาลิกํ^๓

อติขุทฺทา มหนฺตา จ

ขณฺทจฺฉายา นิमितฺตกา.

^๑ อ. อปโลกนฅตฺติ จ

^๒ ส.ฉ.,เท. ฅตฺตี น ปจฺฉา ฅตฺติ จ. อ. ฅตฺตีนํ ปจฺฉา ฅตฺติ จ

^๓ ส.ฉ.,เท.,อ. สวานํ อกาเลน จ

^๔ ส.ฉ.,เท.,อ. อติขุทฺทา

พหิณทิสฺมทฺเท จ
อชฺฌเณตฺถรติ สีมาย

ทสฺวีสตีวคฺคา จ
กมฺมปฺปตฺตา จนนฺทรรหา

อปโลกนํ ปณฺจกฺกจฺจํ
ถตฺตติทฺตติยํ สตฺตตฺกจฺจํ

สฺสจฺจุ ผาสฺสุ ทุมฺมมฺกฺกนํ^๒
เวรรชชภยณฺเจว

ปาปิจฺจนา อปฺปสฺสนฺหานํ
วินยฺยานคฺคหา เจว

ปาติโมกฺกขณฺจ จปฺนา
ตชฺชนียา นิสฺสยณฺจ

อฺกฺกเชปนปฺริวาสํ
โอสฺสารณํ นิสฺสสารณํ

อปโลกนํ ถตฺตติ จ^๖
อปฺปณฺณถตฺเตนฺอุปณฺณถตฺตํ

อมฺมพฺพหปฺปฏิเยภฺยุย
วตฺถุํ วิปตฺติ อापตฺติ

ชาตสฺสเร จ ภินฺทติ
จตฺตปณฺจวคฺคิกา.^๑

อนาหฺงา จ อาหฺงา
กมฺมารหา จ ปุคฺคลา.

ถตฺติ จ นวจฺฉานิกา
จตฺตตฺถา สตฺตจฺฉานิกา.

เปสฺลา จาปิ อาสวา
อฺกฺกสฺสณฺจ คีหิณํ.^๓

ปสฺสนฺหา ฐมฺมจปฺนา
ปาติโมกฺกขทฺเทเสน จ.

ปวฺวารณณฺจ จปฺนํ
ปพฺพพาชปฺปฏิสฺสารณิ.^๔

มฺลํ มานตฺตพฺพภานํ^๕
ตเถว อฺปสฺมปฺทา.

ทฺตติยณฺจ จตฺตตฺถกํ
สฺมมฺขาวินโย สติ.

ปาปิยติณฺวตฺถการํ
นิทานํ ปุคฺคเลน จ.

^๑ มหา. จตฺต ปณฺจ จ วคฺคิกา.
ผาสฺสุ จ ทุมฺมมฺกฺกนํ.

^๔ ส.น.เท. ปพฺพพาชนีย ปฏิสฺสารณิ, อ. ตชฺชนียา นิสฺสยณฺจ ปพฺพพาชนียปฏิสฺสารณิ.

^๕ ส.น.เท.อ. มฺลมานตฺตพฺพภานํ

^๒ ส.น.เท. สฺสจฺจุ ผาสฺสุ จ ทุมฺมมฺกฺก, อ. สฺสจฺจุ

^๓ ส.น.เท.อ. อฺกฺกสฺส คีหิณณฺจ

^๖ ส.น.เท.อ. อปฺโลกนถตฺติ จ

ชนฺธา เจว สมฺภูจํหา อธิกรณเมว จ
สมถา สงฺคหา เจว นามา อาปตฺติกา^๑ ตถาติ.

ปริวารโร นิฏฺฐิตโ.

ปริวารปาติ นิฏฺฐิตา.^๒

ปฺพุพฺพาจริยมคฺคณฺจ
ทีปนาโม มหาปญฺโญ
อิมํ วิตุถารสงฺเขปํ
จินฺตยิตฺวา ลิขาเปสิ

ปริวารนฺติ ยํ วุตฺตํ
อตฺถํ อตฺถเนน สทฺธมฺเม
สาสนํ ปริวารेสิ

ปริวารํ อชานนฺโต
วิปตฺติ วตฺถุ ปญฺญตฺติ
เอกโต อุกโต เจว
ยสฺส ชายติ วิมติ

จกฺกวตฺติ มหาเสเน
รวี รํสีปฺริกิณฺโณ
พฺรหฺมา พฺรหฺมปฺริสาย
เอวํ สทฺธมฺมวินโย

ปฺจุจฺติวํ ว ตฺถี ตฺถี
สฺสตรโร วิจกฺขณฺ
สชฺฉามคฺเคน มชฺฌิเม
สิสฺสกาณํ สุขาวหํ.

สพฺพํ วตฺถุํ สลกฺขณํ
ธมฺมํ ธมฺเมน ปญฺญตฺเต
ชมฺพุทีปํ สาครโร.

กฺุโต ธมฺมวินิจฺฉยํ
อนฺุปฺปญฺญตฺติ ปุคฺคโล
โลกปญฺญตฺติวชฺชโต
ปริวารเณ จิขฺชติ.

มิกมชฺฉเมว เกสรี
จหนฺโท ตารคณฺ ยถา
คณฺมชฺฉเมว นายโก
ปริวารเณ โสภตฺติ.

^๑ ส.,ฉ.,เท.,อิ. นามอาปตฺติกา

^๒ ส. ปริวารปาติ นิฏฺฐิตา, อิ. ปริวารโร นิฏฺฐิตโ.

วินยปิฎก

ปริวารปาติยา

ปทานุกุโม

ปทานุกุโม	ปพฺพ/องฺค	ปทานุกุโม	ปพฺพ/องฺค
[๑]		อภิกิริยโต	๓๒๑/๒๘๐
อกฏานุญมฺเมน	๑๒๒/๕๐, ๑๗๑/๙๓	อภิกิริยา	๒๗๑/๒๒๑
อกตํ	๓๙๓/๓๙๘	อกุกุกุกเตน	๔๐๓/๔๐๕
อกปฺปกตํ	๔๘๑/๕๐๗	อกุปฺปา	๔๘๐/๕๐๔
อกปฺปิย	๒๙๕/๒๔๖, ๓๓๐/๓๓๒, ๓๓๑/๓๓๔	อกุปฺเป	๓๖๓/๓๘๐
อกปฺปิยสญฺญิตา	๒๙๕/๒๔๖, ๔๔๗/๔๕๓	อกุสฺส	๓๐๓/๒๕๔-๔๕๕
อกปฺปิยสญฺญี	๒๘๐/๒๓๒, ๒๘๑/๒๓๓	อกุสฺสลมมฺปภา	๓๓๐/๓๓๐
อกมฺมาसानิ	๒๗๔/๒๒๕	อกุสฺสจิตฺโต	๓๒๓/๒๙๐, ๔๗๐/๔๘๑
อกรรม	๒๗๑/๒๒๑	อกุสฺสมูล	๓๒๓/๒๖๙
อกสิรลภา	๓๒๗/๓๒๒-๓๒๓	อกุสฺสเหตุ	๒๙๓/๒๔๕
อกํสุ	๑๕๖/๗๓	อกุโกสกปริภาสก	๓๓๑/๓๓๔, ๔๕๒/๔๕๖
อกาล	๓๕๙/๓๗๕, ๔๔๐/๔๔๔	อกุโกสจฺณที	๒๕๙/๒๑๒
อกาลจิวรี	๒๖/๑๘-๑๙, ๑๖๒/๗๙, ๒๓๐/๑๗๔	อกุโกสตี	๓๒๓/๒๙๓, ๔๕๐/๔๕๕
อกาลญฺญ	๓๓๐/๓๓๑	อกุโกสนฺติยา	๒๒๓/๑๕๔
อกาลอจฺฉินฺท	๒๕๙/๒๑๒	อกุโกสวตฺถุณี	๓๓๐/๓๓๒
อกิจฺจลภา	๓๒๗/๓๒๒-๓๒๓	อกุโกสา	๓๒๒/๑๘๖
อกิตฺตยิ	๓๓๖/๓๔๕	อกุโกสาธิปฺปาโย	๑๖๑/๗๘, ๑๙๔/๑๒๒
		อกุโกสสิสุ	๒๒๓/๑๕๔
		อกุขโม	๔๕๔/๔๖๐

ปทานุกรโม	ปพฺพ/องฺก	ปทานุกรโม	ปพฺพ/องฺก
อกฺขาตา	๒๘๓/๒๓๕	อจิตุตโก	๓๒๔/๒๘๙, ๔๗๐/๔๘๑
อกฺขามิ	๒๘๓/๒๓๕	อจฺจโย	๓๓๙/๓๕๑
อกฺขายิตะ	๑๕๗/๗๕, ๑๘๗/๑๐๙	อจฺเจกั	๒๖๒/๒๑๕
อกฺขิ	๓๖๕/๓๘๖	อจฺเจกจิวริ	๕๑/๒๗, ๑๖๔/๘๒
อโกวิโท	๓๕๙/๓๗๖	อจฺจนฺรียา	๓๓๒๘/๓๒๗
อฆนฺทานิ	๒๗๔/๒๒๕	อจฺจนวสั	๓๒๕/๓๐๘
อการวา	๒๗๑/๒๒๐-๒๒๑, ๓๒๖/๓๑๘	อจฺจนฺททานิ	๒๗๔/๒๒๕
อคิลาโน	๑๗๘/๑๐๒, ๒๘๗/๒๔๐, ๓๒๓/๒๙๑	อจฺจนฺทเทน	๔๓๖/๔๔๑
อคฺคปิณฺทํ	๔๕๘/๔๖๘	อจฺจนฺททิติ	๑๖๔/๘๒, ๒๓๐/๑๗๔
อคฺคพีชั	๓๒๕/๓๑๖	อจฺจนฺททตฺส	๔๘/๒๖
อคฺคาสนั	๔๕๘/๔๖๘	อจฺจนฺททติยา	๒๑๗/๑๓๖
อคฺคิ	๓๓๑/๓๓๔	อจฺจนฺททตี	๒๓๐/๑๗๔
อคฺคิททฺถุ	๓๒๕/๓๐๘	อจฺจนฺททโต	๑๖๔/๘๒
อคฺคิปริจฺจิตั	๓๒๕/๓๑๖	อจฺจนฺททิ	๔๘/๒๖, ๒๑๗/๑๓๖
อคฺคโศทกั	๔๕๘/๔๖๘	อจฺจนฺทเท	๒๕๙/๒๑๒
อคฺคณนํ	๑๕๘/๗๕, ๑๙๓/๑๑๙	อจฺจนฺทน	๑๖๔/๘๒, ๒๓๐/๑๗๔
องฺคชาตั	๑๕๗/๗๕, ๑๘๗/๑๐๙	อจฺจุปนฺตํ	๑๕๗/๗๕, ๑๘๗/๑๐๙
องฺคหิโน	๓๒๒/๒๘๔, ๓๒๕/๓๐๘	อเจลกสฺส	๙๔/๔๑, ๑๖๙/๘๙
องฺคฺล	๒๕๘/๒๑๑	อชกฺขายิตั	๓๒๕/๓๐๘
องฺคฺลปิโตทก	๑๐๕/๔๕, ๑๙๔/๑๒๐	อชานนฺโต	๓๒๔/๓๐๐
อจฺณฺทิกเตน	๓๖๕/๓๘๖	อชฺชุนฺโท	๓๓/๒๑, ๑๐๐/๔๓
อจฺริ	๓๓๘๐/๓๙๐	อชฺชุตฺตํ	๒๗๒-๒๗๓/๒๒๒-๒๒๔
อจฺริมั	๔๑๕/๔๑๖	อชฺชมาจฺริตฺตํ	๓๒๒/๒๘๕
		อชฺชมาจฺรปฺจฺญา	๓๙๙/๔๐๒

ปทานุกรกโม	ปพเพ/องฺเก	ปทานุกรกโม	ปพเพ/องฺเก
อชฺฌาจาเร	๓๒๓/๒๙๔, ๓๒๖/๓๒๐	อณฺณมาณตา	๒๙๕/๒๔๖, ๔๔๗/๔๕๓
อชฺฌาปชฺชนฺโต	๓๖๐/๓๗๗-๓๗๘	อณฺณาดกั	๒๙-๓๑/๑๙-๒๐
อชฺฌาปนฺน	๒๐๓/๑๓๐, ๒๔๗/๒๙๕, ๓๖๐/๓๗๘	อณฺณาดโก	๓๓๙/๓๕๒
อชฺฌารามะ	๑๔๙/๕๙, ๑๗๔/๙๗	อณฺณาดิกาย	๒๗-๒๘/๑๙, ๔๐/๒๓
อชฺฌุปคมนั	๓๕๓/๓๖๘	อณฺณาดุกาโม	๔๓๒/๔๓๙
อชฺฌเสติ	๓๒๕/๓๐๗	อณฺณาย	๒๕๙/๒๑๒
อชฺฌเสติตพฺโพ	๓๖๕/๓๘๕	อณฺณาวีหิโต	๔๖๗/๔๗๘
อชฺฌโณกาเส	๖๗/๓๒, ๑๖๖/๘๕	อณฺณทฺทิสิเกน	๒๑๗/๑๓๗-๑๓๘
อชฺฌโณตถุรติ	๔๘๖/๕๑๑	อณฺณนณฺณ	๖๕/๓๒, ๑๖๖/๘๕
อชฺฌโณหาเร	๑๖๗-๑๖๘/๘๗-๘๙	อณฺณ	๒๐๖/๑๓๑-๑๓๒, ๒๒๙/๑๗๒
อณฺชลิสามิเจน	๔๗๗/๔๙๔	อณฺณกรณปจฺจยา	๒๔๘/๑๙๖, ๒๕๐/๒๐๒
อณฺชลั	๓๓๕/๓๕๒, ๔๑๓/๔๑๓	อณฺณปริโยสาเน	๒๒๙/๑๗๒, ๒๕๐/๒๐๒
อณฺณ (พฺยากรโรติ)	๔๓๓/๔๓๙	อณฺณจวตฺตูกา	๒๐๕/๑๓๑, ๔๗๔/๔๘๘
อณฺณเจตาปนา	๒๖๐/๒๑๓	อณฺณจวจิกา	๓๒๘/๓๒๗
อณฺณถตฺต	๓๒๕/๓๑๕	อณฺณจิมยั	๑๓๙/๕๕, ๑๗๓/๙๕
อณฺณถาวาโท	๓๑๔/๒๗๐, ๓๔๘/๓๖๓	อณฺณโยชนั	๔๘๑/๕๐๖
อณฺณทตฺติ	๒๑๗/๑๓๗	อณฺณยฺยสจฺจานิ	๓๓๕/๓๕๒
อณฺณทตฺติเกน	๒๑๗/๑๓๗-๑๓๘	อติกฺกนฺตมานุสเกน	๓๒๗/๓๒๔
อณฺณพฺยากรณา	๔๓๓/๔๓๙	อติกฺกาเมติ	๑๖๓/๘๑, ๑๖๖/๘๕, ๑๖๙/๙๐
อณฺณภาคิย	๑๖/๑๒, ๒๙๘/๒๔๙, ๓๐๐/๒๕๑	อติกฺกาเมนฺตสฺส	๒๔/๑๘, ๒๖/๑๘
อณฺณมณฺณ	๕-๖/๖		
อณฺณวาทเก	๖๕/๓๒, ๑๖๖/๘๕		

ปทานุกฺกโม	ปพฺพเหตุ/องฺเก	ปทานุกฺกโม	ปพฺพเหตุ/องฺเก
อติฏฺกามาเนนฺติยา	๒๒๐/๑๔๖	อติเรกปญฺจมาสกั	๑๕๘/๗๕,
อติฏฺกามาเนนฺโต	๑๖๒/๗๙		๑๙๓/๑๑๙
อติฏฺกามาเนสิ	๓๙/๒๓, ๒๒๐/๑๔๗	อติเรกปญฺจวสุโส	๓๒๕/๓๑๓,
อติฏฺกามาเนสุ	๒๖/๒๙		๔๑๗/๔๒๐
อติขุทฺทกั	๔๘๖/๕๑๑	อติเรกปตฺตํ	๔๔/๒๕, ๑๖๔/๘๑
อติทิกฺขุจิยา	๓๒๓/๒๙๔, ๓๒๖/๓๒๐,	อติเรกมาสกั	๑๕๘/๗๕
	๔๑๙/๔๒๓	อติเรกมาเส	๔๗/๒๕-๒๖, ๑๖๔/๘๒
อติภาริโก	๗๒/๓๔	อติเรกอนุตฺตเตยฺยกัสปรมั	๒๑๗/๑๓๙
อติมณฺณิตพฺโพ	๔๒๑/๔๒๗	อติโรจติ	๓/๔
อติมหตี	๔๙๓/๕๑๓	อตุตฺตคามั	๕๐๑/๕๒๑
อติรจฺจานกถิกเณ	๓๖๕/๓๘๕,	อตุตฺตคามปาริจริยา	๓๗๕/๓๙๑
	๔๒๑/๔๒๗	อตุตฺตคามปาริจริยาย	๑๑/๑๑, ๑๖๑/๗๗
อติริตฺตดา	๓๒๘/๓๒๗, ๔๒๗/๔๓๗	อตุตฺตคามินั	๒๕๙/๒๑๒
อติเรกจตุกัสปรมั	๒๑๗/๑๓๘,	อตุตฺตโน	๕๓/๒๗, ๑๑๑/๔๖
	๒๓๐/๑๗๕	อตุตฺตมนา	๓๒๕/๓๐๙
อติเรกจีวรั	๒๔/๑๘, ๑๖๒/๗๙	อตุตฺตาทานั	๔๔๐/๔๔๔
อติเรกณฺฑขตฺตํ	๓๓/๒๑, ๑๖๒/๘๐	อตุตฺตานั	๑๙/๑๓
อติเรกณารตฺตํ	๕๒/๒๗	อตุตฺตงฺกต	๗๕/๓๕, ๘๓/๓๘
อติเรกติกฺขตฺตํ	๓๓/๒๑, ๑๖๒/๘๐	อตุตฺตํ	๔๘๑/๕๐๖
อติเรกติริตฺตํ	๑๐๒/๔๔, ๑๖๙/๙๐	อตุตฺตปจฺจตฺติก	๔๔๑/๔๔๖, ๕๐๑/๕๑๙
อติเรกทสวสุโส	๓๒๖/๓๑๙-๓๒๑	อตุตฺตปฏิสมฺภิทาปตฺโต	๔๕๔/๔๕๘
อติเรกทวฺงฺกุลปพฺพปรมั	๒๑๘/๑๔๐,	อตุตฺตกรณั	๒๖๓/๒๑๖
	๒๓๑/๑๗๖	อตุตฺตกรติ	๔๑๔/๔๑๔
อติเรกปญฺจเกณ	๔๐๓/๔๐๕	อตุตฺตกรามิ	๔๑๓๓/๔๑๓

ปทานุกรกโม	ปพเพ/องฺก	ปทานุกรกโม	ปพเพ/องฺก
อตฺถริตฺ	๔๐๙/๔๑๐	อถฺลลวชฺชา	๓๒๑/๒๘๐
อตฺถริตพฺ	๔๑๓/๔๑๓	อทฺส	๑๒๗/๕๑
อตฺถริตฺกโม	๔๑๓/๔๑๓	อทาสี	๗๘/๓๖
อตฺถริสฺสามิ	๔๐๓/๔๐๕	อทินฺ	๔,๙๓/๔๐,๑๕๘/๗๕
อตฺถวสฺสเกน	๓๖๕/๓๘๕	อทินฺนาทานิ	๔๔๘/๔๕๕
อตฺถวสฺ	๑/๒,๒/๓,๗/๗	อทฺกฺขมสฺสวาทนาสมงฺกิ	๓๒๓/๒๙๐
อตฺถสณฺหิเตน	๔๓๗/๔๔๓	อทฺฏจฺจุลฺลา	๒๗๕/๒๒๖,๓๒๑/๒๘๐
อตฺถาย	๙๒/๔๐	อทฺธานนาว่า	๒๖๕/๒๑๗
อตฺถารกสฺส	๔๐๓/๔๐๔	อทฺธานทฺธิโน	๓๒๒/๒๘๒,๓๒๕/๓๐๘
อตฺถารเกน	๔๑๒/๔๑๒	อทฺธานเนน	๒๖๕/๒๑๗
อตฺถารชาติกา	๔๐๕/๔๐๙	อเทสฺนาคามินิ	๓๒๑/๒๘๐
อตฺถารนิทานา	๔๐๕/๔๐๘	อเทสิตวตฺถกํ	๒๗๗/๒๒๙
อตฺถารปฺปภาวา	๔๐๕/๔๐๙	อโทโส	๒๙๓/๒๔๕,๔๙๔/๒๔๖
อตฺถารมาโส	๔๑๑/๔๑๑,๔๑๒/๔๑๒	อทฺกฺขกํ	๑๖๑/๗๗,๑๙๔/๑๒๐
อตฺถารวิปตฺติ	๔๑๑/๔๑๑,๔๑๒/๔๑๒	อทฺกฺขคามาวสฺสฺสตฺตา	๒๕๘/๒๑๑
อตฺถารสมฺภูจฺจนา	๔๐๕/๔๐๙	อทฺมมกมฺมํ	๔๘๓/๕๑๐
อตฺถารสมฺพุยา	๔๐๕/๔๐๙	อทฺมมจฺจุทฺติโก	๓๒๑/๒๘๑
อตฺถารสมฺปตฺติ	๔๑๑/๔๑๑,๔๑๒/๔๑๒	อทฺมมโจทฺโก	๓๒๑/๒๘๑,๓๕๙/๓๗๕
อตฺถารสมฺภาวา	๔๐๕/๔๐๙	อทฺมมทฺธิฏฺฐิ	๒๙๓/๒๔๕,๓๒๕/๓๐๗
อตฺถารสฺส	๔๐๔/๔๐๖	อทฺมมวาที	๔๖๗/๔๗๘
อตฺถารา	๔๐๓/๔๐๕	อทฺมเม	๒๗๕/๒๒๖,๓๒๔/๓๐๖
อตฺถาโร	๔๐๕/๔๐๘	อริกรณ	๑/๑,๒/๒,๗/๗,๑๖/๑๒
อเตกฺกิโน	๓๒๓/๒๙๗,๓๒๘/๓๒๗	อริกรณการโก	๓๒๓/๒๙๒
		อริกรณนิโรธ	๓๒๕/๓๑๐

ปทานุกรโม	ปพฺพ/องฺก	ปทานุกรโม	ปพฺพ/องฺก
อธิกรณนิโรธคามินี	๓๒๕/๓๑๐	อนตุถาย	๒๗๒/๒๒๒
อธิกรณสงฺคโห	๕๐๑/๕๑๙	อนตุถารกสฺส	๔๐๓/๔๐๔
อธิกรณสมฺมุจฺจํ	๔๒๔/๔๓๐	อนธิฏฺฐจํ	๓๒๕/๓๐๗
อธิกรณสมฺมุขํ	๓๒๕/๓๑๐	อนนฺณญฺยาต	๒๒๕/๑๖๒, ๒๗๐/๒๑๙
อธิจิตฺเต	๔๑๘/๔๒๒	อนนฺนโมทกสฺส	๔๐๓/๔๐๕
อธิฏฺฐหนฺโต	๑๖๖/๘๖	อนนฺตชฺชีเนน	๔๙๗/๔๙๕
อธิฏฺฐจํ	๔๐๔/๔๐๗, ๔๐๕/๔๐๘	อนนฺตทสฺสีนา	๒๘๓/๒๓๕
อธิฏฺฐจํนิทาน	๔๐๕/๔๐๘	อนนฺตรปจฺจเยน	๔๐๔/๔๐๖
อธิฏฺฐจํโปสโถ	๓๒๓/๒๙๖, ๓๒๕/๓๑๖	อนนฺตรายิกา	๓๒๑/๒๘๐
อธิฏฺฐเจติ	๑๖๖/๘๖	อนปทาโน	๓๒๓/๒๙๒
อธิปญฺญา	๔๑๘/๔๒๓	อนปโลเกตฺวา	๒๔๘/๑๙๘
อธิปาติโมกข์	๑/๒, ๒/๓, ๗/๗	อนภิริตี	๓๒๖/๓๒๐, ๔๑๘/๔๒๒
อธิมาเนน	๔๓๓/๔๙๓	อนภิริโต	๓๒๕/๓๑๖
อธิวาสนา	๓๕๓/๓๖๘	อนวชฺชปญฺญตฺติ	๓๒๑/๒๘๐
อธิสีเล	๓๒๖/๓๒๐, ๔๑๘/๔๒๒	อนวสฺสว	๒๗๒-๒๗๓/๒๒๒-๒๒๕
อโรชานุมณฺทลํ	๒๒๘/๑๗๐, ๒๔๖/๑๙๓	อนวสฺสโต	๒๑๒/๑๓๔
อโรนาภี	๔๗๙/๕๐๑	อนวเสสา	๒๗๕/๒๒๖
อนชฺฌาปตฺติ	๒๗๑/๒๒๐	อนสุรฺรตฺเตน	๓๖๕/๓๘๖
อนญฺญา	๒๔๘/๑๙๘	อนาคเต	๑๖๑/๗๗
อนติริตฺต	๘๘/๓๙, ๑๖๘/๘๘	อนาฆาตํ	๔๓๖/๔๔๑
อนตฺตมณ	๔๘/๒๖, ๗๐/๓๓, ๑๒๗/๕๑	อนาจาเรน	๔๑๙/๔๔
อนตฺถตํ	๔๐๓/๔๐๕, ๔๑๔/๔๑๔	อนาจิณฺณ	๒๗๕/๒๒๖, ๓๑๔/๒๗๐
		อนาทยิตฺวา	๓๖/๒๒, ๓๘, ๑๑๑/๔๖
		อนาทริ	๒๕๙/๒๑๒

ปทานุกรกโม	ปพฺพฺเพ/องฺก	ปทานุกรกโม	ปพฺพฺเพ/องฺก
อนาทรีย	๑๐๗/๔๕,๑๕๐/๖๐, ๓๒๒/๒๘๖	อนิสฺสิตฺเตน	๓๒๕/๓๑๓
อนาทิกโร	๓๒๑/๒๘๑	อนีหติ	๓๔๑/๓๕๕
อนาถียทํ	๔๐๓/๔๐๕	อนุกมฺปตา	๔๓๙/๔๔๓
อนานากถิเกน	๓๖๕/๓๘๖, ๔๒๑/๔๒๗	อนุกมฺปาย	๔๙๘/๕๑๗
อนาปตฺติ	๓๒๗/๓๒๒	อนุกฺขิตฺตโก	๓๒๑/๒๘๑,๔๘๑/๕๐๘
อนาปตฺติกร	๓๒๑/๒๘๐	อนุกฺขิปนฺโต	๓๕๙/๓๗๔
อนาปตฺติโก	๔๘๐/๕๐๔	อนุกฺจจาริตกตํ	๔๒๗/๔๓๖
อนาปฺจฺญา	๖๗/๓๒,๙๙/๔๓	อนุกฺจฺจิตาย	๓๓๑/๓๓๔
อนามนฺตจาร	๓๒๕/๓๐๗	อนุกฺทฺตฺเสสุ	๑๕/๑๒,๑๒๙/๕๒
อนาโรจนา	๓๒๓/๒๙๒,๓๒๔/๓๐๑	อนุกฺทฺตฺริตฺวา	๖๗-๖๘/๓๒,๑๖๖/๘๕
อนาโรปิเต	๑๖๖/๘๕	อนุกฺทฺตฺสนปฺจฺยา	๑๙๒/๑๑๖, ๑๙๔/๑๒๒
อนาสวํ	๓๒๗/๓๒๒	อนุกฺทฺตฺสนา	๓๓๕/๓๔๓
อนาสา	๔๐๔/๔๐๘	อนุกฺทฺตฺเสติ	๑๖๕/๘๓,๑๗๒/๙๔
อนาสิตโก	๓๒๑/๒๘๑	อนุกฺทฺตฺเสนตฺสฺส	๑๔/๑๒,๑๖/๑๒
อนาหฏเฐ	๑๕๔/๖๗,๑๗๙/๑๐๒	อนุกฺทฺตฺเสนฺโต	๑๖๑/๗๗-๗๘
อนิจฺจา	๒๕๗/๒๑๐	อนุกฺปชฺช	๖๙/๓๓,๙๖/๔๒
อนิจฺจาปตฺติโก	๓๒๑/๒๘๑	อนุกฺปวาทกา	๓๒๗/๓๒๔
อนิมิตฺตํ	๔๘๖/๕๑๑	อนุกฺปสมฺปนฺน	๕๗/๒๙
อนิมิตฺตกเตน	๔๐๓/๔๐๕	อนุกฺปาทา	๓๖๖/๓๘๗
อนียโต	๒๑-๒๓/๑๔-๑๖	อนุกฺปปณฺณตฺติ	๑/๑,๒/๒,๔/๕
อนิสฺสคฺคิเยน	๔๐๓/๔๐๕	อนุกฺปปณฺนปณฺณตฺติ	๑/๑,๒/๒,๔/๕
อนิสฺสชฺชิตฺวา	๒๓๕/๑๘๒	อนุกฺพนฺธนา	๒๖๑/๒๑๔
		อนุกฺพนฺธนฺตี	๒๒๔/๒๓๗

ปทานุกโม	ปพฺพ/องฺก	ปทานุกโม	ปพฺพ/องฺก
อนฺพนฺธิสฺสสิ	๒๒๕/๑๖๑	อนฺวาทาธิกรณํ	๒๗๕/๒๒๖,
อนฺพลปฺปทานํ	๓๑๕/๒๗๐		๒๙๑/๒๔๕
อนฺพยุณฺชนโส	๓๐๗/๓๑๒, ๓๒๖/๓๒๑	อนฺวาทาธิกรณปจฺจยา	๒๘๙/๒๔๑
อนฺภณฺหา	๓๑๕/๒๗๐, ๓๔๘/๓๖๓	อนฺวิจฺจ	๓๒๕/๓๑๕
อนฺมตา	๓๖๖/๓๘๗	อนฺวิชฺชโก	๓๕๙/๓๗๓, ๓๖๐/๓๗๗
อนฺโมทก	๔๐๓/๔๐๔, ๔๑๒/๔๑๒,	อนฺวิชฺชมาโน	๓๖๖/๓๘๗
	๔๑๓/๔๑๓	อนฺวิชฺชิตพฺพํ	๓๖๕/๓๘๕
อนฺโมทติ	๔๐๓/๔๐๕-๔๐๖	อนฺวิชฺชิตุกาเมน	๓๖๕/๓๘๕
อนฺโมทาย	๔๑๔/๔๑๔	อนฺวิธิยนฺเตน	๓๖๕/๓๘๖
อนฺยุณฺชสฺส	๓๕๙/๓๗๓	อนฺสนฺธิวจนปถํ	๓๒๕/๓๑๑,
อนฺยุณฺชิตพฺพํ	๔๔๒/๔๔๗-๔๔๘		๓๓๐/๓๓๐
อนฺยุณฺชียมาโน	๖๕/๓๒, ๔๓๙/๔๔๓	อนฺสมปวงฺกตา	๓๑๕/๒๗๐,
อนฺโยกวตฺตํ	๓๕๙/๓๗๓		๓๔๘/๓๖๓, ๓๕๖/๓๗๐
อนฺโยโค	๓๒๓/๒๙๖, ๓๒๔/๓๐๕	อนฺสุสาวน	๔๒๔/๔๓๓, ๔๕๘/๔๖๗,
อนฺลุลปฺนา	๓๑๕/๒๗๐, ๓๔๘/๓๖๓		๔๘๒/๕๑๐
อนฺวตฺตกา	๑๘/๑๓, ๑๙๒/๑๑๗	อนฺสุสาวนสมปทาย	๓๙๕/๓๙๙
อนฺวตฺติ	๒๐๔/๑๓๑, ๒๔๗/๙๖	อนฺตคฺคากิภา	๓๓๐/๓๓๐, ๓๖๐/๓๗๗
อนฺวทติ	๒๙๑/๒๔๕	อนฺตรฆร	๕๒/๒๗, ๑๔๖/๕๘
อนฺวทนา	๓๑๕/๒๗๐, ๓๔๘/๓๖๓	อนฺตรามฺตฺตโก	๓๒๓/๒๙๑
อนฺวสิตฺวา	๘๔/๓๘	อนฺตรายํ	๒๒๐/๑๔๐, ๒๓๓/๑๗๙
อนฺวสฺสํ	๓๗/๒๒, ๑๖๓/๘๑	อนฺตรายิกา	๓๒๑/๒๘๑, ๓๓๑/๓๓๔
อนฺวาทกรณมตฺเตน	๔๐๓/๔๐๔	อนฺตราวชฺชกิริยา	๓๒๑/๒๘๑
อนฺวาท	๒๗/๓/๒๒๔	อนฺตรพฺภาโร	๔๑๖/๔๘๑
อนฺวาทมฺล	๒๗๑/๒๒๐, ๒๗/๓/๒๒๓	อนฺเต	๓๖/๒๒

ปทานุกรกโม	ปพฺพ/อญฺเก	ปทานุกรกโม	ปพฺพ/อญฺเก
อนฺเตปรุ	๑๗๓/๕๕	อปฺรามญฺจานิ	๒๗๔/๒๒๕
อนฺเตวาสิโก	๓๒๔/๓๐๓	อปฺริกถากเตน	๔๐๓/๔๐๕
อนฺเตวาสิ	๓๒๖/๓๒๐	อปฺริกกมฺนี	๒๗๗/๒๒๙, ๔๗๙/๕๐๑
อนฺโตรฏฺเฐ	๒๒๑/๑๔๙, ๒๓๔/๑๘๐	อปฺริปปุโร	๓๒๒/๒๘๔, ๓๒๕/๓๐๘
อนฺโตวสุสฺ	๒๒๑/๑๕๐, ๒๓๔/๑๘๑	อปฺริสฺสทฺฐกายสมาจาโร	๔๓๙/๔๔๓, ๔๔๕/๔๕๒
อนฺโตสิมาย	๓๒๓/๒๙๒, ๓๒๔/๓๐๔	อปฺริสฺสทฺฐวจีสมาจาโร	๔๓๙/๔๔๓, ๔๔๕/๔๕๒
อนฺธการ	๒๒๖/๑๖๖	อปฺริสฺสทฺฐาชีโว	๔๓๙/๔๔๓, ๔๔๕/๔๕๒
อนฺวทฺตมมาส	๒๖๑/๒๑๔	อปฺโลกนกกมฺม	๓๑๗/๒๑๗, ๓๒๒/๒๘๓
อเนกวิหิต	๓๒๗/๓๒๓	อปฺโลกนโต	๒๙๖/๒๔๗
อโนกาสกต	๒๓๙/๑๘๘	อปฺสาเทตา	๔๒๒/๔๒๘
อโนกาสกมฺม	๔๒๒/๔๒๙, ๔๒๔/๔๓๑, ๔๕๕/๔๖๐	อปาย	๓๒๕/๓๑๕, ๓๒๗/๓๒๔
อโนกาเส	๑๖๑/๗๗, ๒๖๔/๑๘๘	อปฺพพ	๔๑๕/๔๑๖
อโนตฺตปฺปิ	๓๒๗/๓๒๖	อปฺปกตญฺญ	๓๙๓/๓๙๘
อโนทิสฺส	๑๗๑/๙๒	อปฺปกเตน	๔๐๓/๔๐๕
อปกตตฺโต	๓๒๓/๒๙๔-๒๙๕	อปฺปจฺจุทฺฐารก	๑๑๒/๔๗
อปนินฺธิเต	๑๗๐/๙๑	อปฺปญฺญตฺต	๒๗๕/๒๒๖, ๓๑๔/๒๗๐
อปนินฺธ	๒๕๙/๒๑๒	อปฺปฏิกมฺม	๓๒๑/๒๘๑, ๓๒๒/๒๘๔
อปนินฺธติ	๑๗๐/๙๑	อปฺปฏิกโกสนา	๓๕๓/๓๖๘
อปนินฺธโต	๑๗๐/๙๑	อปฺปฏิจฺจนฺนปรีวาโส	๓๒๒/๒๘๒, ๓๒๔/๒๙๙
อปนินฺธสุ	๑๑๓/๔๗	อปฺปฏิจฺจนฺนมานตฺต	๓๒๓/๒๙๒, ๓๒๔/๓๐๑
อปฺรกุสโล	๓๒๕/๓๑๑, ๓๓๐/๓๓๑		
อปฺรชฺชติ	๓๓๙/๓๕๑		
อปฺราปตฺติ	๓๒๑/๒๘๐		

ปทานุกรโม	ปพฺพ/องฺก	ปทานุกรโม	ปพฺพ/องฺก
อปฺปฏินิสฺสคฺเค	๓๒๒/๒๘๔	อพฺภาน	๓๓๒/๓๓๖, ๓๖๔/๓๘๐
อปฺปฏินิสฺสชฺชนฺโต	๑๖๑/๗๒	อพฺภานตฺถาย	๓๖๔/๓๘๐
อปฺปฏินิสฺสญฺเจน	๑๒๒/๕๐, ๑๗๑/๙๓	อพฺภานารโห	๔๖๗/๔๗๙
อปฺปฏิปฺจฺจน	๔๘๓/๕๐๑	อพฺภุกฺคจฺจติ	๓๒๕/๓๑๕
อปฺปฏิมฺเสน	๔๓๖/๔๔๑	อพฺภุต	๓๒๘/๓๒๗
อปฺปฏีวิภตฺตโกฏี	๒๗๔/๒๒๕	อพฺภุสฺสหนฺตา	๓๑๕/๒๗๐, ๓๔๘/๓๖๓
อปฺปฏิสํวิตฺต	๑๗๓/๙๕, ๑๗๔/๙๗	อพฺภุตตฺตมฺมา	๓๒๘/๕๑๐
อปฺปติสฺโส	๒๗๒/๒๒๒	อพฺภเกติ	๔๘๓/๕๑๐
อปฺปทกฺขิณฺคฺคาหี	๔๕๕/๔๖๐	อพฺภโภกาสิกา	๔๔๓/๔๕๐
อปฺปทีเป	๒๑๘/๑๔๒, ๒๓๒/๑๗๗	อพฺยตฺโต	๓๒๓/๒๙๒-๒๙๓
อปฺปทโร	๓๙๒/๓๙๘	อพฺยาคต	๓๐๓/๒๕๔
อปฺปมตฺตเกน	๔๕/๒๕	อพฺยาคตจิตฺโต	๓๒๓/๒๙๐
อปฺปมาณิกาโย	๒๒๐/๑๔๕	อพฺยาคตเหตุ	๒๙๓/๒๔๕
อปฺปมาเท	๒๗๑/๒๒๑	อภพฺพา	๓๒๒/๒๘๔-๒๘๕
อปฺปวาริโต	๓๑/๒๐, ๓๓/๒๑, ๑๖๒/๘๐	อภพฺวาปตฺติโก	๓๒๑/๒๘๑
อปฺปสนฺนา	๒/๓, ๓๒๕/๓๑๕	อภาสิตํ	๒๗๕/๒๒๖
อปฺปสฺสุโต	๓๒๗/๓๒๖, ๓๙๒/๓๙๘	อภิกฺขุภาวเสน	๒๖๓/๒๑๖
อปฺปาคโม	๓๙๒/๓๙๘	อภิกฺขุเก	๒๒๓/๑๕๕, ๒๓๖/๑๘๓
อปฺปิจฺฉ	๓๒๕/๓๑๒	อภิกฺขุทสฺสนํ	๓๒๕/๓๑๖
อปฺปิจฺจตา	๓๒๓/๒๙๐	อภิกฺขุทปตฺติโก	๓๒๑/๒๘๑
อผาสํ	๒๒๑/๑๔๘, ๒๓๔/๑๘๐	อภิกฺขุเม	๒๕๗/๒๑๐, ๓๒๖/๓๒๐
อพีช	๓๒๕/๓๑๖	อภิกฺขุเม	๔๑๘/๔๒๒
อพฺภานฺตรปรีโก	๓๒๒/๒๘๖	อภินิพฺพาทีเต	๑๖๒/๘๐
อพฺภาจิกฺขุณฺติ	๓๓๖/๓๔๖	อภินิพฺพาเทติ	๑๖๒/๘๐

ปทานุกรกโม	ปพเพ/องุเก	ปทานุกรกโม	ปพเพ/องุเก
อภินิปปมาเทนต	๓๓/๒๑,๑๖๒	อรณเณ	๓๒๔/๓๐๔
อภินิสิตติ	๑๖๖/๘๖	อรหนตฆาตัก	๔๙๐/๕๑๓
อภินิสิตนุตติยา	๒๑๙/๑๔๓	อรหนตติโย	๒๐๒/๑๓๐
อภिरุหติ	๑๖๗/๘๗	อรหนโต	๒/๓,๘/๘,๒๒/๑๖
อภिरุหนโต	๑๖๗/๘๗	อริย	๒๗๔/๒๒๖,๓๒๗/๓๒๔,
อภिरุหิส	๘๑/๓๗		๓๖๕/๓๘๕
อภिरุพเพ	๑๖๗/๘๗	อริยปุกุคลา	๓๒๒/๒๘๕
อภิลาโป	๔๑๒/๔๑๒	อริยมกุก	๓๓๙/๓๕๑
อภิวาทนารโห	๓๒๔/๓๐๓	อริยโวหารา	๓๒๔/๓๐๐
อภิวินเย	๓๒๖/๓๒๐,๔๑๘/๔๒๒	อรุณา	๓๒๒/๒๘๘
อภิวินโย	๑/๒,๒/๓,๗/๗,๘/๘	อรุณคุกมณา	๒๓๖/๑๘๓
อภิสนิสิติ	๗๑/๓๓,๒๑๙/๑๔๔	อรุณคุกเ	๓๒๒/๑๘๓
อภิสปติ	๒๓๒/๑๗๘	อโรคสมุปทา	๓๒๕/๓๐๘
อภิสปนุตติยา	๒๑๙/๑๔๔	อล	๒๒๖/๑๖๗,๓๒๓/๒๙๕
อภิสปี	๒๑๙/๑๔๔	อลงกมุนิเย	๒๒/๑๕
อภิสมาจาริกาย	๔๑๘/๔๒๒	อลงการ	๒๖๓/๒๑๖
อภิหฏจ	๘๙/๓๙,๑๖๘/๘๘	อลชชิตา	๒๙๕/๒๔๖,๔๔๗/๔๕๓
อภิหริติ	๔๒๘/๔๓๗	อลชชิตปุกุคโล	๓๕๙/๓๗๔
อภุต	๑๖๐/๗๖,๑๖๕/๘๓,๑๙๑/๑๑๒	อลชชิต	๓๒๓/๒๙๔-๒๙๕,๓๒๔/๓๐๕
อมตตณญตา	๓๒๓/๒๙๐	อลชชิตสุสนนา	๕๐๑/๕๒๐
อมุลเกน	๑๕/๑๒,๑๒๙/๕๒	อลปีติ	๒๗๕/๒๒๖,๓๑๔/๒๗๐
อมูลา	๒๕๙/๒๑๒	อลโลโก	๒๙๓/๒๔๕
อมุพหวินย	๒๗๕/๒๒๗,๔๘๓/๕๑๐	อวคณตการก	๑๗๙/๑๐๓
อโมโห	๒๙๓/๒๔๖	อวจนีย	๑๙/๑๓,๑๙๒/๑๑๗

ปทานุกรโม	ปพฺพฺ/องฺก	ปทานุกรโม	ปพฺพฺ/องฺก
อวชานิ	๕๔/๒๘	อสตติกา	๒๒๑/๑๔๙, ๒๓๔/๑๘๐
อวณฺณ	๑๖๑/๗๖, ๓๒๓/๒๙๔	อสทฺฐมมปฏิสณฺณตฺตา	๓๒๒/๒๙๒
อวณฺทียา	๓๓๐/๓๓๓, ๓๓๑/๓๓๔	อสํ	๔๒๘/๔๓๗
อวสฺสุตา	๑๙๔/๑๒๐, ๒๐๒/๑๒๘	อสนฺทํ	๑๖๐/๗๖, ๑๖๕/๘๓, ๑๙๑/๑๑๒
อวหฺรติ	๒๘๒/๒๓๔	อสนฺตฺตฺตฺติกา	๓๒๓/๒๙๐
อวหฺรธ	๔๘๐/๕๐๒	อสนฺนิทฺทิกเตน	๔๐๓/๔๐๕
อวิกฺปนา	๓๒๕/๓๐๗	อสพฺลานิ	๒๗๔/๒๒๕
อวินโย	๒๗๕/๒๒๖, ๓๑๔/๒๗๐	อสมนฺนาหฺรณฺโต	๔๖๗/๔๖๘
อวินิจฺฉิตํ	๓๔๑/๓๕๕	อสมาทฺธานจโร	๔๖๕/๔๗๗
อวินิธาย	๔๖๐/๔๗๒	อสมฺพปฺปลาปิณา	๓๖๕/๓๘๖
อวิปฺปฏิสํสํ	๔๔๐/๔๔๖	อสมฺมต	๗๔/๓๕, ๘๓/๓๘, ๒๒๔/๑๕๗
อวิปฺปวสสมฺมตฺติยา	๓๓๒/๓๓๖	อสมฺมุพฺโพ	๓๒๕/๓๑๕, ๓๓๑/๓๓๔
อวิปฺปวาเสน	๔๗๙/๕๐๐	อสมฺโมหฺกรณฺณจํ	๒๗๐/๒๑๙
อวิรฺพฺพิ	๓๓๘/๓๕๐	อสลฺเลขตา	๓๒๓/๒๙๐
อวิวาทาย	๒๗๔/๒๒๕	อสิวโร	๒/๓, ๘/๘
อวิสสฺซชฺชนียานิ	๓๒๕/๓๐๘	อสิวโร	๔๗๙/๕๐๐, ๔๘๑/๕๐๘
อวิสสฺซชฺช	๔๘๑/๕๐๘	อสิสยา	๖/๖, ๒๐๕/๑๓๑
อวิสสฺซชฺชิตํ	๔๗๙/๕๐๐	อสิทฺธิโร	๔๔๑/๔๔๖
อวฺปสฺนํ	๓๔๑/๓๕๕	อสาธารณปณฺณตฺติ	๑/๑, ๒/๒, ๗/๗
อเวภฺงกฺคิย	๓๒๕/๓๐๘, ๔๗๙/๕๐๐	อสาธารณา	๒๗๙/๒๔๘
อเวรวสฺสิเกน	๓๖๕/๓๘๖	อสาหฺสิเกน	๓๖๕/๓๘๖
อสกฺกจํ	๑๗๗/๑๐๑	อสิกฺขิตฺตฺติกํ	๒๒๔/๑๕๗-๑๕๘
อสงฺกจฺฉิภา	๒๒๖/๑๖๖, ๒๓๙/๑๘๘	อสิจฺจโมจฺฉนปจฺจยา	๑๙๔/๑๒๐
อสงฺกมณฺเฑีย	๓๒๓/๒๙๗	อสิจฺจ	๘/๗, ๑๖๑/๗๖

ปทานุกรกโม	ปพเพ/องฺก	ปทานุกรกโม	ปพเพ/องฺก
อสุตฺตกั	๔๗๘/๔๙๙	อาคเมถ	๑๐๐/๔๓
อสุสทฺโร	๓๒๗/๓๒๖	อาคเมหิ	๓๓/๒๑
อสุสาเสตุ	๔๔๑/๔๔๖	อาคโม	๓๖๕/๓๘๕
อเสเขน	๓๒๖/๓๑๙	อาคาริกสฺส	๒๒๐/๑๔๗
อหตฺกปฺเปน	๔๐๓/๔๐๕	อาคาพฺพหยา	๓๒๓/๒๙๓
อหตฺถปาเส	๔๒๗/๔๓๗	อาฆาต	๓๘๐/๓๙๓
อหเตน	๔๐๓/๔๐๕	อาฆาตปฏฺวิวินยา	๓๒๙/๓๒๘,
อหิตาย	๒๗๒/๒๒๒		๓๐๐/๓๒๙
อหิริโก	๓๒๗/๓๒๖	อาฆาตวตฺตฺถุณี	๓๒๙/๓๒๘,๓๐๐/๓๒๙
		อาจมนปาทุกา	๓๒๓/๒๙๗
[๑๖]		อาจริยปรมฺปรา	๓๒๕/๓๑๑
อาภงฺขมาโน	๓๒๓/๒๙๒	อาจริโย	๓๒๔/๓๐๓
อาภากรโกวิท	๓๖๗/๓๘๘	อาจารโคจรสมฺปนฺโน	๓๒๗/๓๒๒
อาภากรปฺจุณา	๔๐๐/๔๐๒	อาจารทิกฺกุจฺจยา	๓๕๙/๓๗๖
อาภาโร	๓๖๘/๓๘๙,๓๗๓/๓๙๐	อาจารทิกฺกุจฺจยา	๓๕๙/๓๗๖
อาภาเส	๒๒๓/๑๕๕	อาจารวิปตฺติ	๒๒/๑๕,๒๓/๑๗,
อาภาโส	๓๓๙/๓๕๓		๒๗/๑/๒๒๑
อาคจฺจติ	๑/๑,๒/๒,๗/๗	อาจารวิปตฺติปฺจุจฺยา	๒๘๕/๒๓๘
อาคจฺจนฺติ	๓๓๕/๓๔๒	อาจารวิปตฺติปฺจุณา	๓๙๙/๔๐๒
อาคต	๑๖๑/๗๗,๓๒๒/๒๘๖,	อาจารวิปฺนโน	๓๒๓/๒๙๔,๓๒๖/๓๒๐
	๔๘๗/๕๑๑	อาจาริยกิจฺจ	๓๕๘/๓๗๑
อาคณฺตฺกวตฺตํ	๔๕๘/๔๖๘	อาจิณฺณ	๒๗/๕/๒๒๖,๓๑๔/๒๗๐
อาคณฺตฺโก	๓๒๔/๓๐๒	อาจิณฺณานาจิณฺณ	๓๖๔/๓๘๒
อาคม	๔๓๖/๔๔๒	อาชีวการณา	๒๘๗/๒๓๙

ปทานุยกโม	ปพฺพเพ/องฺก	ปทานุยกโม	ปพฺพเพ/องฺก
อาชีววิปตฺติ	๒๗/๑/๒๒๑, ๓๒๔/๓๐๒	อาทิสฺส	๑๖๑/๗๖-๗๗
อาชีววิปตฺติปจฺจยา	๒๘๗/๒๓๙	อาทินฺวา	๓๒๕/๓๑๕
อาชีววิปตฺติปจฺจนา	๓๙๙/๔๐๒	อาธานคฺคาคี	๒๗๒/๒๒๓-๒๒๔,
อาชีววิปฺโน	๔๑๙/๔๒๓		๔๕๕/๔๕๙
อาชีวเหตุ	๒๘๗/๒๓๙	อาณนฺตริกานิ	๓๒๕/๓๐๗
อาชีวเน	๓๕๙/๓๗๖	อาณิสฺสา	๓๒๖/๓๑๘, ๓๒๗/๓๒๖,
อาณตฺติ	๓๒๕/๓๐๘		๓๒๘/๓๒๘
อาทาทพฺพ	๔๔๐/๔๔๔	อาปชฺชติ	๑๕๗-๑๕๘/๗๕
อาทาทุกาเมน	๔๔๐/๔๔๔	อาปชฺชนฺตสฺส	๓๑/๒๐
อาทาย	๓๒๖/๓๑๙	อาปชฺชนฺโต	๑๒๒/๘๐
อาทิ	๓๓๒/๓๓๖	อาปชฺชิ	๓๑/๒๐, ๕๐/๒๗
อาทิกโร	๓๒๑/๒๘๑	อาปชฺชีสุ	๑๓๒/๕๓
อาทิกุลยาณนา	๓๒๗/๓๒๓	อาปณิกิ	๓๒๕/๓๐๘
อาทิจฺพนฺธนา	๔๑๕/๔๑๕-๔๑๘	อาปตฺตาทิกรณ	๒/๒, ๘/๘
อาทินเน	๒๓๑/๑๗๖	อาปตฺตาทิกรณปจฺจยา	๒๙๐/๒๔๒
อาทิพฺรหฺมจฺริยกาย	๓๒๖/๓๒๐,	อาปตฺตทานาปตฺตี	๓๒๕/๓๑๑,
	๔๑๘/๔๒๒		๔๑๗/๔๒๑
อาทียติ	๑๕๘/๗๕	อาปตฺติ	๑๕๗-๑๕๘/๗๕
อาทียนปจฺจยา	๑๘๙/๑๑๒	อาปตฺติกรา	๓๒๑/๒๘๐
อาทียนฺติยา	๒๑๘/๑๔๐	อาปตฺติกฺขนฺธ	๑/๑, ๒/๒, ๗/๗
อาทียนฺโต	๑๕๘/๗๕	อาปตฺตินานตฺตตา	๓๒๔/๓๐๒
อาทียมาโน	๔๔๐/๔๔๕	อาปตฺตินิโรธ	๓๒๕/๓๑๐, ๓๓๐/๓๓๐
อาทียิ	๔/๕, ๑๘๙/๑๑๒	อาปตฺตินิโรธคามินิ	๓๒๕/๓๑๐,
อาทียิตฺวา	๓๖/๒๒		๓๓๐/๓๓๐

ปทานุกรกโม	ปพเพ/องฺก	ปทานุกรกโม	ปพเพ/องฺก
อาปตติพหุโล	๓๒๓/๒๙๒-๒๙๓	อารณณเกสุ	๑๔๙/๕๙,๑๗๔/๙๗-๙๘
อาปตติโย	๑๕๗/๗๕	อารณณิกงฺคิ	๓๘/๒๓
อาปตติวุจฺจานตา	๔๓๘/๔๔๓	อารติ	๒๗/๑/๒๒๐
อาปตติสงฺคโห	๕๐๑/๕๑๙	อารทฺธวิริโย	๓๒๖/๓๒๐,๓๒๗/๓๒๖
อาปตติสนฺทสฺสนา	๓๒๔/๓๐๔	อารพฺภ	๑/๑,๒/๒,๔/๕
อาปตติสภาคตา	๓๒๔/๓๐๒	อาราธโก	๔๘๑/๕๐๗
อาปตติสมฺภูจฺจานนํ	๑/๑,๒/๒	อาราปเถ	๑๖๗/๘๗
อาปตติสมฺพุทฺธิ	๓๒๕/๓๑๐,๓๓๐/๓๓๐	อาราม	๑๔๙/๕๙,๒๓๕/๑๘๑, ๒๒๒/๑๕๐,๒๖๑/๒๑๔
อาปนฺเน	๑๖๒/๘๐	อารามกฺโกสจฺจณฺทํ	๒๒๖/๑๖๗
อาปาณโกฏิกํ	๒/๓,๘/๘	อารามิกเปสโก	๔๖๔/๔๗๖
อาปาที	๓๒๓/๒๙๗	อาโรจิตะ	๑๖๕/๘๔
อาปายิกา	๓๒๓/๒๙๖,๔๗๗/๔๙๖	อาโรเจติ	๑๖๕/๘๔
อาภฏํ	๑/๒,๒/๓	อาโรเจนฺโต	๑๖๕/๘๔
อาภิเจตฺติกานํ	๓๒๗/๓๒๒-๓๒๓	อาโรเจสฺสุ	๖๒/๓๑
อาภิสมาจาริกาย	๓๒๖/๓๒๐	อาโรเจสิ	๒๐๓/๑๓๐
อาภิสกิกํ	๓๒๕/๓๐๘	อาโรปิเต	๑๖๖/๘๕
อามกธณฺณํ	๒๑๘/๑๔๑, ๓๒๗/๓๒๒,๒๓๑/๑๗๖	อาโลปี	๑๕๓/๖๗,๑๗๘/๑๐๒
อามสตี	๑๖๑/๗๖,๑๙๔/๑๒๐	อาวสถํ	๒๒๒/๑๕๒,๒๓๕/๑๘๒
อามิสํ	๕๘/๑๔๖,๒๑๑/๑๓๓, ๒๔๘/๑๙๘	อาวสถจิวํ	๒๒๒/๑๕๒,๒๓๕/๑๘๒
อามิสครุ	๔๕๗/๔๖๗	อาวสถปิณฺฑํ	๗๔/๓๘,๑๖๘/๘๗
อามิสครุเกณ	๓๖๕/๓๘๕	อาวาสปฺลิโพโธ	๓๒๒/๒๘๕
อามิสเหตุ	๗๗/๓๖,๘๓/๓๘	อาวาสิกาวตฺตํ	๔๕๘/๔๖๘
		อาวาสิกโ	๓๒๔/๓๐๒

ปทานุยกโม	ปพเพ/องุเก	ปทานุยกโม	ปพเพ/องุเก
อาวิกโรติ	๔๒๕/๔๓๕-๔๓๖	อิ	
อาวฐปาณิสฺส	๑๕๕/๗๐, ๑๘๐/๑๐๔		
อาเวณิ	๔๕๘/๔๖๘	อิจฺญาปกโต	๑๖๐/๗๖, ๑๖๕/๘๓
อาเวณิกาว	๔๕๘/๔๖๘	อิจฺญาม	๓๔/๒๒
อาสนกฺุสเลน	๓๖๕/๓๘๕, ๔๒๑/๔๒๗	อิตฺถนุหนา	๒๒๘/๑๗๑
อาสนารโห	๓๒๔/๓๐๓	อิตฺถาลงฺการ	๒๒๖/๑๖๔
อาสนุทิ	๒๒๖/๑๖๗, ๒๖๓/๒๑๖	อิตฺถิโย	๓๓๐/๓๓๒
อาสเน	๒๒/๑๕, ๙๗/๔๒	อิตฺถิ	๔๘๐/๕๐๒, ๕๐๔
อาสวาน	๒/๓, ๘/๘	อิตฺถิทาน	๓๒๕/๓๐๙
อาสา	๔๐๔/๔๐๘	อิริยาปถปฺจุฉา	๔๐๐/๔๐๒
อาสาวจฺุเนทิก	๔๑๕/๔๑๗, ๔๑๖/๔๑๘	อิสฺสากิฏฺโต	๔๕๕/๔๕๙-๔๖๐
อาสีสมานฺรุโป	๓๓๕/๓๔๒	อิสฺสุก	๒๗๒/๒๒๓-๒๒๔, ๔๕๕/๔๕๙-๔๖๐
อาเสวิตาย	๓๓๑/๓๓๔	อุกฺกุฏฺโจ	๓๒๒/๑๘๖
อาห	๓๕๙/๓๗๓	อุกฺกุฏิกาย	๑๕๒/๖๔, ๑๗๗/๑๐๑
อาหจฺุชปาทก	๗๑/๓๓, ๑๖๖/๘๖	อุกฺโกฏฺฐน	๓๔๑/๓๕๔
อาหจฺุชปิณฺฑทโกชน	๒๖๓/๒๑๕	อุกฺโกฏฺฐนํ	๓๔๑/๓๕๕
อาหโฏ	๔๘๗/๕๑๑-๕๑๒	อุกฺโกฏฺฐา	๓๔๐/๓๕๔, ๓๔๑/๓๕๕
อาหรนฺตสฺส	๙๓/๔๐	อุกฺโกฏฺฐิต	๑๗๑/๙๒
อาหเรสิ	๙๓/๔๑	อุกฺโกฏฺฐิติ	๑๗๑/๙๒
อาหํสุ	๕๐๑/๕๒๐	อุกฺโกฏฺฐนฺตา	๓๔๑/๓๕๔
อาหาร	๙๓/๔๐	อุกฺโกฏฺฐนฺโต	๑๗๑/๙๒
อาหาร	๙๓/๔๐, ๑๖๘/๘๙	อุกฺโกฏฺฐํ	๑๑๖/๔๘
		อุกฺกฺขิตฺตํ	๒๐๔/๑๓๑, ๒๑๐/๑๓๓
		อุกฺกฺขิตฺตกาย	๑๕๐/๖๑, ๑๗๕/๙๙

ปทานุกรกโม	ปพฺพ/องฺก	ปทานุกรกโม	ปพฺพ/องฺก
อุกฺขิตตโก	๓๒๑/๒๘๑	อุทฺทวฺวชฺชเว	๒๓๕/๑๘๑
อุกฺขิตตานุวตฺติกา	๒๒๘/๑๗๑, ๒๔๙/๒๐๒	อุทฺธมเป	๒๕๙/๒๑๒
อุกฺขิปติ	๓๒๒/๒๘๔	อุทฺธมานสมฺมปี	๑๗๘/๑๐๒
อุกฺขิปิตพฺโพ	๓๒๘/๓๒๗	อุทฺธมาปนเก	๖๖/๓๒
อุกฺเขปนียกมฺมํ	๓๒๓/๒๙๓	อุทฺธมาปิเต	๑๖๖/๘๕
อุกฺเขปนียกมฺमारหสฺส	๔๘๓/๕๑๐	อุทฺธมาเปติ	๑๖๖/๘๕, ๒๓๒/๑๗๘
อุคฺคจฺจนตสฺส	๔๘๑/๕๐๖	อุทฺธมาเปเนติยา	๒๑๙/๑๔๔
อุคฺคณฺหนตสฺส	๑๓๗/๕๕	อุทฺธมาเปเนตี	๒๓๒/๑๗๘
อุคฺคณฺหนโต	๑๗๓/๙๕	อุทฺธมาเปเนโต	๑๖๖/๘๕
อุคฺคณฺหาติ	๓๒๕/๓๑๐	อุทฺธมาเปสฺ	๖๖/๓๒
อุคฺคเหตฺวา	๓๒๕/๓๑๐	อุทฺธมาเปสิ	๒๑๙/๑๔๔
อุคฺคเหสิ	๑๓๗/๕๕	อุทฺธมิตฺวา	๓๘/๒๓
อุคฺคิรติ	๑๗๒/๙๔	อุตฺตปฺจุณา	๔๐๑/๔๐๓
อุคฺคิรฺนตสฺส	๑๒๘/๕๒	อุตฺตตราสงฺก	๔๐๓/๔๐๕, ๔๐๘/๔๑๐, ๔๑๓/๔๑๓
อุคฺคิรีสุ	๑๒๘/๕๒	อุตฺตริณปฺปญฺจวาทิ	๖๐/๓๐, ๓๒๕/๓๑๕
อุคฺคิเร	๒๕๘/๒๑๑	อุตฺตริทฺวิรตฺตติรตฺตํ	๕๘/๒๙, ๑๖๕/๘๔
อุจฺจาร์	๑๕๖/๗๒, ๑๘๑/๑๐๕	อุตฺตริมนุสฺสขมฺม	๖/๕, ๖๑/๓๐
อุจฺจาริตกตํ	๔๒๘/๔๓๗	อุตฺตริ	๓๓๑/๓๓๔
อุจฺจาสทฺทํ	๑๕๑/๖๒, ๑๗๖/๙๙	อุตฺตเร	๔๐๒/๔๐๓
อุจฺเจ	๑๕๖/๗๒	อุทก	๑๐๖/๔๕, ๑๑๕/๔๘, ๑๕๖/๗๔, ๒๑๘/๑๔๐
อุชฺมกฺคานสาริโน	๓๓๙/๓๕๓	อุทกทนฺตโปณํ	๒๒๙/๑๗๒, ๒๕๐/๒๐๓
อุชฺมทฺทเวน	๓๖๕/๓๘๖		
อุชฺชกฺขมิกาย	๑๕๑/๖๒, ๑๗๖/๙๙		

ปทานุกถโม	ปทุเพ/องุเก	ปทานุกถโม	ปทุเพ/องุเก
อุทกปฏิจจาทิ	๓๒๓/๒๙๑	อุปปจิกขายิกัม	๓๒๕/๓๐๘
อุทกสาฎิกาย	๒๒๐/๑๔๕	อุปปจินนุติ	๓๒๕/๓๐๙
อุทกสุทริกัม	๒๑๘/๑๔๐, ๒๓๑/๑๗๖	อุปปจินนุทาย	๔๑๕/๔๑๗
อุทปาที	๓๒๗/๓๒๔	อุปชฌายกัจจัม	๓๕๘/๓๗๑
อุททานัม	๓๒๑/๒๘๒	อุปชฌาโย	๓๒๔/๓๐๒
อุททาสนกัม	๓๓๗/๓๔๗	อุปฏจเปติ	๒๓๖/๑๘๓
อุททิฏฐัม	๔๑๔/๔๑๔	อุปฏจาทุม	๓๒๖/๓๒๐, ๔๑๘/๔๒๒
อุททิฏฐานุททิฏฐัม	๔๖๓/๔๗๖	อุปฏจาปนาย	๒๒๑/๑๔๘-๑๔๙,
อุททิสติ	๔๑๔๑/๔๑๔		๒๓๔/๑๘๐
อุททิสนุติ	๒๕๗/๒๑๑	อุปฏจาเปตพโพ	๓๒๖/๓๑๙
อุททิสิตวา	๓๒๕/๓๑๖	อุปฏจาเปติ	๓๒๓/๑๙๔
อุทเทส	๑/๑, ๒/๒, ๗/๗	อุปฏจาเปตุม	๓๒๖/๓๒๐, ๔๑๘/๔๒๒
อุทธรณัม	๔๙๖/๕๑๕	อุปฏจาเปนุตติยา	๒๒๑/๑๔๘
อุทธรียนุติ	๔๑๖/๔๑๘	อุปฏจาเปสิ	๒๒๑/๑๔๘
อุทธารัม	๔๐๙/๔๑๐	อุปฏจิตตสสติ	๓๒๖/๓๒๐, ๓๒๗/๓๒๖
อุทริยติ	๔๐๓/๔๐๕, ๔๑๒/๔๑๒	อุปฏเจนุติ	๒๓๔/๑๘๐
อุทธรุขายิตัม	๓๒๕/๓๐๘	อุปณณกัม	๓๖๔/๓๘๑
อุปกณณณกชปปีนา	๓๖๕/๓๘๖	อุปติฏจนุตติยา	๒๑๘/๑๔๐
อุปกุกมติ	๑๖๑/๗๖, ๑๙๔/๑๒๐	อุปติฏจนุติ	๒๓๑/๑๗๖
อุปกุกมิตวา	๑๖๑/๗๖	อุปติฏจิก	๒๑๘/๑๔๑
อุปกมณัม	๓๕๓/๓๖๘	อุปทหติ	๑๗๒/๙๔
อุปฆาติกา	๓๒๒/๒๘๕	อุปทหนตสส	๑๓๑/๕๒
อุปฆาติเกณ	๓๒๓/๒๙๔, ๔๑๙/๔๒๔	อุปทหนโต	๑๗๒/๙๔
อุปปจิกขายิกัม	๓๒๕/๓๐๘	อุปทหิตะ	๑๗๒/๙๔

ปทานุกรกโม	ปพฺพ/องฺก	ปทานุกรกโม	ปพฺพ/องฺก
อุปทหีสู	๑๓๐/๕๒	อุปสมฺปนโน	๔๖๗/๔๗๘
อุปนาหิ	๒๗๒/๒๒๒, ๒๗๓/๒๒๓	อุปสมฺปาทิตะ	๑๗๑/๙๒
อุปนิสา	๓๖๖/๓๘๗	อุปสมฺปาเทตพฺพ	๓๒๒/๒๘๔,
อุปนิสฺสยปจฺจเยน	๔๐๔/๔๐๖		๓๒๓/๒๙๖
อุปนิสฺสิตํ	๓๑๘-๓๑๙/๒๗๒-๒๗๔	อุปสมฺปาเทติ	๑๗๑/๙๒, ๓๒๓/๑๙๔
อุปปชฺชติ	๓๒๕/๓๐๙	อุปสมฺปาเทนฺตสฺส	๑๑๘/๔๙
อุปปชฺชมาเน	๓๒๗/๓๒๔	อุปสมฺปาเทนฺโต	๑๗๑/๙๒
อุปริโคปฺฝเก	๑๗๐/๙๑	อุปสมฺปาเทสฺสุ	๑๑๘/๔๙
อุปริเวหาสกุฎฺฐิยา	๗๑/๓๓, ๑๖๖/๘๖	อุปสํหริติ	๑๖๕/๘๔
อุปลาปิเต	๑๗๑/๙๓	อุปสํหริสฺสุ	๕๖/๒๙
อุปลาเปติ	๑๗๑/๙๓	อุปสฺสยํ	๒๒๑/๑๔๙, ๒๓๔/๑๘๐
อุปลาเปนฺตสฺส	๑๒๓/๕๐	อุปสฺสจฺฉิ	๑๓๑/๕๒-๕๓, ๑๗๒/๙๔
อุปลาเปนฺโต	๑๗๑/๙๓	อุปหติ	๓๗๙/๓๙๓-๓๙๔
อุปลาเปสฺสุ	๑๒๓/๕๐	อุปหตินฺทริโย	๓๖๔/๓๘๑
อุปวทติ	๓๒๕/๓๑๕	อุปาทาย	๑๖/๑๒
อุปวาทกา	๓๒๗/๓๒๔	อุปาสก	๓๓/๒๑, ๕๗/๒๙, ๓๒๔/๓๐๒
อุปสงฺกมณฺเฑน	๓๖๕/๓๘๕	อุปาสิกา	๓๒๔/๓๐๒
อุปสงฺกมิตพฺโพ	๓๖๕/๓๘๕	อุปาหนารุพฺพหสฺส	๑๕๖/๗๐, ๑๘๑/๑๐๔
อุปสงฺกมิตฺวา	๓๑/๒๐	อุปปชฺชติ	๑๕๙/๗๕
อุปสมฺปชฺช	๓๒๗/๓๒๒-๓๒๓	อุปปชฺชนฺติ	๒๕๗/๒๑๐
อุปสมฺปทา	๓๒๐/๒๗๕, ๓๒๒/๒๘๘	อุปฺเปณ	๑๕๖/๗๒, ๑๘๑/๑๐๕
อุปสมฺปทากมฺมสฺส	๓๓๒/๓๓๖	อุปฺปนฺน	๓๒๕/๓๐๙, ๓๒๖/๓๒๐
อุปสมฺปนโน	๑๖๕/๘๓, ๒๘๘/๒๔๑	อุปฺปาเทนฺตสฺส	๑๓๐/๕๐
อุปสมฺปนฺนสฺส	๑๖๕/๘๔	อุโปสถ	๓๒๒/๑๘๓, ๓๒๓/๒๙๕

ปทานุกุโม	ปพฺพ/องฺก	ปทานุกุโม	ปพฺพ/องฺก
อุโปสถกมุมนิ	๓๒๕/๓๑๓-๓๑๔	อุมุมาริ	๑๖๙/๙๐, ๑๗๓/๙๕
อุโปสถกคามินิ	๓๒๘/๓๒๗	อุยฺยานิ	๒๒๒/๑๕๐-๑๕๑, ๒๓๕/๑๘๑
อุพฺพพาฬิกาย	๓๓๐/๓๓๒, ๔๕๕/๔๕๙-๔๖๐	อุยฺยุตฺตํ	๑๐๑/๔๓, ๑๖๙/๙๐
อุพฺพภักขกํ	๒๒๘/๑๗๐, ๒๔๖/๑๙๓	อุยฺโยชนปจฺจยา	๒๔๘/๑๙๙, ๒๕๐/๒๐๓
อุพฺพฆานุมณฺฑลํ	๑๖๑/๗๗, ๑๙๔/๑๒๐	อุยฺโยชิตะ	๑๖๙/๘๙
อุพฺพภตฺตํ	๒๖๒/๒๑๕	อุยฺโยเชติ	๑๖๙/๘๙
อุพฺพการาย	๓๒๘/๓๒๗	อุยฺโยเชนฺตสฺส	๙๕/๔๑
อุพฺพภิกํ	๓๒๒/๒๘๖	อุยฺโยเชนฺตียา	๒๑๒/๑๓๔
อุภโต	๒๕๗/๒๑๐	อุยฺโยเชนฺตึ	๒๒๙/๑๗๓
อุภโตปณฺณตฺติ	๑/๑, ๒/๒, ๗/๗	อุยฺโยเชนฺโต	๑๖๙/๘๙
อุภโตพฺพณฺชนกํ	๔๙๐/๕๑๓	อุยฺโยเชสิ	๙๕/๔๒, ๒๔๘/๑๙๙
อุภโตสฺสงฺฆะ	๒๒๓/๑๕๕, ๒๓๖/๑๘๓	อุยฺโยธิ	๒๖๓/๒๑๕
อุภยานิ	๓๒๕/๓๑๒	อุยฺโยธิกํ	๑๐๓/๔๔, ๑๖๙/๙๐
อุภินฺนํ	๒๖๐/๒๑๓	อุลฺลปฺติ	๑๖๐/๗๖, ๑๖๕/๘๓
อุมฺมจฺโค	๓๓๕/๓๔๒	อุลฺลปฺนปจฺจยา	๑๙๑/๑๑๒
อุมฺมตฺตโก	๔๘๑/๕๐๕	อุลฺลปฺนโต	๑๖๐/๗๖
อุมฺมทฺทาเปติ	๒๓๙/๑๘๗	อุลฺลิตฺติมตฺเตน	๔๐๓/๔๐๔
อุมฺมทฺทาเปณฺตียา	๒๒๖/๑๖๔	อุสฺสทานํ	๓๒๕/๓๐๙
อุมฺมทฺทาเปณฺตึ	๒๓๙/๑๘๗	อุสฺสยวาทิกา	๒๐๗/๑๓๒, ๓๕๐/๒๐๒
อุมฺมทฺทาเปสฺสุ	๒๒๖/๑๖๔	อุสฺสยา	๒๖๒/๒๑๕
อุมฺมทฺทิตะ	๒๓๙/๑๘๗	อุสฺสทาเทตา	๔๒๒/๔๒๘
อุมฺมมาทา	๓๒๕/๓๑๒-๓๑๓, ๔๓๓/๔๓๙	อุสฺสิตฺตมฺนฺตึ	๔๒๒/๔๒๗-๔๒๘
		อุสฺสสุกํ	๒๒๐/๑๔๕-๑๔๖, ๒๒๑/๑๔๘

ปทานุกรกโม	ปพเพ/องเก	ปทานุกรกโม	ปพเพ/องเก
อุณฑาสสโส	๓๒๓/๒๙๐	เอกรตุดิ	๒๕/๑๘
อุณฑาทสสส	๒๒๔/๑๕๗, ๒๒๕/๑๖๐,๒๓๗/๑๘๔	เอกวตฤกา	๔๗๖/๔๙๓
อุณฑาทสสมมตา	๒๕๙/๒๑๒	เอกวาจิกา	๔๗๕/๔๙๐
อุณฑพจนพเนน	๔๕/๒๕,๑๖๔/๘๒	เอกสมุฏจนา	๒๕๘/๒๑๑
อุณฑพจนมาสกั	๑๕๘/๗๕	เอกา	๒/๒,๔/๕
อุณฑพจนสโส	๓๒๓/๒๙๐,๓๒๕/๓๑๓	เอกาจริโย	๔๘๑/๕๐๗
อุณฑพจนวสสิกาสุตติ	๒๖๐/๒๑๓	เอกาทสมนูนกา	๒๖๗/๒๑๘
อุณฑมาสกั	๑๕๗/๗๕	เอกวตโต	๔๖๗/๔๗๘
อุณฑวิสติวสสิ	๑๑๘/๔๙,๒๓๘/๑๘๕	เอกาสนิกา	๓๒๕/๓๑๓,๔๔๓/๔๕๐
อุณฑสวสนาสนา	๒๕๙/๒๑๒	เอกัภวาย	๒๗๔/๒๒๕
อุเน	๓๒๔/๓๐๑	เอกุปชฌาโย	๔๘๑/๕๐๗
อุรุ	๔๕๐/๔๕๔	เอกุปปาทา	๔๑๖/๔๑๘
[๑]		เอเกน	๒/๒,๘/๘
เอกตถรรณปาปุณ	๒๒๑/๑๔๘, ๒๓๔/๑๘๐	เอเกเนกา	๒๑๙/๑๔๒-๑๔๓,
เอกตฤ	๓๕๔/๓๖๘	เอโก เอกาย	๒๒/๑๕
เอกโตปณตติ	๑/๑,๒/๒,๗/๗	เอรณทกเตล	๓๒๕/๓๐๘
เอกทธานมกั	๘๐/๓๖,๑๑๙/๔๙	เอวโคตโต	๓๒๗/๓๒๔
เอกนิโรธา	๔๑๖/๔๑๘	เอวทิฏฐิ	๓๒๓/๒๙๖
เอกปิณเ	๑๖๑/๗๗,๑๙๔/๑๒๑	เอวนาโม	๓๒๗/๓๒๔
เอกปปโยเคน	๔๗๙/๕๐๒	เอวมาหาโร	๓๒๗/๓๒๔
เอกมณเจ	๒๒๑/๑๔๘,๒๓๔/๑๘๐	เอวณโน	๓๒๗/๓๒๔
		เอววาที	๓๒๓/๒๙๖
		เอวสุททุกขปฏิสวาที	๓๒๓/๓๒๔
		เอหิ	๙๕/๔๑-๔๒

ปทานุกรกโม	ปพฺพเพ/องฺก	ปทานุกรกโม	ปพฺพเพ/องฺก
เอพกโลมานํ	๓๕-๓๖/๒๒	โอทาทานํ	๓๖/๒๒, ๑๖๓/๘๐
เอพกโลมานิ	๓๙-๔๐/๒๓	โอทิสฺส	๑๕๙/๗๕, ๑๙๓/๑๑๙
		โอปมฺมํ	๓๖๖/๓๘๗
		โอปาตํ	๑๕๙/๗๕, ๑๙๓/๙๒
		โอภาสณปจฺจยา	๑๙๒/๑๑๔,
			๑๙๔/๑๒๑
โอภาส	๑๖๑/๗๘, ๒๑๙/๑๔๒	โอภาสณตฺตสฺส	๑๐/๑๐, ๔๗๑/๔๘๒
โอภาสกมฺมํ	๓๒๓/๒๙๕, ๓๖๒/๓๗๙	โอภาสิ	๑๐/๑๑, ๑๙๒/๑๑๕
โอภาสปจฺจนา	๔๐๒/๔๐๓	โอมหทฺทการโก	๔๒๐/๔๒๖
โอภุกนฺตมตฺเต	๒๒๘/๑๗๑,	โอมหทฺทิตฺวา	๑๕๓/๖๖, ๑๗๘/๑๐๒
	๒๔๙/๒๐๒	โอมสติ	๑๖๕/๘๓, ๒๘๘/๒๔๑
โอคฺคฺกฺจิตฺตีสฺสสฺส	๑๕๖/๗๑, ๑๘๐/๑๐๕	โอมสนฺเตน	๑๕๓/๖๕
โอคฺคฺกฺจิตฺเตน	๑๕๒/๖๔	โอมสนฺโต	๑๖๕/๘๓
โอคฺคฺกฺจิตฺโต	๑๕๖/๗๓, ๑๗๗/๑๐๐	โอมสเปสฺสุณา	๒๕๙/๒๑๒
โอฏฺฐนินฺตฺเลหกํ	๑๕๕/๖๙, ๑๘๐/๑๐๔	โอมสฺวาท	๕๕/๒๙, ๑๖๑/๗๘,
โอฏฺฐโร	๑๕๖/๗๔		๑๙๔/๑๒๒
โอตมฺสิโก	๔๖๗/๔๗๘	โอมฺสิตฺวา	๑๗๘/๑๐๑
โอตาเรตพฺพํ	๓๙๔/๓๙๙	โอมฺสิสฺสุ	๕๕/๒๙
โอตาโร	๓๒๕/๓๑๖	โอรมตฺตเกน	๓๒๓/๒๙๗
โอติณฺณจิตฺตสฺส	๓๒๕/๓๑๖	โอเรน	๒๖๓/๒๑๕
โอติณฺณหานิ	๓๖๕/๓๘๖	โอเรนทฺตมมาสี	๑๑๐/๔๖, ๑๗๐/๙๑
โอติณฺณาโนติณฺณํ	๓๖๓/๓๘๐	โอลมฺเพนฺต	๑๕๐/๖๐, ๑๗๕/๙๘
โอตฺตปฺปํ	๓๒๗/๓๒๖, ๓๒๖/๓๒๐,	โอวฏฺฐิกกรณมตฺเตน	๔๐๓/๔๐๔
	๓๒๖/๓๒๐	โอวฏฺฐเญยฺยกรณมตฺเตน	๔๐๓/๔๐๔
โอทหน	๑๕๓/๖๖, ๑๗๘/๑๐๒,		
	๔๓๕/๔๔๐		

ปทานุกรกโม	ปพฺพ/องฺก	ปทานุกรกโม	ปพฺพ/องฺก
โอวาทติ	๑๗๖/๘๖	กจฺนํ	๓๒๐/๒๗๖
โอวาทนฺตสฺส	๗๔/๓๓๕	กจฺนินฺตญฺหาร	๓๒๕/๓๐๙,
โอวาทนฺติ	๗๗/๓๖		๔๑๐-๔๑๑/๔๑๑
โอวาทนฺโต	๑๗๖/๘๖	กจฺนินฺทสฺสํ	๔๐๓/๔๐๕
โอวาทิ	๗๕/๓๕	กจฺนินฺทสฺสํ	๒๕๙/๒๑๒
โอวาทิตะ	๑๖๗/๘๖	กจฺนินฺทสฺสํ	๒๒๐/๑๔๗, ๒๓๓/๑๗๙
โอวาทิสฺส	๗๔/๓๕	กจฺนินฺทสฺสํ	๓๒๘/๓๒๘
โอวาท	๒๒๓/๑๕๕, ๒๓๖/๑๘๓,	กณฺทปฺปฏิจฺฉาที	๑๗๓/๙๖
	๒๕๘/๒๑๑, ๓๓๕/๓๔๔	กณฺทสฺสกรณมตฺเตน	๔๐๓/๔๐๔
โอสารถิ	๓๒๒/๒๘๕, ๔๙๖/๕๑๕	กณฺทกมฺโม	๓๖๗/๓๘๘
โอสารถปจฺจุยา	๒๔๘/๑๙๘,	กณฺทสฺสกา	๓๓๐/๓๓๓
	๒๕๐/๒๐๓	กณฺท	๔๐๐/๔๐๒
โอสารถา	๓๒๒/๒๘๕	กตปริโยสิตํ	๗๒/๓๔
โอสารถนียํ	๔๙๙/๕๑๗	กตาทิริตํ	๓๒๕/๓๐๙
โอสารถ	๒๖๑/๒๑๔	กตมฺเสสฺ	๔๗๔/๔๘๘
โอสารถติ	๓๒๒/๒๘๕-๒๘๕	กตโถกธ	๑/๑, ๒/๒, ๗/๗
โอสารถนฺติยา	๒๑๐/๑๓๓	กถา	๓๒๓/๒๙๗
โอสารถนฺตี	๒๒๙/๑๗๒	กนฺตติ	๒๓๕/๑๘๑
โอสารถสิ	๒๑๐/๑๓๓, ๒๔๘/๑๙๘	กนฺตนฺติยา	๒๒๒/๑๕๑
		กนฺตีสฺ	๒๒๒/๑๕๑
		กปฺปกเตน	๔๐๓/๔๐๕
กกฺขโพ	๓๘๒/๓๙๔	กปฺปฏจ	๓๒๓/๒๙๗, ๔๕๙/๔๗๑
กจฺน	๒๖๒/๒๑๕, ๔๐๓/๔๐๔-๔๐๕,	กปฺปติ	๓๒๓/๒๙๗, ๓๒๔/๓๐๔
	๔๐๙/๔๑๐	กปฺปาสิก	๔๐๘/๔๑๐

[ก]

ปทานุกรโม	ปพฺพเหตุ/องฺก	ปทานุกรโม	ปพฺพเหตุ/องฺก
กบปิย	๒๙๕/๒๔๖, ๓๒๕/๓๐๙, ๓๓๑/๓๓๔	กรณปัจจุยา	๑๙๖/๑๒๔, ๒๔๘/๑๙๖
กบปิยสญฺญิตา	๒๙๕/๒๔๖	กรณสนฺธิ	๔๐๓/๔๐๕
กบปิยสญฺญิ	๒๗๗/๒๒๙	กรณียตา	๓๕๘/๓๖๔, ๓๑๗/๒๗๑
กบฺเพนุโต	๑๖๕/๘๔	กลหการโก	๓๑๔/๒๗๐
กบฺเพสิ	๙๖/๔๒	กลหชาตานํ	๕๖/๒๙, ๑๓๑/๕๒
กพพิ	๑๗๘/๑๐๒	กลโห	๓๑๔/๒๗๐
กพพาวจฺเจทกํ	๑๗๙/๑๐๓	กลฺยาณธมฺโม	๓๒๔/๓๐๒
กมฺพลํ	๔๐๘/๔๑๐	กลฺยาโณ	๓๒๕/๓๑๕
กมฺม	๑๓๒/๕๓, ๒๕๙/๒๑๒, ๒๙๖/๒๔๗, ๓๒๒/๒๘๔	กามสงฺกปฺปพฺพุโล	๓๒๕/๓๑๕
กมฺมกโต	๔๒๐/๔๒๖	กายกมฺมํ	๒๗๔/๒๒๕
กมฺมกฺขนฺธกํ	๓๒๐/๒๗๗	กายจิตฺเตน	๒๕๙/๒๑๓
กมฺมโทสา	๔๗๗/๔๙๕	กายโต	๒/๒, ๔/๕, ๕/๖
กมฺมปฺปตฺตา	๔๘๗/๕๑๑	กายปฏฺิพฺพทฺธิ	๑๖๑/๗๖, ๑๙๔/๑๒๐
กมฺมลกฺขณํ	๔๙๖/๕๑๕	กายปฺปจาลกํ	๑๗๖/๑๐๐
กมฺมวาทา	๒๔๙/๒๐๒, ๒๘๖/๒๓๙	กายพฺนฺธนํ	๑๑๓/๔๗, ๑๗๐/๙๑
กมฺมวาทาปริโยสานเ	๑๖๑/๗๘	กายมฺนา	๒๖๐/๒๑๓
กมฺมสมฺปตฺติโย	๔๗๗/๔๙๕	กายมานสิกา	๒๕๘/๒๑๑
กมฺมารโห	๔๘๘/๕๑๒	กายสํสคฺคํ	๙/๑๐, ๑๖๑/๗๖
กมฺมิเก	๔๑๙/๔๒๕	กายิกา	๒๕๙/๒๑๓, ๒๘๓/๒๓๖
กยวิกฺกยํ	๔๓/๒๔, ๑๖๓/๘๑	กาเยน	๑๖๑/๗๖, ๑๙๔/๑๒๐
กรณํ	๔๒๔/๔๓๐	การกสงฺฆํ	๒๒๙/๑๗๒, ๒๔๘/๑๙๘
กรณทฺถกฺกโก	๓๒๕/๓๐๘	การาปนปัจจุยา	๑๙๒/๑๑๕
		การาปิเต	๑๖๓/๘๐
		การาเปติ	๑๖๑/๗๗, ๑๖๓/๘๐

ปทานุกรกโม	ปพเพ/องฺเก	ปทานุกรกโม	ปพเพ/องฺเก
การาเปตฺวา	๑๖๑/๗๘	กีนินทานํ	๓๔๒/๓๕๖
การาเปนฺโต	๑๖๓/๘๐	กิปภวํ	๓๔๒/๓๕๖
การาเปสฺสุ	๑๙๓/๑๑๖	กีสมฺภูจํ	๓๔๒/๓๕๖
การุณฺณตา	๔๓๘/๔๔๓	กีสมฺภูยํ	๓๔๒/๓๕๖
กาเรตา	๔๒๒/๔๒๘	กีสมฺภารํ	๓๔๒/๓๕๖
กาลกโต	๓๒๕/๓๐๘	กุกฺกุกฺเตน	๔๐๓/๔๐๔
กาลจีวรํ	๒๑๗/๑๓๖, ๒๓๐/๑๗๔	กุกฺกุกฺจํ	๑๓๐/๕๒, ๑๗๒/๙๔
กาลณฺณ	๓๒๕/๓๑๑	กุกฺกุกฺจปฺกตฺตา	๒๙๕/๒๔๖
กาลปฺจฺฉา	๔๐๑/๔๐๓	กุกฺกุกฺจปฺกตํ	๓๒๕/๓๑๖
กาโล	๔๔๐/๔๔๔	กุกฺกุกฺจายติ	๓๒๒/๒๘๗
กาพลฺโลณํ	๓๒๒/๒๘๖	กุกฺกุกฺจายิตพฺพํ	๓๒๒/๒๘๗
กาเพ	๓๒๓/๒๙๐-๒๙๑	กุกฺกึ	๑๓/๑๑, ๑๖๑/๗๗
กิกฺกํ	๒๙๑/๒๔๕, ๒๙๖/๒๔๗	กุกฺกโร	๓๘๐/๓๙๓
กิกฺกยฺจตา	๓๑๗/๒๗๑, ๓๔๘/๓๖๔	กุกฺกิต	๔๘/๒๖, ๗๐/๓๓, ๒๑๔/๑๓๔
กิกฺกจาริกรณํ	๒๗๕/๒๒๖	กุกฺมารกสฺสํ	๒๒๕/๑๖๑
กิกฺกจาริกรณปฺจฺฉยา	๒๙๑/๒๔๓	กุกฺมาริภฺตํ	๒๒๕/๑๕๙
กิกฺกฉา	๓๓๙/๓๕๒	กุกฺมมฺคํ	๓๖๔/๓๘๑
กิตฺตฺติสทฺโท	๓๒๕/๓๑๕	กุกฺมมาโส	๔๓๕/๔๔๐
กิริยโต	๓๒๑/๒๘๐	กุกฺล	๘๕/๓๘, ๙๖/๔๒, ๒๑๙/๑๔๓, ๒๒๓/๑๕๔
กิริยา	๓๓๓/๓๓๖	กุกฺลทฺสก	๒๐/๑๓, ๑๙๒/๑๑๗
กิปฺพติ	๑๗๐/๙๑	กุกฺลมฺจฺฉริ	๒๒๖/๑๖๗
กิปฺพาเปนฺโต	๑๗๕/๙๘	กุกฺลนฺนทฺทฺยตฺตาย	๓๒๓/๒๙๗
กิปฺพีสุ	๑๐๖/๔๕	กุกฺสลิ	๓๐๓/๒๕๔-๒๕๕, ๔๒๔/๔๓๓
กิชฺชาติกํ	๓๔๒/๓๕๖		

ปทานุกุโม	ปพเพ/องฺก	ปทานุกุโม	ปพเพ/องฺก
กุสลจิตฺโต	๓๒๓/๒๙๐, ๔๗๐/๔๘๑	ขนฺธพีช	๓๒๕/๓๑๖
กุสลมฺมุล	๓๒๓/๒๙๖	ขนฺธสงฺคโห	๕๐๑/๕๑๙
กุสลเหตุ	๒๙๓/๒๔๕	ขโม	๔๕๕/๔๖๐
กุสาวหาโร	๓๒๕/๓๐๘	ขมฺภ	๑๕๖/๗๓
กุสีโต	๓๒๗/๓๒๖	ขมฺภกโต	๑๗๗/๑๐๐
โกจฺฉ	๑๖๖/๘๕	ขยา	๓๒๗/๓๒๒
โกธโน	๒๗๒/๒๒๒, ๒๗๓/๒๒๓	ขลิต	๓๓๙/๓๕๒
โกธากิฏฺโต	๓๘๐/๓๙๓, ๔๕๕/๔๕๙	ขลุปจฺฉนาภตฺติกา	๔๔๓/๔๕๐
โกวิโท	๓/๔	ขาท	๒๑๒/๑๓๔
โกสการเก	๓๔/๒๒	ขาทนีย	๘๘/๓๙, ๑๖๘/๘๘
โกสิยมิสฺสํ	๓๔/๒๒	ขาทนฺติ	๒๓๑/๑๗๕
โกสิยา	๒๖๐/๒๑๓	ขาทนฺติยา	๒๑๘/๑๓๙
โกเสยฺย	๔๐๘/๔๑๐	ขาทิสฺสามิ	๑๖๘/๘๘
[๗]		ขายิเต	๑๕๗/๗๕
ขณฺฑทนิมิตฺต	๔๘๖/๕๑๑	ขาริยมย	๓๒๒/๒๘๖
ขณฺฑเทณ	๔๕/๒๕	ขียติ	๑๗๒/๙๔-๙๕
ขต	๓๗๙/๓๙๓	ขียนเก	๖๖/๓๒
ขนฺติ	๑๕๙/๗๕	ขียนธมฺม	๑๓๒/๕๓
ขนฺตสฺส	๖๓/๓๑	ขียิเต	๑๗๒/๙๔
ขนฺโต	๑๖๕/๘๔	ขีริ	๑๕๕/๖๘, ๒๒๗/๑๖๙
ขนีสุ	๖๓/๓๑	ขุทฺททวตฺตูก	๓๒๐/๒๗๗
ขนฺตี	๔๖๐/๔๗๐	ขุเสตฺตุกาโม	๒๘๑/๒๓๓
ขนฺธกา	๒๕๗/๒๑๐	เขฬ	๑๕๖/๗๓
		โขม	๔๐๘/๔๑๐

ปทานุกรกโม

ปพเพ/องเก

[ค]

คณนุปคา

๓๒๑/๒๘๒

คณโกชน

๘๕/๓๘,๑๖๘/๘๘

คณมชฌ

๓๒๔/๓๐๑

คณวิกาเล

๒๖๓/๒๑๕

คณจิกา

๓๓๑/๓๓๔

คณทํ

๒๒๓/๑๕๖

คณหนุตติ

๓๓๖/๓๔๖

คณหาติ

๓๗๕/๓๙๑,๔๒๒/๔๒๘

คโณ

๓๒๓/๓๔๖

คณ

๒๒๓/๑๕๔

คตปฏียาคติ

๓๒๕/๓๐๘

คทรวาส

๓๒๕/๓๐๘

คณธิตา

๒๕๗/๒๑๐

คณชวณณเคน

๒๒๖/๑๖๔

คณชวาสติ

๒๖๓/๒๑๖

คพูก

๒๒๘/๑๗๑

คพูกินี

๒๒๖/๑๖๗

คพูกินีวคโค

๒๓๗/๑๘๕

คณนปจจา

๒๔๘/๑๙๘

คมิโก

๓๒๔/๓๐๒

คณยจิตติ

๓๒๕/๓๐๙

ครหนุตติ

๓๒๕/๓๑๕

ครหิโย

๔๘๑/๕๐๗

ปทานุกรกโม

ปพเพ/องเก

ครุกรโณ

๒๗๔/๒๒๕-๒๒๖

ครูกา

๒๗๕/๒๒๖

ครุปาปุรณ

๒๑๗/๓๘

ครุภณท

๔๗๙/๕๐๒

คหณ

๑๙๔/๑๒๐,๒๒๘/๑๗๐

คหณนิสสิโต

๓๒๘/๓๙๔

คหปตานี

๒๙/๑๙

คหปติก

๓๑/๒๐

คหปติ

๒๙/๑๙

คาม

๙๖/๔๑-๔๒

คามนุตร

๒๐๙/๑๓๓

การวา

๒๗๑/๒๒๐

คิมหาเน

๔๗/๒๕-๒๖

คิมเห

๓๒๓/๒๙๑

คิร

๔๗๙/๕๐๒

คิรคจิริยา

๓๓๕/๓๔๔

คิลาน

๓๒๓/๒๙๑

คิหิคต

๒๒๔/๑๕๗

คิหิเนีย

๒๒๖/๑๖๕,๒๓๙/๑๘๘

คิหิปฏิสณญตดา

๓๒๑/๒๘๑

คิหิสิงเค

๔๐๐/๔๐๒

คิหิเวยุยาวจจ

๒๓๕/๑๘๑

คิหิสสกุเกหิ

๓๒๓/๒๙๒

คิหิสสกุโจ

๓๒๓/๒๙๒

ปทานุกรกโม	ปพเพ/องเก	ปทานุกรกโม	ปพเพ/องเก
กิตติ	๒๑๘/๑๔๒, ๒๓๑/๑๗๗	จิตตโต	๒/๒, ๔/๕
กุกุ	๓๒๔/๓๐๑	จิตตสมโมहनฏจัน	๓๓๙/๓๕๑
กุกุโก	๓๒๓/๒๙๐	จิตตาคาร	๒๒๒/๑๕๐
โคขายิก	๓๒๕/๓๐๘	จินติตา	๒๕๗/๒๑๑
โคจริยาน	๓๖/๒๒, ๑๖๓/๘๐	จิรปพพิโต	๓๙๓/๓๙๘
โคตติ	๓๖๕/๓๘๕	จิรว	๒๘/๑๙
		จิรกาลสมย์	๕๑/๒๗
	[๑]	จิรปลิโพ	๔๑๕/๔๑๕
จกขุณา	๓๒๗/๓๒๔	จิรภาชกงกาน	๔๖๔/๔๗๖
จกขุภูตา	๒๕๗/๒๑๐	จิรลาม	๒๒๐/๑๔๖
จกขุทิกตา	๒๒๓/๑๕๔	จิรวิจารณมตเตน	๔๐๓/๔๐๔
จกขุท	๒๓๘/๑๘๖	จิรวิมงก	๒๒๐/๑๔๖
จกขุโท	๓๖๔/๓๘๑	จิรสงกมนีย	๒๒๐/๑๔๖
จกขุจันนิ	๒๗๐/๒๑๙	จิรสณญตติ	๓๒๐/๒๗๖
จกขุคกรณ	๔๘๗/๕๑๑	จิรวาสถ	๒๒๖/๑๖๗
จกขุการก	๑๕๔/๖๘	จิรวาสาย	๔๑๕/๔๑๗
จกขุเปยยก	๓๒๐/๒๗๖	จิรวุปาโท	๔๖๕/๔๗๗
จกขุสมณญตติ	๓๒๐/๒๗๕	จกขุทโก	๓๒๑/๒๘๑
จกขุททสิโก	๓๒๓/๒๙๖	เจตาปีเต	๒๓๐/๑๗๔
จกขุตติ	๙๙/๔๓	เจตาเปติ	๑๖๔/๘๒
จกขุนาธิปปาโย	๑๖๑/๗๗	เจตาเปตวา	๒๑๗/๑๓๗
จิตตกมมทาน	๓๒๕/๓๐๙	เจตาเปนตสส	๔๕/๒๕
จิตตกขปา	๔๔๓/๔๓๙	เจตาเปนุตติยา	๒๓๐/๑๗๔
จิตตการกา	๒๒๖/๑๖๗	เจตาเปนุตติ	๒๓๐/๑๗๔

ปทานุกรกโม	ปพฺพ/องฺเก	ปทานุกรกโม	ปพฺพ/องฺเก
เจตาเปนโต	๑๖๔/๘๒	จพฺพสฺสทานิ	๒๖๐/๒๑๓
เจติยรูกุขั	๑๔/๑๒	จมายั	๑๕๖/๗๑
เจเตติ	๑๖๑/๗๖	จาทาเปสิ	๗๒/๓๔
เจเตยุย	๓๒๓/๒๙๓	จายานิमितฺตํ	๔๘๖/๕๑๑
เจโตวิมฺตฺติ	๓๒๗/๓๒๒	จาริกา	๓๒๔/๓๐๑
โจทโก	๓๒๑/๒๘๑	เจชฺชั	๔๗๖/๔๙๓
โจทนาย	๓๓/๒๑	เจชฺชวตฺถุ	๔๗๙/๕๐๑
โจทนาวตฺถุ	๓๒๓/๒๙๐	เจทนกา	๓๒๕/๓๐๗
โจเทตา	๔๒๒/๔๒๘	เจทนกานิ	๓๓๗/๓๔๗
โจริฎฺฐาปนั	๒๖๙/๒๑๙	เจทนมตฺเตน	๔๐๓/๔๐๔
โจรี	๒๒๙/๑๗๒	เจทาเปสิ	๑๔/๑๒, ๑๙๒/๑๑๖

[จ]

จทฺเทติ	๒๓๑/๑๗๖
จทฺเทนโต	๑๘๐/๑๐๔
จทฺเทสิ	๒๑๘/๑๔๑
จตุตฺ	๒๖๓/๒๑๖
จตุตฺปาณิสฺส	๑๕๖/๗๔
จตุตฺปาหนั	๒๒๖/๑๖๖
จหนั	๑๗๒/๙๔
จหนทคามิตา	๑๙๒/๑๑๘
จหนทคามินิโย	๒๑๔/๑๓๕
จหนทาตติ	๓๒๔/๓๐๕
จหนทารห	๔๘๗/๕๑๑, ๔๘๘/๕๑๒

[ช]

ชคตฺติยา	๔๐๒/๔๐๓
ชคฺคฺมฏฺจก	๑๙๓/๑๑๙, ๒๑๘/๑๔๐
ชนปทจาริกั	๒๕/๑๘
ชนปทเส	๓๒๔/๓๐๔
ชนตคามรปฏิจฺฉาเท	๓๒๓/๒๙๑
ชปเปติ	๓๖๔/๓๘๑
ชหาติ	๓๒๔/๓๐๑
ชาตํ	๒๒๓/๑๕๖
ชาตสฺสเร	๔๘๖/๕๑๑
ชาติมยั	๓๒๒/๒๘๖
ชาติโย	๓๒๗/๓๒๓

ปทานุกรโม	ปพฺพ/องฺก	ปทานุกรโม	ปพฺพ/องฺก
ชาติสํ	๓๒๗/๓๒๔	ชาติสมุปทา	๓๒๕/๓๐๘
ชาติสทสทส	๓๒๗/๓๒๔	ชาติสาโลหิโต	๓๗๙/๓๙๒
ชาติสทส	๓๒๗/๓๒๔	ฌายติ	๒๕๗/๒๑๐
ชาน	๕๓/๒๗, ๘๒/๓๗		
ชานตา	๑/๑, ๒๔๗/๑๙๕	[๓]	
ชานิตพฺพา	๓๒๑/๒๘๐	ตกฺกรสฺส	๒๗๔/๒๒๖
ชายติ	๒๖๘/๒๑๘	ตชฺชนียกมฺม	๔๘๓/๕๑๐, ๔๙๙/๕๑๗
ชายนฺติ	๒๕๙/๒๑๓	ตณฺหามูลกา	๓๒๙/๓๒๘
ชายนเร	๒๖๐/๒๑๓	ตถาคตปฺปเวทิต	๓๒๓/๒๙๑
ชีโน	๔๘๐/๕๐๓	ตถาคตา	๒๖๗/๒๑๘
ชิมฺห	๓๖๕/๓๘๖	ตถาคเตน	๒๗๕/๒๒๖
ชีวฺหานิจฺจนารก	๑๕๔/๖๗	ตถาคโต	๔๖๘/๔๗๙
ชีวิตนฺตฺราโย	๓๒๔/๓๐๓	ตถานาสิต	๑๒๓/๕๐
ชีวิตา	๕/๖	ตถาวาทินา	๑๒๒/๕๐
ชฺฤณฺเห	๓๒๓/๒๙๐	ตถาสณฺณิ	๔๔๗/๔๕๓
โชติ	๑๐๙/๔๖	ตณฺตวาย	๔๙-๕๐/๒๖
		ตพฺพภาคิยา	๒๙๘/๒๔๔
	[๗]	ตลฆาตก	๒๑๘/๑๔๐
ฌตฺตติกมฺม	๓๑๗/๒๗๑	ตลฆฏฺจ	๒๕๘/๒๑๑
ฌตฺติจตฺตตฺถกมฺม	๓๑๗/๒๗๑	ตลสฺตติก	๑๒๘/๕๒
ฌตฺตติทฺตฺตฺยกมฺม	๓๑๗/๒๗๑	ตสฺสปาปิยสิกา	๒๗๕/๒๒๗
ฌตฺตติยา	๑๖๑/๗๘	ตสฺสปาปิยสิกาณมฺม	๔๘๓/๕๑๐
ฌาติพฺยสน	๓๒๕/๓๐๘	तालवतुसुम्पमा	๓๓๘/๓๕๐
ฌาติวา	๓๙๑/๓๙๘	ตาล	๓๓๘/๓๕๐

ปทานุกรโม	ปพเพ/องฺก	ปทานุกรโม	ปพเพ/องฺก
[๓]		ทิกฺขวิปตฺติ	๒๗๑/๒๒๑
ทตฺวา	๔๘/๒๖	ทิกฺขวิปตฺติปจฺจยา	๒๘๖/๒๓๙
ทธี	๒๒๗/๑๖๙	ทิกฺขวิปนฺโน	๓๒๓/๒๙๔
ทนต์มยฺ	๑๗๓/๙๕	ทิกฺขิสฺมปทา	๓๒๕/๓๐๘
ทวกฺมยตา	๒๘๑/๒๓๓	ทิกฺขิสฺสามณฺณคโต	๒๗๔/๒๒๖
ทเวน	๓๒๓/๒๙๔	ทินฺนํ	๓๒๕/๓๐๙
ทสวคฺโค	๓๓๐/๓๓๒	ทิวสฺปจฺจนา	๔๐๑/๔๐๓
ทสวสฺโส	๓๒๓/๒๘๙	ทิสฺสนฺติ	๓๒๓/๒๙๐
ทสาห์	๒๔/๑๘	ทิสฺสเร	๒๕๗/๒๑๑
ทสฺสถ	๓๔/๒๒	ทีเปติ	๒๗๕/๒๒๗
ทสฺสนาย	๑๐๑/๔๓	ทุกฺกฏาปตฺติกฺขนฺเรน	๒๔๒/๑๙๑
ทพฺพิกมฺมกรณฺมตฺเตน	๔๐๓/๔๐๔	ทุกฺกริ	๒๕๗/๒๑๐
ทาเปตฺวา	๙๕/๔๑	ทุกฺขกฺขยาย	๒๗๔/๒๒๖
ทารุณิ	๔/๕	ทุกฺขเวทนาสมงฺคิ	๓๒๓/๒๙๐
ทิกฺฤณํ	๔๘๐/๕๐๓	ทุกฺขหานิ	๒๕๗/๒๑๐
ทิกฺกฐมฺมิกานํ	๒/๓	ทุกฺขานตฺตา	๒๕๗/๒๑๐
ทิกฺกฐาทิตา	๓๒๔/๒๙๙	ทุกฺขาย	๒๗๒/๒๒๒
ทิกฺกฐานุกฺคิ	๓๒๕/๓๐๙	ทุกฺขิบัติ	๒๒๑/๑๔๘
ทิกฺกฐาวิกมฺมํ	๔๒๑/๔๒๗	ทุกฺคตฺติ	๓๒๕/๓๑๕
ทิกฺกฺขิ	๒๗๔/๒๒๖	ทุกฺคเต	๓๒๗/๓๒๔
ทิกฺกฺขิคตํ	๓๒๖/๓๒๐	ทุกฺคหิเตน	๒๓๒/๑๗๘
ทิกฺกฺขิพฺยสนํ	๓๒๕/๓๐๘	ทุกฺกฺขลลํ	๖๒/๓๑
ทิกฺกฺขิยา	๑๒๑/๔๙	ทุกฺกฺขลลจฺจนาทนา	๔๗๔/๔๘๘
ทิกฺกฺขิวเสน	๓๘๑/๓๙๔	ทุกฺกฺขลลวาจา	๕๐๑/๕๒๑

ปทานุกรกโม	ปพเพ/องฺก	ปทานุกรกโม	ปพเพ/องฺก
ทุฏฐุลาทุฏฐุลล	๓๒๕/๓๑๑	ทุราสทา	๓๓๘/๓๕๐
ทุฏฐุลาหิ	๑๐/๑๐	ทวงฺกุลา	๔๗๕/๔๘๙
ทุติยิกา	๒๕๙/๒๑๒	ทวยนทวยสมาปตฺติ	๓๗๕/๓๙๑
ทุนฺนิสสาริต	๓๒๒/๒๘๕	ทวารทานสิพฺพินี	๒๖๐/๒๑๓
ทุนฺนินฺท	๓๔๑/๓๕๕	ทฺวิตฺติปตฺตปุเร	๘๗/๓๙
ทุปฺปณฺโณ	๓๒๗/๓๒๖	ทฺวิสมฺมุจฺจานิกา	๒๖๒/๒๑๕
ทุปฺปณฺนิสสคฺคิ	๒๗๒/๒๒๓	เทวมนฺุสฺसानิ	๒๗๒/๒๒๒
ทุปฺปณฺวิโนทียา	๓๒๕/๓๐๙	เทสํ	๑๖/๑๒
ทุปฺปณฺธิโย	๓/๔,๘/๙	เทสนิ	๔๙๖/๕๑๕
ทุพฺพจสฺส	๑๙/๑๓	เทสนาคามินิ	๓๒๑/๒๘๑
ทุพฺพโจ	๑๖๑/๗๘	เทสนิกา	๒๖๓/๒๑๕
ทุพฺพณฺณกรณานิ	๑๑๑/๔๖	เทสยนฺติ	๒๕๗/๒๑๐
ทุพฺพณฺเณ	๒๖๓/๒๑๕	เทสิตํ	๔๗๗/๔๙๕
ทุพฺพลํ	๒๕๙/๒๑๒	เทสิตวตฺถุํ	๔๗๙/๕๐๑
ทุพฺพลจิวรปจฺจาสาย	๒๒๐/๑๔๗	เทเสนฺติ	๑๕๗/๒๑๘
ทุมฺมกฺุณิ	๒/๓,๘/๘	เทเสนฺโต	๑๘๑/๑๐๔
ทฺวินิจฺฉิตํ	๓๔๑/๓๕๕	เทววาจิกา	๓๒๓/๒๙๖
ทฺวปฺสนตํ	๓๔๑/๓๕๕	ทฺโวจสฺส	๓๓๕/๓๔๔
ทฺสุสึลา	๓๒๔/๓๐๒	ทฺโสกคามิตา	๒๐/๑๓
ทฺสุเสน	๔๐๓/๔๐๕	ทฺโสกคามินิโย	๒๑๔/๑๓๕
ทฺตเคน	๒๖๐/๒๑๓	ทฺโสนฺตโร	๓๕๙/๓๗๕
ทฺตงฺกา	๓๒๘/๓๒๘	ทฺโสภาคตี	๓๒๔/๓๐๕
ทฺเตยฺยงฺกานิ	๓๒๘/๓๒๗	ทฺโสสาริต	๓๒๒/๒๘๕
ทฺปฐาริเตน	๒๑๙/๑๔๔	ทฺโโส	๒๙๓/๒๔๕

ปทานุยกโม	ปพเพ/องฺก	ปทานุยกโม	ปพเพ/องฺก
[๕]			
ธมฺมวโร	๔๗๕/๔๘๙	โธวณฺ	๒๖๐/๒๑๓
ธตา	๓๒๗/๓๒๓	โธวณฺมตฺเตน	๔๐๓/๔๐๔
ธมฺมกมฺเม	๓๒๓/๓๒๙	โธวาปิเต	๑๖๒/๗๙
ธมฺมกาโม	๒๕๗/๒๑๐	โธวาเปติ	๑๖๒/๗๙
ธมฺมโจทโก	๓๒๑/๒๘๑	โธวาเปนฺตสฺส	๒๗/๑๙
ธมฺมทิกฺขิ	๒๙๓/๒๔๕	โธวาเปนฺโต	๑๖๒/๗๙
ธมฺมปฏิสมฺภิตาปตฺโต	๔๕๔/๔๕๘	โธวาเปสฺสุ	๔๐/๒๓
ธมฺมราเชน	๒๖๙/๒๑๙	โธวาเปสิ	๒๗/๑๙
ธมฺมลทฺธา	๒๗๔/๒๒๕	[๖]	
ธมฺมวินโย	๓๒๓/๒๙๑	นขปริจฺจิตํ	๓๒๕/๓๑๖
ธมฺมสมฺมุขตา	๓๕๓/๓๖๘	นคฺคา	๒๒๐/๑๔๕
ธมฺมาธมฺมสฺส	๓๖๔/๓๘๒	นคฺโคทกา	๒๒๖/๑๖๖
ธมฺมานุโลมํ	๔๒๔/๔๓๔	นจฺจํ	๒๑๘/๑๔๒
ธมฺมิกานํ	๑๓๒/๕๓	นจฺจนา	๒๖๓/๒๑๕
ธมฺโม	๒๗๔/๒๒๕-๒๒๖	นทีปารปฺจยา	๔๗๔/๔๘๘
ธรณียา	๔๐๒/๔๐๓	นปฺปฏินิสฺสชฺชนปฺจยา	๑๙๔/๑๒๒
ธารติ	๑๗๙/๒๓๓	นวํ	๓๖/๒๒
ธารณฺติ	๑/๒, ๒/๓	นวกานิ	๓๒๙/๓๒๙
ธารณฺติยา	๒๒๐/๑๔๖	นวมฺเสหิ	๓๒๙/๓๒๘
ธารสฺสุ	๒๔/๑๘	นาคา	๓/๔-๕
ธารสิ	๒๒๖/๑๖๔	นानตฺโต	๔๒๑/๓๒๗
ธฺรณิกฺเขเป	๒๐๔/๑๓๑	นानปฺปการกา	๒๖๐/๒๑๓
ธฺรณฺจانيยา	๓๒๓/๒๙๗	นानาการณํ	๓๐๖/๒๕๙

ปทานุกรกโม	ปพเพ/องฺก	ปทานุกรกโม	ปพเพ/องฺก
นानาพยุชณา	๓๕๔/๓๖๘	นิจยสนฺนิริ	๔๐๓/๔๐๕
นानาวาโท	๓๑๔/๒๗๐	นิจฺจยา	๒๕๗/๒๑๐
นानาสํวาสก	๓๒๑/๒๘๑	นิชฺชมาเปตฺ	๔๔๑/๔๔๖
นानาสีมาย	๔๒๕/๔๓๕	นิฏฺฐานิ	๓๓๓/๓๓๖
นามิ	๓๖๕/๓๘๕	นิฏฺฐานนฺติโก	๔๑๕/๔๑๕
นามกมฺมํ	๔๑๒/๔๑๒	นิตานิ	๓๒๕/๓๑๑, ๓๑๖
นามธะยฺยํ	๔๑๒/๔๑๒	นิตานปริยาปนฺนํ	๒/๒, ๘/๗
นามมตฺตํ	๒๕๗/๒๑๐	นิตานสงฺคโห	๕๐๑/๕๑๒
นาวิ	๑๖๗/๘๗	นิตาโนคฺธํ	๒/๒, ๘/๗
นาสนนฺติโก	๔๑๕/๔๑๖	นิปฺชชติ	๑๖๕/๘๔
นาสิตโก	๓๒๑/๒๘๑	นิปฺชชนฺติ	๒๓๔/๑๘๐
นิกามลาภิ	๓๒๗/๓๒๒	นิพฺพฏฺฐิ	๓๒๓/๓๑๖
นิกฺกทฺตมฺติ	๑๖๖/๘๕	นิพฺพพานํ	๒๕๗/๒๑๐
นิกฺกทฺตมฺนํ	๒๕๙/๒๑๒	นิมนฺตนา	๒๖๒/๒๑๕
นิกฺกทฺตมฺนตฺตสฺส	๗๐/๓๓	นิมนฺตติ	๘๖/๓๙, ๙๙/๔๓
นิกฺกทฺตมฺนฺติยา	๒๒๑/๑๔๙	นิมิตฺตํ	๔๐๓/๔๐๕
นิกฺกทฺตมฺนฺติ	๒๓๔/๑๘๐	นิมิตฺตกเตน	๔๐๓/๔๐๓
นิกฺกทฺตมฺนิ	๒๒๑/๑๔๙	นิมิตฺตกมฺมํ	๔๐๓/๔๐๕
นิกฺกทฺตมฺนิสฺ	๗๐/๓๓	นียตา	๓๒๑/๒๘๑
นิกฺขิตฺโต	๔๖๑/๔๗๕	นียสฺสกมฺมํ	๓๒๓/๒๙๒, ๔๘๓/๕๑๐
นิกฺขิปิตฺวา	๒๒๐/๑๔๖	นียยาติ	๒๗๔/๒๒๖
นิกมํ	๑๖๙/๘๙	นียยานิกา	๒๗๔/๒๒๖
นิกฺคณฺหาติ	๓๒๕/๓๑๗	นिरฺงฺกโต	๓๓๙/๓๕๑
นิกฺคหา	๒/๓, ๘๑๘	นिरฺเยน	๒๑๙/๑๔๔

ปทานุกรโม	ปพฺพพงฺก	ปทานุกรโม	ปพฺพพงฺก
นिरุชฌนติ	๓๒๔/๓๐๑	นีหตาทิกรณ	๑๑๖/๔๘
นिरุตฺติ	๔๑๒/๔๑๒	นีหนิตพฺพ	๓๔๑/๓๕๕
นिरุตฺติปฏิสมภิทาปตฺโต	๔๕๔/๔๕๘	นุหาน	๒๖๓/๒๑๖
นिरุตฺติสตานิ	๓๓๔/๓๔๐	นุหานปริโยसानะ	๑๗๐/๙๑
นิวาเสนโต	๑๗๕/๙๘	นุหายนา	๒๖๓/๒๑๕
นิสขุ	๒๒/๑๕	นุหายนตฺตส	๑๑๐/๔๖
นิสขุชฺกุสเลน	๓๖๕/๓๘๕	นุหายีส	๑๑๐/๔๖
นิสินฺนสฺส	๑๕๖/๗๑	เนตฺติธมฺมานุโลมิก	๒๗๐/๒๑๙
นิสํหิต	๑๖๗/๘๗	เนรยิกา	๓๒๓/๒๙๖
นิสํหาน	๑๑๓/๔๗, ๑๗๐/๙๑	เนสขุชฺชิกา	๔๔๓/๔๕๐
นิสํหานกณฺฑ	๒๖๐/๒๑๓		
นิสํหานสนฺนถต	๓๘/๒๓		
นิสฺสขุชิตฺวา	๓๓๙/๓๕๑	ปกตตฺโต	๔๓๐/๔๓๘
นิสฺสยปจฺจเยน	๔๐๔/๔๐๖	ปกาสเสสฺสุ	๓/๕
นิสฺสยปฏฺฐิปปสฺสทฺธิ	๓๒๖/๓๑๙	ปกฺกมณฺนติโก	๔๑๕/๔๑๕
นิสฺสโย	๓๒๒/๒๘๔	ปกฺกมณฺตสฺส	๖๗/๓๒
นิสฺสารถ	๓๒๒/๒๘๕	ปกฺกมณฺติยา	๒๑๙/๑๔๓
นิสฺสารถนีย	๔๙๙/๕๑๗	ปกฺกมณฺโต	๑๖๖/๘๕
นิสฺสาเรติ	๓๒๒/๒๘๕	ปกฺกมมฺิส	๒๕/๑๘
นิสฺสิตชปฺปิ	๔๒๒/๔๒๗	ปกฺกามิ	๑๓๓/๕๓
นิสฺสิมฺภูโจ	๔๐๓/๔๐๕	ปกฺขมานตฺต	๓๒๒/๒๘๖
นีจจิตฺเตน	๓๖๕/๓๘๕	ปกฺขลลํ	๓๒๒/๒๘๖
นีจาสเน	๒๖๑/๒๑๔	ปกฺขวา	๓๙๑/๓๙๘
นีเจ	๑๕๖/๗๒	ปกฺขสงฺกนฺโต	๓๒๕/๓๐๘

๗

ปทานุกรกโม	ปพเพ/องเก	ปทานุกรกโม	ปพเพ/องเก
ปกุชิปนตสส	๑๕๔/๖๗	ปญจมาส	๑๕๘/๗๕
ปกุชิปนโต	๑๗๙/๑๐๒	ปญจมาสกัม	๑๙๓/๑๑๙
ปกุชุปจเนทาย	๔๙๘/๕๑๗	ปญจวสุโส	๓๒๓/๒๙๐
ปจถ	๓๔/๒๒	ปญจสติกัม	๓๒๐/๒๗๘
ปจาลนา	๑๕๖/๗๓	ปญจาหิกัม	๒๒๐/๑๔๖
ปจจกขาย	๓๒๕/๓๑๖	ปญญตุดัม	๑-๒/๑-๓
ปจจตติเก	๓๒๕/๓๑๗	ปญญตุดิ	๑-๒/๑-๓
ปจจนตติเม	๓๒๔/๓๐๔	ปญญวา	๓๒๖/๓๒๐
ปจจยสมุทย์	๓๔๒/๓๕๗	ปญญาขนุเรน	๓๒๖/๓๑๙
ปจจาจิกขนา	๒๖๑/๒๑๔	ปญญาเปตุ	๓๐๖/๒๕๙
ปจจาจิกขามิ	๒๑๓/๑๓๔	ปญญาเปติ	๒๓๖/๑๘๓
ปจจาหริ	๑๖๑/๗๗	ปญญาวิมุตติ	๓๒๗/๓๒๒
ปจจุกุกกมณ	๔๙๖/๕๑๕	ปฏิกสสนารห	๔๖๘/๔๗๙, ๔๘๓/๕๑๐
ปจจุทฐาร	๔๐๔/๔๐๖-๔๐๗	ปฏิกาทุ	๓๒๓/๒๙๓
ปจจุทฐารนิทาน	๔๐๕/๔๐๘	ปฏิกโกสติ	๓๒๒/๒๘๕
ปจจุปฏจานารโ	๓๒๔/๓๐๓	ปฏิกโกสนา	๓๒๒/๒๘๕
ปจจุปฏจิตัม	๒๗๔/๒๒๕	ปฏิกชิปา	๓๒๓/๒๙๗
ปจเจกฏจาเน	๓๒๓/๒๙๕	ปฏิกคณหนต	๒๘/๑๙
ปจจโต	๑๕๖/๗๔	ปฏิกคณหาติ	๑๖๑/๗๗
ปจจากตา	๒๑๔/๑๓๔	ปฏิกคหิตัม	๓๒๔/๓๐๔
ปจจชาตปจจเยน	๔๐๔/๔๐๖	ปฏิกคเหตวา	๒๖/๑๘
ปจจภตตัม	๙๙/๔๓	ปฏิกคเหสุ	๘๗/๓๙
ปจจนิมโก	๓๒๓/๒๙๑	ปฏิกคเหสิ	๒๘/๑๙
ปจจนิมา (ชนตา)	๓๒๕/๓๐๙	ปฏิกคโ	๒๖๐/๒๑๓

ปทานุกรโม	ปพฺพ/องฺก	ปทานุกรโม	ปพฺพ/องฺก
ปฏิมาย	๒/๓,๘/๘	ปฏิปนฺเน	๑๖๗/๘๗
ปฏิจรติ	๑๖๖/๘๕	ปฏิปุจฺจา	๑๖๖/๓๘๗
ปฏิจรนฺโต	๑๖๖/๘๕	ปฏิปุจฺจากรณีย	๔๘๓/๕๑๐
ปฏิจริ	๖๕/๓๒	ปฏิปุสฺสทฐิยา	๓๓๒/๓๓๖
ปฏิจฺจ	๑/๒,๒/๓	ปฏิปุสฺสสมฺภนฺติ	๓๒๔/๓๐๑
ปฏิจฺจนฺนปรีวาโส	๓๒๓/๒๙๒	ปฏิปฺโโล	๓๒๖/๓๒๐
ปฏิจฺจนฺนมานตฺตํ	๓๒๓/๒๙๒	ปฏิปาหฺติ	๒๓๓/๑๗๙
ปฏิจฺจนฺนาวหาโร	๓๒๕/๓๐๘	ปฏิปาหฺนฺติยา	๒๒๐/๑๔๖
ปฏิจฺจนฺนเน	๒๒/๑๕,๙๗/๔๒	ปฏิปาหิ	๒๒๐/๑๔๗
ปฏิจฺจาทนปจฺจยา	๒๔๙/๒๐๑	ปฏิปุชฺฌติ	๓๓๑/๓๓๔
ปฏิจฺจาทติ	๒๒๘/๑๗๑	ปฏิปุทฺโธ	๓๒๔/๒๙๙
ปฏิจฺจาทนตสฺส	๑๑๗/๔๘	ปฏิกาณ	๓๒๕/๓๐๙
ปฏิจฺจาทนฺตี	๒๒๘/๑๗๑	ปฏิกาณปฏิสมฺภิทาปตฺโต	๔๕๔/๔๕๘
ปฏิจฺจาทนฺโต	๑๗๑/๙๒	ปฏิกฺยกํ	๓๕๙/๓๗๓
ปฏิจฺจาทสิ	๑๑๗/๔๘	ปฏิกฺวิชานนตสฺส	๑๖๐/๗๖
ปฏิกฺจาทสิ	๒๔๗/๑๙๕	ปฏิกฺวิรติ	๒๗๑/๒๒๐
ปฏิกฺขานิ	๕๔/๒๘	ปฏิกฺสนฺถาเร	๒๗๑/๒๒๑
ปฏิกฺขณฺยา	๕๐๑/๕๒๐	ปฏิกฺสรณ	๓๒๕/๓๑๖
ปฏิกฺขณฺยาดกรณฺน	๒/๓	ปฏิกฺสารถนียกมฺม	๓๒๓/๒๙๓
ปฏิกฺนิสฺสชฺชติ	๒๘๖/๒๓๙	ปฏิกฺเสวติ	๑๕๗/๗๕
ปฏิกฺนิสฺสชฺชติ	๓๒๓/๒๙๓	ปฏิกฺเสวนปจฺจยา	๑๘๘/๑๑๑
ปฏิกฺปชฺชติ	๑๖๗/๘๗	ปฏิกฺเสวนฺโต	๑๕๗/๗๕
ปฏิกฺปชฺชิสฺส	๘๐/๓๖	ปฏิกฺเสวิ	๒/๒
ปฏิกฺปตฺติ	๑/๒,๒/๓	ปจฺมปาราชิก	๑๕๐/๖๐

ปทานุกรกโม	ปพฺพฺเพ/องฺก	ปทานุกรกโม	ปพฺพฺเพ/องฺก
ปจฺมาปตฺติกา	๓๒๙/๓๒๘	ปตฺเตน	๔๕/๒๕
ปจฺมิกา	๒๕๘/๒๑๑	ปทปจฺฉนาภฏฺจ	๔๒๔/๔๓๐
ปจฺวี	๖๓/๓๑, ๔๐๒/๔๐๓	ปทวீติหามตฺเตน	๔๘๐/๕๐๓
ปจฺวีวณ	๒๕๙/๒๑๒	ปทโส	๕๗/๒๙
ปณฺตี	๒๖๕/๒๑๗	ปเทสปณฺยตฺติ	๑/๑, ๒/๒
ปณฺตีโกชนานิ	๙๒/๕๐	ปเทสปฺจฺฉา	๔๐๒/๔๐๓
ปณฺทกโคจโร	๓๒๕/๓๐๘	ปปฺติตฺวา	๑๕๙/๗๕
ปณฺทกสฺส	๑๖๑/๗๗	ปปฺติตฺเต	๑๕๙/๗๕
ปณฺทิตฺตโจทโก	๓๕๙/๓๗๖	ปพฺพชิตฺติงฺเค	๔๐๐/๔๐๒
ปณฺทิตฺโต	๓/๓	ปพฺพชาชนียกมฺม	๔๘๓/๕๑๐
ปณฺทูปลาโส	๓๓๘/๓๕๐	ปพฺพชาชนียกมฺมกตา	๒๐/๑๓
ปณฺณตฺติ	๒๕๗/๒๑๐	ปพฺพชาชนียกมฺมมารหฺสฺส	๔๘๓/๕๑๐
ปณฺณรสิโก	๓๒๓/๒๙๖	ปมาณาติกกฺกนฺตํ	๑๗๓/๙๖
ปตฺติฏฺจาติ	๓๒๔/๓๐๑	ปโยคชาติกํ	๔๐๕/๔๐๘
ปตฺติตฺถียติ	๔๕๕/๔๖๐	ปโยคณิทานํ	๔๐๕/๔๐๘
ปตฺตํ	๔๕/๒๕	ปโยคปฺปภาวํ	๔๐๕/๔๐๘
ปตฺตคาหาปกสมฺมตฺติยา	๓๓๒/๓๓๖	ปโยคสมฺมุจฺจํ	๔๐๕/๔๐๘
ปตฺตคาหาปโก	๔๖๔/๔๗๖	ปโยคสมฺมุทํ	๔๐๕/๔๐๘
ปตฺตโครวนํ	๑๘๐/๑๐๔	ปโยคสมฺมการํ	๔๐๕/๔๐๘
ปตฺตนิลฺเลหํ	๑๘๐/๑๐๔	ปโยเค	๑๖๑/๗๖
ปตฺตปฺริยาปนฺนมตฺตํ	๒๗๔/๒๒๕	ปโยเชนฺโต	๓๒๔/๓๐๓
ปตฺตภสฺสชฺ	๒๖๒/๒๑๕	ปรกฺกมิ	๑๗/๑๒
ปตฺตสญฺญี	๑๕๖/๗๓	ปรจิตฺตํ	๓๒๕/๓๐๙
ปตฺตสนฺนิจยํ	๒๑๗/๑๓๖	ปรปฺริกฺขารปฏฺิสนฺนตฺตา	๓๒๒/๒๙๒

ปทานุกฺกโม	ปพฺพ/องฺก	ปทานุกฺกโม	ปพฺพ/องฺก
ปรปฺกคฺคปฏิสณฺณตฺตา	๓๒๒/๒๘๒	ปรปฺกจฺฉามิ	๑๒๔/๕๑
ปรมฺปรภตฺตํ	๓๓๕/๓๔๓	ปรปฺกณฺทวาทสวสฺสํ	๒๓๗/๑๘๕
ปรมฺปรโกชเน	๘๖/๓๘	ปรปฺปรณปจฺจยา	๒๔๗/๑๙๖
ปรมฺปรา	๒๖๒/๒๑๕	ปรปฺปรการิ	๒๗๒/๒๒๒
ปรมฺปรางฺฆํ	๒/๓, ๘/๘	ปรปฺปุโร	๓๒๒/๒๘๔
ปรมฺมุขา	๓๒๔/๓๐๐	ปรปฺพุพาชเกน	๔๓/๒๔
ปรวาชาย	๓๒๔/๒๙๙	ปรปฺพุพาชิกาย	๙๔/๔๑
ปรามฺภูโจ	๓๘๑/๓๙๔	ปรปฺภนฺทกรณมตฺเตน	๔๐๓/๔๐๔
ปรามสฺติ	๔๘๔/๕๑๑	ปรปฺภวา	๔๓๒/๔๓๙
ปริกถา	๔๐๓/๔๐๔	ปรปฺภาสโก	๓๖๔/๓๘๑
ปริกถากเตน	๔๐๓/๔๐๔	ปรปฺภาสติ	๓๒๓/๒๙๓
ปริกปฺปาวหาโร	๓๒๕/๓๐๘	ปรปฺภาสนฺติยา	๒๒๓/๑๕๔
ปริกฺขารา	๓๒๔/๓๐๐	ปรปฺโภคา	๓๒๙/๓๒๙
ปริกฺขารเณ	๒๑๗/๑๓๗	ปรปฺโภชนิยํ	๒๓๖/๑๘๓
ปริกฺขเป	๑๗/๓/๙๕	ปรปฺมณฺทลํ	๑๕๖/๗๓
ปริกฺขหติ	๓๕๙/๓๗๔	ปรปฺมทฺทาเปณฺตี	๒๓๙/๑๘๗
ปริจิตา	๓๒๗/๓๒๓	ปรปฺมทฺทาเปสฺสุ	๒๒๖/๑๖๔
ปรินตํ	๕๓/๒๗	ปรปฺยนฺตภาณินา	๓๖๕/๓๘๖
ปรินาเมน	๒๕๙/๒๑๒	ปรปฺยาทินฺนจิตฺโต	๓๒๓/๒๙๗
ปรินาเมนฺตสฺส	๕๓/๒๗	ปรปฺยาปนฺนํ	๑/๑, ๒/๒
ปรินาเมยฺย	๒๕๙/๒๑๒	ปรปฺยาปฺณํ	๒๒๖/๑๖๗
ปรินาเมสฺสุ	๕๓/๒๗	ปรปฺยาปฺณนฺติยา	๒๒๒/๑๕๓
ปริปติ	๗๒/๓๔	ปรปฺยาปฺณิสี	๒๒๒/๑๕๓
ปริปาจิตํ	๘๓/๓๘	ปรปฺเยสี	๔๗/๒๖

ปทานุกรกโม	ปพฺพฺเพ/องฺเก	ปทานุกรกโม	ปพฺพฺเพ/องฺเก
ปวิฏฺเฐตฺวา	๒๑๗/๑๓๖	ปวาเรณฺติยา	๒๒๓/๑๕๕
ปวิสาทานํ	๔๙๙/๕๑๗	ปวาเรณฺโต	๑๖๘/๘๘
ปวิสาสารหํ	๔๘๓/๕๑๐	ปวาเรสฺสุ	๒๒๓/๑๕๕
ปวิสาโส	๓๖๔/๓๘๐	ปวาเรสิ	๘๙/๓๙
ปวิเวณํ	๒๓๖/๑๘๓	ปวิเวกํ	๓๒๕/๓๑๓
ปวิสฺสํ	๔๕๐/๔๕๕	ปวิสฺสํ	๑๖๗/๘๙
ปวิสฺสํ	๓๖๐/๓๗๘	ปวิสฺสํ	๒๒๓/๑๕๓
ปวิสฺสํ	๓๖๐/๓๗๘	ปวิสฺสํ	๑๕๗/๗๕
ปวิสฺสํ	๔๘๒/๕๑๐	ปวิสฺสํ	๒/๓,๘/๘
ปวิสฺสํ	๔๓๖/๔๔๑	ปวิสฺสํ	๔๒๓/๔๒๙
ปวิสฺสํ	๔๓๖/๔๔๑	ปวิสฺสํ	๓๒๕/๓๐๘
ปวิสฺสํ	๔๕๕/๔๕๙	ปวิสฺสํ	๔๘๑/๕๐๗
ปวิสฺสํ	๒๗๒/๒๒๓	ปวิสฺสํ	๒๒๓/๑๕๖
ปวิสฺสํ	๓๒๒/๒๘๕	ปวิสฺสํ	๓/๒,๘/๘
ปวิสฺสํ	๒๒๒/๑๕๑	ปวิสฺสํ	๔๕๕/๔๖๐
ปวิสฺสํ	๑๕๖/๗๔	ปวิสฺสํ	๓๒๕/๓๑๕
ปวิสฺสํ	๑๕๖/๗๑	ปวิสฺสํ	๓๓๐/๓๓๒
ปวิสฺสํ	๒๒๔/๑๕๘	ปวิสฺสํ	๓๘/๒๓
ปวิสฺสํ	๒๖๑/๒๑๔	ปวิสฺสํ	๔๔๓/๔๕๐
ปวิสฺสํ	๓๒๕/๓๑๓	ปวิสฺสํ	๔๔๘/๔๕๓
ปวิสฺสํ	๔๙๙/๕๑๗	ปวิสฺสํ	๓๒๔/๒๙๙
ปวิสฺสํ	๒๒๖/๑๖๗	ปวิสฺสํ	๑/๑,๒/๒
ปวิสฺสํ	๘๘/๓๙	ปวิสฺสํ	๑๕๖/๗๒-๗๓
ปวิสฺสํ	๒๓๒/๒๙๕	ปวิสฺสํ	๓๒๓/๒๙๗

ปทานุยกโม	ปพฺพ/องฺก	ปทานุยกโม	ปพฺพ/องฺก
ปสฺสวามคฺคํ	๑๖๑/๗๖	ปาปณิเกน	๔๐๓/๔๐๕
ปทญฺเฐ	๑๗๒/๙๔	ปาปธมฺมา	๓๒๔/๓๐๒
ปทานํ	๒๗๒/๒๒๒	ปาปมิตฺตตา	๓๒๓/๒๗๙
ปหารํ	๑๒๗/๕๑	ปาปสฺมาจาโร	๓๒๓/๒๙๓
ปาจิตฺตปิณฺฑํ	๓๓๕/๓๔๔	ปาปิกาย	๑๒๑/๔๙
ปาจิตฺตติยาปตฺติกขนฺโธ	๒๓/๑๗	ปาปิจฺจตา	๓๒๓/๒๙๗
ปาฏิกงฺขา	๓๓๑/๓๓๔	ปาปิจฺจโน	๑๖๐/๗๖
ปาฏีเทสนี	๒๖๕/๒๑๗	ปาปิฏฺจตรํ	๔๑๙/๔๒๕
ปาณิตเลหิ	๔๖๙/๔๗๙	ปาเปสฺสุ	๒๐/๑๓
ปาตพฺยตํ	๓๒๓/๒๙๖	ปามุชฺชํ	๓๖๖/๓๘๗
ปาติโมกฺขํ	๑/๒, ๒/๓	ปายนฺตี	๒๒๔/๑๕๖, ๒๓๗/๑๘๔
ปาติโมกฺขญฺจปนาณิ	๓๒๒/๒๘๖	ปารมี	๒๕๗/๒๑๐
ปาติโมกฺขสํวรสํวฺโต	๓๒๗/๓๒๒	ปาราชิกาปตฺติขนฺโธ	๒/๒
ปาติโมกฺขทุทฺเทสานํ	๑/๑, ๒/๒	ปาริวาสกํ	๓๒๐/๒๗๗
ปาเตติ	๑๖๖/๘๕	ปาริวาสกจฺจนฺททาเนน	๒๒๕/๑๖๒
ปาเตนฺโตะ	๑๖๖/๘๕	ปาริวาสโก	๔๖๗/๔๗๙
ปาทำ	๑๕๐/๖๑	ปาริสฺสุทฺธิ	๓๒๕/๓๑๖
ปาทณฺ์สนิกา	๓๒๓/๒๙๘	ปาริสฺสุทฺธิอุโปสฺสโก	๓๒๓/๒๙๖
ปาตุกา	๓๒๓/๒๙๗	ปาริสฺสุทฺธิอุโปสฺสโก	๓๒๕/๓๑๖
ปาตุการุพฺพหฺสฺส	๑๕๖/๗๐	ปารุปนฺโตะ	๑๗๕/๙๘
ปาตุกฺุปาหนา	๒๖๗/๒๑๘	ปารุปี	๒๒๐/๑๔๖
ปานียํ	๒๓๖/๑๘๓	ปาสาทิกสํวตฺตนิยํ	๓๒๕/๓๐๙
ปานีเยถาลกํ	๑๘๐/๑๐๔	ปิณฺณากเนน	๒๒๖/๑๖๔
ปาปกสฺส	๒๗๒/๒๒๒	ปิฏกํ	๓/๔-๕

ปทานุกรกโม	ปพเพ/องฺเก	ปทานุกรกโม	ปพเพ/องฺเก
ปิณฑปาตัม	๘๒/๓๗	ปฤสสิลา	๓๓๘/๓๕๐
ปิณฑปาตีกงฺคัม	๓๘/๒๓	ปุนกมฺมาย	๑๗๑/๙๒
ปิณฑปาตีกสฺส	๓๒๕/๓๐๗	ปุพฺพกรรม	๔๐๔/๔๐๗
ปิณฑปาตีกา	๓๒๕/๓๑๓	ปุพฺพกรรมนิทานโน	๔๐๕/๔๐๘
ปิณฑทาย	๑๖๙/๘๙	ปุพฺพกุสโล	๓๒๕/๓๑๑
ปิณฑุเขปํ	๑๗๙/๑๐๓	ปุพฺพพญฺคม	๒๙๒/๒๔๕
ปิณฑุ	๑๖๑/๗๗	ปุพฺพพณฺหสมเย	๔๐๑/๔๐๓
ปีตุมฺมาตํ	๔๙๐/๕๑๓	ปุพฺพปาปตฺติ	๓๒๑/๒๘๐
ปิยกรโณ	๒๗๔/๒๒๕	ปุพฺพปาปรกุสโล	๔๒๔/๔๓๔
ปิโลติกาย	๔๐๓/๔๐๕	ปุพฺพูปปริปาจิตา	๒๕๘/๒๑๑
ปิริ	๑๐๕/๔๕	ปุพฺพเพนิวาส	๓๒๗/๓๒๓
ปิจ	๖๗/๓๒	ปฺรารณจิวรี	๒๗/๑๙
ปุกฺคฺลครุ	๔๕๗/๔๖๗	ปฺรารณทฺตียิกาย	๒/๒
ปุกฺคฺลสงฺคโ	๕๐๑/๕๑๙	ปฺรารณสนฺถตฺส	๓๘/๒๓
ปุกฺคฺลสฺส	๓๒๔/๓๐๑	ปฺริมโก	๓๒๓/๒๙๑
ปุกฺคฺลา	๔๗๕/๔๙๐	ปฺริสฺปุกฺคฺลสฺส	๑๙๔/๑๒๐
ปุกฺคฺลาริณา	๔๑๖/๔๑๘	ปฺริสฺปุกฺคฺโล	๒๑๒/๑๓๔
ปุกฺคฺลิกปฺริโกเคน	๔๖๑/๔๗๕	ปฺริสฺสํสฺสจ	๒๒๕/๑๖๑
ปุกฺคฺลิกเณ	๒๓๐/๑๗๕	ปฺเรชาตปฺจเยน	๔๐๔/๔๐๖
ปฺจจฺฉนา	๒๖๔/๒๑๖	ปฺเรภตฺต	๙๙/๔๓
ปฺจจฺฉิสฺส	๓๒๐/๒๗๕	ปฺรยิตฺวาน	๒๕๗/๒๑๐
ปฺจจฺฉนกลฺยาณิกา	๒๐๒/๑๓๐	ปฺวปฺจจฺยไซติ	๒๖๐/๒๑๓
ปฺจจฺฉนกลฺยาณิกา	๒/๓, ๘/๘	ปฺว	๘๗/๓๙, ๑๖๘/๘๘
ปฺจจฺฉนา	๓๒๒/๒๘๕	เปโต	๑๗๑/๙๒

ปทานุกกโม	ปพเพ/องฺก	ปทานุกกโม	ปพเพ/องฺก
เปสลาณํ	๒/๓,๘/๘	พหุชนาสุขาย	๒๗๒/๒๒๒
เปสิตาเปสิตํ	๔๖๔/๔๗๖	พหุชนาหิตาย	๒๗๒/๒๒๒
เปสุญญํ	๑๖๕/๘๔,๓๒๒/๒๘๖	พหุสลิกตาย	๓๓๑/๓๓๔
โปกฺขรณิ	๒๓๕/๑๘๑	พหุสสุโต	๓/๔,๓๒๖/๓๒๐
[ผ]		พาลโจทโก	๓๕๙/๓๗๕
		พาลุสสนฺนา	๕๐๑/๕๒๐
		พาโล	๓๒๓/๒๙๐,๒๙๒
		พาหุปฺปจาลกํ	๑๗๖/๑๐๐
		พุกฺขจฺจนฺเท	๒๕๗/๒๑๐
		พุกฺขธฺมาณฺเณ	๒๖๕/๒๑๗
ผรุเสน	๓๕๙/๓๗๕	พุกฺขธาทีจฺเจ	๒๕๗/๒๑๐
ผรุโส	๓๘๒/๓๙๔	พุกฺขธมฺมา	๓๕๙/๓๗๓
ผลํ	๓๒๕/๓๑๖	พุกฺขณฺนํ	๑๕๓/๖๖
ผพฺพิชํ	๓๒๕/๓๑๖	พุกฺขณฺนโส	๓๒๖/๓๒๑
ผาณิตํ	๒๒๗/๑๖๘	พุกฺขตํ	๑๒๔/๕๑
ผาสฺวิหาราย	๒/๓,๘/๘	พุกฺขโต	๔๓๔/๔๔๔
[พ]		พุกฺกตา	๔๒๒/๔๒๙
		พุกฺกาทฺรณฺโต	๑๗๙/๑๐๓
		พุกฺกาทฺเร	๑๕๖/๗๔
		พุกฺเก	๒๑๙/๑๔๓,๒๓๒/๑๗๗
		พุกฺกมฺจิริยํ	๓๒๓/๒๙๖
		พุกฺกมฺจิริยนฺตราย	๓๒๔/๓๐๓
พนฺธมฺมตฺเตน	๔๐๓/๔๐๔	พุกฺกมฺจิริเยน	๒๑๙/๑๔๔
พลวนิสฺสโต	๓๘๒/๓๙๔	พุกฺกมฺจิริปฏฺฏิโย	๓๒๓/๒๙๖
พหิสีมาย	๓๒๓/๒๙๒		
พหิสีเม	๔๘๖/๕๑๑		
พหุชนกนฺโต	๔๒๒/๔๒๘-๔๒๙		
พหุชนากนฺโต	๔๒๒/๔๒๗-๔๒๘		
พหุชนมฺนาโป	๔๒๒/๔๒๘-๔๒๙		
พหุชนามฺนาโป	๔๒๒/๔๒๗-๔๒๘		
พหุชนารุจฺจิต	๔๒๒/๔๒๘-๔๒๙		
พหุชนารุจฺจิต	๔๒๒/๔๒๗-๔๒๘		

ปทานุกรกโม	ปพเพ/องฺก	ปทานุกรกโม	ปพเพ/องฺก
พฺรหฺมทณฺฑํ	๔๙๖/๕๑๕	ภยากติ	๓๒๔/๓๐๕
พฺรหฺมิ	๒๘๓/๒๓๕	ภยานํ	๔๙๘/๕๑๖
[ก]		ภสฺสการโก	๓๒๓/๒๙๒
		ภาคิยา	๓๑๙/๒๗๔
		ภษาเปนฺตี	๒๓๐/๑๗๔
		ภานุสนฺธิกุสโล	๔๒๒/๔๒๘
ภคินี	๓๕๕/๓๖๙	ภาวนีโย	๓๖๕/๓๘๗
ภงฺกํ	๔๐๘/๔๑๐	ภาวิตาย	๓๓๑/๓๓๔
ภชนฺติ	๑๘๒/๑๐๖	ภาสปริยนฺตํ	๓๒๕/๓๑๐
ภฏฺโง	๓๓๙/๓๕๑	ภาสิตํ	๓๗๙/๓๙๒
ภณฺติ	๑๖๐/๗๖	ภิกฺขุ	๑๕/๑๒
ภณฺนโต	๑๖๗/๘๖	ภิกฺขุณี	๑๖๗/๘๗
ภณฺฑํ	๒๘๒/๒๓๔	ภิกฺขุณีโคจรโ	๓๒๕/๓๐๘
ภณฺฑนํ	๓๑๔/๒๗๐	ภิกฺขุณีทูลกํ	๔๙๐/๕๑๓
ภณฺฑนการโก	๓๒๓/๒๙๒	ภิกฺขุณีปริปาจิตํ	๘๒/๓๗
ภณฺฑนชาตานิ	๑๓๑/๕๒	ภิกฺขุณฺณปสฺสยํ	๗๖/๓๕
ภณฺฑนฺดา	๕๕/๒๙	ภิกฺขุโนวาทกสมฺมตํ	๔๑๙/๔๒๕
ภณฺฑุกุมมํ	๔๙๖/๕๑๕	ภิกฺขุเปสฺสญฺเ	๕๖/๒๙
ภตฺตคฺควตฺตํ	๔๕๘/๔๖๘	ภินฺเนน	๔๕/๒๕
ภตฺตคฺเค	๔๖๗/๔๗๘	ภิยโยภาวาย	๒/๓, ๘/๘
ภตฺตทุทฺทสกฺกานิ	๔๖๓/๔๗๖	ภิสํ	๖๗/๓๒
ภพฺพาปตฺติโก	๓๒๑/๒๘๑	ภีรุ	๓๖๕/๓๘๖
ภมฺกํ	๓๖๕/๓๙๖	ภีสา	๒๕๙/๒๑๒
ภยคามิตา	๒๐/๑๓	ภีสาปิเต	๑๗๐/๙๑
ภยคามินิโย	๒๑๔/๓๑๕		
ภยทสฺสาวี	๓๒๗/๓๒๒		

ปทานุกรกโม	ปพเพ/องฺก	ปทานุกรกโม	ปพเพ/องฺก
ภีสาเปติ	๑๗๐/๕๑	ภะโท	๒๐/๑๔
ภีสาเปนฺตสฺส	๑๐๘/๔๖	ภะสชฺชานิ	๔๖/๒๕
ภีสาเปนฺโต	๑๗๐/๕๑	ภะกพฺยสนฺ	๓๒๕/๓๐๘
ภีสาเปสฺสุ	๑๐๘/๔๖	ภะกสมฺปทา	๓๒๕/๓๐๘
ภุญฺชนปจฺจยา	๒๔๘/๑๙๘	ภะชนปรีโยสาเน	๑๖๘/๘๘
ภุญฺชนโต	๑๗๙/๑๐๒	ภะชนีเย	๑๖๘/๘๘
ภุญฺชิสฺสสามิ	๒๒๙/๑๗๒		
ภุญฺชิสฺสุ	๒๒๗/๑๖๘		[ม]
ภุตฺตาวี	๘๘/๓๙	มกฺขากิฏฺโฏ	๔๕๕/๔๕๙
ภุตฺตํ	๑๖๕/๘๓	มกฺขี	๒๗๒/๒๒๓
ภุตฺตคามํ	๑๖๖/๘๕	มกฺคโกวิททา	๓/๕
ภุตฺตคามปาตพฺยตาย	๖๔/๓๑	มจฺกุกตฺตูกาโม	๒๘๑/๒๓๓
ภุตฺตสํวิธาเนน	๒๕๗/๒๑๑	มจฺจํ	๒๒๗/๑๖๙
ภุมิ	๒๙๒/๒๔๕	มจฺจรายติ	๒๓๖/๑๘๓
ภุมิกโต	๓๒๒/๒๘๒	มจฺจรายนฺตียา	๒๒๓/๑๕๔
ภุมิปฺปจฺจนา	๔๐๒/๔๐๓	มจฺจรายนฺตึ	๒๓๖/๑๘๓
ภะทกรวตฺถุณี	๒๗๑/๒๒๐	มจฺจรายิ	๒๒๓/๑๕๔
ภะทกานฺหวตฺติกา	๒๔๙/๒๐๒	มจฺจริเต	๒๓๖/๑๘๓
ภะทานฺหวตฺตกาณํ	๑๘/๑๓	มจฺจรี	๒๕๙/๒๑๒
ภะทาเปติ	๒๓๖/๑๘๔	มจฺจวสํ	๓๒๕/๓๐๘
ภะทาเปนฺตียา	๑๘/๑๓	มชฺชํ	๑๐๔/๔๕, ๑๗๐/๙๐
ภะทาเปนฺตึ	๒๓๖/๑๘๔	มชฺชทาทนํ	๓๒๕/๓๐๙
ภะทาเปสิ	๒๒๓/๑๕๖	มชฺชนฺตีกสมเย	๔๐๑/๔๐๓
ภะทาย	๑๗/๑๒	มชฺฌิเม	๓๒๔/๓๐๔

ปทานุกรกโม	ปพฺพเท/องฺก	ปทานุกรกโม	ปพฺพเท/องฺก
มณฺจ	๖๗/๓๒	มหาโจรา	๓๒๕/๓๐๘
มณฺณมานโน	๙๔/๔๑	มหาปณฺณ	๓/๔
มณฺทล	๑๕๖/๗๓	มหาสทฺท	๑๗๖/๙๙
มตฺกมฺม	๓๕๙/๓๗๓	มหิจฺจตา	๓๒๓/๒๙๐
มตฺต	๓๐/๒๐	มาตฺิกา	๒๕๗/๒๑๐
มตฺตการิตา	๓๒๒/๒๘๖	มาตฺคาเมน	๙/๑๐
มตฺติกา	๗๓/๓๔	มาตฺคาโม	๓๒๓/๒๙๑
มตฺถกจฺฉินฺโน	๓๓๘/๓๕๐	มาตฺฆาตก	๔๙๐/๕๑๓
มทฺทเวน	๓๖๕/๓๘๖	มานตฺต	๔๘๓/๕๑๐
มธ	๒๒๗/๑๖๘	มานตฺตจาริก	๔๖๗/๔๗๙
มธฺกเตล	๓๒๕/๓๐๘	มานตฺตทาน	๔๙๙/๕๑๗
มนฺसानุเปกฺขิตา	๓๒๗/๓๒๒	มานตฺตารโห	๔๖๗/๔๗๙
มนฺสฺสวีกฺคห	๑๕๙/๗๕	มานสิกา	๒๘๓/๒๓๖
มนฺตนา	๓๖๖/๓๘๗	มายาว	๒๗๒/๒๒๓
มนฺตา	๓๒๓/๒๙๑	มาลา	๒๕๗/๒๑๐
มนฺทตฺตา	๔๓๒/๔๓๙	มาล	๒๖/๑๘
มนฺโท	๔๘๐/๔๐๕	มิจฺจตฺตา	๓๓๐/๓๓๐
มนฺกมฺม	๒๗๔/๒๒๕	มิจฺจาชีเวน	๓๒๓/๒๙๔
มมายิตพฺโพ	๓๒๔/๓๐๐	มิจฺจาทิฏฺฐิ	๓๒๓/๒๙๑
มริสฺสติ	๑๕๗/๗๕	มิจฺจาทิฏฺฐิกมฺมสมาทานา	๓๒๗/๓๒๔
มัส	๒๒๗/๑๖๙	มิจฺจาทิฏฺฐิกา	๓๒๘/๓๒๔
มหลลก	๑๔/๑๒	มฺพทวาร	๙๓/๔๐
มหากถ	๓/๔	มฺจฺจติ	๑๖๑/๗๖
มหากุณ	๒๕๗/๒๑๐	มฺจฺจสฺสติ	๓๒๗/๓๒๖

ปทานุกุโม	ปพฺพ/องฺก	ปทานุกุโม	ปพฺพ/องฺก
มฺภูจฺจสฺสติสฺส	๔๖๖/๔๗๗	โมเหติ	๑๗๒/๙๔
มุตฺวาทิตา	๓๒๔/๒๙๙	โมเหฺนุโต	๑๗๒/๙๔
มุตฺตํ	๓๒๔/๓๐๑	โมเหสฺ	๑๒๖/๕๑
มฺยุหฺติ	๒๗๐/๒๑๙	โมโห	๒๙๓/๒๔๕
มฺสา	๓๒๒/๒๘๒		
มฺลพฺชี	๓๒๕/๓๑๖	[ย]	
มฺลानิ	๒๙๒/๒๔๕	ยฺกฺโข	๑๗๑/๙๒
มฺลายน	๔๘๓/๕๑๐	ยถากถิ	๓๑๕/๒๗๐
มฺลายนปฺภิกฺขุสฺสนา	๔๙๙/๕๑๗	ยถากมฺมุปฺเป	๓๒๗/๓๒๔
เมตฺตจิตฺโต	๓๕๙/๓๗๕	ยถายายิ	๒๕๗/๒๑๑
เมตฺตตาย	๓๓๑/๓๓๔	ยถาทิฏฺฐิยา	๔๒๒/๔๒๙
เมถุนิ	๒/๒	ยถาธมฺมิ	๑๑๖/๔๘
เมถุนธมฺโม	๕๐๑/๕๒๐	ยถาปฏฺฐิปปิ	๔๕๘/๔๖๘
เมธกํ	๓๑๔/๒๗๐	ยถาปตฺติยา	๔๒๒/๔๒๘
เมธาวี	๓/๔, ๑๐/๑๐	ยถาภตํ	๔๖๓/๔๗๖
โมจนปจฺจยา	๑๙๒/๑๑๓	ยถารตฺตํ	๔๕๘/๔๖๘
โมเจฺนุโต	๑๖๑/๗๖	ยถาวินฺเย	๔๒๒/๔๒๘
โมเจสิ	๑๙๒/๑๑๓	ยถาวุฑฺฒิ	๔๕๘/๔๖๘
โมมฺหตฺตา	๔๓๒/๔๓๙	ยถาสนฺถติกา	๔๔๓/๔๕๐
โมหคามิตา	๒๐/๑๓	ยาคูปาเน	๔๖๗/๔๗๘
โมหคามินิโย	๒๑๔/๑๓๕	ยาคูภาชกฺงฺคานิ	๔๖๔/๔๗๖
โมหนเก	๑๒๖/๕๑	ยานิ	๒๖๓/๒๑๖
โมหปารุตา	๓๓๖/๓๔๖	ยานคตฺตสฺส	๑๕๖/๗๑
โมหาคตี	๓๒๔/๓๐๕	ยานเสยฺยาคตฺตสฺส	๑๕๖/๗๔

ปทานุกรกโม	ปพฺเพ/องฺเก	ปทานุกรกโม	ปพฺเพ/องฺเก
ยานีกตาย	๓๓๑/๓๓๔	รโห	๒๒/๑๕
ยามกาลิก	๓๒๔/๓๐๑	รโหนิสขชาย	๓๒๕/๓๑๕
ยายนุติ	๒๓๙/๑๘๗	ราโค	๓๒๕/๓๐๙
ยาวกาลิก	๓๒๔/๓๐๑	ราชนุเตปุรปปเวสเน	๓๓๐/๓๓๒
ยาวชีวิก	๓๒๔/๓๐๑	ราชมหามตฺตาน	๓๖๐/๓๗๘
ยาวตติย	๑๖๑/๗๘	ราชาคาร	๒๒๒/๑๕๐
ยาวตติยกา	๓๒๘/๓๒๗	ริณฺจนฺติ	๒๖๐/๒๑๓
ยาวทตฺถจิวร	๔๖๕/๔๗๗	รฺกข	๖๔/๓๑
ยุคมตฺต	๓๖๕/๓๘๖	รฺกขมฺมุติกา	๔๔๓/๔๕๐
เยภฺยุยสิกา	๒๗๕/๒๒๗	รฺจ	๔๕๙/๔๗๑
เยภฺยุเยน	๑๕๗/๗๕	รฺหิต	๒๓๖/๑๘๔
[จ]		รฺปิกา	๒๖๐/๒๑๓
		รฺปิย	๔๑/๒๔
รจฺฉ	๔๖๗/๔๗๘	รฺปิยจฺฉนฺทกสมฺมตฺติยา	๓๓๒/๓๓๖
รชฺหรณฺสเมน	๓๖๕/๓๘๕	รฺปิยสํโวราร	๔๒/๒๔
รตฺน	๑๗๓/๙๕	รฺหนฺติ	๔๑๐/๔๑๑
รตฺตจิตฺโต	๔๘๑/๕๐๕	โรคฺพยสน	๓๒๕/๓๐๘
รตฺตญฺญ	๓๙๓/๓๙๘	โรทติ	๒๓๒/๑๗๘
รตฺตนฺธกาเร	๒๑๙/๑๔๒	โรท	๒๑๙/๑๔๕
รตฺติ	๒๖๖/๒๑๗	โรมก	๓๒๒/๒๘๖
รตฺติจฺเนโท	๓๒๒/๒๘๖	[ก]	
รตฺติสํ	๔๗๗/๔๙๔		
รติกา	๒๒๖/๑๖๖	ลกฺข	๓๕๙/๓๗๔
รติยาย	๒๑๙/๑๔๓	ลกฺขสฺมาปตฺติกสฺส	๓๒๒/๒๘๒

ปทานุกโม	ปพฺพเพ/องฺก	ปทานุกโม	ปพฺพเพ/องฺก
ลปิຕံ	๒๗๕/๒๒๖	วจนินโย	๓๐๖/๒๙๕
ลพฺภกฺติ	๓๐๔/๒๕๕	วจิกมฺมံ	๒๗๔/๒๒๕
ลพฺภภา	๓๐๖/๒๕๙	วจฺจปาທုကာ	๓๒๓/๒๙๗
ลสฺສုဏ်	๒๑๘/๑๓๙	วจฺจမ္မကုဋံ	๑๖๑/๗๖
ลสฺສုဏ္ဍတိဂ္ဂုဇေ	๒๖๓/๒๑๕	วชฺชပါပိက္ခန္ဓာတိကာ	๒๒๘/๑๗๑
ลหုကရုဋံ	๓๒๕/๓๑๑	วชฺชပါပိက္ခန္ဓာတနပါပုဗ္ဗာ	๒๔๗/๑๙๕
ลหုပါပုဏ်	๒๑๗/๑๓๙	วชฺဇာနိ	๔๙๘/๕๑๖
လာမာ	๒๗๔/๒๒๕	วชฺဇာနာနုသုတိကထာ	๒๖๑/๒๑๔
ลိခိတာ	๑๘๗/๑๑๐	วဏ္ဏဏ်	๖/๖
ลိနฺနပါတုမာဝေ	๓๒๔/๓๐๑	วတုတတိ	๒/๓
ลိနฺနပါပုဗ္ဗာ	๔๐๐/๔๐๒	วတုတမာနာယ	๑๓๓/๕๓
ลิม္ပာပေสิ	๓๒/๓๔	วတုတေສု	๔๒๐/๔๒๖
เลတုတုပာတံ	๑๖๖/๘๕	วတုတပါပိက္ခန္ဓာတိ	๓๒๓/๒๙๑
เลสมတုတံ	๑๖/๑๒	วတုတပုပ္ဖံ	๓๒๒/๒๘๘
โลကံ	๓๒๕/๓๐๙	วတုတုကတាយ	๓๓๑/๓๓๔
โลกထိတေ	๒๘๓/๒๓๕	วတုတုနာနသုတတာ	๓๒๔/๓๐๒
โลဂ္ဂ	๒๙๓/๒๔๕	วတုတုပုဗ္ဗာ	๓๙๙/๔๐๒
โลမံ	๒๑๘/๑๔๐	วတုတုဝိပဏ်	๓๒๒/๒๘๔
โลထိတုပာတကံ	๔๙๐/๕๑๓	วတုတုສန္နကโ	๕๐๑/๕๑๙
		วတုတုສန္နဟန္တု	๓๒๔/๓๐๔
		วတုတုสကာတ	๓๒๔/๓๐๒
		วတုတုສုမီ	๑/๑, ๒/๒
วကုကမ္မံ	๓๒๔/๓๐๑	วธတိ	๒๓๒/๑๗๘
วကုကာတကာ	๒๐/๑๓	วธิตวา	๒๑๙/๑๔๔
วจนံ	๑/๒, ๒/๓		

ปทานุกรกโม	ปพเพ/องเก	ปทานุกรกโม	ปพเพ/องเก
วมภตูกาโม	๒๘๑/๒๓๓	วาสิตเกน	๒๒๖/๑๖๔
วรานิ	๓๓๐/๓๓๓	วิกปปี	๑๖๒/๘๐
วสติ	๑๖๐/๗๖	วิกปเปตวา	๑๑๒/๔๗
วสนตสส	๑๐๒/๔๔	วิกาเล	๒๓๒/๒๘๙
วสาเตล	๓๒๕/๓๐๘	วิกคหุตตริ	๒๕๙/๒๑๒
วสีสุ	๑๐๒/๔๔	วิกคโห	๓๑๔/๒๗๐
วสสิ (วุตถาย)	๒๒๑/๑๕๐	วิฆาส	๒๑๘/๑๔๑
วสสิกสาฎิก	๑๔๔/๕๗	วิญตติ	๒๖๐/๒๑๓
วสสิกสาฎิกจิวร	๔๗/๒๖	วิญตตตตริ	๒๖๐/๒๑๓
วสสิกา	๒๖๐/๒๑๓	วิญตตวาทิตา	๓๒๔/๒๙๙
วสสุปนายิก	๓๒๐/๒๗๕	วิญตปิเต	๒๓๐/๑๗๔
วหนติ	๓๒๓/๒๙๑	วิญตเปติ	๑๖๒/๗๙
วาทโต	๒/๒,๔/๕	วิญตเปตวา	๘๕/๓๘
วาทยิส	๓/๔	วิญตเปนุตติยา	๒๑๗/๑๓๖
วาทสิกา	๒๘๓/๒๓๕	วิญตเปนุโต	๑๖๒/๗๙
วาทจิตตา	๒๕๙/๒๑๓	วิญตเปสิ	๒๙/๒๐
วาทาย	๓๒๔/๒๙๙	วิญตเปส	๔๕/๒๕
วาทติ	๑๖๕/๘๔	วิญตปสตุถานิ	๒๗๔/๒๒๕
วาทนุตติยา	๒๒๒/๑๕๓	วิญต	๒๗๐/๒๑๙
วาทสิ	๕๗/๒๙	วิญตวิภาวิตา	๔๘๑/๕๐๙
วาทิต	๒๑๘/๑๔๒	วิตถาริตา	๒๒๗/๑๗๐
วาทเมยยาถ	๒๗๒/๒๒๒	วิตถาเรน	๓๒๕/๓๑๒
วาทาเปติ	๑๖๔/๘๒	วิตถติโย	๓๒๖/๓๑๙
วาทาเปส	๔๙/๒๖	วิทิต	๓๒๕/๓๐๙

ปทานุกรโม	ปพฺพ/องฺก	ปทานุกรโม	ปพฺพ/องฺก
วิธมานา	๓๒๙/๓๒๘	วิปฺปการปฺจฺญา	๔๐๐/๔๐๒
วิธวโคจโร	๓๒๕/๓๐๗	วิปฺปวสนฺตสฺส	๒๕/๑๘
วิธวโคจโร	๓๒๕/๓๐๗	วิปฺปวสนฺโต	๑๖๒/๗๙
วิธูปเนน	๒๑๘/๑๔๐	วิปฺปวาโส	๓๒๓/๒๙๒
วินยครุกา	๔๗๔/๔๘๘	วิภงฺกํ	๒๕๙/๒๑๒
วินยญญ	๓/๕	วิภงฺกโกวิท	๒๘๓/๒๓๕
วินยธโร	๑๒๔/๕๑	วิภตฺติ	๒/๓
วินยธรรปญฺจเมน	๓๒๕/๓๐๙	วิมฺุตฺติกฺขนฺนุเชน	๓๒๖/๓๑๙
วินยปฺปเรกฺขารตา	๔๓๘/๔๔๓	วิมฺุตฺติฌาณทสฺสนกฺขนฺนุเชน	
วินยานุคฺคหยา	๒/๓, ๘/๘		๓๒๖/๓๑๙
วินยานุโลมํ	๔๒๔/๔๓๔	วิรติ	๒๗๑/๒๒๐
วินโย	๑/๒, ๒/๓	วิโรจฺนติ	๓๒๓/๒๙๑
วินิจฺจยกถาย	๑๓๓/๕๓	วิลิขิตมตฺเตน	๔๕/๒๕
วินิจฺจยกุสโล	๓๓๐/๓๓๑	วิฏฺฐกเต	๑๕๗/๗๕
วินิปาตํ	๓๒๕/๓๑๕	วิฏฺฐโก	๓๒๓/๒๙๐
วินิพฺภุชิตฺวา	๓๐๖/๒๕๙	วิฏฺฐานิ	๓๒๓/๒๙๑
วินีตวตฺตญฺนิ	๒๗๑/๒๒๐	วิฏฺฐกฺกปฺเป	๓๒๗/๓๒๔
วินเฑํ	๓๒๖/๓๒๐	วิณฺณเณติ	๑๗๒/๙๓
วินเฑตฺตํ	๓๒๖/๓๒๐	วิณฺณเณนตสฺส	๑๒๕/๕๑
วิปจฺจตาย	๓๑๔/๒๗๐	วิณฺณเณสฺสุ	๑๒๕/๕๑
วิปชฺชนติ	๔๘๓/๕๑๐	วิวทติ	๒๙๒/๒๔๕
วิปตฺติ	๑/๑-๒	วิวริตฺวา	๑๗๕/๙๘
วิปตฺติสงฺคโท	๕๐๑/๕๑๙	วิวาทการโก	๓๒๓/๒๙๒
วิปฺปกตจิวรํ	๓๒๖/๓๑๙	วิวาทนินฺทานํ	๓๔๒/๓๕๖

ปทานุกรกโม	ปพฺพ/องฺก	ปทานุกรกโม	ปพฺพ/องฺก
วิวาทมูลานิ	๒๗๒/๒๒๒	วิหรีสุ	๒๑๕/๑๓๕
วิวาทาธิกรณ	๓๒๔/๓๐๒	วิหาร	๑๔/๑๒
วิวาทาธิกรณปจฺจยา	๒๘๘/๒๔๑	วิหารวตฺถุ	๑๔/๑๓
วิวาทาปนฺนํ	๑๓๑/๕๒	วิหาโร	๗๒/๓๔
วิวาโท	๒๗๒/๒๒๒	วิหเสก	๖๕/๓๒
วิวั	๒๕๗/๒๑๐	วีถา	๓๓๑/๓๓๔
วิเวทสฺสินา	๒๘๓/๒๓๕	วีมฺสติ	๑๖๑/๗๗
วิเวเจตํ	๓๒๖/๓๒๐	วีสติวคฺคกรณ	๔๘๗/๕๑๒
วิสมนีสฺสิต	๓๘๒/๓๙๔	วุจฺจมาโน	๑๙/๑๓
วิสยานิ	๔๗๘/๔๙๗	วุจฺจจาติ	๓๒๔/๒๙๙
วิสํสฺสา	๓๐๖/๒๕๙	วุจฺจจัน	๓๒๖/๓๒๐
วิสานมย	๑๗๓/๙๕	วุจฺจจนาธิปฺปาโย	๔๓๐/๔๓๘
วิสาร์โท	๓๒๕/๓๑๖	วุจฺจจาปนปจฺจยา	๒๔๘/๑๙๗
วิสิพฺพาเปตฺวา	๒๒๐/๑๔๕	วุจฺจจาปนสมฺมติ	๓๓๐/๓๓๓
วิสิพฺเพ	๒๖๑/๒๑๔	วุจฺจจาปิตํ	๒๒๔/๑๕๘
วิสิพฺเพตฺวา	๒๒๐/๑๔๕	วุจฺจจาเปติ	๒๓๗/๑๘๔
วิสิพฺเพนฺตสฺส	๑๐๙/๔๖	วุจฺจจาเปนฺติยา	๒๒๔/๑๕๖
วิสิพฺเพสฺสุ	๑๐๙/๔๖	วุจฺจจาเปสฺสุ	๒๒๔/๑๕๖
วิสฺสขฺขิสฺส	๓๒๐/๒๗๕	วุจฺจจาเปสิ	๒๔๘/๑๙๗
วิสฺสาโส	๓๒๕/๓๑๖	วุจฺจจตโร	๔๖๗/๔๗๘
วิเสสชาติคเมน	๓๒๓/๒๙๗	วูปกาสาเปนฺติ	๒๒๔/๑๕๖
วิหฺรณ	๒๑๖/๑๓๕	วูปกาสาเปสิ	๒๒๔/๑๕๙
วิหรี	๒๔๘/๑๙๗	วูปกาเสตฺตุ	๓๒๖/๓๒๐
วิหรีตฺถ	๒๑๖/๒๓๕	วูปกาเสนฺติ	๒๓๗/๑๘๕

ปทานุกรกโม	ปพฺพเพ/องฺก	ปทานุกรกโม	ปพฺพเพ/องฺก
วูปกาเสสิ	๒๒๔/๑๕๙	โวสาสารณฺณเกน	๒๖๒/๒๑๕
วูปสมาย	๒๒๒/๑๕๒	โหวริตพฺโพ	๓๒๓/๒๙๕
วูปสมมติ	๓๐๕/๒๕๗	โหวหาโร	๓๑๔/๒๗๐
วูปสมนุติยา	๒๒๒/๑๕๒		
วูปสมสิ	๒๒๒/๑๕๒	[๓]	
วูปสมหิ	๒๒๒/๑๕๒	สกจิตฺตํ	๓๒๕/๓๐๙
เวจิตสีสสุส	๑๕๖/๗๑	สกณฺณชปฺปโก	๓๒๓/๒๙๐
เวทนา	๑๙๓/๑๑๙	สกวพเพน	๑๗๙/๑๐๓
เวทนาภูมฺม	๔๘๑/๕๐๕	สกวาจา	๓๒๔/๒๙๙
เวโป	๓๖๕/๓๘๕	สกุจจํ	๑๕๖/๗๓
เวมตिका	๒๒๘/๑๗๑	สกุขรา	๓๒๓/๒๙๗
เวยฺยาวจจํ	๒๖๓/๒๑๖	สการโว	๓๖๗/๓๘๘
เวรมณี	๒๗๑/๒๒๐	สกุคํ	๓๒๕/๓๐๙
เวรานิ	๔๙๘/๑๕๖	สงฺกมณี	๒๖๒/๒๑๕
เวลาอนตีกุโม	๒๗๑/๒๒๐	สงฺกมณียํ	๒๒๖/๑๖๖
เวสิยาโคจโร	๓๒๕/๓๐๗	สงฺการํ	๒๑๘/๑๔๑
เวหาสกุฎิยา	๑๖๖/๘๖	สงฺกิลิฏฺจํ	๓๒๓/๓๑๖
เวหาสคโต	๓๒๒/๒๘๒	สงฺขตา	๒๕๗/๒๑๐
โวโรปนปจฺจยา	๑๙๐/๑๑๒	สงฺขิตฺตตา	๒๒๗/๑๗๐
โวโรปนุโต	๑๕๙/๗๕	สงฺเขปํ	๒๗๐/๒๑๙
โวโรเปสฺสุ	๕/๖	สงฺคหาย	๒๗๔/๒๒๕
โวโรเปสิ	๑๑๔/๔๘	สงฺคหิต	๑๘๓/๑๐๗
โวลานํ	๓๒๓/๒๙๗	สงฺคามาวจเรน	๓๖๕/๓๘๕
โวลาสนุติยา	๑๔๗/๕๘	สงฺฆมกรุ	๔๕๗/๔๖๗

ปทานุกรกโม	ปพเพ/องเก	ปทานุกรกโม	ปพเพ/องเก
สงฺฆครุเกน	๓๖๕/๓๘๕	สมฺมจิริตฺตานุภาสํ	๒๕๗/๒๑๑
สงฺฆนนานาการณํ	๔๔๐/๔๔๕	สมฺมจิริ	๒๖๐/๑๒๓
สงฺฆฆาสฺสตาย	๒/๓,๘/๘	สมฺมจิจฺจ	๑๑๔/๔๘,๑๕๙/๗๕
สงฺฆภินฺโน	๔๗๙/๕๐๐	สมฺมชานีสฺสุ	๑๑๑/๔๖
สงฺฆเมทํ	๓๒๐/๒๗๘	สมฺมณํ	๔๕๙/๔๗/๑
สงฺฆเมทกสฺส	๑๗/๑๒	สมฺมตฺตติโย	๓๒๙/๓๒๙
สงฺฆเมทโก	๑๖๑/๗๘	สมฺมญาจิกา	๑๓/๑๑
สงฺฆเมทาย	๑๘/๑๓	สมฺมญาจิกเน	๒๑๗/๑๓๗
สงฺฆมชฺชเม	๖๕/๓๒	สมฺมญาวิโมกฺขา	๓๒๒/๒๘๘
สงฺฆมราชิ	๔๔๐/๔๔๕	สโจ	๒๗๒/๒๒๓
สงฺฆมเร	๒๖๕/๒๑๗	สมฺมเห	๔๓๗/๔๔๓
สงฺฆวตฺถุณํ	๔๔๐/๔๔๕	สตีวินยารหสฺส	๔๘๓/๕๑๐
สงฺฆสมฺมตติ	๓๒๓/๒๙๕	สตีวินโย	๒๗๕/๒๒๗
สงฺฆสฺสภูจฺจตาย	๒/๓,๘/๘	สตีสมฺโมสา	๒๙๕/๒๔๖
สงฺฆอุโปสโถ	๓๒๓/๒๙๖	สตุตฺรสวคฺคิยา	๙๐/๔๐
สงฺฆาภิจารํ	๒๓๓/๑๗๙	สตุตฺตสตีกํ	๓๒๐/๒๗๘
สงฺฆาภิวารํ	๒๓๓/๑๗๙	สตุตฺตาทํ	๔๖/๒๕
สงฺฆาณิ	๒๒๖/๑๖๗	สตุตฺตาทกรณิเยน	๓๒๗/๓๒๒
สงฺฆาทีเสสาปตฺติกฺขนฺโธ	๘/๘	สตุตฺตาทกาลิกํ	๓๒๔/๓๐๑
สงฺฆาธีนา	๔๑๖/๔๑๘	สตุตฺต	๔๓๕/๔๔๐
สงฺฆิกํ	๕๓/๒๗	สตุตฺตปริจฺจติ	๓๒๕/๓๑๖
สงฺโฆ	๒๙๖/๒๔๗,๓๑๔/๒๗๐	สตุตฺตปาณิสฺส	๒๕๕/๗๐
สจฺจิตฺตโก	๓๒๔/๒๙๙	สตุตฺตอาวฺฐปาณินํ	๑๕๖/๗๔
สมฺมจิริตฺต	๑๒/๑๑	สตุตฺตสาสนํ	๓๒๕/๓๐๙

ปทานุยกโม	ปพเพ/องฺก	ปทานุยกโม	ปพเพ/องฺก
สตฺถุสาสนเนน	๒๑๐/๑๓๓	สนฺทิฏฺโง	๓๗๙/๓๙๒
สทฺทา	๒๖๑/๒๑๔	สนฺนิจยํ	๒๖๒/๒๑๕
สทฺธมฺมครุ	๔๕๗/๔๖๗	สนฺนิฏฺฐานนฺติโก	๔๑๕/๔๑๕
สทฺธมฺมครุเกน	๓๖๕/๓๘๕	สนฺนิริ	๒๖๓/๒๑๕
สทฺธมฺมฏฺฐิตฺติยา	๒/๓,๘/๘	สนฺนิริทฺกเตน	๔๐๓/๔๐๔
สทฺธมฺมปฏฺฐิสณฺณตฺตา	๓๒๒/๒๘๒	สนฺนิริการกํ	๙๑/๔๐
สทฺธมฺมวํสโกวิโท	๓/๔	สพฺทานจาริกา	๔๔๓/๔๕๐
สทฺธมโม	๒๕๗/๒๑๐	สปริกฺขารปฏฺฐิสณฺณตฺตา	๓๒๒/๒๘๒
สทฺธิวิหริโก	๓๒๔/๓๐๒	สปริโส	๘๕/๓๘
สทฺธิวิหรี	๓๒๖/๓๒๐	สพฺกคฺคปฏฺฐิสณฺณตฺตา	๓๒๒/๒๘๒
สทฺโธ	๓๒๖/๓๒๐	สปปฏฺฐิกมฺมอปฺปฏฺฐิกมฺมํ	๔๒๔/๔๓๑
สนิทานํ	๓๒๐/๒๗๙	สปปฏฺฐิกมฺมา	๓๒๑/๒๘๐
สนิทฺเทสํ	๓๒๐/๒๗๙	สปปฏฺฐิกายะ	๒๓๔/๑๘๑
สนฺตํ	๙๙/๔๓	สปปาณกํ	๗๓/๓๔,๑๑๕/๔๘
สนฺตรุตฺตเรน	๒๕/๑๘	สปปิ	๒๒๗/๑๘๖
สนฺติฏฺฐจฺจนฺติยา	๒๑๙/๑๔๒	สพฺพตฺถปณฺณตฺติ	๑/๑,๒/๒
สนฺตฺริณนา	๓๖๖/๓๘๗	สพฺพปจฺจนฺติเมสฺสุ	๓๒๕/๓๐๙
สนฺตฺตฺฐิตา	๓๒๓/๒๙๐	สพฺพภูตานุกมฺปโก	๒๕๗/๒๑๐
สนฺตฺตฺฐิ	๓๒๕/๓๑๒	สพฺพสงฺขารา	๒๕๗/๒๑๐
สนฺถตํ	๓๔/๒๑	สพฺพหตฺถํ	๑๕๖/๗๔
สนฺถตสมฺมตฺติยา	๓๓๒/๓๓๖	สพฺรหฺมเก	๒๕๗/๒๑๐
สนฺถราเปตฺวา	๒๑๙/๑๔๒	สพฺรหฺมจารี	๒๗๔/๒๒๕
สนฺถริตฺวา	๖๗/๓๒	สภตฺโต	๙๙/๔๓
สนฺทิฏฺฐิปรามาสี	๒๗๒/๒๒๓	สภยานเก	๓๓๙/๓๕๒

ปทานุกรกโม	ปพเพ/องเก	ปทานุกรกโม	ปพเพ/องเก
สภาคธมมาน	๒๕๗/๒๑๐	สมาทหิตวา	๑๐๙/๔๖
สภิกขุภัก	๒๒๓/๑๕๓	สมาทาย	๒/๓
สโภชเน	๙๖/๔๒	สมาทิสติ	๒๗๘/๒๓๐
สมคคกมม	๓๒๔/๓๐๒	สมาทิกขนุเรน	๓๒๖/๓๑๙
สมคคกรณีนยานิ	๔๒๑/๔๒๗	สมาทิสัตตุนิกานิ	๒๗๔/๒๒๕
สมคคสุส	๑๗/๑๒	สมานวสสิกา	๓๒๓/๒๙๖
สมคเคน	๑๓๔/๕๓	สมานสวาสกภูมิยา	๔๗๙/๕๐๐
สมชชทาน	๓๒๕/๓๐๙	สมานสวาสโก	๓๒๑/๒๘๐
สมณจีวร	๒๒๐/๑๔๗	สมานสีมาย	๔๒๕/๔๓๖
สมณทูเทส	๑๒๓/๕๐	สมานาจริยกิจจ	๓๕๘/๓๗๑
สมณทูตลิกเตน	๔๐๓/๔๐๕	สมานุปชฌายกิจจ	๓๕๘/๓๗๑
สมติตตติภ	๑๕๖/๗๓	สมาปชชนปจจยา	๑๙๒/๑๑๔
สมถสงคโ	๕๐๑/๕๑๙	สมาปชชนโต	๑๖๑/๗๖
สมถา	๒๗/๑/๒๒๐	สมาปชชิ	๙/๑๐
สมนนตรปจจเยน	๔๐๔/๔๐๖	สมาปชชีสุ	๔๒/๒๔
สมนุปลสเสยยาถ	๒๗๒/๒๒๒	สมุกกฏจปทาน	๓๒๐/๒๗๕
สมนุภาสนาย	๑๒๑/๔๙	สมุกกัสา	๓๒๔/๓๐๖
สมนุภาสียมาน	๑๖๑/๗๘	สมุกจหนติ	๑๘๔/๑๐๗
สมยปจจจา	๔๐๑/๔๐๓	สมุกจาทิ	๑/๑,๒/๒
สมวาโย	๔๑๒/๔๑๒	สมุกจานนยา	๒๕๖/๒๐๙
สมฐป	๑๕๖/๗๓	สมุกจานสงคโ	๕๐๑/๕๑๙
สมาจาร	๓๒๐/๒๗๘	สมุกจานาธิกรณา	๑๘๗/๑๑๐
สมาทเปตา	๓๒๖/๓๑๙	สมุกจาเนหิ	๑/๑,๒/๒
สมาทหติ	๑๗๐/๙๑	สมุกจาเปติ	๓๑๔/๒๖๙

ปทานุกโม	ปพเพ/องฺก	ปทานุกโม	ปพเพ/องฺก
สมุทฺทเพณโก	๓๒๓/๒๙๗	สมมุขากรณีโย	๔๘๓/๕๑๐
สมุทฺทเท	๔๗๖/๕๑๑	สมมุขาวินโย	๒๙๖/๒๔๗
สมุปฺขานมุสา	๑๖๕/๘๓	สโมธานปริวาโส	๓๒๔/๓๐๑
สมุปฺขานมุสาวาเท	๕๔/๒๘	สโมธานมานตุตฺ	๓๒๔/๓๐๑
สมุปฺตติ	๑/๒, ๒/๓	สยนคตสฺส	๑๕๖/๗๑
สมุปโยเชติ	๔๕๑/๔๕๕	สรณคมน์	๔๘๐/๕๐๔
สมุปรายิกานํ	๒/๓, ๘/๘	สลาภคาหา	๓๒๓/๒๙๐
สมุผิ	๔๒๒/๔๒๘	สลุปนฺโต	๕๔/๒๘
สมุพฺพุลา	๕/๖	สลุเลขิ	๓๒๕/๓๑๒
สมุพาธ	๒๓๑/๑๗๖	สลุเลขตา	๓๒๓/๒๙๐
สมุภตฺโต	๓๗๙/๓๙๒	สวณียํ	๓๒๓/๒๙๕
สมุภุชฺชติ	๑๗๑/๙๓	สํวณฺณกฺกปฺเป	๓๒๗/๓๒๔
สมุภุชฺชิสฺสุ	๑๒๒/๕๐	สํวณฺณวิวณฺณกฺกปฺเป	๓๒๗/๓๒๔
สมุโกโค	๔๗๙/๕๐๐	สํวตฺตติ	๒๗๔/๒๒๕
สมุมชฺชติ	๒๓๖/๑๘๓	สวณฺนติโก	๔๑๕/๔๑๖
สมุมตา	๒๘๖/๒๑๘	สํวราย	๒/๓, ๘/๘
สมุมติ	๑/๑, ๒/๓	สํวาสกญฺมฺโย	๔๗๕/๔๘๙
สมุมโต	๔๑๙/๔๒๕	สํวาสปฏิกฺเขโป	๓๒๔/๓๐๔
สมุมนฺติ	๑๘๖/๑๐๘	สํวาสาย	๒๓๖/๑๘๓
สมุมนฺนติ	๔๘๖/๕๑๑	สํวิทิตฺวา	๒๗๙/๒๓๑
สมุมาทิกฺกมฺมสมาทานา	๓๒๗/๓๒๔	สํวิทาย	๘๐/๓๖
สมุมาทิกฺกิกา	๓๒๗/๓๒๔	สํสคฺเคหิ	๓๒๓/๒๙๔
สมุมาวตฺตนา	๓๓๓/๓๓๗	สํสคฺโค	๓๒๕/๓๑๖
สมุมาสมฺพุทฺธเน	๑/๑, ๒/๒	สํสญฺจา	๒๑๕/๑๓๕

ปทานุกรกโม	ปพเพ/องฺก	ปทานุกรกโม	ปพเพ/องฺก
สัสนฺทเต	๓๙๗/๔๐๒	สาทิยนปจฺจยา	๒๔๗/๑๙๕
สสิตฺถกั	๑๘๐/๑๐๔	สาทิยนฺตี	๒๒๘/๑๗๐
สหชาตปจฺจเยน	๔๐๔/๔๐๖	สาทิยิ	๒๐๒/๑๒๘
สหชีวินี	๒๒๖/๑๖๗	สาธารณปณฺณตฺติ	๑/๑,๒/๒
สหตฺถา	๑๖๙/๘๙	สาธารณโกถิ	๒๗๔/๒๒๕
สหธมฺมิกั	๑๙/๑๓	สาธารณา	๒๙๗/๒๔๘
สหธมฺมิกวิเลขา	๒๕๙/๒๑๒	สาธฺมฺชฺชิตฺ	๓/๔
สหธมฺเมน	๓๒๕/๓๑๗	सानุวชฺโช	๓๘๐/๓๙๔
สัหฺราเปติ	๒๓๑/๑๗๖	สาปตฺติโก	๔๘๐/๕๐๔
สัหฺราเปสฺสุ	๒๑๘/๑๔๐	สามั	๔๘/๒๖
สหาโส	๓๒๓/๒๙๒	สามคฺคิ	๓๒๓/๒๙๖
สหสา	๗๑/๓๓	สามคฺคิอุโปสโถ	๓๒๓/๒๙๖
สหเสยฺยั	๕๙/๓๐	สามเณรสุส	๑๑๒/๔๗
สหาโย	๓๕๕/๓๖๙	สามเณรียา	๑๑๒/๔๗
สหุพฺภาโร	๔๑๕/๔๑๗	สามเณรี	๓๖๒๑๖
สอฺทุเทสั	๓๒๗/๓๒๔	สามเณโร	๓๒๓/๒๙๖
สากจฺฉา	๓๒๓/๒๙๖	สามนฺตา	๓๘/๒๓
สากจฺฉาตพฺโพ	๔๓๑/๔๓๘	สามิเก	๒๓๒/๗๗
สากจฺฉิตพฺโพ	๓๒๓/๒๙๖	สามิสั	๑๕๖/๗๔
สาฎิกา	๒๖๐/๒๑๓	สามิฉิปปฎิกฺเขโป	๓๒๔/๓๐๔
สาฎิกคาหาปกสมฺมตฺติยา	๓๓๒/๓๓๖	สามิฉิโย	๓๒๖/๓๑๘
สาณั	๔๐๘/๔๑๐	สามุทฺทั	๓๒๒/๒๘๖
สาติสาร์	๓๒๒/๒๘๕	สายณฺหสมเย	๔๐๑/๔๐๓
สาทิยติ	๑๙๔/๑๒๐	สารณา	๓๖๖/๓๘๗

ปทานุกรโม	ปพฺพ/องฺก	ปทานุกรโม	ปพฺพ/องฺก
สารณียา	๒๗๑/๒๒๐	สิกฺขาเปตํ	๓๒๖/๓๒๐
สารมภา	๒๗๗/๒๒๙	สิกฺขิตตสิกฺขา	๑/๒, ๒/๓
สาเรตา	๔๕๕/๔๖๐	สิกฺขิสฺสามิ	๑๒๔/๕๑
สาวชฺชปณฺณตฺติ	๓๒๑/๒๘๐	สิกฺขเป	๒๕๗/๒๑๐
สาวชฺชโ	๓๘๐/๓๙๔	สิงฺฆาตเก	๒๓๒/๑๗/๗
สาวนํ	๔๘๕/๕๑๑	สิณฺจติ	๑๖๖/๘๖
สาวเสสา	๓๒๑/๒๘๐	สิณฺจนํ	๒๕๙/๒๑๒
สาวเสसानวเสสํ	๔๑๗/๔๒๑	สิณฺจนุโต	๑๖๖/๘๖
สาวเสสาวเสสํ	๓๒๕/๓๑๑	สิณฺจิสฺสุ	๗๓/๓๔
สาเวตพฺพํ	๔๓๔/๔๓๙	สิตฺถาวการกํ	๑๕๔/๘๖
สาสงกํ	๒๖๒/๒๑๕	สินฺธวํ	๓๒๒/๒๘๖
สาสงฺกสมฺมเต	๒๓๔/๑๘๑	สิพฺพาปนาย	๒๒๐/๑๔๕
สาสนกโร	๓๖๕/๓๘๗	สิพฺพเพติ	๑๖๗/๘๗
สาสปเตลํ	๓๒๕/๓๐๘	สิพฺพเพนฺติยา	๒๒๐/๑๔๕
สิกฺกาสมฺมติ	๓๒๓/๒๙๗	สิพฺพเพนุโต	๑๖๗/๘๗
สิกฺขติ	๒/๓	สิพฺพเพสิ	๗๙/๓๖
สิกฺขมานาย	๑๑๒/๔๗	สิสฺโส	๓/๔
สิกฺขา	๒๕๙/๒๑๒	สีมโต	๔๘๒/๕๑๐
สิกฺขากาเมสุ	๒/๓, ๘/๘	สีมาตฺติกมณฺหนฺติโก	๔๑๕/๔๑๗
สิกฺขาปทํ	๓๓๐/๓๓๒	สีลขนุโ	๓๒๕/๓๑๖
สิกฺขาปทานิ	๓๓๐/๓๓๐	สีลพฺยสนํ	๓๒๕/๓๐๘
สิกฺขาปทานุโลมิกํ	๓๕๙/๓๗๓	สีลวา	๓๒๔/๓๐๒
สิกฺขาปเท	๑๒๔/๕๑	สีลวิปตฺติ	๒/๒, ๑๘๘/๑๑
สิกฺขาปเทสุ	๒/๓, ๘/๘	สีลวิปตฺติยา	๒๘๔/๒๓๘

ปทานุกรกโม	ปพฺพเพ/องฺก	ปทานุกรกโม	ปพฺพเพ/องฺก
สีลวิปฺนโน	๓๒๓/๒๙๔	สุตฺตโต	๔๖๗/๔๗๘
สีลสมฺปทา	๓๒๕/๓๐๘	สุตฺตนํ	๒๕๗/๒๑๐
สีลสามณฺณคโต	๒๗๔/๒๒๕	สุตฺตโส	๓๒๖/๓๒๑
สีลานิ	๒๗๔/๒๒๕	สุตฺตานุโลมํ	๔๒๔/๔๓๔
สีสจฺฉินฺโน	๓๓๘/๓๕๐	สุตฺตทุทฺเทโส	๓๒๓/๒๙๖
สีสปรุจาลกํ	๑๗๖/๑๐๐	สุเตน	๓๒๕/๓๑๖
สีสมยํ	๓๒๒/๒๘๕	สุทฺธกาพกานํ	๓๕/๒๒
สีโห	๒๕๗/๒๑๐	สุทฺธเทวภาคา	๒๖๐/๒๑๓
สุกฺกมโม	๓๖๗/๓๘๘	สุทฺธนฺตปริวาสो	๓๒๓/๒๙๒
สุกฺกวิสมฺมจิ	๕๐๑/๕๒๐	สุทฺธิกา	๒๕๘/๒๑๑
สุกฺกสํสคฺโค	๒๕๘/๒๑๑	สุนิคุคฺคิหิตํ	๓๒๕/๓๑๗
สุกฺกานิ	๓๓๐/๓๓๒	สุนิสฺสาริโต	๓๒๒/๒๘๕
สุขเวทนาสมงฺคิ	๓๒๓/๒๙๐	สุปณฺณตฺตา	๒๓/๑๗
สุขาวหํ	๒๕๗/๒๑๐	สุปรุจฺฉิตํ	๔๗๘/๔๙๙
สุคตจิวรปฺปมาณํ	๑๗๓/๙๖	สุปรุจฺฉิตวิทฺธา	๓๒๗/๓๒๓
สุคตวิทฺถุถิ	๓๘/๒๓	สุปรุจฺฉิตตฺติ	๓๒๖/๓๒๑
สุคตํ	๓๒๕/๓๐๙	สุเปสโล	๒๕๗/๒๑๐
สุคเต	๓๒๗/๓๒๖	สมนสิกตา	๓๓๐/๓๓๑
สุคฺคโต	๓๒๕/๓๑๖	สุยฺยนฺติ	๓๒๓/๒๙๔
สุตฺตโร	๓๒๗/๓๒๓	สุรกฺขิโต	๓๒๕/๓๑๖
สุตฺตวาทิตา	๓๒๔/๒๙๙	สุรา	๒๖๓/๒๑๕
สุตฺตสนฺนิจโย	๓๙๒/๓๙๘	สุราเมรยปาเน	๑๐๔/๔๕
สุตฺตํ	๒๒๒/๑๕๑	สุริยมณฺฑลํ	๓๒๓/๒๙๑
สุตฺตกนฺตนา	๒๖๓/๒๑๖	สุริเย	๗๕/๓๕

ปทานุกุโม	ปพฺพเพ/องฺเก	ปทานุกุโม	ปพฺพเพ/องฺเก
สุรฺรสุรฺการกั	๑๕๕/๖๘	เสยฺยาปฺลฺลตฺติกา	๒๖๗/๒๑๘
สุวณฺเณ	๓๒๗/๓๒๔	โสกาวิสฺ	๒๓๘/๑๘๖
สุวินิจฺจิตานิ	๓๒๖/๓๒๑	โสตาวิทฺ	๓๖๖/๓๘๗
สุวิมตฺตานิ	๓๒๖/๓๒๑	โสทานิกั	๓๒๕/๓๐๘
สุวิสฺสทฺธิตํ	๔๗๘/๔๙๙	โสทานิกา	๔๔๓/๔๕๐
สุสมารทฺธาย	๓๓๑/๓๓๔	โสสาริตฺ	๓๒๒/๒๘๕
สุสํวโตกฺขิตฺตจกฺข	๑๕๖/๗๓	โสสุสามิ	๑๗๒/๙๔
สุสุกาวิสฺ	๓๒๕/๓๐๘		
สุกรวสํ	๓๒๕/๓๐๘	[ห]	
สุจิ	๒๖๐/๒๑๓	หญฺจิ	๔๑๔/๔๑๔
สุจิมฺรํ	๑๑๓/๔๗	หตฺถํ	๑๕๐/๖๑
สุป	๒๘๗/๒๔๐	หตฺถโต	๒๘/๑๙
สุปฐาริตา	๓๓๐/๓๒๙	หตฺถนิทฺฐนํ	๑๕๔/๖๘
สุปวิญญาปเนน	๒๖๖/๒๑๗	หตฺถนิลฺเลหํ	๑๕๕/๖๙
สุวาคตานิ	๓๒๖/๓๒๑	หตฺถปาสิ	๑๗๒/๙๔
เสกฺขสมฺมเตสุ	๑๗๔/๙๗	หตฺถมฺพทา	๓๖๕/๓๘๖
เสกฺขา	๒/๓, ๘/๘	หตฺถวิกาโร	๓๖๕/๓๘๖
เสตฺถมาโต	๒๗๑/๒๒๐	หเน	๔๘๐/๕๐๔
เสทโฆจนิกา	๔๘๑/๕๐๙	หนตฺวา	๔๘๐/๕๐๔
เสนํ	๑๐๑/๔๓	หฺราเปสิ	๒๑๘/๑๔๐
เสนาสนกิลายนา	๓๒๓/๒๙๘	หฺริเต	๑๕๖/๗๓
เสนาสนเนสุ	๑๗๔/๙๗	หสิ	๒๕๘/๒๑๑
เสยฺย	๖๘/๓๓	หสนฺตา	๑๕๑/๖๒
เสยฺยา	๒๖๓/๒๑๕	หสฺสทฺมเม	๑๐๖/๔๕

ปทานุกรกโม	ปพเพ/องฺก	ปทานุกรกโม	ปพเพ/องฺก
หสฺสาธิปฺปาโย	๓๓๖/๓๔๖	หิเตสี	๓๕๕/๓๗๓
หาเปติ	๔๘๕/๕๑๑	หิริมโน	๓๖๗/๓๘๘
หาสิเต	๑๗๐/๑๘๐	หิริมา	๓๒๖/๓๒๐
หาเสติ	๑๗๐/๑๘๐	หีนาย	๓๒๕/๓๑๖
หาเสนฺโต	๑๗๐/๑๘๐	หิเนน	๒๘๑/๒๓๓
หาเสสฺสุ	๑๐๕/๔๕	หิโน	๓๒๒/๒๘๖
หิตปริสฺสกุภินา	๓๖๕/๓๘๖	เหฏฺฐาโคปฺผเก	๑๗๐/๑๘๑
หิตานุกมฺปิณา	๓๖๕/๓๘๖	เหตุนิทานํ	๓๔๒/๓๕๖
หิตาย	๓๓๕/๓๔๒	เหตุ	๒๙๒/๒๔๕
หิเตสิตา	๔๓๘/๔๔๓	เหมนฺเต	๓๒๓/๒๙๑

วินยปิฎก

ปริวารปาติยา

อสาธารณนามานิ

นามานุกกโม	ปพฺพ/องฺเก	นามานุกกโม	ปพฺพ/องฺเก
องฺคิรโส (พฺพุโร ภควา)	๒๕๗/๒๑๐	อิฏฺฐิโย (เถโร อนฺุวินยฺชโร)	๓/๓,
อจิรวติยา (นทียํ)	๑๐๖/๔๕		๘/๙,๒๒/๑๖,๑๘๘/๑๑๒,
อนฺุรฺพุโร (เถโร อาทิกมฺมิโก)	๕๙/๓๐		๑๙๒/๑๑๔,๒๐๒/๑๓๐
อภโย (เถโร อนฺุวินยฺชโร)	๓/๔	อุตฺตโย (เถโร อนฺุวินยฺชโร)	๓/๓,
อริฏฺโจ (เถโร อนฺุวินยฺชโร)	๓/๔		๘/๙,๒๒/๑๖,๑๘๘/๑๑๒,
อริฏฺโจ (ภิกฺขุ อาทิกมฺมิโก)			๑๙๒/๑๑๔,๒๐๒/๑๓๐
๑๒/๔๙,๑๒๑/๔๙,๑๒๒/๕๐,		อุทายิ (ภิกฺขุ อาทิกมฺมิโก)	
๒๐๔/๑๓๑,๒๔๘/๑๙๖			๙-๑๒/๑๐-๑๑,๒๒/๑๕,๒๓/๑๖,
อสุสชิปนพฺพสุกา (เทว ภิกฺขุ			๒๗-๒๘/๑๙,๖๐/๓๐,๗๙/๓๖,
อาทิกมฺมิกา)	๒๐/๑๓,๑๙๒/๑๑๘		๘๓/๓๗,๑๑๔/๔๘,๑๙๒/๑๑๔-๑๑๕
อานนฺโท (เถโร อาทิกมฺมิโก)		อุปติสโส (เถโร อนฺุวินยฺชโร)	๓/๔
๙๔/๔๑,๑๓๖/๕๕		อุปนนฺโท สกฺยปฺตฺโต (ภิกฺขุ	
อาพวิกา (ภิกฺขุ อาทิกมฺมิกา)		อาทิกมฺมิโก)	๒๙/๑๙,
๑๓/๑๑,๖๓/๓๑,๖๔/๓๑,			๓๑-๓๓/๒๐-๒๑,๔๑/๒๔,๔๒/๒๔,
๑๙๒/๑๑๖			๔๘/๒๖,๕๐/๒๖-๒๗,
อาพวียา (อาพวีนกรํ, สิฏฺขาปท-			๙๕-๙๙/๔๒-๔๓,๑๑๒/๔๗,๑๔๐/๕๖
ปญฺญตฺตฺติฏฺฐานํ)	๑๓/๑๑,๓๔/๒๑,	อุปาสิ (เถโร อนฺุวินยฺชโร)	๓/๓,
๕๘/๒๙,๖๓/๓๑,๖๔/๓๑,			๘/๙,๒๒/๑๖,๑๘๘/๑๑๒,
๗๓/๓๔,๑๙๒/๑๑๕			๑๙๒/๑๑๔,๒๐๒/๑๓๐

นามานุกุโม ปพเพ/องุเก

อุปาลิ (เถโร อาทิวินยธโร)

๓/๓,๔๑๗-๔๖๙/๔๒๐-๔๗๙

กณฐกัม (สามเณโร) ๑๒๓/๕๐

กาฬสมุโน (เถโร อนุวินยธโร) ๓/๔

โกสมุพิกัม (ขนุรกัม) ๓๒๐/๒๗๖

โกสมุพิยา (โกสมุพีนครัม, สิฏฺขาปท-

ปณฺณตติฎฺฐานัม) ๑๔/๑๒,๑๙/๑๓,

๖๕/๓๒,๗๒/๓๔,๑๐๔/๔๕,

๑๐๗/๔๕,๑๒๔/๕๑,๑๕๕/๖๘,

๑๙๒/๑๑๖-๑๑๗,๓๓๕/๓๔๓-๓๔๔

เขโม (เถโร อนุวินยธโร) ๓/๔

จณฺหกาลิ (ภิกฺขุณี อาทิกมฺมิกา)

๒๑๓-๒๑๔/๑๓๔,๒๑๙/๑๔๔-๑๔๕,

๒๒๑/๑๔๙,๒๒๕/๑๖๐,๒๔๘/๑๙๙,

๓๓๓๖/๓๔๗

จมุปายัม (จมุปานครัม) ๔๗๗/๔๙๕

จุพาเทโว (เถโร อนุวินยธโร) ๕/๕

จุพนาโค (เถโร อนุวินยธโร) ๓/๔

จุพนุถโก (เถโร อาทิกมฺมิโก)

๗๕/๓๕

จุพาภโย (เถโร) ๓/๕

จุนโน (ภิกฺขุ อาทิกมฺมิโก) ๑๔/๑๒,

หมดอายุ 26/05/2566

๑๙/๑๓,๖๕/๓๒,๗๒/๓๔,

๑๐๗/๔๕,๑๒๔/๕๑,๑๙๒/๑๑๖-๑๑๗

นามานุกุโม ปพเพ/องุเก

จพฺพคฺคิยา (ภิกฺขุณีโย อาทิกมฺมิกา)

๒๐๕/๑๓๑,๒๑๗/๑๓๖,

๒๑๘/๑๔๐,๑๔๒,๒๒๐/๑๔๕,

๒๒๒/๑๕๑,๑๕๓,๒๒๓/๑๕๓-๑๕๕,

๒๒๖/๑๖๓-๑๖๔,๒๒๗/๑๖๘-๑๖๙,

๒๔๗/๑๙๖,๒๔๘/๒๐๐

จพฺพคฺคิยา (ภิกฺขุ อาทิกมฺมิกา)

๒๔/๑๘,๓๐/๒๐,

๓๓๔-๓๖/๒๒,๔๐/๒๓,๔๒/๒๔,

๔๔-๔๕/๒๕,๔๗/๒๖,๔๙/๒๖,

๕๓/๒๗,๕๕-๕๗/๒๙,

๖๒/๓๑,๖๙-๗๐/๓๓,๗๔/๓๕,

๗๖/๓๕,๗๗/๓๖,๘๐/๓๖,๘๑/๓๗,

๘๔/๓๘,๙๒/๔๐,๑๐๐-๑๐๑/๔๓,

๑๐๒-๑๐๓/๔๔,๑๐๕/๔๕,๑๐๘/๔๖,

๑๑๓/๔๗,๑๑๕-๑๑๖/๔๘,

๑๒๒-๑๒๓/๕๐,๑๒๕-๑๒๗/๕๑,

๑๒๘-๑๓๐/๕๒,๑๓๑-๑๓๒/๕๓,

๑๓๔-๑๓๕/๕๔,๑๓๘/๕๕,

๑๔๑-๑๔๓/๕๖,๑๔๔/๕๗,๑๔๗/๕๘,

๑๕๐/๖๐-๖๑,๑๕๑/๖๒-๖๓,

๑๕๒/๖๔,๑๕๓/๖๖,๑๕๕/๖๙,

๑๕๖/๗๓,๑๙๒/๑๑๘

ขมฺพทีปา (มหาปเทโส) ๓/๔-๕

นามานุกโม

ปพเพ/องุเก

เซตวเน (สาวตถิย สงุมวิหาโร)

๔๑๗/๔๒๐

ตมพปณณียา (สีหลทีป) ๓/๔-๕, ๘/๙,

๒๒/๑๖, ๑๘๘/๑๒๒,

๑๙๒/๑๑๔, ๒๐๒/๑๓๐

ติสสทตโต (เถโร อนุวินยธโร) ๓/๔

ติสโส (เถโร อนุวินยธโร) ๓/๔-๕

ถุลลจยยา (ลหุกาปตติ) ๑๖๑/๗๘,

๑๙๔/๑๒๒, ๒๒๘/๑๗๑,

๒๒๙/๑๗๒-๑๗๓,

๒๕๐/๒๐๓-๒๐๔, ๒๗๑/๒๒๑,

๒๙๑/๒๔๓, ๓๒๒/๒๘๔

ถุลลนันทา (ภิกขุณี อาทิกมมิกา)

๒๐๓/๑๓๐, ๒๐๔/๑๓๑,

๒๐๗-๒๐๘/๑๓๒, ๒๑๐/๑๓๓,

๒๑๖/๑๓๕, ๒๑๗-๒๑๘/๑๓๖-๑๓๗,

๒๑๙/๑๔๓, ๒๒๐/๑๔๕-๑๔๗,

๒๒๑/๑๔๘-๑๔๙, ๒๒๒/๑๕๒-๑๕๓,

๒๒๓/๑๕๔, ๒๒๔/๑๕๘-๑๕๙,

๒๒๕/๑๖๑-๑๖๒, ๒๔๗/๑๙๕-๑๙๖,

๒๔๘/๑๙๖-๒๐๐

ทพพิ มลลปุตติ (อมูลกปาราชิกเณ

อนุทธีตติเถโร) ๑๕-๑๖/๑๒,

๖๖/๓๒, ๑๙๒/๑๑๖

นามานุกโม

ปพเพ/องุเก

ทาสโก (เถโร อนุวินยธโร) ๓/๓,

๘/๙, ๒๒/๑๖, ๑๘๘/๑๑๒,

๑๙๒/๑๑๔, ๒๐๒/๑๓๐

ทีโฆ (เถโร อนุวินยธโร) ๓/๔

ทีฆสมโน (เถโร อนุวินยธโร) ๓/๔

ทุกกภู (ลหุกาปตติขนุโร)

๑๕๐-๑๕๖/๖๐-๗๓

เทวทตโต (ภิกขุ อาทิกมมิก)

๑๗/๑๒, ๑๘/๑๓, ๘๒/๓๗,

๘๕/๓๘, ๑๙๒/๑๑๗

ปาจิตติย (ลหุกาปตติขนุโร)

๕๔-๑๔๕/๒๘-๕๗

ปาฏิเทศนีย (ลหุกาปตติขนุโร)

๑๔๖/-๑๔๙/๕๘-๕๙

ปุสสเทโว (เถโร อนุวินยธโร) ๓/๔

ธนิโย กุมภการปุตโต (ภิกขุ

อาทิกมมิก) ๔/๕, ๑๘๙/๑๑๒

ธมมปาลิต (เถโร อนุวินยธโร) ๓/๔

นาโค (เถโร อนุวินยธโร) ๓/๔, ๘/๙

นิสสฤคิย ปาจิตติย (อาปตติ)

๒๔-๕๓/๑๘-๒๘

ปาราชิก (ครุกาปตติ)

๑-๒/๑-๓, ๔-๖/๕-๖

ปุพพนาโม (เถโร อนุวินยธโร) ๓/๔

นามานุกุโม ปพเพ/องุเก

ปุสสเทโว (เถโร อนุวินยธโร) ๓/๔
 ปุสสนาโม (เถโร อนุวินยธโร) ๓/๕
 พุทธรกขิตโต (เถโร อนุวินยธโร)

๓/๔,๘/๙

ภททนาโม (เถโร อนุวินยธโร) ๓/๓
 มหاناโค (เถโร อนุวินยธโร) ๓/๔
 มหاناเมน (มหานาโม สกโก)

๑๐๐/๔๓

มหาสิโว (เถโร อนุวินยธโร) ๓/๔
 มหินโท (เถโร อนุวินยธโร)

๓/๓,๘/๙,๒๒/๑๖,๑๘๘/๑๑๒,

๑๙๒/๑๑๔,๒๐๒/๑๓๐

เมตติยภุมมชกา (เทว ภิกขุ
 อาทิกมมิกา) ๑๕-๑๖/๑๒,

๖๖/๓๒,๑๙๒/๑๑๖

โมคคลีปุตโต (เถโร อนุวินยธโร)

๓/๓,๘/๙,๒๒/๑๖,๑๘๘/๑๑๒,

๑๙๒/๑๑๔,๒๐๒/๑๓๐

ราชคเห (ราชคหนคร, สิกขาปท-
 ปญญตติฎฐาน) ๔/๕,

๑๕-๑๘/๑๒-๑๓,๒๘/๑๙,๔๑/๒๔,

๔๙/๒๖,๖๖/๓๒,๘๒/๓๗,๘๕/๓๘,

หมดอายุ 26/05/2566

๙๐/๕๐,๙๙/๕๓,๑๑๐/๕๖,๑๑๘/๕๙,

๑๓๔/๕๓,๑๔๗/๕๘,๑๘๙/๑๑๒,

นามานุกุโม ปพเพ/องุเก

๑๙๒/๑๑๖-๑๑๗,๒๑๘/๑๔๒,

๒๒๑/๑๕๐,๒๒๕/๑๖๒,

๓๓๕/๓๔๓-๓๔๔

เวลญจสีโส (เถโร อาทิกมมิกา)

๙๓/๔๐

เวสาลียา (เวสาลีนคร, สิกขาปท-
 ปญญตติฎฐาน) ๒/๒,๕/๕,๖/๖,

๒๔/๑๘,๓๕/๒๒,๖๑/๓๐,

๘๖/๓๘,๙๓/๔๐,๙๔/๔๑,

๑๘๘/๑๑๑,๑๙๐-๑๙๑/๑๑๒,

๒๒๓/๑๕๔,๓๓๕/๓๔๓-๓๔๔

สกเกสุ (สกกชนปโท, สิกขาปท-
 ปญญตติฎฐาน) ๔๐/๒๓,๔๕/๒๕,

๗๖/๓๕,๗๖/๓๕,๑๐๐/๔๓,

๑๓๙/๕๕,๑๔๙/๕๙,๒๑๘/๑๔๐,

๒๒๓/๑๕๕,๓๓๕/๓๔๓-๓๔๔

สกุยมุนี (พุทโธ ภควา) ๒๕๗/๒๑๐

สงฆาทีเสโส (ครุภาพตติฎชนโร)

๗-๘/๖-๘,๙-๒๐/๑๐-๑๔

สตตรสวคคิยา (ภิกขุ อาทิกมมิกา)

๖๘/๓๓

สมุพลโล (เถโร อนุวินยธโร)

๓/๓,๘/๙,๒๒/๑๖,

๑๘๘/๑๑๒,๑๙๒/๑๑๔,๒๐๒/๑๓๐

นามานุกโม	ปทุเพ/องเก	นามานุกโม	ปทุเพ/องเก
สาคโต (เถโร อาทิกมมิโก)	๑๐๔/๔๕	สุนทรีนนุทา (ภิกขุณี อาทิกมมิกา)	๒๐๒/๑๒๘,๒๑๑/๑๓๓,
สาวตติยา (สาวตถีนครี, สิขยาปท-	๒๔๗/๑๙๕,๒๘๑/๑๙๘	สมโน (เถโร อนุนิยธโร) ๓/๔,๘/๙	
ปณตติฏจัน)	๙-๑๒/๑๐,	เสยยสโก (ภิกขุ อาทิกมมิโก)	๘/๗,๑๙๒/๑๑๓
	๒๐/๑๓,๒๒/๑๕,๒๓/๑๖,๒๗/๑๙,	โสณโก (เถโร อนุนิยธโร) ๓/๓,๘/	
(น เกวลี) ๓๓๕/๓๔๓-๓๔๔		๙,๒๒/๑๖,	
สิคคโว (เถโร อนุนิยธโร) ๓/๓,	๑๙๘/๑๑๔,๒๐๒/๑๓๐	๑๘๘/๑๑๒,๑๙๒/๑๑๔,๒๐๒/๑๓๐	
		๑๘๘/๑๑๒,๑๙๒/๑๑๔,๒๐๒/๑๓๐	
สุทินโน กลนทปุตโต (ภิกขุ		หตถโก สกยปุตโต (ภิกขุ	
อาทิกมมิโก) ๒/๒,๑๘๘/๑๑๑		อาทิกมมิโก) ๕๔/๒๘	

วินยปิฎก

ปริวารปาติยา

ธมฺมปฺปเกโ

มาติกา	ปพฺพេ/องฺเก	มาติกา	ปพฺพេ/องฺเก
[เอกกั]		กมฺมสมฺปตฺติโย	๓๒๒/๒๘๓
กจฺินฺทุทฺธาโร	สงฺฆมาธิโน ๔๑๖/๔๑๘	กมฺมานิ	๓๒๒/๒๘๓
[ทุกั]		คณโกชนปฺปสวาการ	๓๒๒/๓๘๖
อกุโกส	๓๒๒/๒๘๖	จีวรสฺส อธิฏฺฐาน	๓๒๒/๒๘๖
อตุถวส	๔๙๘/๕๑๗	จีวรานิ	๓๒๒/๒๘๕
อนาทรียานิ	๓๒๒/๒๘๖	โจทนา	๓๒๒/๒๘๕
อาปตฺติอาปชฺชนาการ	๓๒๒/๒๘๖	ถูลลจฺย	๓๒๒/๒๘๔
อาปตฺติโย	๑๖๒/๗๙, ๑๖๓/๘๑	ทุกุกฺกา	๓๒๒/๒๘๔
อาปตฺติฏฺฐานาการ	๓๒๒/๒๘๖	ทพฺพภาสิต	๓๒๒/๒๘๔
อุปมาติกา	๓๒๒/๒๘๕	นानาสํวสกกฺกมฺมโย	๓๒๒/๒๘๔
อุโปสถ	๓๒๒/๒๘๓	นิสฺสารณ	๓๒๒/๒๘๕
โอสารณ	๓๒๒/๒๘๕	ปฏิกโกสน	๓๒๒/๒๘๕
กจฺินฺสฺส ปลิโพธ	๓๒๒/๒๘๕	ปฏิกฺเขป	๓๒๒/๒๘๔
กจฺินฺสฺส อปลิโพธ	๓๒๒/๒๘๕	ปฏิกคฺหา	๓๒๒/๒๘๕
กจฺินฺทุทฺธาร	อนุโตสีม	ปฏินฺน	๓๒๒/๒๘๕
	อฺุทฺธริยนฺติ ๔๑๖/๔๑๘	ปฏินฺนตกรณสฺส มฺูลานิ	๓๕๓/๓๖๘
กมฺมทิส	๓๒๒/๒๘๓	ปตฺตสฺส อธิฏฺฐาน	๓๒๒/๒๘๕
กมฺมวตฺถุณี	๓๒๒/๒๘๓	ปตฺตา	๓๒๒/๒๘๕
		ปริโก	๓๒๒/๒๘๖

มัตถิกา	ปพฺพท/องฺก	มัตถิกา	ปพฺพท/องฺก
ปริวสา	๓๒๒/๒๘๖	วิกปฺปา	๓๒๒/๒๘๖
ปวารณา	๓๒๒/๒๘๘	วินยสฺส สลฺเลขา	๓๒๒/๒๘๖
ปาจิตฺติยา	๓๒๒/๒๘๔	วินยา	๓๒๒/๒๘๖
ปาฏิเทสนียา	๓๒๒/๒๘๔	วิปตฺติโย	๒๗๘/๒๓๐
ปาราชิกา	๓๒๒/๒๘๔	เวณยิกา	๓๒๒/๒๘๖
ปุกฺคลา น อุปสมฺปาเทตพฺพา	๓๒๒/๒๘๔	สงฺฆมิทฺชนาการา	๓๒๒/๒๘๔
		สงฺฆาทีเสสา	๓๒๒/๒๘๔
ปุกฺคลา ปณฺหิตา	๓๒๒/๒๘๖-๒๘๗	สมานสํวาสกฺกมฺมียो	๓๒๒/๒๘๔
ปุกฺคลา พาลา	๓๒๒/๒๘๖-๒๘๗		
ปุกฺคลา ภพฺพา	๓๓๒/๒๘๔-๒๘๕	[ติก]	
ปุกฺคลา อภพฺพา	๓๒๒/๒๘๔-๒๘๕	อฺกฺสลมฺมฺลานิ	๓๒๓/๒๙๖
ปุกฺคลानํ น นิสฺสโย ทาตพฺโพ	๓๒๒/๒๘๔	อนฺณมฺมาตา	๓๒๓/๒๙๐
		อาปตฺติอาปชฺชนาการา	๓๒๓/๒๙๒
ปุกฺคลानํ นิสฺสาย น วตฺถพฺพํ	๓๒๒/๒๘๔	อาปตฺติวฺจฺจนาการา	๓๒๓/๒๙๒
		อาปายิกา	๓๒๓/๒๙๖
ปุกฺคลानํ อาสวา วทฺตมฺนฺติ	๓๒๒/๒๘๗-๒๘๘	อุโปสธา	๓๒๓/๒๙๖
		กจิณฺทฺฐารา พหิสํมาย อฺทฺฐริยนฺติ	๔๑๖/๔๑๘
ปุกฺคลानํ อาสวา น วทฺตมฺนฺติ	๓๒๒/๒๘๗-๒๘๘	กมฺมารหิกฺขุโน องฺคานิ	๓๒๓/๒๙๒-๒๙๓
		กฺุเลสุ ติกโกชนปณฺณตฺติยา อตฺถวสา	๓๒๓/๒๙๗
เปสฺสุมฺมาการา	๓๒๒/๒๘๖		
มณฺฑลานิ	๓๒๒/๒๘๕	กฺุสลมฺมฺลานิ	๓๒๓/๒๙๖
มานตฺตา	๓๒๒/๒๘๖	โจทฺทาวตฺถุณิ	๓๒๓/๒๙๐
โสณานิ	๓๒๒/๒๘๖		
วสฺสฺสนายิกา	๓๒๐/๒๗๕		

มัตติกา	ปทุเพ/องฺเก	มัตติกา	ปทุเพ/องฺเก
ฉาตนา	๓๒๓/๒๙๑	อนาปตติวสฺสจฺเจทปจฺจยา	๓๒๔/๓๐๓
ทฺวจฺจิตานิ	๓๒๓/๒๙๗	อริยโฆหารา	๓๒๔/๓๐๐
ปณฺณตฺติโย	๓๒๓/๒๙๐	อาปตฺติยาปชฺชนาการ	๓๒๔/๓๐๑
ปฏิกฺเขปา	๓๒๓/๒๙๐	อาปตฺติวฺจฺจานาการ	๓๒๔/๓๐๑
ปฏิจฺจนฺนานิ	๓๒๓/๒๙๑	กจิณฺทฺธารา เหนว สงฺฆาธินา	
ปฏิจฺจาทิโย	๓๒๓/๒๙๑	น ปุคฺคลาธินา	๔๑๖/๔๑๘
ปริวาร	๓๒๓/๒๙๖	กจิณฺทฺธารา ปุคฺคลาธินา	๔๑๖/๔๑๘
ปริวาสา	๓๒๓/๒๙๒	กจิณฺทฺธารา สียา อนฺโตสํมาย	
ปวารณา	๓๒๓/๒๙๖	อุทฺทฺธิยฺนฺติ สียา พหิสํมาย	
ปาติโมกฺขกฺขณานิ	๓๒๓/๒๙๒	อุทฺทฺธิยฺนฺติ	๔๑๖/๔๑๘
ปาทฆฺสนิโย	๓๒๓/๒๙๗	กมฺมานิ	๓๒๔/๓๐๑, ๔๘๒/๕๑๐
ปาริวาสิกสฺส ภิกฺขุโน รตฺติจฺเจทา		โจทนา	๓๒๔/๓๐๑, ๓๐๗
	๓๒๓/๒๙๒	ปฏิกฺคหิตปริโฆคา	๓๒๔/๓๐๑
มานตฺตา	๓๒๓/๒๙๒	ปริกฺขาร	๓๒๔/๓๐๐
วิวฺฆานิ	๓๒๓/๒๙๑	ปริวาสา	๓๒๔/๓๐๑
สมฺมตฺติโย	๓๒๓/๒๙๗	ปริสทฺฐนา	๓๒๔/๓๐๒
สลาภคาหา	๓๒๓/๒๙๐	ปริสโสภณา	๓๒๔/๓๐๒
สฺจจิตานิ	๓๒๓/๒๙๗	มหาวิภฺกฺขานิ	๓๒๔/๓๐๑
เสนาสนคาหา	๓๒๓/๒๙๑	มานตฺตจาริกสฺส รตฺติจฺเจทา	
			๓๒๔/๓๐๑
[จตุกกํ]		มานตฺตา	๓๒๔/๓๐๑
อคตฺติคฺคณานิ	๓๒๔/๓๐๕	วจฺจิตฺทฺวจฺจิตานิ	๓๒๔/๓๐๓
อริกรณานิ	๒๗/๕/๒๒๖, ๓๒๔/๓๐๒	วจฺจิตฺทฺวจฺจิตานิ	๓๒๔/๓๐๓
อนริยโฆหาร	๓๒๔/๒๙๙	วิปตฺติโย	๒๗/๑/๒๒๑, ๓๒๔/๓๐๖

มาติกา	ปพฺพ/องฺก
สมุญฺจานานิ	๒๔๓/๑๙๑, ๒๔๘/๑๙๗
สมมุขาวินยสฺส มุลานิ	๓๕๓/๓๖๘
[ปญจก]	
อกปฺปียานิ น ปริภุชิตพฺพานิ	๓๒๕/๓๐๙
อณฺณพฺยากรณ	๔๓๓/๔๓๙
อเตกิจฺจนภิกฺขุองฺคานิ	๔๕๙/๔๖๙
อติริตฺตา	๔๒๗/๔๓๗
อธมฺมิกวินยพฺยากรณ	๔๖๒/๔๗๕
อธมฺมิกปฏิกุคฺหา	๔๒๖/๔๓๖
อธมฺมิกปฏินฺณวาทกรณ	๔๒๙/๔๓๗
อนติริตฺตา	๔๒๗/๔๓๓๖
อนิสฺสิตฺเตน วสิตุํ ภพฺพภิกฺขุณิยา	
องฺคานิ	๓๒๕/๓๑๔-๓๑๕
อนิสฺสิตฺเตน วสิตุํ ภพฺพภิกฺขุโน	
องฺคานิ	๓๒๕/๓๑๓-๓๑๔
อนุสฺสาวนโต กมฺมวิปชฺชนาการ	
	๔๘๕/๕๑๑
อปาสาทิกาทินฺวา	๓๒๕/๓๑๘
อปฺปญฺณทานานิ	๓๒๕/๓๐๙
อพฺโปกาสิกา	๓๒๕/๓๑๓
อวณฺทียปฺกุกฺลา	๔๖๗/๔๗๘
อวหาร	๓๒๕/๓๐๘

มาติกา	ปพฺพ/องฺก
อาปตฺตติกฺขนฺธา	๒๕๒/๒๐๕
อาปตฺตติโย	๑๖๕/๘๔
อาปตฺตติอาปชฺชนาการ	๔๔๗/๔๔๗
อารณฺณกา	๔๔๓/๔๕๐
อารณฺณิก	๓๒๕/๓๑๒
อารามิกเปสกังคานิ	๔๖๔/๔๗๖
อวาสิกสฺส องฺคานิ	๔๖๑/๔๗๕
อุปสมฺปาเทตฺถํ นิสฺสยํ ทาทุํ สามเณรํ	
อุปฺภจฺจาเปตฺถํ อยุตฺตติกฺขุโน	
องฺคานิ	๔๑๘/๔๒๒-๒๔๓
อุปฺปนฺนา ทุปฺปปฏิวิโนทนิยา	
	๓๒๕/๓๐๙
อุปฺภจฺจิตสฺสตีนิทฺโทกฺกมฺนานิสฺสา	
	๔๖๖/๔๗๘
อุสฺสงฺกิตปริสฺสงฺกิตภิกฺขุโน	องฺคานิ
	๓๒๕/๓๐๗
เอกาสนิกา	๓๒๕/๓๑๓
กจฺฉินตฺถารานิสฺสา	๔๖๕/๔๗๗
กปฺปียานิ ปริภุชิตพฺพานิ	
	๓๒๕/๓๐๙
กมฺมมารหภิกฺขุโน	องฺคานิ
	๔๑๙/๔๒๓-๔๒๕
กมฺมวิปชฺชนาการ	๔๘๒/๕๑๐
กมฺมานุปกาการ	๓๒๕/๓๐๗

มตทก	พพพ/องค	มตทก	พพพ/องค
กมมุปกการ	๓๒๕/๓๐๗	ปตตปฏทก	๓๒๕/๓๑๓,๔๔๑/๔๕๐
กมเมน นปฏปฏปสสมภกตพพภทกขโน		ปวรกนปณณนการ	๔๒๘/๔๓๗
องค	๔๒๐/๔๒๖-๔๒๗	ปฏกณ	๓๒๕/๓๐๘
กฏปททท	๓๒๕/๓๑๕,๓๑๘	ปฏกณ	๓๒๕/๓๑๓
ขขภกทก	๔๖๔/๔๗๖	ปสทกททส	๓๒๕/๓๑๘
ขลปจณภตตท	๓๒๕/๓๑๓	ปฏทปตท	๓๒๕/๓๑๓
จทรปฏคททก	๔๖๔/๔๗๖	ปฏทปตททส	๓๒๕/๓๐๗
จณ	๔๙๖/๕๑๕	ปคคณ น อปสมปาทพพ	
เตจทรท	๓๒๕/๓๑๓		๓๒๕/๓๐๘
เตล	๓๒๕/๓๐๘	ผลภกทก	๔๖๔/๔๗๖
ธมมททฏจทรกม	๔๒๕/๔๓๕	พพการก	๔๔๑/๔๔๖
ธมมทปฏณการ	๔๒๘/๔๓๖	พลภทขโน องค	๔๕๖/๔๖๒-๔๖๓
ธมมทวณพयर	๔๖๒/๔๗๕	พลลต สข คตวณทรส	
นสสยปฏปสสทท	๓๒๕/๓๐๘	องค	๓๒๕/๓๑๐-๓๑๒
นสสสเตน วสตุ ภพพภทกขน		พยสน	๓๒๕/๓๐๘,๔๔๙/๔๕๔
องค	๓๒๕/๓๑๔-๓๑๕	พชชต	๓๒๕/๓๑๖
นสสสเตน วสตุ ภพพภทกขโน		ภททการก	๔๖๔/๔๗๖
องค	๓๒๕/๓๑๓-๓๑๔	ภทกขน กตพพกมมก	
เนสชช	๓๒๕/๓๑๓		๔๕๑/๔๕๕
ปฏทตภทกขโน องค		ภท	๔๓๕/๔๔๐
	๔๕๖/๔๖๒-๔๖๓	มฏจสสตทททภมทท	
ปฏทตต สข คตวณทรส			๔๖๖/๔๗๗
องค	๓๒๕/๓๑๐-๓๑๒	มสวาท	๔๔๔/๔๕๑
ปณพจ	๔๓๔/๔๓๙	ยถสนนตท	๓๒๕/๓๑๓

มาติกา	ปพฺพ/องฺค
ยาวชีว์ อนิสฺสิตน วสิตุํ ภพฺพภิกฺขุโน	๔๑๗/๔๒๐-๔๒๑
ยาวชีว์ นานิสฺสิตน วสิตุํ ภพฺพภิกฺขุโน	๔๑๗/๔๒๐-๔๒๑
องฺคานิ	๔๑๗/๔๒๐-๔๒๑
รุกฺขมุลิกา	๓๒๕/๓๑๓
วสา	๓๒๕/๓๐๘
วินยธฺรานิสงฺสา	๓๒๗/๓๒๗
วินยปริยตฺติยา อานิสฺสา	๔๒๓/๔๒๙
วิสุทฺธิโย	๓๒๕/๓๑๖, ๔๓๔/๔๓๙
เวรมณฺนิโย	๔๔๘/๔๕๓
เวรา	๔๔๘/๔๕๓
สมปทา	๓๒๕/๓๑๗, ๔๔๙/๔๕๔
สพทานจาริกา	๓๒๕/๓๑๓
สมมุทฺตชนินยานิสฺสา	๓๒๕/๓๐๙
สมณกปฺปา	๓๒๕/๓๑๖
สงฺคามาวจรภิกฺขุโน สงฺฆุปสงฺกมณ-	
ธมฺมา	๔๒๑/๔๒๗
สงฺฆมฺภิชฺชนาการา	๔๕๘/๔๖๗
สงฺฆเม โวหรนฺตสฺส ภิกฺขุโน	
พหุชนกนฺตมฺภูตสฺส องฺคานิ	๔๒๔/๔๒๗-๔๒๙
สงฺฆเม โวหรนฺตสฺส ภิกฺขุโน	
พหุชนกนฺตมฺภูตสฺส องฺคานิ	๔๒๔/๔๒๗-๔๒๙

มาติกา	ปพฺพ/องฺค
สามเณรเปสฺกงฺคานิ	๔๖๔/๔๗๖
โสสานิกา	๓๒๕/๓๑๓
[นวกุ]	
อการวา	๒๗๑/๒๒๑
อนฺวาทมฺมูลานิ	๒๗๓/๒๒๓-๒๒๕
อาปตฺติสมฺมุจฺจานา	๒๗๑/๒๒๒
อุปสมฺปาเทตฺถํ นิสฺสยํ ทาทุํ สามเณรํ	
อุปฺภจฺจาเปตฺถํ ยุตฺตภิกฺขุโน องฺคานิ	๓๒๖/๓๑๙-๓๒๑
การวา	๒๗๑/๒๒๑
วิวาทมฺมูลานิ	๒๗๒/๒๒๒-๒๒๓
วินีตฺวตฺถุณี	๒๗๑/๒๒๑
สารณียธมฺมา	๒๗๔/๒๒๕-๒๒๖
[สตฺตก]	
อสทฺธมฺมา	๓๒๗/๓๒๖
อาปตฺติกฺขนฺธา	๒๗๑/๒๒๑
อาปตฺติโย	๒๗๑/๒๒๑
จฺจานานิ	๔๙๖/๕๑๕
วินยธฺรสฺส องฺคานิ	๓๓๒๗/๓๒๒
วินยธฺรสฺส โสภณงฺคานิ	
	๓๒๗/๓๒๕-๓๒๕
วินีตฺวตฺถุณี	๒๗๑/๒๒๑

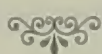
มติกา	ปพพ/องเก	มติกา	ปพพ/องเก
สทฐมมา	๓๒๗/๓๒๖	[ทสก]	
สมถา	๒๗๕/๒๒๗	อดถวสา	๓๓๕/๓๓๙-๓๔๐
[อฏฐก]		[เอกาทสก]	
กจัน อดถริตุ	ภพพปคคสส	สิมโต	กมมวิปชชนาการา ๔๘๖/๕๑๑
องคานิ	๔๐๙/๔๑๐	[ทวาทสก]	
ปาฎิเทสนียา	๒๒๗/๑๖๘-๑๖๙	ปรัสโต	กมมวิปชชนาการา ๔๘๗/๕๑๑
[นวก]		[อฏฐารสก]	
สงคหา	๕๐๑/๕๑๙	ภททรวตถุณี	๒๗๕/๒๒๖

คณะกรรมการพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎก*

๑. สมเด็จพระพุฒาจารย์	วัดสระเกศ	ประธานกรรมการ
๒. พระพรหมมุนี	วัดบวรนิเวศวิหาร	รองประธานกรรมการ
๓. พระพรหมเวที	วัดไตรมิตรวิทยาราม	รองประธานกรรมการ
๔. พระพรหมเมธาจารย์	วัดบูรณศิริมัตยาราม	กรรมการ
๕. พระพรหมโมลี	วัดพิชยญาติการาม	กรรมการ
๖. พระวิสุทฐิวงศาจารย์	วัดปากน้ำ	กรรมการ
๗. พระธรรมกิตติวงศ์	วัดราชโอรสาราม	กรรมการ
๘. พระธรรมเจดีย์	วัดกัลยาณมิตร	กรรมการ
๙. พระธรรมปัญญามารณ์	วัดปากน้ำ	กรรมการ
๑๐. พระธรรมคุณาภรณ์	วัดสามพระยา	กรรมการ
๑๑. พระธรรมไตรโลกาจารย์	วัดราชประดิษฐ์ฯ	กรรมการ
๑๒. พระธรรมรัตนดิลก	วัดสุทัศนเทพวราราม	กรรมการ
๑๓. พระเทพปริยัติสุธี	วัดบพิตรพิมุข	กรรมการ
๑๔. พระเทพปริยัติเมธี	วัดชลประทานรังสฤษฎ์	กรรมการ
๑๕. พระเทพเวที	วัดอนงคาราม	กรรมการ
๑๖. พระเทพปริยัติมุนี	วัดทองนพคุณ	กรรมการ
๑๗. พระเทพมุนี	วัดไตรมิตรวิทยาราม	กรรมการ
๑๘. พระเทพรัตนโมลี	วัดหงส์รัตนาราม	กรรมการ
๑๙. พระเทพเมธี	วัดอรุณราชวราราม	กรรมการ
๒๐. พระเทพโสภณ	วัดราชบูรณะ	กรรมการ

* มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๒๗/๒๕๔๘ มติที่ ๕๐๙/๒๕๔๘ เรื่อง ขอความเห็นชอบรายนาม คณะกรรมการพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลีและฉบับภาษาไทย เพื่อร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี และ มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๖/๒๕๔๕ มติที่ ๓๕๗/๒๕๔๙ เรื่อง แต่งตั้งกรรมการพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกฯ แทน กรรมการที่พ้นจากตำแหน่ง

๒๑.	พระราชวชิราภรณ์	วัดพระเชตุพนฯ	กรรมการ
๒๒.	พระราชวชิรโมลี	วัดสวนพลู	กรรมการ
๒๓.	พระราชปริยัติดิลก	วัดประยุรวงศาวาส	กรรมการ
๒๔.	พระราชเมธี	วัดราชนันทาราม	กรรมการ
๒๕.	พระราชโมลี	วัดจักรวรรดิราชาวาส	กรรมการ
๒๖.	พระราชวรมนี	วัดดุสิตาราม	กรรมการ
๒๗.	พระราชวิสุทธิโมลี	วัดมหาธาตุฯ	กรรมการ
๒๘.	พระราชวรเมธี	วัดเทพธิดาราม	กรรมการ
๒๙.	พระราชสุธี	วัดเทวราชกุญชร	กรรมการและเลขานุการ
๓๐.	พระราชกิตติโสภณ	วัดเบญจมบพิตรฯ	กรรมการ
๓๑.	พระราชปฎิภาณโสภณ	วัดราชโอรสาราม	กรรมการ
๓๒.	พระศรีวิสุทธิมุนี	วัดสุทัศนเทพวราราม	กรรมการ
๓๓.	พระศรีรัชมงคลเมธี	วัดอาวุธวิกสิตาราม	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓๔.	พระปริยัติกวี	วัดปากน้ำ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓๕.	พระเมธีวราลงกรณ์	วัดชนะสงคราม	กรรมการ
๓๖.	พระศรีวิสุทธิธำมณ	วัดบรมนิวาส	กรรมการ
๓๗.	พระมหานายก	วัดบวรนิเวศวิหาร	กรรมการ
๓๘.	พระอมรโมลี	วัดปทุมวนาราม	กรรมการ
๓๙.	พระมหาไฉน จิตตสุโท	ป.ธ. ๙ วัดบวรนิเวศวิหาร	กรรมการ
๔๐.	พระมหารังษี เขมวีโร	ป.ธ. ๙ วัดพระศรีมหาธาตุ	กรรมการ
๔๑.	พระมหาวินัย ธีรวินโย	ป.ธ. ๙ วัดราชาธิวาสวิหาร	กรรมการ
๔๒.	นายวิชัย ธรรมเจริญ	ป.ธ. ๙	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๔๓.	นายบุญสืบ อินสาร	ป.ธ. ๙	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๔๔.	นายบุญเชิด กิตติธรางกูร	ป.ธ. ๙	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๔๕.	นายแก้ว ชิตตะขบ	ป.ธ. ๙	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะอนุกรรมการประจำศูนย์ประสานงานกลาง
พิจารณาตรวจต้นฉบับพระไตรปิฎก*

๑. พระธรรมกิตติวงศ์	วัดราชโอรสาราม	ประธานอนุกรรมการ
๒. พระเทพมุนี	วัดไตรมิตรวิทยาราม	อนุกรรมการ
๓. พระราชวชิราภรณ์	วัดพระเชตุพนฯ	อนุกรรมการ
๔. พระราชวชิรโมลี	วัดสวนพลู	อนุกรรมการ
๕. พระราชโมลี	วัดจักรวรรดิราชาวาส	อนุกรรมการ
๖. พระราชกิตติโสภณ	วัดเบญจมบพิตรฯ	อนุกรรมการ
๗. พระศรีวิสุทธิมุนี	วัดสุทัศนเทพวราราม	อนุกรรมการ
๘. พระศรีวิสุทธิธารณ์	วัดบรมนิวาส	อนุกรรมการ
๙. พระมหานายก	วัดบวรนิเวศวิหาร	อนุกรรมการ
๑๐. พระอมรโมลี	วัดปทุมวนาราม	อนุกรรมการ
๑๑. พระมหารังษี เขมวีโร	ป.ธ. ๙ วัดพระศรีมหาธาตุ	อนุกรรมการ
๑๒. พระมหาวินัย ธีรวินโย	ป.ธ. ๙ วัดราชาธิวาสวิหาร	อนุกรรมการ
๑๓. พระมหาไฉน จิตตสุโท	ป.ธ. ๙ วัดบวรนิเวศวิหาร	อนุกรรมการ

* มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๓/๒๕๔๕ มติที่ ๓๗๒/๒๕๔๙ เรื่อง รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกฯ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ลงนามแต่งตั้งโดย สมเด็จพระพุทธาจารย์ ประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช

คณะกรรมการพิจารณาตรวจต้นฉบับพระวินัยปิฎก*

๑. พระพรหมเมธาจารย์	วัดบูรณศิริมัตยาราม	ที่ปรึกษา
๒. พระธรรมคุณาภรณ์	วัดสามพระยา	ประธานคณะกรรมการ
๓. พระธรรมปริยัติเวที	วัดพระปฐมเจดีย์	รองประธานคณะกรรมการ
๔. พระธรรมรัตนดิลก	วัดสุทัศนเทพวราราม	รองประธานคณะกรรมการ
๕. พระเทพปริยัติสุธี	วัดบพิตรพิมุข	รองประธานคณะกรรมการ
๖. พระเทพปริยัติเมธี	วัดชลประทานรังสฤษฎ์	รองประธานคณะกรรมการ
๗. พระเทพปริยัติมุนี	วัดทองนพคุณ	คณะกรรมการ
๘. พระราชเมธี	วัดราชนัสดาราม	คณะกรรมการ
๙. พระราชวรมนี	วัดดุสิตาราม	คณะกรรมการ
๑๐. พระราชวิสุทธิโมลี	วัดมหาธาตุฯ	คณะกรรมการ
๑๑. พระราชวรเมธี	วัดเทพธิดาราม	คณะกรรมการ
๑๒. พระราชวิสุทธิดิลก	วัดสามพระยา	คณะกรรมการ
๑๓. พระเมธีธรรมานันท์	วัดไร่ขิง	คณะกรรมการ
๑๔. พระเมธีปริยัติวิบูล	วัดสามพระยา	คณะกรรมการ
๑๕. พระเมธีวราลงกรณ์	วัดชนะสงคราม	คณะกรรมการ
๑๖. พระสุธีรัตนภรณ์	วัดสุทัศนเทพวราราม	คณะกรรมการ
๑๗. พระศรีปริยัติโมลี	วัดราชนัสดาราม	คณะกรรมการ
๑๘. พระกิตติสารเมธี	วัดดาวดึงษาราม	คณะกรรมการและเลขานุการ

* มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๓/๒๕๔๕ มติที่ ๓๗๒/๒๕๔๙ เรื่อง รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกฯ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ลงนามแต่งตั้งโดย สมเด็จพระพุทธปาพจนจารย์ ประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช

๑๙. พระมหาอิทธิยาวัธ อีรวโร ป.ธ. ๙ วัดสามพระยา คณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการ
๒๐. พระมหาวัชระ จิตวณฺโณ ป.ธ. ๙ วัดสามพระยา คณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการ
๒๑. พระมหาชโล ปิยาจาโร ป.ธ. ๙ วัดชนะสงคราม คณะทำงาน
๒๒. พระมหาปราโมทย์ วิริยธมฺโม ป.ธ. ๙ วัดดุสิตาราม คณะทำงาน
๒๓. พระมหาอุดม สารเมธี ป.ธ. ๙ วัดทองนพคุณ คณะทำงาน
๒๔. นายประสิทธิ์ แสงทับ นักวิชาการภาษาโบราณ ๘ คณะทำงาน
๒๕. นายสำรวย นักการเรือน นักวรรณศิลป์ ๗ คณะทำงาน

คณะกรรมการตรวจต้นฉบับพระสุตตันตปิฎก*

๑.	พระวิสุทธิวงศาจารย์	วัดปากน้ำ	ประธานคณะกรรมการ	
๒.	พระธรรมปัญญารักษ์	วัดปากน้ำ	รองประธานคณะกรรมการ	
๓.	พระราชวิริยาลังการ	วัดปากน้ำ	คณะกรรมการ	
๔.	พระราชสุตาภรณ์	วัดปากน้ำ	คณะกรรมการ	
๕.	พระปริยัติกิจ	วัดปากน้ำ	คณะกรรมการ	
๖.	พระปิฎกโกศล	วัดปากน้ำ	คณะกรรมการและเลขานุการ	
๗.	พระวิเชียรทวี	วัดปากน้ำ	คณะกรรมการ	
๘.	พระมหามนตรี	ขุนตีสโร	ป.ธ. ๙ วัดปากน้ำ	คณะกรรมการ
๙.	พระมหาประนอม	กิตติปัญโญ	ป.ธ. ๙ วัดปากน้ำ	คณะกรรมการ
๑๐.	พระมหาสมจินต์	สมมาปญโญ	ป.ธ. ๙ วัดปากน้ำ	คณะกรรมการ
๑๑.	พระมหาบุญชู	กิตติโชติโก	ป.ธ. ๙ วัดปากน้ำ	คณะกรรมการ
๑๒.	พระมหาจรัญ	วิจารณ์เมธี	ป.ธ. ๙ วัดปากน้ำ	คณะกรรมการ
๑๓.	พระมหาทองดี	ปญญาวชิโร	ป.ธ. ๙ วัดปากน้ำ	คณะกรรมการ
๑๔.	พระมหาเสนาะ	กิตติเสโน	ป.ธ. ๙ วัดปากน้ำ	คณะกรรมการ
๑๕.	พระมหาครรชิต	สุขิตคนฺโธ	ป.ธ. ๙ วัดปากน้ำ	คณะกรรมการ
๑๖.	พระมหาวัฒน์พร	อภิวฑฒโน	ป.ธ. ๙ วัดปากน้ำ	คณะกรรมการ
๑๗.	พระมหาชำนาญ	มหาชาโน	ป.ธ. ๙ วัดปากน้ำ	คณะกรรมการ
๑๘.	พระมหาหวน	ยสาโส	ป.ธ. ๙ วัดปากน้ำ	คณะกรรมการ
๑๙.	พระมหาสมาน	มโนพนฺโธ	ป.ธ. ๙ วัดปากน้ำ	คณะกรรมการ

* มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๗/๒๕๔๕ มติที่ ๓๗๒/๒๕๔๕ เรื่อง รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกฯ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ลงนามแต่งตั้งโดย สมเด็จพระพุทธาจารย์ ประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช

คณะทำงานพิจารณาตรวจต้นฉบับพระอภิธรรมปิฎก*

๑.	พระพรหมโมลี	วัดพิชยญาติการาม	ประธานคณะทำงาน	
๒.	พระธรรมเจดีย์	วัดกัลยาณมิตร	รองประธานคณะทำงาน	
๓.	พระเทพเวที	วัดอนงคาราม	รองประธานคณะทำงาน	
๔.	พระธรรมไตรโลกาจารย์	วัดราชประดิษฐ์ฯ	คณะทำงาน	
๕.	พระเทพรัตนโมลี	วัดหงส์รัตนาราม	คณะทำงาน	
๖.	พระเทพโสภณ	วัดราชบูรณะ	คณะทำงาน	
๗.	พระเทพเมธี	วัดอรุณราชวราราม	คณะทำงาน	
๘.	พระราชปริยัติดิลก	วัดประยุรวงศาวาส	คณะทำงาน	
๙.	พระราชเวที	วัดพระเชตุพนฯ	คณะทำงาน	
๑๐.	พระราชปฎิภาณโสภณ	วัดราชโอรสาราม	คณะทำงานและเลขานุการ	
๑๑.	พระราชสิทธิมุนี	วัดมหาธาตุฯ	คณะทำงาน	
๑๒.	พระสุธีธรรมนุวัตร	วัดพระเชตุพนฯ	คณะทำงาน	
๑๓.	พระศรีวิสุทธิโกศล	วัดเพชรสมุทร	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ	
๑๔.	พระวิสุทธิธีรพงศ์	วัดพิชยญาติการาม	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ	
๑๕.	พระศรีศาสนวงศ์	วัดอรุณราชวราราม	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ	
๑๖.	พระมหาบุญเทียม	ญาณินโท ป.ธ. ๘	วัดพิชยญาติการาม คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ	
๑๗.	พระมหาสมลักษณ์	คนธสาโร ป.ธ. ๘	วัดท่ามะโอ	คณะทำงาน
๑๘.	พระมหาประนอม	ธมฺมาลงกาโร ป.ธ. ๖	วัดจากแดง	คณะทำงาน
๑๙.	พระครูธรรมธรสุมนต์	นนทิโก	วัดจากแดง	คณะทำงาน
๒๐.	นายนิมิตร	โพธิพัฒน์		คณะทำงาน
๒๑.	ผศ. เวทย์	บรรณกรกุล		คณะทำงาน

* มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๗/๒๕๔๕ มติที่ ๓๗๒/๒๕๔๙ เรื่อง รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์พระไตรปิฎกฯ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ลงนามแต่งตั้งโดย สมเด็จพระพุทธมอญจารย์ ประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช

พระไตรปิฎกฉบับเฉลิมพระเกียรติ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี
พุทธศักราช ๒๕๔๕

เจ้าของ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ผู้จัดทำ คณะกรรมการพิจารณาตรวจต้นฉบับและจัดพิมพ์
คณะทำงานพิจารณาตรวจต้นฉบับพระวินัยปิฎก
คณะทำงานพิจารณาตรวจต้นฉบับพระสุตตันตปิฎก
คณะทำงานพิจารณาตรวจต้นฉบับพระอภิธรรมปิฎก
คณะอนุกรรมการประจำศูนย์ประสานงานกลาง

ที่ปรึกษา พระพรหมสุธี วัดสระเกศ
พระธรรมกิตติเมธี วัดสัมพันธวงศาราม
พระธรรมวรเมธี วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

บรรณาธิการ พระราชสุธี (โสภณ โสภณจิตฺโต ป.ธ. ๙)

คณะบรรณาธิการ/ประสานงาน

พระศรีรัชมมงคลเมธี (ประนต กิตฺติวฑฺฒโน ป.ธ. ๙)

พระปริยัติกวี (สุบิน อีรวโร ป.ธ. ๙)

นายวิชัย ธรรมเจริญ ป.ธ. ๙

นายบุญสืบ อินสาร ป.ธ. ๙

นายบุญเชิด กิตติธรรมากร ป.ธ. ๙

นายแก้ว ชิตตะขบ ป.ธ. ๙

พิมพ์ที่ บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)
๖๕/๖๖ ถนนชัยพฤกษ์ เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๗๐
โทร. ๐-๒๔๒๒-๙๐๐๐

โทรสาร ๐-๒๔๓๓-๒๗๔๒, ๐-๒๔๓๔-๑๓๔๕

รัฐบาลจัดพิมพ์โดยเสด็จพระราชกุศล
ในพิธีพระราชทานเพลิงศพ

สมเด็จพระพุฒาจารย์ (เกี่ยว อุปเสโณ)

อดีตประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช

เจ้าอาวาสวัดสระเกศ ราชวรมหาวิหาร

ณ เมรุหลวงหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส

วันอาทิตย์ ที่ ๙ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

